Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

Новый Завѣтъ
или
Святое Евангеліе

—

Точный переводъ
съ греческаго языка.

—

(На турецкомъ языкѣ
армянскими буквами.)

Константинополь

1891.

2004

L 04

208

՝Ա.ՀՏ Ը ՃԷՏԻՏ

ԵԱ՛ՆԻ

ԻՆՃԻԼ Ի ՇԷՐԻՖ

№1000

ԼԻՍԱՆ Ը ԱՍԼԻ Ի ԵՕԻՆԱՆԻՏԷՆ ՊԻՔ ՔԷՐՃԷՄԷ

معارف عمومیه نظارت جلیله‌سنك ٦ محرم ٣٠٩ و ٢٩ تموز
٣٠٧ تاریخلی و ٤١٣ نومرولی رخصتنامه‌سیله نشر اولنمشدر

مصارف آمریقان بیبل شرکتی طرفندن تسویه اولنه‌رق طبع اولنمشدر

ԻՍԹԱՆՊՕԼՏԱ

Ա. Յ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱ՛ԱՍԸՆՏԱ

ԹԱՊ՛ ՕԼՕՒՇՄԸՇ ՏԸՐ

1891

ВЫСШИХЪ КЛАСС
ВОСКАНО ИНСТИТУ

46 ա.հ.
34 - մշ

5085-50

ՍԱՀՑ Ը ՁԷՏԻՏԻՆ

ՖԻՀՐԻՍԹԻ

		Պ–պ	Իւ–հէ
Ինձիվ Մատթէոսըն թահրիրի իւզրէ		28	1
,, Մարկոսըն ,, ,,		16	101
,, Ղուկասըն ,, ,,		24	163
,, Յովհաննէսին ,, ,,		21	269
Ա՛մալ ի բուսուլ		28	350
ՊՕՂՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ			
Բօմալըլարա բիսալէսի . . .		16	453
Գօրընթօալըլարա 1 բիսալէսի .		16	495
,, 2 ,, . .		13	536
Գաղատիալըլարա ,, . .		6	563
Եփեսոալըլարա ,, . .		6	577
Փիլիպպէլիլէրե ,, . .		4	591
Գօլոսսիլիլէրե ,, . .		4	601
Սէլանիքլիլէրե 1 ,, . .		5	611
,, 2 ,, . .		3	620
Տիմոթէոսա 1 ,, . .		6	625
,, 2 ,, . .		4	636
Տիտոսա ,, . .		3	644
Ֆիլիմոնա ,, . .		1	649
Իպրանիլէրե		13	651
Յակոբոս բէս. Ղում. բիս. . .		5	682
Պետրոս ,, 1 ,, ,, . . .		5	693
,, ,, 2 ,, ,, . . .		3	705
Յովհաննէս ,, 1 ,, ,, . . .		5	712
,, ,, 2 ,, . . .		1	723
,, ,, 3 ,, . . .		1	724
Յուդա ,, Ղում. ,, . . .		1	726
Վահի ի Եուհաննա		22	729

ԻՆՃԻԼ

ՄԱՏԹԷՈՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 1

1 Յիսուս Քրիստոս, իպն ի Տաուտ, իպն ի Աբրա-
համըն նէսէպինին քիթապը սըբ։
2 Աբրահամ Իսահակը թէվլիտ էյլէտի. վը Իսա-
հակ Յակոբը թէվլիտ էյլէտի. վը Յակոբ Յուդայը
3 վը անըն զարնատաշլարընը թէվլիտ էյլէտի. վ է
Յուդա Թամարատան Ֆարէս իլէ Զարահը թէվլիտ
էյլէտի. վը Ֆարէս Հասրուընը թէվլիտ էյլէտի. վը
4 Հասրուն Արամը թէվլիտ էյլէտի. վ է Արամ 'Ամ-
մինատապը թէվլիտ էյլէտի. վը 'Ամմինատապ
Նահշօնը թէվլիտ էյլէտի. վը Նահշօն Սալմընը
5 թէվլիտ էյլէտի. վ է Սալմըն Բահատատան Պո'ազը
թէվլիտ էյլէտի. վը Պո'ազ Հուռութատան 'Օպէտի
թէվլիտ էյլէտի. վը 'Օպէտ Յեսսէյի թէվլիտ էյլէ-
6 տի. վ է Յեսսէ Դաւիթ մելիյի թէվլիտ էյլէտի.
վը Դաւիթ մելիք Ուրիյանընը ղէվճէսինատէն Սողո-
7 մընը թէվլիտ էյլէտի. վ է Սողոմըն Րէհօպը'ամը
թէվլիտ էյլէտի. վը Րէհօպը'ամ Ապիյայը թէվլիտ
8 էյլէտի. վը Ապիյա Ասայը թէվլիտ էյլէտի. վ է
Ասա Եհօշաֆաթը թէվլիտ էյլէտի. վը Եհօշա-
ֆաթ Եօրամը թէվլիտ էյլէտի. վը Եօրամ 'Ուզ-

9 զԱյպայը Թէվլիտ էյլէսի. վ֊է 'Ուզզիյա Եօթամը
Թէվլիտ էյլէսի. վէ Եօթամ Ահազը Թէվլիտ էյ-
10 լէսի. վէ Ահազ Եզեկիայը Թէվլիտ էյլէսի. վ֊է
Եզեկիա Մանասէյի Թէվլիտ էյլէսի. վէ Մանասէ
Ամոնը Թէվլիտ էյլէսի. վէ Ամոն Յովսիայը Թէվ-
11 լիտ էյլէսի. վ֊է Յովսիա Պապէլ էսարէթի զէմա-
նընտա Եէքօնեայը վէ անըն գարնտաշլարընը Թէվ-
12 լիտ էյլէսի. վ֊է Պապէլ էսարէթինտէն սօնրա
Եէքօնեա Շաալթիէլի Թէվլիտ էյլէսի. վէ Շաալ-
13 թիէլ Զօրաբաբէլի Թէվլիտ էյլէսի. վ֊է Զօրաբա-
բէլ Ապիհուտը Թէվլիտ էյլէսի. վէ Ապիհուտ
Էլէագիմի Թէվլիտ էյլէսի. վէ Էլէագիմ 'Ազուրը
14 Թէվլիտ էյլէսի. վ֊է 'Ազուր Սատուգը Թէվլիտ
էյլէսի. վէ Սատուգ Աքիմի Թէվլիտ էյլէսի. վէ
15 Աքիմ Էլիհուտը Թէվլիտ էյլէսի. վ֊է Էլիհուտ
Էլ'ազարը Թէվլիտ էյլէսի. վէ Էլ'ազար Մաթթանը
Թէվլիտ էյլէսի. վէ Մաթթան Յակոբը Թէվլիտ
16 էյլէսի. վ֊է Յակոբ Մարիամըն զէվճի Յովսէփի
Թէվլիտ էյլէսի. վէ Մէրգուամէտէն Քրիստոս տէ-
17 նիլէն Յիսուս Թէվէլլիւտ էթտի։ Իմոի նէսլէրին
ճիւմլէսի Աբրահամնան Դաւիթէ գատար օն տէօրթ
նէսլ, վէ Դաւիթտէն Պապէլ էսարէթինէ տէյին
օն տէօրթ նէսլ, վէ Պապէլ էսարէթինտէն Քրիս-
տոսա գատար օն տէօրթ նէսլ տիր։

18 Վ֊է Յիսուս Քրիստոսըն վէլատէթի պու մինվալ
իւզրէ օլտու. էա'նի վալիտէսի Մարիամ Յովսէփէ
նիշանլը էքէն, իճթիմա'լէրինտէն էվվէլ, Րուհ իւլ
19 Գուտսան համիլէ պուլունտու։ Իմոի անըն զէվ-
ճի Յովսէփ սալիհ օլտըղընտան վէ անը բիւտվայ
էթմէք իսթէմէտիյինտէն, անը կիզլիճէ թաթլիդ

20 էթմէք նիյէթինտէ իտի։ Ամմա պունու տիւշիւ-
նիւբ իքէն, իշթէ Բապպըն մէլէյի բիւյատա անա
կէօրիւնիւպ՝ իյի Յովսէփ իշն ի Տաուտ, զէվճիկ
Մարիամը դապուլ էթմէյէ գօրգմա. զիրա անըն
բահմինտէ մէվճուտ օլան՝ Րուհ իւլ Գուտսան
21 տըր։ Վ֊է օ՝ պիր օղուլ տօղուրաճագ, վէ անա
*Յիսուս Թէսմիյէ էտէճէքսին. զիրա Ո գավմընը
կիւնահլարընտան խելաս էտէճէք տիր՝ տէտի։
22 Իմոի պունուն ճիւմլէսի Բապպ Թաարաքընտան
23 փէյղամպէր վասըթասը յլէ, իշթէ պաքիրէ համիլէ
օլուպ պիր օղուլ տօղուրաճագ տըր. վէ անա
'Իմմանուէլ (քի Թէրճէմէ օլունսա՝ Ալլահ պիզիմ
իլէ տէմէք տիր) Թէսմիյէ էտէճէքլէր տիր՝ տէյիւ
պույուրըլտըն քէլամընն իթմամ օլունմասը իչինն
24 վազը՝ օլտու։ Իմոի Յովսէփ ույգուտան ույան-
տըգտա, Բապպըն մէլէյինին քէնտիսինէ էթտիյի
25 էմրէ իմթիսալէն՝ զէվճէսինի դապուլ էյլէտի։ Վ֊է
անը իլք օղլընը տօղուրընճայատէք պիլմէզ իտի.
վէ օլ մա'սումա Յիսուս Թէսմիյէ էյլէտի։

ՊԱՊ 2

1 Վ֊է Յիսուս Հէրովդէս մէլիյին կիւնլէրինտէ Եէ-
հուտիյէնին Բեթլէհէմ էհրինտէ տօղտընը զէմանն,
իշթէ շարգ Թաարաքընտան Երուսաղէմէ հիւքէմա
2 կէլիպ, Եհուտիլէրին տօղմուշ օլան մէլիյի նէ֊
րէտէ տիր. զիրա շարգտա անընն եըլտըզընը կէօր-
տիւք վէ անա սէճտէ գըլմաղա կէլտիք՝ տէտիլէր։

*Ե֊ա'նի՝ խելաքեար

3 վ՚է Հերովդէս մէլիք պուռաւ իչիթաիքատէ, քէնաի-
սի վէ անըն իլէ պէրապէր պիւթիւն Երուսաղէմ
4 տախի միւզթարիպ օլսուռ։ վ՚է ճիւմլէ պաշ քահա-
հինէլէր իլէ գաւմըն 'իւլէմասընը ճէմ' էտիպ ան-
լէրատէն Քրիստոսըն նէրէտէ տօղաճաղընը իսթիֆա-
5 սար էյլէտի։ Անլէր տախի անա տէտիլէր քի՝ Եհ-
հուատիյէնին Բեթլէհէմ Ջհրինատէ փօղճափ. զիրա
փէյղամպէր վասըթասըյլէ պէօյլէ եազըլմըշ տըր.
6 Եա՚նի՝ Էյ Յուդա տիյարը Բեթլէհէմ, Յուդա
էմիրլէրի արասընատա սէն տախի ասլա քիւչիւք
տէյիլսին. զիրա գաւմըմ իարայէլի կիւտէճէք պիր
7 էմիր սէնատէն զուհուր էտէճէք տիր։ Ո զէմանն
Հերովդէս հիւքէմայը կիզլիճէ չաղըրըպ՝ երլերդէն
նէ զէմանն կէօրիւնտիւյիւնիւ անլէրատէն թահգիգ
8 էթտի. վ՚է՝ Կիտինիզ, մա՚սումա տա՚իր տիգգաթ-
լէ մա՚լիւմաթ ալըպ, անը պուլսըդընըզ զէմանն
պանա խապէր վէրինիզ, քի պէն տախի կիտիպ
անա սէճտէ գըլսայըմ՝ տէյէրէք, անլէրի Բեթլէհէմէ
9 կէօնտէրտի։ Անլէր տախի մէլիքի տինկէյիպ կիթ-
տիլէր. վէ իչիթ շարգատա կէօրտիւքլէրի երլերդ
վարըպ մա՚սումըն պուլունտուդը եէրին իւզէրինատէ
10 տուրունճայա տէյին էօնլէրինճէ կիթտի։ վ՚է երլեր-
դը կէօրտիւքլէրինատէ, զիյատէսիյլէ մէսրուր օլսը-
11 լար։ վ՚է էվէ կիրիպ՝ մա՚սումը վալիտէսի Մարիամ
իլէ պուլսուլար, վէ տիւշիւպ անա սէճտէ գըլսուլար,
վէ խազինէլէրինի աչըպ անա, հէտիյէ օլարագ,
ալթուն վէ քիւնիւք վէ միւրը ի սաճի թագտիմ
12 էթտիլէր։ վ՚է Հերովդէսին հաճընա 'ավտէթ էթմէ-
մէլէրի անլէրէ բիւյատա վահի օլուննադըլէ, քէնաի
տիյարլարընա տիկէր պիր եօլտան 'ադիմէթ էթտիլէր,

13 վ՚է անլէրին 'ադիմէթինատէն աօկրա, իչիթ Բաշ-
պէրն մէլէյի բիւյատա Յովսէփէ կէօրիւնիւպ՝ Գալգ,
մա՚սումա իլէ վալիտէսինի ալըպ՝ Մըսրա ֆիրար էյ-
լէ, վէ պէն սանա աէօյլէյինճէյէ տէյին օրատա
գալ. զիրա Հերովդէս մա՚սումը հէլաք էթմէք իս-
14 չիւն արայաճագ տըր՝ տէտի։ Ո տախի գալդըպ վէ
կէճէլէյին մա՚սումա իլէ վալիտէսինի ալըպ Մըսրա
15 կիթտի. վ՚է Հերովդէսին վէֆաթընա տէյին օ-
րատա գալսը. թա քի՝ Ոզըմը Մըսըրտան չաղըր-
տըմ՝ տէյիւ փէյղամպէր վասըթասըյլէ Թապպ
Թարաֆընատան պուհուրըլան քէլամ իթմամ օ-
լունա։

16 Ո զէմանն Հերովդէս հիւքէմա Թարաֆընատան իս-
թիհզա օլունտուդընը կէօրտիւքտէ, զայէթլէ զա-
զապա կէլտի. վէ հիւքէմատան Թահգիգ էթտիյի
զէմանա կէօրէ, Բեթլէհէմ իլէ հէվա սինօրլարընա-
տա, իքի հաչընատան աշադը պուլունան ճիւմլէ չո-
17 ճուգլարը գաթլ էթտիրտի. Ո զէմանն՝ Թամատա
պիր սէտա, հա՚նի ֆէրէտատա վէ աղլայըշ վէ զհյա-
18 տէ ֆիղան իշիտիլտի. Թահէլ էվլատընա աղլայըպ՝
նամէվճուտա օլսըգլարը իչուն Թէսէլլի գապուլ
էթմէզ իտի՝ տէյիւ Երէմիա փէյղամպէրին սէօյ-
լէտիյի քէլամ իթմամ օլունատու։

19 Վ՚է Հերովդէսին վէֆաթընատան աօկրա, իչիթ
Թապպէրն մէլէյի Մըսըրտա Յովսէփէ բիւյատա կէօ-
20 րինիւպ, Գալգ՝ մա՚սումա իլէ վալիտէսինի ալըպ
Իարայէլ տիյարընա կիթ, զիրա մա՚սումըն ճանը-
21 նա գատա էտէնլէր էօլտիւլէր՝ տէտի։ Ո տախի
գալդըպ վէ մա՚սումա իլէ վալիտէսինի ալըպ՝ Իս-
22 րայէլ տիյարընա կէլտի. Լաքին Եհհուատիյէտէ

Աբքելայօսըն՝ քենաի փետերի Հերովդեսին եբրինե
մելիք օլարդընը իշլեմեքլե, օրայա կլեմեյե գօրգ-
տաւ. վե բիւյաւտա քենաինե վահի օլուննաղլե
23 Գալիլեա սեմթլերինե կլեմաի։ Վե կելիպ Նազա-
բեթ տենիլեն շեհրտե սաքին օլտու, քի՝ Նազա-
բեթլի տենիլեճեք տիր՝ տեյիւ փեյղամպերլեր վա-
սլեթասըլլե սեօյլենիլեն քելամ լեմմամ օլունա։

ՊԱՊ 3

1 Վե օլ կիւնլերտե վաֆթիզ եաիճի Յովհաննես՝
Թեվպե էյլեյինիզ, դիրա մելքեւթ լեւս սեմավաթ
2 եագլաշմըշ տըր՝ տեյիպ, Եհօուտիյե պերրիյեսին-
3 տե վա՛ղ եաերեք զուհսուր էյլետի։ Զիրա՝ Բապ-
պեն եօլընը հազըրլայընըզ, անըն Թարիդլերինի
տօղրուլընըզ՝ դեյերեք, պերրիյետե նիտա եաենին
սետասը՝ տեյիւ Եագի փեյղամպեր վասլեթասըլլե
4 խապեր վերիլեն զաթ պուս տըր։ Պու Յովհաննես
տախի տեվե Թիւրիւնտեն լիպաս կիյմիշ, վե պե-
լինե գայիշ գուշանմըշ լտի. Թա՛մը տախի չե-
5 քիրկելեր իլե եապան պալը լտի։ Օ զեման Երու-
սաղեմ վե պիւթիւն Եհեհուտիյե հեմ Իրտանեն
պիւթիւն ճիվարընեն էհալիսի անըն եանընա չը-
6 դըպ, կիւնահլարընը իգրար եաերեք, Իրտանտա
7 անըն էլիյլե վաֆթիզ օլունուրլար լտի։ Վե ֆե-
րիսիներ իլե սատուգիլերտեն նիչելերինեն քենաի
վաֆթիզինե կելտիքլերինի կէօրտիւքտե, անլերե
տեմի քի՝ Իյի էնկերեք նեպին, կելեճեք ղաղապ-
8 տան գաչմաղը սիզե քի՞մ էյրեթտի. Իմտի Թեվ-
9 պեյե լայըգ մեյվե հուսուլե կեթիրինիզ, վե՝ ֆե-

տերիմիզ Աբրահամ տըր՝ տեմելի քենտի քենտի-
նիզե տիւշիւնմեյինիզ. զիրա սիզե տերիմ քի՝ Աե-
լահ Աբրահամա շու Թաշլարտան պիլե եվլատ հու-
10 սուլե կեթիրմեյե գատիր տիր։ Վե հեմ տե հալա
պալթա աղաճլարըն քեօքիւնիւն եանընա գօնուլ-
մըշ տըր. իմտի էյի մեյվե վերմեյեն հեր աղաճ
11 քեսիլիպ ատիլե ատըլըբ։ Պեն սիզի Թեվպե իչիւն
սու իլե վաֆթիզ եաերիմ, ամմա պենտեն սօնրա
կելեն պենտեն գուտրեթլի տիր. անըն այագ գապ-
լարընը պէլե Թաշըմաղա լայըգ տեյիլ իմ. օ սիզի
Րուհ իլ Գուտս վե ատիլե վաֆթիզ եաեճեք
12 տիր. Եապասը տախի էլինտե օլուպ քենտի խոր-
մանընը Թեմամիյլե սավուրաճագ, վե պուղտայընը
տեր անպար էյլեյիպ, սամանը սեօնմեզ ատիլե
եագաճագ տըր։
13 Օ զեման Յիսուս Յովհաննեսին էլիյլե վաֆթիզ
օլունմագ իւղրե՝ Գալիլեատան Իրտանա անըն եա-
14 նընա կելտի։ Լաքին Յովհաննես՝ պեն սենին էլինլե
վաֆթիզ օլունմաղա միւհթաճ օլարդըմ հալտե
սեն պանա՞ մը կելիյօրսըն՝ տեյերեք, անը մեն՝
15 եթմեքտե իքեն, Յիսուս տախի անա ճեվապեն՝
Շիմոի պրագ, չինքի հեր հագդը պեօյլե եբրինե
կեթիրմեմիզ կերեք տիր՝ տետի. օ զեման անը
16 պրագտը։ Վե Յիսուս վաֆթիզ օլունտըգտան
սօնրա տեր՝ագապ սուտան չըգտը, վե իչթե անա
սեմավաթ ացըլտը, վե Րուհուլլահը՝ կեօյերճին
կիպի էներեք քենտինին իւզերինե կելմեքտե՝ կեօր-
17 տիւ։ Վե իչթե՝ Սեվկիւլիւ Օղլըմ պու տըր, ան-
տեն բազի իմ՝ տեյիւ սեմավաթտան պիր սետա
կելտի։

ՊԱՊ 4

1 Ո զէման Ցիսուս՝ Շէյթան թարաֆընտան թէճ-
բիպէ օլունմադ իւղրէ՝ Րուհընն աէվգիյլէ պէրբիյէյէ
2 կիթաի. վ՚է դըրդ կիւն դըրդ կէճէ օրուճ թուԹուպ՝
սօկրա աճըգտը։
3 Վ՚է թէճրիպէ էտիճի անըն եանընտա կէլիպ՝
էյհըր իպնուլլահ իսէն, էմր էթ պու թաշլար էք-
4 մէք օլսունլար՝ տէտի։ Ո տախի ճէվապէն՝ ինսան
եալընըզ էքմէքլէ եաշամազ, անճագ Ալլահընն
ազզընտան սատըր օլան հէր պիր քէլամընէ եալ՚ը՝
տէյիւ եազըլմըշ տըր՝ տէտի։
5 Ո զէման Շէյթան անը մանգաատա չէհրէ կէօ-
Թիւրիպ՝ հէյքէլին պուրճու իւղէրինէ տուրտը-
6 րարագ, Անա՝ էյհըր իպնուլլահ իսէն, քէնտինի
աշաղըյա աթ. զիրա՝ Սէնին հագդընտա քէնտի
մէլա՚իքէսինէ էմր էտէճէք տիր, վէ այագընը Թաշա
չարփմամագ իչիւն ոէնի էլլէրի իւղէրինէ գալընըրա-
7 ճագլար տէյիւ եազըլմըշ տըր՝ տէտի։ Ցիսուս անա՝
Փէղալիք Ալլահընկ օլան Բապպը Թէճրիպէ էթմէյէ-
սին տէյիւ եազըլմըշ տըր՝ տէտի։
8 Թէքրար Շէյթան անը զայէթ եիւքսէք պիր
տաղա կէօԹիւրիւպ՝ անա տիւնեանընն ճիւմլէ մէ-
9 մալիքի իլէ անլէրին շանընը կէօսԹէրէրէք, Անա՝
էյհըր տիւշիւպ պանա սէճտէ գըլար իսէն, պուննըլ-
10 րըն ճիւմլէսինի սանա վէրիրիմ՝ տէտի։ Ո զէման
Ցիսուս անա՝ Աբտըմա չէքիլ, էյ Շէյթան, զիրա
Ալլահընկ օլան Բապպա սէճտէ գըլասըն, վէ եա-
լընըզ անա ՚իպատէթ էտէսին տէյիւ եազըլմըշ
11 տըր՝ տէտի։ Ո զէման Շէյթան անը Թէրէք էթտի.

վէ իչիթէ մէլէքլէր կէլիպ անա խըտմէթ էթտիլէր։
12 Իմտի Ցիսուս Յովհաննէսին էլէ վէրիլտիյինի ի-
չիթտիքաէ, Գալիլէա Թարաֆընա ՚ազիմէթ էյլէ-
13 տի։ Վ՚է Նազարէթի Թէրք էտէրէք՝ կիտիպ Ջէ-
պուլօն իլէ ՆէֆԹալիմ սինօրլարընտա, վէ տէնիզ
քէնարընտա պուլունան Կափառնայումտա սաքին
14 օլտու. Թա քի Եսայի փէյղամպէր վասըԹասըյլէ,
15 Իրտանընն էօԹէ Թարաֆընտա, տէնիզ եօլընտա
պուլունան Զէպուլօն տիյարը վէ ՆէֆԹալիմ տի-
16 յարը, եա՚նի Թա՚իֆէլէրին Գալիլէասը, Զուլմէթ-
տէ օԹուրան գավմ ՚ազիմ նուր կէօրտիւ, վէ էօ-
լիւմ տիյարը վէ կէօլկէսինտէ օԹուրանլարա նուր
17 տօղտու՝ պույուրըլան քէլամ իմտամ օլունա։ Ո
զէմանտան Ցիսուս վա՚զ էթմէյէ վէ՝ Թէվպէ է-
տինիպ, զիրա մէլէքիւԹ իւս սէմավաԹ եագլաշմըշ
տըր՝ տէմէյէ պաշլատը։
18 Վ՚է Ցիսուս Գալիլէա տէնիզի քէնարընտա կէ-
զէր իքէն՝ իքի գարնաաշ, եա՚նի Պետրոս տէնիլէն
Սիմոն իլէ գարնաաշը Անդրէասը, տէնիզէ աղ
աթմագտա իքէն կէօրտիւ. չիւնքի անլէր պալըգ
19 ավճըսը իտիլէր. վ՚է անլէրէ՝ Արտըմա կէլինիզ
20 վէ սիզի ինսան ավճըսը էտէճէյիմ՝ տէտի։ Անլէր
տախի տէր՚ագտապ աղլարը պրագըպ անըն արտըն-
21 ճա կիթտիլէր։ Վ՚է օրատան իլէրի կիտիպ՝ փէ-
տէրլէրի Զէբեդէոս իլէ պէրապէր գայըգտա աղ-
լարընը Թա՚միր էթմէքտէ պուլունան տիկէր իքի
գարնաաշը, եա՚նի Զէբեդէոս օղլու Յակոբոս իլէ
գարնաաշը Յովհաննէսի կէօրիւպ, անլէրի տախի
22 չաղըրտը։ Վ՚է պունլար հէման գայըգը վէ փէտէր-
լէրինի Թէրք էտէրէք անըն արտընճա կիթտիլէր։

23 վէ Յիսուս պիւթիւն Գալիլեայը տօլաշարագ
սինաղօղլարընաա Թա'լիմ, վէ մէլեքիւթիւն միւժ-
տեսինի Թէպշիր, վէ խալգ արասընաա պուլունան
հէր մարագը վէ հէր խասթալըղը տէֆ' էտեր իտի։
24 վէ անըն շէօհրեթի Սիւրիանըն հէր պիր Թարա-
ֆընաա շայը' օլմասըլլէ, ճիւմլէ 'իլլեթլիլերի, եա'-
նի տիւրլիւ տիւրլիւ մարագա վէ աղրըլարա միւպ-
Թէլա օլանլարը, վէ ճիննիլիլեր իլէ սար'ալըլարը վէ
քէօթրիւմլերի անըն եանընաա կէթիրտիլեր, օ տա-
25 խի անլերէ շիֆա վերտի։ վէ Գալիլեա իլէ Տէգա-
փօլիստէն վէ Երուսաղէմ իլէ Եհուտիյէտէն, վէ
Իրտանընէ օթէթ Թարաֆընաան պիր չօգ ճէմա'ա-
լար անըն արտընճա կիթտիլեր։

ՊԱՊ 5

1 Վէ ճէմա'աթլարը կէօրմէքլէ տաղա չըգտը. վէ
օթուրտըղընաա շայիրտլերի եանընաա կէլտիլեր։
2 վէ աղզընը աչըպ անլերէ Թա'լիմ էտերէք տէտի
3 քի, Նէ միւպարէք տիր բուհճա ֆագիր օլանլար,
4 զիրա մէլէքիւթ իւս սէմավաթ անլերին տիր։ Նէ
միւպարէք տիր մահզուն օլանլար, զիրա անլեր
5 Թէսէլլի պուլաճադլար։ Նէ միւպարէք տիր հա-
լիմլեր, զիրա անլեր զէմինի միրաս ալաճադլար։
6 Նէ միւպարէք տիր սալահա աճըգըպ սուսայան-
7 լար, զիրա անլեր տոյուրուլաճադլար։ Նէ միւ-
պարէք տիր մերհամէթլիլեր, զիրա անլեր մերհամէ-
8 Թէ մալհար օլաճադլար։ Նէ միւպարէք տիր դալը
պի փաք օլանլար, զիրա անլեր Ա.լլահը կէօրէճէք-
9 լեր։ Նէ միւպարէք տիր սուլհ էտիճիլեր, զիրա

անլերէ էվլատ Ա.լլահ Թէսմիյէ օլունաճագ տըր։
10 Նէ միւպարէք տիր սալահ սէպէպիյլէ Թէ'ատտի
կէօրէնլեր, զիրա մէլէքիւթ իւս սէմավաթ անլէ-
11 րին տիր։ Պէնիմ սէպէպիմէ սիզլէ սիթէմ էտիպ
Թէ'ատտի էթտիքլերի վէ եալան եէրէ 'ալէյհինիզ-
տէ հէր կէօնէ ֆէնա սէօզ սէօյլէտիքլերի զէմման,
12 Նէ միւպարէք սինիզ։ Մէսրուր ու շատման օլսընըզ,
զիրա սէմավաթտա էճրինիզ չօգ տըր. չիւնքի սիզ-
տէն էվվէլ օլան փէյղամպերլերէ պէօյլէ Թէ'ատտի
էթտիլեր։
13 Սիզ եէրին Թուզու սընըզ. լաքին Թուզ Թաթ-
սըզ օլսըզը Թադտիրտէ նէ՞ իլէ Թուզլանաճագ
տըր. արթըզ տըշարըյա աթըլըպ աստէմլերին
պյագլարը սլթընտա պասըլմագտան պաշգա պիր
14 շէյէ եարամազ։ Սիզ տիւնեանըն նուրու սընըզ.
15 տաղ իւզերինտէ վագը' պիր շէհր կիզլէնէմէզ։ վէ
չըրադը եագըպ քիլէ ալթընա գօմադլար, ամմա
շէմ'ատան իւզերինէ գօրլար, վէ խանէտէ պուլու-
16 նանլարընէ ճիւմլէսինէ զիյա վերիր։ Պու վէճհլէ
նուրունըզ ատէմլերին էօնիւնտէ զիյա վերսին, քի
սիզին էյի 'ամէլլերինիզի կէօրիւպ սէմավաթտա
օլան փէտէրինիզի Թէմճիտ էտելեր։
17 Պէն շէրի'աթը եա փէյղամպերլերի իպթալ էթ-
մէք իչիւն կէլտիմ զանն էթմէյինիզ. անլերի իպ-
Թալ իչիւն տէյիլ, անճագ իթմամ իչիւն կէլտիմ։
18 Զիրա հագիգաթէն սիզլէ տէրիմ քի՝ Եէր իլէ կէօք
զա'իլ օլմատըգճա, շէրի'աթընէն ճիւմլէսի իթմամ
օլունճայա տէյինն՝ անտէն պիր հարֆ եա պիր նօգ-
19 Թա զա'իլ օլմայաճագ տըր։ Իմտի հէր քիմ պու-
էն քիւչիւք էմրլերին պիրինի ճադզ էտիպ տէ, ա-

տէմլերե էօյլե թա'լիմ էտէրսե, մելէքիւթ իւա
սէմավաթտա էն քիւչիւք տէնիլէճէք տիր. ամմա
հէր քիմ 'ամիլ օլուպ տա թա'լիմ էտէր իսե,
մելէքիւթ իւա սէմավաթտա պէօյիւք տէնիլէճէք
20 տիր: Զիրա սիզե տէրիմ քի՝ Իւհէր սալահընըզ
'իւլէմա վէ ֆէրիսիլէրին սալահընատան զիյատե օլ-
մազ իսե, մելէքիւթ իւա սէմավաթտա սալա կիր-
մէյէճէքսինիզ:
21 Միւթէգաատիմինէ՝ Գաթլ էթմէյէսին, վէ հէր
քիմ գաթլ էտէրսե հիւքմե միւսթահագգ օլա-
22 ճագ տըր՝ տէնիլտիյինի իշլէթտինիզ: Ֆագաթ պէն
սիզե տէրիմ քի՝ հէր քիմ գարնտաշընա սէպէպ-
սիզ զաւալ էտէրսե, հիւքմե միւսթահագգ օլուր.
վէ հէր քիմ քէնտի գարնտաշընա՝ Բագա տէրսե,
միլլէթ մէճլիսինին հիւքմիւնե միւսթահագգ օլուր.
վէ հէր քիմ՝ Ահմագ տէրսե, ճէհէննէմ աթէշինե
23 միւսթահագգ օլուր: Իմտի թադտիմէկի մէղպահա
կէթիրտիյինկտե՝ օրատա գարնտաշընկըն սէնին 'ա-
լէյհինտե պիր շէյի օլմըդըդ խաթըրընկա կէլիրսե,
24 թադտիմէկի օրատա մէղպահըն էօնիւնտե պրագ,
վէ կիտիպ էվվէլա գարնտաշընկ իլէ պարըշ. անտէն
25 սօնրա կէլիպ թադտիմէկի թադտիմ էյլէ: Խտա-
մինկ իլէ պէրապեր եօլտա իքէն՝ չապուդ անըն իլէ
սուլհ օլ քի, խտամինկ սէնին գատըյա, գատը տա-
խի սէնին մէ'մուրա թէսլիմ էտիպ՝ զընտանա ա-
26 թըլմայասըն: Հագիգաթէն սանա տէրիմ քի, սօկ
մանկըդը էտա էթմէյինճէ՝ օրատան չըգմայա-
ճագսըն:
27 [Միւթէգաատիմինէ՝] Զինա էթմէյէսին՝ տէնիլ-
28 տիյինի իշլէթտինիզ: Ֆագաթ պէն սիզե տէրիմ

քի՝ հէր քիմ նիսաատան պիրինե շէհվէթլե պա-
գարսա, գալպինտե անըն իլե զինա էթմէշ օլուր:
29 Իմտի սաղ կէօզիւնկ սէնին սիւրչմէնե սէպէպ օ-
լուրսա, անը չըգարըպ քէնտինկտէն տէք՝ էթ. զի-
րա ա'զանկտան պիրինին զայ՝ օլմասը պիւթիւն ճէ-
սէտինկին ճէհէննէմե աթըլմասընատան սանա խայր-
30 լը տըր: Վէ էյէր սաղ էլինկ սէնին սիւրչմէնե սէ-
պէպ օլուրսա, անը քէսիպ քէնտինկտէն տէք՝ էթ.
զիրա ա'զանկտան պիրինին զայ՝ օլմասը պիւթիւն
ճէսէտինկին ճէհէննէմե աթըլմասընատան սանա
31 խայրլը տըր: Հէր քիմ զէվճէսինի թաթլիգ է-
տէրսե, անա թալագնամե վէրսին՝ տէնիլմիշ տիր:
32 Ֆագաթ պէն սիզե տէրիմ քի՝ հէր քիմ զինա-
տան զայրի պիր սէպէպե զէվճէսինի թաթ-
լիգ էտէրսե, անա զինա էթմիրիր. վէ հէր քիմ
թաթլիգ օլուճանը թէզէվվիւճ էտէրսե, զինա էթ-
միշ օլուր:
33 Եինէ միւթէգաատիմինէ՝ Եալան էէրէ եէմին
էթմէյէսին, անճագ եէմինէ վա'տ էթտիյինի
Բագպա էտա էտէսին՝ տէնիլտիյինի իշլէթտինիզ:
34 Ֆագաթ պէն սիզե տէրիմ քի՝ Ասլա եէմին էթ-
մէյէսինիզ. նէ սէմա հագգը իչիւն, զիրա Ասլա-
35 հըն թաղթը տըր. նէ տե զէմին հագգը իչիւն,
զիրա անըն այագլարընըն պասամազը տըր. նէ
երուսաղէմ հագգը իչիւն, զիրա մէլիք ի 'ազիմին
36 շէհրի տիր. նէ տե պաշընկ հագգը իչիւն եէմին
էտէսին, զիրա պիր գըլը ագ էսկօտ գարա էյլե-
37 մէյէ գաարիր տէյիլ սին: Լաքին սէօզիւնիւզ՝ էվ-
վէթ՝ էվվէթ, խայր՝ խայր օլսուն. պոնճլարտան
զէյատէսի շէրիրտէն տիր:

38 կէօղէ կէօղ վէ տիշէ տիշ՝ տէնիլտիյինի իչինի-
39 տինիզ։ Ֆագամ պէն սիզէ տէրիմ քի՝ Քէմիկէ
գարշը տուրմայաբնըզ. լաքին հէր քիմ սէնին
սաղ ճանաղընա վուրուրսա, անա օլ պիրինի տէ
40 չէվիր։ Վէ սէնին իլէ տա՛վա էտիպ՝ էնթարինկի
41 ալմագ իսթէյէնէ ճիւպպէնկի տէ պրագ։ Վէ սէնի
պիր միլ կիթմէյէ իճպար էտէն քիմսէ իլէ իքի
42 Ֆէլ կիթ։ Սէնատէն տիլէյէնէ վէր, վէ սէնատէն է-
տիւնճ ալմագ իսթէյէնատէն եիւզ չէվիրմէ։
43 Գօնշըկը սէվէսին վէ տիւշմէնինկէ պուզդ էտէ-
44 սին՝ տէնիլտիյինի իչինիտինիզ, Ֆագամ պէն սի-
զէ տէրիմ քի՝ Տիւշմէնլէրինիզի սէվինիզ, սիզէ
պէտ տուա էտէնլէրէ խայր տուա էյլէյինիզ. սի-
զէ պուզդ էտէնլէրէ էյիլիք էտինիզ, վէ սիզի ին-
ճիտէնլէր հէմ սիզէ Թէ՛ատտի էտէնլէր իչիւն
45 տուա էտինիզ. Թա քի սէմաւլաթտա օլան փէ-
տէրինիզին էվլատը օլասընըզ. զիրա քէնտի կիւ-
նէշինի ֆէնալար իլէ էյիլէր իւզէրինէ տօղտըրըր.
հէմ սալիհ վէ ֆասըդ քիմսէլէր իւզէրինէ եաղ-
46 մուր եաղտըրըր։ Զիրա սիզի սէվինլէրի սէվէրսէ-
նիզ, նէ՞ էճրինիզ օլուր. կէօմբիւքճիւլէր տախի
47 հէման էօյլէ էթմէզլէ՞ր մի։ Վէ էյէր եալընըզ
գարնատաշլարընըզդա սէլամ վէրիրսէնիզ, զիյատէ
նէ՞ էթմիշ օլուրսընըզ. կէօմբիւքճիւլէր տախի
48 էօյլէ էթմէզլէ՞ր մի։ Իմտի սէմաւլաթտա օլան փէ-
տէրինիզ քէամիլ օլտըղը կիպի՝ սիզ տախի քէա-
միլ օլունըզ։

ՊԱՊ 6

1 Սատէմլէրէ կէօրիւնմէք իչիւն, սաատագանըզը ան-

լէրին էօնիւնատէ վէրմէքատէն սագընընըզ. եօգսա
սէմաւլաթտա օլան փէտէրինիզին 'ինանմատէ էճրի-
2 նիզ օլմազ։ Իմտի սաատագա վէրտիյինկատէ, միւ-
սա՛իլէրին սինաղօղլարտա վէ սօգադլարտա, ա-
տէմլէր թարաֆընտան մէհՀ օլունմագ իչիւն էթ-
տիքլէրի կիպի, էօնիւնճէ պօրու չալմայասըն.
Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի, անլէր էճրլէրինի
3 ալմըշլար տըր։ Ամմա սէն սաատագա վէրտիյինկ-
տէ՝ սօլ էլինկ սաղ էլինկին էթտիյինի պիլմէսին.
4 Քի սաատագանկ կիզլիտէ օլա, վէ կիզլիտէ կէօրէն
փէտէրինկ սանա 'ալէնէն միւքեաֆաթ էտէճէք
տիր։

5 Վէ տուա՛ էթտիյինկատէ, միւսա՛իլէր կիպի օլ-
մայասըն, զիրա անլէր սատէմլէրէ կէօրիւնմէք իչիւն՝
սինաղօղլարտա վէ քէօշէ պայլարընտա տուրուպ
տուա էթմէյի սէվէրլէր. Հագիգաթէն սիզէ տէ-
6 րիմ քի անլէր էճրլէրինի ալմըշլար տըր։ Ամմա
սէն տուա՛ էթտիյինկատէ խալվէթինկէ կիր, վէ գա-
փուդը գափայըպ՝ կիզլիտէ օլան փէտէրինկէ տուա՛
էյլէ. վէ կիզլիտէ կէօրէն փէտէրինկ սանա 'ալէ-
7 նէն միւքեաֆաթ էտէճէք տիր։ Վէ տուա՛ էթ-
տիյինիզատէ փուճփէրէսթլէր կիպի պիհուտէ եէրէ
սէօզ չօղալթմայընըզ. զիրա անլէր չօգ սէօյլէ-
տիքլէրի իչիւն միւսթէճապ օլաճագլարընըզ զանն
8 էտէրլէր։ Սիզ անլէրէ միւշապիհ օլմայասընըզ. զի-
րա փէտէրինիզ միւհթաճ օլաղընըզ չէյլէրի՝ սիզ
քէնտիսինտէն թալեպ էթմէզտէն էվվէլ պիլիր։
9 Իմտի սիզ պու մինվալ իւզրէ տուա՛ էտինիզ.

Էյ սէմաւլաթտա օլան փէտէրիմիզ, խամկ մու-
10 գատտէս օլսուն. Մէլէքիւթիւնկ կէլսին. իրատէ-

թինկ սեմնավաթատա օլաբդը կիպի, եէր իւզերինատ
11 տախի իճրա օլունսուն. Եէվմի էքմէյիմիդի պիդե
12 պու կիւն վէր. վ՚է պիդե՝ *ուչդու օլանլարա պա-
ղըշատըդըմըդ միսիլիւ, պիդիմ †ուչդարըմըդը
13 պաղըշլա. վ՚է պիդի իղվայա կէթիրմէ, լաքին պի-
դի շերիրատէն գուրթար. զիրա մէնէքիւթ վէ գուտ-
րէթ վէ ՚իղղէթ իլէ էպէտա սէնին տիր։ Ամին։
14 Զիրա ատէմիէրե ուչդարընը պաղըշատըդընըդ
թագտիրատ, սեմնավի փետերինիդ տախի սիդե
15 պաղըշայաճագ տըր։ Ամմա ատէմիէրե ուչդարընը
պաղըշամատըդընըդ ուրէթատ, փետերինիդ տա-
խի սիդին ուչդարընըդը պաղըշամայաճագ տըր։
16 Վ՚է օրուճ թուրթատըդընըդ զէման, միւրա՚իլէր
կիպի մահզուն չէհրէլի օլմայընըդ. զիրա անլեր օ-
րուճ թուրթատգլարընը ատէմիէրե կէօսթէրմէք
իչիւն չէհրէլէրինի պօզարլար. հագիգաթէն սիդե
17 տերիմ քի, անլեր էճրլերինի ալմըշլար տըր։ Ա-
մմա սէն օրուճ թուրթար իքէն՝ պաշընը եաղլայըպ
18 եիւզիւնկիւ եըյդա. Շէօյլե քի օրուճ թուրթատըդը-
նը ատէմիէրե տէյիլ, անճագ կիզլիատ օլան փետե-
րինկ կէօսթէրէսին. վէ կիզլիատ կէօրէն փետերինկ
ատնա [՚ալէնէն] միւքեաֆաթ էտէճէք տիր։
19 Փէնամինիդ իչիւն եէր իւզերինատ խաղինէլէր
ճէմ՚ էթմէյինիդ. օրատա կիւվէ վէ փատ պօզար,
վէ խըրսըզլար տիվարը տելիպ սըրդաթ էտերլեր։
20 Ամմա քէնամինիդ իչիւն սեմնատա խաղինէլէր ճէմ՚
էտինիդ. օրատա նէ կիւվէ վէ նէ փատ պօզար, նէ
տէ խըրսըզլար տիվարը տելիպ սըրդաթ էտերլեր։

*Եռոն. պօրճլու †Եռոն. պօրճլարըմըդը

21 Զիրա խաղինէնիդ հէր նէրէտէ իսէ, գալպինիդ
22 տախի օրատա օլաճագ տըր։ Ճէսէտին չըրաղը
կէօզ տիր. իմոի էյեր կէօզիւդ սաճ իսէ, պիւ-
23 թիւն ճէսէտինկ միւնէվվէր օլըր. Լաքին կէօզիւդ
ճէնա օլսըդը հալտէ՝ պիւթիւն ճէսէտինկ գարան-
լըդ օլըր. իմոի սէնատ օլան նուր գարանլըդ իսէ,
24 օլ գարանլըդ նէ՞ գատար օլաճագ տըր։ Հիչ պիր
քիմսէ իքի էֆէնտիյէ գուլլըդ էտէմէդ. զիրա եա
պիրինէ պուզդ էտիպ՝ տիկէրինի սէվճէք տիր,
եախօտ պիրինէ միւլազէմէթ էտիպ՝ տիկէրինի թահ-
գիր էտէճէք տիր. հէմ Ալլահա հէմտե մալէ
գուլլըդ էտէմէղօրինիդ։
25 Պինա՛էն ՚ալէյհ սիդե տերիմ քի՝ Հայաթընըդ
իչիւն նէ եէյէճէյինիդի վէ նէ իչէճէյինիդի, վէ հէմ
տախի ճէսէտինիդ իչիւն նէ կիյէճէյինիդի էնատիչէ
էթմէյինիդ. Հայաթ թա՛ամատան՝ վէ ճէսէտա էլպի-
26 սէտէն էվլա տէյի՞լ մի տիր։ Հավա գուշլարընա
պագընըդ. զիրա նէ էքէրլեր, նէ պիչէրլեր վէ նէ
տերանապար էտերլեր, վէ սեմնավի փետերինիդ ան-
լերի պէսլեր. սիդ անլերատէն էֆզալ տէյի՞լ մի սի-
27 նիդ։ Վ՚է սիդտէն քի՞մ էնատիչէ էթմէրլէ՞ *պօյունա
28 պիր արշըն զամմ էթմէյէ գատիր տիր։ Իլպիսէ
իչիւն տախի նի՞չիւն էնատիչէ էտերօրինիդ. սահ-
րանըն զամպագլարընա տիդգաթ էտինիդ, նա՞սըլ
պէօյիւրլեր. նէ չալըշըրլար, նէ իփլիք պիւքերլեր.
29 Լաքին սիդե տերիմ քի, Սողոմոն պիլէ ճիւմլէ
տարաթըյլե անլերատէն պիրի կիպի կէյինմիյ տէյիլ
30 իսի։ Պու կիւն մէվճուտ օլըպ եաշընը ֆուրսունա

*Եռիօթ՝ եաշընա

աթըլան սահրա օթուռնու Ալլահ պէօյլէ կիյինտիր-
տիյի հալտե, սիզի տահա զիյատե կիյինտիրմէ՞զ
31 մի, էյ իմանը նօգսան օլանլար։ Իմտի՝ նէ՞ եէյէճէ-
յիզ վէ նէ՞ իչէճէյիզ վէ նէ՞ կիյէճէյիզ՝ տէյերէք,
32 էնտիչէ էթմէյինիզ. Զիւնքի պունլարըն ճիւմլէսի
թա՛իֆէլէրին մանթըուպը տըր. զիրա սէմավի փէտէ-
րինիզ պունլարըն ճիւմլէսինէ միւհթաճ օլտըղընը-
33 ղը պիլիր։ Լաքին էվվէլա Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ
վէ անըն սալահընը թալեպ էյլէյինիզ, վէ պունլարըն
ճիւմլէսի տախի սիզէ իհսան օլունաճագ
34 տըր։ Իմտի եարըն իչիւն էնտիչէ էթմէյինիզ. զիրա
եարընքի կիւն քէնտի շէյլէրի իչիւն էնտիչէ էտէ-
ճէք տիր. հէր կիւնէ քէնտի տէրտի քեաֆի տիր։

ՊԱՊ 7

1 Հիւքմ էթմէյինիզ, քի հիւքմ օլունմայասընըզ.
2 Զիրա էթտիյինիզ հիւքմիլէ սիզ տախի հիւքմ օ-
լունաճագսընըզ, վէ էօլչիւյիւնիւզ էօլչէքլէ սիզէ
3 էօլչիւլէճէք տիր։ Վէ նի՞չիւն գարնտաշընկըն կէօ-
զիւնիւտէքի չէօփէ պագըյօրսըն տա՝ քէնտի կէօ-
4 զիւնտէ օլան մէրթէյէ տիգգաթ էթմէզսին։ Եա-
խօտ քէնտի կէօզիւնտէ մէրթէք վար իքէն, գարն-
տաշընկա՝ նէլ կէօզիւնտէն չէօփիւ չըգարըյըմ՝
5 նա՞սըլ տէյէ պիլիրսին։ Էյ միւրա՛ի, էվվէլա մէր-
թէյի քէնտի կէօզիւնտէն չըգար, վէ պա՛տէհու
գարնտաշընկըն կէօզիւնտէն չէօփիւ չըգարմագ իչիւն
էյիճէ կէօրէճէքսին։
6 Մուգաատաէս նէսնէյի քէլմէլէրէ վէրմէյինիզ, վէ
լինճուլէրինիզի խընղըրլարըն էօնիւնէ աթմայընըզ.

օլմայա քի անլէրի այագլարըյլէ չէկինէյէլէր, վէ
տէօնիւպ սիզի էրթթալար։
7 Թալեպ էտինիզ, սիզէ վէրիլէճէք տիր. արայընըզ,
պուլաճագսընըզ. գափույը չալընըզ, վէ սիզէ աչը-
8 լաճագ տըր։ Զիրա հէր թալեպ էտէն ալըր, վէ
արայան պուլուր, վէ գափույը չալանա աչըլաճագ
9 տըր։ 'Ա՞ճէպա սիզտէն հա՞նկը ատամ պուլունուր
քի՝ օղլու քէնտիսինտէն էքմէք թալեպ էթտիյի
10 հալտե, անա թաշ վէրէ. վ՚է պալըդ թալեպ էթ-
11 տիյի հալտե, անա եըլան վէրէ։ Իմտի էյէր սիզ
եարամազ իքէն՝ էվլատընըզա էյի 'աթէյէլէր վէր-
մէյի պիլիրսէնիզ, սէմավաթտա օլան փէտէրինիզ
նէ՛ գաատար զիյատե՝ քէնտինտէն թալեպ էտէնլէրէ
նի՛յէթլէր վէրէճէք տիր։
12 Իմտի ատամլէրին սիզէ հէր նէ մա՛մէլէ էթմէ-
լէրինի իսթէրսէնիզ, սիզ տախի անլէրէ էօյլէ էտի-
նիզ. զիրա շէրի՛աթ վէ փէյղամպէրլէր պունատան
'իպարէթ տիր։
13 Տար գափուտան կիրինիզ, զիրա հէլաքա կէօ-
թիւրէն գափու կէնիչ վէ եօլ վասի՛ տիր, վէ ան-
14 տէն կիրէնլէր չօդ տըր։ Զիրա հայաթա կէօթիւ-
րէն գափու տար վէ եօլ էնտիզ տիր, վէ անը
պուլանլար ազ տըր։
15 Եալանճը փէյղամպէրլէրտէն սագընընըզ. անլէր
սիզէ գոյուն լիպասլյլէ կէլիրլէր, ամմա պաթընէն
16 գափըճը գուրտ տըրլար։ Անլէրի մէյվէլէրինտէն
թանըյաճագսընըզ. տիքէնլէրտէն իւզիւմ՝ եա
17 տէվէ տիքէնլէրինտէն ինճիր տէվշիրիլի՞ր մի։ Պէօյ-
լէճէ հէր էյի աղաճ էյի մէյվէ վէրիր, վէ ֆէնա
18 աղաճ ֆէնա մէյվէ վէրիր։ Էյի աղաճ ֆէնա մէյվէ

վերէմէզ, ֆէննա աղաճ տախէ էյի մէյվէ վերէ-
19 մէզ։ Էյի մէյվէ վերմէյէն հէր աղաճ քէսիլիպ՝
20 աթէշէ ամբըլըբ։ Իմոն անլերի մէյվէլէրինատէն
թոնըլյաճագաբնըզ։
21 Պանա՝ Եա՛ Րապպ, եա՛ Րապպ՝ տէյէն հէր քիմնէ
մէլէքութ իւս սէմաւլամա կիրէճէք տէյիլ՝ տիր.
անճագ սէմաւլամատա օլան ֆէտէրիմին իրատէթինի
22 ֆի՛լլէ կէթիրէն ։էէր։ Օլ կիւնտէ պանա չօգ
քիմնէլէր՝ Եա՛ Րապպ, եա՛ Րապպ, սէնին իսմինէ
փէյղամպէրլիք է՞թմէտիք մի, վէ սէնին իսմինէ
ճինիլէր չըգա՞րմատըդ մը, վէ սէնին իսմինէ չօգ
23 մի՛ճիզլէր իճրա է՞թմէտիք մի՝ տէյէճէքլէր։ Պէն
տախի օ զէման անլերէ՝ Սիզի ասլա թանըմատըմ.
պէնիմ եանըմտան կիտինիզ, էյ ֆըսագ իշլէյէնլեր՝
տէյիւ՛ալէնէն սէօյլէյէճէյիմ։
24 Իմոն պու սէօզլերիմի հէր իշիտիպ անլերի ֆի՛լլէ
կէթիրէնի՝ քէնտի խանէսինի դայա իւզէրինատ պինա
25 էտէն՛ադիլ պիր ատէմէ թէշպիհ էտէրիմ. Վէ
եաղմուր եաղտը վէ սէլլէր կէլտի վէ րիւզկէարլար
էստի տէ, օլ խանէյէ չարփտըգլարընտա, թէմէլի
դայա իւզէրինատ գուրուլտըդը սէպէպտէն եըգըլմա-
26 տը։ Վէ պու սէօզլերիմի հէր իշիտիպ անլերի ֆի՛լլէ
կէթիրմէյէն՝ քէնտի խանէսինի գուա՛ իւզէրինատ
պինա էտէն ահմադ պիր ատէմէ թէշպիհ օլունուր։
27 Վէ եաղմուր եաղտը վէ սէլլէր կէլտի վէ րիւզ-
կէարլար էստի տէ, օլ խանէյէ չարփտըգլարընտա
եըգըլտը. վէ անըն եըգըլմատը՛ադիմ խտի։
28 Վէ Յիսուս պու սէօզլերի թէքմիլ էթտիյի զէ-
ման, խալգ անըն թա՛լիմինէ Հայրան գալտըլար։
29 Զիրա անլերէ՝ ՛իւլէմա կիպի տէյիլ, անճագ

հիւքիւմէթ սահիպի կիպի թա՛լիմ էտէր իտի։

ՊԱՊ 8

1 Վէ տաղտան էնտիյինատ՝ անըն արտընճա պիր
2 չօգ ճէմա՛աթլար կիթտի։ Վէ իշթէ պիր ճիւզամը
կէլիպ, Եա Րապպ, էյէր իսթէրսէն՝ պէնի թամ-
հիր էթմէյէ գատիր սին՝ տէյէրէք, անա սէճատ
3 էլլէտի։ Վէ Յիսուս՝ իսթէրիմ, թահիր օլ՝ տէյէ-
րէք, էլինի ուզատըպ անա տօգունատու. օ տախի
4 տէր՛ագապ ճիւզամընատան թահիր օլտու։ Վէ Յի-
սուս անա՝ Սագրն քիմսէյէ սէօյլէմէյէսին. լաքին
կիտիպ քէնտինկի քեահինէ կէօսթէր, վէ անլերէ
շէհատէթ օլմագ իչիւն՝ Մովսէսին էմր էյլէտիկի
թագտիմէյի թագտիմ էյլէ՝ տէտի։
5 Վէ [Յիսուս] կափառնայումա կիրտիկինատէ, եա-
նընա պիր եիւզ պաշը կէլտի, վէ բէճա էտէրէք,
6 Եա Րապպ, խըտմէթքեարըմ խանէտէ քէօթրիւմ
եաթըպ՝ զիյատէսիյլէ եղիյէթ չէքմէքտէ տիր՝ տէ-
7 տի։ Յիսուս տախի անա՝ պէն կէլիր անա շիֆա
8 վէրիրիմ՝ տէտի։ Եիւզ պաշը իսէ ճէվապէն՝ Եա
Րապպ, տամըմըն ալթընա սէնին կիրմէնէ պէն լա-
յըզդ տէյիլ իմ. անճագ պիր սէօզ սէօյլէ, խըտ-
9 մէթքեարըմ շիֆա պուլուր։ Զիրա պէն թահթ ը
հիւքիւմէթտէ պուլունմըշ պիր ատէմ օլուպ,
պէնիմ տէ թահթ ը իտարէմտէ ՛ասքեր պուլուն-
մաղլէ պիրինէ՝ կիթէ տէտիյիմտէ՝ կիտէր, վէ տի-
կէրինէ՝ կէլ փէտէյէմ՝ կէլիր. վէ գուլըմա՝ Շուննու
10 եափ՝ փէտէյէմ, եափար՝ տէտի։ Յիսուս տախի

պոնոս իշխեմիկինաե՝ թէ՝ աճճիւպ էաէրէք ար-
տընճա կէլէնլէրէ՝ Հապիպաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
պէնի Իսրայէլաե պիլէ պու գատար իման պուլմա-
11 տըմ։ Վէ սիզէ տէրիմ քի՝ շարգատան վէ ղարպատան
չօգ քիմնէլէր կէլիպ, Աբրահամ վէ Իսահակ վէ
Յակոբ իլէ պէրապէր մէլէքիւթ իւս ակմավաթտա
12 ասֆրայա օթուրաճագլար։ Ամմա մէլէքիւթիւն էվ-
լատը խարիճի զուլմէթէ աթըլաճագ տըր. օրատա
ողլույըշ վէ տիշ ղրճըրտամասը օլաճագ տըր՝ տէ-
13 տի։ Վէ Յիսուս եիւզ պաշըյա՝ Կիթ, վէ ատնա
ինանտըղընկա կէօրէ օլսուն՝ տէտի. վէ օղ սա՛աթ
խըտմէթ-քէարը շիֆա պուլտու։
14 Վէ Յիսուս Պետրոսըն խանէսինէ կէլիպ, անըն
գայն վալիտէսինի հիւմմայա թուէթուլմըշ վէ էաթ-
15 մըշ կէօրտիւյիւնաե, Անըն էլինէ ատգունմաղլէ՝
հիւմմասը զա՛իլ օլտու. օ տախի գալգըպ անլէրէ
խըտմէթ էյլէտի։
16 Վէ ագշամ օլտըգտա՝ էանընա չօգ մէճնուն
քիմնէլէր կէթիրիլտի. օ տախի բուհլարը քէլտիլէ
չըգարըպ ճիւմլէ 'իյլէթլի օլանլարա շիֆա վէրտի.
17 Թա քի Եսայի փէյղամպէր վասըթասըյլէ՝ 0 խաս-
թալըգլարըմըզը ալտը, վէ մաճարալարըմըզը հիւք-
լէնտի՝ տէյիւ պույուրըլան քէլամ իթիմամ օլուն։
18 Վէ Յիսուս էթրաֆընտա պիր չօգ ճէմա՛աթլար
կէօրմէքլէ, օղ պիր թարաֆա կէչիլմէսինի էմր
19 էթտի։ Վէ 'իւլէմաան պիրի էագլաշըպ անա՝ Եա
մու՛ալիմ, Հէր ներէյէ կիտէրսէն՝ պէն արտընճա
20 կէլէրիմ՝ տէմէսի իւզէրինէ, Յիսուս անա՝ Թիլքի-
լէրին ինլէրի վէ հավա գուշլարընըն էուվալարը
վար տըր, լաքին Իսկն իւլ ինսանըն քէնտի պա-

21 շընը գօյաճագ եէրի էօգ տըր՝ տէտի. Վէ շայիրա-
լէրինտէն պուլուշան տիկէր պիրի անա՝ Իֆէնտի,
պանա իզն վէր, էվվէլա կիտիպ փէտէրիմի տէֆն
22 էտէյիմ՝ տէտի։ Ամմա Յիսուս անա՝ Արտըմճա
կէլ. պրագ էօլիւլէր քէնտի էօլիւլէրինի տէֆն էթ-
սինլէր՝ տէտի։
23 Վէ գայըղա կիրտիյինտէ՝ շայիրտլէրի տախի ա-
24 նըն արտընճա կիրտիլէր։ Վէ իշթէ տէնիզտէ օղ
տէրէճէ շիտտէթլի ֆուրթունա զուհօր էթտի
քի, գայըղ տալղալարլէ էօրթիւլիւյօր իտի. քէն-
25 տիսի իսէ ույումագտա իտի։ Վէ շայիրտլէրի էա-
նընա կէլիպ՝ Իֆէնտի, պիզի գուրթար, Հէլաք օ-
26 լույօրըզ՝ տէյէրէք, անը ույանտըրտըլար։ 0 տա-
խի անլէրէ՝ Իյի իմանը նօգսան օլանլար, նի՞չին
գօրգագօրնըզ՝ տէտի. օ զէմանն գալգըպ, րիւզկէար-
լար իլէ տէնիզի ազարլատը. վէ զայէթ լիմանըզ
27 օլտու։ Վէ օղ տատէմլէր՝ Պու նա՞սըլ քիմսէ տիր
քի՝ Հէմ րիւզկէարլար վէ Հէմ տէ տէնիզ անա
իթա՛աթ էտէր՝ տէյէրէք թէ՛աճճիւպ էթտիլէր։
28 Վէ էօթէ թարաֆա ձէրճէսիլէրին տիյարընա
կէլտիյինտէ, մէզարլատան չըգմըշ իբի մէճնուն
անը գարշըլատը. վէ զայէթ ազըղն օլմալարը ճի-
հէթիյլէ օ էօլտան քիմսէնին կէչմէսի միւմքին տէ-
29 յիլ իտի։ Վէ իշթէ՝ Եա Յիսուս Իպնուլլահ, պի-
պիմ իլէ սէնին նէ՞ իշին վար. պուրայա վագթըն-
տան էվվէլ պիզէ 'ազա՞պ էթմէք իչիւն մի կէլտին՝
30 տէյէրէք ֆէրէատա էթտիլէր։ Վէ անլէրտէն ու-
զագտա օթլանըր վաֆիր պիր տօնուզ սիւրիւսիւ-
31 վար իտի։ Վէ ճինլէր անա էալվարըպ՝ Իյէր պի-
պի չըգարըր իսկն, պիզէ տօնուզ սիւրիւսիւնէ կիր-

32 մէյէ իղն վէր՝ տէտիլէր։ Ո տախ անլէրէ՝ կիտի-
նիզ, տէտիքտէ, չըգըպ տօնուզ սիւրիւսիւնէ կիր-
տիլէր. վէ իլթէ պիւթիւն տօնուզ սիւրիւսիւ-
ուչրուտմտան տէնիզէ սթըլըպ՝ սուլարտա թէլէֆ
33 օլտու։ Վէ ոնլէրէ օթլատանլար ֆիրարլէ շէհրէ
վարըպ, պիւթիւն վագը՛այը, վէ մէճնուննլարըն
34 քէյֆիյէթինի նագլ էթտիլէր։ Վէ իլթէ պիւթիւն
շէհր էհուլուն Յիսուսը գարշըլտմադա չըգըպ, անը
կէօրտիւքլէրինտէ՝ հուտուտալարընտան չըգմասընը
րէճա էթտիլէր։

ՊԱՊ 9

1 Վէ գայըղա կիրիպ էօթէ թարաֆա կէչէրէք,
2 քէնտի շէհրինէ կէլտի։ Վէ իլթէ անա տէօշէքտէ
եաթար պիր քէօթրիւմ կէթիրտիլէր. վէ Յիսուս
անլէրին իմանընը կէօրմէքլէ, քէօթրիւմէ՝ Ողլըմ,
ճէսարէթլէն, կիւնահլարընչ ասնա ՛ափը օլուն-
3 տու՝ տէտի։ Վէ իլթէ ՛իւլէմատան պա՛ղլարը
քէնտի քէնտիլէրինէ՝ Պու ասէմ քիւֆր էտիյօր՝
4 տէտիլէր։ Վէ Յիսուս անլէրին էֆքէարընը պիլ-
մէքլէ տէտի քի՝ Նի՞չիւն գալպլէրինիզտէ ֆէնա
5 շէյլէր տիւշիւնիւյօրսունուզ. Զիւնքի հա՞նկիսը գօ-
լայ տը՝ կիւնահլարընչ ՛ա՞ֆվ օլուննտու՝ տէմէտի
6 մի, եօգսա՝ Գալգ վէ կէչ՝ տէմէտի մի։ Ամմա իպն
իւլ ինսանըն եէր իւզէրինտէ կիւնահլար ՛ափվ
էթմէյէ հիւքիւմէթի վար էտիյինի պիլմէնիզ լը-
չիւն, (օ ղէմանն քէօթրիւմէ,) Գալգ տէօշէյինի
7 գալտըրըպ խանէնչէ կիրի՝ տէտի։ Ո տախ գալգըպ
8 խանէսինէ կիրտի։ Վէ խալգ պոննու կէօրմէքլէ

թէ՛աճճիւպ էտիպ, ատէմլէրէ պէօյլէ գուտրէթ
վէրէն Ալլահա համտ էյլէտիլէր։
9 Վէ Յիսուս օրատան իլէրի կէչէր իքէն կէօմրիւք
մահալինտէ օթուրտուր Մաաթէոս նամ պիր ատէմ
կէօրտիւքտէ անա՝ Արտըմճա կէլ՝ տէտի. օ տա-
10 խ գալգըպ անըն արտընճա կիրտի։ Վէ խանէտէ
ասֆրայա օթուրտըղընտա, իշլէթ չօգ կէօմրիւք-
ճիւլէր վէ կիւնահ.քէարլար կէլիպ՝ Յիսուս վէ անըն
շայիրտլէրի իլէ պէրապէր ասֆրայա օթուրտըլար։
11 Վէ ֆէրիսիլէր պոննու կէօրմէքլէ անըն շայիրտլէ-
րինէ՝ Սիզին Մու՛ալլիմինիզ նի՞չիւն կէօմրիւքճիւլէր
վէ կիւնահ.քէարլար իլէ թա՛ամ էտիյօր՝ տէտիլէր։
12 Յիսուս տախ պոննու իշիթտիքտէ, անլէրէ՝ Սաղ
օլանլար տէյիլ, անճագ ՛իլլէթլի օլանլար հէքիմէ
13 միւհթաճ տըր։ Իմտի կիտիպ՝ Գուրպան տէյիլ,
անճագ մէրհամէթ իսթէրիմ՝ քէլամընըն մա՛նա-
սընը էօյրէնինիզ. զիրա սալիհլէրի տէյիլ, ֆագաթ
կիւնահ.քէարլարը թէվպէյէ տա՛վէթ էթմէյէ կէլ-
տիմ՝ տէտի։
14 Ո զէմանն Յովհաննէսին շայիրտլէրի անըն եանը-
նա կէլիպ՝ Պիղ վէ ֆէրիսիլէր չօգ օրուճ թուէթտը-
ղընըզ. հալտէ, նի՞չիւն սէնին շայիրտլէրին թուէթ-
15 մազլար՝ տէտիլէր։ Յիսուս տախ անլէրէ խիթապէն՝
կիւվէյի եանլարընտա պուլունտուգճա, տիւչիւն-
ճիւլէրին մահզուն օլմալարը միւմքի՞ն մի տիր.
ամմա կիւվէյինին անլէրտէն ալընաճաղը կիւնէլէր
16 կէլիր, վէ օ զէմանն օրուճ թուէթաճագլար։ Վէ
հիչ պիր քիմսէ եէնի չուխա փարչասընը էսկի լի-
պասա եամա գօմազ. զիրա լիպասըն թա՛միրի խ-
չիւն գօնուլան եամա՝ անտէն գօփարմադըյ եըրթընը

17 տահա ֆէնա օլուբ։ Վէ եէնի շէրապը էսկի թու-
լումլարա գօմաղլար. եօգաա թուլումլար երբթելըպ
շէրապ տէօքիւլիւբ, վէ թուլումլար տախի թէ-
լէֆ օլուբ. լաքին եէնի շէրապը եէնի թուլումլարա
գօրլար, վէ իքիսի տէ մահֆուզ օլուբ՝ տէտի։
18 Պու շէյլերի անլերէ սեզլէմէքտէ իքէն, իլթէ
պիր բէ՛իս կելիպ անա սէճտէ էտերէք՝ Գըզըմ էլ ան
վէֆաթ էթմիշ տիր. լաքին սէն կել, անըն իւ-
զերինէ էլինի գօ, վէ հայաթ պուլաճագ տըր՝
19 տէտի։ Յիսուս տախի գալդըպ՝ շայիրալերի իլէ պէ-
բապեր անըն արտընճա կիթտի։
20 Վէ իլթէ օն իքի սէնէտէն պէրու նէզֆ ի տէմէ
միւպթէլա օլան պիր գարը՝ արդասընտան եաղլա-
21 շըպ լիպասընըն էթէկինէ տօգունտու։ Ջիրա քէն-
տի քէնտինէ՝ Եալընըզ լիպասընա տօգունսամ,
22 խէլաս պուլուրըմ՝ տէր իտի։ Վէ Յիսուս տէօ-
նիւպ անը կէօրտիւքտէ՝ ձէսարէթլէն, էյ գըզըմ,
իմանընկ սէնի խէլաս էյլէտի՝ տէտի. գարը տախի
օլ սա՛աթ խէլաս պուլտու։
23 Վէ Յիսուս օլ բէ՛իսին խանէսինէ կելիպ՝ նէյ-
զէնլէր իլէ վէլվելէ էտէն խալդը կէօրտիւքտէ,
24 Անլերէ՝ Զէբիլինիզ, զիրա գըզ վէֆաթ էթմէտի,
25 անճագ ույուսյօր՝ տէտի. վէ անա կիւլտիւլեր։ Ամ
տի խալդ չըգարըլտըգտա, քէնտիսի իչէրի կիրիպ՝
26 գըզըն էլինի թուէթտու. օ տախի գալգտը։ Վէ
պու վագը՛անըն խապերի օլ տիյարըն հէր թարա-
ֆընա շայը՝ օլտու։
27 Վէ Յիսուս օրատան իլէրի կիտէր իքէն, արտըն-
ճա իքի ա՛մա կելիպ՝ Եա Իպն ի Տաուտ, պիզ
մէրհամեթ էյլէ՝ տէյէրէք ֆէրհատ էտէրլէր իտի։

28 Վէ էվէ կիրտիյինտէ, օլ ա՛մալար անըն եանընա
կելտիլեր. Յիսուս տախի անլերէ՝ Պուհու էթմէյէ
գատիր օլտըղըմա ինանը՞ր մը սընըզ՝ տէմէքլէ ան-
29 լեր անա՝ Պէլի, եա Րապպ, տէտիլեր։ Ո ղէմանի
կէօղլերինէ տօգունուպ՝ Սիզէ իմանընըզա կէօրէ
30 օլսուն՝ տէտի։ Վէ անլերին կէօղլերի աչըլտը. վէ
Յիսուս անլերէ՝ Սագընըն, քիմսէ պիլմէսին՝ տէյիւ
31 էքիտէն թէննպիհ էյլէտի։ Անլեր իսկ չըգպ՝ պիւ-
թիւն օլ տիյարտա խապերինի նէշը էթտիլեր։
32 Վէ անլեր չըգար իքէն, իլթէ եանընա տիլտիպ
33 վէ մէճնուն պիր ատէմ կէթիրտիլեր։ Վէ ճինն
չըգարըլտըգտա, օլ տիլտիպ սէօյլէտի. վէ խալդ
թէ՛աճճիպ էտիպ՝ Իսրայէլտէ հիչ պիր վագըթ
34 պէօյլէ շէյ կէօրիւլմէմիշ տիր՝ տէտիլեր։ Ֆաղաթ
ֆէրիսիլեր՝ ձիննլերին բէ՛իսի վասըթասըյլէ ճիննի-
լերի չըգարըր՝ տէտիլեր։
35 Վէ Յիսուս անլերին սինաղօղլարընտա թա՛-
լիմլէ պէշարէթ ի մէլէքիւթիւ վա՛դ էտերէք, վէ
խալդտա հէր մարադը վէ հէր խասթալըղը տէֆ՛
էտերէք, ճիւմլէ շէհրլերի վէ քէօյլերի տօլաչըր ի-
36 տի։ Վէ խալդը կէօրմէքլէ անլերէ շէֆգաթ էթտի.
պիրա չօպանը օլմայան գոյունլար կիպի հօրդուն վէ
37 փէրիշան իտիլեր։ Ո ղէմանի շայիրալերինէ խիթա-
պէն՝ նէրչի հասատ չօգ, ամմա ՛ամէլէ ազ տըր։
38 Իմտի հասատըն Աահիպինէ, քէնտի հասատընա
՛ամէլէ կէօնտէրսին տէյիւ նիյազ էտինիզ՝ տէտի։

ՊՂ.Պ 10

1 Վէ օն իքի շայիրտինի եանընա չաղըրըպ, նա-

փաք բուհլար իւղերինէ՝ անլերի չըգարմաղա վէ
հեր մարագը վէ հեր խասթալըղը տէփ՝ էթմէյէ
անլերէ գուարէթ վէրսի։
2 Վէ օն իքի ըէսուլըն իամլերի պուռնլար տըր.
եա՛նի պիրինճիսի Պետրոս թէսմիյէ օլուռան Սիմոն
3 իլէ գարնաաշը Անդրէաս, Զեբեդէոս օղլու Յակո-
բոս իլէ գարնաաշը Յովհաննէս, Փիլիպպոս վէ
Բարթողիմէոս, Թովմաս վէ կէօմրիւքճիւ Մատ-
թէոս, Հալֆա օղլու Յակոբոս վէ Թադէոս լագըպ-
4 լը Ղեբէոս, Գանաավի Սիմոն վէ ոնը էլէ վէրէն
Իսխարիովթի Յուդա։
5 Յիսուս պու օն իքիլերի կէօնտէրիպ՝ անլերէ
թէնպիհ էտէրէք տէմի քի՝ Թա՛իֆէլերին եօլընա
կիթմէյինիզ, վէ Սամարիալըլարըն պիր շէհրինէ
6 կիրմէյինիզ։ Պուռնատն իսէ պէրթ ի Իսրայէլին ղոյ՛
7 օլմուշ գոյունլարընա վարընըզ։ Վէ վարսըղընըզ-
տա՝ Մէլէքիւթ իւս սէմավաթ եաղլաշմըշ տըր՝
8 տէյէրէք, վա՛ղ էտինիզ։ Խասթալարա շիֆա վէ-
րինիզ, ճիւզամլըլարը թաթխիր էտինիզ, [էօլիւլէ-
րի տիրիլտինիզ։] ճինլերի չըգարընըզ. մէճճանէն
9 ալընըզ, մէճճանէն վէրինիզ։ Քեմէրլէրինիզտէ
10 նէ ալթուն վէ նէ կիւմիւշ վէ նէ պաղըր, Վէ եօլ
իչիւն նէ տաղարճըզ վէ նէ իքի էնթարի վէ նէ
այագ գապլարը վէ նէ՛ աա թէտարիք էտինիզ.
11 դերա իշճի քէնտի թա՛ամընա լայըզ տըր՝ Վէ
հանկը շէհրէ վէ եա քէօյէ կիրէրսէնիզ, անտէ
քիմ լայըզ օլարդընը աուա՛լ էտիպ, չըգընճայա
12 տէյնն օրատա գալընըզ։ Վէ խանէյէ կիրտիյի-
13 նիզտէ՝ անա սէլամ վէրինիզ։ Վէ էյէր օլ խանէ
լայըզ իսէ, սէլամընըզ անըն իւղերինէ կէլսին. վէ

էյէր լայըզ տէյիլ իսէ, սէլամընըզ սիզէ կէրի
14 տէօնսիւն։ Վէ սիզի հէր քիմ գապաւլ էթմէյիպ՝
սէօզլէրինիզի տինլէմէզլէ, օլ խանէյէն եախօա օլ
շէհրտէն չըգարըզընըզտա՝ այագլարընըզդըն թօզընը
15 սիլքինիզ։ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ բուզ ի
ճէզաաա Սոդոմ վէ Գոմոր տիյարընըն Տալի օլ
շէհրին Տալինտէն էՏվէն օլուր։
16 Իշթէ պէն սիզի գոյունլար կիպի գուրտլար ա-
րասընա կէօնտէրիրիմ. իմտի էրլանլար կիպի՝ ադիլ
17 վէ կէօյէրճինլէր կիպի սատէտիլ օլունըզ։ Լաքին
սաէմէրտէն սագրնընըզ. զերա սիզի ժիլէթ մէճ-
լիսլէրինէ թէսլիմ էտիպ՝ սինագօղլարընտա տէյէ-
18 ճէքլէր։ Էէմ տախի պէնիմ իչիւն՝ անլերէ վէ
թա՛իֆէլերէ շէհատէթ օլմազ իւզրէ Տաքիմլէր վէ
19 մէլիքլէր Տուզուրընա ճէլպ օլունաճագընըզ։ Իմ-
տի սիզի թէսլիմ էթտիքլէրի զէմանտ՝ նասըլ վէ նէ
սէօյլէյէլիմ՝ տէյիւ էնտիշէ էթմէյինիզ, չիւնքի նէ
սէօյլէյէճէյինիզ սիզէ օլ սաաթտա վէրիլէճէք
20 տիր։ Զիրա սէօյլէյէնլէր սիզ տէյիլ սինիզ, ամմա
21 սիզտէ սէօյլէյէն՝ փէտէրինիզին Րուհու տըր։ Վէ
գարնտաշ գարնտաշը, վէ փէտէր էվլատը էօլիւմէ
Թէսլիմ էտէճէք. վէ էվլատ վալիտէյն՛ ալէյհինէ
22 գալգընըպ՝ անլերի էօլտիւրէճէքլէր։ Վէ իսմիմ ի-
չիւն ճիւմլէ Թարաֆընտան պուռղ օլունաճագը-
նըզ. լաքին քիմ քի նիհայէթէ գատար Թէհամ-
23 միւլ էտէրսէ, օ խէլաս պուլաճագ տըր։ Վէ սիզէ
պիր շէհրտէ Թէ՛ատտի էթտիքլէրի զէմանտ՝ տիկէ-
րինէ ֆիրար էտինիզ. զերա հագիգաթէն սիզէ տէ-
րիմ քի՝ Իպն իւլ Ինսան կէլինճէյէտէք Իսրայէլ
շէհրլէրինին տէվրիմի Թէքմիլ էթմէյէճէքսինիզ։

24 Շայիրա մռա՛ալիմինէ վէ գուլ էֆէնտիմինէ ֆա՛իդ
25 տէյիլ տիր։ Շայիրատէ մռա՛ալիմի կիպի՝ վէ գուլա
էֆէնտիսի կիպի օլմազ քիֆայէթ էտէր. խանէ սա-
հիպինէ Պա՛ալզէպուլ տէտիքլէրի հալատէ, անդն
խանէսի խալգընա նէ՛ գատար դիյանէթէ ֆէյէ֊ֆէ֊ֆէր։
26 Իմոի անդլէրատէն գօրգմայընդը, դիրա քէշֆ օլուն-
մայաճագ մահֆի, վէ պիլինմէյէճէք կիպլի պիր շէյ
27 եօգ տըր։ Սիզէ գարանլըգտա տէտիյիմի այտըն-
լըգտա սէօյլէյինիզ, վէ գուլաղընըզա սէօյլէնիլէնի
28 տամլար իւզէրինատէ ի՛լան էտինիզ։ Վ֊է ճանը էօլ
տիւրմէյէ գատիր օլմայընդ՝ ճէհէննէմ էօլտիւրէնլէր-
տէն գօրգմայընդը. լաքին հէմ ճանը հէմ ճէհէ-
նէմ ճէհէննէմատէ հէլաք էթմէյէ գատիր օլանատան
29 գօրգուընդը։ Իքի սէրչէ պիր փուլա սաթընըլմա՞զ մը.
վէ անդլէրատէն պիրի փէտէրինիզին իզնի օլմադընդըն
30 եէրէ տիւշմէզ։ Սիզին իսէ պաշընդըն գըլլարընդըն
31 ճիւմլէսի սայընըզ տըր։ Անդն իչիւն գօրգմայընդը.
32 սիզ ջոգ սէրչէլէրատէն էֆզալ սընդը։ Իմոի հէր
քիմ տաէմիլէրին հուզուրընատա պէնի իգրար էտէր-
սէ, պէն տախի սէմավաթատա օլան փէտէրիմին
33 հուզուրընատա անը իգրար էտէրիմ։ Վ֊է հէր քիմ
տաէմիլէրին հուզուրընատա պէնի ինքեար էտէրսէ,
պէն տախի սէմավաթատա օլան փէտէրէմին հուզու-
34 րընատա անը ինքեար էտէրիմ։ Զէմինէ սէլամէթ
կէթիրմէյէ կէլտիմ զանն էթմէյինիզ. սէլամէթ
35 տէյիլ, լաքին դըլըճ կէթիրմէյէ կէլտիմ։ Զիրա
տաէմի փէտէրինատէն վէ գըզը վալիտէսինատէն վէ
կէլինի գայն վալիտէսինատէն այըրմադա կէլտիմ։
36 Վ֊է տաէմին տիւշմէնլէրի քէնտի խանէսի խալգըն-
37 տան օլաճագ տըր։ Փէտէրի վէ եա վալիտէյի

պէնատէն զիյատէ սէվէն՝ պանա լայըգ տէյիլ տիր.
վէ օղլու վէ եա գըզը պէնատէն զիյատէ սէվէն՝ պանա
38 լայըգ տէյիլ տիր։ Վ֊է խաչընը ալըպ արտըմճա
39 կէլմէյէն՝ պանա լայըգ տէյիլ տիր։ Չայանթընը
պուլան՝ անը զայ՛ էտէճէք. վէ պէնիմ իչիւն հայա-
40 թընը զայ՛ էտէն՝ անը պուլաճագ տըր։ Սիզի
գապուլ էտէն՝ պէնի գապուլ էթմիշ օլուր, վէ
պէնի գապուլ էտէն՝ պէնի իրսալ էտէնի գապուլ
41 էթմիշ օլուր։ Փէյղամպէր սըֆէթիյլէ պիր փէյ-
ղամպէր գապուլ էտէն՝ փէյղամպէր էճրինի ալա-
ճագ, վէ սալիհ սըֆէթիյլէ պիր սալիհ գապուլ
42 էտէն՝ սալիհ էճրինի ալաճագ տըր։ Վ֊է հէր քիմ
պու քիւչիւքլէրին պիրինէ շայիրա սըֆէթիյլէ եա-
լընըզ պիր քեասէ սօղուգ սու իչիրիրսէ, հագիգա-
թէն սիզէ տէրիմ քի օլ քիմսէ էճրինատէն ասլա
մահրում օլմայաճագ տըր։

ՊԱՊ 11

1 Վ֊է Յիսուս օն իքի շայիրտինէ էմր վէրմէյի թէ-
մամ էթտիքատէ, շէհրլէրինատէ վա՛զ ու թա՛լիմ
էթմէկէ իւզրէ օրատան ՝ազիմէթ էթտի։
2 Վ֊է Յովհաննէս զընատնատա Քրիստոսըն ա՛մա-
լընը իշիթմէկլէ՝ Օլ կէլէճէք քիմսէ սէ՞ն մի սին,
եօղսա տիկէր պիր քիմսէյէ՞ մի մունթազըր օլա-
3 լըմ՝ տէմէք իչիւն, Քէնտի շայիրտլէրինատէն իքի-
4 սինի անդն եանընա կէօնտէրտի։ Վ֊է Յիսուս անդլէրէ
ճէվապէն՝ Կիտիպ իշիթտիյինիզ վէ կէօրտիւյիւնիւզ
5 շէյլէրի Յովհաննէսէ նագլ էտինիզ. Քէօրլէր կէօ-
րիւր, թօփալլար եիւրիւր, ճիւղամլըլար թաթհիր

օլուննուաց՝ սաղբրլար իշխոր, էօխուլէր գըլյամ էտեր, փուդարայա պէշարէթ թէպշիր օլուննուր։
6 Վ֊է պէնիմ հադգըմնա սիւրչմէյէն նէ՞ միւպարէք տիր՝ տէտի։
7 Վ֊է անլէր կիթտիքտե, Յիսուս Յովհաննէս հադգընտա խալգա սէօյլէմէյէ պաշլատը. Պէրիսիյէ նէ՞ սէյր էթմէյէ չըգտընըզ, բիւգկէարտան սալ-
8 լանան պիր գամը՞շ մը։ Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգտընըզ, զարիֆ էավապ կիյմիշ պիր ատե՞մ մի. իշ-թէ զարիֆ էավապ կիյէնլէր մէլիքլէրին խանէլէրին-
9 տե պուլունուրլար։ Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգտընըզ, պիր փէյղամպե՞ր մի. պէլի՝ սիզէ տէրիմ քի
10 փէյղամպէրտէն տե տահա պէօյիւք տիր։ Ձիրա՝ իշթէ պէն սէնտէն իլէրի, եօլընկը էօնիւնկճէ հազըրլայաճագ օլան րէսուլըմը իրսալ էտէճէյիմ՝ տէյիւ-
11 հադգընտա եազըլմըշ օլան զաթ պու տըր։ Չա-գիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Նիսանտան Թէվէլլիւտ էտէնլէր արասընտա վաֆթիվ էտիճի Յովհաննէս-տէն պէօյիւք քիմսէ զուհուր էթմէմիշ տիր. լաքին մէլէքիւթ իւս սէմավաթտա էն քիւչիւյիւ անտէն
12 պէօյիւք տիր։ Վ֊է վաֆթիվ էտիճի Յովհաննէսին կիւնլէրինտէն շիմտիյէտէք՝ մէլէքիւթ իւս սէմավաթ ճէպր օլուննուր, վէ ճէպպարլար անը զոպթ
13 էտէրլէր։ Ձիրա ճիւմլէ փէյղամպէրլէր վէ շէրի֊աթ
14 Յովհաննէսէ տէյին փէյղամպէրլիք էթտիլէր։ Վ֊է էյէր գապուլ էթմէք իսթէրսէնիզ, կէլէճէք էղիա
15 պու տըր։ Իշխոր գուլագլարը օլան իշխոսին։
16 Ամմա պու նէսլի քիմ՞ թէշպիհ էտէյիմ. չար-
17 շուլարտա օթուրուպ, արգատաշլարընա, Սիզէ տիւտիւք չալտըգ, ամմա բագս էթմէտինիզ,

սիզէ ֆիղան էթտիք, ամմա տէօյիւնմէտինիզ՝ տէ-
18 յիւ չաղըրան չօճուգլարա պէնգզէր։ Ձիրա Յովհան-նէս կէլտի, նէ եէր՝ նէ իչէր, վէ՝ Անառ ճինն վար՝
19 տէյլէր. Իպն իւլ ինսան կէլտի, հէմ եէր հէմ իչէր, վէ՝ Իշթէ պօղազընա թապի՝ վէ մէյխօր պիր ատե՞մ, կէօմրիւքճիլէրին վէ կիւնահքեարլարըն տօսթը տըր՝ տէյլէր. Ֆագաթ հիքմէթ քէնտի էվ-լատը թարաֆընտան թաստիգ օլուննուր։
20 Ո ղէման միւ֊ճիզէլէրինին էքսէրիսի իճրա գըլըն-տըղը շէհրլէրի, թէվպէ էթմէտիքլէրի իչուն թա֊-
21 պիր էթմէյէ պաշլատը։ Վա՜յ սանա, Էյ Ֆօրազին, վա՜յ սանա, Էյ Բէթսայիտա, պիրա սիզտե իզհար օլունան միւ֊ճիզէլէր Սուր վէ Սայտատա իզհար օլունմըշ օլսա իտի, չօգտան չուլ վէ քիւլ իլէ
22 թէվպէ էթմիշ օլուրլար իտի։ Ամմա սիզէ տէրիմ քի՝ բուգ ի ճէզատա Սուր վէ Սայտանընն հալի
23 սիղինքինտէն էհվէն օլաճագ տըր։ Վ֊է սէն, Էյ կէօյէտէք էվէքսէլմիշ օլան Կափառնայում, հա-վիյէյէտէք էնտիրիլէճէքսին. պիրա սէնտե իզհար օլունան միւ֊ճիզէլէր Սոդոմնա իզհար օլունմըշ օլ-սա իտի, պու կիւնէ գատար պագի գալըր իտի։
24 Ամմա սիզէ տէրիմ քի՝ բուգ ի ճէզատա Սոդոմ տիյարինէն հալի սէնինքինտէն էհվէն օլաճագ տըր։
25 Ո ղէման Յիսուս ճէվապ վէրիպ տէտի քի՝ Էյ սէմա վէ զէմինին սահիպի Փէտէր, սանա շիւքր էտէրիմ քի պու շէյլէրի ֊ալիմլէր վէ ֊արիֆլէրտէն խաֆի թուդուպ՝ անլէրի մա֊սումլարա իզհար էյ-
26 լէտին։ Պէլի, Էյ Փէտէր, զիրա ֊ինանիկտե պէօյլէ
27 խօշ կէօրիւնտիւ։ Փէտէրիմտէն հէր շէյ պանա թէսլիմ օլունուր. վէ Օղլու Փէտէրտէն զոյրի

քիմնէ թանըմազ. փէտէրի տախի Օղուլտան՝ վէ
Օղլըն անը իզհար էթմէսինի միւրաատ էյլէտիյի քիմ-
28 սէտէն ղայրիսի թանըմազ։ Էյ ճիւմլէ եօրդուն վէ
եհւդլիւլէը, պանա կէլինիզ, պէն տախի սիզէ բա-
29 հաթ վէրիրիմ։ Պօյունտուրուղումը իւղէրինիզէ ալը-
նըզ, վէ պէնտէն էօյրէնինիզ, չիւնքի Տալիմ վէ
գալպէն միւթէվազը՝ իմ, վէ ճանլարընըզա բահաթ
30 պուլուրսընըզ։ Զիրա պօյունտուրուղում ասան, վէ
եհւդիւմ խաֆիֆ տիր։

ՊԱՊ 12

1 Օ ղէման Յիսուս սէպէթ կիւնիւ էքին արասընտան
կէչիյօր իտի. վէ շայիրալէրի ածըգմազլէ պաշտ-
2 լարը գօփարարագ եէմէյէ պաշլատըլար։ Վէ ֆէրի-
սիլէը պա՜նա՜ կէօրտիւքլէրինտէ անա՝ իշլէ շայիրա-
լէրինկ սէպէթ կիւնիւնտէ իշլէմէսի հէլալ օլմույան
3 շէյի իշլէյօրլար՝ տէտիլէր։ Օ տախի անլէրէ տէտի
քի՝ Դաւիթին քէնտիսի իլէ պէրապէր պուլունան-
լար իլէ՝ ածգտըզը ղէման նէ եափտըզընը օգո՞ւ-
4 մատընըզ մը. Նա՛սըլ պէյթ Ուլահա կիրիպ ե-
մէսի քէնտիսինէ վէ քէնտիսի իլէ պէրապէր օլան-
լարա տէյիլ, անճագ եալընըզ քահինլէրէ հէլալ
5 օլան հուզուր էքմէքլէրինի եէտի։ Եախօտ սէպէթ
կիւնլէրինտէ քահինլէրին հէյքէլտէ սէպէթի պօ-
ղուպ՝ սուչսուզ օլտըղլարընը շէրի՛աթտա օգո՞ւմա-
6 տընըզ մը։ Ամմա սիզէ տէրիմ քի՝ պուրատա հէյ-
7 քէլտէն ա՛զամ օլան վար տըր. վէ էյէր՝ Գուր-
պան տէյիլ, անճագ մէրհամէթ իսթէրիմ՝ քէլամը-
նըն մա՛նասընը պիլսէ իտինիզ, սուչսուզլարը հինքամ

8 էթմէզ իտինիզ. Զիրա Իսկ իւլ ինսան սէպէթ կիւ-
նիւնիւն [տախի] Սահիպի տիր։
9 Վէ օրատան հարէքէթլէ՝ անլէրին սինագօղընա
10 կիրտիքտէ, իշլէ օրատա էլի գուրուսմըշ պիր ատէմ
պուլունմազլէ անը թէօհմէթլի չըգարմազ մէրա-
մըշլէ՝ Սէպէթ կիւնիւնտէ շիֆա վէրմէք հէլա՞լ մը
11 տըր՝ տէյիւ անա սո՛ալ էթտիլէր։ Օ տախի ան-
լէրէ խիթապէն՝ Սիզմէն քի՞մ վար տըր քի պիր
գոյունը օլմըշ տա՝ սէպէթ կիւնիւնտէ չուգուրա
տիւշտիւյիւ Տալտէ, անը թուխթուպ չըգարմույա։
12 Իմոի ատէմ գոյունտան նէ գատար էֆզալ տըր.
պինա՛էն ՚ալէյհ սէպէթ կիւնիւնտէ խայր իշլէմէք
13 հէլալ տըր՝ տէտի։ Օ ղէման օլ ատէմէ՝ էլինկի
ուղաթ՝ տէտի. օ տախի ուղաթտը, վէ տիկէրի
14 կիպի սաղ օլտու։ Ամմա ֆէրիսիլէր չըգըպ՝ անը
նասըլ հէլաք էտէլիմ՝ տէյիւ անըն ՚ալէյհինտէ
մէշվէրէթի էթտիլէր։
15 Վէ Յիսուս պա՜նա՜ պիլմէքլէ՝ օրատան չէքիլտի.
վէ անըն արտընճա խայլի ճէմա՛աթ կիտերէք, ան-
16 լէրին ճիւմլէսինէ շիֆա վէրտի։ Վէ քէնտիսինի
շայը՝ էթմէմէլէրինի անլէրէ էքիտէն թէնպիհ էյ-
17 լէտի. Թա քի Եսայի փէյղամպէր վասըթասըյլէ
18 պուլուրլան քէլամ էթմամ օլունա. Եա՛նի՝ իշլէ
ինթիխապ էթտիյիմ գուլում՝ ճանըմըն բազի ծ-
տըղը սեվկիւլիւմ. Բուհըմը անըն իւղէրինէ գոյա-
ճաղըմ, վէ թա՛իֆէլէրէ շէրի՛աթ ի՛լան էտէճէք
19 տիր։ Միւնազա՛ա վէ նիատա էթմէյէճէք տիր. անըն
սէտասընը մէյտանլարտա քիմսէ իշլէմէյէճէք տիր։
20 Թա շէրի՛աթը մուզաֆֆէր էտինճէյէտէք՝ էզիլմիշ
գամըշը դըրմույաճագ, վէ թիւթէն ֆիֆիկի սէօն-

21 տիւրմէյեճէք տիր։ Թա՛ֆիֆելեր տախի անըն խամինէ
իւմիա էտէճէքլեր տիր։
22 Ո ղէման եանընա քէօր վէ տիլսիզ պիր մէճնուն
կէթիրիլսէ. օ տախի անա շիֆա վէրսի, շէյլէ քի
23 օլ քէօր վէ տիլսիզ սէօյլէսի վէ կէօրսիւ։ Վէ
ճիւմլէ խալգ հայրան օլուպ՝ 'Ա՛ճէպա խան ի Տուուտ
24 պո՞ւ մը տըր՝ տէրլեր իսի։ Ա՛մմա ֆէրիսիլեր
պո՞ւնու իչիթիքլերինուէ՝ Պու քիմնէ ճինլերի ան-
ճագ ճիննլերին ըւ՛խսի Պա՛ալզեպուլ վաըթ-սաըյլէ
25 չըգարըյօր՝ տէտիլեր։ Վէ Յիսուս էֆքեարլարընը
պիլմէքլէ, անլերէ տէտի քի՝ Քէնսի 'ալէյհինէ
մուխալէֆէթ իւզրէ օլան հեր հիւքիւմէթ խարապ
օլուր, վէ քէնսի 'ալէյհինէ մուխալէֆէթ իւզրէ
պուլունան հեր շէյր եա խանէ պադի դալամազ։
26 Վէ հյեր Շէյթան Շէյթանը չըգարըր իսէ, քէնսի
'ալէյհինէ մուխալէֆէթ իւզրէ օլարընան՝ հիւ-
27 քիւմէթի նա՞սըլ պադի գալա պիլիր։ Վէ էյեր պէն
ճիննլերի Պա՛ալզեպուլ վաըթ-սաըյլէ չըգարըր իսէմ,
սիզին օղուլլարընըզ քիմի՞ն վաըթ-սաըյլէ չըգա-
րըրըլար. պունուն իչիւն սիզին հաքիմլերինիզ անլեր
28 օլաճագ տըր։ Լաքին պէն ճիննլերի Րուհուլլահ
վաըթ-սաըյլէ չըգարտըդըմ հալտէ՝ մէլէքլութ Ուլ-
29 լահ սիզէ վասըլ օլմուշ տըր։ Եախօտ պիր քիմնէ
գուվվէթլի պիր աատէմին խանէսինէ կիրիպ՝ անըն
էշեասընը եաղմա էթմէյէ նա՞սըլ դաաիր օլա պի-
լիր, մէյեր օլ գուվվէթլի աատէմի էվվէլա պադ-
լայըպ՝ պա՛ատհու անըն խանէսինի եաղմա էտէ։
30 Պէնիմ իլէ օլմայան պանա ղըտտա տըր, վէ պէնիմ
31 իլէ ճէմ' էթմէյէն տաղըտըր։ Անըն իչիւն սիզէ
տէրիմ քի՝ Հեր կիւնահ վէ քիւֆր աատէմլերէ 'աֆվ

օլունուր, ֆագաթ Րուհա օլան քիւֆր աատէմլերէ
32 'աֆվ օլունմազ։ Վէ հեր քիմ իպն իւլ ինսան
'ալէյհինէ պիր սէօզ սէօյլերսէ, անա 'աֆվ օլու-
նուր, լաքին հեր քիմ Րուհ իւլ Գուտս 'ալէյհինէ
սէօյլերսէ, անա կէրեք տիւնեատա՝ կէրեք ախրէթ-
33 տէ 'աֆվ օլունմազ։ Եա աղաճը էյի վէ մէյվէսինի
էյի էտինիզ, եա աղաճը ֆէնա վէ մէյվէսինի ֆէնա
էտինիզ. զիրա աղաճ մէյվէսինտէն մա'լիւմ տիր։
34 Էյ էնկէրէք նէսլի, սիզ քէօթիւ իքէն խայրը շէյ-
լեր նա՞սըլ սէօյլէյէ պիլիրսինիզ. զիրա աղըզ գաղ-
35 պին ֆազլասընտան սէօյլեր։ Էյի ատէմ գալպինին
էյի խազինէսինտէն էյի շէյլեր չըգարըր, վէ քէօ-
թիւ ատէմ քէօթիւ խազինէտէն քէօթիւ շէյլեր
36 չըգարըր։ Լաքին սիզէ տէրիմ քի՝ ատէմլեր սէօյլե-
տիքլերի հեր պաթըլ սէօզ իչիւն բուզ ի ճէզատա
37 հիսապ վէրէճէքլեր։ Զիրա սէն քէնսի սէօզլերին-
տէն թէպրիյէ օլունաճագսըն, վէ քէնսի սէօզլե-
րինկտէն մահքիւմ օլաճագսըն։
38 Ո ղէման 'իւլէմա վէ ֆէրիսիլերատէն պա'զրլարը
ճէվապ վէրիպ՝ եա մու'ալլիմ, սէնատէն պիր 'ալա-
39 մեթ կէօրմէք իսթէրիզ՝ տէտիլեր։ Ո տախի ճէվա-
պէն անլերէ տէտի քի՝ Քէօթիւ վէ դինսաքեար նէսլ
'ալամեթ թալէպ էտեր. ամմա անա՝ Յունան փէյ-
ղամպէրին 'ալամեթինտէն գայրի պիր 'ալամեթ վէ-
40 րիլմէյէճէք տիր։ Զիրա Յունան իւչ կիւն իւչ կէճէ
ատա պալըդընըն գարնընտա օլտըդը կիպի՝ իպն իւլ
ինսան տախի իւչ կիւն իւչ կէճէ զէմինին պաթնըն-
41 տա օլաճագ տըր։ Նինիվէ ատէմլերի բուզ ի ճէզա-
տա պու նէսլ իլէ գալգըպ 'ալէյհինէ հիւքմ էտ-
էճէք տիր. չիւնքի անլեր Յունանըն վա'զըյլէ

թեվղեյէ կելտիլեը. վե իլթե պուբատա Յոփեան-
42 տան տահա պեօյիւլիւ վար տըր։ Ձենուպ մելիքեսի
բո՞ղ է ճեզատա պու նեալ իլե գալդըպ 'ալեյհինե
հիւքմ էտեճեք տիր. չիւնքի Սողոմոնըն հիքմե-
թինի տինկլեմեք իւղրե զեմինին նիհայեթլեդինատէն
կելտի. վե իլթե պուբատա Սողոմոնատան տահա
պեօյիւլիւ վար տըր։
43 Նափաք բուհ պիր ատէմտէն չըդտըդը զեման՝
գուբաղ ևերլերատէն կեչերեք բահաթ ատար, ամմա
44 պուլամազ։ Ու վազըթ՝ Ըզգտըդըմ խանէմե 'ալե-
տեթ էտեյիմ տեր. վե կելտիյինատ անը պօշ վե
45 սիւփրիւլմիւշ վե միւզեյյէն պուլմազլե, Ակտիպ՝
պերապերինճե քենահինատէն տահա քեօթիւ տի-
կեր եէտի բուհ ալըը, վե անլեր կիրիպ՝ օրատա
սաքին օլտուրտար, վե օլ ատէմին 'ադըպկեթի իպ-
թիտատընատան պետթեր օլտուր. պու քեօթիւ նեալե
տահի պեօյլե օլաճադ տըր։
46 Վ է օ տահա խալգա սեօյլեմեքտե իքեն՝ իլթե
վազիտեսի իլե պիրատէրլերի անըն իլե սեօյլեշմեք
47 իսթեյէրեք, խարիճատե տուրտուրօրլար իտի։ Վ է
պիր քիմսե անա՝ իլթե վալիտէկ իլե պիրատէրլերինկ
սէնին իլե սեօյլեշմեք արզուսըյլե խարիճատե տու-
48 րօրլար՝ տեմի։ Ո տահի սեօյլեյէնե ճեվապէն՝
Վալիտեմ քի՞մ տիր, վե պիրատէրլերիմ քիմի՞ր
49 տիր՝ տեմի։ Վ է էլինի շայիրտալերինե տօղրու ու-
50 զատըպ՝ իլթե վալիտեմ վե պիրատէրլերիմ. Զիրա
հեր քիմ սեմավաթտա օլան փէտէրիմին իրատե-
թինի իճրա էտերսե, պիրատէրիմ վե հեմիրեմ
վե վալիտեմ օ տըր՝ տեմի։

ՊԱՊ 13

1 Վ է օլ կիւնտե Յիսուս խանէտէն չըգըպ՝ տէնիզ
2 քենարընատա օթուրտու։ Վ է հառընա խալկի ճե-
մա'աթ ճեմ' օլմազլե քենտիսի գայըդա կիրիպ օ-
թուրտըգտա, պիւթիւն ճեմա'աթ ահիլտե տու-
3 րօյօր իտի։ Վ է թեմմիլլերըլե չօդ շէյլեր սեօյլեյիպ՝
անլերե տետի քի՝ Իլթե պիր էքինճի էքին էքմեյե
4 չըգտը։ Վ է էքեր իքեն՝ պա'ղրսը հօլ քենարընա
5 տիւշմեքլե գուշլար կելիպ անլերի եետիլեր։ Վ է
պա'ղրսը չօդ թօփրաղը օլմայան թաշլըգ մահալլե-
րե տիւշիւպ, թօփրաղըն տերինլիյի օլմատըղընատան՝
6 չապուգ պիթտի. Ֆաճաթ կիւնէշ տօղտըգտա՝
7 եառընպ, քեօքիւ օլմատըղընատան գուբուտօս։ Վ է
պա'ղրսը տիքէնլեր արասընա տիւշմեքլե, տիքէնլեր
8 չըգըպ անը պօղտըլար։ Վ է պա'ղրսը էյի թօփրաղա
տիւշիւպ՝ քիմի եիւպ վե քիմի ալթընըշ վե քիմի
9 օթուպ գաթ մահտուլ վերտի։ Իչիտիր գուլագլա-
րը օլան իչիթտին։
10 Վ է Շայիրտալերի եառընա կելիպ անա՝ Նի՞չիւն
11 անլերե թեմմիլլերըլե սեօյլերսին՝ տետիլեր։ Ո տահի
ճեվապէն անլերե տետի քի՝ Զիւնքի մելեքիւթ իւս
սեմավաթըն էարարընա վագըֆ օլմազ սիզե վերիլ-
12 միշ տիր, ամմա անլերե վերիլմեմիշ տիր։ Զիրա
քիմին վար իսե, անա վերիլեճեք վե արթաճագ
տըր. ամմա քիմին եօգ իսե, էլինտե օլանը պիլե
13 անտէն ալընաճագ տըր։ Պունուն իչիւն անլերե
թեմմիլլերըլե սեօյլերիմ, զիրա կեօրիւր իքեն կեօր-
մեզլեր, վե իչիտիր իքեն իչիթմեզլեր, վե անլամազ-
14 լար։ Վ է անլերին հագգընատա՝ Իչիթմեքլե իչիտե-

ճէքսինիզ, ամմա անկլամայաճագաբնըզ, վէ պագա-
բագ պագաճագաբնըզ, ամմա կէօրմէյէճէքսինիզ։
15 Ձիրա պու գավմըն գալպի զալիզ օլուպ, գուլագ-
լարըմյէ աղըրճա իշխոիրլէր, վէ կէօզլէրինի տախի
գափատըլար, օլմայա քի կէօզլէրիյլէ կէօրուպ, վէ
գուլագլարըմյէ իշխաէրէք, գալպէն անկլայըպ բիւ-
ճաւ՝ էտէլէր, պէն տախի անլէրէ չինճա վէրէյիմ՝
տէյիւ Եսայինին վահիյլէ պույուրդուղը իմմամ օ-
16 լուհմըշ ապր։ Լաքին սիզին կէօզլէրինիզ միւպա-
րէք ապր, չիւնքի կէօրիւրլէր, վէ գուլադլարընըզ
17 տախի ֆոպոբէ փէր, չիւնքի իշխոիրլէր։ Ձիրա հա-
գիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ չօգ փէյղամպէրլէր վէ
սալիհլէր սիզին կէօրտիւյիւնիւզու կէօրմէյէ արղու
էտիպ տէ կէօրմէտիլէր, վէ սիզին իշխիթտիյինիզի
իշխիթմէյէ ուղա էտիպ իշխիթէտիլէր։
18 Իմոի սիզ էքինճի թէմմիլինի տինկլէյինիզ։
19 Էէր քիմ մէլէքիւթիւն քէլամընը իշխիթտիյինտէ
անկլամազ իսէ, օլ շէրիր կէլիպ գալպինտէ էքիլմիշ
օլանը գափար. եօլ քէնարընտա էքիլմիշ օլան
20 պու ապր։ Վէ թաշլըդ մահալլէրտէ էքիլէն շօլ
քիմսէ տիր քի՝ քէլամը իշխոիպ հէման անը մէ-
21 սերրէթլէ գապուլ էտէր. Ամմա քէնտինտէ քէօք
օլմատըդընտան՝ ազ վագըթ տայանըպ, քէլամտան
տօլայը թաղէիդ, էա թէ՝ատտի վուդու՝ պուլուն-
22 ճա՝ տէր հալ սիւրչէր։ Վէ տիքէնլէր արտասընտա
էքիլէն շօլ քիմսէ տիր քի քէլամը իշխոիր, լաքին
պու տիւնեանըն էնտիշէսի վէ զէննկինլիյին հիլէսի
23 քէլամը պօղար, օ տախի մահսուլըդ օլուր. Վէ
էյի թօփրագտա էքիլէն շօլ քիմսէ տիր քի քէ-
լամը իշխոիպ ունկլար, օ տախի մահսուլտար օլուպ՝

քիմի եիւղ, քիմի ալթընը վէ քիմի օթուղ գաթ
վէրիր։
24 Անլէրէ տիկէր պիր թէմմիլ իրատ էտիպ տէտի
քի՝ Մէլէքիւթ իւս սէմաւաթ քէնտի թարլասընը-
25 տա էյի թօխում էքէն պիր ատէմէ պէնզէր։ Վէ
ատէմլէր ույուր իքէն՝ անըն տիւշմէնի կէլիպ,
26 պուղտայ արտասընա տէլիճէ էքիպ կիթտի։ Վէ
էքէն պիթիպ պաշազ վէրտիյինտէ, տէլիճէ տախի
27 կէօրիւնտիւ։ Վէ խանէ սահիպինին գուլլարը եա-
նընա կէլիպ անա՝ Ինճինտիմ, սէն թարլանտա էյի
թօխում է՞քմէտին մի. իմոի տէլիճէ նէ՞րէտէն
28 հասըլ օլտու՝ տէտիլէր։ Ո տախի անլէրէ՝ Պունտու
պիր տիւշմէն էթմիշ տիր՝ տէտի. գուլլարը տախի
անա՝ Ինյիլ իսէ իսթի՞ր մի սին, կիտիպ անը տէվ-
29 շիրելիմ՝ տէտիլէր։ Ո տախի՝ Խայր, օլմայա քի
տէլիճէյի թօփլար իքէն անըն իլէ պէրապէր պուղ-
30 տայը տախի գօփարասընըզ։ Պրագընըզ, հասատ
վագթընա տէյին իքիսի պէրապէր պէօյիւսիւն, վէ
հասատ վագթընտա օրագճըլարա՝ Ինվէլա տէ-
լիճէյի թօփլայըպ, անը եագմագ իչիւն տէմիտ
տէմէտ պաղլայընըզ, ամմա պուղտայը անպարըմա
ճէմ՝ էտինիզ, տէյէճէյիմ՝ տէտի։
31 Անլէրէ տիկէր պիր թէմմիլ տահա իրատ էտիպ
տէտի քի՝ Մէլէքիւթ իւս սէմաւաթ պիր ատէմին
ալըպ թարլասընտա էքտիյի խարտաղ տանէսինէ
32 պէկզէր. Ձիւմլէ թօխումլարըն էն քիւչիւյիւ իսէ
տէ, պէօյիւտիւյիւ զէման սէպզէվաթըն քեաֆֆէ-
սինտէն պէօյիւք օլուպ աղաճ օլուր, շէօյլէ քի
հալա գուշլարը կէլիպ անըն տալլարընա գօնարլար։
33 Անլէրէ տիկէր պիր թէմմիլ տահա սէօյլէտի.

Մէլէքիւթ իւս սէմավաթ պիր գաբընըն՝ ճիւմլէսի մայալտընընճայատէք, իւչ էօյլէք ուն իչինէ ալըպ կիզլէտիչի մայայա պէնդըէր։

34 Յիսուս պուռնըարըն ճիւմլէսինի խալգա թէմիզ-
լէրլէ սէօյլէտի, վէ անլերէ թէմիզլսիզ սէօյլէմէզ
35 իտի. Թա քի՝ Ադըմը թէմիզլլերլէ աչըպ, տիւն-
եանըն թէ՛սիսինտէն պէրու մախֆի օլան շէյլերի
պէյան էտէճէյիմ՝ տէյիւ փէյղամպէր վասըթա-
սըյլէ պույուրըլան քէլամ իթմամ օլունա։
36 Ո զէման Յիսուս ճէմա՛աթը պրագըպ խանէյէ
կէլտի. վէ շայիրոլերի եանընա կէլիպ՝ Թարլանըն
տէլիճէ թէմիզլինի պիղէ թէֆսիր էյլէ՝ տէտիլէր։
37 Ո տախի ճէվապէն անլերէ տէտի քի՝ Էյի թո-
38 խումը էքէն իպն իւլ ինսան տըր. վէ թարլա
տիւնեա տըր. էյի թօխում տախի մէլէքիւթիւն
39 էվլատը վէ տէլիճէ շէրիրին էվլատը տըր. Անը էքէն
տիւշմէն՝ Շէյթան տըր, Հասատ տախի տիւնեա-
40 նըն ախըրըր, վէ օրագճըլար մէլէքլէր տիր, իմտի տէ-
լիճէ տէվշիրիլիպ աթէշէ եապըլըրըղը կիպի, պու-
տիւնեանըն ախըրընընա տախի էօյլէ օլաճագ տըր։
41 Իպն իւլ ինսան մէլա՛քէսինի կէօնտէրէճէք տիր,
վէ անլեր ճիւմլէ թէօքէզլերի վէ ֆըսգ իշլէյիճի-
42 լերի մէլէքիւթիւնտէն թօխլայըպ, Անլերի աթէշ
քիւլխանընընա աթաճագլար. օրատա աղլայըշ վէ
43 տիշ ղրճըրտամասը օլաճագ տըր։ Ո զէման ասի՛հ-
լեր փէտէրլերինին մէլէքիւթիւնտէ կիւնէշ կիպի
գիյա վերէճէքլեր. իշիտիր գուլագլարը օլան ի-
շիթմին։
44 Եինէ մէլէքիւթ իւս սէմավաթ թարլատա կիզ-
լէնմիշ պիր խազինէյէ պէնդըէր քի պիր ատա՛մ անը

պուլուպ կիդլէր, վէ մէսէրլէթինտէն վարըպ՝ հէր
նէսի վար իսէ սաթարագ օլ թարլայը սաթըն
ալըր։
45 Եինէ մէլէքիւթ իւս սէմավաթ կիւզել ինճուլէր
46 արայան պիր պավիրկեանա պէնդըէր. Մէրգուճ գի-
դըյմէթ պիր ինճու պուլտուղընտա, վարըպ հէր
նէսի վար իսէ սաթարագ անը սաթըն ալտը։
47 Եինէ մէլէքիւթ իւս սէմավաթ տէնիզէ աթարըպ
48 հէր ճինստէն թօփլայան պիր աղա պէնդըէր. Վէ
տօլտըգտա՝ անը սահիլէ չըգարտըլար, վէ օթու-
րուպ էյիլերի գապլարա թօփլայարագ ֆէնաըրը
49 աթարլար։ Տիւնեանըն ախըրընտա էօյլէ օլաճագ
տըր. մէլէքլէր չըգըպ սալիհլերին արասընտան ֆա-
50 սըգլարը այըրարագ, Անլերի աթէշ քիւլխանընընա
աթաճագլար. օրատա աղլայըշ վէ տիշ ղրճըրտա-
մասը օլաճագ տըր։
51 Յիսուս անլերէ՝ Պու չէյլերին ճիւմլէսինի անկա-
տընը՞ղ մը՝ տէտի. անա՝ պէլի, Ն֊ֆէնտի՝ տէտի-
52 լեր։ Ո տախի անլերէ՝ Պուննուն իչինն մէլէքիւթ
իւս սէմավաթ խուսուսընտա թա՛լիմ օլունմըշ օ-
լան հէր քեաթիպ խազինէսինտէն եէնի վէ էսքի
չէյլեր չըգարան պիր խանէ սահիպի քիմսէյէ պէն-
դըէր՝ տէտի։
53 Վէ Յիսուս պու թէմիզլլերի պիթիրտիքտէն սոն-
54 րա, օրատան Հարէքէթլէ, Ֆէնտի վաթանընընա
կէլտի, վէ սինագոգլարընտա անլերէ թա՛լիմ է-
տէր իտի. շէյլէ քի անլեր Հայրան օլուպ՝ Պու
հիքմէթ վէ միւ՛ճիզլերը պունա նէ՞րէտէն տիր.
55 Պու ատէմ տիւլկերին օղլու տէյի՞լ մի, վալիտե-
սինէ Մարիամ վէ պիրատէրլերինէ Յակոբոս վէ

56 Յովսէս վէ Սիմեան վէ Յուդա տէմէղլէ՞ր մի. վ՚է
ճիւմլէ հէմշիրէլերի եանըմըզատա տէյի՞լ մի. իմի
անա պունուն ճիւմլէսի նէ՞րէտէն միր՝ տէյէրէք,
57 Անըն հադգընատա սիւրչէրլէր իտի. ֆագաթ Յիսուս
անլէրէ տէտի քի՝ Պիր փէյղամպէր քէնտի վաթա-
նընատան վէ քէնտի խանէսինտէն զայրի հէբատ ի-
58 Թիպարըզ տէյիլ միր։ Վ՚է օրատա անլէրին ի-
մանըզըզլըզլարը սէպէպիյլէ չօգ միճ՚ճիզլէր իճրա
էթմէտի։

ՊԱՊ 14

1 Օ զէման բէ՚իս էր րուպ՝ օլան Հէրովդէս Յիսու-
2 սըն շէօհրէթինէ իշիթմէքլէ, փէնտի խատէմէսինէ՝
Պու ատամ վաֆԹիզ էտիճի Յովհաննէս միր. է-
լիւլերտէն զբյամ էթմիշ միր, վէ պու սէպէպ-
տէն անըն վասըԹատըյլէ միճ՚ճիզլէր իճրա օլու-
նուչյօր՝ տէտի։
3 Զիւնքի Հէրովդէս, պիրատէրի փիլիպպոսըն զէվ-
ճէսի Հէրօտիա սէպէպինտէն Յովհաննէսի Թու-
4 Թուպ վէ պաղլայըպ զընատանա ամադը իտի։ Զիրա
Յովհաննէս անա՝ Պունու ալմադ սանա Հէլալ տէ-
5 յիլ միր՝ տէր իտի։ Վ՚է անը գամԼ էթմէք իս-
Թէր իտի իսէ տէ, խալգ անը փէյղամպէր մադա-
մընատա ԹուէԹատգլարը իչիւն անլէրտէն գօրգար ի-
6 տի։ Վ՚է Հէրովդէսին վէլատէթ կիւնիւ պէյաֆէ-
Թինատէ՝ Հէրօտիանընն գբզը օրԹատա բագա էթտի.
7 Վ՚է Հէրովդէսին խօշունա կիԹմէքլէ՝ Հէր նէ տի-
8 լերսէ անա վէրմէյի Հէմինէլէ վա՚տա էլէհի։ Գըզլ
տախի վալիտէսի Թարաֆընատան Թէչվիգ օլունմաղ-

լէ՝ պանա պուբատա պիր Թէփսի իւղէրինտէ վաֆ-
Թիզ էտիճի Յովհաննէսին պաշընը վէր՝ տէտի։
9 Իմի մէլիք միւքէտատէր օլտու իսէ տէ, էեմինլէրի
վէ պէրապէրինճէ սօֆրատա օԹուրանլար սէպէ-
10 պինտէն վէրիլմէսինի էմր էյլէտի։ Վ՚է կէօնտէրիպ՝
11 զընատանտա Յովհաննէսին պաշընը քէսատրտի։ Վ՚է
անըն պաշը պիր Թէփսի իւղէրինտէ կէԹիրիլիպ
դըզա վէրիլտիքատէ, օ տախի վալիտէսինէ կէօԹիւ-
12 տու։ Վ՚է շայիրտլէրի կէլիպ ճէսէտինի գալատըրա-
րագ տէֆն էթտիլէր, վէ վարըպ Յիսուսա խապէր
վէրտիլէր։
13 Յիսուս տախի պունու իչիԹտիյինտէ՝ օրատան
գայըզլէ պէհատան պիր մնհալէ ԹէնհաճաՀ ազի-
մէԹ էթտի, վէ ճէմմ՚աթի իչիԹմէքլէ՝ շէհրլէրտէն
եայա անըն արատընճա կիԹտի։
14 Վ՚է [Յիսուս] չըգատըգտա՝ պիր չօգ ճէմմ՚աթի
կէօրմէքլէ, անլէրէ շէֆգաթ էթտիյինտէն խաս-
Թալարընա շիֆա վէրտի։
15 Վ՚է ագշամ օլատգտա շայիրտլէրի անըն եա-
նընա կէլիպ՝ Պուրասը պէհատան մնհալ տըր, վէ
շիմտի վագըԹ կէչմիշ միր. ճէմմ՚աթը սալը վէր,
քէօյլէրէ վարըպ քէնտիլէրինէ Թա՚ամ սաթըն ալ-
16 սընլար՝ տէտիլէր։ Լաքին Յիսուս անլէրէ՝ կիԹմէ-
լէրինէ Հաճէթ եօգ տըր. սիզ անլէրէ Թա՚ամ
17 վէրինիզ՝ տէտի։ Անլէր տախի անա՝ Պէշ էքմէք
իլէ իքի պալըգտան մա՚տա պուբատա պիր շէյիմիզ
18 եօգ տըր՝ տէտիլէր։ Օ տախի՝ Անլէրի պուբայա
19 պանա կէԹիրինիզ՝ տէտի։ Վ՚է ճէմմ՚աթըն օԹլար
իւղէրինէ օԹուրմալարընը էմր էթտիքատէն սօկրա,
պէշ էքմէք իլէ իքի պալըգը ալըպ՝ սէմայա սօղրու-

նազար եաերէք, պերէքէթ տու՛ասը օգուլյուպ էք-
մէքլէրի փարէլէտի, վէ շայիրտլէրէ վէրիպ՝ շայիրտ-
20 լէր տախի ճէմա՛աթա վէրմէլէր։ Ձիւմլէսի տախի
եէյիպ ասյարլար, վէ փարչալարըն ֆաղլասընը, օն
21 իքի քիւֆէ տօլուսաս օլարագ, դալարըտըլար։ Վէ
նիսա իլէ չօճուգլարտան մա՛տա եէյէնլէր պէշ պին
գատար ատէմ իտի։

22 Վէ տէր՛ագապ [Յիսուս] քէնտիսի ճէմա՛աթը
սալը վէրինճէյէ տէյին շայիրտլէրինէ՝ գայըդա կի-
բիպ քէնտինտէն էվվել գարշը Թարաֆա կէչմէլէ-
23 րի իչիւն իպրամ էթտի։ Քէնտիսի տախի ճէմա՛ա-
թը սալը վէրտիքտէն սօկրա՝ եալընըզճա տու՛ա
էթմէք իչիւն տալա չըգար. վէ ագշամ օլտըգտա՝
24 օրտտա եալընըզ իտի։ Ամմա գայըդ Հէման տէնիլ
օրթասընտա օլուպ՝ բիւգյեար տախի մուխալիֆ օլ-
մաղլէ, տալդալարտան սալմանըյօր իտի։

25 Վէ կէճէնին տէօրտիւնճիւ նէվկէթինտէ՝ Յի-
սուս տէնիլ իւզէրինտէ եիւրիւյէրէք, անլէրէ
26 տօղրու կէլտի։ Շայիրտլէր տախի անը տէնիլ իւ-
զէրինտէ եիւրիւը կէօրտիւքլէրինտէ միւմքիտարիպ
օլուպ՝ խայալ տըր՝ տէյէրէք, գօրգուլարընտան
27 ֆէրեատ էթտիլէր։ Յիսուս իսէ տէր՛ագապ անլէ-
րէ սէօյլէյիպ՝ Ճէսարէթլէնինիզ, պէն իմ, գօրգ-
28 մայընըզ՝ տէտի։ Վէ Պետրոս անա ճէվապէն՝ եա
Բապպ, էյէր սէն իսէն, պանա էմր էյլէ, սուլար
29 իւզէրինտէ, եանըդա կէլէյիմ՝ տէտի։ Վէ անըն՝
ԿԷԼ տէմտէսի իւզէրինէ՝ Պետրոս գայըդտան էնիպ՝
Յիսուսըն եանընա կիթմէք իչիւն, սուլար իւզէ-
30 րինտէ եիւրիւտի։ Լաքին րիւգյեարը շիտտէթլի
կէօրմէքլէ՝ գօրգուպ պաթմադա պաշլատըգտա՝

եա Բապպ, պէնի գուրթար՝ տէյիւ ֆէրեատ էյ-
31 լէտի։ Յիսուս տախի տէր՛ագապ էլինի ուզատըպ՝
անը ԹուԹտու, վէ անա՝ Էյ իմանը նօգսան, նի՞-
32 չիւն շիւպհէ էթտինի՝ տէտի։ Վէ անլէր գայըդա
33 կիրինճէ բիւգյեար սաքին օլտու։ Վէ գայըգտա
օլանլար կէլիպ՝ Ցիվ Հագիգ սէն Իպն Ուլլահ սըն՝
տէյէրէք անա սէճտէ էթտիլէր։

34 Վէ գարշը Թարաֆա կէչիպ՝ գէննեսարէթ տի-
35 յարընա կէլտիլէր։ Վէ օլ մահալին ատէմլէրի ա-
նը Թանըտըգտա, պիւԹիւն էթրաֆա ատէմ կէօն-
տէրիպ՝ ճիւմլէ 'իլլէԹլի օլանլարը անա կէթիրտի-
36 լէր։ Վէ եալընըզ լիսգասընըն էթէյինէ տօգուննա-
լար տէյիւ անտէն բէճա էթտիլէր. վէ տօգուննան-
լարըն քեսֆիյէտի չիֆա պուլտըլար։

ՊԱՊ 15

1 Օ ղէման ԵրուսաղէմտէՆ օլան 'իւլէմա իլէ ֆէրի-
2 սիլէր Յիսուսըն եանընա կէլիպ՝ Նի՞չիւն սէնինի
շայիրտլէրինի՝ միւԹէգաատիմինին րիվայէթինէ մու-
խալիֆ Հարէքէթի էտիյօրլար, զիրա էքմէք եէյէ-
ճէքլէրի եանսատ էլլէրինի երյագամազլար՝ տէտիլէր։
3 Օ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Նի՞չիւն սիզ տէ բիվա-
յէթինիզ սէպէպիյլէ Ալլահըն էմրինէ մուզայիր
4 Հարէքէթի էտիյօրսընըզ։ Զիրա Ալլահ՝ փէտէրինէ
5 վէ վալիտէյնէ Հիւրմէթ էյլէ. Հէմ տախի՝ փէտէ-
րինէ վէ եա վալիտէսինէ շէթիմ էյլէյէն՝ մութլա-
6 գա դաթը օլունսուն՝ տէյիւ պույուրտու։ Ամմա
սիզ՝ Հէր քիմ փէտէրինէ եա վալիտէսինէ՝ Թարա-
ֆըմտան ֆա՛իտէ կէօրէճէյինի՝ Հէյ վագֆ օլմուշ

տըը՝ տէրսե, վէ փէտէրինէ եա վալիտէսինէ հիւրմէթ էթ-մէզսէ տախի օլ-ը՝ տէրսինիզ. վէ սիզին
րիվայէթինիզ սէպէպիյլէ Ալլահըն էմրինի իպթալ
7 էթտինիզ։ Էյ միւրա՛իլէր, Եապի սիզին հադդը-
8 նըզտա, Պու գավմ [պանա ադըզլէ հագլաշըզ]
պանա լիսանէն հիւրմէթ եաէը, ֆագաթ դալպլէրի
9 պէնատէն փէք ուզագ տըը։ Հէմ ինսան թէնպիհսաթը
օլան թա՛լիմաթը եայրէթմէքլէ՝ պանա պիհուտ
եէրէ ՚իպատէթ եաէրլէր՝ տէյիւ վահիյլէ կիւղէլճէ
տէմիշ տիր՝ տէտի։
10 Վ է ճէմա՛աթը հանըննա չադըրըզ անլէրէ՝ Տինլէ-
11 յինիզ, վէ անլայընըզ. Ադըզա կիրէն շէյ ատէմի
նափաք էթմէզ, լաքին ատէմի նափաք եաէն ադ-
զընատան չըգան տըը՝ տէտի։
12 Ո ղէման շայիրտլէրի հանըննա կէլիպ անա՝ Ֆէ-
րիսիլէր պու սէօզիւ իչին թութուիքլէրինատ կիւճէնուիք-
13 լէրինի պիլի՞ր մի սին՝ տէտիլէր։ Ո տախի ճէվապ
վէրիպ՝ Սէմավի փէտէրիսին տիքմէտիյի հէր ֆի-
14 տան քէօքատէն սէօքիւլէճէք տիր։ Անլէրի պրոպը-
նըզ. քէօրլէրին քէօր գըլազըզլարը տըը. վէ էյէր
քէօր քէօրէ գըլազըզլըզ եաէրսե, լիքիսի տէ չըս-
15 գուրա տիւշէր՝ տէտի։ Վ է Պետրոս անա ճէվապէն՝
16 Պու Թէմսիլի պիզէ Թէֆսիր էյլէ՝ տէտի. Ցիսուս
17 տախի՝ Հալա սի՞զ տէ մի ֆէհմիզ սինիզ. Տահա
անկլամա՞զ մը սընըզ քի ադըզա կիրէն հէր շէյ
18 գարընա կիտիպ թաչրայա չըգարըլըը։ Ամմա ա-
դըզտան չըգան շէյլէր գալպտէն սիւտուր էթմէ-
19 լէրիյլէ, պուննլար ատէմի նափաք եաէը։ Զիրա
գալպտէն ֆասիա էֆքեար վէ գաթը վէ գինա վէ
ֆիւճուր վէ սըրգաթ վէ եալան եէրէ շէհատէթ-

20 վէ քիւֆր սիւտուր եաէր։ Ատէմի նափաք եաէն
շէյլէր պուննլար տըը. ամմա հըյդանմամըշ էլլէրլէ
թա՛ամ էթմէք ատէմի նափաք էթմէզ՝ տէտի։
21 Վ է Ցիսուս օրատան չըգըպ՝ Սուր վէ Սայտա
22 սէմթլէրինէ ՚ապիմէթ էյլէտի։ Վ է իքթէ օլ թա-
բուֆլարատան պիր Ֆէն՚անլը գարը կէլիպ, անա՝ Եա
Բապպ, իսկ ի Տաուտ, պանա մէրհամէթ էյլէ,
գըզըմ ճինատէն շիտտէթլի ՚ազապ չէքիյօր՝ տէյէ-
23 րէք ֆէրեատ էյլէտի։ Ո իսէ անա հիչ պիր ճէ-
վապ վէրմէմէքլէ, շայիրտլէրի հանըննա կէլիպ՝
Արտըմըզճա ֆէրեատ էտիյօր, անը սալը վէր՝
24 տէյիւ անա բէճա էյլէտիլէր։ Վ է օ ճէվապէն՝
Պէն պէյթ ի Իսրայէլին զայ՝ օլմուշ գոյունլարընա-
25 տան զայրիսինէ իրսալ օլունմատըմ՝ տէտի։ Լա-
քին մէրգուժ կէլիպ՝ անա սէճտէ եաէրէք՝ Եա
26 Բապպ, պանա իմտատ էյլէ՝ տէտի։ Ո տախի ճէ-
վապէն՝ Չօճուգլարըն էքմէյինի ալըպ՝ քէօփէքլէրէ
27 աթմադ էյի տէյիլ տիր՝ տէտի։ Լաքին մէրգու-
մէ՝ Պէլի, եա Բապպ, չինէքի քէօփէքլէր տախի
սահիպլէրինէն սօֆրասընատան տիւշէն դըրընթըլար-
28 տան եէրլէր՝ տէտի։ Ո ղէման Ցիսուս անա ճէվա-
պէն՝ Էյ խաթուն, իմանընկ չօգ տըը, սանա իսթէ-
տիյինկ կիպի օլսուն՝ տէտի. վէ գըզը օլ սա՛աթ
շիֆա պուլտու։
29 Վ է Ցիսուս օրատան Հարէքէթլէ՝ Գալիլեա տէ-
նիզինէն քէնարընա կէլտի, վէ տաղա չըգըպ օրա-
30 տա օթուրտու։ Վ է հանըննա խայլի ճէմա՛աթ կէ-
լիպ՝ անլէր իլէ պէրապէր Թօփալլար վէ քէօրլէր
վէ տիլսիզլէր վէ սագաթլար իլէ սա՛իր նիչէ քիմ-
սելէր պուլունմադըլ անլէրի Ցիսուսըն այագլարընա

31 պրագաբլար, օ տախի անլէրէ չիֆա վէրտի. Շէյ-
լէ քի ճէմա'աթի տիլսիզլէրին սէօյլէտիյինի, վէ սա-
դաթլարըն սաղալտըղընը, վէ Թօփալլարըն եիւրիւ-
տիւյինիւ, վէ քէօրլէրին կէօրտիւյինիւ միւշահէ-
տէ էթտիքլէրինտէ Թէ'ածճիւպ էտիպ, Իսրայէլին
Ալլահընա համտ էթտիլէր։

32 Վ֊է Յիսուս շայիրտլէրինի եանընա չաղրըպ՝ ճէ-
մա'աթտա ածըրըմ, ղիրա շիմտի իւչ կիւն տիր եա-
նըմտա պուլունույօրլար վէ եէյէճէք շէյլէրի եօղ
մըր. վէ անլէրի ած սալը վէրմէք իսթէմէմ, օլ
33 մայա քի եօլտա Թադաթլարը քէսիլէ՝ տէտի։ Վ֊է
շայիրտլէրի անա՝ Զէօլտէ պիզ պէօյլէ պիր ճէ-
մա'աթը տօյուրաճագ գաատար էքմէք նէ՞րէտէն
34 պուլայլըմ՝ տէտիլէր։ Յիսուս տախի անլէրէ՝ Գա՞չ
էքմէյինիզ վար՝ տէտիյինտէ, անլէր տախի՝ Եէտի
է֊Դ֊է վէ պիր գաչ քիւչիւք պալըդ Վո՝ տէտիլէր։
35 Վ֊է ճէմա'աթըն եէրէ օթուրմալարընը էմր էթ-
36 տիքտէն սօնրա, Օլ եէտի էքմէք իլէ պալըդլարը
ալըպ Թէշէքքիւր էթտի, վէ փարէվէյիպ շայիրտ-
լէրինէ, շայիրտլէր տախի ճէմա'աթա վէրտիլէր։
37 Վ֊է ճիւմլէսի եէյիպ ծօյտըլար, վէ փարչալարըն
ֆալլասընը եէտի ղէնափիլ տօղուսը օլարագ գալ-
38 տըրտըլար։ Վ֊է նիտա իլէ չօճուգլարտան մա'տա
եէյէնլէր տէօրթ պինկ ատամ իտի։
39 Վ֊է ճէմա'աթը սալը վէրտիքտէն սօնրա՝ գայըդա
պինիպ Մէճտել Հուտուսընա կէլտի։

ՊԱՊ 16

1 Վ֊է ֆէրիսիլէր իլէ սատուգիլէր անըն եանընա կէ-
լիպ՝ անը Թէճրիպէ իչիւն ջէնտիլէրինէ սէմատան

պիր 'ալամէթ կէօսթէրմէօյինի Թալէպ էթտիլէր։
2 Ո տախի անլէրէ ճէվապէն, Ագշամ օլտըգտա՝
Հավա կիւղէլ օլաճագ, ղիրա կէօք գըզըլ տըր.
3 Վ֊է սապահլայըն՝ Պուգ կիւն Հավա պօղուգ օլաճագ,
ղիրա կէօք փուս օլուպ գըզարմըշ տըր՝ տէրօյինիզ.
էյ միւրա'իլէր, կէօք եիւզիւնիւ Թէժէիզ էթմէսի-
նի պիլիրսինիզ, վէ վագըթլարըն 'ալամէթլէրինի
4 ըէֆէյէ գաատիր տէյի՞լմի սինիզ։ Ֆէօթիւ վէ զինա-
քեար նէսլ 'ալամէթ արար, վէ անա՝ Յոնան փէյ-
ղամպէրին 'ալամէթինտէն զայրի պիր 'ալամէթ վէ-
րիլմէյէճէք տիր՝ տէտի. վէ անլէրի պրագըպ կիթտի։
5 Վ֊է շայիրտլէրի գարշը Թարաֆա կէլտիքլէրինտէ,
6 էքմէք ալմագը ունուԹմըշլար իտի։ Վ֊է Յիսուս
անլէրէ՝ Տիգգաթ էյլէյինիզ վէ ֆէրիսիլէր իլէ սա-
7 տուգիլէրին մայասընատան սագընընըզ՝ տէտի։ Անլէր
տախի՝ Էքմէք ալմատըղըմըզ իչիւն պիր՝ տէյէրէք,
8 արալարընտա Թէֆէքքիւր էտէրլէր իտի։ Յիսուս
պո֊նու֊ պիլմէքլէ անլէրէ խիթապէն՝ Էյ իմանը
նօգսան օլանլար, նի՞չիւն արանըզտա էքմէք ալմա-
տըղընըզտան տօլայը Թէֆէքքիւր էտիյօրսընըզ։
9 Պէշ պինկ քիշինին պէշ էքմէյինի, վէ գաչ քիւֆէ
10 գալարըրտըղընըզը, վ֊է տէօրթ պինկ քիշինին եէտի
էքմէյինի, վէ գաչ զէնափիլ գալարըրտըղընըզը տահ
11 անկլամայըպ՝ տէր խաթըր էթմէ՞զ մի սինիզ։ Ֆէրի-
սիլէր իլէ սատուգիլէրին մայասընատան սագընմագ
իչիւն սիզէ սէօյլէտիյիմ սէօզ՝ էքմէք հագգընատա
12 օլմատըղընը նա՞սըլ անկլամայօրսընըզ՝ տէտի։ Ո
զէման էքմէք մայասը հագգընատա տէյիլ, անճագ
ֆէրիսիլէր իլէ սատուգիլէրին Թա'լիմինտէն, սա-
դընմագ իչիւն սէօյլէտիյինի անկլատըլար։

13 Վէ Յիսուս Գայսերիայէ ի Փիլիպպոս ազմէլերինէ
վարտըղընաս, շայիրալէրինէ Ադէմիէրին տէոիք-
լէրինէ կէօրէ պէն Խան իւլ Ինսան քիմ իմ՝ տէյիւ
14 սուալ էյլէտի։ Անլէր տախի՝ Պաղըլարը վաֆթիվլ
էտիճի Յովհաննէս, վէ տիկէրլէրի՝ Եղիա, վէ տա՛իր-
լէրի՝ Երեմիա կամօտ պաշդա փէյղամպէրլէրտէն
15 պէրի սին տէյօրլար՝ տէտիլէր։ Անլէրէ՝ Եա սիզին
16 տէտիյինիզէ կէօրէ պէն քիմ իմ՝ տէտի։ Վէ Սի-
մոն Պետրոս ճէվապէն՝ Սէն Մէսիհ Խան Ուլլահ իլ
17 Հայյ սըն՝ տէտի։ Վէ Յիսուս անա ճէվապէն՝ Էյ
Սիմոն Խան ի Յոնան, միւպարէք սին. զիրա պուն-
տան Թէն վէ գան տէյիլ, անճագ ադմանվաթտա
18 օլան Փէտէրիմ իլհամ էթմի՝ տէտի։ Պէն տախի
տանա տէրիմ քի՝ Սէն Պետրոս սըն, վէ քիլիսէմի
պու գայա իւզէրինէ պինա էտէճէյիմ, վէ Հավիյէ
գափուլարը անըն իւզէրինէ գալիպ օլմայաճագ տըր։
19 Վէ տանա մէլէքութ իւս ադմանվաթըն անախթարլա-
րընը վէրէճէյիմ, վէ հէր իւզէրինտէ հէր նէ պաղ-
լար Խսէն, ադմանվաթտա պաղլանմըշ օլաճագ, վէ
հէր իւզէրինտէ հէր նէ չէօզէր Խսէն, ադմանվաթտա
20 չէօզիւլմիւշ օլաճագ տըր՝ տէտի։ Ո զէման շայիրա-
լէրինէ՝ քէնտինին [Յիսուս] Քրիստոս Խախինի քիմ
սէյէ ատօյլէմէմէլէրինի էմր էթտի։
21 Ոլ վագըթտան սոնկրա Յիսուս Երուսաղէմէ կիթ-
մէք, վէ իխթիյարլար իլէ պաշ քահինլէր վէ Խու-
լէմատան չօգ էլէմ չէքիպ պտիլ օլունմագ, վէ
իւչունճիւ կիւնտէ գըյամ էթմէք կէրէք Խախինի
22 շայիրալէրինէ պէյան էթմէյէ պաշլատը։ Վէ Պետ-
րոս անը պիր թարաֆա ալըպ՝ Հաշա, եա Բապպ,
պու սանա ասլա վագը՝ օլմասըն՝ տէյէրէք անը

23 թա՛պը էթմէյէ պաշլատըղընտա, Ո տախի տէօ-
նիւպ Պետրոսա՝ Ադըմդա չէքիլ, էյ Շէյթան, պանա
թէօքէզ սին. զիրա Աղլահ Խա՛իտ օլան չէյլէրէ
տէյիլ, անճագ ադմէրէ Խա՛իտ օլան չէյլէրէ
սարֆ ը էֆքէտար էտէրսին՝ տէտի։
24 Ո զէման Յիսուս շայիրալէրինէ տէտի քի՝ Էյէր
պիր քիմսէ արտըմճա կէլմէք իսթէրսէ, թէրք ի
նէֆս էտէրէք խաչընը իւքլէնիպ՝ արտըմ սըրա
25 կէլսին։ Զիրա հէր քիմ քի քէնտի ճանընը գուր-
թարմագ իսթէրսէ, անը զայ՝ էտէճէք, վէ հէր քիմ
պէնիմ իչիւն քէնտի ճանընը զայ՝ էտէրսէ, անը
26 պուլաճագ տըր։ Զիրա պիր ադամ պիւթիւն տիւն-
եայը գազանըպ ան՝ քէնտի ճանընը զայ՝ էտէրսէ,
նէ՞ իսթիֆատէ էտէր. եախօտ ադամ քէնտի ճա-
27 նընա պէտէլ նէ՞ վէրէ պիլիր։ Զիրա Խան իւլ Ին-
սան քէնտի մէլա՛իքէսի իլէ փէտէրինին ճէլալինտէ
կէլէճէք, վէ օ զէման հէր քէս ՚ամէլինէ կէօրէ
28 միւքաֆաթ էտէճէք տիր։ Չագիգաթէն սիզէ տէ-
րիմ քի՝ Պուրատա Հազրը օլանլարտան պա՛ղըլարը
վար քի՝ Խան իւլ Ինսան քէնտի մէլէքութիւնտէ
կէլտիկինի կէօրմէյինճէ՝ էօլիւմ թաթմայաճագ-
լար տըր։

ՊԱՊ 17

1 Վէ ալթը կիւնտէն սոնկրա, Յիսուս՝ Պետրոս վէ
Յակոբոս իլէ դարնտաշը Յովհաննէսի պերապեր
պըրպ՝ անլէրի թէնհաճա եիւքսէք պիր տաղ իւզէ-
2 րինէ կէօթիւրտիւ։ Վէ էօնլէրինտէ սուրէթի թէ-
պէտտիւլ էտիպ, եիւզիւ կիւնէշ կիպի պէյատար՝

3 վէ էլպիսէսի նուր կիպի պէյաղ օլաու ։ վ֊է իշթէ
Մովսէս իլէ Եղիա անըն իլէ սէօյլէշէրէք անլէրէ
4 կէօրիւնաիւ ։ վ֊է Պետրոս Յիսուսա խիթապէն՝
նա Բապպ , պիզիմ պուրաատա պուլունմամըզ էյի
տիր . էյէր իսթէրսէն՝ պիրի սէնին , վէ պիրի Մով-
սէս , վէ պիրի տախի Եղիա իչիւն , պուրաատա իւչ
5 խայմէ եափալըմ՝ տէտի ։ 0 տահա սէօյլէր իքէն ,
իշթէ պիր միւնէվվէր պուլութ անլէրի կէօլկէսի
ալթընա ալըպ , իշթէ պուլութտան՝ Սէվկիւլիւ Օղ-
լըմ պու տըր , անտէն բաղի իմ . անը աինկլէյինիզ՝
6 տէյիւ պիր սէսա կէլտի վ֊է շայիրտլէրի իչիտինճէ ,
7 եիւզ իւստիւ տիւչիւպ՝ ղայկէլէ դօրդօրըլար ։ վ֊է
Յիսուս եագլաշըպ անլէրէ տօդունարագ՝ գալդը-
8 նըզ , գօրգմայընըզ՝ տէտի ։ Անլէր տախի կէօղլէրինի
գալըրըրգլարընտա՝ Յիսուստան պաշգա քիմսէյի
կէօրմէտիլէր ։

9 վ֊է տաղտան էնէրլէր իքէն , Յիսուս անլէրէ՝
Թա իպն իւլ ինսան էմլաթտան գըյամ էտին-
ճէյէտէք , պու կէօրտիւյինիւզիւ քիմսէյէ սէօյլէ-
10 մէյինիզ՝ տէյիւ թէնպիհ էյլէտի , վ֊է շայիրտլէրի
անա՝ Եա նի՞չիւն 'իւլէմա՝ Իվվէլա Եղիա կէլմէք
կէրէք տիր , տէրլէր՝ տէյիւ սու՞ալ էյլէտիքլէրինտէ ,
11 Յիսուս ճէվապէն անլէրէ՝ կէրչի Եղիա էվվէլա կէ-
12 լիպ հէր շէյի Թանզիմ էտէր , Լաքին սիզէ տէրիմ
քի՝ Եղիա ճիլ վագը՝ կէլմիշ տիր , վէ անը Թանը-
մայընտա՝ հագդընտա հէր իսթէտիքլէրի շէյի եափ-
տըլար . քէղալիք իպն իւլ ինսան տախի անլէրտէն
13 էյլէմ չէքէճէք տիր՝ տէտի ։ 0 ղէմաի շայիրտլէրի
քէնտիլէրէ վաճթիպզ էտիճի Յովհաննէս հագ-
դընտա սէօյլէտիյինի անկլատըլար ։

14 վ֊է խալգընն եանընա կէլտիքլէրինտէ , պիր ատէմ
անըն եանընա կէլիպ՝ էօնիւնտէ տիզ չէօքէրէք ,
15 Իֆէնտի , օղլըմա մէրհամէթ էյլէ , զիրա ասր'ալը
օլուպ փէք չօդ էյլէմ չէքէր . չիւնքի չօդ տէճ'ա
աթէչէ վէ չօդ տէճ'ա սույա տիւշէր ։ վ֊է անը
16 շայիրտլէրինկէ կէթիրտիմ իսէ տէ , անա շիճա վէ-
րէմէիլէր՝ տէտի ։ վ֊է Յիսուս տախի ճէվապ վէ-
րիպ՝ Իյա իմանընըզ վէ 'աքսի նէսլ , նէ՞ վազթա
գատար սիզին իլէ օլայըմ . նէ՞ վազթա գատար
սիզէ թէհամմիւլ էտէյիմ . անը պուրայա պանա
17 կէթիրինիզ՝ տէտի ։ վ֊է Յիսուս ճինին թա'զիր էթ-
տիքտէ , անտէն չըգտը , վէ օղլան օլ սա'ատ շիճա
18 պուլտու ։ 0 ղէման շայիրտլէր թէնհաճէ Յիսուսըն
եանընա կէլիպ՝ Պիզ նի՞չիւն անը չըգարամատըգ՝
19 տէտիլէր ։ Յիսուս տախի անլէրէ՝ Իմանընըզլըղընըզ
իչիւն տիր . զիրա հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
Իյէր խարտալ տանէսի գատար իմանընըզ օլուր
իսէ , պու տաղա՝ Պուրատան էօթէյէ նագլ էթ՝
տէրսէնիզ , նագլ էտէճէք տիր , վէ սիզէ հիչ պիր
20 շէյ միւմքինսիզ օլմայաճագ տըր ։ Ամմա տու՛ա վէ
օրուճատան ղայրի եօլ իլէ պու մագուլէ չըգմազ՝
տէտի ։

21 վ֊է Գալիլեատա տօլաշըրլար իքէն , Յիսուս ան-
լէրէ՝ Իպն իւլ ինսան ատէմլէր էլինէ թէսլիմ օլու-
22 նուպ , Անը գաթլ էտէճէքլէր , վէ իւչինճիւ կիւն
գըյամ էտէճէք տիր՝ տէմէսիլլէ , անլէր ղայկէթլէ
միւքէտտէր օլտրլար ։

23 վ֊է Կափառնայումա կէլտիքլէրինտէ , իքի տիր-
հէմ վէրկի թահսիլ էտէնլէր Պետրոսըն եանընա
կէլիպ՝ Մու՛ալլիմինիզ իքի տիրհէմլիյի վէրմէ՞զ մի՞

24 տէտիլէը . օ տախի , վ էրիր՝ տէտի ։ վ է խանէյէ
կիրտիքատէ , Յիսուս անը դարշըլայըպ՝ Իյ Սիմոն,
նէ՞ զանն էտէրսին , տիւնեա մէլիքլէրի բէսմ էա-
խօտ վէրկիյի քիմլէրտէ՞ն ալըրլար . էվլատլարընա-
տա՞ն մը , եօգսա պաշդալարընատա՞ն մը՝ տէտի ։
25 Պետրոս անա՝ Պաշդալարընատան՝ տէտի . Յիսուս
26 տախի անա՝ Իյըլէ իսկ էվլատ մա՛ռֆ տը ։ Լաքին
անլէրէ Թէօքէզ օլմամադ իչիւն՝ տէնիզէ կիտիպ
պիր օլթա ալ , վէ իլք չըգան պալըդը ԹուԹուպ
աղզընը աչտըդընկատա , պիր ալօրթ տիրհէմիկը պու-
լուրսըն , անը ալըպ՝ անլէրէ պէնիմ վէ սէնին իչիւն
վէր՝ տէտի ։

ՊԱՊ 18

1 Ո ղէման շայիրտլէրի Յիսուսըն էանընա կէլիպ՝
Մէլէքիւթ իւս սէմավաթատա էն պէօյիւք քի՞մ տիր՝
2 տէտիլէը ։ Յիսուս տախի էանընա պիր չօճուգ չա-
ղըրըպ վէ անը օրթալարընատա տուրտուրուպ , տէտի
3 քի , Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Իյիէր տէօնիւպ
չօճուգլար կիպի օլմադ իսէնիզ , մէլէքիւթ իւս սէ-
4 մավաթատա ասլա կիրմէյէճէքսինիզ ։ Իմոի հէր քիմ
պու չօճուգ կիպի միւթէվազը՝ օլուր իսկ , մէլէքիւթ
5 իւս սէմավաթատա էն պէօյիւք օ տըր ։ Վ է հէր
քիմ պէօյլէ պիր չօճուգը պէնիմ իսմիմ իչիւն գա-
6 պուպ էտէր իսկ , պէնի գապուպ էթմիշ օլուր ։ Վ է
պանա իման էտէն պու քիւչիւքլէրտէն պիրինի
հէր քիմ սիւրչտիւրիւր իսկ , պօյնընա պիր տէյիր-
մէն Թաշը ասըլըպ՝ տէնիզին տիպինէ ղարդ էտիլ-
մէսի քէնտինէ խայրը տըր ։

7 Թէօքէզլէր սէպէպինտէն վա՛յ տիւնեայա , զիրա
Թէօքէզլէրին կէլմէսի լազըմ տըր , ամմա վա՛յ Թէօ-
8 քէզին կէլմէսինէ սէպէպ օլան ատէմէ ։ Իմոի էյէր
էլինկ էա այադընկ սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուրսա ,
անը քէսիպ քէնտինկտէն տէֆ՝ էթ . Հայաթա Թօ-
փալ էա սագաթ կիրմէնկ՝ իքի էլինկ էա իքի այադընկ
օլուպ տա՝ էպէտի ատէշէ ատըլմագատան սանա
9 խայրը տըր ։ Վ է էյէր կէօզինկ սէնին սիւրչմէնէ
սէպէպ օլուրսա , անը չըգարըպ քէնտինկտէն տէֆ՝
էթ . Հայաթա Թէք կէօզլիւ կիրմէնկ՝ իքի կէօզինկ
օլուպ տա ճէհէննէմ ատէշինէ ատըլմագատան սա-
նա խայրը տըր .
10 Պու քիւչիւքլէրտէն պիրինի խօր կէօրմէքսինէն
սագընընըպ , զիրա սիպէ տէրիմ քի՝ անլէրին մէլէք-
լէրի սէմավաթատա օլան փէտէրիմին եիւզիւնիւ սէ-
11 մավաթատա տա՛իմա կէօրիւրլէր ։ Զիրա Իսկն իւլ
12 ինսան ղայ՝ օլանը խէլատ էթմէյէ կէլտի ։ Անիզ
նա՞սըլ կէօրիւնիւր . էյէր պիր ատէմին եիւզ գօ-
յունը օլուպ՝ անլէրտէն պիրի եօլու շաշըրըր իսէ ,
օլ ատէմ տօգսան տօգուզը տաղլարտա պրագըպ
13 տա , վարըպ եօլու շալըրսանը արամա՞զ մը ։ Վ է
էյէր անը պուլաճագ օլուրսա , Հագիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ եօլու շաշըրմամըշ տօգսան տօգուզ
իչիւն ՚ևվինդէյնդէն զէյատէ անըն իչիւն սեվինիր ։
14 Փէզալիք սէմավաթատա օլան փէտէրինիզին հու-
ղուրընատա պու քիւչիւքլէրտէն պիրինին զայ՝ օլ-
մասընա բիզա եօգ տըր ։
15 Էյէր պիրատէրինկ սանա գարշը պիր խաթա է-
տէրսէ , կիտիպ անը իքինիզին արասընատա Թէն-
հաճա Թա՛զիր էյլէ . էյէր սէնի տինկլէրսէ , պիրա-

16 տէրինկի գաղանմըշ օլուրսըն։ Վէ էյեր տինկլէմէզ-
սէ, իքի եա իւչ շահիտին աղզընտան հէր սէօզիւն
ասպիթ օլմասը իչիւն, քէնտինկ իլէ պէրապէր պիր
17 եախօտ իքի քիշի տահա ալ։ Վէ էյեր անլէրի
տինկլէմէզսէ, քիլիսէյէ սէօյլէ. վէ էյեր քիլիսէյի
տախի տինկլէմէզսէ, անը փուլթփէրէսթ վէ կէօմ-
րիւքճիւ կիտի 'ատտ էյլէ։
18 Ֆիլհագիգէ սիզէ տէրիմ քի՝ Եէր իւզէրինտէ
հէր նէ պաղլար իսէնիզ, սէմաատա պաղլանմըշ օլա-
ճագ, վէ եէր իւզէրինտէ հէր նէ չէօզէր իսէնիզ, սէ-
19 մաատա չէօզիւլմիւշ օլաճագ տըր։ Ենինէ սիզէ տէ-
րիմ քի՝ Սիզտէն իքի քիշի եէր իւզէրինտէ հէր
հանկը շէյի տիլէմէք իչիւն իթթիֆագ էտէրլէրսէ,
անլէրէ սէմավաթաատա օլան փէտէրիմ Թաաթֆըն-
20 տան իհսան օլունաճագ տըր։ Զիրա իքի եա իւչ
քիշի պէնիմ իսմիմլէ հէր նէրէյէ ճէմ՚ օլուրլար
իսէ, պէն օրատաա անլէրին արասընտաա իմ։
21 Ո զէման Պետրոս անըն եանընա կէլիպ՝ եա
Րապպի, գա՞չ տէֆ՚ա պիրաաէրիմ պանա խաթա
էտէրսէ՝ անը 'աֆվ էտէյիմ. եէտի տէֆ՚այա գա-
22 տա՞ր մը՝ տէտի։ Յիսուս անա տէտի քի՝ Սանա
եէտի տէֆ՚այատէք տէյիլ, լաքին եէթմիշ քէրրէ
23 եէտիյէ գատար՝ տէրիմ։ Անըն իչիւն մէլէքիւթ
իւա սէմավաթ պիր մէլիյէ Թէշպիհ օլունմըշ տըր
24 քի՝ գուլլարը իլէ հիսապ կէօրմէք իսթէտի։ Վէ
մուհաասէպէյէ պաշլատըգտաա եանընա օն պինկ Թա-
25 լանթ պօրճլու պիր քիմսէ կէթիրտիլէր. վէ անըն
էտտյա գուտրէթի օլմատըղընտան, էֆէնտիսի անըն
իլէ զէվճէսի վէ չօճուգլարը վէ պիւթիւն էմլակի
սաթըլըպ՝ պօրճա էտտա օլունմասընը էմր էյլէտի։

26 Պուհունուն իւզէրինէ օլ գուլ եէրէ գափանըպ՝ էֆէն-
տիմ, պանտա միւսա՛ատէ էյլէ, ատնտա քեաֆֆէսինի
27 էտտա էտէրիմ՝ տէյիւ անտա րէճմա էյլէտի։ Վէ օլ
գուլըն էֆէնտիսի անտա շէֆգաաթ էտէրէք՝ անը սալը
28 վէրիպ պօրճընը տախի պաղըշլատը։ Ամմա օլ գուլ
չըգըպ՝ քէնտինէ եիւզ տինտար պօրճլու օլան պիր
գափու եօլտաշընը պուլտուս, վէ անը պօղազընտան
Թուեթուպ՝ Պանտա պօրճընը էտտա էյլէ՝ տէմէսի իւ-
29 զէրինէ, Անըն գափու եօլտաշը այտաղընտա տիւշիւպ՝
Պանտա միւսա՛ատէ էյլէ, ատնտա [քեաֆֆէսինի] էտտա
30 էտէրիմ՝ տէյիւ անտա րէճմա էյլէտի։ Լաքին օ բաղի
օլմամաղլէ վարըպ՝ պօրճընը էտտա էտինճէյէ տէյին
31 անը հապսխանէյէ աթտը։ Վէ պու ատէմին գա-
փու եօլտաշլարը վուգու՛ի հալի կէօրտիւքլէրինտէ,
ղայէթլէ միւքէտտէր օլմաղլէ, վարըպ էֆէնտիլէ-
32 րինէ ճիւմլէ վուգու՛աթը իֆտատէ էթտիլէր։ Ո զէ-
ման էֆէնտիսի անը չաղըրըպ, անա՝ Իյ շէրիր գուլ,
պանտա եալվարտըղընկ իչիւն օլ պօրճընը ճիւմլէսինի
33 ատնտա պաղըշլատըմ։ Պէն տանտա մէրհամէթ էթ-
տիյիմ կիպի, անն տախի գափու եօլտաշընկա մէր-
34 համէթ էթմէյէլի տէյի՛լմի իտին՝ տէտի։ Վէ էֆէն-
տիսի ղաղափա կէլիպ՝ պիւթիւն պօրճընը էտտա է-
տինճէյէ տէյին, անը իչքէնճէ էտիճիլէրէ թէսլիմ
35 էթտի։ Փէղայիք հէր պիրինիզ պիրաաէրլէրինիզէ
սուչլարընը գալպինիզտէն պաղըշլամատըղընըզ հալ-
տ, սէմավի փէտէրիմ տախի սիզէ էօյլէ էտէճէք
տիր։

ՊԱՊ 19

1 Վէ Յիսուս պու սէօզլէրի թէմամ էթտիքտէն

աօկրա, Գալիլեատան հարեբլեթլե իրանըն էօթե
թարաֆընատաքի եչհուսխե սինօրլարընա կելտի։
2 Վ՚ե խայլի ճեմա՛ած անըն արտընճա կիթախքլե-
րինտե՝ օրատա անլերե շիֆա վերտի։
3 Վ՚ե ֆերիսիները անը թեճրիպե եթմեք իչհուն ես-
նընա կելիպ, անա՝ Չէր ութպեկե պինա՛էն ղեվճե-
սինի թաթլիդ եթմեք ատեմե ճա՛իզ մի՝ ութիլեր։
4 Ո տախի անլերե ճեվապեն՝ իպթիատատե խալգ
էտեն անլերի երքեք վե տիչի խալդ եթութիչինի,
5 Վ՚ե՝ Պու ութպեպատեն ատեմ փետերինի վե վալիտե-
սինի թերը էտիպ՝ ղեվճեսինե միւլասըդ օլարատ,
իքիսի եեք վիւճուտա օլաճագլար՝ տեչիւ պուչուր-
6 տըղընը օգո՞ւմատընըղ մը։ Պինա՛էն ՚ալեչհ ար-
թըդ իքի տեչիլ, լաքին եեք վիւճուտա տըրլար. իմ
տի Ալլահըն բապթ եթութիչինի ինսան այըրմասըն՝
7 տետի։ Անլեր տախի անա՝ Եա նի՞չիւն Մովսէս
թալաղնամե վերիլերեք թաթլիդ եթմեչի թենպիհ
8 եթտի՝ տետիլեր։ Ո տախի անլերե տետի քի՝ Մով-
սէս սիզին դալպինիզին ղրլղեթի ութպութլե սիզե
ղեվճելերինիզի թաթլիդ եթմեչե իզն վերտի. ամմա
9 իպթիատատե պեօյլե տեչիլ իտի։ Պէն տախի սիզե
տերիմ քի՝ Չէր քիմ ղեվճեսինի զինատատն ղայրի
պիր ութպեպլե թաթլիդ էտիպ տե, պաշգասընը թե-
ղեվվիւճ էտերսե, զինա էտեր. քեզալիք թաթլիդ
10 օլունանը թեղեվվիւճ էտէն զինա էտեր։ Շայիրա-
լերի տախի անա՝ Իչհեր ղեվճ իլե ղեվճե արասընատա
հալ պեօյլե իսկ, թեղեվվիւճ խայրը տեչիլ տիր՝
11 տետիլեր։ Լաքին օ անլերե խիթապեն՝ Պու քե-
լամը ճիւմլեսի տեչիլ, անճագ քենտիլերե հիտայեթ
12 օլունանլար դապուլ էտե պիլիր։ Զիրա անա բահ-

մինտեն պա՛ղը խաստըմ տօղմուշ օլանլար վար տըր,
վե աստմլեր թարաֆընատան խաստըմ գըլընմըշ խա-
տըմտար տախի վար տըր, վե մեղեքիւթ իւս սեմա-
վաթ իչհուն քենտի քենտիլերինի խաստըմ էթմիշ
օլանլար վար տըր. գապուլ էտե պիլեն գապուլ
էթսին՝ տետի։
13 Ո ղեման իւղերլերինե էլլերինի գօյուպ տու՛ա
էթսին տեչիւ ետանընա քիւչիւք չօճուգլար կե-
թիրիլտի, շայիրտլերի իսկ անլերի ազարլատըլար։
14 Ամմա Յիսուս՝ Չօճուգլարը գօյ վերինիզ, վե ան-
լերի պանա կելմեքտեն մեն՝ եթմեչինիզ, զիրա մե-
ղեքիւթ իւս սեմավաթ պու մազուլելերին տիր՝
15 տետի։ Վ՚ե էլլերինի անլերին իւղերինե գօսրգատան
աօկրա՝ օրատան կիթտի։
16 Վ՚ե իչհեե պիր քիմսե ետանընա կելիպ անա՝ Իչ
քերիմ մու՛սլիմ, հայաթ ը եպետիչեչ նա՛իլ
17 օլմազ իչհուն պէն նի՞ խայր իչհեչեիմ՝ տետի։ Ո
տախի անա՝ Նի՞չիւն պանա քերիմ տեչօրսըն. Պիր-
տեն, ետա՛նի Ալլահտան ղայրի քերիմ եօգ տըր.
ամմա էչեր հայաթա նա՛իլ օլմազ իսթերսեն,
18 էմրլերի հրիգլ էլլե՝ տետի։ Ո անա՝ Չո՞նկըլարընը
տետիքտե, Յիսուս՝ Պուննլարը, ետա՛նի Գաթլ էթ-
մեչեսին, Զինա էթմեչեսին, Սըրդաթ էթմեչեսին,
19 Եալան շեհատեթ էթմեչեսին, փետերինկ վե վա-
լիտեինկ հիւրմեթ էտեսին, վե Գօնշընկը քենտինն
20 կիպի սեվեսին՝ տետի։ Օլ նեվճիվանն անա՝ Պուն-
լարընն ճիւմլեսինի սեպապլեթիմտեն պերու հրիգլ
21 էլլետիմ. տահա նի՞ նօգսանըմ վար՝ տետի։ Յի-
սուս անա՝ Իչհեր քետիգլ օլմազ իսթերսեն, կիտիպ
նեկ վար իսկ սաթ, փուգարայա վեր, վե սեմատա

խապինէլէ մալիք օլաճադըն. վէ կէլ պանա թապի՝
22 օ՛ տէտի ։ Վէ օլ նէվճիվան պու սէօղիւ իշլիթ-
տիքտէ, միւքէտտէր օլարագ՝ կիթտի. պիրա չօղ
մալի վար իտի ։
23 Վէ Յիսուս շայիրտալէրինէ՝ Հադիգաթէն սիղէ
տէրիմ քի՝ Ջէնկինն քիմնէ մէլէքիւթ իւս սէմա-
24 վաթա կիւճլէ կիրէր ։ Վէ էյնէ սիղէ տէրիմ քի՝
Ջէնկինին մէլէքիւթ Ուլլահ կիրմէսինտէն տէվ-
նին իչինէ տէկիլինտէն կէչմէսի տահա դօլայ տըր՝
25 տէտի ։ Շայիրտալէրի տահի պոհա իշլիթտիքտէ,
ղայէթլէ հայրան օլտուղ՝ Իյսէ իսէ քի՞մ խէլտա
26 օլա պիլիր՝ տէտիլէր ։ Վէ Յիսուս անլէրէ նաղար
էտիպ՝ Պու շէյ ինսան 'ինտինտէ միւմքինսիղ տիր,
լաքին 'ինտա Ալլահ հէր շէյ միւմքին տիր՝ տէտի ։
27 Ո ղէման Պետրոս անա ճէվապէն՝ Իշթէ պիղ
հէր շէյի թէրք էտիպ՝ սանա թապի՝ օլտըդ. իմտի
28 նէյէ՞ մալիք օլտուրտուղ՝ տէտի ։ Վէ Յիսուս անլէրէ
ճէվապէն՝ Հադիգաթէն սիղէ տէրիմ քի՝ սիղ պանա
թապի՝ օլանլար թէրքվին ի ճէտիհատէ, Իպն իւլ
ինսան քէնտի ճէլալի թահթէրնտա օթուրտուղտա ղէ-
ման, սիղ տահի օն իքի թահթ իւղէրինտէ օթու-
րուպ՝ Իսրայէլին օն իքի սբպէրնա հիւքմ էտէ-
29 ճէքսինիղ։ Վէ հէր քիմ խանէլէր էտ պիրտաէր-
լէր էտ հէմշիրէլէր էտ փէտէր էտ վլիտէ էտ
ղէվճէ էտ էվլատ էտ թարլալարը պէնիմ իսմիմ
իչին թէրք էթմիշ օլուրսա, էիւղ դահթընը ալա-
ճադ, հէմ հայահթը էպէտիյէչէ վարիս օլաճադ տըր՝
30 Լաքին չօղ էվվէլքիլէր սօնկրաքի վէ սօնկրաքիլէր էվ
վէլքի օլաճադ տըր ։

ՊԱՊ 20

1 Ջիրա մէլէքիւթ իւս սէմավաթ՝ պաղընա 'ամէլէ
թուէթմագ իչիւն սապահլայըն չըգան խանէ սահի-
2 պի պիր սաէյէ միւշապիհ տիր ։ Վէ 'ամէլէ իլէ
կիւնտէ պիրէր տինարա մուգավէլէ էտիպ՝ անլէրի
3 պաղընա կէօնտէրտի ։ Վէ սա՛աթ իւչ բատտէլէ-
բինտէ չըգըպ՝ չարշուտա պաշգա պօշ տուրանլար
4 տախի կէօրտիւքտէ, Անլէրէ՝ Սիղ տախի պաղա
կիտինիղ, վէ հագգ նէ իսէ սիղէ վէրիրիմ՝ տէմէսի
5 իւղէրինէ, Անլէր տախի կիթտիլէր. սա՛աթ ալթը
վէ տօգուղ բատտէլէրինտէ էինէ չըգըպ պէօյլէճէ
6 հավտը ։ Վէ սա՛աճ օն պիր բատտէլէրինտէ չը-
գըպ՝ տիկէր պօշ տուրանլար պուլտու, վէ ան-
լէրէ՝ Գի՞չիւն պուրատա պիւթիւն կիւն պօշ տու-
7 րույօրսունուղ՝ տէտի ։ Անլէր տախի անա՝ Պիզի քիմսէ
իճրէթլէ թուէթմատըղը իչիւն՝ տէտիքլէրինտէ,
անլէրէ՝ Սիղ տախի պաղա կիտինիղ, վէ հագգ նէ
8 իսէ ալաճադընըզ՝ տէտի ։ Վէ ադշամ օլտըդտա,
պաղ սահիպի քէնտի քէթխուտասընա՝ 'Ամէլէյի
չաղըր, վէ սօնկրաքիլէրտէն պաշլայըպ էվվէլքիլէրէ
9 վարընճայատէք, իճրէթլէրինի վէր՝ տէտի ։ Վէ
սա՛աթ օն պիր բատտէլէրինտէ Բ-Բ-Լ-Լ կէ-
10 լիպ՝ պիրէր տինար ալտըլար ։ Վէ էվվէլքիլէր կէլ
տիքտէ՝ զիյատէ ալաճադըղ զանընտա իտիլէր իսէ
11 տէ, անլէր տախի պիրէր տինար ալտըլար ։ Վէ ալ
տըգլարընտա, խանէ սահիպինէ գարշը սէօյլէնէրէք,
12 Պու սօնկրաքիլէր, պիր սա՛աթ իշլէտիլէր, վէ պիզ
կիւնիւն զահմէթ վէ հէրարէթինի չէքմիշ իքէն
13 անլէրի պիզէ միւսաւի Բուէթտըն՝ տէտիլէր ։ Ո

տախի ճէվապէն, անլէրին պիրինէ՝ Տօսթըմ, սանա
ղատը էթմէյօրըմ. սէն պէնիմ իլէ պիր ութնարա
14 մուգավէլէ է՞թմէտին մի. Չագդըկը ալ, կիթ. պէն
պու սօկրաքինէ սանա Էբէ֊էյնմ գատար վէրմէք
15 իսթէրիմ՝ Մալիմէ իսթէտիյիմի եափմազ պանա
ճա՞իլ տէյի՞լ մի. Եօգսա պէն քէրիմ օլտըղըմ
իչիւն սէնին կէօզիւն քէօթի՞ւ մի միր՝ տէտի՝
16 Պէօյլէճէ սօկրաքիլէր էվվէլքի, վէ էվվէլքիլէր սօկ֊
րաքի օլաճագ տըր. դիրա տա՛վէթիլէր չօգ, ամմա
ինթիխապ օլունանլար ազ տըր՝ տէտի՝
17 Վէ Յիսուս երուսաղէմէ չըգար իքէն, եօլսա օն
իքի շայիրտինի թէնհայա ալըպ, անլէրէ խիթապէն,
18 Իշթէ երուսաղէմէ չըգըյօրըզ, վէ Իպն իւլ Ինսան
պաշ քահինլէր իլէ ՚իւլեմանըն էլլէրինէ թէսլիմ
օլունուպ, անլէր գաթլինէ հիւքմ էտէճէքլէր.
19 վէ անը իսթիհզա էտիպ գամըլլէ տէօյմէք վէ
խաչա կէրմէք իւզրէ, թա՛իֆլէլէրէ թէսլիմ էտէ֊
ճէքլէր. օ տախի իւչիւնճիւ կիւնտէ գըյամ էտէ֊
ճէք տիր՝ տէտի՝
20 Օ զէման Զէբէդէոս օղուլլարընըն վալիտէսի՝ օ֊
ղուլլարը իլէ պէրապէր հանընա կէլիպ՝ սէճտէ է֊
21 տէրէք, անտէն պիր լութֆ տիլէտի՝ Օ տախի
անա՝ նէ՞ իսթէրսին տէտիքտէ, մէրդումէ անա՝
Մէլէքիւթիւնտէ պու իքի օղուլլարըմընն պիրի սա֊
ղընտա վէ պիրի սօլընտա օթուրմալարընը էմր էյլէ՝
22 տէտի՝ Վէ Յիսուս ճէվապէն՝ նէ տիլէտիյինիզի
պիլմէզսինիզ. պէնիմ իչէճէյիմ քէտասէտէն իչմէյէ
վէ պէնիմ վաֆթիզ օլունաճաղըմ վաֆթիզլէ վաֆ֊
թիզ օլունմազա մուգթէտի՞ր մի սինի՞ տէտիքտէ,
23 Մուգթէտիր իլ՝ տէտիլէր՝ Օ տախի անլէրէ՝ կէրչի

քէտասէտէն իչէճէքսինիզ, վէ պէնիմ վաֆթիզ
օլունաճաղըմ վաֆթիզլէ վաֆթիզ օլունաճագ֊
սընըզ. ամմա սաղըմտա վէ սօլըմտա օթուրմաղը
իհսան էթմէք՝ պանա բաճի՛ տէյիլ տիր, անճագ
փէտէրիմ Թարաֆընտան քիմլէր իչիւն հազըրլան֊
24 մըշ իսէ, անլէրէ վէրիլմէ֊է֊ տէր՝ տէտի՝ Վէ տիւէր
օն էյէրտէր պուննու իչիթտիքտէ, օլ իքի գարն֊
25 տաշա կիւճէնտիլէր՝ Լաքին Յիսուս անլէրի եա֊
նընա չաղըրըպ՝ Թա՛իֆլէլէրին հիւքմտարլարը անլէր
իւզէրինէ թէսալլիւթ էտիպ, պէօյիւքլէրի անլէր
իւզէրինէ հիւքիւմէթի իճրա էթտիքլէրինի պիլիր֊
26 սինիզ՝ Ամմա արանընըզտա պէօյլէ օլմասըն, անճագ
արանընըզտա պէօյիւք օլմազ իսթէյէն՝ խըտմէթքեա֊
27 րընըզ օլսուն. վէ արանընըզտա պիրինճի օլ
28 մազ իսթէյէն՝ դուլուընըզ օլսուն՝ Նիմէքիմ Իպն
իւլ Ինսան՝ քէնտինէ խըտմէթի օլունմազ իչիւն
տէյիլ, անճագ խըտմէթի էթմէք վէ ճանընը չօգ
քիմսէլէր պէտէլինէ ֆիտիյէ վէրմէք իչիւն կէլտի՝
տէտի՝
29 Վէ Երիքովտան չըգարլար իքէն, անլէն արտընճա
30 խալկի ճէմ՛աթ կիթտի՝ վէ իշթէ եօլ քէնա֊
րընտա իքի ա՛մա օթուրուպ՝ Յիսուսըն կէչտիյինի
իչիթտիքտէ՝ եա Բապպ՝ Իպն ի Տաուտ, պիզէ
31 մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆէրեատ էթտիլէր՝ վէ
ճէմ՛աթ սուքիւթ էթմէյէրի իչիւն անլէրի թա՛֊
ղիր էթտի իսէ տէ, անլէր՝ եա Բապպ՝ Իպն ի
Տաուտ, պիզէ մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիւ տտահա
32 դիկատէ ֆէրեատ էտէրլէր իտի՝ վէ Յիսուս տու֊
րուպ անլէրի չաղըրտը, վէ՝ նէ՞ իսթէրսինիզ քի
33 պիզէ եափսըմ՝ տէտիքտէ, Անա՝ եա Բապպ՝

34 կէօղլէրիմիզ աչըլսըն՝ տէտիլէր։ Վ՚է Յիսուս շէֆ-
դաթ էտիպ՝ անլէրին կէօղլէրինէ տօգունտու, վէ
տէր՚ադապ կէօղլէրի աչըլըպ՝ անըն արտընճա կիթ-
տիլէր։

ՊԱՊ 21

1 Վ՚է երուսաղէմէ եագլաշըպ՝ Զէյթունի տաղը
գուրպինտէ Պէթֆաճիյէ կէլտիքլէրինտէ, Յիսուս
2 իքի շայիրտա կէօնտէրիպ, Անլէրէ՝ Գարշընըզտաքի
քէօյէ կիտինիզ, վէ տէր Հալ պաղը պիր մէրքէպ,
վէ եանընտա պիր սըփա պուլուրսընըզ. չէօղիւպ
3 պանա կէթիրինիզ։ Վ՚է էյէր պիր քիմսէ սիզէ պիր
շէյ սէօյլէրսէ՝ Պունլար էֆէնտիյէ լազըմ տըր՝
տէյինիզ. վէ ֆիլհալ անլէրի կէօնտէրէճէք տիր՝
4 տէտի։ Վ՚է պունուն ճիւմլէսի փէյղամպէր վասը-
5 Թասըյլէ, Սիօն գըզընա տէյինիզ՝ քի՝ Իշթէ Մէ-
լիյինիզ Հալիմ օլարագ, վէ մէրքէպէ՝ պէլի, մէրքէպ
եավրուսը սըփայա բաքըպէն սանա կէլիյօր՝ տէյիւ
պույուրըլսան՝ քէլամընն իթմամը իչիւն վագը՝ օլտու։
6 Վ՚է շայիրալէր վարըպ՝ Յիսուսըն՝ քէնտիլէրինէ
7 պույուրտըղը կիպի Հարէքէթլէ, Մէրքէպի վէ սը-
փայը կէթիրիպ, իւղէրլէրինէ էլպհսէլէրինի գօտը-
8 լար, օ տախի իւղէրլէրինէ պինտի։ Վ՚է փէք չօգ
խալգ տախի քէնտի էլպհսէլէրինի եօլա սէրտիլէր.
վէ պաչդալարը աղաճլարտան տալլար քէսիպ, եօլա
9 տէօշէյէրէք, Իօնտէն կիտէն վէ արգատան կէ-
լէն խալգ՝ իպն ի Տաուտա՝ Օսաննա, Բապպէն իս-
միյլէ կէլէն միւպարէք օլսուն, եհուճէլէրտէ Օսաննա՝
տէյէրէք նիտա էտէրլէր իտի։

10 Վ՚է երուսաղէմէ կիրտիյինտէ՝ Պու քի՞մ տիր՝
տէյէրէք, պիւթիւն շէհր թահրիք օլունտու։
11 Խալգ տախի՝ Պու Գալիլէատա վագը՝ Նազարէթ-
տէն օլան Յիսուս փէյղամպէր տիր՝ տէտիլէր։
12 Վ՚է Յիսուս Ալլահըն հէյքէլինէ կիրիպ, հէյ-
քէլտէ ախզ ու ի՚թա էտէնլէրին ճիւմլէսինի չըգա-
րարագ, սարրաֆլարըն փիշթախթալարընը, վէ
կէօյէրճին սանթըճըլարըն իսքէմլէլէրինի ալթ իւսթ
13 էթտի. Վ՚է անլէրէ՝ Խանէմ ՚իպատէթխանէ թէս-
միյէ օլունաճագ տըր՝ տէյիւ եազըլմըշ տըր. ֆա-
դաթ սիզ անը Հարամիլէր մաղարասը էթտինիզ՝
տէտի։
14 Վ՚է հէյքէլտէ եանընա ա՚մալար վէ թօփալար
15 կէլտիլէր, օ տախի անլէրէ շիֆա վէրտի։ Լաքին
պաշ քահինլէր իլէ ՚իւլէմա անըն իճրա էյլէտիյի
միւ՚ճիզլէրի վէ չօճուգլարըն հէյքէլտէ՝ իպն ի
Տաուտա Օսաննա՝ տէյիւ նիտա էթտիքլէրինի
16 կէօրտիւքլէրինտէ, փէք կիւճլէրինէ կիտէրէք, Անա՝
Պունլարըն նէ սէօյլէտիյինի իշիտիյո՞ր մը սըն՝ տէ-
տիլէր. Յիսուս տախի անլէրէ՝ Պէլի, Մա՚սումլար
իլէ մէմէ էմճիզլէրին աղըզնատան Համտը թէքմիլ
էթտին՝ քէլամընը հիչ պիր վագըթ օգո՞ւմատընըզ
մը՝ տէտի։
17 Վ՚է անլէրի պրագտը վէ շէհրին խարիճինէ բե-
թանիայա չըգըպ օրատա կէճէլէտի։
18 Վ՚է սապահլայըն շէհրէ ՚ավլէթի էտէր իքէն ա-
19 ճըգտը։ Վ՚է եօլ քէնարընտա պիր ինճիր աղաճը
կէօրիւպ եանընա վարտըղընտա՝ անտէ եափրագ-
տան մի՚տա պիր շէյ պուլմամաղլէ անա՝ Պունտան
սօնրա էպէտէն սէնտէ մէյվէ օլմասըն՝ տէտի. վէ

20 ինձիր աղաճը տէր՛ադաղ դուրուտու՝ վ՚է շա-
յիրալէրի պատնու կէօրիւնճէ թէ՛աճճիւպ էտիպ՝
Ինճիր աղաճը նա՞սըլ տէր՛ադաղ դուրուտու՝ տէ-
21 տիքլէրինատ, Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Հադիդա-
թէն սիզէ տէրիմ քի՝ էյէր իմանընըզ օլուպ տա,
չիւպհէ էթմէզսէնիզ, տէյիլ եալընըզ պու ինճիր
աղաճընա վադը՝ օլանը իճրա էտէճէքսինիզ, ան-
ճագ շու տաղա պիլէ՝ Գալդ քէնտինկի տէնիլէ
22 ատի՝ տէսէնիզ, վադը՝ օլաճագ սըը՝ վ՚է տու՛ա-
տա իման էտէրէք հէր նէ տիլէրսէնիզ, ալաճագ-
սընըզ՝ տէտի՝

23 վ՚է հէյքէլէ կէլտի, վէ թա՛լիմի էանատընատա
էանընա պաշ քահինլէր իլէ գավմէն իխթիյարլա-
րը կէլէրէք՝ Պունլարը նէ՞ սէլահիյէթլէ եափըյոր-
սըն, վէ պու սէլահիյէթի սանա քի՞մ վէրտի՝ տէ-
24 տիլէր՝ վ՚է Յիսուս անլէրէ ճիվապէն՝ Պէն տախի
սիզէ պիր շէյ սո՛ալ էտէյիմ՝ էյէր ինը պանա
սէօյլէրսէնիզ, պէն տէ պու շէյլէրի նէ սէլահի-
25 յէթլէ եափըդըմը սիզէ սէօյլէրիմ. Յովհաննէ-
սին վաֆթիլի նէ՞րէտէն իտի. սէմատա՞ն մը, եօգ-
26 սա ինսանատա՛ն մը իտի՝ տէտի՝ Անլէր տախի՝
Էյէր սէմատան տէսէք, պիղէ՝ Նի՞չիւն անա իման
էթմէտինիզ՝ տէյէճէք. վէ էյէր՝ Ինսանատան տէ-
սէք, խալդան դօրդարըզ. զիրա ճիւմլէսի Յով-
հաննէսի փէյղամպէր մադամընատա Թուրթար տէյիւ
27 քէնտի քէնտիլէրինէ Թէֆէքքիւր էտիպ, Յիսուսա
ճէվապէն՝ Պիլմէյիզ՝ տէտիլէր. օ տախի անլէրէ՝
Պէն տէ պու շէյլէրի նէ սէլահիյէթլէ եափըդըմը
սիզէ սէօյլէմէմ՝ տէտի՝

28 Էսքին նէ՞ դըյատ էտէրսինիզ. պիր ատամին իքի

էվլատը վար իտի. վէ պէրինճիսինէ կէլիպ՝ Օղլըմ,
29 կիթ պու կիւն պաղըմնատա իշլէ՝ տէտի. վ՚է օ ճէ-
վապ վէրիպ՝ Իսթէմէմ՝ տէտի իսէ տէ, սօկրա
30 փէշիման օլուպ կիթտի՝ վ՚է իքինճիսինէ կէլիպ՝
օղ մինվալ իւզրէ սէօյլէտի, վէ օ ճէվապ վէրիպ՝
փէք էյի, էֆէնիմ՝ տէտի իսէ տէ, կիթմէտի՝
31 Իքիսինատէն հա՞նկիսը փէտէրինին միւրատընը իճրա
էյլէտի՝ տէտի. անա՝ Պէրինճիսի՝ տէտիլէր. Յի-
սուս տախի անլէրէ՝ Հադիդաթէն սիզէ տէրիմ քի
կէօմրիւքճիւլէր իլէ ֆահիշէլէր Աղլահընը մէղէքիւ-
32 թիւնէ սիզտէն էվվէլ կիրէրլէր՝ Զիրա Յովհան-
նէս սիզէ սաղահ Թարիգինատ կէլտի, ամմա անա
լինանմատընըզ. կէօմրիւքճիւլէր վէ ֆահիշէլէր իսէ
անա ինանտըլար. վէ սիզ պոնու կէօրտիւյիւ-
նիւզտէ, անա լինանմազ իչիւն, սօկրա նատիմ օղ-
մատընըզ՝

33 Տիկկէր պիր թէմսիլ տինկէյինիզ. խանէ սահիպի
պիր ատամ վար իտի քի՝ պաղ տիքիպ անըն էթ-
րաֆընա չիթ չէվիրտի, վէ իչինտէ պիր մա՛սէրէ
դաղտը, վէ գուլլէ պինա էթտի, վէ անը պաղճը-
34 լարա Թէսլիմ էտիպ՝ ղուրպէթէ կիթտի՝ Վ՚է մահ-
սուլ վադթը հադրաշտըգտա գուլլարընը, մահ-
35 սուլը ալմազ իւզրէ, պաղճըլարա կէօնտէրտի՝ Վ՚է
պաղճըլար գուլլարընը Թուրթուպ քիմինի տէյ-
տիւլէր, քիմինի էօլտիւրտիւլէր վէ քիմինի տախի
36 Թաշլատըլար՝ Թէքրար էվվէլքիլէրտէն զիյատէ
տիկկէր գուլլար կէօնտէրտի, վէ անլէրէ տէ օղ մին-
37 վալ իւզրէ մա՛մէլէ էյլէտիլէր՝ Ադբաբէթ՝ Օղ-
լըմա հիւրմէթ էտէրլէր՝ տէյէրէք, անլէրէ քէնտի
38 օղլընը կէօնտէրտի՝ Ամմա պաղճըլար օղլընը կէօ-

բիւնճէ, արալարընտա, Պու՝ վարիս տիր, կէլինիզ
անը էօլտիւրիւպ միրասընը զապթ էտէլիմ՝ տէտի-
39 լէր։ Վէ անը Թուրթուպ՝ պաղտան չըգարարադ,
40 էօլտիւրտիւլէր։ Իմտի պաղ սահիպի կէլտիյի զէման,
41 օվ պաղճըլարա նէ՞ եափաճադ տըր՝ տէտի։ Անա՝
Օվ քէօթիւլէրի հէյպէթլի թարզլէ հէլաք էտիպ,
պաղըն մահսուլընը մէվսիմինտէ վէրէճէք օլան
պաշդա պաղճըլարա թէսլիմ էտէճէք տիր՝ տէտի-
42 լէր։ Յիսուս տախի անլերէ խիթապէն՝ եափուճը-
լարըն րէտտա էթտիքլերի թաշ քէօշէ թաշը օլտու,
պու Բապպ Թարաքընտան օլուպ, կէօղլէրիմիզ
էօնիւնտէ 'աճա՛իպ տիր՝ էլ-Մըլքը պիր վագըթ քի-
43 թապլարտա օգո՞ւմտաընըզ մը։ Պունուն իչիւն
սիպէ տէրիմ քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ սիզտէն ալը-
նըպ՝ մահսուլընը կէթիրէն պիր իւմմէթէ վէրիլէ-
44 ճէք տիր։ Վէ պու թաշ իւզէրինէ տիւշէն փարէ-
լէնէճէք տիր, օ տախի քիմսին իւզէրինէ տիւշէրսէ,
անը էզէճէք տիր՝ տէտի։
45 Վէ պաշ քահինլէր իլէ ֆէրիսիլէր անըն Թէմ
սիլլէրինի իչիթտիքլէրինտէ, քէնտիլէրի հադդընտա
46 սէօյլէտիյինի ակլտաընլար։ Վէ անը Թուրթմաղա
դտատա էթտիլէր իսէ տէ, խալդտան գօրգտընլար,
զիրա անը փէյղամպէր մադամընտա Թուրթարլար
իտի։

ՊՍ.Պ 22

1 Վէ Յիսուս անլերէ խիթապէն՝ Թէքրար Թէմսիլ-
2 լերիլէ սէօյլէյէրէք, տէտի քի, Մէլէքիւթ իւս սէ-
մալաթ՝ օղլընա տիւյիւն էտէն պիր մէլիյէ միւշա-

3 պիհ տիր։ Վէ տա՛վէթլիլէրի տիւյիւնէ չաղըրմադ
իչիւն գուլլարընը կէօնտէրտի. անլէր տախի կէլ-
4 մէք իսթէմէտիլէր։ Թէքրար տիկէր գուլլար կէօն-
տէրիպ, Տա՛վէթլիլէրէ տէյինիզ քի՝ Իչթէ թա՛ա-
մըմը հազըրլատըմ, սըղըրլարըմ վէ պէսլի տավար-
լարըմ պօղաղլանտը, վէ հէր շէյ հազըր տըր,
5 տիւյիւնէ կէլինիզ, տէտի։ Ամմա անլէր վազիֆէ
էտինմէյիպ՝ քիմի քէնտի թարլասընա վէ քիմի
6 թիճարէթինէ կէթտի։ Պագիլէրի տախի անըն գուլ-
լարընը Թուրթուպ հադարէթ էտէրէք, էօլտիւր-
7 տիլէր։ Վէ մէլիք պունու իչիտինճէ, զաղապա
կէլմէքլէ, 'ասքէրինի սէվգ էտիպ՝ օվ գաթիլլէրի
8 հէլաք էթտի, վէ շէհրլէրինի եագմա։ Օ զէման
գուլլարընա՝ Վ ագա՛ա տիւյիւն հազըր տըր, ամմա
9 տա՛վէթլիլէր լայըգ տէյիլ իտի։ Չէման էօվ
աղըզլարընա վարըպ, հէր քիմի պուլուր իսէնիզ
10 տիւյիւնէ տա՛վէթ էտինիզ՝ տէտի։ Օվ գուլլար
տախի էօլլարա չըգըպ՝ կէրէք քէօթիւ, կէրէք էյի,
հէր քիմի պուլտըլլար իսէ ճէմ՝ էթտիլէր. վէ տիւյիւն
11 *հագալէ *տա՛վէթլիլէրէ տօլտու։ Վէ մէլիք տա՛վէթ-
լիլէրի կէօրմէյէ կիրտիքտէ՝ օրատա տիւյիւն լիպասը
12 կէյմէմիշ պիր ատամ կէօրմէքլէ, Անա՝ Էյ տօս-
Թըմ, իւզէրինէտէ տիւյիւն լիպասը օլմատըդը հալ-
տէ, նա՞սըլ պուրայա կիրտին՝ տէմէսի իւզէրինէ,
13 օվ ատամին նուէթգու Թուրթուլտու։ Օ զէման մէ-
լիք խըտմէթճիլէրէ տէտի քի՝ Պունուն այագլա-
րընը վէ էլլէրինի պաղլայընըզ, վէ գալտըրըպ խա-
րիճի զուլմէթէ չըգարընըզ. օրատա աղլայըզ վէ

---

*Եւն. օթուրանլարլէ

14 տիշ ղըճըրտամասը օլաճագ տըր։ Ձիրա տա՛վէթ
օլունանլար չօգ, ամմա ինթիխապ օլունանլար
աղ տըր։
15 Ո ղէման ֆէրիսիլէր վարըպ՝ անը քէլամիէ նասըլ
տուզաղա տիւշիւրսիւնլէր տէյիւ մէշվէրէթ էթտի-
16 լէր։ Վ՚է Հէրօտէսիլէր իլէ պէրապէր քէնտի շայիրա-
լէրինի անա կէօնտէրիպ՝ Եա մո՛ալլիմ, սէնին հադգ
օլարղընկը վէ Ալլահըն թարիգինի հադիգաթ իւզրէ
թա՛լիմ էթտիյինկի վէ քիմսէյի վազիֆէ էտինմէ-
տիյինկի պիլիրիզ. դիրա ատէմիէրին խաթըրընը սայ-
17 մազընը. Իմտի պիղէ սէօյլէ, սանա նա՞սըլ կէօրիւ-
նիւր՝ Գայսէրէ վէրկի վէրմէք ճա՞իզ մի, եօգսա
18 տէյի՛լ մի տիր՝ տէտիլէր։ Վ՚է Յիսուս անլէրին հի-
լէլէրինի անկլայըպ՝ Էյ միւրա՛իլէր, պէնի նի՞չիւն
19 թէճրիպէ էտիյօրսընըզ։ Պանա վէրկինին սիքքէ-
սինի կէօսթէրինիզ՝ տէտի. վէ անա պիր տինար
20 կէթիրտիլէր։ Ո տախի անլէրէ՝ Պու թասվիր վէ
21 եազը քիմի՞ն տիր՝ տէտիյինտէ, Գայսէրին տիր՝
տէտիլէր. օ ղէման անլէրէ՝ Էյզլէ իսէ Գայսէրէ
՚ա՛իտ օլանը Գայսէրէ, վէ Ալլահա ՚ա՛իտ օլանը
22 Ալլահա էտա էյլէյինիզ՝ տէտի։ Վ՚է պուննու իշիթ-
տիքլէրինտէ՝ Թէ՛աճճիւպ էտէրէք, անը թէրք էտիպ
կիթտիլէր։
23 Գէյտամէթ եօգ տըր՝ տէյին սատուգիլէր օլ կիւն-
տէ անըն եանընա կէլիպ՝ անա սու՛ալ էտէրէք,
24 Եա մո՛ալլիմ, Մովսէս տէտի քի՝ Էյէր պիր քիմսէ
էվլատսըզ վէֆաթ էտէրսէ, անըն զէվճէսինի գարն-
տաշը ալըպ, գարնտաշընա վիւրիյինէթ փէյտա էյ-
25 լէսին։ Պիղտէ տախի էէտի գարնտաշ վար իտի,
վէ պիրինճիսի էվլէնտիքտէն սօնրա զիւրիյինէթի օլ

մայարադ, վէֆաթ էտիպ զէվճէսինի գարնտաշընա
26 պրագտը։ Փէզալիք իքինճի վէ իւչիւնճիւսիւ տախի՝
27 Թա եէտինճիսինէտէք պէօյլէ օլտու։ Վ՚է ճիւմ-
լէսինտէն սօնրա օլ գարը տախի վէֆաթ էթտի։
28 Իմտի գէյտամէթտէ, օլ եէտիտէն Հա՞նկըսընըն
զէվճէսի օլուր. չիւնքի ճիւմլէսինին մէնքուհէսի
29 օլտու՝ տէտիլէր։ Ցիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝
Փիթապալարը վէ Ալլահըն գուտրէթինի պիլմէտիյի-
30 նիզտէն զէլալէթտէ սինիզ. Ձիրա գէյտամէթտէ նէ
թէզէվվիւճ էտէրլէր, նէ տէ թէզվիճ օլունուրլար,
անճագ Ալլահըն սէմատաքի մէլա՛իքէսի կիպի տիր-
31 լէր։ Ամմա գէյտամէթ իւլ էմվաթ խուսուսընտա՝
32 Ալլահ թարաֆընտան սիզէ, Պէն Աբրահամըն Ա-
լահը վէ Իսահակըն Ալլահը վէ Յակոբըն Ալլահը իմ՝
պույուրըլան քէլամը օգո՞ւմնատընըզ մը. Ալլահ
էօլիւլէրին տէյիլ, անճագ Հայաթտա օլանլարըն
33 Ալլահը տըր՝ տէտի։ Վ՚է խալգ պունու իշիթտիք-
տէ՝ անըն թա՛լիմինտէն Հայրան օլտրլար։
34 Լաքին ֆէրիսիլէր անըն սատուգիլէրի սիւքիւթ
էթտիրտիյինի իշիթտիքլէրինտէ, պիր եէրէ ճէմ՚
35 օլտրլար։ Վ՚է անլէրտէն պիրի, էրպապ ը շէրի՛աթ-
36 տան օլուպ՝ անը թէճրիպէ իշիւն, Եա մո՛ալլիմ,
շէրի՛աթտա էմրլէրին Հա՞նկըսը պէօյիւք տիր՝ տէ-
37 յիւ սու՛ալ էթտի։ Ցիսուս տախի անա՝ Ալլահընկ
օլան Թապպը պիւթիւն գալպինտէն վէ պիւթիւն
38 ճանընտան վէ պիւթիւն ֆիքրինտէն սէվէսին։ Պի-
39 րինճի վէ պէօյիւք էմր պու տըր։ Վ՚է իքինճիսի
պունա միւշապիհ տիր, Եա՛նի՝ Գօնշընկը քէնտին
40 կիպի սէվէսին։ Պիւթիւն շէրի՛աթ վէ փէյղամպէր-
լէր պու իքի էմրէ միւթէ՛ալլըգ տըր՝ տէտի։

41 Վ֊է ֆերիսիլէը ճէմ՝ օլտգլարընտա Ցիսուս ան-
42 լէրէ, Քրիստոս հագդընտա զաննընդզ նէ՞ տիր,
քիմի՞ն օղլու տըր՝ տէյիւ սոռ՛ալ էյլէտի. անլէր
43 տախի անա՝ Դաւիթին՝ տէտիլէր։ Ո տախի անլէրէ՝
Էջյլէ իսկ Դաւիթ նա՞սըլ անա Րուհ իլէ Բապպ
44 Թէամիյէ էտիպ, Բապպ Բապպըմա՝ Թա պէն սէնին
տիւշմէնլէրինի այագլարընկա պասամադ գօյունճա-
45 յտահէք սաղըմտա օթուր՝ պուլյուրտու, տէր։ Իմ
տի Դաւիթ անա Բապպ Թէամիյէ էտէրսէ, նա՞-
46 սըլ անընն օղլու օլուր՝ տէտի։ Վ֊է քիմսէ անա
պիր սէօզ ճէվապ վէրէմէտի. վէ օլ կիւնտէն սօկ-
րա արթըդ անա պիր քիմսէ սոռ՛ալ էթմէյէ ճէ-
սարէթ էթմէտի։

ՊԱՊ 23

1 Ո ղէման Ցիսուս խալդա վէ քէնտի շայիրտլէրինէ
2 խիթապէն տէտի քի, 'Իւլէմա վէ ֆերիսիլէը Մով-
3 սէսին քիւրսիսիսինտէ օթուրդուրլար։ Իմոի սիզէ՝
Հընֆդ էտինիզ՝ տէտիքլէրի շէյլէրին ճիւմլէսինի
հընֆդ ու իճրա էյլէյինիզ, ամմա անլէրին 'ամէլ-
լէրի կիպի իճրա էթմէյինիզ. չիւնքի սէօյլէրլէր,
4 ամմա իճրա էթմէզլէր։ Ձիրա աղըր վէ թաշընմա-
սը միշքիլ հիւքլէր պաղլայըպ ատէմլէրին օմուզ-
լարընա գօրլար իսկ ատ, անլէրի փարմադլարը յէ
5 դըմըլտաթմադ իսթէմէզլէր։ Վ֊է ճիւմլէ 'ամէլլէրի-
նի ատէմլէրէ կէօրսընմէք իչիւն իճրա էտիպ՝ համա-
յիլլէրինի կէնիշլէտիրլէր, վէ էլպիսէլէրինին էթէք-
6 լէրինի պէյիւտիւրլէր։ Ձիյաֆէթլէրտէ տախի պաշ
սէտիրլէրի, վէ սինագօղլարտա պաշ քիւրսիւլէրի,

7 վ֊է փազարլարտա սէլամլարը, վէ ատէմլէր թա-
րաֆընտան՝ Բապպի, Բապպի Թէամիյէ օլունմադը
8 սէվերլէր։ Սիզ իսկ՝ Բապպի Թէամիյէ օլունմայա-
սընըզ. զիրա սիզին Միւատէրրիսինիզ պիր, եա՛նի
Քրիստոս տըր, վէ ճիւմլէնիզ պիրաատրլէր սինիզ։
9 վ֊է եէր իւզէրինտէ էֆ֊եէյէ փէտէրիմիզ տէմէյէ-
սինիզ. զիրա փէտէրինիզ պիր տիր, օ տախի սէ-
10 մավաթտա տըր։ վ֊է միւատէրրիսլէր Թէամիյէ օլուն-
մայասընըզ. զիրա սիզին Միւատէրրիսինիզ պիր,
11 եա՛նի Քրիստոս տըր։ վ֊է սիզին էն պէյիւյիւնիւզ
12 խըտմէթքէարընըզ օլսուն։ վ֊է հէր քիմ քի քէն-
տինի եիւքսէլտիր իսկ, ալչագլանըր, վէ հէր քիմ քի
քէնտինի ալչագլատըր իսկ, եիւքսէլիր։
13 Լաքին վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի 'իւլէմա վէ ֆերի-
սիլէր, զիրա ատէմլէրին էօնիւնճէ մէլէքիւթ իւս
սէմավաթը գափարսընըզ. չիւնքի սիզ կիրմէզսի-
նիզ, կիրէճէք օլանլարը տախի կիրմէքտէն մէն' է-
14 տէրսինիզ։ Վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի 'իւլէմա վէ ֆե-
րիսիլէր, զիրա տուլ գարըլարըն էվլէրինի եէյիզ՝
կէօսթէրիշ իչիւն ուզուն տոռ՛ա էտէրսինիզ. պու-
էճլետէն տահա չիտտէթլի 'աղապա տիւչար օլա-
15 ճագսընըզ։ Վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի 'իւլէմա վէ
ֆերիսիլէր, զիրա պիր ատէմի իմանա կէթիրմէք
իչիւն տէնիզի վէ գարայը տօլաշըրսընըզ, վէ իմանա
կէլտիյինտէ, անը քէնտինիզտէն իքի գաթ զիյատէ
16 էհլ ի ճէհէննէմ գըլտըրսընըզ։ Վա՛յ սիզէ՝ Պիրի
հէյքէլ հագդը իչիւն եէմին էտէրսէ, պիր շէյ
տէյիլ տիր, ամմա հէյքէլին ալթունը հագդը իչիւն
եէմին էտէրսէ, պօրճլու օլուր՝ տէյին քէօր գըլա-
17 ղըզլար։ Էյ ահմագլար վէ քէօրլէր, զիրա հա՞ն-

կըսը պէօյիւք տիր, ալթո՞ւն մը, հօգաս ալթունը
18 Թագաւիս էտէն հէյքել մի՝ վ֊ը՝ Պիրի մէզպահ
հադդը իչիւն եէմին էտէրսէ, պիր շէյ տէյիլ տիր,
ամմա անըն իւզէրինտէ օլան Թագաւիմէ հադդը
իչիւն եէմին էտէրսէ, պօրճլու օլուր՝ փէրիշդէ։
19 Էյ ահմադլար վէ քէօրլէր, զիրա հա՞նկըսը պէօյիւք
տիր, Թագաւիմ՞ մի, հօգաս Թագաւիմէյի Թագաւիս
20 էտէն մէզպա՛հ մը։ Իտտի մէզպահ հադդը իչիւն
եէմին էտէն՝ անըն վէ իւզէրինտէ օլան ճիւմլէ
21 շէյլէրին հադդը իչիւն եէմին էթմիշ օլուր։ Վ֊ը
հէյքել հադդը իչիւն եէմին էտէն՝ անըն վէ անտ
սաքին օլանըն հադդը իչիւն եէմին էթմիշ օլուր։
22 Վ֊ը սէմա հադդը իչիւն եէմին էտէն՝ Ալլահըն
Թախթը վէ իւզէրինտէ օթուրանըն հադդը իչիւն
23 եէմին էթմիշ օլուր։ Վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի 'իւ-
լէմա վէ ֆէրիսիլէր, զիրա նա՛նա՛ վէ անիսօն իլէ
քիմիօնըն 'իւշրիւնիւ վէրիրսինիզ, ամմա շէրի՛աթըն
տահա մուհիմմ շէյլէրինի, եա՛նի հադդանիյէթ
վէ մէրհամէթ վէ իմանը Թէրք էթտիրիզ. պուն-
լարը էթմէլի, վէ անլէրի պրագմատալը իտինիզ։
24 Էյ սիվրի սինէյի սիւզիւք՝ տէվէյի հուտան քէօր
25 դըլաղուզլար։ Վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի 'իւլէմա վէ
ֆէրիսիլէր, զիրա քեաաէնին վէ չանաղըն տըշըն
Թէմիզլէրսինիզ, լաքին անլէրին իչի զուլմ վէ ֆըսագ-
26 լէ տօլու տըր։ Էյ քէօր ֆէրիսի, էվվելա քեաաէնին
վէ չանաղըն իչինի Թէմիզլէ, քի անլէրին տըշը տա-
27 սի Թէմիզ օլա։ Վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի 'իւլէմա վէ
ֆէրիսիլէր, զիրա սիզ տըշարըտան կիւզէլ կէօրիւ-
նիւա՝ իչէրիսէն էօլիւ քէմիքլէրի վէ հէր մուրտար-
լըգլէ տօլու օլան պատանալը դապըլարա պէկզէր-

28 սինիզ։ Փէզայիք սիզ տաքի տաէմլէրէ զահիրէն
սաիհ կէօրիւնիւրսիւնիւզ, ամմա պաթընէն միւ-
29 րա՛իլիք վէ ֆըգըլէ տօլու սընըզ։ Վա՛յ սիզէ, էյ
միւրա՛ի 'իւլէմա վէ ֆէրիսիլէր, զիրա փէյղամպէրլէ-
րին Թիւրպէլէրինի պինա էտիսի՝ սաիհլէրին գապը-
30 լարընը Թէզլէին էտէրսինիզ. վ֊ը էյէր էճտատը-
մըզըն կիւնէլէրինտէ օլմուշ օլսա իտիք, անլէր իլէ
պէրապէր փէյղամպէրլէրին գանընա կիրմէզ իտիք՝
31 տէրսինիզ։ Պու վէճհլէ՝ փէյղամպէրլէրին գաթիլ-
լէրինին էվլատը օլմըզընըզա քէնտինիզ շէհատէթ
32 էտէրսինիզ։ Սիզ տաքի էճտատընըզըն էօլէյինի
33 տօլսուրընըզ։ Էյ էրլանլար, էյ էնէկէրէք նէսլի,
ճէհէննէմ 'ազապընտան նա՞սըլ գաչա պիլիրսինիզ։
34 Իչթէ անըն իչիւն պէն սիզէ փէյղամպէրլէր իլէ
հիւքէմա վէ 'իւլէմա իրսալ էտէրիմ, վէ անլէրտէն
պա'զըսընը գաթը էտիպ խաչա կէրէճէքսինիզ, վէ
անլէրտէն պա'զըսընը սինաղօղլարընըզտա տէօյիւպ՝
35 շէհրտէն շէհրէ գօվաճապընըզ. Թա քի սաիհ
Աբելին գանընտան հէյքել իլէ մէզպահ արասընը-
տա գաթը էթտիլինիզ. Զաքարիա իլէն ի Պարաք-
եանըն գանընա տէյին եէր իւզէրինտէ տէօքիւլէն
սաիհլէր գանընէն քեաֆֆէյի սիզին իւզէրինիզէ
36 կէլէ։ Չագիդաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պունլարընն
ճիւմլէսի պու նէսլ իւզէրինէ կէլէճէք տիր։
37 Էյ փէյղամպէրլէրի գաթը էտէն վէ սանա կէօն-
տէրիլէնլէրի Թաշլայան Երուսաղէմ, Երուսաղէմ,
Թավուդ քէնտի փիլիճլէրինի գանատլարընէն ալ-
Թընա Թօփլատըդը կիպի՝ գա՞չ տէֆ՛ա սէնինի էվ-
լատընը Թօփլամագ իսթէտիմ, վէ սիզ իսթէմէ-
38 տինիզ։ Իչթէ խանէնիզ սիզէ վիրան պրագըլըր։

39 Զիրա սիղէ տէրիմ քի՝ պուհատան սօկրա սիղ՝ Իսպ-
պէն իամիլէ կէլէն միւպարէք օլսուն՝ տէյինճէյէ-
տէք, պէնի ասլա կէօրմէյէճէքսինիզ։

ՊԱՊ 24

1 Վ՚է Յիսուս հէյքէլտէն չըդըպ կիտէր իքէն,
շայիրտլէրի անա հէյքէլին պինալարընը կէօսթեր-
2 մէք իւղրէ եանընա կէլտիլէր։ Յիսուս տախի ան-
լէրէ՝ Պունլարըն ճիւմլէսինի կէօրմէ՞զ մի սինիզ.
Հագիգաթէն սիղէ տէրիմ քի, պուրատա երգըլը-
մատըդ պիրի պիրի իւղէրինտէ հիչ պիր թաշ դալ-
մայաճագ տըր՝ տէտի։
3 Վ՚է Զէյթունն տաղը իւղէրինտէ օթուրուր իքէն,
շայիրտլէրի թէնհաճէ եանընա կէլիպ՝ Պու չէյլէրին
նէ ղէման վուդու՝ պուլաճաղընը, վէ ահնին կէլի-
շինին վէ տիւնեանընն ախըրընընն ՚ալամէթի նէ օլա-
4 ճաղընը պիտէ սէօյլէ՝ տէտիլէր։ Յիսուս տախի ան-
լէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Սագընընըզ, սիղի պիր
5 քիմսէ իղլալ էթմէսինն։ Զիրա չօդ քիմսէլէր՝ Մէ-
սիհ պէն իմ տէյէրէք՝ պէնիմ իսմիմի կէլիպ, չօդ
6 քիմսէլէրի իղլալ էտէճէքլէր։ Սիզ ատ ճէնքլէր վէ
ճէնք թէվլաթուրլարը իչիտէճէքսինիզ. սագընընըզ
միւղթարիպ օլմայասընըզ, չինքի պունլարըն ճիւմ-
լէսի վուդու՝ պուլմադ կէրէք տիր, լաքին տահա
7 նիհայէթ տէյիլ տիր։ Զիրա միլլէթ միլլէթէ դարշը,
վէ հիւքիւմէթ հիւքիւմէթէ գարշը գալգըշըպ՝ չօդ
եէրլէրտէ դըթլըգ վէ թա՚ուն իլէ ղէղէլէլէր օլա-
8 ճագ տըր։ Ամմա պունլարըն ճիւմլէսի էլէմլէրին
9 իպթիտասը տըր։ Ո ղէման սիղի մուղայագայա կի-
րիֆթար էտիպ, սիղի էօլտուրէճէքլէր. վէ իսմիմ

իչիւն ճիւմլէ միլլէթլէր թարաֆընտան պուղդ օլու-
10 նաճագընընըզ։ Վ՚է ո ղէման չօդ քիմսէլէր սիւրչէ-
ճէքլէր, վէ պիրի պիրինի էլէ վէրիպ՝ եէքտիկէրինէ
11 պուղդ էտէճէքլէր։ Վ՚է չօդ եալանճը փէյղամպէր-
լէր ղուհուր էտիպ՝ նիչէ քիմսէլէրի իղլալ էտէճէք-
12 լէր։ Վ՚է ֆըսգըն չօղալաճաղը էճլտէն, չօդ քիմսէ-
13 լէրին մուհապպէթի ոօղույաճագ տըր։ Ամմա նի-
14 հայէթէ տէյին սապր էտէն խէլաս պուլուր։ Վ՚է
մէլէքիւթիւն պու պէշարէթի պիւթիւն տիւնեատա,
ճիւմլէ միլլէթլէրէ շէհատէթ օլմագ իւղրէ վա՚ղ
օլուճաճագ. վէ ո ղէման նիհայէթ կէլէճէք տիր։
15 Իմտի Դանիէլ փէյղամպէր վասըթասըյլէ խա-
պէր վէրիլէն խարապկէթի մէքրուհէսինին մուգատա-
տէս մէքեանատա տուրտըղընը կէօրտիւյիւնիւղտէ,
16 (օգույան անկլասըն,) Ո ղէման նէհուտիկէտէ օլան-
17 լար տաղլարա գաչըն, վ՚է տամտա օլան՝ քէնտի
18 էվինտէն պիր շէյ ալմադա էնմէսին. վ՚է թարըտտա
օլան տախի էլիսէսինի ալմագ իչիւն կէրի տէօն-
19 մէսին։ Լաքին վա՚յ օղ կիւնլէրտէ համիլէ վէ էմ-
20 ղիբլի օլանլարա։ Վ՚է ֆիրարընըզ դըշտա եա սէպթ
21 կիւնիւնտէ օլմասըն տէյիւ տուա՚ էտինիզ։ Զիրա
տիւնեանընն իպթիտասընտան շիմտիյէ տէյին միսլի
վուդու՝ պուլմամըշ վէ ասլա պուլմայաճագ շիտ-
22 տէթլի մուղայադա ո ղէման օլաճագ տըր։ Վ՚է
էյէր օղ կիւնլէր դըսալմասա իտի, հիչ պիր պէշէր
դուրթուլմադ իտի. ամմա միւնթէխապլար իչիւն
23 օղ կիւնլէր դըսալաճագ տըր։ Ո ղէման էյէր պիր
քիմսէ սիղէ՝ Իշթէ Մէսիհ շուրատա եա պուրատա
24 տըր՝ տէրսէ, ինանմայասընըզ. Զիրա եալանճը մէ-
սիհլէր վէ եալանճը փէյղամպէրլէր ղուհուր էտիպ՝

պէօյուք 'ալամէթլէր վէ միւ՚ճիզլէր կէօսթէրէճէքլէր, շէօյլէ քի միւմքին օլսա, միւնթէխապլարը
25 պիլէ իզլալ էտէճէքլէր տիր։ Իշթէ սիզէ էվվէլա
26 խապէր վէրիյօրում։ Իմտի սիզ՝ իշթէ չէօլտէ տիր՝ տէրլէրսէ, չըգմայսաընըզ։ Իշթէ խալվէթլէրտէ՝
27 գէրլէրսէ, ինանմայսաընըզ։ Ձիրա շիմտիք շարգտան չըգըզ տա զարպա գատար կէօրիւնտիւլիւ կիպի, իսկ իւլ ինսանըն կելիշի տախի պէօյլէ օլաճագ
28 տըր։ Ձիրա լաշէնին պուլսունարը եէրէ գարթալ-լար ճէմ՝ օլսուլար։

29 Վէ օլ կիւնլէրին մեւղայագասը 'ագապլինտէ կիւնէշ գարարըզ՝ այ քէնտի դիյասընը վէրմէյէճէք, վէ եըլտըզլար կէօքտէն տիւշիւպ՝ կէօքլէրին
30 գուվվէթլէրի սարսըլաճագ տըր։ Վէ պա՛տէհու իսկ իւլ ինսանըն 'ալամէթի սէմսատա կէօրիւնիւպ՝ օ զէման զէմինին ճիւմլէ գապլէլէրի տէօյիւնէճէք, վէ իսկ իւլ ինսանը կէօյիւն պուլսուԹլարը
31 իւզէրինտէ, գուտրէթ վէ 'ազիմ ճէլալէթլէ կելիր կէօրէճէքլէր։ Օ տախի մէլա՛իքէսինի սուրըն 'ազիմ սէտասըյլէ կէօնտէրէճէք, վէ անլար անըն միւնթէխապլարընը տէօրԹ բիւգյէտարատան, կէօքլէրին պիր ուճընատան տիկեր ուճընատէք ճէմ՝ էտէճէքլէր տիր։

32 Ինճիր աղաճընատան Թէմսիլ էօյրէնինիզ. տալլարը ևուսիշայրագ՝ եափրագ սիւրմէյէ պաշլատըզը
33 վագրԹ, եաղ եագըն օլտըզընը ակլարսընըզ։ Բէզղալիք սիզ տախի պուննարըն ճիւմլէսինի կէօրտիւյիւնիւզտէ, եագըն, վէ հէման դափուլսատա
34 օլտըզը մա՛լիւմիւնիւզ օլսուն։ Ֆիլ Հագիգէ սիզէ տէրիմ քի՝ պուննարըն ճիւմլէսի վուգուտ՝ պուլմայընը-

35 ճա պուտ նէտ ղէվալ պուլմայաճագ տըր։ Կէօք վէ եէր զա՛իլ օլուր, լաքին պէնիմ սէօզլէրիմ ասլա զա՛իլ օլմայաճագ տըր։

36 Ա՚մմա օլ կիւն վէ սա՛ատ Հագդընտա եալընըզ Փէտէրտէն մա՛տա պիր քիմսէնին, վէ Հաթթա սէմավաթտա օլան մէլա՛իքէնին տախի մա՛լիւմաթը
37 եօգ տըր։ Վէ Նոյըն կիւնլէրի օլտըղը կիպի՝ իսկ իւլ ինսանըն զուհուրը տախի պէօյլէ օլաճագ տըր։
38 Ձիրա Թուֆանտան էվվէլ օլան կիւնլէրտէ, Թա Նոյըն սէֆինէյէ կիրտիյի կիւնէտէք եէյիպ իչտիքլէրի, վէ Թէղէվվիւճ էտիպ Թէղվիճ էյլէտիքլէրի,
39 վէ Թուֆան կելիպ ճիւմլէսինի կէօԹիւրիւնճէյէ տէյին պիլմէտիքլէրի միսիլիւ, իսկ իւլ ինսանըն
40 զուհուրը տախի էօյլէ օլաճագ տըր։ Օ զէման Թարլատա իքի քիշի պուլունարագ պիրի ալընըր
41 վէ տիկէրի պրագըլըր։ Տէյիրմէն չէքէն իքի գարընըն պիրի ալընըր վէ տիկէրի պրագըլըր։

42 Իմտի ույանըգ տուրընըզ, զիրա Ի՚ֆէնտիմիզին
43 հանկը սա՛ատտա կելէճէյինի պիլմէզսինիզ։ Ա՚մմա մա՛լիւմիւնիւզ օլսուն քի՝ էյէր խանէ սահիպի՝ խըրսըզըն հանկը նէվպէթտէ կելէճէյինի պիլսէ իտի, ույանըգ տուրուպ խանէսինի տէլմէյէ պրագմազ
44 իտի։ Պունուն իչիւն սիզ տէ հազըր օլունըզ, զիրա մունթազըր օլմայընըզ սա՛ատտա Իսկ իւլ ին-
45 սան կելիր։ Իմտի վագԹընտա Թա՛մամլարընը վէրմէք իչիւն խըտմէԹքէարլարը իւղէրինէ էֆէնտիսի Թարաֆընտան հասպ օլունան շօլ սաատզ վէ 'ազիլ
46 գուլ քի՚մ տիր։ Նէ՛ միւպարէք տիր օլ գուլ քի էֆէնտիսի կէլտիյինտէ, անը պուտ հարէքէթտէ
47 պուլուր։ Ֆիլ Հագիգէ սիզէ տէրիմ քի՝ անը պիւ-

Թիւն էմ֊ալի իւղերինէ նազըր նասպ էտէճէք տիր։
48 Ամմա էյէր օլ քէօթիւ դուլ քէնտի գալպինտէ՝
Էֆէնտիմ կէլմէսինի կէճիքտիրիյօր՝ տէյիպ տէ,
49 գափու եօլտաշլարընա վուրմազա, վէ սէրխօշլար
50 իլէ եէյիպ իչմէյէ պաշլար իսէ, Օլ դուլըն էֆէն֊
տիսի անըն մունթազըր օլմատըղը կիւնտէ վէ պիլ֊
51 մէտիյի սա՛աթտա կէլէրէք, Անը իլի շագդ էտիպ՝
նասիպինի միւրա՛իլէր իլէ պէրապէր գոյաճագ
տըր. օրատա աղլայըշ վէ տիշ ղրճըրտամասը օ֊
լաճագ տըր։

ՊԱՊ 25

1 Օ ղէման մէլէքլութ իւս սէմալաթ քէնտի գան֊
տիլլէրինի ալըպ՝ կիւվէյիյի իսթիգպալէ չըգան օն
2 նէֆէր պաքիրէյէ միւշապիհ օլուր։ Վէ անլէրտէն
3 պէշի ՚ագիլէ վէ պէշի սէֆիհէ իտի. Վէ սէֆիհէ
օլանլար գանտիլլէրինի ալտըգլարընտա՝ պէրապէր
4 եաղ ալմատըլար։ Լաքին ՚ագիլէ օլանլար գանտիլ֊
լէրի իլէ պէրապէր գապլարընտա եաղ ալտըլար։
5 Վէ կիւվէյի կէճիքմէքլէ ճիւմլէսինին ույգուսու
6 կէլիպ՝ ույուտըլար։ Վէ կէճէ եարընընտա՝ իչի֊
կիւվէյի կէլիյօր, անը իսթիգպալէ չըգընըղ՝ տէյիւ
7 պիր նիտա օլմատը իւղերինէ, Օլ պաքիրէլէրին
ճիւմլէսի գալգընպ՝ գանտիլլէրինի ատնամաթտըլար։
8 Վէ սէֆիհէլէր ՚ագիլէրէ՝ պիղէ եաղընընղտան վէ֊
րինիղ, ղիրա գանտիլլէրիմիղ սէօնիւյօր՝ տէտիլէր։
9 ՚Ագիլէլէր տախի ճէվապէն՝ Օլմայա քի՝ պիզէ հէմ
սիզէ եէթիշմէյէ. տահա էյի տիր քի՝ սաթընճը֊
լարա վարընպ քէնտինիղ իչիւն ալասընըղ՝ տէտիլէր։

10 Ամէլէր տախի սաթընն ալմաղա կիթմէյէտէ իլէն,
կիւվէյի կէլտի. Հապըր օլան դընղլար տախի անընն
իլէ պէրապէր տիւյիւնէ կիրտիքլէրի կիպի՝ գափու
11 գափանտը։ Պա՛տէհու օլ պիր պաքիրէլէր տախի
12 կէլիպ՝ Էֆէնտի, Էֆէնտի, պիզէ ա՛չ՝ տէտիլէր։ Ո
տախի ճէվապ վէրիպ՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ
13 քի՝ սիզի թանընմամ՝ տէտի։ Իմտի ույանընդ տու֊
րընըղ, պիրա [Իսն իւլ ինսանըն կէլէճէյի] կիւնիւ
վէ սա՛աթը պիլմէղընիպ։
14 Զիրա Դէէ֊է֊ն է֊֊ ա֊էմալէ՝ ղուրպէթէ կիթմէյէ
իւղրէ իլէն, քէնտի գուլլարընը չաղրընպ՝ էմնա֊
լինի անլէրէ թէսլիմ էտէն պիր տաէմէ պէնղէր։
15 Վէ հէր պիրինէ քէնտի գապիկիյէթինէ կէօրէ, քի֊
մինէ պէշ, քիմինէ իլէ, քիմինէ տէ պիր թալանթ
16 վէրիպ՝ տէր հալ ղուրպէթէ կիթտի։ Վէ պէշ
թալանթը ալան վարընպ՝ անլէրըլէ թիճարէթ էտէ֊
17 րէք, պէշ թալանթ տահա գազանտը։ Պէզյէճէ
18 իլիկի ա֊֊ տախի իլէ տահա գազանտը։ Ամմա
պիրի ալան վարընպ եէրի գազարագ, էֆէնտիսինին
19 ադչէսինի կիղլէտի։ Վէ խայլի զէմանտան սօնրա
օլ գուլլարըն էֆէնտիսի կէլիպ՝ անլէր իլէ հիսապ
20 կէօրտիւ։ Վէ պէշ թալանթը ալան կէլիպ պէշ
թալանթ տահա կէթիրէրէք՝ Էֆէնտիմ, պանա
պէշ թալանթ թէսլիմ էթտինն, իչլէ անլէրին իւ֊
զերինէ պէշ թալանթ տահա գազանտըմ՝ տէտի։
21 Էֆէնտիսի տախի անա՝ Աֆէրին, էյի վէ սաղդ
դուլ, սաղ շէյլէրտէ սաղդ պուլունտըն, սէնի չօդ
շէյլէր իւզերինէ նազըր նասպ էտէճէյիմ. էֆէն֊
22 տինկին շէնչիյինէ կիր՝ տէտի։ Վէ իլի թալանթը
ալան տախի կէլիպ՝ Էֆէնտիմ, պանա իլի թալանթ

թէսլիմ էթտին, իշթէ անլէրին իւզէրինէ իբի թա-
23 լանթ տահա գազանտըմ՝ տէտի։ Էֆէնտիսի անա՝
Ա.ֆէրին, էյի վէ սաղըդ գուլ, աղ շէյլէրտէ սա-
ղըդ պուլունտըն, սէնի չօգ շէյլէր իւզէրինէ նա-
զըր նասըլ էտէճէյիմ. էֆէնտինկին շէնլիյինէ կիր՝
24 տէտի։ Վէ պիր թալանթը ալան տախի կէլիպ՝
Էֆէնտիմ, սէնին էքմէտիյինկ եէրտէն պիչէր, վէ
սաչմաղըդըն եէրտէն տէվշիրիր սէրթ պիր տաէմ
25 իտիյինկի պիլմէքլէ, Գօրդըղըմտան վարըպ՝ սէնին
թալանթընը եէրտէ կիղլէտիմ, իշթէ մալինկ՝ տէտի։
26 Էֆէնտիսի տախի անա ճէվապէն տէտի քի՝ Էյ
քէօթիւ վէ թէնպէլ գուլ, պէնիմ՝ էքմէտիյիմ
եէրտէն պիչիպ՝ սաչմաղըդըմ եէրտէն տէվշիրտիյի-
27 մի պիլտիյին հալտէ, Սանա վաճիպ օլան՝ ադչէմի
սարրաֆլարա վէրմէք իտի. պէն տախի 'ավտէթիմ
28 տէ մալիմի ֆա'իղիյլէ ալըր իտիմ, Իմտի անտէն
թալանթը ալըպ՝ օն թալանթը օլանա վէրինիպ,
29 Ջիրա հէր քիմին վար իսէ, անա վէրիլիպ՝ արթա-
ճագ տըր, ամմա քիմին եօգ իսէ, էլինտէ օլանը
30 պիլէ անտէն ալընաճագ տըր։ Վէ օլ ֆա'իտէսիզ
գուլու խարիճի զուվմէթէ չըգարընըղ. օրատա աղ-
լայըղ վէ տիշ ղըճըրտամտաը օլաճագ տըր։
31 Վէ Իսպն իւլ ինսան ճիւմլէ [մուգատտես] մէ-
լա'իքէ իլէ պէրապէր՝ քէնտի ճէլալինկլէ կէլտիյի ղէ-
ման, ճէլալինին թախթը իւզէրինատէ օթուրաճագ
32 տըր. Վէ ճիւմլէ միլլէթլէր անըն հուզուրընտա
ճէմ՝ օլունտարագ, չօպան գօյունլարը քէչիլէրտէն
այըրտըղը կիպի, անլէրի պիրի պիրինատէն այըրըպ,
33 Գօյունլարը սաղընտա, վէ քէչիլէրի սօլընտա տուր-
տուրաճագ տըր։

34 Օ ղէման Մէլիք սաղընտա օլանլարա խիթապէն՝
կէլինիպ, էյ փէտէրիմին միւսարէքլէրի, տիւնեա-
նըն թէ'սիսինատէն պէրու սիպին իչիւն հազըրլանմըշ
35 մէլէքիւթիւ միրաս ալընըպ, Ջիրա ածընդարմ, պա-
նա թա'ամ վէրտինիպ. սուսատըմ, պանա սու
վէրտինիպ. ղարիպ իտիմ, պէնի էվէ գապուլ էթ-
36 տինիպ. Զըպլաղ իտիմ, պէնի կիյտիրտինիպ. խաս-
թա օլարմ, պէնի ղիյարէթ էթտինիպ. Հապստա
37 իտիմ, Հանըմա կէլտինիպ՝ տէյէճէք տիր։ Օ ղէման
սալիհլէր անա՝ Եա Բապ, սէնի նէ՞ ղէման ած
կէօրիւպ՝ պէսլէտիք. Հախսա սուսատըշ Հէօրէ՞-
38 սու վէրտիք. Վէ նէ՞ ղէման սէնի ղարիպ կէօրիւպ՝
էվէ գապուլ էթտիք, Հա չըպլաղ Հէօրէ՞ կիյ-
39 իրտիք. Վէ նէ՞ ղէման սէնի խաստա Հա հապս-
տա կէօրիւպ՝ Հանըգնա կէլտիք՝ տէյիւ ճէվապ վէ-
40 րէճէքլէր տիր։ Մէլիք տախի անլէրէ ճէվապէն՝
Ֆիլ Հագիգէ սիզէ տէրիմ քի՝ մնատամ քի պու-
էն էտնա գարնտաշլարըմընի պիրինէ էթտինիպ,
պանա էթմիշ օլտընըղ՝ տէյէճէք տիր։
41 Օ ղէման սօլընտա օլանլարա տախի՝ Էյ մէլ'ունլար, Շէյթան իլէ անըն մէլա'իքէսինէ Հազըրլան-
մըշ շոլ էպէտի ա'թէշէ Հուզուրըմտան կիտինիպ.
42 Ջիրա ածընդարմ, պանա թա'ամ վէրմէտինիպ.
43 սուսատըմ, պանա սու վէրմէտինիպ. Ղարիպ իտիմ, պէնի էվէ գապուլ էթմէտինիպ. չըպլաղ իտիմ, պէնի կիյտիրմէտինիպ. խաստա վէ Հապստա
իտիմ, պէնի ղիյարէթ էթմէտինիպ՝ տէյիւ պույու-
44 րաճագ տըր։ Օ ղէման անլէր տախի անա ճէվա-
պէն՝ Եա Բապ, սէնի նէ՞ ղէման ած Հա սուսատըշ
Հա ղարիպ Հա չըպլաղ Հա խաստա Հա Հապստա

կէօրտիւք տէ, սանա խըտմէթ էթմէտիք՝ տէյէ-
45 ճէքլէր տիր։ Ո ղէման անլէրէ ճէվապ վէրիպ՝ Հա-
դիւպաթէն սիղէ աէրիմ քի՝ մատամ քի պու էն
էտնալարըն պիրինէ էթմէտինիզ, պանա տախի
էթմէմիշ օլընըզ՝ տէյէճէք տիր։
46 Վէ պունլար էպէտի 'աղապա, վէ սալիհլէր է-
պէտի Հայաթա կիտէճէքլէր տիր։

ՊՂՊ 26

1 Վէ Յիսուս պու աէօղլէրին ճիւմլէսինի թէքմիլ
2 էթտիքտէն սոնրա, շայիրտլէրինէ, Իքի կիւնտէն
սոնրա Փըսհ պայրամը օլաճաղընը պիլիրսինիզ. վէ
Իսկն իւլ Ինսան տախի տալպ օլունմագ իչիւն թէս-
լիմ օլունաճագ տըր՝ տէտի։
3 Ո ղէման պաշ քհահինլէր վէ 'իւլէմա իլէ գավ-
մըն ինթիկյարլարը Կայիափա նամ քհահին ի ա'-
4 զամըն գօնաղընա ճէմ՝ օլտըլար։ Վէ Յիսուսը հի-
լէ իլէ Թուէթուպ՝ գաթլ էթմէյի միւշավէրէ էթ-
5 տիլէր։ Լաքին՝ խալգ արասընտա վէլվէլէ օլմամագ
իչիւն պայրամտա օլմասըն՝ տէտիլէր։
6 Վէ Յիսուս Բեթանիատա, ճիւզամը Սիմոնըն
7 խանէսինտէ պուլունտուղընտա, Անըն հառընա պիր
շիշէ զիգըլմէթ խոշ բա'հալը հաղ իլէ պիր գադը
կէլիպ՝ Ո սոֆրատա օթուրուր իքէն, անըն պաշը-
8 նա տէօքտիւ։ Շայիրտլէրի տախի պունու կէօր-
տիւքտէ, տաբըլըպ՝ Պու իսրաֆ նի՞չիւն օլսուն.
9 Զիրա պու հաղ չօգ պահայա սաթըլըպ փագիրլէրէ
10 վէրիլէ պիլիր իտի՝ տէտիլէր։ Ամմա Յիսուս պունու
անկլամաղլէ անլէրէ տէտի քի՝ Նի՞չիւն խաթունը

պիհուզուր էտիյօրսընըզ. չիւնքի հագդըմտա կիւ-
11 զէլ պիր իշ իշլէտի. Զիրա փագիրլէր տա'իմա սի-
զինլէ պէրապէր պուլունուր, ամմա պէն տա'իմա
12 սիզինլէ պէրապէր պուլունմամ։ Զիրա պու խա-
թուն պու հաղը վիճաուտիմ իւզէրինէ տէօքտիւ
13 իսէ, պէնիմ տէֆնիմ իչիւն հափտը։ Հադիդաթէն
սիզէ տէրիմ քի՝ պու պէշարէթ պիւթիւն տիւնեա-
նըն հէր նէրէսինտէ ի'լան օլունուր իսէ, պու խա-
թունըն էթտիյի տախի թիղքէարը իչիւն րիվայէթ
օլունաճագ տըր։
14 Ո ղէման օն իքիլէրտէն պիրի՝ Իսխարիօթի Յուդա
նամ քիմսէ պաշ քհահինլէրին հառընա վարըպ,
15 Անը սիզէ թէսլիմ էթմէմ իչիւն պունա նէ՞ վէ-
րիրսինիզ՝ տէտի. անլէր տախի անա օթուզ գրի'ա
16 կիւմիւշ վա'տ էթտիլէր։ Վէ օ ղէմանտան սոնրա
անը էլէ վէրմէյէ ֆուրսաթ արար իտի։
17 Վէ փէթիր պայրամընըն պիրինճի կիւնիւնտէ
շայիրտլէր Յիսուսըն հառընա կէլիպ, անա՝ Սէնին
իչիւն Փըսհ թա'մընը նէ՞րէտէ խաթէրսին քի հա-
18 զըրլայալըմ՝ տէտիլէր։ Ո տախի՝ Շէհրէ կիտիպ
Ֆիլան քիմսէյէ տէյինիզ քի, Մու'ալլիմ՝ Վագ-
թըմ հագդն տըր, Փըսհը շայիրտլէրիմ իլէ պէ-
րապէր սէնին հառընտա էտէճէյիմ տէյօր՝ տէ-
19 տի։ Շայիրտլէրի տախի Յիսուսըն քէնտիլէրինէ
էմր էթտիյի կիպի հարէքէթլէ Փըսհը հազըր-
լատըլար։
20 Վէ ագշամ օլտըգտա՝ օն իքիլէր իլէ պէրապէր
21 սոֆրայա օթուրտուս։ Վէ անլէր թա'ամ էտէր
իքէն՝ Հադիդաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ սիզտէն պիրի
22 պէնի էլէ վէրէճէք տիր՝ տէտի։ Անլէր իսէ զիյա-

տէսիլէ միւքէտաէր օլուպ՝ անլէրտէն հէր պիրի
անա՝ Իֆէնտի, պէ՞ն մի իմ՝ տէմիյէ պաշլատը։
23 Ո տախի ճէվապ վէրիպ՝ Իլինի ռահանա պէնիմ իլէ
պէրապէր պաթըրան՝ հէման ո պէնի էլէ վէրէճէք։
24 Վադա՛ա Իպն իւլ ինսան քէնտի հադգընտա եա-
ղըմըշ օլտըղը իւղրէ կիտէր, ամմա վա՛յ օլ ատէ-
մէ քի՝ անըն էլինէ Իպն իւլ ինսան էլէ վէրիլիր.
օլ ատէմ տօղմամըշ օլսա իտի, քէնտինէ խայրլը
25 օլուր իտի՝ տէտի։ Վէ անը էլէ վէրէն Յուդա ճէ-
վապէն՝ եա Մու՛ալլիմ, պէ՞ն մի իմ՝ տէտիյինտէ,
անա՝ Սէյլէտիյիկ կիպի տիր՝ տէտի։
26 Վէ անլէր թա՛ամ էտէր իքէն, Յիսուս էքմէյի
ալըպ պէրէքէթ տու՛սար օղուտըգտան սօկրա փա-
րէլէտի, վէ շայիրտլէրինէ վէրիպ՝ Ալընըզ, եէյինիզ,
27 պու պէնիմ ճէսէտիմ տիր՝ տէտի։ Վէ քեատէյի
ալըպ՝ շիւքր էթտիքտէն սօկրա անլէրէ վէրիպ՝ տէ-
28 տի քի՝ ճիւմլէնիզ պուննատան իչինիզ. Չիրա պու
պէնիմ գանըմ, Է՛նէ կիւնահլար 'ափվ օլունմագ
իւղրէ։ Չօղ քիմսէլէր իչիւն տէօքիւլէն 'ահտ ը ճէ-
29 տիտին փա՛նը տըր։ Լաքին սիզէ տէրիմ քի՝ շիմտէն
սօկրա, թա անը փէտէրիմին մէլէքիւթ-իւնատ սի-
զին իլէ թագէ օլարագ իչէճէկիմ կիւնէ տէյին՝
արթըգ սամանըն պու մնհաուլընատան իչմէյէճէկիմ։
30 Պա՛տէհու իլահի օղուլլուպ՝ Չէլթուն տաղընա
չըգարլար։
31 Ո զէման Յիսուս անլէրէ տէտի քի՝ Պու կէճէ
ճիւմլէնիզ պէնիմ հադգըմտա սիւրչէճէքսինիզ.
զիրա՝ Չօսպանը վուրաճաղըմ, վէ սիւրիւնիւն գօյուն-
32 լարը տաղըլաճագ տըր՝ տէյիւ եաղըմըշ տըր։ Ամմա
պէն զըյամ էթտիքտէն սօկրա, սիզտէն էվվէլ

33 Գալիլեայա կիտէճէկիմ։ Վէ Պետրոս անա ճէվա-
պէն՝ Իյէր ճիւմլէսի սէնին հադգընտա սիւրչէճէր
34 պիլէ, պէն սօլա սիւրչմէյէճէկիմ՝ տէտի։ Յիսուս
անա՝ Հագիգաթէն սանա տէրիմ քի՝ պու կէճէ
խօրօս էօթմէզտէն էվվէլ, սէն պէնի իւչ քէրըէ
35 ինքար էտէճէքսին՝ տէտի։ Պետրոս անա՝ Իյէր
պանա սէնին իլէ էօլմէք լազըմ կէլսէ պիլէ, սէնի
սօլա ինքար էթմէյիմ, տէտի. Քէզալիք շայիրտ-
լէրին ճիւմլէսի պուննու տէտիլէր։
36 Ո զէման Յիսուս անլէր իլէ պէրապէր Գէթսէ-
մանի տէնիլէն պիր մահալէ կէլտի, վէ շայիրտլէ-
րինէ՝ Պէն վարըպ օրատա տու՛ա էտինճէյէտէք՝
37 սիզ պուրատա օթուրընըզ՝ տէտի։ Վէ Պետրոս
իլէ Զէվեդէոսըն իքի օղլընը պէրապէր ալըպ՝ մու-
38 քէտտէր վէ մնհզունն օլմաղա պաշլատը։ Օլ վա-
գըթ անլէրէ՝ Ճանըմ էօլիւմ տէրէճէէնտէ փէք
միւքէտտէր տիր. պուրատա գալըպ՝ պէնիմ իլէ
39 պէրապէր ույանըպ տուրընըզ՝ տէտի։ Վէ պիր ազ
իլէրի վարըպ՝ եիւզիւ իւղէրինէ գափանտը վէ՝ Իյ
փէտէրիմ, էյէր միւմքին իսէ՝ պու քեասէ պէնտէն
կէչսին. լաքին պէնիմ իստէճէյիմ կիպի տէյիլ,
անճագ սէնին իստէճէյին կիպի օլսուն՝ տէյիւ տու՛ա
40 էյլէտի։ Վէ շայիրտլէրին եանընա կէլիպ՝ անլէրի
ույգուտա պուլմաղլէ, Պետրոսա խիթապէն՝ Պէչ-
լէճէ, պիր սա՛աթ պէնիմ իլէ ույանըպ տուրա՞-
41 մատընըզ մը։ Իզվայա սիւշմէմէք իչիւն ույանըպ
տուրուպ՝ տու՛ա էյլէյինիզ. վադա՛ա բուհ հազըր,
42 ամմա թէն զա՛իֆ տիր՝ տէտի։ Թէքրար իքինճի
տէֆ՛ա վարըպ՝ Իյ փէտէրիմ, պէն պու քեասէյի
իչմէքսիզին պէնտէն կէչմէսի միւմքին տէյիլ իսէ,

սէնին իրաւէթին օլսուն՝ տէյիւ տու՛ա էյլէտի ։
43 Վ֊է կէլիպ եինէ անլէրի ույգուտա պուլսու, դիրա
44 կէօզլէրի աղըրլաշմըշ իտի ։ Վ֊է անլէրի պրադըպ
թէքրար կիթտի, վէ իւչիւնճիւ տէֆ՛ա հէման օ
45 քէլամը սէօյլէյէրէք տու՛ա էյլէտի ։ Ո ղէման
շայիրտլէրինէ կէլիպ անլէրէ տէտի քի՝ Արթըգ
ույուլսուզ իսթիրահաթ էտինիզ. իլթէ սա՛աթ
հագլաշըը, վէ լայն իւլ ինսան կիւնահ֊քէարլարըն
46 էլինէ թէսլիմ օլունուլսօր. Գալդընըզ կիտէլիմ.
իլթէ պէնի էլէ վէրէն հագլաշըը ։
47 Վ֊է օ տահա սէօյլէը իքէն, իլթէ օն իքինլէրտէն
պիրի օլան Յուդա՝ պաշ քհահինլէր վէ դաւմըն
իսթիյարլարը Թարաֆքնտան գելըճըը վէ սօփալը
վաֆիր խալգ անըն իլէ պէրապէր օլարագ՝ կէլտի ։
48 Վ֊է անը էլէ վէրէն անլէրէ իշարէթ վէրիպ՝ փիմի
էօփէրսէմ օ տըր, անը Թուէթընըզ՝ տէմիշ իտի ։
49 Վ֊է տէր՛ագապ Յիսուսա հագլաշըպ՝ Սէլամ սանա,
50 Րապպի, տէյէրէք անը էօփտիւ ։ Յիսուս տահի
անա՝ Տօսթըմ, նէ՞ իչիւն կէլտին՝ տէտի ։ Ո ղէման
անլէը հանաշըպ՝ էլլէրինի Յիսուս իւզէրինէ սալա֊
51 րագ, անը Թուէթարլար ։ Վ֊է իլթէ Յիսուս իլէ
պէրապէր պուլունանլարտան պիրի էլինի ուզա֊
տըպ՝ գելըճընը չէքտի, վէ քհահին ի ա՛զամըն պէն֊
52 տէսինէ վուրուպ գուլաղընը քէստի ։ Ո ղէման
Յիսուս անա տէտի քի՝ Գելըճընկը եինէ եէրինէ
գօ, դիրա գելըճ Թուէթանլարըն ճիւմլէսի գելըճլէ
53 հէլաք օլուր ։ Եօգսա պէն փէտէրիմէ շիմտի րէ֊
ճա էտէ՞մէզ մի իմ զանն էտէրսին, օ տահի
պանա օն իքի ալայտան զիյատէ մէլա՛իքէ եէ֊
54 Թիշտիրիը ։ Լաքին պէյլէ օլմագ վաճիպ տիր՝

պուլուրան քիթապլար նա՞սըլ իթմամ օլունա
պիլիր ։
55 Օ֊ր սա՛աթտա Յիսուս խալգա տէտի քի՝ Չարա֊
մի՞ իւզէրինէ կէլիր կիպի մի, պէնի Թուէթմագ ի֊
չիւն գելըճլը վէ սօփալը չըգտընըզ. պէն հէր կիւն
հէյքէլտէ հանընըզտա օթուրուպ՝ Թա՛լիմ էտէր
56 իտիմ, վէ պէնի Թուէթմատընըզ՝ Լաքին պուննուն
ճիւմլէսի փէյղամպէրլէրինի քիթապլարը իթմամ
օլունմագ իչիւն վագը՝ օլտու ։ Ո ղէման շայիրտ֊
լէրինի ճիւմլէսի անը պրադըպ գաչըրլար ։
57 Վ֊է Յիսուսը Թուէթանլար անը քհահին ի ա՛զամ
կայիափանըն հանընա կէօթիւրտիւլէր, օրատա
տահի 'իւլէմա իլէ իսթիյարլար ճէմ՛ օլմուշ իտի ։
58 Վ֊է Պետրոս ուզագտան, քհահին ի ա՛զամընի հավ֊
լուսընատէք անըն արտընճա կիթտի. վէ իչէրի կի֊
րիպ՝ նէթիճէյի կէօրմէք իչիւն, խըտմէթ֊քհարլար
59 իլէ պէրապէր օթուրտու ։ Վ֊է պաշ քհահինլէր
իլէ իսթիյարլար վէ պիւթիւն միլլէթ մէճլիսի Յի֊
սուսըն գաթլի իչիւն, 'ալէյհինէ եալան շէհատէթ
60 արատըլար իսկ տէ, պուլամատըլար ։ Վ֊է չօգ եա֊
լանճը շահիտլէր կէլտիլէր իսկ տէ, եինէ պուլա֊
մատըլար. նիհայէթ իւլ էմր իքի եալանճը շահիտ
61 կէլիպ, Պու քիմսէ Աւլահըն հէյքէլինի եըգըպ՝ անը
իւչ կիւնտէ պինա էտէ պիլիրիմ՝ տէտի, տէտիլէր ։
62 Քհահին ի ա՛զամ տահի գալդըպ անա՝ Հիչ ճէ֊
վապ վէրմ՞զ մի սին. պուննլար սէնին 'ալէյհինէ
63 նէ՞ շէհատէթ էտիյօրլար՝ տէտի ։ Ամմա Յիսուս
սիւքիւթ իւղրէ տուրմագլէ քհահին ի ա՛զամ անա
խիթապէն՝ Աւլահ իւլ հայյ հագդը իչիւն սանա
եէմին վէրիրիմ. սէն Մէսիհ Իսպ Ուլլա՞հ մը սըն,

64 պիղէ սէջլէ՝ տէտի ։ Յիսուս անա՝ Սէջլէտիյին
կիպի տիր ։ Հէմ սիղէ տէրիմ քի , Շիմաէն ասկրա ,
Իպն իւլ ինսանը Գուտրէթին սաղընտա օթուր-
մադտա վէ կէջիւն պուլուէթլարը իւղէրինտէ կէլ
65 մէքտէ կէօրէճէքսինիզ , տէտի ։ Պունուն իւղէրինէ
քեահին ի ս'զամ քէնտի էլպիսէսինի եըրթըպ՝ Պո-
ոպէմ քիւֆր էթտի , արթըգ պիղէ շահիտլեր նէ՞
66 լազըմ . իչթէ շիմտի քիւֆրիւնիւ իչթիտինիզ . Սիղէ
նա՞սըլ կէօրիւնիւր՝ տէտի . անլէր տախի ճէվապ
67 վէրիպ՝ Էօլիւմէ միւսթահագդ տըր՝ տէտիլէր ։ Ո
ղէման անըն եիւղիւնէ թիւքիւրիւպ՝ անա եում
րուդ վուրտըլար . պա'զրլարը տա սիլլէ վուրուպ ,
68 Էյ Մեսիհ , պիղէ փէյղամպէրլիք էյլէ , սանա վու-
րան քի՞մ տիր՝ տէտիլէր ։
69 Վէ Պետրոս տըշարըտա հավլուտա օթուրուր
իքէն , եանընա պիր ճարիյէ կէլիպ՝ Սէն տախի Գա-
70 լիլեալը Յիսուս իլէ պէրապեր իտին՝ տէտի ։ Լաքին ո
ճիւմլէսինին հուզուրընտա՝ Սէնին նէ սէջլէտիյինի
71 պիլմէմ՝ տէյէրէք ինքեար էյլէտի ։ Վէ գափույա
չըգտըղընտա , անը տիկէր պիր ճարիյէ կէօրիւպ՝ օրա-
տա օլանլարա՝ Պու տախի Նազարէթլի Յիսուս իլէ
72 պէրապեր իտի՝ տէտի ։ Ո տախի՝ Պէն ո ատէմի թա-
նըմամ՝ տէյէրէք էեմինէլ թէքրար ինքեար էթտի ։
73 Վէ պիր ազ սոկրա օրատա տուրանլար եանաշըպ ,
Պետրոսա՝ Սահիհէն սէն տախի անլէրտէն սին . չիւն-
քի սէջլէյիշինկ տախի սէնի պէյան էտիյօր՝ տէտիլէր ։
74 Ո ղէման Պեռռո՝ Օլ ատէմի թանըմամ՝ տէյէրէք ,
պէտ տուա՝ վէ եէմին էթմէյէ պաշլատը . վէ անի-
75 տէ խօրօս էօթտիւ ։ Վէ Պետրոս Յիսուսըն քէնտի-
նէ՝ խօրօս էօթմէզտէն եվվէլ պէնի իւչ քէրըէ ին-

քեար էտէճէքսին՝ տէտիյի սէօզիւ խաթըրընա կէ-
թիրմէքլէ , տըշարըյա չըգըպ սաղ սաղ սաղլատը ։

ՊՍՊ 27

1 Վէ սապահ օլունճա , ճիւմլէ պաշ քեահինլէր
իլէ գավմէն իխթիյարլարը Յիսուսը գաթլ էթմէք
2 իչիւն , 'ալէյհինտէ միւշավէրէ էթտիլէր ։ Վէ անը
պաղլայըպ Պոնտոսլը Պիղատոս նամ վալիյէ կէօ-
3 թիւրերէք թէսլիմ էթտիլէր ։ Ո զէման անը էլէ
վերէն Յուդա անըն մահքիւմ օլտըղընը կէօրտիւք-
տէ , փէշիման օլմաղլէ , օթուզ գրթ'ա կիւմիւշիւ
պաշ քեահինլէր իլէ իխթիյարլարա կէրի վէրիպ ,
4 Սուչըզ դան էլէ վերմէքլէ կիւնահ իշլէտիմ՝ տէտի ։
անլէր տախի՝ Պիզէ նէ՞ , սէն տիւշիւն՝ տէտիլէր ։
5 Վէ օ՝ ագչէյի հէյքելին իչինտէ եէրէ ատըպ կիթ-
6 տի , վէ վարըպ քէնտիսինի աստը ։ Վէ պաշ քեա-
հինլէր ագչէյի ալըպ՝ Անը հէյքելին խազինէսինէ
գօմագ ճա'իզ տէյիլ տիր , չիւնքի գան պահասը
7 տըր՝ տէտիլէր ։ Վէ միւշավէրէ էթտիքտէն սոկրա ,
ղարիպլէրէ մէզարլըղ օլմագ իւզրէ , անընլէ չէօմլէք-
8 ճինին թարլասընը սաթըն ալտըլար ։ Պունուն իչիւն
պու կիւնէ տէյին օլ թարլայա Գան Թարլասը՝ տէ-
9 նիլիր ։ Ո զէման երեմիա փէյղամպէր վասըթասըյլէ՝
Վէ պահասը թա'եին էտիլմիշ , եա'նի պէնի Իս-
րայէլտէն պա'զրլարընըն պահա թա'եին էթտիք-
լէրի զաթըն գըյմէթի օլան օթուզ գրթ'ա կիւ-
10 միւշիւ ալըպ , Անլէրի Բապպէն պանա էմր էթ-
տիյի կիպի չէօմլէքճինին թարլասը իչիւն վերտի-
լէր՝ տէյիւ պույուրըլան քէլամ իթմամ օլունտուն ։

11 Վէ Յիսուս վալինին հուզուբըննաս առւրաըղը
հալաէ, վալի անաս՝ Եէհուատիլէրին մէլիյի ա՞ն մի
սին՝ ատիւս առւ՛ալ էթաի. Յիսուս տախի անաս՝
12 Սէյլէտիյին կիսի տիր՝ ատաի։ Վէ պաշ քահինը-
լէր իլէ իսթիյարլար Թարաֆընաան իմթիհամ օ-
13 լունաըգաս, հիչ ճէվապ վէրմէտի։ Ո զէման Պի-
զաաս անաս՝ Սէնին 'ալէյհինէ նէ գաաար չէյլէր
շէհաաէթ էթմիլէրինի իչի՞ մէյօր մը սրն՝ ատաի։
14 Վէ անաս հիչ պիր սէօզ պիլէ ճէվապ վէրմէտիյին-
աէն, վալի զայէթլէ Թէ՛աճճիւպ էթաի։
15 Լաքին պայրամնաս խալգը իսթէտիյի պիր մահ-
16 պուսը սալը վէրմէք վալինին 'ատէթի օլմաղլէ, Ո
զէման Բարաբբաս նամընաս մէշհուր պիր մահ-
17 պուսլարը վար իսի։ Վէ անլէր ճէմ՛ օլաըգլարըն-
աս, Պիղատոս անլէրէ՝ Սիզին իչիւն հա՞նկըսընը
սալը վէրմէմի իսթէրսինիզ, Բարաբբայը՞ մը, Եօղսա
18 Քրիստոս աէնիլէն Յիսուսը՛ մը՝ ատաի։ Զիրա անը
Հասէտաէն նաչի Թէպիմ էթտիքլէրինի պիլիր իսի։
19 Վէ մահքէմէտէ օթուրուր իքէն, զէվճէսի անաս
խապէր կէօնտէրիպ՝ Օլ սալիհ քիմսէ իլէ սէնին իչին
օլմասըն, զիրա պուս կիւն բիւյաաս անըն իչիւն չօգ
զահմէթ չէքտիմ՝ ատաի։
20 Ամմա պաշ քահինլէր իլէ իսթիյարլար Բարաբ-
բայը տիլէյիպ՝ Յիսուսը տախի հէլաք էթմէք իչիւն
21 խալգը իգնա՛ էթտիլէր։ Վէ վալի անլէրէ խիթա-
պէն՝ Իքսինտէն հա՞նկըսընը սիզին իչիւն սալը
վէրմէմի իսթէրսինիզ՝ ատտիքաէ, անլէր՝ Բարաբ-
22 բայը՛ ատտիլէր։ Պիղատոս անլէրէ՝ Եա Քրիստոս
աէնիլէն Յիսուսը նէ՞ էտիպայըմ՝ ատտիքաէ, ճիւմ
23 լէսի անաս՝ Սալը օլունսուն՝ ատտիլէր։ Վալի տախի՝

Եա նէ՞ քէօթիւլիւք իչլէմիշ տիր՝ տէմէսի իւզէրի-
նէ, անլէր՝ Սալը օլունսուն՝ տէյիւ տահա զիյատէ
24 Նիտա էտէրլէր իսի։ Վէ Պիղատոս՝ ճա՛իսէ հա-
սըլ օլմայըպ՝ անճագ տահա զիյատէ վէլվէլէ օլ-
տըղընը կէօրմէքլէ սու ալըպ՝ խալգըն էօնիւնտէ
էլլէրինի էըյգայարագ՝ Պու սալիհին գանընսան
25 պէն պէրի իմ. սիզ տիւշիւնիւնիւզ՝ տէտի։ Վէ
պիւթիւն գալմ՝ Անըն գանը պիգիմ իւզէրիմիզէ
վէ էվլատըմըզըն իւզէրինէ օլսուն՝ տէյիւ ճէվապ
26 վէրտիլէր։ Ո զէման անլէրէ Բարաբբայը սալը վէր-
տի, Լաքին Յիսուսը տէյտիւքտէն սօնրա սալպ
օլունմագ իչիւն Թէսլիմ էթտի։
27 Օլ վագըթ վալինին 'ասքէրլէրի Յիսուսը աերայա
ալըպ՝ պիւթիւն պէօլիւյիւ անըն իւզէրինէ ճէմ՛
28 էթտիլէր։ Վէ անը սոյուպ՝ անա գըրմըզը պիր
29 խիլ՛ատ կիյտիրտիլէր։ Վէ տիքէնլէրտէն պիր թաճ
էօրիւպ պաշընա, վէ պիր գամըշ տախի սաղ էլի-
նէ գօսըլար. վէ էօնիւնէ տիզ չէօքիւպ՝ Սէլամ
սանա, էյ Եէհուտիլէրին մէլիյի, տէյէրէք անը
30 խոթիհզա էթտիլէր։ Վէ իւզէրինէ Թիւքիւրտիւք-
տէն սօնրա, գամըշը ալըպ պաշընա վուրսըլար։
31 Վէ անը խոթիհզա էթտիքտէն սօնրա, խիլ՛ատը
իւզէրինտէն չըգարըպ՝ անա քէնտի էլպիսէնինի
կիյտիրէրէք, խաչա կէրմէք իչիւն կէօթիւրտիւլէր։
32 Վէ տըշարըյա չըգարլար իքէն, Սիմոն նամ Գի-
րինէլի պիր ատէմէ Թէսատիւֆ էթմէլէրիյլէ, պու-
նու՝ անըն խաչընը Թաշըմաղա իճպար էթտիլէր։
33 Վէ Գողգոթա, եա՛նի գաճա մահալի տէնիլէն եէ-
34 րէ կէլտիքլէրինտէ, Անա իչմէք իչիւն էօտ իլէ գա-
րըշմըշ սիրքէ վէրտիլէր. վէ օ Թաթընճա իչմէք

35 խոթէմէտի։ Վ՚է անը խաչա կէրտիքտէն սօնրա,
էլպիսէսինի գուր՚ա ամ-արագ Թագսիմ էթտիլէր։
Թա քի փէյղամպէրին՝ Իլպիսէմի արալարընտա
Թագսիմ էտիպ, գաֆթանըմ իւզէրինէ գուր՚ա
36 ամ-տըլար՝ տէյիւ պուլյուրտըղը քէլամ իթմամ օ-
լունա։ Վ՚է օրատա օմ-ուրուպ անը կէօղէտիրլէր
37 իտի։ Վ՚է պաշը իւզէրինէ՝ ՊՈՒ ԵՒՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ
ՄԷԼԻՑԻ ՅԻՍՈՒՍ ՏՂՐ՝ եաղըլը ճիւրմ եաֆթա-
38 սընը գօտըլար։ Ո զէման անըն իլէ պէրապէր, պի-
րի սաղընտա վէ տիկէրի սօլընտա, իբի Հարամի
սալպ օլունտու։
39 Վ՚է եանընտան կէչինլէր պաշլարընը սալլայրպ՝
40 անա քիւֆր ետէրէք, Իյ Հէյքէլի երգըպ իւչ
կիւնտե պինա էտէն, քէնտինկի գուրթար, էյէր
ատն Իպն Ուլլահ իտէն խաչտան էն՝ տէրլէր իտի։
41 Փէղալիք պաշ քեահինլէր տախի Իւլէմա վէ իխ-
42 Թիյարլար իլէ պէրապէր իսթիհղա էտէրէք, Պաշ-
գալարընը գուրթարտը, քէնտինի գուրթարմադա
գատիր տէյիլ տիր. էյէր Իսրայէլին մէլիկի իսէ,
43 շիմտի խաչտան էնսին, վէ անա իման էտէրիզ. Ամ-
լահա Թէվէքքիւլ էթտի, էյէր անտէն բազի իսէ,
շիմտի անը խէլաս էթտին, պիրա՝ Պէն Իպն Ուլլահ
44 իմ՝ տէտի, տէտիլէր։ Անըն իլէ պէրապէր սալպ
օլունան Հարամիլէր տախի պու սուրէթլէ անա
շէթիմ էտէրլէր իտի։
45 Վ՚է սա՚աթ ալթըտան սա՚աթ տօգուդա գատար
46 պիւթիւն եէր իւզէրինտէ գարանլըգ օլտու։ Վ՚է
սա՚աթ տօգուդ բատտէլէրինտէ Յիսուս էիւքսէք
ատլէ Ֆէրէատա էտէրէք՝ Էլի, Էլի, լամա սապագ-
թանի, տա՚նի Էյ Ամլահըմ, Էյ Ամլահըմ, պէնի

47 նի՞չիւն թէրք էթտին՝ տէտի։ Վ՚է օրատա տուրան-
լարընն պա՚զընը պո՚նու իչիթտիքտէ՝ Պու սամէմ
48 Եղիայը չաղըրըյօր՝ տէտիլէր։ Վ՚է տէր՚ագադ ան-
լէրտէն պիրի սէյիրթտի, վէ պիր սիւնկէր ալըպ
սիրքէ իլէ տօլտուրարագ, պիր գամըշա թագըպ
49 անա իչիրտի։ Տիկէրլէրի տախի՝ Պրագ, պագալըմ
Եղիա անը գուրթարմադա կէլի՞ր մի՝ տէտիլէր։
50 Վ՚է Յիսուս Թէքրար եիւքսէք ատլէ Ֆէրէատա
51 էտիպ՝ Թէսլիմ ի բուհ էյլէտի։ Վ՚է իչիթ հէյքէլին
փէրտէսի էօգ-ագընտան աշաղըյա գատար էրրթիլըպ
իբի փարչ օլտու. վէ եէր տիթրէյիպ գայալար շագգ
52 օլունտըլար։ Վ՚է գապրլար տախի աչըլըպ՝ ույումըշ
օլան նիչէ մուգատտէսլէրին ճէսէտլէրի գըյամ
53 էթտի։ Վ՚է անըն գըյամընտան սօնրա գապրլար-
տան չըգըպ՝ մուգատտէս շէհրի կիրէրէք, չօղ քիմ-
սէլէրէ կէօրիւնտիւլէր։
54 Վ՚է եիւզ պաշը վէ անըն իլէ պէրապէր Յիսուսը
կէօզէտէնլէր զէլզէլէյի վէ վագը՝ օլան շէյլէրի կէօ-
րիւնճէ, ղայէթլէ գօրգուպ՝ Հագիգաթէն պու Իպն
Ուլլահ իտի՝ տէտիլէր։
55 Վ՚է Գալիլեատան Յիսուսըն արտընճա՝ անա խըտ-
մէթ էտէրէք կէլմիշ օլան չօղ գարըլլար օրատա
56 պուլունուպ՝ ուզագտան պագըյօրլար իտի։ Անլէ-
րին արասընտա Մէճտէլի Մարիամ, վէ Յակոբոս
իլէ Յովսէսին վալիտէսի Մարիամ, վէ Զէբեդէոս
օղուլլարընըն վալիտէսի պուլունուբ իտի։
57 Վ՚է ագշամ օլտըգտա, Յիսուսա շայիրտ օլան
Արիմաթիալը Յովսէփ նամընտա պիր զէնկին ատէմ
58 կէլտի։ Վ՚է Պիղատոսըն եանընա կիտէրէք, Յիսու-
սըն ճէսէտինի թալէպ էյլէտի. ո զէման Պիղատոս

59 ճէսէտին վէրիվէսինի էմ էթտի՝ վէ ցովսէփ ճէ-
սէտի ալըգ՝ անը թէմիզ քէթէն պէղինէ սարտը,
60 վէ անը գայատա քէստիրմիշ օլտըղը քէնտինին
եէնի գապրընա գօտու. վէ գապրըն գափուսընա
61 պէցիւք պիր թաշ եուվարլայըգ՝ կիթտի։ վէ Մէճ-
տէլի Մարիամ իլէ օղ պիր Մարիամ օրատա պու-
լունուգ՝ գապրըն գարշըսընատա օթուրույօրլար իտի։
62 Վէ էրթէսի կիւնիւ, եա՛նի թէտարիք կիւնիւ-
նիւն ֆէրտասը՝ պաշ քեահինլէր իլէ ֆէրիսիլէր
63 Պիղատոսըն եանընա ճէմ՝ օլուպ, Էյ էֆէնտի,
օղ իղլալ էտիճի սաղ իքէն, իւչ կիւնտէն սօնրա
գըյամ էտէճէյիմ՝ տէտիյի խաթրըմըզա կէլիյօր։
64 Իմտի իւչիւնճիւ կիւնէտէք գապրըն կէօղէտիլմէ-
սինի էմր էյլէ, օլմայա քի շայիրտլէրի կէճէլէյին
կէլիպ՝ անը սըրգաթ էտէրէք՝ խալգա էմվաթտան
գըյամ էթտի՝ տէյէլէր. վէ սօնրաքի զէլալէթ էվ-
65 վէլքինտէն պէտթէր օլուբ՝ տէտիլէր։ Պիղատոս
անլէրէ՝ Պէքճիլէրինիզ վար տըր. կիտիպ պիլտիյի-
66 նիզ կիպի մուհաֆիզա էյլէյինիզ՝ տէտի։ Անլէր
տախի կիտիպ թաշը միւհրլէյէրէք, գապրը պէք-
ճիլէրլէ մուհաֆիզա էյլէտիլէր։

ՊԱՊ 28

1 Վէ սէպթ կիւնիւնիւն խիթամընատա, Հաֆթանըն
իլք կիւնիւ շաֆագ սէօքէր իքէն, Մէճտէլի Մա-
րիամ իլէ օղ պիր Մարիամ գապրը կէօրմէյէ կէլ-
2 տիլէր։ Վէ իղթէ շիտատէթլի պիր զէլզէլէ օլտու,
զիրա Բապպըն մէլէյի կէօքատէն էնտի, վէ կէլիպ
գափուտան թաշը եուվարլայարագ, անըն իւզէրինէ

3 օթուրտու։ Վէ էէհրէսի շիմշէք կիպի՝ վէ լիպասը
4 գար կիպի պէյազ իտի։ Վէ պէքճիլէր անտէն
գօրգտըգլարընատան՝ տիթրէյիպ էօլիւ կիպի օլտը-
5 լար։ Մէլէք տախի գաբըլարա խիթապէն՝ Սիղ գօրգ-
մույընըզ, զիրա սալպ օլունան Ցիսուսը արատըղը-
6 նըզը պիլիրիմ։ Պուրատա տէյիլ տիր, զիրա տէ-
տիյի կիպի գըյամ էթտի. կէլինիզ, Բապպըն եաթ-
7 տըղը մահալի կէօրիւնիւզ։ Վէ չապուգ կիտիպ
շայիրտլէրինէ՝ Էմմաթտան գըյամ էթմիշ տիր,
վէ իշթէ սիզտէն էվվէլ Գալիլեայա վարաճագ, անը
օրատա կէօրէճէքսինիղ՝ տէյինիզ. իշթէ սիզէ սէց-
8 լէտիմ՝ տէտի։ Անլէր տախի գօրգուպ վէ ՚ազիմ
մէսէրրէթլէ տէր՚ագապ գապրտան չըգըպ՝ անըն
շայիրտլէրինէ խապէր վէրմէյէ գօշտըլար։
9 Վէ շայիրտլէրինէ խապէր վէրմէյէ կիտէրլէր իքէն,
իշթէ Ցիսուս գարշըլարընա չըգըպ՝ Սէլամ սիզէ՝
տէտի. անլէր տախի եաղլաշըպ այագլարընա սա-
10 րըլարագ, անա սէճտէ գըլտըլար։ Ո զէման Ցիսուս
անլէրէ՝ Գօրգմույընըզ. կիտիպ պիրատէրլէրիմէ,
Գալիլեայա կիթտինլէր, վէ պէնի օրատա կէօրէ-
ճէքլէր՝ տէյիւ խապէր վէրինիզ՝ տէտի։
11 Վէ անլէր կիթմէքտէ իքէն, իշթէ պէքճիլէրտէն
պա՚զըլարը շէհրէ կէլիպ վուգու՚աթըն ճիւմլէսինի
12 պաշ քեահինլէրէ նագլ էթտիլէր։ Անլէր տախի
իխթիյարլար իլէ ճէմ՝ օլուպ միւշավէրէ էթտիք-
13 տէն սօնրա, ՚ասքէրլէրէ վաճիր ագչէ վէրիպ, Պիզ
ույուր իքէն, անըն շայիրտլէրի կէճէլէյին կէլիպ՝
14 անը սըրգաթ էթտիլէր՝ տէյինիզ։ Վէ էյէր վալի
թարաճընատան իշիտիլէճէք օլուրսա, պիզ անը
15 իգնա՚ էտիպ՝ սիզի էմին գըլարըզ՝ տէտիլէր։ Անլէր

տախէ ագէչէյի գապուլ էտիպ՝ ալտըդլարը Թա՛լիմաթա կէօրէ հարէքէթ էթտիկէր. վէ պու քէլամ Թա պու կիւնէտէք ԵԷհուտիկէր արասընտա շայը՝ օլմուշ տըր։

16 Վ՚է օն պիր շայիրտէր Գալիլեայա, Յիսուսըն
17 անլէրէ էմր էթտիյի տաղա վարտըլար։ Վ՚է անը կէօրիւնճէ՝ անա սէճտէ գըլտըլար. լաքին պա՛ղըսը
18 շիապհէ էթտիկէր։ Վ՚է Յիսուս եանլարընա կէլիպ՝ անլէրէ խիթապէն տէտի քի՝ Ակմատա վէ ղէմինտէ
19 պիւթիւն հիւքիւմէթ պանա վէրիլտի։ Իմտի կիտինիլ. ՃիւմլԷ միլէթլէրի շայիրտա էտինիլ, վէ անլէրի փէտեր վէ Իպն վէ Բուհ իւլ Գուտսընն իամինէ
20 վաֆթիիլ էտինիլ. Վ՚է սիզէ էմր էթտիյիմ շէյլէրին ճիւմլէսինի հըփզ էթմէյի անլէրէ Թա՛լիմ էտինիլ. վէ իշթէ տիւնեանընն նիհայէթինէ տէյին պէն տա՛իմ էլ էվգաթ սիզին իլէ պէրապէր իմ։ Ամին

ԻՆՃԻԼ

ՄԱՐԿՈՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻՆԶՐԷ

ՊԱՊ 1

1 Իպն ՈՒլլահ Յիսուս Փրիստոսըն ինճիլինին իպթի-
2 տասը տըր։ Փէյղամպէրլէրտէ՝ Իշթէ պէն եօլընը էօնիւնճէ հազըրլայաճագ օլան բէսուլըմը սէնին
3 էօնիւնտէն իրսալ էտէճէյիմ. Վ՚է՝ Բապպըն եօլընը հազըրլայընըզ, Թարիգլէրինի տօղրուլընըզ՝ տէյէրէք պէրլիյէտէ նիտա էտէնին սէտասը՝ տէյիւ
4 Թահրիր օլունտուղը իւզրէ, Յովհաննէս պէրլիյէտէ վաֆթիիլ էտիպ՝ կիւնահլարընը ՚աֆվը իչիւն Թէվպէ
5 վաֆթիիլինին Բ՚լան էտէր իտի։ Վ՚է պիւթիւն ԵԷհուտիյէ տիյարը վէ Երուսաղէմ էհալիսի չըգըպ՝ անըն էանընա կիթթիկէր, վէ ճիւմլէսի կիւնահլարընը իգրարլէ՝ Իրատան ըրմնաղընտա, անըն էվիյլէ
6 վաֆթիիլ օլունուրլար իտի։ Վ՚է Յովհաննէս տէվէ Թիւյիւ կիյմիշ, վէ պելինէ գայըշ գուշանմըշ օլուպ՝
7 չէբիրկէլէր վէ էապան պալը եէր իտի։ Վ՚է վա՛ղ էտէրէք՝ ՊէնտէՀն սօնրա տահա գուտրէթլիսի կէլիյօր քի՝ պէն էյիլիպ՝ անըն այագ գապլարընընն
8 Թասմասընը չէօզմէյէ լայըգ տէյիլ իմ։ Պէն սիզի սու իլէ վաֆթիիլ էթտիմ, ամմա օ սիզի Բուհ իւլ Գուտսլէ վաֆթիիլ էտէճէք տիր՝ տէր իտի։
9 Վ՚է օլ կիւնլէրտէ, Յիսուս Գալիլեատա վագը՝

Նազարէթացին կէլիայ՝ Իրտանաս Յովհաննէսին է-
10 լիլէ վաֆթիվ օլունսոս՝ վէ սուսան չըդոբղը
անտէ կէօքլէր շադդ օլուպ՝ Րուհըն կէյէրճին կիպի
11 քէնաի իւզէրինէ նիւզուլ էթտիյինի կէօրտիս։ Վէ՝
Բազի օլտըղըմ սէվկիւլիս Օղլըմ սէն սին՝ տէյիս
սէմավաթատան պիր սէսաս կէլսի։
12 Վէ տէր՝ադասդ Րուհ անը պէրրիյէյէ սէվդ էթ-
13 տի։ Վէ Շէյթան Թաբաֆընատան Թէճրիպէ օլու-
նարադ, գըրդ կիւն օրատաս պէրրիյէտէ դալտը,
վէ վահշի հայվանլար իլէ պէրաբէր պուլունուպ՝
մէլէքլէր անա խըտմէթ էտէր իտի։
14 Վէ Յովհաննէս էլէ վէրիլտիքտէն սօնրա, Յի-
15 սուս Գալիլեայա կէլիպ, վազդը Թէմամ օլտու,
վէ Աստուծն մէլէքութիս եադաշմընդ տըր. Թէվպէ
էտիպ պէշարէթէ իման կէթիրինիդ՝ տէյէրէք մէ-
լէքութ Ուստուծն պէշարէթինի վա՛զ էտէր իտի։
16 Վէ Գալիլեա տէնիզի քէնարընատա կէզէր իքէն,
Սիմոն իլէ զարնատաշը Անդրէասը, տէնիզէ աղ աթ-
տըդլարը վազդթատա կէօրտիս. զիրա պայդը ավ-
17 ճըսը իտիլէր։ Վէ Յիսուս անլէրէ՝ Ադրտմճա կէլի-
նիդ, վէ սիզի ինսան ավճըսը էտէյիմ՝ տէտի։
18 Անլէր տախի տէր՝ադասդ աղլարընը պրագըպ՝ անըն
19 արարընճա կիթտիլէր։ Վէ օրատան պիր աղ իլէրի
կիտիպ՝ Զէբեդէոս օղլու Յակոբոս իլէ զարնատաշը
Յովհաննէսի կէօրտիս. պուննլար տախի գայըդատա
20 աղլարընը թա՛միր էթմէքտէ իտիլէր։ Վէ տէր Հալ
անլէրի չաղըրտը. անլէր տախի փէտէրլէրի Զէբե-
դէոսը իշճիլէր իլէ պէրաբէր դայըդատա պրագըպ՝
անըն արարընճա կիթտիլէր։
21 Վէ Կափառնայումա կիրտիլէր. քէնտիսի տախի

տէր՝ադասդ սէպէթ կիւնիւ սինագօգա կիտիպ թա՛-
22 լիմ էտէր իտի։ Անլէր տախի թա՛լիմինէ հայրան
օլտըլար. զիրա անլէրէ ՚իւլէմա կիպի տէյիլ, ան-
ճադ հիւքիւմէթ սահիպի կիպի թա՛լիմ էտէր իտի։
23 Վէ սինագօգլարընատա նափաք բուհլու պիր ատէմ
24 պուլունուպ, պու տախի պաղըրարադ, Պրագ՝ սէ-
նին պիզիմ իլէ նէ՞ իշինգ վար, էյ Նազարէթլի Յի-
սուս, պիզի հելա՞ք էթմէքը իչիւն մի կէլտին. սէ-
նին քի՛մ իտիյինի պիլիրիմ, սէն Աստուծն Մու-
25 գատտէսի սին՝ տէտի։ Վէ Յիսուս անը ազարլա-
26 յըպ՝ Սիւքիւթ էյլէ վէ անտէն չըդ՝ տէտի։ Իմոն
օլ նափաք բուհ անը սարսըպ հիւքսէք սէպէլէ պա-
27 ղըրարադ՝ անտէն չըգտը։ Վէ ճիւմլէսի հայրան
օլտըլար, շէյլէ քի պիրի պիրինէ սու՞ալ էտիպ՝
Պու նէ՞ տիր, պու եէնի թա՛լիմ նէ՞ օլա. չիւնքի
նափաք բուհլարա պիլէ հիւքիւմէթլէ էմր էտէր,
28 վէ անա իթա՛աթ էտիյօրլար՝ տէրլէր իտի։ Վէ
անըն շէօհրէթի տէր հալ Գալիլեանըն պիւթիւն
էթրաֆընա շայը՝ օլտու։
29 Վէ անլէր սինագօգտան չըգտըգլարը կիպի. Յա-
կոբոս վէ Յովհաննէս իլէ պէրաբէր, Սիմոն վէ
30 Անդրէասըն խանէսինէ կիթտիլէր։ Վէ Սիմոնըն
գայն վալիտէսի հիւմմայա թուֆթուլմընդ եաթըյօր
իտի, վէ տէր Հալ մէրգումէնին Հալինի անա իֆա-
31 տէ էթտիլէր։ Օ տախի եանընա վարըպ՝ անը էլին-
տէն թուֆթարադ, գալտըրտը. վէ օլ սա՛աթ հիւմ
մնսը տէֆ՝ օլուպ՝ անլէրէ խըտմէթ էթտի։
32 Վէ ագշամ օլուպ՝ կիւնէշ պաթտըգտա, ճիւմ-
լէ ՚իլէթլիլէր իլէ մէճնունլարը անա կէթիրտիլէր։
33 Վէ պիւթիւն շէհր էհալէ գափուընըն էօնիւնատէ

34 ձեմ՝ օլմուշ իտի։ Վէ տիւրլիւ տիւրլիւ մարդալ-
լարա միւպթեյա օլմուշ չօգ 'իլլեթլի քիմեյլերէ
շինճա վերիպ՝ չօգ ճինիլէր տախի չերգարտը. վէ
ճինիլերի աէոյլէթմէզ իտի, զիրա անոր թանրյօր-
լար իտի։

35 Վէ սապահլայըն փէք երքէն գալդարագ, չերգէպ
պիր հապան մահալէ կիթտի, վէ օրատա տուա
36 էթտի։ Վէ Սիմոն վէ անըն իլէ պէրապէր պուլու-
37 նանլար արտընճա կիտիպ, Անոր պուլտըգլարընտա,
38 անա՝ Հէր քէս սէնի արայօր՝ տէտիլէր։ Ո տախի
անլէրէ՝ Եապէն օլան գասապալարա կիտէլիմ քի՝
օրատա տախի վա'ղ էտէյիմ, զիրա պէն պունուն
39 իչիւն չերգարտմ՝ տէտի։ Վէ պիւթիւն Գալիլեատա
սինագօգլարընտա վա'ղ էտէր վէ ճինիլերի չերգարը
իտի։

40 Վէ հանընտա պիր ճիւզամը կէլիպ հալվարարագ
վէ տիղ չէօքերէք, անա՝ Իյիսը իսթէբսէն, պէնի
41 թաթհիր էթմէյէ գատիր սին՝ տէտի։ Յիսուս տա-
խի շէֆգաթ էթմէքլէ, էլինի ուզատըպ անա տօ-
գունտու, վէ անա՝ Իսթէբիմ, թահիր օլ՝ տէտի։
42 Վէ պէօյլէ պույուրտուղընտա, հէմման ճիւզամ 'իլ-
43 լէթի անտէն տէֆ՝ օլարագ՝ թահիր օլտու։ Վէ
անա էքիտէն թէնպիհ պիրլէ՝ ֆիլ հալ անը տըշա-
44 րը չերգարըպ՝ անա, Սագըն քիմսէյէ պիր շէյ աէոյ-
լէմէյէսին. լագին կիտիպ քէնտինի քեահինէ կէօս-
թէրը. վէ անլէրէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ թաթ-
հիրին իչիւն, Մովսէսին պույուրտուղը շէյլէրի թագ-
45 սիմ էյլէ՝ տէտի։ Ամմա օ չերգարտըղը կիպի, պու
շէյի զիյատեսիյլէ պէյան վէ ի'լան էթմէյէ պաշ-
լատը, շէյլէ քի Յէսու արթըգ պիր շէհրէ 'ալէ-

նէն կիրէմէյիպ՝ անճագ խարիճտէ հապան մահալ-
լէրատ գալըր իտի, վէ հէր թարաֆտան անա կէ-
լիրլէր իտի։

ՊԱՊ 2

1 Վէ պիր գաչ կիւնտէն սոնրա Յէսու թէքրար
2 Կափառնայումա կիրտի. վէ պիր խանէտէ օլտըղը
իշիտիլմէյիլ, տէր հալ գափունըն էթրաֆընա սըղ-
մադ տէրէճէտէ չօգ քիմսէլէր ճէմ՝ օլտու. վէ ան-
3 լէրէ քէլամը աէոյլէր իտի։ Վէ աէօրթ քիշինին
էիւքլէնմիչ օլտըղը պիր քէօթրիւմիւ կէթիրէրէք՝
4 հանընա կէլտիլէր։ Վէ գալապալըգ սէպէպիյլէ ա-
նա հադլաշամատըգլարընտան, անըն պուլունտըղը
մահալին տամընը աէօքիւպ պիր տէլիք աչտըգտան
սոնրա, քէօթրիւմիւն համտըղը համթաղը էնտիր-
5 տիլէր։ Յիսուս տախի անլէրին իմանընը կէօրմէք-
լէ, քէօթրիւմէ՝ Օղլըմ, կիւնահլարընդ սանա 'աֆվ
6 օլունտու՝ տէտի։ Վէ օրատա 'իլէմատան պա'ղը-
7 ար օթուրմըշ պուլունմաղլէ, Նի՞չիւն պու քիմսէ
պէօյլէ քիւֆր էտիյօր. հալընըդ Ալլահտան զայրի՝
կիւնահլար 'աֆվ էթմէյէ քի՞մ գատիր տիր՝ տէ-
միւ տէրտունլէրինտէ թէֆէքքիւր էտերլէր իտի։
8 Վէ տէր հալ Յիսուս՝ քէնտի քէնտիլէրինէ պէօյլէ
թէֆէքքիւր էթտիքլէրինի բուհընտա պիլմէքլէ,
անլէրէ տէտի քի՝ Նի՞չիւն տէրտունլէրինիզտէ պու
9 շէյլէրի թէֆէքքիւր էտիյօրսունուզ։ Հա՞նկըսը գօ-
լայ սըր, քէօթրիւմէ՝ կիւնահլարընդ սանա 'աֆվ
օլունտու՝ տէմէսի՞ մի, էօգտա՝ Գալդ, համթաղընդ
10 դալտըր վէ կէզ՝ տէմէսի մի։ Լագին Իպն իւլ ին-

սանըն եէր իւղերինառե կիւնահլալը 'ոֆվ էթմէյէ
գուարէթի վար իտիյինի պիլէսինիզ տէյիւ քէօթ-
11 բիւմէ, Սանա տէրիմ քի՝ Գալդ, եաթաղընկը գալ-
12 սըը վչ էվինկէ կիթ՝ տէտի։ Ո տախի տէր 'ադամ
գալդը, վչ եաթաղընը գալսըրըդ ճիւմլէսինին
էօնիւնառե չըդը. շէյլէ քի ճիւմլէսի հայրան օ-
լուա՝ Ալլահա համա էտերէք՝ Ալա պէյլէ պիր
շէյ կէօրմէտիք՝ տէտիլէր։
13 Վ է Յէ---- թէքրար տէնիզ քէնարընա չըդըդ
խալդըն ճիւմլէսի եանընա կէլմէդիլէ, անլէրէ թա'-
14 լիմ էտեր իտի։ Վ է կէչէր իքէն, Հալֆա օղլու
Լէվիյի պիր կէօմրիւք մահալինառե օթուրուր կէօ-
րիւդ, անա՝ Արտըմճա կէլ՝ տէտի. օ տախի գալ-
15 դըդ անըն արտընճա կիթտի։ Վ է պունուն խանէ-
սինառե ասֆրատա օթուրտըղընատա, Յիսուս վչ շա-
յիրտլէրի իլէ պէրապէր չօդ կէօմրիւքճիւլէր վչ
կիւնահքեարլար տախի ասֆրատա օթուրտըլար.
16 ղիրա քէսրէթի իւղրէ արտընճա կիտէրլէր իտի։ Վ է
'իւլէմա իլէ Ֆէրիսիլէր անըն կէօմրիւքճիւլէր վչ կիւ-
նահքեարլար իլէ պէրապէր թա'ամ էթտիյինի
կէօրմէքլէ, շայիրտլէրինէ՝ Նի՞չիւն կէօմրիւքճիւլէր
վչ կիւնահքեարլար իլէ պէրապէր եէյիսի իչէր՝ տէ-
17 տիլէր։ Վ է Յիսուս պունուն իշիթտիքատե, անլէրէ՝
Չէքիմէ սաղ օլանլար տէյիլ, անճագ 'իլլէթլի օլան-
լար վիւհթաճ արը. պէն սալիհլէրի տէյիլ, ամմա
կիւնահքեարլարը [Թէվպէյէ] տա'վէթ էթմէյէ կէլ-
տիմ՝ տէտի։
18 Վ է Յովհաննէսին վչ Ֆէրիսիլէրին շայիրտլէրի օ-
րուճ թուութարլար իտի. վչ կէլիպ անա՝ Յովհաննէ-
սին վչ Ֆէրիսիլէրին շայիրտլէրի օրուճ թուութարգ-

լարը չալտէ, աէնին շայիրտլէրին նի՞չիւն օրուճ
19 թուութմազլար՝ տէտիլէր, Յիսուս տախի անլէրէ
տէտի քի՝ Տիւյիւնճիւլէր կիւվէյի եանլարընատա
պուլունտըգճա, օրուճ թուութա պիլիրլի՞ր մի. կիւ-
վէյի քէնտիլէրի իլէ պէրապէր պուլունտըգճա, օ-
20 րուճ թուութմազլար։ Լ աքին կիւվէյինին անլէր-
տէն ալընաճաղը կիւնլէր կէլիր, վչ օլ վագըթ,
21 օլ կիւնլէրտե օրուճ թուութաճագլար։ Պիր քիմսէ
եէնի չուգա փարչասընը էսքի լիպաս իւղերինէ եա-
մա տիքմէզ, եօգսա օլ եէնի եամա էսքիտէն ֆոբ-
22 ը գօփարմազլէ, երրթըղը պէտթէր օլուր։ Վ է
պիր քիմսէ եէնի շէրապը էսքի թուլումլարա գօ-
մազ, եօգսա եէնի շէրապ թուլումլարը երրթար,
վչ շէրապ տէօքիւլուր, թուլումլար տախի թէլէֆ
օլուր. լաքին եէնի շէրապ եէնի թուլումլարա գօ-
նուլմազ կէրէք տիր։
23 Վ է սէպթ կիւնիւ էքին արասընատան կէչտիյին-
տե, շայիրտլէրի եիւրիւր իքէն՝ պաշագլարը գօ-
24 փարմազա պաշլատըլար։ Ֆէրիսիլէր տախի անա՝
Պագ սէպթ կիւնիւ նէ՞ եափըյօրլար. պու ճա՞իզ
25 տէյիլ տիր՝ տէտիլէր։ Ո տախի անլէրէ տէտի քի՝
Դաւիթին միւհթաճ օլուա՝ քէնտիսի վչ պէրապէր
պուլունանլար աճըգտըղը զէմման, նէ եափտըղընը
26 հիչ պիր վագըթ օգո՞ւմատընըզ մը. Նէ՛ վէճինէ
քեահինի ի ա'զամ Ապիաթարընը վագթընատա ՊԷյթ
Ուլլահա կիրիպ՝ եէմէսի քեահինլերատէն զայըր քիմ-
սէյէ հէլալ օլմայան հուզուր էքմէքլերինի եէտի
վչ հէմ պէրապէրինճէ օլանլարա տախի վէրտի։
27 Վ է անլէրէ՝ Ինսան սէպթ կիւնիւ իչիւն տէյիլ,
28 անճագ սէպթ կիւնիւ ինսան իչիւն օլտու. Իմոի

Իսկ իւր ինսան սէպէի կիւնիւնիւն տախի Սահիպի տիր՝ տէտի։

ՊԱՊ 3

1 Վ*է* եինէ սինագոգա կիրտի. վէ օրատա էլի դու-
2 բումըշ պիր առէմ վար իտի։ Անլէր տախի անը
իմիհիշամ էթմէք իւզրէ, պունա սէպէի կիւնիւնտէ
3 *շիֆա վէրի՞ր մի տէյիւ կէօզէտիրլէր իտի։ Ո իտէ,*
էլի գուրումըշ առէմէ՝ Գալդ օրթատա փոռ՝ տէ-
4 *տիքտէն սօկրա, Անլէրէ խիթապէն՝ Սէպէի կիւ-*
նիւնտէ խա՞յր իշլէմէք մի, հօգատա շէրր իշլէմէք մի,
Թափլիս ի նէ՞ֆս մի, հօգատա գաթլ ի նէֆս մի հէ-
լալ տըր՝ տէտի. անլէր տախի սիւքիւթ էթտիլէր։
5 Վ*է* գալալէրինին ղըղկէթինէ Թէ՛էսուֆ էտէրէք,
էթրաֆընատա պուլունանլարա ղազապալէ պադատը-
տան սօկրա, օլ առէմէ՝ էլինկի ուղաթ՝ տէտի. օ
տախի ուղաթտը, վէ էլի [տիկէրի կիպի] սաղ օլ-
6 *տու։* Ֆէրիսիլէր տախի տէր Հալ տըշարը չըգըպ՝
անը նէ վէճհլէ հէլսաք էտէլէր տէյիւ Հէրօտէսիլէր
իլէ 'ալէյհինատէ միւշավէրէ էթտիլէր։
7 Յիսուս իսկ շայիրտլէրի իլէ տէնիզ քէնարընա
8 չէքիլիպ, Գալիլէատան վէ Եէհուտէյէտէն, վ*է*
Երուսաղէմտէն վէ Իտումուտան վէ Իրտանընէն էօթէ
թարաֆընատան վաֆիր խալգ արտընճա կիթտի. վէ
Սուր իլէ Սայտա ճիվարընատան պուլունան վաֆիր
խալգ իճրա էյլէտիյի շէյլէրի իշիթմէքլէ՝ էտանընա
9 կէլտիլէր։ Վ*է* գալապալըգ սէպէպիյլէ քէնտինի
թապլէիգ էթմէսինէ տէյիւ, էտանընատա պիր գայը-
10 *ղընն պէբլէմէսինին շայիրտլէրինէ էմր էթտի։ Զիրա*
չօգ քիմսէլէրէ շիֆա վէրմիշ օլարդը ճիհէթլէ,

ճիւմլէ տէրտլի օլանլար անա տօգունմադ իչիւն
11 *իւղէրինէ տիւշէրէլէր իտի։ Նափաք բուհլար տախի*
անը կէօրտիւքտէ՝ այտողընա տիւշիւպ պաղըրտաթ՝
12 Սէն իսկ Ուլլահ սընն՝ տէրլէր իտի։ Վ*է* քէնտիսինի
շայը՝ էթմէմէլէրինին անլէրէ էքիտէն թէնպիհ էյ-
լէտի։
13 Վ*է* տաղա չըգըպ իսթէֆիյլի քիմսէլէրի չաղըր-
14 տըղընատա եանընա կէլտիլէր։ Վ*է* քէնտիսի իլէ պէ-
րաթպէր պուլունմալարը իչիւն, վէ մարաղլարը տէք՝
էթմէյէ վէ ճինլէրի չըգարմադա գուտարէթլէրի օլա-
15 *րադ*, Անլէրի վա՛ղ էթմէյէ կէօնտէրմէք իչիւն օն
16 *իքի քիշի, Եա՛նի Պետրոս լագապ վէրտիյի Սիմոնը,*
17 Վ*է* Պօանէրճէս, *եա՛նի եըլտըրըմ օղուլլարը լա-*
գապ վէրտիյի Զէվեդէոս օղուլլարը Յակոբոս իլէ
18 *գարնատաշը Յովհաննէսի*, Վ*է* Անդրէասը վէ Փիլիպ-
պոսը վէ Բարթողիմէոսը վէ Մատթէոսը վէ Թով-
մասը վէ Հալֆա օղլու Յակոբոսը վէ Թադէոսը վէ
19 Գանանվի Սիմոնը, Վ*է* քէնտինի էլէ վէրէն Իսխա-
րիովթի Յուդայը Թա՛էին էյլէտի։
20 Վ*է* պիր խանէյէ կէլտիլէր. վէ եինէ խալգ օլ
տէրէճէ ճէմ՛ օլտու քի էքմէք եէմէյէ պիլէ վա-
21 *դըթլարը եօք իտի։* Վ*է* սդրապատը պուննու իչիթ-
տիքտէ, անը Թուրթմադա չըգարըլար. պիրա՝ 'Ադ-
22 *ըլնա խալէլ կէլմիշ տիր՝ տէրլէր իտի։* Վ*է* Երու-
սաղէմտէն էնէն 'իւլէմա՝ Անտէ Պա՛ալզէպուլ վար,
վէ հէմ ճինլէրին բէ՛իսի վասըթտասըլլէ ճինլէրի
23 *չըգարըյօր՝ տէտիլէր։* Վ*է* անլէրի եանընա չաղը-
րըպ՝ անլէրէ Թէմսիլլէրըլէ սէօյլէտի քի՝ Շէյթան
24 Շէյթանը նա՞սըլ չըգարա պիլիր։ Վ*է* էյէր պիր
հիւքիւմէթ քէնտի 'ալէյհինատէ մուխալիֆլէք իւզրէ

25 պուլըՆուբաա , ալ հիւքիւմէթ պագի ալամազ ։ վ֊է
էյէր պիր խանէ քէնտի 'ալէյհինաէ մուխալէֆէթ
իւզրէ պուլըՆուբաա , ալ խանէ պագի գալամազ ։
26 վ֊է էյէր Շէյթան քէնտի 'ալէյհինէ գալգըշըպ՝
մուխալէֆէթ իւզրէ պուլըՆուբաա , պագի ալա-
27 մայըպ՝ անըն նիհայէթի կելմիշ. տիր ։ Հիչ քիմսէ
գուվվէթլի պիր ատէմին խանէսինէ կիրիպ՝ անըն
էշեասընը եաղմա էթմէյէ գատիր ալամազ, մէյէր
էվվէլա ալ գուվվէթլի ատէմի պաղլայըպ՝ պա'տէ-
28 Հու անըն խանէսինի եաղմա էտէ ։ Հապիգաթէն
սիզէ տէրիմ քի՝ պէնի ատէմէ հէփ կիւՆահլար իլէ
29 էթտիքլէրի քիւֆրլէր 'աֆվ ալունուր . Ամմա հէր
քիմ Րուհ իւլ Գուտսա քիւֆր էտէրսէ , իլ էլ
էպէտ 'աֆվ ալունմայըպ՝ անճագ էպէտի 'ազապա
30 միւսթահագգ օլուր ։ Զիւնքի անլէր՝ Անտէ նափաք
րուհ վար՝ տէմիշլէր խոտ ։
31 Պա'տէհու վալիտէսի իլէ պիրտաէրլէրի կելիպ
տըշարըտսա տուրարագ , անը չաղըրմազա ափէմ
32 կէօնտէրտիլէր ։ Խալգ տախի անըն էթրաֆընտա
օթուրուր իքէն , անա՝ Իչթէ վալիտէկ վէ պիրա-
տէրլէրինկ տըշարըտսա սէնի խաթէյօրլար՝ տէտիլէր ։
33 Ո տախի անլէրէ ճէվապէն՝ վ֊ալիտէմ եախօտ պի-
34 րտաէրլէրիմ քիմլի՞ր տիր՝ տէտի ։ վ֊է էթրաֆընտա
օթուրանլարտա պագըպ՝ Իչթէ վալիտէմ վէ պիրտա-
35 տէրլէրիմ. Զիրա հէր քիմ Ալլահըն իրատէթինի
իճրա էտէրսէ , պիրտաէրիմ վէ հէմշիրէմ վէ վա-
լիտէմ օ տըր՝ տէտի ։

ՊԱՊ 4

1 Վ֊է եինէ տէնիզ քէնարընտա թա'լիմ էթմէյէ

պաշլատը . վէ եանընտա խալխի ճէմա'աթ ճէմ' օլ-
մազլէ , քէնտիսի տէնիզ իւզէրինտէ գայըղտա կիրիպ
օթուրտու . պիւթիւն ճէմա'աթ տախի տէնիզ քէ-
2 նարընտա գարատտա իտի ։ վ֊է թէմմիլլէրլէ անլէրէ
չօգ շէյլէր թա'լիմ էտիպ , թա'լիմինտէ անլէրէ
3 տէտի քի , Տինլէյինիզ , իչթէ էքինճի էքին էքմէյէ
4 չըգտը ։ վ֊է էքէր իքէն՝ պա'զընը եօլ քէնարընտա
5 տիւշմէքլէ , [հավա] գուշլարը կելիպ անը եէտի ։ վ֊է
պա'զընը չօգ թօփրաղը օլմայան թաշլըղա տիւշիւպ՝
թօփրաղըն տէրինլիյի օլմատըղընտան չապուգ պիթ-
6 տի իսկ տէ , Ալհանէշ տօղտըգտա եանտը , վէ քէօ-
7 քիւ օլմատըղընտան գուրուտու ։ վ֊է պա'զընը տի-
քէնլէր արասընա տիւշմէքլէ , տիքէնլէր չըգըպ անը
8 պօղտըգլարը իչինն մահսուլ վէրմէտի ։ վ֊է պա'զընը
էյի թօփրաղա տիւշմէքլէ , չըգըպ պէօյիւտիւքտէ՝
պաշագ վէրէրէք քիմի օթուղ վէ քիմի ալթընը վէ
9 քիմի տախի եիւղ գաթ մահսուլ կէթիրտի ։ վ֊է
անլէրէ՝ Իչիտիր գուլագլարը օլան իչիթմէյի՝ տէտի ։
10 վ֊է եալընըզ գալտըղընտա , օն իքիլէր իլէ պէ-
րապէր եանընտա օլանլար պու թէմմիլէ տա'իր
11 անտէն իսթիֆսար էթտիլէր ։ Ո տախի անլէրէ
տէտի քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահըն պըրըրընա վագըֆ
օլմագ սիզէ իհսան օլունմըշ տըր , ամմա օլ խա-
րիճտէ օլանլարա հէր շէյ թէմմիլտաթլէ սէօյլէնիլիր .
12 Թա քի պագարտը պագտալար վէ կէօրմէյէլէր ,
վէ իչիտէրէք իչիտէլէր վէ անկլամայալար , օլմայա քի
րիւճու' էտէլէր տէ կիւՆահլարը 'աֆվ օլունա ։
13 Վ֊է անլէրէ տէտի քի՝ Պու թէմմիլի անկա՞մայօր
մը սընըզ . Էօյլէ իսկ ճիւմլէ թէմմիլլէրի նա՞սըլ
14 ֆիէմ էտէճէքսինիզ , Էքինճի քէլամը էքէր ։

15 Վ՚է հոլ քէնաթընտա օլուպ՝ քէնաիլէրինէ քէլամ
էքիլմիշ օլանլար շունլար տըր քի՝ իչիմտիքլէրի
անտէ, Շէյթան կէլիպ՝ գալպլէրինտէ էքիլմիշ օլան
16 քէլամը գալտըրըր։ Վ՚է քէզանլիք Թաշլըգտա էքի-
լէնլէր շունլար տըր քի՝ քէլամը իչիմտիքլէրի անտէ,
17 անը մէսէրրէմլէ գապուլ էտէրլէր. Ամմա քէնաի-
լէրինտէ քէօք օլմնատըղընտան՝ ազ վազըթ տայա-
նըպ, պա՚տէհու քէլամտան տօլայը Թաղլիգ ու
Թէ՚ատտի վուգու՚ պուլունճա՚ հէմման սիւրչէրլէր։
18 Վ՚է տիքէնլէր արատընտա էքիլէնլէր շունլար տըր
19 քի՝ քէլամը իչիմտիքտէն սօկրա, Պու տիւնեանընն
էնաիշլէրի վէ գէնկինկիչին հիլէսի վէ գայրի նէմանէ-
լէրին արզուսը արտայա կիրիպ՝ քէլամը պօղատըգլարը
20 իչիւն մնհսուլսըղ օլուր։ Վ՚է էյի եէրտէ էքիլէնլէր
շունլար տըր քի՝ քէլամը իչիտիպ գապուլ էտէր-
լէր, վէ քիմի օֆուղ վէ քիմի ալիմըշ վէ քիմի
տախի եիուղ գաթ մնհսուլ վէրիրլէր։
21 Վ՚է անլէրէ տէտի քի՝ Զըրաղ քիչէ էախտա էա-
Թա՚գ ալիմընա գօնուլմագ իչիւն մի կէթիրիլիր.
շէմ՚տան իւզէրինէ գօնուլմագ իչիւն տէյի՚լ մի։
22 Զիրա աշիքտար օլմայաճագ կիպլի պիր շէյ էօգ
տըր, վէ մէյտանէ կէլմէյէճէք մնհֆի պիր շէյ էօգ
23 տըր։ Իյիէր պիրինին իչիտիր գուլագլարը վար իսէ՝
իչիմտին։
24 Վ՚է անլէրէ տէտի քի՝ Իչիմտիյինիզ շէյէ տիգ-
գաթ էտինիզ. Էօլչուսիւյինուզ էօլչէբլէ սիպէ էօլ-
չիւլէճէք տիր, վէ սիզ իչիտէնլէրէ զամմ օլունա-
25 ճագ տըր։ Զիրա քիմին վար իսէ՝ անա վէրիլէճէք
վէ քիմին էօգ իսէ, էլինտէ օլանը տախի անտէն
ալընաճագ տըր։

26 Վ՚է տէտի քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ պէօյլէ տիր,
27 կէօյա պիր ատամ թօխմու եէրէ սէթար. Վ՚է կէճէ
վէ կիւնտիւզ ույույուպ՝ գալգար, վէ թօխուամ ա-
նըն պիլմէտիյի սուրէթտէ պիթէր վէ պէօյիւր։
28 Զիրա եէր քէնտիկինտէն էվվէլա օթու, սօնրա
պաշաղը, վէ տահա սօնրա պաշագտա միւքէմմէլ
29 պուղտայը հուսուլէ կէթիրիր. Վ՚է մահսուլ քէ-
մալէ էրտիյի կիպի օրագը սալար, զիրա հասատա
վագթը էէթիշմիշ տիր։
30 Վ՚է տէտի քի՝ Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ նէյէ՞
թէշպիհ էտէյիմ, եախօտ անը նէ՞ միսալլէ թէմսիլ
31 էտէյիմ։ Պիր խարտալ տանէսի կիպի տիր քի՝ եէ-
րէ էքիլտիքտէ, եէր իւզէրինտէ օլան թօխումը-
32 րըն ճիւմլէսինտէն քիւչիւք տիր։ Ամմա էքիլտի-
լինտէ պիթիպ՝ հէփ սէպզէլէրտէն պէօյիւք օլուր,
վէ պէօյիւք տալլար սալար, շէօյլէ քի անըն կէօլ-
կէսի ալընտա հավա գուշլարը գօնա պիլիրլէր։
33 Իմտի անլէրէ՝ իչիմտէյէ գատիր օլտըգլարընա
կէօրէ, պուննուն կիպի չօգ թէմսիլլէրլէ քէլամը
34 սէօյլէր իտի. Վ՚է անլէրէ թէմսիլսիզ սէօյլէմէզ
իտի, լաքին թէնհատտէ շայիրտլէրինէ ճիւմլէսինի
թէֆսիր էտէր իտի։
35 Վ՚է օլ կիւն ագշամ օլտըգտա, անլէրէ՝ Գարշը
36 թարաֆտա կէչէլիմ՚ տէտի։ Անլէր տախի ճէմա՚ա-
թը պրագըպ՝ անը գայըգտա պուլունտըղը հալ
իւզրէ ալտըլար. վէ անըն իլէ պէրաբէր սա՚իր ո-
37 ֆագ գայըգլար տախի վար իտի։ Վ՚է պիր շիտ-
տէթլի պօրա զուհուր էթմէքլէ, տալղալար գա-
յըղտա հիւճումմ էթտիլէր, շէօյլէ քի հէմման տօլ-
38 մագտա իտի։ Վ՚է քէնտիսի դըչ թարաֆտա օ-

լուզ՝ պաշը ալիընտա եւս եասթըղը օլարագ ուս-
յուլյօր իսի. վչ անը ուչանտըրըզ, անա՝ եա
Մու՛ալլիմ, հելաք օլուլյօրըզ, վաղինչէ էսի՞նմէյօր
39 մը սըն՝ ատիլէը։ Ո տախի գալգըզ բիւզկեաըը ա-
զարլատը, վչ տէնիզէ՝ Յուս, բահաթ օլ՝ տէյինճէ,
բիւզկեար սաքին օլուզ, 'ազիմ լիմանըզդ օլտու։
40 Վչ անլերէ՝ Նի՞չիւն պէզլէ գօրգագ սընըզ. նի՞-
41 չիւն իմանընըզ եօգ տըր՝ ատիտ։ Անլեր տախի զի-
յատէսիլէ խավչ էտիլ, պիրիպիրինէ՝ 'Ադճպա
պու քի՞մ տիր քի՝ հէմ բիւզկեար վչ հէմ տէնիզ
անա ևթա'աթ էտիլյօր՝ ատիտլէը։

ՊԱՊ 5

1 Վչ տէնիզին գարշը Թարաքընա Ձատարանիլերին
2 տիյարընա կէլտիլէը։ Վչ գայըգտան չըգտըղը կի-
պի, նախաք բուհլու պիր ատէմ գապրլարտան ա-
3 նա գարշը կէլտի. Պու տախի գապրլարտա մէսքէն
ԹուԹտու, վչ անը քիմսէ զէնճիրլէրլէ պիլէ պաղ-
4 լայամազ իսի։ Զիւնքի չօգ ատչ'ա պուգաղրլար վչ
զէնճիրլէրլէ պաղլանտը իսկ տէ, զէնճիրլերի գը-
բար վչ պուգաղրլարը փարէլեր իսի. վչ քիմսէ
5 անը զապթ էթտիլյէ գատիր տէյիլ իսի։ Վչ
տա՛իմա կէճէ վչ կիւնտուզ տաղլարտա վչ գապր-
լարտա պաղրըրպ՝ քէնտինի Թաշլարլէ մէճբուհ է-
6 տեր իսի։ Վչ Յիսուսը ուզագտան կէօրտիւքտտէ,
7 սէյիրտիպ անա սէճտէ էյլէտի. Վչ եիւքսէք սէս-
լէ ֆէրեատ էտիպ՝ պէնիմ իլէ սէնին նէ՞ իչին վար,
էյ Յիսուս Իպն Ուլլահ իլ մութա'ալ. սանա Ա՛է-
լահ հագդը իչիւն եէմին վէրիրիմ քի՝ պէնի 'ազապ

8 էթմէյէսին՝ տէտի։ Զիրա անա՝ էյ նախաք բուհ,
9 պու ատէմտէն չըգ՝ տէմիշ իսի։ Վչ անա՝ Իսմինկ
նէ՞ տիր՝ տէյիս սու՛ալ էթտիքտտէ՝ Իսմիմ Ալեյ
10 տըր, զիրա չօգ իլ՝ տէտի։ Վչ քէնտիլերինի օլ
տիյարտան տըշարը կէօնտէրմէմէսինի անտէն զի-
11 յատէսիլէ բէճա եէրլէր իսի։ Վչ օրատա տա-
զըն եանընտա օթլանըը պիր պէյիւք տօնուզ սիւ-
12 բիսիս պուլունուպ, ձիննլերին ճիւմլէսի՝ Պիզի
տօնուզլարա եօլլս քի անլերէ կիրելիմ՝ տէյերէք,
13 անտէն բէճա էթտիլէը։ Վչ Յիսուս անլերէ տէր-
'ագտալ իլն վէրմէքլէ, նախաք բուհլար չըգըպ՝ տօ-
նուզլարա կիրտիլէը, վչ օլ սիւրիս, Թագրիպէն ի-
քի պին գատար օլարագ, ուչրումտան քէնտիլերին-
14 նի տէնիզէ աթըպ՝ տէնիզտէ պօղուլտըլար։ Վչ
տօնուզլարը օթլատանլար գալըպ՝ շէհրտէ վչ չիֆթ-
լիքլերտէ խապէր վէրտիքլերինտէ, Էհալի տախի
15 վագը՝ օլանը կէօրմէյէ չըգտըլար։ Վչ Յիսուսըն
եանընա կէլերէք, տէրունինտէ ալայ պուլունան
մէճնուանը կիյինմիշ վչ 'ադըլանմըշ օթուրուր
16 կէօրմէլերիյլէ՝ գօրգտըլար։ Վչ միւշահէտտէ էթ-
միշ օլանլար մէճնուանա վագը՝ օլանը վչ տօնուզ-
լարըն քէյֆիյէթինի անլերէ հիքեայէ էթտիլէր։
17 Անլեր տախի քէնտի հուտուտալարընտան կիթմէսի-
18 նի անա բէճա էթմէյէ պաշլատըլար։ Վչ գայըգա
կիրտիյինտէ, մուգատտէմա մէճնուն պուլունան
ատէմ անըն իլէ պէրապէր պուլունմագլըղընը եալ-
19 վարտը։ Ամմա Յիսուս անը պրագմատը, ֆա-
գաթ՝ Էվինկէ էյլ ու 'այալընա վարըպ՝ անլերէ
Բապալըն սանա հէր եափտըղընը վչ սանա մէրհա-
20 մէթ էյլէմիյինի նագլ էյլէ՝ տէտի։ Ո տախի կի-

տիպ՝ Յիսուսըն քէնտինէ հէր եափտըղընը Տէգա-
փօլիատէ նիտա էթմէյէ պաշլատը. ճիւմլէսի տախի
թէ՛ ատճիւպ էթտիլէր։
21 Վ՚է Յիսուս գայըդլէ եինէ գարշը թարափա կէչ-
տիքտէ, եանընա խայլի ճէմ՚ատի ճէմ՚ օլըպ՝
քէնտիսի տէնիզ քէնարընատա պուլունմասըյլէ,
22 Իչթէ սինագոգ րէ՚իսլէրինտէն Յայրոս նամ պիր
քիմսէ կէլտի, վէ անը կէօրիւնճէ,
23 գափանըպ, Ընա չօգ հալվարարագ՝ Գըզճըղագըմ
սօն նէֆէսատէ տիր, խէլաս պուլմասը իչիւն կէլիպ՝
անըն իւզէրինէ էլլէրինկի գօ վէ եաշայատճագ տըր՝ տէ-
24 տի։ Ո տախի անըն իլէ կիտտի, վէ արտընճա խայլի
ճէմ՚ատի կիտիպ՝ անը Թաղէվիդ էտէրլէր իտի։
25 Վ՚է օն իքի սէնէտէն պէրու նէղֆ ի տէմէ միւպ-
26 Թէլա օլմուշ պիր գարը, Զօգ հէքիմլէրտէն խայլի
ղահմէթ չէքմիշ վէ պիւթիւն էմվալինի սարֆ էթ-
միշ իքէն, պիր ֆա՚իտէ կէօրմէյէրէք՝ պիլ՚աքս
27 տահա ֆէնա օլմաղէ, Յիսուսըն խապէրինի ալ-
տըգտա, գալապալըղըն իչինտէ անըն արգասընատան
28 կէլիպ՝ լիսպասընա տօգունտուս։ Զ՚իրա՝ Լիսպասընա
պիլէ տօգունսամ խէլաս պուլաճագըմ՚ տէր իտի։
29 Վ՚է տէր՚ագապ անըն գանընըն ագմասը քէսիլիպ,
քէնտի վիւճուտինտէ՚ իլլէթինտէն խէլաս պուլտը-
30 ղընը հիսս էլլէտի։ Վ՚է անիտէ Յիսուս քէնտիսինն-
տէն սատը օլան գուվվէթի տէրունինտէ հիսս էթ-
մէքլէ, ճէմ՚ատէա տէօնիպ՝ Իսվապըմա քի՞մ տօ-
31 գունտուս՝ տէտի։ Շայիրտլէրի տախի՝ ճէմ՚ատէրն
սէնի Թաղէվիդ էթտիլինի կէօրիւյօր իքէն՝ Պանա
32 քի՞մ տօգունտուս մը տէրսին՝ տէտիլէր։ Վ՚է պու-
նու էթմիշ օլանը կէօրմէք իչիւն էթրաֆտա պագտար

33 իքէն, Գարը տախի քէնտինէ վագը՝ օլանը պիլ-
մէքլէ, գօրգարագ վէ տիթրէյէրէք կէլիպ՝ անըն
Հուզուրընտա եէրէ գափանտը, վէ անա Հագի-
34 գամ ը Հալի Թէմամէն սէօյլէտի։ Ո տախի անա՝
Գըզըմ, իմանկըն սէնի գուրթարտը. սէլամէթլէ
կիտ, վէ ՚իլլէթինկտէն խէլաս օլ՝ տէտի։
35 Ո տահա սէօյլէր իքէն, սինագոգ րէ՚իսինի խա-
նէսինտէն ատէմլէր կէլիպ՝ Գըզընկ վէֆամ էթտի,
արթըգ մու՚ալլիմ նի՞չիւն զահմէթ վէրիրսին՝ տէ-
36 տիլէր։ Լ՚աքին Յիսուս սէօյլէնիլէն սէօզիւ իչիթ-
տիյի կիպի, սինագոգ րէ՚իսինէ՝ Գօրգմա, անճագ
37 իման էլլէ՝ տէտի։ Վ՚է Պետրոս իլէ Յակոբոս վէ
Յակոբոսըն գարնտաշը Յովհաննէսատէն մա՚տա քիմ
սէնին քէնտիսի իլէ պէրապէր կիթմէսինէ իզն վեր-
38 մէտի։ Վ՚է սինագոգ րէ՚իսինի խանէսինէ կիրտի,
վէ վէյվէյէյի վէ չօգ աղլայըպ ֆիղան էտէնլէրի
39 կէօրտիւ։ Վ՚է իչէրի կիրէրէք անլէրէ՝ Նի՞չիւն վէյ-
վէյէ էտիպ աղլայօրսընըզ. չօճուգ վէֆամ էթմէ-
տի, անճագ ույույօր՝ տէմէսիյլէ, անը իսթիհզա
40 էթտիլէր։ Ո իսէ ճիւմլէսինի տըշարը չէգարըպ՝ չօ-
ճուղըն փէտէրինի վէ վալիտէսինի վէ քէնտիսի իլէ
պէրապէր օլանլարը ալարագ, չօճուղըն եաթտըղը
41 եէրէ կիրտի։ Վ՚է չօճուղըն էլինի թուԹուպ անա՝
Տալիթա գումի տէտի, քի Թէրճէմէսի՝ Էյ գըզ,
42 սանա՝ Գալգ տէրիմ՚ տէմէք տիր։ Վ՚է գըզ տէր
՚ագապ գալգտը վէ կէղտի, ղիրա օն իքի եաշընատա
իտի. վէ անլէր ղիյատէսիյլէ Հայրէթատէ գալտըլար։
43 Վ՚է անլէրէ՝ Պունու պիր քիմսէ պիլմէսինի՝ տէյիպ
էքիտէն Թէնպիհ էլլէտի. պա՚տէհու գըզա թա՚ամ
վէրիլմէսինի էմր էլլէտի։

ՊԱՊ 6

1 Վ է օրատան չըդըպ՝ քէնոի վաթանընէնա կիրաի.
2 շայիրաէրի տախի արարընճա կէլաիլէր։ Վ է սէպթ կիւնիւ օլաըգտա, սինագոգտա թա՛լիմ էթմէյէ պաշլատը, վէ չօգ քիմսէլէր իշիթիքլէրինաէ հայրան գալարագ՝ Պու շէյլէր պուննա նէ՞րէտէն կէլիյօր, վէ պու քէնոիսինէ վէրիլմիշ օլան հիքմէթ նէ՞ տիր, քի անըն էլիյլէ պէօյլէ միւ՛ճիզէլէր իճրա
3 օլունուրյօր։ Պու՝ Մարիամընն օղլու վէ Յակոբոս վէ Յովսէս վէ Յուդա վէ Սիմոնըն պիրատէրի ջօլ միւ-
կէր տէյի՞լ մի. վէ հէմշիրէլէրի պուրատա եանըմըզտա տէյիլլի՞ր մի՝ տէյէրէք անըն հադգընտա
4 սիւրչէրլէր իտի։ Յիսուս տախի անլէրէ տէտի քի՝ Պիր փէյղամպէր քէնոի վաթանընտան վէ ագրասպասը արասընտան վէ քէնոի խանէսինտէն ղայրի
5 եէրսե ի՛թիպարսըզ տէյիլ տիր։ Վ է օրատա պիր դաչ խասթալար իւզէրինէ էլլէրինի դօյուպ շիճա վէրտիյինտէն ղայրի պիր միւ՛ճիզէ իճրա էտէմէտի։
6 Վ է իմանսըզլըգլարընա թէ՛ աճճիւպ էտէր իտի. վէ թա՛լիմ էտէրէք, էթրաֆտա պուլունան քէօյլէրի տօլաշըր իտի։
7 Վ է օն իքիլէրի եանընա չաղըրըպ անլէրի իքիչէր իքիչէր կէօնտէրմէյէ պաշլատը. վէ անլէրէ նասիհաք
8 րուհլար իւզէրինէ գուտուրէթ վէրիպ, եօլ իչիւն, նէ տաղարճըգ վէ նէ էքմէք վէ նէ քեմէրտէ ագ-
9 չէ, Աննճագ չարըգ պաղլանըպ՝ իքի էնթարի կկամէյէրէք, պիր ՝աատատան մա՛տա պիր շէյ ալմամա-
10 լարընը թէնպիհ էլլէտի։ Վ է անլէրէ տէտի քի՝ Հէր հանկը խանէյէ կիրէրսէնիզ, օլ մահալտէն չը-

11 դընճայա տէյին՝ օրատա դալընըզ։ Վ է սիզի հէր քիմ դապուլ էթմէյիպ տինլէմէզսէ, օրատան չըգտըղընըզտա, անլէրէ շէհաատէթ օլմագ իւզրէ այագլարընըզըն ալթընտաքի թօզու սիլքինիզ. ֆիլ հագիգէ սիզէ տէրիմ քի՝ բուղ ի ճէզատա Սոդոմ վէ Գոմորըն հալի օլ շէհրին հալինտէն էհվէն օլուր։
12 Անլէր տախի չըգըպ՝ թէվպէ էթմէլէրի իչիւն վա՛ղ
13 էտէրլէր իտի։ Վ է չօգ ճինլէր չըգարըպ, եաղ սիւրբէրէք՝ չօգ խասթալարա շիճա վէրիրլէր իտի։
14 Վ է անըն իսմի շէօհրէթ պուլուպ, Հէրովդէս մէլիք տախի իշիթմէքլէ՝ Վաֆթիպ էտիճի Յովհաննէս էմվաթտան գըյամ էթմիշ տիր, վէ պու սէպէպտէն անըն վասըթասըյլէ միւ՛ճիզէլէր իճրա օլու-
15 նուրյօր՝ տէտի։ Վ է տիկէրլէրի՝ Եղիա տըր՝ տէրլէր, տիկէրլէրի տախի՝ Պիր փէյղամպէր եախօտ փէյ-
16 ղամպէրլէրէտէն պիրի կիպի տիր՝ տէրլէր իտի։ Ամմա Հէրովդէս պունու իշիթտիքտէ, Պու՝ պաշընը քէստիրտիյիմ Յովհաննէս տիր, էմվաթտան գըյամ էթմիշ տիր՝ տէտի։
17 Զիրա Հէրովդէս քէնտիսի պիրատէրի փիլիպպոսըն զէվճէսի Հէրոտիայը թէզէվվիճ էթմիշ օլմագլէ, անըն սէպէպինտէն ադամ կէօնտէրիպ Յովհաննէսի թութմուշ վէ զընտանտա պաղլամըշ իտի։
18 Զիրա Յովհաննէս Հէրովդէսէ՝ Պիրատէրինկին զէվճէսինի ալմագ սանա ճա՛իզ տէյիլ տիր՝ տէմիշ ի-
19 տի։ Վ է Հէրոտիա անա քին թութմուպ՝ անը դաթլ էթտիրմէք արզուսընտա իտի իսէ տէ, մուգ-
20 թէտիր տէյիլ իտի։ Զիւնքի Հէրովդէս Յովհաննէսին սաղիհ վէ մուգատատէս պիր ատամ օլտըղընը պիլմէքլէ, անտէն դօրդարագ՝ անը կէօզէտիր իտի.

վէ անը տինկլէմէքլէ չօգ շէյլէր իճրա էտէր իտի,
21 վէ անը իսթէքլէ տինկլէր իտի։ Վ֊է պիր միւնասիպ
կիւն կէլտիքտէ, եա՛նի Հէրովդէս քէնտի վէլատէ-
թի կիւնիւնտէ, պէօյլուք մէ՛մուրլարընա վէ պինկ
պաշըլարը իլէ Գալիլեանըն ա՛յանընա պիր վիյաֆէթ
22 վէրտիյինտէ, Իշպու Հէրօտիանըն դըզը կիրիպ րագս
էթմէքլէ՝ Հէրովդէսին վէ պէրապէրինճէ ոսֆրատա
օթուրանլարըն խոշընա կիտէրէք, մէլիք դըզա՝ պէն-
տէն հէր նէ իսթէրսէն թալէպ էյլէ, սանա վէրիրիմ՝
23 տէտի։ Վ֊է պէնտէն հէր նէ թալէպ էտէրսէն, մէ-
մալիքիմին նըսֆընա գատար սանա վէրիրիմ՝ տէ-
24 յիւ անա եէմին էթտի։ Մէզպուրէ տախի չըդըպ
վալիտէսինէ՝ Նէ՞ թալէպ էտէյիմ՝ տէտիքտէ,
Վաֆթիզ Էտիճի Յովհաննէսին պաշընը՝ տէտի։
25 Վ֊է դըզ ՚ածէլէթէն մէլիյին հուզուրընա կիրիպ՝
Շիմտի պանա Թէփսի իւղէրինտէ վաֆթիզ Էտիճի
Յովհաննէսին պաշընը վէրմէնիզի իսթէրիմ՝ տէյիւ
26 թալէպ էյլէտի։ Վ֊է մէլիք գիյատէսիյլէ միւքէտ-
տէր օլսա իսկ տէ, էմինլէրի վէ ոսֆրատա պէ-
րապէր օթուրանլար սէպէպինտէն, անը րէտտ էթ-
27 մէք իսթէմէտի։ Վ֊է մէլիք տէր ՚ադամ ճէլլատ
կէօնտէրիպ անըն պաշընըն կէթիրիլմէսինի էմր էյ-
28 լէտի։ Ո տախի վարըպ դընատանտա պաշընը քէսիպ,
պիր Թէփսի իւղէրինտէ կէթիրէրէք դըզա վէրտի,
29 դըզ տախի վալիտէսինէ վէրտի։ Վ֊է անըն շայիրտ-
լէրի պուհուզ իչիթտիքտէ, կէլտիլէր վէ ճէսէտինի
դալարըրպ պիր դապրա դօտրլար։
30 Վ֊է րէսուլլէր Յիսուսըն էտանընա ճէմ՚ օլուպ անա
իճրա վէ Թա՛լիմ էթտիքլէրի շէյլէրին ճիւմլէսինի
31 նագէլ էթտիլէր։ Ո տախի անլէրէ՝ Սիզ քէնտինիզ

Թէնհաճէ պէեապան պիր մահալէ կէլիպ՝ պիր ազ
իսթիրահաթ էտինիզ՝ տէտի. դիրա կէլիպ կիտէն-
լէր չօգ օլմազլէ՝ Թա՛ամ էթմէյէ պիլէ վազըթլարը
32 էօգ իտի։ Վ֊է Թէնհաճէ պէեապան պիր մահալէ
33 գայըգլէ ՚ազիմլէթ էթտիլէր։ Վ֊է [ճէմա՛աթ] ան-
լէրի կիտէր իքէն կէօրտիւ, վէ չօգ քիմսէլէր անը
Թանըմազլէ, ճիւմլէ շէհրլերտէն օրայա եայա սէ-
յիրտիպ՝ անլերտէն էվվէլ եէթիշէրէք, անըն էա-
34 նընա ճէմ՚ օլարլար։ Վ֊է Յիսուս չըդըպ՝ խայլի ճէ-
մա՛աթ կէօրտիւ, վէ չօպանսըզ գոյունլար կիպի
օլարդլարը իչիւն անլերէ շէֆգաթ էտերէք չօգ շէյ-
լէր Թա՛լիմ էթմէյէ պաշլատը։
35 Վ֊է արթըգ վազըթ կէչմիշ օլմազլէ, շայիրտլէրի
անըն էանընա կէլիպ՝ Ո֊ւ֊ը պէեապան պիր մա-
36 հալ տըր, վէ արթըգ վազըթ կէչմիշ տիր. Անլէ-
րի սալը վէր, էթրաֆտաքի չիֆթլիքլէրէ վէ քէօյ-
լէրէ վարըպ՝ քէնտիլէրինէ էքմէք ալընալար. գիրա
37 եէյէճէքլէրի էօգ սըր՝ տէտիլէր։ Ո տախի անլէրէ
ճէվապէն՝ Պունլարա սիզ Թա՛ամ վէրինիզ՝ տէտի.
վէ անա՝ Ակիպ իքի եիւզ տինարլըդ էքմէք սա-
թըն ալըպ անլէրէ Թա՛ամ վէրէլի՞մ մի՝ տէտիլէր։
38 Ո տախի անլէրէ՝ Գա՞չ էքմէյինիզ վար, կիտիպ
պագընըզ՝ տէմէտի իւղէրինէ, անլէր պագտըգտան
սօնրա՝ Պէշ է֊ֆէ֊ վէ իքի պալըգ վար՝ տէտիլէր։
39 Վ֊է անլէրէ՝ ճիւմլէսինի եէշիլ օթ իւղէրինէ պէօ-
40 լիւք պէօլիւք օթուրմալարընը էմր էյլէտի։ Անլէր
տախի եիւզէր վէ էլլիշէր, Թագըմ Թագըմ օթուր-
41 տըլար։ Վ֊է պէշ էքմէք իլէ իքի պալըգը ալըպ՝ սէ-
մայա տօղրու պագարագ պէրէքէթ տու՛ասը օգու-
տու, վէ էքմէքլէրի փարէլէտիքտէն սօնրա է֊ւֆէ֊

էօնլերինէ գօմագ իւզրէ, շայիրտլերինէ վէրտի. վէ
իքի պալըզը տախի ճիւմլէսինէ թագսիմ էյլէտի։
42 Վ֊է ճիւմլէսի եէյիպ տօյարլար։ (43) Վ֊է փարչա-
լարը օն իքի քիւֆէ տօլուսը օլարագ, պալըզլար-
44 տան տախի գալարըրտըլար։ Վ֊է պու էքմէքլէրտէն
եէյէնլէր պէշ պինկ գատար ատէմ իտի։
45 Վ֊է տէր՛ագապ շայիրտլերինէ իպրամ էթտի քի՝
քէնտիսի ճէմա՛աթը սալը վէրինճէյէտէք, անլէր
գայըղա կիրիպ՝ էվվէլճէ գարշը թարաճա, բէթ-
46 սայիդայա տօղրու կիտէլէր։ Քէնտիսի տախի ան-
լէրի սալը վէրտիքտէն սօնրա, տուա՛ էթմէք իւզրէ
47 տաղա կիթտի։ Վ֊է ագշամ օլարագտա, գայըզ տէ-
նիպին օրթասընտա օլուպ՝ քէնտիսի գարատա եա-
48 լընըզ իտի։ Վ֊է բիւգկեար մուխալիֆ օլմադլէ,
քիւրէք չէքէրէք՝ զահմէթտէ օլտըգլարընը կէօ-
րիւպ, կէճէնին տէօրտիւնճիւ նէվպէթի գարարլա-
րընտա տէնիզ իւզէրինտէ եիւրիւյէրէք եանլարընա
49 կէլտի, վէ անլէրի կէչմէք իսթէր իտի։ Անլէր տախի
անը տէնիզ իւզէրինտէ եիւրիւր կէօրտիւքլէրինտէ,
պիր խայալ տը զանն էտէրէք՝ ֆէրեատ էյլէտիլէր։
50 Ջիրա ճիւմլէսի անը կէօրիւպ՝ միւթաարիպ օլտըլար.
օ տախի անիտէ անլէր իլէ սէօյլէշիպ, անլէրէ՝ ձէ-
51 սարէթլէնինիզ. պէն իմ, գօրգմայընըզ՝ տէտի։ Վ֊է
գայըղա եանլարընա չըգտըգտա, բիւգկեար սաքին
օլտու. անլէր տախի քէնտի քէնտիլէրինէ ֆէվգ էլ
ղայէ հայրան օլուպ՝ թէ՛աճճիւպ էտէրլէր իտի։
52 Ջիրա օլ էքմէքլէրին քէֆքէյէթինի ֆէհմ էթմէ-
միշլէր իտի, չիւնքի գալպլէրի ղալիպ օլմուշ իտի։
53 Վ֊է գարշը թարաճա կէչտի, վէ Գէննեսարէթ
54 տիյարընա կէլիպ գարայա եանաշտըլար։ Վ֊է անլէր

դայըգտան չըգտըգտա՝ տէր հալ անը թանըտըլար.
55 վ֊է ճիվար պուլունան ճիւմլէ մահալլէրէ սէյիրտիպ՝
հէլլէթլիլերի եամաղլար իւզէրինտէ թաշըյարագ,
հէր նէրէտէ պուլունտըղընը իշիթտիլէր իսկ՝ օլ
56 մահալլէ կէթիրմէյէ պաշլատըլար։ Վ֊է հէր տախիլ
օլտըղը քէյ եա շէհր եա չիֆթլիքտէ, խասթալարը
մէյտանլարա գօյուպ՝ պարի լիսպասընըն էթէյինէ
տօգունալար տէյիս անտէն բէճա էտէրլէր իտի.
անա ճիւմլէ տօգունանլար տախի շիֆա պուլուբ-
լար իտի։

ՊԱՊ 7

1 Վ֊է ֆէրիսիլէր իլէ հէլլէմատան պա՛զըլարը երու-
սաղէմտէն կէլմիշ օլուպ՝ անըն եանընա ճէմ՛ օլ-
2 տըլար։ Վ֊է շայիրտլերինտէն պա՛զըլարընըն նափաք,
եա՛նի երժանմամըշ էլլէրլէ էքմէք եէափքլէրինի
3 կէօրմէքլէ, անլէրի թագսիհ էթտիլէր։ Ջիրա ֆէ-
րիսիլէր վէ ճիւմլէ եէհուտիլէր միւթէգաատիմինին
բիւյայէթինի թուէթմագտա օլուպ, էլլէրինի պիր
4 էյիճէ երժամատըգճա՝ եէմէք եէմէզլէր։ Վ֊է չար-
շըտան կէչէ+կէրիճէ, երժանմատըգճա եէմէք եէ-
մէզլէր. վէ հրֆզ էթմէք իւզրէ գապու էթտիք-
լէրի սա՛իր չօդ շէյլէր, քեատէլէր վէ պարտագլար
վէ պագըր գապլար վէ եամաղլար երժամալարը
5 վար տըր։ Պա՛տէհու ֆէրիսիլէր իլէ հէլլէմա անա՝
նի՞չին սէնին շայիրտլերին միւթէգաատիմինին բի-
վայէթի մուճէպինճէ հարէքէթ էթմէյիպ՝ երժան-
6 մամըշ էլլէրլէ եէրլէր՝ տէյիս սու՛ալ էթտիլէր։ Օ
տախի անլէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Սէզ միւրա՛ճլէր

Հագգընտա եազըլըզը իւզրէ՝ Պու գավմ պանա
լիսանէն հիւրմէթ էտէր, ֆագաթ դալպլէրի պէն-
7 տէն փէք ուզագ տըր։ Վէ ինսան թէնպիհսաթը
օլան թա՛լիմաթը էդյրէթմէքլէ, պանա պիհուտ
եէրէ ՚իպատէթ էտէրլէր՝ տէյիւ Եսպի վահիյլէ
8 էյի ալդլէմիշ տիր։ Ձիրա Ալլահըն էմրինի թէրքլէ,
ինսան րիվայէթինի, եա՛նի պարատագլար վէ քեա-
սէլէր եըյդամսըզընը հրֆզ էտիպ՝ պուննլարտան
9 պաշգա չօզ շէյլէր տախի էտէրսինիզ։ Վէ անլէրէ
տէտի քի՝ Րիվայէթինիզի թուԹմադ իչիւն Ալլահըն
10 էմրինի նէ՛ կիւզել րէտտ էտէրսինիզ։ Ձիրա Մով-
սէ՝ փէտէրինկէ վէ վալիտէյնկէ հիւրմէթ էյլէ, հէմ
տէ փէտէրինէ եա վալիտէսինէ շէԹմ էտէն մուԹ-
11 լագա գաթլ օլունսուն՝ տէտի։ Ամմա սիզ տէրսի-
նիզ քի՝ էյէր պիր ատամ փէտէրինէ եա վալիտէ-
սինէ՝ Թարաֆըմտան սանա ֆա՛իտէ օլաճագ շէյ
12 գուրպան, եա՛նի վագֆ օլունմըշ տըր՝ տէրսէ, Օլ
վագըթ անը արԹըգ փէտէրի եա վալիտէսի իչիւն
13 պիր շէյ էթմէյէ պրագմազըզընըզ։ Վէ Թա՛լիմ էթ-
տիյինիզ րիվայէթինիզիլէ Ալլահըն քէլամըզընը ֆէսխ
էտէրէք, պուննուն կիպի չօզ շէյլէր էտէրսինիզ։
14 Վէ պիւԹիւն ճէմա՛աԹը եանընտա չաղըրըպ, ան-
լէրէ տէտի քի՝ ճիւմլէնիզ պէնի տինկէյիպ անկլայը-
15 նըզ։ Ինսանըն տըշարըսընտան իչէրիսինէ կիրիպ
անը նափաք էտէ պիլէճէք պիր շէյ եօգ տըր. ան-
ճագ ինսանըզ նափաք էտէնլէր իչէրիսինտէն չըգար
16 շէյլէր տիր։ Իչիտիր դուլագլարը օլան իչիթմաին։
17 Վէ ճէմա՛աԹտան էֆէնտիմ խանէյէ կիրտիյինտէ,
շայիրտլէրի պու Թէմսիլի անտէն իսԹիֆսար էյլէ-
18 տիլէր։ Օ տախի անլէրէ՝ Սի՞զ տէ մի պէզյլէ ֆէհմ

սիզ սինիզ. անկլամա՞զ մը սընըզ քի՝ տըշարըտան
ինսանըն իչէրիսինէ կիրէն հիչ պիր շէյ անը նափաք
19 էտէմէզ։ Չիրա գալպինէ տէյիլ, ամմա անըն գար-
նընա կիրէր, վէ ճիւմլէ Թա՛ամըրը Թէմիզլէյէրէք,
20 խալայա չըգար՝ տէտի։ Վէ տախի ինսանը նափաք
21 էտէն ինսանտան չըգան շէյ տիր։ Ձիրա տէրսուն-
տէն, Եա՛նէ ատէմլէրին գալպինտէն ֆասիտ էֆքէար
22 վէ պինա վէ ֆահշ վէ գաթլ, Վէ սըրգաթ վէ
Թամա՛ վէ ֆըսագ վէ հիլէ վէ ֆիւճուր վէ սու՛ի նա-
զար վէ քիւֆր վէ դուրուր վէ խէպասէթ չըգար։
23 Պու ֆէնալըգլարըն ճիւմլէսի տէրսունտէն չըգըպ
ինսանը նափաք էտէր՝ տէտի։
24 Վէ օրատան գալգըպ՝ Սուր վէ Սայտա՛ Հուտուս-
տընա կիԹտի, վէ պիր խանէյէ կիրիպ՝ քիմսէյէ
մա՛լիւմ օլմասընը իսԹէմէտի իսէ տէ կիպլէնէմէտի։
25 Ձիրա նափաք բուհլու գըզը օլան պիր գարը անըն
հագգընտա խապէր ալարագ՝ կէլիպ այագլարընա
26 գափանտը։ Օլ գարը տախի Սիրօֆինիք Թա՛իֆէ-
սինտէն Եունանիյէ օլուպ, գըզընտան ճինի չըգար-
27 մասընը անտէն րէճա էյլէտի։ Ամմա Ցիսուս անա՝
Պրագ, Եվվէլա Եվլատ տօյսուն. զիրա Եվլատըն էք-
մէյինի ալըպ՝ քէօփէքլէրէ աԹմագ էյի տէյիլ տիր՝
28 տէտի։ Մէրգումէ տախի անա ճէվապէն՝ Պէլի, եա
Բապպ, չիւնքի քէօփէքլէր տախի սօֆրանըն ալ-
Թընտա, Եվլատըն գըրընԹըլարընտան եէրլէր՝ տէտի։
29 Օ տախի անա՝ Պու սէօզ իչիւն կիԹ. ճինն սէնինի
30 գըզընտան չըգմըշ տըր՝ տէտի։ Վէ մէրգումէ խա-
նէսինէ վարըգտա, ճինն չըգմըշ վէ գըզը տէօ-
շէքտէ եաթմըշ պուլտու։
31 Վէ եինէ Սուր վէ Սայտա Հուտուսընտան չը-

պըպ՝ Տէգափօլիս Հուսուսըրնըն արասընաան գա-
32 լիլեա տէնիզինէ կէլտի։ Վ֊է սաղըը վէ փէղիթէք պիր
քիմսէյի կէթիրիպ՝ իւզէրինէ էլինի գօմասընը անտէն
33 րէճա էյլէտիլէր։ 0 տախի անը ճէմա'աթ իչինտէն
Թէնհայա չէքիպ, փարմագլարընը անըն գուլագլա-
րընա գօյարագ՝ Թիւքիւրիւպ տիլինէ տօգուննատու։
34 Վ֊է ահմայա տօղրու նազարէթ ահ էտիպ, անա՝ Էֆ-
35 ֆաթա, եա'նի աչըլ՝ տէտի։ Վ֊է տէր Հալ անըն
գուլագլարը աչըլըպ վէ տիլինին պագը չէօղիւլիւպ՝
36 տօղրու Թէքէլլիւմ էթտի։ Վ֊է անլէրէ պուննու
քիմսէյէ սէօյլէմէմէյէրինի Թէնպիհ էթտի. ամմա
անլէրէ Հէր նէ գատար Թէնպիհ էթտի իսէ տէ,
37 օլ գատար ղէյատէ նէչըր էտէրլէր իտի։ Վ֊է ֆէվղ
էլ ղույէ Հայրան գալըպ՝ Հէր շէյի էյի էյլէտի.
Հէմ սաղըրլարը իչիթտիրիր Հէմ տէ տիլսիպլէրի
սէօյլէտիր՝ տէրլէր իտի։

ՊԱՊ 8

1 Օլ կիւնլէրտէ փէք չօղ ճէմա'աթ պուլունուպ՝
Էէյէճէքլէրի օլմատըղընատան, [Յիսուս] շայիրտլէ-
2 րինի Հանրնա չաղըրըպ՝ անլէրէ տէտի քի, Պու ճէ-
մա'աթա ածըրըմ, չիւնքի շիմտի իւչ կիւն տիր,
Հանրմուա պուլունույօրլար վէ Էէյէճէքլէրի Հօղ
3 տըր։ Վ֊է էյէր անլէրի էվլէրինէ աճ սալը վէրիր-
սէմ, Հօլտա Թաձաթլարը քէսիլիր. ղիրա պա'ղը-
4 լարը ուղագատան կէլտիլէր։ Վ֊է շայիրտլէրի անա
ճէվապէն՝ Պուննլարը պուրատա, չէօլտէ պիր քիմսէ
5 էքմէքլէ նա՞սըլ տօյուրա պիլիր՝ տէտիլէր։ Վ֊է ան-
լէրէ՝ Գա՞չ էքմէկլինիզ վըր՝ տէկիւ ատ՞ալ էթ-

6 տիյինտէ, անլէր՝ Եէտի տանէ՝ տէտիլէր։ Վ֊է ճէ-
մա'աթըն եէր իւզէրինտէ օթուրմասընը էմր էթտի,
վէ օլ եէտի էքմէկի պէրպ՝ Թէչէքքիւր էթտի, վէ
փարէվէյիպ՝ էօնլէրինէ գօմադ իւղրէ շայիրտլէրինէ
վէրտի. անլէր տախի ճէմա'աթըն էօնիւնէ գօտը-
7 լար։ Վ֊է պիր գաչ քիւչիւք պալըգլարը օլմադլէ,
պէրէքէթ տու'ասը օգուչուպ՝ Պուննլարը տա էօն-
8 լէրինէ գօյունըղ՝ տէտի։ Վ֊է եէչիպ տօյարլար, վէ
փարչալարընը ֆաղլասընատան եէտի զէննպիլ գալարը-
9 տլար։ Եէչէնլէր տախի տէօրթ պինկ գատար իտի.
10 վէ անլէրի սալը վէրտի։ Վ֊է տէր'ադագ շայիրտ-
լէրի իլէ գույրուղա պինիպ՝ ՏալմանուԹա Թարաֆընա
կիթտի։

11 Վ֊է ֆէրիսիլէր չըգըպ՝ անը Թէճրիպէ իչիւն, քէն-
տիսինտէն սէմատան պիր 'ալամէթ Թալէպ էտէ-
րէք, անըն իլէ միւպահէսէ էթմէչէ պաշլատըլար։
12 Վ֊է տէրուննինտէն ահ չէքիպ՝ Պու նէսլ նի՞չիւն
'ալամէթ Թալէպ էտէր. Հադիգաթէն սիզէ տէրիմ
քի՝ պու նէսլէ պիր 'ալամէթ վէրիլմէյէճէք տիր՝
13 տէտի։ Վ֊է անլէրի պրագըպ՝ էինէ գույրուղա կիր-
մէքլէ, գարշը Թարաֆա կէչտի։

14 Վ֊է էքմէք ալմասընը ունուԹմըշլար իտի. գույրգ-
տա տախի Հանլարընատա պիր էքմէքտէն պաշգա
15 եօգ իտի։ Վ֊է անլէրէ՝ Պագընըղ, ֆէրիսիլէրին
մույասընատան վէ Հէրովդէսին մույասընատան սագը-
16 նընըղ՝ տէկիւ Թէնպիհ էյլէտի։ Վ֊է պիրիպիրի իլէ
սէօյլէշիպ՝ Էքմէկիմիզ օլմատըղը իչիւն տիր՝ տէ-
17 տիլէր։ Վ֊է Յիսուս պուննու պիլմէքլէ անլէրէ տէտի
քի՝ Նի՞չիւն էքմէկինիզ օլմատըղը իչիւն սէօյլէշիր-
սինիզ. տահա ֆէհմ էթմի՞զ մի սինիզ, վէ իտրաք

էթմէ՞ղ մի սինիղ. գալղինիղ տահա ղալի՞ղ մի տիր։
18 կէօղլերինիղ վար իքէն կէօրմէ՞ղ մի սինիղ, վէ գու-
լագլարընըղ վար իքէն իշիթմէ՞ղ մի սինիղ, խաթ-
19 րընըզա տախի կէթիրմէ՞ղ մի սինիղ։ Օլ պէշ պինկ
ատէմ պէշ էքմէյի փարչէյիպ՝ Թէվրի՝ էլլէհիյիմ
տէ, գա՞չ քիւֆէ տօղուսը ուրնա փարչա գալարը-
20 տընըզ. անա՝ Օն իքի՝ տէտիլէր։ Վ՚է օլ տէօրթ պինկ
քիշիյէ եէտի էւհէյէ ՐԷվէ՝ էյլէհյիմէ, գա՞չ ղէն-
պիլ տօղուսը փարչա գալարըրընըզ. անլէր տէ՝
21 եէտի՝ տէտիլէր։ Վ՚է անլէրէ՝ Նի՞չիւն խորաք էթ-
մէղ սինիղ՝ տէտի։
22 Վ՚է Ռէթասյիդայա կէլտի. վէ եանընա պիր ա՚մա
23 կէթիրիպ՝ անա տօգուշնմասընը ըէճա էթտիլէր։ Օ
տախի ա՚մայը էլինատէն թուէթուպ՝ քէօյատէն տըշարը
չըգարտը. վէ կէօղլերինէ թիւքիւրիւպ՝ էլլէրինի
անըն իւղէրինէ գօմմաղէ, անա՝ Պիր շէյ կէօրի՚յօր
24 մը սըն՝ տէյիւ սու՚ալ էթտի։ Օ տախի պապըպ՝
Աղաճլարա պէնկղեր ատէմլերի եիւրիւը կէօրիւյօրըմ՝
25 տէտի։ Պա՚տէհու էլլէրինի Թէքրար անըն կէօղլերի
իւղէրինէ գօյուպ՝ պապտըրտը. օ տախի իֆադաթ
26 պուլուպ՝ հէր շէյի աշխէտարէ կէօրտիւ։ Վ՚է՝ քէօյէ
կիրիպ՝ քէօյատէ քիմսէյէ սէօյլէմէյէսին՝ տէյէրէք
անը խանէսինէ կէօնտէրտի։
27 Վ՚է Յիսուս շայիրտլէրի ինէ Գայսէրիյէ ի փիլիպ-
պոս քէօյլերինէ կիտիպ՝ եօլտա շայիրտլէրինէ՝ Ատէմ-
լերին տէտիքլէրինէ կէօրէ պէն քի՞մ իմ՝ տէյիւ
28 սու՚ալ էթտի։ Անլէր տախի՝ Վաֆթիղ էտիճի
Յովհաննէս, վէ պա՚ղըլարը Եղիա, վէ պա՚ղըլարը
տախի՝ փէյղամպէրլէրտէն պիրի սին՝ դէյօրլար՝ տէյիւ
29 ճէվապ վէրտիլէր։ Վ՚է անլէրէ՝ Եա սիղին տէտիյի-

նիղէ կէօրէ պէն քի՞մ իմ՝ տէտի. Պետրոս տախի
30 անա ճէվապէն՝ Սէն Մէսիհ սին, տէտի։ Վ՚է անլէրէ՝
Հադդըմոա քիմսէյէ պիր շէյ սէօյլէմէյինիղ՝ տէյիւ
էքիտէն Թէնպիհ էյլէտի։
31 Վ՚է Իսկի իւլ Ինսան չօգ էլէմ չէքիպ՝ իխթիյար-
լար իլէ պաշ քեահինլէր վէ Իւլէմա Թարաֆընատան
բէտտա օլունուպ՝ գաթիլ օլունմագ, վէ իւչ կիւնատէն
սոնրա գըյամ էթմէք կէրէք իտիյինի անլէրէ Թա՚-
32 լիմ էթմէյէ պաշլատը։ Վ՚է պու աէօզիւ աշիքեարէ
սէօյլէտի. վէ Պետրոս անը պիր Թարաֆտա տլրպ՝
33 Թա՚զիր էթմէյէ պաշլատը։ Օ տախի տէօնիւպ
շայիրտլէրինէ պագտըդտա, Պետրոսը Թա՚զիր էտէ-
րէք՝ Արտըմա չէքիլ, էյ Շէյթան, զիրա Ալլահ
՚ա՚իտ օլան շէյլերէ տէյիլ, անճագ ատէմլերէ ՚ա՚իտ
օլան շէյլերէ սարի ը էֆքեար էտէրսին՝ տէտի։
34 Վ՚է ճէմա՚աթը շայիրտլէրի իլէ պէրապէր եանընա
չաղըրըպ անլէրէ տէտի քի՝ Հէր քիմ արտըմճա
կէլմէք իսթէրսէ, Թէրք ի նէֆս էտէրէք՝ խաչընը
35 եիւքլէնիպ արտըմ սըրա կէլսին։ Զիրա Հէր քիմ
ճանընը գուրթարմագ իսթէրսէ, անը ղայ՝ էտէճէք,
վէ Հէր քիմ ճանընը պէնիմ իչիւն վէ պէշարէթ
իչիւն ղայ՝ էտէրսէ, անը գուրթարտաճագ տըր։
36 Զիրա պիր ատէմ պիւթիւն տիւնեայը գազանըպ
տա, քենտի ճանընը զայ՝ էտէրսէ, նէ՞ իսթիֆատէ
37 էտէր։ Եախօտ ատէմ քենտի ճանընա պէտել նէ՞
38 վէրէ պիլիր։ Զիրա Հէր քիմ պու զինաքեար վէ
կիւնահքեար նէսել իչինտէ՝ պէնտէն վէ սէօզլէրիմ
տէն տօղայը ութանըրսա, Իսկի իւլ Ինսան տախի
մուգատտաես մէլա՚ՔԷհի իլէ քենտի փէտէրինին ճէ-
լալինատէ կէլտիյի զէմման՝ անտէն տօղայը ութանա-

39 ճաղ տըը։ Վէ անլէրէ՝ Հագիդաթէն սիզէ տէրիմ
քի՝ պուբատա Հաղըը օլանլարտան պա՛ղըսը վար
տըը քի՝ մէլէքիւթ Ուլլահըն դուտրէթլէ կէլմիյի-
նի կէօրմէյինճէ էօլիւմ ասլա թամամնայաճադ տըը՝
տէտի։

ՊԱՊ 9

1 Վէ ալթը կիւն սօնրա Յիսուս Պետրոս իլէ Յա-
կորոս վէ Յովհաննէսի պէրապէր ալըպ՝ անլէրի հա-
լընըդ վէ թէնհաճէ եիւքսէք պիր տաղ իւղէրինէ
2 կէօթիւրտիւ։ Վէ էօնլէրինտէ սուրէթի թէպէտ-
3 տիւլ էտիպ, Էլպհսէսի փարլադ՝ հէր իւղէրինտէ
հիչ պիր դաստարըն պէյադ էտմէյէճէյի տէրէ-
ճէտէ, հէման դար կիպի ղայէթ պէյադ օլտու։
4 Վէ անլէրէ Մովսէս իլէ եղիա կէօրիւնիւպ՝ Յիսուս
5 իլէ սէօյլէշէյօրլար իտի։ Վէ Պետրոս Յիսուսա խի-
թապէն՝ Բապպի, պիզէ պուբատա պուլունմադ էյի
տիր. վէ պիրի սէնին վէ պիրի Մովսէս վէ պիրի տէ
6 Եղիա իչիւն իւչ խայմէ եափալըմ՝ տէտի։ Զիւնքի
ղէյատէսիյլէ խավֆ էթմիշ օլմալարընա, նէ սէօյ-
7 լէյէճէյինի պիլմէտի։ Վէ պիր պուլութ անլէրի
կէօլկէսի ալթընա ալըպ՝ Սէվկիւլիւ օղլըմ պուս տըը,
պունու տինլէյինիզ՝ տէյիւ պուլութտան պիր սէտա
8 կէլտի։ Վէ հէման անլէր էթրաֆնա պագըպ՝ հալը-
նընդ Յիսուստան մա՛տա եանլարընտա արթընդ քիմ
9 սէյի կէօրմէտիլէր։ Վէ տաղտան էնէրլէր իքէն,
Իպն իւլ ինսան էմվալթտան գընյամ էտինճէյէտէք,
կէօրտիւքլէրինի քիմսէյէ նագլ էթմէտինլէր տէյիւ
10 անլէրէ թէնպիհ էթտի։ Վէ պու սէօզիւ արալա-

րընտա սաղլայըպ՝ էմվալթտան գընյամ էթմէք նէ
11 տէմէք օլտըղընը միւսապահէսէ էտէրլէր իտի։ Վէ
'իւլէմա նի՞չիւն՝ Էվվէլա Եղիա կէլմէք կէրէք տիր,
12 տէրլէր՝ տէյիւ անա սո՛ալ էթտիլէր։ Ո տախի
անլէրէ ճէվապէն՝ կէրչի Եղիա էվվէլա կէլիպ, հէր
շէյի թամղիմ էտէր, վէ Իպն իւլ ինսան հագգընտա,
չօգ էլէմ չէքիպ հագարէթ կէօրէճէք տիր՝
13 տէյիւ եազըլմըշ տըը. Պէն իսկ սիզէ տէրիմ քի՝
Եղիա կէլմիշ տիր, վէ անըն հագգընտա եազըլտըդը
իւզրէ, անա հէր իսթէտիքլէրի շէյի եափտըլար՝
տէտի։
14 Վէ շայիրտլէրին եանընա կէլտիյինտէ, անլէրին
էթրաֆընտա խայլի ճէմա'աթ վէ անլէր իլէ մի-
15 պահէսէ էթմէքտէ օլան 'իւլէմայը կէօրտիւ։ Վէ
պիւթիւն ճէմա'աթ անը կէօրտիւքիւ կիպի, հայրան
օլուպ՝ եանընա սէյիրտէրէք, անը սէլամլատըլար։
16 Ո տախի 'իւլէմայա՝ Անլէր իլէ նէ՞ մուսապահէսէ է-
17 տիյօրսընըդ՝ տէյիւ սո՛ալ էթմէսի իւզէրինէ, ճէ-
մա'աթտան պիր ատամ ճէվապ վէրիպ՝ Եա Մո՛ալ-
լիմ, օղլըմը սանա կէթիրտիմ, անտէ պիր տիլսիզ
18 րուհ օլմաղլէ, Հէր ներէտէ թուութարսա, անը եէրէ
չարփար. ո տախի քէօփիւրիւպ տիշլէրինի ղըճըր-
տատըը, վէ դուրուր. վէ՝ Անը չըգարընըդ տէյիւ
շայիրտլէրինէ սէօյլէտիմ իսէ տէ, մուգթէտիր օլ-
19 մատլար՝ տէտի։ Ո տախի անլէրէ ճէվապ վէրիպ՝
Էյ լմանսըդ նէսլ, նէ՞ վագթա գատար սիզինի իլէ
պէրապէր օլայըմ. նէ՞ վագթա գատար սիզէ թէ-
համմիւլ էտէյիմ. անը պանա կէթիրինիզ՝ տէտի։
20 Վէ եանընա կէթիրտիքլէրինտէ, անը կէօրտիւքիւ
կիպի բուհ անը սարսատը. ո տախի եէրէ տիւշիւպ,

21 աղղը քէօփիւրէրէք՝ եռւվարլանտը։ Վէ Յիսուս
պունուն նէ ղէմանտէն պէրու անա վադը՝ օլտղընը
փէտէրինտէն սու՞ալ էթտիքտէ, օ տախի՝ Սէպա-
22 վէթինտէն պէրու. Վէ անը հէլալ էթմէք իւղրէ
չօղ տէփ՚ա ամէնէ վէ սույա ամմըշ տը. լաքին
էյէր պիր շէյ եափա պիլիր իսէն, պիղէ ժէրհամէթ
23 էափ իմտատ էյլէ՝ տէտի։ Յիսուս տախի անա՝
իման էտէ պիլիր իսէն, իման էտինէ հէր շէյ միւմ-
24 քին տիր՝ տէտի։ Վէ անիտէ չօճուղըն փէտէրի
կէօղ եաշը տէօքէրէք ճիրեատ էտիպ՝ իման էտէ-
րիմ, եա Թապպ, իմանըզդըղըմա իմտատ էյլէ՝ տէ-
25 տի։ Վէ Յիսուս ճէմա՚ատըն սէյիրտիպ ճէմ՚ օլ-
տղընը կէօրտիւքտէ նափաք բուհու ազտըլայըպ
անա՝ էյ տիլտիղ վէ սաղըը բուհ, պէն սանա էմր
էտէրիմ, պունատան չըդ վէ պիր տահա կիրմէ՝ տէտի։
26 Բա՜հ տախի պաղըրտարագ վէ անը շիտտէթլէ սար-
սարադ չըդտը. օ տախի էօլիւ կիպի օլտու, շէօյլէ
27 քի չօգլտըը՝ էօլմիւշ տիր, տէտիլէր։ Վէ Յիսուս
անը էլինտէն թուռթուպ գալտըրմատըյլէ գալգտը։
28 Վէ խանէյէ կիրտիյինտէ, շայիրտլէրի՝ Պիղ անը
նի՞չիւն չըգարամատըդ՝ տէյիւ անտէն թէնհաճէ
29 սու՞ալ էթտիլէր։ Օ տախի անլէրէ՝ Պու մադուլէ-
նէին, տուա՚ա վէ օրուճտան ղայրի պիր վէճհլէ չըգ-
մատը միւմքին տէյիլ տիր՝ տէտի։
30 Վէ օրատան չըգըպ՝ Գալիլէատան կէչէրլէր իքէն,
պիր քիմսէյնին վադըճ օլմատընը իսթէմէզ իտի։
31 Զիրա շայիրտլէրինէ թա՚լիմ էտիպ, անլէրէ՝ Իսն
իւլ ինսան ատէմլէր էլինէ թէսլիմ օլունաճագ վէ
անը գաթլ էտէճէքլէր, վէ գաթլ օլունարգտան
սօնրա իւչիւնճիւ կիւնտէ դըյտամ էտէճէք տիր՝

32 տէտի։ Ամմա անլէր պու սէօղիւ անկլամայրպ՝ ան-
տէն սու՞ալ էթմէյէ տախի դօրգտըլար։
33 Վէ կափատնայումա կէլտի. վէ խանէտէ իքէն
անլէրէ՝ Եօլտա պիրիսպիրինիղ իլէ նէ՞ միւզահէսէ
34 էթտինիղ՝ տէյիւ սու՞ալ էթտի։ Անլէր տախի սիւ-
քիւթ էթտիլէր. դիրա՝ Պէօյիւք քի՚մ տիր՝ տէյիւ
եօլտա պիրիսպիրի իլէ միւզահէսէ էթմիշլէր իտի։
35 Օ տախի օթուրտու, վէ օն իքիլէրի չաղըրըպ ան-
լէրէ՝ Էյէր պիր քիմսէ պիրինճի օլմազ իսթէրսէ,
ճիւմլէսինին մու՞ախէրի վէ ճիւմլէսինին խըտմէթ-
36 քէարը օլսուն՝ տէտի։ Վէ պիր չօճուգ ալըպ օր-
թալարընտա տուրտուրտու, վէ անը գուճաղընա
37 ալըպ անլէրէ, Հէր քիմ պէօյլէ չօճուգլարտան
պիրինի պէնիմ իսմիմ իչիւն գաբուլ էտէրսէ, պէ-
նի գաբուլ էթմիշ օլուր. վէ հէր քիմ պէնի գա-
բուլ էտէրսէ, պէնի տէյիլ, ֆագաթ պէնի իրսալ
էտէնի գաբուլ էթմիշ օլուր՝ տէտի։
38 Վէ Յովհաննէս անա ճէվապ վէրիպ՝ Եա Մու՞ալ-
լիմ, արատմըզճա կէլմէյէրէք, սէնին իսմինէ ճինն-
լէր չըգարան պիր քիմսէ կէօրտիւք, վէ արտմըզճա
39 կէլմէտիյինտէն անը մէն՝ էթտիք՝ տէտի։ Յիսուս
իսէ տէտի քի՝ Անը մէն՝ էթմէյինիղ, զիրա իսմիմլէ
մու՚ճիզէ իճրա էտիպ տէ, ֆիլհաղ պէնիմ հագ-
40 զմտա ֆէնա սէօյլէյէ պիլէն եօգ տը։ Զիւնքի
պիզէ մուխալիֆ օլմայան պիզիմ թարաֆըմըզտան
41 տը։ Զիրա Փրիստոսա միւթէ՚ալլըգ օլտըղընըզտան
հէր քիմ սիզէ պէնիմ իսմիմ իչիւն պիր քեասէ սու
իչիրիրսէ, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ էճրինի
42 սալա զայ՝ էթմէյէճէք տիր։ Վէ պանա ինանան
քիւչիւքլէրին պիրինի հէր քիմ սիւրչտիւրսէ,

պղնուհնա պիր տէյիրմէն թաշը սաըլըպ՝ տէնիզէ
43 ամըլմասը քէնտինէ տահա խայրլը սըր։ Վ՚է էյէր
էլինկ սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուրսա, անը քէս.
Հայաթա սագլամ կիրմէք՝ իքի էլինկ օլուպ ճէհէն-
նէմէ, օլ սէօնմէդ ամէնէշ կիմմէքտէն սանա խայրլը
44 սըր. Օրատա անլէրին դուրտու էօլմէդ վէ ամէնէշ
45 սէօնմէդ։ Վ՚է էյէր այաղընկ սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ
օլուրսա, անը քէս. Հայաթա թօփալ կիրմէք՝ իքի
այաղընկ օլուպ ճէհէննէմէ, օլ սէօնմէդ ամէնէշ
46 ամըլմադտան սանա խայրլը սըր. Օրատա անլէրին
47 դուրտու էօլմէդ վէ ամէնէշ սէօնմէդ։ Վ՚է էյէր կէօ-
զինկ սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուրսա, անը չըդար.
Մէլէքիւմ Ուլլահ թէք կէօզլիւ կիրմէք՝ իքի կէօ-
զինկ օլուպ ճէհէննէմ ամէնէշինէ ամըլմադտան
48 սանա խայրլը սըր. Օրատա անլէրին դուրտու էօլ-
49 մէդ վէ ամէնէշ սէօնմէդ։ Զիրա հէր քէս ամէնէշէ
թուզլանաճադ, վէ հէր դուրպան թուզլէ թուզլա-
50 նաճադ սըր։ Թուզ էյի տիր, ամմա թուզ թաթ-
սըզ օլուրսա, անը նէ՞ իլէ թէրպիյէ էտէճէքսինիզ.
քէնտիլէրինիզտէ թուզընըզ օլուպ՝ պիրիպիրինիզ
իլէ միւսալէմլէր իւզրէ օլունըզ։

ՊԱՊ 10

1 Վ՚է օրատան գալգըպ՝ Իրտանընն գարշը թարա-
ֆընատան, Եհհուտիյէ Հուդուտընա կէլտի. վէ խալգ
թէքրար անընն էանընա ճէմ՚ օլորգտա, քէնտի
՚ատէթի իւզրէ եինէ անլէրէ թա՚լիմ էտէր իտի։
2 Վ՚է ֆէրիսիլէր անընն էանընա կէլիպ, անը թէճ-
րիպէ էտէրէք՝ Զէվճէսինի թաթլիդ էթմէք ատէմէ
3 ճա՞իզ մի՝ տէյիւ անտէն սո՚ալ էթտիլէր։ Օ տախի

անլէրէ ճէվապէն՝ Մովսէս սիզէ նէ՞ էմր էյլէտի՝
4 տէտի։ Վ՚է անլէր՝ Մովսէս թալաֆնամէ եազրպ
5 թաթլիդ էթմէյէ իզն վէրտի՝ տէտիլէր։ Վ՚է Յիսուս
անլէրէ ճէվապէն՝ Սիզէ պու էմրի զրլզէթ ի գալ-
6 պինիզ սէպէպիյլէ եազտը։ Ամմա խալիխտա ի խիլ-
գամէտա Ալլահ անլէրի էրքէք վէ տիշի խալգ էթտի։
7 Պու սէպէպտէն ատէմ փէտէրինի վէ վալիտէսինի
8 Թէրք էտիպ՝ զէվճէսինէ միւլասըգ օլարագ, Իքիսի
եէք վիւճուտա օլաճագլար. պինա՛էն ՚ալէյհ արթըգ
9 իքի տէյիլ, լաքին եէք վիւճուտա տիրլէր։ Իմտի Ալ-
լահըն բապթ էյլէսինինի ինսան այըրմասըն՝ տէտի։
10 Վ՚է խանէտէ շայիրտլէրի եինէ պուննու անտէն
11 սո՚ալ էթտիլէր։ Օ տախի՝ Հէր քիմ զէվճէսինի
Թաթլիդ էտիպ տիկէրինի Թէզէվվիւճ էտէրսէ, անըն
12 ՚ալէյհինէ զինա էտէր։ Ֆէզլաիք պիր գարը գօճա-
սընը Թաթլիդ էտիպ տիկէրինէ Թէզվիճ օլունուրսա,
զինա էտէր՝ տէտի։
13 Վ՚է անլէրէ տօգուննմասը իչիւն եանընա քիւչիւք
չօճուգլար կէթիրտիլէր. շայիրտլէրի իսէ կէթիրէն-
14 լէրի ազարլատըլար։ Վ՚է Յիսուս պուննու կէօր-
տիւքտէ կիւճէնիպ՝ անլէրէ խիթապէն՝ Պրագընըզ,
չօճուգլար եանըմա կէլսինլէր, վէ անլէրի մէն՝ էթ-
մէյինիզ, զիրա մէլէքիւթ Ուլլահ պու մագուլէլէրին
15 տիր։ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ մէլէքիւթ Ուլ-
լահը հէր քիմ քիւչիւք չօճուգ կիպի գապուլ էթ-
16 մէզսէ, անա ասլա կիրմէյէճէք տիր՝ տէտի։ Վ՚է
անլէրի գուճաղընա ալըպ, իւզէրլէրինէ էլլէրինի
գօյարագ՝ անլէրէ խայր տու՛ա էյլէտի։
17 Վ՚է եօլա չըգտըղընտա, պիր քիմսէ եանընա
սէյիրտիպ՝ Հուզուրընտա տիզ չէօքտիւ. վէ անա՝

Իյ քերիմ մռ'ալիմ, էպէտի Հայաթա վարիս օլ-
մազ իչիւն նէ՞ եափայըմ՝ տէյիւ սո՞ռալ էյլէտի։
18 Յիսուս տախի անա՝ Նի՞չիւն պանա քերիմ տէյօր-
սըն. պիրտէն, եա՛նի Աստուած զայրի քերիմ եօգ
19 տըր։ Իմրլերի պիլիրսին. Ձինա էթմէյէսին, Գաթլ
էթմէյէսին, Սըրդաթ էթմէյէսին, Եալան շէհա-
տէթ էթմէյէսին, Ղատր էթմէյէսին, Փէտերինէ
20 վէ վալիտէյնէ հիւրմէթ էյլէ՝ տէտի։ Ո տախի անա
ճէվապէն՝ Իյ մռ'ալիմ, պունլարըն ճիւմլէսինի
21 սէպավէթիմտէն պէրու հըճղ էյլէտիմ՝ տէտի։ Վէ
Յիսուս անա պադըպ անը սէվտի, վէ անա խիթա-
պէն՝ Պիր նօգսանընկ վար. կիտիպ՝ նէնկ վար իսէ
սաթ, ֆուդարայա վէր, վէ սէմաստա խազինէյէ
մալիք օլուրսըն. վէ խայէր ելիւքէնիպ կէլ, պանա
22 թաապ՝ օլ՝ տէտի։ Ո տախի պու սէօզտէն զամանաք
օլաու, վէ միւքէտտէր օլարադ կիթտի, չինքի չօգ
23 մալի վար իտի։ Յիսուս տախի էթրաֆընա պադըպ
շայիրտալերինէ՝ Մալտար քիմնէլեր մէլէքիւթ Ու-
24 լահա նէ կիւճլէ կիրելլեր՝ տէտի։ Շայիրտալերի իսէ
անըն սէօզլերինէ հայրան գալմազլարըյլէ, Յիսուս
թէքրար անլերէ ճէվապէն՝ Իյ չօճուգլարըմ, մալէ
ի'թիմատ էտէնլերին մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէսի
25 նէ կիւճ տիր։ Ձէննկինին մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմե-
սինտէն, տէվէննին իյնէ տելիյինտէն կէչմէսի տահա
26 գօլայ տըր՝ տէտի։ Վէ անլեր զիյատէսիյլէ հայրան
օլուպ, արտալարընտա՝ Իյլէ իսէ քի՞մ խելաս պուլա
27 պիլիր՝ տէտիլեր։ Վէ Յիսուս անլերէ պադըպ՝ Ին-
սան ի'նտինտէ պու զայր ի միւմքին տիր, լաքին
Աստուածն ի'նտինտէ տէյիլ տիր, զիրա ի'նտա Աստուած
28 հէր շէյ միւմքին տիր՝ տէտի։ Պէտրոս անա՝ Իշէ

պիզ հէր շէյի թէրք էտիպ սանա թաապ՝ օլարդ՝
29 տէմէյէ պաշլատը։ Յիսուս տախի ճէվապէն՝ Հագի-
դաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պէնիմ իչիւն վէ պէշա-
րէթ իչիւն խանէ եա պիրտաէր եա հէմշիրէ եա
փէտէր եա վալիտէ եա զէվճէ եա էվլատ եա թար-
30 լալարը թէրք էթմիշ օլուպ տա, Շիմտի պու զէ-
մանատէ թէ'տատիլէր իլէ պէրապէր եիւզ գաթ
զիյատէ խանէ վէ պիրտաէր վէ հէմշիրէ վէ վալիտէ
վէ էվլատ վէ թարլալարա, վէ ախրէթտէ Հայաթ ը
էպէտիյէյէ նա՛իլ օլմայաճագ պիր քիմսէ եօգ տըր։
31 Լաքին չօգ էվվէլքիլէր սօնրաքի վէ սօնրաքիլէր էվ-
վէլքի օլաճագ տըր՝ տէտի։
32 Վէ անլեր Երուսաղէմէ չըգմագ իւզրէ եօլտա
իքէն, Յիսուս էօնլերինճէ կիտէր իտի, վէ անլեր
հայրան գալարադ, արտընճա կիտէր իքէն գօրգար-
լար իտի. վէ եինէ օն իքիլերի եանընա ալըպ՝ քէն-
տինէ օլաճագ վուգու'աթը անլերէ սէօյլէյէյէ պաշ-
33 լատը. Եա՛նի՝ Իշէ պիզ Երուսաղէմէ չըգըյօրըզ,
վէ Իսկն իւլ ինսան պաշ քեահինլեր իլէ ի'լէմայա
թէսլիմ օլունաճագ, անլեր տախի անըն գաթլինէ
հիւքմ էտիպ, անը թա՛իֆլերին էլինէ թէսլիմ
34 էտէճէքլեր. Պունլար տախի անը խաթիհզա էտիպ՝
գամչըյլէ տէօյերէք իւզերինէ թիւքիւրէճէքլեր, վէ
անը գաթլ էտէճէքլեր. ո տախի իւչիւնճիւ կիւնտէ
գըյամ էտէճէք տիր՝ տէտի։
35 Վէ Զէբեդէոս օղուլլարը Յակոբոս իլէ Յովհան-
նէս եանընա կէլիպ՝ Եա Մռ'ալիմ, թալէպ էտէ-
ճէյիմիզ շէյի պիզէ իճրա էթմէկի խաթէրիզ՝ տէ-
36 տիլեր։ Ո տախի անլերէ՝ Սիզէ նէ՞ իճրա էթմէմի
37 խաթէրսինիզ՝ տէտի։ Անլեր տախի անա՝ Ճէլալինկտէ

պերիմիզ սաղրկտա վէ պերիմիզ սօլրկտա օթուր-
38 մաղը պիզէ իհսան էլլէ՝ տէտիլեր։ Վէ Յիսուս ան-
լերէ՝ Նէ թաղէպ էթտիլինիզլի պիլմէզսինիզ. պէնիմ
իչէճէյիմ քեաապէտէն իչմէյէ, վէ վաֆթիզ օլունա-
ճաղըմ վաֆթիզլէ վաֆթիզ օլունմաղա մուգթէտիր
մի սինիզ՝ տէտիքտէ, Մուգթէտիր իզ՝ տէտիլեր։
39 Յիսուս իսկ անլերէ՝ Կէրչի պէնիմ իչէճէյիմ քեա-
ապէտէն իչէճէքսինիզ, վէ պէնիմ վաֆթիզ օլունա-
40 ճաղըմ վաֆթիզլէ վաֆթիզ օլունաճագընըզ. Լա-
քին սաղրմուա վէ սօլրմուա օթուրմաղը իհսան էթ-
մէք պանա բաճի՝ օլմայըպ, անճագ քիմլեր իչիւն
41 հաղրըլանմըշ իսկ ՚անլերէ վէրիւէ՝ տէտի։ Վէ թիւէ
օն շէյէԹլեր պուննու իչիթաիքաէ, Յակոբոս վէ Յով-
42 հաննէսէ կիւճէնմէյէ պաշլատըլար։ Ամմա Յիսուս
անլերի չաղըրըպ՝ Թա՛իֆելերին հիւքմտարլարը
՚ատտա օլունանլար անլերին իւղերինէ թէսալիւթ
էտիպ, պէգյիւքլերի տախի անլեր իւղերինէ իճրա ի
43 հիւքիւմէթ էթտիքլերինի պիլդիրսինիզ. Ամմա արա-
նըզտա պէգյլէ օլմասըն, լաքին արանըզտա պէգյիւք
44 օլմագ իսթէյէն՝ խըտմէթքեարընըզ, Վէ սիզտէն
պիրինճի օլմագ իսթէյէն՝ ճիւմլէսինին գուլու օլ-
45 սուն։ Զիրա Իսի իւլ ինսան տախի քէնտինէ խըտ-
մէթ օլունմագ իչիւն տէյիլ, անճագ խըտմէթ էթ-
մէք, վէ նէֆսինի չօգ քիմսէլերին պէտէլինէ ֆի-
տիյէ վէրմէք իչիւն կէլմի՝ տէտի։
46 Վէ երիքովա կէլդիգ քէնտիսի՝ շայիրտլերի իլէ
պիր խայլի ճէմ՚աթ տախի պէրապեր օլարագ, Երի-
քովտան չըգար իքէն, Տիմէօս օղլու Պարտիմէօս
նամընատա պիր ա՚մա եօլ քէնարընտա օթուրուպ
47 տիլենիյօր իտի։ Վէ Նազարէթլի Յիսուս օլդուդունը

իչիթտիքտէ՝ կա Յիսուս իսկն ի Դաւիթ, պանա
մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆէրեատ էթմէյէ պաշլատը։
48 Վէ սիւքիւթ էթմէսի իչիւն չօգ քիմսելեր անը ա-
ղարլատը իսկ տէ, օ տահա զիյատէ՝ կա իսկն ի
Դաւիթ, պանա մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆէրեատ
49 էտեր իտի։ Վէ Յիսուս առուրուպ՝ չաղրըլմասընը
էմր էյլէտի. վէ ա՚մայը չաղրըրպ անա՝ ձէսարէթ-
50 լէն, դալգ, սէնի չաղրրըյօր՝ տէտիլեր։ Օ տախի
՚ատասընը ատթարագ գալգըպ՝ Յիսուսըն կանընա
51 կէլտի։ Վէ Յիսուս անա խիթապէն՝ Նէ՞ իսթէրսին
քի սանա եափայըմ՝ տէմէսի իւղերինէ, ա՚մա անա՝
52 Րապպունի, կէօզլերիմ ացըլսըն՝ տէտի։ Վէ Յիսուս
անա՝ Կիթ, իմանընկ սէնի խէյաս էթտի՝ տէտիքտէ,
անըն կէօզլերի տէր հալ ացըլըպ, եօլտա Յիսուսըն
արտը սըրա կիթտի։

ՊԱՊ 11

1 Վէ երուսաղէմէ եագլաշարագ, Զէյթուն տա-
ղընըն դուրպինտէ վագը՝ Պէյթֆագէ իլէ Բեթա-
նիայա եագըն կէլտիքլերինտէ, շայիրտլերինտէն
2 իքիսինի կէօնտէրիպ, Անլերէ խիթապէն՝ Գարշը-
նըզտաքի քէօյէ կիտինիզ, վէ իչինէ կիրտիկինիզ
կիպի, իւղերինէ հիչ պիր քիմսէ պինմէմիշ, պաղլը
պիր սըփա պուլուրսընըզ. անը չէօզիւպ կէթիրինիզ։
3 Վէ էյեր պիր քիմսէ սիզէ՝ Պու էթտիկինիզ նէ՞
տիր՝ տէրսէ, Էֆենտիյէ լազըմ տըր՝ տէյինիզ. օ
տախի անը հէմեն պուրայա կէօնտէրէճէք տիր՝
4 տէտի։ Անլեր տախի կիտիպ՝ սըփայը տըշարըտա
զափուընըն եանընտա եօլ իւղերինտէ պաղլը պու-

5 լուսպ չէօզտիւլէը։ Վ՚է օրատա տուբանլարըն պա՚-
ղըսը անլէրէ՝ Սըփայը չէօզմէքլէ նէ՞ եափը յօրսընըզ,
6 ատմիլէր։ Անլէր տախ Յիսուսըն էմր էթտիյի
կիպի անլէրէ ատյլէմէլէրիյլէ՝ անլէրի պրագտըլար։
7 Վ՚է սըփայը Յիսուսա կէթիրիպ, անըն իւղէրինէ
էլպիսէլէրինի գօտրգլարընտա, անըն իւղէրինէ պին-
8 տի։ Զօդ քիմսէլէր տախ էլպիսէլէրինի եօլա սէր-
տիլէր. վէ պա՚ղըլարը աղաճլարտան տալար քէ-
9 սիպ՝ եօլա տէօշէյէրէք, Յօնտէն կիտէնլէր վէ
արտտան կէլէնլէր՝ Օսաննա, Բապպէն խամիյլէ կէ-
10 լէն միւպարէք օլսուն։ [Բապպէն խամիյլէ] կէլէն
փէտէրիմիզ Դաւիթին ժէլէքիւթիւ միւպարէք օլ-
սուն, եիւճէլէրտտէ Օսաննա՝ տէյէրէք նիտա էտէր-
11 լէր իտի։ Վ՚է Յիսուս Երուսաղէմ կէլիպ հէյքէլէ
կիրտի. վէ էթրաֆընտա հէր շէյէ նաղար գըլըպ,
արթըդ վագըթ կէճ օլմաղլէ, օն իքինլէր իլէ պէ-
թապէր Բեթանիայա չըգտը։
12 Վ՚է էրթէսի կիւն Բեթանիատան չըգտըգլա-
13 րընտա աճըգտը։ Վ՚է ուզագտան իւղէրինտէ եափ-
րաղը պուլունան պիր ինճիր աղաճը կէօրմէքլէ,
անտէ պիր շէյ պուլուր մը իմ տէյիւ, անըն էտ-
նընա կիթտիքտէ, եափրաղլարտան պաշգա պիր
շէյ պուլմատը, ղնրա ինճիր վագթը տէյիլ իտի։
14 Վ՚է [Յիսուս] անտ խիթապէն՝ Պունտան պէօյլէ
էպէտէն պիր քիմսէ սէնտէն մէյվէ էէմէսին՝ տէ-
տի. շայիրտլէրի տախ պունու իշիթտիլէր։
15 Վ՚է Երուսաղէմ կէլտիքտէ, Յիսուս հէյ-
քէլէ կիրիպ՝ հէյքէլտէ ախղ ու ի՚թա էտէնլէրի
չըգարմաղա պաշլատը, վէ սարրաֆլարըն փիշթախ-
թալարընը, վէ կէօյէրճինն սաթանլարըն խաքէմիէ-

16 լէրինի ալթ իւսթ էթտի։ Վ՚է պիր քիմսէնինն հէյ-
քէլտէն պիր գապ կէչէրմէսինի պրագմաղ իտի։
17 Վ՚է թա՚լիմ էտէրէք անլէրէ՝ Խանէմ ճիւմլէ միւ-
լէթլէը իչիւն ՚իպատէթխանէ թէսամիյէ օլունաճագ
տըր՝ տէյիւ մուհարրէր տէյի՞լ մի, ֆագաթ սիզ
18 անը հարամիլէր մաղարասը էթտինիզ՝ տէտի։ Վ՚է
՚իւլէմա իլէ պաշ քեահինլէր պուննու իշիթմէլէ-
րիյլէ անը հէլաք էթմէյէ ֆուրսաթ արտրլար իտի.
չինքի անտէն գօրգարլար իտի, զնրա պիւթիւն
ճէմա՚աթ անըն թա՚լիմինտէն հայրան օլմուշ
19 իտի։ Վ՚է ապշամ օլտըգտա շէհրտէն տըշարը
չըգտը։
20 Վ՚է սապահլայըն ինճիր աղաճընըն ճանընտան
կէչէր իքէն, անը քէօքիւնտէն գուրումըշ կէօր-
21 տիւլէր։ Վ՚է Պէտրոս թէզէքքիւր էտէրէք անա՝
Էյ Ո՚ա՚ալիմ, պագ լա՚նէթ էթտիյինկ ինճիր ա-
22 ղաճը գուրումըշ տըր՝ տէտի։ Յիսուս տախ ան-
լէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Ալլահա իմանընըզ օլ-
23 սուն։ Զիրա Համիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ հէր
քիմ պու տաղա խիթապէն՝ Գալգ քէնտինկի տէ-
նիզէ աթ՝ տէյիպ տէ գալպինտէ շիւպհէ էթմէյէ-
րէք, անճագ տէտիյի շէյլէրին վագը՝ օլաճաղընա
իման էտէրսէ, տէտիյի հէր նէ իսէ անա վագը՝
24 օլաճագ տըր։ Անըն իչիւն սիզէ տէրիմ քի՝ Տու՚ա
իլէ տիլէտիյինիզ հէր շէյի ալաճաղընըզա ի՚թի-
25 գատ էտինիզ, վէ սիզէ օլաճագ տըր։ Վ՚է տու՚այա
տուրտըղընըզտա էյէր պիր քիմսէ ՚ալէյհինտէ պիր
շէյինիզ վար իսէ, ՚ապվ էտինիզ. թա քի սէմա-
վաթտա օլան փէտէրինիզ տախ սիզին տուշլարը-
26 նըզը սիզէ ՚ապվ էտէ։ Ամմա էյէր սիզ ՚ապվ

էթ-մէղսէնիզ, սէմավէթ-տա օլան փէտէրինիզ տա-
խի սիզին սուչլարընըզը 'ափվ էթ-մէյէճէք տիր՝
տէտի։

27 Վէ ելինէ Երուսաղէմէ կէլտիքլէրինտէ, քէնա-
սի հէյքէլտէ կէզէր իքէն, պաշ քահինլէր իլէ
'իւլեմա վէ իխթիյարլար անըն եանընա կէլիպ՝
28 Անա՝ Պունլարը նէ՞ սէլահիյէթ-լէ իճրա էտիյօրսըն,
վէ պունլարը էթ-մէք սէլահիյէթինի սանա քի՞մ
29 վէրտի՝ տէտիլէր։ Ցիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝
պէն տախի սիզէ պիր շէյ սու՛ալ էտէյիմ. պանա
ճէվապընը վէրտիյինիզ հալտէ, պէն տախի պու-
շէյլէրի նէ սէլահիյէթ-լէ իճրա էթ-տիյիմի սիզէ
30 սէօյլէյիմ. Յովհաննէսին վաքթիզի սէմաա՞ն մը,
եօգսա ինսաններա՞ն մը իտի. պանա ճէվապ վէրինիզ՝
31 տէտի։ Անլէր տախի քէնտի քէնտիլէրինէ թէֆքէ-
քիւր էտէրէք տէտիլէր քի՝ Էյէր Սէմաան տէ-
սէք՝ ես նի՞չիւն անա հինանմաըմըզ՝ տէյէճէք,
32 Վէ էյէր՝ Ինսաններա՞ն տէսէք. . . դավմոան գօր-
դարլար իտի. զիրա ճիւմլէսի Յովհաննէսին ֆիլ
հագիգէ փէյղամպէր օլարակ էթ-տիգաըմընա իտի-
33 լէր։ Օլ վագըթ Ցիսուսա ճէվապէն՝ Պիլմէյիզ տէ-
տիլէր։ Ցիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Պէն տա-
խի պու շէյլէրի նէ սէլահիյէթ-լէ իճրա էթ-տիյիմի
սիզէ սէօյլէմէմ՝ տէտի։

ՊԱՊ 12

1 Վէ անլէրէ թէմսիլտէ սէօյլէմէյէ պաշլատը.
Պիր ատէմ պաղ տիքիպ էթ-րաֆքընա չիթ չէվիրտի,
վէ պիր մա'աերէ գազըպ գուլլէ պինա էթ-տի, վէ
անը պաղճըլարա թէսլիմ էտիպ՝ ղուրպէթէ կիթ-

2 տի։ Վէ վէվսիմինտէ, պաղճըլարտան պաղըն մահ-
սուլընտան ալմագ իւղրէ, պաղճըլարա պիր գուլ
3 կէօնտէրտի։ Ամմա անլէր անը թուէթուպ տէօյէ-
4 րէք՝ պօշ կէօնտէրտիլէր։ Վէ եինէ անլէրէ պաշգա
պիր գուլ կէօնտէրտի. անը տախի թաշլայըպ պա-
շընը եարալայարագ՝ հագարէթլէ կէօնտէրտիլէր.
5 Վէ թէքրար պաշգասընը կէօնտէրտի, անը տախի
գաթլ էթտիլէր։ վէ տահա նիչէ քիմսէլէր կէօ-
6 րէ էօ էօ, պա'զըլարընը տէօյտիւլէր վէ պա'զըլա-
րընը գաթլ էթտիլէր։ Իմտի պիր սէվկիւլիւ օղլու
տախի պուլունմագլէ՝ Օղլըմա հիւրմէթ էտէրլէր՝
տէյէրէք, ճիւմլէսինտէն սօնրա անը տախի եան-
7 լարընա կէօնտէրտի։ Լաքին օլ պաղճըլար պիրպի-
րինէ, Պու՝ վարիս տիր. կէլինիզ անը էօլտիւրէլիմ,
8 վէ միրաս պիզիմ օլուր տէտիլէր։ Վէ անը թուէթուպ
էօլտիւրտիւլէր վէ պաղտան տըշարը աթտըլար։
9 Իմտի պաղ սահիպի նէ՞ էափաճագ տըր. կէլիպ օլ
պաղճըլարը հէլաք էտէճէք, վէ պաղը պաշգա
10 քիմսէլէրէ վէրէճէք տիր։ Եափուճըլարընը րէտտ
11 էթտիքլէրի թաշ քէօշէ թաշը օլտու։ Պու Րապպ
Թարաքընատան օլտու, վէ կէօղլէրիմիզ էօնիւնտէ
'ադա'իպ տիր՝ տէյիւ մուհարրէր օլանը օգո՞ւմա-
տընըզ մը։

12 Վէ պու Թէմսիլի քէնտիլէրի հագդընտա սէօյ-
լէտիյինի անկլամալարըյլէ անը թուէթմագա ֆուր-
սամ արատըլար իսկ տէ, ճէմա'աթտան գօրդտըգ-
լարընտան, անը պրագըպ կիթտիլէր։

13 Վէ անը քէլամէ Թուէթմագ իւղրէ, եանընա
ֆէրիսիլէր իլէ Հէրօտէսիլէրտէն պա'զըլարընը կէօն-
14 տէրտիլէր։ Անլէր տախի կէլիպ անա՝ Էյ մա'ալը-

լիմ, ասենին հագիգ օլուալ՝ քիմսէյի վաղինք էտին-
մէսիյինկի պիլսիրիզ. զիրա առէմլերին խաթըրընը
սայմայըզ՝ Ալլահըն թարիգինի հագիգաթ իւզրէ
թա՛լիմ էտերսին. Գայսերէ վէրկի վէրմէք ճա՛ի՞զ
մի, էօգսա տէյիլ մի. վէրելի՞մ մի, էօգսա վեր-
15 մէյելիմ մի՝ տէտիլէր։ Ո տախի անլերին միւրա՛խ-
լիյինի պիլմէքլէ, անլերէ՝ պէնի նի՞չիւն թէճրիպէ
էտիյօրսընըզ. պանա պիր ափնար կէթիրինիզ կէօ-
16 քէյիմ՝ տէտի։ Անլեր տախի կէթիրտիլէր, վէ ան-
լերէ՝ Պու առւրեթ վէ հագը քիմի՞ն միր՝ տէտիյին-
17 տէ, Գայսերին՝ տէտիլէր։ Վէ Յիսուս անլերէ ճէ-
վապէն՝ Գայսերէ ՚ա՞խա օլանը Գայսերէ, վէ Ալլա-
հա ՚ա՞խա օլանը Ալլահա էտա էտինիզ՝ տէտի. վէ
անա թէ՚աճճիւպ էթտիլէր։

18 Վէ գըյամէթ էօգ տըր՝ տէյէն ատտուգիլէր էա-
19 նընա կէլիզ՝ անա առ՛ալ էտերէք, Էյ մո՛ալլիմ,
Մովսէս պիզէ՝ Էյէր պիր քիմսէնին գարնտաշը էվ-
լատսըզ վէֆաթ էտերէք, ղէվճէսինի թէրք էտեր-
սէ, գարնտաշը անըն ղէվճէսինի ալըզ քէնտի գարն-
տաշընա պիւրըիյէթ փէյտա էյլէսին՝ տէյիւ էաղտը։
20 Իմտի էէտի գարնտաշ վար իտի. պիրինճիսի պիր
ղէվճէ ալտը վէ պիւրըիյէթ պրագմայտագ վէֆաթ
21 էյլէտի։ Իքինճիսի տախի մէղպուրէյի ալըզ՝ պիւ-
րըիյէթ պրագմայտագ վէֆաթ էյլէտի. քէղալիք
22 իւչիւնճիւսիւ պէօյլէ օլտու։ Պու ասուքիլէ էէտիսի
տախի մէղպուրէյի ալըզ պիւրըիյէթ պրագմատըլար.
ճիւմլէսինտէն սօնրա օլ գարը տախի վէֆաթ էթտի։
23 Իմտի գըյամէթտէ, գըյամ՝ էթտիքլէրի ղէմանը,
անլերտէն հա՞նկըսընըն ղէվճէսի օլտուգը. չինքի
24 էէտիսինին տախի մէնքուհէսի օլտու՝ տէտիլէր։ Վէ

Յիսուս անլերէ ճէվապէն՝ Ջէլալէթինիզ փիթապ-
լարը վէ Ալլահըն գուարէթինի պիլմէսինիզտէն
25 տէյի՞լ մի միր։ Ջիրա էմլաթտան գըյամ էթտիք-
լերինտէ նէ թէղէվվիւճ էտերլէր, նէ տէ թէզվիճ
օլունուրլար. անճագ սէմավաթտա օլան մէլէքլեր
26 կիպի միրլեր։ Ամմա էմլաթըն գըյամը խուսուս-
սընտա՝ Մովսէսին քիթապընտա, չալը ֆըգրասընտա
Ալլահըն անա սէօյլէյիպ՝ պէն Աբրահամըն Ալլահը
վէ Իսահագըն Ալլահը վէ Յագոբըն Ալլահը իմ՝ տէ-
27 տիյինի օգո՞ւմատընըզ մը։ Ալլահ էօլիւլերին Ալլահը
օլմայըզ, Հայաթտա օլանլարընն Աւլահը տըր. պու
ճիհէթիլ սիզ ղիյատէսիյլէ ղէլալէթտէ սինիզ՝ տէտի։
28 Վէ ՚իւլէմատան պիրի կէլիպ անլերին միւապահէսէ-
սինի իշիտէրէք, անըն անլերէ կիւղել ճէվապ վեր-
տիյինի կէօրմէքլէ, անա՝ ձիւմլէ էմրլերին պիրին-
29 ճիսի հա՞նկըսը տըր՝ տէյիւ առ՛ալ էթտի։ Վէ
Յիսուս անա ճէվապէն՝ ձիւմլէ էմրլերին պիրինճիսի
պոո տըր. Էյ Իսրայէլ, տինկլէ, Ալլահընմըզ Բապ՝
30 Բապ ը վահիտ միր. Վէ Ալլահընկ օլան Բապը
պիւթիւն գալպինտէն վէ պիւթիւն ճանընտան վէ
պիւթիւն ֆիքրինտէն վէ պիւթիւն գուվվէթինտէն
31 սէվէսին. պիրինճի էմր պու տըր։ Վէ պուննա պէնգ-
զեր իքինճիսի շու տըր քի՝ Գօնշընկը քէնտինկ կիպի
սէվէսին. պուննըարտան պէօյիւք միկէր պիր էմր էօգ
32 տըր՝ տէտի։ Վէ օլ ՚ալիմ անա՝ նիւղէլ, Էյ մո՛ալ-
լիմ, հագիգաթ իւզրէ սէօյլէտին, զիրա Ալլահ պիր
33 միր, վէ անտէն զայրի էօգ տըր։ Վէ անը պիւթիւն
գալպտէն վէ պիւթիւն ՚ագըլտան վէ պիւթիւն ճան-
տան վէ պիւթիւն գուվվէթտէն սէվմէք, վէ գօն-
շընըզ քէնտի կիպի սէվմէք ճիւմլէ մուհրագալար-

34 տան վէ ղեպիհէլէրտէն էլի տիր՝ տէտի։ Յիսուս
տախի անդն 'ադիլանէ ճէվապ վէրտիլինի կէօրմէքլէ,
Ա.ղահըն մէլէքութիւնատէն ուզադ տէյիլսին՝ տէտի.
վէ անա արթըգ պիր քիմսէ սու՞ալ էթմէյէ ճէսա-
բէթ էտէմէտի։

35 Վ է Յիսուս հէյքէլտէ թա'լիմ էտէր իքէն ճէ-
վապ վէրիպ՝ 'իւլէմա նա՞սըլ Մէսիհ Դաւիթին օղ-
36 լու տըր՝ տէրլէր։ Զիրա Դաւիթ քէնտիսի Րուհ
իւլ Գուտսէ տէտի քի՝ Բապպ Բապպըմա՝ թա պէն
աէնին տիւշմէնլէրինի այագլարըդա պասամադ էտին-
37 ճէյէտէք սաղըմնա օթուր՝ պույուրտու։ Իմոի
Դաւիթ քէնտիսի անա Բապպ տէտիյի Հալտէ, նա՞-
սըլ անդն օղլու օլուր՝ տէտի. վէ պիր չօդ ճէմա'աթ
իսթէքլէյէ անը տինլէր իտի։

38 Վ է անլէրէ թա'լիմինտէ տէտի քի՝ կէնիշ էլլիսէ
39 իլէ կէզմէք վէ չարշըլարտա սէլամլար, վ է սինա-
գոգլարտա պաշ քիւրսիւլէր վէ դիյաքէթլէրտէ
պաշ սէտիրլէր իսթէյէն 'իւլէմատան սադըն ընըզ։
40 Պունլար տուլ դարըլարըն էվլէրինի էհյիպ՝ կէօս-
թէրիշ իչիւն ուզուն տու'ալար էտէրլէր. անլէր
տահա շիտտէթլի 'ազապա տիւչար օլաճադ տըր։

41 Վ է Յիսուս խազինէյին դարշըսընտա օթուրուպ՝
ճէմա'աթն խազինէյէ նասըլ ադչէ ատըդլարընա
նազար էտիյօր իտի. վէ չօդ զէնկինլէր չօդ ատը-
42 լար։ Վ է պիր ֆագիր տուլ դարը կէլիպ պիր մանը
43 կըր դրյմէթինտէ իքի փուլ ատը։ Վ է շայիրտ-
լէրինի չաղըրըպ անլէրէ՝ Հագիգաթէն սիզ տէրիմ
քի՝ պու ֆագիր տուլ դարը խազինէյէ ատանլարըն
44 ճիւմլէսինտէն զիյատէ ատը. Զիրա ճիւմլէսի քէն-
տիլէրին ֆազլասընտան ատըլլար. պու դարը իսէ

քէնտի եօղլըզընտան, հէր նէսի վար իսէ, պիւթիւն
նաֆագասընը ատըր՝ տէտի։

ՊԱՊ 13

1 Վ է քէնտիսի հէյքէլտէն չըգար իքէն, շայիրտ-
լէրինտէն պիրի անա՝ Էյ Մու'ալլիմ, պագ, նա՛սըլ
2 թաշլար վէ նա՛սըլ պինալար տըր՝ տէտի։ Յիսուս
տախի անա ճէվապէն՝ Պու պէօյիւք պինալարը
կէօրիւ՞յօր մը սըն. երդէլմատըգ պիրիպիրի իւղէ-
րինտէ հիչ պիր թաշ գալմայաճադ տըր՝ տէտի։
3 Վ է Զէյթունն տաղընտա հէյքէլին գարշըսընտա
օթուրտըղընտա, Պետրոս իլէ Յակոբոս վէ Յով-
հաննէս վէ Անդրէաս անա թէնհաճէ սու՛ալ էտիպ,
4 Պու շէյլէրին նէ զէման վուգու՝ պուլաճաղընը,
վէ ճիւմլէ պու շէյլէրին իթմամ օլունաճաղը վագ-
5 թըն 'ալամէթինի պիզէ սէօյլէ՝ տէտիլէր։ Յիսուս
տախի ճէվապա պաշլայըպ անլէրէ տէտի քի՝ Սա-
6 գըն ընըզ, պիզի քիմսէ իզլալ էթմէսին։ Զիրա չօդ
քիմսելէր՝ Մէ-ն պէն իմ՝ տէյէրէք, պէնիմ իս-
7 միմէ կէլիպ չօդ քիմսելէրի իզլալ էտէճէքլէր։ Վ է
ճէնքլէր իլէ ճէնք թէվրաթուրլարը իշիթմէյինիզ
վագըթ, մի՛զմարիպ օլմայասընըզ. զիրա պունլար
վուգու՝ պուլմադ կէրէք տիր, լաքին տահա նի-
8 հայէթ տէյիլ տիր։ Զիրա միլլէթ միլլէթ 'աղէյ-
հինէ, վէ հիւքիւմէթ հիւքիւմէթ 'աղէյհինէ գալ-
գըշ՝ նիչէ մահալլէրտէ զէլզէլէլէր օլաճադ, վէ
գրթլըգ իլէ իսթէյէլլար օլաճադ. պունլար էզէմ
9 լէրին իպթիտասը տըր։ Անիզ տախի սադըն ընըզ,
զիրա սիզի միլլէթ մէճլիսլէրինէ թէսլիմ էտէճէք-

լեր, վէ սինաղօղլարտա տէօյնւվնւսպ պէնիմ իչիւն
վալիլեր վէ մելիքլեր Հուզուրընա, անլերէ շէհատէթ
10 օլմադ իւզրէ ճէլպ օլունաճադսընըզ։ Վէ էվվելա
պէշարէթ ճիւմլէ միլլէթլերէ վա՛ղ օլունմադ կէրէք
11 տիր։ Վէ սիզի Թէսալիմ էթմէք իչիւն կէօթիւր-
տիւքլերի վագըթ, էվվելճէ էնտիշէ էտիպ տէ՝ Ն՚է
սէօյլէյէլիմ տէյիւ տիւշինմէյինիզ, լաքին օվ
սա՛աթտա սիզէ նէ վէրիլիրսէ անը սէօյլէյինիզ։
դիրա սէօյլէյէնլերը սիզ տէյիլ սինիզ, անճադ Րուհ
12 իւլ Գուտս տըր։ Իմմի գարնատաշ գարնատաշը, վէ
փէտէր էվլատը էօլիւմէ Թէսալիմ էտէճէք, վէ էվ-
լատ վալիտէյն իւղէրինէ գալգըպ՝ անլերի գաթլ
13 էտէճէքլերը։ Վ՚է իսմիմ իչիւն ճիւմլէ Թարաֆըն-
տան պուղղ օլունաճադսընըզ, ամմա նէհայէթէ
տէյին սապր էտէն խէլատ պուլըռը։
14 Վ՚է Դանիէլ փէյղամպէր վատըթատըլէ խապէր
վէրիլէն խարապկէթ մէքրուհէսինին ճա՛իզ օլ
մայան էէրտէ տուրտըղընը կէօրտիւյիւնիւզտէ,
(օգուշան անկլասըն,) օ զէման ԵէՀուատիկէտ օլան-
15 լար տաղլարա գաչըպ, Տամտա օլան՝ խանէյէ էն-
մէսին, վէ խանէսինտէն պիր շէյ ալմադա իչէրի
16 կիրմէսին։ Թարլատա օլան տախի լնպասընը ալ
17 մադա կէրի տէօնմէսին։ Վ՚է վա՛յ օվ կիւնլէրտէ
18 համիլէ վէ էմզիքլի օլանլարա։ Վ՚է ֆիրարընըզ
գըշա Թէսատիւֆ էթմէսին տէյիւ տու՛ա էտինիզ։
19 Ձիրա Ա.լլահ՚ըն խալգ էյլէտիչի խնդաթըն
լպթի-
տասընտան պու անէտէք միսլի վուգու՝ պուլմամըշ
վէ ասլա պուլմայաճադ շիտտէթլի մուղայադա օվ
20 կիւնլէրտէ օլաճադ տըր։ Վ՚է էյէր Բապպ օվ կիւն-
լէրի գըսսալթմասա իսկ, հիչ պիր պէշէր գու-

թուլմազ իսկ. լաքին ինթիխապ էթտիչի միւնթէ-
21 խապլար իչիւն օվ կիւնլէրի գըսսալթմըշ. տըր։ Վ՚է
օ զէման էյէր պիր քիմսէ սիզէ՝ Իչթէ Մէսիհ պու-
բատա եախօա՝ Իչթէ օրատա տըր՝ տէրսէ, ինան-
22 մայասընըզ։ Ձիրա եալանճը մէսիհլեր վէ եալանճը
փէյղամպէրլեր ղուհուր էտիպ, միւմքին օլսա՝
միւնթէխապլարը պիլէ իզլալ իչիւն ՚ալամէթլեր
23 վէ միւ՚ճիզլեր իճրա էտէճէքլեր։ Ամմա սիզ սա-
գընընըզ. իչթէ սիզէ ճիւմլէսինի էվվելա խապէր
վէրիյօրըմ։
24 Լաքին օվ կիւնլերտէ օվ մուղայադատան սօնրա
կիւնէշ գարարրպ՝ այ քէնտի զէյասընը վէրժէյճէք
25 տիր։ Վ՚է կէօքտէքի եըլտըզլար տիւշիւպ՝ սէմա-
26 վաթտա օլան դուվվէթլեր սարսըլաճադ տըր։ Վ՚է
օ զէման Իսպ իւլ Քնանը պուլուԹլարտա ՚ազիմ
27 գուվվէթ վէ ճէլալէթլէ կէլիր կէօրճէքլեր։ Ո
զէման մէլա՛իքէսինի կէօնտէրիպ՝ քէնտի միւնթէ-
խապլարընը տէօրթ բիւզկեարտան, եէրին ուճընը-
տան Թա կէօյնէն ուճընատէք ճէմ՚ էտէճէք տիր։
28 Ինճիր աղաճընատան Թէմիզլ էօյրէնինիզ. անըն
տալլարը եուսմայպ՝ եափրագ սիւրմէյէ պաշլատընը
29 վագըթ, եազ եադըն օլտըղընը անկլարսընըզ։ Փէ-
ղալիք սիզ տախի պուննլարըն վուգու՝ պուլտըղընը
կէօրտիւյիւնիւզտէ, եադըն, Հէման գափուլարտա
30 օլտըղը մա՛լիւմիւնիւզ օլա։ Հագիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի պուննլարըն ճիւմլէսի վուգու պուլ-
31 մայընճա պու նէսլ կէչմէյէճէք տիր։ Կէօք իլէ
էէր զա՛իլ օլուր, ամմա պէնիմ սէօզլէրիմ ասլա
32 զա՛իլ օլմայաճադ տըր։ Ամմա օվ կիւն վէ սա՛աթ
հագգընատա փէտէրտէն մա՛տա պիր քիմսէնին վէ

սէմատա օլան մէլա՛իքէնին վէ հաթիա Օղլէն տա-
33 խի մա՛լումաթը եօգ տըր։ Յադընընըզ, ույանըզ
տուրուպ տու՛ա էտինիլ. զիրա օլ վագթըն նէ
34 զէման կէլէճէյինի պիլմէզլինիզ։ Նիճէ քի զուր-
պէթէ կիտէն պիր ատէմ խանէսինի պրագարագ,
գուլլարընա իշլէրինին իտարէսինի, վէ հէր քէս
քէնտի իշինի թախսիս էտիպ՝ գափուճուլա տախի
35 ույանըզ տուրմասընը Թէնպիհ էտէր։ Լամի ույա-
նըզ տուրունըզ. զիրա խանէ սահիպինին նէ զէ-
մանն՝ ազշամ ետա կէճէ եարըսը ետա խօրօս էօթ-
տուլյունտէ ետա սապահլայըն կէլէճէյինի պիլմէզսի-
36 նիզ։ Օլմայա քի անսըզըն կէլիպ սիզի ույգուտա
37 պուլա։ Վէ սիզէ սէօյլէտիյիմ շէյլէրի ճիւմլէյէ
սէօյլէրիմ, Ույանըզ տուրընըզ։

ՊԱՊ 14

1 Վէ ֆըսհ վէ ֆէթիր պայրամը իքի կիւն սօնրա
վուգուա՛ պուլմագ իւզրէ իքէն՝ պաշ քեահինլէր իլէ
ա՛իլէմա անը հիլէ իլէ թուէթուպ գաթլ էթմէյէ
2 ֆուրսաթ արարլար իտի։ Ֆագաթ՝ խալգ արա-
սընտա վէլվէլէ օլմամագ իչիւն պայրամտա օլմասըն՝
տէտիլէր։

3 Վէ Յէհուա Բէթանիատա, ճիւզամը Սիմոնըն
խանէսինտէ օլուպ սօֆրատա օթուրուր իքէն է-
լինտէ պիր շիշէ վիգըյմէթ խալիս նարտին եապը
օլարագ պիր գարը կէլտի. վէ շիշէյի գըրըպ՝ անըն
4 պաշը իւզէրինէ տէօքտիւ։ Վէ պա՛զը քիմիէլէր
տէրուննէլէրինտէն կիւճէնիպ՝ Պու եապ նի՞չիւն իս-
5 րաֆ օլունտու. Զիրա պու էտ իւչ իւզ ենւզ տինար-
տան զիյատէյէ սաթըլըպ ֆըյդէրի ֆագիրլէրէ վէ-

րիլէ պիլիր իտի՝ տէյէրէք մէրգումէյէ թա՛զիր էթ-
6 տիլէր։ Լաքին Յիսուս՝ Պրագընըզ, նի՞չիւն անը
պիհուզուր էտիյօրսընըզ. պանա կիւզէլ պիր իշ
7 իշլէտտի։ Զիրա ֆագիրլէր տա՛իմա սիզինլէ պէ-
րապէր պուլունուպ՝ իսթէտիյինիզ վագըթ անլէրէ
էյիլիք էտէ պիլիրսինիզ. ամմա պէն տա՛իմա սիզինլէ
8 իլէ պէրապէր ակիլ իմ։ Մէրգումէ էլինտէն կէլ-
տիյինի իճրա էտէրէք ճէնէտիմի տէֆն օլունմասը
9 իչիւն էվվէլճէ մէսհ էթտի։ Հագիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ պու պէշարէթի պիւթիւն տիւնեանընն
հէր նէրէսինտէ վա՛զ օլունուրսա, պու խաթունըն
էթտիյի տախի թիզքէտրը իչիւն բիվայէթ օլունա-
ճագ տըր՝ տէտի։

10 Վէ օն իքիլէրտէն պիրի օլան Իսխարիօթի Յուդա
պաշ քեահինլէրէ անը թէսլիմ էթմէք իւզրէ եան-
11 լարընա կիթտի։ Անլէր տախի պուննու իշիթտիքտէ,
սեվինէրէք անա ագչէ վէրմէյի վա՛տ էթտիլէր. օ
տախի անը թէսլիմ էթմէյէ ույգուն պիր վագըթ
արար իտի։

12 Վէ ֆէթիր կիւնլէրինին պիրինճիսինտէ, եա՛նի
ֆըսհ գուրպանընը զէպհ էթտիքլէրի զէմանն,
շայիրտլէրի անա՝ ֆըսհ թա՛տմընը եէմէք իչիւն
նէ՞րէտէ խաթէրսին քի կիտիպ սանա հազըրլայալըմ՝
13 տէտիլէր։ Վէ շայիրտլէրինտէն իքիսինի կէօնտէրիպ
անլէրէ՝ Շէհրէ կիտինիզ, վէ պիր տէսթի սու կէօ-
թիւրէն պիր ատէմ սիզէ բասթ կէլէճէք. անըն
14 արտընճա կիտիպ, նէրէյէ կիրէրսէ, խանէ սահի-
պինէ տէյինիզ քի՝ Մու՛ալիմ՝ Շայիրտլէրիմ իլէ
պէրապէր ֆըսհը եէյէճէյիմ օտա նէ՞րէտէ տիր՝
15 տէյօր։ Օ տախի սիզէ տէօշէնմիշ, հազըր, պիր

պէջիւք ։ Ֆէվգանի օտա կէօսթէրէճէք. պիրէ
16 օրատա հազըր էտինիզ՝ տէտի։ Վէ շայիրտ-
լէրի չըգըպ չէհրէ կիթտիքլէրինտէ, անըն քէն-
տիլէրէ տէտիյի կիպի պուլմադըղը Ֆըսհը հազըրլա-
տըլար։
17 Ո տախի ադշամ օլտըգտա՝ օն իքիլէր իլէ պէ-
18 րաբեր կէլտի։ Վէ անլէր ռօֆքրատա օթուրտուպ
թա՛ամ էտէր իքէն, Յիսուս՝ Հագիդաթէն սիպէ տէ-
րիմ քի՝ սիզտէն պիրի, եա՛նի պէնիմ իլէ թա՛ամ
19 էտէն՝ պէնի էլէ վէրէճէք տիր՝ տէտի։ Անլէր տախի
միւքէտտէր օլմադա վէ պիրէր պիրէր անա՝ Պէ՞ն
մի իմ, վէ պաշգասը՝ Պէ՞ն մի իմ՝ տէմէյէ պաշ-
20 լատըլար։ Ո տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Օն իքիլէր-
տէն պիրի, եա՛նի պէնիմ իլէ սահանա էլէ՛ պա-
21 թըրան տըր. Վ՚ադա՛տ Իսկ իւլ ինսան քէնտի
հագդընտա եապըլմըշ օլտըղը իւլչէ կիտէր. լաքին
վա՛յ օլ ատէմէ քի՝ անըն էլիյլէ Իսկ իւլ ինսան
էլէ վէրիլիր. օլ ատէմ տօղմամըշ օլսա իտի,
քէնտիսինէ խայըրլը օլուր իտի՝ տէտի։
22 Վէ անլէր Թա՛ամ էտէր իքէն՝ Յիսուս էքմէք
ալտը վէ պէրէքէթ տու՛ասը օգուստոսան սօկրա
փարէլէտի, վէ անլէրէ վէրիպ՝ Ալընըղ, [հէյնիզ,]
23 պու պէնիմ ճէսէտիմ տիր՝ տէտի. Վէ քեասէյի
ալտը շիւքր էթտիքտէն սօկրա, անլէրէ վէրտի.
24 Ճիւմլէսի տախի անտէն իչտիլէր։ Վէ անլէրէ՝ Պու
պէնիմ գանըմ, եա՛նի չօղ քիմսէլէր իչիւն տէօ-
25 քիլէն ևէնի ՚ահտըն Ֆանը տըր։ Հագիդաթէն սիպէ
տէրիմ քի՝ Թա անը Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէ
Թազէ օլարատ իչէճէյիմ կիւնէ տէյին, արթըգ
ատմանըն մահսուլընտան իչմէյէճէյիմ՝ տէտի։

26 Պա՛տէհու անլէր իլահի օղուլուպ՝ Զէյթուն տա-
ղընա չըգտըլար։
27 Վէ Յիսուս անլէրէ՝ Ճիւմլէնիզ պու կէճէ պէ-
նիմ հագդընտա սիւրչէճէքսինիզ, պիրա՝ Զօպանը
վուրաճաղըմ, վէ գոյունլար տաղըլաճագ տըր՝
28 տէյիւ եապըլմըշ տըր։ Լաքին պէն գըյամ էթ-
տիքտէն սօկրա սիզտէն էվվէլ Գալիլեայա կիտէ-
29 ճէյիմ՝ տէտի։ Վէ Պետրոս անա՝ Իյէր Ճիւմլէսի
30 սիւրչէլէր պիլէ պէն սիւրչմէմ՝ տէտի։ Վէ Յիսուս
անա՝ Հագիդաթէն սանա տէրիմ քի՝ պու կիւն,
հէման պու կէճէ խօրօս իքի քէրրէ էօթմէզտէն
էվվէլ, սէն պէնի իւչ քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝
31 տէտի։ Ո տախի՝ Իյէր պանա սէնին իլէ պէրապէր
էօլմէք լազըմ կէլսէ պիլէ, սէնի ասլա ինքեար
էթմէմ՝ տէյէրէք Թէ՛քիտ էյլէտի. քէզալիք Ճիւմ-
լէսի տախի պէօյլէ տէտիլէր։
32 Վէ Գէթսեմանի նամ պիր մահալէ կէլտիքլէ-
րինտէ, շայիրտլէրինէ՝ պէն տու՛ա էտինճէյէ տէյին
33 սիզ պուրատա օթուրընըզ՝ տէտի։ Վէ Պետրոս վէ
Յակորոս իլէ Յովհաննէսի պէրապէր ալըպ՝ հայրան
34 վէ մահզունը օլմադա պաշլատը։ Վէ անլէրէ՝ Ճա-
նըմ էօլիւմ տէրէճէսինէ միւքէտտէր տիր. պու-
35 րատա գալըպ, ույանըզ տուրընըզ՝ տէտի։ Վէ պիր
ազ իլէրի վարըպ եէրէ գափանատը. վէ էյէր միւմ-
քին իսէ քէնտիսինտէն պու սա՛աթ կէչսին տէյիւ
36 տու՛ա էտէրէք տէտի քի, Ապպա, Փէտէր, սէնին
՚ինտինտէ հէր շէյ միւմքին տիր. պու քեասէյի
պէնտէն կէչիր. լաքին պէնիմ իսթէտիյիմ տէյիլ,
37 անճագ սէնին իստէյէճէյի օլսուն։ Վէ կէլիպ անլէրի
ույդուստա պուլմադըղը, Պետրոսա՝ Էյ Սիմոն, ու-

յո՞ւյօր մը սըն. պիր սա՛սթ ուլանըդ տուբա՞մա-
38 տըն մը։ Իղվայա տիւշմէմէք իչիւն ուլանըդ տու-
բուպ տու՛ա էտինիզ. վագա՛ա բուհ Տաղըր, ամմա
39 Թէն զա՛իֆ տիր՝ տէտի։ Վ՚է Թէքբար կիտիպ՝ Հէ-
40 ման օ սէօղիւ սէօյլէյէրէք տու՛ա էյլէտի։ Վ՚է
՚ավետէթ էտիպ՝ եվնէ անլերի ուլգուտաս պուլտու,
զիրա կէօղլերի աղբըլաշմըշ իտի, վէ անա նէ ճէ-
41 վապ վէրէճէքլէրինի պիլմէզլէր իտի։ Վ՚է Իւչիւնճիւ
քերըե կէլիպ անլերէ՝ Աբրէտդ ուլուլուպ իսթիրա-
Տամ էտինիզ. քիֆայէթ էտէր, սա՛սթ կէլտի.
իշթէ Իպն Իւլ Լնսան կիւնահքեարլարըն էլինէ
42 Թէսլիմ օլունուլօր։ Գալգընըզ կիտէլիմ. իշթէ
պէնի էլէ վերէն եագլաշտը՝ տէտի։
43 Վ՚է օ տահա սէօյլէր իքէն, տեր ՚ադապ օն իքի-
լերտէն պիրի օլան Յուդա, պաշ քեահինլերը իլէ
՚Իւլեմա վէ էսթիւյարլար Թարաֆընտան՝ դըլըճըլը
վէ սօփալը վաֆիր խալդ անըն իլէ պէրապեր օլա-
44 րադ, կէլտի։ Վ՚է անը էլէ վերէն անլերէ իշարէթ
վէրիպ՝ Փիմի էօփեր իսէմ՝ օ տըր, անը Թուէթընըզ
45 վէ տիդգաթլէ կէօթիւրիւնիւզ՝ տէմիշ իտի։ Վ՚է
կէլտիյինտէ անա Հէման եագլաշըպ՝ Բապպի, Բապ-
46 պի, տէյէրէք անը էօփտիւ։ Անլեր տախի անըն
47 իւզերինէ էլլերինի սալըպ Թուէթտըլար։ Վ՚է Տաղըր
պուլունանլարտան պիրի դըլըճընը չէքիպ վէ քեա-
հինի ի ա՛զամըն պէնտէսինէ վուրուպ գուլաղընը
48 քէստի։ Վ՚է Յիսուս անլերէ խիթապէն՝ Պէնի
Թուէմտաղ իչիւն Տարամը իւզերինէ կէլիր կիպի մի
49 դըլըճըլը վէ սօփալը չըգտընըզ։ Հէր կիւն հէյքէլտէ
Թա՛լիմ էտէրէք եանընըզտա պուլունուր իտիմ,
վէ պէնի Թուէմտաղընըզ. ամմա քիթապլար կի-

50 մամ օլունմադ կէրէք տիր՝ տէտի։ Օ վագըթ
51 Ճիւմլէսի անը պրադըպ գաչտըլար։ Վ՚է անըն սրտը
սըրա չըպլադ Ճէսէտի իւզերինէ քէթէն պէզի սա-
րընմըշ պիր նէվճիվան կիտիյօր իքէն, եկիթլեր
52 անը Թուէթտըլար. Օ տախի քէթէն պէզինի պրա-
դըպ անլերտէն չըպլադ գաչտը։
53 Վ՚է Յիսուսը քեահին ի ա՛զամըն Հուզուրընա
կէօթիւրտիլեր. վէ պունուն Լանընա Ճիւմլէ պաշ
քահինլեր իլէ իխթիյարլար վէ ՚Իւլեմա Ճէմ՚ օլտը-
54 լար։ Վ՚է Պետրոս ուզագտան քեահին ի ա՛զամըն
Հավլուսընըն իչէրիսինէտեք անըն արտընճա կիտիպ
խրտմէթ-քեարլար իլէ պէրապեր օթուրարագ աթէչ
55 եանընտա ըսընըյօր իտի։ Վ՚է պաշ քեահինլեր
իլէ պիւթիւն միլլէթ մէճլիսի Յիսուսըն գաթլի ի-
չիւն ՚ալէյհինէ շէհատէթ արատըլար խէ տէ,
56 պուլամատըլար։ Զիրա անըն ՚ալէյհինտէ նիչէ
քիմսէլէր եալան շէհատէթ էթտիլեր խէ տէ, շէ-
հատէթլերի պիրիպիրինէ մուվաֆըգ տէյիլ իտի։
57 Վ՚է պա՛զըլարը գալգըպ ՚ալէյհինտէ եալան շէհա-
58 տէթ էտերէք, Պու ատէմին՝ Լլ իլէ եափըլմըշ շու
հէյքէլի երգըպ, իւչ կիւնտէ՝ էլ իլէ եափըլմամըշ
պիր զայրիսինի պինա էտէճէյիմ՝ տէտիյինի իչիթ-
59 տիք՝ տէտիլեր։ Վ՚է պու վէճհլէ տախի շէհատէթ-
60 լերի պիրիպիրինէ մուվաֆըգ տէյիլ իտի։ Վ՚է
քեահինի ի ա՛զամ օրթատա այաղա գալգըպ Յի-
սուսա՝ Հիչ պիր ճէվապ վէրմէ՞զ մի սին. պունլար
սէնին ՚ալէյհինտէ նէ՞ շէհատէթ էտիյօրլար՝ տէյիս-
61 ուա՛լ էթտի։ Օ տախի սիւքիւթ էտէրէք՝ հիչ
պիր ճէվապ վէրմէմէսիյէ, քեահինի ի ա՛զամ թէք-
րար՝ Մէսիհ իպն Իւլ Միւպարէք սէ՞ն մի սին՝ տէ-

62 յիւ անա սու՞ալ էթուի։ Յիսուս տախի՝ պէն իմ,
վէ Իպն իւլ ինսանը Գուարէթին սաղընաա օթու-
րուբ, վէ կէօյիւն պուլութլարը իլէ կելիր կէօրէ-
63 ճէքսինիզ՝ տէտի։ Իմոի քահինի ի ա՛զամ քէնտի
էվասընը էըրթըպ՝ Աըրթըդ պիզէ շահիտլէր նէ՞
64 լազըմ. Փիւֆրիւնիւ իչիթմինիզ. սիզէ նա՞բըլ
կէօրիւնիւբ՝ տէտի. անլէրին ճիւմլէսի տախի՝ Յօ-
լիւմէ միւսթահազդ տըր՝ տէյիւ անը հիւքմ՝ էթ-
տիլէր։

65 Վէ պա՛ղըլարը անըն իւզէրինէ թիւքիւրմէյէ,
վէ ևիւզիւնիւ էօրթիւպ՝ անա եուամրուդ վուրարագ,
փէյղամպէրլիք էյլէ՝ տէմէյէ պաշլատըլար. խըտ-
մէթքէարլար տախի անա սիլլէ վուրարլար։

66 Վէ Պետրոս աշաղըտա հավլուտա իքէն, քեա-
67 հին ի ա՛զամըն ճաղրիյէլէրինատն պիրի կելիպ, Պետ-
րոսը ըսընըը կէօրտիւյիւնատ անա պագըպ՝ Սէն
տախի Նազարէթլի Յիսուս իլէ պէրապէր իտին՝
68 տէտի։ Լաքին օ՝ Նէ սէօյլէտիյինի պիլմէմ վէ ան-
լամամ՝ տէյէրէք, ինքեար էթտի. վէ տըշարըյա
69 տէհլիզէ չըդտըգտա՝ խօրօս էօթտիւ։ Վէ ճարիյէ
եինէ անը կէօրմէքլէ, օրատա տուրանլարա՝ Պու
70 անլէրատէն տիր՝ տէմէյէ պաշլատը։ Ո տախի թէք-
րար ինքեար էթտի։ Վէ պիր միւստէթ սօնրա,
եինէ օրատա տուրանլար Պետրոսա՝ Սահիհէն ան-
լէրատէն սին, զիրա Գալիլէալը սըն վէ սէօյլէյիշինի
71 պէնզէյօր՝ տէտիլէր։ Ո իսկ՝ Պու տէտիյինիզ ա-
տէմի թանըմամ՝ տէյէրէք պէտ տու՛ա վէ եէմին
72 էթմէյէ պաշլատը։ Վէ իքինճի քէրըէ խօրօս էօթ-
տիւ. վէ Պետրոս Յիսուսըն քէնտինէ՝ խօրօս իքի
քէրըէ էօթմէզտէն սէն պէնի իւչ քէրըէ ինքեար

էտէճէքսին՝ տէտիյի սէօզիւ խաթըրնա կէթիրմէքլէ,
աղլամագա պաշլատը։

ՊԱՊ 15

1 Վէ սապահ օլտըդը կիպի, պաշ քեահինլէր իխ-
թիյարլար վէ 'իւլէմա իլէ՝ վէ պիւթիւն միլլէթ մէճ-
լիսի միւշավէրէ էտիպ՝ Յիսուսը պաղլատըգտան
սօնրա կէօթիւրիւպ Պիղատոսա թէսլիմ էթտիլէր։
2 Վէ Պիղատոս անա՝ Եէհուտիլէրին մէլիյի սի՞ն մի
սին՝ տէյիւ սու՞ալ էթտի. օ տախի անա ճէվապէն՝
3 Սէօյլէտիյինի կիպի տիր՝ տէտի։ Վէ պաշ քեահին-
լէր անը չօդ շէյլէրատէն տօլայը իթթիհամ էթտիք-
4 լէրինատ, Եինէ Պիղատոս անա սու՞ալ էտէրէք՝
Հիչ պիր ճէվապ վէրմի՞ղ մի սին. պագ, 'ալէյհինիզտէ
նէ գատար շէյլէր շէհատէթ էտիյօրլար՝ տէտի։
5 Վէ Յիսուս արթըգ հիչ պիր ճէվապ վէրմէմէքլէ՝
Պիղատոս թէ'աճճիպ էթտի։

6 Վէ հեր պայրամտա անլէրին թալէպ էթտիքլէրի
7 պիր մահպուսը սալը վէրիյօր իտի։ Վէ իխթիլալ
էանասընատա գաթլ ֆի'իլինատ պուլունուպ, ֆիթնէ
չըգարան րէֆիգլէրի իլէ պէրապէր մահպուս օլան
8 Բարաբբա նամընատա պիր քիմսէ վար իտի։ Վէ
խալգ պաղըրըպ՝ քէնտիլէրէ օլան 'ատէթինին իճ-
բասընատա պուլունմասընը թալէպ էթմէյէ պաշ-
9 լատը։ Վէ Պիղատոս անլէրէ ճէվապէն՝ Սիզին իչիւն
Եէհուտիլէրին մէլիյինի սալը վէրմէմի իսթի՞ր մի
10 սինիզ՝ տէտի. Զիրա պաշ քեահինլէրին անը հա-
սէտատէն նաշի թէսլիմ էթտիքլէրինի պիլիր իտի։
11 Լաքին պաշ քեահինլէրը անըն եէրինէ քէնտիլէրի

իչին Բարաբբայը սալը վերմեսինի Խալեպ էնդե՝ էապէ
12 խալդը Թահրիք էթտիլէը։ Վ՚է Պիղատոս Թէքրար
անդէրէ ճէվապէն՝ Էօյլէ իսկ Եհուտիլէրին մէլիչի
տէսիյինիզ քիմնէյէ նէ՞ հափտամը իսթէրսինիզ՝
13 տէտի։ Անդէը տախի՝ Անը սալ էյլէ՝ տէյիւ Թէք-
14 բար նիտաա էթտիլէը։ Լաքին Պիղատոս անդէրէ՝ Եա
նէ՞ քէօթիւլիւք իշլէմիշ տիր՝ տէտի իսկ տէ, ան-
դէը՝ Անը սալ էթ՝ տէյէրէք տահա պիյասէ նիտաա
15 էյլէտիլէը։ Վ՚է Պիղատոս խալդը խօշնուտա էթմէք
իսթէմէքլէ, անդէը իչին Բարաբբայը սալը վերտի,
վէ Յիսուսը տէօյտիւքտէն սօնրա՝ սալդ օլունմագ
իչին Թէսլիմ էթտի։
16 Վ՚է ՚ասքէրլէը անը տիվան մահալի օլան հավլու-
իչէրիսինէ կէօթիւրիւալ՝ պիւթիւն պէօլիւգիւ ճէմ՚
17 էթտիլէը։ Վ՚է անտա էրդալանի խիլ՚աթ կիյտիրտի-
լէը, վէ տիքէնտէն պիր Թահճ էօրիւալ պաշլընտա գօ-
18 տրլար։ Վ՚է՝ Ակլամ սանտա, էյ Եհուտիլէրին մէ-
լիչի, տէյէրէ՝ անը սէլամլամադա պաշլատրլար։
19 Վ՚է գամըշլէ անդէն պաշընտա վուրուալ՝ իւզէրինէ
Թիւքիւրիւրլէը, վէ տիզ չէօքիւալ անտա Թէմէննա
20 էտէրլէը էտի։ Վ՚է անը իսթիհզա էթտիքտէն սօնկ-
րա, իւզէրինտէն էրդալանի խիլ՚աթը չըգարըալ՝ ա-
նտա քէնտի էլալտահսինի կիյտիրտիլէը, վէ խաչա կէր-
մէք իչին տրշարըյա կէօթիւրտիւլէը։
21 Վ՚է Իսքէնտէր իլէ Րուֆոսըն վէտէրլի Սիմոն
նամընտա Գիրէնէլի պիր քիմսէ Թարլատան կէլիպ
կէչէր իքէն, պուշնու անդէն խաչընը Թաշըմադա իճ-
22 պար էթտիլէը։ Վ՚է անը Գաֆթա Եէրի Թէրճէմէ
օլունան Գողգոթա նամ՝ մահալէ կէօթիւրտիւքլէ-
23 րինտէ, Անտա իչմէկէ միւրը ի սաֆի իլէ գարըշմըշ

24 շէրապ վէրտիլէը, ամմա գապուլ էթմէտի։ Վ՚է
անը խաչա կէրտիքտէն սօնրա, հէր քէսին հիսսէսի
մ՚ալ՚ը՞մ օլմագ իւզրէ գուր՚ա ատթարագ էլալհսէսինի
25 Թադսիմ էթտիլէը։ Վ՚է անը խաչա կէրտիքլէրի
26 վագըթ սա՚աթ իւչ իտի։ Վ՚է անդէն ճիւրմ էաֆ-
Թասը՝ ԵՒՀՈՒՏԻԼԻՐԻՆ ՄԷԼԻՑԻ տէյիւ իւզէ-
27 րինտէ եազըլմըշ իտի։ Վ՚է պիրի սաղընտա վէ պի-
րի սօլընտա անդէն իլէ պէրապէր իքի Հարամի խաչա
28 կէրտիլէը։ Վ՚է՝ Միւճրիմլէր սըրասընտա ՚ատտ
օլունտու՝ տէյիւ մուհարրէր օլան իթմամ օլունտու։
29 Վ՚է էանընտան կէչէնլէր պաշլարընը սալլայըպ
անա քիւֆր էտէրէք՝ Վա՛յ, հէյքէլի եըգըպ իւչ
30 կիւնտէ պինա էտէն. Փէնտինկի գուրթար վէ խաչ-
31 տան էն՝ տէրլէը իտի. Փէղալիք պաշ քեահինլէը
իլէ ՚իւլեմա քէնտի արասընտա իսթիհզա էտէ-
րէք՝ Պաշգալարընը գուրթարտը, քէնտիսինի գուր-
32 թարմագա գատիր տէյիլ տիր. Իսրայէլին մէլիչի
Մեսիհ շիմտի խաչտան էնսին, պիզ տախի կէօրիւպ
ինանալըմ՝ տէրլէը իտի։ Անդէն իլէ պէրապէր սալդ
օլունանլար տախի անա շէթմ էտէրլէը իտի։
33 Վ՚է սա՚աթ ալթըյա կէլտիքտէ, Թա սա՚աթ
տօգուզա գատար պիւթիւն եէր իւզէրինտէ գա-
34 րանլըգ օլտու։ Վ՚է սա՚աթ տօգուզտա Յիսուս
եիւքսէք սէսլէ ֆէրեատ էտիպ՝ Էլօի, Էլօի, լամա
սապագթանի, եա՚նի Թէրճէմէ օլունտըգտա՝ Էյ
Ալլահըմ, էյ Ալլահըմ, պէնի նի՞չին Թէրք էթտին՝
35 տէտի։ Վ՚է օրատա տուրանլարդն պա՚զըսը պուշնու
իշիթտիքտէ՝ Իշիթ Եղիսյը չաղըրըյօր, տէտիլէր։
36 Վ՚է պիրի սէյիրտիպ սիրքէ իլէ պիր սիւնկը տօլ-
տուրտու, վէ պիր գամըշա Թադրպ՝ Պրագընըղ

պագալըմ Եղիա անը էնտիրմէյէ կէլի՞ը մի՝ տէյէ-
րէք անա իչիրտի։
37 Վ֊է Յիսուս եիւքսէք սէալէ ֆէրեատ էտիպ թէս-
38 լիմ ի րուհ էթտի։ Վ֊է հէյքէլին փէրտէսի եօգա-
րըտան աշաղըյա գատար էրրիթըլըպ իքի շադգ
39 օլտու։ Վ֊է դարշըսընատա տուրան եիւղ պաշը անըն
պէյլէ ֆէրեատ էտիպ թէսլիմ ի րուհ էթտիչինի
կէօրտիւչիւնտէ՝ Հագիգաթէն պու ատէմ իպն
40 Ուլլահ իտի՝ տէտի։ Վ֊է ուղագատան նալար էտէն
նիսման տախի պուլուննուպ, արալարընատա Մէճ-
տէլի Մարիամ վէ քիւչիւք Յակոբոս իլէ Յովսէսին
վալիտէսի Մարիամ վէ Սալօմի տախի վար իտի.
41 Գէնտիսի Գալիլեատա իքէն տախի մէրդումէլէր ա-
նըն արտընճա կիտիպ անա խըտմէթ էտէրլէր իտի.
վէ անըն իլէ պէրապէր Երուսաղէմէ չըգմըշ օլան
պաշգա չօդ նիսման տախի վար իտի։
42 Վ֊է ազշամ օլտըգտա, Թէտարիք, տա՛նի սէպթ-
43 տէն էվվէլ օլան կիւն օլմաղէ, Շուրա ա՛զասըն-
տան օլուպ միւ՛թէպէր վէ մէլէքիւթ Ուլլահա
մունթազըր պուլունան Արիմաթիայի Յովսէփ կէ-
լիպ ճէսարէթլէ Պիղատոսըն եանընա կիրերէք, Յի-
44 սուսըն ճէսէտինի թալէպ էյլէտի։ Վ֊է Պիղատոս
անըն վէֆաթ էթմիշ օլտըղընա թէ՛աճճիւպլէ
եիւղ պաշըյը չաղըրըպ՝ Չօգտա՞ն մը վէֆաթ էթ-
45 տի՝ տէյիւ անա ատ՛ալ էթտի։ Վ֊է եիւղ պաշը-
տան վ֊ո֊ւ֊՛ է հաւէ անկլամաղէ, ճէսէտի Յովսէփէ
46 պաղըշլատը։ Ո տախի քէթէն պէղի սաթըն ալա-
րագ, ճէ֊ո֊ւ֊՛ էնտիրիպ անը օլ պէղէ սարտը, վէ
գայատա օյուլմուշ պիր գապրա գոյուպ գապրըն
47 գափուսընա պիր թաշ եուվարլատը։ Վ֊է Մէճ-

տէլի Մարիամ իլէ Յովսեսին Վէ֊ո֊ւ Մարիամ
անընն գօնուլտըղը եէրէ պագըյօրլար իտի։

ՊԱՊ 16

1 Վ֊է սէպթ կիւնիւ կէչտիքտէն սօնրա, Մէճտէլի
Մարիամ վէ Յակոբոսըն Վ֊ո֊ւ Մարիամ իլէ
Սալօմի կէլիպ անա սիւրմէք իչտրէ, պէհարլար
2 սաթըն ալմըշ օլմալարըյլէ, Հաֆթանընն իլք կիւ-
նիւ, սապահլայըն կիւնէչ տօղար իքէն գապրա
3 կէլտիկէր։ Վ֊է պիրպիրինէ՝ Գապրըն գափուսըն-
տան թաշը պիզէ քի՞մ եուվարլայաճադ տըր՝ տէյօր-
4 լար իտի, (վ֊է պագտըգլարընատա թաշը եուվար-
5 լանմըշ կէօրտիւչէր։) վէրտա փէք պէյօրուք իտի։ Վ֊է
գապրա կիրտիքլէրինէ, պէյազ լիպաս կէյտիշ
տաղ թարաֆտա օթուրտուր պիր նէվճիվան կէօրմէ-
6 լէրիյլէ հայրան օլտըլար։ Ո տախի անլէրէ՝ Հայրան
օլմայընըզ, սիզ տալպ օլունմըշ Նազարէթլի Յի-
սուսը արայօրսընըզ. գըյամ էթտի, պուրատա
7 տէյիլ տիր, իշտէ անը գօտըգլարը եէր. Լաքին
սիզ կիտիպ, անըն շայիրտալէրի իլէ Պետրոսա՝ Ո
սիզտէն էվվէլ Գալիլեայա վարաճադ, սիզէ տէտիյի
կիպլի անը օրատա կէօրէճէքսինիզ՝ տէյինիզ տէտի։
8 Վ֊է [սէրի՛էն] գապրատան չըգըպ գաչտըլար, վէ քէն-
տիլէրինի թիթրէմէ վէ հայրէթ ալմադըլ գօրգու-
լտընատան հիչ պիր քիմսէյէ պիր շէյ սէօյլէմէտիլէր։
9 Վ֊է Յէ֊ո֊ւ֊ Հաֆթանընն պիրինճի կիւնիւնատէն
սապահլայըն գըյամ էթտիքտէն սօնրա, էվվէլ՝
տէրունիննատէն եէտի ճինն չըգարմըշ օլտըղը Մէճ-
10 տէլի Մարիամա կէօրունտիւ։ Մէրդումէ տախի կի-

տիպ մուգատատէմա անըն իլէ պէրապէր օլանլարա,
եաս չէքիպ աղլամագաա օլորդլարը հալաե խապէր
11 վէրան։ Անլէր խսե անըն տիրի օլուպ՝ պունա կէօ-
րիւնտիւրիւնիւ իչիմտիքլէրինաե, ինանմատըլար։
12 Վ է պունատան ածկրա անլէրին իքիսինե, պիր քէօյե
եիւրիւյէրէք կիտէրլէր իքէն, պաշգա հէյ՛ էթատ կէօ-
13 րիւնտիւ։ Անլէր տախի վարըպ՝ ատ՛ըլէրէ խապէր
վէրտիկէր խսե տէ, պունլարա տախի ինանմատըլար։
14 Պա՛տէհու օն պիրլէրէ ածիքատտա օթուրուրլար
իքէն կէօրիւնիւպ, գըյամ էթմիշ օլորդրնը կէօ-
րէնլէրէ ինանմատըգլարընատան տօլայը, իմանօրդ-
լըգլարը վէ գալալլէրինին դրլդէթի իչիւն անլէրի
Թէվպիխ էյլէտի։
15 Վ է անլէրէ տէտի քի՝ Պիւթիւն տիւնեայա կի-
տիպ՝ հէր մախլուգա պէշարէթի վա՛ղ էտինիպ։
16 Իման էտիպ վաքթիպ օլանան խէլաս պուլաճագ,
վէ իման էթմէյէն ՛ալէյհինե հիւքմ օլունաճագ
17 տըր։ Վ է իման էտինլէր իլէ շու ՛ալամէթլէր պէ-
րապէր պուլունաճագ, եա՛նի պէնիմ իսմիմլէ ճինն-
լէր չըգարաճագլար, եէնի լիսանլար սէօյլէյէճէքլէր.
18 Եըլանլար թուրթաճագլար, վէ միւհլիք շէյ իչսելէր
տախի սալա անլէրէ զարար վէրմէյէճէք. խասթա-
լար իւզէրինէ էլլէրինի գօյաճագլար, անլէր տախի
շիֆա պուլաճագ տըր։
19 Իմոի Բապպ անլէրէ սէօյլէտիքտէն սօնրա, սէ-
մայա րէֆ՛ օլունուպ՝ Ալլահըն սաղընատա ճիւլուս
20 էթատի։ Անլէր տախի չըգըպ հէր եէրատ վա՛ղ է-
տէրլէր իսի, Բապպ տախի անլէր իլէ ՛ամիլ օլուպ՝
պէրապէր պուլունան ՛ալամէթլէր վասթիսըլյլէ
քէլամը իսպաթ էտէր իսի։ Ամին։

ԻՆՃԻԼ

ՂՈՒԿԱՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻՒԶՐԷ

ՊԱՊ 1

1 Է յ ճաղիլէթլու Թէօֆիլօս, իպթիտատէն կէօղէ-
րիյլէ կէօրէնլէրին վէ քէլամըն խատէմէսի օլանլա-
2 րըն, Արամըզատա եադինէն միւսելլէմ օլան նէսնէ-
3 լէրի պիզէ նագլ էթմիշ օլորդլարընատա կէօրէ, Նիչէ
քիմսէլէր անլէրին Թէրթիպլէ Թէ՛լիճինէ պաշլամըշ
օլորդլարը ճիհէթլէ, պէն տախի էն էվվէլինատէն
հէր շէյի քէմալ ը տիգգաթլէ Թէճահհիւս էթ-
4 տիյիմտէն, Սանա Թա՛լիմ օլունան շէյլէրին հա-
գիգաթընը պիլմէկ իչիւն, սանա ճիւմլէսինի սըրա-
սըյլէ եաղմագ պատա միւնասիպ կէօրիւնտիւ։
5 Եէհուտիյէ մէլիյի Հէրովդէսին կիւնլէրինատե,
Ապիա նէվպէթինատէն Զաքարիա նամընատա պիր
քահհին պուլունուպ զէվճէսի տախի Ահարոն զրզ-
6 լարընատան օլարագ, իսմի Եղիսաբեթ իսի։ Իքիսի
տախի Ալլահըն հուզուրընատա սալիհ օլուպ՝ Բապ-
պրն ճիւմլէ էմրլէր վէ ահքամընըն պիլա գուսուր
7 իճրասընատա պուլունուրլար իսի։ Վ է եղիսաբեթ
՛ագիր օլորդընատան էվլատսըր օլմայըպ, իքիսի տէ
8 խայըր եաշը իսիլէր։ Վ է մէրգուամ քէնտի նէվպէթի
սըրասընատա, Ալլահըն հուզուրընատա քահհինլիք
9 խըտմէթինին իճրա էտէր իքէն, Քահհինլիք ՛ատէթի

իւղրէ Բապպէն հէյքէլինէ կիրիպ՝ պուխուր եագ-
10 մագ գուր'ասը քէնտինէ տուշտու։ Վէ գամմէն
պիւթիւն ճէմա'աթը տախի պուխուր վագթընտա
11 խարիճտէ տու'ա էթմէքտէ իլէն, Բապպէն մէլէյի
պուխուր մէզպահընէն սաղընտա տուրուպ՝ անա
12 կէօրիւնտու։ Վէ Զաքարիա անը կէօրիւնճէ միւզ-
13 թարիպ օլուպ՝ քէնտիսինէ գօրգու կէլտի։ Վէ մէ-
լէք անա՝ Գօրգմա, էյ Զաքարիա, զիրա նիյաղընդ
գապուլ օլունմադըղ զէվճէնդ եղիսաբէթտէն սէնին
պիր օղլընդ օլաճագ, վէ անա *Յովհաննէս թէտմիյէ
14 էտէճէքսին։ Վէ սանա մէսէրրէթ վէ շատլըգ օլուպ՝
անընդ վէլատէթինտէն չօգ քիմսէլէր մէսրուր օլա-
15 ճագ տըր։ Զիրա Բապպէն հուզուրընտա պէօյիւք
օլուպ՝ ասլա շէրապ վէ միւսքիր իչմէյէճէք, վէ հէ-
ման վալիտէսինին բահմինտէն Րուհ իւլ Գուտուզ
16 մէմլու օլաճագ տըր։ Վէ պէնի Իսրայէլտէն չօգ
քիմսէլէրի՝ քէնտիլէրին Աղլահը օլան Բապպա բիւ-
17 ճու' էթտիրիպ, փէտէրլէրին գալպլէրինի էվլատա,
վէ 'ասիլէրի սալհլէրին 'ագլընա տէօնտէրիպ՝ Բապ-
պա հաղըրլանմըշ պիր գավմ թէհլիյէ էթմէք իւղրէ,
Եղիանընդ բուհու վէ գուտրէթիյլէ անընդ էօնիւնճէ
18 կիտէճէք տիր՝ տէտի։ Զաքարիա տախի մէլէյէ՝
Պունու նէտէ՞ն պիլէյիմ. զիրա պէն իհթիյար իմ,
19 զէվճէմ տախի խայլը հաշլը տըր՝ տէտի։ Վէ մէլէք
անա ճէվապէն՝ Պէն Աղլահընդ հուզուրընտա տու-
րան Գաբրիէլ իմ, վէ սանա սէօյլէյիպ պու շէյլէրի
20 թէպշիր էթմէյէ իրսալ օլունդում։ Վէ իշթէ սէն
վագթընտա իթմամ օլունաճագ սէօյլէրիմէ ինանմա-

*ՐԱՊՊԸՆ 'ինայէթի

մադըղընդ իչիւն, պունլարընդ վուղուտ պուլաճաղը
կիւնէ տէյին տիլսիզ օլուպ սէօյլէմէյէ մուգթէտիր
21 օլմայաճագսընդ՝ տէտի։ Վէ գավմ Զաքարիայը պէք-
լէմէքտէ օլուպ՝ հէյքէլտէ թէ'էխուրընտա թէ'աճ-
22 ճիպ էտիյօրլար իտի։ Ո տախի տըշարըյա չըգ-
տըգտա, անլարընդ սէօյլէմէյէ մուգթէտիր օլմատը-
ղընտան, հէյքէլտէ պիր բիչա կէօրմիւշ օլտըղընդը
անլատըլար. ո տախի անլարընդ իշարէթլէ թէֆհիմ
23 էտէրէք՝ տիլսիզ գալտը։ Վէ խըտմէթինին կիւն-
լէրի թէմամ օլմադըղ, քէնտի խանէսինէ կիթտի։
24 Վէ օլ կիւնլէրտէն սօնրա, զէվճէսի Եղիսաբէթ
25 համիլէ օլուպ, Բապպ խալգ արասընտա հադարէ-
թիմի կիտէրմէք իչիւն, պանա հիւան ի նամըար գըլ-
տըղը կիւնլէրտէ պէօյլէ էյլէտի՝ տէյէրէք քէնտինի
պէշ այ կիզլէտի։
26 Վէ այթընճը այտա մէլէք Գաբրիէլ Աղլահ թա-
բաֆընտան, Գալիլէատա վադը՝ Նազարէթ նամ
27 պիր շէհրէ, Դաւիթ խանէտանընտան Յովսէփ իս-
մինտէ պիր ատամէ նիշանը օլան պիր պաքիրէնին
նէզտինէ կէօնտէրիլտի. վէ օլ պաքիրէնին իսմի Մա-
28 րիամ իտի։ Վէ մէլէք մէրդումէնին եանընտա կէլիպ՝
Սէլամ սանա, էյ լութֆա նա'իլ օլմուշ պուէյէ,
Բապպ սէնին իլէ պիր. սէն նիսա պէչինտէ միւ-
29 պարէք սին՝ տէտի։ Ո իսէ ճէյէյ կէօրտիւքտէ, քէ-
լամընտան միւգթարիպ օլուպ՝ Պու նա'ըլ սէլամ
30 օլա՝ տէյիւ թէֆէքքիւր էտէր իքէն, Մէլէք անա՝
Գօրգմա, էյ Մարիամ, զիրա Աղլահընդ 'ինտինտէ
31 լութֆ պուլտըն։ Վէ իշթէ համիլէ օլուպ՝ պիր
օղուլ տօղուրաճագսըն, վէ անա Յիսուս թէտմիյէ
32 էտէսին։ Ո պէօյիւք օլուպ՝ անա Իպն իւլ Միւ-

թա՛ալ տէնիլէճէք, վէ Բապպ Ալլահ անա փէտէրի
33 Դաւիթին թախթընը վէրէճէք տիր։ Վէ պէյթ ի
Յակոբըն իւզէրինէ իլ էլ էպէտ հիւքիւմէթ սիւ-
րիւպ՝ մէլէքիւթիւնիւն նիհայէթի օլմայաճագ տըր՝
34 տէտի։ Մարիամ իսէ մէլէյէ՝ Պու նա՞սըլ օլա պիլիր,
35 չիւնքի պիր էր պիլմէմ՝ տէտի։ Մէլէք տախի անա
ճէվապէն՝ Էնինի իւզէրինէ Րուհ իւլ Գուտս կէլիպ
Միւթա՛ալին գուտրէթի սանա կէօլկէ օլաճագ.
պու էճլտէն սէնատէն տօղաճագ մուգատատէս ղաթա
36 տախի իպն Ուլլահ տէնիլէճէք տիր։ Վէ իլթէ ագ-
րապակտան օլան Եղիսաբէթ տախի իխթիյարլըղըն-
տա պիր օղլա համիլէ օլուպ՝ պու ՟այ օլ ՟ադիր տէ-
37 նիլէնին ալթընճը այը տըր. Զիրա ՟ինա Ալլահ հիչ
38 պիր շէյ ղայը ի միւմքին տէյիլ տիր՝ տէտի։ Վէ
Մարիամ՝ իլթէ Բապպըն ճարիյէսի, պանա սէօ-
ղիւնէ կէօրէ օլսուն՝ տէմէսիյլէ մէլէք անըն նէզ-
տինատէն կիթտի։

39 Վէ Մարիամ օլ կիւնլէրտէ գալգըպ՝ ՟աճէլէթէն
40 տաղլար ճիվարընա, Յուդա շէհրինէ կիտիպ, Զա-
քարիանըն խանէսինէ կիրէրէք, Եղիսաբէթէ սէ-
41 լամ վէրտի։ Վէ Եղիսաբէթ Մարիամըն սէլամընը
իշիթտիյի կիպի, չօճուգ անըն բահմինտէ սըչրատը
վէ Եղիսաբէթ Րուհ իւլ Գուտսըլէ մէմիու օլուպ,
42 Եիւքսէք սէսլէ չաղըրարագ տէտի քի՝ Սէն նիւտա
պէյնինտէ միւպարէք սին, վէ ոէնինի բահմինին
43 մահսուլը միւպարէք տիր։ Վէ պու պանա նէ՞րէ-
տէն օլտու քի՝ Բապպըմըն վալիտէսի էանըմա
44 կէլէ։ Զիրա իշիթ սէլամընիըն սէսի գուլաղըմա
տէյտիյի կիպի, չօճուգ բահմինտէ շատըգտան
45 սըչրատը։ Վէ նէ՞ միւպարէք տիր իման էթմիշ

օլան. զիրա Բապպ թարաֆընտան անա սէօյլէնիլէն
46 շէյլէր իթմամ օլունաճագ տըր։ Մարիամ տախի՝
47 ճանըմ Բապպը թա՛զիմ էտիպ, Րուհըմ խէլաս-
48 քէարըմ օլան Ալլահտա շատման օլտու։ Զիրա
ճարիյէսինին էտնա հալինէ նազար գըլտը, վէ
իշթէ շիմտիէն սօկրա ճիւմլէ նէսիլլէր պանա՝ նէ՞
49 միւպարէք տէյէճէքլէր. Զիւնքի գատիր պանա
պէօյիւք շէյլէր էյլէտի. Անըն իսմի տախ գուտ-
50 տուս տըր։ Վէ մէրհամէթի նէսլատէն նէսլէ քէն-
51 տինատէն գօրգանլարընը իւզէրինտէ տիր։ Քէնտի
պազուսըյլէ գուտրէթ իպրազ էյլէտի. միւթէ-
քէպպիրլէրի գալպլէրինին էֆքէարընտա փէրիշան
52 էյլէտի։ Գուտրէթ սահիպլէրինի թախթլարընտան
53 էնտիրիպ՝ էտնալարը ևիւքսէլթտի։ Ան օլանլարը
նի՛մէթլէրլէ տօյուբուպ՝ ղէնկինլէրի պօշ կէօնտէր-
54 տի։ Իճտաաբմընզա սէօյլէտիյի իւզրէ՝ Աբրահամ
իլէ անըն զիւրրիյէթինէ իլ էլ էպէտ օլան մէրհա-
55 մէթի թէզէքքիւր էտիպ, Գուլու Իսրայէլէ իմտաատ
էյլէտի՝ տէտի։

56 Վէ Մարիամ անըն էանընտա իւչ այ գալ-
տըգտան սօկրա, քէնտի խանէսինէ ՟ավտէթ էյ-
լէտի։

57 Վէ Եղիսաբէթին վազ՟ը համըլ միւատէթի թէ-
58 մամ օլտըգտա, պիր օղուլ տօղուրտու։ Վէ
գօնշուլարը իլէ ագրապասը Բապպըն անա ՟ազիմ
մէրհամէթ էյլէտիյինի իշիթտիքլէրինտէ անըն իլէ
պէրապէր սէվինիրլէր իտի։

59 Վէ սէքիզինճի կիւնտէ մա՛սումը խիթան էթ-
մէյէ կէլիպ անա փէտէրինին իսմիյլէ Զաքարիա
60 թէսմիյէ էթտիլէր։ Լաքին վալիտէսի ճէվապ վէ-

րիսլ՝ խայր, անճաղ Յովհաննէս Թէոմիլէ օլուննա-
61 ճագ տըր՝ տէտի։ Անլէր տախի մէրդումէյէ Ա-
բրապակաա պու խսմլէ Թէոմիլէ օլուննմըշ պիր
62 քիմսէ եօգ տըր՝ տէտիլէր։ Վէ՝ նէ՞ խսմլէ Թէո-
միլէ օլուննմասընը խսթէրսին՝ տէյիւ իշարէթլէ
63 փէտէրինտէն սու՛ալ էթտիլէր։ Ո տախի պիր
լէվկա խսթէյիսլ՝ խսմի Յովհաննէս տիր՝ տէյիւ
հազըրլընտա, ճիւմլէսի Թէ՛ամճիւլ էթտիլէր։
64 Վէ հէմսն ադղը վէ տիկի աչըլըպ՝ Ալլահա համա
65 էտէրէք Թէքէլլիւմ էյլէտի։ Վէ էթրաֆտա Թէո-
մէքքիւն էտէնլէրին ճիւմլէսինէ գօրդու տիւշիւպ՝
պու շէյլէրին քէսֆիէսի եէհուտիյէնին պիւթիւն
66 տաղիսթանընտա շայը՝ օլարադ, Իշխանէնլէրին
ճիւմլէսի 'Ա՛ճէպա պու մա՛սում նէ՞ օլաճադ տըր՝
տէյէրէք, վո՛ւ՛ո՛ւ՛ը խսթըրլըլընտա հըճդ էթ-
տիլէր. վէ Բապպըն էլի անըն իլէ իտի։
67 Փէտէրի Զաքարիա տախի Րուհ իւլ Գուտսէ
մէմնու օլուպ իշմայիլ սէօյլէյէրէք, տէտի՝ քի,
68 Իսրայէլին Ալլահը Բապպ միւպարէք օլսուն, չիւնքի
գավմընը զիյարէթ էտիպ՝ անը ֆիտիյէ իլէ խէ-
69 լաս էյլէտի։ Վէ գայիմտէն պէրու մուգատտաս
փէյղամպէրլէրինին աղղըյլէ սէօյլէտիյի իւզրէ,
70 Տիւշմէնլէրիմիզտէն վէ պիզէ հէփ պուղդ էտէն-
71 լէրին էլինտէն խելաս օլմադ իւզրէ, Գուլու Գա-
ւիթին խանէտանընտա պիզիմ իչինն *խելաս ը 'ա-
72 զիմ" իշհար էյլէտի. Թա քի էճատաթմըզա մէր-
համէթ էտիպ՝ քէնտի մուգատտաս 'ահտընը,
73 Եա՛նի տիւշմէնլէրիմիզին էլինտէն գուրթուլմըշ

*Եօն. խելաս պուլնուգը։

օլարադ, [՚էօմրիւմիւզիւն] ճիւմլէ կիւնլէրինտէ,
74 Ջէնտի հուզուրընտա, գուտսիյէթ վէ սալահլէ
պիլա խաւֆ քէնտինէ 'իպատէթ էթմէմիզի իճսան
75 էյլէմէք իչին, Փէտէրիմիզ Աբրահամա էթտիյի
76 էմինի խաթըրա կէթիրէ։ Անն տախի, էյ մա՛սում,
Միւթա՛ալըն փէյղամպէրի Թէոմիլէ օլուննաճագ-
77 սըն. Զիրա անն զուլմէթ իլէ էօլիւմ կէօյկէօճինտէ
օթուրանլարա զիյա վէրմէք վէ այագլարըմըզը սէ-
լամէթ Թաբիդինէ կէօթիւրմէք իւզրէ, Ալլահըմըզ-
ըն շէֆգաթ ու մէրհամէթինտէն նաշի տօղան
Իւնէ եիւճէլէրտէն զիյարէթիմիզ իչին կէլմէքլէ,
78 Գավմընա կիւնահլարըն 'ափվը իլէ օլան խէլասը
79 ի՛լամ էթմէք իչին, Բապպըն էօյլարընը հազըր-
լամագ իւզրէ անըն էօնիւնտէն կիտէճէքսին։
80 Վէ մա՛սում պէօյիւյիւպ Րուհտա գուվվէթլէ-
նիր, վէ Իսրայէլէ զուհուրը կիւնիւնէ տէյին չէօլ-
լէրտէ տուրուր իտի։

ՊԱՊ 2

1 Օ՛Լ կիւնլէրտէ պիւթիւն տիւնեանըն Թահրիր ի
նուճիւսը իչին Գայսէր Ավղուսթօս Թարաֆընտան
2 ֆէրման սիւտուր էթտի. Պու իլք Թահրիր Գիրի-
3 նիօս Սիւրիա վալիսի իքէն օլտու։ Վէ ճիւմլէսի
Թահրիր օլուննմագ իչին, հէր քես քէնտի շէհ-
րինէ կիտէր իտի։
4 Իմոի Յովսէփ տախի Դաւիթին պէյթ ու նէս-
լինտէն օլմադլէ, համիլէ օլան նիշանլըսը Մարիամ
5 իլէ պէրաբէր Թահրիր օլուննմագ իչին, Գալիլէա-
տան Նազարէթ շէհրինտէն ԵՀՈՒտիյէյէ, Բէթ-
լէհէմ անունլէն Դաւիթին շէհրինէ չըգտը։

6 վէ անլէր օրատա իքէն, մէրգուժէնին վազ՚ը
7 համլը միւտաէթի թէմամ օլարգտա, իկը օղլընը
տօղուբտու, վէ անը գուննատագլայրպ՚ քէնտիլէրե
խանատա եէր օլմամազլէ, եէմլիքտե եաթըրտը։
8 վէ օլ ճիվարտա, օվատա գալըպ սիւրիւլէրինի
9 կէճէլէյին պէքլէյէն չօպանլար վար իտի։ վէ
իչթե Բապպըն մէլէյի իւղէրլէրինե էնիպ՝ էթրաֆ-
լարընտա Բապպըն ճէլալի զէյտա վէրմէքլէ, զէյտ-
10 տէսէյլէ գօրգտըլար։ վէ մէլէք անլէրե՝ Գօրգմա-
յընըզ, զիրա իչթե պիւթիւն գավմո վուգու՝
պուլտաճագ պիր ՚ադամ մէսէերէթի սիզե թէպշիր
11 ետերիմ. Զիւնքի սիզե պու կիւն Դաւիթին շէհ-
րինտե Մէսիհ վէ Բապպ օլան խէլասքեար տօղ-
12 մուշ. տըր։ վէ գուննատագլանմըշ վէ եէմլիքտե եա-
թար պիր մա՚սում պուլմանըզ սիդե նիշան օլա-
13 ճագ տըր՝ տէտի։ վէ անօրզըն մէլէք իլե պէրապեր
ճիւնուտա ի սէմավիյէնին պիր ճիւմհուրը հազըր
14 պուլունուպ՝ Ալլահա սէնա էտերէք, Յն եիւճե-
լէրտե Ալլահա համո, եէր իւզէրինտե սէլամէթ,
ատամլէրտե հիւան ի բիզա՝ տէտիլէր։
15 վէ մէլէքլէր եանլարընտան սէմայա չըգտըգլա-
րընտա, օլ չօպանլար պիրի պիրինէ՝ Շիմոն Բէթ-
լէհէմէ գատար վարըպ, Բապպըն պիզե պիլտիրտիյի
16 պու վագը՚այը կէօրէլիմ՝ տէտիլէր։ վէ ՚ատճելէթէն
կիտիպ՝ Մարիամ իլե Յովսէփի վէ եէմլիքտե եա-
17 թան մա՚սումը պուլտըլար։ վէ կէօրտիւքտէն
սօնրա, պու մա՚սումըն հագդընտա քէնտիլէրե
18 սէօյլէնիլէն շէյի էթրաֆա նէշը էթտիլէր։ վէ ի-
շիտէնլէրին ճիւմլէսի չօպանլարըն քէնտիլէրե սէօյ-
19 լէտիքլէրի շէյլէրե թէ՚ատճիւպ էթտիլէր։ Մարիամ

տախի պու շէյլէրին ճիւմլէսինի դալպինտե թէ-
20 ֆէքքիւր էտերէք հըֆզ էտեր իտի։ վէ չօպան-
լար՝ քէնտիլէրինե սէօյլէնիլտիյի վէճհլէ, իչտիպ
կէօրտիւքլէրի ճիւմլե շէյլէրտէն տօլըյը Ալլահա
համտ ու սէնա էտերէք ՚ավտէթ էթտիլէր։
21 վէ մա՚սումըն խիթանը իչիւն սէքիզ կիւն թէ-
մամ օլարգտա, օ տահա անո բահմինտե մէվճուտ
օլմազտան էվվէլ մէլէք Թարաֆընտան Թէմամիյէ
օլունտըզը իւզրե Յիսուս Թէմամիյէ օլունտու։
22 վէ Մովսէսին շէրի՚ատը մուճեպինճէ անլէրին
Թահարիր կիւնլէրի Թէմամ օլարգտա, հեր իլք
տօղան էրքէք չօճուգ Բապպա մուգատատէս տէ-
23 նիլէ տէյիս, Բապպըն շէրի՚ատընտա մուհաբրեր
օլարգը իւզրե մա՚սումը Բապպա Թագտիմ էթ-
24 մէք, վէ Բապպըն շէրի՚ատընտա պիր չիֆթ գում-
բու, եախօտ իքի կէօյէրճին եավրուսը պուլու-
բուլարգը իւզրե, գուբպան ՚արզ էթմէք իչիւն
անը Երուսաղէմէ չըգարարլար։
25 վէ իչթե Երուսաղէմտե Սիմէոն խամինտե սա-
լիհ վէ միւթթագի պիր ատամ պուլունուպ՝ Իս-
րայէլին Թէսէլլիսինէ մունթազըր օլարագ, Րուհ
26 իւլ Գուտս անըն իւզէրինտե իտի. վէ Բապպըն
Մէսիհինի կէօրմէյինճէ էօլիւմ կէօրմէյէճէյի՝ Րուհ
իւլ Գուտս Թարաֆընտան քէնտիսինէ վահի օ-
27 լունմըշ իտի։ վէ ՚ատէթ ի շէրի՚ատ իգթիզասընը
հագգընտա իճրա էթմէք իւզրե՝ վալիտէյնի մա՚-
սում Յիսուսը իչէրի կէթիրտիքլէրինտե, մէզքիւր
28 տախի Րուհըն տէլալէթիյլէ հէյքէլէ կելիպ, Անը
29 գուճաղընտա ալարագ՝ Ալլահա համտ էտիպ, Եա
Բապպ, շիմտի սէնին քէլմընտա կէօրե գուլըկը

30 սէլամէթէլէ սալը վէրիրսին. Ձիրա կէօղէրիմ հէվ
31 միլլէթլէը հուզուրընաա, թա՛իֆէլէրին թէնվիրի
իչիւն նուր՝ վէ գամմին Խարայէլէ շան օլմագ իւզ-
32 րէ, Հազրըլաարըղին խէլասընը կէօրաիւ՝ տէտի։
33 Վ է վալիտէսի իլէ Յովսէփ անըն հագդընաա
սէօյլէնիլէն շէյլէրէ թէ՛ածճիւպ էտէրլէը իսի։
34 Սիմէոն տախի անլէրէ խայր տու՛ա էտիպ անըն
վալիտէսի Մարիամա տէտի քի՝ Իչթէ պու մա՛ասի
Խարայէլտէ չօգ քիմսէլէրին ինիշմէսի վէ գալգմա-
սը իչիւն վէ՛ալէյհինտէ սէօյլէնիլէճէք պիր՝ ալա-
35 մէթ օլմագ իւզրէ գօնուլմըշ տըր. (Վ է սէնին
քէնտի ճանընգա տախի պիր գըլըճ կէչէճէք.) Թա
քի չօգ գալպլէրին էֆքէարը քէշֆ օլունա։
36 Վ է Աշէր սըպթընաան՝ Ֆանուէլին գըզը Աննա
նամ պիր նէպիյէ վար իսի. մէրգուամ խայլը եաշ-
լը օլուպ պէքեարէթի վագթընաան եէտի եըլ. գօ-
37 ճա իլէ եաշամըշ օլուպ, Թագրիպէն սէքսէն
տէօրթ սէնէտէն պէրու տուլ գալարագ, կէճէ
կիւնտիւզ օրուճ վէ տու՛ա իլէ՝ իպատէթ էտէ-
38 րէք, հէյքէլտէն այրըլմազ իսի։ Ո տախի օ սա-
՛աթտա հագդը պուլունուպ՝ Բապպա համմ էտէ-
րէք, Երուսաղէմտէ խէլասա մունթազդը օլանլա-
րըն ճիւմլէսինէ անըն հագդընաա սէօյլէը իսի։
39 Անլէը տախի Բապպըն շէրի՛աթը մուճէպլինճէ
ճիւմլէ վաճիպ օլան շէյլէրի իճրա էթտիքտաէն
սօնրա, Գալիլէայա, քէնտի շէհրլէրի Նազարէթէ
40 ՛ավտէթ էթտիլէը։ Մա՛ասում տախի պէօյիւյիւպ
վէ Բուհտա գուվվէթլէնէրէք վէ հիքմէթլէ մէմ-
լու օլարագ, Ալլահըն լութֆու անըն իւզէրինտէ
իսի։

41 Վ է անըն վալիտէյնի հէր սէնէ ֆըսհ պայրա-
42 մընաա, Երուսաղէմէ կիտէլէը իսի։ Վ է Յէ---
օն իլի եաշընաա իլէն, անլէր պայրամըն ՛ատէթի
43 իւզրէ Երուսաղէմէ չըգտըլար։ Վ է կիւնլէրինի
թէմամ էտիպ ՛ավտէթ էթտիքլէրինտէ, չօճուգ
Յիսուս Երուսաղէմտէ գալտը. վէ Յովսէփ իլէ վա-
44 լիտէսի պուննու պիլմէյէրէք, Եօլտաշլար արասընա
տըր զաննըյլէ պիր կիւնլիւք եօլ կիթմիշլէր
իլէն, անը ագրապա իլէ աշինալարընէն արասըն-
45 տա արատըլար իսէ տէ, Պուլմամագլէ, անը ա-
46 րայարագ Երուսաղէմէ տէօնտիւլէր։ Վ է իւչ կիւն-
տէն սօնրա, անը հէյքէլտէ մու՛ալլիմլէր արասըն-
տա օթուրմագտա, վէ անլէրի տինլէյիպ անլէրէ
47 սու՛ալլար իրատա էթմէքտէ պուլտըլար։ Վ է անը
իչիտէնլէրին ճիւմլէսի տախի տիրայէթինէ վէ ճէ-
48 վապլարընա հայրէթտէ գալըրլար իսի։ Վ է անը
կէօրտիւքլէրինտէ հայրան օլուպ վալիտէսի անա՛
Էյ օղուլ, պիզէ նի՛չիւն պէօյլէ էթտին. Իչթէ
փէտէրինգ վէ պէն էլէմ չէքէրէք սէնի արայօր ի-
49 տիք՝ տէտի։ Ո տախի անլէրէ՝ Պէնի նի՛չիւն արա-
յօր իտինիզ. Փէտէրիմին պէյնինտէ պուլունմագլը-
ղըմ վաճիպ իտիյինի պիլմի՛զ մի իտինիզ՝ տէտի։
50 Վ է անլէը քէնտիլէրէ սէօյլէտիյի սէօզիւ ֆէհմ
51 էթմէտիլէր։ Ո տախի անլէը իլէ պէրապէր էնիպ
Նազարէթէ կէլտի, վէ անլէրէ իթա՛ատ էտէր ի-
տի. վալիտէսի տախի պու սէօզլէրին ճիւմլէսինի
դալպինտէ հըֆզ էտէր իսի։
52 Վ է Յիսուս հիքմէթ վէ գամէթտէ վէ Ալլահըն
վէ ինսանըն հիւսն ի նազարընաա իլէրիլէմէքտէ
իսի։

ՊԱՊ 3

1 Վ Է Թիպարիոս Գայսերին սալթանաթընըն օն
պէշինճի աննէսինտէ Պոնտոսը Պիղատոս Եհու-
տիյէ վալիսի, վ Է Հերովդես Գալիլեանըն բէ՛խ էր
րուա՛ը, վ Է գարնտաշը Փիլիպպոս Իթուրիա ի՛ճ
Թրախոնիթիս տիյարընըն բէ՛խ էր րուա՛ը, վ Է Լիւ-
2 սանիաս Աբիլինէնին բէ՛խ էր րուա՛ը, վ Է Աննա
իլէ Կայիափա քեհանին է ա՛զամ օլարդլարը վա-
դըթաա պէրրիյէտէ Զաքարիանըն օղլու Յովհան-
3 նէսէ Աղլահըն քելամը կելսի. Օ տախի Իրսան
ճիվարընաա վադը՝ ճիւմլէ մահալլերէ կելիպ՝ կիւ-
նահլարըն 'ադիվ իչուն թէվպէ վաֆթիզինի վա՛ղ
4 էտէր իտի. Նիթէքիմ Եսայի փէյղամպէրին քե-
լամլարընըն քիթապընաա՝ Բապպէն եօլընը հազըր-
5 լայըպ, Թարիդլէրինի տօղրուլարընըզ. Հէր տէրէ
տօլուպ՝ հէր տաղ վ Է թէփէ ալչագլանաճագ, էյ-
րիլէր տօղրու վ Է սարփ եօլլար տիւզ օլաճագ տըր.
6 Վ Է ճիւմլէ պէշէր Աղլահըն խէլասընը կէօրէճէք
տիր՝ տէյէրէք, պէրրիյէտէ նիւտա էտէնին սէտա-
սը՝ տէյիւ Թահրիր օլունմըշ տըր։
7 Իմոի քէնտի էլինլէ վաֆթիզ օլունմադա չըդըպ
կելէն ճէմա'աթլարա՝ էյ էնկէրէք նէսլի, կելէճէք
զաղապտան գաչմադը սիզէ քի՞մ կէօսթէրտի։
8 Իմոի Թէվպէկէյ լայըզ սէմէրէ հուսուսլէ կէթիրի-
նիզ. վ Է քէնտի քէնտինիզէ՝ փէտէրիմիզ Աբրա-
համ՝ տըր՝ տէմէյէ պաշլամայընըզ, զիրա սիզէ տէ-
րիմ՝ քի՝ Աղլահ Աբրահամա շու Թաշլարտան պէյէ
9 էվլատ վիճմուտէ կէթիրմէյէ գատիր տիր։ Չէմ
տախի հալա պալթա աղաճլարընը քէօքիւնիւն եա-

նընա գօնուլմըշ տըր. իմոի էյի մէյվէ վէրմէյէն
հէր աղաճ քէսիլիպ աթէշէ աթըլըր՝ տէր իտի։
10 Ձէմա'աթ տախի՝ Պու սուբէթտէ պիզ նէ՞ իչլէ-
11 յէլիմ՝ տէյիւ անաէն սու՞ալ էթտիլէր։ Օ տախի
անլէրէ ճէվապէն՝ Իքի էնթարիսի օլան, պիրիսինի
օլմայանա վէրսին, թա'մըմ օլան տախի պէօյլէ էյ-
12 լէսին՝ տէտի։ Վ Է վաֆթիզ օլունմադ իւզրէ
կէօմրիւքճիլէր տախի կելիպ անա՝ էյ մու'ալ-
13 լիմ, նէ՞ իչլէյելիմ՝ աէտիքլէրինին իւզէրինէ, Սի-
զէ էմր օլունմատան զիյատէ պիր շէյ թալէպ էթ-
14 մէյինիզ՝ տէտի։ 'Ադէրլէր տախի՝ Պիզ տէ նէ՞ իչ-
լէյելիմ՝ տէյիւ անա օորտալար. վ Է անլէրէ՝ փիմ-
սէյէ զուլմ էթմէյինիզ, վ Է իֆթիրա պիրլէ զատր
էթմէյինիզ, վ Է 'իւլուֆէնիզէ գանա'աթ էյլէյի-
նիզ՝ տէտի։
15 Վ Է գավմ ինթիզարտա օլուպ ճիւմլէսի Յով-
հաննէսին հադգընտա՝ 'Ադէպա Քրիստոս պո՞ւ մը
տըր՝ տէյիւ գալալլէրինտէ թէֆէքքիւր էտէրլէր
16 իքէն, Յովհաննէս ճիւմլէսինէ ճէվապէն՝ կէրչի
պէն սիզի սու իլէ վաֆթիզ էտիյօրում, ամմա
պէնտէն տահա գուտրէթլի օլան կելիյօր, քի պէն
անըն այագ գապլարընըն թասմասընը չէօզմէյէ
լայըզ տէյիլ իմ. օ սիզի Րուհ իւլ Գուտս վէ ա-
17 թէշլէ վաֆթիզ էտէճէք տիր։ Եապասը տախի է-
լինտէ օլուպ՝ քէնտի խասրմանընը թէմամլայլէ սա-
վուրարագ, պուղտայը անպարընտա տէվշիրիպ՝ սա-
մանը իսէ սէօնմէզ աթէշէ եագադճագ տըր՝ տէտի։
18 Պէօյլէճէ տահա պուչդա նիչէ շէյլէր գավմա նասի-
հաթ էտիպ՝ թէպշիր էտէր իտի։
19 Վ Է բէ՛խ էր րուա՛՝ Հերովդես՝ գարնտաշը [փի-

լիպպոսըն] ղէվճէսի Հէրօսիատան, վէ Հէրովդէսին
էթմիշ օլտըղը հէփ ֆէնալըգլարտան տօլայը Յով-
20 հաննէս թաւրաֆընատան թադպիհ էտիլմէքլէ, ձիւմ-
լէսինին իւղէրինէ անը հապսխանէյէ աթմադը տախի
'իլավէ էթտի։
21 Վէ խալգըն ճիւմլէսի վաֆթիզ օլունտուղը սըրա-
տա՝ Յիսուս տախի վաֆթիզ օլունուպ տու'ա էտէր
22 իքէն, կէօք աչըլըպ, Րուհ իւլ Գուտս անըն իւղէ-
րինէ հէյ'էթ ի ճիսմիյէ իլէ կէօյէրճին կիպի նազիլ
օլտու, վէ կէօքտէն՝ Սէվկիւլիւ օղլըմ սէն սին, սէն-
տէն բազի իմ՝ տէյիւ պիր սէտա վուգու՝ պուլտու։
23 Վէ Յիսուս քէնտիսի թադրիպէն օթուղ եաշընա
կիրմէյէ պաշլատը, վէ զանն օլունտուղընա կէօրէ
24 իսկն ի Յովսէփ, իսկն ի 'Էլի, Իսկն ի Մաթթաթ,
իսկն ի Լէվի, իսկն ի Մէլքի, իսկն ի Եաննա, իսկն ի
25 Յովսէփ, Իսկն ի Մաասաթիա, իսկն ի Ամոս, իսկն ի
26 Նաւում, իսկն ի Հէսլի, իսկն ի Նաճճայ, Իսկն ի
Մահաթ, իսկն ի Մաասաթիա, իսկն ի Շիմ'ի, իսկն ի
27 Յովսէփ, իսկն ի Յուդա, Իսկն ի Յովհաննա, իսկն ի
Բիսա, իսկն ի Զօրաբաբէլ, իսկն ի Շաալթիէլ,
28 իսկն ի Նէրի, Իսկն ի Մէլքի, իսկն ի Ադտի, իսկն ի
29 Գօսամ, իսկն ի Էլմօտամ, իսկն ի 'Իր, Իսկն ի Յով-
սես, իսկն ի Էլի'ազար, իսկն ի Եօրիմ, իսկն ի Մաթ-
30 թաթ, իսկն ի Լէվի, Իսկն ի Սիմէոն, իսկն ի Յուդա, իսկն ի Յովսէփ, իսկն ի Յովնան, իսկն ի Էլեա-
31 կիմ, Իսկն ի Մէլէյա, իսկն ի Մայնան, իսկն ի
Մաթթաթա, իսկն ի Նաթան, իսկն ի Տաուտ,
32 Իսկն ի Յեսսէ, իսկն ի 'Օպէտ, իսկն ի Պո'ազ, իսկն ի
33 Սալմոն, իսկն ի Նահշօն, Իսկն ի 'Ամմինատապ,
իսկն ի Արամ, իսկն ի Հասրօն, իսկն ի Ֆարես, իսկն ի

34 Յուդա, Իսկն ի Յակոբ, իսկն ի Իսահակ, իսկն ի
35 Աբրահամ, Իսկն ի Թարահ, իսկն ի Նահօր, Իսկն ի
Սերուճ, իսկն ի Րա'ու, իսկն ի Ֆալէճ, իսկն ի 'Ա-
36 պիր, իսկն ի Շալահ, Իսկն ի Գէյնան, իսկն ի Ար-
ֆախշատ, իսկն ի Սեմ, իսկն ի Նոյ, իսկն ի Լամէք,
37 Իսկն ի Մաթուսաղա, իսկն ի Ենովք, իսկն ի Եա-
38 րետ, իսկն ի Մահլալէլ, իսկն ի Գէյնան, Իսկն ի
Ենոշ, իսկն ի Սեթ, իսկն ի Ադամ, իսկն Ուլլահ իսկ։

ՊԱՊ 4

1 Վէ Յիսուս Րուհ իւլ Գուտսէլէ մէմլու օլարագ,
Իրտանատան 'ավտէթ էտիլ՝ Րուհըն սեվգիյլէ պեր-
2 ըհյէյէ կիթտի. Վէ Շէյթան թաւրաֆընատան
գըրդ կիւն թէճրիպէ օլունտուրագ, օլ կիւնլէրտէ
հիչ պիր շէյ եէմէտի, վէ միւտտէթ ի մէղքիւրէ
թէմամընտա նիհայէթ ածըդտը։
3 Վէ Շէյթան անա՝ Էյէր Իսկն Ուլլահ իսէն, էմր
4 էթ, շու թաշ էքմէք օլսուն՝ տէտի։ Յիսուս տա-
խի անա ճէվապէն՝ Ինսան եալընըզ էքմէքլէ եա-
շամազ, անճագ Ալլահըն հէր պիր քէլամընյլէ Ե-
ւըր՝ տէյիւ եազըլմըշ սըր՝ տէտի։
5 Վէ Շէյթան անը եիւքսէք պիր տաղա չըդա-
րըպ պիր անտէ անա տիւնեանըն ճիւմլէ մէմալի-
6 քինի կէօսթէրտի։ Վէ Շէյթան անա՝ ճիւմլէ պու
հիւքիւմէթի վէ անլէրին շանընը սանա վէրէյիմ,
զիրա պանա թէսլիմ օլունմըշ սըր, պէն տախի
7 քիմէ իսթէրսէմ վէրիրիմ։ Իմտի էյէր սէն պանա
սէճտէ զըլար իսէն, ճիւմլէսի սէնին օլսուն՝ տէ-

8 տի։ Վէ Յիսուս անա ճեվապէն՝ [Աբրըմա չէքիլ, էյ Շէյթան. զիրա] Աստուծոյ օլան Բապպա սէճեմ
դըլասըն, վէ եալընըզ անա 'իպատէթ էտէսին՝
տէյիւ եազըլմըշ ատը՝ տէտի։
9 Վէ անը Երուսաղէմէ կէօթիւրիւպ հէյքէլին
պուրճու իւզէրինտէ տուրտուրարագ անա՝ էյէր
իպն Ուլլահ իսէն, քէնտինկի պուրատան ալագը
10 աթ. Զիրա՝ Սէնի հըճդ էթմէք իւզրէ՝ սէնին
հադդընտա քէնտի մէլա'իքէսինէ թէնպիհ էտէ-
11 ճէք. Վէ անլէր տախի այադընկ թաշա չարփմա-
մըսը իչիւն սէնի էլլէրի իւզէրինտէ դալտըրաճագ-
12 լար՝ տէյիւ եազըլմըշ ատը՝ տէտի։ Վէ Յիսուս ա-
նա ճեվապէն՝ Աստուծոյ օլան Բապպը թէճրիպէ
13 էթմէյէսին՝ ֆէյ- սէզլէնիլմիշ տիր՝ տէտի։ Վէ
Շէյթան ճիւմլէ թէճրիպէլէրի թէմամ էթտիք-
տէն սօնրա, պիր միւսաւէթ անտէն այրըլտը։
14 Վէ Յիսուս Բուհրն դուվվէթիյլէ Գալիլեայա
'ավտէթ էտիպ՝ էթրաֆտա օլան ճիւմլէ մահալ-
15 լէրէ շէօհրէթի շայը՝ օլտու։ Վէ քէնտիսի անլէրին
սինագոգլարընտա թա'լիմ էտիպ՝ ճիւմլէ թարա-
ֆընտան թա'զիմ օլունուր իտի։
16 Վէ փէրվէրտէ օլտըղը Նազարէթէ կէլտի, վէ
'ատէթի իւզրէ սէզլի կիւնիւնտէ սինագոգա կի-
17 րիպ օղուտմաղա դալդը։ Վէ անա Եսայի փէյ-
ղամպէրին քիթապը վէրիլտի. ո տախի քիթապը
18 աչըլդտա, Բապպըն Բուհու իւզէրիմտէ տիր,
չիւնքի պէնի ֆուզարայա պէշարէթի թէպշիր էթ-
մէք իչիւն մէհ էտիպ, դալպի միւնքէսիր օլանլարա
շիֆա վէրմէք, վէ էսիրլէրէ՝ հիւրրիյէթի, վէ ա'մա-
լարա կէօզլէրին աչըլմասընը Ի'լան էթմէք, վէ

զուլմ ալթընտա էզիլէնլէրի ազատլըզլէ սալը վէր-
19 մէք, վէ Բապպըն մագպուլ սէնէսինի Ի'լան էթ-
մէք իչիւն իրսալ էյլէտի՝ տէյիւ մուհարրէր օլան
20 մահալի պուլտու։ Վէ քիթապը գափայըպ խըտ-
մէթճիյէ վէրէրէք, օթուրտու. վէ սինագոգտա
պուլունանլարընը ճիւմլէսինին նազար ը տիգգաթը
21 անըն իւզէրինտէ իտի։ Ո տախի անլէրէ՝ Պու
Թահրիրաթ պու կիւն դուլադըլարընըզ իչիթտիյի
Հալտե իթմամ օլունմըշ տըր՝ տէմէյէ պաշլատը։
22 Վէ ճիւմլէսի անա շէհատէթ էտիպ՝ անըն ադզըն-
տան սաատը օլան լաթիֆ քէլամլարա Թէ'աճճիւպ
էտէրէք՝ Պու Յուսէֆին օղլու տէյի՞լ մի տիր՝
23 տէրլէր իտի։ Ո տախի անլէրէ՝ Էլպէթթէ սիզ պա-
նա՝ Էյ հէքիմ, քէնտինկէ շիֆա վէր՝ Թէմսիլինի
սէզլէյէճէքսինիզ. Կափառնայումտա վուգու՝
պուլտըղընը իչիթտիյիմիզ շէհրի պուրատա քէն-
տի վաթանընկտա տախի իճրա էյլէ ֆէյէֆէ-ինիզ՝
24 տէտի։ Վէ՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Հիչ
պիր փէյղամպէր քէնտի վաթանընտա մագպուլ
25 տէյիլ տիր։ Վէ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
Եղիանըն կիւնլէրինտէ կէօք իւչ էըլ վէ պիր պ
գափանմազլէ, պիւթիւն էրտէ 'ազիմ դըթլըգ
վագը' օլտըղը զէմման, Իսրայէլտէ չօգ տուլ գու-
26 րըլար վար իտի իսէ տէ, Եղիա Սայտայա Թապի'
Սարէփթատա օլան պիր տուլ գարըտան մա'տա
27 անլէրին հիչ պիրինէ կէօնտէրիլմէտի։ Վէ Եղի-
սէ փէյղամպէրին զէմանընտա, Իսրայէլտէ չօգ
ճիւղամլըլար վար իտի իսէ տէ, Սիւրեանի Նա'-
մանտան զայրի անլէրտէն պիրի Թաթհիր օլունմա-
28 տը՝ տէտի։ Վէ սինագոգտա պուլունանլարընը ճիւմ

լէսի պունու իշխեմիքառ, փիւր ղաղապ օլարագ,
29 Գալգաթլար վէ անը շէհրառէն չըգարըպ, անը ա-
շաղը ամմագ իւղրէ շէհրլէրինին պինա օլուհարդը
30 տաղըն ուչրուհրնա կէօթիւրահիւլէը։ Ո իսկ արա-
լարընտան կէչիպ կիթահ։
31 Վ՚է Գալիլէատա վագը՝ Կափառնայում շէհրինէ
էնիպ՝ սէպէթ կիւնլէրինառէ անլէրէ Թա՚լիմ էառը
32 իքէն, Քէլամը հիւքմիւ օլարընտան՝ Թա՚լիմինէ
33 հայրան գալըրլար իսի։ Վ՚է սինագօգտա, տէրու-
նինառէ նափաք ճինն բուհու օլան պիր առէմ պու-
34 լունուպ՝ եիւքսէք սէսլէ պաղըրարագ, Պրագ՝ սէ-
նին պիզիմ իլէ նէ՞ իշինգ վար, էյ Նազարէթլի Յի-
սուս, պիզի հէլա՞ք էթմէք իչիւն մի կէլտին. սէ-
նին քիմ իսի՞նգի պիլիրիմ, Ալլահըն մուգատառէ-
35 սի սին՝ տէսի։ Վ՚է Յիսուս անը ապարըպ՝ Սիւ-
քիւթ էյլէ վէ անառէն չըգ՝ տէմէսի իւղրինէ ճինն
անը օրթայա աթըպ՝ պիր ղարար վէրմէքսիզին
36 անառէն չըգարը։ Վ՚է ճիւմլէսինէ հայրէթ կէլէրէք՝
Պու նէ՞ քէլամ տըր քի նափաք բուհլարա հիւ-
քիւմէթ վէ գուարէթլէ էմր էթմէսիյլէ չըգարըլար՝
37 տէյէրէք արալարընտա սէօյլէշիրլէր իսի։ Վ՚է անըն
շէօհրէթի պիւթիւն ճիվար օլան մնհալլէրէ շայը՝
օլտու։
38 Վ՚է սինագօգտան գալգըպ՝ Սիմոնըն խանէսինէ
կիրտի. վէ Սիմոնըն գայն վալիտէսի շիտատէթլի
հիւմմայա Թուէթուէմբէ օլմասըյլէ անլէր տախի
39 մէրգուամէ իչիւն անա բէճա էթտիլէր. Ո տախի
իւղէրինէ տուրուպ՝ հիւմմայը ապարլատըգտա,
անառէն հէ՞մմա տէք՝ օլտու. մէրգուամէ տախի տէր
՚ապապ գալգըպ անլէրէ խըտմէթ էթտի։

40 Վ՚է կիւնէշ պաթագտա, հէր քիմին մուխթէ-
լիֆ մարապլարա կիրիֆթար օլմուշ խասթասը վար
իսէ, հանրնա կէթիրտի, ո տախի հէր պիրինին
իւղէրինէ էլլէրինի գօյարագ անլէրէ շիֆա վէրտի։
41 Վ՚է չօգ քիմսէլէրառէն ճինլէր տախի չըգըպ պա-
ղըրարագ՝ Սէն Մէսիհ իսի՞ն Ուլլահ սըն՝ տէրլէր
իտի. վէ անլէրի ազարլայըպ սէօյլէմէյէ պրագմագ
իտի, զիրա քէնտինին Մէսիհ իսիյինի պիլիրլէր
իտի։
42 Վ՚է կիւնտուզ օլտըգտա, չըգըպ պէեապան պիր
մահալէ կիթահ. վէ խալգ անը արայարագ՝ Թա
հանրնա կէլիպ՝ քէնտիլէրինառէն կիթմէմէսի իչիւն
43 անա իպրահ էթտիլէր իսէ տէ, Անլէրէ՝ Աղլահըն
մէլէքիւթիւնիւ սա՚իր շէհրլէրառէ տախի Թէպշիր
էթմէքլիյիմ կէրէք տիր, զիրա պունուն իչիւն իր-
44 տալ օլունտում՝ տէտի։ Վ՚է Գալիլէանըն սինագօգ-
լարընտա վա՚զ էառը իսի։

ՊԱՊ 5

1 Վ՚է խալգ Աղլահըն քէլամընը տինկլէմէք իչիւն ա-
նը սըգըշտըրարագ քէնտիսի Գէննէսառէթ կէօլիւ-
2 նիւն քէնարընտա տուրտուղը արըտատա, Նէօլիւն
քէնարընտա իքի գայըգ տուրտուղընը կէօրտիւ.
պալըգճըլար իսէ չըգմըշ օլուպ՝ աղլարընը եը յգա-
3 յօրլար իսի։ Վ՚է գայըգլատտան պիրինէ, եա՚նի
Սիմոնըն ֆայզըն կիրիպ, գարատան պիրագ աչըլ-
մասընը անառէն Թալեպ էառէրէք, օթուրուպ գայըգ-
տան խալգա Թա՚լիմ էյլէտի։
4 Վ՚է քէլամտան ֆարիղ օլտըգտա, Սիմոնա՝ Էն-

կինէ աչքերդ պղտորընդը ավ իչիւն ամէնըդ՝ տէտի։
5 Սիմոն տախի անա ճէվապէն՝ Եա Մու'ալլիմ, պիւ-
թիւն կէճէ չալըշըդ իսկ տէ, պիր շէյ թուքա-
մատըդ. լաքին սէնին սէօզիւնէ պղը ամայըմ՝
6 տէտի։ Վէ պունու հասիտըգլարընտա քիւլլիէթլի
7 պայըդ չէվիրտիլէր. վէ պղտրը երրթըլմազլէ, կէլիպ
քէնտիլէրինէ հարատմ էթմէլէրի իչիւն, տիկեր
գայըգատա օլան օրթագլարընա իշարէթ էթտիլէր.
անլէր տախի կէլիպ գայըգլարըն իքիսինի պաթմազ
8 տէրէճէսինէտէք տօլատուրարլար։ Վէ Սիմոն Պետ-
րոս պունու կէօրմէքլէ, Յիսուսըն տիզլէրինէ տիւ-
շիւպ՝ Եա Բապ, պէնտէն այրըլ, զիրա պէն կիւ-
9 նահքեար ատէմ իմ՝ տէտի։ Զիրա պայըգլարըն
ավլանըշընտան տօլայը օ վէ պէրապէրինճէ օլան-
10 լարըն ճիւմլէսի, վէ Սիմոնըն օրթագլարը՝ Զէբե-
դէոսըն օղուլլարը Յակոբոս իլէ Յովհաննէս տախի
հայրէթէ տիւշտիւլէր. Յիսուս տախի Սիմոնա՝
Գօրգմա, պունտան պէօյլէ ինսան ավճըսը օլա-
11 ճագսըն՝ տէտի։ Վէ գայըգլարը գարայա էնքտիք-
տէն սօնրա, հեր շէյի պրտագըպ անըն արտը սըրա
կիթտիլէր։

12 Վէ քէնտիսի շէհրլէրին պիրինտէ իքէն, իչէթ
ճիւզամէ տօլու պիր ատէմ վար իտի, վէ Յիսուսը
կէօրտիւյիւ կիպի, էիւզիւ գօյուն գափանըպ անա
եալվարարագ՝ Եա Բապ, էյեր իսթէրսէն, պէնի
13 թաթհիր էթմէյէ գատիր սին՝ տէտի։ Ո տախի
էլինի ուզատըպ անա տօգունարագ՝ իսթէրիմ,
թահիր օլ՝ տէտի. վէ տէր'ագապ ճիւզամը տէք՝
14 օլտու։ Վէ անա՝ Պիմսէյէ սէօյլէմէ, լաքին կիտիպ՝
քէնտինի քահինէ կէօսթէր, վէ անլէրէ շէհատէթ

օլմազ իւղրէ, թաթհիրինկ իչիւն Մովսէսին պույուր-
տըղը վէճհլէ թագտիմէյի թագտիմ էյլէ՝ տէյիւ
15 թէնպիհ էյլէտի։ Վէ անըն շէօհրէթի ղիյատէ շայը՝
օլուպ՝ ահը տիկլէմէք վէ անըն էլիյլէ խաստալըգ-
լարընտան շիֆա պուլմազ իչիւն չօգ խալգ ճէմ՝
16 օլուր իտի։ Փէնտիսի իսկ չէօլլէրէ չէքիլիպ տու'ա
էտէր իտի։

17 Վէ կիւնլէրին պիրինտէ քէնտիսի Թա'լիմ էթ-
մէքտէ իքէն, իրուսաղէմ իլէ եէհուտիյէ վէ Գա-
լիլէանըն հէր պիր քէօյիւնտէն կէլմիշ օլան Ֆէրի-
սիլէր վէ էրպապ ը շէրի'աթ օթուրսույօրլար իտի.
վէ ահլէրէ շիֆա վէրմէք իչիւն Բապըն գուտրէթի
18 հաղըր իտի։ Վէ իշթէ պա'զը քիմսէլէր տէօշէք իւ-
ղէրինտէ քէօթիւմ պիր ատէմ կէթիրէրէք, անը
իչէրի կէթիրիպ՝ հուզուրընա գօմաղա Ֆուրսաթ
19 արատըլար իսկ տէ, Փէսրէթ ի խալգ սէպէպիյլէ
անը իչէրի կէթիրմէյէ եօլ պուլամմադըլէ, տամ
չըդըպ՝ քիրէմիտլէրին արասընտան անը տէօշէյի իլէ
պէրտպէր օրթայա, Յիսուսըն հուզուրընա էնտիր-
20 տիլէք։ Ո տախի անլէրին իմանընը կէօրմէքլէ անա՝
Այ տատէմ, կիւնահլարըդ սանա 'ապիվ օլունտու՝
21 տէտի։ Վէ 'իւլէմա իլէ Ֆէրիսիլէր՝ Պու քիւֆը
սէօյլէյէն քի՞մ տիր. եալընըդ Աստուտան զայրի
կիւնահլար 'ապիվ էթմէյէ քի՞մ գատիր տիր՝ տէյէ-
22 րէք թէֆէքքիւր էթմէյէ պաշլատըգլարընտա, Յի-
սուս տախի անլէրին էֆքեարընը պիլմէքլէ, անլէրէ
ճէվապէն՝ Գալըլէրինիզտէ նէ՞ թէֆէքքիւր էտիյօր-
23 սընըդ։ Հա՞նկըսը գօլայ տըր. Կիւնահլարըդ սանա
'ապիվ օլունտու՝ տէմէսի՞ մի, եօդսա՝ Գալդ վէ կեդ՝
24 տէմէսի մի։ Ամմա իսկ Որդանըն էեր իւղէ-

բինաէ կիւնահլար 'ածվ էթժէյէ դուարէթի վար
խոյինի պիլէսինիվ տէյիւ, քէօթրիւմէ՝ Սանա
տէրիմ, Գալդ, տէօշէյինկի գալարը վէ էվինկէ կիթ՝
25 տէտի։ Ո տախի հէման անլերին հուզուրընտա
գալգըվ՝ իւզէրինաէ եաթարդը շէյի գալարրտը,
26 վէ Ալլահա համա էտերէք էվինէ կիթտի։ Վ է
ճիւմլէսի հայրան օլուվ՝ Ալլահա համա էթտիլէր,
վէ գօրդու իլէ մէմլու օլարագ՝ Պու կիւն 'ածիվ
շէյլէր կէօրտիւք՝ տէտիլէր։
27 Վ է պու շէյլէրտէն սոնկրա՝ տըշարըյա չըգըվ,
Լէվի նամընտա պիր կէօմրիւքճիլիւ պիր կէօմրիւք
մահալինաէ օթուրուր կէօրմէսիյլէ, անա՝ Արտըմճա
28 կէլ՝ տէտի։ Ո տախի հէր շէյի թէրք էտերէք, գալ
29 դըվ արտընճա կիթտի։ Վ է Լէվի քէնտի խանէ-
սինաէ անա պէօյիւք պիր ղկյաճէլէթ էտիվ՝ ոնլէր
իլէ պէրապէր ասճրատա օթուրան կէօմրիւքճիւ-
լէրտէն վէ սա'իրլէրտէն վաճիր խալգ վար իտի։
30 Վ է 'իւլէմալարը իլէ ֆէրիսիլէր անրն շայիրտլէրինէ
աէօյլէնէրէք՝ Նի՞չին կէօմրիւքճիւլէր վէ կիւնահ-
քեարլար իլէ պէրապէր եէյիվ իչէրսինիվ՝ տէտիլէր։
31 Յիսուս տախի անլերէ ճէվապէն՝ Չէքիմէ սաղ օլան-
լար տէյիլ, անճագ 'իլլէթվի օլանլար միւհթաճ տըր։
32 Սալիհլերի տէյիլ, անճագ կիւնահքեարլարը թէվ-
պէչէ տա'վէթ էթժէյէ կէլտիմ՝ տէտի։
33 Անլեր տախի անա՝ Նի՞չին Յովհաննէսին վէ ֆէ-
րիսիլերին շայիրտլերի չօդ տէֆ'ա օրուճ թուրթուպ
տու'ալար էթտիքլերի Հալտե, սէնին շայիրտլերին
34 եէյիվ իչէրլէր՝ տէտիլէր։ Վ է անլերէ՝ Տիւյիւնճիւ-
լերէ կիւվէյի անլեր իլէ պէրապէր օլտրգճա, օրուճ
35 թուրթտուրա պիլի՞ր մի սինիվ։ Լաքին կիւվէյինին

անլերտէն ալընաճաղը կիւնլեր կէլիր, վէ օ զէման,
36 օլ կիւնլերտէ օրուճ թուրթաճագլար՝ տէտի։ Վ է
անլերէ պիր թէմսիլ տախի սէօյլէտի, եա'նի՝ Չիչ
պիր քիմսէ եէնի լիպաս եամասընը էսքի լիպասա
գօմազ, եօգսա օ հէմ էսքիսինի երրթար վէ հէմ
37 եէնիտէն օլան եամա էսքիյէ եագըշմազ։ Վ է Չիչ
պիր քիմսէ էսքի թուլումլարա եէնի շէրապ գօմազ,
եօգսա եէնի շէրապ թուլումլարը երրթըպ տէօքիւ-
38 լիւր, հէմ թուլումլար տախի թէլէֆ օլուր։ Լաքին
եէնի շէրապը եէնի թուլումլարա գօմագ կէրէք տիր.
39 վէ իքիսի տախի մահֆուզ գալըր։ Վ է Չիչ պիր
քիմսէ էսքիյի իչտիքտէն սոնկրա, տէր Չալ եէնիսինի
իսթէմէզ, զիրա՝ Էսքիսի տահա խօշ տըր՝ տէր։

ՊԱՊ 6

1 Վ է իքինճի պիրինճի սէպթ կիւնիւնտե, Յէ-
էքինլեր արաարնտան կէչտիյինտե, շայիրտլերի պա-
շագլարը գօփաքրվ՝ էլլերինլե օղլալայարագ եէյօր-
2 լար իտի։ Վ է ֆէրիսիլերտէն պա'զրլարը անլերէ՝
Նի՞չին սէպթ կիւնիւ իշլէմէսէք ճա՛իզ օլմայանը
3 իշլէյօրսընըզ՝ տէտիլէր։ Վ է Յիսուս անլերէ ճէվա-
պէն՝ Դաւիթին կէրէք քէնտիսի վէ կէրէք պէրա-
պէրինճէ օլանլար ասճրգտրդը զէման նէ էթտիյինի
4 օգո՞ւմտաըընըզ մը։ Նասըլ պէյթ Ուլլահա կիրիվ՝
քէահինլերտէն ղայրիսինէ եէմէսի հէլալ օլմայան
հուզուր էքմէքլերինի ալրվ եէտի, վէ եանրնտա
5 պուլունանլարա տախի վէրտի՝ տէտի։ Վ է անլերէ՝
Յոն իւլ հինտան սէպթ կիւնիւնիւն տախի Սահիվի
տիր՝ տէտի։

6 Վ՚է տիկեր պիր սեպե՛ թ կիւնիւնտե տախի սինա-
ղոդա կիրիպ՝ Թա՛լիմ էտեր իքէն, օրատա սաղ էլի
7 գուրուս պիր ատէմ պուլունմադըղ: Իւլէմա իլե ֆէ-
րիսիները անը իթթիհամա վէսիլե պուլմադ իչիւն,
սեպե՛ թ կիւնիւնտե շիֆա վերի՞ր մի տէյիւ անը կէս-
8 ղէտիրլեր իտի: Ամմա քէնտիսի անլերին էֆքեարըն
պիլմէքլե, էլի գուրուսմըշ օլան ատէմէ՝ Գալգ, օր-
թատա տուր՝ տէմէսիյլե, օ տախի գալգըպ տուր-
9 տու: Պա՛տէհու Յիսուս անլերէ՝ Սեպե՛ թ կիւնիւնտե
հա՞նկըսը, խա՞յր իշլեմէք մի, եօզսա շէրր իշլեմէք
մի, Թաթլիս ի նէ՞ֆս մի, եօզսա գաթլ ի նէֆս մի
10 հելալ տըր. սիզէ սու՛ալ էտերիմ՝ տէտի, Վ՚է
էթրաֆընտա պուլունանլարըն ճիւմլէսինէ պագըպ
անա՝ Էլինի ուզաթ՝ տէմէսիյլե, օ տախի էօյլե էյ-
11 լէտիքատ՝ էլի օլ պիրի կինի սաղ օլտու: Վ՚է անլեր
դիյատէսիյլե ղաղապլանարագ, Յիսուսա նէ՛ էտե-
լիմ՝ տէյիւ արալարընտա սէօյլէշիրլեր իտի:
12 Վ՚է օլ կիւնլերտե տու՛ա էթմէք իւզրէ տաղա
չըգտը, վէ պիւթիւն կէճէյի Ալլահա տու՛ա է-
13 տերէք կէչիրտի: Վ՚է սապահ օլտըգտա, քէնտի
շայիրտլերինի եանընա չաղըրըպ՝ անլերտէն օն իքի
14 քիմսէ, Եա՛նի Պետրոս Թէսմիյէ էթտիյի Սիմոն
իլե գարնտաշը Անդրէաս, վէ Յակոբոս իլե Յով-
15 հաննէս, վէ Փիլիպպոս իլե Բարթողիմէոս, Վ՚է
Մաաթէոս իլե Թովմաս, վէ Հալֆա օղլու Յակո-
16 բոս իլե Ղ՚այուր տէնիլէն Սիմոն, Վ՚է Յակոբոսըն
ֆըրտուզը Յուդա իլե խա՛ին օլան Իսխարիոթի
Յուդայը [ինթիխապ էտերէք՝ անլերէ րէսուլ Թէս-
17 միյէ էյլէտի: Վ՚է անլեր իլե էնիպ պիր տիւզ
եէրտէ տուրտու, վէ շայիրտլերինին ճէմա՛աթը

իլե, պիւթիւն ԵԿՀուտէյէտէն վէ Երուսաղէմտէն,
18 վէ Սուր իլե Սայտանըն սահիլինտէն, Անը տինկլե-
մէք վէ մարազալարընտան շիֆա պուլմագ իւզրէ,
գավմտան վաքիր խալգ՝ վէ նաֆաք րուհլարտան
՝աղապ չէքէնլեր տախի կէլիպ շիֆա պուլուրլար
19 իտի: Վ՚է պիւթիւն խալգ անա տօգունմագ իս-
թէրլեր իտի, չիւնքի անտէն գուվվէթ չըդըպ
ճիւմլեսինէ շիֆա վերիր իտի:
20 Օ տախի շայիրտլերինէ նաղար դըլարագ, տէտի
քի՝ Սիզ նէ միւպարէք սինիզ, էյ ֆագիրլեր, զիրա
21 մէլէքիւթ Ուլլահ սիզին տիր: Սիզ նէ միւպարէք
սինիզ, էյ շիմտի աճըգանլար, զիրա տօյամագսը-
նըզ: Սիզ նէ միւպարէք սինիզ, էյ շիմտի աղլա-
22 յանլար, զիրա կիւլէճէքսինիզ: Իպն իւլ ինսան
իչիւն ատէմլեր սիզէ պուդդ էթտիքլերի վէ սիզի
թարտ էտիպ սիթէմ էթտիքլերի, վէ խամինիզի
քէօթիւ կիպի չըգարտըգլարը զէման, նէ միւ-
23 պարէք սինիզ: Օ կիւնտե սեվինիպ սըչրայընըզ,
չիւնքի իշթէ սէմատա էճրինիզ չօգ տըր. զիրա
էճտատլարը փէյղամպէրլերէ պու վէճհ իւզրէ է-
24 տերլեր իտի: Լաքին վայ սիզէ, էյ զէնկինլեր,
25 զիրա թէսէլլինիզի ալտընըզ: Վայ սիզէ, էյ թօգ
օլանլար, զիրա աճըգաճագսընըզ. վայ սիզէ, էյ
շիմտի կիւլէնլեր, զիրա մահզունի օլուպ աղլայա-
26 ճագսընըզ: [Ճիւմլե] ատէմլեր սիզին հագդընըզտա
խայր սէօյլէտիքլերի զէման, վայ սիզէ. զիրա ան-
լերին էճտատը եալանճը փէյղամպէրլերէ պու
վէճհ իւզրէ էտերլեր իտի:
27 Ամմա, էյ տինկլէյէնլեր, սիզէ տէրիմ քի՝ Տիւշ-
մէնլերինիզի սեվինիզ, սիզէ պուդդ էտէնլերէ էյի-

28 լինք էտինիզ։ Սիզե պէտ տու՛տ էտէնլէրէ խայր
տու՛տ էյլէյինիզ, վէ սիզի ինճիտէնլէր իչիւն
29 տու՛տ էյլէյինիզ։ Սէնին պիր էտնաղընկտ վուրտանտ
օլ պիրինի տէ սուն. վէ ճիւպպէկնի ալանը էնթա-
30 րինկի ուլտըրտ մէն՝ էթմէ։ Վէ սէնտէն հէր տի-
լէյինէ վէր. վէ սէնին մալընի ալանտան ահը կէրի
31 իսթէմէ։ Վէ ատէմլէրին սիզէ նէ մու՛ամէլէ էթ-
մէլէրինի իսթէրսէնիզ, սիզ տախի անլէրէ էյլէ
32 էտինիզ։ Վէ էյէր սիզի սէվնլէրի սէվերսէնիզ,
նէ՞ ֆազիլէթինիզ օլուր. պիրա կիւնահքեարլար
33 տախի քէնտիլէրինի սէվնլէրի սէվերլեր։ Վէ էյէր
սիզէ էյիլիք էտէնլէրէ էյիլիք էտէրսէնիզ, նէ՞ ֆա-
զիլէթինիզ օլուր. պիրա կիւնահքեարլար տախի
34 հէման պու շէյի էտէրլեր։ Վէ էյէր պէտէլինի
ալմադը իւմիտ էթտիյինիզ քիմսէլէրէ էօսիւնճ
վէրիրսէնիզ, նէ՞ ֆազիլէթինիզ օլուր. պիրա կիւ-
նահքեարլար տախի կիւնահքեարլարտա, մուդա-
պիլինի կէրի ալմադ իւզրէ, էօսիւնճ վէրիրլեր։
35 Ամմա տիւշմէնլէրինիզի սէվիպ՝ էյիլիք էտինիզ, վէ
հիչ պիր պէտէլ իւմիտ էթմէյէրէք էօսիւնճ վէ-
րինիզ, վէ էճրինիզ չօղ օլուպ՝ Մէվթա՛ալըն օ-
ղուլլարը օլաճագընընը. պիրա օ՝ նանքէօրլէրէ վէ
36 քէօթիւլէրէ նի՛մէթ վէրիճի տիր։ Իմտի փէտէրի-
նիզ մէրհամէթլի օլարտը միսիլիւ սիզ տախի մէր-
37 համէթլի օլունուր, Հիւքմ էթմէյինիզ, վէ սիզէ
հիւքմ օլունմայաճագ. քիմսէնին՛ալէյհինէ հիւքմ
էթմէյինիզ, վէ սիզին՛ալէյհինիզտէ հիւքմ օլուն-
մայաճագ. ՛աֆվ էյլէյինիզ, վէ սիզէ ՛աֆվ օլու-
38 նաճագ։ Վէրինիզ, վէ սիզէ վէրիլէճէք տիր, պա-
սըլմըշ հէմ սիլքինմիշ վէ թաշդըն էյի էօլչէքլէ

դուճաղընըդտ վէրէճէքլէր. դիրա սիզէ հէման էօլչ-
տիւրիւնիւդ էօլչէքլէ էօլչիւլէճէք տիր։
39 Վէ անլէրէ պիր թէմմիլ սէօյլէտի. Ա՛մա ա՛մա-
յա գէլաղտուդընդ էտէ պիլի՞ր մի. իքինճի տէ չուգտու-
40 րա տիւշմի՞դ մի։ Շայիտտ մու՛ալլիմնատէն էֆզալ
տէյիլ տիր. լաքին հէր քէսմիլ պուլունան չ-
այէդ մու՛ալլիմի կիպի օլուր։
41 Վէ նի՞չիւն գարնտաշընկըն կէօղիւնտէ պուլունան
չէօփէ պագըպ տա՛ քէնտի կէօղիւնտէ օլան մէր-
42 թէյէ տիդգաթ էթմէդ սին. Նախօտ սէն քէնտի
կէօղիւնտէ պուլունան մէրթէյի կէօրմէյիպ տէ
գարնտաշընկա՛ Այ գարնտաշ, պրագ, կէօղիւնդ-
տէքի չէօփիւ չըգարտըդտ՛ նա՞սըլ տէյէ պիլիրսին։
Այ միւրա՛թ, էվվէլտա քէնտի կէօղիւնտէն մէրթէյի
չըգար, վէ օլ վագթի գարնտաշընկըն կէօղիւնտէ
պուլունան չէօփիւ չըգարմագ իչիւն էյիճէ կէօրէ-
43 ճէքսին։ Ձիրա ֆէնտա մէյվէ վէրիր էյի աղաճ ւօդ
տըր. վէ էյի մէյվէ վէրիր ֆէնտա աղաճ ւօդ տըր։
44 Ձիրա հէր պիր աղաճ քէնտի մէյվէսինտէն պիլի-
նիր. չիւնքի տիքէնլէրտէն ինճիր տէվշիրմէդլէր,
45 վէ չալըտան իւզիւմ գօփարմադլար։ Էյի ատէմ
գալպինին էյի խաղինէսինտէն էյի շէյ չըգարըր,
վէ քէօթիւ ատէմ գալպինին քէօթիւ խաղինէ-
սինտէն քէօթիւ շէյ չըգարըր. դիրա աղոր գալպին
ֆաղլասընտան սէօյլէր։
46 Վէ նի՞չիւն պանա՝ Էֆէնտի, Էֆէնտի, չաղ-
ըրըպ տա՛ սէօյլէտիյիմ շէյլէրի ինճրա էթմէզսինիզ։
47 Պանա կէլիպ՝ սէօզլէրիմի տինլէյէրէք, ինճրա էտէ-
նին քիմսէ միւշապիհ իսխյինի սիզէ կէօսթէրէյիմ։
48 Տէրին գաղըպ թէմէլի գայա իւզէրինէ գօյարագ,

խանէ պինա էտէն պիր առէմէ միւշապիհ տիր . վէ
սուլար ճօշարգտա , սէյլ օլ խանէյէ հիւճում
էթտիքտէ՝ գայա իւղերինտէ Թէ՛սիս օլունտուղըն-
49 տան , անը սարսմազա գատիր օլմատը : Ամմա
տինկլէյիպ տէ իճրա էթմէյէն առէմ՝ Թօփրագ իւ-
ղերինտէ Թէմէլտիղ խանէ պինա էտէն առէմէ
միւշապիհ տիր . վէ անա սէյլ հիւճում էթտիկի
կիպլ տիւշտիւ , վէ օլ խանէնին խարապկէթի
'ադիմ օլտու՝ տէտի :

ՊՍ.Պ 7

1 Վ է ճիւմլէ սէօղլէրինի գամմ տինկլէր իքէն , Թէ-
մամ էթտիքտէն սօնրա Կափառնայումա կիրտի ,
2 վ է պիր եիւզ պաշընըն սէվկիւլիւ պիր գուլու-
3 խաաԹա օլարագ էօլմէք իւղրէ իտի : վ է Յիսուսըն
խապէրինի ալմադլէ կէլիպ գուլընա շիճա վէրմէ-
սինի րէճա էթմէք իւղրէ , Եանընա ԵԷհուտիլէրինի
4 պա'ղը իսթիխարլարընը կէօնտէրտի : վ է անլէր Յի-
սուսըն Եանընա կէլիպ գիյատէսիյլէ Եավարարագ՝
5 Պու իհսանը էտէճէյինի զաԹ լայըգ տըր . Ջիրա
միլլէթիմիզի սէվէր , վէ սինագոգըմըզը օ պինա
6 էթմիշ տիր՝ տէտիլէր : Յիսուս տախի անլէր իլէ
պէրապէր կիտէր իքէն , Հէման խանէյէ Եագլաշը-
ղընտա , եիւզ պաշը անըն Եանընա տօսԹլար կէօն-
տէրիպ՝ Եա Բապպ , զահմէթ չէքմէ , գիրա տա-
մըմըն ալԹընա սէնին կիրմինէ պէն լայըգ տէյիլ
7 իմ : Պու սէպէպտէն Եանընա կէլմէյէ քէնտիմի
լայըգ կէօրմէտիմ , ֆագաԹ պիր սէօզ սէօյլէ , վէ
8 խըտմէթքէարլըմ շիճա պուլուր . Ջիրա պէն տախի
Թահթ ը հիւքիւմէթտէ պիր առէմ օլուպ՝ պէնիմ

տէ Թահթ ը խտարէմտէ 'տաքէր պուլունմադըղ ,
պիրինէ՝ Նիթ տէտիյիմտէ կիտէր , վէ տիկէրինէ՝
Կէլ տէտիյէրէ կէլիր . վէ գուլըմա՝ Շուննու եափ
9 տէտիյէրէ եափար՝ տէտի : վ է Ցիսուս պուննու իւ-
շիթտիքտէ , անա Թէ՛առճիւպ էթտի . վէ տէօնիւպ
արտը սըրա կէլէն խալգա՝ Սիղէ տէրիմ քի՝ պէնի
Իսրայէլտէ պիլէ պու գատար իման պուլմատըմ՝
10 տէտի : վ է կէօնտէրիլմիշ օլանլար խանէյէ 'ավ-
տէթ էտիպ , խասԹա օլմուշ օլան գուլու տաղլը
մըշ պուլտուլար :
11 Վ է էրԹէսի կիւն Յէսսս Նային նամ պիր շէհ-
րէ կիտէր իքէն , շայիրտէրինտէն չօգ քիմսէյէր ի-
լէ վաֆիր խալգ անըն իլէ պէրապէր կիտիյօրլար
12 իտի : վ է շէհրին գափուսընա եագլաշտըգտա , իշ-
Թէ անասընըն պիրիճիք օղլու օլան պիր էօլիս տը-
շարըյա կէօթէրիւլիւյօր իտի . մէրգումէ տախի
տուլ իտի . վէ անըն իլէ պէրապէր շէհրէտէն չօգ
13 խալգ վար իտի : վ է Բապպ մէրգումէյի կէօրտիս-
յինտէ , անա շէֆգաթ էտիպ , Աղլամա՝ տէտի :
14 վ է եանտաշըպ ԹապուԹա տօգուննընճա , անը կէօ-
Թիւրէնէյէր տուրտուլար . օ տախի՝ Էյ նէվճիվան ,
15 սանա գալգ տէյօրում՝ տէյինճէ , Էօլիս գալգըպ
օթուրտու վէ աէօղլէմէյէ պաշլատը , վէ Յէսսս
16 անը վազիտէսինէ Թէսլիմ էյլէտի : Ճիւմլէսինին
իւղերինէ տախի խալճ կէլիպ՝ Ալլահ համտ էտէ-
րէք՝ Արամզատա պէօյիւք պիր փէյղամպէր զու-
հուր էթմիշ , վէ Ալլահ քէնտի գավմընը զիյարէթ-
17 էյլէմիշ տիր՝ տէտիլէր : վ է անըն հագգընտա պու
խապէր պիւթիւն ԵԷհուտիյէտէ վէ ճիւմլէ էթ-
րաճ մահալլէրտէ շայը՝ օլտու :

18 Վ֊է Յովհաննէսէ քէնտի շայիրտլէրի պու շէյլէ-
19 րին ճիւմլէսինի նագլ էթմէլէրիյլէ, Յովհաննէս
շայիրտլէրինտէն իքի քիշի չաղըրըպ՝ Օ֊լ կէլճէք
քիմսէ սէ՞ն մի սին, էօթսա միկէր պիր քիմսէյէ
մի մուննթազըր օլայըմ՝ տէմէք իչուն Յիսուսըն էա-
20 նընա կէօնտէրսի։ Օ֊լ ատէմլէր տախի անըն էա-
նընա կէլիպ՝ Վ֊աֆթիվ էտիճի Յովհաննէս՝ Օ֊լ
կէլէճէք քիմսէ սէ՞ն մի սին, էօթսա միկէր պիր
քիմսէյէ մի մուննթազըր օլայըմ՝ տէմէք իչուն պի-
21 րի սանա կէօնտէրսի՝ տէտիլէր։ Վ֊է հէման օ֊լ
սա՛աթ նիչէ քիմսէլէրի մարազլարը իլէ տէրտլէ-
րինտէն վ֊է շէրիր բու֊հլարտան խէլաս էտիպ՝ չօթ
22 ա՛մալարա պասար իհսան էթտի։ Վ֊է Յիսուս ան-
լէրէ ճէվապէն՝ Կիտինիզ Յովհաննէսէ կէօրտիւ-
յիւնիւզ վ֊է իշիթտիյինիզ շէյլէրի, եա՛նի ա՛մա-
լարըն կէօրտույիւնիւ, թօփալլարըն էիւրիւտույիւ-
նիւ, ճիւզամլըլարըն թաթհիր օլունտուղունը, սաղըր-
լարըն իշիթտիյինի, էօլիւլէրին գըյամ էթտիյինի,
ֆուգարայա պէշարէթին թէպշիր օլունտուղունը նագլ
23 էտինիզ. Վ֊է պէնիմ հագդըմնա սիւրչմէյէն նէ
միւպարէք տիր՝ տէտի։

24 Վ֊է Յովհաննէսին կէօնտէրտիյի ատէմլէր կիթ-
տէքտէն սօնրա, Յովհաննէսէ տա՛իր խալգա սէյ-
լէմէյէ պաշլայըպ՝ Պէրիյէյէ նէ՞ սէյր էթմէյէ
չըգտընըզ, րիւզկէարտան սայլանան պիր գամը՞շ
25 մը։ Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգտընըզ, զարիֆ էլպի-
սէ կիյիմլի պիր ատ՞մ մի. իչինէթլի լիպաս
կիյիպ զէվզ ու սէֆատա օլանլար փատիշահ սէրայ-
26 լարընտա պուլունուրլար։ Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգ-
տընըզ, պիր փէյղամպէ՞ր մի. պէլի, սիզէ տէրիմ

27 քի փէյղամպէրտէն տէ տահա պէօյիւք տիր։ Իչթէ
պէն սէնին հօլընը հօնիւգճէ հազըրլայաճագ մուխ-
պիրիմի սէնտէն իլէրի իրսալ էտէճէյիմ՝ տէյիւ
28 հագդընտա եաղըլմըշ օլան զաթ պու տըր։ Զիրա
սիզէ տէրիմ քի՝ Նիսատան թէվէլլիւտա էտինլէր
ատասընտա վաֆթիվ էտիճի Յովհաննէստէն պէօյիւք
պիր փէյղամպէր հօզ տըր. լաքին մէլէքիւթ Ուլ-
լահտա էն քիւչիւյիւ անտէն պէօյիւք տիր՝ տէտի։
29 Վ֊է պիւթիւն գավմ իլէ կէօմրիւքճիւլէր պուննու
իշիթտիքտէ, Յովհաննէսին վաֆթիվլիյլէ վաֆթիվ
օլունմըշ օլմազլէ *Ալլահը թա՛զիվ էթտիլէր՝։
30 Ամմա ֆէրիսիլէր վ֊է էրպապ ը շէրի՛աթտան օլան-
լար անըն էվիյլէ վաֆթիվ օլունմամըշ օլմազլէ,
Ալլահըն միւրատընը քէնտի՛ալէյհլէրինէ օլարագ,
բէտտա էթտիլէր։
31 [Վ֊է Րապպ տէտի քի] Իմտի պու նէսլին ատէմ-
լէրինի քիմէ՞ թէշպիհ էտէյիմ, վէ քիմէ՞ միւշապիհ
32 տիրլէր։ Զարշուլարտա օթուրուպ՝ Սիզէ տիւտիւք
չալտըգ, ամմա բագա էթմէտինիզ, սիզէ ֆիղան
էթտիք, ամմա ազլամատընըզ՝ տէյիւ պիրիսի-
33 րինէ չաղըրան չօճուգլարա միւշապիհ տիր։ Զիրա
վաֆթիվ էտիճի Յովհաննէս կէլտի, նէ եէր նէ
34 իչէր, վէ՝ Անտէ ճինն վար՝ տէրսինիզ։ Իսկն իւլ
ինսան կէլտի, հէմ եէր հէմ իչէր, վէ՝ Իշիթ
պօղազընա թապ՝ վէ մէյխօր պիր ատ՞մ, կէօմ-
րիւքճիւլէրին վէ կիւնահքեարլարընը տօսթու տըր՝
35 տէրսինիզ։ Ֆագաթ հիքմէթ ճիւմլէ քէնտի էվ-
լատը թարաֆընտան թաստիգ օլունտու։

---

*Եու֊. Ալլահա հագգ վէրտիլէր

36 Վ՚է ֆերիսիէերաէն պիրի քէնտիսի իլէ պերապէր
թա՛ամ էթմէսինի անաէն ըէճա էթմէքլէ, ֆերի-
37 սինին խանէսինէ կիրիպ սօֆրայա օթուրաու։ Վ՚է
իլթէ օլ շէհրաէ կիւնահքեար պիր դարը պուլու-
նուպ, անըն՝ ֆերիսինին խանէսինաէ սօֆրաաա
օթուրաըղընըն խապէրինի ալարգաա, պիր շինէ
38 խօշ բա՛իհալը եաղ կէթիրաի։ Վ՚է արգասան
այագլարը եանընաա աուրուպ աղլայարագ՝ այագ-
լարընը կէօզ եաշլարըյլէ ըալաթմաղա պաշլաաը,
վէ այագլարընը պուէ՚ն սաէըյլէ սիլիպ՝ էօփերէք,
39 խօշ բա՛իհալը եաղլէ եաղլաաը։ Վ՚է անը տա՛վէթ
էաէն ֆերիսի պուէնու կէօրսիւքաէ, քէնաի քէն-
տինէ սէօյլէյիպ՝ Էյհէր պու քիմսէ փէյղամպէր
օլաա իսի, քէնտինէ սօզուսնան գարընընը քիմ վէ
նէ մագսուլէ օլարղընը պիլիր իսի, զիրա կիւնահ-
40 քեար տըր՝ աէսի։ Վ՚է Յիսուա անա ճէվապէն՝
Էյ Սիմոն, սանա պիր սէօյլէյէճէյիմ վար՝ աէսի.
41 օ տախի՝ Էա մա՛ալլիմ, սէօյլէ՝ աէսի։ Պիր ա-
լաճաղլընընը իքի պօրճլուաը օլուպ՝ պիրինին պէշ
եիւզ վէ սիկէրինին էլլի սինար պօրճու վար իսի։
42 Վ՚է անլէրին էօսէմէյէ պիր շէյլէրի օլմամաղլէ,
իքիսինէ տախի պաղրշլաաը. պու սուրէթաէ ան-
լէրաէն հա՞նկըսը անը տահա զիյսաէ սէվճէքէ
43 տիր, սէօյլէ՝ ռէռե։ Սիմոն տախի ճէվապէն՝ Յանն
էաէրիմ օլ տահա զիյսաէ պաղրշլաաըղը քիմսէ՝
աէսի. օ տախի անա՝ Տօղրու հիւքմ վէրսին՝ աէսի։
44 Վ՚է գարըյա տօղրու աէօնիւպ, Սիմոնա աէսի քի՝
Պու գարըյը կէօրի՞յօր մը սըն. պէն սէնին խանէնէ
կիրսիմ, այագլարըմ իչիւն սու վէրմէսինին, պու իսէ
այագլարըմը կէօզ եաշլարըյլէ ըալաաըպ, [պաշընընը]

45 սաէըյլէ սիլսի։ Սէն պէնի էօփմէսինին, պու իսէ
պէն իչէրի կիրէկլիսէն պէրու այագլարըմը էօփմէք-
46 սէն ֆարիզ օլմասը։ Սէն պաշըմը զէյթ եաղըյլէ
եաղլամասընը, պու իսէ այագլարըմը խօշ բա՛իհալը
47 եաղ իլէ եաղլաաը. Պինա՛էն 'ալէյհ սանա սէրիմ
քի՝ կիւնահլարը չօզ օլարղը հալսէ 'ափվ օլուն-
սու, զիրա չօզ սէվմի. լաքին ազ 'ափվ օլունան
48 քիմսէ ազ սէվմէր. Վ՚է մէրդումէյէ՝ կիւնահլարընկ
49 'ափվ օլունսու՝ սէսի։ Վ՚է պերապէր սօֆրաաա
օթուրանլար քէնտի քէնտիլէրինէ՝ կիւնահլար
տախի 'ափվ էսէն պու քի՛մ սիր՝ սէմէյէ պաշ-
50 լասըլար։ Օ տախի գարըյա՝ Իմանընկ սէնի խէլաա
էթտի, սէլամէթլէ կիթ՝ սէսի։

ՊՍ.Պ 8

1 Վ՚է պուէնաան սօկրա Յիսուս շէհրաէն շէհրէ վէ
քէօյաէն քէօյէ կէչիպ մէլէքիւթ Ուլլահը վա՛զ ու
2 թէպշիր էաէր իսի։ Վ՚է օն իքիլէր իլէ՝ շէրիր բուհ-
լար վէ մարապլարաան շիֆա պուլմուշ սա՛զր գա-
րըլար, եա՛նի քէնտինաէն եէսի ճինն չըգմըշ օլան
3 Մէճաէլի սէնիլէն Մարիամ՝ Հէրոդէսին քէթ-
խիւաասը Խուզանընն զէվճէսի Յովհաննա վէ Սու-
սաննա վէ սա՛իր նիչէ գարըլար անըն իլէ պերապէր
պուլունուպ, անա մէրդումէլէր քէնտի մալլէրիյլէ
խըտմէթ տախի էտէրլէր իսի։
4 Վ՚է նիչէ շէհրլէրաէն վաֆիր խալգ ճէմ՚ օլուպ՝
անըն եանընա կէլտիքլէրինաէ, թէմսիլլէ սէսի
5 քի, Պիր էքինճի քէնտի էքինինի էքմէյէ չըգաը, վէ
էքէր իքէն՝ պա՛զրսը եօլ քէնարընա տիւշսիւ. վէ
6 չիհէնէմէքլէ հավա գուշլարը անը եէսինլէր.

պա՛ղըը գայա իւղերինէ տիւշիւպ՝ բուխուպէթի
7 օլմասըղընատան պէթիխյի կիսի գուրուտու։ Վ֊է
պա՛ղըը տիքէնլէր արասընա տիւշմէքլէ, տիքէնլէր
8 պէրապէր պիթիպ անը զօղտըլար։ Վ֊է պա՛ղըը
էյի թօփրադ իւղերինէ տիւշմէքլէ, պիթիպ եիւղ
գաթ մահսուլ վէրտի. պուղլարը սէօյլէր իքէն՝
Իշիտիր գուլագլարը օլան իշիթսին՝ տէյիւ Նիտա
էթտի։

9 Վ֊է շայիրտլէրի՝ 'Ա֊ճէպա պու֊ Թէմիմ֊ Նէ՞ տէմէք
10 տիր՝ տէյիւ անատէն սու՛ալ էթտիլէր։ Օ տախի
տէտի քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահըն էսրարընա վագըֆ
օլմագ սիզե վէրիլմիշ տիր, ամմա ղայրիլէրե Թէմ
սիլաթլէ «Էօյլէ՞նէյէ. Թա քի պագար իքէն կէօր-
մէյէլէր, վէ իշիտիր իքէն անկլամայալար։

11 Թէմիմ֊ պու֊ տըր. Թօխում Ալլահըն քէլամը
12 տըր։ Վ֊է եօլ քէնարընատա օլանլար օլ քիմսէլէր
տիր քի՝ իշիթտիքատէն սօնրա, իման էտէրէք խէլաս
օլմասընլար տէյիւ Շէյթան կէլիպ անլէրին գալը-
13 լէրինատէն քէլամը գալտըրըր։ Վ֊է գայա իւղերինատ
օլանլար օլ քիմսէլէր տիր քի՝ իշիթտիքլէրինատ
քէլամը մէսէրրէթլէ գապուլ էտէրլէր իսկ տէ,
քէնտիլէրինատ քէօք օլմատըղընատան, պիր միւս-
տէթ իման էտիպ՝ Թէճրիպէ վագթընատա կէրի չէ-
14 քիլիրլէր։ Վ֊է տիքէնլէր արասընա տիւշէնլէր օլ
քիմսէլէր տիր քի՝ իշիթտիքատէն սօնրա կիթտիքճէ
էնատիշլէրը իլէ պէնկինլիք վէ 'Էօմրինա պէվգ ու սէ-
ֆալարընա պօղուլարագ մահսուլ եէթիշտիրմէղլէր։
15 Վ֊է էյի եէրատ օլանլար օլ քիմսէլէր տիր քի՝ քէ-
լամը էյի վէ սաֆի գալպլէ տինկլէյիպ հըֆղ էտէ-
րէք, սապրլէ մահսուլ վէրիրլէր։

16 Վ֊է պիր քիմսէ չըրադը եադտըգտան սօնրա՝ անը
պիր գապպլէ էօրթմէղ, եախօտ եաթագ ալթընա
գօմաղ. ամմա իչէրի կէպէնլէր ըշըղը կէօրսիւնլէր
17 տէյիւ շէմ'տան իւղերինէ գօր։ Զիրա աշիքեար
օլմայաճագ կիպլի պիր շէյ եօգ տըր. վէ պիլինիպ
մէյտանա կէլմէյէճէք մսախֆի պիր շէյ եօգ տըր։
18 Իմոի նէ վէճհլէ տինկլէտիյինիղէ տիգգաթ էտի-
նիղ. ղիրա քիմին վար իսկ, անա վէրիլէճէք տիր.
վէ քիմին եօգ իսկ, օլ վար ղանն օլուճան տախի
քէնտինտէն ալընաճագ տըր։
19 Վ֊է վալիտէսի իլէ պիրատէրլէրի կէլիպ՝ քէսրէթ ի
20 խալգ սէպէպիյլէ եանընա վարամատըլար։ Վ֊է
անա՝ Վ֊ալիտէկ իլէ պիրատէրլէրինկ սէնի կէօրմէք
խոթէմէքլէ, տըշարըտա տուրույօրլար՝ տէյերէք
21 խապէր վէրիլտի։ Օ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Վ֊ա-
լիտէմ վէ պիրատէրլէրիմ Ալլահըն քէլամընը
տինկլէյիպ իճրա էտէնլէր տիր՝ տէտի։
22 Վ֊է կիւնլէրին պիրինատ քէնտիսի շայիրտլէրի
իլէ պէրապէր պիր գապըղա պինիպ, անլէրէ՝ կէօ-
լիւն գարշը Թարաֆընա կէչէլիմ՝ տէտիքատ, ա-
23 չըտըլար։ Վ֊է կիտէրլէր իքէն քէնտիսի ույգույա
վարտը. վէ կէօլ իւղերինէ պիր պօրա էնմէքլէ,
ֆայէֆ տօլմագտա՝ վէ քէնտիլէրի Թէհլիքէտէ իտի-
24 լէր։ Վ֊է եանընա կէլիպ անը ույանտըրարագ՝ Նա
Մու՛ալիմ, նա Մու՛ալիմ, հէլաք օլույօրը՞ղ՝ տէ-
տիլէր. օ տախի գալգըպ՝ բիւղկէարը վէ սույըն
տալղալարընը ազարլատըգտա, սաքին օլմալարը յէ
25 լիմանլըգ օլտու։ Վ֊է անլէրէ՝ Իմանընը՞ղ Նէ՞ըէտէ
տիր՝ տէտի. անլէր տախի գօրդուպ Թ'ամճճիւպ
էտէրէք պիրիպիրինէ՝ 'Ա֊ճէպա պու֊ քի՞մ տիր

քի բիւղկեարլարա վէ ասւյա տախի էմր էթմէխյլէ, անա իթա'աթ էտէրլէր՝ տէտիլէր։
26 Վէ գայըդլէ Գալիլեանըն դարչըսընտա վագը'
27 Ձատարանիլէրին տէյարընա վարտըլար։ Վէ ասհիլէ չըգարդտա օլ շէհրտէն, խայլը զէմանտան պէրու տէրունինտէ ճիննէր պուլունմադլէ էվլագ կէյմէյիկ էվտէ տէյիլ, անճադ գապըլարտա օթուրան պէր ատէմ անա բաանթ կէլտի։ Վէ Յիսուսը
28 կէօրտիւքտէ, ֆէրեատ էտէրէք էօնիւնէ տիւշտիւ։ վէ եիւքսէք սէսլէ՝ Եա Յիսուս, Իսրն Ուլլահ իլ միւթա'ալ, պէնիմ իլէ սէնին նէ՞ իշին վար. սանա էավլաբըրըմ քի պանա 'ազապ էթմէյէսին՝ տէտի։
29 Ջիրա նափաք բուհա՝ օլ ատէմտէն չըգմասընը էմր էթմիշ իտի. չիւնքի անը խայլի վագըթտան պէրու զապթ էթմիշ օլմադլէ, օլ ատէմ զէնճիրլէր վէ պուգադըլարլէ պաղլը օլարագ՝ մահֆուզ օլուր իտի իսէ տէ, պաղլարը գըրըպ ճիննի թարա-
30 ֆընտան չէօլլէրէ սէվգ օլունուր իտի։ Վէ Յիսուս անա՝ Սէնին իտմին նէ՞ տիր՝ տէյիւ սու'ալ էթտիքտէ, Ալայ տը՛ր՝ տէտի. զիրա տէրունինէ չօգ
31 ճիննէր կիրմիշ իտի։ Վէ քէնտիլէրէ հավկէյէ կէթմէյի էմր էթմէմէսինի անտէն րէճա էտէրլէր
32 իտի։ Վէ օրատա, տաղատա օթլանըր վազիր պիր տօնուզ սիւրիւսիւ պուլունմադլէ, անլէրին իչինէ կիրմէլէրինէ իշն վէրմէսինի անտէն րէճա էթմէլէրի
33 իւղէրինէ՝ իշն վէրտի։ Վէ ճիննէր օլ ատէմտէն չըգըպ տօնուզլարտա կիրմէգլէ, օլ սիւրիւ ուչրումտան աշադը քէնտիլէրինի կէօլէ աթըպ՝ պօղուլը
34 տու։ Վէ ան'լէրէ օթլատանլար պու վագը'այը կէօրտիւքտէ, գայըպ՝ շէհրտէ վէ չիֆթլիքլէրտէ

35 խապէր վէրտիլէր։ Էհուլ տախի վագը'այը կէօրմէյէ չըգըպ՝ Յիսուսըն հանընա կէլէրէք, տէրունինտէն ճիննէր չըգմըշ օլան ատէմի կէյինմիշ վէ 'ագըլլանմըշ օլարագ Յիսուսըն պտադլարը հանընտա օ-
36 թուրուր պուլմադլէ գօրգտըլար։ Վէ Էֆէ'այը միւշահէտէ էթմիշ օլանլար տախի մէճնունըն հասըլ խէլաս պուլտըղընը անլէրէ նագլ էթտիլէր։
37 Վէ ձատարանիլէրին ճիվար պուլունան մնհալլէրինին ճիւմլէ էհալիսի զէյատէսէյլէ խավֆ էթմիշ օլմալարըլլէ, հանլարընտան կիթմէսինի անտէն րէճա էթտիլէր. օ տախի գայըղա կիրիպ 'ավտէթ
38 էյլէտի։ Վէ տէրունինտէն ճիննէր չըգմըշ օլան ատէմ պէրապէր պուլունմադլըղընը անտէն րէճա
39 էյլէտի իսէ տէ, Յիսուս անը սալը վէրիպ՝ Էվինկէ տէօն, վէ Ալլահըն սանա էթտիյի շէյլէրի նագլ էյլէ՝ տէտի. օ տախի կիտիպ պիւթիւն շէհրտէ Յիսուսըն քէնտինէ էթտիյինի ի'լան էտէր իտի։
40 Վէ Յիսուս 'ավտէթ էթտիքտէ՝ խալգ անը գապուլ էթտի, զիրա ճիւմլէսի անա մունթազըր
41 իտի։ Վէ իշթէ սինադօգ բէ'իսի օլան Յայրոս իսմինտէ պիր ատէմ կէլիպ՝ Յիսուսըն այագլարընա գափանարագ, խանէսինէ կէլմէսինի րէճա էյլէտի։
42 Ջիրա թագրիպէն օն իքի եաշընտա պիրիճիք պիր գըզը օլուպ՝ մէզքիւրէ էօլմէք իւզրէ իտի. օ տախի կիտէր իքէն խալգ անը թագէրիզ էտիյօր իտի։
43 Վէ օն իքի սէնէտէն պէրու նէզճ ի տէմէ միւպթէլա օլարագ, պիւթիւն մալինի հէքիմլէրէ սարֆ էթմիշ իսէ տէ, հիչ պիրինտէն շիֆա պուլամամըշ
44 պիր գադը, Արգատան եագլաշըպ՝ լիպասընընը էթէյինէ տօգունտու, վէ տէր հալ նէզճ ի տէմի

45 քէսիլտի։ Վ՚է Յիսուս՝ Պանա տօգուշան քի՞մ
տիր՝ տէտիլինտէ, ճիւմլէսի լինքեար էթմէքլէ,
Պետրոս վէ անդն իլէ պէրապէր օլանլար՝ Եա Մու-
՚ալլիմ, գալապալըդ սէնի պասըպ Թաղլիդ էտեր
իքէն՝ Պանա տօգուշան քի՞մ տիր՝ տէյո՞ր մը սդն,
46 տէտիլէր։ Ամմա Յիսուս՝ Պանա պիր քիմսէ տօ-
գուշտուս, դիրա պէնտէն գուվվէթ սաստը օլտը-
47 ղընը անկլատըմ՝ տէտի։ Իմտի գարը կիղլէնէմէտի-
լինի կէօրտիւքտէ, Թիթրէյէրէք կէլտի, վէ Հու-
դուբընա տիւշիւպ, պիւթիւն խալդըն էօնիւնտէ
անա նէ սէպէպտէն տօգուշտուդընը, վէ նասըլ
48 անիտէ շիֆա պուլտուդընը նագլ էթտի։ Ո տախի
մէդքիւրէյէ՝ ձէսարէթլէն, գըդըմ, իմտնընկ սէնի
խէլտա էյլէտի, սէլամէթլէ կիթ՝ տէտի։
49 Ո տահա սէդյլէր իքէն՝ սինագոդ րէ՚իսինին խա-
նէսինտէն պիր ատէմ կէլիպ, անա՝ Գըդընկ վէֆաթ
50 էթտի, մու՚ալլիմէ զահմէթ վէրմէ՝ տէտի։ Վ՚է
Յիսուս պունու իշիթտիքտէ, անա ճէվապէն՝ Գօրգ-
մա, անճագ իման էյլէ, օ խէլտա պուլուր՝ տէտի։
51 Վ՚է խանէյէ կիրտիքտէ, Պետրոս իլէ Յակոբոս վէ
Յովհաննէստէն, վէ գըդընն փէտէրի իլէ վալիտէ-
սինտէն մա՚տա քիմսէյի իչէրի կիրմէյէ պրագմատը։
52 Վ՚է ճիւմլէսի գըդ իչինն աղլայըպ տէօյինմէքտէ
իքէն՝ Աղլամայընըդ, վէֆաթ էթմէտի, անճագ
53 ույուլօր՝ տէտի։ Վ՚է անդեր վէֆաթ էթմիշ օլ-
54 տըդընը պիլմէքլէ, անը իսթիհզա էթտիլէր։ Լ՚աքին
ճիւմլէսինի տըշարըյա չըգարըպ՝ մէդքիւրէնին է-
լինի ԹուԹարագ՝ Էյ գըդ, գալդ՝ տէյիւ չաղըր-
55 տը։ Վ՚է անդն բուհօու բիւճու՝ էթմէքլէ, անիտէ
այաղա գալդտը, վէ Յէռուս անա եէմէք վէրիլմէ-

56 սինի էմր էթտի։ Վ՚է մէդքիւրէնին վալիտէյինի
Հայրան օլտըլար. օ տախի՝ Պու վադը՚այը քէմնէյէ
սէօյլէմէյէսինիդ՝ տէյիւ անդերէ Թէնպիհ էթտի։

ՊԱՊ 9

1 Վ՚է օն իքի շայիրտինի պիր եէրէ ճէմ՚ էտիպ՝
անդերէ ճիւմլէ ճինդեր իւէրինէ, վէ մարազլարդն
տէֆ՚ի իչիւն գուվվէթ վէ գուտրէթ վէրէրէք,
2 Անդերի՝ մէղէքիւթ Ուլլահը վա՚ղ էտիպ խասԹա-
3 լարա շիֆա վէրմէյէ կէօնտէրտի. վ՚է անդերէ՝ Եօղ
իչիւն պիր շէյ ալմայընըդ. նէ տէյնէք, նէ տա-
ղարճըդ, նէ էքմէք, նէ ադչէ, նէ տէ իքիշեր էն-
4 Թարինիդ օլսուն։ Վ՚է հեր հանկը էվէ կիրերսէ-
5 նիդ, օրատա գալըպ՝ օրատան չըգընըդ, վ՚է սիդի
հեր քիմ գապուդ էթմէդսէ, օդ շէհրտէն չըգ-
տըդընընդտա, ՚ալէյհնէրինէ շէհատէթ օլմագ իչիւն,
այագլարընընդտան Թօզու պիլէ սիլքինիդ՝ տէտի։
6 Անդեր տախի չըգըպ հեր եէրտէ պէշարէթի Թէպ-
շիր էտերէք, վէ խոսԹօլտա շիֆա վէրերէք, քէօյ-
տէն քէօյէ կէչէրլեր իտի։
7 Վ՚է րէ՚իս եր րոտպ՝ օլան Հէրովդէս անդն էլիյլէ
իճրա օլունան շէյլէրին ճիւմլէսինի իչիթտիքտէ՝
շիւպհէ էթտի. դիրա պա՚դը քիմսէլեր՝ Յովհաննէս
8 Էմլաթտան գըյամ էթմիշ տիր, վ՚է պա՚դլարը՝
Եղիա դուհուր էթմիշ տիր, պա՚դլարը տախի՝
Գատիմ փէյղամպէրլէրտէն պիրի գըյամ էթմիշ
9 տիր՝ տէրլեր իտի։ Վ՚է Հէրովդէս՝ Պէն Յովհաննէ-
սին պաշընը քէստիրտիմ, վէ պու քիմսէ քի՞մ
տիր քի պէն անդն հագդընտա պէօյլէ շէյլեր իչի-
տիյօրըմ՝ տէյերէք, անը կէօրմէք իսթեր իտի։

10 վ֊է բէսուլէը Յէ֊֊֊֊ 'ամոէթ էտիպ՝ իճրա
էթոիքլէրի ճիւմլէ շէյլէրի անա հիքեայէ էթո-
լէը. օ տախի անլէրի ալըպ՝ թէնհաճէ Բէթասպիդա
տէնիլէն շէհրին պիր պէեապան մահալինէ չէքիլտի։
11 Խալգ տախի պուննու պիլմէքլէ անըն արտը սըրա
կիթոիլէը. վէ անլէրի գապուլ էտիպ անլէրէ մե-
լէքիւթ Ուլլահ հադգընտա քէլամ էտէրէք, շի-
ֆայա միւհթաճ օլանլարա շիֆա վէրիր Խոի։
12 վ֊է կիւն զէվալ պուլմադա պաշլատըգտա՝ օն
իքիլէը անըն Խանընա կէլիպ՝ Խալգը ապալը վէր քի,
էթրաֆտա պուլունան քէօյլէր իլէ չիֆթիլիքլէրէ
վարըպ գօնապար, վէ եէյէճէք պուլապար. զիրա
13 պուրատա պէեապան եէրտէ իզ՝ տէոիլէը։ Ո տա-
խի՝ Սիզ անլէրէ թա'ամ վէրինիզ՝ տէտի. անլէր
տախի՝ Պիզիմ պէշ էքմէք իլէ իքի պալըգտան զի-
յատէ պիր շէյիմիզ եօգ տըր, մէյէր կիտիպ պու
գավմըն ճիւմլէսինէ եէյէճէք սաթըն ալապըմ՝ տէ-
14 տիլէը։ Զիրա պէշ պինի գատար ատէմ վար իտի.
օ տախի շայիրտլէրինէ՝ Անլէրի էլլիշէր էլլիշէր օլա-
15 րագ, պէօյիւք պէօյիւք օթուրտընըզ՝ տէտի։ վ֊է
16 անլէը էօյլէ էտիպ՝ ճիւմլէսինի օթուրթտըլար։ վ֊է
քէնտիսի պէշ էքմէք իլէ իքի պալըդը ալըպ՝ սէմա-
յա տօղրու նազար էտէրէք, իւզէրլէրինէ պէրէ-
քէթ տու'ասը օգուտու, վէ փարէլէյիպ՝ Խալգըն
17 էօնիւնէ գօմագ իւզրէ՝ շայիրտլէրինէ վէրտի։ վ֊է
ճիւմլէսի եէյիպ տօյտըլար. վէ օն իքի քիւֆէ տօ-
լուսը ֆաղլա փարչա օլարագ դալտըրըլտը։
18 վ֊է քէնտիսի Խալընըզճա տու'ա էտէր իքէն,
շայիրտլէրի տէ պէրապէր պուլունտըդլարը Խալտէ,
Խալգըն տէտիյինէ կէօրէ պէն քիմ իմ՝ տէյիւ

19 անլէրէ սու'ալ էյլէտի։ Անլէր տախի ճէվապէն
Պ֊'ըԼ֊ըԸ՝ վ֊աֆթիղ էտիճի Յովհաննէս, վէ սա'իր-
լէրի՝ եղիա, տիկէրլէրի տէ՝ Գատիմ փէյղամպէր-
լէրտէն պիրի գըյամ էթմիշ տիր Ժէյ֊ըԼ֊ը՝ տէտի-
20 լէը։ Ո տախի անլէրէ՝ Եա սիզին տէտիյինիզէ կէօ-
րէ պէն քի՞մ իմ՝ տէտի. վէ Պետրոս ճէվապէն՝
21 Սէն Ալլահընն Մէսիհի սին՝ տէտի։ Ո տախի անլէ-
րէ՝ Պուննու քիմսէյէ սէօյլէմէյէսինիզ՝ տէյիւ էքի-
22 տէն թէնպիհ էտիպ, Խան իւլ Խնսան չօգ էլէմ
չէքմէք, վէ իխթիյարլար իլէ պաշ քեահինէը վէ
'իւլէմա թ֊արաֆընտան ըէտտ էտիպիպ գաթլ օ-
լունմագ, վէ իւչիւնճիւ կիւնտե գըյամ էթմէք
կէրէք տիր՝ տէտի։
23 վ֊է ճիւմլէսինէ՝ էյէր պիր քիմսէ արտըմճա
կէլմէք իսթէրսէ, թէրք ի նէֆս էտէրէք, խաչընը
24 Հէր կիւն գալտըրըպ արտըմ սըրա կէլսին. Զիրա
Հէր քիմ ճանընը դուրթարմագ իսթէրսէ, անը
զայ՝ էտէճէք. վէ Հէր քիմ ճանընը պէնիմ իչիւն
25 զայ՝ էտէրսէ, անը դուրթարաճագ տըր։ Զիւնքի
պիր ատէմ պիւթիւն տիւնեայը գազանըպ տա՝
քէնտինի զայ՝, եախօտ զիյանա կիրիֆթար էտէը-
26 սէ, նէ՞ իսթիֆատէ էտէր։ Զիրա Հէր քիմ պէնտէն
վէ պէնիմ սէօզլէրիմտէն տօլայը ութանըրսա, Խան
իւլ Խնսան տախի քէնտիսինին վէ փէտէրին վէ մու-
գատտես մէլա՛իքէնին ճէլալիյլէ կէլտիյի զէման
27 անտէն տօլայը ութանաճագ տըր։ վ֊է Հագիգա-
թէն սիզէ տէրիմ քի՝ պուրատա Հագըր օլանլար-
տան պա'զըսը վար քի՝ մէլէքիւթ Ուլլահը կէօ-
րիւնճէյէտէք ասլա էօլիւմ թ֊աթմայաճագ տըր՝
տէտի։

28 Վ՚է պու֊ քէլամտան Թագրիպէն սէքիզ կիւն
սօկրա, Պետրոս իլէ Յովհաննէս վէ Յակոբոսը պէ֊
րապէր ալըպ տու՚ա էթմէք իւզրէ տաղա չըգալ։
29 Վ՚է քէնտիսի տու՚ա էտէր իքէն, եիւղիւնիւն
հէյ՚էթի Թէպետիւլ էտերէք, էլպիսէսի պէյազ
30 վէ փարլազ օլտու։ Վ՚է իչթէ իքի սաէմ, եա՚նի
Մովսէս վէ եղիա անըն իլէ սէյրէշկրլէր իտի։
31 Պունլար ճէլալ իլէ կէօրիւնիւլ՚ Երուսաղէմտէ
վուգու՚ պուլաճագ ինթիգալը հագդընտա սէյրէ֊
32 յօրլար իտի։ Վ՚է Պետրոս վէ անըն իլէ պէրապէր
պուլուննանլարը ույգու պատմըշ օլմաղլէ, ույան֊
տըգլարընտա՚ անըն ճէլալինի վէ պէրապէր տուրան
33 իքի սաէմի կէօրտիւլէր։ Վ՚է անլէր անտէն այրըլ֊
մագ իւզրէ իքէն, Պետրոս նէ սէյրէտիյինի պիլմէ֊
յէրէք, Յիսուսա՚ Եա Մու՚ալլիմ, պուրատա պու֊
լունմամըշ էյի տիր. վէ պիրի սէնին, պիրի տէ
Մովսէս վէ պիրի տէ Եղիա իչինն, իւչ խայմէ եա֊
34 փալըմ՚ տէտի։ Վ՚է օ պուննու սէյրէմէքտէ իքէն,
պիր պուլութ կէլիպ՚ անլէրի կէօլկէսի ալթընա
ալտը. վէ անլէր պուլութա կիրտիքլէրինտէ, լա֊
35 յէուէլէ գօրգտրլար։ Վ՚է պուլութտան՚ Սէվկիւլիւ
Օղլըմ պու տըր, անը տինկլէյինիզ՚ տէյէն պիր
36 սէտա կէլտի։ Վ՚է պու սէտա օլտըգտա, Յիսուս
եալընըշ պուլունտու. անլէր տախի սիւքիւթ է֊
տիպ կէօրտիւքլէրի շէյլէրտէն օշ կիւնլէրտէ քիմ
սէյէ պիր շէյ խապէր վէրմէտիլէր։
37 Վ՚է էրթէսի կիւն տաղտան էնտիքլէրինտէ,
38 խայլի ճէմա՚աթ անը գարշըլայըպ, Իչթէ ճէմա՚աթ֊
տան պիր սաէմ ֆէրեատ էտերէք՝ Եա մու՚ալ֊
լիմ, սանա եալվարըրըմ, օղլըմա նալար գըլ, զիրա

39 պիր տանէմ տիր։ Վ՚է իչթէ անը պիր բուհ թու֊
թուպ՝ անըզդըն պաղըրտարագ վէ քէօփիւրտէրէք՝
40 սարսըպ էզտիքտէն սօկրա կիւճ իլէ այրըլըր։ Վ՚է
անը չըգարսընլար տէյիւ սէնին շայիրտլէրինտէն
ըէճա էթտիմ իսէ տէ, մուդթէտիր օլմատըլար՝
41 տէտի։ Վ՚է Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ Իյ իմանսըզ
վէ թէրս նէսլ, նէ՞ վագթա գատար սիզին եա֊
նընըզտա օլուպ՝ սիզէ թէհամմիւլ էտէյիմ. օղ֊
42 լընը պուրայա կէթիր՝ տէտի։ Վ՚է օ տահա եանը֊
նա կէլիր իքէն, ճինն անը եէրէ չարփըպ շիտտէթ֊
լէ սարստը. ամմա Յիսուս նափաք բուհու ազար֊
լայարագ, չօճուղա շիֆա վէրիպ՝ անը փէտէրինէ
43 թէսլիմ էթտի։ Վ՚է ճիւմլէսի Ալլահընը՝ ազամէ֊
թինէ հայրան օլտըլար։

Վ՚է ճիւմլէսի Յիսուսըն էթտիյի շէյլէրին քէաֆ֊
44 ֆէսինէ թէ՚աճճիւպտէ իքէն, շայիրտլէրինէ, Սիզ
պու սէօզլէրի գուլագլարընըզա գոյունըզ. զիրա
Իսին իւլ ինսան ատէմլէրին էլինէ թէսլիմ օլու֊
45 նաճագ տըր՝ տէտի։ Անլէր տախի պու սէօզիւ ան֊
լամատըլար. վէ ֆէհմ էթմէմէլէրի իչուն անլէր֊
տէն կիզլէնմիշ իտի. վէ պու սէօզիւ անտէն սու՚ալ
էթմէյէ գօրգտրլար։
46 Վ՚է քէնտիլէրտէն հա՚նկըսը պէյիւք օլաճաղը
47 միւսահէսէսի արալարընա կիրմիշ իտի։ Յիսուս
տախի գալգլէրինին էֆքեարընը պիլմէքլէ, պիր չո֊
48 ճուգ ալըպ քէնտի եանընտա տուրտուրտու։ Վ՚է
անլէրէ՝ Հէր քիմ պու չօճուղը պէնիմ իսմիմ ի֊
չուն գապուլ էտերսէ, պէնի գապուլ էթմիշ օ֊
լուր, վէ հէր քիմ պէնի գապուլ էտերսէ, պէնի
իրսալ էտէնի գապուլ էթմիշ օլուր. զիրա ճիւմ֊

լենիզտէն էն քիւչիւք պուլունան՝ պէօյիւք օլաճագ
տըր՝ տէտի։
49 Վ է Յովհաննէս ճէվապ վէրիպ՝ ետ Մու՛ոլիմ,
սէնին իսմինլէ ճինները չըգարան պիր քիմսէ կէօր-
տիւք, վէ պիզիմ իլէ պէրապէր սէնէն արտընճա
50 կէլմէտիյի իչիւն անը մէն՝ էթմիք՝ տէտի։ Վ է
Յիսուս անա ճէվապէն՝ Մէն՝ էթմէյինիզ, զիրա պի-
զէ մուխալիֆ օլմայան պիզիմ թարաֆըմըզտան
տըր՝ տէտի։
51 Վ է անըն 'ուրուճընըն կիւնլէրի թէմամ օլմագ
իւզրէ իքէն, երուսաղէմէ կիթմէկէ դավիյէն եիւզ
52 թուէթուպ, իօնիւնտէն խապէրճիլէր կէօնտէրտի.
անլէր տախի կիտիպ անա թէտարիք կէօրմէք իւզ-
53 րէ Սամարիալըլարըն պիր քէօյիւնէ կիրտիլէր։ Վ է
երուսաղէմէ թէվէճճիւհ էթմէքտէ օլտըղընտան,
54 անը գապուլ էթմէտիլէր։ Վ է անըն շակիրտլէրի
Յակոբոս իլէ Յովհաննէս պունու կէօրտիւքտէ՝
ետ Բապպ, իսթի՞ր մի սին քի՝ էվտան եղիանըն
էթտիյի կիպի կէօքտէն աթէշ էնիպ անլէրի թէ-
55 լէֆ էթսին տէյիւ էմր էտէլիմ՝ տէտիլէր։ Ո տա-
խի տէօնիւպ անլէրի Թա՛զիր էտէրէք՝ Սիզ նէ
56 մնագուլէ բուհտան օլտըղընըզը պիլմէզսինիզ։ Զիրա
Իսն իւլ հինտան ատէմլէրին ճանլարընը հէլաք տէ-
յիլ, անճագ խէլտա էթմէք իչիւն կէլտի՝ տէտի.
պա՛տէհու տիկէր պիր քէօյէ կիթտիլէր։
57 Վ է եօլտա կիտէրլէր իքէն, պիրի անա՝ Իֆէնտի,
հէր ներէյէ կիտէրսէն, արտընկ սըրա կէլիրիմ՝ տէ-
58 տի։ Յիսուս տախի անա՝ Թիլքիլէրին ինլէրի, վէ
հավա գուշլարընըն եուվալարը վար, լաքին Իսն իւլ
հինտանըն պաշընը գօյաճագ եէրի եօգ տըր՝ տէտի։

59 Վ է պիր ղայրիսինէ՝ Ատըմ սըրա կէլ՝ տէտի. ո
տախի՝ Իֆէնտի, պանա իլն վէր, էվվէլա կիտիպ
60 փէտէրիմի տէֆն էտէյիմ՝ տէտի։ Յիսուս տախի
անա՝ Պրագ, էօլիլէր քէնտի էօլիլէրինի տէֆն
էթսինլէր. սէն իսէ կիտիպ մէլէքիւթ Ուլլահը վա՛զ
էյլէ՝ տէտի։
61 Վ է տիկէր պիր քիմսէ տախի՝ Իֆէնտի, սէնին
արտընն սըրա կէլիրիմ, լաքին էվվէլա պանա իլն
վէր, էհլ ի պէյթիմ իլէ վէտա՝ էտէյիմ՝ տէտի։
62 Ամմա Յիսուս անա՝ Իլինի սապան իւզէրինէ գօյուպ
տա կէրիյէ պագան հիչ պիր քիմսէ մէլէքիւթ Ուլ-
լահա միհնասիպ տէյիլ տիր՝ տէտի։

ՊԱՊ 10

1 Վ է պու շէյլէրտէն սօնրա, Բապպ տիկէր եէթ-
միշ քիմսէ տահա Թա՛նին էտիպ՝ վարաճագը հէր
շէհրէ վէ մահալէ անլէրի քէնտի էօնիւնճէ իքիշէր
2 իքիշէր կէօնտէրտի։ Վ է անլէրէ տէտի քի՝ Ֆիլհա-
գիգէ հասատ չօգ, ամմա իշճիլէր ազ. տըր. իմոի
հասատ Սահիպինէ՝ քէնտի հասատընա իշճիլէր
3 կէօնտէրմէսի իչիւն նէյագ էտինիզ։ Կիտինիզ,
իշթէ պէն սիզի գուզուլար կիպի գուրտլար արա-
4 սընա կէօնտէրիյօրըմ. Փէսէ հա տաղարճըգ, հա-
խօտ այագ գապլարը Թաշընմայընըզ, վէ եօլտա պիր
5 քիմսէյէ սէլամ վէրմէյինիզ։ Վ է հէր հանկը խա-
նէյէ կիրէրսէնիզ էվվէլա՝ Պու խանէյէ սէլամ օլ-
6 սուն՝ տէյինիզ. Վ է էյէր օրատա սէլամնա միւս-
Թահագ քիմսէ վար իսէ, սէլամընըզ անըն իւզէ-
րինտէ գալաճագ տըր. եօգ իսէ՝ սիզէ գիւճնւ՝ է-
7 տէճէք տիր։ Վ է օլ խանէտէ գալըպ պուլունան

շէյլերինտէն եէյիպ իչինիզ, զիրա իշճի քէնտի իւճ-
րէթինէ միւսթահագդ տըր. խանէտէն խանէյէ
8 նագլ էթմէյինիզ։ Վ՚է հէր հանկը շէհրէ կիրէրսէ-
նիզ, անլէր տախի սիզի գապուլ էթտիքլէրի հալ-
9 տէ, էօնիւնիւզէ գօնուլան շէյլէրի եէյինիզ. Վ՚է
իչինտէ պուլունան խաղթալարա շիֆա վէրիպ, ան-
լէրէ՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ սիզէ եագլաշմըշ տըր՝ տէյի-
10 նիզ։ Վ՚է հէր հանկը շէհրէ կիրէրսէնիզ, սիզի գա-
պուլ էթմէտիքլէրի հալտէ, ճաատէլէրինէ չըգըպ,
11 Սիզին շէհրինիզտէն պիզէ եափըշան թօզու պիլէ
սիզէ սիլքէրիզ. լաքին պուննու պիլինիզ քի՝ Մէ-
լէքիւթ Ուլլահ սիզէ եագլաշմըշ տըր՝ տէյինիզ։
12 Սիզէ տէրիմ քի՝ օր կիւնտէ Սոդոմըն հալի օր շէհ-
13 րին հալինտէն էհվէն օլաճագ տըր։ Վայ սանա,
էյ Քորազին, վայ սանա, էյ Բեթսայիդա. զիրա
էյլէր սիզտէ իղհար օլունան միւ՚ճիզլէր Սուր վէ
Սայտաստա իղհար օլունմըշ օլսա իտի, չօգտան չուլ
14 վէ քիւլտէ օթուրուպ՝ թէվպէ էտէրլէր իտի։ Լա-
քին բուզ ի ճէզատա Սուր վէ Սայտանըն հալի
15 սիզին հալինիզտէն էհվէն օլաճագ տըր։ Վ՚է սէն,
թա կէօյէտէք եիւքսէլմիշ օլան Կափառնայում,
16 ճէհէննէմէ գատար էնտիրիլէճէքսին։ Սիզի տինլէյէն
պէնի տինլէմիշ օլուր, վէ սիզի բէտտա էտէն պէնի
բէտտա էթմիշ օլուր, վէ պէնի բէտտա էտէն պէնի
իրսալ էտէնի բէտտա էթմիշ օլուր։
17 Վ՚է օր եէթմիշլէր մէսէրրէֆլէ ՚ավտէթ էտիպ՝
Էա Բապպ, ճինլէր պիզէ սէնին իսմինէ պիզէ ի-
18 թա՚աթ էտիյօր՝ տէտիլէր։ Ո տախի անլէրէ՝ Շէյ-
թանըն սէմատան եըլըտըրըմ կիպի տիւշտիւյինիւ
19 կէօրտիւմ։ Իչթէ սիզէ եըլանլար իլէ ՚ապրեպլէր

իւզէրինէ, վէ տիւշմէնին պիւթիւն գուվվէթի իւ-
զէրինէ պաամաղա գուտրէթ վէրիրիմ. վէ սիզէ հիչ
20 պիր շէյ զարար վէրմէյէճէք տիր։ Ամմա պունա,
էա՚նի ճինլէրին սիզէ ՚իթա՚աթ էթտիքլէրինէ,
սեվինմէյինիզ, լաքին իսմլէրինիզին սեմավաթտա
դայտ օլունտըղընա սեվինինիզ՝ տէտի։
21 Ո՚ր սա՚աթ Յիսուս բուհընտա մէսրուր օլուպ՝
Էյ սեմա վէ զէմինին Բապպը փէտէր, սանա շիւքր
էտէրիմ քի պու շէյլէրի ՚ալիմլէր իլէ ՚արիֆլէրտէն
խաֆի թուտուպ՝ անլէրի մա՚սումլարա իզհար էյ-
լէտին. պէլի, էյ փէտէր, զիրա ՚ինտիկտէ պէօյլէ
22 խօշ կէօրիւնտիւ։ Փէտէրիմտէն հէր շէյ պանա
թէսլիմ օլունտու. վէ Ողըն քիմ իտիյինի փէտէր-
տէն զայրի քիմսէ պիլմէզ, վէ փէտէրին քիմ ի-
տիյինի Ողուլտան վէ Ողըն անը իզհար էթմէյինի
միւրատ էթտիյի քիմսէտէն զայրիսի պիլմէզ՝ տէտի։
23 Վ՚է շայիրտլէրէ տէօնիւպ՝ Նէ մուպարէք տիր
24 կէօրտիւյինիւզ շէյլէրի կէօրէն կէօյլէր։ Զիրա
սիզէ տէրիմ քի՝ չօգ փէյղամպէրլէր իլէ մէլէքլէր
կէօրտիւյինիւզ շէյլէրի կէօրմէք իսթէտիլէր, լա-
քին կէօրմէտիլէր. վէ իչթիտիյինիզ շէյլէրի իչթի-
մէք էՒՒէտիլէր, լաքին իչթիմէտիլէր՝ տէյիւ թէն-
հաճէ սէօյլէտի։
25 Վ՚է իչթէ էրպապ ը շէրի՚աթտան պիրի գալգըպ՝
անը թէճրիպէ էթմէք իւզրէ՝ Էա մու՚ալիմ, է-
պէտի հայաթա վարիս օլմագ իչիւն նէ՞ եափայըմ՝
26 տէտի։ Ո տախի անա՝ Շէրի՚աթտա նէ՞ եազըլմըշ
27 տըր. նա՞սըլ օգուրսըն՝ տէտի։ Ո տախի ճէվապ
վէրիպ՝ Ալլահընգ օլան Բապպը պիւթիւն գալպինգ-
տէն վէ պիւթիւն ճանընգտան վէ պիւթիւն գուվ-

վէթիկատէն վէ պիւթիւն 'ադլկատան, գօնշլկը տախի
28 քէնտին կիպի սէվէսին՝ տէտի։ 0 տախի անա՝ Տօղ-
բու ճէվապ վէրտին, պուննու իճրա էլլէ վէ եաշայա-
29 ճագսըն՝ տէտի։ 0 իսկ քէնտինի թէպրիր էթմէք
իսթէմէքլէ, Յիսուսա՝ նա գօնշլմ քի՞մ տիր՝ տէտի։
30 վ՚է Յիսուս ճէվապէն տէտի քի՝ Պիր ատամ Երու-
սաղէմտէն Երիքովա էնէր իքէն, Հարամիլէր էլինէ
տիւշտիւ. վէ անլէր անը սօյուպ՝ եարալատըգտան
31 սօկրա եարը էօլմիւշ պրագըպ կիթտիլէր։ Վ՚է
րաստի կէլէ օլ եօլտան պիր քեահին էնէր իքէն,
անը կէօրտիւքտէ՝ օլ պիր թարաֆտան կէչիպ կիթ-
32 տի։ Փէզալիք օլ մնհալէ պիր Լէվիլի տախի կէլ-
մէքլէ, վարըպ՝ անը կէօրիւնճէ օլ պիր թարաֆտան
33 կէչիպ կիթտի։ Լաքին պիր Սամարիալը եօլա կի-
տէր իքէն, պուլուննաըդը էերէ կէլիպ՝ անը կէօր-
34 տիւքտէ ածըտը. վ՚է եանընա կէլիպ եարալարընա
ղէյթ եաղը իլէ շէրապ տէօքէրէք անլէրի սարտը,
վէ անը քէնտի հայվանընա պինտիրէրէք, պիր խանա
35 կէօթիւրիւպ անա մուգայյէտ օլտու։ Վ՚է էրթէսի
կիւն եօլա կիթմէք իւզրէ իքէն, իքի տինար չըգա-
րըպ խանճըյա վէրէրէք՝ Պուննա մուգայյէտ օլ, վէ
ղիյատէ հէր նէ խարճ էտէրսէն, պէն թէքրար կէլ-
36 տիյիմտէ սանա էտա էտէրիմ՝ տէտի։ Իմտի սանա
պու իւչտէն հա՞նկըսը Հարամիլէրին էլինէ տիւշէ-
37 նին գօնշլսը օլմուշ կէօրիւնիւր։ 0 տախի՝ Անա
մէրհամէթ էտէն՝ տէտի. Յիսուս տախի անա՝ կիթ,
սէն տէ պէգյլէ էտի՝ տէտի։
38 Վ՚է անլէր եօլտա կիտէր իքէն, քէնտիսի պիր
քէգյէ կիրիպ՝ Մարթա նամ պիր գադը անը խանէ-
39 սինէ գապուլ էթտի։ Վ՚է պուննուն Մարիամ խա-

մինտէ պիր հէմշիրէսի օլուպ, մէրգումէ Յիսուսըն
պագալարը եանընտա օթուրուպ՝ քէլամընը տինկլէյօր
40 իտի։ Մարթա իսկ չօգ խըտմէթտէն տօլայը թէ-
լաշտա պուլունմաղլէ, եանընա կէլիպ՝ Եֆէնտի,
հէմշիրէմ պէնի եալընըզ խըտմէթ էթմէյէ պրագ-
տըղընը վաղխֆէ էտինմէ՞զմի սէն. իմտի անա սէօյլէ,
41 պանա եարտըմ էթսին՝ տէտի։ Վ՚է Յիսուս անա
ճէվապէն՝ Էյ Մարթա, էյ Մարթա, չօգ շէյլէր
42 իչինն էնտիշէ էտիպ՝ պիհուզուր օլուրսըն. Լաքին
լազըմ օլան շէյ պիր տիր, վէ Մարիամ քէնտին-
տէն ալընմայաճագ օլ էյի հիսսէյի ինթիխապ էթ-
միշ տիր՝ տէտի։

ՊԱՊ 11

1 Վ՚է պիր մնհալտէ օլուպ տուա էթմէքտէ իքէն,
Ֆարիզ օլաղընտա, շայիրալէրինտէն պիրի անա՝
Եա Բապպ, Յովհաննէս քէնտի շայիրալէրինէ թա-
լիմ էլէմէյի կիպի, սէն տախի պիզէ տուա էթ-
2 մէյի թալիմ էլլէ՝ տէտի։ 0 տախի անլէրէ տէտի
քի՝ Տուա էթտիյինիզ զէմանն պէօյլէ տէյինիզ. Էյ
սէմավաթտա օլան Փէտէրիմիզ, իսմինզ մուգատտես
օլսուն, մէլէքիւթիւնզ կէլսին. իրատէթինզ սէմատա
օլսաղը կիպի եէր իւզէրինտէ տախի իճրա օլուն-
3 սուն. Եէվմի էքմէյիմիզի կիւնտէն կիւնէ պիզէ վէր.
4 վ՚է կիւնահլարըմըզը պիզէ պաղըշլա, չիւնքի պիզ
տախի պիզէ հէր պօրճլու օլանա պաղըշլարըզ. վէ
պիզի իզվայա կէթիրմէ, լաքին պիզի շէրիրտէն
գուրթար։
5 Վ՚է անլէրէ տէտի քի՝ Սիզտէն քիմի՞ն պիր տօս-

թու օլուր տա, կէճէ եարըսընտա եանընա վարըպ՝
6 Տօսթըմ, պանա իւչ էքմէք էօտիւնճ վէր, Ջիրա
պանա եօլտան պիր տօսթըմ կէլտի, անըն էօնիւնէ
7 գոյաճագ պիր շէյիմ եօգ տըր՝ տէսին տէ, Ο տախի
իչէրիտէն ճէվապէն՝ Պանա զահմէթ վէրմէ. արթըգ
գափու գափանմըշ, չօճուգլարըմ տախի պէնիմ իլէ
եաթագտա տըր, գալգըպ սանա վէրէմէմ՝ տէսին,
8 Սիզէ տէրիմ քի՝ տօսթու օլտըղը իչիւն գալգըպ
անա վէրմէզ իսէ տէ, եինէ անըն թա՛ճիզի տէպէ-
պիյլէ գալգըպ անա լազըմ օլտըղը գատըր վէրէ-
9 ճէք տիր։ Պէն տախի սիզէ տէրիմ քի՝ Տիէյինիզ,
սիզէ վէրիլէճէք. արայընըզ, պուլաճագսընըզ. գա-
10 փույը չալընըզ, սիզէ այըլաճագ տըր։ Ջիրա հէր
տիլէյէն ալըր, վէ արայան պուլուր, վէ գափույը
11 չալանա այըլաճագ տըր։ Վէ սիզտէն հա՞նկը փէ-
տէր վար քի, օղլու էքմէք տիլէտիյինտէ՝ անա
թաշ վէրէ. եախօտ պալըգ փէլէփէյնէփ՝ անա պա-
12 լըգ եէրինէ եըլան վէրէ. Վէ եախօտ կումանըթա
13 տիլէտիյինտէ՝ անա ՚ագրէպ վէրէ։ Իմտի սիզ քէօ-
թիւ օլտըղընըզ հալտէ, էվլատընըզա էյի ՚աթիյէ
վէրմէյի պիլիր իսէնիզ, սէմանի փէտէր քէնտինտէն
տիլէյէնլէրէ նէ՛ գատըր զիյատէ Րուհ իլ Գուտսը
վէրէճէք տիր։
14 Վէ տիլտիզ պիր ճինն չըգարտըղընսա, ճինն չըգ-
տըգտան սօնկրա տիլտիզ քիմսէ սէզյլէտի, խալգ
15 տախի թէ՛աճճիւպ էթտիլէր։ Ամմա անլէրտէն պա՛-
ղըլարը՝ ճիննլէրի ճիննլէրին ըէ՛իսի Պա՛ալէպուլ
16 վասըթասըյլէ չըգարըյօր՝ տէտիլէր։ Պա՛ղըլարը
տախի թէճրիպէ իչիւն, սէմատան պիր ՚ալամէթ
17 անտէն թալէպ էթտիլէր։ Ο տախի անլէրին էֆ-

քեարընը պիլմէքլէ, անլէրէ տէտի՝ Գէնտի ՚ա-
լէյհինէ մուխալէֆէթ իւղրէ օլան հէր հիւքիւմէթ
խարապ օլուր, վէ քէնտի ՚ալէյհինէ Մուհամմէտ
18 Ի՞սէ պուլունան խանէ եըգըլըր։ Վ՚է էյէր Շէյթան
քէնտի ՚ալէյհինէ մուխալէֆէթ իւղրէ օլմուշ իսէ,
անըն մէլէքիւթիւ Նա՞սըլ պագի գալաճագ տըր.
չիւնքի պէնիմ հագգըմտա՝ ճիննլէրի Պա՛ալէպուլ
19 վասըթասըյլէ չըգարըյօր տէյօրսընըզ։ Վ՚է էյէր
պէն ճիննլէրի Պա՛ալէպուլ վասըթասըյլէ չըգա-
րըյօր իսէմ, սիզին օղուլլարընըզ քիմի՞ն վասըթա-
սըյլէ չըգարըրլար. պուննուն իչիւն սիզին հաքիմ
20 լէրինիզ անլէր օլաճագ տըր։ Լաքին էյէր պէն
ճիննլէրի Ալլահըն փարմաղըյլէ չըգարըր իսէմ,
էլպէթթէ մէլէքիւթ Ուլլահ սիզէ վասըլ օլմուշ
21 տըր։ Գուվվէթլի վէ սիլահլանմըշ պիր քիմսէ
քէնտի գօնաղընը պէքլէտիյի զէման, էչեասը սէ-
22 լամէթտէ օլուր։ Ամմա անտէն գուվվէթլիսի անըն
իւղէրինէ կէլիպ անա զալէպէ էտէրսէ, ի՛թիմատ
էթտիյի ճիւմլէ սիլահլարընը ալըպ՝ անըն եաղմա-
23 սընը թագսիմ էտէր։ Պէնիմ իլէ օլմայան պանա
ղըտտա տըր. վէ պէնիմ իլէ տէվէյրմէյէն տաղըտըր։
24 Նափաք բուհ պիր ատէմտէն չըգտըղը զէման՝
գուրագ եէրլէրտէն կէչիպ բահաթ արար, վէ պու-
լամատըղընտա՝ Ըզգտըղըմ էվիմէ տէօնէյիմ՝ տէր։
25 Վ՚է կէլտիյինտէ անը սիւփրիւլմիւշ վէ միւզէյյէն
26 պուլմազլէ, կիտիպ պէրապէրինճէ քէնտիսինտէն
տահա քէօթիւ եէտի տիկէր բուհ ալըր, վէ կիրիպ
օրատտա տաքին օլուրլար, վէ օլ ատէմին ՚ագըպէթի
իսթիհասընտան պէտթէր օլուր։
27 Վ՚է օ պուննուն սէզյլէր իքէն, խալգտան պիր գարը

եւ-քսեք սեղէ անա՝ նե մուխլու սէնի համիլ օլան
28 բահմէ վե էմռիյին մէմելերե՝ տէտի ։ 0 տախի՝ Տահա զիյատե նե մուխլու Ալլահըն քելամընը սինկլէյիպ հըզը էտհնելերե՝ տէտի ։
29 Վէ խալզ քեսրեթլե անըն էռնըա ճէմ՝ օլտըգտա, սէօզէ պաշլայարադ տէտի քի՝ Պու նէսլ շէրիր օլ տըզընտան ՝ալամէթ թալէպ էտէր, ամմա անա
Յունան փէյղամպէրին ՝ալամէթինտէն զայըլ պիր
30 ՝ալամէթ վէրիլմէյէճէք տիր ։ Զիրա Յունան նինիվէ էհալիսինե ՝ալամէթ օլտըզը կիպի, իպն իւլ ինսան
31 տախի պու նէսլէ էյլէ օլաճադ տըր ։ Ճէնուպ մէլիքէսի բու՞ղ է ճէզատա պու նէսլին ատէմլերի իլե պէրապէր գալզըպ՝ ՝ալէյհլերինե հիւքմ էտէճէք տիր ։ չիւնքի մէրգումէ Սողոմոնըն հիքմէթինի տինկլէմէք իւզրե՝ զէմինին միւնթէխապրընտան կէլմի ։ վե իշթէ պու մահալտե Սողոմոնտան ատհա
32 պէյիւիւիւ վար ։ Նինիվէ ատէմլերի բու՞ղ է ճէզատա պու նէսլ իլե գալզըպ՝ ՝ալէյհինե հիւքմ էտէճէք տիր ։ չիւնքի անլեր Յունանըն վա՛զըյլե թէվպէխ կէլտիլեր ։ վե իշթէ պուրատա Յունանտան ատհա պէյիւիւիւ վար ։
33 Պիր քիմսե չըրադը էագըպ՝ կիպլիյէ եաքօտ քիլե ալթընա տէյիլ, անճադ իչերի կիրէնլերին ըշըդը
34 կէօրմէլերի իչիւն շէմ՝ ատան իւզէրինե գօր ։ Ճէսէտին չըրադը կէօզ տիր, իմոի էյեր կէօզիւնկ սաճ իսէ՝ պիւթիւն ճէսէտինկ տախի միւնէվվէր օլուր ։ լաքին էյեր ճենա իսէ, ճէսէտինկ տախի գարանլըդ օլուր ։
35 Իմոի սագըն, սէնատե օլան նուր գարանլըդ օլմայա ։
36 Վէ էյեր պիւթիւն ճէսէտինկ միւնէվվէր օլուսա՝ հիչ պիր գարանլըդ թարաճը եօգ իսէ, չըրադըն քէնտի

զիյասըլյէ սէնի թէնվիր գըլտըդը միսիլիւ ՝քեաճ-
ճէսի միւնէվվէր օլուր ։
37 Վէ օ սէօյլէր իչէն՝ պիր ճէրիսի քէնտիսի իլե պէրապէր թա՛մ էթմէսինի անտէն ըէճա էթ-
38 մէքլե՝ կիրիպ սօճրայա օթուրտու ։ Օլ ճէրիսի տախի թա՛մտան էվվէլ անըն եըյդանմատըդընը
39 կէօրտիւքտե թէ՛աճճիւպ էթտի ։ Րապպ տախի անա տէտի քի՝ Չալա սիզ, ճէրիսիլէր, քեաճէնին վե թէփսինին տըշընը թէմիզլէրսինիզ, ամմա իչի-
40 նիզ զուլմ վե ճըզգլե տօլու տըր ։ Էյ ՝ադըլսըզ-
լար, տըշընը եափան իչինի տախի եա՞փմատը մը ։
41 Լաքին պուլունան շէյլէրտէն սատադա վէրինիզ,
42 վե իչթէ սիզե հէր շէյ փաք օլուր ։ Ամմա վա՛յ սիզե, էյ ճէրիսիլէր, զիրա նա՛նէ՝ իլե սէտէճ օթը-
նըն վե հէր նէվ՝ սէպզէնին ՝իւշրիւնիւ վէրիրսինիզ, ամմա հադգը վե Ալլահըն մուհապպէթինի իհմալ էտէրսինիզ. պուննարը իճրա էթմէլի, անլերի տախի
43 պրադմամալը իտինիզ ։ վա՛յ սիզե, էյ ճէրիսիլէր, զիրա սինագոգլարտա պաշ քիւրսիւլիւ վե չարշու-
44 լարտա սելամլանմազը սէվճէրսինիզ ։ վա՛յ սիզե, էյ միւրա՛ի ՝իւճէմա իլե ճէրիսիլէր, զիրա ատէմլէր պիլմէյէրէք՝ իւզէրլէրինտե կէզտիքլերի պէլլի օլ-
մայան գապրլար միսիլիւ սինիզ ։
45 Վէ էրպապ ը շէրի՛աթտան պիրի անա ճէվապ-
պէն՝ Եա մու՛ալլիմ, պուննարը սէօյլէմէքլէ պիզե
46 տախի շէթմ էտիյօրսըն՝ տէտի ։ 0 տախի տէտի քի՝ վա՛յ սիզե տախի, էյ էրպապ ը շէրի՛աթ, զիրա ատէմլէրե թաչըմասը միւշքիւլ եիւքլեր եիւքլէտիպ՝ քենտինիզ փարմագլարընըզըն պէրիյլե
47 օլ եիւքլէրե տօգունմազընըզ ։ վա՛յ սիզե, զիրա

էճատաւորները զամբ էթուիքլերի փէղամպերլերին
48 Թիւրպէլերինի պինա էտէրսինիզ, վէ պէղլէճէ
էճատաւորները 'ամէլլերինէ շէհատէթ էտէրէք բիզա
վէրիրսինիզ. զիրա անլէր զամբ էթուիլեր, սիզ
49 տախի Թիւրպէլերինի պինա էտէրսինիզ։ Պուննուն
իչիւն Ալլահըն հիքմէթի տախի տէտի քի՝ Անլէրէ
փէղամպերլեր վէ րէսուլլեր կէօնտէրէճէյիմ, վէ
անլերտէն պա'զըսընը զամբ էտիպ՝ պա'զըսընա
50 Թ'ատտի էտէճէքլեր, Թա քի տիւնեանըն Թ'-
սիսինտէն պէրու ճիւմլէ փէղամպերլերին տէօ-
51 քիւլմիւշ օլան գանը, Հաբէլին գանընատան Թա
մէզպահ իլէ հէյքէլին արասընատա գամբ օլունան
Զաքարիանըն գանընատէք, պու նէչլտէն Թալէպ
օլունա. պէլի, սիզէ տէրիմ քի՝ պու նէչլտէն Թա-
52 լեպ օլունաճագ տըր՝ վ'այ սիզէ, էյ երպապ ը
շէրի'աթ, զիրա 'իլմին անսախԹարընը դալտըրտը-
նըզ, քէնտինիզ կիրմէյիպ՝ կիրէնլերի տախի մէն'
էթտինիզ՝

53 Վ'է անլերէ պու շէյլերի սէօյլէր իքէն, 'իւլէմա
վէ ֆէրիսիլեր ֆուրսաթ պէքլէյիպ՝ իԹԹիհամը
իչիւն աղրընատան պիր շէյ դափմադա չալըշմագտա
54 օլարագ, Հիտտէթլէնիպ զայէթլէ չօդ շէյլեր Հագ-
դընտա աղրընը արամադա պաշլատըլար։

ՊԱՊ 12

1 Պու էանատէ, պիրիպիրինի պասար տէրէճէտէ
օն պինկլերճէ խալգ ճէմ' օլմադլէ, շայիրտլերինէ
սէօզէ պաշլայարագ տէտի քի՝ Էվվէլա քէնտինիզի
ֆէրիսիլերին մայասընատան, եա'նի միւրա'լիքատէն
2 ատգընընըզ։ Ֆէշֆ օլունմայաճագ մախֆի, վէ պի-

3 լինմէյէճէք կիզլի պիր շէյ եօգ տըր։ Անըն իչիւն
գարանլըգտա Հէր տէտիկինիզ շէյ այտընլըգտա
իչիտիլիպ՝ խալվէԹլերտէ դուլաղա սէօյլէտիկինիզ
4 շէյ տամլարտա նիտա օլունաճագ տըր։ Լաքին,
էյ տօսԹլարըմ, սիզէ տէրիմ քի՝ ճէսէտի էօլտիւ-
րիւպ՝ անտէն սօնրա զիյատէ պիր շէյ եափմադա
մուզԹէտիր օլմայան քիմսէլերտէն գօրգմայընըզ։
5 Լաքին քիմտէն գօրգաճաղընըզը սիզէ կէօսԹէրէ-
յիմ. էօլտիւրտիւքտէն սօնրա ճէկէննէմէ ամմադա
դուարէԹի օլանտան գօրգունըզ. պէլի, սիզէ տէ-
6 րիմ քի՝ անտէն գօրգունըզ։ Պէշ սէրչէ իքի փուլա
սաԹըլմա՞զ մը, անլերտէն պիրի պիլէ Ալլահըն
7 'ինտինտէ ունուտուլմըշ տէյիլ տիր. Լաքին սի-
զին պաշընըզըն գըլըլարընըն ճիւմլէսի պիլէ սայըլը
տըր. իմտի գօրգմայընըզ, սիզ չօգ սէրչէլերտէն
8 էֆզալ սընըզ։ Վ'է սիզէ տէրիմ քի՝ Հէր քիմ
ատէմլերին Հուզուրընտա պէնի իգրար էտէրսէ,
Իպն Իւ Ֆինատան տախի անը Ալլահըն մէլա'իքէսինին
9 Հուզուրընտա իգրար էտէճէք տիր։ Լաքին ատէմ-
լերին Հուզուրընտա պէնի ինքեար էտէն՝ Ալլահըն
մէլա'իքէսինին Հուզուրընտա ինքեար օլունաճագ
10 տըր։ Վ'է Հէր քիմ իպն Իւ Ֆինատընէ 'ալէյհինէ
պիր սէօզ սէօյլէրսէ, ոնա 'ացիվ օլունուր. ամմա
Րուհ Իւ Գուտս 'ալէյհինէ քիւֆր էտէնէ 'ացիվ
11 օլունմազ. Վ'է սիզի սինաղօղլարա վէ րէ'իսլէր իլէ
հիւքմտարլար Հուզուրընա ճէլպ էթտիքլերի վա-
գըԹ, նասըլ եախօտ նէ' ճէվապ վէրէճիմ, եա նէ'
12 սէօյլէյէճիմ տէյիւ էնտիշէ էթմէյինիզ։ Զիրա
Րուհ Իւ Գուտս սիզէ սէօյլէնմէսի վաճիպ օլան
շէյլերի օ'ա'ա'Ԛ էօյրէտէճէք տիր։

13 Վ՚է խալգատան պիրի անա՝ Եա մա՛ալիմ, գարն-
տաշըմա սէօյլէ, միրասը պէնիմ իլէ թագսիմ
14 էթսին՝ տէտի։ Ո տախի անա՝ Էյ տաէմ, իւզէ-
րինիզէ քի՞մ պէնի գատը եա գասսամ Թա՛էին
15 էթտի՝ տէտի։ Վ՚է անլէրէ՝ Պագընըզ վէ Թամա՛տան
սագընընըզ, զիրա պիր քիմսէնին Էօմրիւ էմվա-
լինին չօղալմասընա մէհուԹ տէյիլ տիր՝ տէտի։
16 Վ՚է անլէրէ պիր Թէմսիլ սէօյլէյիպ տէտի քի՝
Պիր զէնկին ատէմին Թարլասը չօգ մահսուլ վէր-
17 միշ օլմազլէ, Ո քէնտի քէնտինէ տիւշիւնիւպ՝
նէ՞ եափայըմ, զիրա մահսուլլարըմը Թօփլայա-
18 ճադ եէրիմ եօգ տըր՝ տէտի։ Պա՛տէհու՝ Շէօյ-
լէ եափայըմ, անպարլարըմը երգըպ՝ տահա պէօ-
վիւբլէրինի պինա էտէյիմ, վէ ճիւմլէ մահսու-
19 լաԹ իլէ էմվալիմի օրատա Թօփլայըպ, ճանըմա՝
Էյ ճան, չօգ սէնէլէր իչիւն Թօփլանմըշ չօգ էմ-
վալինկ վար տըր. խաԹիրահաթ էյլէ, եէ, իշ, սէճա
20 սիւբ տէյէյիմ՝ տէտի։ Ամմա Ալլահ անա՝ Էյ
՛ագրլասըզ, պու կէճէ սէնատէն ճանընկը Թալէպ է-
տէճէբլէր, վէ Թէտաարիք էթտիյինկ շէյլէր քիմի՞ն
21 օլաճագ՝ տէտի։ Նէճիսի իչիւն խազինէ երգըպ՝
՛ինա Ալլահ զէնկին օլմայան քիմսէ պէօյլէ տիր։
22 Վ՚է շայիրտլէրինէ տէտի քի՝ Պու սէպէպէ մէպնի
սիզէ տէրիմ քի՝ Հայաթընըզ իչիւն նէ եէյէճէյի-
նիզի, վէ վիճդուտունիզ իչիւն նէ կէյէճէյինիզի
23 էնտիշէ էթմէյինիզ։ Չայաթ Թա՛ամսան վէ վիճ-
24 ճուտ լիպաստան էվլա տըր։ Գուզդուճնըտա պա-
գընըզ. նէ էքէրլէր վէ նէ պիչէրլէր, վէ անլէրին
նէ քիլէրի վէ նէ անպարը վար, եիւնէ Ալլահ ան-
լէրի պէօլէր. սիզ գուշտարտան նէ՛ գատար էճզալ

25 սընըզ։ Վ՚է սիզտէն քի՞մ էնտիշէ էթմէրլէ, քէն-
տի պօյընա պիր արշըն զամմ էթմէյէ գատիր
26 տիր։ Իմտի էյէր էն քիւչիւք շէյէ պիլէ գատիր
տէյիլ իսէնիզ, պապի շէյլէր Հադդընատա նի՞չիւն
27 էնտիշէ էտէրսինիզ։ Ջանպազլարա պագընըզ, նա-
սըլ պէօյիւրլէր. նէ չալըշըրլար նէ տէ իփլիք պիւ-
քէրլէր, լաքին սիզէ տէրիմ քի՝ Սօղօմոն պիլէ
ճիւմլէ տարաթըլլէ անլէրտէն պիրի կիպի կէյին-
28 միշ տէյիլ իտի։ Վ՚է պու կիւն մէվճուտ օլուպ
եարըն ֆուրուննա աԹրլան սահրա օԹունը Ալլահ
պէօյլէ կէյինահիրտիյի Հալտէ, սիզի տահա զիյատէ
29 էյէնօէրդ՞ղ, Էյ իմանը նօգսան օլանլար. Վ՚է
սիզ նէ եէյէճէյինիզի եախօտ նէ իչէճէյինիզի ա-
30 րամայընըզ, վէ վէավէսէտէ օլմայընըզ, Զիրա պու
շէյլէրին ճիւմլէսինի սիւնեանըն իւմմԷԹլէրի ա-
րար. վէ սիզին ֆէտէրինիզ պունլարա միւՀԹաճ
31 օլաբզընըզը պիլիր։ Լաքին մէլէքիւթ Ուլլահը ա-
րայընըզ, վէ պունլարըն ճիւմլէսի տախի սիզէ
32 իՀսան օլունաճագ տըր։ Էյ քիւչիւք սիւրիւ,
գօրգմա, զիրա սիզէ մէլէքիւթիւ վէրմէք փէտէ-
33 րինիզին Հիւսն ի րիզասը տըր։ Վ՚է էմվալինիզի
սաԹըպ՝ աստագա վէրինիզ. քէնտիլէրինիզէ էպի-
մէզ քէսէլէր, տիւքէնմէզ խազինէ սէմավաԹատա
Թէտաարիք էյլէյինիզ. օրատա խըրսըզ եապլաշա-
34 մազ վէ կիւվէ պօզամազ։ Զիրա խազինէյինիզ նէ-
րէտէ իսէ, գալպինիզ տէ օրատա օլաճագ տըր։
35 Պէլլէրինիզ գուշանմըշ օլարագ, չըրագընըզ եա-
36 նար պուլունատուն։ Սիզ տախի էֆէնտիլէրինին
տիւչիւնտէն ՛ավաէԹիյլէ կէլիպ՝ գափու չալըրզընը-
տա, տէր Հալ անա գափու աչմագ իչիւն մունա-

թաղըը պուլուՆան աստմՂերե միշապհՀ օլուՆըզ։
37 Նե միապարէք տիր՝ էֆէՆտիՂէրի կէլտիյի ՂէմանՆ
ույանըզ պուլըզըը զուլար. Հադիգաթէն սիզե
տէրիմ քի՝ քէՆտիսի գուշանըզ անՂէրի սօֆրայա
օթուրտաճագ, վե կէչիզ անՂէրե խըտմէթ էտէճէք
38 տիր։ Վե էյէր իքինճի նէվպէթտե կէլիրսե, ես-
խօտ իւչիՆճիւ նէվպէթտե կէլիզ՝ պէցյէ պու-
39 լուրսա, օՂ զուլար նե միապարէք տիր։ Ամմա
մա՛լիսիՆիւզ օլսուՆ քի՝ էյէր եվ սահիպի խըր-
սըզըՆ սա՛աթ գաչտա կէլէճէյինի պիլսե իտի, ու-
յանըզ տուրուպ քէՆտի էվինի տէլտիրմէզ իտի։
40 Իմոի սիզ տաԽի հաղըը օլուՆըզ, պիրա զաՆՆ էթ-
մէտիյինիզ սա՛աթտա Իսկ ին իւ Ինսան կէլիր։
41 Վե Պետրոս անա՝ Եա Րապպ, պու թէմսիլի
պիզի՞ մի, եօզսա ճիւմլէյէ՛ մի տաԽի սեցյէյօրսըՆ՝
42 տէտի։ Վե Րապպ տէտի քի՝ Իմոի էֆէՆտիՆին
քէՆտի խըտմէթքէարլարը իւղէրինե, թա՛եինլէրինի
վազթընտա վէրմէք իչիւՆ նասպ էտէճէյի շօլ
43 սատըզ վե ՚ազիլ քէթԽիւտա քի՞մ տիր։ ԻֆէՆ-
տիսի կէլտիյի ՂէմանՆ, պէցյէ էթմէքտե պուլըզըը
44 դուլ նե միապարէք տիր։ Հադիգաթէն սիզե տէ-
րիմ քի՝ ճիւմլէ էմվալի իւղէրինե անը նասպ է-
45 տէճէք տիր։ Ամմա էյէր օլ դուլ քէՆտի գալ-
պինտե՝ ԻֆէՆտիմ կէլմէսինի կէճիքտիրիյօր՝ տէյիպ
տե խըտմէթքէարլար իլէ ճարիյէլէրի տեցյմէյէ,
վե եէյիպ իչմէյէ վե սերԽոշ օլմադա պաշլարսա,
46 Օլ զուլըՆ էֆէՆտիսի անըՆ մէ՛մուլ էթմէտիյի
կիւՆտե վե պիլմէտիյի սա՛աթտա կէլէրէք, անը իքի
շադդ էտիպ Նասիպինի խա՛ինլէր իլէ թա՛եին էտէ-
47 ճէք տիր։ Վե էֆէՆտիսինին իրսատէթինի պիլիպ

տե թէտարիք կէօրմէյէՆ վե իրսատէթինե կէօրե
հարէքէթե էթմէյէՆ զուլ չօզ տեցյիւլէճէք տիր։
48 Ամմա պիլմէյէրէք տեցյիւլմէյե միսթահադդ հա-
րէքէթտե պուլուՆան ազ տեցյիւլէճէք տիր. վե
հէր քիմե չօզ վէրիլմիշ իսե, անտէՆ չօզ թալէպ
օլուՆաճագ, վե քիմե չօզ էմանէթ վէրիլմիշ իսե,
անտէՆ ղիյաստե թալէպ օլուՆուր։
49 ՊէՆ եէրէ աթէշ պրագմադա կէլտիմ, վե էյէր
50 հալա թութուշմըշ իսե, նե՛ իսթէրիմ։ Ամմա պէ-
նիմ վաքթիզ օլուՆաճագ պիր վաքթիզիմ վար.
վե թէմամ օլուՆճայա տէյիՆ նե՛ գատար սըգըլը-
51 րըմ՝ եէրէ սելամ՛էթ մի վէրմէյե կէլտիմ զաՆՆ
էտէրսինիզ. սիզե տէրիմ քի՝ խայր, իլլա մուխա-
52 լէֆէթ. Ջիրա պուՆտան սօնրա՝ պիր խաՆէտե օ-
լան պէշ քիշի մուխալէֆէթ էտիպ, իւչիւ իքիսի,
վե իքիսի իւչիւ ՚ալէյհինտե պուլուՆաճագ տըր։
53 փէտեր օզուլ, վե օզուլ փէտեր ՚ալէյհինտե, վա-
լիտե գըզ, վե գըզ վալիտե ՚ալէյհինտե, գայն վա-
լիտե կէլինի, վե կէլին գայն վալիտեսի ՚ալէյհինտե
մուխալէֆէթ իւզրե պուլուՆաճագ տըր։
54 Վե հէմ տե խալգա տէտի քի՝ Ղարպ թարա-
ֆընտան պուլուԹըն ղուհուրընը կէօրտիւյիՆիւզտե՝
Եաղմուր կէլէյօր՝ տէրսինիզ, վե պէցյէ օլուր։
55 Վե լօտօս էտիյինի ՝Ե՛օրթե-յէ՛-Նե՛-ղրե՛՝ Սըճադ օլս-
56 ճագ տէրսինիզ, վե վագը՝ օլուր։ Նյ միւրա՛իլէր,
զէմին իլէ սեմանըՆ ևիւզիւՆիւ թէմեիզ էթմէյի
պիլէրսինիզ տե պու վագթը Նա՛սըլ թէմեիզ էթ-
57 մէզսինիզ։ Վե նի՛չիւՆ քէՆտիլէյինիզտէՆ տաԽի
58 հադդը թէմեիզ էթմէզսինիզ։ Իմոի խասմինկ իլէ
հաքիմե կէթտիյինկ զէման, եօլտա անտէՆ գուր-

թուլմաղա ճէհա էյլէ, օլմայա քի անոնի դաւըլյա սիւբիւքլէյիպ՝ դաւը անոնի մէ՛մուրա թէպիմ էտէ, մէ՛մուր տախի անոնի պընատանա իլդա էտէ։
59 Սանա տէրիմ քի՝ ասո՛ն փուլու տախի էտա էթմէյինճէ, օրատան ապա չըդմայաճագընէն։

ՊԱՊ 13

1 Վ՚է օլ վագըթ պա՛զը քիմնէլէր Հաղըր պուլուռնուպ՝ Պիղատոս զանլարընը քէնոնի ղէպիհէլէրի իլէ զարբշարըտըղը Գալիլեացլար Հազրընտա անա
2 խապէր վէրտիլէր։ Վ՚է Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Օ՛ Գալիլեացլար պէզյլէ շէյլէրէ միւպթէլա օլտըգլարը իչիւն ճիւմլէ Գալիլեացլարտան ղիյատէ
3 կիւնահ՛քա՞ր մը իտիլէր՝ զանն էտէրսէնիզ։ Սիղէ տէրիմ քի՝ Խայր, լաքին էյէր թէվպէ էթմէղսէնիզ՝
4 նիղ, ճիւմլէնիզ էօյլէ հէլաք օլաճագընընըզ։ Եա Խօտա Սիլօամտուքի դուլլէ իւղէրլէրինէ սիւշմէքլէ էօլտիւրտիւյիւ օլ օն սէքիզ քիմնէ՝ երուսաղէմ
5 տէ սաքին օլան հէփ ատէմլէրտէն ղիյատէ գապա՛հաթլը՞ մը իտիլէր՝ զանն էտէրսինիզ։ Սիղէ տէրիմ քի՝ Խայր, ամմա էյէր թէվպէ էթմէղսէնիզ՝
6 ճիւմլէնիզ էօյլէ հէլաք օլաճագընընըզ՝ տէտի։ Պու թէմսիլի տախի սէօյլէտի. Պիր քիմսէնին քէնոնի պաղընտա տիքլիմիշ պիր ինճիր աղաճը օլմաղլէ անոնէ մէյվէ արամաղա կէլտի իսէ տէ՝
7 պուլմատը։ Վ՚է պաղպանա՝ Իշթէ իւչ սէնէ տիր պու ինճիր աղաճընտա մէյվէ արամաղա կէլիյօր իսէմ տէ, պուլամայօրում. անը քէս, նի՞չիւն էէրթի
8 տէ պաթթալ էտէ՝ տէտի։ Օ տախի անա ճէվա-

պէն՝ Էֆէնտիմ, անը պու սէնէ տախի պրագ, թա
9 քի էյնրաքընը գաղըպ կիւսլէրէ գոյայըմ։ Վ՚է էյէր մէյվէ վէրիրսէ՝ Խօշ, եօգ իսէ, անտէն սօնկրա անը քէսէճէքսին՝ տէտի։
10 Վ՚է սէպէթ կիւնիւ սինագօղլարընն պիրինտէ թա՛
11 լիմ էտէր իքէն, Իշթէ օն սէքիզ սէնէտէն պէրու զա՛ապ բուհընա միւպթէլա օլմադլէ, պիւքիւլմիւշ օլուպ քէնոնիսինի ասլա տօղրուլթմադա մուգթէ-
12 տիր օլմայան պիր գարը վար իտի։ Յիսուս տախի անը կէօրտիւքտէ, նաՀընա չաղըրըպ անա՝ Էյ խաթուն, զա՛իֆլիյինտէն գուրթուլտըն՝ տէյէրէք,
13 Էլէրինի անընն իւզէրինէ գօտըգտա, մէզգիւրէ տէր
14 ՛ապապ տօղրուլուպ՝ Ալլահա համտ էյլէտի։ Վ՚է սինագօղ րէ՛իսի Յիսուսըն սէպէթ կիւնիւնտէ շիֆա վէրտիյի իչիւն տարըլարագ, խալգա խիթապէն՝ Իշ իյլէմէսի ճա՛իզ օլան սէթը կիւն վար, իմոի սէպէթ կիւնիւնտէ տէյիլ, ամմա օլ կիւնլէրտէ կէ-
15 լիպ շիֆա պուլունըղ՝ տէտի։ Իմոի Րապպ անա ճէվապէն՝ Էյ միւրա՛ի, սիղին հէր պիրինիզ սէպէթ կիւնիւ էօքիւզիւնիւ էա մէրքէպինի էէմիքտէն
16 չէօզիւպ սուվարմադա կէօթիւրմէ՞զ մի։ Պու իսէ Աբրահամ զրզը իքէն՝ իշթէ Շէյթան անը օն սէքիզ սէնէտէն պէրու պաղլամըշ օլմադլէ, սէպէթ կիւնիւնտէ պու պաղտան չէօզիւլմէսի ճա՛իզ տէ-
17 յի՞լ. մի իտի՝ տէտի։ Վ՚է պունու սէօյլէտիյինտէ, անա իւթիւրազ էտէնլէրին ճիւմլէսի խէճիլ օլուպ պիւթիւն խալգ տախի էլիյլէ իճրա էտիլէն ա՛մալը ճէլիլէնին ճիւմլէսինտէն տօլայը սէվինիրլէր իտի։
18 Օ տախի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ նէյճ՛ միւշապիհ
19 տիր, վ՚է անը նէյճ՛ թէշպիհ էտէյիմ՝ Պիր խաը-

տալ տանէսինէ միւշապիհ տիր քի պիր առէմ
անը ալըպ քէնտի պաղչէսինէ էքմէսիյլէ, պիթիպ
պէյիւք աղաճ օլտու, վէ հավա գուշլարը անըն
տալլարընա գօնարլար իտի՝ առէի։
20 Եինէ՝ Մէլէքիւթ Ուլլահը նէյէ թէշպիհ էտէ-
21 յիմ։ Մայայա միւշապիհ տիր քի՝ պուննու պիր գա-
րը ալըպ թա ճիւմլէսի մայալանընճայա տէյին,
իւչ էօյլէք ուն իչինէ կիպլէսին՝ առէի։
22 Վէ շէհրլեր իլէ քէօյլերի տօլաշըպ թա՛լիմ է-
տերէք, երուսաղէմ տօղրու կիթմէքտէ իքէն,
23 Պիր քիմսէ անա՝ Էֆէնտի, ՚ահէպա խէլաս պու-
լանլար ա՞զ մը տըր՝ տէի. օ տախի անլերէ տէ-
24 տի քի, Տար գափուտան կիրմէյէ ճէհտ էյլէյի-
նիզ. պիրա սիզէ տէրիմ քի՝ չօգ քիմսէլեր կիրմէք
25 իսթէյէճէքլեր, ամմա գատիր օլմայաճաղլար։ Իվ
ահիպի գալգըպ գափույը գափատըգտան ատկրա,
սիզ խարիճտէ տուրուպ վէ գափույու չալմաղա
պաշլայըպ՝ Էֆէնտի, Էֆէնտի, պիզէ ալ՝ տէյէ-
ճէքսինիզ. վէ օ սիզէ ճէվապէն՝ Սիզին քիմ վէ
26 Ներէտէն օլըպդընըպդը պիլմէմ՝ տէյէճէք տիր։ Օ
ղէման՝ Պիզ աէնին հուզուրընտա եէյիպ իչտիք,
աէն տախի եօլլարըմընգտա Թա՛լիմ էթտին՝ տէմէյէ
27 պաշլայաճագսընըզ. Օ տախի՝ Սիզէ տէրիմ քի՝
սիզին քիմ վէ Ներէտէն օլըպդընըպդը պիլմէմ. պէն-
տէն ուղաղ օլսընըզ, էյ ճիւմլէ հագդսըպդըզդ իչէ-
28 յէնլէր՝ տէյէճէք տիր։ Աբրահամ վէ Իսահակ վէ
Յակոբ իլէ ճիւմլէ փէյղամպէրլէրի մէլէքիւթ Ուլ-
լահտա, վէ քէնտինիզի խարիճէ ամըլմըշ կէօր-
տիւյիւնիւզտէ, օրատա աղայըշ վէ տիշ ղըճըր-
29 տումսաը օլաճագ տըր։ Վէ շարդ իլէ ղարպտան,

վէ շիմալ իլէ ճէնուպտան կէլիպ՝ մէլէքիւթ Ուլ-
30 լահտա սօֆրատտա օթուրաճագլար։ Վէ իչթէ էվ-
վէլքի օլաճագ սօկրաքիլէր վար, վէ սօկրաքի օլա-
ճագ էվվէլքիլէր վար տըր։
31 Օլ կիւնտէ ֆէրիսիլէրտէն պա՛ղըսը եանընա կէ-
լիպ անա՝ Պուրատան չըգըպ կիմ, զիրա Չհրովդէս
32 սէնի գաթլ էթմէք իսթէյօր՝ տէտիլէր։ Օ տախի
անլերէ տէտի քի՝ Վարըպ օլ թիլքիյէ տէյինիպ
քի՝ Իչթէ պու կիւն վէ եարըն ճինէրէր չըգարըպ՝
շիճալար վէրիրիմ, վէ իւչիւնճիւսիւնտէ թէմամ
33 օլուրըմ։ Լաքին պանա պու կիւն իլէ եարըն վէ
էրթէսի կիւն կէզմէք կէրէք տիր. զիրա Երուսա-
ղէմտէն տըշարը պիր փէյղամպէրին հէլաք օլմասը
34 միւմքին տէյիլ տիր։ Իյի փէյղամպէրլէրի գաթլ
էտէն՝ վէ սանա կէօնտէրիլմէյէնլէրի թաշլայան Երու-
սաղէմ, Երուսաղէմ, թամսըդ քէնտի փիլճէլերինի
գանատալարընըն ալթընա Ռէվէռէզ կիպի, գա՞չ
տէֆ՚ա սէնին էվլատընը թօփլամագ իսթէտիմ,
35 ամմա սիզ իսթէմէտինիզ։ Իչթէ սիզէ խանէնիպ
[վիրան] պրատըլըը. Հապիպամէն սիզէ տէրիմ քի՝
սիզ Րապպըն իսմիյլէ կէլէն միւպարէք օլսուն՝
տէյէճէյինիզ վադըթ կէլինճէյէտէք, պէնի կէօր-
մէյէճէքսինիզ։

ՊԱՊ 14

1 Վէ սէպթ կիւնիւնտէ ֆէրիսիլէրին միւ՚թէպէրա-
նընտան պիրինին խանէսինէ Թա՛ամ էթմէք իւզրէ
կէլտիյինտէ, անլեր անը կէօզէթմէքտէ իսիլէր։
2 Վէ իչթէ էօնիւնտէ իսթիսգալը պիր առէմ վար
3 իտի։ Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ էրպապ ը չէրի՚ա-

իւէ ֆերիսիէրե սեղլէյերէք՝ Սէպե՛ կիւնիւնատ
4 շիֆա վերմէք ճա՛ի՛զ մի ոիր՝ ատաի՝ վ֊է անէր
սիւքիւթ էթոիքէէրինատ, անը թուէթուպ շիֆա
5 վէրերէք սալը վերաի՝ վ֊է անէրե ճէվապ վերիպ՝
Սիզատէն քի՛մ քէնաի մերքէպի վէ ես էօքիւղիւ
գուդուդա ոիւշոիւքատ, սէպե՛ կիւնիւ ոիր՝ ա-
6 յերէք, անը ատը Հալ չըգոյմուղ՝ ատաի՝ վ֊է
անա պու շէյլերե ճէվապ վերմէյե գատիր օղմա-
ղըլար՝

7 Վ֊է տա՛վէթ օղուշանլարըն պաշ սէոիրլէրի սէչ
ոիքլէրինի կէօրմէքլէ անէրե պիր թէմիզ սեղյէ-
8 յիպ՝ Պիր քիմսէ թ֊ասդիքնատան ոիւյիւնէ տա՛վէթ
օղուշանըղընկատ պաշ սէոիրատ օթուրմա՝ օղմադ
քի սէնատէն միւ՛թէպէէր պիր տա՛վէթլիսի օղմադղե՝
9 Սէնի վէ անը տա՛վէթ էատէն կէլիպ սանա խիթա-
պէն՝ Պուննա եէր վեր՝ ատոիքատ՝ օ ղէմանի խէճա-
լէթէլե աշադըքի եէրի թուէթմադա պաշլայասըն՝
10 Ամմա տա՛վէթ օղուշանըղընկ ղէմանի վարըպ աշադըքի
մնհալատե օթուր քի՝ սէնի տա՛վէթ էատէն քիմսէ
կէլոիյինատ սանա՝ Տօսթում՝ տատա եօգադը պու-
յուր՝ ատէյե՝ օ ղէմանի սօֆրատտա սէնին իւէ պէ-
րապէր օթուրանլարըն հուզուրընատա սանա շէրեֆ
11 օղուր՝ Զիրա հէր քիմ քի քէնաինի եիւքսէլտիրսէ՝
ալչագլանըր՝ վէ հէր քիմ քի քէնաինի ալչադլա-
տըրսա՝ եիւքսէլիր՝ ատաի՝

12 Վ֊է անը տա՛վէթ էատէնե տոպի ատաի քի՝ Էյլէ
եես ադշամ թա՛ամը էթոիյինկատ, տօսթլարընկը
եես դարնատաշլարընկը եոպօտ թէ՛ալլուգաթընկը եես
ղէնկինի գօնշըլարընկը տա՛վէթ էթոմէ, օղմադ քի
անէրը տոպի պիլ մուգապէլէ սէնի տա՛վէթ էթ-

13 մէլէյիպլէ սանա միւքեաֆաթ օղա՝ Լաքին զիյա-
ֆէթ էթոիյինկ ղէմանի, ֆագիրլէրէ վէ սագաթլար
14 վէ թօփալլար վէ ա՛մալարը տա՛վէթ էյլէ՝ Վ֊է
միւպարէք օղուրսընի, զիրա անէրին սանա միւ-
քեաֆաթ էթոմէյե իգթիատարը եօգ տըր՝ չիւնքի
սանա սալիհլերին գըյամէթինատ միւքեաֆաթ է-
թոիկճէէք տիր՝

15 Վ֊է սօֆրատտա պէրապէր օթուրանլարատան պիրի
պուննու իշիթոիքատ, անա՝ Մէլէքիւթ Ուլլահտա
16 էքմէք եէյէն նէ՛ միւպարէք տիր՝ ատաի՝ Ո տոպի
անա ատաի քի՝ Պիր տատմ պէօյիւք պիր զիյաֆէթ
թէրթիպ էտիպ՝ չօգ քիմսէլերի տա՛վէթ էյլէտի՝
17 Վ֊է ադշամ թա՛ամը վազթընատա՝ տա՛վէթ օղու-
նանլարա՝ Կէլինիզ՝ զիրա շիմդի հէր շէյ հազըր
18 տըր՝ ատմէք իւզրէ գուլընը կէօնտէրտի՝ Վ֊է ճիւմ
լէսի պիրտէն էօղր տիլէմէյե պաշլայըպ՝ էվվէլքիսի
անա՝ Պիր թարլա սաճըն ալտըմ՝ կիտիպ անը
կէօրմէքլիյիմ իճապ էատէր՝ ըէճա էատէրիմ՝ պէնի
19 մա՛ղուր թուէթ՝ ատաի՝ Վ֊է տիկէր պիրի՝ Պէշ
չիֆթէ էօքիւզ սաճըն ալտըմ՝ վէ անէրի թէճրիպէ
էթոմէյե կիտիյօրըմ՝ սանա ըէճա էատէրիմ՝ պէնի
20 մա՛ղուր թուէթ՝ ատաի՝ Վ֊է տիկէր պիրի՝ Պէն
թէ՛էհհիւլ էթոտիմ՝ պու սէպէպէ մէպնի կէլէմէտիմ՝
21 ատաի՝ Վ֊է օլ գուլ կէլիպ էֆէնտիսինէ պու շէյ-
լերի խապէր վերտի՝ օ ղէմանի խանէ սահիպի զա-
ղապա կէլիպ գուլընա՝ Զար չապուդ շէհրին ճատ-
տէլերի իւէ ոօգադլարընա չըգըպ՝ ֆուգարա վէ
սագաթ վէ թօփալ վէ ա՛մալարը պուրսայա իչէրի
22 կէթիր՝ ատաի՝ Գուլ տատի՝ Էֆէնտիմ՝ էմրինի
իւզրէ իճրա օղունատու՝ վէ տահա եէր վար՝ ատաի՝

23 վ֊է էֆէնտիսի գուբա՝ Եօլլարա վէ չիթլէրին եա-
նընա չըդըպ՝ իչերի կելմէյէ իպրամ էյլէ, քի
24 խանէմ ոօլա. Ջիրա սիզէ տէրիմ քի՝ օլ տա՛վէթ
օլունան առէմլէրառէն հիչ պիրի թա՛ամըմնան
թաթմընյաճագ ոըր՝ տէտի։
25 Վ֊է անըն իլէ պէրապեր վաֆիր խալգ կիթմէքառէ
26 իքէն՝ տէօնիւպ անլէրէ տէտի քի, Էյէր պիր
քիմսէ պանա կէլիպ առ քէնտի փէտէրինէ, վէ
վալիտէյնէ, վէ զէվճէյնէ, վէ էվլատընա, վէ
պիրատէրլէրինէ, վէ հէմշիրէլէրինէ, հէմ տախի
քէնտի ճանընա պիլէ պուղղ էթմէզսէ, պէնիմ
27 շայիրտիմ օլամազ։ Վ֊է հէր քիմ խաչընը թաշը-
յընչ՝ արարմ սընրա կէլմէզսէ, պէնիմ շայիրտիմ
28 օլամազ։ Ջիրա սիզանէն քի՛մ պիր գուլլէ պինա
էթմէք խաթէտիյինառէ, թէքմիլ էթմէյէ լազըմ
օլանընը վա՞ր մը տէյիս էվվէլա օթուրուպ մնասրաֆը
29 հիսապ էթմէզ. Օլմայա քի թէմէլ պրագատըգտան
սոնրա թէքմիլ էթմէյէ գատիր օլմամազլէ, ճիւմլէ
30 կէօրէնլէր անը խաթիհզա էթմէյէ պաշլայընչ, Պու
առէմ պինա էթմէյէ պաշլառը, ֆագաթ թէքմիլ
31 էթմէյէ գատիր օլմառը՝ տէյէլէր։ Եախօա հա՞նկը
փատիշահ տիկէր փատիշահ իլէ մուհարէպէյէ
կիթմէք իւղրէ իքէն, օթուրուպ էվվէլա իւղէրիմէ
նիրմի պինկ նէֆէր իլէ կէլէնէ գարշը օն պինկ իլէ
32 չըդա պիլի՞րմիյիմ՝ տէյիս մէշվէրէթ էթմէզ։ Եօգսա
օ առհա ուղագառ իքէն, էլչիլէր կէօնտէրիպ՝ միւ-
33 սալէհէ թալէպ էառէ։ Խմոի պէօյլէճէ սիզանէն հէր
քիմ պիւթիւն էմնյալինառէն վազ կէչմէզսէ, պէնիմ
34 շայիրտիմ օլամազ։ Թուզ էյի տիր, ամմա թուզ
թաթսըզլանըր իսէ, նի՞ իլէ թէրպիյէ օլունառճագ։

35 Օ՝ նէ թօփրաղա, նէ տէ կիւպրէյէ եարար. անը
սըչրատըյա ատմարլար. իչինէր գուլագլարը օլան
իչնէթսին։

ՊԱՊ 15

1 Վ֊է ճիւմլէ կէօմբիւքճիլէր իլէ կիւնահքառլար
անը տինկլէմէք իւղրէ եառընա եադըշըրլար իքէն,
2 Ֆէրիսիլէր իլէ 'իւլէմա՝ Պու քիմսէ կիւնահքառ-
լարը գապուլ էտիպ, անլէր իլէ թա՛ամ էտիյօր՝
տէյէրէք սեցյլէնիրլէր իտի։
3 Օ տախի անլէրէ շու թէմսիլի սեցյլէյիպ տէտի
4 քի, Սիզանէն հա՞նկը առէմ եիւղ գցյուննու օլուպ
տա անլէրառէն պիրինի ղայպ էթտիյինառէ, տօգսան
տօգուղընը չէօլառէ պրագըպ օլ ղայպ օլանը պու-
5 լունճայա տէյին անըն արաընճա կիթմէզ։ Վ֊է
անը պուլտըգտա՝ սեվինիպ օմուզլարը իւզէրինէ
6 գցյորագ, խանէյէ կէլիպ վէ տօսթլարը իլէ գօն-
շըլարընը եառընա չաղըրըպ անլէրէ՝ Ղայպ օլմուշ
գցյուննըմը պուլտըղըմ իչինն պէնիմ իլէ մէսրուր
7 օլունըզ՝ տէր։ Սիզէ տէրիմ քի քէզալիք թէվպէ
էառն պիր կիւնահքառ իչինն սեմառտա օլան մէսէր-
րէթ՝ թէվպէյէ միւհթառճ օլմայան տօգսան տօգուզ
սաիհ իչինն օլան մէսէրրէթառէն դիյառէ օլուր։
8 Եախօա հա՞նկը գարընընդն օն տիրհէմ ՝ի֊գ֊ւ֊ օ-
լուպ տա, պիր տիրհէմինի ղայպ էթտիքառէ, չըրաղ
եադըպ՝ խանէյի սիւթիւրէրէք անը պուլունճայա-
9 տէք տիդգաթլէ արամազ։ Վ֊է պուլտըղընտա,
տօսթ վէ գօնշու գարըլարը չաղըրըպ՝ Ղայպ էթ-
տիյիմ տիրհէմի պուլտըղըմ իչինն պէնիմ իլէ
10 մէսրուր օլունըզ՝ տէր։ Սիզէ տէրիմ քի՝ քէզալիք

թէվախ էահն պիր կիւնահքեար իչիւն Աստահն
մեյա՛իքեսի հուզուրընտա մէսէրլեթ օլուր։
11 Վէ եինէ տէտի քի՝ Պիր ատէմին իքի օղլու
12 պուլունուպ, քիւչիւյիւ փէտերինէ, Էյ փէտեր,
մալտէն պանա խասպեթ էահճէք հիսսէյի վեր՝
տէտի. ո տախի անլէրէ էմվալինի թաղսիմ էյ-
13 լէտի։ Վէ չօգ կիւն կեչմէքսիզին՝ քիւչիւք օղլու
հեր շէյի տեվկիրիպ՝ ուղաղ պիր տիյարա կիթտի.
վէ օրատա սէֆիհանէ եաշայարագ մալինի թէլէֆ
14 էթտի։ Վէ հեր շէյի սարֆ էթտիքտէն սոնրա,
օլ տիյարատա շիտահէթլի զրիլզդ զուհուր էթմէք-
15 լէ, զարուրէթ չէքմէյէ պաշլատը։ Վէ վարըպ օլ
տիյարըն էհալիսինտէն պիրինէ ինթիհասպ էթմէքլէ,
ո տախի անը տոկուզլար օթլաթմադ իչիւն, քէնտի
16 չիֆթիլիյինէ կէօնտէրտի։ Վէ տոկուզլարըն եէտիք-
լէրի խարնուպլարտան դարնընը տոյուրմադա արզու
էահը իտի իսէ տէ, անա քիմսէ վէրմէզ իտի։
17 Ամմա քէնտինէ կէլիպ տէտի քի՝ փէտերիմին դա՛չ
ըրզատլարընըն էքմէքլէրի արթար պիլէ, պէն իսէ
18 ազըզտան հէլաք օլույօրում։ Գալդըպ փէտերիմէ
վարայըմ, վէ անա՝ Էյ փէտեր, սէմայա վէ սէնին
19 հուզուրընտա կիւնահ իշլէտիմ. Արթըդ սէնին օղ-
լըն տէնիլմէյէ լայըդ տէյիլ իմ. պէնի սէնին ըր-
20 զատլարընըն պիրի կիսի թուր՝ տէյէյիմ։ Վէ
գալդըպ՝ փէտերինէ կէլտի. ամմա տահա ուղաղ
իքէն փէտերի անը կէօրիպ շէֆգաթ էթտի, վէ
սէյիրտիպ պոյնընա սարըլտարագ, անը էօփտիւ։
21 Վէ օղլու անա՝ Էյ փէտեր, սէմայա վէ սէնին
հուզուրընտա կիւնահ իշլէտիմ, վէ արթըդ սէնին
22 օղլըն տէնիլմէյէ լայըդ տէյիլ իմ՝ տէտի։ Փէտերի

տախի գուլլարընա խիթապէն՝ Էն ա՛լա խիլ՛աթը
չըգարըպ՝ անա կիյտիրինիպ, վէ անըն էյինէ եիւ-
զիպ վէ այագլարընա այագ գապլարը վէրինիպ։
23 Վէ պէպի օլան պուղաղըյը կէթիրիպ պօղազլայըն
24 տա եէյիպ շատ օլալըմ։ Զիրա պու օղլըմ էօլմիւշ
իտի, տիրիլտի, ղայպ օլմուշ իտի, պուլունտու՝
25 տէտի. վէ շատ օլմադա պաշլատըլար։ Վէ անըն
պէդյիպ օղլու Թարլատա պուլունմադըղ՝ կէլիպ
խանէյէ հազըլարընտա բադա իլէ չալզը սէտա-
26 սընը իչիթտի։ Վէ ուշագլարընն պիրինի չաղըրըպ՝
27 Պունլար նէ՞ տիր՝ տէյիւ սո՛ռալ էթտի։ Ո տախի
անա՝ Գարնտաշըն կէլտի. վէ փէտերինէ անը սաղ
սալիմ պուլտուղը իչիւն, պէպի պուղաղըյը պօ-
28 ղազլատը՝ տէտի։ Ո տախի կիւճէնիպ՝ իչէրի կիր-
մէպ իսթէմէտիյի էճլատէն, փէտերի տըշարըյա չը-
29 գըպ՝ անա ըէճա էթտի։ Ո տախի փէտերինէ ճէ-
վապէն՝ Իչթէ պուննճա սէնէտէն պէրու սանա
խըտմէթ էտիյօրում, վէ պիր վագըթ սէնին էմրինէ
մուխալէֆէթ էթմէտիմ, վէ պիր քէրրէ տօսթ-
լարըմ իլէ շատ օլմադ իչիւն պանա պիր օղլադ
30 պիլէ վէրմէտին։ Ամմա սէնին էմվալինի ֆահիշէլէր
իլէ եէյէն պու օղլընէ կէլտիյի ղէման, անա պէպի
31 պուղաղըյը պօղազլատըն՝ տէտի։ Ո տախի անա
տէտի քի՝ Էյ օղլու, սէն տա՛իմա պէնիմ իլէ
պէրապէր օլուպ՝ պէնիմ օլանըն ճիւմլէսի սէնին
32 տիր։ Ամմա շատ ու մէսրուր օլմադ վաճիպ իտի.
ղիրա պու գարնտաշըն էօլմիւշ իտի, տիրիլտի,
հէմ ղա՛իպ օլմուշ իտի, պուլունտու։

ՊԱՊ 16

1 Վ‌Է շայիրալէբինէ ատէմին պիր քէթխուտասը վար իսի. վէ պուհուն 'ալէյհինաէ՝ Աէնին էմիալինի թէլէֆ էտիյօր՝ ատլու ա-
2 նա շնքեայէթ օլունուս։ Ո տախի անը չաղըրըպ՝ Աէնին հադգընտա պու իշիթմիյիմ նէ՞ տիր. քէթխուտալըղընդըն հնասպընը վէր, ղիրա սրթըդ քէթ-
3 խուտա օլամազըն՝ ատէտ։ Քէթխուտա տախի քէնտի քէնտինէ տէտի քի՝ նէ՞ եափայըմ, չինքի էֆէնտիմ քէթխուտալըղը պէնտէն ալըյօր. գալմազա դատիր տէյիլ իմ, տիլէնտիյէ ուԹմանըրըմ,
4 նէ եափաճաղըմը պիլիրիմ քի քէթխուտալըգտան 'ազլ օլունալըղըմ ղէման պէնի խանէլէրինէ գա-
5 պու էտէլէր։ Վէ էֆէնտիսինէ պօրճլու օլանլարը պիրեր պիրեր չաղըրըպ էվվէլքինէ՝ Իֆէնտիմէ նէ՞
6 գատար պօրճըկ վար՝ ատէտ։ Վէ օ՝ Եիւզ *ճէրրէ ղէյԹուն եաղը՝ ատիքատ, օ տախի անա՝ Թէմէսսիյիւնիւ ալ, վէ օԹուրուպ սէրի'էն էլլի եաղ՝
7 ատէտ։ Պա'ատէհու տիկէրինէ՝ Աէնին նէ՞ գատար պօրճըկ վար՝ ատէտ. օ տախի՝ Եիւզ †քօր պու-
ղտայ ատիքատ անա՝ Թէմէսսիյիւնիւ ալ, սէքսէն
8 եաղ՝ ատէտ։ Վէ էֆէնտիսի նահադ քէթխուտայը 'ադէլանէ հարէքէթ էԹտիյի իչիւն մէտհ էլլէ-
ան, զիրա պու տիւնէանըն օղուլլարը քէնտի նէսլէրինատէ էհլ ի նուրատան զիյատէ 'ադիլ տիրլէր։
9 Պէն տախի տիլէ տէրիմ քի՝ Քէնտինիղէ ֆատա

*Պիր ճէրրէ օն սէքիղ եախօտ եիրմի օդգա
†Պիր ֆօր եիւզ սէքսէն եախօտ իքի եիւզ օդգա

մալտան տօսթլար գալանընըղ քի՝ միւհթաճ օ-
տըղընըղ ղէման տիպի էպէտի մէսքէնէլէրէ գապուլ
10 էտէլէր։ Իյն ճիւղ'ի շէյտէ սաատը օլան՝ չօգտա տախի սաատը օլուր. վէ էն ճիւղ'ի շէյտէ նահադ
11 օլան՝ չօգտա տախի նահադ օլուր։ Իմտի ֆատհա մալտա սաատը օլմատըղընըղ հալտէ, հադիգի օ-
12 լանը տիղէ քի'մ լինանճադ տըր։ Վէ ախէրին նէնանէսինտէ սաատը օլմատըղընըղ հալտէ, տիղին-
13 քինի տիղէ քի'մ վէրիր։ Հէչ պիր խըտամէթքատ իքի էֆէնտիյէ գուլլըղ էտէմէզ, ղիրա էա պիրինէ պուղղ էտիպ՝ տիկէրինի սէվճէք տիր, էախօտ պիրինէ միւսապէմէթ վէ տիկէրինի Թահգիր էտէճէք տիր. հէմ Աէլահ հէմ մալէ գուլլըղ էտէմէղտինիղ։

14 Վէ ֆէրիսիլէր մալիէրէսէթ օլարատ, պուհուն ճիւմլէսինի իշիթմէքլէ, անը իսԹիհզա էԹտիլէր։
15 Ո տախի անլէրէ տէտի քի՝ Սիղ սաէմլէրին հուզուրընատա քէնտիլէրինի Թէպրիր էտէն քիմսէլէր սինտիղ. ամմա Աէլահ գալպլէրինիղի պիլիր, զիրա նատա պէչինատէ ա'լա օլան. շէյ 'ինտա Աէլահ մէքրուհ
16 տըր։ Շէրի'աԹ իլէ փէյղամպէրլէր Յովհաննէսէ գատար օլուպ՝ օլ վագըԹտան պէրու մէլէքիւԹ Ուլլահ Թէպշիր օլունուր, վէ հէր քէս անա ճէհտիլէ
17 կիրէր։ Շէրի'աԹտան պիր նօգԹա տիւշմէտէն իսէ, սէմա իլէ ղէմինէն զա'իլ օլմատը տահա գօլայ տըր։
18 Հէր քիմ՝ քի քէնտի ղէվճէսինի ԹաԹիղ էտիպ ղայրիսինի Թէղէվվիւճ էտէրսէ՝ զինա էտէր, վէ հէր քիմ՝ քի ԹաԹիղ օլունանը Թէղէվվիւճ էտէրսէ՝ զինա էտէր։
19 Իրղալանի իլէ զարիճ գումաշ կիյիպ՝ հէր կիւն

իմ՝ իմ ծնունդ եղբորս Նաքորայ եւ Ուզ՝ անդրանիկ իւր
20 եւ Բուզ՝ եղբայր նորա, եւ Կամուէլ՝ հայր Ասորւոց,
21 եւ Քեսադ, եւ Ազաւ, եւ Փալդաս, եւ Յեդղաս, եւ
22 Բեթուէլ։ Եւ ծնաւ Նաքոր Ռեբեկայ զութ եւ զայս
23 ութ՝ որ ծնաւ Մեղքա Նաքորայ եղբաւր Աբրահամու։
24 Եւ հարճ նորա՝ որ կոչեցեալ էր Ռեումա, ծնաւ եւ
նա զՏաբեհ եւ զԳաամ եւ զՏաքաս եւ զՄաքաս։

ԿԱՊ 18

1 Եւ երեւեցաւ Տէր Աբրահամու առ կաղնեաւ
Մամբրէի նստելոյ նմա ի դրան խորանին ընդ
2 տապալ աւուրն։ Եւ աչս իւր համբարձեալ՝ տես-
անէր, եւ ահա երիք այրք կային առ նովաւ։ Եւ
տեսեալ՝ վազեաց ընդ առաջ նոցա ի դրանէ խո-
րանին, եւ երկրպագեաց ի գետին, եւ ասէ՝ Տէր,
եթէ գտի շնորհս առաջի քումդ, մի՛ անցանիցես
3 ի ծառայէ քումմէ։ Եւ առեալ ջուր՝ լուասցի ոտս
4 ձեր, եւ հանգուցանիցէք ընդ ծառոյն։ Եւ առեալ
հաց՝ զօրասցուք սրտիւք ձերովք, եւ ապա անց-
ցիք, զի վասն այսորիկ անցին ի ծառայէ ձերմէ։
Եւ ասեն՝ Արա՛ որպէս ասացեր։ Եւ շտապեաց
Աբրահամ ի խորանն առ Սառա, եւ ասէ՝ Շտա-
պեա՛ եւ զատի՛ր երիս սահմանս ալեւրոյ նրբա-
6 զատ, եւ արա՛ հաստատս։ Եւ ինքն ընդ հօտն
վազեաց, եւ առեալ զերինջ մի՝ տղայ եւ բարի
յոյժ, եւ ետ ծառայի իւրում, եւ շտապեաց եփել
7 զայն։ Եւ առեալ կարագ եւ կաթ եւ զերինջն զոր
եփեաց՝ եդ առաջի նոցա, եւ ինքն կայր առ նո-
8 վաւ ընդ տապալ աւուրն։ Եւ կերան։ Եւ ասէ
նոցա՝ Ո՞ւր է Սառա կին քո։ Եւ ասէ՝ Ահա ի խո-
9 րանին է։ Եւ ասէ՝ Դարձեալ եկայց առ քեզ ի
ժամ կենդանութեան, եւ ահա որդի եղիցի Սառա
կնոջ քում։ Եւ Սառա լսէր ի դրանէ խորանին,
10 որ էր ետ նմա։ Եւ Աբրահամ եւ Սառա ծերք էին
յոյժ, եւ դադարեալ էր Սառայ լինել որդիս որ-
11 պէս կանայս։ Եւ ծիծաղեցաւ Սառա ի մտի իւրում
եւ ասէ՝ Զի՞ արդեօք ես ծերացեալ եւ տիկինս
12 իմ ծերացեալ, եւ ծնանիցի՞ ինձ որդի։ Եւ ասէ
Տէր ցԱբրահամ՝ Զի՞ ծիծաղեցաւ Սառա ասելով՝
Արդեօք ծնանիցի՞ ինձ որդի, եւ ես ծերացեալ
13 եմ։ Եթէ իցէ ինչ անկարելի առ Աստուած, ըստ
ժամանակի դարձեալ եկայց առ քեզ, եւ ծնանիցի
14 Սառա որդի։ Եւ ոչ երկեաւ Սառա, զի ասաց՝ Ոչ
ծիծաղեցայ, զի երկեաւ։ Եւ ասէ՝ Ոչ այդպէս է,
այլ ծիծաղեցար։ Եւ ասէ Տէր՝ Ոչ ինչ անկարելի
առ Աստուած։ Ըստ ժամանակի դարձեալ եկայց
15 առ քեզ, եւ ծնանիցի Սառա որդի։ Եւ ասէ Սառա՝
Ոչ ծիծաղեցայ, զի երկեաւ։ Եւ ասէ՝ Ոչ այդպէս
է, այլ ծիծաղեցար։

16 Եւ յարուցեալ անտի՝ գնացին երիքն, եւ նա-
յեցան ի կողմանս Սոդոմայ։ Եւ Աբրահամ գնայր
17 ընդ նոսա՝ ճանապարհ ածելով զնոսա։ Եւ Տէր
ասէ՝ Ո՞չ ծածկեցից ես ի սմանէ զոր ինչ գործեմ
18 ես։ Եւ Աբրահամ եղեալ իցէ ազգ մեծ եւ զօրա-
ւոր, եւ օրհնեսցին ընդ նմա ամենայն ազգք երկ-
19 րի։ Զի գիտացի զնա, զի պատուիրեսցէ զորդիս
իւր եւ զտունն իւր զկնի իւր, եւ պահեսցեն զճա-
նապարհս Տեառն, առնել արդարութիւն եւ դա-
տաստան, զի եկեսցէ Տէր ցԱբրահամ զոր ինչ
20 խոստացաւ նմա։ Եւ ասէ Տէր՝ Զաղաղակ Սոդո-
մայ եւ Գոմորայ բազում է, եւ մեղք նոցա ծան-
21 րացան յոյժ։ Իջից եւ տեսից զամենայն գործս
նոցա զոր գործեցին, զի եկն զաղաղակ նոցա առ
22 իս, եւ եթէ ոչ՝ գիտացի։ Եւ դարձեալ դարձան
անտի երիքն, եւ գնացին ի Սոդոմ։ Եւ Աբրահամ
23 կայր առաջի Տեառն։ Եւ մերձեցաւ Աբրահամ եւ
ասէ՝ Զի՞ կորուսանես զարդարն ընդ մեղաւորսն,
24 եւ եղիցի արդարն իբրեւ զմեղաւորն։ Եթէ իցեն
յիս հիսուն արդարք ի քաղաքի, զի՞ կորուսանես
զնոսա, եւ ոչ թողուս զտեղին վասն հիսուն ար-
25 դարոցն, եթէ իցեն ի նմա։ Ոչ այդպէս արասցես
ընդ արդարն ընդ մեղաւորսն, եւ եղիցի արդարն
իբրեւ զմեղաւորն։ Ոչ այդպէս արասցես դու որ
դատես զամենայն երկիր, զի ոչ արասցես դատաս-
տան։ Եւ ասէ Տէր՝ Եթէ գտից ի Սոդոմ հիսուն
արդարս ի քաղաքի, թողից զամենայն տեղին
վասն նոցա։ Եւ պատասխանի ետ Աբրահամ եւ
ասէ՝ Ահա սկսայ խօսել առ Տէր, եւ ես հող եւ
մոխիր եմ։ Գուցէ պակասեսցին հնգետասան ար-
դարք ի հիսունն, զի՞ կորուսանես զամենայն
քաղաքն վասն հնգետասանից արդարոցն։ Եւ
ասէ՝ Ոչ կորուսից, եթէ գտից անդ զքառասուն
եւ հինգ։ Եւ յաւելեալ ասէ՝ Գուցէ գտցին անդ
քառասուն։ Եւ ասէ՝ Ոչ առնից վասն քառասու-
նից։ Եւ ասէ՝ Մի՛ բարկասցի Տէր, եւ խօսեցայց
առաջի քո։ Գուցէ գտցին անդ երեսուն։ Եւ ասէ՝
Ոչ առնից, եթէ գտից անդ երեսուն։ Եւ ասէ՝ Ահա
սկսայ խօսել առ Տէր, գուցէ գտցին անդ քսան։
Եւ ասէ՝ Ոչ կորուսից վասն քսանից։ Եւ ասէ՝ Մի՛
բարկասցի Տէր, եւ խօսեցայց առաջի քո։ Գուցէ
գտցին անդ տասն։ Եւ ասէ՝ Ոչ կորուսից վասն
տասնից։ Եւ գնաց Տէր, զի կատարեաց խօսել
ընդ Աբրահամ, եւ Աբրահամ դարձաւ ի տեղի իւր։

ԿԱՊ 19

1 Եւ երկու հրեշտակքն եկին ի Սոդոմ իրիկնա-
ժամ, եւ Ղովտ նստեալ էր առ դրունս Սոդոմայ։
Եւ տեսեալ Ղովտայ՝ յարոյց զերեսս իւր ընդա-
2 ռաջ նոցա, եւ երկրպագեաց ի գետին, եւ ասէ՝
Ահա տէրունք իմ, մտէք ի տուն ծառայի ձերոյ,
եւ հանգուցէք զոտս ձեր, եւ կացցէք զկնի ճա-
նապարհի ձերոյ։ Եւ ասեն՝ Ոչ, այլ ի հրապարակ
3 կացցուք զկնի ճանապարհի մերոյ։ Եւ ստիպեաց
նոցա յոյժ, եւ մտին առ նովաւ, եւ մտեալ ի տուն
նորա՝ արար նոցա խնջոյս, եւ հաց անխմոր եփեաց
4 նոցա, եւ կերան։ Եւ մինչ չեւ պառկեցան՝ եւ ահա
այրք քաղաքին այրք Սոդոմայ պատեցին զտունն
5 ի տղայոց մինչեւ ի ծերս, ամենայն ժողովուրդ
ի միասին։ Եւ կոչեցին զՂովտ, եւ ասեն ցնա՝
Ուր են այրքն որ մտին առ քեզ այսօր գիշերի,
հանիր զնոսա առ մեզ, զի ծանիցուք զնոսա։
6 Եւ ելեալ Ղովտ առ նոսա ի դրունս, եւ զդուռն
7 ետ զկնի իւր, եւ ասէ՝ Մի՛ արասջիք, եղբարք,
8 զչարիս զայս։ Ահա ես ունիմ երկու դստերս որ
ոչ ծանեան այր, եւ հանից զնոսա առ ձեզ, եւ
արարէք նոցա որպէս հաճոյ է ձեզ, միայն զայրս
զայս մի՛ արասջիք ինչ, զի վասն այսորիկ մտին
9 ի ստուեր տանեացս իմոց։ Եւ ասեն՝ Հեռի՛ գնա
անտի։ Եւ ասեն՝ Մի՛ եկն այր օտար ի քաղաքս
դատել, եւ արդ քեզ չարագոյն քան զնոսա առ-
նիցեմք։ Եւ ստիպեցին զայրն Ղովտ յոյժ, եւ
մերձեցան զդրանն խորտակել։ Եւ ձգեալ զձեռն
իւր այրն՝ մտոյց զՂովտ առ ինքն ի տուն, եւ
զդուռն փակեաց։ Եւ զայրսն որ էին ի դրան տա-
նեացն՝ զկոյրսն եւ զտեսանողսն, զամենեսեան
10 հարին զանձինս։ Եւ ոչ կարացին գտանել զդուռն։
11 Եւ ասեն այրքն ցՂովտ՝ Ունիցի՞ ոք ինչ այլ ի
քաղաքիդ, փեսայ եւ որդիք եւ դստերք, եւ ամե-
նայն որ ինչ ունիցի ի քաղաքիդ, հան ի տեղւոջ
12 զայսմանէ։ Զի կորուսանեմք զտեղիդ զայսոսիկ,
զի մեծացաւ աղաղակ նոցա առ Տէր, եւ առաքեաց
13 Տէր զմեզ կորուսանել զնոսա։ Եւ ելեալ Ղովտ
խօսեցաւ ընդ փեսայսն իւր որ առեալ էին զդս-
տերս նորա, եւ ասէ՝ Յարուցեալ ելէք ի տեղւոջ
զայսմանէ, զի կորուսանէ Տէր զքաղաքս զայս։
Եւ եղեւ իբրեւ զկատակս թուեցաւ փեսայսն
14 Ղովտայ։ Եւ ընդ առաւօտն հրեշտակքն հրեցին
զՂովտ եւ ասեն՝ Յարուցեալ առ զկին քո եւ զդս-
տերս քո զոր ունիս, զի մի՛ եւ դուք կորիջիք
15 ընդ քաղաքին։ Եւ մինչ չեւ ելանէր՝ եւ ահա
հրեշտակքն ստիպեցին զնա, եւ ասեն՝ Յարուցեալ
առ զկին քո եւ զդստերս քո զոր ունիս, զի մի՛
եւ դուք կորիջիք ընդ քաղաքին։ Եւ մինչ չեւ
16 ելանէր՝ եւ ահա հրեշտակքն ստիպեցին զնա, եւ
ասեն՝ Յարուցեալ առ զկին քո եւ զդստերս քո
զոր ունիս, զի մի՛ եւ դուք կորիջիք ընդ քաղաքին։
17 Եւ մինչ չեւ ելանէր՝ եւ ահա հրեշտակքն ստիպե-
ցին զնա, եւ ասեն՝ Յարուցեալ առ զկին քո եւ
զդստերս քո զոր ունիս, զի մի՛ եւ դուք կորիջիք
ընդ քաղաքին։ Եւ մինչ չեւ ելանէր՝ եւ ահա
հրեշտակքն ստիպեցին զնա, եւ ասեն՝ Յարուցեալ
առ զկին քո եւ զդստերս քո զոր ունիս, զի մի՛
եւ դուք կորիջիք ընդ քաղաքին։ Եւ մինչ չեւ
ելանէր՝ եւ ահա հրեշտակքն ստիպեցին զնա, եւ
ասեն՝ Յարուցեալ առ զկին քո եւ զդստերս քո
զոր ունիս, զի մի՛ եւ դուք կորիջիք ընդ քաղաքին։

30 զամպերլերի վար, անլերի տինկլեսինլեր՝ տէտի։ 0
տախի՝ խայը, էյ Աբրահամ փէտեր. լաքին էյեր
անլերե էմվաթատան պիրի կիտերսե, թեվակ էտեր-
31 լեր՝ տէտի։ 0 տախի անա՝ էյեր Մովսես իլե փէյ-
զամպերլերի տինկլէմէզլերսե, էմվաթատան պիրի գը-
յամ էթսե տախի իլգամ օլօնմայաճագլար՝ տէտի։

ԿԱՊ 17

1 Վ֊է շայիրտլերինէ խիթապէն՝ թէօքեզլերին կելմե-
մէսի միւմքին տէյիլ տիր. ամմա վա՛յ կելմելերինէ
2 սեպեպ օլանա. Պու քիւչիւքլերտէն պիրինի սիւրջ-
միւրմէքտէն իսէ, պոյնունա պիր *տէյիրմէն թաշը
սոլըպ տէնիզե աթըլմասը անա տահա էյի տիր։
3 Փէնահինիզի սագընընըզ. էյեր գարնտաշընկ սէնին՝ ա-
լէյհինտե խաթա էտերսե, անը թա՛պիր էյլե, վէ ե-
4 յեր թեվակ էտերսե, անը՝ աֆվ էյլե. վ֊է էյեր սե-
նին՝ ալէյհինտե կիւնահ եէտի քերրե խաթա էտիպ՝
կիւնահ եէտի քերրե, թեվակ էտերիմ՝ տէյերէք
սանա բիւճու՝ էտերսե, անը՝ աֆվ էտեսին՝ տէտի։
5 Վ֊է բէսուլլէր Բապպա՝ իմանըմըզը արթըր՝ տէ-
6 տիլէր։ Բապպ տախի՝ էյեր խարտալ տանէսի գա-
տար իմանընըզ օլսա իտի, պու ճիւմլէզ աղաճընա՝
փէօքտէն սէօքիւլիւպ տէնիզ. իչինէ տիքիլ՝ տէտիյի-
նիզ կիպի, սիզե իթա՛ապ էտեր իտի։
7 Վ֊է սիզտէն քի՞մ վար քի՝ չիֆթ սիւրէն էտ սիւ-
րիւ կիւտէն գուլլուս օլուպ տա՝ Թարլատան կէլտիյի
8 կիպի՝ կէչիպ սօֆրայա օթուր՝ տէյէճէք տիր. Լա-
քին անա՝ թա՛մըմը հապըրլա, վէ գուշանըպ՝ պէն

*Եբր. մէրքեպ տէյիրմէնի

եէլիպ իչինճէյէտէք, պանա խըտմէթ էյլէ, անոէն
9 սօկրա սէն տէ եէլիպ իչէրսին՝ տէմի՞ղ մի։ Ա՛ճէպա
օղ դուլա, պուլյուրըլան շէյլէրի իճրա էթտիյի իչին
10 միւթէշէէքքիր օլո՞ւր մը. զանն էթմէմ։ Բէզալիք
սիղ տախի սիղէ ճիւմլէ պուլյուրըլան շէյլէրի եափ-
տըրընըղ վազըթ՝ Ցա՞իսէիղ գուլլար ըղ, զիրա իճ-
րասը պիղէ ֆարղ օլանը եափտըղ՝ տէյինիղ, տէտի։
11 Վ՚է քէնտիսի Երուսաղէմէ կիտէր իքէն, Սամա-
րիա իլէ Գալիլեանըն օրթասընտան կէչմէսի վազը՝
12 օլսուն։ Վ՚է պիր քէչյէ կիրէր իքէն, անըն գարշը-
սընա օն նէֆէր ճիւզամը առէմ չըգըպ՝ ուզադտան
13 տուրարադ, էյիսքէէք սէսլէ, Եա մու՝ալիմ Ցիսուս,
14 պիղէ մէրհամէթ էյլէ՝ տէտիլէր։ Ո տախի անլերի
կէօրտիւքտէ՝ Վ՚արըպ քէնտինիղի քահինլերէ կէօս-
թէրինիղ՝ տէտի. վէ անլէր կիտէր իքէն, թահիր
15 օլտըլար։ Վ՚է անլերտէն պիրի շիֆա պուլտըղընը
կէօրտիւքտէ, էյիսքէէք սէսլէ Ալլահա Համտ էտէրէք
16 բիւճուս՝ էթտի. Վ՚է անըն այադլարընա գափանըպ՝
անա թէշէէքքիւր էյլէտի. պու տախի Սամարիալը
17 իտի։ Վ՚է Ցիսուս ճէվապ վէրիպ՝ Ո՛ն քիշի թահ-
18 օլո՞ւնմատը մը, տօղուպը նէ՞րէտէ տիր. Պու էճ-
նէպիտէն զայրի՝ Ալլահա Համտ էթմէյէ բիւճուս՝
19 էտինլէր պուլո՞ւնմատը մը՝ տէտի։ Վ՚է անա՝ Գալգ
կիթ, իմանըդ սէնի խէյտա էյլէտի՝ տէտի։
20 Վ՚է ֆէրիսիլէր թահրաֆընտան մէլէքիւթ Ուլլահ
նէ վազըթ կէլէճէյի առա՞ղ օլունմազէ, անլերէ
ճէվապէն՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ սուրէթ ի զահիրէտէ
21 կէլմէզ. Վ՚է Իչթէ պուրատա՝ եա, Իչթէ օրատա՝
տէմէյէճէքլէր, զիրա իչթէ մէլէքիւթ Ուլլահ սիզին
իչինիզտէ տիր՝ տէտի։

22 Վ՚է շայիրտլերինէ տէտի քի՝ Իսկ իւլ ինսանըն
կիւնլերինտէն պիրինի կէօրմէյէ արզու էտէճէյի-
նիղ, ամմա կէօրմէյէճէյինիղ կիւնլեր կէլէճէք։
23 Վ՚է սիղէ՝ Իչթէ պուրատա, եա՝ Իչթէ օրատա
տէյէճէքլեր. կիթմէյինիղ վէ թատի՝ օլմայընըղ.
24 Զիրա շիմշէք կէօք ալթընտա պիր թարաֆտան
լէմ՚ան էտիպ կէօք ալթընտա օ պիր թարաֆա
դիյա վէրտիյի միսիլիւ, Իսկ իւլ ինսան տախի
25 քէնտի կիւնիւնտէ պէզյէ օլաճագ տըր։ Ամմա
էվվէլա անըն չօղ շէյլեր չէքիպ՝ պու նէսլ թարա-
26 ֆընտան բէտտա օլունմատը լազըմ տըր։ Վ՚է Նըյըն
կիւնլերինտէ օլտըղը կիպի, Իսկ իւլ ինսանըն
27 կիւնլերինտէ տախի էյլէ օլաճագ տըր։ Զի-նէ-է
Նըյ սէֆինէյէ կիրիպ՝ Թուֆան կէլէրէք ճիւմլէ
խալդը հեպսը էյլէտիյի կիւնէ տէյին, եէլիպ իչէր-
լէր վէ Թէղէվվիւճ էտիպ Թէղվիճ օլունուրլար
28 իտի։ Բէզալիք Ղոլտըն կիւնլերինտէ տախի օլ-
տըղը կիպի, եէլիպ իչէրլեր իտի, ախղ ու ի՚թա
էտէրլեր իտի, էքէրլեր վէ պինա էտէրլեր իտի։
29 Ամմա Ղոլա Սոդոմտան չըգտըղը կիւնտէ ատմա-
տան աթէշ իլէ քիպրիթ եաղըպ՝ ճիւմլէսինի հէ-
30 լաք էթտի։ Իսկ իւլ ինսանըն զուհուր էտէճէյի
31 կիւնտէ տախի պէզյէ օլաճագ տըր։ Օվ կիւնտէ
հէր քիմ տամտա օլուպ տա, էշիասը խանէտէ
օլուր խէ, անլերի ալմադա էնմէսին. քէզալիք թար-
32 լատա օլան կէրիյէ տէօնմէսին։ Ղոլտըն ղէվճէսինի
33 խաթըրընըղա կէթիրինիղ։ Հէր քիմ ճանընը գուր-
թարմագ իսթէրսէ, անը զայ՝ էտէճէք, վէ հէր
34 քիմ անը զայ՝ էտէրսէ, իհեա էտէճէք տիր։ Սիզէ
տէրիմ քի՝ Օվ կէճէտէ պիր եաթագտա իքի քիշի

պուլունուպ, պիրի ալընաճագ վէ օլ պիրի պրա-
35 գըլաճագ տըր։ Իքի գարը պիրլիքտէ տէյիրմէն
չէքմէքտէ պուլունուպ, պիրի ալընաճագ վէ օլ
36 պիրի պրագըլաճագ տըր։ Թարլատա իքի քիշի
պուլունուպ, պիրի ալընաճագ վէ օլ պիրի պրա-
37 գըլաճագ տըր։ Վէ անա ճէվապէն՝ Եա Րապպ,
նէ՞րէտէ՝ տէտիլէր։ Ո տախի անլէրէ Լաշէ նէ՛րէ-
տէ իսէ՝ գարթալլար օրայա ճէմ՝ օլուբ՝ տէտի։

ՊԱՊ 18

1 Վէ տա՛իմա տու՛ա էտիպ՝ օսանմամագ կէրէք
իտիլինէ տա՛իր տախի անլէրէ պիր Թէմնիլ ա-
2 լէյիպ տէտի քի, Պիր շէհրտէ Աղլահտան գօրգմագ
վէ ինսանա բի՛այէթ էթմէգ պիր գաւը վար իտի։
3 Վէ օլ շէհրտէ պիր տուլ գարը պուլունմազլէ,
եանընա կիտիպ՝ խաամիմանէն հագդըմը իհգագ
4 էյլէ՝ տէր իտի։ Ո տախի պիր միւտաէթ իսթէմէտի
իսէ տէ, պա՛տէհու քէնտի քէնտինէ տէտի քի՝
Էյհըչի Աղլահտան գօրգմագ վէ ինսանա բի՛այէթ
5 էթմէգ իսէմ տէ, Պարի շու տուլ գարը պէնի
Թա՛ճիզ էթտիյի էճլտէն անըն հագդընը իհգագ
էտէյիմ, տա՛իմա կէլիպ պանա պաշ աղրըսը վեր-
6 մէսինն։ Վէ Րապպ տէտի քի՝ Նահագդ գաւրընըն
7 նէ տէտիյինի տինլէյինիզ։ Իմոի Աղլահ կէճէ
կիւնտիւզ քէնտինէ ֆէրեաա էաէն միւնթէխապ-
լարընըն հագդընը, անլէր իչիւն սապը էտէր իսէ
8 տէ, իհգագ է՞թմէյէճէք մի։ Ամմա տէրիմ քի՝
չապուդ հագդլարընը իհգագ էտէճէք տիր, լաքին
իպն իւլ ինսան կէլտիյինտէ՝ 'աճէպա նէր իւզէ-
րինտէ իման պուլաճա՞գ մը։

9 Վէ սալիհ իվ տէյիւ քէնտիլէրինէ կիւվէնիպ՝
ղըյրիլէրի Թամղիր էաէն պա՛ղը քիմսէլէրէ տախի
10 շու Թէմնիլի սէյլէտի. Իքի սաէմ տու՛ա էթմէյէ
հէյքէլէ չըգտը. պիրի ֆէրիսի վէ տիկէրի կէօմ-
11 բիւճիւ իտի։ Ֆէրիսի տուրուպ՝ քէնտի քէնտինէ
պու վէճհլէ տու՛ա էյլէտի. Եա Աղլահ, սանա
շիւքը էաէրիմ քի պէն սա՛իր սաէմլէր կիպի գա-
փըճը, նահագդ վէ զինաքաար վէ եախօտ շու կէօմ-
12 բիւճիւ կիպի տախի տէյիլ իմ. Չաֆթատա իքի
քէրրէ օրուճ ԹուԹուպ՝ պիւԹիւն իրսաըմըն 'իշ-
13 րիւնիւ վէրիրիմ։ Կէօմբիւճիւ իսէ ուզագտան
տուրուպ՝ կէօղէրինի պիլէ կէօյէ գալտըրմագ իս-
Թէմէզ իտի. ամմա կէօքսիւնէ վուրուպ՝ Եա Աղ-
լահ, պէն կիւնահքէարըա մադֆէրէթ գըլ՝ տէտի։
14 Անղէ տէրիմ քի՝ օլ պիրինտէն իսէ պու՝ Թէպրիր
օլունմըշ օլարագ խանէյինէ էնտի. զիրա հէր քիմ
քի քէնտինի եիւքսէլտիրսէ ալչագլանաճագ, վէ
հէր քիմ քի քէնտինի ալչագլատըրսա եիւքսէլէճէք
տիր։
15 Վէ անլէրէ տօգունմասը իչիւն եանընա մա՛սում
լար տախի կէԹիրտիլէր. շայիրտլէրի իսէ պուհու-
16 կէօրմէքլէ անլէրի Թա՛զիր էթտիլէր։ Ամմա Յիսուս
անլէրի եանընա չաղըրըպ՝ Պրագընըզ, չօճուգլար
եանընմա կէլսինլէր, վէ անլէրի մէն՝ էթմէյինիզ,
պիրա մէլէքիւթ Ուլլահ պու մադուլէլէրին տիր։
17 ՀագիգաԹէն սինէ տէրիմ քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահը
հէր քիմ չօճուգ կիպի գապուլ էթմէզսէ, անա
սալա կիրմէյէճէք տիր՝ տէտի։
18 Վէ պիր ըէ՞իս՝ Էյ քէրիմ մու՛ալիմ, էպէտի
Հայաթա վարիս օլմագ իչիւն նէ՞ եափայըմ՝ տէյիս

49 անա առ՞ալ էլլէտի։ վ֊է Յիսուս անա, Նի՞չին
պանա քէրիմ տէյօրսըն. պիրտէն, եա՛նի Ալլահ֊
20 տան ղայրի քէրիմ եօգ տըր։ Իմրէէրի պիլիրսին.
Ջինա էթմէյէսին, Գաթլ էթմէյէսին, Սըրգաթ
էթմէյէսին, Եալան շէհատէթ էթմէյէսին, փէ֊
տէրինկ վէ վալիտէնկ հիւրմէթ եաէսին՝ տէտի։
21 Ո տախի՝ Պուհարըն ճիւմլէսինի սէպավլէթիմտէն
22 պէրու հրֆզ էլլէտիմ՝ տէտի։ Յիսուս պուհու
իշիթտիքտէ, անա՝ Տահա պիր հոգատանըն վար.
նէնկ վար իսէ սաթըպ՝ ֆուդարայա թէվդի՝ էլլէ
վէ սէմաա եա խաղինէյէ մալիք օլուրսըն. վէ կէլ
23 պանա թ֊ապի՝ օլ՝ տէտի։ Վ֊է օ պուհու իշիտինճէ
24 միւքէտտէր օլաու, ղիրա ղայթէ պէնկինի իտի։ Վ֊է
Յիսուս անըն միւքէտտէր օլտըղընը կէօրտիւքտէ՝
Ջէնկինկէր մէլէքիւթ Ուլլահա նէ՝ կիւճլէ կիրէր֊
25 լէր. Ջիրա պէնկինին մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէ֊
սինտէն տէվէնին էյնէ տէլիյինտէն կէչմէսի տահա
26 գօլայ տըր՝ տէտի։ Վ֊է իշիտէնլէր՝ Էյլէ իսէ քի՞մ
27 խէլաս օլա պիլիր՝ տէտիլէր։ Ո տախի՝ Ինսան֊ինա֊
տինտէ միւմքին օլմայան շէյլէր֊ինա Ալլահ միւմ֊
28 քին տիր՝ տէտի։ Վ֊է Պետրոս՝ Իշթէ պիզ հէր
29 շէյի թէրք էտիպ՝ սանա թ֊ապի՝ օլտըգ՝ տէտի։ Ո
տախի անլէրէ՝ Հագիգաթէն պիզէ տէրիմ քի՝ մէ֊
լէքիւթ Ուլլահ իչիւն խանէ եա վալիտէյն եա դա֊
բրընտաշլար եա ղէվճէ եա էվլատ թէրք էթմիշ
30 օլտաք, Պու ղէմանտէ չօգ գաթընա վէ ախրէթտէ
էպէտի Հայաթա նա՛իլ օլմայաճագ հիչ պիր քիմ֊
սէ եօգ տըր՝ տէտի։
31 Վ֊է օն իքիլէրի էանընա ալըպ անլէրէ՝ Իշթէ
Երուսաղէմէ չըգըյօրըզ, վէ Իպն իւլ ինսան Հագ֊

դընատա փէյղամպէրլէր վասըթտասըլէ մուհարրեր
օլան շէյլէրինն ճիւմլէսի իթմամ օլունաճագ տըր։
32 Ջիրա թա՛իֆլէրէ թէսլիմ օլունարագ՝ խաթիհզա
վէ շէթմ օլունուսաղ, իւղէրինէ թիւքրիւլէճէք տիր։
33 Վ֊է անը գամչըլլէ տէյտիւքտէն աօնրա գաթլ
էտէճէքլէր. օ տախի իւչիւնճիւ կիւնտէ գըյամ
34 էտէճէք տիր՝ տէտի։ Անլէր իսէ պու շէյլէրինն հիչ
պիրինի ֆէհմ էթմէտիլէր, վէ պու սէօղ անլէր֊
տէն մախֆի օլմաղլէ, սէյլէնիլէն շէյլէրի խորաք
էթմէղլէր իտի։
35 Վ֊է Երիքովա էտպէյտըղընատա, իօլ քէնարընատա
36 պիր ա՛մա օթուրուսաղ տիլէնիյօր իտի։ Վ֊է խալգըն
կէչմիլլինի իշիթմէկլէ՝ Պու նէ՞ տիր, տէյիս առ՞ալ
37 էլլէմէսի իւղէրինէ, Անա՝ Նազարէթլի Յիսուս
38 կէչիյօր տէյիս խաղեր վէրտիլէր։ Ո տախի՝ Եա
Յիսուս՝ Իպն ի Տաուտ, պանա մէրհամէթ էյլէ՝
39 տէյիս ֆէրեատ էյլէտի։ Վ֊է էօնտէ կիտէնլէր
սիւքիւթ էթմէսի իչիւն անը թա՛պիր էյլէտիլէր
իսէ տէ, տահա պիյատէ՝ Եա Իպն ի Տաուտ,
պանա մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիս ֆէրեատ էտէր
40 իտի։ Վ֊է Յիսուս տուրուսաղ՝ քէնտի էանընա կէ֊
թիրիլմէսինի էմր էթտի. վէ օ էտպէյտըղընատա,
41 Սանա նէ՞ էտիմմի իսթէրսին՝ տէյիս անտէն
առ՞ալ էթտիյինտէ, օ տախի՝ Եա Րապպ, կէօզլէ֊
42 րիմ աչըլսըն՝ տէտի։ Յիսուս տախի անա՝ Աչըլսըն,
43 իմանընդ սէնի խէլաս էթտի՝ տէտի։ Վ֊է տէր հալ
կէօզլէրի աչըլտը, վէ Ալլահա համտ էտէրէք՝
անըն արտը սըրա կիթտի. ճիւմլէ խալգ տախի
պուհու կէօրմէքլէ՝ Ալլահա համտ էթտիլէր։

ՊԱՊ 19

1 Վ՚Է Երկքովա կիրիպ՝ իչինաէն կէչէր իքէն,
2 Իչիե Զաքէոս իամինաե պաշ կէօմրիւքճիւ վէ ղէն-
3 կին պիր առէմ պուլունուպ, Զիուսըն քիմ օլը-
ղընը կէօրմէք իսթէտի իսե ոէ, պօյու դըսաա օլը-
ղընաան՝ խալդըն չօգըղը սէպէպիյլէ գաոիր օլ-
4 մաոը։ Վ՚է իլերի սէյիրոիպ՝ անը կէօրմէք իչիւն պիր
ճիւմլէդ աղաճընա չըգաը. ղիրա օրաոան կէչէճէք
5 իտի։ Զիուս տախի օլ մնհալէ կէլտիքտէ, եօգաըը
պագըպ անը կէօրմէքլէ անա՝ Էյ Զաքէոս, չա-
պուգ աշաղը էն, ղիրա պու կիւն սէնին խանէնտէ
6 գալմամ լազըմ տը՚՝ առէտի։ Ո տախի չապուգ ա-
7 շաղը էնիպ մէսէրրեթլէ անը գապուլ էթտի։ Վ՚է
ճիւմլէսի պուննու կէօրտիւքտէ՝ Կիւնահքեար պիր
առէմին խանէսինէ միւսաֆիր օլմագ իչիւն կիրտի՝
8 տէյիս սէզայլէնտիլէր։ Վ՚է Զաքէոս տուրուպ, Բապ-
պա՝ Էֆէնտի, իչիե մալիմին նըսֆընը ֆուգարայա
վէրիրիմ, վէ քիմէ իֆթիրա իլէ զաոր էթտիմ ի-
9 սէ, տէօրթ միսլինի էտա էտէրիմ՝ առէտի։ Վ՚է Զի-
սուս անա՝ Պու կիւն պու խանէյէ խէլաս կէլտի,
10 չիւնքի պու տախի Աբրահամ օղլու տըր։ Զիրա
Իսան իւլ ինսան զայ՚ օլմնը արայրպ խէլաս էթմէ-
յէ կէլտի՝ առէտի։
11 Վ՚է անլէր պու շէյլէրի իչիթմէքտէ իքէն, քէն-
տիսի Երուսաղէմէ եագըն օլմրըղը, անլէր տախի
մէլէքիւթ Ուլլահ ֆիլ Հալ զուհուր էտէճէյինի
ղանն էթտիքլէրի իչիւն՝ թէքրար պիր թէմ-
12 սիլ սէզայէյիպ՝ առէտի քի, Պիր ասըլզատե պիր
հիւքմտարլըդ սելահիյէթինի ալրպ ՚ավտէթ էթ-

մէք իւղրէ ուղագ պիր տիյարա ՚աղիմէթ էթտի-
13 յինտե, Օն նէֆէր պէնտէսինի չաղըրըպ՝ անլէրէ
օն մընա վէրէրէք՝ Պէնիմ ՚ավտէթիմէ տէյին թի-
14 ճարէթ էյլէյինիզ՝ տէտի։ Ամմա անըն հէմշէհրի-
լէրի անա պուղղ էթմէքլէ՝ Պուննուն իւղէրիմիզէ
հիւքմտար օլմասընը խոթէմէյիզ՝ տէմէք իչիւն ար-
15 սընճա վէքիլլէր կէօնտէրտիլէր։ Վ՚է հիւքմտարլըդ
սելահիյէթինի ալրպ ՚ավտէթ էթտիյինտե, քիմին
նէ թիճարէթ էթտիյինի պիլմէք իչիւն ադէյի
վէրմիշ օլարդը պէնտէլէրինին քէնտի եանընա
16 չաղրըլմասընը էմր էթտի։ Վ՚է պիրինճիսի եագլա-
շըպ՝ Էֆէնտիմ, սէնին մընան օն մընա գազանտը՝
17 տէտի։ Ո տախի անա՝ Աֆէրին, էյի պէնտէ, էն
ճիւճ՚ի շէյտէ՚՚ սաոըդ պուլունտըղըդ իչիւն օն շէհր
18 իւղէրինէ հիւքիւմէթինի օլսուն՝ տէտի։ Վ՚է իքին-
ճիսի կէլիպ՝ Էֆէնտիմ, սէնին մընան պէշ մընա
19 գազանտը՝ տէտի։ Վ՚է պունա տախի՝ Սէնին տէ
պէշ շէհր իւղէրինէ հէ-էէ-ֆէրմ օլսուն՝ տէտի։
20 Վ՚է տիկէր պիրի կէլիպ՝ Էֆէնտիմ, իչիե պիր մէն-
21 տիլ իչինտե հըֆզ էյլէտիյիմ սէնին մընան։ Զիրա
սէրթ պիր առէմ օլդըղդ իչիւն, սէնտէն գօրգ-
տըմ. սէնէ գօմմասըղդ շէյի ալըրսըն, վէ էքմէտի-
22 յինի պիչէրսին՝ տէտի։ Ո տախի անա՝ Էյ եարա-
մազ պէնտէ, սէնի քէնտի աղզընգան հիւքմ է-
տէրիմ. սէն պէնիմ գօմմասըղդմ շէյի ալրպ՝ էքմէ-
տիյիմի պիչէն սէրթ պիր առէմ իտիյիմի պիլիր ի-
23 քէն, Նիչիւն պէնիմ ադէյիմի սորրաֆլարա վէր-
մէտին, պէն տախի կէլտիյիմտե՝ անը ֆայիզի իլէ
24 թահսիլ էտէր իտիմ՝ տէտի։ Վ՚է օրաոա հազրը
պուլունանլարա՝ Անտէն մընայը ալրպ օն մընասը

25 օլանա վէրինիզ՝ տէտի։ (Վէ անա՝ Իյ էֆէնտի,
26 անըն օն մընասը վար տէտիլէր։) Զիրա սիզէ տէ-
րիմ՝ քի՝ Հէր քիմին վար իսէ, անա վէրիլիր, վէ
քիմին հօդ իսէ, օլանը տախի քէնտիսինտէն ալը-
27 նաճագ տըր։ Ամմա իւղէրլէրինէ հիւքմառ օլմա-
մը իսթէմէյէն տիւշմէնլէրիմի պուրայա կէթիրիպ՝
Հուզուրըմտա գաթլ էտինիզ՝ դէտի։

28 Վէ Յիսուս պու շէյլէրի սէյլէտիքտէն սօկրա,
Երուսաղէմէ չըդմագ իւղրէ իլէրի կիթմէքտէ իքէն,
29 Զէյթունա դոդը ատնիլէն տաղըն գուրպինտէ վագը՝
Պէյթֆաճէ իլէ Բէթանիայա եագլաշըրգտա, շա-
յիրտալէրինտէն իքիսինի կէօնտէրիպ տէտի քի,
30 Գարշըտաքի քէօյէ կիտինիզ, վէ իչինէ կիրտիյինիզ
կիպի, իւղէրինէ ասլա պիր ատէմ պինմէմիշ՝ պաղ-
լը պիր պըփա պուլուրսընըզ. անը չէօզիւպ կէթի-
31 րինիզ։ Վէ էյէր պիր քիմսէ սիզէ՝ Նի՞չիւն չէօզիւ-
յօրսընըզ՝ տէյիւ սո՛ռալ էտէրսէ, անա պէօյլէ
սէօյլէյինիզ, եա՛նի՝ Էֆէնտիյէ լազըմ տըր՝ դէյէ-
32 «էնէչ։ Կէօնտէրիլէնլէր տախի կիտիպ՝ քէնտիլէրէ
33 տէտիյի կիպի պուլտըլար. Վէ պըփայը չէօզէրլէր
իքէն, սահիպլէրի անլէրէ՝ Պըփայը նի՞չիւն չէօզիւ-
34 յօրսընըզ՝ տէտիլէր։ Անլէր տախի՝ Էֆէնտիյէ լա-
35 զըմ տըր՝ տէտիլէր։ Վէ անը Յիսուսըն էտընէնա
կէթիրիպ՝ քէնտի էշշէկլէրինի պըփանըն իւղէրինէ
36 աթարագ, Յիսուսը պինտիրտիլէր։ Վէ օ կիտէր
37 իքէն, էշշէկլէրինի էօլա տէօշէրլէր իտի։ Վէ հէ-
ման Զէյթունա տաղընըն էնիշինէ եագլաշարդընտա,
շայիրտալէրին պիւթիւն ճէմա՛աթը կէօրտիւքլէրի
միւ՛ճիզաթըն Ճիւմլէսի իչիւն մէսրուր օլարագ,
եիւքսէք սէսլէ Ալլահա համտ էթմէյէ պաշլայրպ,

38 Բադպըն իտիկլէ կէլէն մէլիք միւպարէք օլսուն.
սէմառտա սէլամէթ վէ էն եիւճէլէրտէ համտ օլ-
39 սուն՝ տէրլէր իտի։ Վէ խալդ իչինտէն պա՛զը ֆէ-
րիսիլէր անա՝ Եա մու՛ալիմ, շայիրտալէրինկի թա՛զիր
40 էյլէ՝ տէտիլէր։ Ո տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Սիզէ
տէրիմ՝ քի՝ էյէր պուհնալար սիւքիւթ էտէրլէրսէ,
թաշլար նիտա էտէճէքլէր՝ տէտի։
41 Վէ եագլաշարդտա, շէհրի կէօրմէքլէ անըն իւ-
42 զէրինէ ազլայարպ, Քեա՛շքի սէն տախի, պարի սէ-
նին պու կիւնիւնկտէ սէլամէթինկի միւթէ՛ալլիգ օլան
շէյլէրի պիլէ իտին. շիմտի կէօզլէրինկտէն նիհան օլ-
43 սուս։ Զիրա իւղէրինկ կիւնլէր կէլէճէք քի՝ սիւշ-
մէնլէրինկ մէթէրիս չէքիպ՝ սէնի իհաթա էտէրէք,
44 Հէր թարաֆտան թազէիդ էտէճէքլէր սիր։ Վէ
սէնի, հէմ տէրուսինկտէ օլան էվլատընկը խաք իլէ
եէքսան էտիպ՝ սէնտէ թաշ իւղէրինտէ պիր թաշ
պրագմայտաճագլար. չիւնքի զիյարէթինկին վագթը-
նը պիլմէտին՝ տէտի։
45 Վէ հէյքէլէ կիրիպ՝ իչինտէ ախը ու ի՛թա էտէն-
46 լէրի չըգարմազա պաշլատը։ Վէ անլէրէ՝ Խանէմ
'իպատէթխանէ սիր՝ տէյիւ եագըլմըշ իքէն, սիզ
անը Հարամիլէր մաղարասը էթտինիզ՝ տէտի։
47 Վէ հէր կիւն հէյքէլտէ թա՛լիմ էտէր իտի.
լաքին պաշ քեահինլէր վէ 'իւլէմա իլէ գավմընն
րէ՛իսլէրի անը հէլաք էթմէյէ ֆուրսաթ արարլար
48 իտի իսէ տէ, Էտէճէք պիր շէյ պուլմազլար իտի.
գոյյէտա իտի։

ՊԱՊ 20

1 Վ՚Է օր կիւնէրին պիրինտէ Յեսու հէյքէլտէ
խալգա Թա՚լիմ էտիպ՝ պէշարէթի թէպշիր էտեր
լքէն, պաշ քեահինէրը վէ 'Իւլէմա իլէ խոթխյար-
լար պիրլիքտէ իւզէրինէ կէլիպ, անա խիթապէն,
2 Պուհնէարը նէ՝ ապահիյէթլէ իճրա էթտիյինի, եա-
խօտ պու ապահիյէթի սանա վէրէն քի՚մ իտիյինի
3 պիզէ սէօյլէ՝ տէտիլէր։ Վ՚է անլէրէ ճէվապէն՝
4 Պէն տախի սիզէ պիր շէյ սո՚ալ էտէյիմ. Յով-
հաննէսին վաֆթիզի ապտեստո՞ն մը, էօգտա ինսան-
5 տա՚ն մը իտի. պանա սէօյլէյինիզ՝ տէտի։ Անլէր
տախի պիրի պիրի իլէ միւզաքէրէ էտիպ՝ Էյէր ա-
պտեստո տէտէք՝ Եա նի՚չին անա ինսանմատընըզ՝
6 տէյէճէք սիր. Վ՚է էյէր ինսանտան տէտէք, պիւ-
թիւն խալգ պիպի Թաշլար. զիրա Յովհաննէսին
փէյղամպէր օլարգընա գանմըշլար սրբ՝ տէտիլէր։
7 Վ՚է՝ Նէրէտէն օլարգընը պիլմէյիզ ճէվապընը վէր-
8 տիլէր։ Վ՚է Յիսուս անլէրէ՝ Պէն տախի պուհնարը
նէ՝ ապահիյէթլէ էտափարգընմը սիզէ սէօյլէմէմ՝ տէ-
9 տի։ Վ՚է գավմա պու Թէմնիզի սէօյլէմէյէ պաշլա-
մը. Պիր ատէմ պիր պաղ տիքիպ՝ անը պաղճրլա-
րա Թէպլիմ էտերէք խայլի զէմման ղուրպէթէ կիթ-
10 տի։ Վ՚է պաղրն մահսուլընտան վէրմէլէրի իչիւն,
մէվլիմինտէ պաղճրլարա պիր գուլ կէօնտէրտի.
ամմա պաղճրլար անը տէօյիւպ՝ պօշ կէօնտէրտի-
11 լէր։ Վ՚է Թէքրար տիկէր պիր գուլ կէօնտէրտի,
ամմա պուհու տախի տէօյիւպ՝ հագարէթ էթտիք-
12 տէն սօնրա պօշ կէօնտէրտիլէր, Վ՚է Թէքրար իւ-
չիհնճիւ օլարագ՝ պիրինի տահա կէօնտէրտի. ամմա

13 անը տախի հարալայըպ տրշարը սթտրլար։ Վ՚է
պաղ սահիպի՝ նէ՞ հափայըմ. տէվկիւլիւ օղլըմը
կէօնտէրէյիմ, պէլքի անը կէօրսիւքլէրինտէ անա
14 հիւրմէթ էտերլէր՝ տէտի։ Պաղճրլար խէ անը
կէօրսիւքլէրինտէ, պիրի պիրի իլէ սէօյլէյիպ՝ Պու՝
վարիս սիր, մէրասըն պիպէ գալմասը իչիւն կէլինիպ
15 անը էօլսիւրէյիմ՝ տէտիլէր։ Վ՚է անը պաղտան
էճդարրպ էօլսիւրտիւլէր. իմտի պաղ սահիպի ան-
16 լէրէ նէ՞ հափաճադ տրը։ Կէլիպ պու պաղճրլարը
հէլյք էտէճէք. վէ պաղը պաշգալարա վէրէճէք
սիր՝ դէտէ. վէ անլէր իչիթսիքլէրինտէ, Հայա՝ տէ-
17 տիլէր։ Վ՚է անլէրէ նաղտր էտիպ՝ Իմտի Եափու-
ճրլարըն բէտտա էթտիքլէրի Թաշ քէօշէ Թաշը օլ-
18 տա՝ տէյիւ մուհարրէր օլան նէ՞ տիր։ Էէր քիմ
օլ Թաշ իւզէրինէ տիւշէրսէ, փարչլէնէճէք, վէ օ
քիմին իւզէրինէ տիւշէրսէ, անը էզճէք տիր՝ տէ-
19 տի։ Վ՚է պաշ քեահինէրը իլէ 'Իւլէմա պու Թէմ-
սիյի քէնտիլէրինին հագդընտա սէօյլէտիյինի անկ-
լամալարըյլէ, օլ սա՚աթ անը տէր տէսթ էթմէյէ
ֆուրսաթ արատրլար խէ տէ, գավմտան գօրգ-
տրլար։

20 Վ՚է անը կէօրչէյիպ՝ հիւքիւմէթէ վէ վալինին
էլինէ Թէսլիմ էթմէք իւզրէ անը պիր սէօյլէ տիւ-
շիւրմէք իչիւն, սալիհ սուրէթինտէ օլան ճասուս-
21 լար կէօնտէրտիլէր։ Վ՚է անա սո՚ալ էտիպ՝ Էյ
մու՚ալլիմ, պիլիրիզ քի տօղրու սէօյլէյիպ՝ Թա՚լիմ
էտերսին, վէ խաթրա պագմայրպ՝ Ալլահդն Թա-
22 րիգինի հագիգաթ իւզրէ Թա՚լիմ էտերսին. Պիզ՝
Գայսերէ խարաճ վէրմէք ճա՚իզ մի, էօգտա տէյի՚լ
23 մի՝ տէտիլէր։ Ո տախի հիլէլէրինի ֆէհմ էթմէքլէ,

անլերէ՝ պէնի նի՞չիւն թէճրիպէ էտիյօրսընըզ,
24 պանա պիր տինար կէօսթէրինիզ. անտէ օլան սու-
րէթի իլէ եապը քիմի՞ն տիր՝ տէտիքտէ, Գայսէրին՝
25 տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր։ Վ֊է անլերէ՝ Իմոի Գայ-
սէրէ 'ա՞խտ օլանը Գայսէրէ, վէ Ալլահա 'ա՞խտ
26 օլանը Ալլահա էտա էտինիզ՝ տէտի։ Վ֊է անլէր
գավմըն հուզուրընտա անը սէօղլէ թուխթմուզա
գատիր օլմայրպ՝ անըն ճէվապընա թէ՛ ամճիւպ է-
տէրէք սիւքիւթ էյլէտիլէր։

27 Վ֊է գըյամէթի ինքեար էտէն սատուգիլէրտէն
պա'ղըսը անըն եանընտա կէլիպ անա սու՞ալ էտէ-
28 րէք, Էյ մու'ալլիմ, Մովսէս պիպէ՝ Էյէր պիր քիմ
սէնին գարնտաշը էվլատսըզ վէճամ էտէրսէ, ղէվ-
ճէսինի գարնտաշը ալըպ՝ գարնտաշընա գիւրրիյէթ
29 փէյտա էթսին՝ տէյիւ եապմըշ սըր։ Իմոի նէտի
գարնտաշ վար իտի, վէ պիրինճիսի պիր գարը ալըպ՝
30 էվլատսըզ վէճամ էթտի։ Վ֊է օլ գարըյը իքինճի
ալըպ՝ պու տախի էվլատսըզ վէճամ էթտի։
31 Վ֊է իւչիւնճիսիս, վէ Հաքէյա նէտիսի տէ անը
ալըպ՝ էվլատ պրոպմույարագ վէճամ էթտիլէր։
32 Վ֊է ճիւմլէսինտէն սօկրա, գարը տախի վէճամ
33 էթտի։ Իմոի գըյամէթտէ, անլերտէն Հա՞նկըսը-
նըն ղէվճէսի օլսըր. չիւնքի նէտիսինին մէնքուհէսի
34 օլսու՝ տէտիլէր։ Ցիսուս տախի անլերէ ճէվապէն
տէտի քի՝ Պու տիւնեանըն էվլատը թէղէվիւճ
35 էտիպ թէղվիճ օլուննուրլար։ Ամմա օլ տիւնեայա,
վէ գըյամէթ իւլ էմվալթա նա՞իլ օլմազա լայըզ
ի'թիպար օլուննալար նէ թէղէվիւճ էտէրլէր, նէ
36 տէ թէղվիճ օլուննուրլար. Ջիրա արթըզ վէճամ
էտէմէղլէր. չիւնքի մէլա՞իքէ իլէ միւսաւի օլուպ՝

էվլատ Ուլլահ տըրլար, մատամ քի հՀլ ի գըյա-
37 մէթ տիրլէր։ Ամմա Մովսէս տախի չալը ֆըգրա-
սընտա, Բապպա՝ Աբրահամըն Ալլահը վէ Իսահա-
կըն Ալլահը վէ Յակոբըն Ալլահը՝ տէմէսիլէ էմ-
վալթըն գըյամ էտէճէյինի պէյան էթմիշ տիր։
38 Ալլահ իսէ էմվալթըն տէյիլ, ամմա Հայաթտա օ-
լանլարըն Ալլահը տըր. դիրա ճիւմլէսի անա տիրի
39 տիրլէր։ Վ֊է 'իւլէմատան պա'ղըսը ճէվապ վէրիպ՝
40 Եա մու'ալլիմ, կիւղել սէօյլէտին՝ տէտիլէր։ Վ֊է
արթըզ անա պիր շէյ սու՞ալ էթմէյէ ճէսարէթ
էտէմէտիլէր։
41 Վ֊է անլերէ՝ Մէսիհ նա՞սըլ Դաւիթին օղլու տըր՝
42 տէրլէր. Դաւիթ քէնտիսի Մէզմիր քիթապընտա,
43 Բապպ Բապպըմա՝ պէն սէնին տիւշմէնլէրինի այագ-
լարընա պասատագ էտինճէյէտէք սաղըմտա օթուր՝
44 պույուրտու։ Իմոի Դաւիթ անա Բապպ թէճամիյէ
էտէր իսէ նա՞սըլ անըն օղլու տըր՝ տէտի։
45 Վ֊է պիւթիւն գավմ իշիտիր իքէն, շայիրտէրինէ
46 տէտի քի, Կէնիշ էլպիսէ իլէ կէզմէք խաթէյէն վէ
չարշուլարտա սէլամլանմազը վէ սինագօղլարտա
պաշ քիւրսիւլէր վէ զիյաֆէթլէրտէ պաշ սէտիր-
47 լէրի սէվճէն 'իւլէմատան սագընընըզ։ Անլէր տուլ
գարըլարըն էվլէրինի էեյիպ՝ կէօսթէրիշ իչիւն ու-
զուն տու'ալար էտէրլէր. անլէր տահա շիտատէթլի
'ալապա տիւչար օլաճագլար տըր։

ՊԱՊ 21

1 Վ֊է նաղար էտիպ ղէնկինլէրին խապինէյէ հէտիյէ-
2 լէրինի ամտըղլարընը կէօրտիւ։ Վ֊է օրայա ֆագիր
պիր տուլ գարընըն իքի փուլ ամտըղընը տախի

3 կէօրիւպ, Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պու ֆա-
գիր տուլ գարը ճիւմլէսինատէն զիյատե ամթոը։
4 Ջիրա պունլարըն ճիւմլեսի Ալլահա մախսուս օլան
հէսիյէ սանտըղընա ֆալալարընատան ամթոլար.
պու գարը իսէ եօղլըղընատան պիւթիւն նաֆագա-
սընը ամթոը՝ ատո։
5 Վէ պա՛ղլարըն հէյքել հագգընատա՝ կիւզել
թաշլար վէ վագըֆլարլէ միւզէյյէն տիր՝ ատիքլէ-
6 րինատե, Ո տախի՝ Պու կէօրտիւյիւնիւզ շէյլէրատէն,
պիրիսիրի իւզէրինատե երդըլմատըդ հիչ պիր թաշ
7 գալմայաճաղը կիւնլեր կէլէճէք տիր՝ ատո։ Իմոի
անա սո՛ալ էտիպ՝ Եա Մո՛ալիմ, պու շէյլեր
նէ՞ զէման վուգու՝ պուլաճագ, վէ պու շէյլերին
վագը՝ օլաճաղը զէմանըն 'ալամէթի նէ՞ տիր՝ ատ-
8 տիլեր։ Ո տախի՝ Սագընընդը, իսլալ օլունմայասը-
նդը. զիրա չօգ քիմսէլեր իամիմլէ կէլիպ՝ Մե-էհ
պէն իմ, վէ վագըմ եագլաշմըշ տըր՝ ատյէճէքլեր.
9 իմոի անլերե թաագի՝ օլմայընդը։ Վէ ճէնքլեր իլե
իսթիհլալ խապէրլերինի իշիթտիյինիզատե խալխ էթ-
մէյինիզ. զիրա պունլար եվվելա վագը՝ օլմագ կերէք
տիր, ամմա նիհայէթ տեր 'ագապ կելմէլ՝ ատո։
10 Ո զէման անլերե ատո քի՝ Մինլէթ միլլէթ 'ալէյ-
հինե վէ հիւքիւմէթ հիւքիւմէթ 'ալէյհինե գալգը-
11 շըպ։ Նիչէ մահալլերատ շիտատէթլի զէլզելելեր իլե
գըմըլգըլար վէ թա'ունլար օլուպ՝ սէմատան հէյ-
պէթլի շէյլեր վէ պէգյինք 'ալամէթլեր օլաճագ տըր։
12 Ամմա պունլարըն ճիւմլեսինատէն էվվել, սիզի տեր
տէսէթ էտիպ՝ սինաղօղլարա վէ հապսլարա թէսլիմ
էտերէք՝ թէ'ատո էտէճէքլեր, վէ պէնիմ իամիմ
իչիւն մէլիքլեր իլե վալիլեր հուզուրընա ճէլպ օլու-

13 նամագսընդը։ Պու իսէ սիզին իչիւն շէհատէթ էե-
14 րինէ կէչէճէք տիր։ Իմոի խաթըրընդատա օլսուն քի՝
վերէճէյինիզ ճէվապը էվվելճէ թէֆէքքիւր էթ-
15 մէյինիզ։ Ջիրա պէն սիզէ աղրդ վէ հիքմէթ վէ-
րէճէյիմ քի սիզէ մուխալիֆ օլանլարըն ճիւմլեսի
անը ճէրհ վէ մուգավէմէթե մուգթէտիր օլմայա։
16 Վէ վալիտէյն իլե գարնոտաշլար վէ ազրապա վէ
տօսթլար թարաֆընատան տախի էլէ վերիլէճէքսի-
նիզ, վէ սիզատէն պա'ղլարընդը գաթլ էտէճէքլեր.
17 Վէ պէնիմ իամիմ իչիւն ճիւմլե թարաֆընատան
18 պուդղ օլունաճագսընդը։ Լաքին պաշընդըտան պիր
19 դըլ ղայ՝ օլմայաճագ տըր։ Ճանլարընդըզը ասպրը-
նդըզլէ գազանաճագսընդը։
20 Լաքին երուսաղէմի օրտուլարըլէ իհանթա օլուն-
մըշ կէօրտիւյիւնիւզտե, ո զէման անըն խարտպկէ-
21 թինին եագըն օլարդըզնը պիլէսինիզ։ Ո զէման նէ-
հուտիյէտե օլանլար տաղլարա գաչըպ՝ անըն օր-
թասընատա պուլունանլար տըշարը չըդսընլար. վէ
ճիվարլարատա օլանլար տախի անըն իչինէ կիրմէսին-
22 լեր։ Ջիրա ճիւմլե մուհարրեր օլան շէյլերին իթ-
մամը իչիւն, պունլար ինթիդամ կիւնլերի տիր։
23 Ամմա վա՛յ օլ կիւնլերատե համիլե վէ էմզիքլէ օլան-
լարա. զիրա երէր իւզէրինատե պէօյիւք մուսիպէթ
24 վէ պու դավմա ղաղապ օլաճագ տըր։ Վէ գըլըճ
աղզընա տիւշէճէքլեր, վէ ճիւմլե միլլէթլեր իչինէ
էսիր կէօթիւրիւլէճէքլեր. վէ թա'իֆէլերին վագըթ-
լարը թէմամ օլունճայատէք՝ երուսաղէմ թա'ի-
25 ֆէլեր թարաֆընատան փայիմալ օլաճագ։ Վէ կիւ-
նէշ իլե այ վէ երլարըզլարատա 'ալամէթլեր օլաճագ.
վէ երէր իւզէրինատե թա'իֆէլերին հայրէթ իլե իզ

Թիրապը օլուպ՝ ակնիղ վէ տալղալար սէտա վէրէ-
26 րէք, Ատէմլէր գօրգուտան վէ տիւնէա իւղէրինէ
կէլէճէք շէյլէրէ մունթազըը օլմազտան պայըլա-
ճագլար. դիրա սէմաւլաթըն գուվվէթլէրի սարսը-
27 լաճագ տըր։ Վէ օ ղէման Իպն իւլ Ինսանը պու-
լութտա գուտարէթ վէ 'ազիմ ճէլալ իլէ կէլիր կէօ-
28 րէճէքլէր։ Վէ պու շէյլէր վագը' օլմազա պաշլայըն-
ճա, պաշլարընըզը գալարըրպ եօգաըրյա պագընըզ,
դիրա խելասընըզ եագլաշըյօր։
29 Վէ անլէրէ պիր թէմսիլ սէօյլէտի. Ինճիր ա-
30 զաճընա վէ ճիւմլէ աղաճլարա պագընըզ. Ֆիկիս-
լէնտիքլէրի ղէման, պագրպ՝ արթըզ եալ եագրն
31 օլարզընը քէնտիլէյինիզտէն անկլարսընըզ։ Բէզա-
լիք սիզ տաճի պուռնլարըն վագը' օլարզընը կէօր-
տիւյիւնիւզ ղէման մէլէքիւմ Ուլլահըն եագլաշ-
32 արզը մո'լիւմիւնիւզ օլա։ Հադիզաթէն սիզէ ակ-
րիմ քի՝ ճիւմլէսի վագը' օլմայընճա պու նէսլ
33 դէվալ պուլմայաճագ տըր։ Ակմա վէ ղէմին զա՞իլ
34 օլուբ, ամմա սէօյլէրիմ սալա զա՞իլ օլմազ։ Վէ
քէնտիլէրինիզի սագընընըզ, գալալէրինիզ սէրթօշ-
լըզ վէ սէքրիլիք վէ տիւնէէվի էնտիշէլէրիզ սաղըր-
լաշըզ՝ օլ կիւն իւղէրինիզէ անօրզըն եէթիշմէսին.
35 Զիրա պիւթիւն եէր իւղէրինակ սաքին օլանլարըն
ճիւմլէսի իւղէրինէ քէմէնտ կիպի կէլէճէք տիր։
36 Իման սիզ պու վագը' օլաճագ շէյլէրին ճիւմլէ-
սինտէն գուրթուլուպ՝ Իպն իւլ Ինսանըն հուզուռ-
ըընտա տուրմազա լայըզ օլմագ իչիւն, հէր վագըթ-
տու'ա էտէրէք ույանըզ տուրըընըզ։
37 Վէ կիւնտիւզ հէյքէլտէ թա'լիմ էտիպ՝ կէճէ-
լէրի չէգըպ՝ Զէյթունն գոզը ակնիլէն տաղտա կէ-

38 ճէլէր իտի։ Վէ սապահլարը էրքէն պիւթիւն գավմ
անը տինկլէմէք իչիւն հէյքէլտէ եանընա կէլիրլէր
իտի։

ՊԱՊ 22

1 Վէ ֆրսհ տէնիլէն ֆէթիր պայրամը եագլաշարգ-
2 ատա, Պաշ քեահինլէր իլէ 'իւլէմա անը հէլաք էթ-
մէք իչիւն պիր վէսիլէ արայօրլար իտի. դիրա
գավմտան գօրգարլար իտի։
3 Վէ օն իքինէրտէն ատյրլան Իսհաբիօթի լագապլը
4 Յուդանըն տէրուննինէ Շէյթան կիրմէքլէ, 0 տաճի
կիտիպ՝ պաշ քեահինլէր վէ պաշ մուհաֆըզլար
իլէ անլէրէ Նէ վէճհլէ անը Թէսլիմ էտէճէյինէ
5 տա՞իր սէօյլէշտի։ Անլէր տաճի սէվինէրէք, անա
6 ապչէ վէրմէյի Թ'ահհիւա էթտիլէր։ 0 տաճի
վա'տա էտիպ՝ անը քէնտիլէրինէ, խալգ Թէճէմմիւ'
էթմէքսիզին Թէսլիմ էթմէյէ ֆուրսաթ արար
իտի։
7 Վէ ֆրսհ գուրպանըը ղէպհ էթմէտի լագըմ
8 օլան ֆէթիր կիւնիւ կէլտիքտէ, Պետրոս իլէ Յով-
հաննէսի կէօնտէրիպ՝ կիտինիպ, պիղէ ֆրսհը հա-
9 զըրլայընըզ տա եէյէլիմ՝ տէտի։ Անլէր տաճի
անա՝ Նէ՞րէտէ խոթէրսին հազըր էտէյիմ՝ տէ-
10 տիլէր։ 0 տաճի անլէրէ՝ Իշթէ շէհրէ կիրտիյի-
նիպտէ պիր տէսթի սուռ կէօթիւրէն պիր սաէմ սի-
ղէ բասթ կէլէճէք տիր. անըն կիրէճէյի էվէ արար
11 սըրա կիրիպ, Օլ էվին սահիպինէ տէյինիպ՝ քի՝
Մու'ալլիմ սանա՝ Շայիրօլէրիմ իլէ պէրապէր
ֆրսհը եէյէճէյիմ, օտա նէ՞րէտէ տիր՝ տէյօր։
12 Վէ օ սիղէ տէօշէնմիշ ֆէվգանի պիր օտա կէօս-

13 Թերեեմէք տիր. օրատա Հողերլայընըզ՝ տէտի։ Վ՚է
անլէր տախի վարըզ՝ քէնտիլէրինէ տէտիյի կիպի
պուլմադըզ, ֆըսհը Հողերլատըլար։
14 Վ՚է վադթը կէլտիքատե՝ քէնտիսի օն իքի րէսուլ
15 իլէ պէրապէր ասֆրայա օթուրատու։ Վ՚է անլէրէ՝
Պէն էլէմ չէքմէդաէն էյիլէլ, պու ֆըսհը սիզին
16 իլէ պէրապէր էէմէյի ղայէթլէ արղուլէտիմ։ Զիրա
սիզէ տէրիմ քի՝ մէլէքիութ Ուլլահտա իճմամ
օլունճայատ՚է, արթըդ անատէն էէմէյէճէյիմ՝
17 տէտի։ Վ՚է քեատէյի ալըդ շիւքր էթտիքատէն ասկ-
րա՝ Պուհու ալըդ արանըզտա թադտիմ էտինիդ.
18 Զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ մէլէքիութ Ուլլահ կէլին-
ճէյէ տէյին, ամանըն մահսուլընատան իչմէյէճէ-
յիմ՝ տէտի։
19 Վ՚է էքմէք ալըդ շիւքր էթտիքատէն ասկրա փարէ-
լէտի, վէ՝ Պու սիզին իչինէն վէրիլէն պէնիմ ճէսէ-
տիմ տիր. պուհու պէնիմ զիքրիմ իչինէն էյլէյի-
20 նիդ՝ տէյէրէք անլէրէ վէրտի։ Բէղալիք ագշամ
թա՚ամընատան ասկրա, քեատէյի տախի ալըդ՝ Պու
քեատէ սիզին իչինէն տէօքիւլէն դանըմ իլէ օլան
՚ահատ ը ճէտիտա տիր՝ տէտի։
21 Լաբին իշթէ պէնի էլէ վէրէնին էլի պէնիմ իլէ
22 պէրապէր ասֆրանըն իւղէրինատէ տիր։ Վ՚է վագ՚ա
Իսին իւլ ինատան թադտիր օլունադըդը իւղրէ կիտէր.
լաբին վա՚յ էլէ վէրիլմէսինէ վատըթա օլան ատէմէ՝
23 դէթէ։ Անլէր տախի ՚ատճէպա քէնտիլէրինատէն հա՚ն-
կըսը պուհու էտէճէք տիր՝ տէյիւ պիրիպիրինէ
սու՚ալ էթմէյէ պաշլատըլար։
24 Վ՚է անլէրատէն հանկըսը պէդիւք իւթիսար օլու-
նամաղընա տա՚իր արալարընատա միւճատէլէ տախի

25 վագը՝ օլմուշ իտի. Ո տախի անլէրէ Իսհագէն՝
Միլլէթլէրին մէլիքլէրի անլէր իւղէրինէ թէսալլիութ
էտէբլէր, վէ հիւքիւմէթ իճրա էտինլէրէ վէլի ի
26 նի՚մէթ տէնիլիր. Ամմա սիզ պէյլէ օլմայընըզ.
արանըզտա պէյիւք օլան՝ էն քիւչիւք կիպի, վէ
27 րէ՚իս օլան՝ խըտմէթ էտէն կիպի օլսուն։ Զիրա
Հա՚նկըսը պէդիւք տիր, ասֆրատա օթուրա՚ն մը,
Հոզատա խըտմէթ էտէ՚ն մի. ասֆրատա օթուրան
տէյի՚լ մի. պէն իսէ սիզին արանըզտա խըտմէթ-
28 էտէն կիպի իմ։ Վ՚է սիզ թէճրիպէլէրիմտէ պէնիմ
իլէ պէրապէր թէհամմիւլ էտէն քիմսէլէր սինիդ։
29 Վ՚է փէտէրիմ պանա մէլէքիութ թէ՚ահհիւտ էթ-
տիյի կիպի, պէն տէ սիզէ թէ՚ահհիւտ էտէրիմ.
30 Թա քի մէլէքիութիւմտէ ասֆրատանատ էէյիպ իչէ-
սինիդ, վէ թախթլար իւղէրինատէ օթուրուպ՝ Իս-
րայէլին օն իքի սըպթընա Հիւքմ էտէսինիդ՝ տէտի։
31 Վ՚է Բապ՝ Իյա Սիմոն, էյ Սիմոն, իշթէ Շէյ-
32 թան սիզի պուղատայ կիպի էլէմէք իստէտի. Վ՚է
պէն իմանըդ զա՚իլ օլմասըն՝ տէյիւ սէնին իչինէ
տու՚ա էթտիմ. սէն տախի բիւճուլ՝ էթտիյինտէ
33 դարնատաշլարընը ասպիթ էյլէ՝ տէտի։ Ո իսէ անա՝
նա Բապ սէնին իլէ կէրէք Հապատա՝ կէրէք էօլիւմէ
34 կիթմէյէ Հողերը իմ՝ տէտի։ Ո տախի՝ Իյա Պետրոս,
սանա տէրիմ քի՝ սէն պէնի թանըտըղընը իւչ
քէրըէ ինքեատ էթմէտիքճէ, պու կիւն խօրօս
էօթմէյէճէք տիր՝ տէտի։
35 Վ՚է անլէրէ՝ Սիզի քէսէնիդ վէ տաղարճըղընըզ
վէ այագ գապընըզ օլմայարագ կէճատէրատիյիմտէ,
պիր շէյէ իհթիյաճընըզ օլսո՚ւ մը՝ տէմէսի իւղէ-
րինէ, անլէր տախի՝ Խայր, օլմատը՝ տէտիլէր։

36 Պա'տէհաս անլերէ՝ Լաքին շիմոի հէր քիմին քէ-
ատէ, եախօտ տաղարճաղը վար իսէ, ալըքն, վէ
հէր քիմին գըլըճը եօդ իսէ, լիպասընը սաթըպ
37 սաթըն ալըքն։ Զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ վ֊է միւճ-
րիմըէր արասընատա 'ատատ օլունտու՝ տէյիւ մուհար-
բէր օլան պու քէլամ տահա պէնատէ իթմամ
օլունմազ կէրէք տիր. չիւնքի պէնիմ հաղգըմտա
օլան շէյլէրին նիհայէթի կէլմէքտէ տիր՝ տէտի։
38 վ֊է անլէր՝ Եա Բապպ, իչթէ պուրատա իքի գըլըճ
վար՝ տէտիլէր. օ տախի անլէրէ՝ Քեաֆի տիր՝
տէտի։
39 վ֊է չըգըպ 'ատէթի իւզրէ Զէյթուն տաղընա
վարտը. շայիրտլէրի տախի անըն արտընճա կիթ-
40 տիլէր։ վ֊է օլ եէրէ վասըլ օլտըդտա, անլէրէ՝
Իղվայա տիւշմէմէնիզ իչիւն տու'ա էտինիզ՝ տէտի։
41 վ֊է անլէրտէն պիր թաշ աթըմը գատար չէբիլտի,
42 վէ տիզ չէօքիւպ, Էյ փէտէր, էյէր իսթէրսէն,
պու քեատէյի պէնատէն կէչիր. լաքին պէնիմ իրա-
տէթիմ տէյիլ, անճագ սէնինքի օլսուն՝ տէյիւ
43 տու'ա էյլէտի։ վ֊է անա սէմատան պիր մէլէք
44 կէօրիւնիւպ՝ անը գուվվէթլէնտիրիր իտի։ վ֊է 'ա-
զիմ իպթիրապտա պուլունուպ՝ քէմալը կէրմիյլէ
տու'ա էտէրէք թէրի եէր իւզէրինէ տիւշէն իրի
45 գան տամլալարը կիպի իտի։ վ֊է տու'ատան գալ-
գըպ շայիրտլէրինին եանընա կէլտիքտէ, անլէրի
46 քեատէրտէն ույումըշ պուլտու։ վ֊է անլէրէ՝ Նի՞-
չիւն ույույօրսընըզ. իղվայա տիւշմէմէնիզ իչիւն
գալգըպ տու'ա էտինիզ՝ տէտի։
47 Վ֊է օ տահա սէօյլէր իքէն, իչթէ պիր գալապա-
լըգ վէ օն իքիլէրտէն պիրի օլան Յուդա նամ

քիմսէ էօնլէրինճէ կէլէրէք, Յիսուսը էօփմէք իչիւն
48 եանընա կէլտի։ վ֊է Յիսուս անա՝ Էյ Յուդա,
իպն իւլ ինսանը էօփմէ՞քլէ մի էլէ վէրիրսին՝ տէ-
49 տի։ վ֊է էթրաֆընատա օլանլար նէ վուգու՝ պու-
լաճաղընը անկլատըգլարընատա, անա՝ Եա Բապպ,
50 գըլըճլէ վուրալը՞մ մը՝ տէտիլէր։ վ֊է անլէրտէն
պիրի քեահին ի ա'զամըն պէնատէսինէ վուրուպ,
51 անըն սաղ գուլաղընը քէստի։ վ֊է Յիսուս ճէվապ
վէրիպ՝ Պու գատար *քեաֆի տիր՝ տէյէրէք, դու-
52 լաղընա տօդունուպ՝ անա չիֆա վէրտի։ վ֊է Յի-
սուս քենտի իւղէրինէ կէլէն պաշ քեահինլէր իլէ
հէյքէլին պաշ մուհաֆըզլարընա վէ իսթիյարլարա
խիթապէն՝ Չարամի՞ իւղէրինէ կիտէք կիպի մի
53 գըլըճլը վէ սօփալը չըգարընըզ։ պէն հէր կիւն
սիզին իլէ պէրապէր հէյքէլտէ իքէն, պէնիմ
իւղէրիմէ էլ ուզանմատընըզ. ամմա պու սիզին
սա'ատընըզ վէ զուլմէթին հիւքիւմէթի տիր՝
տէտի։
54 Վ֊է անը թուտուպ կէօթիւրտիւլէր, վէ քեա-
հին ի ա'զամըն խանէսի իչինէ կէօթիւրտիւլէր.
Պետրոս տախի ուզագտան արտը սըրա կիտիյօր ի-
55 տի։ վ֊է հավլուընըն օրթասընատա աթէշ եագըպ՝
պիրլիքտէ օթուրտըգլարընատա, Պետրոս տախի ա-
56 րալարընատա օթուրտու։ վ֊է պիր ճարիյէ անը ա-
թէշին եանընատա օթուրուր կէօրմէքլէ, անա տիգ-
գանլէ պագըպ՝ Պու տախի անըն իլէ պէրապէր ի-
57 տի՝ տէտի։ Ո իսէ՝ Էյ գարը, պէն անը թանը-
58 մամ՝ տէյիւ անը ինքեար էթտի։ վ֊է պիր ազ

*Եուն. պրոգընըզ

սօկրա անը տիկէը պիրի կէօրիւպ՝ Սէն տախի անլէրտէն սին՝ տէտիյինտէ, Պետրոս՝ Իյ ատէմ,
59 տէյիլ իմ՝ տէտի։ Վէ թադրիսկէն պիր սա՛թ միւրուրինտէ՝ տիկէը պիր քիմսէ Թէ՛քիտ էտիպ՝
Ֆիլ հադիգէ պու տախի անըն իլէ պէրապէր իտի,
60 չիւնքի Գալիլէալը տըր՝ տէտի։ Ամմա Պետրոս՝ Իյ ատէմ, նէ սէօյլէտիյինկի պիլմէմ՝ տէտի. վէ տէր
՚ադասպ քէնտիսի տահա սէօյլէր իքէն, խօրօս էօթ-
61 տիւ։ Վէ Բապպ տէօնիւպ Պետրոսա պագտը. վէ Պետրոս Բապպըն քէնտինէ՝ խօրօս էօթմէզտէն էվ-
վէլ, սէն պէնի իւչ քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝
62 տէտիյի սէօզիւ խաթըրընա կէթիրտի։ Վէ Պետրոս տըշարըյա չըգըպ ածը ածը ադլատը։
63 Վէ Յիսուսը պէքլէյէն ատէմլէր անը խոթիհզա
64 էտերէք՝ տէօյերլէր իտի։ Վէ պաշընը էօրթիւպ եիւգիւնէ վուրարագ, անա սու՛ալ էտիպ՝ Սանա
վուրան քի՛մ իտիյինի փէյղամպէրլիք էյլէ՝ տէր-
65 լէր իտի։ Վէ քիւֆր էտերէք, ՚ալէյհինտէ տահա նիչէ շէյլէր սէօյլէրլէր իտի։
66 Վէ կիւնահիւզ օլտըգտա, միլլէթ իխթիյարլարը իլէ պաշ քեահինլէր վէ ՚իւլէմա ճէմ՚ օլտըլար վէ
անը քէնտիլէրին միլլէթ մէճլիսինէ կէօթիւրիւպ,
67 Ակսիհ սէ՞ն մի սին, պիզէ սէօյլէ՝ տէտիլէր. օ տա-
խի անլէրէ՝ Իյէր սիզէ սէօյլէսէմ, հիչ ինանմազ
68 սընըզ. վէ էյէր սու՛ալ էթսէմ տախի՝ նէ ճէվապ
69 վէրիր, նէ տէ սալը վէրիրսինիզ։ Պունտան պէօյլէ Իսն իւլ ինսան գուտրէթ Ուլլահընն սաղընտա օ-
70 թուրաճագ տըր՝ տէտի։ Վէ ճիւմլէսի՝ Էօյլէ իսէ սէն Իսն Ուլլա՞հ մը սըն՝ տէտիլէր. օ տախի անլէ-
71 րէ՝ Տէտիյինիզ կիպի իմ՝ տէտի։ Վէ անլէր՝ Ար-

թըգ պիզէ չէհատէթ նէ՞ լազըմ տըր. զիրա քէնտիմիզ անըն ադըլընտան իչիթտիգ՝ տէտիլէր։

ՊԱՊ 23

1 Վէ անլէրին պիւթիւն ճիւմհուրը դալգըպ անը
2 Պիղատոսա կէօթիւրտիւլէր։ Վէ անը իթթիհամ էթմէյէ պաշլայըպ՝ Պունու միլլէթի ազտըրմագ-
տա վէ՝ պէն մէսիհ մելիք իմ տէյէրէք՝ Գայսէրէ խարաճ վէրմէքտէն մէն՝ էթմէքտէ պուլտըգ՝ տէ-
3 տիլէր։ Վէ Պիղատոս անա՝ եէհուտիլէրին մելիքի սէ՞ն մի սին տէյիւ սու՛ալ էյլէտիքտէ, օ տախի
անա ճէվապէն՝ Սէօյլէտիյինկ կիպի տիր՝ տէտի։
4 Վէ Պիղատոս պաշ քեահինլէր իլէ խալգա՝ Պու
ատէմտէ հիչ պիր ճիւրմ պուլմայօրում՝ տէտի։
5 Ամմա անլէր իսրար էտերէք՝ Գալիլէատան պաշլա-
յըպ թա պուրայա գատար, պիւթիւն եէհուտի-
յէտէ թա՛լիմ իլէ գավմը թահրիք էտիյօր՝ տէտի-
6 լէր։ Վէ Պիղատոս Գալիլէա լաֆընը իշիթմէքլէ՝
Օլ ատէմ Գալիլէալը՞ մը տըր՝ տէյիւ սու՛ալ է-
7 տիպ, Հէրովդէսին տա՛իրէ ի հիւքիւմէթինտէն օլ
տըղընը ակլատըգտա, Հէրովդէս՝ օլ կիւնլէրտէ
Երուսաղէմտէ պուլունտուղը ճիհէթլէ՝ անը անըն
եանընա կէօնտէրտի։
8 Վէ Հէրովդէս Յիսուսը կէօրտիւքտէ, պէյատէ-
սիյլէ մէսրուր օլտու, զիրա անըն հագգընտա չօգ
շէյլէր իշիթտիյի իչիւն՝ անը խայլի զէմանտան պէ-
րու կէօրմէք իսթէյէրէք, անըն էլիյլէ իճրա օլու-
նան պիր ՚ալամէթ միւշահէտէ էթմէք իւմիտինտէ
9 իտի։ Վէ անա չօգ սէօզլէրլէ սու՛ալ էթտի իսէ տէ,
10 պիր ճէվապ վէրմէտի։ Վէ պաշ քեահինլէր իլէ

'իւլէմա տուրուպ՝ անը շիտուէթլէ էթթիհամ էտէր-
11 լէր իտի. Հէրովդէս տախի 'ասքէրլէրի իլէ պէրա-
պէր անը թահդիր վէ իսթիհզա էթտիքտէն սօնրա,
անա փարլագ պիր լիպաս կիյտիրիպ՝ Պիղատոս
12 կէրի կէօնտէրտի։ Վէ օր կիւնտէ Պիղատոս իլէ
Հէրովդէս պիրիպիրի իլէ տօսթ օլտրլար, զիրա մու-
դատատէմա արալարընտա 'ատավէթի վար իտի։
13 Վէ Պիղատոս պաշ քեահինլէր վէ րէ'իսլեր իլէ
դավմը պիր եէրէ ճէմ' էտիպ, անլէրէ խիթապէն,
14 Պու ատէմի խալգը ազտըրըյօր՝ տէյիւ պանա կէ-
թիրտինիզ. վէ իշթէ պէն սիզին հուզուրընըզտա
թէֆթիշ էտիպ պու ատէմ 'ալէյհինտէ շիքայէթի
էթտիյինիզ շէյլէրտէն պիր ճիւրմ անտէ պուլմա-
15 տըմ. Նէ տէ Հէրովդէս պո՞ւյո՞ւ. զիրա սիզի անըն
հանընտա կէօնտէրտիմ իսէ տէ, իշթէ անըն էլիյլէ
դաթլէ միւսթահագգ պիր շէյ հասիլմատըզ տըր։
16 Պու էճլատէն անը թէ'տիպ էթտիքտէն սօնրա սալը
17 վէրէյիմ՝ տէտի։ Վէ հէր պայրամտա անլէրէ պիր
18 քիմսէ սալը վէրմէսի լազըմ իտի։ Վէ ճիւմլէսի
պիրտէն՝ Պօնթու դալտըր վէ Բարաբբայը պիպէ սալը
19 վէր՝ տէյիւ պաղըրտըլար։ Պու քիմսէ տախի շէհրտէ
վուգու' պուլմուշ պիր իսթիլալ վէ գաթլ իչիւն
20 հապսխանէյէ աթըլմըշ իտի։ Լաքին Պիղատոս Յի-
սուսը սալը վէրմէք իսթէմէքլէ՝ թէքրար քէլամ
21 իրտա էյլէտի իսէ տէ, Անլէր՝ Սալը էյլէ, անը սալը
22 էյլէ՝ տէյիւ պաղըրըրլար իտի։ Ո տախի իւչիւնճիւ
տէ'ա օլարագ անլէրէ՝ Եա պու ատէմ նէ՞ քէօ-
թիւլիւք էշլէտի, անտէ գաթլի մուճիպ պիր ճիւրմ
պուլմատըղըմ ճիւհէթլէ, անը թէ'տիպ էթտիքտէն
23 սօնրա սալը վէրէյիմ՝ տէտի։ Ամմա անլէր 'ազիմ

սէտալաթլէ մուսիրրանէ անըն սալը օլունմատըն
թալէպ էտէրլէր իտի. վէ անլէրին վէ պաշ քեա-
24 հինլէրին սէտալաթը ղալիպ կէլմէթլէ, Պիղատոս
25 մէթլուպլարընըն իճրասընա հիւքմ էթտի. Շէյլէ
քի իսթիլալ վէ գաթլ իչիւն մահպուս պուլունուպ
թալէպ էթտիքլէրի քիմսէյի անլէրէ սալը վէրտի,
վէ Յիսուսը անլէրին միւրատընա թէսլիմ էթտի։
26 Անլէր տախի անը կէօթիւրիւր իքէն թարլատան
կէլէն Սիմոն նամինտա Գիրինէլի պիր քիմսէյի թու-
թուպ, խաչը Յիսուսըն արտը սըրա կէօթիւրմէք
27 իչիւն անըն իւզէրինէ գօյտըլար։ Վէ կէրէք խալգ-
տան վէ կէրէք անըն իչիւն աղլայըպ տէօյինէն
գարըլարտան պիր պէօյիւք ճէմա'աթ արտը սըրա
28 կիտէր իքէն, Յիսուս մէրդումէլէրէ թէվէճճիւհ
էտիպ՝ Էյ Երուսաղէմ գըզլարը, պէնիմ իչիւն աղ-
լամայընըզ, անճագ քէնտինիզ իլէ էվլատընըզ իչիւն
29 աղլայընըզ։ Զիրա իշթէ՝ Նէ մութլու 'ագիրլէրէ
վէ տօղուրմայընըզ բահմլէրէ, վէ էմզիրմէմիշ մէմէ-
30 լէրէ՝ տէյէճէքլէրի կիւնլէր կէլիյօր։ Ո զէման տաղ-
լարա՝ Իւզէրիմիզէ տիւշինիւզ, վէ պայըրլարա՝
31 Պիզի էօրթիւնիւզ՝ տէմէյէ պաշլայաճաղլար։ Զիրա
էյէր եաշ աղաճա պու շէյլէրի էտէրլէրսէ, գու-
րույա նէ՞ օլաճագ տըր՝ տէտի։
32 Վէ անըն իլէ պէրապէր գաթլ օլունմագ իւզրէ,
33 տիկէր իքի միւճրիմ կէօթիւրիւլիւ։ Վէ Գաֆա
տէնիլէն մահալէ կէլտիքլէրինտէ, օրատա անը վէ
պիրի սաղընտա վէ օլ պիրի սօլընտա օլարագ՝ օլ
34 միւճրիմլէրի խաչա կէրտիլէր։ Յիսուս տախի՝ Էյ
Փէտէր, անլէրի 'ափվ էյլէ, զիրա նէ եափտըգլա-
րընը պիլմէզլէր՝ տէտի։ Վէ էլպիսէսինի՝ գօյ'ա

35 ամենաբաղ թագսիմ էթուիլէր։ Խալգ տախի տուբուպ ակյր էտերէք, անլեր իլէ պերապեր բէ՛իսլեր տախի ՚ն իսթիհզա էտիպ՝ Գ՚այրիլէրինի գուբթաբաթը, էյէր Ա՚լլահըն միւնթէխապը օլան Մէսիհ իսէ, քէնտի քէնտինի գուբթաբասըն՝ տէրլէր իսի։
36 Վ՚է ՚սաքերլեր տախի էադլաշըպ՝ անա սիրքէ տու-
37 նարագ, էյէր ԵՀՈՒԱՀԻԼԷՐԻՆ մէյնի սէն իսէն, քէնտինի գուբթաբ՝ տէյիւ անը իսթիհզա էտերլեր իսի։
38 Վ՚է անըն իւզէրինտէ Եուհաննի վէ Լաթինի վէ ՚Իպրանի հարֆլարըդ՚ԷՐ՝ ՊՈՒ ԵՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ ՄԻԼԻՑԻ ՏԻՐ՝ տէյիւ էադլըը պիր էաֆթա վար իսի։

39 Վ՚է սաբըմըշ միւճրիմլէրին պիրի անա քիւֆր էտիպ՝ էյէր սէն Մէսիհ իսէն, քէնտինի վէ պիրի
40 գուբթաբ՝ տէտի։ Վ՚է տիկէրի ճէվապ վէրիպ անը թէքթիր էտերէք՝ Սէն հէմման օլ մոհքիմիյէթ սա-
41 Թրնտա իքէն Ա՚լլահտան գօրգմա՞զ մը սըն։ Վ՚է պիրզ հադգ իւզրէ տահէ՛մ էզ. զիրա ա՚մալըմըզըն ճէզասընը չէքիյօրըզ. ամմա պու ատէմ էօլսըզ
42 պիր հարէքէթտէ պուլունմատը՝ տէտի։ Վ՚է Յիսուս խիթապէն՝ նա Բապպ, մէլէքիւԹիւկտէ կէզ-
43 տիյնի վազըթ պէնի Թէզէքքիւր էյլէ՝ տէտի։ Յիսուս տախի անա՝ Չադիգաթէն սանա տէրիմ քի՝ պու կիւն պէնիմ իլէ պերապեր ճէննէթտէ օլաճաղաբն՝ տէտի։
44 Վ՚է սա՚աթ այԹը բատաէլերինտէ իսի, վէ սա՚աթ
մօդուզատէք պիւԹիւն եէր իւզէրինտէ գարանլըզ
45 օլուպ, կիւնէշ գարարտը, վէ հէյքէլին փէրտէսի
46 օրԹասընտան էըրԹըլըը։ Վ՚է Յիսուս եիւքսէք սէսլէ փէրեատ էտիպ՝ Էյ Փետէր, րուհըմը սէնին

էլլէրինէ Թէսլիմ էտերիմ՝ տէտի. վէ պուհնու սէօյլէյիպ Թէսլիմ ի րուհ էթտի։
47 Վ՚է եիւզ պաշը վագը՚այը կէօրտիւքտէ, Ա՚լլահ
համտ էտիպ՝ Չադիգաթէն պու ատէմ սալիհ իսի՝
48 տէտի։ Վ՚է պուհնու Թէմմաշա իչիւն ճէմ՚ օլան պիւԹիւն խալգ վագը՚ օլան շէյլէրի կէօրմէքլէ,
49 կէօքսէրինի տէօյէրէք ՚ավտեթ էթտիլեր։ Վ՚է ճիւմլէ աշինալարը վէ Գալիլեատան անըն արտը սըրա կէլէն գարըլար պու շէյլէրի կէօրէրէք, ուզագատան տուրույօրլար իսի։
50 Վ՚է իշԹէ ԵՀՈՒտիլէրին Արիմաթիա նամ շէհ-
51 րինտէն օլտպ՝ շուրա ա՚զասընտան, Վ՚է ֆ-ւ-ր մէշվէրէթ վէ ֆի՚իլէրինէ բիզա վէրմէմիշ օլան Յովսէփ իսմինտէ սալիհ վէ ՚ատիլ վէ մէլէքիւթ Ո՚ւ-
52 լահա մինԹաղըր պիր ատէմ, Պիղատոսըն կանընա
53 կիտիպ՝ Յիսուսըն ճէսէտինի Թալէպ էյլէտի։ Վ՚է անը էնտիրիպ պիր քէթէն պէղինէ սարտը, վէ անը գայատա ցուլմըշ վէ հիչ պիր վագըթ քիմսէ գո-
54 նուլմամըշ պիր գապր իչինէ գօտտու։ Վ՚է օլ կիւն Թէտարիք կիւնիւ օլուպ՝ սէլԹ կիւնիւ տախի եագլաշըյօր իսի։
55 Վ՚է Գալիլեատան անըն իլէ պերապեր կէլէն գարըլար արտը սըրա վարըպ՝ գապրը վէ անըն ճէսէ-
56 տինին նասըլ գօնուլտըղընը կէօրտիւլէր։ Վ՚է տէօնիւպ պէհարլար վէ խոշ բա՚իհալը եաղլար հազըրլայըպ՝ էմր մուճէպինճէ սէպԹ կիւնիւնտէ խիԹիրահաԹ էթտիլէր։

ՊՍՊ 24

1 Վ՚է հաֆԹանըն պիրինճի կիւնիւ սէհէր վագԹընը-

տա հաղբրլատբգլարը պեհարլարը կեթիրիպ՝ գապրա
կելտիլեը. վե անլեր իլե պերապեր սա՛իրելեր տախի
2 վար իտի։ Վ֊է Թաշը գապրտան եռվարլանմըշ
3 պռւլըպ, Իչերիյե կիրաիքլերինտե՝ Բապպ Յհռւսըն
4 ճեսեհինի պռւլմատրլար։ Վ֊է անլեր պռւնտան տօ-
լայը հայրեթտե իքեն, իշթե եանլարընտա նռւբանի
5 ելպհսելի իքի ատեմ տռւպտռւ. Մերդռւմելեր տախի
պիյատեսիյլե գօրդռւպ եիւղլերինի եերե էյմեքտե
իքեն, անլերե տետիլեր քի՝ Նի՞չիւն հայատնտա օ-
6 լանը էօլիւլեր արատընտա արայօրսընրդ. Պռւրատա
տէյիլ տիր, ամմա գըյամ էթտի. քենտիսի տա-
7 հա Գալիլեատա իքեն, Իպն իւլ ինտան կիւնտահ-
քեար ատեմլեր ելինե Թէօլիմ օլըննռւպ՝ ատպ օ-
լռւնմազ վե իւչիւնճիւ կիւնիւ գրյամ էթմեք կե-
րեք տիր՝ տէյիւ սիզե նատրլ սէօյլետիյինի խաթ-
8 րընրզա կէթիրինիլ։ Անլեր տախի սէօղլերինի խա-
9 Թրրա կէթիրտիլեր։ Վ֊է գապրտան տէօնիւպ՝ պռւ
շէյլերին ճիւմլեսինի օն պիրլերե վե սա՛իրլերին
10 ճիւմլեսինե նազլ էթտիլեր։ Վ֊է պռւ շէյլերի րե-
սռւլլերե սէօյլեյինլեր Մեճտելի Մարիամ իլե Յով-
հաննա վե Յակոբոսըն ննռւը Մարիամ վե անլեր
11 իլե պերապեր տիկեր գարըլար իտի։ Վ֊է մերգռւ-
մելերին սէօղլերի անլերին 'ինտինտե պօշ լագըրտը
12 կիպի կէօրիւնմեքլե, անլերե իննանմատրլար։ Ամմա
Պետրոս գալգըպ՝ գապրա սէյիրթտի, վե էյիլիպ
քեֆինին եալընրդ տռւրտրդընը կէօրմեսիյլե, վադը՝
օլան շէյե քենտի քենտինե Թէ՛աճճիւպ էտերեք
կէթտի։
13 Վ֊է իշթե օլ կիւնտե՝ անլերտեն իքի քիմսե երռւ-
սաղեմտեն ալթմըշ օգ ռթըմը մեսաֆեյտե վադը՝

14 'Էմմռւս նամ պիր քեօյե կիթմեքտե իքեն, Ձիւմլե
պռւ վռւգռւ'ռթըն հագդընտա պիրիպիրի իլե սէօյ-
15 լեշիօրլար իտի։ Վ֊է անլեր սէօյլեշիպ միսպա-
հեսե էտեր իքեն, Յիսռւս պիզզռթ եագըն կելիպ՝
16 պերապեր կիտիյօր իտի։ Վ֊է կէօղլերի թռւթռւլ-
17 մըշ օլմազլե, անը Թանը յամռւտրլար։ Վ֊է անլերե՝
Սիզ եիւրիւր իքեն մահզռւն օլարագ, պիրիպիրի-
նիզ իլե շռւ սէօյլեշտիյինիզ սէօղլեր նե՞ տիր՝
18 տէտի։ Վ֊է անլերտեն պիրի օլան Քլէօփաս նամ
քիմսե ննա ճեվապէն՝ Երռւսաղէմտե պռւ կիւն-
լերտե վռւգռւ՝ պռւլան շէյլերտեն խապերտար օլ-
մատրգ միսաֆիր եալընրդ սէ՞ն մի գալտըն՝ տէ-
19 տի։ Վ֊է անլերե՝ Հա՞նկը շէյլեր՝ տեմեսի իւգերինե,
անլեր տախի ննա տէտիլեր քի՝ Ալլահ՚ըն վե պիւ-
Թիւն գաիմըն 'ինտինտե 'ամելտե վե քելամռւա
գռւվվեթլի պիր վեչղամպեր օլան Նազարէթլի Յի-
20 սռւսըն հագդընտա վռւգռւ՝ պռւլան շէյլեր. Վ֊է
պաշ քհահինլեր իլե բէ՛իսլերիմիզ անը գաթլե
հիւքմ օլռւնմազ իչիւն Թէօլիմ էտիպ՝ սալգ էթ-
21 տիլեր. Պիզ իսկ Իսրայելի խելաս էտեճեք օ տըր՝
տէյիւ իւմիտ էտիյօր իտիք. Ֆագաթ պռւ ճիւմ-
լեսինե մի՛տտա, պռւ շէյլեր վադը՝ օլալը պռւ կիւն
22 իւչիւնճիւ կիւն տիր։ Չէմ տախի պիզտեն պա՛զը
գարըլար սեհեր վագթընտա գապրա վարըպ անըն
23 ճեսեհինի պռւլմայըպ տտ, Հայատնտա օլտըգընը
խապեր վերեն մելեքլեր զռւհռւրընը կէօրտիք՝ տե-
24 մելերիյլե կելիպ պիզի հայրեթտե պրագտրլար։ Վ֊է
պիզիմ իլե պերապեր օլանլարտան պա՛զըսը գապրա
վարըպ՝ հեման գարըլարըն տեհիքլերի կիպի պռւլ-
25 տրլար իսկ տե, քենտիսինի կէօրմետիլեր։ Ո տախի

անլերէ՝ Իյ ֆէհմիզվէ փէյղամպերլէրին ճիւմլէ
աէօյլէտիքլէրինէ ինանմազտա գալալի ղալիզ օլան-
26 լար, Քրիստոսըն պու շէյլերի չէքիպ՝ քէնոտի ճէ-
27 լալինէ կիրմէտի կերէք տէյի՞ը մի իտի՝ տէտի։ Վէ
Մովսէստէն վէ հէփ փէյղամպերլէրտէն պաշլայըպ
ճիւմլէ քիթապլարտա քէնոտինին հագդընտա պու-
28 լունան շէյլերի անլերէ թէֆսիր էյլէտի։ Վէ վա-
րաճագլարը քէօյէ եաղլաշտըղլարընտա, քէնոտիսի
29 տահա իլերի կիտեր կիսի կէօսթէրտի։ Անլեր
տախի անա իպրամ էտիպ՝ Պիսիմ իլէ գալ, զիրա
ագշամ իւսթիւ օլուպ կիւն ղէվալ պուլմազտա
տըր՝ տէտիլեր. օ տախի անլեր իլէ պերապեր գալը
30 մազ իչիւն իչերի կիրտի։ Վէ օ անլեր իլէ սօֆրա-
տա օթուրտըղընտա, էքմէյի ալըպ պերէքէթ
տու՛ասը օգուտըգտան սօնրա՝ փարէլէյիպ անլերէ
31 վէրտիքտէ, Անլերին կէօղլերի աչըլըպ՝ անը թանը-
32 տըլար, օ իսէ անլերտէն նիհան օլտու։ Վէ պիրի-
պիրինէ՝ Եօլտա քէնոտիսի պիսիլ աէօյլեր վէ քի-
թապլարը թէֆսիր էտեր իքէն, գալպիմիզ տէրու-
նիմիզտէ հանմա՞զ մը իտի՝ տէտիլեր։
33 Վէ օլ սա՛աթ գալդըպ՝ ներուսաղէմէ ՛ավտէթ
էտէրէք, օն պիրլեր իլէ րէֆիգլերինի ճէմ՛ օլմուշ
34 պուլտըլար. Անլեր տախի՝ Հագիգաթէն Բտպպ գը-
յամ էթմիշ տիր, վէ Սիմոնա կէօրիւնտիւ՝ տէյօր-
35 լար իտի։ Պունլար տախի հօլտա օլան վուգու՛աթը
վէ էքմէյի փարէլէտիքտէ քէնոտիլերինէ նասըլ
մա՛լիամ օլտըղընը նագլ էթտիլեր։
36 Վէ անլեր պու շէյլերի աէօյլեր իքէն, Յիսուս
պիզգաթ օրթալարընտա տուրուպ անլերէ՝ Սէլամ
37 սիզէ՝ տէտի։ Անլեր իսկ շաշըպ գօրգարագ, պիր

38 բուհ կէօրտիւքլէրի զանընտա իտիլեր։ Վէ ան-
լերէ խիթապէն՝ Նի՞չիւն միւղթարիպ օլտընըզ, վէ
նի՞չիւն գալպլերինիզտէ էֆքեար զուհուր էտիյօր։
39 Էլլերիմէ վէ պյագլարըմա պագընըզ քի պիզգաթ
պէն իմ. պէնի լէմս էտիպ պագընըզ, զիրա բուհըն
էթի վէ քէմիքլերի հօգ տըր, նասըլ քի պէնտէ
40 վար իտիյինի կէօրիւյօրսընըզ՝ տէտի։ Վէ պունու
աէօյլէյիպ՝ անլերէ էլլերի իլէ պյագլարընը կէօս-
41 թէրտի։ Անլեր տախի մէսէրլէթլերինտէն հէնուզ
հինանմայըպ՝ թէ՛ աճճիւպ էթմէքտէ իքէն, անլերէ՝
42 Պուրատա պիր եէյէճէյինիզ վա՞ր մը՝ տէտի։ Վէ
անլեր անա պիր փարչա փիշմիշ պալըգ վէ պիր
43 մըգտար կէօմէճ պալը վէրտիլեր։ Վէ ալըպ եօնլե-
44 րինտէ եէմի։ Պա՛տէհու անլերէ խիթապէն՝ Տահա
սիզին իլէ պերապեր իքէն, պէնիմ հագդընտա
Մովսէսին թէվրաթընտա վէ փէյղամպերլէրտէ վէ
մէզամիրտէ ճիւմլէ մուհարրեր օլան շէյլեր նիմտամ
օլուննտագ կէրէք տիր՝ տէյիւ սիզէ աէօյլէտիյիմ
45 աէօպլեր պունլար տըր՝ տէտի։ Ո պէմտան քիթապ-
46 լարը անկլամագ իչիւն զիհնլերինի աչտը։ Վէ ան-
լերէ խիթապէն՝ Պէօյլէ եազըլմըշ տըր, վէ Քրիս-
տոսա պէօյլէ ելէմ չէքիպ՝ իւչիւնճիւ կիւնիւ էմ
47 վաթտան գըյամ էթմէք, վէ Երուսաղէմտէն
պաշլանարագ, ճիւմլէ թա՛ֆէլերէ անըն իսմինտէ
թէվպէ վէ կիւնահլար ՛աֆվը վա՛զ օլուննտագ կէ-
48 րէք իտի։ Վէ սիզ պու շէյլերին շահիտլերի սինիզ։
49 Վէ իշթէ պէն իւղերինիզէ փէտէերիմին վա՛տընը
կէօնտէրիրիմ. սիզ իսէ հօգարըտան գուվվէթէ
կիյտիրիլինճէյէ տէյին Երուսաղէմ շէհրինտէ իգա-
մէթ էտինիզ՝ տէտի։

50 վ՚է անլէրի թա ՚ռեհմանիայա գաւառը տըշարը
չըգ՚արըպ, էլլէրինի գալտըրարագ՝ անլէրէ խայը
51 տու՚ա էլլէտի։ վ՚է անլէրէ խայը տու՚ա էտեր
իքէն, անլէրտէն այըրըլըպ ա՚էմայա ՚ուրուճ էլլէտի։
52 վ՚է անլէր անա ա՚էճաէ գըլըպ՝ քէմալը մէսէրրէթ-
53 լէ եըուսաղէմէ ՚ավաէթ է՚թիլէր. վ՚է տա՚իմ էլ
էվգաթ հէյըթէլտէ Ա՚լահա համա ու ա՚էնա է՚թ-
մէքտէ իսիլէր։ Ա՚մին։

ԻՆՃԻԼ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԻՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻՒԶՐԷ

ՊԱՊ 1

1 Պէլամ իպթիտաատէ մէվճուտա իտի, վէ Պէլամ
Ա՚լահընն նէզտինտէ իտի, վէ Պէլամ Ա՚լահ իտի։
2 Պու Պէլամ իպթիտաատէ Ա՚լահընն նէզտինտէ իտի։
3 Հէր շէյ անըն վասըթասըյլէ վիճուտէ կէլտի, վէ
վիճուտէ կէլմիշ օլանլարտան անսըզ պիր շէյ
4 վիճուտէ կէլմէտի։ Հայաթ անտէ իտի, հայաթ
5 տախի ատէմլէրին նուրու իտի։ վ՚է նուր զուլմէթ-
տէ զիյա վէրիր, զուլմէթ տախի անը իտրաք է՚թ-
մէզ իտի։
6 Ա՚լահ Թարաֆընտան իրսալ օլունմըշ Յովհան-
7 նէս իսմինտէ պիր ատէմ վար իտի։ Իշպու ատէմ
շէհատէթ իչուն կէլտի, թա քի նուրըն հագգընտա
շէհատէթ է՚թմէսիյլէ, ճիւմլէ ատէմլէր անըն վա-
8 սըթասըյլէ իմանտա կէլէլէր։ Պէնտիսի օլ նուր օլ-
մայըպ, անճագ նուր հագգընտա շէհատէթ է՚թ-
մէք իչուն իտի։
9 Տիւնեայա *կէլէն հէր պիր ատէմի թէնվիր էտէն
10 նուր ը հագիգի օ իտի։ Տիւնեատա իտի, տիւնեա
տախի անըն վասըթասըյլէ վիճուտէ կէլտի իսէ
11 տէ, տիւնեա անը թանըմատը։ Պէնտինինքինէ կէլ-
տի, վէ քէնտինինքիլէր անը գապուլ է՚թմէտիլէր։

*Եաէօ՝ կէլէրէք

12 Ամմա հէր քիմ անը դապուլ էթուի իսէ, անլէրէ,
էա՛նի իամինէ իմանն էտէնլէրէ էվլատ Ուլլահ օլ
13 մադլուղա սէլահիյէթ վէրսի։ Պուննլարըն Թէվէլլիւ-
տիւ տախի նէ գանատան վէ նէ Թէնն իրատէթինատէն
վէ նէ տէ ինսան իրատէթինատէն, անճագ Ալլահ-
14 տան իսի։ Վ՚է Քէլամ Թէնն օլուպ՝ 'ինսայէթ վէ
հագիգաթլէ մէմլու օլարագ, արամըզտա սաքին
օլտու. պիզ տախի անըն ճէլալինի փէտէրին իպն ի
վահիտինին ճէլալի տէյիւ կէօրտիւք։
15 Յովհաննէս անըն հագդընտա շէհատէթ էտիպ
նիտա էտէրէք, տէսի քի՝ պէնատէն սօնրա կէլիպ,
պանա Թէգաատիւմ էտէր՝ տէսիյիմ զաթ պու-
16 տըր, չիւնքի պէնատէն մուգաատէմ իսի։ Վ՚է անըն
ֆայլընտան պիզ ճիւմլէմիզ 'ինսայէթ լուզերինէ
17 'ինսայէթէ նա՞իլ օլտըգ։ Զիրա շէրի՛աթ Մովսէս
վասըթասըյլէ վէրիլսի, ամմա 'ինսայէթ իլէ հագի-
18 գաթ Յիսուս Քրիստոս վասըթասըյլէ օլտու։ Ալ-
լահը ասլա պիր քիմսէ կէօրմէմիշ տիր. «Ծ֊ֆ֊ֆ փէ-
տէրին գուճաղընտա օլան իպն ի վահիտ քէնտիսի
«Ծ֊ը պէյան էյլէտի։
19 Վ՚է եէհուտիլէր երուսաղէմտէն Յովհաննէսէ՝
Սէն քի՞մ սին՝ տէյիւ սու՛ալ էթմէք իւզրէ, քեա-
հինլէր իլէ Լէվիլիլէր կէօնտէրտիքլէրի ղէման, անըն
20 շէհատէթի պու տըր, էա՛նի իգրար էտիպ ինքեար
էթմէյէրէք՝ պէն Մէսիհ տէյիլ իմ՝ տէյիւ իգրար
21 էթտի։ Վ՚է անա՝ Էյլէ իսէ նէ՞, սէն Եղիա՞ մը սըն՝
տէյիւ սու՛ալ էթտիքլէրինտէ, օ տախի՝ Տէյիլ իմ՝
տէտի. Սէն շօլ փէյղամպէ՞ր մի սին՝ փէռէ֊ղէրինտէ,
22 Թայր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի։ Օլ վագըթ անա՝
Սէն քի՞մ սին. «Էօյլէ քի պիզի կէօնտէրէնլէրէ ճէ-

վապ վէրէլիմ. քէնտի հագդընտա նէ՞ տէրսին՝ տէ-
23 տիլէր։ Պէն Եսայի փէյղամպէրին տէտիյի կիպի՝
Բապպըն էօլընը տօղրուլտընըզ՝ տէյիւ պէրրիյէտէ
24 նիտա էտէնին սէտասը իմ՝ տէտի։ Վ՚է օլ կէօն-
25 տէրիլէնլէր ֆէրիսիլէրտէն իսիլէր. Վ՚է անա սու՛ալ
էտիպ՝ Էյլէ իսէ սէն Մէսիհ, եահօտ Եղիա, էա
օլ փէյղամպէր օլմատըղընդ հալտէ, նի՞չիւն վաֆ-
26 թիզ էտիյօրսըն՝ տէտիլէր։ Յովհաննէս անլէրէ
ճէվապէն՝ պէն սու իլէ վաֆթիզ էտէրիմ, ամմա
սիզին արանըզտա պիրիմէտիյինիզ պէր քիմսէ տու-
27 րույօր, պէնատէն սօնրա կէլիպ՝ պանա Թէգաատիւմ
էտէն օ տըր, պէն տախի անըն այագ գապընըն
Թաամմաըզընը չէօզմէյէ լայըգ տէյիլ իմ՝ տէտի։
28 Պու շէյլէր Իրտանըն էօթէ Թարաֆընտա, Յով-
հաննէսին վաֆթիզ էթմէքտէ օլտըղը պէյթ՚ա-
պարա նամ մնհալտէ վագը՝ օլտու։
29 Էրթէսի կիւն Յովհաննէս քէնտինէ Յիսուսըն
կէլտիյինի կէօրտիւքտէ՝ Իշթէ տիւնէանըն կիւնա-
30 հընը ըէք՝ էտէն Ալլահըն Գուղընսը. պէնատէն սօնրա
պիր ատէմ կէլիյօր, պէնատէն մուգաատէմ իտիյին-
տէն պանա Թէգաատիւմ էտէր՝ տէյէրէք հագդըն-
31 տա սէօյլէտիյիմ զաթ պու տըր։ Պէն տախի անը
պիլմէզ իտիմ. ամմա անըն պէնի Իսրայէլէ իղհար
օլունմասը իչիւն սու իլէ վաֆթիզ էտէրէք կէլ-
32 տիմ՝ տէտի։ Վ՚է Յովհաննէս շէհատէթ էտէրէք՝
Բուհըն սէմաատան կէօյէրճին կիպի էնիպ անըն իւ-
33 զէրինտէ գարարըլաշտըղընը կէօրտիւմ. Վ՚է պէն
անը պիլմէզ իտիմ. լաքին պէնի սու իլէ վաֆթիզ
էթմէյէ կէօնտէրէն քէնտիսի պանա՝ Բուհըն քիմին
իւզէրինէ էնիպ գարարըլաշտըղընը կէօրիւրսէն, Բուհ

34 Իւր Գուստէ վաֆթիզ էտէն օ տըր՝ ատէտ։ Պէն
տախի կէօրիւալ՝ իպն Ուլլահ պու տըր՝ ատչիւ շէ-
հատէթ էթտիմ՝ ատէտ։
35 Էրթէսի կիւն եհնէ Յովհաննէս քէնտի շայիրտ-
36 լէրինտէն իքի քիշի իլէ տուրտուչօր իքէն, Յիսուսա՝
կէզմէքտէ օլտըղը հալտէ պագտարտ՝ Իշթէ Աւլա-
37 հըն Գուզուսը՝ ատէտ։ Վ՚է օլ իքի շայիրտ անըն
սէօյլէտիկինի իշիթմէլէրիյլէ, Յիսուսըն արտընճա
38 կիթտիկլէր։ Վ՚է Յիսուս տէօնիւպ արտընճա կէլ-
տիքլէրինի կէօրտիւքտէ, անլէրէ՝ Նէ՞ արայօրսընըղ՝
ատէտ. վէ անա՝ Րապպի (քի պու Թէրճէմէ օլու-
նարապ, Մու՚ալլիմ ատէմէք տիր) նէ՞րէտէ իգամէթ
39 էտիյօրսըն՝ ատէտիլէր. Անլէրէ՝ կէլիպ պագընըղ տէ-
տիքտէ, կէլտիլէր, վէ նէրէտէ իգամէթ էթտիյինի
կէօրիւպ՝ օլ կիւն եանընտա գալտըլար. վէ ա՛ա՛թ-
40 օն բատատէլէրինտէ իտի։ Վ՚է Յովհաննէսատէն իշի-
տիպ՝ Յիսուսըն արտը սըրա կիտէն իքի քիշիտէն
պիրի Սիմոն Պետրոսըն դարնտաշը Անդրէաս իտի։
41 Պու տախի էվվէլա քէնտի դարնտաշը Սիմոնը պու-
լտւպ անա՝ Մէսիհի (քի Թէրճէմէսի Քրիստոս տէ-
42 մէք տիր) պուլտըղ՝ ատէտի. վ՚է անը Յիսուսըն եա-
նընա կէթիրտի. Յիսուս տախի անա պագընպ՝ Սէն
Յովհաննընն օղլու Սիմոն սըն. սէն կեփաս (քի Թէրճէ-
մէսի Պետրոս տըր) Թէսմիյէ օլունաճագ սըն՝ ատէտի։
43 Էրթէսի կիւն, Յիսուս Գալիլեայա ՚ազիմէթ էթ-
մէք իսթէտիյինտէ, Փիլիպպոսը պուլտւպ անա՝ Ար-
44 տըմ սըրա կէլ՝ ատէտի։ Փիլիպպոս տախի՝ Անդրէաս
45 իլէ Պետրոսըն շէհրի Բեթսայիդատան իտի։ Փիլիպ-
պոս Նաթանայէլի պուլտւպ անա՝ Մովսէսին Թէվ-
րաթտա, փէյղամպէրլէրին տախի հադրընտա եազ-

տըղլարը զաթը, Եա՛նի Նազարէթտէն օլան Յիսուս
46 իպն ի Յովսէփի պուլտըղ՝ ատէտի։ Վ՚է Նաթանայէլ
անա՝ Նազարէթտէն էյի պիր շէյին հասըլ օլմասը
միւմքի՞ն մի տիր՝ ատէտի. Փիլիպպոս անա՝ Կել ատ-
47 պագ՝ ատէտի։ Յիսուս Նաթանայէլի քէնտի եանընա
կէլիր իքէն կէօրիւպ, անըն հագդընտա՝ Իշթէ տէ-
րուն[ինտ]ատ հիլէ պուլունմայան հագիգաթտա պիր
48 Իսրայէլի՝ ատէտի։ Նաթանայէլ անա՝ Պէնի նէ՞րէ-
տէն թանը[յ]օրսըն՝ ատէտի։ Յիսուս անա ճէվապէն՝
Փիլիպպոս սէնի չաղըրմադտան էվվէլ, սէն ինճիր
աղաճը ալթընտա իքէն, սէնի կէօրտիւմ՝ ատէտի։
49 Նաթանայէլ անա ճէվապէն՝ Րապպի, սէն իպն
50 Ուլլահ սըն, սէն Իսրայէլին Մէլիյի սին՝ ատէտի։ Յի-
սուս տախի անա ճէվապէն, Սանա՝ ինճիր աղաճը
ալթընտա իքէն սէնի կէօրտիւմ՝ ատէտիյի՞մ իչիւն մի
ինանը[յ]օրսըն. պուննլարտան տահա ՚ազիմ շէյլէր
51 կէօրէճէքսին՝ ատէտի։ Վ՚է անա՝ Հագիգաթէն,
դիգաթէն սիզէ ատերիմ քի՝ շիմտէն սոնրա սէմանըն
աչըլտըղընը, վէ իպն իւ[յ]ինանըն իւզէրինէ Աւլա-
հըն մէլա՚իքէսինին էնիպ չըդտըգլարընը կէօրէճէք-
սինիղ՝ ատէտի։

ՊԱՊ 2

1 Վ՚է իւչիւնճիւ կիւնտէ Գալիլեանըն Գանա շէհրին-
տէ տիւշիւն օլտւպ՝ Յիսուսըն վալիտէսի օրատա իտի։
2 Վ՚է Յիսուս իլէ շայիրտլէրի տախի տիւշիւնէ տա՚վէթ
3 օլունտու։ Վ՚է շէրապ էքսիլմէքլէ, Յիսուսըն վալի-
4 տէսի անա՝ Շէրապըլարը եօգ տըր՝ ատէտի։ Յիսուս
անա՝ Էյ խաթուն, սէնին պէնիմ իլէ նէ՞ իշին վար.

5 վագթըմ տահա կելմէտի՝ տէտի՝ Վալիտէսի խըտ-
մէթճիլերէ՝ Սիղէ հէր նէ տէրսէ, եափընըղ՝ տէտի՝
6 Վ՚է Եհուտիլերին թամթհիլի ՚տաէթինճէ օրատա
գօնուլմըշ, հէր պիրի իքիշէր, կա իւչեր մէտրէ պըր
7 պիթը ՚տաէտ թաշ քիւփ պուլունմադըէ, Յիսուս
անլերէ՝ Փիւփլերի սու իլէ տօլտուրընըղ՝ տէտի.
վէ անլերի ադըղլարընա գատար տօլտուրտըլար՝
8 Վ՚է անլերէ՝ Շիմտի չէգտըրըգ դիյաֆէթ բէ՚իսինէ
9 կէօթիւրիւնիւղ՝ տէմէսիլլէ, կէօթիւրտիւլէր՝ Վ՚է
դիյաֆէթ բէ՚իսի շէրտպա թէպտիլ օլունան սույու
թամթընճա, (օ իսէ նէրէտէն օլտըղընը պիլմէդ,
ամմա սույու չէքէն խըտմէթճիլեր պիլտիլեր իսի,)
10 դիյաֆէթ բէ՚իսի կիւվէյիյի չաղըրըգ, Ա՚նա՝ Հէր
քես էվվէլա ա՚լա շէրապը, վէ դիյատէ իչիլտիյինատ
էտնատընը չէգտըրըր, սէն էռէ ա՚լա շէրապը չիմ-
11 տիյէտէք ատգլատըն՝ տէտի՝ Յիսուս Գալիլեանըն
Գանա չէհրինատ իշպու իլք միւ՚ճիզէյի իճրա էյ-
լէյիպ՝ քէնտի ճէլալինի իզհար էթտի, շայիրտլերի
12 տախի անա իման էթտիլեր՝ Պա՚տէհու քէնտիսի
իլէ վալիտէսի վէ գարնատաշլարը վէ շայիրտլերի
կտփատնայուտա էնիպ՝ օրատա անճագ պիր գաչ
կիւն գալտրըլար՝

13 Վ՚է Եհուտիլերին ֆըսհ պայրամը հադըն օլմադըէ,
14 Յիսուս Երուսաղէմէ չէգտը՝ Վ՚է հէյքէլտէ սըղըր
վէ գոյուն վէ կէօյէրճին սաթանլարը՝ վէ սարրաֆ-
15 լարը օթուրմագատա պուլտը, իփլէրատէն պիր գամչը
հափարադ, ճիւմլէսինի գոյուն վէ սըղըրլար իլէ
պէրապէր հէյքէլտէն չէգտարտը. վէ սարրաֆլարըն
ադչէսինի տէօքիւպ՝ փիշթախթալարընը ալթ իւսթ
16 էթտի, Վ՚է կէօյէրճին սաթանլարա՝ Պունլարը պու-

բատան գալտրըրընըգ. փէհէրիմին խանէսինի թիճա-
17 րէթխանէ էթմէյինիղ՝ տէտի՝ Շայիրտլերի տախի՝
Սէնին խանէնին ղայրէթի պէնի եէտի՝ տէյիւ մու-
հարրեր օլտըղընը խաթըրլարընա կէթիրտիլեր՝
18 Իմամի Եհուտիլերը անա ճէվապէն՝ Պիղէ նէ՞ ՚ալա-
մէթ կէօսթէրիրսին քի պու շէյլերի էահրսին՝ տէ-
19 տիլեր՝ Յիսուս անլերէ ճէվապէն՝ Պու հէյքէլի եը-
գընըգ, վէ անը իւչ կիւնատ իգամէ էահրիմ՝ տէտի՝
20 Պունսուն իւղերինէ Եհուտիլերը՝ Պու հէյքէլ գըրգ
ալթը աչնէտէ հափրլմադատա օլուպ, սէն անը
ի՞սչ կիւնատ մի իգամէ էտճէքսին՝ տէտիլեր՝
21 Օ իսէ քէնտի ճէհէտինին հէյքէլի հագգընատա
22 սէօյլէյօր իսի՝ Իմամի էմվաթատան գըյամ էթ-
տիկի ղէմման, անըն շայիրտլերի պուսուս [քէն-
տիլերինէ] սէօյլէտիկինի խաթըրլարընա կէթիրիպ՝
քիթապա վէ Յիսուսըն սէօյլէտիկի քէլամա հինա-
տըլար՝
23 Վ՚է ֆըսհ պայրամընատա Երուսաղէմատէ իքէն,
չօդ քիմսէլըր իճրա էթտիկի միւ՚ճիզէլերինի միւ-
շահէտէ էթմէլերիկլէ՝ անըն իսմինէ իման էթտիլեր՝
24 Ամմա Յիսուս ճիւմլէսինի պիլտիկի, վէ հինատն հագ-
գընատա հիչ պիր քիմսէնին շէհատէթինէ միւհթաճ
օլմատըղը ճիհէթլէ, քէնտինի անլերէ հինանմազ
25 իսի՝ Չիրա քէնտիսի հինատնըն տէրունինատէ նէ օլ-
տըղընը պիլիր իսի՝

ՊԱՊ 3

1 Վ՚է ֆէրիսիլերատէն օլուպ Եհուտիլերին պիր բէ՚իսի
2 Նիկոդեմոս իսմինատէ պիր ատամ վար իսի՝ Մեր-

գուամ կէճէլէչին Յիսուսըն եանընա կէլիպ անա՝
Բապպի, Աստուած թարաքընատան կէլմիշ պիր մո՛ալ-
լիմ իսկինկի պիլիրիզ, զիրա հիչ պիր քիմսե, Ա-
ստուած անըն իլէ օլմասըզճա, պու սէնին էթտիկլին
3 մու՛ճիզէլէրի իզնար էտէմէզ՝ տէտի։ Յիսուս անա
ճէվապէն՝ Հագիգաթէն, Հագիգաթէն սանա տէրիմ
քի՝ պիր քիմսե եէնիտէն տօղմայընճա, Աստուծ-
4 մէլէքիւթիւնիւ կէօրէմէզ՝ տէտի։ Նիկոդեմոս անա՝
Պիր ատէմ իհթիչար իքէն նա՞սըլ տօղա պիլիր.
Թէքրար վալիտէսինին բահմինէ կիրիպ տօղա պիլի՞ր
5 մի՝ տէտի. Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ Հագիգաթէն,
Հագիգաթէն սանա տէրիմ քի՝ էյէր պիր քիմսե
սուտան վէ Րուհտան տօղմազսա, Աստուծն մէլէ-
6 քիւթիւնէ կիրէմէզ։ Թէնտէն տօղան թէն տիր,
7 վէ Րուհտան տօղան՝ րուհ տըր։ Սանա՝ եէնիտէն
տօղմանըզ լազըմ տըր՝ տէտիյիմէ թէ՛աճճիւպ
8 էթմէ։ Բիւզկեար իսթէտիյի եէրտէ էսէր, վէ անըն
սէսինի իշիտիրսին, լաքին նէրէտէն կէլիպ՝ նէրէյէ
կիթտիկինի պիլմէզսին. Րուհտան տօղմուշ օլան
9 հէր քիմսե պէօյլէ տիր՝ տէտի։ Նիկոդեմոս անա
ճէվապէն՝ Պու շէյլէր նա՞սըլ օլա պիլիր՝ տէտի։
10 Յիսուս անա ճէվապէն տէտի քի՝ Սէն Իսրայէլին
պիր մո՛ալլիմի իքէն՝ պու շէյլէրի պիլմէ՞զ մի սին։
11 Հագիգաթէն, Հագիգաթէն սանա տէրիմ քի՝ պիզ
պիլտիյիմիզի սէօյլէր, վէ կէօրտիւյիւմիւզէ շէհա-
տէթ էտէրիզ. վէ շէհատէթիմիզի գապուլ էթմէզ
12 սինիզ. Էյէր սիզէ զէմինի շէյլէրի սէօյլէտիյիմտե
հնանմազսանըզ, սէմավի շէյլէրի սիզէ սէօյլէսէմ՝
13 նա՞սըլ հնանաճագ սընըզ։ Վէ սէմայա հիչ պիր
քիմսե չըգմամըշ, անճագ սէմատան նիւզուլ էտէն

14 Իսկ իւլ հնսան քի սէմատա տըր. Վէ Մովսէս
պէրրիյէտե եըլանը եիւքսէյէ գալտըրտըզը միսկի-
լիւ, Իսկ իւլ հնսան պէօյլէ եիւքսէյէ գալտըրըլը-
15 մազ կէրէք տիր. Թա քի անա հէր իման էտէն
հէլաք օլմայըպ, անճագ էպէտի հայաթա մալիք
16 օլա։ Զիրա Աստուած տիւնեայը պու գատար սէվտի
քի՝ քէնտի Իսկ ի վահիտինի վէրտի, թա քի անա
հէր իման էտէն հէլաք օլմայըպ, անճագ էպէտի
17 հայաթա մալիք օլա։ Զինքի Աստուած քէնտի Օղլընը
տիւնեանըն հիւքմիւ իչիւն տէյիլ, անճագ տիւնեա
անըն վասրիտասըլլէ խէլաս պուլմասը իչիւն տիւն-
18 եայա կէօնտէրտի։ Անա իման էտէն հիւքմ օլուն-
մազ, ամմա իման էթմէյէն հալա մահքիւմ տիր.
զիրա Աստուծն Իսկ ի վահիտինին իսմինէ իման էթ-
19 մէմիշ տիր։ Վէ հիւքմ պու տըր քի՝ նուր տիւն-
եայա կէլտի. վէ ատէմլէր՝ 'ամէլլէրի շէրիր օլտըզը
սեվէտտէն, զուլմէթի նուրտան տահա պէյատե
20 սեվտիլէր։ Զիրա հէր քէօթիւլիւք իշլէյէն՝ նուր-
տան իքրահ էտէր, վէ 'ամէլլէրի մէյտանա գօնուլ-
21 մամազ իչիւն նուրա կէլմէզ։ Ամմա հագգը իշլէյէն
ատէմ 'ամէլլէրի Աստուած իլէ իշլէնմիշ իսկի աշի-
քարա օլսուն՝ տէյիւ նուրա կէլիր։
22 Պա՛տէհու Յիսուս շայիրտլէրի իլէ պէրապէր եէ-
հուտիյէ տիյարընա կէլիպ անլէր իլէ օրատա մէքա
23 էտէրէք, վաքթիզ էտէր իսկ։ Վէ Սալիմին գուր-
պինատ վադը՝ 'Էյնօնատա չօգ սուլար պուլունար-
ղընատան, Յովհաննէս տահի օրատա վաքթիզ էտէր
իսկ. 'վէ Խալ կէլիպ վաքթիզ օլունուրլար իսկ։
24 Զինքի Յովհաննէս տահա հապսխանէյէ աթըլմա-
մըշ իսկ։

25 0 ղէման Յովհաննէսին շայիրաղերի իւէ եէհու-
տիլէրին արաբնատա թաթհիր խուսուսընատա միւ-
26 պահէսէ վագը՝ օլմադըէ, Յովհաննէսին հանընա
կէլիպ անա՝ Եա մու՛ալլիմ, իրտանըն էօթէ թա-
րաֆընատա աէնին իւէ պէրապէր պուլուընմըշ վէ
հագգընատա շէհատէթ էթմիշ օլադըղըն քիմսէ իչթէ
վաֆթիիշ էտիյօր, վէ հէր քէս անըն հանընա կի-
27 տիյօր՝ տէտիլէր։ Յովհաննէս ճէվապէն տէտի՝ քի՝
Պիր ատէմ քէնտինէ սէմնատան վէրիլմէտիքճէ,
28 հիչ պիր շէյ ալմադըղա դատիր տէյիլ տիր։ Սիզ
քէնտինիշ պէնիմ հագգըմընա՝ պէն փրիստոս
տէյիլ իմ, անճագ անըն էօնիւնճէ իրտալ օլուն-
29 տըմ՝ տէտիյիմ։ շէհատէթ էտէրսինիզ։ Կէլին քի-
մինն իսէ, կիւվէյի օ տըր. ամմա կիւվէյինին տօս-
թու հաղըր պուլուընուպ կիւվէյիյի իչթիտիյինատ,
անըն սէտատընատան ղիյատէսիյլէ մէտրուր օլուր.
իմտի պէնիմ պու մէսէրրէթիմ թէմամ օլմուշ
30 տըր։ Այնա պէդյիւմիշ, պանա իսէ քիւչիւլմիշ կէ-
31 րէք տիր։ Նօղարըտան կէլէն՝ ճիւմլէտէն ա՛լա
տըր. զէմինատէն օլան՝ զէմինի օլուպ՝ զէմինատէն
պահա էտէր. սէմնատան կէլէն ճիւմլէտէն ա՛լա օ-
32 լարագ, Հէման կէօրիւպ իչթիտիյի շէյլէրէ շէհա-
տէթ էտէր, վէ շէհատէթինի հիչ պիր քիմսէ գա-
33 պուլ էթմէզ։ Անըն շէհատէթինի գապուլ էտէն՝
Աէլահըն հագգ իտիյինէ միւհր պատմըշ օլուր։
34 Զիրա Աէլահըն իրտալ էյլէտիյի քիմսէ Աէլահըն
սէօղլէրինի սէօյլէր, չինքի Աէլահ ՚նա Րուհու
35 էօլչիւյլէ վէրմէզ։ փէտէր Օղլու սէվէր, վէ հէր
36 շէյի անըն էլինէ թէսլիմ էթմիշ տիր։ Օղլա լման
էտէն՝ եպէտի հայաթա մալիք տիր. ամմա Օղլա

էթա՛ատ էթմէյէն՝ հայաթ կէօրմէյէճէք, վէ լաքին
Աէլահըն ղազապը անըն իւզէրինատ գալըր։

ՊԱՊ 4

1 Իմտի Յիսուսըն Յովհաննէսատէն զիյատէ շայիրտ-
լէր փէյատա էտիպ՝ վաֆթիիշ էթտիյինի ֆէրիսիլէր
իչթիմիշ օլադըղ Բապպըն մա՛լիւմիւ օլադըգատա,
2 (վ՚ագա՛ա պիղզաթ Յիսուս տէյիլ, անճագ շայիրտ-
3 լէրի վաֆթիիշ էտէր իտի,) Եէհուտիյէյի թէրք
էտիպ թէբբրար գալիլէա թարաֆընա ՚ազիմէթ էյ-
4 լէտի։ վ՚է Սամարիա իչինատէն կէչմէկի իճապ էթ-
5 մէքլէ, Յակոբըն քէնտի օղլու Յովսէփէ վէրտիյի
արազի գուբպինատ՝ Սամարիատա վագը՝ Սիխար
6 նամ պիր շէհրէ կէլտի։ վ՚է օրատա Յակոբըն պիր
գույուսը վար իտի. իմտի Յիսուս յօլճըլըգտան
նաշի յօրուլմըշ պուլունմասը հասէպիյլէ, սա՛ատ
ալթը գարարլարընատա գույունըն հանընատա օթուր-
7 տըղը հալտէ, Սամարիատան պիր գադը սու չէք-
մէյէ կէլիպ, Յիսուս անա՝ Պանա սու վէր, իչէյիմ՝
8 տէտի. Չինքի շայիրտլէրի էէյէճէք սաթըն ալմագ
9 իւզրէ շէհրէ կիթմիշլէր իտի։ Օլ Սամարիալը գադը
տախի անա՝ Սէն եէհուտի՝ պէն տէ Սամարիալը
պիր գադը իչէյն, նա՞սըլ պէնատէն սու իսթէյօրսըն՝
տէտի. պիրա եէհուտիլէր Սամարիալըլար իւէ իթ-
10 թիլաթ էթմէղլէր։ Յիսուս անա ճէվապէն՝ Իյիէր
Աէլահըն ՚ատիյէսինի վէ՝ Պանա սու վէր՝ տէյիւ
սանա սէօյլէյէնին քի՛մ իտիյինի պիլսէ իտին,
անատէն իսթէր իտին, օ տախի սանա տիրի սու վէ-
11 րիր իտի՝ տէտի։ Գադը անա՝ Էֆէնտիմ, սէնին սու
չէքէճէք գապըն եօգ տըր, գույու տախի տէրին

12 տիր. իմոի օլ տիրի սուչու նէ՞րէտէն ալըրսըն. Սէն
պիզէ պու դուչուչու վէրիպ, անտէն քէնտիսի վէ
օղուլլարը վէ տավարլարը իչմիշ օլան փէտէրիմիզ
13 Յակոբտան պէչի՞ւք մի սին՝ տէտի՝ Յիսուս անա
ճէվապէն՝ Պու սուտան հեր իչէն էինէ սուսար,
ամմա հեր քիմ պէնիմ քէնտիսինէ վէրէճէչիմ
14 սուտան իչէրսէ, իլ էլ էպէտ սուսամմազ՝ Ամմա
անա վէրէճէչիմ սու՝ անըն տէրսունինտէ հայաթ ը
էպէտիչէ իչիւն դայնայան սու փուղարը օլաճագ
15 տըր՝ տէտի՝ Գարը անա՝ Ի՛ֆէնտիմ, ո սուչու
պանա վէր քի սուսամմայպըմ վէ պուրայա սու
16 չէքմէչէ կէլմէչէյիմ՝ տէտի՝ Յիսուս անա՝ Կիթ
17 ղէվճինկի չաղըր վէ պուրայա կէլ՝ տէտի՝ Գարը
տախի՝ Ջէվճիմ եօղ տըր տէչիւ ճէվապ վէրտի՝
Յիսուս անա՝ Ջէվճիմ եօղ տէտիչինտէ տօղրու
18 սէյլէտին. Ջիրա պէշ ղէվճէ վարտըն, վէ շիմտի
սէնին իլէ օլան քիմսէ ղէվճինկ տեյիլ տիր. պունտա
19 կէրչէք սէյլէտին՝ տէտի՝ Գարը անա՝ Էյ էֆէն-
տիմ, կէօրիյօրըմ քի սէն պիր փէյղամպէր սին.
20 Իճատտըմըզ պու տաղտա սէճատ դըլտըլար, վէ
սիզ՝ Սէճատ դըլմագ լազըմ օլան մնհալ երուսա-
21 ղէմտէ տիր՝ տէրսինիզ, տէտի՝ Յիսուս անա՝ Էյ
խաթուն, պանա ինան, սա՛ատ կէլիյօր քի՝ փէտէրէ
նէ՛ պու տաղտա, նէ՛ տէ Երուսաղէմտէ սէճատ
22 դըլաճագսընըզ՝ Սիզ պիլմէտիյինիզ ե՛ճատ դը-
լարսընըզ, պիզ պիլտիյիմիզ սէճատ դըլարըզ.
23 դիրա խէլաս եէհուտիլէրտէն տիր՝ Լաքին սա՛ատ
կէլիր վէ հալա հազըր տըր քի՝ կէրչէքտէն սէճատ
դըլանլար փէտէրէ րուհ վէ հադիգաթլէ սէճատ
դըլաճագլար. դիրա փէտէր տախի քէնտինէ պէյլէ

24 սէճատ դըլանլար իսթէր՝ Ալլահ րուհ տըր՝ վէ
անա սէճատ դըլանլար րուհ վէ հադիգաթլէ սէճատ
25 դըլմագ կէրէք տիր՝ տէտի՝ Գարը անա՝ Ֆրիստոս
Թէսմիյէ օլունան Մէսիհին կէլէճէյինի պիլիրիմ, ո
կէլտիյի ղէման պիզէ հեր շէյի իխպար էտէճէք տիր՝
26 տէտի՝ Յիսուս անա՝ Պէն, քի սէնին իլէ քէլամ
27 էտիյօրըմ, ո իմ՝ տէտի՝ Վէ պու սըրստա շայիրտ-
լերի կէլիպ՝ գարը իլէ սէյլէշտիյինէ Թ՛ամճիւպ
էթտիլէր իսէ տէ, հիչ պիրի՝ Նէ՞ արայօրսըն, վէ
էսխօտ՝ Անըն իլէ նէ՞ սէյլէշիյօրսըն՝ տէմէտի՝
28 Օլ վագըթ գարը տէսթիսինի պրագըպ շէհրէ
29 վարտը, վէ էհալիյէ, կէլինիզ՝ էթտիյիմ շէյլերին
ճիւմլէսինի պանա սէյլէյէն պիր սաէմ կէօրիւ-
30 նիւղ. Ա՛ճէպա Մէսիհ պո՞ւ մը տըր՝ տէտի՝ Անլեր
տախի շէհրտէն չըգըպ անըն եանընա կէլիյօրլար
իտի՝
31 Պու արալըգ շայիրտլերի անա՝ եա Մու՛ալլիմ,
32 Թա՛ամ էյլէ՝ տէյիւ ըճճա էթտիլէր՝ Ո տախի ան-
լերէ՝ Սիզին պիլմէտիյինիզ պէնիմ եէյէճէք թա՛ա-
33 մըմ վար՝ տէտի. Իմոի շայիրտլերի պիրիպիրինէ՝
Ա՛ճէպա անա պիր քիմսէ եէյէճէք կէթիրմի՞շ մի՝
34 տէտիլէր՝ Յիսուս անլերէ տէտի քի՝ պէնիմ թա՛ա-
մըմ պէնի իրսալ էտէնին իրատէթինի իճրա վէ
35 անըն իշինի իթմամ էթմէք տիր՝ Սիզ՝ Հասատ
վագթը կէլմէսինէ տահա տէօրթ այ վար տըր՝
տէմի՞զ մի սինիպ. իչթէ սիզէ տէրիմ քի՝ կէօղլէրի-
նիզի աչըպ թարլալարա պագընըզ. դիրա հալա
36 Հասատ իչիւն պէյապլանմըշ տըրլար՝ վէ պիչէն
իւճրէթ ալըպ էպէտի հայաթա մնհսուլ ճէմ՛
էտէր, քի հէմ էքէն հէմ տէ պիչէն պէրապէր

37 սէվինէլէը ։ Զիրա՝ Պիբլի էքէը , տիկէրի պիչէը՝ քէ-
38 լամը պուննաա հադգ տբը ։ Պէն սիպլ էմէք չէքմէ-
տիլինիզ շէյլ պիչմէյէ կէօնաէրաիմ. պաշգալար
էմէք չէքտիլէը , սիզ անլէրին էմէյլինէ կիբտինիզ ։
39 Վ՚է՝ Էթտիյիմ շէյլէրին ճիւմլէսինի պաննա սէց-
լէսի՝ տէյիւ շէհաատէթ էտէն գաբրնըն սէօզիւ
իչիւն , օ՚ շէհրտէն չօգ Սամարիալըլար անաա իման
40 էթտիլէը ։ Վ՚է Սամարիալըլար անըն եանընաա կէ-
լիպ՝ եանլարընաա գալմասընը անտէն բէճա էթմէ-
41 լէրի իւզէրինէ , օրաաա իքի կիւն գալտը ։ Վ՚է անըն
քէլամը իչիւն տահա չօգ քիմսէլէը իման էտիպ ,
42 Գաբըյա խիթապէն՝ Ինանմամըզ արթըգ սէնին
սէօզիւնէ մէպնի տէյիլ տիր . պիրա պիլ քէնտի-
միզ իչիթտիք վէ տիւնեանընն խէլասքեարը Մեսիհ
Հադիգաթէն պու խոխչինի պիլիրիզ՝ տէտիլէը ։
43 Վ՚է պու իքի կիւնտէն սօնրա օրաաան չըգըպ
44 Գալիլեայա կիթտի ։ Զիրա Յիսուս քէնտիսի՝ Պիր
փէյղամպէրին քէնտի վաթանընտա իւթիպարը եօգ
45 տբը՝ տէյիւ շէհաատէթ էթտի ։ Վ՚է Գալիլեայա
կէլտիյինտէ , Գալիլեալըլար պայրամ վաղթը ետու-
սաղէմտէ հէփ իձրա էթտիյինի կէօրմիւշ օլմալա-
րըյլէ , անը գապուլ էթտիլէը . պիրա քէնտիլէրի
տաթի պայրամ իչիւն կիթտիլէը ։
46 Իմտի Յիսուս սուչու շէրապա թէպտիլ էթտիյի
Գալիլեատա վաղը՝ Գանայա թէքբար կէլտիյինտէ ,
օրաաա ասըլզատէ պիր ատամ վար իտի քի օղլու
47 Կափառնայումտաա խաստա իտի ։ Պու զաման՝ Յի-
սուսըն Եհհուտիյէտէն Գալիլեայա կէլտիյինի ի-
շիթտիքտէ եանընաա վարտը , վէ էնիպ օղլընաա շիֆա
վէրմէսինի անտէն բէճա էյլէտի . պիրա էօլմէք իւզրէ

48 իտի ։ Օ՚ վաղթը Յիսուս անաա 'Ալամէթլէը վէ մի՚-
ճիզլէը կէօրմէյինճէ իման էթմէյէճէքսինիզ՝ տէտի ։
49 Օ՚ ասըլզատէ անաա՝ Էյ էֆէնտի , չօճըղըմ էօլմէզ-
50 տէն էվվէլ էն՝ տէտի ։ Յիսուս անաա՝ Կիթ , օղլըն
Հայաթ պուլտու՝ տէտի . վէ օ՚ տատմ Յիսուսըն
քէնտինէ տէտիյի քէլամա իման էտիպ կիթտի ։
51 Վ՚է օ տահա էնէր իքէն , դուլլարը քէնտինի գար-
շըլայըպ , Զօճըղըն Հայաթ պուլտու՝ տէյէրէք անաա
52 խապէր վէրտիլէը ։ Անլէրտէն սա՚աթ գաչտա իֆա-
գաթ պուլտըղընը սու՚ալ էթմէսիյլէ՝ Տիւն սա՚աթ
53 եէտիտէ հիւմմնաալ տէֆ՚ օլտու՝ տէտիլէը ։ Օ՚ վա-
դրթ փէտէրի Յիսուսըն քէնտինէ՝ Օղլըն Հայաթ
պուլտու՝ տէտիյի սա՚աթտա՚ օլտըղընը անկլատը .
վէ քէնտիսի պիւթիւն էհլ ի պէյթի իյէ պէրապէր
54 իման էթտի ։ Յիսուս Եէհուտիյէտէն Գալիլեայա
կէլտիկտէն սօնրա , իձրա էյլէտիյի իքինճի մի՚-
ճիզլէ պու տբը ։

ՊԱՊ 5

1 Պա՚տէհու Եէհուտիլէրին պայրամը օլուպ , Յիսուս
2 Երուսաղէմէ չըգտը ։ Վ՚է Երուսաղէմտէ , Դօյուն
ֆափաա՚ը դուբպինտէ 'Իպրանիճէ Բէթ-Հեզդա տէ-
նիլէն պիր Հաւուզ օլուպ՝ անըն պէշ էյվանի վար
3 իտի ։ Անլէրտէ ս՚ման վէ թօփալ վէ ս՚ղաա՚ը գու-
րումըշ օլան փէք չօգ խաստալար սուչուն թահ-
րիքինէ մունթաղընը օլարագ եաթըյօրլար իտի ։
4 Զիրա վաղթը վաղթը Հաւուզա պիր մէլէք էնիպ՝
սուչու թահրիք էտէր իտի . իմտի սու թահրիք
օլունտըգտան սօնրա էն էվվէլ էնէն քիմսէ հէր

5 Նէ 'իլլէթի վար իսէ, շիֆա պուլուր իտի։ Վ֊է օ-
րատա օթուզ սէքիզ սէնէտէն պէրու խասթա
6 օլան պիր ատէմ վար իտի։ Յիսուս անը եաթմըշ
օլտըղը հալտե կէօրիւպ, չօգ ղէմանատան պէրու
պէօյլէ օլտըղընը պիլմէքլէ, անա՝ ՍըՀՀէթ պուլ-
7 մադ իսթի՞ր մի սին՝ տէտի։ Խասթա անա՝ Էֆէն-
տիմ, սու թահրիք օլունտըգտա պէնի հավուզա
գոյաճագ ատէմիմ օլմատըղընտան, պէն կիթ-
մէքտե իքէն պէնտէն էվվել պաշգասը էնէր՝ ճէ-
8 վապընը վէրտի։ Յիսուս անա՝ Գալդ, եաթագընկը
9 գալտըրըպ եիւրիւ՝ տէտի։ Օլ ատէմ տախի տէր
հալ սըՀՀէթ պուլտու, վէ եաթագընը գալտըրըպ
10 եիւրիւտիւ. վէ օլ կիւն սէպթ կիւնիւ իտի։ Պու-
նուն իչիւն եէհուտիլէր շիֆա պուլան քիմսէյ՝
Սէպթ կիւնիւ տիր, սանա եաթագը գալտըրմազ
11 հէլալ տէյիլ տիր՝ տէտիլէր։ Ո տախի անլէրէ՝
Պանա շիֆա վէրէն քիմսէ քէնտիսի պանա՝ Ե-
թագընկը գալտըրըպ եիւրիւ՝ տէտի ճէվապընը վէր-
12 տի։ Իմտի անա, Սանա՝ Եաթագընկը գալտըրըպ
եիւրիւ՝ տէյէն ատէմ քի՞մ տիր՝ տէյիւ սու՛ալ
13 էթտիլէր։ Շիֆա պուլան քիմսէ իսէ, անըն քիմ
իտիյինի պիլմէզ իտի. գիրա Յիսուս օլ մնհալտե
խալգընն չօգլըղը սէպէպիյլէ պիր թարափա չէքիլմիշ
14 իտի։ Պա'տէհու Յիսուս անը հէյքէլտե պուլուպ,
անա՝ Իչթե սըՀՀէթ պուլտըն. արթըգ կիւնահ
իչլէմէ, օլմայա քի սանա տահա ֆէնա պիր շէյ
15 վադը՝ օլա՝ տէտի։ Օլ ատէմ վարըպ եէհուտի-
լէրէ քէնտինէ շիֆա վէրէն Յիսուս իտիյինի խապէր
վէրտի։
16 Վ֊է պու սէպէպտէն եէհուտիլէր Յիսուսա թէ-

'ատտի էտիպ՝ պու շէյլէրի սէպթ կիւնիւնտե էթ-
17 տիյի իչիւն դաթլինի արարլար իտի։ Ամմա Յիսուս
անլէրէ ճէվապէն՝ Փէտէրիմ շիմտիյէտեք իշլէյօր,
18 պէն տախի իշլէյօրըմ՝ տէտի։ Պու սէպէպէ մէպնի
եէհուտիլէր անըն դաթլինի տահա զիյատե արա-
տըլար, գիրա սէպթի նագդ էյլէտիքտէն մա'տա՝
Ալլահ փէտէրիմ տիր՝ տէյէրէք, քէնտինի Ալլահա
19 միւսավի գըլար իտի։ Իմտի Յիսուս անլէրէ ճէ-
վապէն տէտի քի՝ Հագիգաթէն, Հագիգաթէն սիզ
զէ տէրիմ քի՝ Փէտէրին պիր շէյ էթտիյինի կէօր-
մէտիքճէ Օղուլ քէնտիվիյինտէն պիր շէյ եաէմէզ,
գիրա օ նէ էտէրսէ, Օղուլ տախի Հէման անը
20 էտէր։ Զիւնքի Փէտէր Օղլու սէվէր վէ քէնտի
էյլէտիյի շէյլէրին ճիւմլէսինի անա կէօսթէրիր.
վէ սիզին Թէ'աճճիւպ էթմէնիզ իչիւն անա պուն-
լարտան տահա պէօյիւք 'ամէլլէր կէօսթէրէճճէք
21 տիր։ Զիրա Փէտէր էմվաթը իգամէ վէ իՀեա
էթտիյի միսիլիւ Օղուլ տախի պէօյլէճէ իսթէ-
22 տիյի քիմսէլէրի իՀեա էտէր։ Զիրա Փէտէր հիչ
պիր քիմսէյի հիւքմ էթմէզ, ամմա պիւթիւն
23 հիւքմիւ Օղլա Թէսլիմ էթմիշ տիր. Թա քի
ճիւմլէսի Փէտէրէ իՀթիրամ էթտիքլէրի միսիլ-
լիւ, Օղլա տախի իՀթիրամ էտէլլէր. Օղլա Ի-
թիրամ էթմէյէն՝ անը իրսալ էտէն Փէտէրէ Ի-
24 թիրամ էթմէմիշ օլուր։ Հագիգաթէն, Հագիգա-
թէն սիզէ տէրիմ քի՝ պէնիմ քէլամըմը տինլէյիպ,
պէնի իրսալ էտէնէ իման էտէն քիմսէ Հայաթ ը
էպէտիյէյէ մալիք օլուր, վէ մահքիմիյէթե սիւ-
էար օլմազ, ֆագաթ էօլիւմտէն Հայաթա ինթի-
25 գալ էթմիշ տիր։ Հագիգաթէն, Հագիգաթէն

սիզէ տէրիմ քի՝ վադըթ կելիյօր, վէ հալա հադըր
տըր քի՝ էմնըմ իսկ Ուլլահըն սէտասընը իշխուիսկ՝
26 իշխանէնլէր տախի տիրիլէճէքլէր տիր։ Զիրա փէտէր
քէնտի զաթընտա հայաթա մանիք օլտըղը միսիլլիւ,
Օղլա տախի պէօյլէճէ քէնտի զաթընտա հայաթա
27 մանիք օլմադը վէրմիշ տիր։ Վէ տաէմ օղլու օլ-
տըղը իշիւն, հիւքմ էթմէկէ տախի անա սէլահի-
28 յէթ վէրմիշ տիր։ Պուննա թէ՛ տաճճիւպ էթմէկինիզ.
դիրա վադըթ կելիյօր քի գապրլարտա օլանլարըն
29 ճիւմլէսի անըն ավադընը իշխաէճէքլէր։ Վէ խայր
իշլէյէնլէր գըյամէթ իւլ հայաթա, շէր իշլէյէն-
լէր խէ գըյամէթ ի մանէքիւմիշլէթէ չըգաճադլար
30 տըր։ Պէն քէնտիսիյիմինէն պիր շէյ էաէմէմ. ի-
շխիթանիյիմէ կէօրէ հիւքմ էաէրիմ. պէնիմ հիւք-
միւմ տախի հադ տըր, դիրա քէնտի իրատէ-
թիմի տէյիլ, անճադ պէնի իրսալ էաէն [փէտէ-
31 րին] իրատէթինի արարըմ։ Իյիլէր պէն քէնտի
հադըրմտա շէհատէթ էաէրսէմ, շէհատէթիմ
32 հադ տէյիլ տիր։ Պէնիմ հադըրմտա շէհատէթ
էաէն՝ պաշդաար տըր. վէ պէնիմ հադըրմտա էթ-
33 միյի շէհատէթ հադ օլտըղընը պիլիրիմ։ Սիզ
Յովհաննէսին էանընա ոփէմէր կէօաէրտինիզ, օ
34 տախի հադիսէթա շէհատէթ էյլէմի։ Պէն իսկ
ինսան թարաֆընտան շէհատէթ ալմամ, անճադ
խէլաս պուլմանըզ իշիւն պու շէյլէրի սէօյլէյօրսըմ։
35 Օ էանար վէ պիյասաար չըրադ իսի, վէ սիզ պիր
միւատէթ անըն պիյասընտա շատ օլմադ խոթէմի-
36 նիզ։ Ամմա պէնիմ՝ Յովհաննէսին շէհատէթինաէն
պէօյիւք շէհատէթիմ վար, դիրա իթմամ էթմէք
իւզրէ փէտէրին պանա վէրմիյի ա՛մալ, հէմանի

պու իշլէմէյիմ ա՛մալ՝ փէտէրին պէնի իրսալ էթ-
37 միյինէ հադըրմտա շէհատէթ էաէր։ Վէ պէնի
իրսալ էաէն փէտէր քէնտիսի տախի հադըրմտա
շէհատէթ էթմիշ տիր. սիզ հիչ պիր վադըթ ա-
նըն սէսինի իշիթմէյինիզ, վէ հէյ՛էթինի կէօրմէ-
38 մինիզ։ Վէ քէլամը տախի սիզաէ դա՛իմ տէյիլ
տիր, չիւնքի սիզ անըն իրսալ էթմէյի քիմսէյէ
39 իման էթմէյօրսընըզ։ Փիլիպպոսըր Թէթէսալիւ՝
էաինիզ. դիրա անլէրլէ էպէտի Հայաթա մանիք
օլօւրըզ զաման էաէրսինիզ, վէ պէնիմ իշիւն շէհա-
40 տէթ էաէն անլէր տիր։ Վէ սիզ Հայաթա մանիք
օլմադ իշիւն պանա կէլմէք իսթէմէյօրսընըզ։
41 Ադամիէրադէն՝ իլդիէթ ալմամ։ (42) Լաքին սիզի
պիլիրիմ քի տէրսունինիզաէ Ալլահ մահապէթի
43 եօգ տըր։ Պէն փէտէրին իսմիյլէ կելմիմ, վէ պէնի
գապուլ էթմէյօրսընըզ. էյէր տիկէր պիր քիմսէ
քէնտի իսմիյլէ կելիրսէ, անը գապուլ էաէրսինիզ։
44 Սիզ պիրիպիրինիզաէն՝ իլդիէթ ալըպ՝ եալընըզ Ալ-
լահտան կէլէն՝ իլդիէթի արամազ իքէն նա՞սըլ
45 իման էաէ պիլիր սինիզ։ Փէտէրէ՝ սիզի պէն իթթի-
համ էաէճէյիմ՝ զանն էթմէյինիզ. սիզի իթթի-
համ էաէն վար տըր, օ տա սիզին իթթիմամ էթ-
46 միյինիզ Մովսէս տիր։ Զիրա էյէր Մովսէսէ ինան-
մըշ օլսա իսինիզ, պանա ինանըր իսինիզ. դիրա օ
47 պէնիմ հադըրմտա եազըր։ Ամմա անըն քիթապ-
լարընտա ինանմամըզընըզ հալտէ, պէնիմ սէօզլէ-
րիմէ նա՞սըլ ինանաճագսընըզ։

ՊԱՊ 6

1 Պա՛տէհու Յիսուս Գալիլէա տէնիզի, եա՛նի Թէ-

պերիյէ ֆէնէիէն էօթէ թարաֆընա 'ազիմէթ է-
2 տիպ, Իսասթալարտա կէօմէրտիկի 'ալամէթլերի
կէօրտիւքլերի իչիւն, արտը սըրա չօգ խալգ կիտէր
3 իտի։ Վ֊է Յիսուս տաղա չըդըպ՝ շայիրտլերի իլէ
4 պէրապէր օրատա օթուրտու։ Եէհուտիլերին ֆըսհ
պայրամը տաչի եագըն իտի։
5 Իմտի Յիսուս նազար էտիպ՝ եանընտա չօգ խալգ
կէլտիյինի կէօրտիւքտէ, Փիլիպպոսա՝ Պուննարընի
եէմէլերի իչիւն նէ՞րէտէն էքմէք ւաթըն ալալըմ՝
6 տէտի։ Պուննու տաչի անը թէճրիպէ իչիւն սէօյ-
լէտի. զիրա քէնտիսի նէ էտէճէյինի պիլիր իտի։
7 Փիլիպպոս անա ճէվապէն՝ Պուննարընի հէր պիրի
ազ պիր շէյ եէմէսի իչիւն, իչի եիւզ մինարլըգ
8 էքմէք քիֆայէթ էթմէզ՝ տէտի։ Շայիրտլերինտէն
պիրի՝ Սիմոն Պետրոսընի գարնաստը Անդրէաս անա
9 տէտի քի, Պուրատա պէշ արփա էքմէյի իլէ իչի
պալըգը պուլունան պիր չօճուգ վար, լաքին պու
10 գատար քիշիյէ պուննարը նէ՞ օլուր։ Ամմա Յիսուս՝
Ատէմլերի օթուրտրընըգ՝ տէտի. վէ օլ մինճաւտէ
չօգ օթ պուլունուպ՝ օլ ատէմլերը թագրիպէն պէշ
11 պինկ քիշի օլարագ, օթուրտրըլար։ Վ֊է Յիսուս էք-
մէքլերի ալըպ՝ շիւքր էթտիքտէն սոնրա, շայիրտ-
լերէ, վէ շայիրտլեր տաչի օթուրանլարա Թէվրի
էթտիլեր, պալըգլարտան տաչի իսթէտիքլերի գա-
12 տար վէրտիլեր։ Վ֊է տօյտըգլարընտա, շայիրտլերինէ
խիթապէն՝ Ֆաղլա գալան փարչալարը թօփլայընըգ,
13 պիր շէյ զայ՝ օլմասըն՝ տէմէսի իւզէրինէ, Անլեր
տաչի տէվշիրիպ՝ օլ պէշ արփա էքմէյինտէն եէյէն-
լէրտէն արթան փարչալարըլ օն իլի քիւճէ տօլ-
տուրտրըլար։

14 Վ֊է օլ ատէմլեր Յիսուսըն իզնար էթտիյի 'ալա-
մէթի կէօրմէքլէ՝ Ֆիլ հադիդ տիւնեայա կէլէճէք
15 շօլ փէյղամպէր պու տըր՝ տէտիլեր։ Յիսուս տաչի
անլերին կէլիպ՝ մէլիք էթմէք իչիւն քէնտինի ճէպ-
րէն կէօթիւրէճէքլերինի պիլմէսիյլէ, թէքրար եա-
16 լընըզճա տաղա չէքիլտի։ Վ֊է ագշամ օլտըգտա,
17 շայիրտլերի ասհիլէ էնտիլեր. Վ֊է գայըդա կիրիպ՝
տէնիզին էօթէ թարաֆընա, Կափառնայումա կի-
տիյօրլար իտի. վէ գարանլըդ պատմըշ օլուպ՝ Յի-
18 սուս տահա եանլարընա կէլմէմիշ իտի. Տէնիզ
տաչի շիտտէթլի պիր բիւզկեար էսմէսինտէն գա-
19 պարմագտա իտի։ Իմտի անլեր քիւրէք չէքէրէք,
եիրմի պէշ վէ եա օթուզ օղ աթըմը գատար կիթ-
տիքլերինտէ, Յիսուսը տէնիզին իւզէրինտէ եիւ-
րիւյէրէք գայըդըն եաղընա կէլիր կէօրիւպ՝ գօրգ-
20 տըլար։ Ո տաչի անլերէ՝ Պէն իմ, գօրգմայընըզ՝
21 տէտի։ Ո զէման սեվինէրէք անը գայըդա ալարլար.
վէ տեր 'ագապ գայըդ կիտէճէքլերի եէրէ վասըլ
օլտու։
22 Էրթէսի կիւն տէնիզին էօթէ թարաֆընտա տու-
րան խալգ օրատա անըն շայիրտլերինին պինմիշ օ-
տըգլարը պիր գայըգտան պաշգա օլմատըդընը, վէ
Յիսուսըն՝ շայիրտլերի իլէ պէրապէր գայըդա կիր-
մէմիշ, անճագ շայիրտլերինին եալընըզ կիթմիշ
23 օլտըգլարընը կէօրտիւքլերինտէ, (Հալ պու քի
Բապպ շիւքր էթտիքտէն սոնրա, էքմէք եէտիքլերի
մնհալէ եագըն Թէպերիյէտէն պաշգա գայըգլար
24 կէլտի,) Իմտի խալգ Յիսուսըն վէ շայիրտլերինին
օրատա օլմատըդընը կէօրտիւքլերինտէ, քէնտիլերի
տաչի գայըգլարտա պինիպ՝ Յիսուսը արայարագ,

25 կափառնայումս կէլտիլէր։ Վէ անը աէնիպին էօթէ
թարաֆընատա պուլուպ, անա՝ Եա մու՛ալլիմ, պու-
26 բայա նէ՞ վադըթ կէլտին՝ ատիլէր։ Յիսուս անէրէ
ճէվապէն՝ Հադիգաթէն, հադիգաթէն սիզէ տէրիմ
քի 'ալամէթլէր կէօրուչիւնիւզ իչիւն տէյիլ, ան-
ճագ օլ էքմէքլէրտէն եէյիպ տօյատըղընըզ իչիւն
27 պէնի արայօրսընըզ։ Ֆանի օլան թա՛ամա տէյիլ,
անճագ իչի իւլ ինսանըն սիզէ վէրէճէյի հայաթ ը
էպէտիյէ իչիւն պադի գալան թա՛ամա սա՛յ էտի-
նիզ, ղերա փէտէր Ալլահ անը միւհրլէմիշ սիր՝
28 տէտի։ Ո ղէման անա՝ Ալլահըն ա՛մալընը իճրա
29 էթմէք իչիւն նէ՞ էտէյիմ՝ ատիլէր։ Յիսուս անէրէ
ճէվապէն՝ Ալլահըն 'ամէլի պու տըր քի՝ անըն իր-
սալ էթտիյի քիմսէյէ իման էտէօնինիզ՝ տէտի։
30 Իման անա՝ Եա սէն, պիզիմ կէօրիւպ սանա իման
էթմէմիզ իչիւն նէ՞ 'ալամէթ կէօսթէրիրսին. նէ՞
31 իշլէրսին։ Իճտաատընըզ պէրրիյէտէ մէննի ատի-
լէր, նիհէքիմ՝ Անէրէ եէմէյէ սէմաատան էքմէք
32 վէրտի՝ տէյիւ եազըլմըշ տըր՝ ատիլէր։ Յիսուս
տախի անէրէ՝ Հադիգաթէն, հադիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ սէմաատան օլան էքմէյի սիզէ Մովսէս
վէրմէտի, լաքին սէմաատան օլան Հադիգի էքմէյի
33 սիզէ փէտէրիմ վէրիր։ Զիրա Ալլահըն էքմէյի սէ-
մաատան նազիլ օլուպ տիւնեայա հայաթ վէրէն տիր՝
34 տէտի։ Իմտի անա՝ Եա Բապպ, պիզէ պու էքմէյի
35 տա՛իմա վէր՝ տէտիլէր։ Յիսուս տախի անէրէ տէտի
քի՝ Ո՛Լ հայաթ էքմէյի պէն իմ. պանա կէլէն սալա
աճըգմայաճագ, վէ պանա իման էտէն սալա սու-
36 սամայաճագ տըր։ Լաքին սիզէ տէտիմ քի՝ պէնի
հէմ կէօրտիւնիւզ, հէմ տէ իման էթմէյօրսընըզ։

37 փէտէրին ճիւմլէ պանա վէրտիյի պանա կէլիր. վէ
38 պանա կէլէնի սալա տըշարը աթմամ։ Զիրա քէնտի
իրատէթիմի տէյիլ, անճագ պէնի իրսալ էտէնին
իրատէթինի իճրա էթմէք իւզրէ սէմաատան նիհազըլ
39 էթտիմ։ Վէ պէնի իրսալ էտէն փէտէրին իրատէթի
պու տըր քի՝ ճիւմլէ պանա վէրտիյինտէն հիչ պի-
րինի ղայ՛ էթմէյիպ, անճագ անը սօն կիւնտէ իչէա
40 էտէյիմ։ Վէ պէնի իրսալ էտէնին իրատէթի պու
տըր քի՝ Օղլու կէօրիւպ անա իման էտէն հէր պիր
քիմսէ էպէտի հայաթա մալիք օլա, պէն տախի
անը սօն կիւնտէ իչէա էտէյիմ։
41 Պունուն իւզէրինէ եէհուտիլէր՝ Սէմաատան էնէն
էքմէք պէն իմ՝ ատիյի իչիւն անըն հադրընատա
42 սէօյլէնէրէք, Պու քիմսէ Յիսուս իպն ի Յովսէփ
տէյի՞լ մի քի պիզ անըն փէտէրի իլէ վալիտէսինի
պիլիրիզ. պու հալտէ նա՞սըլ՝ Սէմաատան նիհազըլ
43 էթտիմ՝ տէյօր ատիլէր։ Վէ Յիսուս անէրէ ճէ-
վապէն տէտի քի՝ Աբանըզատա սէօյլէնմէյինիզ.
44 Պէնի իրսալ էտէն փէտէր անը չէքմէյինճէ՝ պիր
քիմսէ պանա կէլէմէզ, պէն տախի անը սօն կիւնտէ
45 իչէա էտէճէյիմ։ Ճիւմլէսի Ալլահ թարաֆընատան
թա՛լիմ օլունմըշ օլաճաղլար՝ տէյիւ փէյղամպէր-
լէրտէ մուհարրէր տիր. պունա պինա՛էն փէտէր-
46 տէն հէր իշիտիպ էօյրէնէն պանա կէլիր։ Տէյիլ քի
պիր քիմսէ փէտէրի կէօրմիւշ տիր, իլլա Ալլահ
թարաֆընատան օլան ղամի փէտէրի կէօրմիւշ տիր։
47 Հադիգաթէն, հադիգաթէն սիզէ տէրիմ քի պանա
48 իման էտէն էպէտի հայաթա մալիք տիր։ Հայաթ
49 էքմէյի պէն իմ։ Իճտաատընըզ պէրրիյէտէ մէննի
50 եէյիպ վէֆամի էթտիլէր։ Սէմաատան նազիլ օլան

էքմէք պու տըր, քի անտէն պիր քիմսէ եէյիպ տէ
51 վէֆաթ էթմէյէ։ Սէմաուան նիւզուլ էտիպ Հպյյ
օլան էքմէք պէն իմ. էյէր պիր քիմսէ պու էքմէք-
տէն եէրսէ, իւլ էլ էպէտ եաշայաճադ տըր, վէ պե-
նիմ վէրէճէյիմ էքմէք՝ տիւնեաանքն Հայաթը իչիւն
վէրէճէյիմ թէնիմ տիր։

52 Իմոի եէհուտիլէր՝ Պու տաէմ նա՞սըլ թէնինի
եէմէմիզ իչիւն վէրէ պիլիր՝ տէյիւ արալարընաա
53 մո՛արազա էթտիլէր։ Յիսուս տախի անլէրէ տէտի
քի՝ Հադիգաթէն, Հադիգաթէն սիզէ տէրիմ քի,
էյէր Իպն իւլ ինսանըն թէնինի եէմէզ, վէ գանընը
54 իչմէզսէնիզ, քէնտինիզտէ Հայաթ օլմազ։ Պէնիմ
թէնիմի եէյիպ գանըմը իչէն՝ էպէտի Հայաթա մա-
լիք տիր, պէն տախի անը սօն կիւնտէ իչէտա էտէ-
55 ճէյիմ։ Զիրա թէնիմ Հադիգաթէն թա՛ամ տըր,
56 վէ գանըմ Հադիգաթէն շուրպ տըր։ Թէնիմի եէյիպ
գանըմը իչէն պէնտէ, պէն տախի անտէ սաքին
57 օլուրըմ։ Հպյյ օլան փէտէր պէնի իրսալ էթտիչի,
պէն տախի փէտէրին սէպէպիյլէ Հայաթտա օլտը-
ղըմ միսիլլիւ, պէնի եէյէն տախի պէնիմ սէպէ-
58 պիմլէ Հայաթտա օլաճադ տըր։ Սէմաուան նազիլ
օլան էքմէք պու տըր. էճտաատընըզ մէննի եէյիպ
վէֆաթ էթտիքլէրի կիպի տէյիլ տիր. պու էքմէքի
եէյէն իւ էլ էպէտ Հայաթտա օլաճադ տըր։

59 Պու շէյլէրի կափառնայումտա թա՛լիմ էտէրէք,
սինագոգտա սէօյլէտի։

60 Վէ շայիտլէրինտէն նիչէլէրի պունու իչթիտի-
լէրինտէ՝ Պու սէօզ աղըր տըր, պունու քի՞մ
61 տինկլէյէ պիլիր տէտիլէր։ Վէ Յիսուս շայիրտլէրի-
նին պունուն իւզէրինէ սէօյլէնտիքլէրինի քէնտի

տէրուէնինտէ պիլմէքլէ, անլէրէ խիթապէն՝ Սիզի
62 պու շէյ սիւրչտիւրի՞եյօր մը. էյէր Իպն իւլ ին-
սանըն մուգատտէմա օլտըղը մահալէ 'ուրուճ
63 էթտիչինի կէօրիւբսէնիզ... Իհէա էտէն Րուհ
տըր, թէն հիչ պիր ֆա՛իտէ էթմէզ. պէնիմ սիզէ
64 սէօյլէտիչիմ սէօզլէր րուհ վէ Հայաթ տըր։ Լաքին
սիզտէն պա՛զը ինանմայան քիմսէլէր վար տըր՝
տէտի. չիւնքի Յիսուս ինանմայանլար քիմլէր օլ-
տըղընը վէ քէնտինի էլէ վէրէճէք օլան քիմ իտի-
65 չինի իպթիտաատէն պիլիր իտի։ Վէ տախի, պու-
նուն իչիւն սիզէ՝ Հիչ քիմսէ փէտէրիմ Թարա-
ֆընատան քէնտինէ վէրիլմէտիքճէ պանա կէլէմէզ՝
տէյիւ սէօյլէտիմ, տէտի։

66 Պունուն իւզէրինէ շայիրտլէրինտէն նիչէլէրի կէրի
չէքիլիպ՝ արթըգ անըն իլէ պէրապէր կէզմէզլէր
67 իտի։ Իմոի Յիսուս օն իքիլէրէ՝ Սի՞զ տախի մի
68 կիթմէք իսթէրսինիզ՝ տէտի։ Սիմոն Պետրոս անա
ճէվապէն՝ Եա Րապպ, քիմ՞ կիտէլիմ, Հայաթ ը
69 էպէտիչէ սէօզլէրի սէնտէ տիր։ Պիզ տախի իմոն
էտիպ, Իպն Ուլլահ [իւ Հպյյ] Մէսիհ սէն իտի-
70 չինկի պիլտիք՝ տէտի։ Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝
Պէն սիզ օն իքիլէրի ինթիխապ է՞թմէտիմ մի. վէ
71 սիզտէն պիրի Շէյթան տըր՝ տէտի։ Վէ պունու
Սիմոն օղլու Իսխարիօթի Յուդա Հագգընտա սէօյ-
լէր իտի. զիրա պու քիմսէ օն իքիլէրտէն պիրի
իքէն՝ անը էլէ վէրէճէք իտի։

ՊԱՊ 7

1 **Վ**է պու շէյլէրտէն սօնկրա՝ Յիսուս Գալիլէատա

կէզէր իսի. զիրա ԵՀՈՒԱԻԷԸ գաթլինէ գասա
էթուիքըէրի իչիւն, ԵՀՈՒԱԻԻԷԵ կէզմէք իսթէ-
մէզ իսի։
2 Վ է ԵՀՈՒԱԻԷՐԻՆ խայմէ պայրամը եագըն օը-
3 մաղէ, Գարնասաշըարը անա՝ Շայիրտէրինկին տախի
իշխէսինկ 'ամէլէրի կէօրմէէրի իչիւն պուրասան
4 չըգըպ՝ ԵՀՈՒԱԻԻԷ կիթ. Զիրա հիչ պիր քիմսէ
քէնասիսի աշիքեար օլմադ խաթէր իքէն, կիզլիճէ
պիր շէյ իշէմէզ. էյէր պուշնարը իշէրսէն, քէն-
5 տինկի տիւնեայա իզհար էյլէ՝ տէսիլէր։ Զիրա
գարնասաշըարը պիլէ անա իման էթմէզլէր իսի։
6 Վ է Յիսուս անէրէ տէսի քի՝ պէնիմ վագթըմ
տահա կէլմէսի, ֆագաթ սիզին վագթընըզ տա'ի-
7 մա հազըր տըր։ Տիւնեա սիզէ պուզուզ էտէմէզ,
ամմա պանա պուզուզ էտէր. չիւնքի պէն անըն
հադդընտա տ'մալընըն ֆասիտ օլտըղընա շէհատէթ
8 էտէրիմ։ Սիզ պու պայրամա չըգընըզ. պէն պու
պայրամա [տահա] չըգմամ. զիրա պէնիմ վագթըմ
9 տահա թէմամ օլմամըշ տըր։ Վ է անէրէ պու
10 շէյլէրի սէօյլէյիպ՝ Գալիլեատա գալտը։ Ամմա գա-
րընտաշլարը չըդտըգտան սօնրա, օ զէման քէն-
տինի տախի աշիքեար օլմայարագ, կիզլիճէ կիպի
պայրամա չըգտը։
11 ԵՀՈՒԱԻԻԷԸ տախի անը պայրամտա արայըպ,
12 Նէ՞րէտէ տիր՝ տէրլէր իսի։ Վ է անըն հադդընտա
խալգըն արասընտա չօգ գիյլ ու գալ վագը' օլա-
րագ, պա'զըլարը՝ Սալին տիր՝ տէյիպ, տիկէրլէրի տէ՝
խայր, անճագ խալգը իզլալ էտէյօր՝ տէրլէր իսի։
13 Ամմա ԵՀՈՒԱԻԻԷՐԻՆ դօրդուսընտան նահչի պիր
քիմսէ 'ալէնէն անըն լագըրտըսընը էթմէզ իսի։

14 Վ է արթըդ պայրամըն նըսֆը օլտըգտա, Յիսուս
15 հէյքէլէ չըգըպ Թա'լիմ էտէր իսի։ Վ է ԵՀՈՒԱԻ-
լէր Թէ'աճճիւպ էտէրէք՝ Պու քիմսէ Թա'լիմ օ-
լունմըշ տէյիլ իքէն, քիթապլարը նա՞սըլ պիլիր
16 տէսիլէր։ Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Պէնիմ
Թա'լիմիմ քէնտիմին տէյիլ, անճագ պէնի իբասալ
17 էտէնին տիր։ Էյէր պիր քիմսէ անըն իրատէթինի
իճրա էթմէք իսթէրսէ, պու Թա'լիմ Ալլահտա՞ն
մը օլտըղընը, վէ եախօտ պէն քէնտիկիմտէ'ն մի
18 սէօյլէտիյիմի պէլլճէք տիր։ Քէնտիկինտէն սէօյ-
լէյէն քէնտի 'իզզէթինի արար. ամմա քէնտինի
իբասալ էտէնին 'իզզէթինի արայան հագդ տըր, վէ
19 անտէ հադդսըզլըգ եօք տըր։ Մէվսէս սիզէ շէրի'ա-
թը վէ'րմէտի մի, վէ սիզտէն հիչ քիմսէ շէրի'աթը
իճրա էթմէզ. Նի՞չիւն գաթլիմի արայօրսընըզ տէ-
20 տի։ Խալգ տախի՝ Մէճնուն սըն, սէնին գաթլինի
21 քի՞մ արայօր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր։ Յիսուս
անլէրէ ճէվապէն՝ Պիր իշ իշլէտիմ վէ ճիւմլէնիզ
22 Թէ'աճճիւպ էտիյօրսընըզ։ Մովսէս սիզէ խիթանը
վէրտի, (պու տախի Մովսէստան տէյիլ տիր, ան-
ճագ էճտատտան տըր,) վէ սիզ սէպթ կիւնիւ
23 ատէմ խիթան էտէրսինիզ։ Էյէր Մովսէսին շէրի'ա-
թը նագզ օլմունմամագ իչիւն սէպթ կիւնիւ ատէմ
խիթան օլունուրսա, սէպթ կիւնիւ պիր ատէմէ
քեամիլէն սըհհէթ վէրտիյիմ իչիւն պանա տարըզ-
24 լըյօր մը սընըզ։ Սիւրէթ ի զահիրէյէ կէօրէ հիւքմ
էթմէյինիզ, անճագ 'ատալէթէ կէօրէ հիւքմ էյ-
լէյինիզ՝ տէտի։
25 Ո զէման Երուսաղէմլիլէրտէն պա'զըլարը տէրլէր
իսի քի՝ Գաթլինի արատըգլարը պու տէյի՞լ մի

26 տիր. Վ՚է իւթէ ՚ալէնէն սէօյլէյօր, վէ անա հիչ
պիր շէյ տէմէյօրլար. ՚ահէպա բէ՚իսլեր պուննուն
հադիգաթէն Մէսիհ իսիյինի եադինէն պիլտիլէ՞ր
27 մի։ Լաքին պիզ պուննուն նէրէտէն օլտըղընը պի-
լիրիզ, ամմա Մէսիհ կէլտիյի ղէմման՝ նէրէտէն օլ-
տըղընը քիմսէ պիլմէզ։
28 Վ՚է Յիսուս հէյքէլտէ թա՚լիմ էտէր իքէն,
նիտա էտէրէք՝ Չէմ պէնի պիլիրսինիզ վէ հէմ տէ
նէրէտէն օլտըղըմը պիլիրսինիզ. վէ պէն քէնտի-
լիյիմտէն կէլմէտիմ, ֆագաթ պէնի իրսալ էտէն
29 հադգ տըր, քի սիզ անը պիլմէյօրսունուզ։ Պէն անը
պիլիրիմ, ղիրա պէն անտէն իմ, վէ հէմ պէնի օ
30 իրսալ էյլէտի՝ տէտի։ Պուննուն իւղէրինէ անը
Թուէթմաղա գաստ էթտիլէր իսկ տէ, հիչ պիր
քիմսէ անա էլ ուղաթմատը, չիւնքի անըն վագթը
31 տահա կէլմէմիշ իտի։ Վ՚է խալգտան նիչէլէրի անա
իման էտիպ՝ Մէսիհ կէլտիյի ղէմման՝ պուննուն իճրա
էթտիյի միւ՚ճիզաթտան ղիյատէ՞ մի էտէճէք տէ-
տիլէր։
32 Ֆէրիսիլէր խալգըն անըն հադգընտա պու միսիլ-
լիւ գիյլ ու գալ էթտիյինի իշիտիպ՝ ֆէրիսիլէր
իլէ պաշ քեահինլէր անը Թուէթմագ իւղրէ մէ՞-
33 մուրլար կէօնտէրտիլէր։ Վ՚է Յիսուս [անլէրէ՚]
Տահա պիր ազ միւտտէթ սիզին իլէ պէրապէր իմ,
34 պա՚տէհու պէնի իրսալ էտէնէ կիտէրիմ։ Սիզ
պէնի արայըպ տա պուլամայաճագսընըղ. վէ պէնիմ
պուլունտըղըմ էէրէ սիզ կէլէմէզսինիզ՚ տէտի։
35 Պուննուն իւղէրինէ ԵՀՕուտիլէր պիրիպիրինէ՝ Պու
նէ՞րէյէ կիտէճէք տիր քի պիզ քէնտինի պուլմա-
յաճաղըղ. ՚ահէպա Եուհանիլէր իչինէ տաղըլմըշ

օլանլարա կիտիպ տէ, Եուհանիլէր՞ մի թա՚լիմ
36 էտէճէք։ Պէնի արայըպ տա պուլամայաճագսընըղ,
վէ պէնիմ պուլունտըղըմ էէրէ սիզ կէլէմէզսինիզ՚
տէտիյի պու քէլամ նէ՞ տիր՝ տէտիլէր։
37 Վ՚է պայրամըն սօն վէ պէօյիւք կիւնիւնտէ Յի-
սուս տուրուպ նիտա էտէրէք՝ Էյէր պիր քիմսէ
38 սուսամըշ իսէ, պանա կէլիպ իչսին։ Չէր քիմ քի
պանա իման էտէրսէ, քիթապըն պույուրտըղը
վէճհլէ պաթնէնտան տիրի սու ըրմադլարը ճէրէ-
39 յան էտէճէք տիր՝ տէտի։ Պուննու տախի քէնտինէ
իման էտէնլէրին ալաճագլարը Րուհըն հագգընտա
սէօյլէտի. ղիրա Յիսուս հէնուզ իճլալ օլունմա-
տըղը իչիւն Րուհ իւլ Գուտս տահա ՚էէրէիզ տէ-
40 յիլ իտի։ Խալգտան նիչէլէրի պու սէօզիւ իչիթ-
տիքլէրինտէ՝ Ցիւլ հադիգ պու օլ փէյղամպէր
41 տիր՝ տէտիլէր։ Պաշգալարը՝ Պու Մէսիհ տիր՝ տէ-
տիլէր. ղալըրլէրի իսկ՝ Եա, Մէսիհ Գալիլեատա՞ն
42 մը կէլիր։ Մէսիհ Դաւիթին նէսլինտէն վէ Դաւի-
թին օլտըղը Բեթլեհեմ նամ քէօյտէն կէլիր՝ տէ-
43 յիւ քիթապ պույուրմա՞զ մը տէտիլէր։ Պէօյլեճէ
անըն հադգընտա խալգ պէյնինտէ իխթիլաճ վըս-
44 գու՚ պուլտու։ Վ՚է անլէրտէն պա՚զըսը անը Թուէթ-
մագ իսթէտիլէր իսկ տէ, հիչ քիմսէ անա էլ
ուղաթմատը։
45 Վ՚է մէ՚մուրլար պաշ քեահինլէր իլէ ֆէրիսիլէ-
րին եանընա կէլտիքլէրինտէ, անլէրէ՝ Նի՞չիւն անը
46 կէթիրմէտինիզ՚ տէտիլէր։ Մէ՚մուրլար ճէվապէն՝
Պու ատէմ կիպի սուսա պիր քիմսէ սէօյլէմէմիշ տիր՝
47 տէտիլէր։ Վ՚է պուննուն իւղէրինէ ֆէրիսիլէր ան-
48 լէրէ ճէվապէն՝ Սի՞զ տէ մի ալտանտընըղ. Բէ՚իս-

լերտէն, եախօտ ֆերիսիլերտէն պիր քիմսէ անա
49 իման էթմի՞ մի. Ամմա շէրի՛աթը պիլմէյէն պու
50 խալդ մէ՛ուն տըր՝ տէտիլէր։ Կէճէլէյին անըն եա-
նընա կէլմիշ օլան Նիկոդեմոս անլերտէն պիրի օլ
51 մադլե, անլերե, 'Ա՛ճէպա պիզիմ շէրի՛աթըմըզ
պիր առէմի էվվէլա տինկէյիսէ նէ էթտիյինի անկլա-
52 մայընճա, հիւքմ էտի՞ր մի՝ տէտի։ Պունա ճէվա-
պէն՝ Ա՛ն տէ մի Գալիլեատան սըն. Թահգիգ էյլէ
վէ պագ քի՝ Գալիլեատան փէյղամպէր ղուհուր
53 էթմէմիշ տիր՝ տէտիլէր։ Վէ հէր քես քէնտի է-
վինէ կիթտի։

ՊԱՊ 8

1 Վէ Յիսուս Ձէյթունն տաղընա կիթտի։ (2) Վէ
սէհէր վագթընտա Թէքրար հէյքէլէ կիտիպ՝ պիւ-
թիւն դավմ ադամընա կէլմէքտէ օլարագ, օթուրուպ
3 անլերե թա՛լիմ էտեր իտի։ Վէ 'իւլէմա իլէ ֆէրի-
սիլեր զինաատա թուրթուլմըշ պիր գադը անըն ետա-
4 նընա կէթիրիպ՝ օրթատա տուրտուրարագ, Ա՛նա՝
Եա մու՛ալլիմ, պու գադը իրթիքապ ը զինա ֆի՛ի-
5 լինտէ թուրթուլտու։ Վէ Մովսէս շէրի՛աթտա
պիզէ պէօյլէ քիմսէլերին ըճմամ օլունմասընը էմր
6 էթտի. անն նէ՞ տէրսին՝ տէտիլեր։ Իթթիհամընա
պէր վէ՞էլե պուլմագ իւզրե, անը թէճրիպէ իչինն
պունու սէօյլէտիլեր. լաքին Յիսուս էյիլիպ փար-
7 մադըլե եէրէ եաղը եաղար իտի։ Վէ անա մու-
սիրրանէ սու՛ալ էթմէլերիյլե, տօղրուլուպ անլերե՝
Սիղտէն հանկըսը պիկիւնահ իսե, անըն իւզերինէ
8 էվվէլա թաշը օ ադըսըն՝ տէտի։ Վէ եինէ էյիլիպ
9 եէրէ եաղը եաղար իտի։ Վէ պունու իչիթտիքլե-

րինտէ, զամիրլերինտէն իլգամ օլունարագ, իս-
թիյարլարտան պաշլայըպ էն սօկրաքիլերե վարըն-
ճայատէք, պիրեր պիրեր չըգարըլար, վէ Յիսուս
եալընընըզ գալտը. գարը տախի օրթատա տուրույօր
10 իտի։ Վէ Յիսուս տօղրուլուպ գարըտան պաշգա
պիր քիմսէյի կէօրմէմէքլէ, անա՝ Իյ գարը, օլ
տա՛վաճլարընկ նէ՞րէտե տիր, հիչ պիրի 'ալէյհինկե
11 հիւքմ է՞թմէտի մի՝ տէտի։ Ո տախի՝ Հիչ պիրի,
Էֆէնտի, տէմէյիլէ, Յիսուս անա՝ պէն տախի
'ալէյհինկե հիւքմ էթմէմ. կիթ, արթըգ կիւնահ
իշլէմէ՝ տէտի։
12 Վէ եինէ Յիսուս անլերե խիթապէն՝ պէն տիւն-
եանըն նուրու իմ. պանա Թապի՝ օլան ղուվվէթտե
եիւրիւմէյիպ, անճագ Հայաթ նուրընա մալիք օլա-
13 ճագ տըր՝ տէտի։ Ֆէրիսիլեր տախի անա՝ Սէն
քէնտի հագդընտա շէհատէթ էտերսին, սէնին շէ-
14 հատէթին հագդ տէյիլ տիր՝ տէտիլեր։ Յիսուս
անլերե ճէվապէն՝ Չէր նե գատար պէն քէնտի
հագդըմտա շէհատէթ էտերսէմ տե, շէհատէթիմ
հագդ տըր, զիրա նէրէտէն կէլտիյիմի վէ նէրէյէ
կիտէճէյիմի պիլիրիմ. սիզ իսե նէրէտէն կէլտիյիմի,
15 եա նէրէյէ կիտէճէյիմի պիլմէզսինիզ։ Սիզ ճիսմա-
նիճէ հիւքմ էտերսինիզ. պէն հիչ քիմսէյի հիւքմ
16 էթմէմ։ Վէ էյեր պէն հիւքմ էթտէմ տե, պէնիմ
հիւքմիմ հագդ տըր. զիրա եալընընըզ տէյիլ իմ,
ամմա պէն վէ պէնի իրսալ էտէն փէտեր պէրապեր էչ։
17 Վէ իքի առէմին շէհատէթի հագդ օլտըղը շէրի՛ա-
18 թընըզտա տախի մուհարրեր տիր, պէն քէնտի
հագդըմտա շէհատէթ էտերիմ. պէնի իրսալ էտէն
փէտեր տախի պէնիմ հագդըմտա շէհատէթ էտեր՝

19 տէտի ։ Օ՛ վազըթ անա՝ փէտէրին՝ նէ՞ըէտէ տիր՝
տէտիլէը . Յիսուս՝ նէ՛ պէնի , նէ՝ տէ փէտէրիմի
պիլիրսինիզ . էյէր պէնի պիլսէ իտինիզ , փէտէրիմի
տախի պիլիր իտինիզ՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի ։
20 Յիսուս պու սէօյլէրի հէյքէլտէ Թա՛լիմ էտեր
իքէն՝ խաղինէտէ սէօյլէտի , վէ անը հիչ քիմսէ
ԹուԹմատը , զիրա վազթը տահա կէլմէմիշ իտի ։
21 Պա՛տհու Յիսուս Թէքրար անլէրէ խիթապէն՝
պէն կիտէրիմ՛ , վէ պէնի արայըզ տա կիւնահընըզ-
տա էօլէճէքսինիզ . պէնիմ կիտէճէյիմ էերէ սիզ
22 կէլէմէզսինիզ՝ տէտի ։ Պուննուն իւզէրինէ նէհուտի-
լէր՝ 'Ա՛ճէպա քէնտի քէնտինի էօլտիւրէճէ՞ք մի
տիր քի՝ պէնիմ կիտէճէյիմ էերէ սիզ կէլէմէզսի-
23 նիզ՝ տէյօր՝ տէտիլէը ։ Ո տախի անլէրէ՝ Սիզ աշա-
ղըտան սընըզ , պէն էօգարըտան իմ . սիզ պու
տիւնեատան սընըզ , պէն պու տիւնեատան տէյիլ
24 իմ ։ Պու էճլտէն սիզէ՝ կիւնահլարընըզտա էօլէճէք-
սինիզ՝ տէտիմ . զիրա էյէր պէն իտիյիմէ ինանմազ-
սանըզ , կիւնահլարընըզտա էօլէճէքսինիզ՝ տէտի ։
25 Պուննուն իւզէրինէ անա՝ Սէն քի՞մ սին՝ տէտիլէը .
Յիսուս տախի անլէրէ տէտի քի՝ Իվվէլտէն պէրու
26 հէման սիզէ սէօյլէտիյիմ զաթ իմ ։ Սիզին հագ-
դընըզտա սէօյլէմէյէ վէ հիւքմ էթմէյէ չօգ շէյ-
լէրիմ վար . լաքին պէնի իրսալ էտէն հագդ տըր .
վէ պէն տիւնեայա անտէն իշիթտիյիմ շէյլէրի սէօյ-
27 լէրիմ ։ Անլէր՝ քէնտիլէրինէ փէտեր հագդընտա
սէօյլէտիյինի անլամատըլար ։
28 Վէ Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝ Իպն իւլ Ինսանը
եիւքսէյէ գալտըրտըզընըզտա , պէն իտիյիմի վէ
քէնտիլիյիմտէն հիչ պիր շէյ էթմէյիպ , լաքին

փէտէրիմին պանա Թա՛լիմ էթտիյի իւզրէ՝ պու
29 շէյլէրի սէօյլէտիյիմի պիլէճէքսինիզ ։ Վէ պէնի իր-
սալ էտէն պէնիմ իլէ պէրապէր տիր . փէտեր պէնի
եալընըզ պրագմատը , չիւնքի պէն տա՛իմա անըն
րիզասը օլան շէյլէրի իճրա էտէրիմ՛ տէտի ։
30 Պու շէյլէրի սէօյլէը իքէն՝ չօգ քիմսէլէր անա
31 իման էթտիլէր ։ Օ՛ վազըթ Յիսուս քէնտինէ իման
էտէն նէհուտիլէրէ խիթապէն՝ Իյէր սիզ պէնիմ
քէլամըմտա գալըրսանըզ , ֆիլհագիգէ շայիրտէ-
32 րիմ օլուպ , Հագիգաթը պիլէճէքսինիզ , Հագիգաթ
33 տախի սիզի ազատ էտէճէք տիր՝ տէտի ։ Անա՝ պիզ
Աբրահամ զիւրրիյէթի իզ , վէ հիչ պիր վազըթ
քիմսէյէ գուլլուզ էթմէտիք . սէն նա՞սըլ՝ Ազատ օ-
լաճագսընըզ՝ տէյօրսըն տէյիւ ճէվապ վէրտիլէը ։
34 Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Հագիգաթէն , Հագիգա-
Թէն սիզէ տէրիմ քի՝ Հէր քիմ կիւնահ իշլէրսէ ,
35 կիւնահըն գուլու տըր ։ Գուլ տախի խանէտէ իլ
էլ էպէտ պադի գալմայըպ՝ օղուլ իլ էլ էպէտ գա-
36 լըր ։ Իմոի էյէր Օղուլ սիզի ազատ էտէրսէ , ֆիլ
37 վազը՝ ազատ օլաճագսընըզ ։ Աբրահամ զիւրրիյէթի
օլտըղընըզը պիլիրիմ . ամմա գաթլիմի արայօրսընըզ ,
չիւնքի քէլամըմ տէրուննինիզտէ եէր ԹուԹմայօր ։
38 Պէն փէտէրիմին էանընտա կէօրտիւյիւմիւ սէօյ-
լէրիմ , սիզ տախի փէտէրինիզին էանընտա կէօր-
39 տիւյինիւզ շէյլէրի եափարսընըզ՝ տէտի ։ Անա
ճէվապէն՝ Պիզիմ փէտէրիմիզ Աբրահամ տըր՝ տէ-
տիլէր . Յիսուս անլէրէ տէտի քի՝ Աբրահամըն էվ-
լատը օլսա իտինիզ , Աբրահամըն 'ամէլլէրինէ 'ամիլ
40 օլուր իտինիզ . Ֆագաթ շիմտի պէնիմ՝ եա՛նի Աէ-
լահ Թարաֆընտան իշիթտիյիմ Հագիգաթը սիզէ

սեղլէչէն պիր ատէմին գաթլինի արայօրսընըզ.
41 Աբրահամ պուռնու եափմասը։ Սիզ փէտէրինիզին
'ամէլլէրիյլէ 'ամէլ էտէրսինիզ։ Իմոի անա՝ պիզ
վէլէտ ի զինա տէյիլ իզ, պիզիմ պիր փէտէրիմիզ
42 վար, օ տա Ալլահ տըր՝ տէտիլէր։ Յիսուս տախի
անլէրէ տէտի քի՝ Էյէր Ալլահ փէտէրինիզ օլսա
իտի, պէնի սէվէր իտինիզ. չինքի պէն Ալլահտան
խուրուճ էտիպ կէլտիմ. զիրա քէնտիլիյիմտէն կէլ-
43 մէտիմ, լաքին պէնի օ իրսալ էթտի։ Նի՞չին պէ-
նիմ սէօզիւմիւ անկլամայօրսընըզ. չինքի պէնիմ
44 քէլամըմը տինկլէյէմէզսինիզ։ Սիզ պապանըզ Շէյ-
թանտան սընըզ, վէ պապանըզըն շէհվէթլէրինի
ֆի'լլէ կէթիրմէք իսթէրսինիզ. օ իլթիատտէն պէ-
րու գաթիլ իտի, վէ հագիգաթտա սէպաթ էթ-
մէտի, զիրա անտէ հագիգաթ եօզ տըր. եալան
սեղլէտիյի վագըթ քէնտի շէյլէրինտէն սեղլէր,
45 զիրա եալանճը վէ եալան պապասը տըր։ Ամմա պէն
հագիգաթը սեղլէտիյիմ իչիւն պանա ինանմազսը-
46 նըզ։ Սիզտէն քի՞մ իւզէրիմտէ կիւնահ իսպաթ էտէ
պիլիր. վէ հագիգաթը սեղլէյօր իսէմ, նի՞չիւն պանա
47 ինանմազսընըզ։ Ալլահտան օլան՝ Ալլահըն քէլամ
լարընը տինկլէր. սիզ Ալլահտան օլմատըղընըզտան
48 տինկլէմէզսինիզ։ ԵհՏուտիլէր անա ճէվապէն՝ Սանա
Սամարիալը վէ մէճնունի տէտիյիմիզ ատղրու տէյի՞լ
49 մի՝ տէտիլէր։ Յիսուս ճէվապէն՝ պէն մէճնունի տէյիլ
իմ, լաքին փէտէրիմէ հիւրմէթ էտէրիմ, սիզ իսէ
50 պէնի թահգիր էտիյօրսընըզ։ Վէ պէն քէնտի 'իւ-
զէթիմի արամամ. անը արայըղ հիւքմ էտէն վար
51 տըր։ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
Էյէր պիր քիմսէ պէնիմ քէլամըմը հըֆզ էտէրսէ,

52 իլ էլ էպէտ էօլիւմ կէօրմէյէճէք տիր՝ տէտի։ Օլ
վագըթ ԵհՏուտիլէր անա՝ Մէճնունի օլտըղընկը շիմտի
պիլիրիզ. Աբրահամ վէ փէյղամպէրլէր վէֆաթ էթ-
տիլէր, վէ սէն՝ Էյէր պիր քիմսէ պէնիմ քէլամըմը
հըֆզ էտէրսէ, իլ էլ էպէտ էօլիւմ թաթմայաճագ՝
53 տէյօրսըն։ Սէն վէֆաթ էթմիշ օլան փէտէրիմիզ
Աբրահամտան պէօյի՞ւք մի սին. փէյղամպէրլէր
տախի վէֆաթ էթտիլէր. սէն քէնտինկի քի՞մ 'ատտ
54 էտիյօրսըն՝ տէտիլէր։ Յիսուս ճէվապէն՝ Էյէր պէն
քէնտիմի թա'զիզ էտէրսէմ 'իզզէթիմ պիր շէյ
տէյիլ տիր. պէնի թա'զիզ էտէն՝ փէտէրիմ տիր,
քի սիզ անըն հագդընտա Ալլահըմըզ տըր՝ տէյօր-
55 սընըզ. վէ անը թանըմազսընըզ. ամմա պէն անը
պիլիրիմ, վէ անը պիլմէմ՝ տէսէմ, սիզին կիպի եա-
լանճը օլուրըմ. լաքին անը պիլիրիմ վէ անըն քէ-
56 լամընը հըֆզ էտէրիմ։ Փէտէրինիզ Աբրահամ պէ-
նիմ կիւնիւմիւ կէօրմէյէ արզուքէշ օլուպ՝ կէօր-
57 տիւ վէ սեվրուր օլտու՝ ֆէֆէ։ Վէ ԵհՏուտիլէր
անա՝ Տահա էլլի եաշընտա տէյիլ իքէն, Աբրա-
58 համը՞ տախի մի կէօրտիւն՝ տէտիլէր։ Յիսուս ան-
լէրէ՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
Աբրահամ մեվճուտ օլմազտան ագտէմ պէն մեվ-
59 ճուտ իմ՝ տէտի։ Օլ վագըթ իւզէրինէ աթմագ
իւզրէ թաշլար գալտըրտըլար. Յիսուս իսէ կիզլէն-
տի, վէ արալարընտան կէչէրէք, հէյքէլտէն չըգըպ
պեղլէճէ կիթտի։

ՊԱՊ 9

1 Վէ կէչէր իքէն, անատան տօղմա քէօր պիր ատէմ
2 կէօրտիւ։ Շայիրտլէրի տախի անա՝ Եա Մու'ալլիմ,

պուհուն քէօր տօղմասընա քէնտինի՞ն մի, եօգսա
վալիտէյնինի՞ն մի կիւնահ իշլէմէսի սէպէպ օլսուն՝
3 տէյերէք սու՞ալ էթտիլէր։ Յիսուս ճէվապէն՝ նէ
անդն վէ նէ տէ վալիտէյնինին կիւնահ իշլէմէսի,
ճագաթի Ալլահըն իշլերի անտէ պէյան օլունմասը
4 իչիւն օլսուն։ Կիւնտիւզ օլսըգճա պէնի իրսալ է-
տէնին իշլերինի իշլէմէքիյիմ լազըմ տըր. կէճէ
5 կէլիր քի՝ օ զէման պիր քիմսէ իշ իշլէյէմէզ, պէն
տիւնեատտա պուլունտըգճա, տիւնեանդըն նուրուս իմ՝
6 տէտի։ Պուս շէյլէրի տէտիքտէ, եէրէ թիւքիւրիւպ՝
թիւքրիւքլէ պայէդ եափտը, վէ պայէդը քէօրիւն
7 կէօզլէրի իւզէրինէ սիւրիւպ, անա, կիթ, Սիլօհա
Հավուզընտա (քի իրսալ օլունմըշ տէմէք տիր)
եըյդան՝ տէտի. օ տախի կիտիպ եըյդանտը, վէ
8 կէօրիւր օլտըդը հալտէ կէլտի։ Պուհուն իւզէրինէ
գօնշըլտըը վէ անդն քէօր իսկինի էվվէլտէն կէօ-
րէնլէր՝ Օվ օթուրուպ տիլէնճիլիք էտէն պուս տէյի՞վ
9 մի՝ տէտիլէր։ Պա՛զըլտըը՝ պուս տըր, վէ պա՛զըլտըը՝
Անա պէնգզէր՝ տէտիլէր. քէնտիսի՝ պէն իմ՝ տէտի։
10 Օվ վագըթ անա՝ Սէնին կէօզլէրին նա՞սըվ այըլտը՝
11 տէտիլէր։ Օ ճէվապ վէրիպ՝ Յիսուս տէնիլէն պիր
ատէմ պայէդ եափըպ կէօզլէրիմճէ սիւրտիւ, վէ
պանա՝ Սիլօհա Հավուզընա կիտիպ եըյդան՝ տէտի,
պէն տախի կիտիպ եըյդանտըդըմտա կէօզլէրիմ
12 կէօրիւր օլսուս՝ տէտի։ Անդըր տախի անա՝ Օվ ատէմ
նէ՞րէտէ տիր՝ տէտիլէր. Պիլմէմ՝ տէտի։
13 Օվ մուդաատտէմա քէօր օլանը ֆէրիսիլէրէ կէօ-
14 Թիւրտիւլէր։ Յիսուսըն պայէդը եափըպ անդն
15 կէօզլէրինի այտըդը զէման սէպէթ կիւնիւ իտի։ Վէ
եինէ ֆէրիսիլէր՝ կէօզլէրինի նա՞սըվ այըլտը՝ տէյիւ

անա սու՞ալ էթտիլէր. օ տախի անդըր՝ կէօզլէ-
րիմէ պայէդը օտտուս, եըյդանտըմ տա կէօրիւյօրըմ՝
16 տէմէսի իւզէրինէ, Ֆէրիսիլէրտէն պա՛զըլտըը տէ-
տիլէր քի՝ Պուս ատէմ Ալլահտան տէյիվ տիր,
չիւնքի սէպէթ կիւնիւնէ րի՛այէթ էթմէզ. պայգա-
լտըը՝ Նիւնահքեար ատէմ պէօյլէ միւ՛ճիզէլէր նա՞-
սըվ իճրա էտէ պիլիր՝ տէտիլէր. պէօյլէճէ արալա-
17 րընտա իսթիլահ օլտուս։ Թէքրար քէօրէ՝ Սէնին
կէօզլէրինի այտըդընտան տօլայը անդն հագգընտա
նէ՞ տէրսին՝ տէտիլէր. օ տախի՝ ֆէյդամպէր տիր՝
18 տէտի։ Լաքին եէհուտիլէր կէօզլէրի այըլանդն վա-
լիտէյնինի չաղըրընճայա գատար, անդն քէօր օլուպ
19 տա կէօզլէրի այըլտըդընա ինանմայարագ, Անդըրէ
սու՞ալ իլէ՝ Սիզին օվ քէօր տօղտուս՝ տէտիյինիզ
օղլընըզ պո՞ս մը տըր. չիմտի եա նա՞սըվ կէօրիւյօր՝
20 տէտիլէր։ Անդն վալիտէյնի անդըրէ ճէվապէն՝ Պուս
պիզիմ օղլըմըզ օլուպ՝ քէօր տօղտըղընը պիլիրիզ.
21 Ֆագաթ չիմտի նասըվ կէօրտիւյիւնիւս պիլմէյիզ.
եափօտ անդն կէօզլէրինի քիմ այտըդընը պիզ պիլ-
մէյիզ. քէնտիսի պալիզ տիր, անա սու՞ալ էտի-
նիզ. քէնտի հագգընտա քէնտիսի սէօյլէսինի՝ տէ-
22 տիլէր։ Անդն վալիտէյնի եէհուտիլէրտէն գօրգ-
տըգլարը իչիւն պէօյլէ սէօյլէտիլէր. զիրա եէհու-
տիլէր՝ էյէր պիր քիմսէ անդն մէսիհ օլտըդընը իգ-
րար էտէրսէ, ճէմա՛աթտան իխրաճ օլունմասը
իչիւն ադաէմճէ պիլ իթթիֆագ դարար գըլմըշտըր
23 իտի։ Պուս սէպէպտէն վալիտէյնի՝ քէնտիսի պալիզ
24 տիր, անա սու՞ալ էտինիզ՝ տէտիլէր։ Պա՛տէհու
մուդաատտէմա քէօր օլան ատէմի թէքրար չաղը-
րըպ, անա՝ Ալլահա համտ էյլէ. պիզ օվ ատէմին

25 կիւնահքեար իսկիճնի պիլիրիզ՝ տէտիլէը։ Ո տախ
ճէվապ վէրիպ՝ կիւնահքեար օրուպ օլմատըդընը
պիլմէմ, պիր շէյ պիլիրիմ քի՝ պէն քէօր իսիմ,
26 շիմտի կէօրիւյօրըմ՝ տէտի։ Վէ եինէ անա խիթա-
պէն՝ Սանա նէ՞ եափտը, կէօզլէրինի նա՞սըլ աչտը՝
27 տէտիլէը։ Ո իսկ անլէրէ ճէվապէն՝ Սիզէ շիմտի
սէօյլէտիմ վէ իշիթմէտինիզ, նի՞չիւն թէքրար ի-
շիթմէք իսթէյօրսընըզ. Յաճէպա սի՞զ տէ մի անա
28 շայիրա օլմադ իսթէրսինիզ՝ տէտի։ Պուննար անա
շէհիմ էտիպ՝ Անըն շայիրատի սէն սին, պիզ իսէ Մով-
29 սէսին շայիրատի իզ։ Պիզ Ալլահըն Մովսէսէ սէօյ-
լէտիյինի պիլիրիզ, ամմա պուննուն նէրէտէն օլար-
30 ղընը պիլմէյիզ՝ տէտիլէը։ Օվ տառէմ անլէրէ ճէ-
վապէն՝ Պու Յաճիպ պիր շէյ տիր. ո պէնիմ կէօզ-
լէրիմի աչմըշ իքէն, սիզ անըն նէրէտէն օլարդընը
31 պիլմէզսինիզ։ Վէ պիլիրիզ քի՝ Ալլահ կիւնահ-
քեարլարը տինկլէմէզ, անճագ պիր քիմսէ էհլ ի
Թագվա օլուպ տա անըն իրաատէթինի իճրա էտերսէ,
32 անը տինկլէր։ Պիր քիմսէյինի՝ անատան տօղմա քէօ-
րիւն կէօզլէրինի աչարդը եղելտէն պէրու իշիտիլ-
33 մէտի. Իյէր պու քիմսէ Ալլահտան օլմասա իսի,
34 պիր շէյ էտէմէզ իսի՝ տէտի։ Անա ճէվապէն՝ Սէն
քիւլլիյէն կիւնահլարտա տօղմուշ իքէն, սէ՞ն մի
պիզէ Թա՛լիմ էտէրսին՝ տէյէրէք, անը Թարտա էթ-
սիլէր։

35 Յիսուս անը Թարտա էթտիքլէրինի իշիթմէքլէ,
անը պուլուպ՝ Սէն Իպն Ուլլահա իման էտի՞ր մի սին՝
36 տէտի։ Ո տախ ճէվապէն՝ Իֆէնտի, քի՞մ տիր քի՝
37 անա իման էտէյիմ՝ տէտի։ Վէ Յիսուս անա՝ Չէմ
անը կէօրտիւն, Չէմ տէ սէնին իլէ սէօյլէշէն օ տըր՝

38 տէտի։ Ո տախ՝ Իման էտերիմ, էա Բապպ, տէյէ-
39 րէք՝ անա սէճտէ էյլէտի։ Վէ Յիսուս՝ Պէն Չիւքմ
իչիւն պու տիւնեայա կէլտիմ, քի կէօրմէյէնլէր
40 կէօրելէր, վէ կէօրէնլէր քէօր օլալար՝ տէտի։ Վէ
եանընտա պուլունան Ֆէրիսիլէրտէն պա՛ղըսը պու
շէյլէրի իշիթտիքլէրինտէ, անա՝ Յաճէպա պի՞զ
41 տախի մի քէօր իզ՝ տէտիլէր։ Յիսուս անլէրէ՝ Իյէր
քէօր օլսա իսինիզ՝ կիւնահընըզ օլմազ իսի. ամմա
շիմտի՝ կէօրիւյօրըզ՝ տէրսինիզ, անըն իչիւն կիւնա-
հընըզ պադի տիր՝ տէտի։

ՊՍՊ 10

1 Հադիդաթէն, Հադիդաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ գոյուն-
լարըն աղըլընա գափուտան կիրմէյիպ տէ տիկէր
2 մնհալտէն կիրէն՝ խըրսըզ վէ Հարաամի տիր։ Ամմա
գափուտան կիրէն՝ գոյունլարըն չօպանը տըր։
3 Պունա տախի գափուճը աչար, վէ գոյունլար անըն
սէսինի տինկլէր. ո տախի քէնտի գոյունլարընը խամ-
4 լերինլէ չաղըրըպ՝ անլերի տըշարը չըգարըր։ Վէ
քէնտի գոյունլարընը չըդարտըդը զէմման՝ էօնլէրինճէ
կիտիպ, գոյունլար տախի անըն սէսինի Թանըտըգ-
5 լարը ճիհէթլէ, արտընճա կիտէրլէր։ Ամմա եա-
պանճընըն արտընճա կիթմէյիպ անտէն գաչարլար.
զիրա եապանճըլարըն սէսինի Թանըմազլար։
6 Յիսուս անլերէ պու Թէմինլի սէօյլէտի իսէ տէ,
անլեր քէնտիլերինէ սէօյլէտիյի շէյլերին նէ տէմէք
7 օլտըզընը ֆէհմ էթմէտիլէր։ Վէ Յիսուս Թէքրար
անլերէ՝ Հադիդաթէն, Հադիդաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
8 գոյունլարըն գափուտը պէն իմ. Պէնտէն էվվէլ կէ-
լէնլերին ճիւմլէսի խըրսըզ վէ Հարաամի տիրլէր.

9 ամմա գոյունլար անլերի տինկլէմէտիլէր ։ Գափու
պէն իմ. էյէր պիր քիմսէ պէնաէն կիրէրսէ, խէլաս
10 օլուր, վէ կիրիպ չըգարագ՝ մէր'ա պուլուր ։ Խրբսըզ
չալմագ վէ էօլտիւրմէք վէ Թէվֆիք էթմէքտէն ղայրի
պիր սէպէպ իչիւն կէլմէզ. պէն հայաթա մալիք օլ-
մալարը, համթա զիյաւէսիլէ մալիք օլմալարը
11 իչիւն կէլտիմ։ Էյի չօպան պէն իմ. էյի չօպան
12 գոյունլարըն եօլընա ճանընը ֆէտա էտէր ։ Լաքին
գոյունլար քէնտի մալի օլմայըպ՝ չօպան օլմայան
պիր իւճրէթլի քիմսէ գուրտրն կէլտիյինի կէօր-
տիւքտէ, գոյունլարը պրագըպ գաչար. գուրտ
13 տախի գոյունլարը գափըպ տաղըտըր ։ Իւճրէթլի
գաչար, չինքի իւճրէթլի տիր, վէ գոյունլարը վա-
14 զիֆէ էտինմէզ ։ Էյի չօպան պէն իմ, վէ պէնիմքի-
լէրի Թանըրըմ, պէնիմքիլէր տախի պէնի Թանըրլար ։
15 փէտէր պէնի Թանըտըղը ժիսիլլիւ, պէն տէ փէտէրի
Թանըրըմ, վէ գոյունլարըն եօլընա ճանըմը ֆէտա
16 էտէրիմ ։ Վ֊է պէնիմ պուս աղըլտան օլմայան պաչդա
գոյունլարըմ վար տըր, անլերի տախի կէթիրմէմ
կէրէք տիր, վէ պէնիմ սէսիմի տինկլէյէճէքլէր. վէ
17 պիր սիւրիւ իլէ պիր չօպան օլաճագ տըր ։ Թէքրար
ալմագ իւզրէ ճանըմը ֆէտա էթտիյիմ իչիւն՝ փէ-
18 տէր պէնի սէվէր ։ Անը պէնտէն քիմսէ ալմազ,
ֆագաթ պէն քէնտիլիյիմտէն ֆէտա էտէրիմ. անը
ֆէտա էթմէյէ դուտրէթիմ վար, վէ Թէքրար ալ-
մաղա գուտրէթիմ վար. պուս էմրի փէտէրիմտէն
ալտըմ՝ տէտի ։

19 Վ֊է եհնէ պուս սէօղլէր սէպէպինտէն Եհօուտիլէր
20 արսաընտա իխԹիլաֆ վագը' օլտու ։ Վ֊է անլէրտէն
նիչէլէրի՝ Մէճնուն վէ տիվանէ տիր. անը նի՞չիւն

21 տինկլէյօրսընըզ՝ տէրլէր իտի ։ Տիկէրլէրի իսէ՝ Պաւն-
լար մէճնուն սէօղլէրի տէյիլ տիր. ճինն քէօրլէ-
րին կէօղլէրինի աչմաղա մուգԹէտի՞ր մի տիր՝ տէր-
լէր իտի ։

22 Վ֊է Երուսաղէմտէ հեյէլէն Թագտիս պայրամը
23 օլտու, վէ գըշ իտի ։ Վ֊է Յիսուս հէյքէլտէ Սողո-
24 մընըն էյվանընտա կէզէր իքէն, Եհուտիլէր անը
իհաթա էտէրէք, տէտիլէր քի՝ ձանըմըզը նէ՞
վագթա գատար մա՞ալլագտա պրագըյօրսըն. էյէր
25 Մէսիհ սէն իսէն, պիզէ աչիքճարէ սէօյլէ ։ Յիսուս
անլերէ ճէվապէն՝ Սիզէ սէօյլէտիմ, լաքին ինան-
մայօրսընըզ. փէտէրիմին իսմիյլէ իճրա էյլէտիյիմ
՝ամէլլէր պէնիմ հագդըմտա չէհատէթ էտէրլէր ։
26 Լաքին սիզ ինանմազսընըզ. զիրա սիզէ տէտիյիմ
27 կիպի՝ պէնիմ գոյունլարըմտան տէյիլ սինիզ ։ Պէ-
նիմ գոյունլարըմ սէսիմի տինկլէրլէր, պէն տախի
անլերի Թանըրըմ, վէ պէնիմ արտըմճա կէլիրլէր ։
28 Վ֊է պէն անլերէ հայաթ ը էպէտիյէ վէրիրիմ,
վէ իլ էլ էպէտ հէլաք օլմայաճագլար, վէ անլերի
29 պէնիմ էլիմտէն քիմսէ գափմայաճագ տըր ։ Անէրէ
պանա վէրէն փէտէրիմ ճիւմլէտէն պէօյիւք տիր,
վէ փէտէրիմին էլինտէն քիմսէ գափմազա գատիր
30 տէյիլ տիր ։ Պէն վէ փէտէր պիր իզ՝ տէտի ։
31 Օլ վագըթ Եհօուտիլէր անը Թաշլամագ իւզրէ
32 եհնէ Թաշլար գալտըրտըլար ։ Յիսուս անլերէ ճէ-
վապէն՝ Սիզէ փէտէրիմ Թարաֆընտան նիչէ էյի
՝ամէլլէր կէօսԹէրտիմ, անլերին հա՞նկըսը իչիւն
33 պէնի Թաշլայօրսընըզ՝ տէտի ։ Եհուտիլէր անա
ճէվապ վէրիպ՝ Սէնի էյի ՝ամէլ իչիւն տէյիլ, ան-
ճագ քիւֆր իչիւն, վէ սէն ինսան իքէն քէնտինկի

Ալլահ մեռածներն յոտնեցընէ, տե-
34 տիլեր։ Յիսուս անլերէ ճէվապ վերտի քի՝ Շէրի՛ա-
թընըզտա՝ պէն, Անոզ իլահլար սընըզ տէտիմ,
35 տէյիւ մուհարրեր տէյի՞լ մի։ Էյէր Ալլահըն քէ-
լամընըն վարիտ օլորլար քիմնելերէ իլահլար տէտի
36 իսէ, (վէ քիթապըն նէսխի մուհալ տըր,) փէտէ-
րին Թագտիս էտիպ՝ ատիւնէույա իրսալ էլլետիյի
զաթա Իպն Ուլլահ իմ տէտիյի իչիւն սոզ՝ Քիւֆր
37 էտիյօրսըն՝ տէ՞ր մի սինիզ։ Էյէր փէտէրիմին 'ա-
մէլլերինի իճրա էթմէզսէմ, պանա ինանմայընըզ։
38 Ամմա էյէր իճրա էտերսէմ, պանա ինանմազսանըզ
օլ 'ամէլլերէ ինանընըզ, թա քի՝ փէտէր պէնտէ,
պէն տախի անտէ իտիյիմի ֆէհմ էտիպ՝ իման է-
տէսինիզ։
39 Պունտուն իւղերինէ Թէքըրար անը ԹուԹմագ իս-
40 Թէտիլեր իսէ տէ, էլլերինտէն գուրԹուլտու։ Վէ
եինէ Իրսանըն էօթէ Թարսաքընտա Յովհաննէսին
մուգատտեմա վաքթիտ էթտիյի մնահլէ կիտիպ
41 օրատա իգամէթ էլլետի։ Վէ նիչէ քիմսելեր եա-
նընա կէլիպ՝ Ֆիլ վագը՝ Յովհաննէս հիչ պիր
միւ'ճիզէ իճրա էթմէտի, լաքին Յովհաննէսին պու-
նուն հագդընտա ճիւմլէ սէյլէտիյի հագդ իմիշ՝
42 տէտիլեր։ Վէ օրատա նիչէլեր անա իման էթտիլեր։

ՊԱՊ 11

1 Վէ Մարիամ իլէ Հէմիրէսի ՄարԹանըն քէզիւ-
ԹԷԹանիա էհալիսինտէն՝ Ղազարոս նամընտա պիր
2 քիմսէ խասԹա իտի։ Վէ գարնտաշը Ղազարոս
խասԹա օլան Մարիամ Բապպը խօշ բա'իհալը
եաղլէ մէսհ էտիպ՝ այագլարընը սաչլարըյլէ սիլ-

3 միշ օլան խաԹունէ իտի։ Իմտի Հէմիրէլերի՝ եա
Բապպ, իչԹէ սէվտիյին քիմսէ խասԹա տըր՝ տէ-
4 յիւ անա խապէր կէօնտէրտիլեր։ Վէ Յիսուս պու-
նու իչիԹտիքտէ՝ Պու էօլիւմ խասԹալըղը օլմա-
յըպ, անճագ Իպն Ուլլահ անըն վասըԹասըյլէ
Թէմճիտ օլունմագ իւղրէ Ալլահըն մէճտի իչիւն
5 տիր՝ տէտի։ Վէ Յիսուս ՄարԹայը վէ Հէմիրէսի
6 իլէ Ղազարոսը սէվէր իտի։ Վէ անըն խասԹա օլ-
տըղընը իչԹտիյինտէ պուլունտըղը մահալտէ իքի
7 կիւն տահա մէքս էտիպ, Պա'տէհու շայիրտլերինէ՝
8 Եինէ ԵՀուտիյէ կիտէլիմ՝ տէտի։ Շայիրտլերի
անա՝ եա Մու'ալլիմ, ԵՀուտիլեր սէնի շիմտի
Թաշլամաղա դաստ էտիյօրլար իտի, եինէ օրայա՞
9 մը կիտերսին՝ տէտիլեր։ Յիսուս ճէվապէն՝ Կիւնիւն
օն իքի սա'ատը էօ՞գ մը. էյէր պիր քիմսէ կիւն-
տիւզ կէզերսէ՝ սիւրչմէզ, ղիրա պու տիւնեանըն
10 նուրընը կէօրիւր։ Ամմա էյէր պիր քիմսէ կէճէլէ-
յին կէզերսէ՝ սիւրչէր. ղիրա քէնտինտէ նուր եօգ
11 տըր՝ տէտի։ Պու շէյլերի սէօյլէտիքտէն սօնրա
անլերէ՝ Տօսթըմըզ Ղազարոս ույումըշ տըր, ամմա
12 պէն անը ույանտըրմազա կիտիյօրում՝ տէտի։ Շա-
յիրտլերի տախի՝ եա Բապպ, էյէր ույումըշ իսէ
13 շիֆա պուլուր՝ տէտիլեր։ Լաքին Յիսուս վէֆաԹը
Հագդընտա սէօյլէմիշ, ամմա անլեր ույգու ույու-
14 մասընտան պահս էտիյօր զաննընտա իտիլեր։ Ո
զէման Յիսուս անլերէ աշիքեարե օլարագ՝ Ղազա-
15 րոս վէֆաթ էթմիշ տիր. վէ օրատա պուլունմա-
տըզմա սիզին իչիւն սէվինիրիմ քի՝ իման էտեսի-
16 նիզ. Ֆագաթ եանընա կիտէլիմ՝ տէտի։ Ինիզ
տէնիլէն Թովմա րէֆիգի պուլունան շայիրտլերէ՝

Պիղ տախի կիտիպ անդն իլէ պերապէր վէֆաթ
էտէլիմ՝ տէտի։
17 Վ է Յիսուս կէլտիքտէ անը տէօրթ կիւնտէն
պէրու գապրտա եաթար պուլտու։
18 Վ է Բեթանիա Երուսաղէմէ եագըն, եա՛նի թագ-
19 րիպէն օն պէշ օգ աթըմը մէսաֆէտէ օլուպ, Եհ-
հուտիլէրտէն չօգ քիմսէլէր գարնտաշլարընտան
տօլայը թա՛զիյէ իչիւն Մարթա իլէ Մարիամդն
20 նէզտինէ կէլմիշլէր իտի։ Իմտի Մարթա՝ Յիսուս
կէլիյօր տէյիւ իշիթտիքտէ, անը խաթիգպալէ
չէգտը. Մարիամ իսէ խանէտէ օթուրտույօր իտի։
21 Օ՛ վագըթ Մարթա Յիսուսա՝ Եա Բապպ, էյէր
սէն պուրատտա օլսա իտին, գարնտաշըմ վէֆաթ
22 էթմէզ իտի. Լաքին շիմտի պիլէ Ալլահտան հէր
նէ տիլէրսէկ, Ալլահըն սանա վէրէճէյինի պիլիրիմ՝
23 տէտի։ Յիսուս անա՝ Գարնտաշըդ գըյամ էտէճէք
24 տիր՝ տէտի։ Մարթա անա՝ Պիլիրիմ քի սօն կիւն-
տէ, գըյամէթտէ գըյամ էտէճէք տիր՝ տէտի։
25 Յիսուս անա՝ Գըյամէթ վէ Հայաթ պէն իմ.
պանա իման էտէն էօլմիւշ օլսա պիլէ, Հայաթտա
26 օլաճագ տըր. Վ է հէր Հայաթտա օլուպ պանա
իման էտէն իլ էլ էպէտ էօլմէյէճէք տիր. պուննա
27 ինանը՞ր մը սըն՝ տէտի։ Անա՝ Պէլի, եա Բապպ,
պէն սէնին տիւնեայա կէլէճէք օլան Մէսիհ Իպն
28 Ուլլահ իտիյինկ իման էթտիմ՝ տէտի։ Վ է պու
շէյլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա, կիտիպ հէմշիրէսի
Մարիամը կիզլիճէ չաղըրարագ՝ Մու՛ալլիմ կէլտի,
29 վէ սէնի խաթէյօր՝ տէտի։ Մէրգումէ իշիթտիյի կի-
30 պի, չապուդ գալգըպ անդն եանըննա կէլտի։ Յիսուս
իսէ տահա քէօյէ կէլմէմիշ օլուպ՝ Մարթանդն

քէնտինի խաթիգպալէ չէգտըդը մահալտէ իտի։
31 Խանէտէ Մարիամ իլէ պերապէր օլուպ՝ անա
թա՛զիյէ էտէն Եհհուտիլէր իսէ մէրգումէնին չա-
պուդ գալգըպ տըշարը չէգտըդընը կէօրտիւքէրին-
տէ՝ Աղլամագ իչիւն գապրա կիտիյօր՝ տէյէրէք,
32 անդն արտը սըրա կիթտիլէր։ Մարիամ տախի Յի-
սուսըն պուլունտըդը մահալէ կէլիպ անը կէօր-
տիւքտէ այագլարընա գափանարագ, անա՝ Եա
Բապպ, էյէր սէն պուրատտա օլսա իտին, գարնտա-
33 շըմ վէֆաթ էթմէզ իտի՝ տէտի։ Վ է Յիսուս ա-
նդն աղլատըդընը վէ պերապէր կէլէն Եհհուտիլէ-
րին աղլատըգլարընը կէօրտիւքտէ, տէրունինտէն
34 ահ չէքիպ միւղէմարիպ օլարագ, Անը նէ՞րէյէ գօ-
տընդը՝ տէտի. անա՝ Էֆէնտի, կէլ տէ պագ՝ տէ-
35 տընդը՝ տէտի։ Յիսուս աղլատը։ (36) Պունուն իւզէրինէ
Եհհուտիլէր՝ Պագընդը, անը նէ տէրէճէ սէվդը
37 իմիշ՝ տէտիլէր։ Պա՛զըլարը իսէ՝ Ա՛մանդն կէօղլէ-
րինի աչան պու զաթ պունուն վէֆաթ էթմէմէսի
38 իչիւն պիր շէյ եափա՞մազ մը իտի՝ տէտիլէր։ Վ է
Յիսուս էրինէ տէրունինտէն ահ չէքէրէք, գապրա
կէլտի. պու տախի պիր մաղարա օլուպ՝ իւզէրինէ
39 պիր թաշ գօնուլմըշ իտի։ Յիսուս՝ Թաշը գալտը-
րընըդ՝ տէտի. էօլմիւշ օլանդն հէմշիրէսի Մարթա
անա՝ Եա Բապպ, շիմտիյէ գատար թէ՛աֆֆիւն
էթմիշ տիր, պիրա տէօրթ կիւնլիւք տիր՝ տէտի։
40 Յիսուս անա խաթապէն՝ Սանա՝ Էյէր իման էտէր-
սէն, Ալլահդն ճէլալինի կէօրէճէքսինի՝ տէ՞մէտիմ
41 մի, տէտի։ Իմտի [էօլիւնիւն եաթարըդը եէրտէն]
Թաշը գալտըրտըլար. Յիսուս տախի եօգարըյա
նազար էտէրէք տէտի քի՝ Էյ Փէտեր, պէնի տիկ-

42 լեռիչին իչիւն սանա շիւքը էտէրիմ. վ է պէնի
տա՛իմա տինկլեռիչինկի պէն պիլիը իտիմ. լաքին
պէնի սէն իրսալ էյլեռիչինկե լինամալարը իչիւն՝
էթրաֆըմնա տուրան խալգ սէպէպլինտէն սէօյլե-
43 տիմ։ վ է պու շէյլերի սէօյլետիքտէն սօկրա, ելիք-
սէք սէալէ՝ Էյ Ղաղարոս, արշարը չըգ՝ տէյիւ նի-
44 տա էյլեռի։ վ է էօլմիւշ օլան այագլարը իլէ ել-
լերի քէֆինլե պաղլը, վե ելիւվիւ մէնտիլլե սարըլ-
մըշ օլարագ չըգտը. Յիսուս անլերէ՝ Պաղլարընը
չէօզիւպ պրագընըզ, կիթեսին՝ տէռի։
45 Ո զէման Մարիամըն նէզտինէ կէլէն Եհուտի-
լերտէն նիչէլերի [Յիսուսըն] էթտիկի շէյլերի միւ-
46 շահէտ էթմէլերինէ անա իման էթտիլեր։ Ամմա
պա՛ղըլարը ֆէրիսիլերէ վարըպ՝ Յիսուսըն էթտիկի
շէյլերի անլերէ նագլ էթտիլեր։
47 Պունուն իւզերինէ պաշ քեահինլեր իլէ ֆէրիսի-
լեր պիր մէճլիս ճէմ՝ էտիպ՝ Պիզ նէ՞ եափըյօրըզ,
ղնրա պու ատէմ չօգ մի՛ճիզլեր իճրա էտիյօր։
48 Էյէր անը պէօյլէ պրագսագ՝ անա հեր քես իման
էտէճէք, Իօմալըլար տախի կէլիպ՝ հէմ եէրիմիզի
վէ հէմ միլլէթիմիզի գալտըրաճագլար՝ տէտիլեր։
49 վ է Կայիափա նամ քիմնէ՝ անլերտէն պիրի օլա-
րագ՝ օլ սէնէտէ քեահին ի ա՛զամ օլտըղը Հալտէ,
50 անլերէ՝ Սիզ հիչ պիր շէյ պիլմէզլինիզ. վ է հէմ
տախի պիւթիւն միլլէթին հէլագ օլմամասը իչիւն
գավմ եօլընա պիր ատէմին էօլմէսի պիզէ ֆա՛ի-
51 տելի օլտըղընը տիւշիւնմէզլինիզ՝ տէտի։ վ է պու-
նու քէնտիկինտէն սէօյլէմէտի. ֆագաթ օլ սէ-
նէտէ քեահին ի ա՛զամ օլտըղը Հալտէ, միլլէթ ի-
52 չիւն Յիսուսըն էօլէճէկինի, վ է հալընըզ օլ միլ-

լէթ իչիւն տէյիլ, անճագ տաղըլմըշ օլան եվլատ
Ուլլահը պիր եէրէ ճէմ՝ էթմէք իչիւն Էօլէճէյիդ
վահիյլէ իխպար էյլէտի։
53 Վ է օլ կիւնտէն սօկրա անըն գաթլինէ ժէշվէ-
54 րէթ էթտիլեր։ Պունուն իչիւն Յիսուս Եհուտի-
լերին արասընտա արթըզ՝ալէնէն կէզմէյիպ՝ օրա-
տան պէրրիյէյէ եագըն պիր մնհալէ, եա՛նի Էֆ-
րայիմ նամ շէհրէ վարըպ՝ շայիրտլերի իլէ պէրա-
պէր օրատա իգամէթ էթտի։
55 Վ է Եհուտիլերին ֆըսհը եագլաշմաղլէ օլ ճի-
վարտան չօգ քիմսէլեր քէնտիլերինի թաթհիր ի-
չիւն ֆըսհտան էվվէլ Երուսաղէմէ չէգտըլար։
56 վ է Յիսուսը արայարագ, հէյքէլտէ տուրուպ
պիրի պիրինէ՝ Սիզէ նա՞սըլ կէօրիւնիւր, ՝աճէպա
57 պայրամա կէ՞լմէյէճէք մի՝ տէրլեր իտի։ Վ է պաշ
քեահինլեր իլէ ֆէրիսիլեր անը թութմագ իչիւն,
պիր քիմնէ էյէր անըն նէրէտէ օլտըղընը պիլիրսէ,
խաբէր վէրսին՝ տէյիւ էմր էթմիշլեր իտի։

ՊԱՊ 12

1 Վ է Յիսուս ֆըսհտան ալթը կիւն էվվէլ, Բէ-
թանիայա, եա՛նի վէֆաթ էթմիշ օլուպ տա քէն-
տիսինին էմվաթտան իհէա էթտիկի Ղազարոսըն
2 պուլունտուղը մնհալէ կէլտի։ Վ է անա օրատա
պիր զիյաֆէթ էթտիլեր, վե Մարթա խըտմէթ է-
տիպ՝ Ղազարոս տախի անըն իլէ պէրապէր սօֆ-
3 րատա օթուրանլարտան պիրի իտի։ Վ է Մարիամ
պիր լիթրա զինճիւմէթ խալիս նարտին եագը ալըպ՝
Յիսուսըն այագլարընա սիւրէրէք, քէնտի սաչլա-

ըըլլէ անըն այագլարըընը սիլտի. խանէ տախի եաղըն
4 բա՛հասըլլէ տօլտու։ Օր վագըթ շայիրտլէրինտէն
պիրի, եա՛նի անը էլէ վէրէճէք օլան Սիմոն օղլու
5 Իսխարիոթի Յուդա, Պու եաղ նի՞չիւն իւչ եիւղ
տինարա սաթըլըպ ֆուգարայա վէրիլմէտի՝ տէտի։
6 Պունու տախի ֆուգարայը գայըրտըղը իչիւն տե-
ւիլ, անճագ խըրսըղ օլուպ վէ քէսէ քէնտինտէ
պուլունարագ, իչինէ գօնուլանը թաշըտըղը իչիւն
7 տէտի։ Պունուն իւղէրինէ Յիսուս՝ Անը պրագ,
տէֆն օլուննաճաղըմ կիւն իչիւն սագլամըշ տըր։
8 Ձիրա ֆուգարա տա՛իմա սիղին իլէ պէրապէր պու-
լունուպ, պէն տա՛իմա սիղին իլէ պէրապէր տէյիլ
իմ՝ տէտի։
9 Իմոի ԵՀուտիլէրտէն վաֆիր խալգ անըն օրա-
տտա օլտըղընը տուդմաղլէ, եալընըղ Յիսուս իչիւն
տէյիլ, անճագ էմվաթտան իհէա էթտիյի Ղա-
10 զարոսը տախի կէօրմէք իւզրէ կէլտիլէր։ Պաշ
քահինլէր խէ Ղազարոսն տախի գաթլի իչիւն
11 մէշվէրէթ էթտիլէր։ Ձիւնքի անըն սէպէպիյլէ Եհ-
ուտիլէրտէն չօգ քիմսէլէր կիտիպ՝ Յիսուսա իման
էտէրլէր իտի։
12 Էրթէսի կիւն պայրամ իչիւն կէլմիշ օլան պիր
չօգ խալգ Յիսուսըն Երուսաղէմէ կէլմէքտէ օլտը-
13 ղընը իշիթմէլէրիյլէ, խուրմա տալլարը ալտրագ,
անը խաթիգպալէ չրգըպ՝ Օսաննա, Րապպէն իսրա-
լէ կէլէն Իսրայէլին Մէլիյի միւպարէք օլսուն՝ տէ-
14 յիւ նիտա էտէրլէր իտի։ Վէ Յիսուս պիր քիւչիւք
15 մէրքէպ պուլուպ՝ անա բաքիպ օլտու. Նէթէքիմ՝
Իյ Սիօն գըզը, գօրգմա, իշթէ Մէլիյինկ մէրքէպ
սըփասընա բաքիպ օլարագ կէլիյօր՝ տէյիւ մուհար-

16 բէր տիր։ Լաքին անըն շայիրտլէրի պունու էվվէլա
անկլամատըլար խէ տէ, Յիսուս իճլալ օլունտըգ-
տան սօնրա, օ զէմանն պու շէյլէրին անըն հագ-
գընտա մուհարրէր օլտըղընը, վէ քէնտիլէրինին
անա պու շէյլէրի էթտիքլէրինի խաթըրլարընա կէ-
17 թիրտիլէր։ Վէ անըն իլէ պէրապէր պուլունան
խալգ՝ Ղազարոսը գապրտան չաղըրըպ էմվաթտան
18 իհէա էթտիյինէ շէհատէթ էտէրլէր իտի։ Պու սէ-
պէպտէն անըն պու միւ՛ճիզէյի իճրա էյլէմիշ իս-
տիյինի իշիթմիշ օլմալարընա, խալգ անը խաթիգ-
19 պալէ չրգտը։ Օր վագըթ ֆէրիսիլէր պիրիպիրինէ՝
Հէյ պիր ֆա՛իտէ էթմէտիյինիզի կէօրի՞յօր մը սը-
նըզ. իշթէ 'ալէմ արտը սըրա կիթտի՝ տէտիլէր։
20 Վէ պայրամտա սէճտէ գըլմաղա չըգանլար արա-
21 սընտա պա՛ղը Եունանիլէր վար իտի։ Պունլար
Գալիլէանըն Բէթսայիտա շէհրինտէն օլան Փիլիպ-
պոսըն եանընա կէլիպ, անա՝ Ն֊ֆէնտի, Յիսուսը
22 կէօրմէք իսթէրիզ՝ տէյիւ րէճա էթտիլէր։ Փիլիպ-
պոս կէլիպ Անդրէասա սէօյլէտի, վէ Անդրէաս իլէ
23 Փիլիպպոս տախի Յիսուսա սէօյլէտիլէր։ Վէ Յի-
սուս անլէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Իպն իւլ Ինսա-
24 նընն իճլալ օլունաճաղը սա՛աթ կէլտի։ Հագիգա-
թէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի, պուղտայ
տանէսի եէրէ տիւշիւպ էօլմէտիքճէ՝ եալընըզ գա-
25 լըր, ամմա էօլիւրսէ՝ չօգ մահսուլ վէրիր։ Ֆէնտի
ճանընը սէվէն անը զայ՝ էտէճէք տիր, վէ պու
տիւնեատա քէնտի ճանընա պուզըզ էտէն՝ անը
հայաթ ը էպէտիյէ իչիւն հըֆզ էտէճէք տիր։
26 Իյէր պիր քիմսէ պանա խըտմէթ էտէրսէ, սը-
տըմճա կէլսին, վէ պէն նէրէտէ իսէմ, խըտմէթ-

քեարըմ տախի օրաուա օլաճագ տըր. էյէր պիր
քիմսէ պանա խըտմէթ էտէրսէ, փէտէր անը միւ-
27 շէրրէֆ դըլար։ Շիմսի ճանըմ միւղթաբիպ օլմուշ
տըր, վէ նէ՞ տէյէյիմ. էյ փէտէր, պէնի պու
սա՛աթտան դուրթար. լաքին պու սա՛աթա պու-
28 նուն իչիւն կէլտիմ։ Էյ փէտէր, քենտի իսմինի
թա՛ղիլ էյլէ։ Օվ վագըթ սէմաուան՝ Հէմ թա՛ղիլ
էյլէտիմ վէ հէմ տէ թա՛ղիլ էյլէյէճէյիմ՝ տէյիւ
29 պիր սէտա կէլտի։ Հաղըր պուղունուպ իչիտէն
խարդ տախի՝ կէօբ կիւրէտի՝ տէյիպ, պաշդալարը՝
30 Անա պիր մէլէք սէօյլէտի՝ տէտիլէր։ Յիսուս ճէ-
վապէն՝ Պու սէտա պէնիմ իչիւն տէյիլ, անճագ
31 սիղին իչիւն կէլտի։ Շիմսի պու տիւնէանըն հիւք-
միւ օլույօր. շիմսի պու տիւնէանըն բէ՛իսի խա-
32 րիճէ ալըլաճագ տըր։ Վէ պէն երբատէն եիւքսէյէ
դալարըրըլարդըմտա, ճիւմլէյի քենտիսէ չէքէճէյիմ՝
33 տէտի։ Վէ պուննու՝ նէ տիւրլիւ էօլիւմլէ էօլէ-
34 ճէյինի իմա իչիւն սէօյլէտի։ Խարդ անտա ճէվապէն՝
Պիզ շէրի՛աթտան՝ Մէսիհին իլ էլ էպէտ պագի
օլաճաղընը իշիթտիք, վէ սէն նա՞սըլ՝ իպն իւլ
բնատն եիւքսէյէ դալարըրըլմագ կէրէք սիր՝ տէր-
սէն. պու իպն իւլ բնատն քի՞մ սիր՝ տէտիլէր։
35 Յիսուս անլէրէ՝ Տահա պիր աղ վագըթ նուր սի-
ղին իլէ սիր. նուր սիղտէ պուղունուրդճա եիւ-
բնէյիճինիւդ, օլմայա քի զուլմէթ սիղի իհաթա
էտէ. պիրա զուլմէթտէ կէղէն նէրէյէ կիթտիյինի
36 պիլմէդ։ Նուր սիղտէ պուղունուրդճա նուրա իման
էտինիդ, քի էհլ ի նուր օլասընըդ՝ տէտի։ Յիսուս
պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէն սոնրա, կիտիպ անլէր-
տէն կիզլէնտի։

37 Վէ հէր նէ գատար էօնլէրինտէ պու գատար
'ալամէթլէր կէօսթէրմիշ իտի իսէ տէ, էինէ անա
38 իման էթմէդիլէր իտի. Թա քի Եսայի փէյղամպէ-
րին՝ Եա Րապպ խապէրիմիզէ քի՞մ ինանտը, վէ
Րապպըն պազուսը քիմէ՞ աշքքեար օլտու՝ տէյիւ
39 սէօյլէտիյի քէլամ իթմամ օլուննա։ Պուննուն իչիւն
40 իման էտէմէտիլէր. դիրա Եսայի էինէ, Անլէրին
կէօզլէրինի ա՛մա վէ դալպինի զալիլ էթտի, օլ-
մայա քի կէօզլէրիյլէ կէօրիւպ՝ գալպէն ֆէհմլէ
սէօնդէլէր, պէն տախի անլէրէ շիֆա վէրէյիմ՝
41 տէտի։ Անըն ճէլալինի կէօրիւպ Հաղդընտա խա-
պէր վէրտիյի էմման Եսայի պու շէյլէրի սէօյլէտի։
42 Պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր բէ՛իսլէրտէն չօգ քիմսէ-
լէր անա իման էթտիլէր, անճագ ճէմա՛աթտան
իխրաճ օլունմամագ իչիւն, ֆէրիսիլէր սէպէպինտէն՝
43 իդրար էթմէդիլէր իտի։ Զիրա ինանդըն 'իզզէթինի
Ալլահընը 'իզզէթինտէն դիյատէ սէվտիլէր։
44 Վէ Յիսուս նիտա էտիպ տէտի քի՝ Պանա իման
էտէն պանա տէյիլ, ամմա պէնի իրսալ էտէնէ
45 իման էթմիշ օլուր։ Վէ պէնի կէօրէն պէնի իրսալ
46 էտէնի կէօրմիւշ օլուր։ Պանա հէր իման էտէնին
զուլմէթտէ դալմամասը իչիւն, պէն տիւնէայա
47 նուր կէլտիմ՝ Վէ էյէր պիր քիմսէ սէօյլէրիմի ի-
շիտիպ տէ ինանմազսա, պէն անը հիւքմ էթմէմ.
զիրա տիւնէայը հիւքմ էթմէք իչիւն տէյիլ, ամմա
48 տիւնէայը խելաս էթմէք իչիւն կէլտիմ։ Պէնի
թահղիր էտիպ՝ սէօյլէրիմի գապուլ էթմէյէնի
հիւքմ էտէն վար տըր. պէնիմ սէօյլէտիյիմ քէ-
49 լամ անը սոն կիւնտէ հիւքմ էտէճէք տիր. Զիրա
պէն քենտիլիյիմտէն սէօյլէմէտիմ. լաքին պէնի

իրասալ էտէն փէտէր ՝ն տէյէճէյիմի վէ ՝ն սէօյլէյէ-
50 ճէյիմի պանա քէնտիսի էմր էյլէտի։ Պէն տախի անըն էմրինին հայաթ ը էպէտիյէ օլտըղընը պի-
լտիրիմ. պուՆուն իչիւն հէր ՝ն սէօյլէրսէմ, փէտէրին պանա տէտիյի կիպի սէօյլէրիմ։

ՊԱՊ 13

1 Ցետհ պայրամընատան էվվէլ, Յիսուս պու տիւն-
եատան փէտէրէ ինթիգալ էթմէք իչիւն քէնտի սա՛աթընըն կէլտիյինի պիլմէէքլէ, տիւնեատա օլան
քէնտինինքիլէրի սէվմիշ օլարագ անլէրի նիհայէ-
թէտէք սէվտի։

2 Վ՚է ագշամ թա՛ամը օլուՆճա, (Շէյթան հալա
Սիմոն օղլու Իսխարիօթի Յուդանընն գալպինէ անը
3 էլէ վէրմէսինի իլգա էթմիշ օլարագ,) Յիսուս
փէտէրին հէր շէյի քէնտի էլլէրինէ թէսլիմ էթ-
տիյինի վէ Ալլահատան կէլմիշ վէ Ալլահա կիթմէք
4 իՀտըէ օլտըղընը պիլմէէքլէ, Ագշամ թա՛ամընատան
գալգըպ էլպիսէսինի պիր թաւրաՓա գօյարագ, պիր
5 փէշկիր ալըպ գուշանտը։ Պա՛տէհու լէյլէնէ սու
գօյուպ՝ շայիրտլէրին այագլարընը եըյգամաղա,
վէ գուշանմընը օլտըղը փէշկիրլէ սիլմէյէ պաշլա-
6 տը։ Իմոն Սիմոն Պետրոսա կէլտիքտէ, օ անա՝
ես Բապպ, պէնիմ այագլարըմը սէ՞ն մի եըյգայա-
7 ճադ սըն՝ տէտի։ Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պէնիմ
էթտիյիմի սէն շիմտի պիլմէզսին, ամմա սօնրա
8 անլայաճագսըն՝ տէտի։ Պետրոս անա՝ Պէնիմ
այագլարըմը էպէտէն եըյգամայաճագսըն՝ տէտի։
Յիսուս անա ճէվապէն՝ Էյէր սէնի եըյգամաղսամ,

9 պէնիմ իլէ նասիպիկ Ցօգ տըր՝ տէտի։ Սիմոն Պետ-
րոս անա՝ Ես Բապպ, եալընըզ այագլարըմը տէյիլ,
ամմա էլլէրիմի վէ պաշըմը տախի Եըյե՝ տէտի։
10 Յիսուս անա՝ Եըյգանմըշ քիմսէ այագլարընըն
եըյգանմասընատան ղայրի պիր շէյէ միհթաճ տէյիլ
տիր, չիՆքի քիւլլիյէն փաք տըր. սիզ տախի փաք
11 սընըզ, լաքին Ճիւմլէնիզ տէյիլ՝ տէտի. Ցիրա քէն-
տինի էլէ վէրէճէք քիմսէյի պիլիր իտի. անըն իչիւն՝
12 Ճիւմլէնիզ փաք տէյիլսինիզ՝ տէտի։ Վէ անլէրին
այագլարընը եըյգայսըզ՝ էլպիսէսինի ալտըգտան
սօնրա, եՀնէ սօֆրայա օթուրուպ անլէրէ տէտի քի՝
13 Սիզէ նէ էթտիյիմի անլաՀյօր մը սընըզ։ Սիզ պանա՝
Մու՛ալլիմ վէ Բապպ թէսլիմիյէ էտէրսինիզ, վէ էյի
14 տէրսինիզ. զիրա Եօյլէ իմ։ Իմոն պէն Բապպ վէ
Մու՛ալլիմինիզ օլտըղըմ Հալտէ՝ այագլարընըզը
եըյգատըմ իսէ, պիրիպիրինիզին այագլարընը եըյ-
15 գամադ սիզէ կէրէք տիր։ Ցիրա սիզէ պիր էօրնէք
վէրտիմ քի՝ սիզ տախի պէնիմ սիզէ էյլէտիյիմ
16 կիպի էյլէյէսինիզ։ Հագիգաթէն, հագիգաթէն
սիզէ տէրիմ քի՝ Գօւլ էֆէնտիսինտէն վէ իրասալ
օլունան իրասալ էտՀնտէն պէօյիւք տէյիլ տիր։
17 Պունլարը պիլտիքտէն սօնրա իճրա էյլէտիյինիզ
18 Հալտէ նէ միւպարէք սինիզ։ Ճիւմլէնիզին հագ-
դընտա սէօյլէմէյօրըմ. պէն ինթիխապ էթտիքլէ-
րիմի պիլիրիմ. լաքին՝ պէնիմ իլէ էքմէք եէյէն
էօքչէսինի իւզէրիմէ գալտըրտը՝ տէյիւ մուՀարրեր
19 օլան քէլամ իթմամ օլունա։ Վագը՝ օլմազտան
էվվէլ շիմտի սիզէ սէօյլէրիմ, թա քի վագը՝ օլ
20 տըղը զէմման պէն իսիյիմէ ինանտընըզ։ Հագիգա-
թէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Պէնիմ իրասալ

էտէճէյիմ քիմսէյի գապուլ էտէն՝ պէնի գապուլ
էթմիշ օլուր, վէ պէնի գապուլ էտէն պէնի իրսալ
էտէնի գապուլ էթմիշ օլուր։
21 Յիսուս պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէ, տէրուննինտէն
միւղթարիպ օլուպ շէհատէթ էտէրէք՝ Հագիգա-
թէն, Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ սիզտէն պիրի
22 պէնի ելէ վէրէճէք տիր՝ տէտի։ Պունուն իւզէ-
րինէ շայիրտլէր, քիմին Հագգընաա սէօյլէմիյինէ
շիւպհէ էտէրէք, պիրիպիրինէ պագըյօրլար իտի։
23 Վէ շայիրտլէրինտէն Յիսուսըն սէվտիյի քիմսէ Յի-
24 սուսըն եանընտա օթուրուբ յօր իտի։ Վէ Հագգընաա
սէօյլէտիյի քիմսէնին քիմ լուխլինի աուշալ էթսին
25 տէյիւ Սիմոն Պետրոս անա իշարէթ էթտի։ Ո
տախի Յիսուսըն կէօքսիւնէ տայանըպ անա՝ Եա
26 Րապպի, քի՞մ տիր՝ տէտի։ Յիսուս ճէվապէն՝ պէն
լոգմայը պաթըրըպ քիմսէ վէրիրսէմ, ո տըր՝ տէտի.
վէ լոգմայը պաթըրըպ՝ Սիմոն օղլու Իսխարիօթի
27 Յուդայա վէրտի։ Վէ պու լոգմատան սօնրա Շէյ-
թան անըն տէրուննինէ կիրտի. Յիսուս տախի անա՝
28 Եափաճաղընկը չապուդ եափ՝ տէտի։ Ամմա պունու
անա նիչիւն սէօյլէտիյինի սօֆրատա օթուրանլա-
29 րըն հիչ պիրի անկլամատը. Ձիրա պաղըլարը՝ քէսէ
Յուդատա օլտըղը իչիւն, Յիսուս անա՝ Պայրամտա
պիզէ լազըմ օլան շէյլէրի սաթըն ալ, եախօտ ֆու-
30 գարայա պիր շէյ վէր՝ տէյօր զանն էթտիլէր։ Ո
տախի լոգմայը ալտըղը կիպի տըշարը չըգտը, վէ
կէճէ իտի։
31 Վէ ո չըգտըգտան սօնրա, Յիսուս տէտի քի՝
Շիմտի Իպն իւլ ինսան Թա՛զիզ օլունուպ՝ Ալլահ
32 տախի անտէ Թա՛զիզ օլունտու. Իյիր Ալլահ

անտէ Թա՛զիզ օլունտու իսէ, Ալլահ տախի անը
քէնտինտէ Թա՛զիզ էտիպ Թէզ անը Թա՛զիզ էյ-
33 լէյճէք տիր։ Իյ չօճուգլար, տահա պիր ազ վա-
գըթ սիզին իլէ իմ. պէնի արայաճագսընըզ, վէ Եէ-
հուտիլէրէ՝ պէնիմ կիթտիյիմ եէրէ սիզ կէլէմէզ-
սինիզ՝ տէտիյիմ կիպի շիմտի սիզէ տախի սէօյլէրիմ։
34 Սիզէ եէնի պիր էմր վէրիրիմ քի պիրիպիրինիզի սե-
վէսինիզ. պէն սիզի սէվտիյիմ կիպի՝ սիզ տէ պի-
35 րիպիրինիզի սէվէսինիզ։ Հէր քէս պէնիմ շայիրտ-
լէրիմ օլտըղընըզը պիրիպիրինիզէ օլան մէհապէ-
36 թինիզտէն ակլայաճագ տըր։ Սիմոն Պետրոս անա՝
Եա Րապպի, նէ՞րէյէ կիտիյօրսըն՝ տէտի։ Յիսուս
անա ճէվապէն՝ պէնիմ կիտէճէյիմ եէրէ սէն շիմտի
արտըմճա կէլէմէզսին, ամմա սօնրա արտըմճա կէ-
37 լէճէքսին՝ տէտի։ Պետրոս անա՝ Եա Րապպի, նի՞չիւն
շիմտի սէնինն արտընճա կէլէմէմ. սէնինն իչիւն ճա-
38 նըմը ֆէտա էտէրիմ՝ տէտի։ Յիսուս անա ճէվա-
պէն՝ պէնիմ իչիւն ճանընկը՞ մը ֆէտա էտէրսինն,
Հագիգաթէն, Հագիգաթէն սանա տէրիմ քի, պէնի
սէն իւչ քէրըէ ինքեար էթմէյինճէ, խօրօս էօթ-
մէյէճէք տիր՝ տէտի։

ՊԱՊ 14

1 Գալալինիզ միւղթարիպ օլմասըն. Ալլահա իման
2 էտինիզ, պանա տախի իման էտինիզ։ Փէտէրիմին
խանէսինտէ չօգ մէսքէնլէր վար տըր. օլմասա իտի,
սիզէ տէր իտիմ։ Սիզէ եէր հազըրլամաղա կիտիյօ-
3 րըմ։ Վէ պէն կիտիպ սիզէ եէր հազըրլատըղմտա՝
եինէ կէլիպ սիզի քէնտի եանըմա ալըրըմ, Թա քի
4 պէնիմ օլտըղըմ եէրտէ սիզ տախի օլասընըզ։ Վէ

սիզ նէրէյէ կիտէճէյիմի պիլիրսինիզ, վէ Թարիգի տախի պիլիրսինիզ՝ գէօթ։
5 Թովմաս անա՝ եա Բապպ, սէնին նէրէյէ կիտէճէյինի պիլմէյիզ, վէ Թարիգի պիլմէյէ նա՞սըլ
6 միւգթէտիր օլուրըզ՝ տէտի։ Ցիսուս անա՝ Թարիգ վէ Հադիգաթ վէ Հայաթ պէն իմ. պէն վասըթա
7 օլմադըգճա, փէտէրէ քիմսէ կէլէմէզ։ Էյէր պէնի Թանըսա իտինիզ, փէտէրիմի տախի Թանըմըշ օ-
լուր իտինիզ, վէ պունտան պէօյլէ անը Թանըրսընըզ, վէ անը կէօրտիւնիւզ՝ տէտի։
8 Փիլիպպոս անա՝ եա Բապպ, փէտէրի պիզէ
9 կէօսթէր, վէ պիզէ քիֆայէթ էտէր՝ տէտի։ Ցիսուս անա տէտի քի՝ Էյ փիլիպպոս, պունճա միւտաէթ պէն սիզին իլէ իմ, վէ պէնի Թանը՞մա-
տըն մը. պէնի կէօրմիւշ օլան՝ փէտէրի կէօրմիւշ օլուր, վէ սէն նա՞սըլ՝ Պիզէ փէտէրի կէօսթէր՝
10 տէյօրսըն։ Ինանմա՞զ մը սըն քի՝ պէն փէտէրտէ իմ, վէ փէտէր պէնտէ տիր. պէն սիզէ սէօյլէտիյիմ սէօզլէրի քէնտիլիյիմտէն սէօյլէմէյօրըմ. ամմա պէնտէ Թէմէքքիւն էտէն փէտէր քէնտիսի 'ամել-
11 լէրի իշլէյօր։ Պանա ինանընըզ քի՝ պէն փէտէրտէ իմ, փէտէր տախի պէնտէ տիր. վէ իլլա հէման
12 օլ 'ամելլէր իչիւն պանա ինանընըզ. Հադիգաթէն, Հադիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Պանա իման էտէն պէնիմ իճրա էթտիյիմ 'ամելլէրի քէնտիսի տախի իճրա էտիպ, անլէրտէն պէօյիւյիւնիւ պիլէ իճրա էտէճէք տիր. չիւնքի պէն փէտէրիմէ կիտիյօրըմ։
13 Վէ պէնիմ իսմիմլէ հէր նէ տիլէրսէնիզ, անը իճրա էտէրիմ, Թա քի փէտէր Օղուլտա Թա'ղիզ օլու-
14 նա։ Պէնիմ իսմիմլէ էյէր պիր շէյ տիլէրսէնիզ,

15 պէն իճրա էտէրիմ։ Էյէր պէնի սէվէրսէնիզ, պէ-
16 նիմ էմրլէրիմի Հըֆզ էտինիզ։ Վէ պէն փէտէր-
տէն տիլէրիմ, օ տախի իլ էլ էպէտ սիզին իլէ Թէ-
մէքքիւն էթմէք իւզրէ՝ սիզէ տիկէր պիր Թէ-
17 սէլլի էտիճի, Է՛նէ Հադիգաթ Րուհընը վէրէճէք տիր. պունու տախի տիւնեա կէօրմէտիյի վէ Թա-
նըմատըղը էճլտէն գատրուլ էտէմէզ, ամմա սիզ անը Թանըրսընըզ, զիրա եանընըզտա Թէմէք-քիւն
18 էտէր, վէ տէրուննինիզտէ օլաճագ տըր։ Սիզի եէ-
19 Թիմ պրագմամ. սիզէ կէլիրիմ։ Պիր ազ միւտտէթ սօնրա տիւնեա պէնի արթըգ կէօրմէզ, ամմա սիզ պէնի կէօրիւրսիւնիւզ. չիւնքի պէն Հայաթ-
20 տա իմ, սիզ տախի Հայաթտա օլաճագսընըզ։ Օլ կիւնտէ պէն փէտէրիմտէ, վէ սիզ պէնտէ, պէն
21 տախի սիզտէ օլտըղըմը անկլայաճագսընըզ։ Էյէր քիմ քի էմրլէրիմ քէնտինտէ պուլունուսա՝ անլէրի Հըֆզ էտէրսէ, պէնի սէվէն օ տըր. վէ պէնի սէ-
վէն՝ փէտէրիմ Թարաֆընտան սէվիլէճէք տիր. պէն տախի անը սէվիսի՝ քէնտիմի անա իզհար է-
տէճէյիմ։
22 Իսխարիօթի օլմայան Յուդա անա՝ եա Բապպ, նա՞սըլ օլուր քի՝ քէնտինի տիւնեայա իզհար էթ-
23 մէյիպ տէ, պիզէ իզհար էտէճէքսին՝ տէտի։ Ցիսուս անա ճէվապէն տէտի քի՝ Էյէր պիր քիմսէ պէնի սէվէրսէ, քէլամըմը Հըֆզ էտէր, փէտէրիմ տախի անը սէվէճէք տիր, վէ անա կէլիպ եանընտա
24 Թէմէքքիւն էտէճէյիզ։ Պէնի սէվմէյէն քէլամըմը Հըֆզ էթմէզ, վէ իշիթտիյինիզ քէլամ պէնիմ տէյիլ, անճագ պէնի իրսալ էտէն փէտէրին տիր։
25 Եանընըզտա պուլունուր իքէն՝ պու շէյլէրի սիզէ

26 սէօյլէտիմ։ Լաքին Թէսէլլի էտիճի, եա՛նի փէտէ-
րին պէնիմ իսմիմլէ կէօնտէրէճէյի Րուհ իւլ
Գուտս սիզէ հէր շէյի թա՛լիմ էտիպ՝ սիզէ սէօյ-
լէտիյիմ ճիւմլէ շէյլէրի իխթիար էտէճէք տիր։
27 Սիզէ սէլամէթ պրագըրըմ, սիզէ պէնիմ սէլամէ-
թիմի վէրիրիմ. պէն սիզէ տիւնեանըն վէրտիյի
կիպի վէրմէմ. գալպինիլ խալֆ ու իղթիրապտա
28 օլմասըն։ Պէն սիզէ խիթապէն՝ կիտէրիմ վէ սիզէ
կէլիրիմ՝ տէտիյիմ սէօզիւ իշիթտինիզ. էյէր պէնի
սէվսէ իտինիզ, փէտէրէ կիտիյօրըմ՝ [տէտիյիմ]
իչիւն մէսրուր օլուր իտինիզ, զիրա փէտէրիմ
29 պէնտէն պէօյիւք տիր։ Վէ վագը՝ օլտըղը զէման
ինանասընըզ տէյիւ, վուգու՝ պուլմազտան էվվէլ
30 սիզէ շիմտի սէօյլէտիմ։ Արթըգ սիզին իլէ չօգ
սէօյլէշմէմ. զիրա պու տիւնեանըն բէ՛իսի կէլիյօր,
31 վէ պէնտէ անըն հիչ պիր շէյի եօգ տըր. Անճագ
փէտէրի սէվտիյիմի, վէ փէտէրին պանա էմր էթ-
տիյի կիպի իճրա էթտիյիմի տիւնեա անկլայա.
գալգընըզ, պուրատան կիտէլիմ։

ՊԱՊ 15

1 Պէն հագիդի ասմա իմ, վէ փէտէրիմ պաղպան
2 տըր։ Պէնտէ մէյվէ վէրմէյէն հէր չըպուղը գալ-
տըրըր, վէ հէր մէյվէ վէրէնի տահա զիյատէ մէյ-
3 վէ վէրմէսի իչիւն փաքէր։ Սիզէ սէօյլէտիյիմ
4 սէօզէ սիզ Հալա փաք սընըզ։ Պէնտէ գալընըզ,
պէն տախի սիզտէ ֆոլայը. չըպուղ ասմատա գալ-
մատըգճա, քէնտիլիյինտէն մէյվէ վէրէմէզ, քէ-
զալէք սիզ տախի էյէր պէնտէ գալմազսանըզ՝ ֆէյէ
5 վէրէֆէլէնէզ։ Պէն ասմա իմ, սիզ չըպուղլար

սընըզ, հէր քիմ պէնտէ գալըր, պէն տախի անտէ
գալըրսամ, օ չօգ մէյվէ վէրիր, զիրա պէնսիզ պիր
6 շէյ եափամազսընըզ։ Էյէր պիր քիմսէ պէնտէ
գալմազսա, չըպուղ կիպի տըշարը աթըլըպ գու-
րուր. վէ անլէրի տէվշիրիպ՝ աթէշէ աթարլար, վէ
7 եանար։ Էյէր պէնտէ գալըրսանըզ, վէ սէօզլէրիմ
սիզտէ գալըրսա, իսթէտիյինիզի տիլէյէճէքսինիզ,
8 վէ սիզէ օլաճագ տըր։ Փէտէրիմ պուննունէ,
եա՛նի սիզին չօգ մէյվէ վէրմէնիզէ, թա՛զիզ օ-
լըննուր, պէօյլէճէ պանա շայիրտըէր օլաճագսընըզ։
9 Փէտէր պէնի սէվտիյի կիպի, պէն տախի սիզի
10 սէվտիմ. պէնիմ մուհապպէթիմտէ գալընըզ։ Պէն
փէտէրիմին էմրլէրինի հըֆզ էտիպ՝ անըն մուհապ-
պէթինտէ գալտըղըմ միսիլլու, սիզ տախի էմրլէ-
րիմի հըֆզ էթտիյինիզ թագտիրտէ, մուհապ-
11 պէթիմտէ գալաճագսընըզ։ Պէնիմ մէսէրրէթիմ
սիզտէ գալմասը վէ սիզին մէսէրրէթինիզ միւքէմ
մէզ օլմասը իչիւն, պու շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիմ։
12 Պէնիմ էմրիմ պու տըր քի՝ պէն սիզի սէվտիյիմ
13 միսիլլու պիրիպիրինիզի սէվէսինիզ։ Պիր ատէմին
քէնտի տօսթլարընըն եօլընա, ճանընը ֆէտա էթ-
մէսինտէն զիյատէ պիր քիմսէտէ մուհապպէթ
14 եօգ տըր։ Էյէր սիզէ էմր էթտիյիմ շէյլէրին
ճիւմլէսինի իճրա էտէրսէնիզ, տօսթլարըմ օլուր-
15 սընըզ։ Արթըգ սիզէ գուլ թէսամիյէ էթմէմ, զիրա
գուլ էֆէնտիսինին նէ էթտիյինի պիլմէզ. ամմա
սիզէ տօսթ թէսամիյէ էթտիմ, զիրա փէտէրիմտէն
իշիթտիյիմ շէյլէրին ճիւմլէսինի սիզէ պիլտիրտիմ։
16 Սիզ պէնի ինթիխապ էթմէտինիզ, անճագ պէն
սիզի ինթիխապ էթտիմ, վէ կիտիպ մէյվէ հու-

սուլէ կէթիրմէնիզ վէ մէյվէնիզ պագի գալմասը իչիւն սիզի թա'եին էթտիմ. թա քի պէնիմ իսմիմիլ փէտերտէն հէր նէ տիլէյճէք օլուրսանըզ
17 սիզէ վէրէ։ Սիզէ, պիրիպիրինիզի սէվէսինիզ՝ տէյիւ պու շէյլէրի էմր էտերիմ։
18 Էյհէր տիւնեա սիզէ պուղղ էտերսէ, սիզտէն էվվէլ պանա պուղղ էթտիյինի պիլմիշ օլուրնըզ։
19 Էյհէր տիւնեատան օլսա իտինիզ, տիւնեա քէնտինին օլանը սէվէր իտի. լաքին սիզ տիւնեատան օլմայըզ, անճագ պէն սիզի տիւնեատան ինթիխապ էթտիյիմ էճլտէն տիւնեա սիզէ պուղղ էտեր։
20 Սիզէ՝ Գուլ էֆէնտիսինատէն պէօյիւք տէյիլ տիր՝ տէտիյիմ քէլամը տեր խաթըր էտինիզ. պանա թէ'աատի էթտիքլէրի թադտիրտէ, սիզէ տախի թէ'աատի էտերլէր. պէնիմ քէլամըմը հըճգ էթտիլէր իսէ, սիզին քէլամընըզը տախի հըճգ էտերլեր։ Լաքին պու շէյլէրին ճիւմլէսինին, պէնի իրսալ էտէնի պիլմէտիքլէրինատէն, սիզէ պէնիմ իամիմ
22 իչիւն էտէճէքլէր։ Էյհէր պէն կէլիպ անլէրէ սէօյլէմէմիշ օլսա իտիմ, կիւնահլարը օլմազ իտի. ամմա շիմտի կիւնահլարը իչիւն պէհանէլէրի եօղտը։ Պանա պուղղ էտէն՝ փէտերիմէ տախի պուղղ
24 էտեր։ Էյհէր արալարընատա պաշգա պիր քիմսէնին իճրա էթմէտիյի 'ամէլլէրի էթմիշ օլմասա իտիմ, կիւնահլարը օլմազ իտի. լաքին շիմտի հէմ կէօրտիւլէր վէ հէմ տախի պանա վէ փէտերիմէ պուղղ
25 էթտիլէր։ Ամմա շէրի'աթլարընատա՝ Պանա պիլսա սէպէպ պուղղ էթտիլէր՝ տէյիւ մուհարրեր օլան քէ-
26 լամ իթմամ օլունմազ իչիւն պէօյլէ օլդու։ Փադաթ փէտեր Թարաֆընատան պէնիմ իրսալ էտէ-

ճէյիմ Թէսէլլի էտիճի, եա'նի փէտերտէն խուրուճ էտէն Հադիգաթ Րուհու կէլտիյի ղէմանն, պէնիմ
27 Հադդըմնա օ շէհատէթ էտէճէք տիր։ Վէ սիզ տախի շէհատէթ էտերսինիզ, զիրա իսթիհատէն պէրու պէնիմ իլէ պէրապէրսինիզ։

ՊԱՊ 16

1 Պու շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիմ, քի սիւրճմէյէսինիզ։
2 Սիզի ճէմա'աթատան իխրաճ էտէճէքլէր. պէլի՝ սիզի Հէր գաթը էտէն քիմսէ Ալլահ 'իպատէթ 'արզ
3 էտիյօրըմ զանն էտէճէյի վագըթ կէլիր։ Վէ պու շէյլէրի փէտերի վէ պէնի թանըմատըգլարը իչիւն
4 էտէճէքլէր։ Լաքին վագթը կէլտիյինատէ, պէնիմ անլէրի սիզէ սէօյլէտիյիմի թէղէքքիւր էթմէնիզ իչիւն պու շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիմ. ամմա սիզին իլէ պէրապէր պուլունատըգըմ իչիւն պունլարը սիզէ իսթիհատէն սէօյլէմէտիմ։
5 Ֆադաթ շիմտի պէնի իրսալ էտէնէ կիտիյօրըմ, վէ սիզտէն հիչ պիրի պանա՝ Նէ՞րէյէ կիտիյօրսընըզ՝
6 տէյիւ սու՞ալ էթմէզ։ Ֆադաթ պու շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիյիմ իչիւն դալպինիզի քէտեր տօլտուրմըշ
7 տըր։ Լաքին պէն սիզէ Հադդը սէօյլէյօրըմ. պէնիմ կիթմէմէմ սիզէ խայրը տըր. զիրա պէն կիթմէյինճէ՝ սիզէ Թէսէլլի էտիճի կէլմէզ, ամմա կիթտիյիմ
8 Հալտէ անը սիզէ կէօնտէրիրիմ։ Վէ օ կէլտիյինատէ, տիւնեայը կիւնահ վէ սալահ վէ հիւքմ խուսուս-
9 լարընատա իղլամ էտէճէք տիր։ Կիւնահ խուսուսընատա իղլամ էտէճէք+ տէր, չինքի պանա իման էթ-
10 մէղլէր. վէ սալահ խուսուսընատա իղլամ էտէճէք+ տէր, զիրա փէտերիմէ կիտիյօրըմ, վէ պէնի արթըգ կէօր-

11 մեղմինիզ. վէ հիւքմ խուսուսըննտա էլլահ էթէֆէ-
թէր, չինքի պու տիւնեանըն րէ՛խի մահքիւմ օլ-
12 մուշ տըր։ Սիզէ սեօյլէյէճէյիմ տահա չօգ շէյլէր
վար, լաքին շիմտի թէհամմիւլ էտէմէզսինիզ.
13 Ամմա օլ հադիգաթ Րուհու կելտիյի զէմման, սիզի
ճիւմլէ հադիգաթա իրշատ էտէճէք տիր. զիրա
քէնտիլիյինտէն սեօյլէմէյիպ, իչիթտիյի շէյլէրին
ճիւմլէսինի սեօյլէյէճէք, վէ վուգուհ պուլաճագ
14 շէյլէրի սիզէ խապէր վէրէճէք տիր։ Ո պէնի թա՛-
զիզ էտէճէք, չինքի պէնիմքինտէն ալըպ՝ սիզէ
15 իխպար էտէճէք տիր։ Փէտէրին հէր նէսի վար իսէ՝
պէնիմ տիր. պու սէպէպտէն՝ պէնիմքինտէն ալըպ՝
16 սիզէ իխպար էտէճէք տիր՝ տէտիմ։ Պիր աղ միւտ-
տէթ սօկրա պէնի կէօրմէզսինիզ. վէ եէնէ պիր աղ
միւտտէթ սօկրա պէնի կէօրէճէքսինիզ, զիրա պէն
փէտէրէ կիտիյօրըմ։
17 Պունուն իւզէրինէ շայիրտլէրինտէն պա՛զըրը
պիրիպիրինէ՝ Պու պիզէ՝ Պիր աղ միւտտէթ սօկրա
պէնի կէօրմէզսինիզ, վէ եէնէ՝ Պիր աղ միւտտէթ
սօկրա պէնի կէօրէճէքսինիզ, վէ՝ Զիրա պէն փէ-
տէրէ կիտիյօրըմ՝ տէտիյի նէ՞ տիր՝ տէտիլէր։
18 Ա՛ճէպա պու՝ Պիր աղ միւտտէթ՝ տէտիյի նէ՞ օլա.
19 Նէ սեօյլէտիյինի անկլամյօրըզ՝ տէտիլէր։ Վէ Յի-
սուս քէնտիսինէ սու՛ալ էթմէք իսթէտիքլէրինի
պիլմէքլէ, անլէրէ տէտի քի՝ Պէնիմ՝ Պիր աղ միւտ-
տէթ սօկրա պէնի կէօրմէզսինիզ, վէ եէնէ՝ Պիր աղ
միւտտէթ սօկրա պէնի կէօրէճէքսինիզ՝ տէտիյիմ
Հադգընտա՞ մը պիրիպիրինիզէ սու՛ալ էտիյօրսը-
20 նըզ։ Հադիգաթէն, Հադիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
Սիզ աղլայըպ ֆիղան էտէճէքսինիզ, ամմա տիւնեա

մէսրուր օլաճագ տըր. սիզ մահզուն օլաճագսընըզ,
լաքին հիւզնիհիւզ մէսէրրէթէ տէօնէճէք տիր։
21 Պիր գաբը վաղ ը համ էտէճէյի զէմման մահզուն
օլուր, զիրա վագթը կէլմիշ տիր, լաքին չօճուղը
տօղուրտըղը զէմման, տիւնեայա ատէմ տօղտըղը
իչիւն, արթըդ մէսէրրէթտէն տէրտինի խաթըրնա
22 կէթիրմէզ։ Ֆիլ վագը՝ սիզ տախի շիմտի մահզուն
սընըզ, լաքին սիզի թէքրար կէօրէճէյիմ. վէ գալ-
պինիզ մէսրուր օլաճագ, վէ մէսէրրէթինիզի սիզ-
23 տէն քիմսէ րէֆ՛ էտէմէզ։ Վէ օլ կիւնտէ պէնտէն
հիչ պիր շէյ րէճա էթմէյէճէքսինիզ. Հադիգա-
թէն, Հադիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Պէնիմ իսմիմլէ
փէտէրտէն հէր նէ թալէպ էտէճէք օլուր իսէնիզ,
24 սիզէ վէրէճէք տիր։ Շիմտիյէտէք պէնիմ իսմիմլէ
պիր շէյ թալէպ էթմէտինիզ. Թալէպ էյլէյինիզ,
ալաճագսընըզ, քի մէսէրրէթինիզ միւքէմմէլ օլա։
25 Պու շէյլէրի սիզէ թէմսիլլաթլէ սեօյլէտիմ. լաքին
սիզէ արթըդ թէմսիլլաթլէ սեօյլէմէյիպ՝ անճագ
փէտէր Հադգընտա սիզէ աշիքեարէ խապէր վէրէ-
26 ճէյիմ վագըթ կելիյօր։ Օլ կիւնտէ պէնիմ իսմիմլէ
թալէպ էտէճէքսինիզ. վէ սիզէ՝ փէտէրէ սիզին
27 իչիւն րէճա էտէճէյիմ՝ տէմէմ. Զիրա պէնի սեվիպ՝
Ալլահտան խուրուճ էթտիյիմէ ինանտըղընըզ ի-
28 չիւն, փէտէր քէնտիսի սիզի սեվէր։ Փէտէրտէն
խուրուճ էտիպ տիւնեայա կելտիմ, եէնէ տիւնեայը
թէրքէլէ փէտէրէ կիտիյօրըմ։
29 Շայիրտլէրի անա՝ Իչթէ շիմտի աշիքեարէ սեօյ-
30 լէյօրսըն, վէ հիչ թէմսիլ սեօյլէմէյօրսըն։ Շիմտի
պիզ՝ հէր պիր շէյի պիլտիյինիզ, վէ պիր քիմսէնին
սանա սու՛ալ էթմէքլիյինէ միւհթաճ օլմատըղընըզ

անկատարը. պու սկսկսկ մեզնի Աստուծոյ խոստումն
31 Եթոխիկէ ինանըյօրըդ տեսիլները։ Յիսուս անկէ
32 ճեվապէն գնաց էր՝ Շիմոն ինանըյօր մը սընըդ,
իշխէ հեր պիրինիդ քենաի մահալինէ տաղըստարագ,
պէնի եալընըդ պրագաճաղընըդ վագրէթ կելիյօր, վէ
հաթթա կելմիշ տիր. ֆագսթ եալընըդ տէյիլ իմ,
33 դիրա փեսեր պէնիմ իլէ պերապեր տիր։ Պէնաե
սկսկմեթինիդ օլսուն տէյիւ պու շէյլերի սիդէ սեղ-
լեսիմ. տիւնեատա մուղայադանըդ օլաճագ, լաքին
ճեսարեթլենինիդ, պէն տիւնեայա դալիպ օլտըմ։

ՊԱՊ 17

1 Յիսուս պու շէյլերի սեղլեսիքտե, սեմայա տօղրու
նազար եսերէք տեսի քի՝ Էյ փեսեր, սա՛աթ
կելմիշ տիր. Օղլընը թա՛զիդ էյլե, թա քի Օղլընդ
2 տասի սենի թա՛զիդ էյլէյէ։ Նիթեքիմ անա ճիւմլե
պեշեր իւզերինե հիւքիւմեթ վերտին, թա քի անա
վերտիկին ճիւմլե քիմսկսկրե եպեսի հայաթ վերե։
3 Վէ եպեսի հայաթ սէն եալընըդ Հադդ Աստուծ
վէ իրսալ էյլեսիկին Յիսուս Քրիստոսը պիլմէք տիր։
4 Պէն սենի եեր իւզերինաե թա՛զիդ էյլեսիմ. իճրա
եթմէք իչիւն պանա վերտիկին իչի Թեմամ էյլե-
5 տիմ։ Վէ շիմոն, էյ փեսեր, տիւնեա մեվճուտ
օլմաղտան էվվել սենին նեղտինաե մալիք օլտըղըմ
6 'իղղեթլե սէն պէնի նեզտինկաե թա՛զիդ էյլե։ Սենին
իսմինի տիւնեատան պանա վերտիկին ատեմլերե
պեյան էյլեսիմ. անկէ սենին իսկէ, անկէրի
պանա վերտին. վէ սենին քելամընը հրքդ էյլեսի-
7 լէ։ Պանա վերտիկին շէյլերին ճիւմլեսինին սենին

8 Թարաֆընատան օլտըղընը շիմոն պիլտիկէ։ Ջիրա
պանա վերտիկին քելամընը անկէրե վերտիմ, ան-
կէրը տասի գապու՛լ եսերէք, սենատեն խոստուճ էթ-
տիկիմի եապինեն պիլիսդ՝ պէնի սէն իրսալ էթոխիկէ
9 լինանտըլար։ Պէն անկէր իչիւն րեճա եսերիմ.
տիւնեա իչիւն տէյիլ, անճագ պանա վերտիկին
քիմսկսկրը իչիւն րեճա եսերիմ, դիրա անկէր սենին
10 տիրլեր։ Վէ պէնիմքիլէրին քեաֆֆեսի սենին՝ վէ
սենինքիլէրին քեաֆֆեսի պէնիմ տիր, պէն տասի
11 անկէրսե թա՛զիդ օլտունտըմ։ Վէ արթըդ տիւն-
եատա տէյիլ իմ, վէ պուննլար տիւնեատա օլտսպ,
պէն տասի սանա կելիյօրըմ. Էյ Գուտտուս փե-
սեր, պանա վերտիկին քիմսկսկրերի սենին իսմինկէ
հրքդ էյլե, թա քի պիղիմ կիպի պիր օլալար։
12 Տիւնեատա անկէր իլէ պերապեր պուլտունտըդճա,
անկէրի սենին իսմինկէ հրքդ եսեր իսիմ. պանա
վերտիկին քիմսկսկրերի հրքդ էյլեսիմ վէ անկէրսեն,
իսկն ի հելաքտան մա՛տա, հիչ պիրի հելաք օլմատը,
13 Թա քի քիթապ լեթմամ օլտունա։ Ամմա շիմոն
սանա կելիյօրըմ. վէ պու շէյլերի տիւնեատա սեղ-
լերիմ քի՝ պէնիմ մեսերրեթիմի քենտիլերինտե միւ-
14 քեմմել պուլալար։ Պէն անկէրե սենին քելամընը
վերտիմ, վէ պէն տիւնեատան օլմատըդըմ միսիլ-
լիւ՝ անկէր տասի տիւնեատան օլմատըդլարընտան,
15 տիւնեա անկէրե պուղդ եթտի։ Անկէրի տիւնեա-
տան գալտըրմընկը տէյիլ, անճագ անկէրի շերիրտեն
16 հրքդ եթմէկի րեճա եսերիմ։ Պէն տիւնեատան
օլմատըդըմ միսիլլիւ՝ անկէր տասի տիւնեատան
17 տէյիլ տիրլեր։ Անկէրի հադիգաթընկլե թագտիս
18 էյլե. սենին քելամըն հադիգաթ տըր։ Սէն պէնի

տիւնեայա իրսալ էթոխին կիպէ, պէն տախի ան-
19 լերի տիւնեայա իրսալ էթոխ։ Վէ պէն քէնոխի
անլերը իչիւն Թագոխս էտերիմ, քի անլերը տախի
20 Հադիգաթ վասըթասըլլէ Թագոխս օլունալար։ Վէ
եալընըզ անլերը իչիւն տէյիլ, անճաղ անլերին քէ-
լամըլլէ պանա խոսն էտէճէք օլանլար իչիւն տախի
21 րէճա էտերիմ, Ռի ճիւմլէսի պիր օլալար. սէն էյ
փէտէր, պէնտէ, վէ պէն սէնտէ օլտըղըմ միսիլլիւ,
անլերը տախի պիզտէ պիր օլալար. Թա քի պէնի
22 սէն իրսալ էյլէտիյինկէ տիւնեա ինանա։ Պանա
վէրտիյինկ 'իզզէթի անլերէ վէրտիմ, քի պիզիմ պիր
23 օլտըղըմըզ կիպի՝ անլերը տախի պիր օլալար. Պէն
անլերտէ վէ սէն պէնտէ, քի պիր օլմազլըգտա
քէամիլ օլալար, վէ պէնի սէն իրսալ էթոխիյինկի,
վէ պէնի սէվտիյինկ միսիլլիւ անլերի տախի սէվտիյինկի
24 տիւնեա անկլայա. Էյ փէտէր, պանա վէրտիյինկ
քիմսէլէրին տախի՝ պուլունտըղըմ եէրտէ պէնիմ
իլէ պէրապէր օլմալարընը խոթէրիմ. Թա քի պանա
վէրտիյինկ ճէլալիմի միւշահէտէ էտէլէր. զիրա պէնի
25 տիւնեանըն Թէ'սիսինտէն էվվէլ սէվտին։ Էյ 'ատիլ
փէտէր, տիւնեա սէնի Թանըրմատը, ամմա պէն
սէնի Թանըտըմ, պուննալար տախի պէնի սէն իրսալ
26 էթոխիյինկի ակլատըլար։ Վէ սէնին խամինի անլերէ
հէմ պիլտիրտիմ, վէ հէմ տէ պիլտիրէճէյիմ. Թա
քի պանա օլսն մուհապպէթինկ անլերտէ օլա, պէն
տախի անլերտէ օլայըմ։

ՊԱՊ 18

1 Յիսուս պու շէյլերի սէօյլէտիքտէն սօնրա, շա-
յիրտլերի իլէ պէրապէր Կեդրոն տերէսինին էօթէ

Թարաֆընա չըգըպ՝ օրատա պիր պաղչէ պուլունը-
2 մաղլէ, շայիրտլերի իլէ պէրապէր իչինէ կիրտի։ Վէ
անը էլէ վէրէն Յուդա տախի օլ մահալի պիլիր
իտի, զիրա Յիսուս շայիրտլերի իլէ պէրապէր օրա-
տա չօդ տէֆ'ա Թէճէմմիւ' էթմիշ իտի։
3 Իմոի Յուդա պիր պէօլիւք 'ասքէր վէ պաշ քհա-
հինլեր իլէ ֆէրիսիլեր Թարաֆընտան մէ'մուրլար
ալըպ ֆէնէրլեր վէ մաշ'ալալար վէ սիլահլարլէ օրա-
4 յա կէլտի։ Վէ Յիսուս քէնոխ հադիգընտա վուղուհ'
պուլաճադ շէյլերին ճիւմլէսինի պիլմէքլէ, չըգըպ
5 անլերէ՝ Ռիմի՞ արայօրսընըզ՝ տէտի։ Անլեր տախի
անա՝ Նազարէթլի Յիսուսը՝ տէյիւ ճէվապ վէրմէք-
լէ, Յիսուս անլերէ՝ պէն իմ՝ տէտի. վէ անը էլէ
վէրէն Յուդա տախի անլեր իլէ պէրապէր տուրուհ-
6 յօր իտի։ Վէ անլերէ՝ պէն իմ՝ տէտիյի անտէ,
7 անլեր կէրի չէքիլիպ եէրէ տիւշտիւլեր։ Պա'տէհու
անլերէ՝ Ռիմի՞ արայօրսընըզ՝ տէյիւ Թէքրար սոս'ալ
էյլէտիյինտէ, անլեր Նազարէթլի Յիսուսը՝ տէտի-
8 լեր։ Յիսուս ճէվապէն՝ Սիզէ՝ պէն իմ՝ տէտիմ. իմ
տի էյեր պէնի արայօր իսէնիզ, պուննլարը սալը վէ-
9 րինիզ կիթոխինլեր՝ տէտի. Թա քի՝ Պանա վէրտի-
յինկ քիմսէլէրտէն հիչ պիրինի զայ՝ էթմէտիմ՝ տէ-
10 յիւ սէօյլէտիյի քէլամ իթմամ օլունա։ Օր վա-
գըթ Սիմոն Պետրոսըն պիր գըլըճը օլմաղլէ, անը
չէքիպ քհահինի ի ա'զամըն պէնտէսինէ վուրարագ,
սաղ դուլաղընը քէսիպ տիւշիւրտիւ. օր պէնտէ-
11 նին իսմի տախի Մալխոս իտի։ Վէ Յիսուս Պետ-
րոսա՝ Գըլըճընկը գընընա գո. փէտէրին պանա վէր-
տիյի քհասէյի ի՞չմէյէճէք մի իմ՝ տէտի։
12 Օր վագըթ պէօլիւք իլէ պինկ պաշը վէ Եհոու-

տիլէրին մէ՛մուբլարը Յիսուսը թուխթուպ պաղլա-
13 տըլար։ Վէ անը էվվէլա Հաննայա կէօնդիւրտիւ-
լէը, դիրա մէրգում օ սէնէտուէ քեահին ի ա՛զամ
14 օլան Կայիափանըն գայն վիտէրի իտի։ Պու Կայիա-
փա տախի՝ Գավմ իչիւն պիր ատէմին հէլաք օլ-
մասը խայրլը տըր՝ տէյիւ Եհուտիլէրէ նասիհաթ
15 վէրմիշ օլան քիմսէ իտի։ Վէ Սիմոն Պետրոս իլէ
տիգէը պիր շայիրտա Յիսուսըն արտը սըրա կիտէյօրլար
իտի. վէ օվ շայիրտա քեահին ի ա՛զամընն պիլտիկի
օլուպ՝ Յիսուս իլէ պէրապէր քեահին ի ՛ազամընն
16 հավլուսընա կիրտի. Լաքին Պետրոս դափու եանընն-
տա տըշարըտա տուրմաղէ, քեահին ի ա՛զամընն
պիլտիկի օլան տիգէը շայիրտա չըդըպ՝ դափուճըյա
17 սէօյլէյէրէք, Պետրոսը իչէրիյէ ալար։ Վէ դա-
փուճը դըղ Պետրոսա՝ Սէն տախի պու ատէմին
շայիրտալէրինտէն սէյի՞լ մի սին՝ տէտիքտէ, օ տա-
18 խի՝ Տէյիլ իմ՝ տէտի։ Վէ հավա սօղուդ օլտըղըն-
տան՝ խըտմէթքէարլար իլէ մէ՛մուբլար ատէշ եադ-
մըշ օլմաղէ տուրուպ ըսընըյօրլար իտի. Պետրոս
տախի անլէր իլէ պէրապէր տուրուպ ըսընըյօր իտի։
19 Վէ քեահին ի ա՛զամ Յիսուսա շայիրտալէրի իլէ
20 Թա՛լիմինէ տա՛իր սոս՛ալ էթմէքլէ, Յիսուս անա
ճէվապէն՝ Պէն տիւնեայա ՛ալէնէն սէօյլէտիմ, պէն
տա՛իմա սինագոգտա վէ Եհուտիլէրին հէր թա-
րաֆտան ճէմ՝ օլտըգլարը հէյքէլտէ Թա՛լիմ է-
21 տիպ՝ կիղլիտէ հիչ պիր շէյ սէօյլէմէտիմ։ Նի՞չիւն
պանա սոս՛ալ էտիյօրսընըն. իչիթմիշ օլանլարտան՝
քէնտիլէրինէ նէ սէօյլէտիյիմի սոս՛ալ էյլէ. իչիթ
անլէը պէնիմ սէօյլէտիյիմ շէյլէրի պիլիրլէը՝ տէտի։
22 Վէ պու շէյլէրի սէօյլէտիյինտէ, օրատա տուրան

էէ՛մուբլարտան պիրի Յիսուսա պիր սիլլէ վուրուպ՝
Քեահին ի ա՛զամա պէօյլէ՞ մի ճէվապ վէրիրսին՝
23 տէտի։ Յիսուս անա ճէվապէն՝ Էյէր սէօյլէտիյիմ
Ֆէնա իսէ, Ֆէնալըղընա շէհատէթ էյլէ. ամմա
էյէր էյի իսէ, պանա նի՞չիւն վուրույօրսըն՝ տէտի։
24 Վէ Հաննա անը պաղլը օլարագ, քեահին ի ա՛զամ
25 Կայիափայա կէօնտէրմիշ իտի։ Վէ Սիմոն Պետրոս
տուրուպ ըսընմագտա իքէն, անա՝ Սէն տէ անընն
շայիրտալէրինտէն տէյի՞լ մի սին՝ տէտիլէր. օ տախի՝
26 Տէյիլ իմ՝ տէյիւ ինքեար էթտի։ Քեահին ի ա՛զա-
մընն պէնտէլէրինտէն օլուպ՝ Պետրոսըն տախի դու-
լաղընը քէստիյի քիմսէնին ագրապասընտան պիրի՝
Պէն սէնի պաղչէտէ անըն իլէ պէրապէր կի՞օրմէ-
27 պէն սէնի պաղչէտէ անըն իլէ պէրապէր կի՞օրմէ-
28 տիմ մի՝ տէտի։ Պունտուն իտգէրինէ Պետրոս եինէ
ինքեար էթտի. վէ տէր՛ապատ խօրօս էօթտիւ։ Օվ
վագըթ Յիսուսը Կայիափանըն եանընտան հիւքիւ-
մէթ գօնաղընա կէօնդիւրտիւլէը, վէ վագըթ սա-
հ իտի. վէ անլէր նափաք օլմամալարը վէ Ֆըսհը
եէմէլէրի իչիւն հիւքիւմէթ գօնաղընա կիրմէտիլէր։
29 Պինա՞էն ՛ալէյհ, Պիղատոս անլէրին եանընա չըգըպ՝
Պու ատէմին ՛ալէյհինտէ նի՞ շիքայէթինիզ վար՝
30 տէտի։ Անլէր տախի անա ճէվապէն՝ Էյէր պու
քիմսէ միւճրիմ օլմասա իտի, անը սանա թէսլիմ
31 էթմէղ իտիք՝ տէտիլէր։ Օվ վագըթ Պիղատոս ան-
լէրէ՝ Անը սիղ ալըպ՝ քէնտի շէրի՛աթընըզա կէօրէ
հիւքմ էտինիզ՝ տէտի. լաքին Եհուտիլէր անա
Քիմսէյի գաթլ էթմէմիղէ բուխսաթ եօք տըր՝ տէ-
32 տիլէր. Թա քի Յիսուսըն նէ տիւրլիւ էօլիւմիլէ վէ-
ճաթ էտէճէյինի իմա էթմէք իւզրէ սէօյլէտիյի
33 քէլամ իթմամ օլուննա։ Վէ Պիղատոս թէքբար

հիւքիւմէթ գօնաղընա կիրտի, վէ Յիսուսը չաղըրըպ անա՝ եէհուտիլէրին մէլիյի սէ՞ն մի սին՝ տէտի։
34 Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պուննու սէն քէնտիլիյինկտէ՞ն
մի աէօյլէյօրսըն, եօղսա պէնիմ հադդըմնա սանա
35 պաշգալարը՛ մը սէօյլէտի՝ տէտի։ Պիղատոս ճէվա-
պէն՝ պէն եէհուտի՞ մի իմ. սէնի քէնտի միլլէթին
վէ պաշ քեահինլէր պանա թէսլիմ էթտիլէր. նէ՞
36 եափտըն՝ տէտի։ Յիսուս ճէվապէն՝ պէնիմ մէլէ-
քիւթիւմ պու տիւնեատան տէյիլ տիր. էյէր
պէնիմ մէլէքիւթիւմ պու տիւնեատան օլսա իտի,
պէնիմ խըտմէթճիլէրիմ միւճահէտէ էտէրլէր իտի
քի եէհուտիլէրէ թէսլիմ օլունմայայըմ. ամմա
շիմտի պէնիմ մէլէքիւթիւմ պուրատան տէյիլ տիր՝
37 տէտի։ Օլ վագըթ Պիղատոս անա՝ Իօյլէ իսէ պիր
մէլի՞ք մի սին՝ տէտի։ Յիսուս ճէվապէն՝ Սէօյլէ-
տիյին կիպի տիր, չիւնքի պէն մէլիք իմ. պէն պու-
նուն իչիւն, եա՛նի հագիգաթա շէհատէթ էթմէք
իչիւն տօղտըմ, վէ պուննուն իչիւն տիւնեայա կէլտիմ.
հագիգաթտան օլան հէր քիմսէ պէնիմ սէօզիւմիւ
38 տինկլէր՝ տէտի։ Պիղատոս անա՝ Հագիգաթ նէ՞
տիր՝ տէտի. վէ պուննու սէօյլէտիքտէն սօնրա
եինէ եէհուտիլէրին եանընա չըգըպ, անլէրէ՝
39 պէն անտէ հիչ պիր ճիւրմ պուլմայօրըմ. Ամմա
ֆըսհտա սիզին իչիւն պիր քիմսէ սալը վէրմէքլի-
յիմ սիզտէ՛ ատէթ տիր. իմտի սիզէ եէհուտիլէ-
րին մէլիյինի սալը վէրմէմի խաթի՞ր մի սինիզ՝ տէ-
40 տի։ Օլ վագըթ եինէ ճիւմլէսի պաղրըպ՝ Պուննու
տէյիլ, անճաղ Բարաբբայը՝ տէտիլէր։ Բարաբբա
իսէ պիր հարամի իտի։

ՊԱՊ 19

1 Օ ղէման Պիղատոս Յիսուսը ալըպ գամչըյլէ տէօյ-
2 տի։ Ա՛սքէրլէր տաճի տիքէնլէրտէն պիր թաճ
էօրիւպ՝ անըն պաշընա գօտըլար, վէ անա էրղա-
3 վանի պիր լիպաս կէյտիրիպ, Սէլամ սանա, էյ
եէհուտիլէրին մէլիյի՝ տէյէրէք, անա սիլլէ վուռ-
4 բուրլար իտի։ Պիղատոս թէքրար տըշարը չէգէպ
անլէրէ՝ Իշթէ անտէ պիր ճիւրմ պուլմատըղըմը
պիլմէնիզ իչիւն անը սիզէ տըշարըյա չէգարըյօ-
5 րըմ՝ տէտի։ Օլ վագըթ Յիսուս տիքէն թաճը
վէ էրղավանի լիպասը կէյմիշ օլարաք՝ տըշարըյա
չէգտըգտա, Պէղոոս անլէրէ՝ Իշթէ օլ ատէմ՝
6 տէտի։ Պաշ քեահինլէր իլէ մէ՛մուրլար տաճի
անը կէօրտիւքլէրինտէ՝ Սալ էյլէ, սալ էյլէ՝
տէյիւ պաղըրըրլար իտի։ Պիղատոս անլէրէ՝ Անը
սիզ ալըպ սալ էյլէյինիզ, զիրա պէն անտէ
7 ճիւրմ պուլմայօրըմ՝ տէտի։ եէհուտիլէր անա
ճէվապէն՝ Պիզիմ շէրի՛աթըմըզ վար, վէ շէրի՛ա-
թըմըզ մուճէպինճէ գաթլ վաճիպ տիր, զիրա
քէնտիսինի Իսդն Ուլլահ մադամընատա թուէթտու՝
8 տէտիլէր։ Պիղատոս պու սէօզիւ իչիթտիյինտէ՝
9 տահա զիյատէ գօրգարագ, թէքրար հիւքիւմէթ
գօնաղընա կիրիպ Յիսուսա՝ Սէն նէ՞րէտէն սին՝ տէ-
տի։ Ամմա Յիսուս անա ճէվապ վէրմէմէսիլէ,
10 Պիղատոս անա խիթապէն՝ Պանա սէօյլէմէ՞զ մի սին.
պիլմէ՞զ մի սին քի սէնի սալպ էթմէյէ գուտրէ-
թիմ վար, վէ սէնի սալը վէրմէյէ տաճի գուտրէ-
11 թիմ վար՝ տէտի։ Յիսուս՝ Իյէր սանա եօգարըտան
վէրիլմիշ օլմասա իտի, պէնիմ իւզէրիմէ հիչ պիր

գուտրէթինկ օլմազ իտի. պու սէպէպտէն՝ պէնի
սանա թէսլիմ էտէնին կիւնահը տահա պէօյիւք
12 տիր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի։ Պուննան սօկրա Պի-
ղատոս անը սալը վէրմէյէ վէսիլէ արար իտի իսէ
տէ, ԵԽՀՈՒԱՏԻԼԷՐ՝ Էյէր պուննու սալը վէրիրսէն,
Գայսէրին տօսթու տէյիլ սին. հէր քիմ քի
քէնտիսինի մէլիք ՚ատտ էտէր իսէ Գայսէրէ մու-
13 խալիֆ սէօյլէր՝ տէյիւ պաղըրըրլար իտի։ Պիղա-
տոս տախի պու սէօզիւ իշիթտիքտէ՝ Յիսուսը տը-
շարըյա չըգարըպ, ՚Իպրանիճէ Ղապպաթա տէնի-
լէն թաշ տէօշէմէ նամ մահալտէ մահքէմէտէ օ-
14 թուրտու։ Վէ ֆըսհըն թէտարիք կիւնիւ օլուպ՝
ատ՚աթ ալթը բաատէլէրինտէ իտի. ԵԽՀՈՒԱՏԻԼԷՐ՝
15 իշթէ մէլիսինիզ՝ տէտի։ Ամմա անլէր՝ Գալտը,
գալտը, անը սալպ էյլէ՝ տէյիւ պաղըրտըլար.
Պիղատոս անլէրէ՝ Մէլիսինիզի սալպ էտէյիմ մի՝
տէտի. պաշ քեահինլէր՝ Գայսէրտէն պաշգա մէ-
16 լիսիզ էօզ տը՚ր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր։ Օլ
վագըթ անը՝ սալպ օլունմազ իւզրէ անլէրէ Թէս-
լիմ էթտի, անլէր տախի Յիսուսը ալըպ կէօթիւր-
տիւլէր։
17 Քէնտիսի տախի խաչընը Թաշըյարագ, ՚Իպրա-
նիճէ Գողգոթա տէնիլէն Գաֆա եէրի նամ մա-
18 հալէ չըգարը։ Վէ անը, վէ անըն իլէ պէրապէր
տիկէր իքի քիմսէ, պիրի պիր եանընտա վէ պիրի
օլ պիր եանընտա վէ Յիսուս քէնտիսի օրթատտա
19 օլարագ, օրտատա խաչա կէրտիլէր։ Վէ Պիղատոս
պիր եազիթա եազըպ՝ խաչըն իւզերինէ գօտու, եա-
զըսը տախի՝ ԵԽՀՈՒԱՏԻԼԷՐԻՆ ՄԷԼԻՑԻ ՆԱԶԱ-
20 ՐԷԹԼԻ ՅԻՍՈՒՍ իտի։ Վէ Յիսուսըն խաչա կէ-

րիլտիյի մահալ շէհրէ եագըն, վէ պու եազիթա
տախի ՚Իպրանիճէ վէ Եունանիճէ վէ Լաթինճէ
եազըլը օլմազլէ, ԵԽՀՈՒԱՏԻԼԷՐԱՏԷՆ Նիչէլէրի անը օ-
21 գուտըլար։ Օլ վագըթ ԵԽՀՈՒԱՏԻԼԷՐԻՆ պաշ քեա-
հինլէրի Պիղատոսա՝ ԵԽՀՈՒԱՏԻԼԷՐԻՆ մէլիյի տէյիլ,
ամմա քէնտիսի՝ Պէն ԵԽՀՈՒԱՏԻԼԷՐԻՆ մէլիյի իմ
22 տէտի՝ տէյիւ եազ՝ տէտիլէր։ Պիղատոս՝ Նէ եազ-
տըմ իսէ եազտըմ՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի։
23 Վէ ՚ասքէրլէր Յիսուսը խաչա կէրտիքտէն սօկրա,
անըն էլպիսէսինի ալըպ՝ հէր պիր ՚ասքէրէ պիր հիս-
սէ ալմագ իւզրէ տէօրթ հիսսէ էթտիլէր. էնթա-
րիյի տախի ՝ըրըզ, ֆագաթ էնթարի տիքիշսիզ,
պաշտան պաշա պիւս պիւթիւն տօգումա օլմասը յո-
24 լէ, Պիրիպիրինէ՝ Անը էրրթմայալըմ, ամմա քիմին
օլաճաղընա դուր՚ա ալթալըմ՝ տէտիլէր. Թա քի՝
Էլպիսէմի արաալարընտա Թագսիմ էտիպ՝ էնթարիմ
իւզէրինէ գուր՚ա ալթըլար՝ տէյիւ մուհաբրէր
օլան իթմամ օլունա. ՚ասքէրլէր տախի պու շէյ-
լէրի էթտիլէր։
25 Վէ Յիսուսըն խաչը եանընտա վալիտէսի իլէ
վալիտէսինին հէմշիրէսի, Կղէովպասըն վէ Մա-
րիամ վէ Մէճտէլի Մարիամ տուրույօրլար իտի։
26 Իմդի Յիսուս վալիտէսի իլէ սէվտիյի շայիրտի եա-
նընտա տուրուր կէօրմէքլէ, քէնտի վալիտէսինէ՝
27 Էյ խաթուն, իշթէ օղլըդ՝ տէյիպ, Սօկրա շայիր-
տէ տախի՝ Իշթէ վալիտէդ՝ տէտի. վէ օլ վագըթ-
տան սօկրա պու շայիրտ անը քէնտի խանէսինէ
գապուլ էթտի։
28 Պա՚տէհու Յիսուս արթըգ հէր շէյին թէմամ
օլտըղընը պիլմէքլէ, մուհաբրէր օլանըն իթմամը

29 իչիւն՝ Սուսաւրմ՝ ուէտի։ Վէ օրատա սիրքէ իլէ
տօլու պիր գապ պուլունմազլէ, անլէր սիրքէ իլէ
պիր սիւնկէր տօլտուրուպ՝ պիր զուճքայա թագա-
30 րագ, անրն աղզընա սունտուլար։ Յիսուս տախի
սիրքէյի ալտըդը կիպի՝ Թէմամ օլտու՝ ուէտի. վէ
պաշընը էյիպ՝ Թէպլիմ ի բուհ էթտի։
31 Իմանի Թէտարիք կիւնիւ օլտըղընտան՝ ճէհէտ-
լէրին սէպէթ կիւնիւ խաչ իւղէրինտէ գալմամասը
իչիւն, (չիւնքի օլ սէպէթ պէօյիւք կիւն իտի,)
Եհուտիլէր՝ անլէրին ինճիքլէրի գըրըլըպ, գալտը-
32 րըլմասընը Պիղատոստան րիճա էթտիլէր։ Պունուն
իւղէրինէ 'ասքէրլէր կէլիպ անրն իլէ պէրապէր
սալպ օլունան էվվէլքի վէ տիկէրինին ինճիքլէրինի
33 գըրտըլար։ Ամմա Յիսուսա կէլտիքլէրինտէ, անրն
վէֆաթ էթմիշ օլտըղընը կէօրմէլէրինյլէ, ինճիքլէ-
34 րինի գըրմատըլար։ Լաքին 'ասքէրլէրտէն պիրի
անրն եանընը մըղրադլէ տէլտի. վէ տէր՝ագապ
35 գան իլէ սու չըգտը։ Վէ պունու կէօրէն սիպին
իման էթմէնիպ իչիւն շէհատէթ էթտի, վէ անրն
շէհատէթի հագգ ատը, վէ քէնտիսի տախի հագգ
36 սէօյլէտիյինի պիլիր։ Զիրա պու շէյլէր՝ Անատէն
պիր քէմիք գըրըլմայաճագ՝ տէյիւ մուհարրէր օ-
37 լանրն էթմամըշ իչիւն վագը՝ օլտու։ Վէ եինէ
պաշգա պիր եէրտէ՝ Տէլտիքլէրի քիմսէյէ նազար
էտէճքլէր՝ տէյիւ մուհարրէր տիր։
38 Պա՝տէհու Յիսուսըն շայիրտի օլուպ՝ Եհուտի-
լէրին գօրգուսընտան քէնտինի խաճի Թուրթան
Արիմաթիայը Յովսէփ Յիսուսըն ճէհէտինի գալ-
տըրմաղա Պիղատոստան րուխսաթ Թալէպ էյլէտի.
Պիղատոս տախի րուխսաթ վէրմէքլէ, կէլիպ Յի-

39 սուսրն ճէհէտինի գալտըրտը։ Վէ մուգատտէմա
Յիսուսա կէճճէլէյին կէլմիշ օլան Նիկոդեմոս տախի
կէլիպ՝ եիւզ լիթրա գատար միւրր ի սաճի իլէ
40 'ուտ աղաճը Թէրքիպի կէթիրտի։ Օլ վագըթ
Յիսուսըն ճէհէտինի ալտպ՝ Եհուտիլէրին տէճն
էթմէք խուսուսընտա 'ատէթլէրի իւզրէ, անր
պէհարլար իլէ պէրապէր քէթէն պէզլէրինէ սար-
41 տըլար։ Վէ սալպ օլունտըղը մահալտէ պիր պաղ-
չէ, վէ պաղչէտէ՝ իչինէ տահա պիր քիմսէ գօնուլ-
42 մամըշ եէնի պիր գապր պուլունտըղընտան, Եհ-
հուտիլէրին Թէտարիք կիւնիւ օլտըղը հասէպիյլէ,
գապր տախի եագըն օլտըղը իչիւն Յիսուսը օրայա
գօտըլար։

ՊԱՊ 20

1 Վէ հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւ, սապահլայըն
տահա գարանլըգ իքէն, Մէճտէլի Մարիամ գապրա
կէլիպ՝ թաշը գապրտան գալտըրըլմըշ կէօրմէքլէ,
2 Գօշուպ Սիմոն Պետրոսա, վէ Յիսուսըն սէվտիյի
օլ պիր շայիրտէ կէլիպ, անլէրէ՝ Բապպը գապրտան
գալտըրմըշլար վէ անը ներէյէ գօտըգլարընը պիլ-
3 մէյիզ՝ ուէտի։ Օլ վագըթ Պետրոս իլէ օլ պիր
4 շայիրա չըգըպ գապրա կիթտիլէր։ Իքիսի տախի
պէրապէր գօշույօրլար իտի, ֆագաթ օլ պիր շա-
յիրա Պետրոստան չապուգ իլէրի գօշտըղընտան՝
5 եվվէլճէ գապրա վարտը։ Վէ էյիպ քէթէն պէզ-
լէրինի պիր Թարաֆա գօնուլմըշ կէօրտիւ իսէ
6 տէ, իչէրի կիրմէտի։ Սիմոն Պետրոս տախի անրն
արտը սըրա կէլիպ գապրա կիրտի, վէ քէթէն
7 պէզլէրի գօնուլմըշ, վէ անրն պաշընտա օլան մէն-

տիլի քէթէն պէղէրի իլէ պէրապէր գօնուլմայըպ՝
անճագ այրըճա պիր մահալտէ տիւրիւլիւ կէօր-
8 տիւ։ Ո ղէման՝ գապրա էվվէլճէ կէլէն օլ պիր
9 շայիրա տախի կիրիպ կէօրտիւ վէ ինանտը։ Ձիրա՝
Անա էմվաթատան գըյաամ էթմէք կէրէք տիր՝ տե-
ւիւ մուհարրէր օլանը տահա պիլմէղէր իտի։
10 Պա՛տէհու պու շայիրտլէր թէքրար քէնտի եէր-
լէրինէ կիթտիլէր։
11 Ամմա Մարիամ գապրըն էանրնատա տրշարրտա
տուրուպ աղլայօր իտի. վէ աղլար իքէն, պագմագ
12 իչիւն, գապրա էյիլիպ, Յիսուսըն ճէսէտինին գօ-
նուլմըշ օլտղը մահալտէ, պիրի պաշ թարաֆընա
տա վէ տիկէրի այագ թարաֆընատա օթուրմըշ
13 պէյաղ էլպիսէլի իքի մէլէք կէօրտիւ։ Վէ պուն-
լար անա՝ Էյ խանըմ, նի՞չիւն աղլայօրսըն՝ տէ-
մէլէրի իւղէրինէ՝ Բապպըմը գալտրրտրգլարը վէ
անը նէրէյէ գօտրգլարընը պիլմէտիյիմ իչիւն՝
14 տէտի։ Պուննու սէօյլէտիքտէ արգասընա տէօնիւպ
Յիսուսը տուրուր կէօրտիւ իսէ տէ, Յիսուս իտի-
15 յինի պիլմէտի։ Յիսուս անա՝ Էյ խանըմ, նի՞չիւն
աղլայօրսըն, քիմի՞ արայօրսըն՝ տէտի. օ տախի
պաղչէվան տըր զանն էտէրէք անա՝ Էֆէնտիմ,
անը սէն գալտրրտրն իսէ, նէրէյէ գօտրղընկը պանա
16 սէօյլէ, պէն տախի անը գալտրրայրմ՝ տէտի։ Յի-
սուս անա՝ Էյ Մարիամ, տէմէսի իւղէրինէ, տէօ-
նիւպ անա՝ Բապպունի, (հա՛նի Մու՛ալլիմ) տէտի։
17 Յիսուս անա խիթապէն՝ Պանա տօգունմա. զիրա
տահա փէտէրիմին նէղտինէ 'ուրուճ էթմէտիմ.
լաքին պիրատէրլէրիմին էանրնա վարըպ անլէրէ
սէօյլէ. Պէնիմ փէտէրիմ վէ սիզին փէտէրինիզէ,

վէ պէնիմ Աղլահըմ վէ սիզին Աղլահընըզա 'ու-
18 րուճ էտէրիմ՝ տէտի։ Մէճտէլի Մարիամ կէլիպ՝
շայիրտլէրէ Բապպը կէօրտիւչինիւ, վէ քէնտիսինէ
պու շէյլէրի սէօյլէտիյինի նագլ էյլէտի։
19 Վէ հէմման օլ կիւնտէ, էա՛նի հաֆթանընն պի-
րինճի կիւնիւնտէ ագշամ օլտղատա, շայիրտլէրին
ճէմ՝ օլտղլարը մահալին գափուլարը տախի Եէ-
հուտիլէրին գօրգուսընատան գափալը օլտղը Հալ-
տէ, Յիսուս կէլիպ օրթատտա տուրտրագ անլէրէ՝
20 Սիզէ սէլամէթ օլսուն՝ տէտի։ Վէ պունու սէօյլէ-
տիքտէն սօնրա՝ անլէրէ էլլէրինի վէ էանրնը կէօս-
թէրտի. օլ վագթի շայիրտլէր Բապպը կէօրմէքլէ
21 մէսրուր օլտղլար։ Վէ Յիսուս եինէ անլէրէ՝ Սիզէ
սէլամէթ օլսուն. փէտէր պէնի իրսալ էյլէտիյի
կիպի, պէն տախի սիզի իրսալ էտէրիմ՝ տէտի։
22 Վէ պունու սէօյլէտիքտէ, նէֆխ էտիպ անլէրէ՝
23 Րուհ իւլ Գուտսը ալընըզ. Փիմլէրին կիւնահլա-
րընը 'ավֆ էտէրսէնիզ, անլէրէ 'ավֆ օլսունմըշ օ-
լուր, վէ քիմլէրինքինի թէվպիֆ էտէրսէնիզ, թէվ-
դիֆ օլսունմըշ օլուր՝ տէտի։
24 Ամմա օն իքինլէրտէն պիրի օլուպ՝ Իքիզ տէնիլէն
Թովմաս՝ Յիսուսըն կէլտիյի զէման անլէր իլէ պէ-
25 րապէր տէյիլ իտի։ Վէ տիկէր շայիրտլէր անա՝
Բապպը կէօրտիւք՝ տէտիքլէրինտէ, անլէրէ՝ Անըն
էլլէրինտէ մխլարրըն էսէրինի կէօրիւպ, փարմաղըմը
մխլարրըն էսէրինէ գօմաղ իսէմ, էլիմի տախի
էանրնա սօգմաղ իսէմ, ասլա ինանմամ՝ տէտի։
26 Վէ սէքիզ կիւնտէն սօնրա եինէ շայիրտլէր ի-
չէրիտէ օլուպ, Թովմաս տախի անլէր իլէ պէրապէր
իտի, վէ գափուլար գափալը օլտղը Հալտէ, Յի-

սուս կէլիպ օրթատա տուրուրաք՝ Սիղէ սէլամէթ
27 օլսուն՝ տէտի։ Ընտէն սօղրա Թովմասա՝ փարմա-
ղընը պուրայա ուզաթ վէ էլլէրիմէ պագ, վէ
էլինի ուզատըպ էանըմա սօգ, վէ իմանսըղ օլմա,
28 անճադ միւմին օլ՝ տէտի։ Թովմաս անա ճէվապէն՝
29 Բապըմ վէ Ալլահըմ՝ տէտի։ Յիսուս անա՝ [Էյ
Թովմաս] պէնի կէօրտիւյիւն իչիւն իման էթտին,
կէօրմէքսիզին իման էտէնլեր նէ՛ միւպարէք տիր՝
տէտի։
30 Յիսուս շայիրտլերինին էօնիւնտէ պաշգա չօգ
՝ալամէթլեր իճրա էթտի իսկ տէ, պու քիթապտա
31 մուհարրեր տէյիլ տիր։ Անճադ Յիսուսըն Մէսիհ
իպն Ուլլահ իտիյինէ իման էթմէնիդ, վէ իման է-
տէրէք անըն իսմիյլէ հայաթա մալիք օլմանըղ ի-
չիւն պունլար Թահրիր զըլընմըշ տըր։

ՊԱՊ 21

1 Պա՛տէհու Յիսուս Թիպերիյէ տէնիզինին քէնա-
րընտա քէնտիսինին շայիրտլերինէ Թէքրար իզհար
2 էյլէտի, վէ սուրէթ ի իզհարը պու իտի, Եա՛նի Սի-
մոն Պետրոս իլէ Էքիզ տէնիլէն Թովմաս, վէ Գա-
լիլեատա վագը՝ Գանա չէհրէնտէն օլան Նաթա-
նայէլ, վէ Զէբէդէոս օղուլլար իլէ անըն շայիրտ-
լերինտէն տիկէր իքի քիշի պիրլիքտէ պուլունուպ,
3 Սիմոն Պետրոս անլերէ՝ Պալըգ ավընա կիտէճէյիմ՝
տէտի. անա՝ Պիզ տախի սէնին իլէ պէրապէր կի-
տէրիզ՝ տէյերէք, չըգըպ տէր ՝ադապ գայըղա
պինտիլեր, վէ օլ կէճէ պիր շէյ Թութմատըլար։
4 Վէ սապահ օլտըգտա՝ Յիսուս տէնիզ քէնարընտա

տուրուշօր իտի. ամմա շայիրտլեր Յիսուս իտիյինի
5 պիլմէտիլեր։ Յիսուս իսկ անլերէ՝ Ջօճուգլար, պիր
եէյէճէյինիզ վա՞ր մը՝ տէտի. անա՝ Խայր՝ տէյիւ
6 ճէվապ վէրտիլեր։ Ո տախի անլերէ՝ Ադը գայըղըն
սաղ Թարաֆընա աթընըղ վէ պուլուրսընըզ՝ տէ-
մէսիյլէ աթտըլար, վէ պալըգլարըն քէսրէթինտէն
7 նաշի անը չէքմէտիլեր։ Օլ վագըթ Յիսուսըն սէվ-
տիյի շայիրտ Պետրոսա՝ Պու Բապպ տըր՝ տէտի.
Սիմոն Պետրոս տախի Բապպ իտիյինի իչիթտիքտէ,
չըպլագ օլտըղը իչիւն ՝ապասընը գուշանըպ՝ տէ-
8 նիղէ աթըլտը։ Տիկէր շայիրտլեր իսկ գարատան
ուզագ օլմայըպ՝ անճադ իքի եիւզ արշըն գատար
ոչըգտա պուլունմալարըյլէ, աղը պալըգլարը իլէ
9 չէքէրէք, գայըգլէ կէլտիլեր։ Վէ գարայա չըգ-
տըգլարընտա, հազըր պիր աթէշ վէ իւսթիւնէ
10 գօնուլմըշ պալըգ վէ էքմէք կէօրտիւլեր։ Յիսուս
անլերէ՝ Շիմտի թութտըղընըզ պալըգլարտան կէ-
11 թիրինիզ՝ տէտի։ Սիմոն Պետրոս գայըղա կիրիպ՝
եիւզ էլլի իւչ ՝ատէտ պէօյիւք պալըգլէ տօլու
աղը գարայա չէքտի, վէ պու գատար չօգ իքէն
12 աղ էըրթըլմատը։ Յիսուս անլերէ՝ Կէլինիզ, թա՛մ
էտինիզ՝ տէտի. վէ շայիրտլերտէն հիչ պիրի՝ Սէն
քի՞մ սին՝ տէյիւ անա սուա՛լ էթմէյէ ճէսարէթ
13 էտէմէտի. ղնրա Բապպ իտիյինի պիլտիլեր։ Օլ
վագըթ Յիսուս կէլիպ՝ էքմէյի վէ քէզալիք պա-
14 լըղը տախի ալըպ անլերէ վէրտի։ Յիսուս էմվաթ-
տան դըյամ էթտիքտէն սօնրա՝ պու իւչիւնճիւ
տէֆ՛ա շայիրտլերինէ կէօրիւնտիւ։
15 Վէ անլեր թա՛մ էթտիքտէն սօնրա, Յիսուս
Սիմոն Պետրոսա խիթապէն՝ Էյ Սիմոն իպն ի Յով

նան, պէնի պուննլարտան գկյատե սէվը՛ր մի սին՝ տէտի. անա՝ Պէդի, եա Բապպ, սէնի սէվտիյիմի
սէն պիլիրսին՝ տէտի. անա՝ Գուզուլարըմը օթ-
16 լաթ՝ տէտի։ Եինէ անա իբնինճի տէֆ՛ա՝ Էյ Սի-
մոն իպն ի Յոնհան, պէնի սէվը՛ր մի սին՝ տէտի.
անա՝ Պէդի, եա Բապպ, սէնի սէվտիյիմի սէն պի-
լիրսին՝ տէտի. անա՝ Գոյունլարըմա չօպան օ՛ր տէ-
17 տի։ Անա իւչիւնճիւ տէֆ՛ա՝ Էյ Սիմոն իպն ի
Յոնհան, պէնի սէվը՛ր մի սին՝ տէտիքտէ, Պետրոս
քէնտիսինէ իւչիւնճիւ տէֆ՛ա օլարագ՝ Պէնի սէվը՛ր
մի սին՝ տէտիյի իչիւն մահզուն օլուպ, անա՝ եա
Բապպ, սէն հէր շէյի պիլիրսին. սէնի սէվտիյիմի
սէն պիլիրսին՝ տէտի. Յիսուս անա՝ Գոյունլարըմը
18 օթլաթ։ Հագիդաթէն, հագիդաթէն սանա տէ-
րիմ քի՝ սէն կէնճ իքէն, քէնտի քէնտինկէ գու-
շանըպ՝ իսթէտիյինկ եէրէ կիտէը իտին. ամմա իխ-
թիյար օլտըղընկ զէման էլլէրինկէ ուղատաճագսըն
տա սէնի պաշգասը գուշատըպ՝ իսթէմէտիյինկ եէրէ
19 կէօթիւրէճէք տիր՝ տէտի։ Վէ նէ տիւրլիւ էօ-
լիւմլէ Աղլահը թա՛զիզ էլլէյէճէյինի իմա էթմէք
իչիւն պուննու սէյլէտի. վէ պուննու տէտիքտէն
20 սօնրա անա՝ Արտըմ սըրա կէլ՝ տէտի։ Վէ Պետ-
րոս տէօնիւպ, օլ ագշամ թա՛ամընտա Յիսուսըն
կէօքսիւնէ տիւշէրէք՝ եա Բապպ, սէնի էլէ վէրէ-
ճէք քի՛մ տիր՝ տէյէն, անըն սէվտիյի շայիրտին
21 արգատան կէլտիյինի կէօրտիւ։ Պետրոս մէրգումը
կէօրիւնճէ, Յիսուսա՝ եա Բապպ, պու տախի նէ՛
22 օլաճագ՝ տէտի։ Յիսուս անա՝ Պէն կէլինճէյէտէք
պուննուն գալմասընը իսթէրսէմ, սէնին նէ՛ վազի-
23 ֆէն, սէն արտըմ սըրա կէլ՝ տէտի։ Իմտի օլ շա-

յիրա վէֆաթ էթմէյէճէք տիր՝ քէլամը պիրա-
տէրլէր արասընտա շայը՝ օլտու իսկ տէ, ֆագաթ
Յիսուս անա՝ Պու վէֆաթ էթմէյէճէք տիր՝ տէ-
մէյիպ, անճագ՝ Պէն կէլինճէյէտէք անըն գալմա-
սընը իսթէրսէմ, սէնին նէ՛ վազիֆէն՝ տէմիշ իտի։
24 Պու շէյլէր հագգընտա շէհատէթ էտիպ՝ պու
շէյլէրի թահրիր էտէն հէման պու շայիրտ տիր,
վէ անըն շէհատէթի հագգ օլտըղընը պիլիրիպ։
25 Վէ Յիսուսըն իճրա էյլէտիյի տահա նիչէ շէյլէր
վար քի՝ էյէր պիրէր պիրէր թահրիր օլունաճագ
օլսա, թահրիր օլունան քիթապլար տիւնեույա
պիլէ սըղմազ զանն էտէրիմ։ Ամին։

Ա'ՄԱԼ Ի ԲՈՒՍՈՒԼ

ՊԱՊ Ա

1 Ե՛Յ Թէօֆիլէօս, Յիսուս ինթիխապ էյլէտիյի բո-
սուլլերէ Րուհ իւլ Գուտս վասըթասըլլէ վասիյէթ
2 էյլէմիքտաէն սօկրա, Ո՛ւրուճ կիւնիւնէ գատար
կէրէք իճրասընա վէ կէրէք թա՛լիմինէ պաշլատըղը
շէյլէրին ճիւմլէսի Հագգընտա, էվվէլքի քիթապը
3 Թաոնիճ էյլէտիմ. Ո տախի էլեմ չէքտիքտաէն սօկրա,
գըրգ կիւն անլէրէ զահիր օլարագ, վէ մէլէքիւթ
Ուլլահա միւթէ՛ալլիգ շէյլէր սէզդյէրէք չօգ
պուրհանլարըլ քէնտինի անլէրէ տիրի կէօսթէրտի։
4 Վ է անլէր իլէ ճէմ՛ օլըգտա՝ Երուսաղէմտէն
այրըլմայըգ՝ փէտէրին պէնտէն իշիթտիյինիգ վա՛-
5 տընա մուհթաղը օլուհնըղ. Զիրա Յովհաննէս սու իլէ
վաճթիդ էյլէտի, ամմա սիզ՝ չօգ կիւն կէչմէքսիզին,
Րուհ իւլ Գուտսլէ վաճթիդ օլուհնաճագսընըզ՝
6 տէյէրէք, անլէրէ Թէնպիհ էյլէտի։ Վ է անլէր
ճէմ՛ օլըգլարը հալտէ, անա՝ Եա Րապպ, իսրա-
յէլէ մէլէքիւթիւ պո՞ւ վագըթտա մը Ի՛ստէ էտէ-
7 ճէքսին՝ տէյիւ սու՛ալ էթտիլէր։ Ո տախի անլէ-
րէ՝ փէտէրին քէնտի ԹահՀԹ ը հիւքմիւնէ գօտըղը
վագըթ վէ զէմանլէրի պիլմէք սիզէ Ի՛նիտ տէյիլ
8 տիր։ Լաքին իւզէրինիզէ Րուհ իւլ Գուտս կէլտի-
յինտէ քէսպ ի գուտրէթ էտէրէք, Երուսաղէմտէ

վէ պիւթիւն Եհուտիյէտէ վէ Սամարիատա վէ
զէմինին միւնթէհասընա գատար պանա շահիտ օ-
9 լաճագսընըզ՝ տէտի։ Վ է պու շէյլէրի սէյլէտիք-
տէ, անլէր նազար էթմէքտէ իքէն՝ Ի՛ուրուճ էյլէ-
տի, վէ պիր պուլութ անը կէօզլէրի էօնիւնտէն
10 սէթր էթտի։ Վ է օ կիթմէքտէ, անլէր տախի սէ-
մայա տօղրու տիգգտաթլէ նազար էթմէքտէ իքէն,
իլճէ էանլարընտա պէյազ էլպիսէլի իքի քիմսէ
11 տուրուպ, էյ Գալիլէալը ատէմլէր, նի՞չիւն սէ-
մայա պագըպ տուրույօրսընըզ. էանընըզտան սէ-
մայա Ի՛ուրուճ էտէն պու Յիսուս՝ նասըլ սէմայա
չըգտըղընը կէօրսիւնիւզ իսէ, օ վէճհլէ կէլէճէք
տիր՝ տէտիլէր։
12 Ո զէման, անլէր Երուսաղէմ սէպթ կիւնիւ
եօլճըլըղը գատար եագըն օլան Զէյթունըզ տէնի-
13 լէն տաղտան Երուսաղէմ Ի՛ավտէթ էթտիլէր։ Վ է
կիրտիքլէրինտէ Պետրոս վէ Յակոբոս վէ Յովհան-
նէս վէ Անդրէաս, վէ Փիլիպպոս վէ Թովմաս վէ
Բարթուղիմէոս վէ Մատթէոս վէ Հալֆա օղլու
Յակոբոս վէ Սիմոն էլ Ղայուր վէ Յակոբոսըն
Ի՞ուդանըն իգամէթ էթտիքլէրի Ֆէվգանի
14 օտայա չըգտըլար։ Պունլարըն ճիւմլէսի գաբըլար
վէ Յիսուսըն վալիտէսի Մարիամ վէ անըն գաբըն-
տաշլարը իլէ պիլ իթթիֆագ տու՛ա վէ նիյազա
տէվամ էտէրլէր իտի։
15 Վ է օլ կիւնլէրտէ հազրը պուլունան ճէմա՛աթ
Թագրիպէն եիւզ եիրմի քիչի օլարդը հալտէ,
Պետրոս շայիրտլէրին օրթասընտա այաղա գալգըպ
16 տէտի քի, Էյ պիրատէրլէր, Րուհ իւլ Գուտսըն
Դաւիթին աղզըյլէ Յիսուսը ԹուԹանլարա գըլա-

ղուզ օլան Յուդա հագդընտա մուգատտէմ պու-
յուրտղը պու քէլամըն իթմամ օլունմասը կէրէք
17 իտի. Ձիրա ո պիղտէն սայըլը օլուպ՝ պու խըտ-
18 մէթտէ տախի նասիւլի օլմուշ իտի։ Իմտի պու
քիմսէ խապասէթ իւճրէթիյլէ պիր թարլա էտին-
տի, վէ պաշ աշաղը տիւշմէքլէ, օրթասընտան
փաթլայարաղ հէփ պաղըրսաղլարը տէօքիւլտիւ։
19 Պու տախի Երուսաղէմ էհալիսինին ճիւմլէսինէ
մա'լիւմ օլտու, շէյլէ քի օլ թարլա անլէրին լի-
սանընճա Հագալ տամա, եա'նի Գան թարլասը
20 թէսմիյէ օլունտու։ Ձիրա Մէղամիր քիթապընտա՝
Անըն մէսքէնի վիրան օլուպ՝ անտէ քիմսէ սաքին
օլմասըն. վէ տախի՝ Մանասէիինի պիր պաշգասը ալ-
21 սըն՝ տէյիւ մուհարրէր տիր։ Պու էճլտէն Իապպ
Յիսուսըն արամըզա կիրիպ չըգտըղը պիւթիւն
22 միւտտէթտէ, եա'նի Յովհաննէսին վաքթիղինտէն
պաշլայըպ՝ պիզիմ արամըզտան 'ուրուճ էթտիյի
կիւնէ տէյին, պիզիմ իլէ բէֆագաթ էթմիշ օլան
պու ատէմլէրտէն պիրի պիզիմ իլէ պէրապեր դը-
23 յամընա շահիտ օլսա կէրէք տիր։ Վ՚է իքի քիշի՝
եա'նի Եուսթոս լագըպը վէ Պարսապա տէնիլէն
24 Յովսէփի վէ Մատաթիասը իհզարլէ, Տու'ա էտ-
բէք՝ Էյ ճիւմլէնին գալպլէրինի պիլէն Իապպ,
Յուդանըն քէնտի մնհալինէ կիթմէք իւղրէ տիւշ-
տիւիւ պու խըտմէթ վէ բէսալէթին նասիպինի
25 ալմազ իչիւն, Պու իքի քիմսէսէն հանկըսընը ին-
26 թիխապ էյլէտիյինի պէյան էյլէ՝ տէտիլէր։ Վ՚է
գուր'ալարընը վէրտիքլէրինտէ գուր'ա Մատաթիայա
տիւշմէքլէ, մէրգում օն պիր բէսուլլէր իլէ սայըլարը։

ՊԱՊ 2

1 Վ՚է Իամնին պայրամը կիւնիւ կէլտիքտէ, ճիւմ-
լէսի պիլ իթթիֆագ պիր եէրտէ հազըր օլըբգլարը
2 հալտէ, Անսըզըն սէմաուան շիտտէթլէ էսէն բիւզ-
կիար «Էսի կիպի պիր սէտա կէլիպ, օթուրտըգլարը
3 խանէյի պիւթիւն տօլտուրտու։ Վ՚է ալթէշ փէլէրէ
կիպի թագսիմ օլունմըշ տիլլէր անլէրէ ղահիր օ-
4 լուպ՝ հէր պիրի իւղէրինէ գօնմասըյլէ, Ճիւմլէսի
Րուհ իւլ Գուտսէլ մէմլու օլարագ, Րուհըն քէնտի-
տիլէրինի նութգ էթտիրտիյինէ կէօրէ տախէր լիսան-
5 լար թէքէլլիւմ էթմէյէ պաշլատըլար։ Վ՚է սէմա
ալթընտա պու-լունան հէր իւմմէթտէն կէլմիշ
էհլ ի Թագվա եէհուտիլէր Երուսաղէմտէ սաքին
6 իսիլէր. Վ՚է պու սէտանըն վուգու'ընտա ճիւմհուր
թէճէմմիւ' էտէրէք, հայրէթէ տիւշտիւլէր. չինքի
հէր պիրի քէնտի լիսանընը անլէրին թէքէլլիւմ
7 էթտիքլէրինի իշիթտիլէր։ Վ՚է ճիւմլէսի շաշըպ
թէ'աճճիւպ էտէրէք, պիրիպիրինէ՝ Իշթէ պու
սէօյլէյէնլէրին ճիւմլէսի Գալիլէալը տէյի՞լ մի-
8 Իմտի նա՞սըլ հէր պիրիմիզ քէնտի անա լիսանը-
9 մըզը իշիտիյօրըզ. Պիկ փարթի, վէ Մատի, վէ
Էլամի, վէ Աբամ ը նէհրէյի իլէ Եէհուտիյէ, վէ
10 Գափատօգիա, վէ Պոնտոս, վէ Ասիա, Վ՚է Փռիւ-
գիա, վէ Փամֆիլիա, վէ Մըսըր, վէ Գիրինէ թա-
բաճընտա օլան Լիպիյէնին աէմմէլէրինին էհալիսի
իլէ՝ կէլէրէք Եէհուտի կէրէք միւհթէտի միւսաֆիք
11 Րօմալըլար, Կիրիտլիլէր վէ 'Արապլար Ալլահ՚ըն
պէօյիւք իշլէրինի քէնտի լիսանլարըմըզտա պուն-
լարըն Թէքէլլիւմ էթտիքլէրինի իշիտիյօրըզ՝ տէ-

12 տիլէը ։ Վ֊է ճիւմլէսի հայրան օլուպ չիւպհէ էտէ-
ըէք , պիրիպիրինէ՝ Պու նէ՞ օլմալը՝ տէրլէը իտի ։
13 Տիկէրլէը իսթիհզա էտէրէք՝ եէնի չէրապլէ մէմլու-
տըրլար՝ տէրլէը իտի ։
14 Իմոի Պետրոս օնպիրլէը իլէ պէրապէր այագտա
տուրուպ , եիւքսէք սէսլէ անլէրէ խիթապէն տէտի
քի՝ Էյ եէհուտի աստմլէը վէ ճիւմլէ Երուսաղէմ-
տէ սաքին օլանլար , պու սիզէ մա'լիւմ օլսուն ,
15 վէ սէօզլէրիմի տինգլէյինիզ ։ Զիրա սիզին զանն էթ-
տիյինիզ կիպի պունլար սէրիօշ տէյիլ տիրլէը .
16 չիւնքի կիւնիւն իւչիւնճիւ սա'աթը տըր ։ Անճագ
պու վագը'ա Յովէլ փէյղամպէր վասըթասըլլէ
17 պույուրըլան չէյ տիր , եա'նի Աւլահ պույուրըր քի՝
Սօն կիւնլէրտէ Րուհըմտան ճիւմլէ պէշէր իւղէրինէ
տէօքէճէյիմ , վէ օղուլլարընըզ վէ գըզլարընըզ իլէ
համլէ սէօյլէյէրէք , կէնճլէրինիզ վահի վէ իմ-
18 թէյարլարընըզ րիւյա կէօրէճէքլէր ։ Վ֊է օ՛լ կիւն-
լէրտէ պէն գուլլարըմ իւղէրինէ վէ ճարիյէլէրիմ
իւղէրինէ տախի Րուհըմտան տէօքէճէյիմ , վէ ան-
19 լէր իլճամլէ սէօյլէյէճէք տիր . Վ֊է էօգարըտա սէ-
մատա 'աճիպ շէյլէր , վէ աշաղըտա գէմիտէ 'ալա-
մէթլէր , եա'նի գան վէ աթէշ վէ թիւթիւն տիւ-
20 մանը վէրէճէյիմ . Բապպըն 'ադիմ վէ բուշէն կիւ-
նիւ կէլմէզտէն էվվէլ՝ կիւնէշ զուլմէթէ վէ այ
21 գանա թահվիլ օլուճաճագ տըր ։ Վ֊է էհր քիմ
Բապպըն իսմինէ տուա՞ էտէրսէ , խէլաս պուլաճագ
22 տըր ։ Էյ պէնի իսրայէլ , պու սէօզլէրի տինգլէյի-
նիզ . Նազարէթլի Յիսուսը , եա'նի Աւլահըն արա-
նըզտա անըն վասըթասըլլէ իճրա գըլսըզը , վէ սի-
զին պիլտիյինիզ գուտրէթլու 'ամէլլէր վէ մու'ճի-

զէլէր վէ 'ալամէթլէրլէ Աւլահ թարաֆընտան սիզէ
23 թաստիգ օլունմըշ զաթը , Աւլահըն միւրատ ը մու-
գատտէրի վէ 'իլմ ի էզէլիսի մուճէպինճէ թէսլիմ
օլունարագ ալտընըզ , վէ շէրիրլէր էլիյլէ խաչ
24 մընխայարագ գաթլ էթտինիզ ։ Աւլահ տախի էօ-
լիւմ ացրըլարընը հալլ էտէրէք , անը իգամէ էյ-
լէտի , չիւնքի անըն վասըթասըլլէ զապթ օլուն-
25 մասը միւմքին տէյիլ իտի ։ Զիրա Դաւիթ անըն
հագդընտա խոյէր վէրէրէ՝ Իօնիւմտէ Բապպը
տա՛իմա կէօրիւր իտիմ , զիրա սաղըմտա տըր քի
26 սարսըլմայըմ ։ Պու սէպէպտէն գալպիմ մէսրուր
վէ լիսանըմ շատման օլտու , վէ հէմ տախի Թէնիմ
27 իւմիտ իւզրէ սաքին օլաճագ տըր . Զիրա ճանըմը
հավիյէտէ Թէրը էթմէյիպ՝ Մուգատտէսինկի չիւ-
28 րիւմէքլիք կէօրմէյէ պրագմայաճագսըն ։ Պանա
հայաթ Թարիգլէրինի պիլտիրիպ՝ տիտարընլէ պէնի
29 փիւր սիւրուր էտէճէքսին՝ տէյիւ պույուրըր ։ Էյ
պիրատէրլէր , խանէտան ճէտտի Դաւիթ հագդըն-
տա սիզէ ճէսարէթլէ սէօյլէմէք ճա՛իզ տիր քի՝
հէմ վէֆաթ էթտի , հէմ տէ տէֆն օլունտու ,
գուպրը տախի պու կիւնէ տէյին եանընմըզտա տըր ։
30 Իմոի փէյղամպէր օլուպ վէ ճէսէտ ճիհէթիյլէ
քէնտի սուլպընըն մէյվէսինտէն Թախթընտա օ-
թուրմագ իչիւն Աւլահըն Քրիստոսը իգամէ էտէ-
ճէյինէ գաստմլէ քէնտիսինէ եէմին էթտիյինի պի-
31 լէրէք , էվվէլտէն կէօրմէսիյլէ՝ ձանը հավիյէտէ
Թէրը օլունմայըպ , ճէսէտի տախի չիւրիւմէքլիք
կէօրմէտի՝ տէյիւ Քրիստոսըն գըյամը հագդընտա
32 սէօյլէտի ։ Պու Յիսուսը Աւլահ գըյամ էթտիրտի ,
33 պունա տախի պիզ ճիւմլէմիզ շահիտ իզ ։ Իմոի

Աստուծոյ սաղ էլնելէ թերցի՝ օրհնուած՝ փեսեր
թարաքընուան վա'տ օրհնութիւն Բուհ իւր Գուտսը
ալմաղլէ, սիրուն շիմտի պու կէօրիւպ իշխէթսիզներուն
34 տէօքտիւ։ Զիրա Դաւիթ սէմաւաթա 'ուրուճ էթ-
35 մէտի, ամմա քէնտիսի, Բապպ Բապպրմա՝ թա պէն
սէնին տիւշմէնլէրինի այագլարընկա պասամադ դո-
յունճայա տէյին, սաղրմուս օթուր՝ տէյիւ պու-
36 յուրուս՝ տէտի. Պինա'էն 'ալէյհ պիւթիւն պէյթ ի
խորտալէ պիլսին քի՝ սալգ էլէտիյինիզ պու Յիսու-
սը Աստուած էմ Բապպ վէ էմ Մէսիհ գըլմըշ սըր։
37 Վէ պունու իշխէտիքլէրինէ գալպէնսի գըրըլըպ
Պետրոս իլէ տիկէր բէսուլլէրէ՝ Էյ պիրատէրլէր,
38 նէ՞ եափալըմ՝ տէտիլէր։ Վէ Պետրոս անլէրէ՝
Թէվպէ էտինիզ, վէ հէր պիրինիզ կիւնահլարընն
'աֆվը իչիւն Յիսուս Քրիստոսըն իսմինէ վաֆթիզ
օրհնուսուն. վէ Բուհ իւր Գուտս 'աթիյէսինի ալա-
39 ճագընըզ։ Զիրա վա'տ սիզէ վէ եվլատընըզա վէ
ճիւմլէ ուզագտա օրհնարա, Տա'նի Աստուծմըզ
Բապպըն տա'վէթ էտէճէյի հէր քիմսէյէ սիր՝
40 տէտի։ Վէ պաշգա չօգ սէօզլէրլէ շէհատէթ վէ
նասիհաթ էտէրէք՝ Պու 'աքսի նէսլէտէն գուրթու-
41 լընըզ՝ տէտի։ Վէ անըն քէլամընը ճան ու տիլտէն
գապուլ էտէնլէր վաֆթիզ օրհնուպ, օր կիւն
թագրիսպէն իչէ պինկ նուճհուս զամմ օրհնտու։
42 Վէ բէսուլլէրին Թա'լիմինէ վէ միւշարէքէթէ վէ
էքմէք փարէլէմէսինէ վէ տու'ալարա տէվամ է-
տէրլէր իսի։
43 Վէ հէր քէսէ խավֆ կէլիպ՝ բէսուլլէրին վասը-
թասըլլէ չօգ միւ'ճիզլէրը իլէ 'ալամէթլէր իճրա
44 գըլընըր իսի։ Վէ իման էտէնլէրին ճիւմլէսի պիր

էրտէ օրուպ՝ անլէրին ճիւմլէ էշեասը արալարընտա
45 միւշթէրէք իսի։ Վէ էմրաք իլէ էմվալլէրինի սա-
թըպ՝ հէր պիրինին իհթիյաճընա կէօրէ ճիւմլէսինէ
46 Թէվպէ՝ էտէրլէր իսի։ Չէր կիշի տախի պիլ իհ-
թիֆադ հէյքէլէ տէվամ էտէրէք, վէ խանէլէրինտէ
էքմէք փարէլէյէրէք մէսէրրէթլէ վէ խուլուս ի
47 գալպլէ Թա'ամ էտիպ, Աստուծա համտ էթմէքտէ՝
վէ ճիւմլէ գավմըն 'ինտինտէ մազհար ը լութֆ
օրմագտա իսիլէր. Բապպ տախի հէր կիշի խէլաս
պուլանլարը քիլմէյէ զամմ էտէր իսի։

ՊԱՊ 3

1 Վէ Պետրոս իլէ Յովհաննէս պիրլիքտէ տու'ա
վագթը օլան ա'ամթ տօգուզտա հէյքէլէ չըգմագ-
2 տա իքէն, Չէյքէլին կիւզէլ տէննիլէն գափուսը
էանընտա, հէյքէլէ կիրէննէլէրտէն սատտագա տիլէմէք
իւզրէ, կիւնտէն կիւնէ դօյա կէլտիքլէրի անատան
տօղմա Թօփալ պիր ատէմ կէօթիւրիւլմէքտէ ի-
3 տի։ Պու քիմսէ Պետրոս իլէ Յովհաննէսի հէյքէլէ
կիրէրլէր իքէն կէօրիւպ՝ պիր սատտագա տիլէտի։
4 Պետրոս տախի Յովհաննէս իլէ անա նաղար էտիպ՝
5 Պիզէ պագ՝ տէտի։ Ո տախի անլէրտէն պիր շէյ
6 ալմագ իսմիւտիյլէ անլէրէ տիգգաթ էթտի. Վէ
Պետրոս՝ Պէնտէ կիւմիւշ վէ ալթուն եօգ սըր, լա-
քին պէնտէ օլանը սանա վէրիրիմ. Նազարէթլի Յի-
սուս Քրիստոսըն իսմիյլէ գալգ վէ եիւրիւ՝ տէտի։
7 Վէ անը սաղ էլինտէն Թուռթուպ գալտըրտը. վէ
տէր'ագապ Թապանլարըյլէ Թօփուգլարը քէսպ ի
8 գուվվէթ էթմէքլէ, Սըչրայըպ այագ իւզէրի տուր-

տու վէ եիւբիւտիւ, վէ եիւբիւյիւպ սըչրայարագ
վէ Ալլահա համո էտէրէք՝ անէր իլէ պէրապէր
9 հէյբէլէ կիրտի։ Վէ պիւթիւն գավմ անըն եիւ-
բիւյիւպ Ալլահա համո էթտիյինի կէօրտիւլէր։
10 Վէ անըն՝ հէյբէլին կիւղէլ գափուսընտա սատա-
գա իչիւն օթուրան քիմսէ օլսըղընը պիլէրէք
անա վագը՝ օլան շէյտէն տօլայը թէ՛ատճիւպ վէ
հայրէթլէ մէմնու օլսըլար։
11 Վէ [շիֆա պուլան Թօփալ] Պետրոս իլէ Յով-
հաննէստէն այրըլմատըղը հալատ, ճիւմլէ գավմ
հայրէթլէ Սողոմոնըն էյվանը տէնիլէն էյվանա եան-
12 լսրընա սէյիրտէրէք ճէմ՝ օլսըլար։ Օլ վագըթ
Պետրոս պոնո կէօրտիւքտէ, գավմա ճէվապէն
տէտի՝ քի՝ Էյ պէնի Իսրայէլ, պունա նի՞չիւն
թէ՛ատճիւպ էտիյօրսընըղ, եախօտ պիղիմ՝ քէնտի
գուվվէթիմիզ եա թագվամըզլէ պունու եիւբիւթ-
միւշ իլ կիպի՝ պիզէ նի՞չիւն կէօզ տիքիյօրսընըղ։
13 Իֆատաոըմըզըն Ալլահը, եո՛նէ Աբրահամ վէ Իսա-
հակ վէ Յակոբըն Ալլահը քէնտի Օղլու Իսուսը
թա՛զիղ էյլէտի, քի սիզ անը էլէ վէրտինիզ, վէ
Պիղատոս անը սալը վէրմէյէ գարար վէրմիշ իքէն,
14 անըն հուզուրընտա անը ինքեար էթտինիզ։ Սիզ
իսէ Մուգատտաս վէ Հագգ օլանը ինքեար պիրլէ,
քէնտինիզէ պիր գաթիլ ատէմին պաղըշլանմասընը
15 թալեպ էթտինիզ, վէ Րէ՛իս իւլ Հայաթը գաթիլ
էթտինիզ։ Ամմա Ալլահ անը էմլաթտան գըյամ
16 էթտիրտի, քի պիզ տախի անա շահիտ իզ։ Վէ
իմանը՝ օլան իման վասըթասըյլէ՝ անըն իսմի պու
կէօրիւպ պիլտիյինիզ քիմսէյի գուվվէթլէնտիրտի։
Վէ անըն վասըթասըյլէ օլան իման ճիւմլէնիզին

17 Հուզուրընտա անա պու սըՀՀէթի վէրտի։ Վէ
շիմտի, էյ պիրատէրլէր, պիլիրիմ քի Հիւքմտար-
լսրընըղ կիպի սիզ տախի պիլմէյէրէք իչլէտինիզ։
18 Ամմա Ալլահ ճիւմլէ փէյղամպէրլէրինին ագզըյլէ
Մէսիհին էլէմ՝ չէքմէսի խուսուսընտա մուգատ-
տէմճէ իպպար էթտիյի շէյլէրի պէյլէճէ իթմամ
19 էյլէտի։ Իմտի կիւնահլարընըզըն մահվ օլունմասը
20 իչիւն թէվպէ էտիպ բիւճու՝ էտինիզ։ Թա քի Բապ-
պըն Հուզուրընտան ֆէրահպախշ վագըթլար կէլիպ,
օ սիզէ ագաէմճէ թէպշիր օլունմընշ օլան Յիսուս
21 Քրիստոսը կէօնտէրէ։ Քի Ալլահըն գատիմ վա-
գըթլարտան պէրու մուգատտաս փէյղամպէրլէրի-
նին աղզըյլէ պույուրտուղը ճիւմլէ շէյլէրին իսլահ
օլունճաղը վագըթլարա տէյին՝ սէմա անը գա-
22 պու՞լ էթմէք կէրէք տիր։ [Ջիրա] Մովսէս եճտատը-
մըզա՝ Ալլահընըզ Բապպ պիրատէրլէրինիզտէն սիզէ
պէնիմ կիպի պիր փէյղամպէր զուհուրա կէթիրէ-
ճէք տիր։ անը, սիզէ սէյլէյէճէյի ճիւմլէ շէյլէր
23 խուսուսընտա, տինլէյէսինիզ։ Վէ հէր քիմ քի օլ
փէյղամպէրի տինլէմէյէսէ գավմընն արասընտան մահվ
24 օլունճաղ տըր՝ տէտի։ Վէ Սամուէլ իլէ անտէն
սօնգրա սէյլէյէն փէյղամպէրլէրին ճիւմլէսի տախի
պու կիւնլէրի [ագաէմճէ] թէպշիր էյլէմիշ տիրլէր։
25 Սիզ փէյղամպէրլէրին վէ Ալլահըն Աբրահամա՝
Ջէմինին ճիւմլէ գապիլէլէրի սէնին նէսլինլէ մի-
պարէք գըլընաճաղ տըր՝ տէյէրէք, եճտատըմըզ
26 իլէ էյլէտիյի 'ահտըն օղուլլարը սընըզ։ Ալլահ քէն-
տի Օղլու [Յիսուսը] գըյամ էթտիրիպ սիզին հէր
պիրինիզի շէրըլէրինիզտէն տէօնտէրէրէք՝ միպարէք
գըլմագ իչիւն անը էվվէլ սիզէ իբտալ էյլէտի։

ՊԱՊ 4

1 Վ՚Է անլեր գալմա սեղլեր ինքեն, քեահինլեր վե
հեյքելին սերտարը իլե սատուգիլեր՝ իւղերլերինե
2 կելիպ, գալմա Թա՚լիմ եթոխլերի վե Յիսուս
վասըթասըլլե էմնըթատան գըլյամը Թէպշիր էյլե-
3 տիքլերի իչիւն կիւճէնէրեք, Անլերե էլ սալըպ ապ-
շամ օլորը իչիւն երթէսի կիւնէ տէյին հապսա
4 գօսըլար. Ամմա քելամը իշիտէնլերատէն նիչելերի
իմանն էտիպ՝ օլ սաէմլերին միգտարը Թապրիպէն
պէշ պին օլաու։

5 Վ՚է երթէսի կիւնիւ անլերին րէ՚իսլերի իլե իխ-
6 Թիյարլարը վե՚ իւլեմասը, Վ՚է քեահին ի ա՚զամ
Հաննա իլե Կայեափա վե Յովհաննէս վե Իսքէնտեր,
վե քեահին ի ա՚զամ ապրապասընտան օլանլարըն
7 ճիւմլեսի Երուսաղէմտե ճէմ՚ օլորլար, Վ՚է անլերի
օրթատա տուրտուրարագ՝ Պունու նէ՞ գուտրեթ
վե նէ՞ իսմիլ էթտինիզ՝ տէյիս սու՚ալ էթտիլեր։
8 Ո ղէման Պետրոս Րուհ իւլ Գուտսալ մէմլու օլուպ՝
անլերէ՝ Էյ գավմըն րէ՚իսլերի իլե Իսրայէլին իխ-
9 Թիյարլարը, Պիզ, պու կիւն պիր ՚ալիլ սաէմէ
վուգու՝ պուլան իհսան խուսուսընտա, նէ՝ վէճհլէ
շինգա պուլտըղընա տա՚իր Թէֆթիշ օլունուշօր
10 իսէք, ձիւմլինիզլե վե պիւթիւն գավմ ը Իսրայէլե
մա՚լում օլսուն քի, Նազարէթլի Յիսուս Քրիստո-
սըն, Եա՚նի սիզին սալդ էթտիյինիզ վե Աստահըն
գըյամ էթտիրտիյի ղաթըն իսմիյլե պու սաէմ
11 հուզուրընըղտա սաղ տուրուշօր։ Սիղ մի՚մնըլար
Թարաֆընտան Թահգիր օլունուսա՝ քէօշէ Թաշը օլ-
12 մուշ օլան Թաշ պու տըր։ Վ՚է պաշդա պիր ղաթտա

իսէլաս եօգ տըր. չիւնքի սէմա ալթընտա, նաս ա-
րասընտա վէրիլէն պաշգա պիր իսմ եօգ տըր քի՝
13 անընլե խէլաս պուլա պիլէլիմ՝ տէտի։ Վ՚է անլեր
Պետրոս իլե Յովհաննէսին ճէսարէթինի կէօրիւպ,
անլերին օգուսմամընշ վե իսմին սաէմ օլորգլարընը
անգլամադլե Թէ՚աճճիւպ էթտիլեր, վե Յիսուս իլե
14 պէրապեր պուլունմընշ օլորգլարընը պիլտիլեր։ Վ՚է
շինգա պուլմուշ սաէմին անլեր իլե պէրապեր տուր-
տըղընը կէօրմէլերինէ, ի՚թիրաղ էտէճէք պիր շէհ-
15 լերի գալմատը. Վ՚է մինլեթ մէճլիսինտէն չըգմալա-
րընը էմր էթտիքտէն սօնրա, պէհնլերինտե միւշա-
16 վերե էտերէք, Պու սաէմլերե նէ՞ եապմալըմ, գիրա
պունլարընն վասըթասընլե պէնլի պիր միւ՚ճիզե իճրա
օլունտուղը Երուսաղէմտե սաքին օլանլարընն ճիւմ-
լեսինե մա՚լում տիր, պիզ տախի ինքեար էտէ-
17 մէյիզ. Ֆագաթի գավմ արասընտա գէյսատե շայը՝
օլմամասը իչիւն, պունատան պէօյլե պու իսմիե պիր
սաէմե սէօյլեմէմէլերի իչիւն, անլերի շիտատեթլե
18 Թէհտիտ էտելիմ՝ տէտիլեր։ Վ՚է անլերի չաղըրըպ՝
Յիսուսըն իսմիյլե սալա սէօյլեմէմէլերինի վե Թա՚լիմ
19 էթմէմէլերինի Թէնգիհ էթտիլեր։ Ամմա Պետրոս ի-
լե Յովհաննէս անլերէ ճէվապէն՝ Աստահատան գէյսատե
սիզի տինգլեմէք ՚ինա Աստահ հա՞գգ մը տըր, սիզ
20 հիւքմ էտինիզ. Զիրա պիզ կէօրիւպ իշիթտիյի-
միզ շէյլերի սէօյլեմէմէյե մուգթէտիր տէյիլ իզ՝
21 տէտիլեր։ Վ՚է անլեր խալգըն սէպէպինտէն անլերի
Թէքտիր էթմէյե վէսիլե պու լամատգլարընտան,
եինե անլերի Թէհտիտ էտիպ՝ սալը վէրտիլեր,
չիւնքի վաղը՝ օլան շէյ իչիւն հէր քես Աստահը
22 Թէմճիտ էտիյօր իտի։ Զիրա իւղերինտե շինգա

միա'ճիղէսք իճրա օլուհան առէմ դըրդ եաշընը
թէճաւուզ էթմիշ իտի։
23 Անլէր տախի սալը վէրիլտիքտէ, բէֆիդլէրինին
եանընա կէլիպ՝ պաշ քեահինլէր իլէ իխթիյարլարըն
24 *քէնտիլէրէ սեոյլէտիքլէրինին նոգը էթտիլէր։ Վէ*
անլէր պուհնու իչինթիքլէրինտէ, պիլ իթթիֆագ
Ալլահա սէս գալտըրարագ՝ Եա Բապպ, սէմա իլէ
ղէմինի վէ տէնիզի վէ անլէրտէ պուլունան շէյլէրին
25 *ճիւմլէսինի խալգ էյլէյէն Ալլահ սէն սին. Սէն գու-*
ւրէն Դաւիթին ազգըյլէ՝ Նի՞չին թա՛իֆելէր վէլվէլէ
էտիպ՝ գաւմլար պաթրլ շէյլէր թէսավվուր էթտի-
26 *լէր. Տիւնեա մէլիքլէրի հազրը տուրուպ, բէ՛իալէր*
պիրլիքտէ Բապպըն 'ալէյհինտէ վէ անըն Մէսիհի
'ալէյհինտէ թէճէմմիւ՝ էթտիլէր՝ տէյիւ պույուր-
27 *ըաբն։ Զիրա *Հագիգաթէն Հէրովդէս վէ Պոնտոսը*
Պիղատոս, թա՛իֆելէր վէ իսրայէլ գաւմլարը իլէ,
28 *Մէսհ էթտիյին մուգատտէս Օղլըն Ցիսուս իւղէ-*
րինէ թէճէմմիւ՝ էթտիլէր, քի սէնին էլինին վէ
թէսպիհինին վագը՝ օլմազա թագտիր էյլէտիյի
29 *շէյլէրին ճիւմլէսինի իճրա էտէլէր։ Վէ շիմտի,*
Եա Բապպ, անլէրին թէհտիտլէրինէ նազար գըլ
վէ շիճա վէրմէք վէ մուգատտէս Օղլըն Ցիսուսըն
իսմիյլէ 'ալամէթլէր վէ միա'ճիղլէր իճրա էթմէք
30 *իչիւն էլինի ուզատտարագ, Սէնին քէլամընը քէ-*
մալ ը ճէսարէթլէ սեոյլէմէյի պու գուլլարընա իհ-
31 *սան էյլէ՝ տէտիլէր։ Վէ անլէր տու'ա էթտիքտէ,*
ճէմ՝ օլորգլարը եէր սարսըլըպ, ճիւմլէսի Րուհ
իւլ Գուտսուլէ մէմլու օլարագ՝ Ալլահընը քէլամընը
ճէսարէթլէ սեոյլէրլէր իտի։

*Պո'ղըլուը՝ հագիգաթէն պու շէհրտէ

32 *Վէ իման էտէնլէրին ճէմա'աթը եէք տիլ վէ*
եէք ճան օլարագ պիրի քէնտի էմվալընտան օլան
պիր շէյի՝ պէնիմ տիր՝ տէմէզ իտի. լաքին ճիւմլէ
33 *շէյլէրի արսալարընտա միւշթէրէք իտի։ Րէսուլ-*
լէր տախի Բապպ Ցիսուսընն գըյամընա քէմալ ը
գուվվէթլէ շէհատէթ էտէրլէր, վէ ճիւմլէսինին
34 *իւղերինտէ լութֆ ը 'ազիմ վար իտի։ Վէ իչլէրին-*
տէ միւհթաճ պիր քիմսէ պուլունմազ իտի. չինքի
Թարլա վէ եա խանէ սահիպլի օլանլարըն ճիւմլէսի
Ղ-ւէկրէն՝ սաթըպ՝ սաթըլան շէյլէրին ագչէսինի
35 *կէթիրէրէք, Րէսուլլէրին այագլարընա գօրլար իտի,*
վէ հէր քէսէ քէնտի իհթիյաճընա կէօրէ թէվզի՝
36 *օլունուր իտի։ Վէ րէսուլլէր Թարաճընտան Բաւ-*
նարաս (Թէրճէմէսի՝ Թէսէլլի օղլու) լագըպըլէ
լագըպլանան Յովհէս իսմինտէ Գըպրըսլը պիր Լէ-
37 *վիլինին պիր Թարլասը օլուպ, Անը սաթար, վէ*
ագչէսինի կէթիրիպ րէսուլլէրին այագլարը եանընա
գօտուս։

ՊԱՊ 5

1 Լաքին Անանիա իսմինտէ պիր սաէմ զէվճէսի
2 Սափիրա իլէ պիր միւլք սաթտը, վէ զէվճէսինին
տախի խապէրի օլտըղը հալտէ, պահասընտան պիր
միգտարընը ալը գօտուս, պիր միգտարընը տախի կէ-
թիրէրէք, րէսուլլէրին այագլարը եանընա գօտուս։
3 Վէ Պէտրոս՝ Իյ Անանիա, Րուհ իւլ Գուտսա
եալան սէօյլէմէք, վէ Թարլանըն պահասընտան
ալը գօմտագ իչիւն Շէյթան սէնին գալպինի նի՞չին
4 *տօլտուրտուս։ Գալտըղը զէման սանա գալմա՞զ մը*
իտի, սաթըլտըգտա տախի սէնին հիւքմիւնտէ

տէլի՞լ մի իտի. նի՞չիւն պու շէյի դալպինկէ գօտըն.
աւեմլէրէ տէյիլ, անճագ Ալլահա եալան սէօյլէ-
3 տին՝ տէտի։ Վէ Ա֊նանիա պու քէլամը իշիթտիքտե,
տիւշիւպ թէսլիմ ի բուհ էթտի. վէ պու շէյլէրի
իշխտէնլէրին ճիւմլէսինէ պէօյիւք գօրգու տիւշտիւ։
6 Վէ կէնճլէրը գալգըպ անը քէֆինլէտիլէր վէ տը-
7 շարը չըգարըպ տէքին էթտիլէր։ Վէ արասը թագ-
բինպէն իւչ սա՛աթ կէչտիքտե, ղէվճէսի վագը՛ օլանը
8 պիլմէյէրէք իչէրի կէլմէքլէ, Պետրոս մէրդումէյէ
խիթապէն՝ Պանա սէօյլէ, Թարըայը պո՞ւ գատարա
մը սաթտընըզ՝ տէտի. օ տախի՝ Պէլի, պու գատարա՝
9 տէտի։ Ամմա Պետրոս անա՝ Նի՞չիւն սիզ Բապպէն
Բուհընը թէճրիպէ էթմէյէ իթթիֆագ էթտինիզ.
իչթէ սէնին զէվճինի տէֆնէ էտէնլէրին այագլարը
գափուընըն էօնիւնտե տիր, սէնի տէ տըշարը չըգա-
10 րաճագլար՝ տէտի։ Մէրդումէ տախի տէր՛ագապ
անըն այագլարը էտնըտտա տիւշիւպ թէսլիմ ի բուհ
էթտի. վէ կէնճլէրը իչէրի կէլինչ անը էօլմիւշ պուլը
տըլար, վէ տըշարը չըգարըպ ղէվճինին էտնըտտա
11 տէֆնէ էթտիլէր։ Վէ պիւթիւն քիլիսէ իլէ պունու
իշխտէնլէրին ճիւմլէսի իւղերինէ պէօյիւք գօրգու
տիւշտիւ։
12 Վէ բէսուլլէրին էլլէրինէ գավմտա չօգ՛ ալամէթ-
լէր վէ մի՛ճիղլէր իճրա օլունույօր իտի. վէ ճիւմ-
լէսի պիլ իթթիֆագ Սողոմոնըն էյվանընտա պու-
13 լունուպ, Սա՛իրլէրտէն պիր քիմսէ անլէր իլէ պիր-
լէշմէյէ ճէսարէթի էթմէյէ իտի իսէ տե, գավմ ան-
14 լէրի Թո՛պիմ էտէր իտի։ Վէ Բապպա իման էտէն
էրքէքլէրին վէ գարըլարըն՛ տաէտի կինթաքճէ չօ-
15 ղալմապտա իտի։ Շէօյլէ քի խասէթալարը մէյտան-

լարա չըգարըպ, Պետրոս կէլիր իքէն պարի կէօյկէսի
անլէրին պիրի իւղերինէ տիւշսինն՝ տէյիւ տէօչէքլէր
16 վէ քէրէվէթլէր իւղերինէ գօրլար իտի։ Վէ էթ-
բաճտա օլան շէհրլէրտէն պիր չօգ խալգ տախի
խասէթալարը վէ նափաք բուհլարտան՛ ազապ չէ-
քինլէրի կէթիրէրէք, Երուսաղէմէ ճէմ՛ օլուպ՝
ճիւմլէսի շինճա պուլուր իտի։
17 Ամմա քահին ի ա՛ղամ իլէ պէրապէր օլանլարըն
ճիւմլէսի, Եա՛նի սատուգլէրը ֆըրգասը ղայրէթլէ
18 մէմլու օլարագ գալգարլար, Վէ բէսուլլէրին իւ-
ղերինէ էլ ուղատրպ՝ անլէրի հապսխանէ ի՛ումու-
19 միյէ աթտարլար։ Լաքին Բապպէն մէլէյի կէճէլէյին
ղընատանըն գափուսընը աչըպ անլէրի չըգարարագ,
20 Կիտինիպ վէ հէյքէլտէ տուրուպ, գավմա պու
հայաթըն ճիւմլէ սէօղլէրինի սէօյլէյինիզ՝ տէտի։
21 Անլէր տախի պունու իչթիտիքտե, սապահլայըն
հէյքէլէ կիրիպ՝ Թա՛լիմ էտէրլէր իտի. ամմա քահ-
հին ի ա՛ղամ վէ անըն իլէ պէրապէր օլանլար կէլիպ
մըլլէթ մէճլիսինի վէ պէնի Իսրայէլին ճիւմլէ իխ-
թիյարլարընը ճէմ՛ էտէրէք, անլէրի ճէլպ իչուն
22 հապսխանէյէ ապէմ կէօնտէրտիլէր։ Ամմա մէ՛մուր-
լար վարագտա անլէրի հապսխանէտե պուլմա-
23 մըղլէ, տէօնիպ, Վ՛ագա՛ա հապսխանէյի քէմալը
տիգգաթլէ գափալը, վէ պէքճիլէրի գափուլարընն
էօնիւնտե տուրմագտա պուլարդ. ամմա աչարդը-
մըզ ղէման իչէրիտե քիմսէյի պուլմատըդ՝ տէյիւ
24 խապէր վէրտիլէր։ Քահին ի ա՛ղամ վէ հէյքէլին
սէրտարը վէ պաշ քահինլէր տախի պու սէօղլէրի
իչթիտիրլէրինտե, պու նէ օլաճագ՝ տէյիւ անլէր-
25 տէն տօղայը շիւպհէտե գալարլար։ Վէ պիր քիմսէ

կելիսք՝ իշթե օր հնապատ գօտըղընըդ ատեմներ
հեյքելտե տուրուպ դաւմա թա'լիմ էտիյօրլար՝
26 տեյիւ անլերե խապեր վերտի։ 0 ղէման ահրատար՝
մէ'մուրլար իլե կիտիպ՝ անլերի ճեպր էթմէքսիզին
կէթիրտի, ղիրա թաշլանըրըդ տեյիւ գաւմտան
27 գօրգարլար իտի։ Վէ անլերի կէթիրիպ՝ միլլեթ
մեճլիսինին հուզուրընա կէօթիւրտիւլեր, վէ քեա-
28 հին ի ա'զամ անլերե սու'ալ էտիպ, Սիզե պու-
իտմէ թա'լիմ էթմէմեյի էքիտին թէնպիհ է'թ-
մէտիք մի. վէ իշթե Երուսաղէմի թա'լիմինիպլե
տօլարըտընըդ, վէ օր ատեմին գանընը պիղիմ
իւղերիմիզե կէթիրմէք իտթերսինիզ՝ տէտի։
29 Վէ պետրոս իլե րէտուլլեր ճեվապին՝ Ատեմներ-
տեն ղիյատե Աղլահա իթա'ատ էթմէք կերէք
30 տիր։ Սիզին աղաճա ասրպ ի'տատ էյլէտիյինիպ
Յիսուսը եճատտըմըզըն Աղլահը գըյամ էթտիր-
31 տի։ Իսրայէլէ թէվպէյի վէ կիշիտհլարըն 'ածիլընը
վերմէք իչուն Աղլահ անը Բէ'իս վէ Իսէլասքեար
32 օլմադա քենտի ատդ էլիյլէ թէրճի' էյլէտի։ Պիղ
տախի պու շէյլերը խուտուսընտա անըն շահիտլերի
իզ, վէ Աղլահըն քենտինէ իթա'ատ էտէնլերէ
վերտիյի Բուհ իւլ Գուտս տախի լահէօ փէր՝ տե-
33 տիլեր։ Վէ պունու իչթիթտիքլերինտե, ղայէթլե
հիտտէթլենիպ անլերին դաթլի իչուն մեշվերէթ
34 էտերլեր իքեն, պիւթիւն դաւմըն 'ինտինտե միւ'-
թեպեր օլան շէրի'ատ մու'ամիլի գամտաղիել նամ
պիր ֆերիտի միլլեթ մեճլիսինտե դալդըպ՝ րէտուլ-
լերին պիր ազ վազգեթ տըշարը չէգարըլմալարընը
35 էմր էյլէտիքտեն սօնրա, Անլերե տէտի քի՝ Էյ
պէնի Իսրայէլ, պու քիմսելերե էտեճէյինիպ մու'ա-

36 մելէ խուտուսընտա քենտինիզի սագընընըդ։ Զիրա
պու կիւնլերտեն ագտէմ Թեւդաս գալգըպ՝ քեն-
տինին պիր շէյ կէօսթերերէք, անա թագրիպէն
տէօրթ եիւղ նէֆեր թապի' օլտու, քենտինի
դաթլ օլունտը, վէ անա թապի' օլանլարընն ճիւմ-
37 լեսի տաղըլըպ եօզ հիւքմիւնտե օլտըլար։ Վէ պու
ատեմտեն սօնրա թահրիր ի նուֆուս կիւնլերինտե,
Գալիլեալը Յուդա գալգըպ, քենտինէ պիր չօգ
խալգ ճելպ էթտի իսէ տէ, օ տախի հելաք օլտու,
վէ անա թապի' օլանլարընն ճիւմլեսի թար ու մար
38 օլտըլար։ Վէ շիմտի սիզե տերիմ քի՝ պու ատեմ-
լերտեն վազ կէչիպ անլերի պրագընըդ. ղիրա հյեր
պու թէտպիր եախօտ պու իշ ինսանտան իսէ,
39 պօզուլուր. Ամմա հյեր Աղլահտան իսէ, անը պօզ
մադա դատիր օլմազընընդ. օլմայա քի Աղլահ
40 դարշը տախի ճինք էթմէքտե պուլունասընըդ, Վէ
անա դա'իլ օլարագ՝ րէտուլլերի չաղըրըպ տեզ-
տիւքտեն սօնրա, Յիսուսըն իսմիյլե սեզլէմէմի
41 թէնպիհ էտիպ՝ անլերի սալը վերտիլեր։ Անլեր
տախի, անըն իսմի իչուն հագարէթ կէօրմէյե լա-
յըգ սայըլտըգլարընտան տօլայը մէսրուր օլարագ,
42 միլլեթ մեճլիսինին հուզուրընտան չէգտըլար։ Վէ
հեր կիւն հեյքելտե վէ եվլերտե թա'լիմ էտիպ՝
Յիսուս Քրիստոսը թէպզիր էթմէքտեն ֆերաղաթ
էթմեղլեր իտի։

ՊԱՊ 6

1 Վէ օր կիւնլերտե շայիրտլեր չօղալմագլե, Եու նա-
նիճե թէքէլլիւմ էտինլեր թուրաֆընտան, քենտի

տուլ գաբըլարընէն ի'անէ ի եւվմիյէտէ իմալ օ-
լուհաբզլարը իչիւն, 'իպրանիլէր 'ալէյհինէ գիյլ ու
2 գալ վագը' օլաու։ Վէ օն իքիլէր՝ շայիրտլէրին
ճէմա'աթընը տա'վէթ էտիպ՝ Ա.լլահըն քէլամընը
Թէրքլէ ասֆրալարա խըտմէթ էթմէմիշ միւնասիպ
3 տէյիլ տիր։ Անէն իչիւն, Էյ պիրատէրլէր, սիզ-
տէն հազդլարընատա հիւան ի շէհատէթ օլուհան
վէ Բուհ իւլ Գուտս վէ հիքմէթլէ մէմլու պուլու-
նան եէտի ատէմ ինթիխապ էտինիլ, պիզ տախի
4 անլէրի պու իշէ թա'եին էտէյիմ։ Պիզ իսէ տու'ա
իլէ քէլամըն խըտմէթինէ տէվամ էտէճէյիզ՝ տէ-
5 տիլէր։ Վէ պու սէօզ պիւթիւն ճէմա'աթըն խօ-
շընա կիտէրէք՝ իհան վէ Բուհ իւլ Գուտսլէ մէմլու
օլան Ստեփաննոս նամ պիր ատէմ իլէ փիլիպպոս
վէ փրօքօրօս վէ Նիգանօր վէ Թիմոն վէ փարմէնաս
իլէ Անթաքիալը միւհթէտի Նիգոլաոսը ինթիխապ
6 էտիպ, Անլէրի րէասուլլէրին հաւզուրընա կէթիրտի-
լէր. անլէր տախի տու'ա էտիպ՝ ելլէրինի իւղէրլէ-
7 րինէ գօսըլար։ Վէ Ա.լլահըն քէլամը իլէրլէյիպ
շայիրտլէրին 'ատէտի Երուսաղէմտէ զայէթլէ չօ-
զալարագ, քէհանլէրտէն պիր չօդ խալգ տախի
իհանա իթա'աթ էտէրլէր իտի։
8 Վէ Ստեփաննոս իհան վէ գուտրէթլէ մէմլու օ-
լարագ, գաւմ արասընատա 'ադիմ մու'ճիզլէր վէ
9 'ալամէթլէր իճրա էտէր իտի։ Վէ Լիպէրթինլէր
վէ Գիրինէլիլէր վէ Իսքէնտէրիյէլիլէր «Ինագոգը տէ-
նիլէն սինագոգատան վէ Կիլիկիայը վէ Ասիալըլարատան
պա'զըլարը գալգըպ՝ Ստեփաննոս իլէ միւպահէսէ
10 էտէրլէր իտի։ Վէ վասըթաապլէ սէօյլէտիլի հիք-
11 մէթ վէ բուհա մուդավէմէթ էտէմէտիլէր։ Օ զէ-

յհան՝ պիզ պուհնուն Մովսէսէ վէ Ա.լլահա քիւֆրլէր
սէօյլէտիլինի իչիթտիք՝ տէմէք իչիւն պա'զը ատէմ-
12 լէրի այարթտըլար։ Վէ գավմ իլէ իխթիյարլարը
վէ 'իւլէմայը թահրիք էթտիլէր, վէ իւղէրինէ հիւ-
ճում էտիպ անը թուէթտուպ՝ միլլէթ մէճլիսինէ կէօթիւր-
13 տիւլէր։ Վէ եալան շահիտլէր իհզար էտէրէք,
անլէր տախի՝ Պու ատէմ պու մուգատտէս մահալլէ
վէ շէրի'աթա գարշը քիւֆրլէր սէօյլէմէքտէն ֆէ-
14 րաղաթ էթմէզ։ Զիրա պուհնուն՝ Օ.Լ Նազարէթլի
Յիսուս պու եէրի երգըպ, Մովսէսին պիզէ թէսլիմ
էթտիյի սյինլէրի թէպտիլ էտէճէք տիր՝ տէտիյինի
15 պիզ իչիթտիք՝ տէտիլէր։ Վէ մէճլիստէ օթուրան-
լարըն ճիւմլէսի անա տիգգաթլէ պագըպ՝ անըն
եիւզիւնիւ մէլէք եիւզու կիպի կէօրտիւլէր։

ՊԱՊ 7

1 Օ զէման քահին ի ա'զամ՝ պու շէյլէր ֆիլ վագը՝
2 պէօյլէ մի տիր՝ տէտի։ Օ տախի տէտի քի՝ Էյ
պիրատէրլէր վէ փէտէրլէր, տինկլէյինիզ. Փէտէրի-
միզ Աբրահամ Հարանտա սաքին օլմազտան էվվէլ,
Աբամ ը նէհրէյինտէ իքէն, Ա.լլահ ը զու.լ ճէլալ
3 անա կէօրիւնիւպ, Տէյարընկտան վէ ազրապակընը
եանընատան չըգ, վէ սանա կէօսթէրէճէյիմ տէյարա
4 կէ՛ տէտի։ Օ զէման Քիլտանիլէրին տէյարընատան
չըգըպ՝ Հարանտա սաքին օլտու. օրատան տախի,
փէտէրի վէֆաթ էթտիքտէն սօնգրա, անը պու
շիմտի սաքին օլտըղընըզ տէյարա նագլ էյլէտի։
5 Վէ անտէ այագ պատաճագ գատար պիլէ անա
միրաս վէրմէյիպ՝ էվլատը օլմատըղը հալտէ անը

քէնաթխինէ վէ քէնաթխինաէն սօկրա զիւբրիյէթինէ
6 միւլք օլմազ իւզրէ վէրմէյէ վա'տ էյլէտի։ Վ'է
Աւլահ պու թարզ իւզրէ սէօյլէտի, եա'նի՝ Անէն
զիւբրիյէթի տիյար ը ղուրպէթաէ միւսաֆիր օլուպ,
անը տէօրթ եիւղ սէնէ էսիր վէ անա ճէֆնա էտէ-
7 ճէքլէր։ Վ'է Աւլահ՝ Շօլ էսիրի օլաճազլարը թա'ի-
ֆէյի պէն հիւքմ էտէճէյիմ, վէ անաէն սօկրա
չըդըպ՝ պու մահալտէ պանա 'իպատէթ էտէճէքլէր
8 տիր՝ տէտի։ Վ'է անա 'ահտ ը խիթանը վէրտի. օ
տախի իսահակը Թէվֆիտ էյլէյիպ՝ պէօյլէճէ անը
սէքիզնճի կիւնաէ խիթան էյլէտի. Իսահակ Յա-
կոբը վէ Յակոբ օն իլի էճտատը Ր'էվէ'ե էյլէ'ե։
9 Վ'է էճտատ Յովսէփէ հասէտ էտիպ՝ անը Մըսրա
10 սաթտըլար. լաքին Աւլահ անըն իլէ օլուպ, Անը
ճիւմլէ մուղայագալարընտան խէլաս էտէրէք, անա
Մըսըր մէլիկի փարաւոնըն հուզուրընտա լութֆ
վէ հիքմէթ իհսան էթտի, օ տախի անը Մըսըր
վէ ճիւմլէ քէնտի խանէսի իւզէրինէ նազըր նասպ
11 էթտի։ Վ'է պիւթիւն Մըսըր իլէ Ր'էն'ան տիյարը
իւզէրինէ գըթլըզ վէ 'ազիմ մուղայագա կէլմէքլէ,
12 էճտատըմըզ ղախիրէ պուլամազլար իտի։ Վ'է Յա-
կոբ Մըսըրտա պուղտայ վար իտիյինի իշիթտիքտէ,
13 պիրինճի տէֆ'ա էճտատըմըզը կէօնտէրտի։ Վ'է
իքինճի տէֆ'ատա՝ Յովսէփ քէնտինի գարնտաշլա-
րընա պիլտիրտի. վէ Յովսէփին Նէսէպի փարաւոնա
14 մա'լիւմ օլտու։ Վ'է Յովսէփ կէօնտէրիպ՝ քէնտի
փէտէրի Յակոբ իլէ ճիւմլէ Թ'ա'ալուգաթընը, եկթ-
15 միշ պէշ քիշի օլարագ, տա'վէթ էյլէտի։ Վ'է Յա-
կոբ Մըսրա էնտի վէ քէնտիսի վէ հէմ տէ էճտա-
16 տըմըզ վէֆաթ էթտիլէր. Վ'է Շէքիմէ կէօթիւրիւ-

լիւպ, Շէքիմին էէրէէրէ Համորըն օղուլլարընտան
Աբրահամըն պիր մըգտար ագչէ իլէ սաթըն ալմըշ
17 իտիյի գապրա վազ' օլուննտըլար։ Ա'մմա Աւլահըն
Աբրահամա եէմին էթտիյի վա'տըն զէմանը եագ-
18 լաշտըգտա, Յովսէփի պիլմէյէն պաշգա պիր մէլէք
զուհուր էտինճէյէ տէյին, գավմ Մըսըրտա արթըպ
19 չօղալտը։ Օ տախի պիզիմ միլլէթիմիզ 'ալէյհինէ
հիլէ դուլլանըպ մա'սումլարընը եաշաթմամագ ի-
չինն անլէրի տըշարը սաթտըրմագ տէրէճէսինէ գա-
20 տար էճտատըմըզա ճէֆնա էյլէտի։ Վ'է օլ վա-
դըլթտա Մովսէս տօղուպ Աւլահըն նազարընտա
կիւզէլ իտի, վէ իւչ այ փէտէրինին խանէսինտէ
21 պէսլէնտիքտէն սօկրա, Տըշարը սաթըլտըղընտա
անը փարաւոնըն գըզը ալըպ՝ քէնտինէ օղուլ օլ-
22 մագ իչինն պէսլէտի։ Վ'է Մովսէս Մըսըրլըլարըն
հէր 'իլմինտէ թէրպիյէ օլունուպ՝ քէլամ վէ 'ամէլ-
23 տէ իգթիտարլը իտի։ Վ'է գըրգ եաշընը թէքմիլ
էթտիքտէ, գարնտաշլարը օլան պէնի Իսրայէլի
24 զիյարէթ էթմէք գալպինէ կէլտի։ Վ'է պիրինին
զուլմ չէքտիյինի կէօրմէքլէ, անը հիմայէ էտէրէք,
Մըսըրլըյը գաթլ էտիպ մազլումըն ինթիգամընը
25 ալտը։ Վ'է Աւլահ անլէրէ քէնտի էլիյլէ խէլաս իհ-
սան էտէճէյինի գարնտաշլարը ֆէհմ էտէրլէր զանն
26 էտէր իտի իսէ տէ, ֆէհմ էթմէտիլէր։ Վ'է էր-
թէսի կիւն անլէրէ՝ նիզա' էտէրլէր իքէն կէօրիւ-
նիւպ՝ էյ ատէմլէր, սիզ գարնտաշլարըմընըզ, նի'-
չիւն պիրիպիրինիզէ զուլմ էտիյօրսընըզ՝ տէյէրէք
անլէրի պարըշտըրմազա ղայրէթ էթտի իսէ տէ,
27 գօնշըսընա զուլմ էտէն անը ըէտտ էտիպ՝ Սէնի
պիզիմ իւզէրիմիզէ քի'մ ըէ'ես վէ գատը նասպ

28 էթախ. Տիւն Մըսըրլըլըը գաթլ էթախկին կիպի՝
29 պէնի՞ տէ մի գաթլ էթմէք իսթէրսին՝ տէախ։ Վէ
պու սէօզ իւզէրինէ Մովսէս ֆիրար էտերէք,
Միսեան տիյարընատա միւսաֆիրլէթէն իգամէթլէ՝
30 օրատա էքի օղուլ թէվլիտ էյլէախ։ Վէ գըրդ սէնէ
թէմամ օլտըգատա, Թուր ի Սինա պէրրիյէսինատ
չալը աթէշի 'ալէվինատ անա Բապպըն մէլէյի կէօ-
31 րիւնախ։ Վէ Մովսէս անը կէօրախուչիւնատ, կէօ-
րիւնիւչիւնէ թէ՝ աճճիւպ էտերէք, նաղտար գըլմագ
32 իւզրէ եագլաշըը էքէն, անա, պէն սէնին էճտատը-
նըն Ա.ւլահը, Աբրահամըն Ա.ւլահը վէ Իսահակըն
Ա.ւլահը վէ Յակոբըն Ա.ւլահը իմ՝ տէյիւ Բապպըն
սէտատը կէլտի. վէ Մովսէս լէրզան օլմադըլէ, նա-
33 զար գըլմադա ճէսարէթի էտէմէախ։ Վէ Բապպ ա-
նա՝ Ա.յագլարընկատան այադ գապընը չըգար. դիրա
34 տուրտընըն եէր մուգատտէս թօփրադ տըր։ Հա-
գիգաթէն պէն Մըսըրտա օլան գալմընմըն ճէֆա-
սընը կէօրիւպ՝ անլէրին ահընը իչիթտիմ, վէ ան-
լէրի խելաս էթմէք իչիւն նիւզուլ էյլէտիմ, վէ
շիմտի կէլ, սէնի Մըսրա կէօնտէրէյիմ՝ տէախ։
35 Սէնի քի՞մ րէ՛իս վէ գատը նասպ էթտի՝ տէյէրէք
ինքեատ էթտիքլէրի պու Մովսէսի, Ա.ւլահ հէմման
անը չալըտտա անա կէօրիւնէն մէլէյին էլիյլէ րէ՛իս
36 վէ գուրթարըճը իրսալ էյլէտի։ Պու ատէմ ան-
լէրի չըգարըպ Մըսրը տիյարը իլէ Պահր ը Ա.հմեր-
տէ վէ գըրդ սէնէ պէրրիյէտէ մի՛ճիզէլէը վէ 'ա-
37 լամէթլէր իղհար էյլէտի։ Պէնի Իսրայիլէ խիթա-
պէն՝ Ա.ւլահընըդ Բապպ պիրատէրլէրինիզտէն պէ-
նիմ կիպի պիր փէյղամպէր զուհուր էթտիրէճէք
տիր, անը տինլէյէսինիւ՝ տէյէն պու Մովսէս տիր։

38 Թուր ի Սինատա քէնտիսինէ սէյլէյէն մէլէք իլէ
վէ էճտատընմըդ իլէ պէրապեր պէրրիյէտէ օլան
ճէմա'ատտա օլարատ, պիզէ թէսլիմ էթմէք իւզ-
րէ հայատ քէլամլարը ալմըշ օլան զաթ պու
39 տըր։ Իճտատընմըդ անա միւթի՝ օլմագ իսթէմէյիպ
բէտտա էթտիլէր, վէ դալպլէրինէ Մըսրա կէրի
40 տէօնիւպ, Ա.հարոնա՝ պիզէ էօնիւմիւզճէ կիտէճէք
իլահլար եափ. դիրա շու պիզի Մըսըր տիյարընատան
չըգարան Մովսէսէ նէ օլտըգընը պիլմէյիզ՝ տէտիլէր։
41 Վէ օլ կիւնլէրտէ պիր պուղաղը եափարլար, վէ
պու փութթա դուբպան թագտիմ էտիպ՝ էլլէրինին
42 ա'մալընէյլէ մէսրուր օլտուրլար իտի։ Վէ Ա.ւլահ րիւ-
ճու՝ էտերէք անլէրի ճիւնուտա էս սէմայա 'իպա-
տէթ էթմէյէ թէսլիմ էյլէտի, նիթէքիմ փէյղամ-
պերլէրին քիթապընատա՝ Իյ պէյթ ի Իսրայէլ, պէր-
րիյէտէ գըրդ սէնէ պատա ղէպիհէլէր վէ գուբպան-
43 լար թագտիմ էթտինի՞զ մի։ Վէ Մոլոխըն չատը-
րընը վէ իլահընըզ Րեմֆանըն եըլտըզընը, եա'նի
սէճտէ գըլմագ իչիւն շոլ եափտըզընըզ սուրէթլէրի
թաշըտընըզ. պէն տախի սիզի Պապէլտէն էօթէյէ
41 նագլ էտէճէյիմ՝ տէյիւ եագըլմըշ տըր։ Շէհա-
տէթ մէաքէնի պէրրիյէտէ էճտատընմըզ սուսընատա
իտի. նիթէքիմ Մովսէս սէյլէյէն՝ Անը կէօր-
տիւյիւն նիւմունէյէ կէօրէ եափտընը՝ տէյիւ էմր
45 էյլէմիշ իտի. Փի էճտատընմըզ անը սըրա իլէ գա-
պուլ էտիպ Յեսու իլէ պէրապեր, էճտատընմըզըն
էօնիւնատէն Ա.ւլահըն՝ Դաւիթին կիւնլէրինէ գատար
թարա էթտիյի թա՛ղիֆլէրին միւլքիւ իչինէ կէ-
46 թիրտի։ Ո տախի Ա.ւլահըն հուզուրընատա մազհար ը
լութֆ օլուպ, Յակոբըն Ա.ւլահընատա պիր իգամէթ-

47 կեահ պուլմագ խոթէտի իսկ ատ, Սողոմոն անա
48 պիր խանէ պինա էլլետի։ Լաբին Միւթա'ալ էլ
իլէ եափըլմըշ հէյքէլլերտե սաբին օլմազ. Նիթէքիմ
49 փէյղամպէր՝ Բապպ պուլուրը քի, Սէմա Թանթըմ,
դէմին տախի այագլարըմա պասամագ տըր. պանա
նա՞սըլ խանէ պինա էտէճէքսինիզ վէ ես՝ բահա-
50 Թըմըն մահալի նէ՞րէսի տիր. Պունլարըն ճիւմլէսինի
51 պէնիմ էլիմ եա՞փմատը մը՝ տեմի։ Իյի պոյնու
սէրթ, վէ գալսի իլէ գուլագլարը խոթանըզ օլան-
լար, սիզ տախի էճատատընըզ կիպի տա'իմա Րուհ
52 իւլ Գուտոս մուխալէֆէթի էտիյօրսընըզ։ Իճատ-
տընըզ փէյղամպէրլէրին հա՞նկըսընա Թէ'ատի
էթմէտի. վէ անլէր օլ Սալիհին զուհուրը հափ-
զընատա մուգատատէմա խապէր վէրէնլէրի գաթլ
էթտիլէր. սիզ տախի շիմտի անըն խա'ինլէրի վէ
53 գաթիլլէրի օլտընըզ։ Սիզ շէրի'աթը մէլա'իքէ
Թէրթիպաթը իւզրէ ալտընըզ, վէ հըֆզ էթմէ-
տինիզ։
54 Անլէր պու շէյլէրի իշիթմէլէրիյլէ, գալալէրինտե
ղայէթլէ հիտատէթլէնիպ՝ տիշլէրինի ղըճըրատաթտը-
55 լար։ Ո խա՛ Րուհ իւլ Գուտոսլէ մէմնու օլարագ,
սէմայա տողրու կէօզ տիքիպ՝ Ալլահըն ճէլալինի
վէ Յիտուսը Ալլահըն սաղընատա տուրուր կէօրտիւ.
վէ՝ Իչինէ պէն սէմավաթը այըլմըշ վէ Իպն իւլ Ին-
սանը Ալլահըն սաղընատա տուրուր կէօրիյօրըմ՝
56 տեմի։ Անլէր տախի եիւքսէք սէալէ պաղըրըպ՝
գուլագլարընը Թըգատըլար, վէ ճիւմլէսի պիրտէն
57 անըն իւզէրինէ հիճաուլմէ, Անը շէհրտէն տըշարը
չըգարըպ րէճմ էթտիլէր. վէ շահիտլէր քէնտի էլ-
պիսէլէրինի Սողոս նամ պիր նէվճիվանընը այագ-

58 լարը եանընա գօտըլար։ Վէ Ստեփաննոս՝ Նա
Բապպ Յիսուս, բուհըմը գապուլ էյլէ՝ տէյէրէք
տուա'ա էթմէքտե օլտըղը հալտե, անը րէճմ էթ-
59 տիլէր։ Վէ տիղ չէօքիսպ եիւքսէք ա'էալէ՝ Նա
Բապպ, պու կիւնահը անլէրէ սայմա՝ տէյիս ֆէր-
եատ էթտի. վէ պունու սէօյլէտիյի կիպի ույդու-
յա վարտը. Սօղոս տախի անըն գաթլինէ բիզա
վէրմիշ իտի։

ՊԱՊ 8

1 Վէ օլ վաղըթ, Երուսաղէմտե օլան քիլիսէ 'ա-
լէյհինտե 'ազիմ Թէ'ատի վուգու՝ պուլմաղլէ,
բէսուլլերտեն մա'տա ճիւմլէսի Եէհուտիյէ իլէ Սա-
2 մարիանըն տիյարլարընա տաղրլարլար։ Վէ պա'զը
էհլ ի Թագվա տաէմլէր Ստեփաննոսը գալարըպ՝
3 իւղէրինէ պէօյիւք մաթէմ էթտիլէր։ Լաքին Սօ-
ղոս խանէլէրէ կիրիպ էրքէք վէ գարըլարը սիւրիւք-
լէյէրէք՝ հապսխանէյէ ալտմագլէ. քիլիսէյի խա-
րապ էթմէքտե իտի։
4 Վէ տաղրլան քիմսէլէր քէլտը Թէպղիր էտե-
5 րէք՝ հէր Թարաֆտան կէչէրլէր իտի. Փիլիպպոս
տախի Սամարիանըն պիր շէհրինէ էնիպ՝ անլէրէ
6 Քրիստոսը վա'զ էտեր իտի։ Վէ խալգ Փիլիպպո-
սըն ա՛օպէրինէ իշիտիպ՝ իճրա էյլէտիյի 'ալամէթլէ-
րի կէօրմէլէրիյլէ, պիլ իթթիֆագ անըն սէօյլէ-
7 տիքլէրինէ տիգգաթ էտերլէր իտի։ Ջիրա նափաք
րուհլար եիւքսէք սէալէ պաղըրարագ՝ զապթ էթ-
տիքլէրի չօգ քիմսէլէրտեն չըգըպ, չօգ քէօթրիւմ
վէ Թօփալ քիմսէլէր տախի շիֆա պուլուրլար իտի։

8 վէ օր շէհրաե 'ազիմ մեսէրբէթ օլաու։ (9) վէ
էօթէտէն պէրու օր շէհրաե՝ պէն պէջիւք պիր
զաթ ըմ՝ տէյէրէք սիհրպազլըդ էտիպ, Սամարիա
էհալիսինի հայրան գըլմըշ օլան Սիմոն նամ պիր
10 քիմսէ պուլունուր իտի. վէ պէջիւք քիւչիւք
ճիւմլէսի՝ Պու ատէմ Ալլահըն 'ազիմ գուվվէթի
11 տիր՝ տէյէրէք անա դուլադ վէրիրլէր իտի։ վէ
պունա գուլադ վէրմէյէրինին սեպէպի խայլէ ղէման-
տան պէրու սիհրլէրլէ անլէրի հայրէթաե պրագմա-
12 սը իտի։ Լաքին մէլէքիւթ Ուլլահը վէ Յիսուս Քրիս-
տոսըն իսմինէ միւթ'ալիդ շէհլէրի թէպշիր էտէն
փիլիպպոսա ինանտըգլարընտա, կէրէք էրքէքլէր
վէ կէրէք գադըլար վաճթիդ օլունուրլար իտի։
13 Սիմոն քէնտիսի տախի ինանտը, վէ վաճթիդ օ-
լունուպ՝ փիլիպպոսա միւլազէմէթ էտէրէք, իճրա
օլունան 'ալամէթլէր իլէ միւ'ճիզէլէրի կէօրմէքտաե
14 հայրան օլուր իտի։ վէ Երուսաղէմտաե պուլունան
րէսուլլէր Սամարիալըլարըն՝ Ալլահըն քէլամընը
գապուլ էթմիշինի իշիթմէլէրիյլէ, անլէրէ Պետ-
15 րոս իլէ Յովհաննէսի կէօնտէրտիլէր։ Անլէր տախի
էնիպ Րուհ իւլ Գուտսա նա'իլ օլալար՝ տէյիւ
16 անլէր իչիւն տու'ա էթտիլէր։ (Զիրա անլէրին հիչ
պիրինին իւզէրինէ նազիլ օլմայըպ՝ անճագ Բապպ
17 Յիսուսըն իսմինէ վաճթիդ օլունմըշլար իտի։) Ո
ղէման իւզէրլէրինէ էլլէրինի գօմալարընյլէ Րուհ
18 իւլ Գուտսա նա'իլ օլտըլար։ Սիմոն տախի րէ-
սուլլէրին էլլէրինին գօնուլմասընյլէ Րուհ իւլ Գուտ-
19 սըն վէրիլտիյինի կէօրտիւքտաե, Պու գուտրէթի
պանա տախի վէրինիզ, Թա քի էլլէրիմի քիմին իւ-
զէրինէ գէյտճագ օլուր իսէմ, Րուհ իւլ Գուտսա

նա'իլ օլա՝ տէյէրէք անլէրէ ապչէ 'արզ էյլէտի։
20 Լաքին Պետրոս անա՝ Ապչէն սէնինի իլէ հէլաք օ-
լսուն, զիրա Ալլահըն 'աթիյէսի ապչէ իլէ թահսիլ
21 օլունուր զանն էթտինն։ Պու շէյտե սէնին հիսսէն
եա նասիպին եօգ տըր, զիրա գալպինկ 'ինտա Ալլահ
22 սօղրու տէյիլ տիր։ Իմտի պու շիրրէթինկտէն
թէվպէ էտիպ՝ Ալլահա նիյազ էյլէ, օլա քի գալ-
23 պինկին միւլահազասը սանա 'աֆվ օլունա։ Զիրա
սէնի էօտ ապդըլըզընտա վէ հադգսըզլըզըն պէնտինտ
24 տէ կէօրիյօրըմ՝ տէտի։ Սիմոն տախի ճէվապէն՝
Սէջդէտիյինիզ շէյլէրինն պիրի իւզէրիմէ կէլմէսինն
տէյիւ պէնիմ իչիւն սիզ Բապպա նիյազ էյլէյ-
25 նիզ՝ տէտի։ Անլէր տախի շէհատէթլէրինի իճտա
պիրլէ՝ Բապպըն քէլամընը սէօյլէտիքտէն սօնրա,
Սամարիալըլարըն նիչէ քէօյլէրինտէ պէշարէթի
Թէպշիր էտէրէք՝ Երուսաղէմէ 'ավտէթ էթտիլէր։
26 Վէ Բապպըն մէլէյի փիլիպպոսա սէօյլէյիպ
տէտի քի՝ Գալգ, ճէնուպէ, եա'նի Երուսաղէմտաե
27 Ղազզայա էնէն եօլա կիթ. օրասը չէօլ տիր։ Ո
տախի գալգըպ կիթտի. վէ իշթէ Հապէշ մէլիքէսի
Գանտաքէնին քիւպէրասընտան պիրի օլուպ՝ ճիւմլէ
խազինէսի իւզէրինէ նազըր օլան Հապէշլի պիր
խատըմ Երուսաղէմէ 'իպատէթ էթմէյէ կէլմիշ
28 իտի։ Վէ 'ավտէթինտէ 'արապասընտա օթուրուպ՝
29 Եսայի փէյղամպէրին +էրոզնը օգուսյոր իտի։ Վէ
Րուհ փիլիպպոսա խիթապէն՝ եագլաշըպ պու 'ա-
30 րապայա եափըշ՝ տէտի։ փիլիպպոս տախի եանընա
սէյիրտիպ՝ Եսայի փէյղամպէրին +էրոզնը օգուսը-
ղընը իշիթմէքլէ՝ Օգուսղընկը անկլա՞յը մը սըն՝
31 տէտի։ Ո տախի՝ Պիր քիմսէ պանա տէլալէթ էթ-

մէտիքճէ, նա՞եըլ գատիր օլայըմ՝ տէյերէք, փի-
լիպպոսա՝ չըդըպ եանընտա օթուրմասընը ըէճա
32 էթտի։ վ֊է քիթապտա օդուտըղը ֆասլ շու իտի
քի՝ Գոյուն կիպի պօղազլանմադըգա կէօթիւրիւլտիւ,
վ֊է գուզըե՝ էըրգան քիմսէնին էօնիւնտէ սիւքիւթ
33 էյլէտիյի միսիլիւ, պէօյլէճէ ազըընը աչմազ. Չալ ը
թէվազու՛ինտէ անընն հագգը ըէք՝ օլունտուե, վ֊է
անընն նէալինի քի՞մ պէյան էտէճէք տիր, զիրա
34 հայաթը եէրտէն ըէք՝ օլունուբ։ վ֊է խաթըմ
ճէվապ վէրիպ փիլիպպոսա՝ Սանա ըէճա էտէրիմ,
փէյղամպէր պունու քիմի՞ն հագգընտա սէօյլէյօր.
քէնտիսի՞ հագգընտա մը, եօգսա տիկէր պիր քիմսէ
35 հագգընտա մը՝ ատտի։ փիլիպպոս տաքի աղըընը
աչըպ, պու քէլամտան պաշլայարագ՝ անա Ցիսուսը
36 թէպշիր էյլէտի։ վ֊է եօլտա կիտէրլէր իքէն՝ պիր
սույա կէլտիլէր. խաթըմ տաքի՝ իշթէ սու, վաֆ-
թիզ օլունմագլըղընմա նէ՞ մանի՞ վար՝ տէտի։
37 [փիլիպպոս տաքի՝ Էյէր պիւթիւն գալպիկտէն ի-
ման էտէրսէն, ճա՛իզ օլուբ տէտի. վէ օ ճէվա-
պէն՝ Ցիսուս Քրիստոսըն Իպն Ուլլահ իտիյինէ ի-
38 ման էտէրիմ՝ տէտի։] վ֊է ՚արապանընն տուրմա-
սընը էմր էտիպ՝ փիլիպպոս լէյ խաթըմ իքիսի
պիրտէն սույա էնտիլէր, վէ անը վաֆթիզ էյլէտի։
39 վ֊է սուտան չըգարըգլարընտա, Րապպըն Րուհը
փիլիպպոսը անըղընն կէօթիւրտիւ, վէ խաթըմ
անը արթըդ կէօրմէտի. վէ սէվինէրէք քէնտի եօ-
40 լընա կիթտի։ փիլիպպոս իսկ Աշտոտտա պուլունը-
տը, վէ տօլաշարագ՝ Գայսէրիյէյէ կէլինճէյէ գա-
տար ճիւմլէ շէհրլէրտէ պէշարէթի թէպշիր էտէր
իտի։

ՊԱՊ 9

1 Լաբին Սօղոս Բապպըն շայիրտլէրի իւզէրինէ տա-
հա թէհտիտ վէ գաթլտան տէմ վուրարագ, քեա-
2 հին ի ա՛զամըն եանընտա կիտիպ, Անտէն Տրմըշգտա
օլան սինագօղլարա մէքթուպլէր տիլէտի, թա քի՝
էյէր պու Թարիգտէն պա՛զը քիմսէլէր պուլաճագ
օլուր իսկ, կէրէք էրքէք՝ կէրէք գարը, անլէրի
3 պաղլը օլարագ Երուսաղէմ կէթիրէ։ վ֊է եօլտա
Տրմըշգտա եադլաշտըղընտա, էթրաֆընտա սէմաւտան
4 անօրղըն պիր նուր լէմ՛ան էթտի։ վ֊է եէրէ տիւ-
շիւպ, քէնտիսինէ՝ Էյ Սաւուղ, Սաւուղ, պանա
նի՞չիւն Թէ՛աւտի էտիյօրսըն՝ տէյիւ պիր սէտա
5 իշիթտի։ Ո տաքի՝ Էյ էֆէնտի, սէն քի՞մ սին՝
տէտի. վէ Բապպ՝ Պէն սէնին Թէ՛աւտի էթտիյին
Ցիսուս իմ. իւկէնտէրէլէրէ գարշը տէփմէք սանա
6 կիւճ տիր՝ տէտի։ Ո տաքի Թիթրէյիպ—Հայրան
օլարագ՝ Եա Բապպ, նէ՞ իսթէրսին քի պէն
7 եափայըմ՝ տէտի։ Բապպ տաքի անա՝ Գալդ շէհրէ
կիր, վէ նէ եափմագլըղընկ կէրէք իտիյի սանա
սէօյլէնիլէճէք տիր՝ ֆէտէ։ վ֊է անընն իլէ պէրապէր
եօլա կիտէն ատէմլէր սէտայը իշիտիպ՝ ամմա
քիմսէյի կէօրմէյէրէք, նուէթգլարը Թուէթուլմըշ
8 տուրույօրլար իտի։ վ֊է Սօղոս եէրտէն գալդըպ
կէօզլէրի աչըլմըշ օլարդը հալտէ պիր քիմսէյի
կէօրէմէտի. վէ անը էլինտէն Թուէթարագ՝ Տրմըշ-
9 գըն իչինէ կէօթիւրտիւլէր։ վ֊է իւչ կիւն կէօրմէ-
յիպ՝ նէ եէտի նէ իչտի։
10 վ֊է Տրմըշգտա Անանիա իտինտէ պիր շայիրա
պուլունուպ, պունա Բապպ րիւյատա՝ Էյ Անանիա,

տէտիքատէ, օ տախի՝ Լէպպէհ/ք, Էա Բապպ՝ տէտի։
11 Վ/է Բապպ անա՝ Գալէդ, Տօղրու տէնիլէն ոօգաղա
վար, վէ Յուդանըն խանէհինատէ Թարսուսլը Սօղոս
նամ քիմնէյլի պուլ, զիրա իշխէ օ տու՛ա էտիյօր։
12 Վ/է բիւյատա Անանիա իտինատէ պիր ատէմին
իչէրի կէլտիյինի, վէ կէօղլէրի կէօրմէսի իչիւն իւ-
13 զէրինէ էլինի գօտըղընը կէօրմիւշ ատի՝ տէտի։ Վ/է
Անանիա ճէվապէն՝ Եա Բապպ, պու ատէմին հագ-
դընատա երուսաղէմտէ օլան ոէնին մուդատտէս-
լէրինէ նէ գատար քէօթիւլիւքլէր էթտիյինի չօգ
14 քիմնէլէրտէն իշխէտիմ։ Վ/է ոէնին իտինէ տու՛ա
էտէնլէրին ճիւմլէսինի պաղլամտաղա պաշ քեահին-
լէր Թարաֆընատան պուրատա տախի Հիւքմիւ վար՝
15 տէտի։ Վ/է Բապպ անա՝ Նիթ, զիրա օ՝ միլլէթլէր
վէ մէլիքլէրին վէ պէնի Իսրայէլին հուզուրընատա
իտիմի Թաշըմադ իչիւն, պանա իննէիհապ օլուն-
16 մըշ պիր գապ տըր։ Զիրա պէնիմ իտիմի իչիւն
նէլէր չէքմէք կէրէք իտիյինի պէն քէնտիսինէ
17 կէօսթէրէճէյիմ՝ տէտի։ Իտիի Անանիա կիտիպ
օլ էվէ կիրտի, վէ էլլէրինի անըն իւղէրինէ գո-
յուպ՝ Էյ Սաուուղ պիրատէր՝ Բապպ, Էա'նի կէլ-
տիյին եօլտա սանա կէօրիւնէն Յիսուս՝ կէօղլէրինի
կէօրսիւն վէ Րուհ իւլ Գուտսլէ մէմլու օլսըն՝
18 տէյիւ պէնի կէօնտէրտի՝ տէտի։ Վ/է տէր հալ
անըն կէօղլէրինատէն սանքի փուլլար տիւշիւպ՝ ա-
նիտէ կէօրիւր օլտու, վէ գալգըպ վաֆթիդ օլուն-
19 տու։ Վ/է թա'ամ էտիպ քեապ ի գուվվէթ էյ-
լէտի. վէ [Սօղոս] Տըմըշգատա օլան շայիրտլէր իւլ
պիր գաչ կիւն գալտը։
20 Վ/է տէր'ադապ սինաղօղլարտա Յիսուսը՝ իպն

21 Ուլլահ տըր՝ տէյիւ վա'ղ էտէր իտի։ Վ/է իշի-
տէնլէրին ճիւմլէսի հայրան օլուպ՝ երուսաղէմտէ
պու իտիմ տու՛ա էտէնլէրի խարապ էտէն պու
տէյի՞լ մի, հէմ տէ պուրայա անլէրի պաղլը օ-
լարադ՝ պաշ քեահինլէրէ կէօթիւրմէք իչիւն կի՞լ
22 մէտի մի՝ տէրլէր իտի։ Ամմա Սօղոս կիթտիքճէ
քեապ ի գուվվէթ էթտի, վէ Մէսիհ պու տըր՝
տէյիւ իսպաթ էտէրէք Տըմըշգատա սաքին օլան
23 Եհուտիլէրի հայրէթտէ պրադըր իտի։ Վ/է պիր
չօգ կիւնլէր միւրուրինատէ Եհուտիլէր անըն
24 գաթլի իչիւն միւշաւլէրէ էթտիլէր։ Ամմա անլէրին
սու՛ի դաստլէրի Սօղոսա մա'լիւմ օլտու. վէ անը
գաթլ էթմէք իչիւն գափուլարը կէճէ կիւնտիւզ
25 պէքլէրլէր իտի իսէ տէ, Շայիրտլէր անը կէճէլէյին
ալըպ, զէնպիլ իչինատէ, հիսարատան աշաղը սար-
դըտարադ էնտիրտիլէր։
26 Վ/է Սօղոս երուսաղէմէ կէլտիյի զէմման շայիրտա-
լէր իլէ պիրլէշմէյէ ղայրէթ էթտի իսէ տէ, ճիւմ-
լէսի անըն շայիրա օլարդընա իմթիհան էթմէտիքը-
27 լէրինատէն, անտէն գօրդարլար իտի։ Ամմա Բառ-
նապաս անը ալըպ՝ րէսուլլէրին եանընա կէթիրէրէք,
անըն եօլտա Բապպը նասըլ կէօրտիյինիւ, վէ
Թապպէն անա սէօյլէտիյինի վէ Տըմըշգատա Յիսուսըն
իսմիյլէ նասըլ ճէսուրանէ սէօյլէմիշ օլարդընը
28 անլէրէ հիքեայէ էյլէտի։ Վ/է երուսաղէմտէ անլէր
29 իլէ կիրիպ չըգմագտա իտի։ Վ/է Բապպ Յիսուսըն
իսմիյլէ ճէսարէթ պուլուպ, Եունանիճէ թէքբէլ-
լիւմ էտէնլէր իլէ սէօյլէշիպ միւպահէսէ էտէր
իտի. անլէր իսէ անըն գաթլինէ ճէչտա էտէրլէր
30 իտի. Լաքին պիրատէրլէր պունա վագըֆ օլմըպլէ՝

անը Գայսերիյէյէ Հնաիրիպ Թարսուսա կէօնտերմիլէր։
31 Ո ղէման քիլիսէլէր պիւթիւն Եհուտիյէտէ վէ Գալիլեատա վէ Սամարիատա սէլամէթ պուլսուպ քէսպ ի մա'մուրիյէթէլէ Բապպէն դօրդուսընատա վէ Բուհ իւլ Գուտսըն Թէսէլլիսինատէ սիւլսուք էտերէք չօղալմադատա իտիլէր։
32 Վէ Պետրոս հէր Թարաֆատան կէչէր իքէն, Լիտտատա սաքին օլան մուգատտէսլերին էտնընա
33 տախի էնտի. վէ օրատա սէքիզ եըլտան պէրու եաթագատա գալմըշ Էննէա իսմինատէ պիր քէօթրիւմ ատէմ պուլսուպ, Պետրոս անա՝ Էյ Էննէա,
34 Յիսուս Քրիստոս սանա շիֆա վէրիյօր. գալդ, քէնտին իչիւն տէօշէյինի եափ՝ տէտիքտէ, տէր
35 հալ գալդը։ Վէ Լիտտատա վէ Սարօնատա սաքին օլանլարըն ճիւմլէսի անը կէօրիւպ՝ Բապպա տէօնտիւլէր։
36 Վէ Եաֆատա Թապիթա (Թէրճիմէսի ձէյրան տէմէք տիր) նամընատա Նիսատան պիր շայիրտա վար իտի. մէրգում իշլէտիյի էյի 'ամելլեր վէ սատտագալարլէ մէմլու իտի. վէ օր կիւնլէրտէ պու
37 խաթուն խաստա օլուպ վէֆաթ էյլէտի. վէ անը եըյդատըգտան սօնրա՝ ֆէվգանի պիր օտայա գո-
38 տըլար։ Վէ Լիտտա Եաֆայա եագըն պուլուն-մադըղ, շայիրտլեր Պետրոսըն օրատա օլտըղընը իշիթմէլէրիյլէ, ադամլարընա կէլմէքտէ Թէ'էխիւր էթմէմէսինի րիճա իչիւն անըն Թարաֆընա իքի
39 ատէմ կէօնտէրտիլէր։ Վէ Պետրոս գալդըպ անլէր իլէ պէրապեր կէլտի. վէ վասըլ օլտըղընտա, անը ֆէվգանի օտայա չըգարտըլար. վէ ճիւմլէ տուշ

գարըչար եանընա կէլիպ աղլայարագ, ձէյրան անլէր իլէ պէրապեր իքէն, եափտըղը էնթարիլէր իլէ
40 լիպասլարըն քեաֆֆէսինի կէօսթէրիրլէր իտի։ Վէ Պետրոս ճիւմլէսինի տըշարը չըգարըպ՝ տիզ չէօքէրէք տուշ'ա էյլէտի, վէ ճէսէտէ տէօնիւպ՝ Էյ Թապիթա, գալդ՝ տէտի. օ տախի կէօզլէրինի աչըպ
41 Պետրոսը կէօրիւնճէ՝ գալդըպ օթուրտուշ։ Ո տախի մէրգուումէյէ էլինի վէրիպ՝ գալըրըտը. վէ մուգատտէսլէրը իլէ տուշ գարըչարը չաղըրըպ՝ անը տիրի
42 օլարագ Թագտիմ էյլէտի։ Վէ պու վագը'ա պիւթիւն Եաֆատա մա'լիւմ օլուպ, նիչէ քիմսէլէր
43 Բապպա իման էթտիլէր։ Վէ Պետրոս Եաֆատա Սիմոն նամընատա պիր տապպաղըն եանընատա պիր չօղ կիւնլէր մէքսի էյլէտի։

ՊԱՊ 10

1 Վէ Գայսերիյէտէ, Իթալիսալը տէնիլէն Թապուր-
2 տան եիւզ պաշը օլարագ, Էհլ ի Թագվա վէ պիւթիւն խանէսի իլէ Ալլահտան գօրդար, վէ գավմա չօղ սատտագա վէրիպ՝ Ալլահ տա'իմա տուշ'ա էտեր
3 Գօրնիլիոս իսմինատէ պիր ատէմ պուլսունուպ, Մէրգուում կիւնտիւզ սա'ատ տօգուզ րատտէլէրինատէ բիյատտա Ալլահըն պիր մէլեյինին՝ Էյ Գօրնիլիոս՝ տէյէրէք, իչէրի անըն եանընա կէլտիյինի 'այանէն
4 կէօրտիւ։ Ո տախի անա կէօզ տիքիպ պիյատէսիյլէ գօրգարագ՝ Էյ էֆէնտի, նէ՞ տիր՝ տէմէսի իւզէրինէ, Ֆէէ+ անա՝ Տուշ'ալարըդ վէ սատտագալարըդ Թիղքեար իչիւն Ալլահըն հուզուրընա չըգարլար։
5 Վէ չիմտի Եաֆայա ատէմլէր կէօնտէրիպ, Պետրոս
6 լագըպլը Սիմոնը տա'վէթ էյլէ։ Ո տախի Սիմոն

նամբնատա պիր տապալաղըն եանընատա միւսաֆիր
օլուպ, անըն խանէսի տախի տէնիզ քէնարընատա
տըր, [վէ նէ հափմադիզդըղ կէրէք իսիյինի օ սանա
7 սէզլէյէճէք տիր,] տէտի։ Վէ [Գօրնիլիոսա սէզ-
լէյէն մէլէք այրըլտըգտա, խըտմէթքէարըլարընատան
իքի քիշի վէ մա'իյէթինատ պուլունանլարատան
8 էհլ ի Թադվա պիր 'ատքէր չաղըրըպ, Անլէրէ հէր
շէյի պէյանլէ՝ անլէրի եաֆայա կէօնտէրտի։
9 Վէ էրթէսի կիւն անլէր եօլտա կիտէրէք շէհրէ
եագլաշմադտա իքէն, Պետրոս սա'ատ ալթը րատ-
տէլէրինատ տու'ա էթմէք իւզրէ տամտա չըգտը։
10 Վէ գիյատէսիյլէ աճըգմըշ օլմադլէ՝ Թա'ամ էթ-
մէք իսթէյիպ, անլէր տախի հադրը էթմէքտէ իքէն,
11 քէնտինէ հալ ը վէճտ վագը՝ օլտու. Վէ սէմանըն
աչըլտըղընը վէ պէզիւք չարշաֆ կիպի պիր գապ
տէօրթ ուճընատան պաղլը օլարադ, քէնտինէ տօղ-
12 րու կէլէրէք՝ եէրէ էնտրիլտիյինի կէօրտիւ։ Վէ
իչինատ զէմինին հէր տիւրլիւ տէօրթ այագլը վէ
վահշի հայվանաթ վէ հաշէրաթը վէ հավա գուշ-
13 լարը վար իտի։ Վէ անա՝ Էյ Պետրոս, գալդ, պօ-
14 ղազլա վէ եէ՝ տէյիւ պիր սէտտա կէլտի։ Լաքին
Պետրոս՝ Հաշա, եա Րապպ, չիւնքի հիչ պիր վա-
գըթ հարամ եա նապադաք պիր շէյ եէմէտիմ՝ տէտի։
15 Վէ թէքրար իքինճի տէֆ'ա անա՝ Աստուածն Թա-
հիր էյլէտիյի շէյլէրի սէն հարամ սայմա՝ տէյիւ
16 պիր սէտտա ԻԷՐէ։ Վէ պու իւչ քէրրէ վագը՝ օլուպ՝
17 օլ գապ երինէ սէմայա րէֆ' օլունտու։ Վէ Պետ-
րոս օլ կէօրտիւյիւ բիւյա նէ՞ օլա՝ տէյիւ քէնտի
տէրուննինատ շիւպհէ էտտը իքէն, իչինէ Գօրնիլիոս
Թարաֆընատան կէօնտէրիլէն ատէմլէր Սիմոնըն խա-

նէսինին խապէրինի ալմըշ օլարադ, գափու էօնիւն-
18 տէ տուրտըլար. Վէ չաղըրըպ՝ Պետրոս լագըպլը
Սիմոն պո՞ւրատա մը միւսաֆիր տիր՝ տէյիւ սո՞ռ-
19 էթտիլէր։ Վէ Պետրոս բիւյատան տօլայը թէֆֆէք-
քիւր էտէր իքէն, Իւհ անա՝ իչինէ սէնի իւչ ատէմ
20 արսյօր. Սէն տէ գալդ աշաղը էն, վէ թէրէտտիւտ
էթմէյէրէք անլէր իլէ պէրապէր կիթ. զիրա անլէրի
21 պէն կէօնտէրտիմ՝ տէտի։ Վէ Պետրոս [Գօրնիլիոս
Թարաֆընատան քէնտինէ կէօնտէրիլէն] ատէմլէրին
եանընա էնիպ՝ իչինէ արատաղընըզ քիմնէ պէն իմ.
22 կէլմէնիլին սէպէպի նէ՞ տիր՝ տէտի։ Անլէր տախի՝
Եիւզ պաշը Գօրնիլիոս սաղհ վէ Աստուածնատ գօր-
դար վէ Հադգընատա պիւթիւն Եհուտի միլլէթի
Թարաֆընատան հիւքմ ի շէհատէթ օլունմըշ պիր
ատէմ, սէնի խանէսինէ տա'վէթ էտիպ՝ սէնին սէզ-
լէյէճէյինի տինկլէմէսի պիր մուգատտես մէլէք վա-
սըթասըլլէ քէնտիսինէ վահի օլունտու՝ տէտիլէր։
23 Օլ վագըթ անլէրի իչէրի տա'վէթ էտիպ ալը գօ-
տու. վէ էրթէսի կիւն Պետրոս անլէր իլէ պէրա-
պէր չըգըպ՝ եաֆայը գարնատաշլարատան պա'զրլարը
24 տախի անա րէֆագաթ էտէրէք, Ֆէրտասը կիւնիւ
Գայսէրիյէյէ կիրտիլէր. Գօրնիլիոս տախի ագրա-
պատը իլէ խաստ տօսթլարընը տա'վէթ էթմիշ օլա-
25 րադ՝ անլէրէ մունթազըր իտի։ Վէ Պետրոս իչէրի
կիրտիքտէ, Գօրնիլիոս անը իսթիգպալ էտիպ
26 այագլարընա տիւշէրէք սէճտէ էյլէտի։ Պետրոս
իսկ՝ Գալդ, պէն քէնտիմ տախի ինսան իմ՝ տէյէ-
27 րէք անը գալդրըրտը։ Վէ անըն իլէ սէզլէշէրէք
իչէրի կիրտիքտէ, ճէմ՝ օլմուշ չօգ քիմսէլէրի պուլ-
28 մաղլէ, Անլէրէ՝ պիր Եհուտի ատէմէ սա՛իր միլ-

լեթտէն պիրի իլէ իխթիլաթ էթմէք, եախօտ եա-
նընա կէլմէք ճա՛իզ օլմատըղընը պիլիրսինիզ. ամմա
Աղլահ պանա պիր ատէմէ Հարամ եա նափաք
29 տէյէմէյէճէյիմի պէյան էթմիշ տիր։ Պինա՛էն
՝ալէյհ տա՛վէթ օլունտըղըմտա տախի մուխալէ-
ֆէթ էթմէքսիզին կէլտիմ. իմոի պէնի նէ՛ ափսէպ
մէպնի չաղըրտըղընըղը սու՛ալ էտէրիմ՝ տէտի։
30 Գօրնիլիօս տախի՝ Պունտան տէօրթ կիւն մուգատ-
տէմ Հէման պու սա՛աթա տէյին օրուճ թութ-
մագտա օլուպ՝ սա՛աթ տօգուզտա խանէմտէ տու՛ա
էտէր իքէն, իլթէ էօնիւմտէ փարլագ էլպիսէլի պիր
31 ատէմ տուրուպ, Էյ Գօրնիլիօս, տու՛անկ դապուլ
օլունուպ սատագալարընկ Աղլահընն Հուզուրընտա
32 զիքր օլունտըլար։ Իմոի Եաֆայա կէօնտէրիպ,
տէնիզ քէնարընտա տաղտաղ Սիմոնընն խանէ-
սինտէ միւսաֆիր օլան Պետրոս լագըպլը Սիմոնը
տա՛վէթ էյլէ. օ կէլտիյինտէ սանա սէօյլէյէճէք
33 տիր՝ տէտի։ Պունուն իւզէրինէ ֆիլհալ սանա
կէօնտէրտիմ, սէն տէ կէլտիյինկէ էյի էյլէտին. վէ
չիմտի ճիւմլէմիզ Աղլահ Թարաֆընտան սանա էմր
օլունան շէյլէրին ճիւմլէսինի տինկլէմէք իւզրէ՝ Աղ-
լահընն Հուզուրընտա Հազըր ըզ՝ տէտի։
34 Վէ Պետրոս աղզընը աչըպ տէտի քի՝ Հագիգա-
թէն ՝ինտա Աղլահ խաթրա րի՛այէթ էթմէք օլ-
35 մայըպ, Անճագ Հէր միլլէթտէ անտէն գօրգուպ
ասլահ իշլէյէն քիմսէ անա մագպուլ օլտըղընը
36 անկլայօրըմ։ Սիզ Յիսուս Քրիստոսըն վասրէթասըյլէ
(0 ճիւմլէնին Բագպը տըր) սէլամէթ թէպշիր է-
տէրէք, պէնի Իսրայէլէ կէօնտէրտիյի քէլամը,
37 եա՛նի Յովհաննէսին վա՛զ էթտիյի վաֆթիղտէն

սօկրա, Գալիլեատան պաշլայրպ՝ պիւթիւն Եհ-
տիյէտէ Նազարէթլի Յիսուս Հագգընտա օլան
38 վուգու՛աթը պիլիրսինիզ. Շէյլէ քի Աղլահ անը
Բուհ իւլ Գուտս վէ գուվվէթլէ մէսհ էթտի, օ
տախի Հէր թարաֆտան կէչէրէք՝ էյիլիք էտիպ
Շէյթանընն մուսալլաթ օլտըղը քիմսէլէրինն ճիւմ-
լէսինէ շիֆա վէրիր իտի. զիրա Աղլահ անըն իլէ
39 իտի։ Պիզ տախի Եհուտիլէրին տիյարը իլէ
Երուսաղէմտէ անըն իճրա էթտիյի շէյլէրին ճիւմ-
լէսինէ շահիտ իզ. վէ աղաճա սուպ գաթլ էթ-
40 տիքլէրի պու զաթը, Աղլահ իւչիւնճիւ կիւնտէ
41 իհէա էտիպ, պիւթիւն գավմա տէյիլ, անճագ
Աղլահ Թարաֆընտան մուգատտէմա Թա՛էին օլու-
նան շահիտլէրէ այիքեար կէօսթէրտի. վէ էմվաթ-
տան գըյամ էթտիքտէն սօկրա՝ պիզ տախի անըն
42 իլէ պէրապէր եէտիք վէ իչտիք։ Վէ տիրիլէր վէ
էօլիւլէրին՝ Աղլահ Թարաֆընտան Թա՛էին օլուն-
մըշ Հաբիմի քէնտիսի իտիյինի գավմա վա՛զ է-
43 տիպ շէհատէթ էթմէմիզի պիլէ էմր էթտի։ Ճիւմ-
լէ փէյղամպէրլէր պու զաթա շէհատէթ էտէրլէր
քի՝ անա իման էտէնլէրին ճիւմլէսի անըն իսմի
վասրէթասըյլէ կիւնահլարընն ՝աֆվընա նա՛իլ օլուր։
44 Պետրոս պու շէյլէրի սէօյլէմէքտէ իքէն, քէլամը
իշիտէնլէրին ճիւմլէսի իւզէրինէ Բուհ իւլ Գուտս
45 նազիլ օլտու։ Վէ Պետրոս իլէ պէրապէր կէլմիշ
օլուպ՝ էհլ ի խիթանտան օլան միւ՛մինլէր Բուհ
իւլ Գուտս մէվհիպէսի Թա՛իֆէլէր իւզէրինէ տա-
46 խի տէօքիւլտիւյիւնտէն հայրան օլտրլար։ Զիրա
անլէրին լիսանլէր սէօյլէյիպ՝ Աղլահը Թա՛զիմ
47 էթտիքլէրինի իշիտիրլէր իտի։ 0 զէման Պետրոս

ճեվապէն՝ Բուհ իւլ Գուտաս պիղիմ կիպի նա՛իլ
օլան պու քիմնելէր վաֆթիղ օլունմամալարը ի-
չինն, պիր քիմսէ առայու մէն՝ էտէ պիլի՞ր մի՝ տէյէ-
48 րէք, Բապպէն իսմինէ վաֆթիղ օլունմալարընը
էմր էթտի. օ ղէմանն՝ պիր գաչ կիւն գալմասընը
ըէճա էյլէտիլէր։

ՊԱՊ 11

1 Վ է եէհուատիյէտէ պուլսանան բէսուլէր իլէ պի-
րաաէրլէր՝ թա՛ֆֆելէրին տախ Ալլահըն քէլամընը
2 գապուլ էթտիքլէրինի իչիթտիլեր։ Վ է Պետրոս
երուսաղէմ չըգարդը վագրթ էհլ ի խիթանտան
3 օլանլար, Սէն խիթանսըդ աատմլէր էառնընա կիրիպ՝
անլէր իլէ պէրապէր թա՛ամ էթտին՝ տէյիւ ի՛թի-
4 րաղ էտէրլէր իտի։ Պետրոս տախի անլէրէ սըրա-
5 սըլլէ հիքէույէ էթմէյէ պաչլայըպ, պէն Եաֆա
շէհրինտէ պուլսանարադ տուա էթմէքտտէ իքէն,
հալ ը վէճատէ պիր բիւյա, էա՛նի պէօյիւք չար-
շաֆ կիպի պիր գապ տէօրթ ուճընտան ասըլը օ-
լարադ, սէմատան էնտիրիլիպ պանա կէլտիյինի
6 կէօրտիւմ։ Վ է անա տիգգաթլէ պագմադտա իքէն,
պէմինին հէր տէ-րէյ տէօրթ այագլը վէ վահչի հայ-
վանատի իլէ հաչէրատընը վէ հավա դուշլարընը
7 կէօրտիւմ։ Վ է պանա՝ Էյ Պետրոս, դալդ, պօ-
8 ղաղլա վէ եէ՝ տէյէն պիր սէտա իչիթտիմ։ Ամմա
պէն՝ Չա՛շա, էա Բապպ, ղիրա հիչ պիր վագրթ
հարամ, էա նապիաք պիր շէյ աղզըմա կիրմէտի՝
9 տէտիմ։ Վ է օլ սէտա սէմատան իքինճի տէֆ՛ա՝
Ալլահըն թատթհիր էյլէտիյի շէյլէրի սէն հարամ

10 ասյմա՝ տէյիւ պանա ճէվապ վէրտի։ Պու իւչ
տէֆ՛ա վագր՝ օլուպ՝ էինէ ճիւմլէսի սէմայա չէ-
11 քիլտի։ Վ է իչթէ օլ անտէ՝ Գայսէրիյէտէն պանա
կէօնտէրիլմիչ իւչ ատէմ պուլունտուղում խանէնին
12 էօնիւնտէ տուրտուլար։ Վ է Բուհ պանա՝ Թէրէտ-
տիւտ էթմէյէրէք անլէր իլէ պէրապէր կիթ՝ տէտի.
վէ պու ալթը պիրատէր տախի պէնիմ իլէ պէրա-
13 պէր կիտիպ՝ օլ ատէմին խանէսինէ կիրտիք։ Օ
տախի մէլէյի նատըլ կէօրտիւյինիւ վէ անըն
քէնտի խանէսինտէ տուրուպ քէնտինէ խիթապէն՝
Եաֆայա [ատէմլէր] կէօնտէրիպ Պետրոս լագըպլը
14 Սիմոնը տա՛վէթ էյլէ. Օ տախի սէնին վէ պիւթիւն
խանէնին խէլասընա վասըթա օլուճադ սէօղլէր սէօյ-
15 լէյեճէք տիր՝ տէտիյինի պիղէ նագլ էթտի։ Պէն
տախի սէօյլէմէյէ պաչլատըղմընա, Բուհ իւլ
Գուտաս իպթիտատտէ պիզիմ իւզէրիմիզէ նազիլ օլ-
տըղը կիպի, անլէր իւզէրինէ տախի նազիլ օլտու։
16 Օլ վագրթ Բապպէն՝ Յովհաննէս առ իլէ վաֆթիղ
էթտի, սիզ իսկ Բուհ իւլ Գուտասլէ վաֆթիղ օ-
լունաճագսընըդ՝ տէտիյի քէլամը խաթըրմա կէ-
17 թիրտիմ։ Իմտի Ալլահ պիզէ վէրտիյի մէվկիպէնին
՝այնինի ՐԱ.ՊՊ Յիսուս Քրիստոսա իման էթմէյէրի
իւզէրինէ անլէրէ տախի վէրտի իսկ, պէն քի՞մ
իտիմ քի՝ Ալլահա մուխալէֆէթ էտէ պիլէյիմ՝
18 տէտի։ Անլէր տախի պուննու իչիտինճէ սիւքիւթ
էթտիլէր, վէ՝ էյլէ իսկ Ալլահ հայաթ իչինն թէվ-
պէյի թա՛ֆֆելէրէ տախի իհսան էթմիշ տիր՝ տէյիւ
Ալլահը թէմճիտ էյլէտիլէր։
19 Վ է Ստեփաննոս վագր՛ասը իւզէրինէ զուհուր
էտէն մուզայագա սէպէպիյլէ թար ու մար օլան-

լար, քեզամը ԵՀՈՒԱՀԻԼԵՐԱՆ մա'տա հիչ պիր քիմնէյէ սէօյլէմէյերեք, ֆինիգիյէյէ վէ Գըպըրըսա
20 վէ Անթաքիայա գաատար կէչտիլեր, վէ անլերան պա'ղըլարը Գըպըրըսը վէ Գիրինելի խոլէը, վէ Անթաքիայա վիւսուլլերինտե *Եունանիճե թէքէլլիւմ էտէնլերե" խիթապ էտերէք, Բապպ Ցիսուսը թէպ-
21 շիր էտերլեր խոլ, վէ Բապպէն էլի անլեր իլե օլ մաղլե, խայլի քիմսե խման էտիսի՝ Բապպա տէօնսիւ։ վէ պունլարըն խապերի Երուսաղէմ քիլիսեսինին գուլաղընա վասըլ օլտըգտա, Բառնաբասը
23 Անթաքիայա գաատար կէչմէք իւղրե՝ կէօնտէրտիլեր։ 0 տանի վասըլ օլուպ, Աւլահըն լութֆընը կէօրտիւքտե մէսրուր օլտու. վէ Բապպա ճան ու կէօնիւլտէն սաատը գալալար՝ տէյիւ ճիւմլէսինէ
24 նասիհաթ էթտի. Ձիրա քէնտիսի էյի վէ Բուհ իւլ Գուտսլե վէ իմանլե մէմլու պիր ատէմ իտի.
25 վէ պիր չօգ խալգ Բապպա միւնդամմ օլտու։ 0 զէման Բառնաբաս Սօղոսը արամագ իւղրե, Թարսուսա չըգըպ՝ անը պուլարագ Անթաքիայա կէ-
26 թիրտի։ վէ անլեր թէմամ պիր սէնէ զարֆընտա քիլիսե իլե ճէմ' օլուպ՝ չօգ խալգա թա'լիմ էթտիլեր. վէ շայիրտլերին Խրիսթիյան թէսմիյէ օլունմալարը Եվվելա Անթաքիատա օլտու։
27 վէ օլ կիւնլերտե՝ Երուսաղէմտէն Անթաքիայա
28 իլճամլե սէօյլէյէնլեր էնիպ, Անլերտէն Աղապօ նամընտա օլան պիրի դալգըպ՝ պիւթիւն տիւնեատա պիր պէօյիւք դըթլըդ օլաճաղընը Բուհըն գուվվէթիյլե պէյան էթտի. պու տանի Գլաուտիօս [Գայ-
29 սէրին] կիւնլերինտե վագը' օլտու։ վէ շայիրտլեր

*Պա'զըտ՝ Եունանիլերէ

հեր պիրի իգթիսարընա կէօրե ԵՀՈՒԱՀԻԼԵՏ մուդիմ պիրաատլերէ իւանե կէօնտէրմէյէ գարար
30 վէրտիլեր. վէ պունու Բառնաբաս վէ Սօղոս էլհիլէ իխթիյարլարա կէօնտէրէրեք, իճրա տանի էթտիլեր։

ՊԱՊ 12

1 Վէ օ զէման Հէրովդէս մէլիք քիլիսէտէն պա'-
2 զըլարընա զուլմ էթմէք իչին էլ ուզատըպ, Յովհաննէսին գարնտաշը Յակոբոսը գըլըճէլ էթ-
3 տի։ վէ ԵՀՈՒԱՀԻԼԵՐԻՆ պու շէյտէն խօշնուտա օլտըգլարընը կէօրմէքլէ Պետրոսը տանի Թունթատ.
4 (վէ ֆէթիր կիւնլերի իտի.) վէ անը Թունթատգատա, ֆըսհատան ասկըրա խալգըն էօնիւնէ չըգարմագ նիյէթիյլե, անը պէքլէմէք իչին հեր պիրի տէօրթ նէֆէրտէն միւրէքքէպ տէօրթ թագըմ 'ասքերե
5 Թէսլիմէն՝ հապսխանէյէ ատ֊թը։ Պու սուրէթլե Պետրոս հապսխանէտե մնհֆուզ իտի, վէ անընն իչիւն քիլիսէտէն տէվամ իւղրե Աւլահա տու'ա օ-
6 լունույօր իտի։ վէ Հէրովդէս անը իհզար էտէճէք օլտըղընտա, օլ կէճէ պետրոս իքի զէնճիրլե պաղլը օլարագ իքի 'ասքերին արասընտա ույուսյուպ՝ պէքճիլեր տանի գափուսընն էօնիւնտե
7 հապսխանէյի պէքլէմէքտե իքէն, իչթե Բապպըն պիր մէլէյի եանընտա տուրուպ՝ օլ խանէտե պիր նուր լէմ'ան էթտի. վէ Պետրոսըն եանընա վուրարագ անը ույանտըրըպ, Քէզ գալգ՝ տէմէսիլե,
8 էլլերինտէն զէնճիրլեր տիւշտիւ։ վէ մէլէք անա՝ Գուշաղընկը գուշան, վէ չարըգլարընկը կիյ՝ տէտի. օ տանի պէօյլէ էթտիքտէն սօնրա, եինէ անա՝

9 Էսվապըննը կէյիպ արաըմ՝ սըրա կէլ՝ տէտի։ 0 տախի
չըգըպ ադրը սըրա կիթտի, վէ մէլէք վասըթասըյլէ
վագը՝ օլան շէյ հադիդի օլտըղընը պիլմէյիպ՝ բիւյա
10 կէօրիւյօրըմ՝ զանն էտեր իտի։ Վէ պիրինճի վէ
իքինճի գարաղօլը կէչիպ շէհրէ չըգըլան տէմիր գա-
փույա կէլտիլէր, պու տախի քէնտիլիյինտէն անլէրէ
աչըլմաղըլ, չըգըպ սօգաղըն պիրինի կէչտիքլէրի կի-
11 պի, մէլէք անտէն այրըլտը։ Վէ Պետրոս քէնտինէ
կէլիպ՝ Բապպ քէնտի մէլէյինի իրսալ էտիպ, պէնի
Հէրովդէսին էլինտէն վէ Եհուդաի գավմընըն մէ-
մունէ էթտիքլէրինին ճիւմլէսինտէն գուրթարտըղը-
12 նը շիմտի եագինէն պիլիրիմ՝ տէտի։ Վէ թէֆքէք-
քիւր էտիպ՝. Մարկոս լագըպը Յովհաննէսին վալի-
տէսի Մարիամըն խանէսինէ կէլտի. օրատա տախի
չօդ քիմսէլէր ճէմ՝ օլուպ՝ տուա՛ էտէրլէր իտի։
13 [Պետրոս] հավզու գափուսընը չալտըգտա, Րօտա
իսմինտէ պիր խաճիմէ գուլագ վէրմէյէ կէլտի,
14 վէ Պետրոսըն սէսինի թանըմաղլէ, մէսէրրէթին-
տէն գափույը աչմայըպ իչէրի սէյիրտէրէք, Պետ-
րոսըն գափու էօնիւնտէ տուրտըղընը խապէր վեր-
15 տի։ վէ անլէր մէրգումէյէ՝ Զըլտըրմըշ սըն՝ տէ-
տիլէր. օ իսկ՝ Պէօյլէ տիր՝ տէյիւ Թէ՛քիտ էթտիք-
տէ, անլէր տախի՝ Անընն մէլէյի տիր՝ տէտիլէր։
16 Պետրոս իսկ պիր տիւղիւյէ գափույը չալմագտա
օլուպ՝ աչտըգլարընտա անը կէօրիպ հայրան գալ-
17 տըլար։ 0 իսկ էլիյէ՝ Սիւքիւթ էտինիզ՝ տէյիւ
իշարէթ էտերէք, Բապպն քէնտիսինի հապսխա-
նէտէն նէ վէճճլէ չըգարտըղընը անլէրէ նագլ էթ-
տի. վէ՝ Պու շէյլէրի Յակոբոսա վէ պիրտաէրլէրէ
խապէր վէրինիզ՝ տէտիքտէն սօնրա, չըգըպ տիկէր

18 պիր մահալէ կիթտի։ Վէ կիւնտիւզ օլտըգտա,
Պետրոս նէ՞ օլտու՝ տէյիւ 'ասքէրլէր տրասքնտա
19 պիր չօդ իղթիրապ վագը՝ օլտու։ Հէրովդէս տախի
անը արայըպ պուլամատըղընտան, իսթինթագ-
տան սօնրա պէքճիլէրին գաթլ օլունմալտրընը էմր
էյլէտի. պա՛տէհու Եհուտիյէտէն Գայսէրիյէյէ
էնիպ՝ օրադա իգամէթ էյլէտի։
20 Վէ Հէրովդէս Սուր իլէ Սայտա էհալիսինէ ղա-
ղապլանմըշ օլմաղլէ, պունլար քէնտի տիյարլարը
մէլիյին դիյարը թարափընտան պէօլէնմէքտէ օլտը-
ղընտան, պիլ իթթիֆագ անըն հուզուրընա կէլ-
տիլէր, վէ մէլիյին մապէյնճիսի օլան Պլաստօս
21 իգնա՛ էտէրէք՝ սուլհ թալէպ էթտիլէր։ Վէ պիր
մու՛այյէն կիւնտէ՝ Հէրովդէս միւլուքեանէ էլպի-
սէսինի կիյիպ՝ քիւրսիւտէ օթուրարագ, անլէրէ
22 պիր նութգ իրսատ էյլէտի։ Խալգ տախի՝ Իլահ սէ-
սի տիր, վէ ինսան սէսէ տէյիլ տիր՝ տէյիւ նիտտա
23 էտեր իտի։ Վէ մէճտի Ալլահա վէրմէմէյի իչիւն
տէր՛ագաձ Բապպըն մէլէյի անը վուրտու, վէ անը
24 գուրտլար եէմէսիյլէ թէսլիմ ի րուհ էթտի։ Վէ
Ալլահըն քէլամը իսկ իլէրիլէյիպ նէչը օլունմագտա
իտի։
25 Վէ Բառնաբաս իլէ Սօղոս խրտմէթի թէքմիլ
էթտիքտէն սօնրա, Մարկոս լագըպը Յովհաննէսի
տախի պէրապէր ալարագ, Երուսաղէմտէն 'ավ-
տէթ էթտիլէր։

ՊԱՊ 13

1 Վէ Անթաքիատա պուլունան քիլիսէտէ պա՛ղը

իլհամլե սեղլէյենլեր վե մու'ալլիմլեր, եա'նի Բառնաբաս վե Նիքեր աէնիլէն Սիմոն վե Գիրինելի
Լուքիոս հեմ բե'իս եր բուպ՝ Հերովդես իլե պերապեր պեսլենմիշ օլան Մանայէն վե Սողոս վար ի-
2 տի։ Վե անլեր Բապպա 'իպատեթ էտիպ՝ օրուճ թուԹատըգլարը սըրատա, Րուհ իւլ Գուտս՝ Տա'վլեթ եթտիյիմ իշ իչիւն Բառնաբաս իլե Սողոսը
3 պանա թահսիս էտինիզ՝ տեմի։ Ո զեման օրուճ թուԹուպ վե տու'ա էտիպ՝ էլլերինի անլեր իւղերինե գոտրգտան սոնրա կէօնտերտիլեր։
4 Իմոն պուննլար Րուհ իւլ Գուտս Թարաֆընտան իրսալ օլունմուղլե՝ Սելեվգիյէյե էնիպ, օրատան
5 կեմիյլե Գըպրըսա կեչտիլեր։ Վե Սալամինայա վիւսուլլերինե Եհուտիլերին սինաղոգլարընտա Աւլահըն քելամընը վա'զ էտերլեր իմի, Յովհան-
6 նես տախի անլերին խըտմէԹինե իմի։ Վե փաֆոսա գատար ուտատան կեչիպ՝ Պարեհեսու' իսմինե սիհրպազ վե եալանճը փեյղամպեր պիր
7 Եհուտի պուլտըլար. Պու ատեմ 'ադիլ պիր զաԹ օլան Սերգիոս Պողոս վալինին հանընտա պուլուսնուր իմի. պու զաԹ Բառնաբաս իլե Սողոսը տա'վլեթ էտիպ՝ Աւլահըն քելամընը տինկլեմեյե արզու-
8 էթտի. Ամմա Էլիմաս, եա'նի սիհրպազ, (չիւնքի իսմի պեղլե Թերճեմե օլունուր,) վալիյի իսմանտան տեօնտերմեյե չալըշարագ, անլերե գարշը
9 տուրատու։ Վե Սողոս, եա'նի Պողոս Րուհ իւլ Գուտսըլե մեմլու օլուպ՝ անոն տիդգաթլե նայղար է-
10 տերէք, Հեր հիլե վե հեր շիրրեթլե մեմլու օլան Շեյթան օղլու, հեր սալահըն տիւշմենի, Բապպըն տօղրու եօլլարընը իֆսատ էթմէքտեն ֆերաղաթ

11 էթմե՞զ մի սին։ Վե չիմտի իլԹե Բապպըն էլի սենին իւղերինտե օլուպ՝ պիր միւտտեթ կիւնեշ
կեօրմեյերեք, քեօր օլաճադըն՝ տեմեյի կիպի, իւզերինե տիւման վե գարանլըգ տիւշմեբլե, տօլա-
12 շըպ էլինտեն ԹուԹաճագ ատեմ արար իտի։ Ո զեման վալի վագը՝ օլանը կեօրտիւքտե, Բապպըն Թա'լիմինե Թե'աճճիւպ էտերեք՝ իման էյլետի։
13 Վե Պողոս րեֆիղլերի իլե փաֆոստան հարեքեթ էտիպ՝ փամֆիլիատա քեա'րին փերղեյա կելտիլեր. ամմա Յովհաննես անլերտեն այրըլըպ՝ Ե-
14 րուսաղեմե 'ավտեթ էթտի։ Անլեր տախի փերղատան կեչիպ փիսիտիատա վագը՝ Անթաքիայա վասըլ օլտըլար, վե սեպԹ կիւնիւնտե սինաղոգա
15 կիրիպ օԹուրտըլար։ Վե Թեվրաթ իլե փեյղամպերլեր օղունտըգտան սոնրա, սինաղոգ րե'իսլերի անլերե խոպէր կեօնտերիպ՝ Էյ պիրատերլեր, եյեր գավմա նասիհաթ եօլլու պիր քելամընըզ վար ի-
16 սե, սեղլէյինիզ՝ տէտիլեր։ Օլ վագըթ Պողոս գալըպըպ՝ էլիյլե իշարեթ էտերեք տեմի՝ Էյ պէնի Իսրայէլ վե Աւլահտան գօրգանլար, տինկլեյինիզ.
17 Պու Իսրայէլ գավմընըն Աւլահը եճատտըմըզը ինԹիխապ էյլետի. վե գավմը Մըսըր տիյարընտա ղուրպեթտե իքէն եիւքսելտիպ, անլերի օրատան
18 եիւքսելմիշ պաղուսըյլե չգարտը։ Վե անլերի Թագրիպէն գըրգ սենե միւտտեթ պերրիյէտե
19 պեսլէտիքտեն սոնրա, Քէն'ան տիյարընտա եեթի Թա'իֆե հելաք էտերեք, եերլերինի անլերե միրաս
20 օլմագ իւզրե վերտի։ Պա'տեհու Թագրիպէն տեօրԹ եիւզ էլլի սենե Սամուէլ փեյղամպերե տեյին
21 հաքիմլեր վերտի։ Անտեն սոնրա մելիք Թալեպ

էթ-տիքլէլբինտէ, Ալլահ անլէրէ գըրդ աէնէ Բենիա-
22 մին սըպէթընտան Գիս օղլու Սաուլը վէրտի։ Վէ
անը 'ապլ էթ-տիքտէ, անլէրէ մէլիք օլմագ իւղրէ
Դաւիթի ղուհուրա կէթիրիպ՝ անըն հագդընտա
շէհատէթ տախի էտէրէք, Դաւիթ իպն ի Յեսսէյի
քէնտի գալպիմէ մուվաֆըգ պիր ատամ պուլտըմ.
հէր պիր միւրատըմը իճրա էտէճէք տիր՝ տէտի։
23 Պունտան նէտ-լինտէն Ալլահ վա'տա կէօրէ Իսրայիլէ
պիր խէլասքէտար, եա'նի Յիսուսը ղուհուրա կէ-
24 թիրտի. Վէ օ մէ'մուրիյէթ իճրասընա պաշլա-
մազտան էվվէլ՝ Յովհաննէս պաւթիւն Իսրայէլ
գավմընա Թէվպէ վաֆթիդինի վա'զ էթմիշ իտի։
25 Վէ Յովհաննէս մէ'մուրիյէթինի իթմամ էթմէք
իւզրէ իքէն տէտի քի՝ պէնի քի՞մ զանն էտէրսի-
նիզ. պէն Մեսիհ տէյիլ իմ. լաքին իշթէ պէնտէն
սօնկրա՝ պէն այագգապլարընըն չըգարմազա լայըգ
26 օլմատըգըմ զաթ կէլիյօր։ Էյ պիրատէրլէր, պէնի
Աբրահամ նէսլի իլէ արանըզտա Ալլահտան գօր-
գանլար, պու խէլասըն խապէրի սիզէ իրսալ օ-
27 լունմըշ տըր։ Զիրա Երուսաղէմ էհալիսի իլէ
րէ'իսլէրի անը վէ հէմ տէ հէր սէպթէտէ օգուննան
փէյղամպէրլէրինն քէլամլարընը պիլմէտիքլէրի ի-
չինն, իւզէրինէ հիւքմ էթմէքլէ օ ֆէլսֆէրը իթ-
28 մամ էթտիլէր։ Վէ գաթիլ հիչ պիր սէպէպ պուլ-
մատըգլարը հալտէ, Պիղատոստան անըն գաթիլինի
29 թալէպ էթտիլէր։ Անըն հագդընտա մուհարրէր օլան
շէյլէրինն ճիւմլէսինի իթմամ էթտիքտէն սօնկրա,
30 անը աղաճտան էնտիրիպ գոսպրա գօտրլար։ Ամմա
31 Ալլահ անը էմվաթտան իհէա էյլէտի։ Ո տախի
քէնտիսի իլէ պէրապէր Գալիլէատան Երուսաղէմէ

չըգանլարա չօգ կիւնլէր կէօրիւնիւպ՝ անլէր տախի
32 գավմ իչիւն անըն շահիտլէրի տիր։ Վէ պիզ էճ-
տատրմըզա օլան վա'տը սիզէ թէպշիր էտիյօրըզ։
33 Շէյլէ քի Ալլահ Յիսուսը իհէա էթմէքլէ, անը
պիզ անլէրին էվլատընա իթմամ էթմիշ տիր, նի-
թէքիմ իքինճի Մէզմուրտա տախի՝ Սէն օղլըմ սըն,
սէնի պու կիւն թէվլիտ էյլէտիմ՝ տէյիւ մուհար-
34 րէր տիր։ Վէ անը էմվաթտան իհէա էտիպ՝ սը-
թըզ չիւրիւմէքլիյէ րիւճու՝ էթմէյէճէյինէ տա'իր՝
Դաւիթէ օլան 'ապիզ վէ էմին վա'զլարը սիզէ վէ-
35 րէճէյիմ՝ տէմիշ տիր։ Անըն իչիւն պաշգա Մեսիհ
մաւտտա տախի՝ Մուգաատտէսինկի չիւրիւմէքլիք
36 կէօրմէյէ պրագմայաճագտըն՝ տէտի։ Զիրա Դա-
ւիթ քէնտի 'ասրընտա Ալլահըն իրատէթինէ խըտ-
մէթ էթմիշ օլարագ, ույգույա վարըպ էճտատը-
նա մունղամմ օլմասըյլէ չիւրիւմէքլիք կէօրտիւ։
37 Ամմա Ալլահըն իհէա էթտիչի զաթ չիւրիւմէքլիք
38 կէօրմէտի։ Իմոի, էյ պիրատէրլէր, սիզէ մա'լիւմ
օլսուն քի կիւնահլար 'ասֆիվը սիզէ պունուն վասը-
39 թասըյլէ վա'զ օլունուր։ Վէ Մովսէսին շէրի'աթը
վասըթասըյլէ թէպրիյէ օլունամտատըղընըզ ճիւմլէ
շէյլէրտէն՝ հէր իման էտէն պունուն վասըթասըյլէ
40 թէպրիյէ օլունուր։ Իմոի սագընընըզ, օլմայա քի
41 փէյղամպէրլէրտէ, Էյ թահգիր էտիճիլէր, պագը-
նըզ, վէ թէ'աճճիւպ էտիպ թէլէֆ օլընըզ. զիրա
սիզին կիւնլէրինիդտէ պիր իշ իշլէրիմ, էօյլէ պիր
իշ քի էյէր պիրի սիզէ նագլ էտէրսէ, ինանմայա-
ճագսընըզ՝ տէյիւ պույուրըլան քէլամ իւղէրինիզէ
կէլէ։
42 Վէ [եէհուտիլէրին սինագոգընտան] չըգտըգլա-

բընատա, [Թա'իֆելերը] պու սէօղլերին կէլէճէք սէպե-
43 քէնտիլերինէ սէօյլէնէլմէսինի րէճա էթտիլեր։ Վէ
ճէմա'ատ տաղըլըդատա, Եհովատիլեր իլէ էհլ ի
Թագվա միւհթէտիլերտէն նիչելերի Պօղոս իլէ
Բառնաբասըն արտը սբրա կէթտիլեր. պունլար
տախի անլերէ սէօյլէյիպ, Ալլահըն լութֆընատա
սապէթ օլմալարը իչուն նասիհաթ էտերլեր իտի։
44 Վէ էրթէսի սէպե կիւնիւնատէ Թագվիպէն պիւթիւն
շէհր եհալիսի Ալլահըն քելամընը տինկլէմէյէ ճէմ'
45 օլտու։ Վէ Եհովատիլեր խալդը կէօրտիւքտէ հա-
սէտլէ տօլմաղլէ, Պօղոսըն սէօյլէտիյի շէյլերէ
ի'թիրազ վէ քիւֆր էտերէք, մուխալիֆէթ էտեր-
46 լեր իտի։ Օլ վագըթ Պօղոս իլէ Բառնաբաս ճէսու-
րանէ սէօյլէյերէք՝ Ալլահըն քելամընը էվվելա սիզէ
սէօյլէմէք վաճիպ իտի. ֆագաթ սիզ անը րէտտ
էտիպ՝ քէնտինիզի եպէտի հայաթա լայըդ կէօրմէ-
տիյինիզ հալտե, իշթե Թա'իֆելերէ Թէվէճճիւհ
47 էտերիզ։ Զիրա Բապպ պիզէ պէօյլէ, եա'նի՝ Զէմի-
նին նիհայէթինէ գատար պա'իս ի խէլլաս օլասըն՝
տէյիւ սէնի Թա'իֆելերէ նուր օլմագ իւզրէ նասպ
48 էթտիմ՝ տէյիւ էմր էթտիչ տիր՝ տէտիլեր։ Վէ
Թա'իֆելերը պունու իչթիտիքտէ, մէսրուր օլուպ
Բապպըն քելամընը Թա'զիզ էթտիլեր. վէ եպէտի
հայաթա Թա'էինն օլուննանլար իմանա կէլտիլեր։
49 Վէ Բապպըն քելամը պիւթիւն օլ տիյարատա նէչը
50 օլուննմագտա իտի։ Ամմա եհովատիլերը էհլ ի Թագ-
վա վէ մի'Թէպէր գարըլար իլէ շէհրին պէօյիւք-
լերինի Թահրիք էտիպ՝ Պօղոս իլէ Բառնաբաս 'ա-
լէյհինէ Թէ'ատտի չըգարարագ, անլերի քէնտի
51 սինօրլարընատան Թարա էթտիլեր։ Պունլար տախի

այագլարընըն Թօղընը անլերէ գարշը սիլքիպ Գօն-
52 եայա կէլտիլեր, Շայիրտլեր իսկ մէսերրէթ վէ
Բսհ իւլ Գուատսլէ մէմլու օլուրլար իտի։

ՊԱՊ 14

1 Վէ Գօնեատա անլեր պիրլիքտե Եհովատիլերին
սինագօղընա կիրիպ շէյլէ սէօյլէտիլեր քի կերէք
Եհովատիլեր վէ կերէք Եունանիլերտէն պիր չօգ
2 խալդ իմանա կէլտի։ Ամմա միւ'մին օլմայան Եհ-
հովատիլեր Թա'իֆելերին գալպլերինի պիրատերլեր
3 'ալէյհինէ Թահրիք էտիպ՝ իֆսատ էթտիլեր. Անլեր
իսկ քէնտի 'ինայէթինին քելամընա շէհատէթ է-
տէն՝ վէ անլերին էլլերիյլէ 'ալամէթլեր վէ միւ'ճի-
զլեր իճրասընը իհսան էտէն Բապպա Թէվէքքիւլ
էտերէք ճէսուրանէ սէօյլէտիլեր, վէ օրատա խայլը
4 զէման մէքս էթտիլեր։ Ամմա շէհրին ճիւմհուրը
իքի ֆըրգա օլուպ՝ պա'զըլարը Եհովատիլերին վէ
տիկելերլերի րէսուլլերին Թարաֆտարը օլտըլար։
5 Վէ Թա'իֆելերը վէ Եհովատիլեր իլէ րէ'իսլերի ան-
լերի Թահդիր էտիպ Թաշլամագ իչուն հիւճումտ
6 էթմէք իւզրէ իքէն, Անլեր խապեր ալըպ Լիգաօ-
նիանընն շէհրլերի օլան Լիսթրա վէ Տերպե վէ էթ-
7 րաֆ սէմթլերէ ֆիրարլէ, Օրատա պէշարէթի
Թէպշիր էտերլեր իտի։
8 Վէ Լիսթրատա՝ այագլարը գուվվէթսիզ, անա-
տան տօղմա սագաթ վէ հիչ պիր վագըթ եիւրիւ-
9 մէմիշ պիր ատէմ օթուրտուչօր իտի։ Պու քիմսէ
Պօղոսըն սէօյլէտիյինի տինկլէտիյինտէ, օ տախի անա
տիդգաթլէ նազար էտիպ՝ շիֆա պուլմագ իչուն ի-

10 մանը օլտըղընը կէօրերէք, եիւքսէք սէալե, գալդ
սյագլարընկ իւզերինէ տուր՝ տէմէսի իւզերինէ սըչ-
11 բայըպ եիւրիւտիւ։ Վէ խալդ Պօղոսըն եափտըղընը
կէօրիւնճէ, սէս գալտըրարադ, Լիգաօնիյա լիսանը
իւզրէ՝ Իլահլար ինսան սուրէթինէ նիւզուլ էթ-
12 տիլեր՝ տէյերէք, Բառնաբասա Զէֆս, Պօղոսա
տախի՝ պաշլըճա սէօյլէյէն օ օլտըղընսան՝ Հէրմէս
13 Թէսմիյէ էթտիլեր։ Վէ Հէհրին էօնիւնտէ օլան
Զէֆս ֆո-Ըբըճ քհահինի դափուլարընն էօնիւնէ
պուղալար իլե չիչէքտէն եափըլմըշ Թաճլար կէթի-
բիպ՝ խալդ իլե պէրապեր դուրպան էթմէք իսթէտի
14 իսէ տե, Բառնաբաս իլե Պօղոս բէսուլլեր պուն սու
իչիթմէլերիյլէ՝ լիպասլարընը էըրթարադ, խալդըն
15 արասընա աթըլըպ նիսա էտերէք, Էյ ատէմլեր,
պու Հէյլերի նի՞չիւն էտիյօրսընըզ. պիզ տախի սի-
զին իլե Հէմճնս ատէմլեր օլուպ սիզի Թէպշիր է-
տերիզ քի պու պաթըլ Հէյլերտէն վազ կէչիպ՝
սէմա իլե զէմինին վէ տէնիզին վէ անլերտե պու-
լունան Ճիւմլե Հէյլերին խալիգի օլան Հայ Ալլահա
16 րիւճու՝ էտէսինիզ։ Վէ Օ՝ կէչմիշ տէվրլերտե
Ճիւմլե իւմմէթլերի քէնտի եօլլարընա սիւլուպ էթ-
17 մէյե պրագտը իսէ տե, Պուննուն իլե պէրապեր քե-
րէմ էտերէք սէմաստան պիզի Հաղմուր իլե մահ-
սուլտար մէվսիմլեր իչսան էթմէքլե գալդըրիմիզի
Թա'ամ վէ մէսերրեթլե տօլտուրարադ, քէնտինի
18 Հէհատէթսիզ պրագմատը՝ տէտիլեր։ Վէ պու
սէօզլերիլե քէնտիլերինէ գուրպան էթմէքտէն խալ-
գը կիւճլե մէն՝ էթտիլեր։
19 Ամմա Անթաքիա վէ Գօնիատան եէհուտիլեր
կէլիպ խալգը գանտըրարադ Պօղոսը Թաշլատըլար,

վէ եօլտաշ զանն էտերէք՝ անը շէհրտէն տըշարը
20 սիւրիւքլէտիլեր։ Օ իսէ, Հայերտլեր անը իհսանա
էթմիշ օլտըղը Հալտե, գալդըպ Հէհրէ կիրտի, վէ
էրթէսի կիւն Բառնաբաս իլե պէրապեր Տերպէյէ
'ապիմէթ էյլէտի։
21 Օլ Հէհրտե տախի պէշարէթի Թէպշիր էտիպ՝ նիչէ
քիմսէլերի Հայիրսա էթտիքտէն սոնրա, Լիսթրա վէ
22 Գօնիա վէ Անթաքիայա 'ատլէթ էտիպ, իմանտա
սապիթ օլմալարը իչիւն նասիհաթ վերերէք, վէ՝
Պիզե մէլէքիւթ Ուլլահա չօք մուզայագալարլէ կիր-
մէք կէրէք տիր՝ տէյերէք, Հայիրսըզլերին գալպլերինի
23 դուվվէթլէնտիրիրլեր իտի. Վէ անլեր իչիւն հեր
պիր քիլիսէյէ իհթիյարլար նասպ էթտիլեր, վէ
օրուճ ԹուԹուպ տուր՝ սա էթտիքտէն սոնրա, անլե-
24 րի իման էթտիքլերի Բապպա ըսմարլատըլար։ Վէ
25 փիսիտիատան կէչիպ փամֆիլիայա կէլտիլեր. Վէ
փէրղատա քէլամը սէօյլէտիքտէն սոնրա Անտալ-
26 եայա էնիպ, Օրատան պիթիրմիշ օլտըգլարը իչ
իչիւն, Ալլահընն լութֆընա ըսմարլանատըգլարը մա-
27 Հալե, եա'նի Անթաքիայա տէնիղտէն կէլտիլեր։ Վէ
վարըլ օլտըգլարընատա՝ քիլիսէյի Ճէմ՝ էտիպ՝ վա-
սըԹալարըլյլէ Ալլահըն իճրա էթտիյի Ճիւմլե Հէյ-
լերի, վէ Թա'իֆելերէ իման գափուսընը աչտըղընը
28 Հիքեայե էթտիլեր։ Վէ օրատա շայիրտլեր իլե
խայլը միւտատէթ իդամէթ էթտիլեր։

ՊԱՊ 15

1 Վէ եէհուտիյէտէն պա'զը քիմսէլեր էնիպ՝ Էյհե
Մովսէսին այնի իւզրէ խիթան օլունմազսանըզ՝ խէ-
լաս պուրտամազընըզ՝ տէյիւ պէրատէրլերէ Թա'լիմ

2 Հաերլեը իսի՝ Իմ՚ռի Պօղոս վէ Բառնաբասըն ան-
լեը իլէ չօգ միւնապա՚ա վէ միւպահէսելերի օլմաղլէ,
պու մէս՚էլէտէն տօլայը՝ Պօղոս վէ Բառնաբաս իլէ
քէնտիլերինտէն տիկեր պա՚պը քիմսելերին ներու-
սաղէմէ րէսուլլեր վէ իխթիյարլարրըն ետնընա չըգ-
3 մալարընա գարար վերտիլեր։ Անլեր տախի քիլիսե
Թարաքընատան Թէչեի՝ օլունմաղլէ Ֆինիգիա վէ
Սամարիատան կէչիպ՝ Թա՚իֆելերին իմանա կել-
տիքլերինի իֆատե էտերեք, ճիւմլե պիրատերլերէ
4 ՚ազիմ մէսերրեթ վերիրլեր իսի։ Վէ երուսաղէմէ
վասըլ օլտըգլարընատա, քիլիսե վէ րէսուլլեր վէ
իխթիյարլար Թարաքընատան գապուլ օլունուպ՝
Ալլահըն քէնտի վասըթալարրըլէ իճրա էթտիկի
5 շէյլերին ճիւմլեսինի նագլ էթտիլեր։ Վէ ֆերիսի-
լեր ֆըրգասընատան իմանա կելմիչ պա՚պը քիմսելեր
գալգըպ՝ Անլերի խիթան էթմեք վէ Մովսէսին շե-
րի՚աթընը հըֆզ էթմելերինի Թէնպիհ էթմեք լա-
զըմ տըր՝ տէտիլեր։
6 Պուննուն իւզերինէ րէսուլլեր իլէ իխթիյարլար
պու մէս՚էլէնին միւզաքերեսի ղըմընընատա ճէմ՚ օլ-
7 տըլար։ Վէ չօգ միւպահէսեսէն սօնրա Պեարոս
գալգըպ անլերէ խիթապէն՝ Էյ պիրատերլեր,
Թա՚իֆելեր պէշարեթին քելամընը պէնիմ աղզըմ
տան իշիտիպ իման էթմելերի իչիւն Ալլահ արա-
մըզտան եվվելքի կիւնլերտե, պէնի ինթիխապ էյ-
8 լետիկինի պիլիրսինիզ։ Վէ գալպլերի պիլէն Ալլահ
Բուհ իւլ Գուսը պիղե վերտիկի կիպի՝ անլերէ
9 տախի վերմեքլե, անլերէ շեհատեթ էթտի. Վէ
գալպլերինի իմանլե փաքլէյերեք, պիղիմ իլէ ան-
10 լերի Թեֆրիգ էթմետի։ Հալ պէօյլե իքէն, նի՞-

չիւն շայիրալերին պօյնընա կերեք էճատատըմըզըն՝
կերեք պիղիմ Թէհամմիւլ էտեմէտիյիմիզ պիր
պօյունտարըրդ դօմաղլէ, Ալլահը Թէճրիպէ էտերսի-
11 նիզ։ Լաքին անլեր միսիլիւ, պիղիմ տախի Բապպ
Յիսուս [Քրիստոսըն] ՚ինայէթիյլէ խելաս պուլաճա-
ղըմըզա ինանըրրըզ՝ տէտի։
12 Օ ղէման պիւթիւն ճէմա՚աթ սիւքիւթ էտիպ՝
Բառնաբաս իլէ Պօղոսըն քէնտի վասըթալարըլէ
Թա՚իֆելեր արասընատա Ալլահըն իզնար էյլէտիյի
ճիւմլե ՚ալամէթլերի վէ միւ՚ճիզելերի հիքեայե էթ-
13 տիքլերինի տինլեր իսի։ Անլեր տախի քելամը Թե-
մամ էթտիքտէն սօնրա, Յակոբոս ճէվապէն՝ Էյ
14 պիրատերլեր, պէնի տինլեյինիզ։ Ալլահըն Թա՚ի-
ֆելեր արասընատան քէնտի իսմի իչիւն պիր գավմ
ալմագ իւզրե, էվվելտէն անլերի նասըլ զիյարէթ-
15 էթտիյինի Սիմոն հիքեայե էյլէտի։ Պունա տախի
16 փէյղամպերլերին քելամլարը մութապըգ տըր։ Նի-
Թէքիմ՝ Պունտան սօնրա տէօնիւպ՝ Դաւիթին
տիւշմիւշ մէսքէնինի Թէքրար պինա, վէ երգըլմըշ
եերլերինի Թա՚միր էտիպ՝ անը Թէքրար գուրաճա-
17 ղըմ. Թա քի ատէմլերին պագիլերի իլէ խամիմ իւ-
ղերլերինտե անկլտըղը Թա՚իֆելերին ճիւմլեսի
Բապպը արայալար՝ տէյիւ պունլարըն ճիւմլեսինի
իճրա էտէն Բապպըն պույուրտըղը մուհարրեր տիր։
18 Քէնտի իշլերինին ճիւմլեսի եղելտէն պերու Ալլահ
19 մա՚լիւմ տիր։ Պու էճլտէն պէն միւնասիպ կէօրիւ-
րիւմ քի՝ Ալլահա իման էտէն Թա՚իֆելերէ եղիյէթ
20 վերմեյելիմ։ Անճաղ փուԹլարըն քերահէթլերին-
տէն վէ պինատան վէ պօղուլմըշ նէհանէտէն վէ
դանատան իճթինապ էթմինլեր՝ տէյիւ մէքթուպ

21 եաղալըմ։ Ձիրա գատիմ ղէմանլարտան պէրու,
Մովսէս հէր սէպէթ կիւնիւ սինաղօղլարտա օգուն-
մադտա օլուպ, հէր շէհրտէ անը վա'ղ էտէնլէր
վար տըր՝ տէտի։
22 Ո ղէման պիւթիւն քիլիսէ իլէ րէսուլլէր վէ իս-
թէիյորլարա, քէնտիլէրինտէն պա'ղը ատէմլէր,
եա'նի պիրատէրլէր արասընտա միւ'թէպէր օլան
Պարսապաս լագըպլը Յուդա իլէ Շիղայը ինթիխապ
էտիպ Պօղոս վէ Բառնաբաս իլէ պէրապէր Ան-
թաքիայա կէօնտէրմէք միւնասիպ կէօրիւնտիւ։
23 Վէ անլէրին էլիլէ ալթի իւղ ղիքը վէճհլէ պիր
մէքթուպ կէօնտէրտիլէր։
Րէսուլլէր վէ իսթէյորլար վէ պիրատէրլէր թա-
րաֆընտան Անթաքիա վէ Սիւրիա վէ Կիլիկիատա
թա'իֆէլէրտէն օլան պիրատէրլէրէ սէլամ օլու-
24 նուր։ Պիզ քէնտիլէրինէ էմր էթմէմիշ իքէն թա-
րաֆընմադտան պա'ղը քիմսէլէր չըգըպ՝ խիթան օ-
լունմադ վէ շէրի'ադը հըֆզ էթմէք վաճիպ տիր՝
տէմէլէրինէ նէֆսլէրինիզի իղլալ էտէրէք, սիզի
միւզթարիպ գըլմըշ օլտըղլարընը իշիթտիյիմիզտէն,
25 պիզ պիլ իթթիֆագ ճէմ՝ օլուպ՝ ատէմլէր ինթի-
26 խապ էտէրէք, վէ ճանլարընը Բառնաբաս վէ Պօղոս իլէ պէրապէր
27 կէօնտէրմէյի միւնասիպ կէօրէրէք, Յուդա իլէ Շի-
ղայը կէօնտէրտիք. անլէր տախի հէման պու շէյ-
28 լէրի շիֆահէն խապէր վէրէճէքլէր։ Ձիրա սիզին իւ-
զէրինիզէ շու լազըմ օլան շէյլէրտէն մա'տա եիւք
եիւքլէթմէյէք Րուհ իւլ Գուտսա վէ պիզ միւ-
29 նասիպ կէօրիւնտիւ. Եա'նի փութ գուրպանընտան

վէ դաննտան վէ պօղուլմըշտան վէ զինատան իճթի-
նապ էտէսինիզ, վէ պու շէյլէրտէն սաղընտըղընըզ.
Հալտէ էյի էթմիշ օլուրսընըզ։ Աֆիյէթմէ օլսունըզ։
30 Անլէր եօլա չըգարըլտըգտան սօնրա Անթաքիայա
կէլտիլէր. վէ ճէմա'աթը ճէմ՝ էտիպ՝ մէքթուպը
31 թէսլիմ էթտիլէր։ Վէ անլէր տախի օգուտըգտա,
32 թէսէլլիսինտէն տօլայը մէսրուր օլտըլար։ Վէ
Յուդա իլէ Շիղա քէնտիլէրի տախի իլճամա մալիք
օլտըգլարընտան չօգ քէլամմէ պիրատէրլէրէ նասի-
33 հաթ վէրիպ՝ թագվիյէթ վէրտիլէր։ Վէ պիր միւա-
տէթ էյլէնտիքտէն սօնրա, պիրատէրլէր թարա-
ֆընտան աէլամէթլէ րէսուլլէրէ իրսալ օլունտըլար
34 իսէ տէ, Շիղայա օրատա գալմադ միւնասիպ կէօ-
35 րիւնտիւ։ Վէ Պօղոս իլէ Բառնաբաս սա'իր նիչէ
քիմսէլէր իլէ պէրապէր Անթաքիատա իգամէթ
էտիպ, Բապպէն քէլամընը թա'լիմ ու թէպշիր է-
տէրլէր իտի։
36 Վէ պիր գաչ կիւն սօնրա, Պօղոս Բառնաբասա
խիթապէն՝ Տէօնիւպ Բապպէն քէլամընը վա'ղ էթ-
մէյիմիզ հէր պիր շէհրտէ պիրատէրլէրի զիյարէթ
էտէրէք, նէ հալտէ պուլունտըգլարընը կէօրէլիմ՝
37 տէտի։ Վէ Բառնաբաս Մարկոս տէնիլէն Յովհան-
38 նէսի պէրապէր ալմադ իսթէտի իսկ տէ, Պօղոս
փամֆիլիատա քէնտիլէրինտէն այրըլըպ՝ քէնտիլէրի
իլէ պիրլիքտէ իշէ կիթմէյէն քիմսէյի պէրապէր
39 ալմադը լայըգ կէօրմէտի։ Պունտան տօլայը մի-
նազա'ա վուգու՝ պուլտու, շէյլէ քի պիրիպիրին-
տէն այրըլտըլար. վէ Բառնաբաս Մարկոսը եա-
40 նընա ալըպ՝ կէմիյէ Գըպրըսա կիթտի։ Պօղոս
տախի Շիղայը ինթիխապ էթտի, վէ պիրատէրլէր

Թարաքընտան Աւլահըն 'ինայէթինէ հէվալէ օլուն-
41 տըդտան սօկրա, 'Ասլիմէթ էտիպ՝ Սիւրիա իլէ կի-
լիկիայը տօլաշարադ, քիլիսեէլերէ Թադվիկէթ վէ-
րիր իտի։

ՊԱՊ 16

1 Վ՚է Տէրպէ իլէ Լիւթրայա վասըլ օլտու, վէ
Իշմէ օրատա Տիմոթէոս իտինտէ պիր շայիրա վար
իտի. մէրգում միւ՚մին պիր Եհուտի գարընընն
2 օղլու՚ օլուպ՝ փիստէրի իսէ Եունանլի իտի։ Պու տախի
Լիւթրա իլէ Գօնիատա օլան պիրատէրլէրին հիւանի
3 շէհատէթինէ մազհար օլմադըլէ, Պօղոս պունուն
քէնտիսի իլէ պէրապար չըգմասընը իսթէյէրէք, օլ
մահալլէրտէ պուլունան Եհուտիլէր սէպէպինտէն
անը ալըպ խիթան էյլէտի. զիրա փիստէրի Եունա-
4 նի իտիյինի ճիւմլէսի պիլիրլէր իտի։ Վ՚է շէհրլէր-
տէն կէչէրլէր իքէն, Երուսաղէմտէ օլան րէսուլլէր
իլէ իխթիյարլար Թարաքընտան գարար վէրիլէն
գանունլարը հըճդ էթմէլէրի իչուն՝ անլէրէ թէս-
5 լիմ էտէրլէր իտի։ Իմտի քիլիսեէլեր իմանտա
քէսպ ի մա՚մուրիյէթլէ կիւնտէն կիւնէ 'ատէտի
արթմագտա իտի։
6 Վ՚է Ֆրիճիատան վէ Գաղատիա տիյարընտան
կէչիպ՝ Ասիատա քէլմէ սէօյլէմէլէրի Րուհ իւլ
7 Գուտս Թարաքընտան մէն՝ օլունմադըլէ, Միսիա
ճիվարընա կէլիպ՝ Բիւթանիայա տօղրու կիթմէկէ
8 ճէհտ էթտիլէր իսէ տէ, *Իուհ անլէրէ իզն վէր-
մէտիյինտէն, Միսիայը կէչիպ՝ Թրօասա էնտիլէր։
9 Վ՚է կէճէլէյին Պօղոս բիւյասընտա՝ Մաքէտօնիայա

*Պ՚ղըրԸ՝ Յիսուսըն րուհու

կէչիպ պիզէ Եարտըմ էյլէ՝ տէյիւ քէնտիսինէ Եալ-
վարան Մաքէտօնիալը պիր ատէմի էօնիւնտէ տուս-
10 րուբ կէօրտիւ։ Վ՚է պու բիւյայը կէօրտիւքտէ,
Րապպ պիզի անլէրէ պէշարէթի Թէպշիր էթմէյէ
տա՚վէթ էթմիշ իտիյինի անկլայարադ, տէր Հալ
Մաքէտօնիայա չըգմաղա սա՚յ էյլէտիք։
11 Պէօյլէճէ պիզ Թրօաստան աչըլըպ՝ տօղրու Սա-
մոթրագիյէ կիթտիք, վէ էրթէսի կիւն Նէափօ-
12 լիսէ, Օրատան տախի Մաքէտօնիա սէմթինին պաշ
շէհրի, վէ մուհաճիրլէր մահալի օլան Ֆիլիփփիյէ
Վէրտէ, վէ պու շէհրտէ պիր գաչ կիւն մէքտ էյ-
13 լէտիք։ Վ՚է սէպթ կիւնիւնտէ, շէհրտէն տըշարը
ըրմաղընը քէնարընա, 'ատէթ իւզրէ տու՚ա էթ-
տիքլէրի մահալէ չըգըպ օթուրտըգ, վէ ճեմ՚ օլ
14 մուշ գարըլտըգտա սէօյլէտիք։ Վ՚է Թիաթիրալը էր-
ղավանի սաթան, վէ Աւլահա 'իպատէթ էտէն Լի-
տիա նամ պիր գարը տինկլէյօր իտի. Րապպ տախի
Պօղոսըն սէօյլէտիյի շէյլէրէ տիգգաթ էթմէք իւզ-
15 րէ, մէրգումէնին գալպինի աչըը։ Վ՚է քէնտիսի
իլէ խանէսի խալգը վաֆթիզ օլունտըգտա՝ էյէր
պէնի Րապպա միւ՚մինէ 'ատտ էթտինիզ իսէ, է-
վիմէ կիրիպ իգամէթ էտինիզ՝ տէյիւ րիճա էթտի,
վէ իպրամ էտէրէք պիզի կէօթիւրտիւ։
16 Վ՚է պիզ տու՚այա կիտէր իքէն, քէնտիսինտէ
ֆալճը պիր րուհ օլուն, վէ ֆալ աչմաորյլէ աղա-
լարընա չօգ քեար կէթիրէն պիր ճարիյէ պիզէ
17 րաստ կէլտի։ Մէզպուրէ Պօղոս իլէ պիզիմ ար-
տըմըզա տիւշիւպ նիտա էտէրէք՝ Պու ատէմլէր
Աւլահ ը միւթա՚ալէն գուլլարը օլուպ՝ պիզէ խէ-
18 լաս Թարիգինի վա՚զ էտիյօրլար՝ տէր իտի։ Վ՚է

չօգ կիւնէլեր պու եօլտա Հարէքէթ էթմիշ օլմաղ-
լէ, Պօղոս միւքէտտեր օլտրադ, տէօնիւպ օղ բու-
հա՝ Յիսուս Քրիստոսըն իսմիլլէ ատնա էմր էտէ-
րիմ, անտէն չէդ՝ տէտիքտէ օղ ատ'ամթ չէդտը։
19 Մէզպուրէնին աղալարը տախի քեարլարընըն իւ-
միտի քէսիլմիշլինի կէօրտիւքտէ, Պօղոս իլէ Շի-
ղայը թուրթուպ՝ մէյտանտա ըէ'իսլէրին հուզուրընա
20 սիւրիւքլէյէրէք, Անլերի զապիթլերէ իհղարլէ՝ պու
ատէմլեր Եհհուտի իքէն, չէհրիմիզի ալէթ իւալթ է-
21 տիյօրլար, վէ Բօմալը օլտրզրմզդ հալտէ, պիզէ
դապուղ վէ իճրա էթմէսի ճա'իզ օլմայան ային-
22 լեր վա'զ էտիյօրլար՝ տէտիլեր։ Վէ խալդ իւզեր-
լերինէ հիւճում էյլէմէքլէ, զապիթլեր անլերին
լիպասլարընը ճէպրէն ազտըրդտան սօնրա՝ տէյմէ-
23 լերինի էմր էթտիլեր։ Վէ անլերի տարպլէ մէճ-
բուհ էթտիքտէն սօնրա, հապսխանէյէ աթըպ ան-
լերի տիդդաթլէ հրֆդ էթմէսինի հապսխանէ միւ-
24 տիրինէ թէնպիհ էթտիլեր։ Ը տախի պէյլէ պիր
թէնպիհ ալմադլէ, անլերի իչ զընտանտա աթըպ
այադլարընը թօմրուղա վուրտու։
25 Վէ կէճէ հարըսընտա Պօղոս իլէ Շիղա տու'ա
էտիպ՝ Ալլահա համտ էթմէքտէ, մահպուսլար
26 տախի անլերի տինկլէմէքտէ իքէն, Նահհաս 'ազիմ
պիր հարէքէթ ի որդ վուդու' պուլարադ, զըն-
տանըն թէմէլլերի սարսըլտը, վէ տէր հալ ճիւմլէ
գափուլար աչըլդպ հէր քէսին պադլարը չէօղիւլ
27 տիւ։ Վէ հապսխանէ միւտիրի ուչանըպ՝ հապս-
խանէնին գափուլարընը աչըդ կէօրմէքլէ, մահ-
պուսլար ֆիրար էթտի զանընըլլէ դրլըճ չէքիպ՝
28 քէնտի քէնտինի էօլտիւրէճէք օլտու։ Ամմա Պօ-

ղոս եիւքսէք սէսլէ չաղըրըպ՝ Քէնտինէ պէր զարար
29 էթմէ, զիրա ճիւմլէմիզ պուրատա իզ՝ տէտի։ Ը
տախի ըշըդ իսթէյլիպ իչէրի գօշտու, վէ տիթրէ-
յէրէք՝ Պօղոս իլէ Շիղանըն այադլարընա գափան-
30 տը։ Վէ անլերի տըշարը չէդարըպ՝ Էյ էֆէնտիլեր,
նէ՞ եափմալը իմ՝ քի խէլաս պուլայըմ՝ տէտի։
31 Անլէր տախի՝ Բապպ Յիսուս Քրիստոսա իման էթ,
վէ քէնտինէ վէ էհլ ի պէյթինէ խէլաս պուլաճագ-
32 սընըզ՝ տէտի։ Վէ անա վէ խանէսինտէ պուլու-
նանլարընը ճիւմլէսինէ Բապպընը քէլամընը սէյլէ-
33 տիլեր։ Ը տախի անլերի կէճէնին հէման օղ սա'ա-
թընտա ալդպ՝ եարալարընը եըյդատը. վէ քէն-
տիսի իլէ ճիւմլէ թէ'ալլուդաթը տեր 'ադապ վաֆ-
34 թիզ օլունտըլար։ Վէ անլերի խանէսինէ չէդա-
րըպ՝ սօֆրա դուրտու, վէ Ալլահա իման էտերէք
35 պիւթիւն էհլ ի պէյթի իլէ մէսրուր օլտու։ Վէ
սապահ օլտըգտա՝ զապիթլեր չավուշլարը կէօնտէ-
36 րիպ՝ Օղ ատէմլերի սալը վէր՝ տէտիլեր։ Վէ
հապսխանէ միւտիրի պու սէօղլերի Պօղոսա նադլ
էտիպ՝ Ջապիթլեր սալը վէրիլմէնիզ իչիւն խոպէ
կէօնտէրտիլեր. անըն իչիւն շիմտի չէդըպ սէլա-
37 մէթլէ կիտինիզ՝ տէտի։ Պօղոս իսէ անլերէ՝ Պիզ
Բօմալը ատէմլեր իքէն, պիզի մուհաքէմէ էթ-
մէյէրէք 'ալէնէն տէօյիւպ զընտանա աթտըլար,
շիմտի տէ պիզի կիպլի՞ մի չէդարըյօրլար. Էօյլէ օղ
մադ, ամմա քէնտիլերի կէլիպ պիզի չէդարսընլար՝
38 տէտի։ Վէ չավուշլար պու սէօղլերի զապիթլերէ
լխպար էթտիլեր. անլեր տախի Բօմալը օլտրգլա-
39 րընը իչլիթմէքլէ՝ գօրգտըլար, վէ կէլիպ իլթիֆաթ
էտերէք՝ անլերի տըշարըյա չէդարըպ, շէհրտէն

40 'ողիմէթլէրինի ըէճա էթմիլէր։ Վէ անլէր զըն-
տանտան չըգըպ՝ Լիսիանըն խանէսինէ կիրտիլէր, վէ
պէրատէրլէր իլէ կէօրիւշիւպ՝ անլէրէ Թէսէլլի վէր-
միքտէն սօնրա կիմիլէր։

ՊԱՊ 17

1 Վէ Ամֆիփօլիս իլէ Ափոլլոնիատան կէչիպ Սէլա-
նիկէ կէլտիլէր. օրատա տախի Եհովատիլէրին սի-
2 նագոգը վար իսի։ Վէ Պօղոս 'ատէթի իւզրէ էտն-
լարընա վարըպ՝ Մէսիհին էլէմ չէքմէսի վէ էմ-
3 վաթտան գըյամ էթմէսի լազըմ իսի։ Հէմ տախի
պէնիմ սիզէ Թէպշիր էթտիյիմ Յիսուս՝ Մէսի-
հըր՝ տէյիւ Թէֆսիր ու պէյան էտէրէք, քիթապ-
լարտան իւչ սէպէթ կիւնիւ անլէր իլէ միւպահիսէ
4 էտէր իսի։ Վէ անլէրտէն պա'ղըլարը վէ էհլ ի
Թագվա Եունանիլէրտէն պիր պէօյիւք ճէմա'աթ
վէ միւ'Թէպէր գարըլարտան նիչէլէրի տախի Ի'թի-
գաթ էտիպ՝ Պօղոս վէ Շիղա իլէ միւԹԹէհիա օլ-
5 տըլար։ Ամմա իմանսա կէլմէյէն Եհովատիլէր հասէտ
էտիպ, քէնտիլէրի իլէ պէրապէր այտգ Թագըմընտան պա'ղը եարամազ քիմսէլէրի Թօփլայըպ՝ շէհրի
վէլվէլէյէ վէրտիլէր, վէ Եասօնըն խանէսինէ հիւ-
ճումլէ՝ խալգըն հուզուրընա կէթիրիլմէլէրինի Թա-
6 լէպ էթտիլէր։ Ամմա անլէրի պուլմատըգլարընտան՝
Եասօնը վէ պէրատէրլէրտէն պա'ղըսընը շէհրին
հաքիմլէրինէ սիւրիւքլէյիպ՝ Տիւնեայը ֆէսատա վէ-
7 րէն օլ ատէմլէր պուրայա տախի կէլտիլէր. Եասօն
տախի անլէրի գապուլ էթտի, վէ անլէրին ճիւմլէ-
սի՝ Յիսուս իսինտէ պիկէր պիր փատիշահ վար

տըր՝ տէյիրէք, Գայսէրին ֆէրմանլարընա մուխա-
8 լէֆէթ էտիյօրլար՝ տէյիւ չաղըրըրլար իտի։ Վէ
պու շէյլէրի իշիտէն գալապալըդը վէ շէհրին հա-
9 քիմլէրինի միւզթարիպ էթտիլէր։ Վէ անլէր Եա-
սօն իլէ սա'իրլէրտէն քէֆալէթ ալըպ՝ անլէրի սա-
10 լը վէրտիլէր։ Պիրատէրլէր տախի տէր հալ կէճէ-
լէյին Պօղոս իլէ Շիղայը Պէրիյէյէ կէօնտէրտի-
լէր. պունլար տախի օրայա վարըլ օլտպ՝ Եհով-
11 տիլէրին սինագոգընա կիթտիլէր։ Անլէր իսկ Սէ-
լանիքտէ պուլունանլարտան էշրէֆ օլմալըրըյլէ,
քէլամը ճան ու կէօնիւլտէն գապուլ էտիպ՝ պու
շէյլէր պէօյլէ՞ մի տիր՝ տէյիւ հէր կիւն Փիթապ-
12 լարը Թէթէպպիւ՝ էտէրլէր իտի։ Պունունն իւզէ-
րինէ անլէրտէն չօգ քիմսէլէր վէ միւ'Թէպէր Եու-
նանի գարըլարտան վէ էրքէքլէրտէն նիչէլէրի իմա-
13 նա կէլտիլէր։ Վէ Սէլանիք Եհովատիլէրի պօղո-
սըն պէրիյէտ Աստըն քէլամընը Թէպշիր էթ-
տիյինի պիլտիքլէրինտէ, օրայա տախի կէլիպ խալ-
14 գը Թահրիք էթտիլէր։ Ո զէմման՝ պիրատէրլէր Պօ-
ղոսը տէնիզ Թարաֆընա կիթմէք իւզրէ՝ տէր'ա-
գապ եօլա չէդարտըլար. ամմա Շիղա իլէ Տիմո-
15 Թէոս օրատա գալտըլար։ Վէ Պօղոսա րէֆագաթ
էտէնլէր անը Աթինայա տէյին կէթիրիպ, պիր ան
էվվէլ եանընա կէլմէլէրի խուսուսընտա Շիղա իլէ
Տիմոթէոսա էմր ալըպ կիթտիլէր։
16 Վէ Պօղոս Աթինատա անլէրէ մունթազըր իքէն,
շէհրի փութլարըլէ մէմլու կէօրիւպ՝ բուհու տէրու-
17 նինտէ հիտտէթլէնմէքլէ, Սինագոգտա Եհովատի-
լէր վէ միւԹԹազիլէր իլէ վէ հէր կիւն չարշուտա
Թէսատիւֆ էթտիյի քիմսէլէր իլէ միւպահէսէ

18 էաեր իսի ։ Վ'է Էփիգուրօսլը վէ Իսթօիզի ֆիլօ-
սօֆլարտան պա'ղրսը անըն իլէ Ժիւպահէսէ էտիպ,
պա'ղրլարը՝ Պու լաֆզէն նէ՞ տէմէք իսթէյօր, վէ
պա'ղրլարը՝ Ղարիպ իլահլար վա'իղի օլմալը տըր՝
տէրլէր իսի. ղիրա անլէրէ Յիսուսը վէ գըյամէթի
19 Թէպղիր էաեր իսի ։ Վ'է անը ալըպ՝ Արիօփաղօսա
կէօթիւրսիւքաե՝ Սէնին սէօյլէտիյին պու եէնի
Թա'լիմ նէ օլտըղընը անկլամամըզ միւմքի՞ն մի տիր.
20 Ջիրա սէն դուլագլարըմըզա ղարիպ շէյլէր իրատ
էտիյօրսըն. պու էճլատէն անլէրին նէ օլտըղընը ան-
21 լամազ իսթէրսի՝ տէտիլէր ։ Ջիրա Աթինալըլարըն
քեաֆֆէսի վէ օրատա իգամէթ էտէն էճնէպիլէր
եէնի պիր շէյ սէօյլէմէքտէն վէ տինլէմէքտէն
պաշգա շէյէ վագըթ սարֆ էթմէղլէր իսի ։
22 Օլ վագըթ Պօղոս Արիօփաղօս օրթասընտա տու-
րուպ տէտի քի՝ Էյ Աթինալը աահմլէր, սիզի հէր
վէճհլէ ղէյատէսիյլէ էհլ ի 'իպատէթ կէօրիւյօրըմ.
23 Ջիրա տօղաշըպ սիզին մա'պուտլարընըզա նազար
էաեր իքէն, իւղէրինտէ՝ Ցամա'լիւմ իլահա՝ տէյիւ
եազըլմըշ պիր մեզպահ պուլտըմ. իմտի պէն սիզին
Թանըմայարագ 'իպատէթ էթտիյինիղի ; սիղէ հէ-
24 ման անը վա'զ էտիյօրըմ ։ Տիւնեայը վէ անտէ
պուլունանըն քեաֆֆէսինի խալդ էտէն Աստուած,
քէնտիսի սէմա իլէ ղէմինին Բապպը օլմաղլէ էլ իլէ
25 եափըլմըշ հէյքէլլէրտե սաքին օլմազ ։ Վ'է պիր
շէյէ միւհթաճ կիսի անա ինսան էղիյլէ խըտմէթ
օլունմազ, չիւնքի ճիւմլէյէ Հայաթ վէ նէֆէս վէ
26 հէր շէյի իհսան էտէն Ո տըր. Վ'է նէվ' ի պէշէրին
ճիւմլէ միլլէթլէրինի պիւթիւն եէր եիւզիւնտե սա-
քին օլմալարը իչիւն, պիր գանատան խալդ էտիպ՝

մուգատտէմճէ մու'այյէն վագըթլարը վէ մէսքէն-
27 լէրինին հուտուտլարընը Թահմիտ էյլէտի ։ Թա քի
հէր նէ գատար Աստուած հէր պիրիմիզտէն ուզագ
տէյիլ իսէ տէ, անը արայալար, պէլքի լէմնէլէ անը
28 պուլուրլար. Ջիրա անընլէ եաշարըզ վէ հարէքէթ
էտէրիզ վէ մէվճուտ իզ, նիթէքիմ սիզին շա'իր-
լէրինիզտէն պա'ղրլարը՝ Ջիրա պիզ տէ անըն նէսլի
29 իզ՝ տէյիւ սէօյլէմիշ տիր ։ Իմտի պիզ Աստուածն
նէսլի օլտըղըմըզ Թագտիրտէ, Ուլուհիյէթի ինսան
սէն'աթը վէ հիւնէրիյլէ օյունըզ օլան ալթուն եա
կիւմիւշ եա Թաշա պէնզէր զանն էթմէմէլի իզ ։
30 Վ'է Աստուած իշգու ճէհալէթ զէմանլարընտան իղմազ
էթտի իսէ տէ, չիմտի հէր եէրտէ ատէմլէրին ճիւմ-
31 լէսինէ Թէվպէ էթմէլէրինի Թէնպիհ էտիյօր ։ Ջիրա
քէնտիսի Թա'եին էթտիյի ատէմ վաղըթասըյլէ
տիւնեայը 'ատալէթ իւղրէ հիւքմ էթմէք իչիւն
պիր կիւն Թախսիս էթմիշ օլուպ, անը տա էմնաթ-
տան գըյամ էթտիրմէսիյլէ ճիւմլէնին իման էթ-
մէլէրինէ սեպեպ վէրտի ։
32 Վ'է էմնաթտան գըյամը իչթիտիքլէրինտե պա'-
ղրլարը խաթիհզա էտիպ՝ պա'ղրլարը տախի՝ Պու
33 խուսուստա սէնի Թէքրար տինլէրիզ՝ տէտիլէր ։ Վ'է
34 պէօյլէճէ Պօղոս արալարընտան չըգտը ։ Ամմա պա'ղր
ատէմլէր անըն իլէ միւթթէհիտ օլուպ իմանա կէլ-
տիլէր. վէ պուռնալարըն արասընտա Արիօփաղօսը
Տիոնիսիօս իլէ Տամարիս նամընտա պիր գադը վէ
անլէր իլէ սա'իրլէր տախի վար իսի ։

ՊԱՊ 18

1 Պա'տէհու Պօղոս Ա.թինատան մուգ.արագամ.լէ
2 Գօրը.նթ.օսա կէլտի, վ.է հէփ Եհ.օուտի.լէրին Բօմա-
տան չը.գմալարը իչուն Գլաուտիօս Գայսէրէն սիւ-
տուր էտէն էմրի սէպէպիլէ՝ Ի.թալիատան հէնուղ
կէլմիշ օլան 'ան ասը.լ Պոնտոսլը Ակիւղաս նամ
պիր Եհ.օուտի իլէ զէվճէսի Պրիսկիլլայը պուլուպ՝
3 անլէրին եանը.նա կիմ.տի։ Վ.է սէն'ա.թլարը պիր
օլմազլէ, եան.լարը.նա գալըպ իշլէր իտի. գիրա
4 սէն'ա.թլարը չատըրճ.լըդ իտի։ Վ.է հէր սէպթ
կիւնիւ սինաղօգտա միւսահէսէ էտիպ՝ Եհ.օուտի-
5 լէրի վէ Եունանի.լէրի իլգամ էտէր իտի։ Վ.է Շիղա
իլէ Տիմոթէոս Մագէտօնիատան էնտիքլէրինտէ,
Պօղոս բուհ.ընը.ն Թէշվիղիյլէ, Եհ.օուտի.լէրէ Յիսու-
սը.ն Մէսիհ իսկ.յինէ գավի'էն շէհատէթ էտէր իտի։
6 Վ.է անլէր մուգ.ավէմէթ.լէ քիւֆր էթ.մէլէրիյլէ,
քէնտիսի էլպիսէսինի սիլքիպ անլէրէ՝ Գ.անը.նըդ
պաշը.նըդ իւղէրինէ օլսուն, պէն փաք իմ. շիմտէն
7 սօ.նրա Թա'իֆէլէրէ կիտէրիմ՝ տէտի։ Վ.է օրատան
չըդըպ՝ Ալլահա 'իպատէթ էտէն Եուսթ.օս նամ
պիր քիմսէնին խանէսինէ կէլտի. օլ խանէ սինա-
8 ղօգա միւթ.թասը.լ իտի։ Վ.է սինաղօգ րէ'իսի
Գրիսփօս պիւթ.իւն էհ.լ ի պէյթի իլէ Բապպա
իման էթ.տի. Գօրը.նթ.օսը.լըլարտան տախի չօգ քիմ-
սէլէր իշ.իտիպ իման էտէրէք՝ վաֆթիզ օլսունլար։
9 Վ.է Բապպ կէճէ բիւյատա Պօղոսա՝ Գօրգիա, Լա-
10 քին սէօյլէ վէ սիւքիւթ էթ.մէ. Ջիրա պէն սէնին
իլէ իմ, պիր քիմսէ տախի բէնճիտէ էթ.մէք իչուն
սանա հիւճում էթ.մէյէճէք տիր, չիւնքի պու

11 շէհրտէ պէնիմ գավմըմ չօգ տը.ր՝ տէտի։ Վ.է սրա-
ը.յրը.նտա Ալլահը.ն քէլամը.նը թա'լիմ էտէրէք, պիր
սէնէ վէ ալ.թը այ իգամէթ էյլէտի։
12 Վ.է Ղալիօն Աքայատա վալիսի իքէն, Եհ.օուտի.լէրը
պիւ.լ էթ.թիֆագ Պօղոսը.ն 'ալէյհինէ գալգըպ՝ անը
13 մահքէմէյէ ճէլպլէ, պու քիմսէ շէրի'ա.թը.ն խիլաֆը
վէճհլէ Ալլահա 'իպատէթ էթ.մէյէ առէմլէրի թէշ-
14 վիգ էտիյօր՝ տէտիլէր։ Վ.է Պօղոս աղզը.նը աչմագ
իւզրէ իքէն, Ղալիօն Եհ.օուտի.լէրէ՝ Էյ Եհ.օուտի-
լէր, էյէր մէս'էլէ պիր հադգըզ.ը, եախօտ պիր
ֆէնտա իշ օլսա իտի, սիզէ հադգ իւզրէ թէհամմ
15 միւ.լ էտէր իտիմ։ Ա.մմա մէս'էլէ սէօզ եա իսմ.լէր
եա շէրի'ա.թի.նը.զա տա'իր իսէ, սիզ քէնտի.նիզ
կէօրիւնիւզ. զիրա պէն պու շէյլէրէ հաքիմ օլմագ
16 իսթէմէմ՝ տէյէրէք, Անլէրի մահքէմէէն թարա
17 էյլէտի։ Օլ վագ.թը ճիւմլէ Եունանի.լէր սինաղօգ
րէ'իսի Սօսթէնէսի թութ.ուպ՝ մահքէմէնին էօ-
նիւնտէ տէօյէրլէր իտի. Ղալիօն իսէ պու շէյլէրին
հիչ պիրինի վուգիֆէ էտինմէտի։
18 Պօղոս տախի խայլի վագ.թը տահա էյլէնիպ՝ պա'-
տէհու պիրատէրլէր իլէ վէտա' էտէրէք նէզրի օլ-
տը.ղը ճիհէթ.լէ Քէնխրիատա պաշը.նը թը.րաշ էթ-
տիքտէն սօ.նրա, Պրիսկիլլա վէ Ակիւղաս քէնտիսի
իլէ պէրապէր օլարագ, պահրէն Սիւրիայա 'ազի-
19 մէթ էյլէտի։ Վ.է Եփէսոսա վասը.լ օլը.ղտա,
անլէրի օրատա պրագտը. քէնտիսի տախի սինա-
ղօգա կիրիպ՝ Եհ.օուտի.լէր իլէ միւսահէսէ էթ.տի։
20 Վ.է եանլարը.նտա պիր միւտտէթ տահա մէքս
էթ.մէսինի բէճա էթ.տիլէր իսէ տէ, բազի օլմայը.պ,
21 Ա.նճագ՝ հէլէճէք պայրամը մուգ.թ.ը.զդա Երուսաղէմ

տե էթմելի իմ. ամմա Ալլահըն իրատեթիլլե եվնե
սիղե տէօնէրիմ՝ տէյէրէք, անլեր իլե վէտա՝ էտիպ
22 Եփեսոստան պահրէն չըդալը։ Վէ գայսէրիկէյե
վասըլ օլըրգտա, Էրաաոզէ չըգըպ՝ քիլիսէյի
23 սէլամլատըգտան սօնրա՝ Անթաքիայա էնտի։ Վէ
պիր միւատէթ մէքա էթտիքտէն սօնրա, չըգըպ
գաղատիա էյալէթի իլե Ֆրիճիայը սըրա իլե տո-
լաշարագ, ճիւմլե շայիրտլերե թագվիյէթ վէ-
րիր իտի։
24 Վէ էհլ ի քելամ վէ քիթապլարտա մահիր
Ափոլլօս իամինտէ՝ ՚ան ասըլ իսքէնտերիյէլի պիր
25 եհուտի Եփեսոսա կէլտի։ Պու ատէմ Բապպէն
թարիգինտե թա՚լիմ օլունմըշ վէ բուհճա ղայ-
րէթլի օլմասըյլե, Բապպա միւթա՚ալիգ շէյլերի
սէյլէյիպ՝ տիգգաթլե թա՚լիմ էտեր իտի. ֆա-
գաթ եալընըզ Յովհաննէսին վաքթիսմինի պիլիր ի-
26 տի։ Վէ սինագոգտա ճէսարէթլե սէյլէմէյե պաշ-
լադըղընտա Ակիւղաս իլե Պրիսկիլլա տախի անը
իշիթմելերիյլե եանլարընա ալըպ՝ Ալլահըն թարի-
գինի անա տահա ղէյատե պէյան էթտիլեր։
27 Մէրգուճ Ախայեայա կէչմէյի միւրատ էթմէքլե,
պիրատէրլեր ՚նա եիւզ վերերէք, շայիրտլերե անը
գապուլ էթմելերի խուսուսընտա եազտըլար. ո
տախի վասըլ օլըրգտա՝ ՚ինայէթլե իման էտինլե-
28 րե չօգ եարտըմ էյլեմի։ Զիրա քիթապլարտան
Յիսուսըն Մէսիհ իսիյինի պէյան էտերէք, եհուտի-
լերի ՚ալենէն վէ էքիտէն իսքեսէթ էտեր իտի։

ՊԱՊ 19

1 Վ՚է Ափոլլօս Գօրընթոսատա իքէն Պողոս եօգարը

սէմթելերի տօլաշարագ Եփեսոսա կելիպ, պիր գաչ
2 շայիրտ պուլըրգտա անլերէ, Իման էթտիյինիլտե
Բուհ իւլ Գուտսա նա՞իլ օլընը՞ղ մը՝ տէտի.
անլեր տախի անա՝ Բուհ իւլ Գուտս մէվճուտ ի-
3 տիյինի պիլէ իշիթմէտիք՝ տէտիլեր։ Ո տախի ան-
լերե՝ Էյալէ իսկ նէյէ՞ վաքթիղ օլունտընըզ՝ տէ-
տիքտէ, անլեր Յովհաննէսին ՚վաքթիսմինէ՝ տէմէ-
4 լերի իւղերինէ, Պօղոս՝ Յովհաննէս գավմա՝ պէն-
տէն սօնրա կէլէնէ, եա՚նի Քրիստոս Յիսուսա իման
էտինիզ՝ տէյէրէք, Թէվպէ վաքթիսմիյէլե վաքթիղ
5 էյլէմի՝ տէտի։ Անլեր տախի պուննու իշիթմիքտէ,
Բապպ Յիսուսըն իամինէ վաքթիղ օլունտըլար։
6 Վ՚է Պօղոս իւղերլերինէ էլլերինի գօտըրգտա, Բուհ
իւլ Գուտս անլեր իւզերինէ կէլմէքլե լիսանլար
7 Թէքէլլիւմ էտերէք իլհամլե սէյլերլեր իտի։ Վ՚է
8 ճիւմլեսի Թագրիպէն օն իքի ատէմ իտի։ Վ՚է սի-
նագոգա կիրիպ՝ իւչ այ միւատէթ մէկքիւթ Ուլ-
լահա միւթա՚ալիգ շէյլերտէն ճէսարանէ պահ
9 էտերէք, ատէմլերի իլգամ էտեր իտի։ Վ՚է պա՚զը
քիմսելեր ՚ինատ վէ մուխալէֆէթ էտերէք, խալգըն
հուզուրընտա պու Թարիգ հագդընտա քէօթիւ
սէյլէտիքլերինտե, անլերտէն չէքիլիպ, վէ շայիրտ-
լերի այըրըպ հեր կիւն Թիրաննօս նամ պիր քիմսե-
10 նին մէարէսէսինտե միւսահէտե էտեր իտի։ Պու
տախի իքի սէնե տէվամ էթմէքլե, Ասիատա իգա-
մէթ էտինլերին քեաֆֆէսի, կէրէք Եհուտիլեր,
կէրէք Եունանիլեր, Բապպ [Յիսուսըն] քելամընը
11 իշիթտիլեր։ Վ՚է Ալլահ Պօղոսըն էլիյէ ֆէվգ էլ
12 ՚ատե միւ՚ճիզլերը իճրա էտեր իտի. Շէյլէ քի
անըն ճէսէհինտէն խասթալարա մէնտիլլեր, եաքօտ

փեշթիմալլար կեօթիւրիւլմէքլէ, անլէր մարտալ-
ըընան շինճա պուլուշ՝ շէրիր բուհլար տախի չը-
գար իտի։
13 Վէ տօլաշմագտա օլան Էֆսունճը ԵԷհուտիլէր-
տէն պա'զըլարը շէրիր բուհլու քիմսէլէր իւզէրինէ
Բապպ Յիսուսըն իսմինի օգուտմաղա ճէսարէթ էտիպ՝
Պօղոսըն վա'զ էթտիկի Յիսուս իլէ իւզէրինիզէ գա-
14 սէմ օգուրըզ՝ տէրլէր իտի։ Վէ պուննու էտէնլէր
պաշ քահին Իսքեվա նամընտա պիր ԵԷհուտինին
15 եէտի օղլու իտի։ Վէ օլ շէրիր բուհ ճէվապէն՝
Յիսուսը Թանըրըմ, Պօղոսը տա պիլիրիմ, լաքին
16 սիզ քիմլե՞ր սինիզ՝ տէտի։ Վէ շէրիր բուհլու
ատէմ անլէր իւզէրինէ սըչրայրպ անլէրէ Թէսալ-
լունիկէ էտերէք, ղալիպ կէլմէսինլէ, օլ խանէտէն
17 չըփլագ վէ եարալը օլարադ ֆիրար էթտիլէր։ Պու
տախի Եփեսոստա իգամէթ էտէն ճիւմլէ ԵԷհու-
տիլէր իլէ Եուննանիլէրէ մա'լիւմ օլուպ ճիւմլեսինէ
գօրգու տիւշմէքլէ՝ Բապպ Յիսուսըն իսմի Թա'զիմ
18 օլունուր իտի։ Վէ իման էթմիշ օլան նիչէ քիմսէ-
լէր կէլիպ՝ 'ամէլլէրինի ի'թիրաֆլէ հիքեայէ էտեր-
19 լէր իտի։ Վէ սիհրպազլըգ էտէնլէրտէն չօգ քիմ
սէլէր քիթապլարընը Թօփլայրպ, վէ ճիւմլէնին էօ-
նիւնտէ եագըպ անլէրին պահասընը հիսապ էթ-
20 տիքտէ՝ էլլի պին գէհէֆ կիւմիւշ պուլտըլար։ Պու
մինվալ իւգրէ Բապպըն քէլամը զիյատէսկէ Թէ-
ըրագդի էտիպ գուվվէթլէնիր իտի։
21 Վէ պու շէյլէր Թէմամ օլտըգտա, Պօղոս Մա-
քէտոնիա իլէ Ախայասը տօլաշտըգտան սօնրա
Երուսաղէմ 'ազիմէթ էթմէկի բուհընտա Թաասիմ
էտերէք՝ Օրայա վէրտըգտան սօնրա Րօմայը տախի

22 կէօրմէկիչիմ՝ տէտի։ Վէ քէնտինէ խըտմէթ էտէն-
լէրտէն իքի քիշի, եա'նի Տիմոթէոս իլէ Էրաաթօսը
Մաքէտոնիայա իրսալ էտիպ՝ քէնտիսի պիր միւա-
տէթ Ասիատա մէքա էթտի։
23 Վէ օլ էամատէ պու Թարիգ խուսուսընտա խայլը
24 վէլվէլէ օլտու։ Զիրա Տիմիթրիոս իսմինտէ պիր
գուշումճը, կիւմիւշտէն Արտեմիս ֆո-ըընը հէյ-
քէլ րեամէրինի եափմաղլէ, էհլ ի սէն'աթա խայլը
25 քեար էթտիրիր իտի։ Մէրգո՛մ անլէր իլէ պու մի-
սիլիւ շէյլէրի եափանլարը ճէմ' էտիպ՝ Էյ աատէմ-
լէր, պու սէն'աթըն պիզիմ սէպէպ ի տէվլէթիմիզ
26 օլարղընը պիլիրսինիզ։ Վէ պու Պօղոսըն՝ Էլ իլէ
եափըլան էլահլար իլահ տէյիլ տիր՝ տէյերէք, եա-
լընըզ Եփեսոստա տէյիլ, ամմա հէման պիւթիւն
Ասիատա պիր չօգ խալգը իգնա՝ էտերէք, իղլալ
27 էթտիկինի կէօրիւպ իշիտիյօրսընըզ։ Վէ եալընըզ
պու էանաֆքըմըզ հագարէթէ տիւչար օլմագ թէհ-
լիքէսինտէ օլմայրպ, անճագ իլահ ը'ազիմէ օլան
Արտեմիսին հէյքէլի տախի հիչ ի'թիպար օլունուպ՝
պիւթիւն Ասիա իլէ տիւնեանընն մա'պուտէսի պու-
լունանընն 'ազամէթի տախի մահվ էտիլէճէք տիր՝
28 տէտի։ Վէ պուննու իշիթտիքլէրինտէ՝ փիւր ղազապ
օլարագ, Եփեսոսլըլարընն Արտեմիսի պէօյիւք տիր՝
29 տէյիւ պաղրըշտըլար։ Պիւթիւն շէհր տախի տաղ-
տաղա իլէ տօլտու, վէ Պօղոսըն եօլտաշլարը օլան
Մաքէտոնիալը Գայիոս իլէ Արիսթարքոսը գափըպ՝
30 ճիւմլեսի պիրտէն սէյր եէրինէ գօշտըլար։ Վէ Պօ-
ղոս խալգըն արասընա կիրմէք իսթէտի իսէ տէ,
31 շայիրտլէր անը պրագմատըլար։ Հէմ տախի Ասիա
րէ'իսլէրինտէն պա'զըլարը տօսթլարը օլարդը ճի-

հէթէլէ անա խապէր կէօնտէրիպ՝ սէյր էէրինէ քէն-
32 տիսինի կէօսթէրմէմէսինի րէճա էթտիլէր ։ Իմոի
ճիւմհուր դարմադարրշ օլուպ՝ էքսէրիսի նէ սէ-
պէպտէն տօլայը ճէմ՝ օլտրգլարընը պիլմէյէրէք,
33 քիմի պունու վէ քիմի շունու պաղրըրը իտի ։ Վէ
Եհովատիլէրին սէվգ էթտիքլէրի Իսքէնտէրի խալ-
դէն արասընտան իլէրի սիւրտիւլէր ։ Իսքէնտէր
տախի էլիյլէ իշարէթ էտիպ՝ ճիւմհուրա ճէվապ
34 վէրմէք իսթէտի իսէ տէ, Եհովատի օլտրդընը անկ-
լատըվլարընտա, ճիւմլէսի պիր ավազլէ՝ Եփեսոսլը-
լարըն Աբտեմիսի պէզիւք տիր՝ տէյիւ իքի սա՛աթ
35 գատար պաղրըշտրլար ։ Ամմա ընէրէն քեսթիպի
խալդը Թէսքին էտիպ՝ Էյ Եփեսոսլը ատէմլէր,
հա՞նկը ատէմ վար տըր քի Եփեսոսլըլար շէհրինին
իլահ ը՛ազիմէ օլան Աբտեմիսին վէ Զէֆս թարա-
ֆընտան նազիլ օլան սանէմին հէյքէլ խատըմը օլ
36 տըղընը պիլմէյէ ։ Իմոի պունլար ի՛թիրազ գապուլ
էթմէզ շէյլէր օլմազլէ, սիւքիւնէլէթ իւզրէ օլուպ՝
Թէտպիրսիզ հարէքէթ էթմէմէնիզ լազըմ տըր ։
37 Զիրա պու ատէմլէրի կէթիրտինիզ, ամմա հէյքէլ
սօյուճըլար, եախօտ իլահընըզա քիւֆր էտիճիլէր
38 տէյիլէր տիր ։ Վէ Հասըլ՝ էյէր Տիմիթրիօս վէ
անընն իլէ պէրապեր պուլունտան էհլ ի սէն՛աթըն
պիր քիմսէ իլէ պիր տա՛վալարը վար իսէ, մահ-
քէմէ կիւնլէրի օլույօր, հաքիմլէր տախի վար տըր ։
39 պիրիսիզի իլէ մուրաճա՛ա օլսունլար ։ Վէ էյէր
մաթլուպընըզ պաշգա մատտէլէրէ տա՛իր իսէ,
40 ճէմ՛էյլէթ ի մէշրու՛էտէ ֆասլ օլունուր ։ Զիրա պու
կիւնքի վագը՛ատան տօլայը խոթիլալ թէօհմէ-
թիյլէ միւթթէհիմ պուլունմազ թէհլիքէսինտէ իզ ։

չիւնքի պու գարըշըդըզ իչիւն պէյան էտէ պիլէճէք
սէպէպիմիզ հօգ տըր՝ տէտի ։ Վէ պունու սէզլէ-
տիքտէն սօնրա՝ ճէմա՛աթը տաղրթտը ։

ՊԱՊ 20

1 Վէ վէլվէլէ սաքին օլտրգտան սօնրա՝ Պօղոս
շայիրտլերի չաղրըրպ վէտա՝ էտերէք Մաքետօ-
2 նիայա կիթմէք իւզրէ չըգտը ։ Վէ օլ սէմթլերի
տօլաշըպ՝ անլերէ չօգ քէլամէ նասիհաթ վերտէք-
3 տէն սօնրա, Եունանիսթանա կէլտի ։ Վէ իւչ այ
մէքս էթտիքտէն սօնրա, տէնիզտէն Սիւրիայա կէ-
չէճէյի սըրատա, Եհովատիլէր անըն՛ալէյհինէ պիր
հիլէ Թէրթիպ էթմէլէրիյլէ, Մաքետոնիա իւզէ-
4 րինտէն ՛ավտէթ էթմէյէ գարար վէրտի ։ Վէ Պէ-
րիյէլի *Սօփաթրօս վէ Սէլանիքլիլէրտէն Արիսթար-
խօս իլէ Սէգունտօս վէ Տէրպէյի Գայիոս վէ Տիմո-
թէոս, վէ Ասիալը Թիխիգօս իլէ Թրօֆիմօս Ասիայա
5 գատար անա բէֆագաթ էթտիլէր ։ Պունլար իլէրի
6 կիտիպ՝ պիզի Թրօաստա պէքլէտիլէր ։ Պիզ տախի
ֆէթիր կիւնլէրինտէն սօնրա, Ֆիլիփփիտէն պահրէն
չըգըպ պէշ կիւնտէ եանլարընտա Թրօասա վարըպ,
օրատա եէտի կիւն էյլէնտիք ։
7 Վէ հաֆթանընն պիրինճի կիւնիւ, [շայիրտլէր]
էքմէք փարէյէմէյէ ճէմ՛ օլտրգլարընտա, Պօղոս
էրթէսի կիւն կիտէճէք օլմազլէ, անլերէ վա՛զ է-
տէրէք, քէլամը կէճէ եարըսընտատէք ուզաթտը ։
8 Վէ օլ ճէմ՛ †օլտրգլարը ֆէվգանի օտատա փէք

*Պ-՛ղըշրը՝ փիրրօս օղլու Սօփաթրօս
†Պ-՛ղըշրը՝ օլտրղըմըզ

9 չօգ գանտիլլէր վար իտի։ Վէ Իվթիխօս իտինտե
պիր նէվճիվան փէնճէրէտե օթուրուպ աէրին ույ-
գուլա տալմըշ իտի, վէ Պօղոս վա'զընը ուզաթտը-
ղընտա անըն ույգուսու զալէպկ էթմէքլէ, իւչիւն-
ճիւ Թռապադատան աշաղը տիւշիպ էօլիւ օլարագ
10 գալտըրըլտը։ Պօղոս տախի էնիպ՝ իւղէրինէ տիւշ-
տիւ, վէ անա սարըլըպ՝ Վ էլվէլէ էթմէյինիզ, զիրա
11 ճանը տէրուննինտե տիր՝ տէտի։ Վէ ելինէ հօգարը
չըգըպ էքմէք փարէլէյէրէք եէտի, վէ սէհէր
վազթընա տէյին չօգ քէլամ էթտիքտէն սօնկրա՝
12 պէօյլէճէ չըգտը։ Վէ օլ նէվճիվանը սաղ կէթի-
13 րիպ զիյատէսկյլէ միւթէսէլլի օլտըլտը։ Պիղ տախի
կէմիյէ պինէրէք՝ Պօղոսը Ասօսատան ալմագ իւզրէ
օրպյա կիթտիք, զիրա քէնտիսի եայա կիտէճէյին-
14 տէն՝ պէօյլէ ըսմարլամըշ իտի։ Վէ Ասօսատա պիզէ
միւլագաթ էթտիքտե անը կէմիյէ ալըպ՝ Միտիլլիյէ
15 կէլտիք։ Վէ օրատան աչըլըպ՝ էրթէսի կիւն Սագըզ
ատասընըն գարշըսընա եէթիշտիք, վէ տահա եր-
թէսի կիւն Սամօսա վասըլ օլարագ, Թրօգիլիօնատա
կէճէլէտիք, վէ էրթէսի կիւն Մէլիտօսա կէլտիք։
16 Զիրա Պօղոս խամնին պույրամը կիւնիւ միւտքին
իսկ Երուսաղէմտե պուլունմագ իւզրէ 'աճէլէ էյ-
լէտիյինտէն, Ասիատա վագըթ կէչիրմէմէք իչիւն,
Եփեսոսըն էօնիւնտէն պահրէն կէչմիյէ գարար
17 վէրմիշ իտի։ Վէ Մէլիտօսատան Եփեսոսա խապէր
կէօնտէրիպ՝ քիլիսէնին իխթիյարլըրընը տա'վէթ
18 էյլէտի. Վէ եանընա կէլտիքլէրինտե, անլէրէ տէտի
քի՝ Ասիայա կէլտիյիմին իլք կիւնիւնտէն պէրու
պիւթիւն վագըթ նասըլ սիզին իլէ պուլունուպ
19 քէմալ ը թէվազու', վէ չօգ կէօզ եաշլարըյլէ վէ

Եէհուտիլէրին հիլէլէրինտէն տօլայը պանա վագը՝
օլան թէճրիպէլէրէլէ Բապպա խըտմէթ էթտիյիմի,
20 վէ կէրէք Եէհուտիլէրէ վէ կէրէք Եունանիլէրէ՝
Աղլահա օլան թէվպէ վէ Բապպէրմըզ Յիսուս Քրիս-
տոսա օլան իման հագգընտա շէհատէթ ետէրէք,
21 Ֆա'իտէլի շէյլէրտէն սիզէ խապէր վէրիպ 'աղէնէն
վէ խանէ պէ խանէ սիզի թա'լիմ էթմէքտէն ասլա
22 չէքինմետիյիմի քէնտինիզ պիլիրսինիզ։ Վէ շիմտի
իշթէ պէն բուհտա պաղլը օլարագ, Երուսաղէմ
կիտիյօրըմ, վէ օրատա պաշըմա կէլէճէք շէյլէրի
23 պիլմէմ. Ֆագաթ Բուհ իւլ Գուտս հէր շէհրտե
պանա շէհատէթ էտիպ՝ Սէնի պէնտէր վէ մու-
24 ղայագալսը պէքլէյօր՝ տէյիւ պույուրըր։ Լաքին
հիչ պէրինի սայմամ, ճանըմը տախի քէնտիմէ դըյ-
մէթլի թուրմամ. Թա քի սէֆէրիմի վէ Աղլահ'ըն
'ինայէթինին պէշարէթինէ շէհատէթ էթմէք իչիւն
Բապպ Յիսուսատան ալտըղըմ խըտմէթի մէսէրրէթլէ
25 իթմամ էտէյիմ։ Վէ շիմտի իշթէ սիզ քի պէն
'արանըղտա մէլէքիւթ Ուղլահը վա'զ էտէրէք տօ-
ղուշտըմ, հիչ պէրինիզ եիւզիւմիւ արթըզ կէօր-
26 մէյէճէյինիզի պիլիրիմ։ Պու էճլատէն պէն ճիւմլէնին
գանընտան պէրի օլտըղըմա սիզէ պու կիւն շէհա-
27 տէթ էտէրիմ։ Զիրա սիզէ Աղլահ'ըն պիւթիւն իրա-
28 տէթինի խապէր վէրմէքտէն չէքինմէտիմ։ Իմտի
քէնտինիզէ, վէ Աղլահ'ըն քէնտի գանըյլէ սաթը-
ալտըղը քիլիսէսինի կիւթմէք իչիւն, Բուհ իւլ
Գուտսըն սիզի իւզէրինէ նազըր թա'եին էյլէտիյի
29 պիւթիւն սիւրիւյէ մուգայյէտ օլուընըզ։ Զիրա պէն
պիլիրիմ քի՝ պէն այրըլտըգտան սօնկրա, արանըզա
ազղըն գուրտլար կիրիպ՝ սիւրիւյիւ էսիրկէմէյէճէք

30 տիր։ Վ'է քենաի արանըղտան տախի, շայկըտլերի
քենաի արգալարը սըրա չէբմէք իչուն, ֆասիտ շէյ-
31 լեր սեօյլէյէն աատմըէր ղուհուր էտեճէք տիր։ Պու
էճլտէն ույանըդ տուրընըդ. վէ իւչ սէնե կէճէ
կիւնտուզ հեր պերինիղե կեօղ եաշըյլե նասիհաթ
վէրմէքտէն ֆերաղաթ էթմէտիյիմի տեր խաթըր
32 էտինիդ։ Վ'է շիմտի, էյ պերատերլեր, սիղի Ալլահա
վէ անըն 'ինայէթինին քելամընա ըտմաըլարըմ, օլ
քի սիղի պինա էտիպ՝ ճիւմլե մուգատտէսլեր իլե
33 պերապեր սիղե միրաս վէրմէյէ գատիր տիր։ Չիչ
պիր քիմսէնին կիւմիւշիւնէ եա ալթունընա եա էս-
34 վապընա թամամ՝ էթմէտիմ, Քենաի իչթիյաճա-
թըմա վէ պէնիմ իլե պերապեր օլանլարա պու էշ-
լերին խըտմէթ էթտիյինի քենտինիդ պիլդիրսինիդ։
35 Պեօյլե էմեք վէրիպ՝ զա'իֆլերե իմտաա էթմէք,
վէ Բապպ Յիսուսըն՝ Վ'էրմէք ալմադաան պէյատե
միւպարեք տիր՝ տէտիյլ քելամը տեր խաթըր էթ-
մէք կէրեք իտիյինի սիղե հեր վէճհլե կէօսթէրտիմ։
36 Վ'է պու շէյլերի սեօյլէտիքտէն ասկրա՝ տիղ չէօ-
37 քիւպ ճիւմլէսի իլե պերապեր տուա'ա էյլէտի։ Վ'է
ճիւմլէսինտէն պիր չօդ աղլայըշ վադը՝ օլտուս, վէ
38 Պողոսըն պէյնընա սարըլըպ ան էօփտիւլեր։ Վ'է
խուսուսա՝ Եիւղիւմիս արթըդ կէօրմէյէճէքսինիդ՝
տէտիյլ սեօզտէն տօլայը պէյատեսիյլե միւքէտտեր
օլտըլար. պա'տէհու ան կէմիյէ գատար թէշէկի'
էթտիլեր։

ՊԱՊ 21

1 Վ'է պիղ անլերտէն այրըլըղտան ասկրա աչըլըպ,

տօղրու Գօս ատասընա, վէ էրթէսի կիւն Բօտօսա,
2 օրատան տախի փաթարայա կէլտիք։ Վ'է Ֆինի-
կիյէյէ կիտէճէք պիր կէմի պուլմաղլէ, պինիպ ա-
3 չըլտըդ։ Վ'է Գըպրըս կէօրիւնիւպ, ան ասլտա
պրագարադ, Սիւրիա թարաֆընա կիտիպ, կէմի
եիւքիւնիւ Սուրտա պօշալտաճադ օլտըղընտան՝ օ-
4 րայա չըգտըդ։ Վ'է շայկըտլերի պուլուպ՝ օրատա
եէտի կիւն գալտըդ. պունլար տախի Բուհրն վա-
սըլթասըյլէ Պողոսա՝ երուսաղէմէ չըգմա՝ տէրլեր
5 իտի։ Պիղ խէ օլ կիւնլերի կէչիրտիքտէն ասկրա,
չըդըպ հօլա րէվան օլտըղըմըզտա, ճիւմլէսի գաբը-
լար վէ չօճուղլար իլե պերապեր շէհրին տըշարը-
սընա տէկին պիղի թէշէկի' էտիպ, տէնիզ սահիլին-
6 տէ տիղ չէօքերէք տուա'ա էյլէտիք։ Վ'է պիր պի-
րիմիղ իլե վէտա' էթտիքտէն ասկրա՝ պիղ կէմիյէ
պինտիք, անլեր տէ քենաի մահալլերինէ 'ավաէթ
7 էթտիլեր։ Վ'է պիղ տէնիզ սէֆէրինի թէքմիլ է-
տերէք, Սուրտան փթօլէմախսէ վասըլ օլտըղըմըզ-
տա, պիրատէրլերի սէլամըյլըգ՝ պիր կիւն անլերին
8 եանլարընտա գալտըդ։ Վ'է պէղ [Պողոսըն րէֆիդ-
լերի] էրթէսի կիւն չըգըպ՝ Գայսէրիյէյէ կէլտիք.
վէ եէտիլերտէն օլան միւպէշշիր Փիլիպպոսըն խա-
9 նէսինէ կիրիպ՝ եանընտա գալտըդ։ Պունունն տախի
իչմամըէ սեօյլէյէն տէօրթ պաքիրէ գըզը վար իտի։
10 Վ'է պիղ օրատա խայլը վադըթ մէքս էտեր իքէն,
եէհուտիյէտէն Աղապօս իսմինտէ պիր փէյղամպեր
11 էնիպ, եանըմըզա կէլտի, վէ Պողոսըն գուշաղընը
այըպ քենաի էլլերի իլե այագլարընը պաղլայարագ՝
Պու գուշաղըն սահիպի օլան ատէմի եէհուտիլեր
երուսաղէմտէ պէյլէ պաղլայըպ՝ Թա'իֆլերը էլինե

թէսլիմ եաէճէքլէր տէյիւ Բաւհ իւղ Գուտս պույու-
12 րըր՝ տէտի։ Վէ պու շէյլէրի իչիթտիյիմիզտե,
պիզ վէ եէրլիլէր Երուսաղէմէ անըն չըգմամասընը
13 րէճա էյլէտիք։ Ամմա Պօղոս ճէվապէն՝ Ադլայըպ
գալպիմի գըրարագ նէ՞ էտիյօրսընըզ. զիրա պէն
Երուսաղէմտէ եալընըզ պաղլանմադա տէյիլ,
ամմա Բապպ Յիսուսըն իսմի իչիւն էօլմէյէ տախի
14 հազըր իմ՝ տէտի։ Վէ քէնտիսի գանմասընըզընտա,
պիզ՝ Բապպըն միւրատը օլսուն՝ տէյէրէք սիւքիւթ
15 էթտիք։ Վէ պու կիւնլէրտէն սօնրա հազըրլանըպ
16 Երուսաղէմէ չըգտըգ։ Վէ Գայսէրիյէտէն պա՛ղը
շայիրտլէր պիզիմ իլէ պէրապէր կէլիպ՝ պէյ էանընը-
տա միւասաֆիր օլաճաղըմըզ Մընասօն նամ էսքի
շայիրտ վէ Գըպրըսլը պիր ատէմէ կէօթիւրտիւլէր։
17 Վէ Երուսաղէմէ վասըլ օլտըղըմըզտա, պիրա-
18 տէրլէր պիզի մէսէրրէթլէ գապուլ էթտիլէր։ Վէ
էրթէսի կիւն Պօղոս պիզիմ իլէ պէրապէր Յակո-
բոսըն եանընա կիթտի. հէպ իհթիյարլար տախի
19 հազըր իտիլէր։ Վէ անլէրէ սէլամ վէրտիքտէն
սօնրա, քէնտի խըտմէթի վասըթասըլէ Ալլահըն
թա'ղիքլէր արասընտա իճրա էթտիյի շէյլէրի պի-
20 րէր պիրէր հիքայէ էյլէտի։ Անլէր տախի իչիթ-
տիքլէրինտէ, Բապպա համտ էտիպ՝ անա տէտիլէր
քի՝ Էյ պիրատէր, իմանտա կէլմիշ օլան նէ՛ գատար
պին Եհուտիլէր մէվճուտ օլտըղընը կէօրիւյօրսըն.
ճիւմլէսի տէ շէրի'աթըն ղայրէթինի չէքէրլէր։
21 Լաքին սէնին հագդընտա իչիթմիշլէր տիր քի սէն
թա'ղիքլէրին արասընտա օլան ճիւմլէ Եհուտիլէրէ՝
Էվլատընըզը խիթան էյլէմէյինիզ, վէ այինլէր իւղրէ
Հարէքէթ էթմէյինիզ՝ տէյէրէք, Մովսէստէն իր-

22 թիտատ էթմէլէրինի թա'լիմ էտէրսին, իմտի
նա՞սըլ օլաճագ. սէնին կէլտիյինի իշիտէճէքլէրին-
23 տէն էլպէթթէ խալգ ճէմ՛ օլաճագ տըր։ Պու
էճլտէն սանա շու տէյէճէյիմիզի իճրա էյլէ.
24 եանըմըզտա նէզրի օլան տէօրթ ատէմ վար. Պու
ատէմլէրի ալըպ՝ անլէր իլէ պէրապէր քէնտինկի
թաթհիր էտէրէք, պաշլարընը թըրաշ էթմէլէրի
իչիւն մասրաֆլարընը կէօր. ճիւմլէսի տախի սէնին
հագդընտա իչիթտիքլէրի շէյլէրին սալը օլմայըպ՝
քէնտինկ տախի շէրի'աթը հըֆզ էտէրէք հարէքէթ
25 էթտիյինի ակլայաճադլար։ Ամմա իմանա կէլմիշ
թա'իֆէլէր խուսուսընտա, պիզ մէքթուպ կէօն-
տէրէրէք պէյլէ պիր շէյ հըֆզ էթմէյիպ, անճագ
փութ գուրպանլարընտան վէ գանտան վէ պօղուլ-
մուշ նէհանէէն վէ զինատան իճթինապ էթմէլէրի-
26 նի միւնասիպ կէօրտիւք։ Ո զէման Պօղոս օլ ա-
տէմլէրի ալըպ՝ էրթէսի կիւն անլէր իլէ պէրապէր
թաթհիր օլունտըգտան սօնրա, պունլարըն հէր
պիրի իչիւն գուրպան թագտիմ օլունաճաղը վազ-
թա տէյին թաթհիր կիւնլէրինին իքմալընը խապէր
վէրէրէք հէյքէլլէ կիրտի։
27 Վէ օլ եէտի կիւն խիթամ պուլմագ իւզրէ ի-
քէն, Ասիալը Եհուտիլէր անը հէյքէլտէ կէօր-
մէքլէ, պիւթիւն խալգը թահրիք էտիպ՝ իւզէրինէ
28 էլ ուղատարագ, Էյ իսրայէլ, եարտըմ
էտինիլ. հէր եէրտե գավմ վէ շէրի'աթ վէ պու
մահալին 'ալէյհինտե ճիւմլէյէ թա'լիմ էտէն ա-
տէմ պու տըր. Հաթթա հէյքէլին իչինէ պիլէ
Նունանիլէր կէթիրիպ՝ պու մուգատտէս մահալի
29 նափաք էյլէտի՝ տէյիւ պաղըրըրլար իտի։ (Զիրա

պուհատան էվվել շէհրաէ անըն իլէ պէրապէր էվէ-
սոսլը Թրօֆիմոսը կէօրմիւշ օլմալարըլըյլէ, Պօղոս
անը հէյքէլին իչինէ կէթիրտի զանն էթտիլէր։)
30 Վ֊է պիւթիւն շէհր թահրիք օլուհնարագ, խալգ
գօշուշուպ՝ Պօղոսը թուվթարագ, հէյքէլտէն ար-
շարը չէքտիքլէրի կիպի՝ գափուլար գափհանը։
31 Անէլէր տախի գաթլինէ գատա էթմէքտաէ իլքէն, ա-
լայըն պինկ պաշրսընա՝ Պիւթիւն երուսաղէմ ալէթ
32 իւոթ օլտու՝ տէյիւ խապէր եէթիշտի։ Ո տախի ֆիլ
հալ 'ասքէրլէր իլէ եիւզ պաշըլար ալըպ՝ իւզէր-
լէրինէ գօշտու, վէ անլէր պինկ պաշը իլէ 'ասքէրի
կէօրտիւքտաէ, Պօղոսը տէօյմէքտաէն վազ կէչտիլէր։
33 Ո զէման պինկ պաշը հապլաշըպ անը թուվթատու,
վէ իքի զէնճիրլէ պաղլանմասընը էմր էտիպ՝ քի՛մ
իսկինի վէ նի՛ հաիմըշ օլտըղընը ատա՛ալ էյլէտի։
34 Վ֊է գալապալըգտա պա'ղընը շէյլէ վէ պա'ղընը
պէօյլէ պաղըրմալարըյլէ, կիւրիւլթիւտէն հա-
գիգաթ ը հալէ վագըֆ օլամհատըղընատան, անըն
35 գալ'ապա կէօթիւրիւլմէսինի էմր էթտի. Վ֊է նէր-
տիպանա կէչտիկինտէ՝ գալապալըղընն շիտաէթին-
36 տէն տօլայը 'ասքէրլէր անը կէօթիւրտիւլէր։ Զիրա
ճէմ՝ օլան գամ՝ Անը գալտըր, տէյիւ պաղըրա-
37 րագ, արտը սըրա կէլիրլէր իտի։ Վ֊է Պօղոս գալ'ա-
նըն իչինէ կէօթիւրիւլմէք իւզրէ իքէն, պինկ պա-
շըյա խիթապէն՝ Րուխսաթ վա՞ր մը քի սանա պիր
38 շէյ սէօյլէյէյիմ՝ տէտի։ Ո տախի՝ Եունանիճէ պի-
լի՞ր մի սին. սէն պուհատան մնէգատաէմ ֆէհատա չը-
գարըպ՝ պէրրիկէյէ տէօրթի պինկ նէֆէր Հայտուտ
39 կէօթիւրէն Մըսըրլը տէյի՞լ մի սին՝ տէտի։ Վ֊է
Պօղոս՝ Պէն Կիլիկիանըն մէշհուր շէհրի օլան Թար-

սուս եհալիսինտէն Եէհուտի իմ. վէ սանա բէճա
40 էտէրիմ՝ իլէն վէր, գավմա սէօյլէյէյիմ՝ տէտի։ Ո
տախի իլէն վէրտիքտաէն սօնրա, Պօղոս հէբտի-
պանատա տուրարագ՝ գավմա էլ իլէ իշարէթ էթտի.
վէ 'ապիմ սիւքիւթ օլտըգտա, 'Իպրանիճէ նուվթգ
իրատ էտէրէք՝ տէտի քի,

ՊԱՊ 22

1 Է֊յ պէրատէրլէր վէ փէտէրլէր, շիմտի սիզէ վէ-
2 րէճէյիմ ճէվապը տինկլէյինիզ։ Անլէր քէնտիլէրէ
'Իպրանիճէ նուվթգ իրատ էթտիյինի իշիթտիքլէ-
3 րինտէ տահա զիյատէ սիւքիւթ էթտիլէր։ Ո տա-
խի տէտի քի՝ պէն Կիլիկիատա վագը՝ Թարսուսատա
տօղմուշ, վէ ֆագաթ պու շէհրատէ Գամալիէլին
պայգլարընատա փէրվէրտէ օլմուշ Եէհուտի պիր
ատէմ իմ, վէ էճտատըն շէրի'աթընատա տիգգաթ-
լէ Թէրպիյէ օլունուպ՝ ճիւմլէնիզին պու կիւն օլ-
4 մըղը միսիլիւ, Աւլահ իչիւն ղայրէթլի իտիմ։ Վ֊է
էրքէքլէր իլէ գարըլարը պաղլայըպ հապսէտրա
Թէսլիմ էտէրէք պու Թարիգէ էօլիւմ տէրէճէ-
5 սինէ գատար Թէ'ատտի էյլէտիմ. Նասըլ քի
քահանան ի ա'զամ իլէ իխթիյարլարըն պիւթիւն
հէյ'էթի հագգընտա շէհատէթ էտէրլէր, չիւնքի
անլէրտէն պիրատէրլէրէ մէքթուպլար տախի ալըպ,
Տըմըշգատա պուլունանլարը տախի Թէքտիր օլուն-
մալարը իչիւն՝ պաղլը օլարագ երուսաղէմէ կէթէր-
6 մէք իւզրէ, օլ Թարաֆտա կիտիյօր իտիմ։ Վ֊է պէն
էօլտա կիտէր իքէն Տըմըշգա հագլաշըղընտա,
էօյլէ վագըթընատա անընգըզն էթրաֆըմտա սէմատան
7 'ապիմ պիր նուր լէմ'ան էյլէտի։ Վ֊է եէրէ տիւշ-

տիւմ, վէ պանա՝ Էյ Սաւուղ, Սաւուղ, պանա
նի՞չիւն Թէ'ատոի էակյօրսըն՝ տէյէն պիր սէտա
8 իչլեթտիմ։ Պէն տախի ճէվապէն՝ Էֆէնտի, սէն
քի՞մ սին՝ տէտիմ. օ տախի պանա՝ Պէն սէնին
Թէ'ատոի էյլէտիյին Նաղարէթլի Յիսուս իմ՝
9 տէտի։ Ամմա պէնիմ իլէ պէրապէր օլանլար նուբ-
բուս կէօրիւպ ղիյամէտիյլէ գօրգտըլար իսէ տէ,
10 պանա սէօյլէյէնին սէտասընը իչլեթտիէտիլէր։ Պէն
տախի՝ Եա, Բապպ, նէ՞ եափայըմ՝ տէտիմ. Բապպ
տախի պանա՝ Գալդ, Տըմըշգա կիթ, վէ օրատա
եափմանկ իչիւն Թա'եին օլունան շէյլերին ճիւմլէսի
11 սանա սէօյլէնիլէճէք տիր՝ տէտի։ Վէ օլ նուբրըն
ղիյասը սէպէպիյլէ կէօրէմէղ օլտըղըմտան պէնիմ
իլէ պէրապէր օլանլար էլիմտէն ԹուԹարագ, Տը-
12 մըշգա կիրտիմ։ Վէ օբոփա սաբին օլան ճիւմլէ
Եհօուտիլէրտէն հիւսն ի շէհատէթէ նա՞իլ օլմուշ
վէ շէրի'աԹ իւղրէ էհլ ի Թագվա Անանիա նամընը-
13 տա պիր սաէմ, Կէլիպ եանըմտա տուրարագ,
պանա՝ Սաւուղ պիրաէր, կէօղլէրինկ կէօրսիւն՝
14 տէտի. վէ պէն օլ սա'աԹտա անա պագտըմ։ Օ
տախի՝ Էֆտաադըմըզըն Ալլահը՝ քէնտի իրաէթինի
պիլմէք վէ օլ Սալիհի կէօրմէք վէ անըն աղզընտան
15 սէս իչլեթմէք իչիւն սէնի ինԹիխապ էյլէտի։ Զիրա
կէօրիւպ իչլեթտիյինկ շէհլէր հադդընտա ճիւմլէ ա-
16 տէտմլէրէ անըն շահիտի օլաճագսըն։ Վէ չիմտի
նի՞չիւն Թէ'էխխիւր էակյօրսըն. գալդ, վաՖԹիղ
օլ, վէ [Բապպըն] իամինէ տու'ա էտէրէք կիւնահ-
17 լարընկտան եըյգան՝ տէտի։ Վէ պէն Երուսաղէմէ
'ավռէԹ էտիպ հէյքէլտէ տու'ա էտէր իքէն, հալ ը
18 վէճատէ պուլունուպ՝ անը կէօրսիւմ. Օ տախի

պանա՝ Զապուդ օլ, վէ 'աճէլէԹէն Երուսաղէմտէն
չըդ, պիրա պէնիմ հադդըմտա շէհատէթինկի գա-
19 պու էԹմէյէճէքլէր՝ տէտի։ Պէն տախի՝ Եա
Բապպ, պէն սանա իման էտէնլէրի հապս էտիպ,
20 սինագոգլարտա տէօյմէքտէ օլտըղըմը, վէ սէնինկ
շէհիտին Ստեփաննոսըն գանը տէօքիւլիւր իքէն,
օրատա հազըր պուլունուպ՝ անըն գաթլինէ բիզա
վէրտիյիմի, վէ անը էօլտիւրէնլէրին լիպասլարընը
պէքլէմէքտէ օլտըղըմը քէնտիլէրի էյի պիլիրլէր՝
21 տէտիմ իսէ տէ, Պանա ճէվապէն՝ կիթ, պիրա պէն
սէնի ուզագ մահալլէ՝ Թա'իֆլէրէ իրսալ էտէ-
ճէյիմ՝ տէտի։

22 Վէ պու սէօզէ գատար անը տինկլէյիպ, եիւքսէք
սէսլէ՝ Պու միսիլլիւ ատէմի երը եիւղիւնտէն գալ-
տըր, պիրա եաշամասը ճա'իզ տէյիլ տիր՝ տէտիլէր։
23 Իմտի անլէր պաղրըշարագ, լիպասլարընը աթըպ
24 հավլույա Թօղ սաչտըդլարը սըրատա, Պինկ պաշը նէ
սէպէպտէն տօլայը 'ալէյհինէ պէօյլէ պաղրըշտըդլա-
րընը ակլամագ իչիւն Գամէլյէլ իսԹինԹագ օլուն-
սուն՝ տէյէրէք գալ'անըն իչինէ կէօԹիւրիւլմէսինի
25 էմր էյլէտի։ Վէ անը գայըշլարլէ կէրիպ պաղլատըգ-
լարընտա, Պօղոս օրատա տուրան եիւզ պաշըյա՝
Րօմալը վէ ղայրի մահքիւմ պիր ատէմի տէօյմէք սի-
26 ղէ ճա'ի՞զ մի տիր՝ տէտի։ Եիւզ պաշը տախի պու-
նու իչիԹտիքտէ, կիտիպ՝ Նէ էտէճէյինկ [տիգգաթ
էյլէ], պիրա պու ատէմ Րօմալը տըր՝ տէյիւ պինկ
27 պաշըյա խապէր վէրտի։ Պինկ պաշը տախի Պօղոսի
եանընա կէլիպ, անա՝ Սէն Րօմալը՞ մը սըն, պանա
28 սէօյլէ՝ տէտիքտէ, Իվվէթ՝ տէտի։ Վէ պինկ պաշը
ճէվապէն՝ Պէն պու հիմայէթ խԹիյազընը պիր

չօգ ապչէ իլէ էհինտիմ՝ տէտի. ֆագաթ Պողոս
29 պէն հէման օ հալթէ տօղարըմ՝ տէտի։ Պունուն իւ-
ղէրինէ անը իսթինթագ էտէճէք օլան քիմսէլէր
տէր՝ադադ անըն եանընտան չէքիլտիլէր. վէ պին
պաշը անըն Իօմալը օլարդընա ակեահ օլարդընտա՝
անը պաղլատըդը իչուն գօրգտու։
30 Վ է էրթէսի կիւն ԵՀՈՒտիլէր Թարաֆընտան
նէ իչուն իթթիհամ օլունտըդընըն հագիգաթընը
պիլմէք իսթէմէէլ, անը [պաղլատընտան] չէօղիւպ՝
պաշ քեահինլէր իլէ պիւթիւն մկլէթ մէճլիսինին
կէլմէսինի էմր էտէրէք, Պողոսը էնտիրիպ՝ Հու-
ղուրլարընա կէթիրտի։

ՊԱՊ 23

1 Վ է Պողոս մկլէթ մէճլիսինէ ատիդաթլէ նազար
էտիպ՝ էյ պիրատէրլէր, պէն պու կիւնէ տէյին
Աստուծ Հուղուրընտա քիւլլիյէն զամիր ի խալիսլէ
2 հարէքէթ էյլէտիմ՝ տէտի։ Վեահինին ի ա'զամ Ա-
նանիա տահի անըն եանընտա տուրանլարա՝ աղ-
3 ընա վուրմալարընը էմր էթտի։ Ո զէման Պողոս
անա՝ էյ պատանալը տիվար, աէնի Աստուծ վուրա-
ճագ տը. սէն շէրի'ամ մուճէպինճէ պէնի մու-
հաքէմէ էթմէյէ օթուրուր իքէն, խիլաֆ ը շէր' օ-
լարագ, պանա վուրմալարընը՞ մը էմր էտիյօրսըն՝
4 տէտի։ Վ է եանընտա տուրանլար՝ Աստուծն քեա-
հինին ի ա'զամընա՞ մը շէթիմ էտէրսին՝ տէմէլէրիյլէ,
5 Պողոս՝ էյ պիրատէրլէր, անըն քեահին ի ա'զամ
իսկինին պիլմէյօր իտիմ. ղիրա՝ Գավմընկըն րէ'իսինէ
քէօթիւ սէօյլէմէյէսին՝ տէյիւ մուհարրեր տիր՝
6 տէտի։ Վ է Պողոս անլէրին պիր գրամը սատուգին-

լէր վէ տիկէրի ֆէրիսիլէր օլարդընը պիլմէքլէ, մէճ-
լիսատ՝ էյ պիրատէրլէր, պէն ֆէրիսի օղլու ֆէրիսի
իմ. դըյամէթ իւլ էմվաթըն իւմիտինտէն տօլայը
մուհաքէմէ օլունույօրըմ՝ տէյիւ նիտա էթտի։
7 Վ է պունու սէօյլէտիյինտէ՝ ֆէրիսիլէր իլէ սատու-
գիլէր արասընտա միւնազա'ա զուհուր էտիպ՝ ճիւմ-
8 հուր իքի ֆըրգա օլտու։ Ջիրա սատուգիլէր՝ Գըյա-
մէթ վէ մէլէք վէ րուհ եօգ տըր՝ տէրլէր. ֆագաթ
9 ֆէրիսիլէր իքիսինի տէ իգրար էտէրլէր։ Վ է պէօյիւք
կիւրիւլթիւ վուգու՝ պուլտու, վէ ֆէրիսիլէր թա-
րաֆընըն 'իւլէմասը գալգըպ՝ Պու սատէմտէ պիր
քէօթիւլիւք պուլմայօրըդ. ամմա էյէր անա պիր
րուհ եա պիր մէլէք սէօյլէտի իսէ, [Աստահ գարշը
ճէնք էթմէյէլիմ՝] տէյէրէք վիւնազա'ա էտէրլէր
10 իտի։ Վ է չօգ վէլվէլէ վուգու'ընտա Պողոս անլէր
թարաֆընտան փարէլէնիր տէյիւ պին պաշը խավֆ
էթմէսինլէ, էնիպ անլէրին իչլէրինտէն անը գափըպ՝
գալ'ալա կէթիրմէլէրինի 'ասքէրէ էմր էթտի։
11 Վ է էրթէսի կէճէ Րապպ անըն եանընտա տու-
րուպ՝ էյ Պողոս, ճէսուր օլ, ղիրա Երուսաղէմտէ
պէնիմ հագդըմտա շէհատէթ էթտիյինկ կիպի, Ր օ-
մտատա տահի էօյլէ շէհատէթ էթմէլիսին՝ տէտի։
12 Վ է կիւնտուզ օլարդտա՝ ԵՀՈՒտիլէրտէն պա'զըսը
իթթիֆագ էտէրէք, Պողոսը էօլտիւրմէյինճէ պիր
շէյ եէյիպ իչմէյէճէյիզ՝ տէյիւ քէնտիլէրինի լա'նէթ
13 ալթընա գօտըլար։ Վ է պու եէմինլէ իթթիֆագ
14 էտէնլէր գըրգ քիշիտէն զիյատէ իտի։ Վ է պունլար
պաշ քեահինլէրին վէ իհթիյարլարըն եանընտա կի-
տիպ՝ Պողոսը էօլտիւրմէյինճէ հիչ պիր շէյ թաթ-
մայաճաղըզ՝ տէյիւ քէնտի քէնտիմիզի 'ազիմ լա'-

15 Նէթ ալթընա գօտըգ. վէ շիմտի սիզ միլլէթ մէճ-
լիսի իլէ պէրապէր անըն հագդընատա օլան շէյլէրի
վէյատէ տիգդաթլէ թէֆթիշ էթմէք պէհանէսիյլէ
եարըն եանընըզա աշադը կէթիրսին՝ տէյիւ պինկ պա-
շըչա խապէր վէրինիզ. պիզ տախի օ վասըլ օլմազ-
տան էվվէլ՝ անը էօլտիւրմէյէ հաղըր ըզ՝ տէտիլէր։
16 Ամմա Պօղոսըն հէմշիրէ զատէսի պուս հիլէյի իշիթ-
մէքլէ, վասըպ գալ'այա կիրերէք Պօղոսա խապէր
17 վէրտի։ Պօղոս տախի եիւզ պաշըլարընն պիրինի
եանընա չաղըրըպ՝ Պու ճիվանը պինկ պաշըչա կէօ-
թիւր, զիրա անա պիր իֆատէսի վար տըր՝ տէտի։
18 Ո տախի անը ալըպ պինկ պաշըչա կէօթիւրերէք՝
Մահպուս Պօղոս պէնի չաղըրըպ՝ Պու ճիվանընն
սանա իֆատէսի օլտըղը իչիւն, եանընկա կէթիրմէմի
19 րէճա էյլէտի՝ տէտի։ Պինկ պաշը տախի անը էլինս-
տէն թուլթուպ թէնհա պիր մահալէ չէքիլտի, վէ՝
Պանա վէրէճէյինկ խապէր նէ՞ տիր՝ տէյիւ սու՛ալ
20 էյլէտի։ Ո տախի՝ եէհուտիլէր Պօղոսըն հագդընատա
տահա տիգդաթլէ պիր շէյ թէֆթիշ էթմէք պէ-
հանէսիյլէ, անը եարըն միլլէթ մէճլիսինէ էնտիրէ-
սին՝ տէյիւ սանա րէճա էթմէյէ իթթիֆագ էթ-
21 տիլէր. Ամմա սէն անլէրէ բազի օլմայասըն. զիրա
պունլարտան՝ անը էօլտիւրմէյինճէ եէյիպ իչմէմէյէ
քէնտիլէրինի լա'նէթ ալթընա գօմուշ դըրգտան
զիյատէ ատէմ անը փուսուտա պէքլէյօրլար. վէ
շիմտի հաղըր պուլուննարագ, սէնին էմրինէ մուն-
22 թազըր տըրլար՝ տէտի։ Իմտի պինկ պաշը օլ ճիվանա՝
Պու շէյլէրի պանա պէյան էթտիյինի քիմնէյէ
սէօյլէմէ՝ տէյիւ թէնպիհ էթտիքտէն սոկրա, անը
սալը վէրտի։

23 Վէ եիւզպաշըլարտան իքի քիչի չաղըրըպ՝ կէճէ
սա'աթ իւչտէ Գայսէրիյէյէ կէթմէք իւզրէ, իքի
եիւզ փիյատէ վէ եէթմիշ սուվարի վէ իքի եիւզ
24 մըզրաղը հազըրլայընըզ. վէ Պօղոսը պինտիրիպ
սէլամէթլէ վարի փելիքսէ կէօթիւրմէլէրի իչիւն,
25 հայվանլար տախի թէտարիք էտինիզ՝ տէտի։ Վէ
26 պէր վէճճ ի սաթի պիր մէքթուպ եազըը։ Գըլատու-
տիօս Լիսիաս՝ տէվվէթլու վարի փելիքսէ սէլամ
27 էտէր։ Պու ատէմ եէհուտիլէր թարաֆընտան
թութուլուպ էօլտիւրիւլմէք իւզրէ իքէն, Րօմալը
օլտըղընը էօյրէնտիյիմտէ, 'ասքէր իլէ եէթիշիպ անը
28 դուրթարտըմ։ Վէ անըն հագդընատա էթտիքլէրի
շիքայէթին սէպէպինի անկլամագ մազսատիյլէ անը
29 անլէրին միլլէթ մէճլիսինէ էնտիրտիյիմտէ, Գաթլէ
եա զէնճիրէ միւսթահագդ պիր ճիւրմիւ օլմայըպ՝
անճագ քէնտի չէրի'աթլարընա միւթե'այլըգ մէս'է-
լէլէրտէն տօլայը անտէն շիքայէթ օլունտուղընը
30 անկլատըմ. Վէ եէհուտիլէրին պու ատէմէ հիլէ
թէրթիպ էտէճէքլէրի պանա պէյան օլունմազլէ,
անը տէր հալ սանա կէօնտէրտիմ, վէ տա'վաճը-
լարա տախի անընն 'ալէյհինտէ օլան շէյլէրի սէնին
հուզուրընտա իֆատէ էթմէլէրինի էմր էթտիմ.
'Աֆիյէթտէ օլունըզ։
31 Օվ վագըթ 'ասքէրլէր քէնտիլէրէ էմր օլունտուղը
վէճճ իւզրէ, Պօղոսը ալըպ կէճէլէյին Անթիփաթ-
32 րիսէ կէօթիւրտիւքտէն սոկրա, Իրթէսի կիւն անընն
իլէ պէրապէր կիթմէք իչիւն, սուվարիլէրի պրագըպ՝
33 գալ'այա 'ավտէթ էթտիլէր։ Պունլար տախի Գայ-
սէրիյէյէ վասըլ օլուպ՝ մէքթուպը վալիյէ Թէլիմիք
34 Պօղոսը տախի անա թագտիմ էթտիլէր։ Վալի

տախի Ղէբնուպը օգուտուպ հանկը էյալէթտէն ոլ-
տըղընը սուռալ էթտի. վէ Կիլիկիատան օլտըղընը
35 ակլամադլէ, Տա'վաճըլարըն տախի կէլտիքտէ սէնի
ահինկէրիմ՝ տէյիպ, Հերովդէսին սերայընտա հըֆզ
օլունմասընը էմր էթտի։

ՊԱՊ 24

1 Վէ պէշ կիւնտէն սոնրա՝ քեահին ի ա'զամ Անա-
նիա, ինթիւյարլար վէ Թերթուլլոս Նամընտա պիր
խաթիպ ըէֆագաթընտա պուլունարագ՝ էնտի. վէ
պունլար Պօղոս 'ալէյհինտէ վարկիյէ շիքեայէթ էթ-
2 տիլէր։ Ո տախի չաղրըլտըգտա, Թերթուլլոս ինթ-
թիհամա պաշլայրագ՝ Էյ տէվլէթլու փելիքս, պիզ.
սէնին վասըթանըլէ չօգ սելամէթ նա'իլ օլտըղըմըզ
Հալտէ, վէ սէնին Թէտպիրինլէ պու միլլէթին ու-
3 մուրը Թանըիմ օլունտըղընտան, Հէր զէման վէ
մէքէանտա քեմալ ի Թէշէքքիւրլէ գապուլ էտէ-
4 րիզ։ Լաքին սէնի զիյատէ Թա'ճիզ էթմէմէք
իչիւն, րէճա էտէրիմ՝ պիզի լութֆէն պիր ազ տին-
5 լէյէսին։ Զիրա պիզ պու ատէմին էնլ ի ֆէսատ,
վէ տիւնեատա օլան ճիւմլէ Եհուտիլէր արասընտա
սեպեպ ի ինթիլալ, վէ Նասրանի ֆըրգասընըն պիր
6 րէ'իսի օլտըղընը պուլտըգ. Վէ հաթթա հէյքէլի
պիլէ նափաք էթմէյէ չալըշտըղընտա, անը Թուռ-
տըգ վէ քէնոի շէրի'աթըմըզ մուճէպինճէ մուհա-
7 քէմէ էթմէք իսթէտիք իսե տէ, Պին պաշը Լիսիաս
էէթիշիպ՝ ճէպը ի 'ադիմլէ էլիմիլտէն ալարագ,
8 Տա'վաճըլարընըն սէնին Թարաֆընտա կէլմէկլէրինի
էմր էթտի. սէն տախի իսթինթագ էթմէքլէ՝ անը

ինթիհամ էթտիկիմիզ շէյլէրին ճիւմլէսինէ վա-
9 կըֆ օլա պիլիրսին՝ տէտի։ Եհուտիլէր տախի՝ Պու
շէյլէր պէօյլէ տիր՝ տէյէրէք Թաստիգ էթտիլէր։
10 Պօղոս տախի՝ Սէօյլէ տէյիս վալինին՝ քէնտիսինէ
իշարէթ էյլէմէսի իւզէրինէ, ճէվապ վէրէրէք տէտի
քի՝ Չօգ սէնէտէն պէրու սէնին պու միլլէթին հա-
քիմի օլտըղընկը պիլտիկիմտէն, պանա միւթէ'ալլիգ
շէյլէրէ քեմալ ի խօշնուտիյլէ ճէվապ վէրիրիմ.
11 Զիւնքի պէն 'իպատէթ էթմէք իչիւն երուսաղէմէ
չըգալըտան պէրու օն իքի կիւնտէն զիյատէ օլմա-
12 տըղընա վագըֆ օլա պիլիրսին։ Վէ պէնի նէ հէյ-
քէլտէ, նէ սինագօղլարտա, նէ տէ շէհրտէ պիր
քիմսէ իլէ միւպահէսէ էթմէքտէ, եաթօտ խալգը
13 պաշըմա Թօփլամագտա պուլտըլար։ Վէ շիմդի պէ-
նի իթթիհամ էթտիքլէրի շէյլէրին իսպաթընա գա-
14 տիր տիր տիյիլլէր տիր։ Ամմա սանա պունու իգրար է-
տէրիմ քի՝ պունլարըն ֆըրգա տէտիքլէրի Թարիգ
մուճէպինճէ, Թէվրաթ իլէ փէյղամպէրլէրտէ մու-
հարրեր օլան շէյլէրին ճիւմլէսինէ իման էտէրէք,
15 էճատտըմըն Աստընընա 'իպատէթ էտէրիմ. Վէ
քէնտիլէրին տախի մունթազըր օլտըգտըրը միսիլլիս,
կէրէք սալիհլէրին վէ կէրէք ֆասըգտըրըն էմնէթ-
տան գըյամ էտէճէքլէրինի Աստահան իւմիտ է-
16 տէրիմ։ Պունա պինա'էն հէր վագըթ Աստընն վէ
ինսանըն 'ինտինտէ խալիս ղամիրե մալիք օլմաղա
17 ճէհտ էտէրիմ։ Վէ չօգ սէնէ կէչտիքտէն սոնրա՝
միլլէթիմէ սատտագա վէ Աստա թագտիմէլէր թագ-
18 տիմ էթմէք իչիւն կէլտիմ. Վէ պու սըրատա պա'զը
Ասիալը Եհուտիլէր պէնի հէյքէլտէ գալապալըգ,
եաթօտ վէլվէլէ իլէ օլմայըգ՝ ամմա թաթհիր օլուն-

19 մըշ պուլտըլար՝ վ֊է պուռնլար՝ 'ալէյհիմտե պիր տե-
յէճէքլէրի օլսա իտի, հուզուրըննա կելիպ շիքեայէթ
20 էթմէլի իտիլէր։ Եախօտ պու Հազըր պուլտուռան-
լար՝ պէնիմ արալարըննտա տուրուպ՝ պէն պու կիւն
պիղին թարաֆըննըզտան դըյամէթ իւլ էմնլաթտան
21 տօլայը մուհաբէմէ օլունուպ՝ տէյիւ, Նիտա
էթտիյիմ պու պիր սէօզտէն ղայրի, միլլէթ մէճ-
լիսի հուզուրըննտա իքէն, պէնտե նէ՛ դապահաթ
22 պուլտըգլարըննը սէօյլէսինլէր։ Վ֊է փելիքս [պու շէյ-
լէրի իչնէտիյինտե] պու թարիդ Հադգընտա մա'-
լիւմաթ ը քեամիլէսի օլտըղընտան՝ պինդ պաշը Լի-
սիաս էնտիյի ղէման տա'վանըդը թահդիդ էտերիմ՝
տէյիպ, անլէրի վադթ ը ախերե թա'լիդ էյլէտի։
23 Վ֊է Պօղոսը թահթ ը մուհաֆազասընա ալըպ՝ անա
միւտա'ատե վէրմէքլէ, անըն տօսթլարըննտան քէն-
տինե խըտմէթ էթմէք, եախօտ եանընա կէլմէքտէն
քիմսէյի մէն՝ էթմէմէսինի եիւզ պաշըյա թէնպիհ
էթտի։

24 Վ֊է պիր գաչ կիւն սօկրա փելիքս Եէհուտի պու-
լունան ղէվճէսի Տրուսիլլա իլէ կելիպ՝ Պօղոսը կէ-
թիրտէրէք, անը Քրիստոսա օլան իման խուսուսընտա
25 տա տինկլետի։ Ո տախի սալահ վէ զապթ ը նէֆս
վէ կելէճէք ճէզատան պահս էտեր իքէն, փելիքս
ղէյատէսիյլէ գօրգուպ՝ Շիմտիլիք կիթ, վագթըմ
օլուրսա սէնի եինէ չաղըրըրըմ՝ տէյիւ ճէվապ վէր-
26 տի։ Պունուն իլէ պէրապեր Պօղոս թարաֆընտան,
[սալը վէրիլմէսի իչիւն] քէնտինէ ադէչ վէրիլիր մէ՛-
մուլիյլէ՝ անը չօդ տէֆ՛ա կէթիրտիպ անըն իլէ
27 սէօյլէշիր իտի։ Լաքին իքի սէնէ թէմամ օլտըգտա՝
փելիքսին եէրինէ փօրքիոս փեստոս նասապ օլունուպ,

փելիքս՝ Եէհուտիլէրին խաթըրընը խօշ էթմէք մագ-
սէտիյլէ՝ Պօղոսը մահպուս պրագտը։

ՊԱՊ 25

1 Ի մտի փեստոս վիլայէթէ վասըլ օլուպ, իւչ կիւն
2 սօկրա Գայսէրիյէտեն Երուսաղէմէ չըգտը. Վ֊է
քեահին ի ա'զամ իլէ Եէհուտիլէրին միւ'թէպէ-
բանը Պօղոս 'ալէյհինտե շիքեայէթ էտիպ՝ րէճա է-
3 տերէք, Անըն Երուսաղէմէ ճէլպի իչիւն միւսա'ատե
թալէպ էյլէտիլէր. քէնտիլէր իսկ անը եօլտա էօլ-
4 տիւրմէք իչիւն տուղագ գուբուլյօրլար իտի։ Լաքին
փեստոս ճէվապէն՝ Պօղոս Գայսէրիյէտե թահթ ը
մուհաֆազատտա պուլունուպ, քէնտիսի տաիի եա-
դընլարտա օրտայա կիտէճէկլինի պէյան էտերէք,
5 Արանըզտան մուդթէտիր օլանլար պէնիմ իլէ պէ-
րապեր էնիպ, օլ աստէմտե պիր գապահաթ վար
6 իսկ, անը իթթիհամ էթսինլէր՝ տէտի։ Վ֊է եանա-
լարընտա օն կիւնտեն զէյատե էյլէնտիքտեն սօկրա
Գայսէրիյէյէ էնտի. վ֊է էրթէսի կիւն մահքէմէտե
7 օթուրուպ՝ Պօղոսըն կէթիրիլմէսինի էմր էյլէտի։ Ո
տախի կէլտիկինտե, Երուսաղէմտեն էնէն Եէ-
հուտիլէր անըն էթրաֆընտա տուրուպ՝ Պօղոսըն
'ալէյհինտե իսպաթընա գատիր օլմատըգլարը չօգ
8 վ֊է աղըր շիքեայէթլեր էթտիլէր իսկ տե, *Ո տա-
խի՝ Պէն նէ Եէհուտիլէրին շէրի'աթընա վ֊է նէ հէյ-
քելե վ֊է նէ տե Գայսէրէ գարշը պիր ճիւրմտե պու-
9 լունտըմ՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի։ Լաքին փեստոս
Եէհուտիլէրին խաթըրընը խօշ էթմէք մագսէտիյլէ,

*Պ՝ղ՝ը՝ Պօղոս

Պօղոսա ճէվապ վէրիպ՝ Սէն երուսաղէմէ չըգէպ պու շէյլէր իչուն պէնիմ հուզուրըմնա օրատա
10 մուհաքէմէ օլմագ իսթի՞ր մի սին՝ տէտի։ Պօղոս տախի՝ պէն Գայսէրին մահքէմէսինատ տուրույորըմ, պուրատա մուհաքէմէ օլունմագլըղըմ կէրէք տիր. սէնին տախի փէք էյի պիլտիկին կիպի՝ Եհուտիլէրէ
11 հիչ պիր հադդսըղըդ էթմէտիմ։ Ձիրա էյէր հադդսըղըդ վէ գաթլէ մուստահագդ պիր շէյ իշլէմիշ իսէմ, էօլմէքտէն իմթինա՝ էթմէմ. ամմա էյէր պունլարըն՝ 'ալէյհիմոտ շիքեայէթ էթտիքլէրի շէյլէրին ա՛լը եօգ իսէ, հիչ պիր քիմսէ պէնի անլէրէ
12 թէսլիմ էտէմէզ. Գայսէրէ բէ՛ք' ի տա՛վա էտէրիմ՝ տէտի։ Ո ղէմանի փեատոս մէճլիս իլէ մուղաքէրէ էթտիքատէն սօկրա՝ Գայսէրէ բէ՛ք' ի տա՛վա էթտինի, Գայսէրէ կիտէճէքսին՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի։
13 Վէ պիր գաչ կիւն մուրուրինատէն սօկրա, փեատոսը թէպրիք էթմէք իւզրէ՝ Աղրիփփաս մէճլիք իլէ
14 պէրնիգէ Գայսէրիյէ վասըլ օլտու։ Վէ օրատա պիր չօգ կիւնլէր էյլէնտիքլէրինատ, փեատոս Պօղոսըն մատաէսինի մէճլիյէ իֆատէ էտիպ տէտի՝ քի՝ փեղիքսին մահպուս պրագտըղը պիր ատամ վար
15 տըր. Պու ատէմին հադդըննա՝ պէն երուսաղէմտէ իքէն Եհուտիլէրին պաշ քեահինլէրի իլէ իհթիյարլարը անտէն տօլույը պաննա 'արզ ը շիքեայէթ էտիպ՝ անըն 'ալէյհինատ հիւքմ թալեպ էթտիլէր։
16 Պէն տախի՝ Միւտտա' ի 'ալէյհ' միւտտա'իլէր իլէ եիւգ եիւզէ պուլունուպ՝ շիքեայէթլէրինէ ճէվապ վէրմէյէ միւսա'ատէ օլմույընճա, պիր քիմսէյի դաթլէ թէսլիմ էթմէք Րօմալըլարըն 'ատէթի տէյիլ
17 տիր՝ տէյիւ անլէրէ ճէվապ վէրտիմ։ Պունուն իւ-

ղէրինէ անլէր պուրույա պէնիմ էլէ վասըլ օլտըգլարընատա, թէ՛ էխիւբ էթմէյէրէք էրթէսի կիւն մահքէմէտէ օթուրուպ՝ օլ ատէմին կէթիրիլմէսինի էմր
18 էթտիմ։ Վէ տա'վաճըլարը հուզուրտա անըն հադդընատա պէնիմ դըյտս էթտիյիմ պիր շիքեայէթ
19 էթմէտիլէր։ Ֆագաթ քէնտի տիյանէթլէրինէ վէ Պօղոսըն՝ Տիրի տիր տէտիյի Յիսուս նամընատա վէֆաթ էթմիշ պիր քիմսէյէ տա՛իր անըն 'ալէյհին-
20 տէ պա'զը մէ՛ելէլէրի վար իտի։ Վէ պէն պու մէ՛ելէլինին հալլընատա թէրէտտուտ էթտիյիմտէն, քէնտիսինէ՝ երուսաղէմէ կիտիպ պու շէյլէրատէն տօլույը օրատա մուհաքէմէ օլմագ իսթի՞ր մի սին՝
21 տէտիմ։ Վէ լաքին Պօղոս Ավղուսթոսըն հիւքմիւնէ պրագըլմագ իւզրէ, բէ՛ք' ի տա՛վա էթտիյինատ, պէն անը Գայսէրէ կէօնտէրինճէյէ տէյին հըֆզ օլունմասընը էմր էթտիմ։ Վէ Աղրիփփաս փեատոսա՝
22 Պէն քէնտիմ տախի պու ատէմի տինլէմէյէ արզու էտիյորըմ՝ տէտիքտէ, Եարըն անը տինլէրսին՝ տէտի։
23 Էրթէսի կիւն Աղրիփփաս իլէ Պէրնիգէ քէմալ ը իհթիշամլէ կէլիպ՝ պինկ պաշըլար վէ շէհրին րիճալ ու քիպարը իլէ պէրապէր տիվանխանէյէ կիրտիքտէն սօկրա, փեատոսըն էմրի իւզէրինէ Պօղոս կէթիրիլ-
24 տի։ Վէ փեատոս տէտի քի՝ Էյ մէլիք Աղրիփփաս, վէ պիպիմ իլէ հազրը պուլունան ճիւմլէ րիճալ, պունուս կէօրիւյորսընըզ. Եհուտիլէրին պիւթիւն ճիւմհուրը երուսաղէմտէ վէ պուրատա եանըմնա կէլիպ, պունուն հագդընատա՝ Արթըգ սաղ դալմասը
25 ճա՛իզ տէյիլ տիր՝ տէյիւ չաղըրըրլար իտի. Լաքին պէն անըն դաթլէ մուստահագդ պիր շէյ էթմէտիյինի անլույույպ, քէնտիսի տախի Ավղուսթոսա

բէքի' ի տա'վա էթոխինատէն՝ անը կէօնտերմէյէ
26 հիւքմ էթիմ։ Ամմա անըն հադդընատա էֆէնտիմիզէ եազաճագ պիր թահդիդ օլունմըշ չէյիմ օլմատըղընատան, անը սիզին հուզուրընըզա վէ պախատա, էյ մելիք Աղրիփփատ, սէնին հուզուրընա կէթիրտիմ, քի իսթինթագ օլունտըդատան սօնրա,
27 պիր եազաճաղըմ օլա։ Զիրա պիր մահպուս կէօնտերիպ՝ 'ալէյհինտէ օլան շիքեայէթլերի տախի պէյան էթմէմէք պանա նամա'գուլ կէօրիւնիւր։

ՊԱՊ 26

1 Վ է Աղրիփփատ Պողոսա՝ ֆէնտին իչիւն սէյլէմէյէ ատնա իլի վար՝ տէտիքտէ, Պողոս էլինի ուզատըպ
2 ճէվապ վերէրէք, էյ մելիք Աղրիփփատ, եհոուտիլեր թարաֆընատան շիքեայէթ օլունտըղըմ շէյլերին ճիւմլէսի հադդընատա, պու կիւն սէնին հուզուրընատա ճէվապ վերէճէյիմտէն քէնտիմի պախթաար
3 'ատտ էտէրիմ։ Խուսուսա քի եհոուտիլերին հէփ այինլերի իլէ մե'էլէլերինէ վազըֆ սըն. պու սէպէպտէն պէնի սապրլէ տինլէմէնիզի րիճա էտէրիմ։
4 Իպթիտատտէն երուսաղէմտէ միլլէթիմին արասընատա սէպավէթիմտէն պէրու նասըլ եաշատըղըմը եհ-
5 հոուտիլերին ճիւմլէսի պիլիրլեր։ Զիւնքի (չէհատէթ էթմէք իսթէրլեր իսկ) տինիմիզին էն տիգգաթլը ֆըրգասընա կէօրէ ֆէրիսի եաշատըղըմը էվվելտէն
6 պէրու պիլիրլեր։ Վ է պէն շիմտի Ալլահ Թարաֆընատան էճատատըմըզա վէրիլիպ օն իքի սըղթըմըզըն տախի կէճէ կիւնտիւզ տէվամ իւզրէ 'իպատէթ էտէրէք նա'իլ օլմաղա իւմիտ էթմէքտէ օլտըղ-

լարը վա'տըն իւմիտի իչիւն մուհաքէմէ օլունմագ
7 իւզրէ տուրույօրըմ. Պէն օլ իւմիտ իչիւն եհոուտիլեր Թարաֆընատան շիքեայէթ օլունույօրըմ, էյ
8 մելիք Աղրիփփատ։ Ալլահըն էմէլթը իհէտա էյլէմէյի նի՞չիւն 'ինտինիզտէ ինանըլմազ շէյ 'ատտ օլունուր։
9 Վ ագա'տ պէն քէնտիմ Նազարէթլի Ցիսուսըն իսմինէ մուխալիֆ փէք չօղ շէյլեր էթմէք պանա վա-
10 ճիպ իտիյի ղաննընատա իտիմ։ Պունու տախի երուսաղէմտէ իճրա էտիպ՝ պաշ քեահինլերտէն Թավէսիյէ ալարագ, մուգատտէսլերտէն նիչէլերինի հապսխանէլերտէ հապս էտիպ՝ գաթլ օլունտըգլա-
11 րընատա պէն տախի րէյ վէրտիմ։ Վ է ճիւմլէ սինաղօղլարտա չօղ տէֆ'ա անլերէ 'ազապ էտիպ՝ քիւֆր էթմէյէ իճպար էտէր իտիմ. վէ 'ալէյհլէրինէ ղայէթլէ հիտատէլէնէրէք՝ թա էճնէպի շէհր-
12 լերէ տախի թէ'ատտի էտէր իտիմ։ Վ է պու սըրատտա պաշ քեահինլեր Թարաֆընատան վէրիլէն Թավսիյէ վէ մէ'մուրիյէթլէ Տըմըշգա տախի կիտէր իքէն;
13 էյ մելիք, եօլտա էյլէ վագըթ՝ սէմատան պէնիմ վէ եօլտաշլարըմընէ էթրաֆընատա կիւնէշին զիյասընատան 'ազիմ պիր նուր լէմ'ան էթմիշ կէօրտիւմ։
14 Վ է ճիւմլէմիզ եէրէ տիւշիւպ՝ 'իպրանի լիսանընատա՝ էյ Սաւուղ, Սաւուղ, պանա նի՞չիւն թէ'ատտա՝ էյ Սաւուղ, Սաւուղ, պանա նի՞չիւն թէ'ատտի էտիյօրսըն. սանա իւկէնտերիլէրէ գարշը տէփ-
15 տէք կիւճ տիր՝ տէյիւ պանա սէօյլէյէն պիր սէտա իչիթտիմ։ Պէն տախի՝ Էֆէնտի, սէն քի՞մ սին՝ տէ-
16 տիյիմտէ՝ Պէն սէնին թէ'ատտի էթտիյին Ցիսուս իմ։ Լաքին գալգ, այագ իւզէրի տուր. զիրա կէօրտիւիւկ վէ սանա կէօրիւնէճէյիմ՝ շէյլերէ սէնի մէ'մուր վէ շահիտ թա'եին էթմէք իչիւն, սանա

17 կէօրիւնտիւմ, վ֊է սէնի պու գավմտան վէ թա'ի-
18 ֆէլէրտէն գուրթարմաղըմ. վ֊է պահա իման էթ-
մէլէրիյլէ, կիւնահլարըն 'ափվընա վէ մուգաատէս-
լէր արասընտա նասիպէ նա'իլ օլմալարը իչիւն,
կէօզլէրինի աչըպ ղուլմէթտէն նուրա, վէ Շէյթա-
նըն թէաալլիւթիւնտէն Ալլահա բիւճու' էթտիրմէք
իւզրէ՝ սէնի շիմտի անլերէ իրսալ էտէրիմ՝ տէտի։
19 պինա'էն 'ալէյհ, էյ մէլիք Աղրիփփաս, սէմավի
20 բիւյայա էթա'ալթսըղ օլմատըմ. ֆագաթ թէվֆիկ
էտիպ Ալլահա բիւճու' էտէրէք թէվֆիկէյ լայըղ
'ամէլլէր իշլէմէլերի իչիւն՝ էվվելա Տրմբղդըն վէ պո'-
պէհո- երուսաղէմին էհալիսինէ վէ պիւթիւն ենէ-
հուտիյէ տիյարընա վէ թա'իֆէլերէ վա'զ էթտիմ։
21 պու սէպէպլէրտէն ենէհուտիլէր պէնի հէյքէլտէ
22 թուէթուզ՝ գաթլիմէ սա'յ էթտիլէր։ Նիհայէթ
Ալլահըն 'ափընա մաղհար օլարադ պու կիւնէ տէյին
պադի իմ, վէ քիւչիւյէ վէ պէզիւյէ շէհատէթ է-
տէրէք, փէղամպէրլէրին վէ Մովսէսին վադը՝ օլա-
23 ճաղընը խապէր վէրտիքլերի շէյլերտէն, ենա'նի Մէ-
սիհին էլէմ չէքէճէյի, վէ էմնաթտան էն էվվել
դըյամ էտիպ՝ գավմա վէ թա'իֆէլերէ նուր թէպ-
շիր էտէճէյինտէն մա'տա հիչ պիր շէյ սէզլէտիյիմ
եօգ տըր՝ տէտի։
24 վ֊է ճէվապ վէրէրէք պու շէյլերի սէզլէտիյինտէ,
փեատոս եիւքսէք սեալէ՝ էյ Պողոս, չըլըրըլյօրսըն.
չօգ օղումադ սէնի տէվլիյէ տիւչար էտիյօր՝ տէտի։
25 Ո տախի՝ էյ տէվլէթլու փեատոս, չըլըրմայօրըմ,
ամմա հագիգաթ վէ 'ագլ ը սէլիմ սէօզլերի սէզ-
26 լէյօրըմ։ Զիրա մէլիք պու շէյլերէ վադըֆ օլմադըղ,
հուղուրընտա ճէսուրանէ սէզլէյօրըմ, չիւնքի պու

շէյ պիր քէօշէտէ վադը' օլմատըղընտան, գըյաս
էտէրիմ՝ քի պու շէյլերին հիչ պիրի պիլէ անա կիպլի
27 տէյիլ տիր։ Էյ մէլիք Աղրիփփաս, փէղամպէրլէրէ
28 ինանը՞ր մը սըն. ինանտըղընը պիլիրիմ՝ տէտի։ Վ֊է
Աղրիփփաս Պողոսա՝ պէնի խրիսթիյան օլմաղա
29 ճիւզ'ի իգնա' էտիյօրսըն՝ տէտի։ Պողոս ոսախ՝
Ֆեա՛շքի Ալլահ վէրէ իտի, ճիւզ'ի վէ քիւլլի, եա-
լընըղ սէն տէյիլ, պէլքի պու կիւն պէնի տինլէյէն-
լէրին ճիւմլէսի տախի, շու պէնտէրտէն մա'տա,
հէման պէնիմ օլտըղըմ կիպի օլա իտիլէր՝ տէտի։
30 Վ֊է [պունու սէզլէտիյի կիպի] մէլիք իլէ վալի
վէ Պէրնիդէ վէ անլեր իլէ պէրաբեր օթուրանլար
31 գալգտըլար։ Վ֊է պիր թարաֆա չէքիլտիքլէրինտէ
պիրիպիրի իլէ՝ Պու ատամ դաթլէ եա պէնտէրէ
միւսթահագդ հիչ պիր շէյ իշլէմէյօր՝ տէյիւ սէզ-
32 լէշիրլեր իտի։ Աղրիփփաս տախի փեատոսա՝ Պու
ատամ գայսէրէ րէֆ' ի տա'վա էթմէմիշ օլսա
իտի, սալը վէրիլէ պիլիր իտի՝ տէտի։

ՊԱՊ 27

1 Վ֊է տէնիղտէն Իթալիայա կիթմէմիզ մուգաբրեր
օլտըգտա, Պողոսը վէ տիկէր պա'զը մահպուսլարը
Ավգուսթոս Թագուրընըն Յուլիոս նամ պիր եիւզ
2 պաշընընա թէսլիմ էթտիլեր։ Վ֊է Ասիա թարաֆ-
լարընտան կիթմէք իւզրէ, Իարէմիթլի պիր կէմիյէ
պինիպ վէ Սէլանիքտէն օլան Մաքեաոնիալը Արիս-
թարքոս պիղիմ իլէ պէրաբեր օլարադ՝ աչըլըպ,
3 Էրթէսի կիւն Սայտայա վասըլ օլտըգ, վէ Յու-
լիոս Պողոսա լինսանիյէթլէ մու'ամէլէ էտէրէք,

խեթիրահաթ էչիւն, տօսթլարընըն հանընա կլեթ-
4 մեսինէ բուխսաթ վէրտի։ Վէ օրատան այրըլըպ՝
բիւղկեաը մուխալիֆ օլմադըէ, Գըպրըսըն ալթ թա-
5 րաֆընատան կէչիպ, կիլիկիա վէ Փամֆիլիա տէնի-
զինին օրթասընատան կէչէրէք, Լիգիատա վագը՝
6 Միրայա կէլտիք։ Վէ եիւզ պաշը օրատա իթա-
լիայա կիտէճէք Իադէնտերիւէլի պիր կեմի պու-
7 լուպ, պիղի անա պինտիրտի։ Վէ պիր չօդ կիւնլէր
աղըր աղըր կիտիպ կիւճլէ Գնիտոսըն դուրպինէ
եէթիշմիյիմիզտե բիւղկեաը պիղի պրագմատըղըն-
տան կիրիտին ալթ թարաֆընատան Սալմոնա էօ-
8 նիւտէն կիտէրէք, Անը կիւճլէ կէչիպ, կիւղել
լիմանլար տէնիլէն պիր մահալէ կէլտիք, պուտունի
գուրպինտե Լասայա նամ պիր շէհր վար իտի։
9 Վէ խայըր ղէման կէչտիքտէն սօնրա, օրուճ
վագթը հալա կէչմիշ օլտըղընատան, արթըդ տէնիզ
ակֆէրի մուխալաթարալը օլմադըէ, Պօղոս անդերե
10 նասիհաթ էտիպ, Էյ սաէմլեր, պու տէնիզ սէ-
ֆէրինին հալընըդ եիւքէ վէ կեմիյէ տէյիլ, պէդ
քի քենտի ճանլարընմըզա տախի մէշագգաթիը վէ
չօդ ղարարըը օլաճաղընը կէօրիւյօրըմ՝ տէտի։
11 Ամմա եիւզ պաշը կեմիճին ըէ՛իսի իլէ սահիպինէ
Պօղոսըն սէօզլէրինատէն ղէյատե իթթիմատ էթտի։
12 Վէ օը լիման դըշլամագ իչիւն միւնասիպ օլմատը-
ղընատան, էքսէրիսի՝ կիրիտին ճէնուպտա վէ ղարպ ի
չիմալա պագտան Ֆինիքս լիմանընա դըշլամագ իչիւն
վասըը օլա պիլիրիզ՝ տէյիւ օրատան տախի աչըը
13 մաղա րեյ վէրտիլէր։ Վէ պիր հավաշ լօտոս է-
սիպ՝ մագսէտլէրինէ էրտիլէր ղանընըյլէ, գալդըպ
14 կիրիտին գըյըըընատան կէչէյօրլար իտի։ Ամմա պիր

աղտատ սօկրա անա գարշը Էվրօգլիտօն տէնիլէն
15 պիր շիտտէթլի բիւղկեար ղուհուր էթմէքըէ, կէմի
պիրտէն գափըլտը, վէ օրատյա կիտէմէտիյինատէն,
անը քէնտի հալինէ պրագըպ՝ սիւրիւքըէնիյօր ի-
16 տիք։ Վէ Գլաուտա նամ պիր քիւչիւք ատանըն
ալթընա սըղընարագ, սանտալը կիւճլէ զապթ էթ-
մէյէ մուգթէտիր օլուպ իչէրի ալտըգտան սօկրա,
17 Զարէլէր գուվլանարագ՝ կէմիյի ալթընատան գու-
շատըլտը, վէ սըղա տիւշմէք գօրգուսըյլէ եէը-
18 քենի էնտիրիպ էօյլէ սիւրիւքըէնիրլէր իտի։ Վէ
շիտտէթլի ֆուրթունատա պուլունտըղմըզտան,
19 էրթէսի կիւն եիւքիւ տէնիզէ ատթըլտը։ Վէ իւ-
չիւնճիւ կիւնտե քենտի էլլէրիմիզլէ կէմիյինի թա-
20 գըմլարընը ատթըդ։ Վէ չօդ կիւնլէր նէ կիւնէշ
նէ եըլտըզտըր կէօրիւնիւպ՝ շիտտէթլի ֆուրթունա
տախի իւղէրիմիզէ պատմադըէ, արթըդ նէճաթ
պուլմամըղընը իւմիտի քիւլլիյէն դաթ՝ օլունպատ։
21 Վէ չօդատան պէրու ատ դալմըշ օլմալարըյլէ Պօ-
ղոս օրթալարընատա տուրուպ՝ Էյ սաէմլեր, ֆիլ
վագը՝ պէնիմ սէօյլէտիյիմի տինլէյէրէք, պու մէ-
շագգաթ վէ ղարարա օղրամամագ իչիւն կիրիտ-
22 տէն այրըլմամալը իտինիղ։ Ամմա շիմտի սիզէ նա-
սիհաթ վէրիրիմ քի՝ միւսթէրիհ օլասընըղ. զիրա
սիզտէն հիչ պիրի թէլէֆ օլմայըպ՝ անճագ կեմի
23 Ըէլէֆ օլաճագ տըր։ Զիրա սահիպիմ վէ մա՛պու-
տըմ օլան Ալլահըն մէլեյի պու կէճէ հանըմտա
24 տուրուպ, Էյ Պօղոս, գօրգմա, Գայսէրին հուզուս-
ընատա տուրմանկ լազըմ տըր. վէ իշթէ Ալլահ սէ-
նին իլէ պէրապէր կէմիտե օլանլարընն ճիւմլէսինի
25 սանա պաղըշլամըշ տըր՝ տէտի։ Պունունի իչիւն,

էյ աաէմլէը , միւսթէրիհ օլուռըղ, պիրա հէմման
պանա սէօյլէնիլմիյի վէճհ իւղրէ վադը՝ օլաճաղը-
26 նա պէն Ալլահա ԷԹիմսաա էաէրիմ. Անճադ պիր-
աատայա տիւշմէմիղ լազըմ տըր՝ տէտի ։
27 Վէ օն տէօրտիւնճիւ կէճէ օլտըգտա՝ Աարիա
տէնիզինտէ սիւրիւքլէնմէքտաէ իքէն, կէճէնին եա-
րըսընտաա կէմիճիլէը պիր գարայա եապլաշտըդլարընը
28 զանն էԹտիլէը ։ Վէ իսգանտիլ աԹըպ եիրմի գու-
լաճ պուլտըլար. վէ պիր ազ իլերի վարըպ վէ թէք-
29 բար աԹըպ օն պէշ գուլաճ պուլտըլար ։ Վէ գա-
յալըդա տիւշմէք գօրգուսըյլէ, գըչտան տէօրԹ
լէնկէր ամըպ կիւնտիւղ օլմասընը արզու էԹտի-
30 լէը ։ Վէ կէմիճիլէը կէմիտէն գաչմադ մադսէմիլլէ,
պաշտան լէնկէրլէը ամտմադ պէհտնէսիլլէ սանտալը
31 տէնիզէ էնտիրտիքլէրինտէ, Պօղոս եիւղ պաշըյա
վէ 'սաքէրլէրէ՝ էյէր պունլար կէմիտէ գալմազսա,
32 սիզ նէճաթ պուլամազսընըզ տէտի ։ Ո զէման 'սա-
քէրլէը սանտալըն իփլէրինի քէսիպ՝ անը պրագտը-
33 լար ։ Վէ սապահ օլմադ իւղրէ իքէն՝ Պօղոս ճիւմ-
լէսինէ Թ'սամ էԹմէլէրինի ըէճա էաէրէք՝ Պու
կիւն օն տէօրԹ կիւն տիր, պէքլէյիպ՝ հիչ պիր շէյ
34 եէմէյէրէք, աճ գալմընըզ. Պու էճլատէն Թ'սամ
էյլէմէնիպի ըէճա էաէրիմ, զիրա պու սիզին նէճա-
Թընըզ իչհն տիր. չհնդէ պիրինիզին պաշընտան
35 պիր գըլ տիւշմէյէճէք տիր՝ տէտի ։ Վէ պէօյլէ տէ-
յէրէք էքմէք ալըպ քեաֆֆէսինին էօնիւնտէ Ալլա-
հա շիւքը էԹտի, վէ փարչըլէյիպ եէմէյէ պաշլատը ։
36 Վէ ճիւմլէսի միւսԹէրիհ օլուպ՝ քէզալիք Թ'սամ
37 էԹտիլէը ։ Վէ պիղ կէմիտէ ճիւմլէմիղ իքի եիւղ
38 եէԹմիշ ալԹը քիչի խալք ։ Վէ Թ'սամտան տօղ-

տըգլարընտա, պուղտայը տէնիզէ ամարադ կէ-
միյի Թախֆիֆ էԹտիլէը ։
39 Վէ կիւնտիւղ օլտըգտա՝ օղ եէրի Թանըմայըպ,
ֆադամէ սահիլի օլան պիր քէօրֆէզ կէօրմէլէրիյլէ,
էյէր միւմքին օլուրսա կէմիյի օրայա սէվգ էԹմէյի
40 միւրսաա էԹտիլէը ։ Վէ լէնկէրլէրի քէսիպ տէնիզէ
պրագտըլար. վէ տիւմէնլէրին պաղլարընը չէօզիւպ
եէլքէնի ըիւղկեարա գալտըրարադ, սահիլէ տօղ-
41 րու կիտիյօրլար իտի ։ Վէ իքի Թարաֆտան տէնի-
զին գավուշտըղը պիր մահալէ տիւշիւպ կէմիյի
օԹուրԹտըլար. վէ պաշը սավլանարադ, գըմըլ-
տանմադ օլտու. գըչ իսէ տալղալարընն շիտտէԹին-
42 տէն տաղըլըյօր իտի ։ Վէ մահպուսլարտան պիրի
եիւղիւպ ֆիրար էԹմէմէսի իչհն, 'սաքէրլէր անլէրի
43 գաԹլ էԹմէյէ մէշվէրէԹ էԹտիլէը իսէ տէ, Եիւղ
պաշը Պօղոսը գուրԹարմադ իսԹէմէքլէ, անլէրի
պու նիյէԹտէն մէն՝ իլէ, եիւղմէք պիլէնլէրին եվ-
44 վէլա աԹըպըպ գարայա չըգմալարընը, Պագիլէրի
տախի՝ քիմի ԹախԹալաբ, քիմի տէ կէմինին պա'զը
փարչալարը իւղէրինտէ չըգմալարընը էմր էԹտի. վէ
պու վէճհլէ ճիւմլէսի սալիմէն գարայա չըգտըլար ։

ՊԱՊ 28

1 Վէ սալիմէն չըգտըգլարընտա, օղ տտանըն իսմի
2 ՄալԹա իսխինի անկլատըլար ։ Վէ պարպարլար
պիղէ ֆէվգ էլ 'սաաէ միւրիւվվէԹ կէօսԹէրտիլէը,
շէյլէ քի եաղան եաղմուր վէ սօղուդ սէպէպինտէն
3 աԹէչ եադըպ ճիւմլէմիղի գապուլ էԹտիլէը ։ Վէ
Պօղոս չօգ չալը տէվշիրիպ աԹէչ իւղէրինէ գօտը-
ղընտա, սըճադտան պիր էնկէրէք չըգըպ՝ անըն է-
4 լինէ եափըշտը ։ Վէ պարպարլար ճանավարը անըն

ելինտէն սարդըլմըշ կէօրտիւքլէրինտէ, պիրի պիրինէ՝ Պու սաէմ էլպէթթէ գաթիլ օլմալը սըր քի
տէնիլտէն գուրթուլսուս իսէ տէ, 'սաուալէթ անը
5 եաշամազա պրագմասը՝ տէրլէր իսի։ Ո տախի ճաՆաավարը աթէչէ սիլքիպ՝ պիր զարար կէօրմէսի։
6 Անլէր անըն շիշէճէյինէ վէ եախօա անսըղըն էօլիս տիւշէճէյինէ պէքլէտիլէր իսէ տէ, պիր չօգ պէքլէտիքտէն սօկրա՝ անա պիր զարար օլմասըղընը
կէօրտիւքլէրինտէ, զանընլարընտան տէօնիւպ՝ իլահ
7 տըր՝ տէտիլէր։ Վէ սաանընն պէօյիւլիս պուլսունան փօպլիօս նամ քիմսէյինն օլ ճիվարլարտա չինփիլիքլէրի պուլսունմազլէ՝ պիզի գապուլ էտիպ իւչ կիւն
8 միւրիւվվէթլէ միւսաֆիր էյլէտի։ Վէ փօպլիօսըն փէտէրի հիւմմա իլէ գանըլը իսհալէ թուրթուլարագ՝
եաթմագտա իքէն, Պօղոս եանընա վարսը, վէ
տու'ա էտէրէք, էլլէրինի անըն իւզէրինէ գօմազլէ
9 անա շինֆա վէրսի։ Վէ պու վագը'ա իւզէրինէ սաաստա պուլսունան սա՞իր խասթալար տախի կէլիպ
10 շինֆա պուլսուրլար իսի։ Անլէր տախի պիզէ զիյատէսիյլէ իքրամ էթտիլէր, վէ կիտէճէյիմիզ վագըթ
պիզէ լազըմ օլան շէյլէրի թէտարիք էթտիլէր։
11 Վէ իւչ այ սօկրա՝ օլ սաաստա գըշլամըշ վէ 'ալէքսանտրի Տիօսքուրի օլան իսքէնտէրիյէյի պիր կէ-
12 միյլէ ակըլսըգ։ Վէ Սիրագուսայա վասըլ օլուպ՝
13 իւչ կիւն գալսըգ։ Օրատան տախի տօլաշարագ, Րէճիումա վասըլ օլուպ՝ պիր կիւն սօկրա լօտօս
14 էամէքլէ, իքինճի կիւն փութիօլիյէ կէլմիք։ Վէ օրատա պա'ղը պիրատէրլէր պուլսըգ, անլէր սաէխի եանլարընտա եէտի կիւն գալմամըզը րէճա էթ-
15 տիլէր, վէ պէօյլէճէ Րօմայա կէլմիք։ Օրատան տա-

խի պիրատէրլէր խապէրիմիզի ալսըգլարընտա, պիզի իսթիդպալ իչիւն թա Ափփիոս պազարընա վէ Իւչ
խանըսարա տէյին չըգսըլար. վէ Պօղոս անլէրի կէօրտիւյիւնտէ, Ալլահա շիւքր էտիպ ճէսարէթլէնտի։
16 Վէ Րօմայա կէլտիյիմիզտէ, եիւզ պաչը մահպուսալարը սէրտարա թէսլիմ էթտի. Պօղոսա իսէ քէնտինի հրճիզ էտէն 'ասքէր իլէ պըրճա իգամէթ
17 էթմէյէ բուխսաթ վէրիլտի։ Վէ իւչ կիւն սօկրա, Պօղոս եէհուտիլէրին միւ'թէպէրանընը տա'վէթ էյլէտի. վէ անլէր ճէմ՝ օլսըգտա, անլէրէ՝ Էյ պիրատէրլէր, պէն գավմա, եախօա էճատաւրմըզըն ատինլէրինէ մուխալիֆ պիր շէյ էթմէմիշ օլսըգըմ
հալտէ, Երուսաղէմտէն Րօմալըլարըն էլլէրինէ մահ-
18 պուս օլարագ թէսլիմ օլունսըմ։ Պունլար տախի պէնի իսթինթագ էտիպ՝ պէնտէ գաթլէ միւսթահգ հիչ պիր սեպեպ պուլսունմատըղընա մէպնի
19 ոալը վէրմէք իսթէտիլէր։ Լաքին եէհուտիլէր մունխալէֆէթ էթտիքլէրինտէ, հէր նէ գատար միլլէթիմին 'ալէյհինտէ շիքեայէթ էտէճէք պիր շէյիմ եօք իսի իսէ տէ, Գայսէրէ րէֆ'իտա'վա էթմէյէ մէճ-
20 պուր օլսըմ։ Իմտի պու սեպեպտէ մէպնի կէօրիւշիւպ՝ սէօյլէշմէք մէրամըյլէ սիզի տա'վէթ էթտիմ. պիրա Իսրայիլին իւմիտի իչիւն պու զինճիրլէ պաղլը
21 իմ՝ տէտի։ Անլէր տախի անա՝ Պիզ սէնին հագդընտա նէ եէհուտիյէտէն մէքթուպ ալսըգ, նէ տէ պիրատէրլէրտէն պիրի կէլիպ՝ սէնին հագդընտա պիր քէօթիւ շէյ խապէր վէրմիշ եա սէօյլէմիշ տիր,
22 Լաքին նէ էֆքէարտա օլսըղընը սէնտէն իչիթմէք իսթէրիզ. պիրա հէր եէրտէ պու ֆըրգայա մուխալէֆէթ էտիլտիյի մա'լիւմիւմիւզ տիր՝ տէտիլէր։

23 վ֊է անա պիր կիւն Թա'եին էտիպ՝ չօդ քիմնելը
էանընա՝ մէսքէնինէ կէլտիլը. վէ սապահտան ոդ-
շամա գոտար Մուհէմին Թէվրաթը իլէ փէյղամ-
պէրլէրտէն Յիսուա միւԹէ'ալլըդ շէյլէր Հադդըն-
տա անլէրի իլդամ էտիպ, մէլէքիւԹ Ուլլահ տա'իր
24 շէհատէԹ էտէրէք՝ անը պէյան էտէր իտի։ վ֊է
սէօյլէնիլէն շէյլէրէ պա'պըլըրը ինանըպ՝ պա'պըլըրը
25 ինանմատըլար։ վ֊է պիրի պիրի իլէ իԹԹիֆաղ էԹ-
մէյիպ՝ տաղըլմազ իւղրէ իքէն, Պօղոս պիր սէօղ
սէօյլէտի. եա'նի՝ Րուհ իւլ Գուտս Եասյի փէյղամ-
26 պէր վասըԹասըլլէ էճտատըմըղա խիԹապէն, Պու
դավմա կիԹ, վէ տէ քի՝ Իչիմիզդէքի-
նիզ, ամմա անլամայաճագաբնըղ, վէ պագարագ
27 պագաճագաբնըղ, ամմա կէօրմէյէճէքսինիզ։ Չիրա
պու դավմըն գալպի ղալիղ օլուպ՝ գուլագլարըլլէ
աղըրճա իշիտիրլէր, վէ կէօզլէրինի տախի գոփատը-
լար, օլմայա քի կէօզլէրիյլէ կէօրուպ՝ վէ գուլաղ-
լարըլլէ իշիտէրէք, գալպէն ֆէհմիէ բիւճուա էտէ-
լէր, պէն տախի անլէրէ շինֆա վէրէյիմ՝ տէյէրէք
28 էյի պուլյուրտում։ Իմոի սիղէ մա'լիւմ օլսուն քի՝
Աւլահըն խէլսաը Թա'ԹֆէլէրէՀ իրսալ օլունտու,
29 անլէր տախի տինլէյէճէքլէր տիր։ վ֊է պու շէյլէ-
րի սէօյլէտիքտէն սօնրա՝ ԵՀՀուտիլէր պիրի պիրի
իլէ չօդ միւսահէպէ էտէրէք կիԹապիլէր։
30 վ֊է Պօղոս իսԹիճար էԹտիյի խանէտէ Թէմամ
իքի աէնէ իգամէԹ էտէրէք, էանընա կէլէնլէրինի
31 ճիւմլէսինի գապուլ պիրլէ, ՄէլէքիւԹ Ուլլահը
վա'ղ էտէրէք, Րասպ Յիսուս Քրիստոպա միւԹ'ալ
լըդ շէյլէրի պիլա մանի՛ վէ քէմալ ը ճէսարէԹլէ
Թա'լիմ էտէր իտի։

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՐՕՄԱԿԸԼԱՐԱ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Յիսուս Քրիստոսըն դուլլու Պօղոս՝ բէսուլ օլմագ
2 իւղրէ տա'լէԹ, վ֊է Աւլահըն պէշարէԹինէ Թախ-
3 սիս օլունմըշ օլուպ, Օլ պէյ֊ըԹի՛ քի ճէսէտ ճի-
հէԹիյլէ ԴաւիԹ նէսլինտէն օլուպ՝ գուսուսիյէԹ
րուհու ճիհէԹիյլէ էմվաԹատան պիլ գըյամ,
գուվվէԹլէ Իսն Ուլլահ պէյան օլունան քէնտի
Օղլու Բագպըմըղ Յիսուս Քրիստոս Հադդընտա,
4 Աւլահ մուգատտէս քիԹապլարտա փէյղամպէրլէրի
վասըԹասըլլէ մուգատտէմա վա'տ էյլէմիշ տիր.
5 Աբալարընտա Յիսուս Քրիստոսըն տա'լէԹիսի
6 պուլունտուղընըղ, ճիւմլէ միլլէԹլէր արասընտա
իսմի իչիւն իմանա իԹա'ատ օլունմագ իւղրէ, ա-
նըն Թարաֆընտան 'ինայէԹ վէ րէսալէԹ ալտըդ.
7 Սիղ Աւլահըն Րօմտարա պուլունան ճիւմլէ սէվկիւ-
լիւլէրինէ, վէ մուգատտէս օլմագ իւղրէ տա'լէԹ
օլունանլարա՝ փէտէրիմիղ Աւլահ վէ Բագպ Յիսուս
Քրիստոս Թարաֆընտան 'ինայէԹ վէ սէլամէԹ
օլսուն։
8 Իվվէլա ճիւմլէսինիղ իչիւն Յիսուս Քրիստոս վա-

սբթասբյլէ Ալլահըմա չիւբը էտէրիմ քի՝ իմանը-
9 նըդ պիւթիւն տիւնեայա շայը՝ օլմուշ տըր. Զիրա
Օղլընըն պէշարէթինաէ բուհըմլէ խըտմէթ էթ-
10 տիյիմ Ալլահ պանա շահիտ տիր քի, Ալլահըն
իրաէթիյլէ 'ադըպէթ թարաքընըդա կէլմէք-
լիյիմ միւէյասէր օլա տէյիւ տա՛իմա տու՛ալարըմնա
նիյազ էտիպ՝ ֆէրաղաթ էթմէյէրէք սիզի եաա է-
11 տէրիմ։ Զիւնքի սիզի կէօրմէյէ իչթիյադըմ վար,
թա քի սէպաթընըդ իչիւն սիզի պիր բուհանի
12 մէվկիպէյէ նա՛իլ էտէյիմ. Եա՛նի սիզինն վէ պէ-
նիմ օլուպ՝ պիրի պիրիմիզէտ պուլունան իմանլէ սի-
13 զինն իլէ պէրապէր միւթէեէլլի օլայըմ, Լաքին, էյ
պիրաաէրլէր, չիմոիյէտէք մէն՝ օլունտըմ իսէ տէ,
սա՛իր թա՛իֆէլէր արսաընտա օլտըղը կիպի, սիզինն
արանըղտա տախի պիր մահսուլըմ օլմադ իւզրէ՝
թարաֆընըդա կէլմէյէ տէֆ՛աթլէ միւրատ էյլէ-
14 տիյիմի պիլմէմէինիզի իսթէմէմ, Պէն Եուհանիլէրէ
վէ պարպարլարա, 'ալիմլէրէ վէ ճահիլլէրէ պօրճլու-
15 իմ, Փէզալիք էլիմտէն կէլտիյի գաատար սիզէ;
եա՛նի Թօմատա պուլունանլարնա տախի պէշարէթի
16 թէպշիր էթմէք իչիւն հազըր ըմ, Զիւնքի [Բրիս-
տոսըն] պէշարէթինաէն տօլայը ութանմամ, զիրա
հէր իման էտէնէ, էվվէլա Եէհուտիյէ հէմ տէ
Եունանիյէ խէլաա իչիւն Ալլահընն գուվվէթի տիր,
17 Զիրա անըն վասթասբյլէ Ալլահընն էճոլ էյլէտիյէ
ասլահ, եա՛նի իմանտաան օլան ատոլտ իման իչիւն
քէշֆ օլունմըշ տըր. Նիթէքիմ՝ Սալիհ իմանլէ
եաշայաճադ տըր՝ տէյիւ մուհարրէր տիր։
18 Զիրա հազիդաթը հազդսըղըզէլէ ալը գոյան ա-
տէմլէրինն հէր ֆըսգը վէ հազդսըղըղը իւզէրինէ

19 Ալլահընն ղազապը սէմատան քէշֆ օլունուր։ Զիրա
Ալլահ հազդընտա պիլինմէսի միւմքինն օլան շէյլէր
անլէրտէ զահիր տիր. չիւնքի Ալլահ անլէրէ իզհար
20 էյլէմիշ տիր։ Զիրա կէօրիւնմէյէն սբֆէթլէրի,
եա՛նի էպէտի գուտրէթի վէ Ուլուհիյէթի 'ալէմ
խալղ օլունալըտան պէրու իշլէրի վասըթասբյլէ
տէրք օլունարագ աշիքտարէ կէօրիւնիւր, շէյլէ
21 քի անլէր մա՛ղուր օլամնաղլար։ Զիւնքի Ալլահը
պիլտիքլէրի հալտէ, Ալլահա վաճիպ օլան մէճմ
ու շիւքրիւ էթմէյիպ, անճագ քէնտի ֆիքրլէրինն-
տէ պէթալէթէ տիւչար օլարագ՝ ֆէհմսիզ դալդ-
22 լէրի գարարտը։ 'Ալիմ իչ՝ տէրլէր իքէն ահմագ
23 օլտըլար։ Վ՝է ղէվալտէն միւնէզզէհ օլան Ալլահընն
ճէլալինի ղէվալ պուլան ինսան վէ գուշլար վէ
տէօրթ այագլըլար վէ հայէրաթ սուրէթինին միւ-
24 շահէհէթինէ թէպտիլ էթտիլէր։ Պու էճլէտէն
Ալլահ տախի անլէրի՝ դալդլէրինին շէհվէթլէրիյլէ
ճէսէտլէրինի արալարընտա բէզիլ էթմէք իչիւն՝
25 նափաքլիյէ թէսլիմ էյլէտի. Անլէր քի Ալլահընն
հազիգաթընը եալանա թէպտիլ էտէրէք, մախ-
լուգա խալիգատէն զիյատէ իհթիրամ վէ 'իպատէթ
էթտիլէր. Օ իլ էլ էպէտ միւպարէք տիր։ Ամին։
26 Պու սէպէպտէն Ալլահ անլէրի գապիհ հավէսլէրէ
թէսլիմ էյլէտի. զիրա անլէրինն նիհասը տախի
թապի'ի իսթի'մալը թապի'ատա մուխալիֆ օլանա
27 թէպտիլ էթտիլէր։ Փէզալիք էրքէքլէր տախի նի-
սանընն թապի'ի իսթի'մալընը թէրքլէ՝ քէնտի շէհ-
վէթլէրինտէ պիրի պիրի իլէ դէզդէշմ՝ էրքէք էրքէք
իլէ ֆահշիյաթ իշլէյէրէք, նէֆսլէրինտէ քէնտի
զէլալէթլէրինէ լայըգ օլան ճէզայա նա՛իլ օլտըլար։

28 Վ֊է պիկկիլերինաէ Աւլահըն պուլունմասընը մագ-
պուլ թուրմասըգլարընաան, Աւլահ տախի լայըզ
օլմայան չէյլերի իշլեմէք իւղրէ անլերի նամագ-
29 պուլ ղիհնէ թէսլիմ էյլեսէ. Շէյլէ քի անլեր
հեր տիւրլիւ հադդսըզըգտաան, գինա վէ քէօթիւ-
լիւք վէ թամա՝ վէ շէրարէթտէն տօլու, վէ հա-
սէտ վէ գաթլ վէ նէղա՝ վէ հիլէ վէ քէմլիքլէ
30 մէմլու տըրլար, Ղամմաղ, ղըյպէթ էտիճի, Աէ
լահա պուղղ էտիճի, շէթմ էտիճի, մաղրուր,
31 միւֆթէխիր, մուճիտ ի շէրը, վալիտէյնէ էթա՝ատ-
սըզ, Ֆէհմիդ, ՝ահտ պօղուճըլար, մէվէտտէթ-
սիզ, միւսալէհէ գապուլ էթմէզ, վէ մերհամէթ-
32 սիզ տիրլեր. Վ֊է պու միսիլլիւ շէյլերի իշլէյէն-
լերին էօլիւմ միւսթահագդ օլսըգլարը հագդըն-
տա օլան հիւքմ Ռէլլահը պիլտիքլերի հալտե,
պու շէյլերի քէնտիլեր իշլէտիքտէն պաշգա, իշ
լէյէնլերէ տախի բիզա վէրիրլեր։

ՊԱՊ 2

1 Պինա՛էն ՝ալէյհ, էյ հիւքմ էտէն ատէմ, հեր
քիմ իսէն, մա՝ղուբ օլամազսըն. չինքի ղայրիյէ
հիւքմ էթտիյինգ շէյտե քէնտի ՝ալէյհինգե հիւքմ
էթմիշ օլուրսըն. դիրա սէնքի հիւքմ էտիյօրսըն,
2 հէման օ շէյլերի իշլերսինե։ Ամմա պու կիսգի շէյլերի
իշլէյէնլերը ՝ալէյհինէ Աւլահըն հիւքմիւ հադիգաթ
3 իւղրէ օլսըգըն պիլիրսիզ՝ էյ պու կիսգի շէյլերի
իշլէյէնլերը ՝ալէյհինտե հիւքմ էտիսգ տէ հէման օ
շէյլերի իշլէյէն ատէմ, գանն էտէր մի սին քի սէն
4 Աւլահըն հիւքմիւնտէն դուրթուլաճադսըն։ Վ֊է

եախօտ Աւլահըն լութֆիւ ատնտ մուճիպ ի թէվգէ
օլսըգըդը պիլմէյէրէք՝ անըն քէմալ ը լութֆ վէ
սապր վէ թէհամմիւլիւնիւ թահդի՛ր մի էտէրսին։
5 Վ֊է լաքին սէնին ՝ինտաըն վէ թէվգէ էթմէզ
դալգինգլէ ղազապդըգ, վէ Աւլահըն ՝ատալէթի հիւք-
միւ զուհուրընըն կիւնիւ իշիւն քէնտինգէ ղազապ
6 պիրիքտիրիրսին. Զիրա օ հեր քէսէ ՝ամէլլերինէ
7 կէօրէ միւճազաթ էտէճէք. Եա՛նի էյլ ՝ամէլլերտէ
ասապր ու տէվամիլ միճա ու ՝իղղէթ վէ էօլմէմէզ-
լիյի թալէպ էտէնլերէ հայաթ ը էպէտիյէ վէրէճէ։.
8 Ամմա միւնազա՛ա էտիպ՝ հագիգաթա էթա՛ատ
էթմէյէրէք, հադդսըզըղտ միւթի՛ օլանլարա խըշմ
9 ու ղազապ օլաճագ տըր. Շէրը իշլէյէն հեր պիր
ատէմէ, էվվէլա եէհօուտիյէ վէ տախի եօունանիյէ
10 մէշագդաթ վէ մուղայադա, Ամմա խայր իշլէյէն
հեր քիմանէյէ, էվվէլա եէհօուտիյէ վէ տախի եօու-
նանիյէ մէճա ու ՝իղղէթ վէ սէլամէթ օլաճագ
11 տըր. Չինքի ՝ինտ Աւլահ խաթրա րի՛այէթ էթմէք
12 էօգ տըր՝ Զիրա շէրի՛աթսըզ կիւնահ իշլէյէնլերը
շէրի՛աթսըզ տախի հէլաք օլաճագլար, վէ շէրի՛աթ
13 թահթէնտա կիւնահ իշլէյէնլերը, Աւլահըն ցիտուս
ֆրիտատս վասըթասըլէ պէշարէթիմէ կէօրէ ա-
տէմլերին սըրրլարընտա հիւքմ էտէճէյի կիւնահ,
շէրի՛աթ վասըթասըլէ հիւքմ օլունաճագլար։
14 Զիրա շէրի՛աթը իշիտինլերը ՝ինտ Աւլահ սահիհ տէ-
ւիլլերը, անճագ շէրի՛աթը իճրա էտինլերը թէպրիր
15 օլունաճագլար։ Չինքի շէրի՛աթը օլմայան թա՛ի-
ֆէլերը թապի՛աթլէ շէրի՛աթ մուճէպինճէ ՝ամէլ
էթտիքլերի թադիրտէ, անլերին շէրի՛աթը օլմա-
մըղլէ քէնտիլերի քէնտիլերինէ շէրի՛աթ օլարագ,

16 Զամիրլէրինին շէհատէթիյլէ վէ էֆքեարլարընընն
կեահ թա՛ղիր, կեահ ի՛թիզարըյլէ շէրի՛աթընն է-
սէրինի քէնաի գալըլէրինտէ մուհարրեր կէօս-
թէրիրլեր։

17 Իլթէ սէն եէհուատի թէսմիյէ օլունուպ՝ շէրի՛աթա
իսթինաա էտէրէք՝ Ալլահ իլէ իֆթիխար էտէրսինն,
18 վէ շէրի՛աթլէ թա՛լիմ օլունաըղընտան իբաատէթինի
տախի պիլիպ՝ մուխթէլիֆ շէյլէրի ֆէրդ ու թէմէլ
19 էտէրսին. վէ՝ Ք՚էօրլէրին դըլաղուղը, վէ գարան-
20 լըգտաա օլանլարընն նուբուա, ձահիլլէրին մու՛ալլիմի
վէ չօճուգլարընն խօճասը պէն իմ, վէ շէրի՛աթտաա
օլան ՚իլմ վէ հագիգաթընն սուրէթի պէնտէ տիր՝
21 ի՛թիգաթընտաա սընն։ Իմոի, էյ ղայրիյէ թա՛լիմ
էտէն, քէնտինէ թա՛լիմ էթմի՞ղ մի սին. էյ սըր-
գաթ էթմէմէյի վա՛ղ էտէն, սըրգաթ էտի՞ր մի սին.
22 Էյ՝ Զինաա էթմէ՝ տէյէն, քէնտինէ զինաա էտի՞ր մի
սին. էյ փութլարտան նէֆրէթ էտէն, մուդաատտէս
23 շէյլէրէ նադղ ը հիւրմէթ էտի՞ր մի սին. Էյ շէ-
րի՛աթլէ իֆթիխար էտէն, սէն շէրի՛աթը թէճա-
վուզ էթմէքլէ Ալլահը թահգի՞ր մի էտէր սին։
24 Զիրա մուհարրեր օլտըղը իւղրէ՝ Սիզին սէպէպինիզ
տէն թա՛իֆլէրը արասընտաա Ալլահըն իսմինէ քիւֆր
օլունուր։

25 Իմոի էյէր շէրի՛աթա կէօրէ ՚ամէլ էտէր իսէն,
խիթան ֆա՛իտէ էտէր. ամմաա էյէր շէրի՛աթը թէ-
ճավուզ էտէր իսէն, խիթանընկ խիթանսըղըդ օր
26 մուշ օլուր։ Իմոի էյէր խիթանսըղ ատէմ շէրի՛ա-
թընն ահքամընը հրփղ էտէրսէ, անըն խիթանսըղ-
27 լըղը խիթան ՚ատտա օլունմա՞ղ մը. Վէ թապի՛ի օ-
լան խիթանսըղըդ շէրի՛աթը իճրաա էտիպ տէ, սէն

քիթապ վէ խիթանընկ վար իքէն շէրի՛աթը թէճա-
28 վուզ էտէր իսէն՝ սէնի հիւքմ էթմի՞ղ մի։ Զիրա
պահիրէն ԵԷհուտի տէյիլ տիր. վէ
պահիրէն ճէհէննէմ օլան՝ ԵԷհուտի տէյիլ տիր.
29 Անճագ ԵԷհուտի պաթընէն օլան տըր. վէ
խիթան տախի բէտէնէն օլմայըպ՝ բուհլէ օլան դալպ
խիթանը տըր. վէ անըն մէտհի ինսանտան տէյիլ,
անճագ Ալլահտան տըր։

ՊԱՊ 3

1 Իմոի ԵԷհուտինին ֆաղիլէթի նէ՞ տիր, եախօտ
2 խիթանըն ֆա՛իտէսի նէ՞ տիր։ Չէր վէճհլէ չօգ տըր.
խուսուսա քի Ալլահըն քէլամընը անլէրէ էմանէթ
3 օլունուռ։ Զիրա էյէր պո՛ղընըր իման էթմէտիլէր
իսէ, նէ՞ օլուր. անլէրին իման էթմէմէլէրի Ա-
լահըն սատտաթընը իսթա՞ղ մը էտէճէք տիր։
4 Հա՛շա. լաքին Ալլահ հագդ օլուպ՝ հէր ատէմ ես-
լանճը օլսուն, նիթէքիմ՝ Սէօղլէրինկտէ ՚ատիլ, վէ
մուհաքէմէնկտէ ղալիպ օլասըն՝ տէյիւ մուհարրեր
5 տիր։ Վ՚է լաքին էյէր պիղիմ հագդսըղլըղմըղ Ա-
լահըն ՚ատտալէթինի իղհար էտէր իսէ, նէ՞ տէյէլիմ.
ճէզա վէրէն Ալլահ հագդսը՞ղ մը տըր. (ինսանճա
6 սէօյլէյօրըմ.) Հա՛շա. պէօյլէ օլտա՝ Ալլահ ՚ալէմէ
7 նա՞սըլ հիւքմ էտէճէք տիր։ Զիրա էյէր Ալլահըն
հագիգաթը պէնիմ եալանըմ վասըթասըյլէ քէնտի
՚իղղէթի իչիւն ղիյատէլէշտի իսէ, արթըդ պէն նի՞-
8 չիւն կիւնահքեար կիպի հիւքմ օլունույօրըմ։ Վ՚է՝
Շէրը իչէյէլիմ քի խայր կելէ՝ նի՞չիւն տէմէյէլիմ.
նասըլ քի պէօյլէ տէմիշ իլ՝ տէյիւ պա՛ղըլար թա-

բաՔընաան ղէմՐ օլուՆուՅօրԲՂ. պուՆԼարԲՂն հիւՔմիւ
հադդ տԲր։
9 Լամի նէ՞ Ֆէյէլմ. ՖաղիլէԹիմիղ վա՞Ր մը. ասլա
հօգ տԲր. ղիրա հէմ ԵէհՈւաԼիէԲրի հէմ տէ ԵՈւ-
նանիէԲրի՝ ձիւմԼէսի կիւնահ ալԹընաա տԲր՝ տէյիւ
10 պալատէ ԹէօհմէԹլի չԲդարտԲդ. ՆիԹէքիմ՝ Պիր
11 սալիհ հօգ, պիր պիլէ հօգ տԲր. Ֆէհմ էտէն հօգ,
12 Աւլահը արսյան հօգ տԲր. ձիւմԼէսի ղԲլալէԹէ
տիւշիւդ հէվ Ֆասիա օլարԼար. խայր իշլէյէն հօգ
13 տԲր, պիր քիչի պիլէ հօգ տԲր։ ՊօղազԼարԲ աչԲգ
գապր տԲր. տիլէրիյլէ հիլէ էտիդ՝ ՈՈւաաագԼարԲ
14 ալԹընաա սաղԲր էԲլանԼար ղէհրի վար տԲր. ԱղԲղ
15 լարԲ լա՛նէԹ վէ մէբարէԹէլէ տօլու տԲր. Ա՛յագ-
16 լարԲ գան տէօքմէյէ չապուգ տԲր. Թարիգլէրինտէ
17 խարապիյէԹ վէ մէշագգամ պուԼունուդ, ԱկլամէԹ
18 Թարիգինի պիլմէտիկէր։ Կէօղէրի էօհիւնտէ՝ Աւլահ
19 գօրգուսու հօգ տԲր՝ տէյիւ հապԼԼմԲշ տԲր։ Լաբին
պիլիրիղ քի շէրի՛աԹ հէր պուՅուրարԲղՆը շէրի՛աԹ
ԹահԹԲընաա պուԼունանլարա պուՅուրԲր. Թա քի
հէր աղԲղ գափանԲդ՝ պիւԹիւն ՛ալէմ Աւլահըն
20 հուզուրԲընաա սուչլու օլա։ Ջիրա անըն հուզու-
ՐԲընաա շէրի՛աԹ ՛ամէլէրի վասԼԹասԲյլէ հիչ պիր
պէչէր Թէպրիր օլունմադ. չիւնքի շէրի՛աԹ վասԼ-
ԹասԲյլէ կիւնահը պիլմէք օլուր։
21 Լաբին չիմոի շէրի՛աԹտան վէ փէյղամպէրլէրտէն
22 շէհատէԹ օլունարագ, Աւլահըն Թէպրիրի, էա՛նի
Յիսուս Քրիստոսա օլան իման վասԼԹասԲյլէ Ա-
լահըն Թէպրիրի՝ իման էտէնլէրին ձիւմլէսի իչիւն
վէ ձիւմլէսի իւզէրինէ շէրի՛աԹսղ իզհար օլունա-
23 տու. չիւնքի ֆէրգ հօգ տԲր։ Ջիրա ձիւմլէսի կիւ-

նահ իշլէյիպ՝ Աւլահըն ՛իղղէԹինտէն մահրում գալ-
24 մալարԲյլէ, Քրիստոս Յիսուստա օլան ֆիտիյէ վա-
սԼԹասԲյլէ անըն լուԹֆընաան մէճճանէն Թէպրիր
25 օլունուրլար. Քի Աւլահըն Թէհամմիւլիւ վաղԹընտա
սապգա իշլէնիլմիշ կիւնահլարտան սարֆ ը նազար
էԹմէսիյլէ քէնտի ՛ատալէԹինի պէյան իչիւն,
26 Եա՛նի շիմոիքի զէմանտա քէնտի ՛ատալէԹինի
պէյան իչիւն, Աւլահ անը գանընտա օլան իման վա-
սԼԹասԲյլէ քէֆարէԹ տէյիւ իզհար էյլէմի, քի
քէնտիսի ՛ատիլ օլուպ՝ Յիսուսա իման էտէնի
27 Թէպրիր էտէ։ Իմոի իֆԹիխար նէ՞ բէտէ տիր. իպ-
Թալ օլունտու. Հա՞նկը գա՛իտէ վասԼԹասԲյլէ.
ա՛մմԱ գա՛իտէսի վասԼԹասԲյլէ մի. խայր, անճագ
28 իման գա՛իտէսի վասԼԹասԲյլէ։ Իմոի գարար գԲ-
լարԲղ քի՝ ատէմ շէրի՛աԹ ՛ամէլէրի օմմագԼարըն
29 իման վասԼԹասԲյլէ Թէպրիր օլունուր։ Վ՚է եախօտ
Աւլահ հալընԲղ ԵէհՈւաիլէրի՞ն Աւլահը մը, վէ Թա՛ի-
ֆէլէրին տախի տէյի՞Ա մի տիր. պէլի, քէզալիք
30 Թա՛ֆէլէրին տիր։ ՋիւնքԱ խիԹանը իմանլէ, վէ
խիԹանսԲլԲղը իման վասԼԹասԲյլէ Թէպրիր էտէն
31 Աւլահ պիր տիր։ Իմոի իման վասԼԹասԲյլէ շէ-
րի՛աԹը իպԹալ էտի՞Ր մի իղ. Հա՛շա. անճագ շէ-
րի՛աԹը սապիԹ գԲլարԲղ։

ՊԱՊ 4

1 Իմոի փէտէրիմիղ Աբրահամ ճէսէտ ճիհէԹիյլէ
2 նէ՞ պուԼտու՝ տէյէլիմ։ Ջիրա էյէր Աբրահամ
ա՛մալ իլէ Թէպրիր օլունտու իսէ, Ֆախրը օլուր.
3 Լաբին ՛ինտա Աւլահ տէյիլ տիր։ Ջիրա ԹիԹապ նէ՞

պուլյուրըը. վ֊է Աբրահամ Աղլահա իման էթ֊ոի,
4 վե պու անա սալահ 'առտ օղունոուս. Ամմա իշ֊
ղէյենե իւճրէթ 'ինայէթ թարիգիյղե տէյիղ, ան֊
5 ճագ պօրճ թարիգիյղե սայըղըը. Լաքին իշղէմէյիգ
ֆագաթ ֆաըղը թէպրիր էտէնե իման էտէնին
6 իմանը քէնտիսինե սալահ 'առտ օղունուր. Նիթէ֊
քիմ Դաւիթ տախի Աղլահըն 'ամէղսիգ սոլիհ
'առտ էյղէտիյի առէմին միւպարէքիյինի գիքը
7 էտէրէք, նէ միւպարէք տիր ղօղ առէմղեր քի
'իսեանղարը 'աֆվ, վե կիւնահղարը սէթիր օղուն֊
8 մըշ տըը. Նէ միւպարէք տիր ղօղ առէմ քի
9 Բապպ անա կիւնահ սայմազ՝ տէտի. Իմի պու
միւպարէքիգիք խիթա՞ն իւղերինե մի, վե եախօտ
քէղալիք խիթանաբղը՞գ իւղերինե մի օղուր. գիրա
Աբրահամ իման սալահ 'առտ օղունոուս՝ տէրիգ՝
10 Էյղէ իսէ նէ՞ վէճհյէ 'առտ օղունոուս. խիթանղը՞
մը, եօգաա խիթանաբղ օղտըղը հալտե մի. խիթանղը
տէյիղ, ֆագաթ խիթանաբղ օղտըղը հալտե 'առտ
11 օղ֊նոս֊. Վ֊է խիթանաբղ օղտըղը հալտե օղան իւ֊
մանըն֊ն սալահը միւհրիւ օղմագ իւղրէ՝ խիթան
իշարէթինի ալտը. Թա քի անղերէ քէղալիք սալահ
'առտ օղունմագ իւղրէ, խիթանաբղ օղուպ տա՝
12 իման էտէնղերին ճիւմղէսինին փէտէրի օղա. Վ֊է
եաղընբղ խիթանղը օղանղարա տէյիղ, անճագ փէ֊
տէրիմիղ Աբրահամըն խիթանաբղ օղտըղը հայտե
օղան իմանըն֊ն իղղերինտե սիւղուք էտէնղերէ տախի
13 խիթան փիրի օղա. Զիրա Աբրահամա, եախօտ նէս֊
ղինե տիւնեանըն վարիսի օղմագղըգ վա'տը՝ ղերի'աթ
վասըթաաբղյղե տէյիղ, անճագ իման սալահըը վասը֊
14 թաասբղյղե վէրիղտի. Զիրա էյեր էհղ ի ղերի'աթ օ֊

ղանղար վարիսղեր իսէ, իման ֆա'իտէսիգ վե վա'տ
15 ղաղիվ օղմուշ օղուր. Զիրա ղերի'աթ մուճիպ ի ղա֊
ղապ տըը, չիւնքի ղերի'աթ պուղըննմատըղը եէրտե
16 Թէճավուզ տախի եօգ տըը. Պունա պինա'էն ղուԹֆ
իղե օղմագ իւղրե իմանտան տըը, քի վա'տ պիւթիւն
նէսղե՝ եաղընբղ ղերի'աթտան օղանղարա տէյիղ,
անճագ Աբրահամըն իմանընտան օղանղարա տախի
17 սապիթ օղա. Վ֊է՝ Սէնի չօգ թա'իֆէղերե փէտէր
թա'եին էյղէտիմ՝ տէյիւ եագըղտըղը իւղրե, օ քէն֊
տինին իման էթ֊ոիյի, եա'նի էօղիւղերի իչեա էտէն
վե մէվճուտ օղմայան շէյղերի մէվճուտ կիպի չաղը֊
18 բան Աղլահըն հուղուրընտա, ճիւմղէմիղին փէտէրի
տիր. Օ տախի՝ Սէնին նէսղին պէօյղե օղաճագ տըը՝
տէյիւ պուչյուրըղան քէղամա կէօրե չօգ միլղէթ֊
փէտէրի օղաճաղընա իւմիտին խիլաֆընտա իւմիտղե
19 իման էյղէտի. Վ֊է իմանտա ղա'իֆղէնմէյիգ՝ թագ֊
բիսէն եիւղ եաշընտա իքէն քէնտի ճէսէտինին
սրթըդ էօղիւ կիպի պուղըննտըղընա, Սարանըն
տախի բահմինին էօղիւ կիպի օղտըղընա տիգդաթ֊
20 էթ֊մէտի. Վ֊է ի'թիգատտըղըդէղ Աղլահըն վա'տընա
շիւպհէ էթ֊մէյիգ՝ խուսուսա Աղլահա համո էտէ֊
21 րէք, իմանտա գուվվէթղէնիգ, վա'տ էթ֊տէյինին
իճրասընա տախի գատիր իտիյինի եագընէն պիղտի.
22 Պու էճղտէն անա սալահ 'առտ օղունոուս.
23 Վ֊է անա 'առտ օղունտըղը եաղընբղ անըն իչիւն
24 եագըղմատը, Լաքին պիգիմ իչիւն տախի, եա'նի
Բապպըմըղ Յիսուսը էմղաթտան իհեա էտէնէ իման
25 էտէնղեր իչիւն 'առտ օղունաճագ տըը. Օ տախի
խաթաղարըմըղ իչիւն էղե վէրիյիգ՝ պիղիմ թէպրի֊
բիմիղ իչիւն իհեա օղունոուս.

ՊԱՊ 5

1 Իմոի պիզ իմանլէ Թէպրիր օլունմըշ օլմազլէ,
Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն վասթմասըլլէ
2 'ինա Աստո սէլամէթէ մալիք իզ։ Անըն վասթմա-
սըլլէ տախի իմանլէ 'ինայէթէ նա՛իլ օլսըզ, քի
անտէ ասպիթի օլմուշ օլարագ Աստոն ճէլալինին
3 իմիհիլլէ իֆթիխար էտէրիզ։ Վէ եալընըզ պու-
տէյիլ, անճագ մէշագդաթլարտա տախի իֆթիխար
էտէրիզ, պիրա պիլդիրիզ քի մէշագդաթտան ասալը,
4 վէ ասպրտան Թէճրիպէ, վէ Թէճրիպէտէն տախի
5 իմիտա Հասըլ օլուբ։ Իմիտա իսէ ումթանսըրմազ·
պիրա պիզիմ վէրտիզին Րուհ իւլ Գուտս վասթմասըլլէ
Աստոն մուհապպէթի գալպլէրիմիզէ տէօքիւլմիւշ
6 տիր։ Զիւնքի պիզ տահա զա'իֆ հալտէ իքէն,
Քրիստոս՝ ֆասըգլար իչիւն վազթընտա ֆէտա ի
7 ճան էթտի։ Զիրա սալիհ քիմսէ իչիւն ֆէտա ի
ճան էտէն նատիր պուլունուր. լաքին քէրիմ պիր
ատամ իչիւն պէլքի պիր քիմսէ ֆէտա ի ճան էթ-
8 մէյէ ճէսարէթ էտէր։ Ամմա պիզ տահա կիւնահ-
քեար իքէն Քրիստոսըն պիզիմ իչիւն ֆէտա ի ճան
էթմէսինէ, Աստո պիզէ օլսըն քէնտի մուհապպէ-
9 թինի իզհար էտէր։ Իմոի անըն գանըլլէ շիմտի
Թէպրիր օլունտուղումըզ Թաղտիրտէ, նէ՛ գատար
զիյատէ անըն վասթմասըլլէ զաղալատան խէլաս
10 պուլաճաղըզ։ Զիրա էյէր տիւշմէն իքէն Օղլընըն
էօլիւմիւ վասթմասըլլէ Աստո իլէ տուշ օլտըգ իսէ,
տուշ օլտըգտան սօնրա նէ՛ գատար զիյատէ անըն
11 հայաթըլլէ խէլաս պուլաճաղըզ։ Վէ եալընըզ պու-
տէյիլ, ֆագաթ շիմտի տուշ օլմամըզլա սէպէպ

օլան Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն վասթմասըլլէ
Աստո իլէ իֆթիխար էտէրիզ։
12 Իմոի նատըլ քի պիր ատամին վասթմասըլլէ
տիւնեայա կիւնահ, վէ կիւնահընըն վասթմասըլլէ էօ-
լիւմ կիրտի իսէ, պու վէճհլէ տախի՝ ճիւմլէսի կիւ-
նահ իշլէտիքլէրինտէն, էօլիւմ ճիւմլէ ինսանլարա
13 կէչտի։ Զիրա շէրի'աթտատէք տիւնեատա կիւնահ
վար իսի, ֆագաթ շէրի'աթ էօզ իքէն կիւնահ
14 'ատտո օլունմազ. վէ լաքին օլ կէլէճէք զաթընն
նիւմունէսի օլան Ադամընն թէճավուզընտա միւշապիհ
կիւնահ իշլէտիլէնլէր իւզէրինէ տախի՝ Ադամտան
Մովսէս վասրնճայատէք էօլիւմ սալթանաթ
15 էթտի։ Լաքին խաթա նատըլ իսէ՝ մէվհիպէ պէյզլէ
տէյիլ տիր. զիրա էյէր պիրինին խաթասըլլէ չօղ-
լար էօլտիւլէր իսէ, տահա զիյատէ Աստոն 'ի-
նայէթի վէ պիր ատամին, էա'նի Յիսուս Քրիստո-
սըն 'ինայէթիյլէ օլան 'ատիյէ չօգլար իւզէրինէ
16 զիյատէլէշտի։ Վէ 'ատիյէ՝ կիւնահ էտէն պիր
ֆէրտին սէպէպիյլէ օլան վ-ֆէ'այա միւշապիհ տէյիլ
տիր. զիրա հիւքմ պիր խ-Ւ-թատան մահքիւմիյէթ
իչիւն օլտու. ամմա մէվհիպէ չօգ խաթալարտան
17 Թէպրիր իչիւն օլտու։ Զիրա էյէր պիրինին խաթա-
սընտան նաշի էօլիւմ պիրինին սէպէպիյլէ սալթա-
նաթ էթտի իսէ, նէ՛ գատար զիյատէ 'ինայէթ վէ
սալահ 'ատիյէսինին ֆէյզինի ալանլար պիրինին,
էա'նի Յիսուս Քրիստոսըն վասթմասըլլէ հայաթտա
18 սալթանաթ էտէճէքլէր։ Իմոի պու թաղտիրտէ
պիրինին խաթասը սէպէպիյլէ ճիւմլէ ատամլէրէ
նատըլ հիւքմ Թէ'ալուզ էթտի իսէ, պէյզլէճէ
պիրինին սալահը վասթմասըլլէ տախի ճիւմլէ ա-

տէմլերէ թէպրիր ի հայաթ թէ՛ալըդ էթտի։
19 Զիրա պիր ատէմին իթա՛աթսըզլըղը սէպեպիլէ
չօգլար կիւնահքեար օլտըղը կիպի, պիրինին իթա՛ա-
20 թըլլէ տախի չօգլար սալիհ օլաճադլար տըր։ Վէ
խաթանըն արթմասը իչիւն շէրի՛աթ արայա կիրտի.
լաքին կիւնահրն արթտըղը եէրտէ 'ինայէթ ղայա-
21 տէսիլլէ արթտը. Թա քի կիւնահ էօլիւմլէ սալ
թանաթ էթտիյի միսիլիւ, 'ինայէթ տախի, Բապ-
պըմըզ Յիսուս Քրիստոս վասըթա օլարագ, սա-
լահլէ էպէտի հայաթ իչիւն սալթանաթ էտէ։

ՊԱՊ 6

1 Իմոն նէ՞ տէյէլիմ, 'ինայէթին արթմասը իչիւն
2 կիւնահտա տէվամ էտէլիմ մի։ Հա՛շա. պիզ
կիւնահա նիսպէթլէ էօլմիւշ պուլունտուղըմըզ
հալտէ՝ արթըգ անտէ նա՞սըլ հաշայա պիլիրիզ՝
3 Պիզտէն Քրիստոս Յիսուսա վաֆթիզ օլունանլա-
րըն՝ անըն էօլիւմիւնէ վաֆթիզ օլունտըգլարընը
4 պիլմէ՞զ մի սինիզ։ Իմոն էօլիւմէ օլան վաֆթիզին
վասըթասըլլէ անըն իլէ պէրապէր տէֆն օլունտըգ։
Թա քի Քրիստոս՝ փէտէրին ճէլալիչլէ էմլաթտան
իհէա օլունտըղը կիպի, քեղալիք պիզ տախի եէնի
5 հայաթտա եիւրիւյէլիմ։ Զիրա էյէր էօլիւմիւնիւն
միւշապէհէթինտէ քէնտիսի իլէ եէք վիւճուտա օլ-
արագ իսէ, գըյամէթի Ղ՞ըյամէհէնիննէ տախի օլա-
6 ճաղըզ. Զիրա արթըգ կիւնահա դուշմըգ էթմէմէք
իզրէ, կիւնահ ճէհէտի իպթալ օլունմասը իչիւն՝
պիզիմ էսքի ատէմիմիզ անըն իլէ պէրապէր սալպ
7 օլունտըղընը պիլիրիզ։ Զիւնքի Ի՞նսոհա էօլմիւշ օ-

լան ատէմ կիւնահտան թէպրիյէ օլունմըշ օլուր։
8 Վէ էյէր Քրիստոս իլէ պէրապէր էօլտիւք իսէ,
անըն իլէ պէրապէր եաշայաճաղըմըզա տախի ինա-
9 նըրըզ։ Զիւնքի Քրիստոս էմլաթտան իչէա օլուն-
տըգտան սօնրա, թէքրար էօլմէյէճէյինէ, վէ ար-
թըգ էօլիւմ անա մուսալլաթ օլմայաճաղընը պի-
10 լիրիզ։ Զիրա պունուն էօլմէսի պիր քէրրէ կիւնահ
իչիւն էօլմէք օլուպ՝ եաշամասը տախի Ալլահ իչիւն
11 եաշամագ տըր։ Փէզալիք սիզ տախի քէնտիլէրի-
նիզի կիւնահա էօլիւ, ամմա Բապպըմըզ Յիսուս
12 Քրիստոստա Ալլահա տիրի 'ատտ էյլէյինիզ։ Պի-
նա՛էն 'ալէյհ ֆանի ճէհէտլէրինիզտէ՝ չէհվէթլէ-
րինճէ անա իթա՛աթ էթմէնիզ իչիւն կիւնահ սալ-
13 թանաթ էթմէսին։ Ա՛զանըզը տախի հագդսըզլը-
ղըն ալէթլէրի օլարագ կիւնահա թէսլիմ էթմէյի-
նիզ. ամմա քէնտիլէրինիզի էմլաթտան հայաթ
պուլանլար կիպի Ալլահա, վէ ա՛զանըզը սալահ
14 ալէթլէրի օլարագ՝ Ալլահա թէսլիմ էտինիզ։ Զիրա
շէրի՛աթ թահթընտա օլմայըպ 'ինայէթ թահթըն-
տա պուլունտուղընըզտան, կիւնահ իւզէրինիզէ
մուսալլաթ օլմայաճագ տըր։
15 Իմոն նէ՞ տէյէլիմ. շէրի՛աթ թահթընտա օլմա-
յըպ 'ինայէթ թահթընտա պուլունտուղըմըզ իչիւն
16 կիւնահ իչէյէլիմ մի. Հա՛շա։ Պիլմէ՞զ մի սինիզ
քի՝ քէնտինիզի իթա՛աթ իչիւն հէր քիմէ գուշ
օլմագ իւզրէ թէսլիմ էտէր իսէնիզ, իթա՛աթ էթ-
տիյինիզ քիմսէյէ, եա էօլիւմիւ մուճիպ օլան
կիւնահա, վէ եախօտ սալահը մուճիպ օլան իթա՛ա-
17 թա գուշ սընըզ։ Ամմա Ալլահա շիւքր օլսուն
քի կիւնահրն դուշլարը խոնիզ իսէ տէ, սիզէ

Թէսալիմ օլուռնան թա'լիմին սուրէթինէ գալպտէն
18 իթա'ատ էյլէմինիզ. վ̣է ռիւռնահտան ազատ օլ
19 մըգտան սօնկրա, սալահա գուռ օլմընըզ։ Թէնի-
նիզին զա'իֆլիյի սեպեպինտէն ինսանճա սէօյլէյո-
րըմ. զիրա ա'զանըզը 'իսեան իչիւն նամփաքլիք վէ
'իսեանա գուռ օլմագ իւզրէ Թէսալիմ էթմիշ օլսը-
ղընըզ վէճհլէ, շիմտի տախի ա'զանըզը գուռտսի-
յէթ իչիւն սալահա գուռ օլմագ իւզրէ Թէսալիմ
20 էտինիզ։ Զիրա կիւնահընըն գուռլուրը պուլունտուղը-
21 նըզ զէման սալահտան ազատ իտինիզ։ Ամմա
շիմտի ուղթանտուղընըզ շէյլէրտէն օ զէմանն նէ սե-
մէրէ կէօրտիւնիւզ. զիրա անլէրին նէթիճէսի է օ-
22 լիւմ տիր։ Լաքին շիմտի կիւնահտան ազատ
օլուպ՝ Ալլահա գուռ օլսըղընըզ հալտէ, սէմէրէ-
նիզ վար, եա'նի գուռտսիյէթ, վէ նէթիճէսի
23 տախի հայաթ ը էպէտիյէ տիր։ Զիրա կիւնահընըն
վէհփէյէ իւճրէթ էօլիւմ տիր. ամմա Ալլահընըն
մէվհիպէսի Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս վսոը-
թասըյլէ հայաթ ը էպէտիյէ տիր։

ՊԱՊ 7

1 Էյ պիրատէրլէր, սաէմէ 'էօմրիւ օլսըդճա՝ շէ-
րի'աթ հիւքիւմլէթ էթտիյինի պիլմիշ մի սինիզ.
2 (շէրի'աթը պիլէնլէրէ սէօյլէյօրըմ.) Զիրա զէվճէ
զէվճի հայաթտան իքէն՝ շէրի'աթ մուճէթպինճէ
անա պազըը տըր. ամմա էյէր զէվճի վէճհլէ էտէր
իսէ, զէվճի հագդընտան օլան շէրի'աթտան ազատ
3 օլուր։ Իմտի զէվճի սաղ օլսըդճա, տիկէր պիր
էրէ վարըր իսէ, անա զանիյէ տէնիլիր. ամմա զէվճի

վէճհլէ էտէր իսէ, օլ շէրի'աթտան ազատ օլուպ՝
հաթթա տիկէր պիր էրէ վարըր իսէ պիլէ՝ զանիյէ
4 օլմազ։ Պէյլէճէ, էյ պիրատէրլէրիմ, սիզ տախի,
Ալլահա սէմէրէ կէթիրմէմիշ իչիւն պիր զայրիյէ,
եա'նի էմվաթտան զըյամ էտէնէ վարմագ իւզրէ,
Քրիստոսըն ճէսէտի վասըթասըյլէ շէրի'աթա էօլ-
5 միշ օլսընըզ։ Զիրա պիր ճիսմանի իքէն, շէրի'աթ
վասըթասըյլէ վուճուտ'ա կէլէն կիւնահլարըն հէ-
վէսլէրի էօլիւմէ սէմէրէ կէթիրմէք իւզրէ ա'զա-
6 մըզտա 'ամիլ իտի։ Շիմտի իսէ պիզի զապթ էտէ-
նէ էօլմէքլէ՝ շէրի'աթտան ազատ օլսըզ, թա քի
հարճ էսքիլիյինտէ տէյիլ, անճագ բուհ եէնի-
լիյինտէ խըտմէթ էտէլիմ։
7 Իմտի նէ՞ տէյէլիմ. շէրի'աթ կիւնա՞հ մը տըր.
հա՛շա. վէ լաքին շէրի'աթ վասըթա օլմասա իտի,
կիւնահը պիլմէզ իտիմ, զիրա էյէր շէրի'աթ՝ թա-
մա' էթմէյէնին՝ տէմիշ օլմասա իտի, թամա'ը
8 պիլմէզ իտիմ։ Ամմա կիւնահ էմրին վասըթասըյ-
լէ ճուբաթ պուլուպ՝ պէնտէ հէր նէվ' թամա'
հուսուլէ կէթիրտի. զիրա շէրի'աթ եօղ իքէն, կիւ-
9 նահ էօլիւ տիր։ Պէն իսէ պիր վագըթ շէրի'աթըզ
տիրիլ իտիմ. վէ լաքին էմր կէլտիքտէ կիւնահ տի-
10 րիլտի, պէն տախի էօլտիւմ. վ̣է օլ հայաթա սէ-
պէպ օլան էմր պանա էօլիւմէ սէպէպ պուլունտուս։
11 Զիրա կիւնահ էմրին վասըթասըյլէ ճուբաթ պու-
լուպ՝ պէնի իղլալ էտէրէք, անըն վասըթասըյլէ
12 պէնի էօլտիւրտիւս։ Իմտի շէրի'աթ մուգատտէս,
վէ էմր մուգատտէս վէ հագգ վէ էյի տիր։
13 Էյլէ իսէ էյի օլսըն շէյ պանա էօլիւմ՞մի սէպէպ
օլտուս. հա՛շա. անճագ էօլ-մէ սէպէպ օլսըն՝ կիւնահ

տըը. Թա քի օ՛ էյի շէյ վասըԹասըյլէ պանա էօ-
լիւմ Հուսուլէ կէԹիրմէքլէ՝ կիւնահ իսկի աշի-
քեար օլա, շէօյլէ քի կիւնահ էմրին վասըԹասըյլէ
14 Հատտէն զիյատէ գապիհ օլա։ Զիրա շէրի՛աԹըն
րուհանի օլտըղընը պիլիրիզ, ֆագաթ պէն կիւնահ
15 ալԹընտա սաԹըլմըշ ճիմանին իմ։ Զիրա իշլէսիխի-
մի Թանըմամ, չիւնքի իսԹէսիխիմի իշլէմէյօրըմ,
16 ամմա պուղղ էԹսիխիմ շէյի իշլէյօրըմ։ Լ՛աքին
էյէը իսԹէմէսիխիմի իշլէյօր իսէմ, շէրի՛աԹըն էյի
17 իսիյինի Թաստըգ էսիյօրըմ։ Իմոի անը իշլէյէն
արԹըգ պէն տէյիլ իմ, ամմա տէրուննիմոէ սաքին
18 օլան կիւնահ տըը։ Զիրա պէնտէ, եա՛նի Թէննիմոէ
էյի շէյ սաքին օլմատըղընը պիլիրիմ, զիրա իսԹէ-
մէք պէնտէ Հապըը իսէ տէ, էյի շէյի իճրա էԹ-
19 մէյի պուլմայօրըմ։ Զիրա իսԹէսիխիմ էյիլիյի իշլէ-
մէյիպ, իսԹէմէսիխիմ քէօԹիլիկիւ իճրա էսիյօ-
20 րըմ։ Վ՛է էյէր պէն իսԹէմէսիխիմ շէյի իշ-
լէյօր իսէմ, արԹըգ անը իճրա էտէն պէն տէյիլ
իմ, անճագ պէնտէ սաքին օլան կիւնահ տըը։
21 Իմոի պէն քէնտիմոէ պու գանուննը պուլուհյօրըմ,
եա՛նի էյիլիք էԹմէյի իսԹէը իքէն՝ քէօԹիլիւք
22 պէնտէ Հապըը տըը։ Զիրա պաԹընի ատէմ կէօրէ
23 Աւլահընն շէրի՛աԹընտան Հապը էտէրիմ. Ամմա
ա՛զամտա պուլունուպ ՛ադըմընն գանուննը իլէ ճէնք-
լէշէրէք, պէնի ա՛զամտա օլան կիւնահընն գանու-
նընա էսիր էտէն պիր պաշգա գանուն կէօրիհյօ-
24 րըմ։ Պէն նէ պիչարէ ատէմ իմ. պու էօլիւմիւն
ճէսէտինտէն պէնի քի՛մ խէլաս էտէճէք տիր։
25 Րապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս վասըԹասըյլէ Աւլա-
հա շիւքր էտէրիմ. վէլ Հասըլ պէն քէնտիմ ՛ադը

իլէ Աւլահընն շէրի՛աԹընա, վէ ֆագաթ Թէն իլէ
կիւնահընն գանուննընա դուլլըգ էսիյօրըմ։

ՊԱՊ 8

1 Իմոի Քրիստոս Յիսուստա օլտուգ՝ Թէննճէ տէյիլ,
[անճագ րուհճա] սիւլտուք էտէնլէը ՛ալէյհինտէ
2 շիմոի հիչ պիր հիւքմ հօգ տըը։ Զիննքի Յիսուս
Քրիստոստա օլան Հայաթ րուհընընն գանուննը պէնի
կիւնահ վէ էօլիւմ գանուննընտան ազատ էյլէտի։
3 Զիրա շէրի՛աԹ Թէն սէպէպիյլէ ՛ամիզ օլտըղը
Հալտէ՝ իճրա էտիմէտիյինի Աւլահ քէնտի Օղլընը
կիւնահլը Թէն մուշապէհէԹինտէ վէ կիւնահտան
տօլայը իրսալ էտիպ, կիւնահ ՛ալէյհինէ Թէննտէ
4 հիւքմ էտէրէք էճրա էյլէտի. Թա քի շէրի՛աԹընն
ահքեամը պիտտէ, եա՛նի Թէննճէ տէյիլ, անճագ
5 րուհճա սիւլտուք էտէնլէրտէ իԹմամ օլտունա։ Զիրա
ճիմանին օլանլար ճիմանին ումուրա վէ րուհանի օ-
լանլար րուհանի ումուրա սարփ ը էֆքեար էտէրլէր։
6 Զիրա ճիմանին էֆքեար էօլիւմ տիր, ամմա րու-
7 հանի էֆքեար Հայաթ վէ սէլամէԹ տիր։ Զիննքի
ճիմանին էֆքեար Աւլահա ՛ատտուշմէ տիր, զիրա
Աւլահընն շէրի՛աԹընա իԹա՛աԹ էԹմէզ, վէ հէմ
8 տէ էտէմէզ։ Իմոի ճիմանին օլանլար Աւլահա
9 մադպուլ օլամազ. Լ՛աքին Աւլահընն րուհու սիւզտէ
սաքին օլտըղը Թադտիրտէ, սիզ ճիմանին տէյիլ
սինիզ, անճագ րուհանի սինիզ. վէ էյէր պիր քիմ-
սէտէ Քրիստոսընն րուհու Հօգ իսէ, օլ քիմսէ անընն
10 տէյիլ տիր։ Վ՛է էյէր Քրիստոս սիզտէ իսէ, ֆիլ
վագը՝ ճէսէտ կիւնահ սէպէպինտէն էօլիւ տիր,

11 ամմա բուհ սալահ սեպեպինաէն հայաթ տըր։ Վէ
էյէր Յիսուսը էմվաթտան իչեա էտէնին Բուհու
սիզաէ սաքին իսէ, Բրխաոսը էմվաթտան իչեա
էտէն՝ սիզաէ սաքին օլան քէնտի Բուհու վասըթա-
սըլլէ սիզին ֆանի ճեսէտլէրինիզի տախի տիրիլտե-
ճէք տիր։
12 Իմոի, էյ պիրատէրլէր, պու սուրէթտէ թէնճէ
13 եաշամագ իչիւն թէնէ պօրճլու տէյիլ իզ։ Ջիրա
էյէր թէնճէ եաշար իսէնիզ, էօլէճէքսինիզ. ամմա
էյէր Բուհլէ ճիմանի՝ ամէլլէրի էօլտիւրուր իսէնիզ,
14 եաշայաճագսընըզ։ Ջիրա Ալլահըն Բուհու քիմլէ-
րէ տէլալէթ էտէրսէ, Ալլահըն օղուլլարը անլէր
15 տիր։ Ջիրա սիզ թէնբար գօրդուչա սէպէպ օլան
էսիրլիք բուհընը ալմատընըզ, անճագ օղուլլըզ
բուհընը ալընըզ, քի անընլէ Ապպա՝ փէտէր տէ-
16 յիւ նիտա էտէրիզ։ Օլ բուհ քէնտիսի պիզիմ՝ Աէ
լահըն էվլատը օլտըղըմըզա բուհըմըզ իլէ պէրա-
17 պէր շէհատէթ էտէր։ Վէ էյէր էվլատ իսէք, քէ-
զալիք վարիսլէր իզ. Ալլահըն վարիսլէրի վէ Բրխա-
տոսըն միրաս շէրիքլէրի իզ, թա քի անըն իլէ պէ-
րապէր էլէմ չէքտիյիմիզ սուրէթտէ, պէրապէր
տախի ճէլալէ նա՛իլ օլալըմ։
18 Ջիրա հիսապ էտէրիմ քի՝ շիմտիքի ղէմանընըն է-
լէմլէրի պիզիմ իչիւն քէշֆ օլունաճագ ճէլալէ գը-
19 յասէն պիր շէյ տէյիլ տիր։ Ջիւնքի մախլուղ քէ-
մալ ը հասրէթլէ Ալլահըն օղուլլարընըն քէշֆ օ-
20 լունմասընա մէնթաղըր տըր։ Ջիրա մախլուղ քէնտի իրատէթիյլէ տէյիլ, անճագ քէնտիսինի թապի՛
էթտիրէնին սեպեպինաէն պաթըլլըղա թա՛պի օլ-
21 տու։ Պու իւմիտլէ քի մախլուղ տախի պիզդաթ

ֆէսատընըն գուլլըղընատան գուրթուլուպ Ալլահըն
22 էվլատընըն ճէլիլ հիւրրիյէթինէ նա՛իլ օլա։ Ջիւն-
քի մախլուղընըն քեաֆֆէսի շիմտիյէ տէյին պիրլիք-
23 տէ ահ իլէ աղրը չէքտիյինի պիլդիրիզ։ Վէ եալը-
նըզ պու տէյիլ, անճագ պիզ քի Բուհընն իլք մէյ-
վէսինէ մալիք իզ, օղուլլըղա՝ եա՛նի ճեսէտիմիզին
խէլասընա մէնթաղըր օլարագ, պիզ պիզդաթ տէ-
24 բունիմիզտէ ահ չէքէրիզ։ Ջիրա իւմիտլէ խէլաս
պուլարզ. լաքին կէօրիւնէն իւմիտ՝ իւմիտ տէյիլ
տիր, զիրա պիր քիմսէ կէօրտիւյիւ շէյէ տահա նէ՞
25 իչիւն իւմիտ էտէր։ Լաքին էյէր կէօրմէտիյիմիզ
26 շէյէ իւմիտ էտէր իսէք, սապրլէ պէքլէրիզ։ Վէ
քէզալիք Բուհ տախի զա՛իֆլիքլէրիմիզէ մա՛ավէ-
նէթ էտէր. զիրա վահիպ օլարըղը կիպի նասըլ
տու՛ա էտէճէյիմիզի պիլմէյօրըզ. ամմա Բուհ
քէնտիսի քէլամընէ պէյան օլունմագ ահլարնէ պի-
27 զիմ իչիւն շէֆա՛աթ էտէր։ Վէ գալալէրի թէֆ-
թիշ էտէն տախի՝ մուգաատտէսլէր իչիւն Ալլահըն
էօտէնմէյէ կէօրէ շէֆա՛աթ էթտիյինտէն՝ Բուհընն
միւրատը նէ իտիյինի պիլիր։
28 Վէ թագտիրի իւպրէ տա՛վէթ օլունուպ՝ Ալլահը
ատվէնլէրին էյիլիյի իչիւն հէր շէյին պիրլիքտէ իշ-
29 լէտիյինի պիլիր իզ։ Ջիրա էղէլտէն պիլտիյի քիմ-
սէլէրի քէնտի Օղլընըն սուրէթինէ միւշապիհ օլ-
մադա թագտիր էյլէտի, թա քի չօգ պիրատէրլէր
30 արասընտա օ իլք օլա։ Վէ թագտիր էթտիյի
քիմսէլէրի տա՛վէթ էյլէտի. վէ տա՛վէթ էթտիյի
քիմսէլէրի թէպրիր էյլէտի. վէ տախի թէպրիր
31 էթտիյի քիմսէլէրի թա՛պիզ էյլէտի։ Իմոի պու
շէյլէրէ նէ՞ տէյէլիմ. Ալլահ պիզիմ իլէ օլըղը

32 Թագաւորաց 'ալէյհիմիզաե քի՞մ օլա պիլիր. Քէնաի
Օղլընը էսիրկէմէյիպ անը պիղիմ ճիւմլէյիզ իչիւն
Թէսլիմ էյլէյէն՝ անըն իլէ պէրապէր հէր շէյի
33 տախի պիղէ նա՞սըլ իհսան էթմէյէճէք տիր։ Ա-
լահըն միւնթէխապլարընը քի՞մ թէօհմէթլի չըգա-
34 րաճագ տըր. Թէպրիր էտէն Ալլահ տըր. 'Ալէյհ-
լէրինաե հիւքմ էտէն քի՞մ տիր. վէճաթ էտիպ՝
խուսուսա գըյամ էտէն, վէ Ալլահըն սաղընաա
օլսուպ՝ պիղիմ իչիւն շէճա'աթ էտէն տախի Քրիս-
35 տոս տըր։ Պիղի Քրիստոսըն մուհապպէթինաէն
քի՞մ այըրաճագ տըր. էլի՞մ մի, մուղայադա՞ մը,
Թէ'ատի՞ մի, աճլը՞գ մը, չըփլադը՞գ մը, մու-
36 խաթարա՞ մը, դըլը՞ճ մը. Նիթէքիմ՝ Սէնին իչիւն
հէր կիւն գաթը օլունըրըզ. պօղաղլանաճագ գօ-
յունլար հիսապընաա իզ՝ տէյիւ մուհարրէր տիր։
37 Ամմա պունլարըն ճիւմլէսինաե պիղի սէվէնին վա-
38 սըթասըյլէ պիլ քիւլլիյէ ղալիպ օլուրըզ։ Չիրա
եագընէն պիլիրիմ քի՝ նէ էօլիւմ, նէ 'էօմր, նէ
մէլէքլէր, նէ ըճ'իսլէր, նէ գուվվէթլէր, նէ հա-
39 զըր, նէ կէլէճէք շէյլէր, նէ եիւքսէքլիք, նէ տէ-
րինլիք, նէ պաշդա պիր մախլուգ Բապպընըզ Յի-
սուս Քրիստոստա օլան Ալլահըն մուհապպէթին-
տէն պիղի այըրմադա գատիր օլմայաճագ տըր։

ՊԱՊ 9

1 Քրիստոստա հագիգաթ սէօյլէրիմ, եալան սէօյ-
լէմէմ, (պանա զամիրիմ տախի Րուհ իւլ Գուտսէ
2 շահիտ տիր,) Քի 'ագիմ հիւզնիւմ վէ գալպիմտէ
3 տիւքէնմէզ տէրտիմ վար տըր։ Չիրա պիրաաէր-

լէրիմ, եա'նի Թէն ճիհէթիյլէ ագրապամըն եէրինէ
պէն քէնտիմ Քրիստոստան մահրում օլայըմ տէ-
4 յիւ արզու էտէր իտիմ. Անլէր Իսրայէլլի օլուպ՝
օղուլլըգ վէ ճէլալ վէ 'ահալար վէ վազ՚ը շէրի'աթ
5 վէ 'իպատէթ վէ վա'ալար անլէրին տիր. Պապալար
տախի անլէրին օլուպ՝ Քրիստոս տախի Թէն ճիհէ-
թիյլէ անլէրտէն տիր. Ճիւմլէնին իւզէրինէ Օ իլ
6 էլ էպէտ Ալլահ՚ը միւպարէք տիր։ Ամին։ Ամմա
Ալլահըն քէլամը եէրէ տիւշտիւ՝ տէմէք տէյիլ
տիր. զիրա պէնի Իսրայէլտէն օլանլարըն ճիւմլէսի
7 Իսրայէլ տէյիլ տիր։ Հէմ տէ Աբրահամ նէսլի
օլմըգլարը իչիւն ճիւմլէսի էվլատ տէյիլ, ֆագաթ՝
Սանա Իսահագտան նէսլ 'ատտ օլունաճագ տըր՝
8 ֆէնէլէյ։ Եա'նի Թէն ճիհէթիյլէ էվլատ օլանլար
Ալլահըն էվլատը օլմայըպ, անճագ վա'տ ճիհէ-
9 թիյլէ օլան էվլատ նէսլ սայըլըր։ Զիրա վա'ատն
քէլամը պու իտի, եա'նի՝ Պու վագթտա կէլէճէ-
10 յիմ, վէ Սարայա պիր օղուլ օլաճագ տըր։ Վ,է
հալընըզ պու տէյիլ, ամմա Ռեբեկա տախի պիր
զաթտան, եա'նի փէտէրիմիզ Իսահագտան համիլէ
11 օլսըզը հալտէ, Չո՞ճա՞ըր տահա տօզմադտան վէ
պիր խայր կա շէրը իչլէմէզտէն էվվէլ Ալլահըն
քէնտի ինթիխապըյլէ Թագտիրինին (՚ամէլլէրտէն
օլմայըպ, անճագ տա՚վէթ էտէնտէն էֆէյէ) սապնթ-
12 օլմասը իչիւն, Մէրդումէյէ՝ Պէօյնիւրիւ քիւչիւրիւնէ
13 դուլլըգ էտէճէք տիր՝ պույուրուլտու։ Նիթէքիմ՝
Յաակոբը սէվտիմ, Եսաւա իսէ պուզդ էթտիմ՝
տէյիւ մուհարրէր տիր։
14 Իմտի նէ՞ տէյէլիմ. Ալլահտա հագգսըզլըգ վա՞ր
15 մը տըր. Հա՞շա։ Զիւնքի Մոսէսէ խիթապէն՝

Մէրհամէթ էհէճէյիմէ մէրհամէթ էհէրիմ, վէ
էճֆամէթ էհէճէյիմէ էճֆամէթ էհէրիմ՝ տէյիւ
16 պույուրտու։ Պու թագոիրտէ՝ իսթէյէնին, հա-
խօտ գօշանըն էլինտէ տէյիլ, անճագ մէրհամէթ
17 էհէն Ալահընըն էլինտէ տիր։ Զիրա փիթապ փա-
րաւոնա՝ Ակնի հէման պուռնուն իչիւն, հա՛նի ակն-
տէ գուարէթիմի իզհար էթմէք, վէ իսմիմ պիւ-
թիւն զէմինտէ ի՛լան օլուռնմագ իչիւն իգամէ էյ-
18 լէսիմ՝ տէյիւ պույուրուր։ Պինա՛էն 'ալէյհ իսթէ-
տիյինէ մէրհամէթ էհէր, վէ իսթէտիյինի գամը-
19 լաշտըրըր։ Իմտէ պանա տէյէճէքսին քի՝ Տահա
նի՛չիւն գապահամ պուլուր. զիրա անըն միւրա-
20 տընա քի՞մ մուգավէմէթ էթմիշ տիր։ Վ՚է լա-
քին, էյ ատէմ, ակն քի՞մ սին քի Ալահա իթթի-
րազ էհէրսին. հավը հավըճըսընա՝ պէնի նի՛չիւն
21 պէյլէ հավըտըն՝ տէյէ պիլի՞ր մի։ Պիր խամուրտան
պիր գապ 'իզզէթ իչիւն, տիկէր պիրինի տաթի
հագարէթ իչիւն հավմադըղ՝ չէօմէքճինին պայըգ
22 իւզէրինէ գուարէթի ւո՞գ մը։ Իմտի էյէր Ալահ
ղազապընըն կէօսթէրմէք վէ գուարէթինի պիլտիր-
մէք միւրատըյլէ, հէլաքա հազըր օլան ղազապ
23 գապլարընա չօգ ատպրլէ թէհամմիւլ էթտի, վ՚է
մուգատտէմա 'իզզէթէ հազըրլատըղը մէրհամէթ
24 գապլարը, նա՛նի պիզ հալընըզ ենհուտիլէրտէն
տէյիլ, ամմա թա՛իֆէլէրտէն տաթի տա՛վէթ էթ-
տիյի քիմսէլէր հագդընատա 'իզզէթինին ղանիլիյինի
25 պիլտիրմէք իսթէտի իսէ, նէ՞ փէյէյիմ. Նիթէքիմ
Ովսէհ էլէյհիսսալամա՝ գավմընի օլմայանա՝ գավմընի,
վէ սէվկիւլիւ օլմայանա՝ սէվկիւլիւ տէյէճէյիմ՝
26 վ՚է վագը՝ օլա քի՝ Սիզ գավմընի տէյիլ սինիզ

տէնիլտիյի մահալտէ, օրատա հայ օլան Ալահընը
օղուլլարը թէհմիյէ օլունաճագլար՝ տէյիւ պույու-
27 րուր։ Վ՚է նասլի իսրայէլին հագդընատա նիտա
էտէր քի՝ Իյէր պէնի իսրայէլին 'ատէտի տէնիզին
դուռմու գատար օլսա, անճագ պագըյյէսի խէլտա
28 պուլաճագ տըր. Զիրա 'ատալէթ իւզրէ էմրի գըս-
սալտըպ թէքմիլ էտէճէք տիր. չիւնքի Բապպ էէր
իւզէրինատէ մուխթասար էմրի իճրա էտէճէք տիր։
29 Վ՚է տախի նասլի մուգատտէմա պույուրտըղը
կիպի՝ Իյէր Բապպ իւ՚ զճիւնուա պիզէ նէօլ
պրագմատա իտի, Սոդոմ կիպի օլուպ Գոմորա
պէնգէմիշ օլուր իտիք։
30 Իմտի նէ՞ տէյէլիմ. սալահը թա՛գիպ էթմէյէն
թա՛իֆէլէրը սալահա, նա՛նի իմանտան օլան սա-
31 լահա նա՞իլ օլտըլար. Վ՚է լաքին իսրայէլ սալահ
գա՛իտէսինի թա՛գիպ էտէր իքէն, սալահ գա՛ի-
32 տէսինի նա՞իլ օլմատը։ Նի՞չիւն. զիրա իմանըլէ
տէյիլ, կէօյա շէրի՛աթ 'ամէլլէրիյլէ ու՞ուճը. չիւն-
33 քի օլ թէօքէղ թաշընա չարփտըլար. Նիթէքիմ՝
Իչթէ Սիոնատա պիր թէօքէղ թաշը վէ պիր ահուչմէ
դայատը գօրըմ, վէ անա հէր իման էտէն խէճիլ
օլմայաճագ տըր՝ տէյիւ մուհարրէր տիր։

ՊՍՊ 10

1 Էյ պիրատէրլէր, պէնիմ գալպիմին արղուսը,
վէ Իսրայէլ իչիւն Ալահա նէյազըմ խէլտա պուլ-
2 մալարը տըր։ Զիրա հագդըլարընատա շէհատէթ է-
տէրիմ քի՝ անլէրտէ Ալահ ղայրէթի վար, լաքին
3 'իլմ ճիհէթիյլէ տէյիլ տիր։ Չիւնքի անլէր Ալա-

հըն էնշոր էյնէոէյէ սալահը պիլմէյիսի՝ քէնտիլերի-
նին սալահընը սապիթ էթմէյէ ճէհտ էթմէլերիլէ,
4 Ալլահըն սալահընա միւթի՝ օլմատըլար։ Զիրա
հէր իման էտինէ սալահը մուճիպ օլմագ իւզրէ
շէրի՛աթըն նիհայէթի Բրիատոս տըր։
5 Զիւնքի Մովսէս շէրի՛աթատան օլան սալահ հագ-
գընատա՝ Պու շէյլերի իճրա էտէն աառէմ պուննլարլէ
6 եաշայաճագ տըր՝ տէյիւ Թահրիր էտէր։ Ամմա
իմանատան օլան սալահ պուլուրուր քի՝ Բէնտի գալ-
պինտէ տէմէյէսին քի՝ Ակմայա քի՞մ չըգաճագ
7 տըր. (եա՛նի Բրիատոսը էնտիրմէք իչիւն.) Եախօտ՝
Հավիյէյէ քի՞մ էնէճէք տիր. (եա՛նի Բրիատոսը
8 էմվաթատան չըգարմագ իչիւն.) Ամմա նէ՞ տէյօր։
Բէլամ (եա՛նի վա՛ղ էթտիկիմիզ իման քէլամը)
սանա եագըն տըր, աղրընկատա վէ գալպինկատէ տիր։
9 Շէյլէ քի Յհսուսըն Բապպ իտիյինի աղրընկէ իգրար
էտիպ՝ Ալլահ անը էմվաթատան իհեա էթտիյինէ
գալպինկէ ինանընը իսէն, խէլատա պուլաճագտըն։
10 Զիւնքի սալահ իչիւն գալպէլ իման, վէ խէլատա իչիւն
11 աղրըլէ իգրար էտիլը։ Զիրա քիթապ՝ Անա հէր
քիմ իման էտերսէ խէճիլ օլմայաճագ տըր՝ պու-
12 յուրուր։ Զիւնքի եէհուտի իլէ եունանինին Ֆէր-
գի հօգ տըր. գիրա ճիւմլէնին Բապպը քէնտիսի
օլուպ՝ քէնտինէ տու՛ա էտինլերին ճիւմլէսինէ գա-
13 նի տիր։ Զիրա հէր քիմ Բապպըն իսմինէ տու՛ա
էտեր իսէ՝ խէլատա պուլաճագ տըր։
14 Իմոի իման էթմէտիքլերի գաթա նա՞սըլ տու՛ա
էտէճէքլերը. վէ հագգընատա իչիթմէտիքլերի գաթա
նա՞սըլ իման էյլէյէճէքլերը. վէ վա՛ղ էտէն հօգ
15 լքէն՝ նա՞սըլ իչիտէճէքլերը. վէ իրսալ օլունմա-

տըդճա՝ նա՞սըլ վա՛ղ էտէճէքլերը. նիթէքիմ՝ Սէ-
լամէթ թէպչիր էտինլերին, խայրըը շէյլեր թէպչիր
էտինլերին այագլարը նէ՝ կիւզէլ տիր՝ տէյիւ մու-
16 հարրիր տիր։ Լաքին պէշարէթէ ճիւմլէսի ենա՛աթ
էթմէտի, գիրա եասլի՝ Եա Բապպ, վէրահիյիմիզ
17 խապէրէ քի՞մ լինանաը՝ տիր։ Իմոի իման իչիթ-
մէքտէն, վէ իչիթմէք Ալլահընը քէլամը վասըթա-
18 սըլլէ օլուր։ Լաքին՝ Իչի՞թմէտիլեր մի՝ տէրիմ.
պէլի՝ անլէրին սէտասը պիւթիւն ղէմինէ վէ քէ-
լամընըը տիւնեատընը միւնթէհասընա գատար չըգ-
19 տը։ Եէհնէ՝ Իսրայէլ պի՞լմէտի մի՝ տէրիմ. էվվէլա-
Մովսէս՝ պէն սիզի գավմ օլմայանլէ ղայրէթէ թէչ-
վիգ վէ ֆէհմսիզ թա՛իֆէ իլէ ղազապա թահրիք
20 էտէճէյիմ՝ տէյիւ սէյլէտի։ Ամմա եասլի՝ պէնի
արամայանլար թարաֆընատան պէն պուլունտըմ.
պէնի թալէպ էթմէյէնլերէ ղարիը օլըմ՝ տէյիւ
21 ճէհաուրանէ պուլյուրուր։ վէ Իսրայէլ հագգընատա՝
Պիւթիւն կիւն էլլերիմի ՛ասի վէ միւ՛թէրիզ պիր
գավմա ուղաթտըմ՝ տէյիւ պուլյուրըը։

ՊԱՊ 11

1 Իմոի Ալլահ քէնտի գավմընը րէտտ էթտի՞ մի՝
տէյօրըմ. հա՛շա. գիրա պէն քէնտիմ տախի Ա-
բրահամ նէսլինատէն, Բենիամին սըպթընատան պիր
2 իսրայէլլի իմ։ Ալլահ էվվէլտէն պիլտիյի քէնտի
գավմընը րէտտ էթմէտի. հօգաա Եղիա Ֆըր-
Բիթապընը նէ տէտիյինի պի՞լմէյօր մը սընըզ. նիճէ
քի Ալլահա իսրայէլին ՛ալէյհինատէ շիքեայէթ էտ-
3 րէք, Եա Բապպ, աենին փէյղամպէրլերինի գաթլ
էտիպ՝ մէզպահլարընկը եըգտըլար. վէ պէն եալընըզ

գալտըմ, պէնիմ ճանըմա տախի գասա էհիյօրլար
4 [տէր։] Լաքին ճէվապ ը իլահի անա նէ՞ տէր.
պա՛ալ սանէմէ տիղ չէօքմէմիշ եէտի պինդ ատէմ
5 քէնտիմ իչիւն ալը գօտըմ։ Փէզալիք հալ ը հա-
զրըտա տախի 'ինայէթ ինթիխապը իւզրէ պիր պա-
6 գըյլէ մէվճուտ տըր։ Վէ էյէր 'ինայէթլէ իսէ,
արթըգ 'ամէլլէրտէն տէյիլ տիր. եօգսա 'ինայէթ
արթըգ 'ինայէթ օլմազ. վէ էյէր 'ամէլլէրտէն իսէ,
արթըգ 'ինայէթ տէյիլ տիր. եօգսա 'ամէլ արթըգ
7 'ամէլ օլմազ։ Էյլէ իսէ նէ՞ տիր. Խարայէլ արա-
տըղը շէյէ նա՞իլ օլմատը. ամմա ինթիխապ օղու-
նանըլար նա՞իլ օլտու, վէ պադիշէրի թա պու
8 կիւնէտէք քէօղլէնտիլէր. Նիհայէթիմ մուհարրէր
տիր քի՝ Ալլահ անլէրէ ղաֆլէթ բուհու, կէօրմէդ
9 կէօղլէր վէ իչիթմէդ գուլադլար վէրտի։ Դաւիթ
տախի՝ Անլէրին սօֆրասը քէնտիլէրինէ տուզադ վէ
10 քէմէնա վէ թէօքէդ վէ ճէղա իչիւն օլա. կէօղլէրի
կէօրմէմէք իչիւն գարարսըն, վէ պէլլէրինի տա՛իմա
11 պիւք՝ տէր։ Իմտի՝ Եակըլմալարը տիւշմի՞ք իչիւն մի
օլտու՝ տէյօրըմ. Հա՛շա. անճադ քէնտիլէրի ղայ-
րէթլէնտիրմէք իւզրէ քէնտի խաթալարըյլէ խէլաս
12 Թա՛իֆէլէրէ կէլտի։ Վէ էյէր անլէրին խաթասը
'ալէմին ղանիլիյի, վէ էքսիլմէլէրի Թա՛իֆէլէրին
ղանիլիյի օլտու իսէ, անլէրին Թէմամիյէթի նէ՛
13 գատար զիյատէ օլաճադ տըր։ Ջիրա սիղ Թա՛ի-
ֆէլէրէ սեօյլէյօրըմ, պէն Թա՛իֆէլէրին բէսուլը
օլտըղըմ միւնասէպէթլէ խըտմէթիմի միւշէրրէֆ
14 Թուհթարըմ։ Պէյթի պիր վէճհլէ *գավմըմը ղայրէթ-

*Եաե. Թէնիմի

լէնտիրիպ՝ անլէրտէն պա՛ղլարընը խէլաս էտէյիմ։
15 Ջիրա էյէր բէտտո օլունմալարը 'ալէմին միւսալէ-
հէսի օլտու իսէ, գապուլ օլունմալարը էմվալթ-
16 տան հայաթ պուլմագտան ղայրի նէ՞ օլուր։ Վէ
էյէր Թուրքիանտա մուգատտէս իսէ, խամուր տա-
խի ֆո֊ֆապրէս տէր. վէ էյէր քէօք մուգատտէս ի-
17 սէ, տալլար տախի էօյլէ տիր։ Վէ էյէր օլ տալ-
լարընը պա՛ղարը գօփարըլըպ տա, սէն եապանի զէյ-
Թունտան օլտըղընկ հալտէ անլէրին արասընա աշ-
լանարագ, զէյԹուն աղաճընընը քէօքիւնէ վէ սէ-
վիղիյինէ հիսէտտար օլտընկ իսէ, տալլար իւզէրինէ
18 Թէֆախուր էթմէ. Ամմա էյէր Թէֆախուր էտէր
իսէն, պէլ էէ սէն քէօքիւ Թաշըմայօրսըն, ֆագաթ
19 քէօք սէնի ՝ուղայօր։ Իմտի՝ պէնիմ աշլանմագըղըմ
20 իչիւն օլ տալլար գօփարըլտը՝ տէյէճէքսին։ փէք
էյի. անլէր իմանարզըղ սէպէպինտէն գօփարըլտը-
լար, ամմա սէն իմանէլ սապիթ սին. Թէքէպպիւռ
21 էթմէ, անճադ խավֆ էյլէ։ Ջիրա էյէր Ալլահ Թա-
պի՛ի տալլարը էսիրկէմէտի իսէ, ասֆէն սէնի տախի
22 էսիրկէմէսին։ Իմտի Ալլահընը քէրէմինէ վէ շէֆաֆէ-
Թինէ պագ. տիւշէնէղը իւզէրինէ շէֆաֆէթ, ամմա
սէնին իւզէրինէ քէրէմ, էյէր օլ քէրէմտէ սապիթ
գալըը իսէկ, եօգսա սէն տախի քէօքլէճէք սին։
23 Վէ անլէր տախի իմանարզըղգտա գալմատըգլարը
Թագտիրտէ աշլանաճագ տըր, զիրա Ալլահ անլէրի
24 երինէ աշլամաղա գատիր տիր։ Ջիրա սէն էյէր Թա-
պի՛ատճա եապանի օլան զէյԹուն աղաճընտան քէ-
սիլիպ՝ Թապի՛ատճա մուխալիֆ օլարագ, էյի զէյ-
Թուն աղաճընա աշլանտընը իսէ, նէ՞ գատար զիյա-
տէ պու Թապի՛ի օլանլար քէնտիլէրին զէյԹուն ա-

25 ղաճընա աշլանսա կէրէք տէր ։ Զիրա, էյ պէրատէրլէր, քէնտինիղի 'ագիլ կէօրմէմէնիղ իչիւն իսթէմէմ քի շու սըրը, եա'նի թա'իֆէլէրին թէմամկէթի կէլինճէյէ տէյին իսրայէլէ պէր մէրթէպէ քէօր-
26 լիւք վըռդու՝ պուլտըղը մէճհուլընըղ օլա. Շէյլէ քի պիւթիւն իսրայէլ խէլասա պուլաճադ տըր, նիթէքիմ՝ Սիօնսան խէլասաքեար կէլիսկ՝ Յակոբսան
27 ֆըսգը տէֆ՝ էտէճէք տէր ։ Վէ կիւնահլարընը տէֆ՝ էթտիյիմ զէմման, Թարաֆընմսան անլէրէ օլան 'ահտ
28 պու տըր՝ տէյիւ մռհարըէր տէր ։ Վ ագա'ա պէշարէթէ նիսպէթլէ անլէր սիղին սէպէպինիղէ տիւշմէն տէր. լաքին ինթիխապա նիսպէթլէ էճռսա սէպէպի-
29 նէ սէվկիւլիւ տիրլէր։ Զիրա Աղլահն մէվկիպէլէրի
30 վէ տա'վէթի նէտռամէթաէն պէրի տէր ։ Զիրա սիզ պէր զէմման Աղլահա իման էթմէտիկինիղ հալտէ, շիմտի անլէրին իմանսըզլըղը սէպէպինաէն մէրհամէ-
31 թէ նա՞իլ օլտըղընըղ միսիլիւ, Քէնտիլիք շիմտի անլէր իման էթմէտիլէր, թա քի մազհար օլտըղընըղ մէրհամէթլէ քէնտիլէրի տախի մէրհամէթէ նա՞իլ
32 օլալար ։ Զիրա Աղլահ ճիւմլէսինէ մէրհամէթ էթմէք իւզրէ ճիւմլէսինի իմանսըզլըղը ալթընա գափսար ։
33 Էյ Աղլահն զանիլիք վէ հէքմէթ վէ 'իլմինին տէրինիկի. անըն հիւքմիէրի թէֆահհիւսաէն, վէ թա-
րիխլէրի թէֆթիշսէն նէ գռսսար իւսթիւն տիր ։
34 Զիրա Բապպըն ֆիքրինի քի՞մ պիլսի, եախօա անըն
35 միւսթէչարը քի՞մ օլսուս ։ Եախօա անա քի՞մ կիվէլ
36 վէրսի քի՝ քէնտինէ միւքեաֆաթ վէրիլէ ։ Զիրա ճիւմլէ շէյլէր անտէն, վէ անըն վասըթսաըլլէ, վէ անըն իչիւն օլուսլ, անա իլ էլ էպէտ մէճա օլ սուն ։ Ամին ։

ՊԱՊ 12

1 Իմսի, էյ պէրատէրլէր, Աղլահըն բահմէթլէրի իչիւն սիղէ եավլարըըմ քի՝ ճէսէտլէրինիղի տիրի վէ մուգատաուէս, վէ Աղլահա մագպուլ պէր դուրպան տէյիւ թագտիմ էտէսինիղ. բուհանի 'իպա-
2 տէթինիղ պու տըր ։ Վ է պու 'ալէմին կիտիշինէ ույմայընըղ, ամմա Աղլահըն խայրըը վէ մագպուլ վէ քեամիլ իրատէթի նէ օլտըղընը թէճրիպէ էթմէք իչիւն 'ագլընըղըն թէճահիւլէ թէպէտտիւլ
3 էտինիղ ։ Զիրա պանա վէրիլէն 'ինսայէթլէ սրանըղ-տա պուլունան հէր պէր ատէմէ տէրիմ քի՝ էնէ-
րէյնի լայըգընտան զիյատէ ի'թիպար էթժէսին. ամմա Աղլահըն հէր քեսէ թէվզի' էթտիկի իմանըն մէդտաըընա կէօրէ՝ թամմ 'ադլ իւզրէ ի'թիպար
4 էթսին ։ Զիրա պէր ճէսէտաէ չօդ ա'զամընղ պուլունտըղը, վէ լաքին ա'զանըն ճիւմլէսինին իչի
5 հէմման պէր օլմատըղը միսիլիւ, Պիղ տախի չօփ իքէն Փրիատոսա պէր ճէսէտ, վէ հէր պէրիմիղ
6 պէրի պէրիմիղին ա'զասը իղ ։ Ամմա պիղէ վէրիլէն 'ինսայէթէ կէօրէ, տիւրլիւ տիւրլիւ մէվկիպէլէրիմիղ օլմաղլէ, էյէր իլհամլէ սէյլէմէք իսէ, իմանըն
7 մէդտաըընա կէօրէ օլսուն, էյէր շէմմասլըգ իսէ, շէմմասլըգտա, էյէր մա'ալիմ իսէ, թա'լիմտէ,
8 էյէր նասիհաթ վէրէն իսէ, նասիհաթտա օլսուն. էյէր թէվզի' էտէն իսէ, սատէլիքլէ, վէ բիյասէթ էտէն՝ զայրէթլէ, վէ մէրհամէթ էտէն՝ ճան ու
9 կէօնիւլտէն էնսուն ։ Մուհապպէթ բիյասըղ օլսուն. քէմիլքատէն իքրահ էտիպ՝ խայրա եափըշընըղ՝
10 գարնտաշ մուհապպէթիյլէ պէրի պէրինիղի սէվի-

նիզ. հիւրմէթ էթմէքտէ պիրի պիրինիզէ թէգաա-
11 տիւմ էտինիզ։ Սա՛յ ու ղայրէթտէ կէվլէքլիք էթ-
մէյինիզ. րուհտա հէրարէթլի օլունըզ. Բապպա
12 գուլըզ էտինիզ։ Իւմիտտէ մէսրուր օլուպ՝ մու-
ղայագատա ատպրոը օլունըզ. տու՛ատա տէվամ է-
13 տինիզ։ Մուգատտէսլէրին իհթիյաճաթընա մու՛ա-
վէնէթ էտիպ՝ միւսաֆիրփէրվէրլիյէ մուգայյէտ օ-
14 լունըզ։ Սիզէ Թէ՛ատտի էտէնլէրէ խայր տու՛ա է-
տինիզ. խայր տու՛ա էյլէյինիզ, վէ պէտ տու՛ա
15 էթմէյինիզ։ Մէսրուրլար իլէ մէսրուր օլունըզ,
16 աղլայանլար իլէ աղլայընըզ։ Նէքտիկէրինիզ հագ-
դընատա հէմէֆքէտար օլունըզ. եիւքսէք շէյլէրէ
սարֆ ը էֆքէտար էթմէյիպ՝ անճաղ միւթէվազը՛լար
իլէ եօլտաշ օլունըզ. քէնտինիզի ՛ադիլ կէօրմէյի-
17 նիզ։ Հիչ պիր քիմսէյէ քէմլիյէ մուգապիլ քէմլիք
էթմէյինիզ, ճիւմլէ ատէմլէրին հուզուրընատա էյի
18 շէյլէրէ տիդգաթ էյլէյինիզ։ Միւմքին մէրթէպէ
էլինիզտէն կէլտիյի գատար ճիւմլէ ատէմլէր իլէ
19 սուլհ իւզրէ օլունըզ։ Էյ ատվկիւլիւլէր, նէֆսինիզ
իչիւն ինթիգամ ալմայընըզ, ֆագաթ ղաղապա
մնհալ վէրինիզ. զիրա Բապպ՝ ինթիգամ պէնիմ
տիր, ճէզայը պէն վէրիրիմ՝ տէյիւ պույուրտուղուղ
20 մուհարրէր տիր։ Իմոի էյէր տիւշմէնինկ աճ իսէ,
անա թա՛ամ վէր. էյէր սուսատուղ իսէ, անա սու
վէր. զիրա պունու էթմէքլէ՝ անդն պաշընա աթէղ
21 գօրլարը եըղմըզ օլուրսըն։ Շէրրէ մաղլուպ օլմա,
ամմա խայրլէ շէրրէ ղալիպ օլ։

ՊԱՊ 13

1 Հ էր քէո էմրի ալթընատա պուլունտուղուղ հիւքիւ-

մէթլէրէ էթա՛ատ էթսին, զիրա Ալլահ թարա-
ֆընատան օլմայան պիր հիւքիւմէթ եօգ տուր. վէ
[հիւքիւմատ ը] մէվճուտէ Ալլահ թարաֆընատան
2 թէրթիպ օլունմըզ տուր։ Պունուն իչիւն հիւքիւ-
մէթէ մուխալէֆէթ էտէն՝ Ալլահըն թէրթիպինէ
մուգավէմէթ էթմիշ օլուր. վէ մուգավէմէթ է-
տէնլէր քէնտի ՛ալէյհլէրինէ հիւքմ տա՛վէթ էտէ-
3 ճէքլէր։ Զիրա հիւքմտարլար էյի ՛ամէլլէր իչիւն
տէյիլ, անճաղ քէօթիւ ՛ամէլլէր իչիւն գօրգու տուր-
լար. հիւքիւմէթտէն գօրգմամագ իսթէ՞ր մի սին.
էյի օլանը իչլէ, վէ անդն թարաֆընատան մէտ օ-
4 լունաճագսըն. Զիւնքի սէնին էյիլիյին իչիւն Ալլահ
թարաֆընատան մէ՞մուր տուր. լաքին էյէր քէօթիւ
օլանը իչլէր իսէն, գօրգ. չիւնքի գըլըճը պիհուտէ
եէրէ թաշըմայօր, զիրա Ալլահ թարաֆընատան մէ՞-
մուր օլուպ՝ քէօթիւլիւք իչլէյէն իւզէրինէ զաղապ
5 իճրասը իչիւն ինթիգամ ալըճը տուր։ Պու էճլէյէն
եալընըզ զաղապ սէպէպիյլէ տէյիլ, անճաղ զամիր
6 սէպէպիյլէ տաիի թաապի՝ օլմագ լազըմ տուր. Պու
սէպէպտէն վէրկի տաիի վէրիրսինիզ. զիրա հէման
պու շէյէ մուգայյէտ օլարագ, Ալլահ թարաֆընա-
7 տան մէ՞մուր տուրլար։ Իմոի ճիւմլէյէ հագդլա-
րընը, եա՛նի վէրկի հագդը օլանա վէրկի,
հագդը օլանա կէօմրիւք, գօրգու հագդը օլանա
գօրգու, հիւրմէթ հագդը օլանա հիւրմէթ էտա
8 էյլէյինիզ։ Նէքտիկէրինիզի սէվմէքտէն մա՛տա
քիմսէյէ պիր վէճհլէ պօրճլու օլմայընըզ, զիրա
տիկէրինի սէվէն քիմսէ շէրի՛աթը իսթամ էթմիշ
9 օլուր։ Զիրա՝ Զինա էթմէյէսին, գաթլ էթմէյէսին,
Սըրգաթ էթմէյէսին, Եալան շէհատէթ էթմէյէ-

սին, Թումա՝ էթմէլէսին, վէ տահա նէ էմր վար
իսէ, ծնօմլէնդի պու, եա՛նի՝ Գօնշէնկը քէնտին կիպի
10 սէվէսին՝ քէլամը շամիլ տիր։ Մուհամպպէթ գօն-
շէյա քէմիլը էթմէզ. իմոի մուհամպպէթ շէրի՛ա-
թըն թէմամլէյէթի տիր։
11 Վէ վագթը պիլէրէք, եա՛նի շիմոի պիզիմ ու-
դուտան ուլանմա՛ղըն սա՛աթը օլսըղընը պէլէրէ-
պուռնու էօյնէզ. ոէրա խէլսա պիզէ շիմոի՝ ինանսը-
12 ղըմըզ վագթոտա օլսըղընտան եագըն սըը։ Կէճէ
կէչտի, կիէնտիւզ եագլաշտը. իմոի զուլմէթ՛ա-
մէլլէրինի պէր թարաֆ էտիպ՝ նուր սիլահլարընը
13 գուշանսալըմ։ Կիէնտիւզիւն կէղէր կիպի հիսան ի
հարէքէթլէ կէղէլիմ, մանսարալըդ վէ սէրթօշլըդ-
տա, վէ ֆահշիյաթ վէ ֆըսդ ու ֆիւճուրատ վէ
14 տախի նիղա՛ ու հաէտտէ օլմայըպ, Անճագ Բապպ
Յիսուս Քրիստոսը կիլինիպ վէ շէհվաթ իչիւն ճէ-
սէտին դայտընտա օլմայընըդ։

ՊԱՊ 14

1 Ամանտա զա՛իֆ օլանը շէքք ու շիւպհելէրէ հիւքմ
էթմէք մագսէտիյէ օլմայարագ գապուլ էտինիզ՝
2 Պիրի հէր շէյի եէյէ պիլիրիմ ի՛թիդաոընտա սըը.
3 լաքին զա՛իֆ օլան սէպպէվլաթ եէը՝ եէյէն եէմէյէնի
թահդիը էթմէսին. վէ եէմէյէն եէյէնի հիւքմ էթ-
4 մէսին, պէրա Ալլահ անը դապուլ էթմիշ տիր։ Սէն
քի՞մ սին քի՝ ղայրինին խըտմէթքէարընը հիւքմ է-
տէրսին. օ քէնտի էֆէնտիսինին նազարընտա տուռ-
բուռ վէ եախօտ տիւշէր. վէ լաքին տուրաճագ սըը,
պէրա Ալլահ անը տուրտուրմաղա գատիր տիր։

5 Քիմի պիր կիւնիւ տիկէր կիւնտէն միւրէճճահ
թուռթաը. վէ քիմի հէր կիւնիւ ֆարավ թուռթաը.
6 հէր քէս քէնտի վիճնինտէ գանմըշ օլսուն։ Կիւնէ
ի՛թիպար էտէն՝ Բապպ իչիւն ի՛թիպար էտէր, վէ
կիւնէ ի՛թիպար էթմէյէն՝ Բապպ իչիւն ի՛թիպար
էթմէզ. եէյէն՝ Բապպ իչիւն եէր, պիրա Ալլահ
շիւքր էտէր, եէմէյէն տախի Բապպ իչիւն եէմէյիպ՝
7 Ալլահ շիւքր էտէր։ Զիրա պիզէն քիմսէ քէնտի-
տախի իչիւն եաշամազ, վէ քիմսէ քէնտիսի իչիւն
8 էօլմէզ։ Զիրա եաշատըղըմըզ հալտէ՝ Բապպ իչիւն
եաշարըզ, վէ էօլտիւյիւմիւզ հալտէ՝ Բապպ իչիւն
էօլիւրիւզ. իմոի եաշար իսէք տէ՝ էօլիւր իսէք տէ՝
9 Բապպըն ըզ։ Զիւնքի Քրիստոս պուռնուն իչիւն,
եա՛նի էօլիւլէր վէ տիրիլէր իւզէրինէ սալթանաթ
էթմէք իչիւն էօլտիւ, վէ [դըյամ էտիպ] եինէ
10 եաշատը։ Լաքին սէն նի՞չիւն գարնտաշընկը հիւքմ
էտէրսին, եախօտ սէն նի՞չիւն գարնտաշընկը թահ-
դիր էտէրսին. պիրա ճիւմլէսինզ Քրիստոսըն մահ-
11 քէմէսինէ իհզար օլունաճաղըզ։ Զիրա՝ Հայաթըմ
հագդը իչիւն հէր քէս պանա տիզ էճօքէճէք, հէր
տիզ Ալլահ համտ էտէճէք տիր՝ տէյիւ Բապպըն
12 պույուրտըղը մուհարրէր տիր։ Պինա՛էն՝ ա՛լէյհ
պիզէն հէր պիրի քէնտիսի իչիւն Ալլահ հիսապ
13 վէրէճէք տիր։ Պու թահգիրտէ՝ սրթըդ պիրի պի-
րիմիզի հիւքմ էթմէյէլիմ, անճագ տահա զիյատէ
պիրատէր էօնիւնէ թէօքէզ եա սիւրչմէք սէպէպի
14 գօմմամաղա գարար վէրինիզ։ Պիլիրիմ վէ Բապպ
Յիսուստա գանտըմ քի՝ հիչ պիր շէյ քէնտի
զաթընտա նափաք տէյիլ տիր, ֆագաթ պիր
շէյի նափաք՝ ա՛ատա էտէն քիմսէյէ՝ օլ չէյ տնա

15 նափաք տըր։ Ամմա էյէր գարնատաշըկ թա՛ամ
սեպեպիյլէ մուքէտաէր օլուր իսէ, արթըգ սէն
մուհապպէթ իւզրէ սիւլուք էթմէյօրսըն. սէնին
թա՛ամընէ՝ ուղուրըննա Քրիստոսըն էօլմիւշլիւ քիմ-
16 սէյի սէն հէլալ էթմէ։ Իմոի սիզին խայրընըզ
17 Թադպիհ օլունմասըն։ Զիրա մէլէքիւթ Ուլլահ եէ-
յէճէք, իչէճէք ատյիլ, անճադ սալահ վէ սէլա-
18 մէթ վէ Իսահ իւլ Գուսուլէ մէսերրէթ տիր։ Զիրա
պունլարըլէ Քրիստոսա խըտմէթ էտէն քիմսէ Ալլա-
հըն 'ինանմընտէ մադպուլ, վէ նաս 'ինանմընտէ մուա-
19 Թահսէն տիր։ Պինա՛էն 'ալէյհ սէլամէթ վէ եէք-
տիկէրիմիզին մա՛մուրիյէթինէ պա՛իս օլան շէյլէրէ
20 աա՛յ էտէլիմ։ Թա՛ամ սէպեպիյլէ Ալլահընն իչինի
խարապ էթմէ. վագա՛ա հէր շէյ Թահիր տիր, ֆա-
գաթ Թէօքէզ վէրէրէք եէյէն աատմէ քէօթիւ
21 տիր։ Էթ եէմէմէք վէ շէրապ իչմէմէք վէ պիրա-
տէրինկէ Թէօքէզ, եախօա սիւրչմէ, եախօա ղա՛իֆ-
լիյէ սեպեպ օլան էշէ պուլունմամագ էյի տիր։
22 Իմանընկ վա՞ր մը, անը Ալլահընն հուզուրընտա քէնտ-
տինկտէ հրֆզ էյլէ. նէ՞ միւսլաւէք տիր օ՛ր քիմսէ
քի Թահսին էթտիյի շէյտէ քէնտի 'ալէյհինէ
23 հիւքմ էթմէզ։ Լաքին շիւպհէ էտէն քիմսէ եէ-
տիյի Թադտիրտէ՝ իմանըէ եէմէտիյի իչինն մահ-
քիւմ տիր. զիրա իմանտան օլմայան հէր շէյ կիւ-
նահ տըր։

ՊԱՊ 15

1 Վէ պիզ քի գուվվէթլի իզ, քէնտի նէֆսիմիզի
խոշնուտ էթմէյիպ, ղա՛իֆ օլանլարընն ղա՛իֆլիքլէ-
2 րինէ Թէհամմիւլ էթմէկէ պօրճլու իզ։ Պիզտէն

հէր պիրի գոնշըսընըն մա՛մուրիյէթի պապընտա
3 խայրը իչիւն անը խոշնուտ էթսին։ Զիրա՝ Սանա
սիթէմ էտէնլէրին սիթէմլէրի իւզէրիմէ տիւշմի՝
տէյիւ մուհաբրէր օլտըղը իւզրէ, Քրիստոս տախի
4 նէֆսինի խոշնուտ էթմէտի։ Զիրա մուգատաէմա
մուհաբրէր օլան շէյլէր պիզիմ Թա՛լիմիմիզ իչիւն
մուհաբրէր իտի, Թա քի ասպ իլէ վէ քիթապլա-
5 րըն Թէսէլլիսիյլէ իւմիտէ մալիք օլալըմ։ Վէ
ասպ վէ Թէսէլլի մէնպա՛ը օլան Ալլահ սիզէ Յի-
սուս Քրիստոսա կէօրէ պիրի պիրինիզ իլէ հէմէֆ-
6 քեար օլմազը իհսան էյլէյէ, Քի եէք տիլ ու եէք
ղէպան օլարագ՝ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն
7 փէտէրի Ալլահը Թէմճիտ էտէսինիզ։ Պու էճլտէն
Քրիստոս տախի Ալլահըն 'իղղէթի իչիւն պիզի գա-
պուլ էյլէտիյի միսլիւ, սիզ տախի պիրի պիրինի-
զի գապուլ էտինիզ։
8 Իմոի տէրիմ քի՝ Յիսուս Քրիստոս, էճատատա
օլան վա՛տլարը սապիթ գըլմագ իւզրէ Ալլահընն
հադիսաթը իչիւն խիթան խըտմէթճիսի օլտու։
9 Թա՛իֆէլէր տախի Ալլահա՝ մէրհամէթի իչիւն
համտ էտէլէր. նիթէքիմ՝ Պու սեպեպտէն Թա՛ի-
ֆէլէր արտընտա սանա համտ էտիյ՝ սէնին խա-
մինէ մէզմուր օղուլճաղըմ՝ տէյիւ մուհաբրէր
10 տիր։ Վէ եինէ՝ էյ Թա՛իֆէլէր, անըն գավմը իլէ
11 պէրապէր մէսրուր օլունըզ՝ պույուրըր։ Վէ եինէ՝
էյ ճիւմլէ Թա՛իֆէլէր, Բապպա Թէսպիհ էտի-
նիյ, վէ էյ ճիւմլէ գավմլար, անա սէնտ էյլէյի-
12 նիյ, վէ եինէ Եասայի՝ Յեսէտէն պիր քէօթ հա-
բէր օլուպ՝ Թա՛իֆէլէրէ հիւքիւմէթ էթմէք իչիւն
ղուհուր էտէճէք տիր. վէ Թա՛իֆէլէրին իւմիտի

13 անտե օլաճադ տբը՝ տէյիւ պուլուրբը։ Վէ Բուհ իւլ Գուտսըն դուվվէթիլլէ իւմիտինիզին արթմասը իչիւն՝ իւմիտին մէնպա՛ը օլան Ալլահ սիզի ինան-
մադտա քէմալ ը մէսերբէթ վէ սէլամէթլէ մէմլու-
դըլըն։

14 Էյ պիրատէրլէրիմ, պէն քէնտիմ տախի սիզին հադդընըզտա գանտըմ քի՝ սիզ խայրլէ մէմլու, վէ հէր 'իլմլէ տօլու օլուպ, պիրի պիրինիլէ նասի-
15 հաթ էթմէյէ գատիր սինիզ։ Ամմա, էյ պիրա-տէրլէր, թա՛իֆէլէր իչիւն Յիսուս Քրիստոսըն խաւիմի օլուպ՝ թա՛իֆէլէր Թագտիմէսի Բուհ իւլ Գուտս վասըթասըյլէ Թագտիս օլունարագ մագ-
պուլ օլմասը իչիւն Ալլահրն պէշարէթինտե քեա-
16 հինլիք իճրա էթմէքլիյիմ խուսուսընտա, Ալլահ Թարաֆընտան պանա իհսան օլունան 'ինայէթ սէպէպիյլէ, իսթասր էտեր կիպի՝ սիզե պա'զը խու-
17 սուսլարտա պիր ազ ճէսարէթլէ եաղտըմ։ Իմտի Ալլահա միւթէ'ալլիդ օլան շէյլէրտե Յիսուս Քրիս-
18 տոս իլե իֆթիխար էտե պիլիրիմ։ Չիրա թա՛իֆէ-լէրին իսթա'աթը իչիւն, 'ալամէթլէր վէ միւ'ճիզէ-լէրին դուվվէթի վէ Բուհ Ուլլահրն գուտրէթիլլէ դավլէն վէ ֆի'իլէն Քրիստոսըն պէնիմ վասըթամլէ իչլէմէտիյի պիր շէյի սէյրլէմէյէ ճէսարէթ էթմէմ.
19 Պու վէճհլէ Քրիստոսըն պէշարէթինին երուսաղէմ տէն տօլաշարագ՝ Իլլիրիգօնա գատար թէմամէն
20 Թէպշիր էյլէտիմ։ Վէ ախէրին թէմէլի իւղէրինէ պինա էթմէմէք իչիւն, շու վէճհլէ ղայրէթ էթ-տիմ քի՝ Թէպշիր ի պէշարէթիմ Քրիստոսըն իամի
21 դիքը օլունտըղը մահալտե օլմայըպ, Անճագ՝ Անըն հադդընտա խապէրի օլմայանլար կէօրէճէք, վէ

իչէթիշ օլմայանլար անկայտաճագ տբը՝ տէյիւ
22 մուհարրէր օլտըղը իւղրէ օլուն։ Պու էճլէտէն տախի Թարաֆընըզտա կէլմէքտէն տէֆ'աթլէ մէն-
23 օլունտըմ իսե տե, Շիմտի պու սէմթլէրտե ար-Թըդ պանա եէր գալմայըպ, չօգ սէնէտէն պէրու
24 սիզե կէլմէյէ արզուքէշ օլտըղմտան, իսփանիայա կիտէճէյիմ ղէման [սիզե կէլիրիմ. զիրա] կէչէր իքէն էվվէլա սիզին իլէ կէօրիւշիւպ՝ պիր մըգտար սիզե տօյտըգտան սօկրա, Թարաֆընըղտան օրա-
25 յա տօղրու կէօնտէրիլմէք իւմիտինտե իմ։ Շիմտի իսե մուգատասէլէրե խրտմէթ էթմէք իւզրէ Երու-
26 սաղէմէ կիտիյօրըմ։ Չիրա Երուսաղէմտե օլան մուգատասէլէրին ֆուգարասընա պիր ի'անէ էթմէք Մաքեսօնիայը վէ Ախայէալըլարա խօշ կէօրիւն-
27 միւ։ Խօշ կէօրիւնտիւ, վէ հէմ տախի անլէրէ պօրճլու տըրլար. զիրա Թա՛իֆէլէր պունլարրն բուհանի շէյլէրինէ հիսսէտար օլտըգլարը հասե-պիյլէ, Ճհսմանի շէյլէրտե տախի անլէրէ խրտմէթ
28 էյլէմէյէ պօրճլու տըրլար։ Իմտի պունու Թէքմիլ էտիպ՝ անլէրէ պու մէյվէյի *Թէսլիմ էթտիքտէն" սօկրա, Էանրնըզտան Էհէրե+ Խափանիայա կիտէ-
29 ճէյիմ։ Վէ պիլիրիմ քի՝ սիզե կէլտիյիմտե, Քրիս-տոսըն պէշարէթինին քէմալ ը պէրէքէթիյլէ կէ-լէճէյիմ։
30 Էյ պիրատէրլէր, Բագպըմըզ Յիսուս Քրիստոս իլէ վէ Բուհրն մուհապպէթիյլէ սիզե էալվարըրըմ
31 քի, ՆԷհուտիյէտե պուլունան իմանսըզ քիմսէ-լէրտէն խելաս պուլուպ՝ Երուսաղէմ իչիւն օլան

---

*Ե՛ն. միւհրլէտիքտէն

խըտմէթիմ մուգաատէսլէրէ մագսուլ օլսուն տէ-
յիւ պէնիմ իչիւն վէ պէնիմ իլէ պէրապէր Ալլահ
32 տու՛ա էթմէքտէ ճէհտ էտէնինիզ. Թա քի Ա-
լլահըն իրատէթինէ թարաֆընըզա մէսէրրէթլէ
կելիպ՝ սիզին իլէ պէրապէր միւսլիմէրիհ օլայըմ՝
33 վէ մէնպա՛ը սելամէթ օլան Ալլահ ճիւմլէնիզ
իլէ օլսուն։ Ամին։

ՊԱՊ 16

1 Փէնթրիա քիլիսէսինատ խատիմէ օլան հէմշիրէ-
2 միզ Փիրէյի սիպէ թավսիյէ էտէրիմ. Քի մուգաա-
տէսլէրէ լայըգ օլըդը սուրէթլէ անը Բապպա
գապուլ էտիպ՝ հէր հանկը մնասլահաթտա սիպէ
միւհթաճ օլուր իսէ, անա եարտըմ էտէսինիզ.
ղէրա քէնտիսի տէ նիչէլէրէ վէ պանա տախի
մուա՛ավէնէթ էթմիշ տիր։
3 Յիսուս Քրիստոստա էմէքտաշլարըմ օլան Պրիս-
4 կիղա վէ Ակիւղասա սելամ էտինիզ. Անլէր ճա-
նըմ իչիւն քէնտի պոյունլարընը գօթըլար. անլէրէ
եալընըզ պէն տէյիլ, անճագ Թա՛իֆէլէրին ճիւմլէ
5 քիլիսէլէրի տախի միւթէշէք.քիր տիրլէր. Վէ ան-
լէրին խանէսինատէ օլան քիլիսէյէ, վէ Ա.խայեանըն
Քրիստոս իչիւն իլք մէյվէսի օլան սէվկիւլիւմ
6 Յ.փէնէթօսա սելամ էտինիզ. Պիղիմ իչիւն չօգ
էմէք չէքմիշ օլան Մարիամա սելամ էտինիզ.
7 Ա.դրապամոան վէ հապս ըէֆիդլէրիմ օլուպ, ըէ-
սուլլէր արասընտա միւ՛թէպէր, վէ հէմ տէ պէն-
տէն էվվէլ Քրիստոստա պուլունան Անտրօնիդօս
8 վէ Եունիայա սելամ էտինիզ. Բապպա սէվկիւ-

9 լիւմ օլան Ամփլիասա սէլամ էտինիզ. Քրիստոս-
տա էմէքտաշըմըզ Ուրպանօսա, վէ սէվկիւլիւմ
10 Իսթաքիսէ սելամ էտինիզ. Քրիստոստա միւս-
թահսէն Ափելլէսէ սելամ էտինիզ. Արիսթօպու-
լըսըն խանէսինատէն օլանլարա սելամ էտինիզ.
11 Ա.դրապամոան օլան Հէրօտիօնա սելամ էտինիզ.
Նարգիսօսըն խանէսինատէն պուլունանլարա՝ Բապ-
12 պա օլանլարա սելամ էտինիզ. Բապպա էմէք չէքէն
Թրիֆէնայա վէ Թրիֆօսայա սելամ էտինիզ. Բապ-
պա չօգ էմէք չէքմիշ օլան սէվկիւլիւ փերսիսէ սե-
13 լամ էտինիզ. Բապպա միւնթէխապ օլան Րու-
ֆօսա, վէ պէնիմ վալիտէմ օլան անըն վալիտէսինէ
14 սելամ էտինիզ. Ասինգրիթօս վէ Ֆլէգօն վէ Հէր-
մաս վէ փատրօպաս վէ Հէրմիսէ, վէ անլէր իլէ
պէրապէր օլան պիրատէրլէրէ սելամ էտինիզ.
15 Ֆիլօլօգօս իլէ Եուլիա վէ Նիրէաս իլէ անըն հէմ-
շիրէսինէ վէ Օլիմփասա, վէ անլէր իլէ պէրապէր
պուլունան ճիւմլէ մուգաատէսլէրէ սելամ էտի-
16 նիզ. Պիրի պիրինիզլէ մուգաատէս էօփիւշլէ սելամ
էտինիզ. Քրիստոսըն *քիլիսէլէրի սիզէ սելամ
էտէրլէր։
17 Իյի պիրատէրլէր, սիզէ ըէճա էտէրիմ՝ քի՝ էյ-
րէնէիկինիզ Թա՛լիմէ մուղայիր ֆըրդա վէ թէօ-
քէօղլէրէ սէպէպ օլանլարա տիգդաթ էտիպ՝ ան-
18 լէրտէն իճթինապ էտէսինիզ. Զիրա պու մագուլլէ
քիմսէլէր Բապպըմըզ [Յիսուս] Քրիստոսա տէյիլ,
անճագ քէնտի գարնլարընա խըտմէթ էտիպ՝ խօշ
սէօղլէր վէ մէտհիյէլէրլէ սաֆտէրունլարըն գալպ-

*Պո՛դը՝ ճիւմլէ քիլիսէլէրի

19 լերինի ալտատբրլար։ Զիրա սիզին իթա՛աթընըզ
ճիւմլէյէ շայը՝ օլսու. պունուն իչիւն սիզին հադ-
դընըզտա մէսրուր ըմ. ամմա իսթէրիմ քի սիզ
խայր իչիւն 'ադիլ, վէ շէրր իչիւն սատէտիլ օլս-
20 սընըզ։ Վէ մէնդա՛ ը սէլամէթ օլան Ալլահ՝ շէյ-
թանը այագլարընըզըն ալթընտա սէրի՛էն էզէճէք
տիր. Բաղըշըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի
սիզին իլէ օլսուն։ [Ամին]։
21 Էմէքտաշլար Տիմոթէոս վէ ազբադամտան օլան
Լուդիոս վէ Եասոն վէ Սոսիփաթրոս սիզէ սէլամ
22 էտէրլէր։ Պէն Թէրթիոս քի պու րիսալէյի եազ-
23 տըմ՝ սիզէ Բաղդատա սէլամ էտէրիմ։ Պէնիմ վէ
պիւթիւն քիլիսէնին միհմանտարը օլան Գայիոս
սիզէ սէլամ էտէր. շէհր էմինի Իրաստոս վէ Գու-
24 արթօս պիրատէր սիզէ սէլամ էտէրլէր։ Բաղըշ-
ըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի ճիւմլէնիզ իլէ
օլսուն։ Ամին։
25 Վէ պէնիմ պէշարէթիմ վէ Յիսուս Քրիստոս
վա՛ղը մուճէհլինճէ, վէ էզէլի զէմանլարտան պէրու
26 խաճի Թուխթուրլուգ՝ շիմոի իզհար օլունան, վէ
էզէլի վէ էպէտի օլան Ալլահըն էմրի մուճէհլինճէ՝
փէյղամպէրը քիթապլարը վասըթասըլէ իմանա
իթա՛աթ իչիւն ճիւմլէ միլլէթլէրէ պիլտիրիլէն սըր-
ըրըն քէշֆ օլունմասընա կէօրէ սիզի սապիթ գըլ-
27 մադա գաոիր օլան, Եալընըզ 'ալիմ Ալլահա Յի-
սուս Քրիստոս վասըթասըլէ իլ էլ էպէտ համան
օլսուն։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԳՕՐԾՆԹՕՍԼՀԱՐԱ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

—

ՊԱՊ I

1 Ալլահըն իրատէթիլէ Յիսուս Քրիստոսըն ըհտուլը
օլմագ իւզրէ տա՛վէթ օլունան Պօղոս վէ պիրատէր
2 Սօսթէնէս, Ալլահըն Գօրծնթօսլհարա օլան քիլիսէ-
սինէ, եա՛նի Յիսուս Քրիստոստա թագտիս օլու-
նուգ՝ մուգատտուսլէր օլմագ իւզրէ տա՛վէթ օլու-
նան քիմսէլէր իլէ, անլէրին վէ պիզիմ Բաղըշըմըզ
օլան Յիսուս Քրիստոսըն իսմինէ հէր եէրտէ տու՛ա
3 էտէնլէրին ճիւմլէսինէ. Փէտէրիմիզ Ալլահ վէ
Բաղդ Յիսուս Քրիստոս թարաֆընտան սիզէ 'ի-
նայէթ վէ սէլամէթ օլսուն։
4 Յիսուս Քրիստոստա սիզէ իհսան օլունան Ալլա-
հըն 'ինայէթի իչիւն սիզին հադդընըզտա տա՛լմա
5 Ալլահըմա շիւքր էտէրիմ, քի Քրիստոսըն շէհա-
6 տէթի սիզտէ սապիթ օլունտուգը կիպի, Անըն իլէ
հէր խուսուստա, հէր քէլամտա վէ հէր 'իլմտէ
7 զանի օլմընըզ, շէյլէ քի Բաղդ Յիսուս Քրիս-

տոսըն զուհուբընա մուհնթազըը օլարագ, հիչ պիր
8 մէվհիպէտէ նօգսանընըզ եօգ տըը. 0 տախի Բապ-
պըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն կիւնիւնտէ թէօհմէթ-
սիզ օլմանըզ իւզրէ, սիզի նիհայէթէ տէյին սա-
9 պիթ գըլաճագ տըը։ Սիզի քէնաի Օղլու Բապպը-
մըզ Յիսուս Քրիստոսըն միւշարէքէթինէ տա՛վէթ
էտէն Ալլահ սաղտագ տըը։

10 Էյ պիրաէրլէր, սիզէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիս-
տոսըն իամիլէ բէճա էտէրիմ քի ճիւմլէնիզին սէօ-
զիւ պիր օլսուն, վէ արանըզտա իխթիլաֆ օլմայըզ՝
քէամիլէն հէմֆքեար վէ հէմրէյ պուլունսունըզ՝
11 Զիրա, էյ պիրաէրլէրիմ, Բլօէնին խանէսի թա-
րաֆընտան սիզին հադգընըզտա պանա խապէր վէ-
րիլմի քի՝ արանըզտա միւնազա՛լաը վար տըը։
12 Պունու տէմէք իսթէրիմ քի՝ սիզտէն հէր պիրի՝
պէն Պօղոսըն, վէ պէն Ա.փօլլոսըն, վէ պէն Կեփա-
13 սըն, վէ պէն Քրիստոսըն իմ՝ տէր։ Քրիստոս թագ-
սի՞մ մի օլունտու, սիզին իչիւն Պօղո՞ս մը սալը օ-
լունտու, եօգսա Պօղոսը՞ն իսմինէ մի վաֆթիզ օ-
14 լունտընըզ։ Սիզտէն՝ Գրիսփօս իլէ Գայիոստան
մա՛տա քիմսէյի վաֆթիզ էթմէտիյիմ իչիւն Ա.Ը
15 լահա շիւքր էտէրիմ. Քի պիր քիմսէ պէնիմ հադ-
գըմա՝ Բէնտի իսմինէ վաֆթիզ էթտի՝ տէմէսին։
16 Վէ Իսթէֆանասըն խանէսի խալգընը տախի վաֆ-
թիզ էթտիմ, պունտան պաշգա պիր քիմսէյի
վաֆթիզ էտիպ էթմէտիյիմի պիլմէմ։
17 Զիրա Քրիստոս պէնի վաֆթիզ էթմէք իչիւն
տէյիլ, անճագ Թէպշիր ի պէշարէթ իչիւն իրսալ
էյլէտի. պու տախի Քրիստոսըն խաչը պիհուտէ օլ
18 մամագ իչիւն՝ քէլամ հիքմէթիյլէ օլմատը։ Զիրա

խաչա տա՛իր օլան քէլամ էհլ ի հէլաք օլանլարա
սէֆահէթ տիր. Լաքին պիզ էհլ ի խէլաս օլանլարա
19 դուվվէթ Ուլլահ տըը։ Զիրա՝ Հիւքէմանըն հիքմէ-
թինի մահվ, վէ ակլայըզլըլարըն ակլայըզընը իպ-
20 թալ էտէճէյիմ՝ տէյիւ մուհարրեր տիր։ Նէրէտէ
հիքմէթ սահիպի, նէրէտէ քեաթիպ, պու՛ալէմին
միւպահիսի նէրէտէ տիր. Ալլահ տիւնեանըն հիք-
21 մէթինի սէֆահէթէ չէվի՞րմէտի մի։ Զիրա Ալլահըն
հիքմէթինճէ տիւնեա էնո՛ւ հիքմէթի վասըթա-
սըլլէ Ալլահը պիլմէտիյինտէն՝ վա՛զըն սէֆահէթի
վասըթասըլլէ Ալլահ իման էտէնլէրի խէլաս էյլէ-
22 մէյի միւնասիպ կէօրտիւ։ Զինքի Եէհուտիլէր՛ա-
լամէթ թալէպ էտէրլէր, վէ Եունանիլէր հիքմէթ
23 արարլար, Ֆագաթ պիզ սալպ օլունմըշ Քրիստոսը,
ևա՛նի Եէհուտիլէրէ թէօքէզ վէ Եունանիլէրէ սէ-
24 ֆահէթ, Լաքին տա՛վէթ օլունանլարա, Եէհուտի
օլսուն, Եունանի օլսուն, դուվվէթ Ուլլահ վէ հիք-
25 մէթ Ուլլահ օլան Քրիստոսը վա՛զ էտէրիզ։ Զիրա
Ալլահըն սէֆիհ օլան շէյի ինսանլարտան հիքմէթլի
տիր. վէ Ալլահըն զա՛իֆ օլան շէյի ինսանլարտան
26 դուվվէթլի տիր։ Էյ պիրաէրլէր, տա՛վէթինիզէ
պագընըզ, թէն հասէպինճէ չօգ հիքմէթլիլէր, չօգ
դուվվէթլիլէր, չօգասըլզատէլէր տա՛վէր օլունմատը.
27 Լաքին Ալլահ հիւքէմայը խէճիլ էթմէք իչիւն՝
տիւնեանըն սէֆիհ շէյլէրինի ինթիխապ էթտի, վէ
Ալլահ դուվվէթլի շէյլէրի խէճիլ էթմէք իչիւն
տիւնեանըն զա՛իֆ շէյլէրինի ինթիխապ էյլէտի.
28 վէ Ալլահ մէվճուտ օլան շէյլէրի իպթալ էթմէք
իչիւն՝ տիւնեանըն էտնա շէյլէրինի վէ թահգիր օ-
լունան վէ հիչ հիւքմիւնտէ օլան շէյլէրի ինթիխապ

29 էթաի, ֆի Ալլահն հուղուրընաա հիչ պիր պէշեր
30 իֆթիխար էթմէյէ։ Վէ օիզ անաէն Յիսուս Քրիս-
տոսաա սընըզ, օվ քի պիղիմ իչիւն Ալլահ թարա-
ֆընաան հիքմէթ վէ սալահ վէ թադաիս վէ ֆիտիյէ
31 օլսուն. Թա քի մուհարրեր օլսրդը վէճհլէ՝ իֆթի-
խար էտէն քիմսէ Րապպ իլէ իֆթիխար էթսին։

ՊԱՊ 2

1 Վէ պէն տախի, էյ պիրաաէրլէր, սիզէ կէլտիյիմ-
տէ, Ալլահն շէհատէթինի քէլամ, եախօտ հիքմէթ-
2 ֆադիլէթիյլէ իճազաթ էթմէք իչիւն կէլմէտիմ։ Զիրա
արանըզտա Յիսուս Քրիստոստան, պէլի, սաղլ օլու-
նանտան զայրի պիր շէյ պիլմէմէյէ գարար գըլսըմ,
3 վէ պէն զա՛իֆլիք վէ դօրդուստա վէ չօգ թիթրէմէ
4 իլէ էանընըզտա պուլունտում։ Վէ քէլամըմ վէ
վա՛զըմ [ինսան] հիքմէթինին իգնա՛ էտիճի սէօզլէ-
րիյլէ տէյիլ, անճաղ Րուհըն վէ գուատրէթին պուր-
5 հանըյլէ իտի. Թա քի իմանընըզ ինսան հիքմէ-
թիյլէ տէյիլ, անճաղ Ալլահըն գուատրէթիյլէ օլա։
6 Լաքին քեամիլլէրին արասընտա հիքմէթ սէօզլէրիզ.
վէ լաքին պու՛ալէմին հիքմէթինի, եախօտ պու՛ա-
լէմին զէվալ պուլսուր բո՛իսլէրինին հէֆհէրինէ տէյիլ,
7 Անճաղ Ալլահըն մախֆի օլան հիքմէթինի, եա՛նի
Ալլահըն՛իզաֆէթիմիզ իչիւն էզէլտէն թադտիր էյ-
8 լէտիյինի սըրր իլէ սէօյլէրիզ. Անը տախի պու՛ալէ-
մին բո՛իսլէրինին հիչ պիրի պիլմէտի. զիրա էյէր
պիլսէյդը իտի, Րապպ իւ֊ճէլալի սալղ էթմէզդըր
9 իտի։ Ֆադաթ մուհարրեր օլսրդը կիսի՝ նէօզ
կէօրմէտիյի վէ գուատ իչիթմէտիյի վէ ատէմին

ֆիքրինէ կէլմէտիյի, եա՛նի Ալլահըն քէնտինի սե-
10 վինդիրէ հազրըլատըդը շէյլէրի, Ալլահ քէնտի Րու-
հու վասըթասըյլէ պիզէ քէշֆ էյլէտի. զիրա Րուհ
հէր շէյի, Ալլահըն տէրին շէյլէրինի պիլէ թէֆթիշ
11 էտէր։ Զինդի ինսանըն ումուրընը ինսանտա օլան
քէնտի րուհընտան զայրի հա՞նկը ատէմ պիլիր.
քէզալիք Ալլահըն ումուրընը Ալլահըն Րուհընտան
12 մա՛տա հիչ քիմսէ պիլմէզ։ Պիզ իսէ տիւնեանըն
րուհընա տէյիլ, անճաղ Ալլահտան օլան Րուհա
մալիք օլարդ, Թա քի Ալլահ թարաֆընտան պիզէ
13 իհսան օլունան շէյլէրի պիլէլիմ։ Պու շէյլէրի տախի
բուհանի շէյլէրի բուհանի շէյլէր իլէ մուգայիսէ
էտէրէք, հիքմէթ ի ինսանկէնին թա՛լիմ էթտիյի
սէօզլէրլէ տէյիլ, անճաղ Րուհ [իւ֊ Գուատրն]
14 Թա՛լիմ էթտիյի սէօզլէրլէ սէօյլէրիզ։ Լաքին թա-
պի՛ի ինսան Ալլահըն Րուհընըն շէյլէրինի գաբուլ
էթմէզ. զիրա պունլարըն թէմէլի բուհանի օլար-
ղընտան՝ քէնտինէ սէֆահէթ տիրլէր, վէ իտրաքընա
15 իպթիտարը եօգ սրը։ Ամմա բուհանի քիմսէ հէր
շէյի թէմէլիզ էտէր իսէ տէ, քէնտիտի հիչ պիրի
16 Թարաֆընտան թէմէլիզ օլունմազ։ Զիրա Րապպըն
ֆիքրինի քի՞մ պիլսէի քի անա Թա՛լիմ էտէ. ամմա
պիզ Քրիստոսըն ֆիքրինէ մալիք իզ։

ՊԱՊ 3

1 Պէն տախի, էյ պիրաաէրլէր, սիզէ բուհանիլէրէ
կիսի սէօյլէյէմէտիմ, անճաղ ճիսմանիլէրէ կիսի,
2 Քրիստոստա չօճուգլարա կիսի սէօյլէվէմ։ Սիզէ
Թա՛ամ տէյիլ, անճաղ սիւտ վէրտիմ. զիրա

տահա ԸՆԿՈՄՈՒՆԻՈՆԸ գաւիր տէյիլ իտինիզ, վէ
3 չիմտի պիլէ տահա գաւիր տէյիլսինիզ։ Չիւնքի
տահա ՃԻՍՄԱՆԻ սինիզ. զիրա արանըզտա Հասէտ
վէ Նիզա՝ վէ Թէֆրիդէլէր պուլունտուղը Հալտէ,
ՃԻՍՄԱՆԻ տէյի՛լ մի սինիզ, վէ ինսանճա սիւլուք
4 է՛թմէյօր մը սընըզ։ Չիրա պիրի՝ պէն Պօղոսըն իմ,
վէ տիկէրի՝ պէն Ա.փօլլոսըն իմ՝ տէտիյինտէ ՃԻ-
5 մանի տէյի՛լ մի սինիզ։ Իմտի Պօղոս քի՞մ վէ Ա.փօլ-
լօս քի՞մ տիր, անճագ Բաղպէն Հէր պիրինէ իՀ-
սան էթտիյինէ կէօրէ, իման էթմէնիզէ վասըթա
6 օլան խատէմէ տիր։ Պէն տիքտիմ, Ա.փօլլօս սու-
7 լատը, լաքին Աստուած եէթիշտիրտի. Շէօյլէ քի տիքէն
պիր ՀԷՅ տէյիլ, վէ սուլտյան տախի պիր ՀԷՅ տէյիլ
8 տիր, ամմա եէթիշտիրէն Աստուած տըր։ Տիքէն վէ
սուլտյան տախի պիր տիր, լաքին Հէր պիրի քէնտի
9 էմէյինէ կէօրէ քէնտի էճրինի ալաճագ տըր։ Չիրա
պիզ Աստուած իլէ էմէքտաշ ըզ. սիզ Աստուծն թար-
10 լատը, Աստուծն պինասը սընըզ։ Աստուած թարաքնը-
տան պանա իՀսան օլունան 'ինայէթէ կէօրէ Հազրէտ
մի'մար կիպի թէմէլ պրագտըմ, իւզէրինէ տիկէր
քիմսէ տախի պինա եափար. Ճագաթ Հէր քէս
11 նասըլ պինա եափտըղընա տիդգաթ էթսին։ Չիրա
պրագըլան թէմէլտէն, եա՛նի Յիսուս Քրիստոստան
մա՛տա պիր ԸՆԴՀ պրագմազա Հիչ պիր քիմսէ մուգ-
12 թէտիր օլմազ։ Վէ լաքին էյէր պիր քիմսէ պուս
թէմէլ իւզէրինէ ալթունա, կիւմիւշ, դիդըյմէթ
13 թաշլար, աղաճ, օթ, գամըշ՝ պինա եափըրսէ, Հէր
քէսին իշի աշիքեար օլաճագ, զիրա օլ կիւն անը
պէյան եէճէկէք տիր. չիւնքի աթէշլէ մէյտանա էը-
գար, վէ Հէր պիրինին իշի նէ մագսուլէ օլտըղընը

14 աթէշ իմթիհան եափէճէք տիր։ Էյէր պիր քիմսէնին
պինա էթտիյի իշ գալըր իսէ, էճրինի ալաճագ.
15 Էյէր պիր քիմսէնին իշի եանսար իսէ՝ զարար կէօ-
րէճէք, ամմա քէնտիսի աթէշտէն կէչէր կիպի
16 գուրթուլաճագ տըր։ Սիզ Աստուծն Հէյքէլի օլսա՝
տէրսինինիզտէ Աստուծն ԲաՀա իգամէթ էթտիյինի
17 պիլմի՞զ մի սինիզ։ Էյէր պիր քիմսէ Աստուծն Հէյ-
քէլինի պօզար իսէ, Աստուած անը պօզաճագ տըր.
զիրա Աստուծն Հէյքէլի մուգատտէս տիր, օլ Հէյ-
տախի սիզ սինիզ։
18 Պիր քիմսէ քէնտի քէնտինի ալտաթմասըն.
էյէր արանըզտա պիր քիմսէ պու 'ալէմտէ քէն-
տինի էՀլ ի Հիքմէթ 'աատա եափը իսէ, էՀլ ի Հիք-
19 մէթ օլմագ իչիւն սէֆիՀ օլսուն։ Չիրա տիւնեա-
նըն Հիքմէթի Աստուծն 'ինտինտէ սէֆահէթ տիր.
նէթէքիմ՝ Հիւքէմայը քէնտի Հիլէլէրինտէ թու-
20 թան օ տըր. վէ եինէ՝ Բաղպ Հիւքէմանըն է֊
քեարը պաթըլ օլտըղընը պիլիր՝ տէյիւ մուՀարրէր
21 տիր։ Վէլ Հասըլ պիր քիմսէ ինսան իլէ իֆթի-
22 խար էթմէսին. Չիրա Հէր ՀԷՅ սիպին տիր, կէրէք
Պօղոս, կէրէք Ա.փօլլոս, կէրէք կեփաս, կէրէք
տիւնեա, կէրէք Հայաթ, կէրէք էօլիւմ, կէրէք
Հազրը ՀԷՅլէր, կէրէք օլաճագ ՀԷՅլէր, ՃԻՒՄԼԷսի
23 սիպին տիր. Սիզ տէ Քրիստոսըն սընըզ, Քրիստոս
տախի Աստուծն տըր։

ՊԱՊ 4

1 Հէր քէս պիսի Քրիստոսըն խատէմէսի վէ Աստու-
ծն էսրարընըն քէթխիւտալարը մագամընտա
2 թուլթասուն։ Իմտի քէթխիւտալարտան մէթլուպ

3 օլան շէյ սատըդ պուլունմալարը տը։ Ամմա սիզին
թարաֆընընդտան, եախօտ լինաան հիւքմիւլէ հիւքմ
օլունմագ պէնիմ 'ինտիմտէ փէք քիւչիւք շէյ տիր·
հաթթա քէնտիմի քէնտիմ պիլէ հիւքմ էթմէմ·
4 Ջիրա քէնտի հադդըմտա զամիրիմ պիր շէյ կէօս-
թէրմէդ իսէ տէ, եինէ պուննունլէ քէնտիմի տալիհ
'ատտա էթմէմ. անճագ պէնի հիւքմ էտէն Բապպ
5 տը։ Իմտի վագթընտան էվվէլ, եա'նի Բապպ
կէլմէյինճէ հիչ պիր շէյի հիւքմ էթմէյինիզ. օ
տախի զուլմէթին կիպլի շէյէրինի այտընըզդա չը-
գարըպ՝ դալպլէրին միւրատլարընը աչիքտար էտէ-
ճէք տիր. օ զէման հէր քէսին մէտհի Ալլահտան
օլաճադ տը։
6 Լաքին, էյ պիրատէրլէր, պէն պու շէյլէրի սի-
զին իչիւն քէնտիմէ վէ Ա.փօլլօսա թէմսիլէն նագլ
էյլէտիմ, շու մագսատլէ քի հիչ պիրինիզ պիրինին
Թարաֆտարը օլարագ, տիկկէրի 'ալէյհինէ թէքէպ-
պիւր էթմէմէք իչիւն մուհարրէր օլանտան ֆազլա
թէֆէէքքիւր էթմէմէյի պիզտէն էօյրէնէսինիզ։
7 Ջիրա սէնի միւմթազ էտէն քի՞մ տիր. վէ սէնտէ
ալմատըդըն նէ՞ շէյ վար. վէ էյէր ալտըն իսէ,
նի՞չիւն ալմամըշ կիպլի իֆթիխար էտէրսին։
8 Ա.րթըդ տօյտընըդ, զէննկին օլտընըդ, պիզ պու-
լունմագսըզդըն սալթանաթ սիւրտիւնիւդ. վէ քեաշ-
քի սալթանաթ սիւրէ խոնիդ քի պիզ տախի
սիզին իլէ պէրապէր սալթանաթ սիւրէ խոնէք։
9 Ջիրա զանն էտէրիմ քի Ալլահ՝ գաթլէ մահքիւմ
օլանլար միսիլիւ պիզ բէտպուլէրի ասկրատան
կէօսթէրտի. չիւնքի տիւնեայա վէ մէլա՛իքէյէ վէ
10 նաաս Թէմսիլա իչիւն օլտըդ։ Պիզ Բրիատոս իչիւն

սէֆիհ իդ, սիզ իսէ Բրիատոստա 'ադիլ սինիդ·
պիզ զա'իֆ իդ, սիզ գուվվէթլի սինիդ. սիզ միւ-
11 քէրրէմ սինիդ, պիզ մուհադդէր իդ։ Պու սա'ա-
թա տէյին աճլըդ վէ սուսըպլըդ չէքիպ՝ չըպլագ
գալըրըդ, տարպ օլունըրըդ, վէ մէքեան ը իդամէ-
12 թիմիզ եօգ տը։ Քէնտի էլլէրիմիզլէ տախի իչլէ-
յէրէք էմէք չէքէրիզ. շէթմ օլունտըղըմըզտա
խայր տու'ա էտէրիզ. թէ'աատի կէօրտիւյիւմիւզտէ
13 թէհամմիւլ էտէրիզ. թագպիհ օլունտըղըմըզտա,
եավվարըրըզ. շիմտիկէտէք տիւնեանըն սիւփրիւն-
14 թիսիւ վէ ճիւմլէնին մէնֆուրը օլտըդ։ Պունլարը
սիզի խէճիլ էթմէք իչիւն եազմայօրըմ, անճագ
սէվկիւլիւ էվլատըմ կիպլի «Էվէ նասիհաթ էտէրիմ»,
15 Ջիրա էյէր Բրիատոստա օն պինկ մու'ալլիմինիզ
օլսա պիլէ, չօգ փէտէրինիզ եօգ տը։ զիրա Ֆի-
սուս Բրիատոստա պէշարէթ վասըթասըլէ պէն
16 սիզի թէվլիտ էթտիմ։ Իմտի պանա մուգթէտի
17 օլմանըզը սիզտէն բէճա էտէրիմ։ Պու էճլտէն պէ-
նիմ սէվկիւլիւ վէ Բապպտա սատըդ օլան օղլըմ
Տիմոթէոսը սիզէ կէօնտէրտիմ. օ տախի հէր եէր-
տէ հէր քիլիսէտէ թա'լիմ էթտիյիմ իւզրէ՝
Բրիատոստա օլան թարիղլէրիմի սիզէ իխթար է-
18 տէճէք տիր։ Պա'զը քիմսէլէր թէքէպպիւր էթտի-
19 լէր, կէօյա քի սիզէ կէլմէյէճէյիմ։ Լաքին էյէր
Բապպ միւրատ էտէր իսէ, սիզէ թէզ կէլէճէյիմ,
վէ թէքէպպիւր էտէնլէրին սէօղիւնիւ տէյիլ, ան-
20 ճագ գուվվէթինի պիլէճէյիմ. Ջիրա մէլէքիւթ
Ուլլահ սէօղլէ տէյիլ, անճագ գուվվէթլէ տիր։
21 Նա՞սըլ իսթէրսինիզ. սիզէ տէյնէ՞քլէ մի, եօգսա
մուհապպէթ վէ հիլմ բուհը՛յլէ մի կէլէյիմ։

ՊԱՊ 5

1 Հէր թարաֆտա իշխոխլէյօր քի արանըզտա զինա
վար, պէօյլէ զինա քի թա՛ւիքելէրտե պիլե [զիքը]
օլուննայօր, համթթա պիր ատէմ քէնտի փէտե-
2 բինին զէվճէսինի ալըր։ Վ֊է սիզ պու֊ ֆի՛լի իրթի-
քապ էտէնին. իչինիզտէն տէֆ՛ օլուննասը իչիւն
զամ չէքմէտիքտէն պաշգա, թէքէպպիւր պիլէ
3 էթտինիզ։ Ձիրա պէն ճէսէտճէ զա՛իպ, ամմա
բուհճա համըր օլարագ, շնմոն համըր կնպի հիւքմ
4 էթտիմ քի, Սիզ թէճէմմիւ՛ էյլէսիյինիզտէ, պե-
նիմ բուհըմ տախի Բապպըմըզ Ցիսուս Քրիստո-
սըն գուտրէթիլլէ պէրապէր համըր պուլունարագ,
5 պու֊ ֆի՛լի պէօյլէճէ իրթիքապ էտէնի, թէնինին
հէլապը իչիւն Բապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոսըն խա-
միլլէ Շէյթանա թէալիմ էտէսինիզ. թա քի Բապ
6 Ցիսուսըն կիւնիւնտե բուհու խէլաս պուլա։ Շու
թէֆախխուրիւնիւզ էյլ տէյիլ տիր. պիր ազ մայա
պիւթիւն խամուրը մայալատըզընը պիլմէ՞զ մի սի-
7 նիզ։ Սիզ մայասըզ օլտըզընըզ միսիլլիւ եէնի խա-
մուր օլմադ իւզրէ՝ էսքի մայայը տէֆ՛ էտինիզ.
չինքի ֆքսհըմըզ օլան Քրիստոս պիզիմ իչիւն
8 ղէպհ օլունտու։ Պու սուրէթլէ էսքի մայա իլէ
տէյիլ, վէ շէրը վէ քէօթիւլիւք մայասըյլէ տէ-
յիլ, անճագ խուլուս վէ հագիգաթ ֆէթիրիյլէ
9 պայրամ էտելիմ։ Ձինաքեարլար իլէ իխթիլաթ
էթմէյէսինիզ՝ տէյիւ սիզէ մէքթուպտա եաղտըմ.
10 վ֊է եինէ պու տիւնեանըն զինաքեարլարը եա
թամա՛քեարլարը եա ղասպ էտիճիլերի իլէ, եախօտ
փութփէրէսթլէրի իլէ տէյիլ, չինքի էօյլէ օլսա՝

11 պու տիւնեատան չըգմանըզ լաղըմ կէլիր։ Ամմա
զիմոի էյէր պիրտաեր անըլան պիր քիմսէ զինա-
քեար եա թամա՛քեար եա փութփէրէսթ եա
շէթմ էտիճի եա պէքրի եա ղասպ էտիճի օլուր
իսէ, իխթիլաթ էթմէտիքտէն մա՛տա պէօյլէ քիմ-
սէ իլէ պէրապէր թա՛ամ պիլէ էթմէյէսինիզ՝
12 տէյիւ եազըլմ։ Ձիրա խարիճտե օլանլարը տախի
հիւքմ էթմէք նէ՞ վազիֆէմ տիր. սիզ տախիլտե
13 պուլունանլարը հիւքմ է՞թմէյօր մը սընըզ։ Ամմա
խարիճտե օլանլարը Ալլահ հիւքմ էտէր. իմոի օլ
քէօթիւ քիմսէյի քէնտի արանըզտան տէֆ՛ է-
տինիզ։

ՊԱՊ 6

1 Սիղտէն պիր քիմսէնին տիկերի իլէ պիր տա՛վասը
օլուր իսէ, մուգաատէսլէրին հուզուրընտա օլմայըպ,
հագդսըզլարըն հուզուրընտա մուհաքէմէյէ ճէսա-
2 րէթ էտե՞ր մի։ Մուգաատէսլէր տիւնեայը հիւքմ
էտէճէքլէրինի պիլմէ՞զ մի սինիզ. վէ էյէր տիւնեա
սիզին թարաֆընըզտան հիւքմ օլունուր իսէ, էն
քիւչիւք տա՛վալարըն ֆասլընա լիյագաթընըզ եո՞գ
3 մը։ Մէլա՛իքէյի հիւքմ էտէճէյիմիզի պիլմէ՞զ
4 մի սինիզ. նէ՞րէտե գալըր տիւնեէվի շէյլէր. իմոի
էյէր տիւնեէվի շէյլէրէ միւթէ՛ալլըգ մուհաքէմէ-
լէրինիզ վար իսէ, քիլիսէտե իւ՛թիպարը օլմայան-
5 լարը հաքիմ նասպ էտինիզ։ Սիզի խէճիլ էթմէք
իչիւն սէօյլէյօրըմ. սիզտե ՚արիֆ քիմսէ պիր պի-
լէ եո՞գ մը տըր քի՝ պիրտաէրլէրինին արասընտա
6 հիւքմ էթմէյէ մուգթէտիր օլա։ Լաքին պիրտաէր

պիրաաեր իլէ պու տախի մի՛մին օլմայանլարըն
7 հուզուրընտա մուհաքէմէ օլուր։ Իմամ եէքտիկէ-
րինիզ իլէ տա՛վալարընըզ պուլունմասը սիզէ հէր
վէճհլէ գուսուր տըր. պունու էթմէտիէն իսկ նի՞-
չիւն հադդսըզլըղա թէհամմիւլ էթմէզսինիզ. պուն-
տան իսկ, նի՞չիւն զաար կէօրմէյէ գա՛իլ օլմազ-
8 սընըզ։ Լաքին սիզ հադդսըզլըզ վէ զաար էտեր-
9 սինիզ, պու տա պիրաաերլէրինիզէ տիր։ Պիլմի՞զ
մի սինիզ քի հադդսըզ օլանլար ժէննէթիւթ Ուս-
լանա վարիս օլմայաճագլար տըր. ալտանմայընըզ,
նէ գահպէզէնլէր, նէ փուլթփէրէսթլէր, նէ զինա-
10 քեարլար, նէ մուխաննէսլէր, նէ լուլթիլէր, նէ
խըրսըզլար, նէ թամա՛քեարլար, նէ պէքբիլէր, նէ
շէթմ էտիճիլէր, նէ զասպ էտիճիլէր ժէննէթիւթ
11 Ուլլահա վարիս օլաճագլար տըր. Պա՛զըլարընըզ
տախի պէօյլէ իտինիզ. Լաքին Բապպ Յիսուսըն
իամիլէ վէ Աւլահըմզըն Րուհըլլէ եըլդանարընըզ,
թադտիս օլունարընըզ, հէմ տախի թէպրիր օլուն-
տընըզ։

12 Պանա հէր շէյ հէլալ իսկ տէ, հէր շէյ ֆա՛յ-
տէլի տէյիլ տիր. պանա հէր շէյ հէլալ իսկ տէ,
պէն հիչ պիր շէյին հիւքմիւ ալթընա կիրմէմ։
13 Թա՛ամլար գաբըն իչիւն, գաբըն տախի Թա՛ամլար
իչիւն տիր. ամմա Աւլահ պունու տա, անլէրի տէ
մահվ էտէճէք տիր. ֆագաթ ճէհէննա իչիւն
տէյիլ, անճագ Բապպ իչիւն տիր, վէ Բապպ ճէ-
14 սէտ իչիւն տիր։ Վէ Աւլահ՝ Բապպը իհէտա էլէտիլի
կիսկի, պիզի տախի քէնտի գուսուրէթիլէ իհէտա է-
15 տէճէք տիր։ Ճէհէննէմլէրինիզ Քրիստոսըն ա՛զասը
օլաբղընը պիլմի՞զ մի սինիզ. իմոի Քրիստոսըն ա՛-

զասընը ալըպ՝ ֆահիշէ ա՛զասը՞ մը էտէյիմ. հա՛շա։
16 Ֆահիշէյէ միւլասըպ օլան անըն իլէ եէք վիւճուտ
օլաբղընը պիլմի՞զ մի սինիզ. չիւնքի՝ Իբիսի եէք
վիւճուտ օլաճագլար՝ տէյիւ էնրոպ պուլսուրըր։
17 Լաքին Բապպա միւլասըպ օլան Ա՛ն իլէ պիր
18 բուհ օլուր։ Չինատան գաչընըզ. ատէմին իրթի-
քեապ էթտիկի հէր կիւնահ ճէհէննէմէն խարիճ
տիր, ամմա պինոյը իրթիքեապ էտէն, քէնտի ճէ-
19 հէննէմ կիւնահ էտէր։ Պիլմի՞զ մի սինիզ
քի ճէհէննիզ՝ Աւլահ Թարաֆընտան սիզէ իհսան
օլունուպ տա տէրունինիզտէ պուլունան Բուհ իւլ
Գուսուրն հէյքէլի տիր. սիզ տախի քէնտինիզին
20 տէյիլ սինիզ. Չիրա պահա իլէ տաթըն ալընտը-
նըզ. պու սէպէպտէն Աւլահա միւթէ՛ալլիզ օլան
ճէհէննիզ վէ բուհընըզլէ Աւլահը թա՛զիզ էյ-
լէյինիզ։

ՊԱՊ 7

1 Վ՚Է պանա հաղլըզընըզ մատտէլէրէ կէլինճէ՝
2 էր իչիւն գարըյա տօգունմամագ էյի տիր։ Պու-
նուն իլէ պէրապեր ֆահշիյաթտան վէֆայէ եու-
հեր տատմին քէնտի զէվճէսի, վէ հէր գարընըն
3 քէնտի զէվճի օլսուն, Չէվճ զէվճէսի, վէ զէվճէ
տախի զէվճի հադդընտա օլան վէճիպէսինի իճա
4 էթսին, Չէվճէնին ճէհէտի քէնտի հիւքմիւնտէ
տէյիլ, անճագ զէվճին հիւքմիւնտէ տիր. քէզալիք
զէվճին ճէհէտի քէնտի հիւքմիւնտէ տէյիլ, անճագ
5 զէվճէնին հիւքմիւնտէ տիր։ Պիրի պիրինիզի մահ-
բուս էթմէյինիզ, մէյէր քի օրուճ վէ տուա իլէ

մէշղուլ օլմագ իչիւն թաղաֆֆիլինին բիլասըլմէ
մուվազգաթէն օլա. պա՛տէհու քէնտինիզի զապթ
էտէմմէզլիքտէն տօլայը Շէյթանըն սիզի իղվա
6 էթմէհէսի իչիւն թէքրար պիր եէրէ կէլինիզ։ Պու-
նու տախի էմր թաղրիֆիյլէ տէյիլ, անճագ մի-
7 սա՛տէ թաղրիֆիյլէ սէօյլէրիմ։ Ջիրա ճիւմլէ ա-
տէմլէրին պէնիմ կիպի օլմալարընը իսթէրիմ, լա-
քին քիմինին պիր սուրէթ, քիմինին տիկէր սու-
րէթլէ հէր պիրինին Ալլահ թաղաֆընտան քէնտինէ
8 մախսուս մէվհիպէսի վար տըր։ Ամմա միւթէ՛էհ-
հիլ օլմայանլարա վէ տուլ դաղրլարա տէրիմ՝ քի՝
9 պէնիմ կիպի գալմալարը խայրլը տըր։ Վ՚է լաքին
էյէր քէնտի նէֆսլէրինին զապթընա մուդթէտիր
տէյիլլէր խսէ, թէ՛էհհիւլ էթմինիլէր. զիրա թէ-
10 ՛էհհիւլ էթմէք հանմադտան էվլա տըր։ Լաքին
միւթէ՛էհհիլ օլանլարա պէն տէյիլ, անճագ Բապպ՝
զէվճէնին զէվճինտէն այրըլմամասընը էմր էտեր.
11 (Վ՚է լաքին, այրըլտըդը թադտիրտէ զէվճսիդ դալ-
սըն, եախօտ զէվճի իլէ պարըշսըն.) զէվճ տախի
12 զէվճէլի թէքրք էթմէսին։ Պաշդա քիմսէլէրէ իսէ
Բապպ տէյիլ՝ պէն տէրիմ քի՝ էյէր պիր պիրա-
տէրին միւ՛մին օլմայան զէվճէսի օլտըդը հալտե,
օ տախի քէնտիսի իլէ պէրապէր սաքին օլմադա
13 բազի իսէ, անը թէքրք էթմէսին։ Պիր զէվճէնին
տախի միւ՛մին օլմայան զէվճի օլտըդը հալտե՝ օ
տախի քէնտիսի իլէ պէրապէր իդամէթէ բազի
14 իսէ, անը թէքրք էթմէսին։ Ջիրա միւ՛մին օլմայան
զէվճ զէվճէսիյլէ թաղտիս օլունուր, վէ միւ՛մին
օլմայան զէվճէ զէվճիյլէ թաղտիս օլունուր. հօգ-
սա չօճուդլարընընդ նափաք օլուր իսի, ամմա շիմսի

15 մուդատտէս տիրլէր։ Լաքին էյէր միւ՛մին օլմայան
պարըլըր իսէ, այրըլսըն. պու միսիլիւ քէյֆիյաթտա
պիրատէր, եախօտ հէմշիրէ էսիր տէյիլ տիր. ան-
ճագ Ալլահ պիզի սէլամէթտէ պուլունմաղա տա՛-
16 վէթ էյլէտի։ Ջիրա, էյ զէվճէ, նէ՞ պիլիրսին, պէլ-
քի զէվճինկի խէլաս էտէճէքսին. եախօտ, էյ զէվճ,
նէ՞ պիլիրսին, պէլքի զէվճինկի խէլաս էտէճէքսին,
17 Ֆադաթ Ալլահ հէր պիրինէ նասըլ դբամէթ էթ-
տի իսէ, եա՛նի Բապպ հէր պիրինի նէ հալտե տա՛-
վէթ էթտի իսէ, օլ հալտե սիւլուք էթսին. վէ
ճիւմլէ քիլիսէլէրտե պէյլէճէ թէնպիհ էտէրիմ՝
18 Պիր քիմսէ մախթուն օլարագ տա՛վէթ օլունտու
իսէ, խիթանսըզ օլմասըն. պիր քիմսէ զայը ի
մախթուն տա՛վէթ օլունտու իսէ, խիթան օլուն-
19 մասըն։ Խիթան պիր շէյ տէյիլ տիր, վէ խիթան-
սըզլըգ պիր շէյ տէյիլ տիր, անճագ Ալլահըն էմր-
20 լէրինին հըֆզը վաճիպ տիր։ Հէր քէս նէ հալտե
21 տա՛վէթ օլունտու իսէ, օ հալտե գալսըն։ Գուլ
օլարագ տա՛վէթ օլունտըն իսէ, զամ չէքմէ. լա-
քին էյէր ապատ օլա պիլիր իսէն, անը թէրճիհ
22 էյլէ։ Ջիրա Բապպտա տա՛վէթ օլունան գուլ
Բապպըն ապատլըսը տըր. քէզալիք հուրը օլարագ
23 տա՛վէթ օլունան Քրիստոսըն գուլու տըր։ Պահա
լէ սաթըն ալընտընըզ, լինսանա գուլ օլմայընըզ,
24 էյ պիրատէրլէր, հէր քէս նէ հալտե տա՛վէթ
օլունտու իսէ, Ալլահըն հուզուրընտա օ հալտե
գալսըն։
25 Լաքին պապիրէլէր խուսուսընտա Բապպ թա-
րաֆընտան պանա էմր եօգ տըր. ամմա պէն սա-
րաֆընտան պանա էմր եօգ տըր. ամմա պէն սա-
տըդ օլմադա Բապպըն մէրհամէթ էյլէտիյի քիմսէ

26 կիպլ ըհյ վէրիրիմ՝ իմաի զանն էաէրիմ քի՝ շիմ-
տիքի զարսուրէթ սեպէպինաէն պու էյի տիր,
27 եա՝նի ատէմ պէօյլէ դալմադ խայըրլը տըր՝ ՁէվՁ
ճէյէ պաղլը՞ մը սըն, չէօվուլմէյի թալէպ էթմէ·
ղէվճէաէն չէօվուլմի՞ւշ մի սէն, ղէվճէ թալէպ
28 էթմէ՝ Ամմա թէ՛էհհիւլ էաէր իսէն ատ, կիւնահ
էթմէզսին· պաքիրէ ատախ թէ՛էհհիւլ էթսէ,
կիւնահ էթմէզ· լաքին պու քիմնէլէր ճէսէաճճէ
մուղայադա չէքէճէքլէր տիր, պէն իսէ սիղի էսիր-
29 կէրիմ՝ Էյ պիրատէրլէր, պուննու տէրիմ քի՝ վա-
դրէթ գըսալմըշ տըր· գալը քի՝ ղէվճէսի օլանլար
30 ղէվճէսի եօդ կիպլ, վէ աղլայանլար աղլամադ
կիպլ, վէ սէվինէնլէր սէվինմէզ կիպլ, վէ առէրն
31 ալանլար մալիք օլմադ կիպլ, վէ պու տիւնեայը
խաթի՛մալ էաէնլէր ինքրաթլէ խաթի՛մալ էթմէզ
կիպլ օլսունլար· վիրա պու տիւնեանըն հէյ՛էթի
32 զա՛իլ օլուր՝ պէն իսէ էնսիշէսիդ օլմանըդը խա-
թէրիմ· միւթէ՛էհհիլ օլմայան քիմսէ Բապպ
խօշնուտ էթմէք իչիւն՝ Բապպա միւթէ՛ալլըդ շէյ-
33 լէր հադրընտա էնսիշէ էաէր· Ամմա միւթէ՛էհհիլ
օլան քիմսէ ղէվճէսինի խօշնուտ էթմէք իչիւն՝ ու-
մուր ը տիւնեէվիչէ հադրընտա էնսիշէ էաէր՝
34 ՁէվՁէ իլէ պաքիրէնին ֆէրդի վար· ղայր ի մէն-
քուհէ ճէսէաճճէ վէ Բուհճա մուդատատա օլմադ
իչիւն՝ Բապպա միւթէ՛ալլըդ շէյլէր հադրընտա
էնսիշէ էաէր· ամմա մէնքուհէ ղէվճինի խօշնուտ
էթմէք իչիւն ումուր ը տիւնեէվիչէ հադրընտա
35 էնսիշէ էաէր՝ պուննու տախի իւղէրինիվէ քէմէնտ
ատմադ իչիւն տէյիլ, անճադ սիղին ֆա՛իսէնիվէ
իչիւն հէմ լայըդը վէճհլէ ղայլէսիվ· Բապպա միւ-

36 լազէմէթինիվէ իչիւն սէօյլէյօրըմ՝ Ամմա էյէր պիր
քիմսէ քէնտի դրդը հադրընտա, վադթը կէչմիշ
օլմըդընտան ՆէֆէհՀընը ֆե՝ էրֆէյնէ նալայըդ մու-
՛ամէլէ էթտիկինի զանն էաէր իսէ, պէօյլէ իճմալ
էթտիկի հալտէ խօթէտիկինի էթսին, կիւնահ էթ-
37 մէզ· Թէղէվվիւճ էթսինլէր՝ վէ լաքին մէճպու-
րիկէթ թահՀիճընտա օլմայարադ՝ իրատէթի քէնտի
հիւքմիւնտէ պուլունուպ, դալըդ ասպիթ օլան
քիմսէ քէնտի դրդընը ալը գօմադը դալըճինտէ
38 թասամիմ էթմիշ իսէ, էյի էաէր՝ վէ՛էլ Հասըլ
էվվէնտիրէն էյի էաէր, ամմա էվէնտիրմէյէն տահա
էյի էաէր՝
39 ՁէվՁէ, ղէվճինին՛ էօմրիւ օլտըգճա, [չէրի՛թի
մուճէպինճէ] անա պաղլը տըր՝ ամմա էյէր ղէվճի
վէֆաթ էաէրսէ, խաթէտիկի քիմսէ իլէ էվլէնմէյէ
40 մէ՛զուն տըր, ֆադաթ Բապպտա օլսուն՝ Լաքին
պէօյլէ դալտըղը Հալտէ, պէնիմ րէյիմէ կէօրէ,
տահա միւպարէք տիր· վէ ղանն էաէրիմ քի
պէնտէ Ալլահըն Բուհու վար տըր՝

ՊԱՊ 8

1 Վէ փուԹլատա ղէպՀ օլունան նէսնէլէր խուսու-
սընտա, ճիւմլէմիղին՛ իլմէ մալիք օլտըղըմըզը պի-
լէրիզ· ՛իլմ քիպը կէթիրիր, ամմա մուհապպէթ
2 ի՛մար էաէր՝ վէ էյէր պիր քիմսէ պիր շէյ պիլի-
րիմ զանն էաէրսէ, վաճիպ օլան ՛իլմէ տահա Հիչ
3 պիր շէյ պիլմէզ՝ Ամմա էյէր պիր քիմսէ Ալլահը
սէվէրսէ, օլ քիմսէ անըն ՛ինտինտէ մա՛լում տիր՝
4 Իմամի փուԹլատա ղէպՀ օլունան շէյլէրի էմմէք

պահպնա կելինձէ, ուրնեասա փութըն պիը շէյ
օլմասըղընը, վէ պիը Աւլահան պաշդա Աւլահ
5 օլմասըղընը պիլիրիզ։ Ձիրա կերէք կէօքտէ՝ կերէք
եէրտէ իլահ թէսմիյէ օլունանլար վար իսէ տէ,
(նիթէքիմ չօդ իլահլար վէ չօդ րապպլար վար
6 տըր։) Պիզձէ պիը Աւլահ, եա'նի փէտէր վար տըր
քի ճիւմլէ քեա՞ինաթ անտէն օլուպ, պիզ տախի
*անըն իլէ՝ իզ, վէ պիը Բապպ Յիսուս Քրիստոս
վար տըր քի անըն վասըթասըլյէ ճիւմլէ մախլու-
գաթ վիւճուտէ կելիպ, պիզ տախի անըն վասը-
7 թասըլէ իզ։ Ամմա պու 'իլմ ճիւմլէ ատէմլերտէ
պուլունմազ, վէ պա'զըլարը շիմտիյէտէք փութու
պիը շէյ զանն էտերէք փութա ղէպհ օլունմըշ
տէյիւ եէրլէր, վէ զամիրլերի պա'իֆ օլմաղլէ մու-
8 տար օլուր։ Լաքին Թա'ամ պիզի Աւլահա մագ-
պուլ գըլմազ. ղիրա եէտիյիմիզ Հալտէ ֆաղիլէ-
թիմիզ օլմազ, վէ եէմէտիյիմիզ Հալտէ էքսիք-
9 լիյիմիզ օլմազ։ Անճագ պու սէրպէսթլիյինիզին
զա'իֆլերէ Թէօքէզ սէպէպի օլմամասընա տիգդամ
10 էտինիզ։ Ձիրա պիը քիմսէ սէնին կիպի սահիպ ի
'իլմի փութխանէտէ ծօֆրատա օթուրուր կէօր-
տիւյիւ Հալտէ, օլ զա'իֆ օլանըն զամիրի փութ-
լարա ղէպհ օլունան շէյլերի եէմէյէ ճէսարէթլէն-
11 մէզ մի. վէ պէօյլէճէ եօլընա Քրիստոսըն էօլ
տիւյիւ զա'իֆ պիրատէր սէնին 'իլմին սէպէպիյլէ
12 Հէլաք օլուր։ Պէօյլէճէ պիրատէրլէր 'ալէյհինտէ
կիւնահ էտիպ՝ անլէրին զա'իֆ զամիրինի եարա-
լյարագ, Քրիստոսա գարշը կիւնահ էտերսինիզ.

*Եաթօթ՝ անըն իչինն

13 Պինա՞էն 'ալէյհ էյէր թա'ամ պիրատէրիմէ Թէօ-
քէզ օլուբ իսէ, պիրատէրիմէ Թէօքէզ օլմայայըմ՝
տէյիւ իլ էլ էպէտ էթ եէմէյէճէյիմ։

ՊԱՊ 9

1 Պէն բէսուլ տէյի՞լ մի իմ. պէն ազատ տէյի՞լ մի
իմ. պէն Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսը կէ՞օրմէ-
տիմ մի. Բապպատա սիզ պէնիմ էսէրիմ տէյի՞լ
2 մի սինիզ։ Էյէր ղայրիլէր իչիւն տէյիլ իսէմ, էլ-
պէթթէ սիզին իչիւն բէսուլ իմ. զիրա Բապպատա
3 սիզ բէսալէթիմին միւհրիւ սինիզ։ Պէնի Թէֆթիշ
4 էտինլէրէ ճէվապըմ պու տըր. Եէյիպ իչմէյէ սէ-
5 լահիյէթիմիզ եո՞ղ մը տըր։ Սա՛իր բէսուլլէր վէ
Բապպըն դարնատաշլարը վէ կեփաս կիպի՝ հէմշիրէ
օլան պիր զէվճէ եանըմըզտա կէզտիրմէյէ սէլա-
6 հիյէթիմիզ եո՞ղ մը տըր։ Եօղսա իշ իչլեմէմէյէ
եալընըզ պէնիմ իլէ Բառնաբասը՞ն մը սէլահիյէթի
7 եօղ տըր։ Մասրաֆը քէնտիսինտէն օլարագ քի՞մ
'ասքէրլիք էտեր. քի՞մ պաղ տիքեր տէ անըն
մահսուլընտան եէմէզ. եախօտ քի՞մ սիւրիւ կիւ-
8 տէր տէ սիւրիւնիւն սիւտիւնտէն եէմէզ։ Պու
սէօյլէտիյիմ ինսա՞ն սէօղիւ մի տիր. եօղսա
9 պունլարը շէրի'աթ տախի սէօյլէմի՞զ մի։ Ձիրա՝
Խարման տէօյէն էօքիւզիւն աղզընը պաղլամայա-
սըն՝ տէյիւ Մովսէսին շէրի'աթընտա մուհարրէր
10 տիր. Աւլահ էօքիւզլէրի՞ մի դայըրըր։ Եօղսա հէր
վէճհէն պիզի՞մ իչիւն մի սէօյլեր. պէլի՝ պիզիմ
իչիւն եազըլմըշ տըր. զիրա չիֆթ սիւրէնլին իւ-
միտլէ սիւրմէսի վէ խարման տէօյէնլին քէնտի իւ-

միանձնեն հիասեւտար օլմագ իւմիտիլէ տեղմէսի
11 կերեք տիր. Իւէր պիզ սիզէ բուհանի շէյլերի էջ-
տիք իսէ, սիզին ճիմանին շէյլերինիզի պիլէճէյի-
12 միզ պէզի՛ւ շէյ մի օլուր, Իւէր տիկէր քիմսէ-
լէր իւղերինիզէ օլան պուս սէլահիյէթտէն հիասէ-
տար օլորլար իսէ, պիզ տահա զիյատէ օլմալը
տէյի՛լ մի իզ. պիզ իսէ Քրիատոսըն պէշարէթինէ
պիր վէճհլէ մանի՛ օլմամագ իչիւն պուս սէլահիյէ-
թի իսթի՛մալ էթմէյիզ՝ հեր շէյէ թէհամմիւլ
13 էտէրիզ՝ Պիլմի՛զ մի սինիզ քի՝ հէյքէլէ միւթէ-
՝ալլիգ ումուրտա խըտամէթ էտէնլէր հէյքէլտէն
եէրլէր, վէ մէզպահըն խըտամէթինտէ պուլունան-
14 լար մէզպահտան հիասէտար օլուրլար՝ Պու սու-
րէթլէ տախի Բապպ պէշարէթի վա՛զ էտէնլէրինի՝
պէշարէթտէն թէ՛այիւշ էթմէյէրինի թա՛եին էյ-
15 լէտի՝ Պէն իսէ պու շէյլերին հիչ պիրինի իսթի՛-
մալ էթմէտիմ. վէ պանա պէզիլէ մու՛ամէլէ օլուն-
սըն՝ տէյիւ պու շէյլերի եազմատըմ. զիրա պիր
քիմսէ իֆթիխարըմը իպթալ էթմէտէն իսէ, էօյ-
16 մէք պէնիմ իչիւն էվլու տըր՝ Զիրա պէշարէթի
թէպշիր էթտիյիմ հալտէ՝ պանա սէպէպ ի իֆթի-
խար տէյիլ տիր, չիւնքի մէճմուրիյէթ ալթընտա
իմ. պէլի՝ էյէր պէշարէթի թէպշիր էթմէդ իսէմ,
17 վայ պանա. Զիրա էյէր պուհու իսթէյէրէք էտէր
իսէմ, էճրիմ վար. վէ լաքին էյէր իսթէմէյէրէք
էտէր իսէմ, եինէ վէքեալէթի պանա էմանէթ օլուն-
18 մըշ տըր. Իմոի էճրիմ նէ՞ տիր. պէշարէթի վա՛զ
էթտիյիմտէ, պէշարէթտէ օլան սէլահիյէթիմի
սու՛ի իսթի՛մալ էթմէմէք իչիւն՝ Քրիատոսըն պէ-
19 շարէթինի մէճճանէն թէպշիր էթմէք տիր, Զիրա

ճիւմլէնին հիւքմիւնտէն ազատ իքէն՝ տահա զիյա-
տէ քիմսէլէր դազանմագ իչիւն քէնտիմի ճիւմլէ-
20 սինէ դուլ էթտիմ՝ վ՚է եէհուտիլէրի գազանմագ
իչիւն եէհուտիլէրէ եէհուտի կիպի օլորմ. շէրի-
՝ատի թահլիլընտա օլանլարը դազանմագ իչիւն *շէ-
րի՝ատի թահլիլընտա օլանլարա շէրի՝ատի թահլիլըն-
21 տա կիպի օլորմ. ՝Ինտա Ալլահ քէնտիմ շէրի՝ատի-
սըզ օլմայրագ՝ անճագ Քրիատոսըն շէրի՝ատիլը թահ-
լիլընտա օլարագ, շէրի՝ատիսըզլարը դազանմագ իչ-
իւն, շէրի՝ատիսըզլարա շէրի՝ատիսըզ կիպի օլորմ՝
22 Ջա՛իֆլէրի դազանմագ իչիւն զա՛իֆլէրէ զա՛իֆ
կիպի օլորմ. հեր պիր վէճհլէ պա՛զլարընը խէլաս
23 էթմէք իչիւն ճիւմլէյէ հեր շէյ օլորմ՝ Պունու
տախի պէշարէթ իչիւն էտէրիմ, քի անա միւշթէ-
24 րիք օլայրմ՝ Պիլմի՛զ մի սինիզ քի՝ մէյտանտա
սէյիրտէնլէրին ճիւմլէսի սէյիրտիր իսէ տէ, միւ-
սապագաթի նիշանընը պիր քիմսէ ալըր. պէզիլէ
25 սէյիրտինիզ քի նա՛իլ օլատընըզ՝ վ՚է հեր փէհ-
լիվան հեր խուսուստա նէֆսինի զայէթ էտէր.
անլէր պիր ֆանի թա՛ճ ալմագ իչիւն, պիզ իսէ
26 ֆանի օլմայան պիր ի՛ճ իչիւն էտէրիզ՝ Իմոի
պէն պէզիլէ սէյիրտիրիմ, թէրէտտիւտ էտէր կիպի
տէյիլ. պէզիլէ եումրուդ վուրուրըմ, հավայը
27 տէյիլ՝ Ամմա ճէհէտտիմէ ճէֆիա վէ-
րիպ՝ անը գուլլուղա չէքէրիմ, թա քի սա՛իլլէրէ
վա՛զ էթտիքտէն սոնգրա՝ քէնտիմ մէրտուտ օլ-
մայայրմ՝

---

*Պո՛զընդո՝ շէրի՛ատի թահլիլընտա տէյիլ իքէն՝
շէրի՛ատի

ՊԱՊ 10

1 Եյ պիրաաէրլէը, պու շէյլէրաէն պիխապէր օլմա-
նըզը իսթէմէմ, եա'նի էճաաաըմըզըն ճիւմլէսի
պուլուԹըն ալԹընաա իսիլէը, ճիւմլէսի աէնիլտէն
2 կէչիլէը, վէ ճիւմլէսի պուլուԹաա վէ աէնիլտէ
3 Մովսէս վաֆԹիզ օլտըլար։ վէ ճիւմլէսի հէման
4 պիր բուհանի եէյէճէք եէյիպ, ճիւմլէսի հէման
պիր բուհանի իչէճէք իչտիլէը· զիրա բէֆաղաԹ
էաէն բուհանի գայաաան իչէրլէը իտի, օլ գայա
5 տախի Քրիստոս իտի։ Լաքին Ալլահ անլէրին էք-
սէրինաէն բաղի օլմաաը· զիրա պէրքիչէէ եէրէ
6 սէրիլիպ գալտըլար։ Պու շէյլէը պիզէ 'իպրէԹ իչինն
օլտըլար, Թա քի անլէրին Թամամ' էԹտիքլէրի մի-
7 սիլլու քէօԹիւ շէյլէրէ Թամամ' էԹմէյէլիմ· վէ
անլէրին պա'զըլարը օլտըզը կիպի փուԹփէրէսԹ
օլմայասընըզ· նիհԹէքիմ՝ գալմ եէմէյէ վէ իչմէյէ
օԹուբուպ օյնամաղա գալդըրլար՝ տէյիւ մուհար-
8 բէը տիր։ Վէ զինա էԹմէյէլիմ, նիհԹէքիմ անլէր-
աէն պա'զըլարը զինա էԹմէլէրիյլէ պիր կիւնաէ
9 եիրմի իւչ պինկ տիւշտիւ։ Վէ Քրիստոսը Թէճրիպէ
էԹմէյէլիմ, նիհԹէքիմ անլէրաէն պա'զըլարը տախի
Թէճրիպէ էԹմէլէրիյլէ՝ եըլանլարաան ԹէլէֆՀ օլ
10 տըլար։ Վէ սէօյլէնմէյինիզ, նիհԹէքիմ անլէրաէն
պա'զըլարը տախի սէօյլէնմէլէրիյլէ հէլաք էտիճինին
11 էլհյլէ հէլաք օլտըլար· վէ պունլարըն ճիւմլէսի
'իպրէԹ իչինն անլէրէ վուգուա՝ պուլուր իտի, վէ
պիզէ քի 'ասըլսըզըն նիհայէԹինէ վասըլ օլտըզ
12 նասիհաԹ օլմազ իւզրէ եաղըլտը։ Իմտի տուրուչօ-
13 րըմ զանն էտէն տիւշմէքտաէն սագընսըն։ Սիզէ լին-

սանա միւԹէ'ալլիզ օլան Թէճրիպէտէն ղայրի պիր
շէյ իսապէԹ էԹմէտի· ամմա Ալլահ սատըզ օլուպ՝
սիզի իգԹիսաըրընըզտան զիյատէ Թէճրիպէյէ պրագ-
մայաճազ, անճազ Թէհամմիւլէ մուգԹէտիր օլմա-
նըզ իչիւն՝ Թէճրիպէ իլէ պէրապէր խէլաս չարէսի
տախի վէրէճէք տիր։
14 Պունուն իչիւն, էյ սէվկիւլիւէրիմ, փուԹփէ-
15 բէսԹիքտաէն գաչընըզ· 'Ագիաըլար ՀէյչէՀ կիպի
16 սէօյլէրիմ· սէօյլէմէյիմի սիզ հիւքմ էտինիզ· Պէ-
րէքէԹ օգուտըզմըզ պէրէքէԹ քեսաէսի Քրիս-
տոսըն գանընըն միւշարէքէԹի տէյի՞լ մի տիր·
փարէլէտիյիմիզ էքմէք Քրիստոսըն ճէսէտինին միւ-
17 շարէքէԹի տէյի՞լ մի տիր։ Զինանի պիզ չօգ օլա-
բաղ, պիր էքմէք, պիր ճէսէտ իւզ· զիրա ճիւմլէ-
18 միզ պիր էքմէքտաէն հիսսէտաար ըզ· Թէն ճիհէ-
ԹիյլէՀ օլան Իսրայէլէ տիգգաէԹ էտինիզ· զէպիհէ-
լէրի եէյէնլէր մէզպահա միւշԹէրիւք տէյիլլէ՞ր մի
19 տիր։ Իմտի նէ՞ տէյէյիմ· փուԹ պիր շէ՞յ մի, եա-
խօտ փուԹաա զէպհ օլուՀնան գուրպան պիր շէ՞յ մի
20 տիր· Լաքին Թա'իֆէլէր զէպհ էԹտիքլէրի շէյլէրի
Ալլահա տէյիլ, անճազ ճինններէ զէպհ էտէրլէր·
վէ իսԹէմէմ քի սիզ ճիններէ միւշԹէրիւք օլսըզ-
21 նըզ· Բապպէն քեսաէսի իլէ ճիններին քեսաէսինի
իչէմէզլինիզ· Բապպէն սօֆրասը իլէ ճիններին սօֆ-
22 բասընտան հիսսէտաար օլամազըզըզ· Բապպէ զայ-
րէԹէ Թահրի՞ք մի էտէյիմ· անտէն գուվվէԹլի՞ մի իզ·
23 Պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ, հէր շէյ ֆա'ի-
տէլի տէյիլ տիր· պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ,
24 հէր շէյ ի'մար էԹմէզ· Պիր քիմսէ քէնտինին
տէյիլ, անճազ հէր քէս տիկէրին Զէֆա'ըԹը ա-

25 բասըն։ Գաւառապ տիւքեանընեաա հէր նէ քի աա-
թըլըը խաէ, ղամիր իչիւն պիր շէյ թէքթիւշ էթ-
26 մէյէրէք եէյինիզ. Ջիրա պէմին իլէ անաէ պուլու-
27 նանըն քեաֆֆէսի Բապպըն տըր։ Մի՞մին օլմայան-
լարաան պիրի սիզի տա՛վէթ էթտիկի հալաէ, սիզ
տախի կէթմէք իսթէր իսէնիզ, էօնիւնիւզէ հէր նէ
դօնուլըը խաէ, ղամիր իչիւն պիր շէյ թէքթիւշ էթ-
28 մէյէրէք եէյինիզ։ Վէ լաքին պիր քիմսէ սիզէ՝ Պու-
էր փուռթա ղէպհ օլունմըշ տըր՝ տէր խաէ, օլ խա-
պէր վէրէն իչիւն վէ ղամիր իչիւն եէմէյինիզ. [Ղիրա
29 ղէմին իլէ անաէ պուլունանըն քեաֆֆէսի Բապպըն
տըր.] Տէտիկիմ ըմծը սէնին տէյիլ, անճագ օլ պի-
րինին ղամիրի տիր. ղիրա պէնիմ սէրպէսթիկիմ
30 Նի՞չիւն ղայրինին ղամիրիյլէ հիւքմ օլունա։ Էյէր
պէն *'ինայէթլէ հիսաէտաթ օլուր իսէմ, նի՞չիւն
շիւքր էթտիկիմ շէյտէն տօլայը թաղպիհ օլու-
31 նայըմ։ Վէ հաթըլ կէրէք եէր իսէնիզ, վէ կէրէք
իչէր իսէնիզ, վէ հէր նէ էտէր իսէնիզ, հէր շէյի
32 Աէլահըն 'իղղէթի իչիւն էյլէյինիզ։ Նէ եէհուտի-
լէրէ վէ նէ Եունանիլէրէ, վէ նէ տէ Աէլահըն քի-
33 լիսէսինէ՝ թէօքէղէ սէպէպ օլմայընըղ։ Նիթէքիմ
պէն տախի քէնտի մէնֆա՛աթըմը տէյիլ, անճագ
նիչէլէրին մէնֆա՛աթընը արայարագ, հէր շէյտէ
ճիւմլէյի խօշնուտա էտէրիմ, քի խէլասա նա՛իլ
օլալար։

ՊԱՊ 11

1 Պէն Քրիսթոսա մուդթէտի օլաըղըմ միսիլլիւ՝ սիզ
2 տախի պունա մուդթէտի օլունըղ։ Իմոի, էյ պի-

*Եաօ՛ շիւքրանիյէթլէ

բաաէրլէր, պէնի հէր շէյտէ խաթըրընըզա կէթիրիպ՝
սիզէ թէսլիմ էթտիկիմ վէճհլէ թա՛լիմաթը հըքքը
3 էթտիյինիզ իչիւն սիզի մէտհ էտէրիմ։ Լաքին
հէր էրքէյին պաշը Քրիսթոս, վէ գաբրինըն պաշը
էրքէք օլուպ՝ Քրիսթոսըն պաշը տախի Աէլահ իսթիյ
4 մա՛լիմիւնիւզ օլմասընը խաթէրիմ։ Պաշը էօրթիւ-
լիւ օլարագ տուա՛ա էտէն եա իլէմայէ սէօյլէյէն
5 էրքէք քէնտի պաշընը թահգիր էթմիշ օլուր։ Վէ
պաշը էօրթիւսիւզ օլարագ տուա՛ա էտէն եա իլ-
համէ սէօյլէյէն հէր գաբրը քէնտի պաշընը թահգիր
էթմիշ օլուր, ղիրա հէման թըրաշ օլմուշ կիպի
6 օլուր։ Ջիրա էյէր գաբրը էօրթիւնմէղ իսէ, սաչը
տախի քէսիլսին. ամմա էյէր գաբրինըն սաչընըն
քէսիլմէսի եա թըրաշ օլմասը անա 'այպ խաէ, էօր-
7 թիւնսիւն։ Ջիրա էրքէք՝ Աէլահընն սուրէթի վէ 'իղ-
ղէթի օլմաղէ՝ պաշընը էօրթմէմէք կէրէք տիր. գաբը
8 իսէ էրքէյին 'իղղէթի տիր։ Զինհէի էրքէք գաբըտան
9 տէյիլ, անճագ գաբը էրքէքտէն տիր։ Վէ տախի էր-
քէք գաբը իչիւն տէյիլ, անճագ գաբը էրքէք իչիւն
10 խալգ օլունտու։ Պու էճլտէն գաբրինըն պաշընտա
մէլէքլէր սէպէպինտէն հիւքիւմէթ 'ա՛լէյհի օլմագ
11 իճապ էտէր։ Ֆագաթ Բապպուտա գաբը էրքէքսիզ,
12 էրքէք տախի գաբըսըզ տէյիլ տիր։ Ջիրա գաբը
էրքէքտէն օլարդը միսիլլիւ, էրքէք տախի գաբրինըն
վասըթասըյլէ տիր. լաքին հէր շէյ Աէլահտան տըր։
13 Քէնտի քէնտինիզտէ հիւքմ վէրինիզ. գաբրինըն
էօրթիւսիւզ օլարագ Աէլահա տուա՛ա էթմէսի լայը՞զ
14 մը տըր, էրքէյին ուղուն սաչը օլմասը անա 'այպ
օլարդընը թասպի՛հ պիլէ սիզէ էօրէթմէ՞զ մի։
15 Վէ լաքին գաբրինըն ուղուն սաչը օլմասը քէնտինէ

ՀԵՐԵՔ տիը· զկրա առչ անաս նիդապ իչիւն վերիլմիշ
16 տիը· Ամմա էյեր պիը քիմնե միւնաղա՛ա եթմէք
իսթէբսե, նէ պիզիմ, նէ տե ԱստՀըն քիւիսհէլերի-
նին պէօյլե ՛աատէթի վար տըը·
17 Լաքին շուննու թէնպիհ էատեր իքէն «էպէ մեհ
էթմէմ, չիւնքի թէճէմմիւ՛ինիլատէն ֆա՛իտե տե-
18 յիլ, անճաղ զարար հասըլ օլույօր· Ձիրա էվ
վելա, սիզ քիւիսհատե ճէմ՛ օլտըղընըզտա, արա-
նըզտա ևսթիւնֆլար օլտըղընը իչիտիյօրըմ, վե
19 պիը մերթեպե ինանըրըմ· Ձիրա արանըզտա ֆըր-
գալարըն տախի պուլունմասը լազըմ տըը, թա
քի արանըզտա միւսթահսէն օլանլար զահիր օլ-
20 լար· Իմոի պիը եերէ թէճէմմիւ՛ինիզ ՛աշա ի
21 Բապպանիյե եէմէք իչիւն տէյիլ տիր· Ձիրա հեր
պիրինիզ Թա՛ամ էանասընտա քենտի Թա՛ամընը
էվվելճե ալըը, վե պիրի ած գալըը, տիկերի տախի
22 սերիօշ օլուր· Եէմէք վե իչմէք իչիւն խանէլերինիզ
եօ՞գ մը տըը· Եօգտա ԱստՀըն քիւիսհէսինի Թահգիր
էտիպ՝ միւհթաճ օլանլարը խէճի՞լ մի էտերսինիզ·
սիզե նէ՞ տէյէյիմ, պու խուսուստա սիզի մեհ
23 էտէյի՞մ մի· մեհ էթմէմ· Ձիրա պէն սիզե Թէս-
լիմ էթտիյիմի Բապպ Թարաֆընտան ալտըմ,
էա՛նի Բապպ Յիսուս էլե վերիլտիյի կէճէտե էք-
24 մէք ալըպ, Շիւքր էթտիքտէն սօնրա փարէլէսի
վե՝ Աստընըզ, եէյինիզ, պու սիզին իչիւն փարէլէննէն
ճէսէտիմ տիր, պունու պէնի զիքր էթմէք իչիւն
25 էյէյինիզ՝ տէտի· Փէզալիք ադչամ Թա՛ամընտան
սօնրա քեասէյի տախի «ըղ՝ Պու քեասէ պէնիմ
գանըմ իլե օլան ՛ահտը ճէտիտ տիր, անը հեր
իչտիյինիզտե պէնի զիքր էթմէք իչիւն էյէյինիզ·

26 Ձիրա հեր տէֆ՛ա պու էքմէքտէն եէյիպ՝ պու
քեասէտէն իչտիյինիզտե, Բապպըն էօխւմիւնիւ
27 քենտիսի կէլինճէյէտէք ի՛լան էտերսինիզ· Պինա՛էն
՛ալէյհ հեր քիմ քի լայըգըզ Թարզլե պու էք-
մէքտէն ՛եէրսե, հախօտ Բապպըն քեասէսինտէն
իչէրսե, Բապպըն ճէսէտինէ վե գանըննա սուչլու
28 օլուր· Իմոի ատեմ քենտինի իմթիհան էթսին,
վե պու վէճհլե օլ էքմէքտէն եէսին, վե օլ քեա-
29 սէտէն իչսին· Ձիրա լայըգըզ Թարզլե եէյիպ ի-
չէն՝ Բապպըն ճէսէտինի ֆէրդ վե Թէմեիզ էթմէ-
տիյինտէն, քենտի ՛ալէյհինէ հիւքմ եէյիպ իչմիշ
30 օլուր· Պու սէպէպտէն արանըզտա պիը չօգ զա՛իֆ
վե ՛ալիլ քիմսէլեր պուլունուպ՝ նիչէլեր տախի
31 ուչուրլար· Ձիրա էյեր քենտի քենտիմիզի հիւքմ
32 էթսէ իտիք, մեհքիւմ օլմազ իտիք· Ամմա հիւքմ
օլունտըղըմըզ հալտե, տիւնեա իլե պերապեր
՛ալէյհիմիզե հիւքմ օլունմամագ իչիւն՝ Բապպ
33 Թարաֆընտան Թէ՛տիպ օլունըրըզ· Վէլհասըլ, էյ
պիրատէրլերիմ, Թա՛ամ իչիւն ճէմ՛ օլտըղընըզտա՝
34 պիրի պիրինիզի պէքլէյինիզ· Վէ էյեր պիը քիմսե
ած օլսա՝ խանէտե եէսին, քի հիւքմ իչիւն ճէմ՛
35 օլմազ օլմայասընըզ· Պաչտա չէլլերի իսե կէլ-
տիյիմտե Թէրթիպ էտերիմ·

ՊՍՊ 12

1 Էյ պիրատէրլեր, բուհանի ԴՎՏԿՈՒԹԼԵՐ հադդընտա
2 պէխապեր օլմանըզը իսթէմէմ· Պինիրսինիզ քի
Թա՛ինֆէլեր իքէն, կէօթիւրիւլտիւյինիզ կիպի
ղայը ի նաթըզդ փուԹլարա ճէլզլ օլունուր իտինիզ·

3 Անդն իչիւն սիղէ պիլտիրիրիմ քի՝ պիր քիմսէ Աէ-
լահդն Բուհդլլէ սէյլէյէրէք՝ Յիսուս մէլ'ուն տըր՝
տէմէդ. վէ պիր քիմսէ Բուհ իւլ Գուսալէ օլմա-
4 յընճա, Յիսուս Բապպ տըր՝ տէյէմէդ։ Մուխթէլիֆ
մէվհիպէլէր տախի վար իսէ տէ, Բուհ պիր տիր։
5 վէ մուխթէլիֆ խըտմէթլէր վար իսէ տէ, Բապպ
6 պիր տիր. վէ մուխթէլիֆ 'ամէլլէր վար իսէ տէ,
ճիւմլէսէ՝ ճիւմլէնին 'ամիլի հէմման Աէլահ տըր։
7 Լաքին հէր քէսէ Բուհդն իզհարը մէնճա'ամ ի-
8 չիւն իհսան օլունուր։ Բիմինէ Բուհդն վասըթա-
սըլլէ հիքմէթ քէլամը, վէ քիմինէ հէմման օլ
9 Բուհա կէօրէ 'իլմ քէլամը, Տիկէրինէ տախի հէ-
մման օլ Բուհդլէ իման, վէ ախէրինէ հէմման օլ
10 Բուհդլէ շիճա վէրիճի մէվհիպէլէր, վէ զայրիսինէ
իճրա ի մի'ճիզաթ, վէ տիկէրինէ իլճամլէ սէյլէ-
մէք, ախէրինէ տախի բուհլարդն ճէրդ վէ թէմ
եիզի, վէ զայրիսինէ մուխթէլիֆ լիսանլար, վէ
տիկէրինէ լիսանլար թէրճէմէսի պախշ օլունուր։
11 Վէ պունլարդն ճիւմլէսինին 'ամիլի հէման օլ
Բուհ ը վահիտ օլուպ՝ քէնտի միւրաատնա կէօրէ
հէր քէսէ այրըճա թէվֆի' էտէր։
12 Ձիրա նասըլ քի ճէսէտ պիր վէ ա'զասը չօդ օ-
լուպ՝ պու պիր ճէսէտին ճիւմլէ ա'զասը տախի
չօդ իսէ տէ, եինէ պիր ճէսէտ տիր. Բրիսատա
13 տախի պէյդլէ տիր։ Ձինդքի պիդ, կէրէք եէհուտի,
կէրէք եունանի, կէրէք դուլ, կէրէք հուրը՝ ճիւմ
լէմիդ պիր Բուհ իլէ պիր ճէսէտ օլմադ իւզրէ
վաճթիդ օլունտըդ, ճիւմլէմիդ տախի պիր Բուհ-
14 տան իչիրիլմէք։ Ձինդքի ճէսէտ տախի պիր 'ադվ
15 տէյիլ, անճադ չօդ ա'զա տըր։ Էյէր այադ՝ պէն

էլ օլմատըդըմ իչիւն ճէսէտէն տէյիլ իմ՝
տէրսէ, անդն իչիւն ճէսէտէն տէյի՞լ մի տիր։
16 Վէ էյէր դուլադ՝ պէն կէօդ օլմատըդըմ իչիւն
ճէսէտէն տէյիլ իմ՝ տէրսէ, պունուն իչիւն ճէ-
17 սէտէն տէյի՞լ մի տիր։ Էյէր պիւթիւն ճէսէտ
կէօդ օլսա իսէ, իչիթմէք նէ՞րէսէ օլուր իսէ. վէ
էյէր քեաֆֆէսի *դուլադ օլսա իսէ, գօդլամադ
18 նէ՞րէսէ օլուր իսէ։ Շիմդի իսէ Աէլահ ա'զանդն
հէր պիրինի իսթէճիյի վէճհլէ ճէսէտէ գօտուր։
19 Վէ էյէր ճիւմլէսի պիր 'ադվ օլսա իսէ, ճէսէտ
20 նէ՞րէսէ օլուր իսէ։ Ամմա շիմդի ա'զա չօդ իսէ
21 տէ, ճէսէտ պիր տիր։ Վէ կէօդ էլէ՝ Սանա միւհ-
թաճ տէյիլ իմ, եախօտ եինէ պաշ այադլարա՝
22 Սիղէ միւհթաճ տէյիլ իմ՝ տէյէմէդ։ Հաթթա
ճէսէտին դիյաատէ զա'իֆ 'ատտ օլունան ա'զասը
23 էն դիյաատէ լազըմ տըր։ Վէ ճէսէտին ազ շէ-
րէֆլի 'ատտ էթտիյիմիդ ա'զասընա տահա դիյա-
տէ շէրէֆ վէրիրիդ. վէ կիւղէլ օլմայան ա'ֆմըդըն
24 տահա դիյատէ կիւղէլլիյի օլուր։ Ամմա կիւղէլ
ա'զամըդ իչիւն իհթիյաճ եօդ տըր. լաքին Աէլահ
նօգսանը օլանա տահա դիյատէ շէրէֆ վէրէրէք՝
25 ճէսէտի իմթիդադճ իւզրէ թէրթիպ էյլէտի. Թա
քի ճէսէտէ իսթիդադճ օլմայըդ՝ ա'զա իթթիֆաք
26 իւզրէ պիրի պիրինէ հիմմէթ էտէլէր։ Վէ ա'զա-
տան պիրի էլէմ չէքտիյի հալտէ, ա'զանդն ճիւմ
լէսի պէրապէր էլէմ չէքէր. վէ ա'զատան պիրի
շէրէֆլի օլսըդը հալտէ, ա'զանդն ճիւմլէսի պէրա-
27 պէր ֆէրահլանըդը։ Իմդի սիղ Բրիսատոսդն ճէսէտի

*Եուն. իչիթմէք.

28 վէ պրը պրը ա՛ջասը սընըզ. Ալլահ տախի քիլի-
սեաէ էվվելա բէսուլլէը, սանիյէն իլհամա մալիք
օլանլար, սալիսէն մու՛ալլիմլէը, անաէն սօկրա
միւ՛ճիզլէը, անաէն սօկրա շիֆապախշ մէվկիպե-
լէը, վէ մու՛ավէնէթլէը, վէ իտարէլէը, վէ մուխ-
29 թէլիֆ լիսանլար թա՛եին էյլէտի։ Ձիւմլէսի բէսո՞ւլ
մը, Ճիւմլէսի իլհամա մալի՞ք մի, Ճիւմլէսի մու՛ալ-
30 լի՞մ մի, Ճիւմլէսի միւ՛ճիզաթ սահիպի՞ մի, Ձիւմ-
լէսի շիֆապախշ մէվկիպէլէը սահիպի՞ մի տիր,
Ճիւմլէսի լիսանլար սէյյի՞ր մի, Ճիւմլէսի թէրճէմէ
31 էաէ՞ր մի։ Իմդի էն էյի մէվկիպէլէրէ բաղլէթ
էտինիզ. վէ եինէ սիզէ տահա ա՛լա պիր եօլ
կէօսթէրէյիմ։

ՊԱՊ 13

1 Էյէը ինսան վէ մէլա՛իքէ լիսանլարըյլէ սէյյէը
իսէմ, մուհապպէթիմ օլմատըգճա չընդըրտայան
2 պագըը, եախօտ չընլայան դիլ օլմուշ օլուրըմ։ Վէ
էյէը պէնատէ իլհամ օլուպ տա՝ Ճիւմլէ էսրար վէ
Ճիւմլէ 'իլմի պիլսէմ, վէ էյէը տաղլարը եէրինատէն
նագլ էթմէյէ մուգթէտիր օլան խմանը քէամիլիմ
օլսա, մուհապպէթիմ օլմատըգճա պիր շէյ տէյիլ
3 իմ։ Վէ էյէը պիւթիւն էմիլլիմի սոստուգա վէր-
սէմ, վէ էյէը Ճէսէտիմի էանմազա թէսլիմ էյլէ-
սէմ, մուհապպէթիմ օլմատըգճա պանա պիր ֆա՛ի-
4 տէ էթմէզ։ Մուհապպէթ թէ՛էննի էտիպ՝ լուֆթֆլէ
մու՛ամէլէ էտէը. մուհապպէթ հասէտ էթմէզ,
մուհապպէթ էօյիւնմէզ, թէքէպպիւր էթմէզ,
5 պէտ մու՛ամէլէ էթմէզ, քէնաի ֆա՛իտէսինի արա-

6 մազ, հիտաէթլէնմէզ, սու՛ի զանն էթմէզ, Հագգ-
սըզլըգտան հազզ էթմէյիպ՝ հագիգաթլէ մահզուզ.
7 օլուր. Հէր շէյէ թէհամմիւլ էտէր, հէր շէյէ ի-
նանըր, հէր շէյի իւմիտ էտէր, հէր շէյէ սապր
8 էտէր։ Մուհապպէթ սալա զէվալ պուլմազ. իլհա-
մաթ իսէ իպթալ օլունաճագլար, լիսանլար իսէ
նիհայէթ պուլաճագ, 'իլմ իսէ իպթալ օլունաճագ
9 տըր։ Ձիրա Ճիւզ'ի պիլիրիզ վէ իլհամէ Ճիւզ'ի
10 սէյյէրիզ. Ամմա քեամիլ օլան կէլտիյինատէ, օլ
վազըթ պու Ճիւզ'ի օլան իպթալ օլունաճագ տըր։
11 Պէն չօճուգ իքէն չօճուգ կիպի սէյյէր, չօճուգ
կիպի թէֆէքքիւր էտէր, չօճուգ կիպի գըյաս
էտէր իտիմ. ամմա ատէմ օլտըգտա չօճուգա
12 մախսուս շէյլէրի թէրք էթտիմ։ Ձիրա շիմդի պիրի-
սէն բէմզէ, ամմա օ զէմման եիւզ եիւզէ կէօրիւ-
րիւզ. շիմդի պիր Ճիւզ'ի պիլիրիմ, ամմա օ զէմման
13 պիլինատիյիմ միսիլլու պիլէճէյիմ։ Շիմդի իսէ իման,
իւմիտ, մուհապպէթ, իւչիւ տէ պագի գալըր, վէ
լաքին պունլարըն պէօյիւյիւ մուհապպէթ տիր։

ՊԱՊ 14

1 Մուհապպէթէ սա՛յ էտինիզ, վէ բուհանի Ճէվհէպե-
լէրէ, խուսուսա իլհամէ սէյյէմէյէ ղայրէթ էտի-
2 նիզ։ Ձիրա ըէրէպ լիսան սէյյէյէն քիմսէ սատէմ
լէրէ տէյիլ, անճագ Ալլահա սէյյէր. չինքի քիմսէ
3 անկլամազ, վագա՛ա Բուհլէ էսրար սէյյէր. Ամմա
իլհամէ սէյյէյէն մա՛մուրիյէթ վէ նահիհաթ վէ
4 թէսէլլի իչիւն սատէմլէրէ սէյյէր։ Լիսան սէյյէյէն
քէնաինի ի՛մար էտէր, ամմա իլհամէ սէյյէյէն

5 քիլիսեյի ի՛մար էտէր՝ վ֊է իսթէրիմ քի՝ սիզ ճիւմ
լէնիզ լիսանլար սէօյլէյէսինիզ, ֆագաթ տահա
ղիյասաե իլհամլէ սէօյլէյէսինիզ· զիրա իլհամլէ սէօյ-
լէյէն լիսանլար սէօյլէյէնաէն պէօյիւք տիր, մէրե
քիլիսէնին մա՛մուրիյէթի իչիւն թէրճիւմէ էտէ։
6 վ֊է շիմտի, էյ պիրատէրլէր, էյէր լիսանլար սէօյ-
լէյէրէք՝ տանըն֊ըզա կէլիր իսէմ, սիզէ էա վահի,
էախօտ ՚իլմ, էա իլհամ, էա թա՛լիմլէ սէօյլէմէ-
7 տիքճէ սիզէ նէ՞ ֆա՛իտէ էթմիշ օլուրըմ՝ վ֊է սէս
վէրէն ճանըզ շէյլէր պիլէ, կէրէք տիւտիւք վէ
կէրէք թանպուր օլսուն, սէտալարընտա ֆէրգ
կէօսթէրմէտիքճէ, տիւտիւքլէ էա թանպուրլէ չա-
8 լընան շէյ նա՞սըլ անկլաշըլըր։ Զիրա պօրու տախի
էյէր նամա՛լըմ սէտա վէրիրսէ, ճէնկէ քի՞մ հա-
9 զըրլանաճագ տըր։ Փէզալիք սիզ տախի լիսանլէ
այէդ պիր սէօզ սէօյլէմէզ իսէնիզ, սէօյլէնիլէն
նա՞սըլ անկլաշըլըր· զիրա հավայա սէօյլէմիշ օլուր-
10 սընըզ՝ վ֊ագա՛տ տիւնէտաա պու դաատար միւթէ-
նէվվի՛ սէօզլէր վար, վէ անլէրտէն հիչ պիրի մա՛նասըզ
11 տէյիլ տիր։ Պու պէօյլէ իքէն՝ էյէր սէօյն գուվ-
վէթինի պիլմէզ իսէմ, պէն սէօյլէյէնէ պարպար,
12 սէօյլէյէն տախի պանա պարպար օլուր։ Պէօյլէճէ
սիզ տախի բուհանի ֆէյիզլէրէ բաղիշ օլըրզընըզ
ճիհէթիլէ՝ քիլիսէնին մա՛մուրիյէթի իչիւն արթմա-
13 նըզը թավսէպ էտինիզ։ Պու էճլատէն լիսան սէօյլէյէն
14 թէրճիւմէ էթմէսի իչիւն տուա՛ էթսին։ Զիրա էյէր
պիր ղուվվա լիսանլէ տուա՛ էտէր իսէմ, բուհըմ
տուա՛ էտէր, ամմա զիհնիմ սէմէրէսիզ գալըր։
15 Իմտի նէ՞ օլուր, բուհըմ տուա՛ էտէյիմ, վէ զիհնիմ
տախի տուա՛ էտէյիմ, բուհըմ մէզմուր օդուլայըմ,

16 վէ զիհնիմ տախի մէզմուր օդուլայըմ։ Եօգսա էյէր
բուհըմ պէրէքէթի օդուր իսէն, ճահիլ մադամընտա
տուրան սէնին նէ տէսիյինի պիլմէսիյի էճլատէն՝
սէնին թէշէքքիւրիւնէ՝ Ամին նա՞սըլ տէյէ պիլիր։
17 Վ֊ագա՛տ սէն էյի թէշէքքիւր էտիյօրսուն, լաքին
18 տիկէրի մա՛մուր օլմազ՝ Ալլահըմա շիւքր էտէրիմ
քի՝ ճիւմլէնիզտէն զիյատէ լիսանլար սէօյլէրիմ։
19 Ֆագաթ ղուվվէ լիսանտաա օն պիր սէօզ սէօյլէմէ-
իսէ, տիկէրլէրէ տախի թա՛լիմ էթմէք իւզրէ՝ զիհ-
նիմէ քիլիսէտէ պէշ սէօզ սէօյլէմէմի թէրճիհ
էտէրիմ։
20 Էյ պիրատէրլէր, ՚ագէլ ճիհէթիլէ չօճուգ օլ
մայըզ, անճագ շէրր ճիհէթիլէ մա՛սում օլսընըզ՝
21 ամմա ՚ագէլ ճիհէթիլէ քէամիլ օլսընըզ՝ շէ-
րի՛աթտա մուհարրէր տիր քի՝ Պու գավմա ղարիպ
լիսանլարըլէ վէ ղարիպ տուտագլարըլէ սէօյլէյէճէք
իսէմ տէ, եինէ պէնի տինլէմէյէճէք տիր՝ տէյիս
22 Թապպ պուլյուրըր՝ Հալ պու քի՝ լիսանլար միւ֊
մինլէրէ տէյիլ, անճագ միւ֊մին օլմայանլարա ՚ա-
լամէթ իչիւն օլուպ, իլհամլէ սէօյլէմէք իսէ՝ միւ֊
մին օլմայանլար իչիւն տէյիլ, անճագ միւ֊մինլէր
23 իչիւն տիր՝ Իմտի պիւթիւն քիլիսէ պիր էրէյ ճէմ՝
օլսըղը ղէման, ճիւմլէսի լիսանլար սէօյլէր իսէ, վէ
ճահիլլէր էախօտ միւ֊մին օլմայանլար իչէրիսէ կի-
24 րէր իսէ՝ Զըլսըրմըշսընըզ տէ֊մէյէճէքլէր մի՝ վ֊է
լաքին էյէր ճիւմլէսի իլհամլէ սէօյլէր իքէն՝ իչէրիսէ
միւ֊մին օլմայան էախօտ ճահիլ կիրէր իսէ, ճիւմ
լէ թարաֆընտան իլգամ, ճիւմլէ թարաֆընտան
25 իմթիհան էտիլիր՝ վ֊է պու վէճհլէ գալըլինին կիմ
լի շէյլէրի գահիր օլմազլէ՝ ֆիլ հագիգէ Ալլահ

արանըզտա տըր՝ տէյիւ իգրար էտերէք, եիւղիւ
իւզերի տիւշիւալ՝ Ալլահա սէճտէ գըլաճագ տըր։
26 Վէլհասըլ, էյ պիրատէրլէր, հալ նէ՞ տիր·
ճէմ՝ օլտըղընըզ զէմանն սիզտէն հէր պիրինին մէզ-
մունըը վար, թա՛լիմի վար, լիսանը վար, վահեի վար,
թէրճէմէսի վար· հէր շէյ մա՛մունիյէթ իչիւն օլսուն։
27 Վ՚է պիր քիմսէ լիսան սէօյլէր իսէ, իչի վէ նիհայէթ
իւչ քիչի օլուալ՝ սըրա իլէ սէօյլէսինլէր, վէ պիր
28 քիմսէ տախի թէրճէմէ էթսին։ Ամմա թէրճիման
էօզ իսէ, քիլիսէտէ սիւքիւթ էթսին, վէ քէնտի
29 քէնտիսինէ վէ Ալլահա սէօյլէսին։ Իլհամըէ սէօյ-
լէյէնլէրատէն իչի եա իւչ քիչի սէօյլէսին, վէ տիկէր-
30 լէրի թէմիիզ էթսինլէր։ Վէ օթուրանլարսան տի-
կէր պիրինէ վահի կէլէճէք օլուր իսէ, եվվէլքիսի
31 սիւքիւթ էթսին։ Զիրա ճիւմլէսինին թա՛լիմ վէ
թէսէլլիսի իչիւն ճիւմլէնիյէ պիրեր պիրեր իլհամըէ
32 սէօյլէյէ պիլիրսինիզ։ Վէ իլհամըէ սէօյլէյէնլէրին
33 բուհլարը իլհամըէ սէօյլէյէնլէրէ միւթի՛ տիր։ Զի-
րա Ալլահ թէքվիլէ պա՛յա օլմայըալ՝ մուդաատէս-
լէրին ճիւմլէ քիլիսէլէրինատէ օլտըղը կիսի, պա՛յա ի
սէլամէթ տիր։
34 Բիլիսէլէրատէ նիհանըղ սիւքիւթ էթսինլէր· զիրա
սէօյլէմէյէ բուէխսաթլարը օլմայըալ, անճագ շէրի՛ա-
թըն տախի պուլուրտըղը իւզրէ՝ միւթի՛ օլմայը
35 տըրլար։ Ամմա պիր շէյ էօյրէնմէք իսթէհիքլէրինա-
տէ, խանէտէ քէնտի զէվճլէրինէ սու՞ալ էթսինլէր·
36 զիրա քիլիսէտէ սէօյլէմէք նիհայա՛յպ տըր։ Ա-
լահըն քէլամը սիզտէ՞ն մի չըգտը· եախօտ եալը-
37 նըղ սիզէ՞ մի եէթիշտի։ Էյհէր պիր քիմսէ քէնտի
քէնտինի իլհամա մալիք եա բուհանի զաննա էտէր

իսէ, սիզէ եաղտըղըմ շէյլէրին՝ Բապզըն Թէն-
38 պիհլէրի օլտըղընը Թահդիգէն պիլսին։ Ամմա էյհէր
39 պիր քիմսէ պիլմէդը իսէ՝ պիլմէսին։ Իմտի, էյ պիրա-
տէրլէր, իլհամըէ սէօյլէմէյէ ղայրէթ էտիպ՝ լիսան
40 սէօյլէմէյի տէ մէն՝ էթմէյինիլ։ Չէր շէյ հիսան ի
հարէքէթ վէ ինթիզամ իւզրէ օլսուն։

ՊԱՊ 15

1 Էյ պիրատէրլէր, սիզէ Թէպշիր էթտիյիմ, սիզին
տախի գապուլ էտիպ՝ անտէ գա՛իմ պուլունտըղը-
2 նըղ պէշարէթի պիլտիրիրիմ. Պունսուն վատըթա-
սըլլէ տախի, էյհէր պիհուտէ եէրէ ինանմատընըղ
իսէ, սիզէ Թէպշիր էթտիյիմ վէճհլէ քէլամը միհ-
քէմ Թուէթտըղընըղ հալտէ խէլատ պուլուրսունուզ՝
3 Զիրա էվվէլ էմրատէ պէնիմ գապուլ էթտիյիմի
սիզէ Թէսլիմ էյլէտիմ, եա՛նի Քրիթապլարատա մու-
հարրեր օլտըղը իւզրէ՝ Քրիստոս կիւնահլարըմըզ
4 իչիւն էօլտիւ· Վ՚է տէֆն օլունուպ, Քրիթապլար-
տա մուհարրեր օլտըղը իւզրէ, իւչիւնճիւ կիւնատէ
5 գըյամ էթտի· Վ՚է նէփատա, վէ ասկրա օն իքի-
6 լերէ կէօրիւնտիւ· Պա՛տէհու հէմսին պէշ եիւզ-
սէն զիյատէ պիրատէրլէրէ պիր տէֆ՚ատա կէօ-
րիւնտիւ, պունլարընն էքսէրի տախի շիմտիյէ գա-
տար հայաթտա օլուալ՝ պա՛զըլարը ույուտուլար։
7 Պունտան ասկրա Յաղոբոսա, ասկրա ճիւմլէ րէ-
8 սուլլէրէ կէօրիւնտիւ· Վ՚է ճիւմլէսինատէն ասկրա
9 պէն սըգթ կիսի օլմնա տախի կէօրիւնտիւ· Զիրա
պէն րէսուլլէրին էն էտնասը իմ, հաթթա րէսուլ
Թէսմիյէ օլունմազա լայըգ տէյիլ իմ, չիւնքի Ա-

10 լահըն քիլիսէնէ թէ'աստի էլլէսիմ։ Ամմա հէր
նէ իսէմ, Աղլահըն 'ինայէթիլլէ իմ. վէ անըն
պանա իղհար էլլէսիկի 'ինայէթ պիհուառ օլմասը.
լաքին անլէրին ճիւմլէսինաւէն զիյասաէ չալըշըմ,
ֆագաթ պէն տէյիլ, անճագ պէնիմ իլէ օլան Աղ
11 լահըն 'ինայէթի տիր։ Վէ էլհասըլ կէրէք պէն՝ կէ-
րէք անլէր պէզըլէ վա'ղ էաէրիղ, սիղ տախի
պէզըլէ լինանտընըղ։
12 Վէ լաքին Քրիստոս էմվաթտան զըլսամ էթտի
տէյիւ վա'ղ օլուհնուր իսէ, սիղտէն պա'զըլտըր՝
Գըլսամէթ իւլ էմվաթ եօզ տըր՝ նաՏսըլ տէրլէր՝
13 Վէ էյէր գըլսամէթ իւլ էմվաթ եօզ իսէ, Քրիս-
14 տոս տախի գըլսամ էթմէմիշ տիր։ Վէ էյէր
Քրիստոս գըլսամ էթմէմիշ իսէ, հէմ պիղիմ
վա'ղ էթմէմիղ պիհուառ, հէմ տէ սիղին իման-
15 նընըղ պիհուառ տիր։ Պիղ տախի Աղլահ հագ-
գընտա եալան շահիտ պուլունմընըղ օլուրըղ. զիրա
Քրիստոսը իհեա էթտի՝ տէյիւ Աղլահ հագգընտա
շէհատէթ էթտիք. հալ պու՝ քի՝ էմվաթ հագի-
գաթէն գըլսամ էթմէղլէր իսէ, անը իհեա էթմէ-
16 միշ տիր։ Զիրա էմվաթ գըլսամ էթմէղլէր իսէ,
17 Քրիստոս տախի գըլսամ էթմէմիշ տիր։ Վէ էյէր
Քրիստոս գըլսամ էթմէմիշ իսէ, սիղին իմանընըղ
պաթըլ օլուպ՝ սիղ տահա կիւնահլարընըզտա
18 սընըղ. Հէմ Քրիստոստա ուհուշանլար տախի հէ-
19 լաք օլմուշ տըր։ Էյէր Քրիստոսա եալընըղ պու
'էօմր իչիւն իւմիտ էթմիշ իսէք, տաէմլէրին
ճիւմլէսինաւէն աէֆիլ իղ։
20 Ֆագաթ շիմտի Քրիստոս էմվաթտան գըլսամ
էտիպ՝ ուհուշա վարանլարընն թուրֆանտասը օլ

21 տու։ Զիրա մատամ քի էօլիւմ ինսան վասըթա-
սըլլէ օլտու, գըլսամէթ իւլ էմվաթ տախի ինսան
22 վասըթասըլլէ օլուր։ Զիրա Ադամտա ճիւմլէսի
էօլտիւքլէրի միսիլլիւ, Քրիստոստա տախի ճիւմլէսի
23 իհեա օլուհնաճագ տըր։ Լաքին հէր քէս քէնտի
սըրտասընտա, Քրիստոս թուրֆանտա օլաւսէ, սոնկրա
անըն զուհուրընտա Քրիստոսա միւթէ'ալլիգ օլան-
24 լար պուլունուր։ Պա'տէհու՝ հէր իկյասէթ վէ հէր
հիւքիւմէթ վէ գուտրէթի իպթալ պիրլէ, փէտէր
Աղլահա մէլէքիւթիւ թէսլիմ էթտիքտէն սոնկրա
25 նիհայէթ օլաճագ տըր։ Զիրա ճիւմլէ տիւշմէնլէ-
րինի քէնտի այագլարը ալթընա գոյունճայատէք
26 ատլթանաթ էթտէ կէրէք տիր։ Իպթալ օլունաճագ
27 սոնկ տիւշմէն էօլիւմ տիր։ Զիրա՝ հէր շէյի *անա
թապի' էթտի. լաքին՝ Հէր շէյ թապի' օլմուշ տըր՝
տէտիյինտէ, հէր շէյի անա թապի' էտէն միւս-
28 թէհյինտէ աչիքտար տըր։ Վէ հէր շէյ անա
թապի' օլտըգտա, օ զէման Աղլահ քիւլ ֆիլ քիւլ
օլա՝ տէյիւ Օղուլ տախի պիղզաթ՝ հէր շէյի անա
29 թապի' էտէնէ թապի' օլաճագ տըր։ Եօգտա էյէր
մութլագա էօլիւլէր գըլսամ էթմէղ իսէ, էօլիւլէր
իչիւն վաֆթիղ օլանլար նէ՞ էտէճէքլէր. նէյ՞ էօ-
30 լիւլէր իչիւն վաֆթիղ օլուրլար։ Պիղ տախի նի՞չիւն
հէր սա'աթ մուխաթապայա կիրիֆթար օլուրըղ։
31 Բապպընըղ ցիտուս Քրիստոստա սիղին հագգընըղտա
օլան իֆթիխարըմ հագգը իչիւն հէր կիւն էօլիյօ-
32 ղան իֆթիխարըմ իչիւն հէր կիւն էօլիյօղան
ճէնգլէշիմ իսէ, էօլիւլէր գըլսամ էթմէտիկի

*Ե՛ոե. անըն այագլարը ալթընա

Թագաւորաց պանա նէ՞ ֆա՛իտէ օլուր . եէյէլիմ
33 վէ իչէլիմ . զիրա եարըն էօլիւրիւզ : Ալտանմայը-
նըզ . քէօթիւ իւլֆէթ կիւզել ախլադը պօզար ·
34 Սաւիհանէ ուչանընըզ վէ կիւնահ էթմէյինիզ ·
զիրա պա՛զըլարտա Ալլահըն հադզընտա մա՛ֆի-
մաթ եօզ տըր . սիզի ուԹանտըրմադ իչիւն սէօյ-
լէրիմ ·

35 Ալմնա պիր քիմսէ՝ էօլիւլէր նա՞սըլ զըյամ է-
տէրլէր , վէ նէ՞ ճինս ճէսէտէլէ կէլիրլէր՝ տէյէճէք
36 սիր : Էյ ՛ադըլըզ . աչինի էքսիյին շէյ էօլմէյինճէ
37 տիրիլմէզ . վէ պիր շէյի էքսիյինտէ՝ օլաճադ ճէ-
սէտի էքմէյիպ , անճադ պուղտույ օլսուն վէ եախօտ
պաշդա տիւրլիւ օլսուն չըպլադ տանէյի եէեըրն ·
38 վէ Ալլահ անա իսթէտիյի կիպի պիր ճէսէտ , վէ
Թօխուսլարըն հէր պիրինէ քէնտինէ մախսուս պիր
39 ճէսէտ վէրիր : Հէր Թէն պիր նէվ՝ Թէն տէյիլ տիր .
անճադ ինսան Թէնի պաշդա , վէ պէհայիմ Թէնի
պաշդա , վէ պալըդ ՐԷՆ պաշդա , վէ գուշ ՐԷՆ
40 պաշդա տըր : վէ սէմավի ճէսէտլէր վէ զէմինի
ճէսէտլէր վար . լաքին սէմավիլէրին շէրէֆի պաշդա ,
41 վէ զէմինիլէրին շէրէֆի պաշդա տըր : Կիւնէշին շէ-
րէֆի պաշդա , վէ այըն շէրէֆի պաշդա , վէ երլը
տըզլարըն շէրէֆի պաշդա տըր . զիրա շէրէֆ ճիհէ-
42 Թիյլէ եըլտըզ եըլտըզտան ֆէրգլի տիր : Զըյա-
մէթ իւչ էմիլաթ տախի պէօյլէ տիր . ֆանի օլարադ
43 էքիլլէր , ֆանի օլմայարադ զըյամ էտէր . Չիլլէթտէ
էքիլլէր , շէրէֆտէ զըյամ էտէր . զա՛ֆտա էքիլլէր ,
44 գուվվէթտէ զըյամ էտէր . Հայվանի ճէսէտ էքի-
լիր , րուհանի ճէսէտ զըյամ էտէր . հայվանի ճէ-
45 սէտ վար , րուհանի ճէսէտ տախի վար տըր : Պէօյլէ

տախի մուհարրէր տիր քի՝ պիրինճի ինսան , եա՛նի
Ադամ հայաթտա մալիք զաթ օլսուս . սօկրաքի
46 Ադամ հայաթ վէրէն րուհ օլսուս : Լաքին րու-
հանի տէյիլ , անճադ հայվանի մուգաուտէմ օլըպ՝
47 րուհանի անտէն սօկրա օլսուս : Պիրինճի ինսան
եէրտէն Թիւրապի իտի , իքինճի ինսան սէմաուան
48 օլան Րապպ տըր : Թիւրապի նասըլ իսէ , Թիւրա-
պիլէր տախի էօյլէ տիր . վէ սէմավի նասըլ իսէ ,
49 սէմավիլէր տախի էօյլէ տիր : վէ Թիւրապինին
սուրէթինի կիյտիյիմիզ միսիլլիս , սէմավինին սու-
50 րէթինի տախի կիյճէյիզ : Պուննու տախի տէրիմ ,
էյ պիրաուէրլէր , Թէն վէ գան մէլէքիւԹ Ուլլահ
վարիս օլամազ . վէ ֆանի օլան ֆանի օլմայանա
վարիս օլամազ :

51 ԻչԹէ սիզէ պիր սըրր սէօյլէրիմ . ճիւմլէմիզ ույս-
մայաճաղըզ , ամմա ճիւմլէմիզ սուր ը ախըրտա ,
52 պիր անաէ , պիր կէօզ գըրփմասընտա Թէպէտտիւլ
էտէճէյիզ . չինքի սուր չալընաճադ տըր , վէ էօ-
լիւլէր ֆանի օլմայարադ տիրիլէճէք , պիզ տախի
53 Թէպէտտիւլ էտէճէյիզ . Զիրա պու ֆանի օլան՝
ֆանի օլմայանը կիյմէք , վէ պու էօլիւմէ միսա-
Թէլա օլան էօլիւմնիւզլիյիւ կիյմէք կէրէք տիր :
54 վէ պու ֆանի օլան՝ ֆանի օլմայանը կիյտիքտէն
սօկրա , վէ պու էօլիւմէ միսալԹէլա օլան՝ էօլիւմ-
սիւզլիյիւ կիյտիքտէն սօկրա , օ զէմանի՝ էօլիւմ՝
զալէպէտէն զարդ օլտուս՝ տէյիս մուհարրէր օլան
55 քէլամ վուգու՝ պուլաճադ տըր : Էյ էօլիւմ , սէ-
նին տիքէնին նէ՞րէտէ . էյ հավիյէ , սէնին զալէպէն
56 նէ՞րէտէ տիր : Էօլիւմիւն տիքէնի կիւնահ , վէ կիւ-
57 նահըն դուվվէթի շէրի՛ֆթ տըր : Լաքին Րապպը-

մըզ Յիսուս Քրիստոս վասընթասըլէ պիզե զալե-
58 պէլի Իհսան էտէն Ալլահա շիւքր օլսուն, Իմոի,
էյ սեվկիլիւ պիրաւէրլէրիմ, էմէյինիզ Բապպա
պիհուտէ օլմաթըզընը պիլէրէք, միւհքեմ վէ սապիթ
գաւեմ պուլունուպ՝ տա՛լիմա Բապպըն իշինտե իզ-
տիյաս իւզրե օլունըզ։

ՊԱՊ 16

1 Մուզաւտէալէը իչիւն օլան իւանէ Թօփլանմասը
խուսուսընտա՝ Գալաստիա քիլիսէլէրինէ Թէրթիպ
էթտիյիմ կիսպի, սիզ տախի պէօյլէ եափընըզ։
2 Հէր հաֆթանընն պիրինճի կիւնիւնտե սիզտէն հէր
պիրի նա՛իլ օլսըզը պէրէքէթե կէօրե ճէմ՝ էտիպ՝
հանընտա ալը գօսուն, Թա քի վասըլ օլսըզըմտա՝
3 օ ղէման Թօփլամագլըզ օլմայա։ Վէ կէլտիյիմտե
միւնասիպ կէօրէճէյինիզ ատէմլէր քիմլէր իսէ,
իհսանընըզը Երուսաղէմէ կէօթիւրմէք իչիւն մէք-
4 Թուպլարլէ անլէրի կէօնտէրիրիմ։ Պէնիմ տախի
կիթմէքլիյիմ միւնասիպ կէօրիւլիւր իսէ, պէնիմ
5 իլէ պէրապէր կիտէճէքլէր տիր։ Վէ Մաքէտօնիա-
տան կէչտիքտէն սօնրա՝ սիզէ կէլէճէյիմ, չիւնքի
6 Մաքէտօնիատան կէչէճէյիմ. Վէ օլուր քի հա-
նընըզտա մէքս էտէրիմ. վէ պէլքի տէ դըշը կէչի-
րիրիմ, Թա քի հէր նէրէյէ կիտէճէք օլուր իսէմ,
7 պէնի սիզ հօլա չըդարասընըզ։ Զիրա պու տէֆ'ա
հօլ իւզրէի սիզին իլէ կէօրիւշմէք իսթէմէյիպ,
Բապպ իդն վէրիրսէ, հանընըզտա պիր միւտտէթ
8 էյլէնմէք իւմիտինտե իմ։ Լաքին Թամսին պայրա-
9 մընտատէք Եփեսոստա գալաճաղըմ։ Զիրա պանա

պէօյիւք վէ քեարլը պիր գափու աչըլըպ, մուխա-
լէֆէթ էտէնլէր տախի չօղ տըր։
10 Վէ էյէր Տիմոթէոս կելէճէք օլուր իսէ, հանը-
նըզտա գօրգուսըզճա պուլունմասընտա տիգգաթ
էտինիզ. զիրա օ տախի պէնիմ կիպի Բապպըն ի-
11 շինլէ մէշղուլ տըր։ Իմոի անը քիմսէ Թահգիր
էթմէսին, լաքին հանըմա կէլմէսի իչիւն սէլամէթ-
լէ հօլա չըգարընըզ. զիրա պիրտաւէրլէր իլէ անը
12 պէքլէյօրըմ։ Ափօլլօս պիրտաւեր հադգընտա իսէ,
պիրտաւէրլէր իլէ պէրապէր հանընըզա կէլմէսինի
քէնտիսինտէն չօղ րէճա էթտիմ իսէ տէ, շիմոի
կէլմէյի գաթ'էն իսթէմէյօր, վէ լաքին միւնա-
սիպ վագթը օլտըգտա կէլէճէք տիր։
13 Ույանըդ տուրընըզ. իմանտա սապիթ օլունըզ.
մէրտանէ հարէքէթ էտինիզ. միւհքեմ օլունըզ։
14 Ճիւմլէ ումուրընըզ մուհապպէթլէ իճրա օլուն-
15 սուն։ Իյ պիրտաւէրլէր, Իսթեֆանասըն խանէսի
Ախայանըն Թուրֆանտասը օլուպ՝ մուղտաւտէալէ-
րին խըտմէթինէ կէօնիւլ վէրտիքլէրի մա'լիմիւ-
16 նիւզ իքէն, սիզէ րէճա էտէրիմ քի, Ֆենանինիզ
տախի պու կիպի քիմսէլէրէ վէ պէրապէր իշլէյիպ
էմէք չէքէնլէրին ճիւմլէսինէ միւթի' օլասընըզ։
17 Իսթեֆանաս վէ Ֆօրթունաթօս վէ Ախայիգօսըն
վասըլ օլմալարընտան մէսրուր օլտըմ. զիրա սիզին
18 նօգսանընըզը անլէր Թեմամ էթտիլէր. Զիւնքի
պէնիմ բուհրիմը վէ սիզինքինի տէ միւսթէրիհ
դըլտըլար. իմոի պէօյլէ քիմսէլէրէ րի'այէթ էյ-
19 լէյինիզ։ Ասիա քիլիսէլէրի սիզէ սէլամ էտէրլէր.
Ակիւղաս վէ Պրիսկիղա իլէ խանէլէրինտե պու-
լունան քիլիսէ սիզէ Բապպտա չօղ սէլամ էտէր-

20 լեր՝ ձիւմլէ պիրատէրլէր սիզէ սէլամ էտէրլէր.
մուգատատէս էօփիւշլէ պիրի պիրինիզէ սէլամ
էտինիզ։
21 Պէն Պօղոսըն էլ հաղըսըյլէ սէլամ. (22) Իւյէր
պիր քիմսէ Բապպ Յիսուս Քրիստոսը սեվմէղօզ,
23 Բապպըմըզըն կելտիյինտէ մէլ'ուն օլսուն։ Բապպ
Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի սիզին իլէ օլսուն։
24 Մուհապպեթիմ Յիսուս Քրիստոստա ճիւմլէնիլ
իլէ օլսուն։ Ա՛մին։

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԳՕՐԾՆԹՕՍԼԾԼԱՐԱ

ԻՒԻՆՃԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱ.Պ 1

1 Աւլահընն իրատէթիյլէ Յիսուս Քրիստոսընն րէսուլը Պօղոս վէ Տիմոթէոս պիրատէր Աւլահընն Գօրծնթօստա օլան քիլիսէսինէ վէ պիւթիւն Ախայատա
2 պուլունան մուգատատէսլէրինէ ճիւմլէսինէ. Փէտէրիմիզ Աւլահ վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոս Թարաֆընտան սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն։

3 Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսընն փէտէրի Աւլահ՝
էֆգաթլարընն փէտէրի վէ ճիւմլէ Թէսէլլինին մէն-
4 պա'ր օլան Աւլահ միւպարէք օլսուն. Օ տաքի Աւ-
լահ Թարաֆընտան պիզիմ Թէսէլլի օլունտըղըմըզ
Թէսէլլիյլէ հէր պիր մուգայատատա պուլունան
քիմսէլէրէ Թէսէլլի վէրէ պիլտիմիզ իչիւն, պիզէ
5 հէր պիր մուգայատամըզտա Թէսէլլի վէրիր։ Զիրա
Քրիստոսընն էլչիլէրի պիզտէ իսթիյատ պուլտուղու
միսիլիւ՝ Թէսէլլիմիզ տաքի Քրիստոսընն վասթա-
6 սըյլէ իսթիյատ պուլտուր։ Վէ էյէր մուգայատա
չէքէր իսէք, հէման պիզիմ չէքտիյիմիզ օլ էլչիլ-
լէրէ Թէհամմիւլլէ հուսուսլէ կէլէն սիզին Թէսէլլի-
նիզ վէ խէլասընըզ իչիւն տիր. վէ մինԹէսէլլի օ-
լուր իսէք, սիզին Թէսէլլինիզ վէ խէլասընըզ իչիւն
7 տիր. Վէ էլչիլէրէ միւշԹէրիք օլտուղընըզ միսիլիւ,
Թէսէլլիյէ տաքի Դ–ւՐՔԵՐէ+ օՐԵԸՃԸԸ պիլմէքլէ՝ սի-
8 զին իչիւն իւմիտիմիզ դավի տիր։ Զիրա, էյ պի-
րատէրլէր, պիզէ Ասիատա վագը՝ օլան մուգայա-
դատան, Էտ'նի հատտէն զիյատէ Թագաթընն
ֆէվգինտէ՝ հաԹԹա Էսչամագատան պիլէ մէյուս
օլմադ տէրէճէսինտէ սըդըլմըզ օլտուղըմըզտան պի-
9 խապէր պուլունմանընտուղ իսԹէմէյիզ։ Լաքին քէնտի
նէֆսիմիզտէ էօլիւմ ի'լամընը ալտուգ, Թա քի
քէնտիմիզէ տէյիլ, անճագ էօլիւլէրի տիրիլտէն
10 Աւլահա ի'Թիմատ էտէլիմ։ Օ պիզի օլ դատար
պէջիւք պիր էօլիւմտէն գուրԹարսը, վէ գուր-
Թարըը, վէ պուհտան պէջլէ տաքի պիզի գուր-
Թարաճադ տըր՝ տէյիւ անա Թէվէքքիւլ էտէրիզ։
11 Անիզ տաքի պիզիմ իչիւն տու'ատտա մու'ավէնէԹ
էտէրսինիզ, Թա քի նիչէ քիմսէլէր վէսիլէսէյլէ

պիղէ օլան իհաան իւղէրինէ՝ նիչէլէր թարաֆընատան
պիղիմ իչիւն էտա ի շիւքը օլունա։
12 Ձիրա իֆթիխարըմըզ պու տըր, եա՛նի ղամիրի-
միզ շէհատէթ էաէր քի՝ ճիամանի հիքմէթլէ տէ-
ւիլ, անճագ Աւլահըն 'ինայէթիլլէ տիւնեատա
վէ պախուսուս սիզին հագդընըզտա սատելիքէ՝
վէ Աւլահա օլան խուլուսլէ հարէքէթ էյլէմիք։
13 Ձիրա օգուտըզընըզ, եախօտ թահգիգէն պիլմիյի-
նիզտէն, վէ իւմիտիմիզ կէօրէ նիհայէթէ գատար
տախի թահգիգէն պիլէճէյինիզտէն ղայրի պիր շէյ
14 եաղմայօրըզ։ Նիթէքիմ Բապպ Յիսուսըն կիւնիւն-
տէ պիղէ ֆա՛ճէպ է էֆԷՒԼՕՒ օլաճաղընըզ միսիլիւ,
պիզ տախի սիզէ մուճիպ ի իֆթիխար օլտըղըմըզը
պա'զը մէրթէպէ գապուլ էթտինիզ։
15 Վէ պու ի'թիմատէ, իքինճի տէֆ'ա պիր նի-
մէթէ նա'իլ օլմանըզ իչիւն, էվվէլա սիզէ վար-
16 մադ, վէ սիզտէն Մաքէտօնիայա կէչմէք, վէ եինէ
Մաքէտօնիատան սիզէ կէլմէք, վէ Եէհուտիյէյէ
կիթմէք իւզրէ սիզին թարաֆընըզտան եօլա չըգա-
17 րըլմադ միւրաաթնատա իտիմ. Իմտի պու նիյէթիմտէ
'ատէպա խըֆֆէ՞թլէ մի հարէքէթ էթտիմ, եօղսա
պէնատէ էվվէլ՝ էվվէլ, խայր՝ խայր օլմադ իչիւն
18 թարիդ ի ճիամանի՞յլէ մի նիյէթ էթտիմ. Ամմա
Աւլահ սատըդ տըր քի՝ պիղիմ սիզէ օլան քէչմը-
19 մըզ էվվէլ վէ խայր օլմատը։ Ձիրա պիղիմ, եա՛նի
պէնիմ իլէ Սիլվանօս վէ Տիմոթէոս վասըթասըյլէ
ատանըզատա վա'զ օլունան իպն Ուլլահ Յիսուս Քրիս-
տոս էվվէլ վէ խայր օլմայըզ՝ անճագ +էլոհըմըզ
20 անատէ էվվէլ օլտու։ Ձիրա Աւլահըն ճիւմլէ վա'տ-
լարը վասըթատըզպէ Աւլահըն ճէլալի իչիւն անատէ

21 էվվէլ վէ ամին տիր։ Վէ պիղի սիղին իլէ պէրա-
պէր Քրիստոստա ատպէթ էտիպ՝ պիղի մէռ էտէն
22 Աւլահ տըր. Վէ քէզալիք պիղի միւհրլէտի, վէ
23 դալալէրիմիզէ Րուհըն փէյինի վէրտի. *Աւլահ
պանա շահիտ օլտուն քի՝ պիղի էսիրկէմէք իչիւն
24 տահա Գօրընթօսա կէլմէտիմ. Տէյիլ քի սիղին
իմանընըզտա թէսալիւնէթ էտէրիզ, ֆագաթ սիղին
մէսէրրէֆինիղէ մու'ավէնէթ էտէրիզ. դիրա սիզ
իմանմէք դա՞իմ սինիզ։

ՊԱՊ 2

1 Լաքին պիր տահա եանընըզտա հիւքմիմիչէ
2 քէնտիմտէ դարար վէրտիմ, Ձիրա էյէր պէն սիզի
մահզունէ էտէր իսէմ, պէնիմ թարաֆընատան մահ-
զունէ էտիլէն քիմսէտէն ղայրի պէնի մէսրուր էտէ-
3 ճէք քի՞մ տիր, վէ հէման պունու սիզէ հազարմ,
քի կէլտիյիմտէ պանա մուճիպ ի մէսէրրէթ օլա-
ճադ քիմսէյէր թարաֆընատան մահզունէ օլմայըմ,
չիւնքի պէնիմ մէսէրրէթիմ ճիւմլէնիզին մէսէր-
րէթի տիր՝ տէյիւ սիզին ճիւմլէնիզէ ի'թիմատըմ
4 վար տըր։ Ձիրա մահզունէ օլմանըզ իչիւն տէյիլ,
անճագ պէնիմ սիզէ օլան փէք զիյատէ մուհապ-
պէթիմի պիլմէնիզ իչիւն չօդ մուզայադա վէ իզ-
թիրապ ը գալպատէն վէ չօդ կէօզ հաշլարըյլէ սիզէ
հազարմ։
5 Վէ էյէր պիր քիսէ հիւքմէ սէպէպ օլտու իսէ,

*Եռ. պէն իսէ Աւլահը ճանըմ իւղէրինէ շահիտ
թութտարըմ քի

պանա տէյիլ, անճագ պա՛ղը մէրթէպէ (քի զիյա-
տէ սըզլէթ վէրմէյէյիմ) ճիւմլէնիզէ հիւզնէ սէ-
6 պէպ օլսուս։ Պէօյլէ քիմսէյէ էքսէր Թարաֆընատան
7 օլան պուս Թէքտիր քեաֆի տիր. Շէօյլէ քի պիլ՛ապ
պուս միսիլլիս քիմսէնին իֆրաթ տէրէճէ հիւզնէ
ղարդ օլմամասը իչիւն, անը ՛ապիվ էյլէյիպ՝ Թէս-
8 լիյէ էթմէնիզ սէղա տըր։ Պուս էճլտէն անա մու-
հապպէթ իսպաթ էթմէնիզի սիղտէն րէճա էտէ-
9 բիմ։ Զիրա հէր շէյտէ միւթի՛ օլուպ օլմասըղընըզը
պիլմէք իւղրէ տախի սիզի Թէճրիպէ իչիւն եաղսըմ,
10 վէ հէր քիմէ պիր շէյ ՛ապիվ էտէր իսէնիզ, պէն
տախի էտէրիմ, ղիրա պէն տախի պիր շէյ ՛ապիվ
էթմիշ իսէմ, Բրիստոս Թարաֆընատան սիզին իչիւն
11 ՛ապիվ էթտիմ, Թա քի Շէյթան Թարաֆընատան
ղատը չէքմէյէյիմ, չիւնքի անըն ղարապլարընատան
պիխապէր տէյիլ իզ։
12 Բրիստոսըն պէշարէթի իչիւն Թրօասա վարսը-
ղմտա պանա Բապպ Թարաֆընատան դափու ա-
13 չըլսը իսէ տէ, Պիրատէրիմ Տիտոսը պուլմասըղըմ-
տան բուհմտա բահաթըմ հօգ իտի, վէ անլէր իլէ
վէտա՛ էտիպ՝ Մաքեդոնիայա կիթտիմ։
14 Ամմա պիզի տա՛իմա Բրիստոստա մուզաֆֆէր
էտիպ՝ հէր եէրտէ պիզիմ վասըթամըզլէ անը պիլ-
մէք բա՛իհասընը իզհար էյլէյէն Աղլահա շիւքը օլ-
15 սուն։ Զիրա կէրէք խէլաս պուլան կէրէք հէլաք
օլան քիմսէլէր Հադդընատա ՛ինտ Աղլահ Բրիստոսըն
16 խօշ բա՛իհասը իզ. Պուն լարա էօլիմ իչիւն էօլիմ
բա՛իհասը, վէ անլէրէ հայաթ իչիւն հայաթ բա՛ի-
հասը իզ. վէ պու իշլէրէ քի՞մ միւսթա՛իտ տիր։
17 Զիրա նիչէլէր կիպի, Աղլահըն քէլամընը Թահրիֆ

էտէնլէր տէյիլ իզ, անճագ խուլուսատան վէ Աղլահ
Թարաֆընատան կիպի, վէ Աղլահըն հուզուրընատա
Բրիստոստա սէօյլէրիզ։

ՊԱՊ 3

1 Բէնամիզի եինէ Թավսիյէ էթմէյէ մի պաշլայօ-
րըզ. հօգատա պա՛զլարը կիպի Թարաֆընըզա Թավ-
սիյէնամէլէրէ, հախօտ Թարաֆընըզատան Թավսիյէ-
2 լէրէ՞ մի միւհթաճ ըզ, Գալղէրիմիզատ հաղըլմըշ,
վէ ճիւմլէ ատէմլէրին Թանըյըպ օգուտուղը մէք-
3 Թուպըմըզ սիզ սինիզ. Զինքի պիզիմ խըտամէթի-
միզ վասըթասըյլէ միւրէքքէպլէ տէյիլ, անճագ
հայա օլան Աղլահըն Բուհըյլէ, Թաշ լէվհալարընա
տէյիլ, անճագ գալպին էթ լէվհալարընա եաղըլ-
մըշ օլան Բրիստոսըն մէքթուպը սիզ օլտուղընըզ
4 աշիքեար տըր։ Բրիստոսըն վասըթասըյլէ տախի
5 Աղլահա պէօյլէ իՙթիմասըմըզ վար տըր. Վէ լա-
քին պիզդաթ քէնահլիխիմիզատէն կիպի պիր շէյի
քէնահիզ Թէքէք քիւր էթմէյէ միւսթա՛իտ օլ-
6 մայըպ՝ իսթի՛տասըմըզ Աղլահատան տըր։ Ո տախի
պիզի ՛ահատ ճէհտիտին, եա՛նի հարքըն տէյիլ,
անճագ բուհըն խատէմէսի օլմաղ միւսթա՛իտ գըլ-
տը. զիրա հարք էօլտիւրիւր, ամմա բուհ իհեա
7 էտէր։ Վէ էյէր հարքլարըլէ Թաշպար իւղերինէ
հէքք օլունան էօլիւմ խըտամէթի պէնի իսրայէլ
Մովսէսին եիւզիւնէ, անըն ֆանի ճէլսըլի սէպեպին-
տէն, նաղտար գըլամասըգլարը տէրէճէտէ ճէլիլ
8 օլտու իսէ, Բուհըն խըտամէթի տահա զիյատէ ճէ-
9 լիլ օլմամասը նա՞սըլ օլուր։ Զիրա մահքիւմիյէթ

խըտմէթի ճէլիլ օլտըղը թահդիրտէ, տահա զիյատէ
սալահ խըտմէթի ճէլալտէ իղտիյատ պուլաճագ
10 տըր։ Ձիրա ճէլալէ մազնար օլան պիլէ պու խու-
սուստա, եա՛նի ճէլալ ը ֆա՛իգէ նիսպէթլէ ճէլիլ
11 տէյիլ իտի։ Ձիւնքի ֆանի օլան ճէլիլ օլտու իսէ,
պագի օլան նէ՞ դատար զիյատէ ճէլիլ օլուր։
12 Իմոի պէօյլէ իւմիտիմիզ վար իքէն, չօդ ճէսարէթ
13 իպրագ էտէրիզ։ Վէ պէնի Իպրայէլ ֆանի նէհանէ-
նին նիհայէթինէ նագար գըլմամալարը իչիւն, Մով-
սէս քէնտի եիւզիւնէ նիգապ գօտըղը կիպի էթ-
14 մէյիզ։ Ամմա անլէրին զիհնլէրի քէօրլէնմիշ ի-
սիյինտէն, ՚ահտ ը ՚ալէյհիզին օդուշնատըղընատա օլ
նիգապ պու կիւնէ գատար բէք՚ օլուշմամըշ տու-
րույօր. օ տապի Քրիստոսատա իպթալ օլուշնուր։
15 Վէ լաքին Թա պու կիւնէ տէյին Մովսէսին էլլեաղ
օգուշնատըղընատա՝ նիգապ անլէրին գալպի իւզէրինտէ
16 պագի տիր։ Ամմա Բապպա բիւճու՛ էթտիքլէրինտէ
17 նիգապ գալտըրըլաճագ տըր։ Իմոի Բապպ Բուհ
տըր, վէ Բապպըն Բուհու հէր նէրէտէ իսէ հուր-
18 բիյէթ օրատա տըր։ Պիզիմ ճիւմլէմիզ իսէ Բապ-
պըն ճէլալինի այինէտէ կիպի նիգապտըղ հիւզ իլէ
սէյր էտէրէք, կէօյա Բապպըն Բուհու Թաբաոքըն-
տան հէման օլ սուրբէթէ ճէլալտէն ճէլալէ Թէպ-
տիլ օլուշնուրըզ։

ՊԱՊ 4

1 Պու էճլտէն իչպու խըտմէթ պիզտէ իքէն, մէր-
համէթէ նա՛իլ օլտըղըմըզդա նագարէն օսանմայըզ,
2 Լաքին պա՛իս ի բէզալէթ օլան կիպի էչլէրի բէտտ

էտէրէք, հիլէ իլէ Հարէքէթ էթմէյիզ, վէ Աղլա-
հըն քէլամընը Թահրիֆ էթմէյիզ, անճագ Հագդը
իղհար էթմէքլէ քէնտի քէնտիմիզի Աղլահըն հու-
զուրընատա հէր պիր ատմին զամիրինէ Թավխիյէ
3 էտէրիզ, վէ պիզիմ պէշարէթիմիզ մէսԹուր օլա,
4 հէլաք օլանլար Հագդընատա մէսԹուր տըր։ Ձիւնքի
անլէրտէ, Աղլահըն սուրբէթի օլան Քրիստոսըն ճէ-
լալի պէշարէթինին նուրու անլէրէ զիյա վէրմէմէսի
իչիւն, պու տիւնէա իլահը իմանսըզլարըն զիհնինի
5 քէօր էթտի։ Ձիրա քէնտիմիզի տէյիլ անճագ
Բապպ Յիսուս Քրիստոսը վա՛զ էտէրիզ. վէ Յիսուս
6 իչիւն քէնտիմիզի սիզէ գուվ ՚ուու էէէրէվ։ Ձիրա
զուլմէթատէն նուր լէմ՚ան էլլէմէսինի էմր էտէն
Աղլահ քէնտիսի Յիսուս Քրիստոսըն եիւզիւնատէ
Աղլահըն ճէլալինի պիլմէք նուրընը վէրմէք իչիւն,
7 գալալլէրիմիզտէ լէմ՚ան էլլէտի։ Լաքին դուվվէ-
Թինն ֆաղիլէթի պիզտէն օլմայըպ՝ Աղլահատան օլ-
մասը իչիւն, պու խազինէյէ Թօփրագ գապլար ի-
8 չինատէ մալիք իզ։ Հէր շէյտէ մուզայագատա իզ,
լաքին պիհուզուր տէյիլ իզ. միւզԹարիպ իզ, լա-
9 քին մէ՚յուս տէյիլ իզ. Թէ՚ատտի կէօրիւրիւզ,
ամմա մէԹրուք տէյիլ իզ. եէրէ վուրուլըրըզ,
10 ամմա հէլաք օլմուշ տէյիլ իզ. [Բապպ] Յիսուսըն
էօլիւմինիւ տա՛իմա ճէսէտիմիզտէ Թաշըրըզ, քի
Յիսուսըն հայաԹը տախի ճէսէտիմիզտէ իզհար օ-
11 լունա. Ձիրա պիզ քի հայաԹատա իզ, Յիսուսըն
հայաԹը տախի պիզիմ ֆանի Թէնիմիզտէ իզհար
օլուշնմագ իւզրէ, Յիսուս իչիւն հէր վագըԹ էօլիւմէ
12 Թէսլիմ օլուշնուրըզ, Իմոի պիզտէ էօլիւմ, սիզտէ
13 խսէ հայաԹ ՚ամիլ տիր։ Լաքին՝ Իման էԹտիմ,

անքն իչիւն սէօյլէտիմ՝ տէյիւ մուհարրէր օլտուղ
իւղրէ, հէման օղ իման բուհրնա մալիք օլտուղ-
մուզտան՝ պիզ տախի իման էտէր վէ անքն իչիւն
14 սէօյլէրիվ։ Զիւնքի Բապպ Յիսուսը տիրիլտէն պիզի
տախի Յիսուսքն վասրէտասրլէ տիրիլտիվ՝ սիզին
15 իլէ պէրապէր իհզար էտէճէյինի պիլիրիվ։ Զիրա
հէր շէյ սիզին իչիւն տիր, թա քի 'ինայէթի չօղալ-
մաղէ էքսէրին 'արզ ը թէշէբքիւրիւ սէպէպիլէ
Աւլահքն 'իզզէթի իչիւն իզտիյատ պուլա։
16 Պուննուն իչիւն օսանմայրզ։ Լաքին պիզիմ զահիրի
առէմիմիզ ֆէննա պուլուր իսկ տէ, պաթքնի օլան
17 կիւնտէն կիւնէ թէճահիտ օլունուր։ Զիրա պիզիմ
պիր ան իչիւն օլան խաֆիֆ մուզայագամզ պիտէ
զայէթ իւղ զայէ 'ազիմ վէ էպէտի պիր ճէլալ հու-
18 սուլէ կէթիրիր. Մատամ քի կէօրիւնէն շէյլէրէ
տէյիլ, անճագ կէօրիւնմէյէնլէրէ նազար գըլարըզ։
զիրա կէօրիւնէնլէր մուվաֆֆաթ վէ կէօրիւնմէյէն-
լէր մու'էպպէտ տիր։

ՊՍ.Պ 5

1 Զիրա պիլիրիզ քի էյէր քիւլէ օլան իշպու զէմինի
խանէմիզ պօզուլուր իսկ, Աւլահ թարաֆընտան
էպէտի պիր պինամզ, եա'նի սէմավաթտա էլ իլէ
2 եափըլմամըշ խանէմիզ վար տըր։ Ֆիլ վաղը' պուն-
տա սէմատան օլան մէօքէնիմիզի կէյինէք իզթէյա-
3 զըյլէ ահ չէքէրիզ։ Պարի կէյինմիշ օլսաղ, չըպլաղ
4 պուլունմայաճաղըզ։ Զիրա պիզ քի պու քիւլէ-
տէ իղ՝ եիւք ալթընտա օլարաղ ահ չէքէյօրըզ։
չինքի ազուռնմաղ տէյիլ, անճագ ֆանի օլանքն

հայաթա զարդ օլմասը իչիւն կէյինէք խաթէրիզ։
5 Վէ պիզի հէման պու շէյէ հաղըրլայան, հէմ տէ
6 պիզէ Բուհրն փէյինի վէրէն՝ Աւլահ տըր։ Պուննուն
իչիւն տա'լիմա ի'թիմատ էտէր, վէ պիլիրիզ քի՝
7 Թէնտէ հաղըր իքէն Բապպտան զա'իպ իզ։ Զիրա
կէօրիւնէնլէրլէ տէյիլ, անճագ խմանլէ սիւլուք է-
8 տէրիզ։ Իմտի ի'թիմատ էտէրիզ վէ Թէնտէն զա'իպ
վէ Բապպըն հանընտա հաղըր պուլունմաղը տուհա
9 զիյատէ արզուս էտէրիզ։ Պու էճլտէն տախի կէրէք
հաղըր՝ կէրէք զա'իպ իսէք, անքն 'ինտինտէ մագ-
10 պուլ օլմաղա զայրէթ էտէրիզ։ Զիրա Ֆրիստոսքն
մահ.քէմէսինէ ճիւմլէմիզին չըգմասը լազըմ տըր,
քի հէր պէրիմիզ քէնտի ա'մալընա կէօրէ՝ կէրէք
խայը, կէրէք շէրը, ճէսէտատ էտփտըզը շէյլէրէ
նա'իլ օլա։
11 Պուննա պինա'էն պիզ Բապպ դօրդուսքնը պիլէ-
րէք, ատէմլէրի դանատրըրըզ, վէ Աւլահքն 'ինտինտէ
տէ իղհար օլունմըշ ըզ, վէ ումարըմ քի սիզին
12 զամիրլէրինիզտէ տախի իղհար օլունմըշ ըզ։ Զիրա
քէնտիմիզի եինէ սիզէ Թաւսիյէ էթմէյօրըզ. Ֆա-
զաթ զալզատէ տէյիլ, անճագ զահիրտէ իֆթիխար
էտէնլէրէ պիր մուխալէֆէթինիզ օլմազ իւղրէ,
պիզիմ հադդըմըզտա սիզէ իֆթիխար իչիւն պիր
13 Ֆուրսաթ վէրիյօրըզ։ Զիրա էյէր տիվանէ օլմուշ
իսէք, Աւլահ իչիւն տիր, վէ էյէր 'ազրմըզ. Թամմ
14 իսէ, սիզին իչիւն տիր։ Զիւնքի Ֆրիստոսքն մու-
հապպէթի պիզի մէճպուր էտէր. չինքի էյէր պիրի
ճիւմլէ իչիւն էօլտիւ իսկ, պուննան Թահգիզ է-
15 տէրիզ քի ճիւմլէսի էօլտիւ։ Վէ 0 ճիւմլէնին էօ-
լընա էօլտիւ, քի եաշայանլար արթըզ քէնտիլէրի

լչիւն տէյիլ, անճաղ քէնտիլէրին էօլընա էօլէն
16 վէ գըյամ էտէն լչիւն հաշայալար. Շէօյլէ քի
պունաան պէօյլէ պիզ հիչ պիր քիմսէյի թէն հա-
սէպէյլէ թանըմայըպ, հաթթա Քրիստոսը թէն
հասէպէյլէ թանըտըգ իսէ տէ՝ շիմտի արթըգ թա-
17 նըմայըգ։ Իմտի էյէր պիր քիմսէ Քրիստոստա իսէ
եէնի մախլուգ տըր. էսքի շէյլէր կէչտի, իշթէ հէր
18 շէյ եէնի օլտու։ Լաքին հէր շէյ՝ քէնտիսի իլէ
պիզի Յիսուս Քրիստոս վասըթասըյլէ սուլղ էտէն
վէ պիզէ միւսալէհա խըտմէթինի վէրէն Ալլահ թա-
19 րաֆընտան տըր. Եա՛նի Ալլահ տիւնեայը, սուէ
լարընը սայմայըպ, քէնտիսի իլէ Քրիստոստա սուղ
էթմէքտէ օլարագ՝ միւսալէհա քէլամընը պիզէ
20 թէսլիմ էթտի։ Իմտի Քրիստոս թարաֆընտան
էլչիլիք էտէրէք, Ալլահ պիզիմ վասըթամըզըէ
ըճմա էտէր կիպի, Ալլահ իլէ սուղ օլմանըզը
21 Քրիստոս թարաֆընտան հալվասըրըզ։ Զիրա պիզ
անտէ Ալլահընն սալիհլէրի օլալըմ՝ տէյիւ կիւնահ
պիլմէյէնի պիզիմ լչիւն կիւնահ քեար՝ատտա էյլէտի։

ՊԱՊ 6

1 Իմտի պիզ անըն էյէ պէրապէր իշլէմէքտէ իքէն,
ըճմա էտէրիզ քի Ալլահընն՝ինայէթինի պիհուտէ
2 պաստուլ էթմիշ օլմայասընըզ։ (Զիրա՝ Սէնի մադ-
պուլ վազըթտա միւսթէճապ դըլըըմ, վէ սանա
խէլաս կիւնիւնտէ իմտատ էյլէտիմ՝ տէյիւ պու-
յուրըը, իշթէ շիմտի մադպուլ վազըթ, իշթէ
3 շիմտի խէլաս կիւնիւ տիր։) Վէ պու խըտմէթ
Թէվֆիխ օլունմամասը լչիւն հիչ պիր շէյտէ պիր

4 կէօնէ Թէօքէզ վէրմէյիզ. Ֆագաթ հէր շէյտէ
չօգ սապր իլէ, սըգխէթլէրտէ, զարուրէթլէրտէ,
5 մուղայագալարտա, Տարպլարտա, մահպէսլէրտէ,
նխթիլալլարտա, զահմէթլէր վէ ույդուսըզլըգ իլէ,
6 եէմէքսիզլիքտէ, փաքլիք վէ 'իլմ վէ թէ'էննիյէ,
լուԹֆիլէ, Րուհ իւլ Գուտսլէ, բիյասըզ մուհապ-
7 պէթլէ, Հադիգաթ քէլամը վէ Աւլահընն գուվվէ-
թիյլէ, սաղտան վէ սօլտան սալահ սիլահլարըյլէ,
8 'Իղզէթ վէ զիլլէթլէ, պէտնամի վէ նիքնամիյլէ,
9 տօղրու իքէն ալտաոըճըլար կիպի, Մա'լում իքէն
նամա'լում կիպի, վէֆաթ էտէնլէր կիպի՝ ամմա
իշթէ հաշայօրըզ, թէ'տիպ օլունուպ տա՝ էօլտու-
10 րիւլմէյէն քիմսէլէր, Մահզուն օլուպ տա՝ տա'իմա
մէսրուր քիմսէլէր, Ֆուգարա օլուպ, վէ լաքին նի-
չէլէրի զէննիկին էտէն քիմսէլէր, հիչ պիր շէյի օլ-
մայըպ տա հէր շէյէ մալիք օլանլար կիպի օլուպ՝
քէնտիմիզի Աւլահընն խատէմէսի կիպի կէօսթէրի-
11 րիզ։ Իյի Գօրծնթօսլըլար, ազգըմըզ սիզէ սէչըմըզ,
12 դալալիմիզ տախի վասի՝ օլմուշ տըր։ Պիզտէ սը-
գըլմըզ տէյիլ սինիզ, անճաղ քէնտի տէրուհնինիզ-
13 տէ սըգըլմըզ սընըզ. (Էվլատըմա կիպի սէօյլէրիմ.)
պունա մուգապիլ սիզ տախի վասի՝ օլունըզ։
14 Մի՛մին օլմայան իլէ միւնաահէպէթսիզ պիր պօ-
յունաըրըզա կիրմէյինիզ. զիրա ֆըգը իլէ աալահընն
նէ՞ 'ալագասը վար, վէ զըւլմէթ իլէ նուրընն նէ՞
15 միւշարէքէթի վար. Վէ պէլի՛ալ իլէ Քրիստոսընն
նէ՞ մուվաֆֆագաթը, եախօտ մի՛մին օլմայան իլէ
16 մի՛մինին նէ՞ հիսահի վար. Վէ փուԹլար իլէ Աւ-
լահընն հէյբէլինին նէ՞ միւնաահէպէթի վար. զիրա
սիզ հայայ օլան Աւլահընն հէյբէլի սինիզ. Թէվէքքիմ

Աւլահ՝ Անլերտե սաքին օլուպ արսալարընատա կէզէճէյիմ, վէ պէն անլերին Աւլահը օլաճաղըմ, անլեր տախի գավմըմ օլաճագ տըր՝ տէյիւ պույուրտու։
17 Պունուն իչիւն Բապ՝ Անլերին արսաընատան չըգըպ այրըլընըզ, նափաք շէյէ տօգունմայընըզ՝ տէյիւ
18 պույուրըր. վէ էյնէ հեր շէյէ գաատը Բապ՝ պէն տախի սիզի գապուշ էտիպ՝ սիզէ փէտէր օլաճաղըմ, սիզ տախի պանա օղուշլար վէ գըզլար օլաճագ սընըզ՝ տէյիւ պույուրըր։

ՊԱՊ 7

1 Ամեն, էյ աէվկիւլիւլէր, պու վա՛տլարըմըզ վար իքէն, քէնաիմիզի ճէսէտին վէ բուհրն հեր նէ՛ մուրտաշըլըղընատան թաթխիր էտերէք, Աւլահ գօրգուսըյէ գուատխյէթի իքմալ էտելիմ։
2 Պիզի գապուշ էտինիզ. քիմսէյէ հագգսըզըզ էթմէտիք. քիմսէյի էֆատա էթմէտիք, քիմսէյէ
3 գատր էթմէտիք։ Սիզէ գարշը հիւքմ իչիւն սէօյլէմէյօրըմ, զիրա սիզին իլէ պէրապէր էօլմէք վէ պէրապէր հաշամագ իւզրէ գալզլէրիմիզտէ սինիզ՝
4 տէյիւ մուգատատըմա սէօյլէմիմ։ Հագգընըզտա ճէսարէթիմ չօգ տըր. սիզին իչիւն իֆթիխարըմ չօգ տըր. Թէսէլլի իլէ մէմնու իմ. ճիւմլէ մուղայագամըզտա մէսէրրէթիմ զայէթլէ Թաշզէն տըր։
5 Զիրա Մաքէտոնիայա կէլմիյիմիզտէ, վիճաուսիմիզ հիչ պիր բահաթ պուլմատը. տըշարըտան զավզալար՝ իչէրիտէն գօրգուշլար, հեր Թարաֆտան
6 մուղայագա չէքէր իտիք։ Վէ լաքին միւԹէվազի՛լարա Թէսէլլի վէրէն Աւլահ Տիտոսըն վիւսուլիյէ

7 պիզի միւԹէսէլլի գըլտը։ Վէ եալընըզ անըն վիւսուլիյէ տէյիլ, անճագ անըն սիզտէն տօլայը միւԹէսէլլի օլտըղը Թէսէլլիյէ տախի գէօրօ օլտըր. չիւնքի պիզէ իչԹիյագընըզ վէ ֆիլանընըզը, վէ պէնիմ իչիւն օլան զայրէթինիզի խապէր վէրմէ-
8 սիյէ պէն զիյատէ մէսրուր օլտըմ. Զիրա էյէր սիզի մէքԹուպէ մահզուն էթտիմ իսէ, հեր նէ գատար փէշիման օլտըմ իսէ տէ՛ չէ՛րւ փէշիման տէյիլ իմ. զիրա կէօրիւրիւմ քի օլ մէքԹուպ աղ պիր միւտատէթ իչիւն իսէ տէ, սիզի մահզուն էյ-
9 լէտի։ Ֆագաթ շիմտի մահզուն օլտըղընըզ իչիւն տէյիլ, անճագ մահզուն օլմընըզ մուճիպ ի Թէվֆիգ օլտըղը իչիւն մէսրուր իմ. զիրա Աւլահըն էրտէնէ կէօրէ մահզուն օլտընըզ, Թա քի պիզտէն
10 պիր վէճհէյէ պիր զարար կէօրմէյէնիզ։ Զիւնքի Աւլահըն էրտէնէ կէօրէ օլան հիւզնի՝ մուճիպ ի խէյրա օլան վէ փէշիման օլուճմայաճագ Թէվֆիգ հասըլ էտեր. ամմա տիւնեանըն հիւզնիւ էօլիւմ
11 հասըլ էտեր։ Զիրա իչԹէ հէմման պու՝ Աւլահըն էրտէնէ կէօրէ մահզուն օլմընըզ սիզտէ նէ գատար ճէհտ, նէ գատար իՀԹիյար, նէ գատար զաղապ, նէ գատար գօրգու, նէ գատար իչԹիյագ, նէ գատար զայրէթ, նէ գատար ինԹիգամ հասըլ էթտի. հեր վէճհէյէ քէնաինիզի պու խուսուսատա
12 փաք կէօսԹէրտինիզ։ Իմտի սիզէ եազըլըմ օլ հագգսըզըզ իչէյէն իչիւն, եախօտ օլ հագգսըզլըզ կէօրէն իչիւն օլմայընա, Աւլահըն հուզուրընատա պիզիմ սիզտէն տօլայը հիմմէթիմիզին սիզէ իզհար
13 օլուճմատը իչիւն իտի։ Պու սէպէպտէն սիզին Թէսէսէլոնիզտէն տօլայը միւԹէսէլլի օլտըզ. վէ Տիտո-

սըն մեսերբեթի իւղերինե տահա դիյատե մէսրուր
օլտըդ. չիւնքի անըն բուհու ճիւմլէնիդ վասըթա-
14 սըյլե խոթիրահաթ էյլեսի. Ձիրա անա սիդին ի-
չիւն պիր վէճհլե իֆթիխար եթտիմ իսե, մահ-
ճուպ օլմատըմ. ֆագաթ սիդե հեր շէյի տօղրու
սէօյլեսիդիմիդ միսիլիւ, պիդիմ՝ Տիտոսըն հանըն-
տա եթտիդիմիդ իֆթիխար տոխի տօղրու պու-
15 լունտու: Վէ օ՝ ճիւմլէնիդին իթա՛աթընը, եա՛նի
քէնտինի նասըլ դօրդու վէ թիթրէմէ իլէ գապուլ
եթտիդինիդի խաթրընա կէթիրտիդինատ սիդե օլան
16 մուհապեթի արթար: Խմոի հեր շէյատ սիդե ի-
թիմատըմ օլտըդը իչիւն մեսրուր ըմ:

ՊԱՊ 8

1 Խմոի, էյ սիրատէրլէր, Աստուծ Մաքետոնիա
քիլիսէլերինե իհսան եթտիյի ինայեթի սիդե իֆատե
2 էտերիդ. Զիւնքի ազիմ մուղայագա թէճրիպեսին-
տե մեսերբեթլերինին թաշղընըդը վէ շիատեթիդի
ֆագիրլիքլերի զանի ճէօմերտիլիքլերինին արթմա-
3 սընա պա՛իս օլտու: Ձիրա շէհատեթ էտերիմ քի
դուտրեթլերինճե վէ դուտրեթլերինատէն դիյատե
4 իսթէքդի օլարագ, Պու իհսանըդը վէ մուգատատէս-
լէր իչիւն օլան խըտմեթինին իշթիրաքընը գապուլ
5 եթմէմիդի չօդ նիյազլարդե րէճա եթտիլէր: Վէ
մէ՛մուլ եթտիյիմիդ սերբեճէտե տէյիդ, անճագ
քէնտի քէնտիլէրինին էվվելա Բապպա, վէ հէմ տե
Աստուծ իրատեթիյլե պիդե տոխի թէսլիմ եթտի-
6 լէր. Հաթթա ադատմճե պաշլամըշ օլտըդը միսիլ
լիւ պու իհսանը տոխի սիդատ իքմալ եթմեսինի

7 Տիտոսատան րէճա եթտիք: Լաքին հէր խուսուսատա,
իմանատա վէ քէլամնա վէ 'իլմատե վէ հէր պիր ղայ-
րեթատե վէ սիղատէն պիդե օլան մուհապեթատե ի-
լէրիլետիյինիդ միսիլլիւ՝ պու 'ինայեթատե տախի ի-
8 լէրիլեյեսինիդ: Էմր էտէր կիպի տէյիլ, անճագ
ղայրիլէրին ճէհտի սէպեպիյլէ վէ սիդին մուհապ-
պեթինիդին խուլուսընը թէճրիպե եթմէք իւղրե
9 սէօյլեյօրըմ: Ձիրա Բապպըմըդ Յիսուս Քրիսատոսըն
'ինայեթինի պիդիրսինիդ, քի ղէնկլին իքէն սիդին
իչիւն ֆագիր օլտու, Թա քի սիդ անըն ֆագիրը-
10 լիյիլէ ղէնկլին օլասընըդ: Վէ պու խուսուսատա
րէյիմի վէրիյօրըմ. զիրա պու սիդե ֆա'իտէլի տիր
քի կէչէն սէնէտէն պէրու եալընըդ իճրասընա
տէյիլ, անճագ նիյեթ եթմէյե տախի ադատմճե
11 պաշլամըշ սընըդ: Շիմտի իսե իճրասընը իքմալ է-
տինիդ. շէօյլե քի նիյեթ եթմէյե շէվգ պուլուն-
տուդը միսիլլիւ, մալիք օլտըդընըդա կէօրե իքմալ
12 տախի օլա: Ձիրա հէր էվվելա շէվգ վար իսե՝ պիր
ատէմին մալիք օլմատըդընա կէօրե տէյիլ, անճագ
13 օլտըդընա կէօրե վէրմէ մագպուլ տըր: Ձիրա դո-
ըոշ՝ ղայրիլէրե րահաթ, վէ սիդե սըգլեթ օլմասը
14 տէյիլ, անճագ միւսաւալաթ թարիգիյլե, Շիմոնիքի
վազըթտա սիդին ֆազլընըդ անլէրին նօգսանը,
անլէրին ֆազլասը տախի պէր վէֆէ սիդին նօգսանը-
15 նըդ իչիւն օլմասը տըր. Թա քի՝ Զօգ փէվէրէնե
արթմատը, վէ ազ փէվէրէնե էքսիլմէտի՝ տէյիւ-
16 մուհարրեր օլտըդը իւղրե միւսաւալաթ օլա: Լաքին
սիդին իչիւն պու ճէհտի Տիտոսըն գալպինե իլգա
17 էտէն Աստուա շիւքը օլսուն. Ձիրա րէճայը գապուլ
եթմէքլե պէրապէր՝ դիյատե ղայրեթի հասեպիյլե

քէնաի իրաւէթիլլէ թարաֆընըղա ՚ազիմէթ էթ-
18 ար։ վ֊է ճիւմլէ քիլիսէլէր արասընտա պէշարէթաե
մետհի պուլունան, վէ պունտան ֆալը Բապպըն
՚իղղէթի վէ սիղին շէվգինիղ իչիւն խըտմէթ էյ-
19 լէմիյիմիղ իհսանը կէօթիւրմէք իւզրէ, Քիլիսէ-
լէր թարաֆընտան պիղէ եօլտաշ ինթիխապ օղու-
նան պիրաւէրի անըն իլէ պէրապէր կէօնաէրտիք,
20 վ֊է պու պապատ սադըՔըրըղ քի՝ խըտմէթ էթ-
տիյիմիղ պու իհսան հադդընտա պիր քիմսէ պիղի
21 Թէվղիխ էթմէյէ։ Զիւնքի եալընըղ Բապպըն հու-
ղուրընտա տէյիլ, անճագ ինսան հուղուրընտա
22 տախի էյի շէյլէր դայտրնտա իղ, վ֊է չօդ տէՔ՚ա
չօդ շէյլէրտէ Թէճրիպէ իլէ ղայրէթլի պուլուղը-
մընդ, վէ շիմոի տախի սիղէ օլան ղէյատէ ի՚թիմա-
տընտան նաշի՚ տահա ղէյատէ ղայրէթլի պուլու-
նան պիրաւէրիմիղի անլէր իլէ պէրապէր կէօնտէր-
23 տիք։ Տիտոս հադդընտա իսէ, պէնիմ շէրիքիմ վէ
սիղին իչիւն էմէքտաշըմ տը՚ը. պիրաւէրլէրիմիղ իսէ
քիլիսէլէր Թարաֆընտան կէօնտէրիլէնլէր վէ Քրիս-
24 տոսըն շէրէֆի տիրլէր։ Իմոի սիղին մուհասպէթի-
նիղին, վէ պիղիմ սիղին հադդընըղտա օլան իՔթի-
խարըմընդըն պու-րհանընը անլէրէ վէ քիլիսէլէրին
հուղուրընտա պէյան էտինիղ։

ՊԱՂ 9

1 Զիրա մուդաւտէլէր իչիւն օլաճագ *ի՚անէ խու-
2 սուսընտա սիղէ եազմամա հաճէթ եօղ տը՚ը։ Զիւնքի

*Եաե. խըտմէթ

շէվգինիղի պիլիրիմ. վէ պու պապատ՝ Ախայեա
կէչէն սէնէտէն պէրու հադըր տը՚ը՝ տէյիւ Մաքե-
տոնիալըլար սիղին իչիւն իՔթիխար էտիյօրըմ,
վէ Թարաֆընըղտան օլան ղայրէթ էքսէրինի Թէշ-
3 վիղ էյլէմիշ տիր։ Լաքին պիղիմ՝ հադդընըղտա
օլան իՔթիխարըմընդ պու խուսուստա պիհնատէ
օլմայըղ, տէտիյիմ կիմսէ հադըր պուլունմանընդ
4 իչիւն պիրաւէրլէրի կէօնտէրտիմ. Օլմայա քի Մա-
քետոնիալըլար պէնիմ իլէ պէրապէր կէլիպ տէ սիղի
հադըրլանմամընդ պուլորդըրը Թադտիրտէ, պիղ
(տէմէյէլիմ սիղ) պու ի՚թիմատէ օլան իՔթիխար-
5 տա մահճուպ օլալըմ։ Իմոի պիրաւէրլէրէ րէճա
էթմէյի մունդէթէղա կէօրտիւմ քի էվվէլ հանընըղա
կիտիպ՝ սիղին մունդատատէմա իհտար օլունան պէ-
րէքէթինիղի հադըրլայալը, շէյղէ քի Թամա՚ սու-
րէթլէ տէյիլ, անճագ պէրէքէթ սուրէթլէ
6 հադըր օլտուն։ Շունու փէրէ՛ քի դըլլէթլէ էքէն
դըլլէթլէ պիչէր, վէ պէրէքէթլէ էքէն պէրէ-
7 քէթլէ պիչէր։ Հէր քէս հիւքմ վէ եա մէճպու-
րիյէթլէ տէյիլ, անճագ դալղինին նիյէթինէ
կէօրէ վէրսին. զիրա Աւլահ ճան ու կէօնիւլտէն
8 վէրէնի սէվէր։ վ֊է Աւլահ սիղէ հէր ՚ինսայէթի
սրթըրմաղա գատիր տիր, Թա քի հէր վագըթտա
հէր շէյտէ քէմալ ը իքթիֆանընդ օլուպ հէր խայր
9 ՚ամէլտէ իղտիյատ պուլասընըղ։ Նիթէքիմ՝ Թէվղի՚
էտիպ ֆուդարայա վէրտի, սալահը իլ էլ էպէտ
10 պադի տիր՝ տէյիւ մունհարրէր տիր։ վ֊է էքինճիյէ
Թօխում վէ Թա՚ամ իչիւն էքմէք իհսան էտէն՝
սիղէ Թօխում իհսան էտիպ չօղալթըրըն, վէ սալա-
11 հընըղըն մահսուլաթընը արթըրըրըն. Թա քի պիղիմ

վասըԹամըզլէ Աղլահա շիւքրիւ մուճիպ օլան հէր
12 ճէօմէրտլիք իչիւն հէր շէյտե ղանի օլասընըզ։ Զի-
րա պու խըտմէԹին իտարէսի եալընըզ մուգատ-
տէսլէրին նօգսանլարընը Թէմամլամայըպ, անճագ
Աղլահա նիչէ շիւքրլէրին արԹմասընը մուճիպ օ-
13 լուր։ Զիւնքի պու խըտմէԹին Թէճրիպէսի վասը-
ԹաասըյլԷ, Քրիստոսըն պէշարէԹինէ օլան իդրարը-
նըզըն իԹա՛աԹը վէ քէնտիլէրէ վէ ճիւմլէյէ օլան
միւշարէքէԹինիզին ակսամլէԹի իչիւն Աղլահա համա
14 էտէրլէր։ Վէ քէնտիլէրի տախի սիզտե օլան Աէ-
լահըն ղայէԹ՝ ազիմ իհսանընտան ասլայը սիզե իչ-
ԹիյազԷ էտէրէք, սիզին իչիւն տու՛ա էտէրլէր,
15 Իսմի Աղլահա Թա՛րիֆի նազասիլ՝ ա՛Թիյէսի իչիւն
շիւքր օլսուն։

ՊԱՊ 10

1 Վէ պէն Պօղոս քի սրանըզտա իքէն միԹէվա-
զը՝, ամմա ղա՛իպ իքէն սիզե տօղրու ճէսարէԹի
իմ, Քրիստոսըն հիլմ ու լէԹաֆէԹիյլէ սիզե քէն-
2 տիմ բիճա էտէրիմ. Նէյազ էտէրիմ քի եանը-
նըզտա պուլունտուղումտա, պիզե ԹէնճԷ կէղլը նա-
ղարըյլէ պադան պա՛զը քիմսէլէր հազդընտա իճ-
ԹիաատլէյԷ էԹմէք նէյէԹինտե օլտուղում իՙԹիմատլէ
3 ճէսուր պուլունմայայըմ։ Զիրա Թէնտե օլտադ
4 կէղլը իսէք տե, ԹէնճԷ ճէնք էԹմէյօրըզ։ Զիւնքի
ճէնկիմիզին սիլահլարը ճիսմանի օլմայըպ՝ հիսար-
լար եըզմադ իչիւն Աղլահըն ա՛ալըյլէ գուվվէԹլի
5 տիր. Վէ Աղլահը պիլմէքլիք ա՛լէյհինէ գալդըշան
ԹէճաավուրաԹը վէ հէր եիւքսէք շէյի եըգադաղ,
ճիւմլէ էճքեարը Քրիստոսըն իԹա՛աԹընա էսիր

6 էտէրիզ։ Սիզին իԹա՛աԹընըզ տախի Թէմամ օլ-
տըղընտա, հէր իԹա՛աԹսըզլըգտան ինԹիգամ ալ-
7 մադա հազըր ըզ։ ՍուրէԹ ի զահիրէյէ՞ մի պա-
գարսընըզ. էյէր պիր քիմսէ Քրիստոսըն իմ՝ տէ-
յէրէք քէնտինէ Ի՛Թիմատտաՙ էտէրսէ, քէնտիլիյինէ
տէն շուննու տա տիւշիւնսիւն քի՝ քէնտիսի Քրիս-
տոսըն օլտըղը կիպի, քէզլիք պիզ տախի [Քրիս-
8 տոսըն ըզ]։ Զիրա Բապպընը՝ խարապիյէԹինիզ ի-
չիւն տէյիլ, անճագ մա՛մուրիյէԹինիզ իչիւն պիզե
վէրտիյի հիւքիւմէԹիմիզտէն ասլայը՝ պիր ազ տաս-
տա զիյատե իՔԹիֆաար էտէճէք օլուր իսէմ տէ
9 մահճուպ օլմայաճաղըմ. Պա՛նա՛ պէՙՙ, Թա քի
մէքԹուպտադըր սիզի դօրդուտընը կիպի կէօրիւնմէ-
10 յէյիմ։ Զիրա պէՙՙ տէյօր քի՝ ՄէքԹուպտադըր աղըր
վէ գուվվէԹլի տիր, լաքին ճէսէտինին կէօրիւնիւ-
11 շիւ զա՛իֆ վէ քէլամը հաքընը տիր։ Պու մադուտե
քիմսէ՝ պիզ զա՛իպ իքէն մէքԹուպտադըր վասըԹա-
սըյլէ քէլամտա նասըլ իսէք, հուզուրտա ա՛մէլէ
տէ տախի էօյլէ պուլունաճաղընընզը տիւշիւնսիւն։
12 Զիրա քէնտիմիզի քէնտի քէնտիլէրինի Թավսիյէ
էտէն պա՛զը քիմսէլէր իլէ ա՛ատա էԹմէյէ, հէմ տէ
անլէրէ գըյասա էԹմէյէ ճէսարէԹ էԹմէյիզ. Ֆա-
գաԹ անլէր քէնտիլէրինի քէնտիլէրինէ էօյչիւպ,
քէնտիլէրինի քէնտիլէրինէ գըյասա էԹմէլէրինէ
13 ֆէհմ էԹմէզլէր։ Լաքին պիզ էօյչիւտէն խարիճ
շէյլէրէ տէյիլ, անճագ սիզե գատար վասըլ օլ-
մադ իւզրէ՝ Աղլահըն պիզե ԹագսիմԹ էԹտիյի գա-
նունըն էօյչիւսիւնէ կէօրէ իՔԹիֆաար էտէճէյիզ։
14 Զիրա սիզե վասըլ օլմատըդ կիպի հատտիմիզի
Թէճաավուզ էԹմէյօրըզ. չիւնքի Քրիստոսըն պէ-

շարէթինառ սիղէ գատար պիլէ վասրլ օլորդ։
15 Ղայրիլէրին էմէքլէրի հադդընառա էօլչիւտէն խա-
րիճ շէյլէրլէ իֆթիխար էթմէքառ օլմայրզ՝ իմանը-
նըզ արթարդմա, գանուընըմըզա կէօրէ սիղին իլէ
16 գիյառէ վիւս'ալթ քէապ էտիպ, Պաշգառընըն դա-
նուընըյլէ հազրը շէյլէր իչիւն իֆթիխար էթմէյէ-
րէք, պէշարէթի սիղտէն էօթէ օլան եէրլէրառ
17 վա'զ էթմէք իւմիտինառ իզ։ Լաքին իֆթիխար է-
18 տէն՝ Բապզ իլէ իֆթիխար էթտին։ Զիրա քէնտի
քէնտինի թաւսիյէ էառէն տէյիլ, անճադ Բապզըն
թաւսիյէ էթտիյի քիմսէ միւսթահսէն տիր։

ՊԱՊ 11

1 Ֆիւաշքի 'ադըլըզուլզըմա պիր ազ թէհամմիւլ
էառէ իտինիզ. վէ եինէ պանա թէհամմիւլ էտինիզ՝
2 Զիրա սիղին իչիւն Աւլահընդ ղայրէթիյլէ ղայրէթլի
իմ. չիւնքի սիղի պիր էրէ, եա'նի Քրիստոսա փաք
3 պաքիրէ 'արզ էթմէք իչիւն նիշանլատըմ։ Ամմա
գօրգաբըմ քի՝ եըլան քէնտի հիլէսիյլէ եէապը ալ
տաթարզը միսիլիւ, պի'այնիհի սիղին ղիհնինիզ
տախի Քրիստոսառա օլան խուլուսատան իֆադաա օլու-
4 նաճագ տըր։ Զիրա էյէր պիրի կէլիպ՝ պիղիմ վա'զ
էթմէտիյիմիզ պաշգա պիր Յիսուս վա'զ էտէճէք
օլուր իսէ, եախօտ ալմատըղընըզ պաշգա պիր
րուհ, վէ եա գապուլ էթմէտիյինիզ տիկէր պիր
պէշարէթ ալաճագ իսէնիզ, պէօյլէ էնմէյէ էյի թէ-
5 համմիւլ էառէր էտինիզ։ Զիրա էն մէշհուր բէսուլ-
լէրտէն հիչ պիր նօգսանընմ եօգ տըր զանն էտէ-
6 րիմ։ Վէ քէլամընա ճահիլ իսէմ տէ՝ 'իլմառէ տէյիլ

իմ. վէ լաքին հէր շէյտէ հէր վէճհլէ սիղէ պէյան
7 օլունտրդ։ Աւլահընդ պէշարէթինի սիղէ պէլա 'իվազ
թէպղիր էթտիյիմտէ՝ եիւքսէլմէնիզ իչիւն քէնտիմի
8 ալէտպլաթտըղընտա կիւնա՞հ մը էթտիմ։ Սիղին
խըտմէթինիզ իչիւն սա՛իր քիլիսէլէրտէն 'իւլիւֆէ
9 ալարագ անլէրի սօյառըմ. Վէ սիղին եանընըզտա
իքէն, միւհթաճ օլորմ իսէ տէ՝ քիմսէյէ սըզդէթ-
վէրմէտիմ. զիրա Մաքէտօնիատան կէլէն պիրա-
տէրլէր նօգսանընմը թէմամլատըլար. վէ հէր շէյտէ
սիղէ պար օլմագտան քէնտիմի հըֆզ էթտիմ վէ
10 էտէճէյիմ. Քրիստոսընդ հագիգաթը պէնտէ տիր
քի՝ Ախայա սէմթլէրինտէ պու իֆթիխարընմտան
11 պէն մահրում գալմայաճաղըմ։ Նի՞չիւն. սիղի
12 սէ՞վմէտիյիմ իչիւն մի տիր. Աւլահ պիլիր։ Ամմա
ֆուրսաթ արայանլարընդ ֆուրսաթընդ քէսմէք ի-
չիւն, վէ իֆթիխար էթտիքլէրի շէյտէ պիղիմ կիպի
պուլունմալարը իչիւն՝ եափմագտա օլորզըմ շէյի
13 հէման եափաճաղըմ։ Զիրա պու մագուլէ քիմսէ-
լէր սախթէ բէսուլլէր օլուպ՝ Քրիստոսընդ բէսուլլէրի
14 սուրէթինէ կիրէն՝ հիլէպագ 'ամէլէ տիր։ Պու տա
'ադա՞իպ տէյիլ. զիրա Շէյթան քէնտիսի նուր
15 մէլէյի սուրէթինէ կիրեր։ Իմտի անընդ խըտմէթճի-
լէրի տախի սալահ խըտմէթճիլէրի սուրէթինէ կի-
րելէր իսէ, պէջյուք պիր շէյ տէյիլ տիր. անլէրին
'ադըպէթի տախի 'ամէլլէրինէ կէօրէ օլաճագ տըր։
16 Թէքրար տէրիմ. պէնի քիմսէ 'ադըլսըզ զանն էթ-
մէսին, վէ հիչ օլմագ իսէ հէման 'ադըլսըզ կիպի
պէնի գապուլ էտինիզ, թա քի պէն տախի պիր սաղ
17 իֆթիխար էտէյիմ։ Պու սէվյէտիյիմի Բապզա
կէօրէ տէյիլ, անճադ պու իֆթիխար ճէսարէթլէ

18 'ագըլսըզլըգտան կիպլ սէօյլէյօրըմ։ Մատամ քի
չօգ քիմնելը Թէն ճիչէթիլլէ իֆթիխար էտերլէը,
19 պէն տախի իֆթիխար էտեճէյիմ։ Ձիրա սիզ 'ագըլը
օլմադըզ, 'ագըլսըզլարա խօշնուտիլլէ Թէհամմիւլ
20 էտերսինիզ։ Ձիրա էյէր պիր քիմսե սիզի էսիր է-
տերսե, պիր քիմսե մալընիզի եէր իսե, պիր քիմսե
«էզըճէն պէր ճյ ալըր իսե, պիր քիմսե Թէքէպպիւր
էտեր իսե, պիր քիմսե եիւղիւնիւզէ վուրուր իսե,
21 Թէհամմիւլ էտերսինիզ։ Թա'եիպ Թարիդիլլէ սէօյ-
լէյօրըմ, կէօյա քի պիզ զա'իֆ իտիք. ամմա պիր
քիմսէնին ճէսուրանէ հարէքէթ էթտիկի շէյտե
('ագըլսըզլըգէ սէօյլէրիմ') պէն տախի ճէսուրանէ
22 հարէքէթ էտերիմ։ Անէլը 'Իպրանի՞ մի տիր, պէն
տախի. Իսրայէլլի՞ մի տիր, պէն տախի. Աբրահամ
23 նէսլինտէ՞ն մի տիր, պէն տախի. Քրիստոսըն խըտ-
մէթճիլէրի՞ մի տիր, ('ագլը էօգ կիպլ սէօյլէրիմ,)
պէն տահա զիյատե, էմէքտե զիյատէսիլլէ, տարպ-
լարտա հատտէն զիյատե, մահպէսլէրտե զիյատէ-
սիլլէ, էօլում ընէհլէէլէրինտե տէֆ'ատէլը պուրճ-
24 ում. նէհուտիլլէը Թարաֆընտան պէշ քէրրե գըրգ-
25 տան պիրէր էքսիք ֆէյնէ էէտիմ, Գամընլլէ իւչ
տէֆ'ա տէօյիւլտիւմ, պիր տէֆ'ա Թաշլանտըմ,
իւչ տէֆ'ա կէմիլլէ գարայա տիւշտիւմ, պիր կիւն
26 պիր կէճէ էնկինտե գալտըմ։ Չօգ տէֆ'ա հօլճը-
լըգտա, ըրմադըտ Թէհլիքէլէրինտե, Հարամիլէր
Թէհլիքէլէրինտե, միլլէթիմ Թարաֆընտան Թէհ-
լիքէլէրտե, Թա'իֆէլէր Թարաֆընտան Թէհլիքէ-
լէրտե, շէհրտե Թէհլիքէլէրտե, չէօլտե Թէհլիքէ-
լէրտե, տէնիզտե Թէհլիքէլէրտե, սախթէ պիրա-
տէրլէր արասընտա Թէհլիքէլէրտե պուրճնուտըմ։

27 Իմէք վէ զահմէթտե, չօգ տէֆ'ա ուչդուսըզլըգտա,
աճլըգ վէ սուսըզլըգտա, չօգ տէֆ'ա եէմէքսիզլիք-
տե, սօզուդտա վէ չըպլագլըգտա պուրճնուտըմ.
28 Խարիճի շէյլէրտէն մա'տա հէր կիւն իւզէրիմէ պի-
29 րիքէն՝ ճիւմլէ քիլիսէլէրին էնտիշէսի տիր։ Փի՞մ
զա'իֆլէնիր տէ, պէն զա'իֆլէնմէմ. քի՞մ սիւրչէր տէ,
30 պէնիմ եիւրէյիմ էանմազ։ Իֆթիխար էթմէք լա-
զըմ կէլսէ, զա'իֆլիմէ միւթէ'ալլըգ շէյլէրլէ իֆ-
31 Թիխար էտերիմ։ Իլէլէպէտ միւպարէք, վէ Բապ-
պըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն փէտերի օլան Ալլահ
32 եալան սէօյլէմէտիյիմի պիլիր։ Տըմըշգտա Աբիթաս
մէլիյին վալիսի պէնի ԹուԹմազ գաստըյլէ Տըմըշգ-
լըլարըն շէհրինի Թահթ ը մուհաֆազայա ալտը.
33 Պէն տէ փէնճէրէտէն պիր զէնպիլ իլէ հիսարտան
աշաղը էնտիրիլիպ, էլլէրինտէն գուրԹուլտըմ։

ՊԱՊ 12

1 Վագա՛ա իֆթիխար էթմէք պանա ֆա՛իտէ էթ-
մէզ. իմտի Բապպըն բիւյալարընա վէ վահիլէրինէ
2 կէլէյիմ։ Քրիստոստա պիր ատէմ պիլիրիմ. պու
ատէմ, (ճէսէտաէ՞ մի՝ պիլմէմ, հօգսա ճէսէտաէն
խարի՞ճ մի՝ պիլմէմ, Ալլահ պիլիր.) օն տէօրԹ սէնէ
մուդատտէմ անսըզըն իւչիւնճիւ կէօյէ ալընտը.
3 Վէ պէօյլէ պիր ատէմի պիլիրիմ, (ճէսէտաէ՞ մի,
4 ճէսէտաէն խարի՞ճ մի, պիլմէմ, Ալլահ պիլիր.) Ան-
սըզըն ճէննէթէ ալընըպ՝ Թա'պիր օլուճմազ վէ սէօյ-
լէմէսի ատէմէ ճա՛իզ օլմայան սէօզլէր իշիթտի.
5 Պէօյլէ պիր քիմսե հադդընտա իֆթիխար էտեճէ-
յիմ, ամմա քէնտի հադդըմտա զա'իֆլիքլէրիմտէն
դայըի պիր շէյ իչիւն իֆթիխար էթմէյէճէյիմ.

6 Ձիրա ինֆինիխար էթմէք իսթէյճէք օլուբ իսէմ
տէ, 'ադըլսըզ օլմայաճաղըմ, չինքի հադիգաթը
սէօյլէյճէյիմ. լաքին պիր քիմսէ՝ պէնի կէօրտիւ-
յիւնտէն եա պէնտէն իչինթիյի շէյտէն զիյատէ
պանա ի'թիպար էթմէսինի՝ տէյիւ իճթինապ էտե-
7 րիմ։ վէ վահիլէրին քէսրէթինտէն նաշի թէքէպ-
պիւր էթմէյէյիմ տէյիւ, թէնիմոէ պիր տի-
քէն, եա'նի պէնի թա'ճիզ էթմէք իչիւն պիր շէյ-
թան մէլէյի վէրիլսէ, քի թէքէպպիւր էթմէյե-
8 յիմ։ Պունուն պէնտէն տէֆ'ի հադըզնաա Րապպա
9 իւչ տէֆ'ա բէճա էթտիմ իսէ տէ, Պանա՝ պէնիմ
'ինայէթիմ սանա քեաֆի տիր, զիրա դուվվէթիմ
զա'իֆլիքտաէ թէքմիլ օլուբ՝ տէտի. պինա'էն 'ալէյհ
խօշ խաթըրըլէ զա'իֆլիքլէրիմտէն տօլայը ինֆինիխար
էթմէյի թէրճիհ էտէրիմ, թա քի Ֆրիատսըզն
10 գուվվէթի պէնիմ իւզէրիմտէ սաքին օլա։ Պու
էճլտէն Ֆրիատս իչիւն զա'իֆլիքլէրէ, սիթէմլէրէ,
զարուրէթլէրէ, թէ'աատիյէ վէ մուզայադալարա
բաղի իմ. չինքի զա'իֆ օլտըղըմ ղէման գուվվէթ-
11 լի իմ՝ [ինֆինիխար էթմէքլէ] 'ադըլսըզ օլտըմ. պէ-
նի սիզ մէճպուր էթտինիզ, զիրա հիչ պիր շէյ
տէյիլ իսէմ տէ, էն մէշհուր բէտուլլէրտէն պիր
նօգսանըմ օլմատըղը իչիւն՝ պէն թարաֆընընզտան
12 թաալիյէ օլունմալը իտիմ։ Վ ադա'ա 'ալամէթլէրը,
սիւ'ճիղլէրը վէ գուվվէթլի իշլէրիզ արանըզտա բէ-
տուլ 'ալամէթլէրի քէմալը սապրիզ իճրա օլուն-
13 տու։ Ձիրա սիզ սա'իր քիլիսէլէրտէն նէ՞ խուսուս-
տա աշաղը գալտընըզ. շու գաատար վար քի՝ պէն
քէնտիմ սիզէ սըղլէթ վէրմէտիմ. պու հադդըզ-
լըզը պանա 'աֆվ էտինիզ։

14 Իլթէ իւչիւնճիւ քէրրէ եանընըզդա կէլմէյէ հա-
զըր իմ, վէ սիզէ սըզլէթ վէրմէյէճէյիմ. զիրա
սիզտէ օլանը տէյիլ, անճագ սիզի ատարըմ. չինքի
էվլատըն վալիտէյն իչիւն տէյիլ, ամմա վալիտէյնին
15 էվլատ իչիւն մալ ճէմ' էթմէսի իճապ էտեր։ Վէ
էյէրչի պէն սիզի զիյատէ աէվլիյօր
իսէմ տէ, ճանլարընըզ իչիւն ճան ու կէօնիւլտէն
սարֆ էտէճէյիմ, հէմ ատրֆ օլունաճաղըմ,
16 Լաքին ֆարզ էտէյիմ քի պէն սիզէ սըզլէթ վէր-
մէտիմ, անճագ ֆէննապազ օլմազլէ սիզի հիլէ իլէ
17 թուէթտըմ։ Սիզէ կէօնտէրտիյիմ քիմսէլէրին պիրի
18 վասըթասըյլէ սիզտէն իսթիֆատէ՞ մի էթտիմ։ Տի-
տուս բէճա էթտիմ, վէ անըն իլէ պէրապէր օլ
պիրատէրի կէօնտէրտիմ իսէ, 'ամէպա Տիտուս սիզ-
տէն իսթիֆատէ էթտի՞ մի. պիզ հէման պիր բուհ-
տա, հէման պիր թարիղատէ սիւլուք է՞թմէտիք մի։
19 Եինէ սիզէ թէպրիյէ ի զիմմէ՞թ մի էտիյօրըզ՝
զանն էտէրսինիզ, Ալլահըն հուզուրընտա Ֆրիս-
տուսա սէօյլէյօրըզ. վէ պու շէյլէրին ճիւմլէսի,
էյ սէվկիւլիւլէր, սիզին մա'մուրիյէթինիզ իչիւն
20 տիր։ Ձիրա դօրդարըմ քի կէլտիյիմտէ, սիզի իս-
թէտիյիմ հալտէ պուլմայաճաղըմ, պէն տախի
սիզէ իսթէմէտիյինիզ հալտէ պուլունաճաղըմ, վէ
նիզա'լար վէ հասէտլէր վէ ղաղապ վէ միւնաֆա'ա
վէ ղըյապէթ վէ ղամմազլըգ վէ թէքէպպիւր վէ իխ-
21 թիլալ պուլունմայա՞ֆ։ Վէ եինէ կէլտիյիմտէ, Ալլա-
հըմ պէնի եանընըզտա թէզլիլ էտէճէք, վէ մու-
գաատէմա կիւնահ էթմիշ օլուպ՝ էթտիքլէրի նա-
փաքլիք վէ զինա վէ ֆիւճուրտէն թէվպէ էթմէմիշ
չօգ քիմսէլէր իչիւն մահզուն օլաճաղըմ։

ՊԱՊ 13

1 Թարաֆընըզա կէլէճէյիմ պու իւչիւնճիւ տէֆ'ա
տըը. իբի եա իւչ շահիտին աղզըյլէ հէր սէօզ
2 սապիթ գըլընաճագ տըը։ Էվվէլա սէօյլէմիմ, վէ
իբինճի տէֆ'ա հաղըը կիպի՝ փէշին սէօյլէյօրըմ,
վէ ղա'իպ օլարագ՝ պէն մուհաամմէտա կիւնահ է-
տէնլէրիւ վէ սա'իրլէրին ճիւմլէսինէ շիմտի եաղա-
րըմ քի Թէքրար կէլտիյիմտէ էսիրկէմէյէճէյիմ.
3 Զիւնքի Քրիստոսըն պէնտէ սէօյլէմէսինին պիր
պուրհանընը արայօրսընըզ. օ տախի սիպին իչիւն
ղա'իբ օլմայըզ՝ անճագ արանըզտա գուվվէթլի
4 տիր։ Զիւնքի ղա'իբլիքլէ սաղլ օլունտու իսէ տէ,
Աղլահըն գուարէթիյլէ եաշայօր. քէղալիք պիզ
տախի անտէ ղա'իբ իսէք տէ, եինէ Աղլահըն գուա-
րէթիյլէ սիպին իչիւն անըն իլէ պէրապէր եաշայա-
5 ճաղըզ։ Իմանտա՞ մը սընըզ տէյիս քէնտինիզի
Թէճրիպէ էտինիզ. քէնտինիզի իմթիհան էյլէյինիզ.
եօգսա քէնտինիզի, եա'նի Յիսուս Քրիստոս սիզտէ
պուլունտուղունը պիլմի՞զ մի սինիզ, մէյէր քի մէր-
6 տուա պուլունմըշ օլասընըզ։ Ամմա ումմուրըմ քի
պիզիմ մէրտուա օլմատըղըմըզը պիլէճէք սինիզ։
7 Վէ պիր քէմիլիք էթմէմէնիզ իչիւն Աղլահա նէյապ
էտէրիմ. Նէյապի՞ տախի պիզիմ մագպուլ կէօրիւն-
մէմիզ իչիւն տէյիլ, անճագ պիզ մէրտուա կիպի
օլագ պիլէ, սիզին խայր իչլէմէնիզ իչիւն տիր։
8 Զիրա հադիգաթա մուղայիբ պիր շէյ եափամայըզ,
9 անճագ հադիգաթ իչիւն եափա պիլիրսիզ։ Զիրա
պիզ ղա'իբ օլուպ սիզ իսէ գուվվէթլի օլտըղընըզ
ղէման մէսրուր իզ. վէ Նէյապըմըզ տախի սիզին քէ-

10 մալինիզ իչիւն տիր. Պու սէպէպտէն ղա'իպ իքէն
պու շէյլէրի եաղըյօրըմ, Թա քի հաղըը իքէն
Բապպընը՝ խարապկէթ իչիւն տէյիլ, անճագ մա-
մուրկէթ իչիւն պանա վէրտիյի հիւքիւմէթէ կէօրէ
շիտտէթլէ մա'ամէլէ էթմէկէյիմ։
11 Նիհայէթ, էյ պէրատէրլէր, սաղ օլասընըզ.
քեամիլ վէ միւթէսէլլի վէ հէմֆիքեար օլուպ՝ սէ-
լամէթ իւղրէ օլունըզ. վէ մուհաֆպէթ վէ սէլա-
մէթ մէնպա'ը օլան Աղլահ սիպին իլէ օլաճագ տըը։
12 Մուգատտէս էօփիւշլէ եէքտիկէրինիզի սէլամլայը-
13 նըզ։ Ճիւմլէ մուգատտէսլէր սիզէ սէլամ էտէր։
14 Բապպ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի վէ Աղլահըն
մուհաֆպէթի վէ Րուհ իւլ Գուտսըն միւշարէքէթի
ճիւմլէնիզ իլէ օլսուն։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԳԱՂԱՏԻԱԼԸԼԱՐԱՍ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Պօղոս, ինսան Թարաֆընտան տէյիլ վէ ինսան
վասըթասըլլէ տէյիլ, անճագ Յիսուս Քրիստոսըն
վէ անը էմվաթտան իչիւա էտէն փէտէր Աղլահըն
2 Թարաֆընտան ըէսուլ օլարագ, վէ պէնիմ իլէ
պէրապէր պուլունան ճիւմլէ պիրատէրլէր Գալա-

3 տիա քիլիսէլէրինէ. փէտէր Ալլահ թաալաֆքընատան,
վէ փէտէրիմիզ Ալլահըն իրատէթինէ կէօրէ, պու
հաղըր եարատմազ տիւնեատան պիղի խէյաս էթ-
մէք իւղրէ, կիւնահլարըմըզ իչիւն քէնտինի թէս-
լիմ էթմիշ օլան Իսպղըմըզ Յիսուս Քրիստոս թա-
4 րաֆընատան, Սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն։
5 Ալլահ եպէտ իւլ ապատ համտ օլսուն։ Ամին։
6 Սիզի Քրիստոսըն 'ինայէթինէ տա'վէթ էտէնտէն
պաշգա պիր պէշարէթէ պէօյլէ սէրի'էն տէօնտիւյիւ-
7 նիւզէ թէ'աճճիւպ էտէրիմ։ Պու տախի պաշգա
տէյիլ տիր, անճագ սիզի միւղէթաբիպ էտէն վէ
Քրիստոսըն պէշարէթինի թահրիք էթմէք իսթէյէն
8 պիր թադըմ քիմսէյէր վար սըր. Լաքին էյէր պիզ
եախօտ սէմատան պիր մէլէք պիլէ պիզիմ սիզե
թէպշիր էթտիյիմիզ պէշարէթտէն զայրիսինի սիզե
9 թէպշիր էտէր իսէ, մէ'ուն օլսուն։ Մուգատտէմա
տէտիյիմիզ կիպի, շիմտի տախի երինէ տէրիմ քի՝
էյէր պիր քիմսէ գապուլ էթտիյինիզտէն պաշգա
պիր պէշարէթ սիզե թէպշիր էտէր իսէ, մէ'ուն
10 օլսուն։ Զիրա շիմտի ատէմլէրի՞ն րիզասընը մը,
եօգսա Ալլահը'ն րիզասընը մը արարըմ, եախօտ
ատէմլէրի՞ խօշնուտ էթմէք արզուսընատա մի իմ.
զիրա էյէր ատէմլէրի խօշնուտ էթսէ իտիմ, արթըգ
Քրիստոսըն գուլու օլմազ իտիմ։
11 Էյ պիրատէրլէր, թարաֆըմտան սիզե թէպշիր
օլսունան պէշարէթին ինսանա կէօրէ օլմատըղընը
12 պիլտիրիրիմ։ Զիրա պէն նէ անր ինսանտան ալտըմ,
նէ տէ թա'լիմ օլսունտըմ, անճագ Յիսուս Քրիս-
13 տոսըն վահի իլէ ալդըմ։ Զիրա պէնիմ պիր զէման
տիյանէթ ի Եհուտիյէտէ օլան հարէքէթլէրիմի,

եա'նի Ալլահըն քիլիսէսինէ հատտէն զիյատէ
թէ'ատտի վէ անր խարապ էթմէքտէ օլտըղըմը,
14 վէ եճատտըմըն րիվայէթլէրինէ զիյատէսինէ զայ-
բէթլի օլտրագ, միլլէթիմտէ պուլսունան չօգ ագ-
բանըմտան զիյատէ տիյանէթ ի Եհուտիյէտէ թէ-
15 րագդի էյլէտիյիմի իչինթիշսինիզ։ Լաքին պէնի
վալիտէմին բահմինտէն այըրըպ՝ քէնտի 'ինայէթի
16 վասթաասըյլէ տա'վէթ էտէն Ալլահ, թա'իֆլէրը
արասընատա թէպշիր էթմէմ իչիւն, քէնտի Օղլընը
պանա քէշֆ էթմէյի միւնասիպ կէօրտիւյիւ վա-
դրթտա՝ տէր հալ թէնէ վէ գանատ տանըշմատըմ։
17 Չէմ տախի Երուսաղէմէ, պէնտէն էվվէլ բէսուլ
օլանլարըն եանընա չըգմայըպ, Ֆադաթ 'Արապիս-
թանա կիթտիմ, վէ երինէ Տըմըշգա 'ավտէթ էթ-
18 տիմ։ Պա'տէհու իւչ սէնէ սոնրա, Պետրոս իլէ
կէօրիւշմէք իւղրէ, Երուսաղէմէ չըգըպ՝ եանընատա
19 օն պէշ կիւն մէքս էյլէտիմ։ Վէ Լաքին բէսուլէր-
տէն Րապպըն գարնատաշը Յակոբոստան զայրիսինի
20 կէօրմէտիմ։ Վէ սիզե եազմագտա օլտըղըմ շէյլէր
խուսուսընատա, եալան սէօյլէմէտիյիմ Ալլահըն
21 հուզուբընատա 'այան սըր։ Պա'տէհու Սիւրիա իլէ
22 Կիլիկիա սէմթլէրինէ կէլտիմ։ Վէ Քրիստոստա
օլան Եհուտիյէ քիլիսէլէրինէ շախսէն Թանըշմըշ
23 տէյիլ իտիմ. Անճագ՝ Պիղէ պիր զէման Թէ'ատտի
էտէն՝ մուգատտէմա խարապ էթտիյի իմանը շիմտի
24 Թէպշիր էտիյօր՝ տէյիւ խապէր ալարագ, Չագդըմ-
տա Ալլահա համտ էտէրլէր իտի։

ՊԱՊ 2

1 Վէ օն տէօրթ սէնէ սօնրա Տիտոսը տախի պէ-
րապէր ալըպ՝ Բառնաբաս իլէ եինէ Երուսաղէմ
2 չըգտըմ։ Վէ վահի մուճէպինճէ չըգտըմ, վէ ան-
լէրէ թա՛իֆէլէր արասընտա վա՛ղ էթմէքտէ օլը-
ղըմ պէշարէթի պէյան էյլէտիմ. լաքին պօշ եէրէ
սէյիրթմէյէյիմ, եա սէյիրթմիշ օլմայայըմ տէյիւ
ի՛թիպարըը օլանլարա թէնհաճէ պէյան էյլէ՛ր,
3 Լաքին պէնիմ իլէ պէրապէր պուլընան Տիտոս
Եունանի իքէն, խիթան օլունմադա մէճպուր օլ
4 մատը։ Պու խոտ պիզի էսիր էթմէք իւղրէ, Յիսուս
Քրիստոստա օլան Հուրրիյէթիմիզի թէճէսսիւս էթ-
մէյէ կիզլիճէ սիվիշէրէք իչէրի կիրէն սախթէ պի-
5 րատէրլէր սէպէպինտէն իտի։ Լաքին պէշարէթին
Հադիգաթը սիզտէ սապիթ դալմասը իչին, ի՛թա՛ատ
եօլըյլէ անլէրի պիր սա՛ատ պիլէ տինկլէմէտիք։
6 Լաքին ի՛թիպարըը ՛ատտա օլունանլար հէր նէ իտի-
լէր իսկ՝ պէնճէ ֆէրգ եօգ տըր. (Ալլահ ինսան
խաթըրընա պագմազ.) զիրա ի՛թիպարըը օլանլար
7 պանա զիյատէ պիր շէյ իֆատէ էթմէտիլէր։ Լաքին
պիլ՛աքս խիթան րէսալէթինտէ Պետրոսըն վասը-
Թաստըյլէ ՛ամիլ օլան Ձաթ Թա՛իֆէլէրտէ տախի
8 պէնիմ վասըթամիզ ՛ամիլ օլտըղընտան, խիթանը-
լտրա օլան պէշարէթին Պետրոսա իհսալէ օլունտըղը
միսիլլիւ, խիթանսըզլարա օլան պէշարէթին պանա
իհսալէ օլունտըղընը կէօրմէլէրի վէ պանա վէրիլէն
՝ինայէթի անլամալարըյլէ, պիզ Թա՛իֆէլէրէ, քէն-
9 տիլէրի խոտ խիթանլըլարա կիթմէք իւղրէ, Տիրէք
ի՛թիպար օլունան Յակոբոս վէ Կեփաս վէ Յովհան-

նէս պանա վէ Բառնաբասա միւշարէքէթ իչին
10 սաղ էլլէրինի վէրտիլէր։ Անճագ ֆուդարայը խա-
Թըրտա Թուրթմամըզը էՙՐԻՒՒԼԷ. պէն տախի հէ-
11 ման պուննուն իճրասընա հիմմէթ էյլէտիմ։ Ամմա
Պետրոս Անթաքիայա կէլտիյի զէմման, Թա՛զիրէ
միւանթահադդ օլտըղընտան՝ անըն եիւզիւնէ գարշը
12 տուրտում, Զիրա Յակոբոս Թարաֆընտան պա՛զը
քիմսէլէր կէլմէզտէն ագաէմ, Թա՛իֆէլէր իլէ պէ-
րապէր Թա՛ամ էտէր իտի, լաքին անլէր կէլտիք-
լէրինտէ՝ էհլ ի խիթան օլանլարտան դօրդարագ,
13 կէրի չէքիլիպ այրըլըը։ Վէ սա՛իր Եէհուտիլէր
տախի անըն իլէ պէրապէր րիյա էթտիլէր, հաթթա
անլէրին րիյալարընա Բառնաբաս տախի ալտանտը։
14 Լաքին պէշարէթին հադիգաթընա կէօրէ տօղրու
հարէքէթ էթմէտիքլէրինի կէօրտիւյիւմտէ, ճիւմ-
լէսինին Հուդուրընտա Պետրոսա տէտիմ քի՝ Էյէր
սէն Եէհուտի իքէն, Եէհուտի կիպի տէյիլ, անճագ
Թա՛իֆէ կիպի եաշար իսէն, Թա՛իֆէլէրի Եէհուտի
կիպի հարէքէթ էթմէյէ նա՞սըլ իճպար էտէրսին։
15 Պիզ ՛ան ասըլ Եէհուտի օլուպ՝ Թա՛իֆէլէրտէն
16 կիւնահքէար օլմայարագ, Ինսան չէրի՛աթ ՛ամէլլէ-
րիյլէ տէյիլ, անճագ Յիսուս Քրիստոսա օլան իման
վասըթասըյլէ Թէպրիր օլունանճաղընը պիլտիյիմիզ
տէն, պիզ տախի չէրի՛աթ ՛ամէլլէրիյլէ տէյիլ,
անճագ Քրիստոսա օլան իմանլէ Թէպրիր օլունմադ
իւղրէ, Յիսուս Քրիստոսա իման էթտիք. զիրա չէ-
րի՛աթ ՛ամէլլէրիյլէ հիչ պիր պէշէր Թէպրիր օլուն-
17 մազ, Վէ էյէր Քրիստոս վասըթասըյլէ Թէպրիր
օլունմադ իսթէր իքէն, պիզ քէնտիմիզ տախի
կիւնահքէար պուլունուր իսէք, Քրիստոս կիւնա՞հ

18 խաւխմի մի տիր. Հա՛շա՝ Զիրա էյեր եըգտըղըմ
շէյլերի թէքբար պինա էտեր իսէմ, քէնտիմի գա-
19 պահաթը կէօսթէրիրիմ՝ Զինքի պէն Ալլահա եա-
շամագ իւղրէ, շէրի՛աթ վասըթասըյլէ շէրի՛աթա
20 էօլտիւմ. Քրիստոս իլէ պէրապէր սալպ օլուշտըմ.
վէ արթըդ պէն եաշամայօրըմ, անճագ Քրիստոս
պէնտէ եաշայօր. շիմտի իսէ թէնտէ եաշատըդճա
պէնի սէվէն վէ քէնտիսինի պէնիմ իչիւն թէսլիմ
21 էտէն իսէն Ուլլահա օլան իմանլէ եաշարըմ՝ Ալ-
հըն 'ինայէթինի իսթիտալ էթմէմ. ղնրա էյեր սալսհ
շէրի՛աթ վասըթասըյլէ օլսա, Քրիստոս պիհուտէ
եէրէ էօլմիւշ տիր։

ՊԱՊ 3

1 Է՛յ 'ադըլսըղ Գաղատիալըլար, Յիսուս Քրիստոս
արանըզտա սալպ օլունմըշ կիպի կէօզլէրինիզին էօ-
նիւնտէ րեամ օլունմըշ իքէն, [Հագիգաթա իթա՛աթ
էթմէմէք տերէճէսինտէ] սիզի քի՞մ իպլալ էթտի։
2 Անըզտէն եալընըզ պունու անկլամագ իսթէրիմ. Րու-
հու շէրի՛աթ 'ամէլլէրիյլէ մի, եօգսա տինկլէյիպ
3 իման'ն էթմէքլէ մի ալտընըզ։ Պու գատար 'ադըլ-
սը՞զ մը սընըզ, Րուհլէ պաշլամըշ իքէն, շիմտի
4 թէ՞նէլէ մի խիթամ պուլուրսընըզ։ Պու գատար շէյ-
լէրի պիհուտէ՞ եէրէ մի չէքտինիզ, էյէր ֆիլ վագը'
5 պիհուտէ եէրէ իսէ։ Իմտի սիզէ Րուհու իհսան
էտիպ՝ արանըզտա միւ'ճիզէլէր իճրա էտէն՝ շէրի՛աթ
'ամէլլէրի՞յլէ մի, եօգսա տինկլէյիպ իման՞ն էթմէքլէ մի
6 եէրէ։ Նիթէքիմ՝ Աբրահամ Ալլահա իման էթտի,
7 վէ անա սալահ 'ատտ օլունտու։ Հալ պէօյլէ իքէն՝

իմանտան օլանլարըն Աբրահամըն էվլատը օլըգ-
8 լարընը պիլինիզ։ Վէ Թա՛իֆէլէրի իմանլէ Ալլահըն
Թէպրիր էտէճէյինի Քրիստոսա էվվէլա պիլտիյինտէն,
Աբրահամա՝ ճիւմլէ միլլէթլէր սէնտէ միւպարէք
օլաճագ տըր՝ տէյիւ մուգատտէմա Թէպշիր էյլէտի։
9 Իմտի էհլ ի իման օլանլար միւ'մին Աբրահամ իլէ
10 պէրապէր միւպարէք օլուրլար։ Զինքի շէրի՛աթ
'ամէլլէրինէ կիւվէնէնլէրին ճիւմլէսի լա՛նէթ ալ-
Թընտա տըրլար. զնրա՝ Շէրի՛աթ քիթապընտա
ճիւմլէ մուհարրէր օլան շէյլէրի իճրա էթմէքտէ
հէր տէվամ էթմէյէն քիմսէ մէյ'ուն օլսուն՝ տէյիւ
11 մուհարրէր տիր։ Վէ 'ինտա Ալլահ հիչ պիր քիմսէ-
նին շէրի՛աթիլէ Թէպրիր օլունմատըղը տէրքէար
տըր, չինքի՝ Սալիհ իմանլէ եաշայաճագ տըր։
12 Շէրի՛աթ իսէ իման Թարիգիյլէ օլմայըպ, անճագ՝
Լմրլէրէ իճրա էտէն տահմ անլէրիլէ եաշայաճագ
13 տըր։ Քրիստոս պիզիմ իչիւն մէյ'ուն օլըպ՝ պիզի
շէրի՛աթըն լա՛նէթինտէն խելաս էյլէտի. (զնրա՝
Աղաճ իւղէրինտէ հէր ասըլան մէյ'ուն տըր՝ տէյիւ
14 մուհարրէր տիր.) Թա քի Աբրահամա Է՛թ օլունան
պէրէքէթ Յիսուս Քրիստոստա Թա՛իֆէլէրէ վասըլ
օլուպ՝ իման վասըթասըյլէ Րուհըն վա՛տընա նա՛իլ
15 օլալըմ։ Է՛յ պէրատէրլէր, 'ինսանճա սէօյլէյօրըմ.
Թաստըգ օլունմըշ 'ահտ՝ վէլէվ 'ինսանըն պիլէ
օլսա, պիր քիմսէ իպթալ, եաթօտ իւղէրինէ 'իլավէ
16 էթմէզ։ Իմտի վա՛տլար Աբրահամա վէ անըն նէս-
լինէ էտիլտիլէր. չօգլար իչիւն «Եօյլէ կիպի՝ վէ
անըն նէսլէրինէ տէմէյիպ, անճագ ֆէրտ իչիւն
«Եօյլէ կիպի՝ վէ սէնին նէսլինէ՝ «Եյօր. պու տախի
17 Քրիստոս տըր։ Լաքին տէրիմ քի՝ Տէօրթ եիւզ

օթուզ սէնէ սօկրա վէրիլէն շէրի՛աթ, վա՛տը իպ-
թալ էթմէք իւզրէ, Ալլահ Թարաֆընատան Քրիս-
տոսա էվվէլտէն Թաստըդ օլունմըշ օլան ՚ահտը
18 նէօխ էտէմէզ։ Զիրա էյէր միրաս շէրի՛աթատան իսէ,
արթըդ վա՛տտան տէյիլ տիր. հալ պու՛ քի Ալլահ
անը Աբրահամա վա՛տ Թարիգիյլէ իհսան էյլէմի։
19 Էյնէ իսէ շէրի՛աթ նէ՞ իչիւն տիր. հապդընատա
վա՛տ օլունան նէօզ զուհուր էտինճէյէտէք, Թէ-
ճավուզաթ սէպէպինտէն ՚իլավէ օլունուպ՝ մէկէք-
լէր վասըթասըյլէ պիր միյանճընըն էլիյլէ Թէրթիպ
20 օլունտու։ Լաքին միյանճը պիր Քոփֆ իչիւն օլ-
21 մազ, ֆաղաթ Ալլահ պիր տիր։ Իմոի շէրի՛աթ
Ալլահընն վա՛տլարընա մուխալի՞ֆ մի տիր. հա՛շա.
զիրա էյէր հայաթ վէրմէյէ մուգթէտիր օլան շէ-
րի՛աթ վէրիլմիշ օլսա իսէ, հապիպաթէն սալահ
22 շէրի՛աթտան օլուր իսէ։ Լաքին Յիսուս Քրիստոսա
օլան իմանէյէ վա՛տընն միւ՛մինլէրէ վէրիլմէսի իչիւն,
Քիթապ ճիւմլէսինի կիւնահ ալթընա դափտարը։
23 Վէ իման կէլմէզտէն էվվէլ՝ միւնքէզիի՞ֆ օլաճագ
իման իչիւն շէրի՛աթ ալթընտա դափանմըշ օլ-
24 դաղ, մահֆուզ դալտըդ։ Իյ հասըլ շէրի՛աթ Քրիս-
տոսա ՚Էրէյդ՚ իչիւն պիզիմ՝ միւ՛էտտիպիմիզ օլտու,
25 քի իմանտատան Թէպէրիր օլունալըմ՝ Լաքին իման
կէլմիշ օլդուտան սօկրա արթըդ միւ՛էտտիպին
26 Էֆէ ալթընտա տէյիլ իդ։ Զիրա Յիսուս Քրիստոս-
տա օլան իմանընն վասըթասըյլէ, ճիւմլէնիդ Ալ-
27 լահընն էվլատը սընըդ։ Զիրա սիզին ճիւմլէնիդ քի
Քրիստոսա վաֆթիդ օլունտընըդ, Քրիստոսը կիյ-
28 միշ սինիդ։ Նէ Եհոուտի, նէ տէ Եուհանի վար,
նէ դուլ, նէ Հուրը վար, նէ էրքէք, նէ տէ տիշի

վար, չիւնքի ճիւմլէնիդ Յիսուս Քրիստոստա պիր
29 սինիդ։ Վէ էյէր սիզ Քրիստոսընն իսէնիդ, պու էճ-
տէն Աբրահամընն նէսլի վէ վա՛տ մուճէպինճէ վա-
րիսլէր սինիդ։

ՊԱՊ 4

1 Լաքին տէրիմ քի՝ վարիս սապի օլտըգճա, հէր
շէյին սահիպի իսէ տէ, գուլտան հիչ պիր ֆէրգի
2 օլմայըպ, փէտէրինին թա՛ինն էթտիյի վագթա
տէյին, վասիլէր վէ քէթխիւտալարընն էմրի ալթըն-
3 տա տըր։ Քէզալիք պիզ տախի սապի պուլունտը-
ղըմըզ վագըթ, տիւնեանընն էրքեանը ալթընտա
4 գուլըգտա իտիք։ Լաքին վադթընն Թէմամիյէթի
օլունճա, Ալլահ քէնտի Օղլընը գարըտան տօղ-
մուշ վէ շէրի՛աթ Թահթընա կիրմիշ օլարագ՝ իր-
5 սալ էյլէտի, Թա քի օղուլլարդա նա՞իլ օլմամըշ
իչիւն, շէրի՛աթ Թահթընտա օլանլարը խէլաս էտէ։
6 Վէ օղուլլար օլտըղընըզտան Ալլահ սիզին գալդըէ-
րինիզէ քէնտի Օղլընընը՝ Ասպա, փէտէր, նիտա
7 էտէն Բուհընը իրսալ էյլէտի։ Իմոի արթըդ գուլ
տէյիլ, անճագ օղուլ սըն. վէ էյէր օղուլ իսէն,
Քրիստոսընն վասըթասըյլէ տախի Ալլահընն վարիսի
8 սին։ Լաքին օ զէմման Ալլահը պիլմէդ իքէն՝ զաթէն
9 Իլահ օլմայանլարա գուլլըդ էտէր իտինիդ։ Շիմոի
իսէ սիզ Ալլահը պիլմիշ, վէ պահուտուս Ալլահ
Թարաֆընատան պիլինմիշ իքէն՝ նա՞սըլ շօլ զա՛իֆ
վէ ֆագիր էրքեանա Թէքրար գուլըդ էթմէք իս-
10 Թէյէրէք, անլէրէ րիւճու՛ էտէրսինիդ։ Կիւնլէր վէ
այլար վէ վագըթլար վէ սէնէլէրէ րի՛այէթ էտէր-

11 սինիզ։ Սիզին իչիւն գօրգարըմ քի ուղրուն-
ըզտա չէքտիյիմ էմէք պիհուտէ կիւտէճէք տիր։
12 Իյ պիրաուէրլէր, սիզէ բէճա էուէրիմ, պէնիմ
կիսկի օլունըզ, պիրա պէն տախի սիզին կիսկի օլարմ.
13 սիզ պանա պիր վէճհլէ ղատը էթմէտինիզ։ Մա-
լիւմիւնիւզ տիր քի իլք տէք՝տա սիզէ Թէն ղա՛իճ-
14 լիկի իլէ պէշարէթի Թէպշիր էյլէտիմ։ Սիզ տախի
Թէնիմտէ օլան Թէճրիպէմի Թահգիր վէ անտէն
իբրահ էթմէյիկ՝ պիլ՛աքս պէնի Ալլահըն պիր մե-
լէյի կիսկի, վէ Յիսուս Քրիստոս կիսկի գապուլ էթ-
15 տինիզ։ Իմտի սիզին միւպարէքլիկինիզ նէ՞ իտի,
պիրա սիզին իչիւն շէհատէթ էտէրիմ քի միւմքին
օլսա իտի, կէօղլէրինիզի չըգարըպ պանա վէրիր ի-
16 տինիզ։ Իմտի սիզէ հագիգաթը սէօյլէտիյիմ իչիւն՝
17 տուշմէնլինի՞զ մի օլարմ։ Սիզին ղայրէթինիզի չէ-
քիյօրլար իսէ տէ, խայր իչիւն օլմայրզ, անճագ
սիզ քէնտիլէրինին ղայրէթինիզ չէքէտինիզ տէյիւ՝
18 սիզի Թէֆքիդ էթմէք իսթէրլէր։ Ամմա էյի շէյէ
ղայրէթլի օլմագ, հալընըզ հանընըզտա պուլուն-
տըղմ վագըթ տէյիլ, անճագ հէր վագըթ էյի
19 տիր։ Իյ չօճուգլարըմ, Քրիստոս սիզտէ սուրէթ-
լէնինճէյէ տէյին, սիզին իչիւն եինէ ադրը չէքմէք-
20 տէ օլարագ, Շիմտի հանընըզտա պուլունմագ վէ
սէսիմի տէյիղթիրմէք իսթէր իտիմ, զիրա սիզին
հագդընըզտա շիւպհէտէ իմ։
21 Իյ շէրի՛աթ Թահթընտա օլմագ իսթէյէնլէր,
պանա սէօյլէյինիզ, շէրի՛աթը տինլէմի՞զ մի սինիզ։
22 Զիրա՝ Աբրահամըն իբի օղլու վար իտի, պիրի Հա-
գարէյէտէն վէ տիկէրի Հուբրէտէն՝ տէյիւ մուհարրէր
23 տիր։ Լաքին Հագարէյէտէն օլան՝ Թէն հասէպիյլէ,

24 Հուբրէտէն օլան իսկ՝ վա՛տ իլէ տօղտու։ Վէ պու
էհլէր բէմզ Թարիգիյլէ Թէֆսիր օլունուր, զիրա
պունլար շօլ իբի ՚ահտ տըր քի պիրի Թուր ի Սի-
նատան օլուպ՝ օ տախի գուլլըգ իչիւն տօղուրան
25 Հագար տըր։ Զիրա Հագար ՚Արապիսթանտա պու-
լունան Թուր ի Սինա օլուպ՝ շիմտիքի Երուսաղէմ
միւշապիհ տիր, վէ քէնտի էվլատը իլէ պէրապէր
26 գուլլըգ էտիյօր։ Ամմա ճիմլէմիզին վալիտէսի
27 օլան էօգարըլքի Երուսաղէմ հուբրէ տիր։ Զիրա՝
Իյ տօղուրմայան ՚ադիր սէն շատ օլ, էյ ադրը չէք-
մէմիշ օլան, եիւքսէք սէսլէ նիտա էյլէ. զիրա մէթ-
րուքէնին էվլատը զէվճի օլանըն էվլատընատան
զիյատէ օլաճագ տըր՝ տէյիւ մուհարրէր տիր։
28 Իմտի պիզ, էյ պիրաուէրլէր, Իսահակ կիսկի
29 վա՛տ էվլատը իզ։ Լաքին օ զէման Թէն հասէպիյ-
լէ տօղան՝ բուհ հասէպիյլէ տօղանա Թէ՛ատտի
30 էթտիյի միսիլիւ, շիմտի տախի պէօյլէ տիր։ Լա-
քին Քրիստոս նէ՞ պույուրըր. ճարիյէ իլէ օղլընը
չէգտար, զիրա ճարիյէնին օղլու Հուբրէնին օղլու իլէ
31 պէրապէր միրաս ալմայաճագ տըր։ Վէլ հասըլ,
պիրաուէրլէր, պիզ ճարիյէնին տէյիլ, անճագ
Հուբրէնին էվլատը իզ։

ՊԱՊ 5

1 Իմտի Քրիստոսըն պիզէ իհսան էթտիյի Հուբ-
րիյէթտէ սապիթ գաուէմ օլունըզ, վէ Թէքրար
գուլլըգ պոյունտուրուրզընա կիրիֆթար օլմայընըզ։
2 Իչիթէ պէն Պօղոս սիզէ սէօյլէրիմ քի՝ Էյէր խէ-
թան օլունուր իսէնիզ, Քրիստոս սիզէ զիր ֆա՛իտէ

3 էթմէզ։ Վէ հէր պիր խիթան օլունան ատէմէ՝
պիւթիւն շէրի՛աթը իճրա էթմէյէ պօրճլու օլը-
4 ղընա եինէ շէհատէթ էտէրիմ։ Սիզ քի շէրի՛աթլէ
թէպրիր օլունմագտա սընըզ, Քրիստոստան այրըլըպ
5 ՚ինայէթտէն տիւշտիւնիւզ։ Զիրա պիզ իման վա-
սըթասըյլէ թէպրիր իւմիտինէ Րուհլէ մունթա-
6 ղըր ըզ։ Զիւնքի Յիսուս Քրիստոստա նէ խիթան,
նէ տէ խիթանսըզլըզ պիր շէյէ եարար, անճագ
7 մուհապպէթլէ ՚ամիլ օլան իման լազըմ դըր։ Էյի
սէյիրտէյօր իտինիլ. սիզի հադիգաթա իթա՛աթ
8 էթմէքտէն քիմ մէն՚ էյլէտի։ Պու թահրիք սիզի
9 տա՛վէթ էտէն թարաֆընտան տէյիլ տիր։ Պիր
10 ազ մայա պիւթիւն խամուրը մայալար։ Ղայրի
ֆիքրտէ պուլունմամանըզ իչիւն հագդընըզտա
Բապպտա ի՛թիմատըմ վար. ամմա սիզէ իղթիրապ
վէրէն հէր քիմ իսէ, ճէզասընը չէքէճէք տիր։
11 Լաքին, էյ պիրատէրլէր, էյէր պէն տահա խիթան
վա՛զ էտէյօր իսէմ, նիՓչիւն հալա թէ՛ատտի կէօ-
րիւյօրըմ. օլ Թագտիրտէ խաչըն Թէօքէզի իպթալ
12 օլունտու։ Փեհ՚շէքի սիզի իֆսատ էտէնլէր քիւ-
լիչէն միւնդաթի՛ օլա իտի։
13 Զիրա, էյ պիրատէրլէր, հուրրիյէթէ տա՛վէթ
օլունտընըզ. անճագ պու հուրրիյէթի Թէնէ ֆուր-
սաթ իչիւն օլմասըն, լաքին մուհապպէթլէ պիրի
14 պիրինիզէ խըտմէթ էտինիզ։ Զիւնքի պիւթիւն շէ-
րի՛աթ պիր քէլամտա իթիմամ օլունուր, եա՛նի՝
15 Գօնշընկը քէնտին կիպի սեվէսին։ Վէ լաքին էյէր
պիրի պիրինիզի ըսըրըպ եէյէճէք օլուրսանըզ, սա-
գընընըզ քի պիրի պիրինիզտէն Թէլէֆ օլմայասը-
16 նըզ։ Ֆագաթ տէրիմ քի՝ Րուհլէ սիւլուք էտի-

նիզ, վէ Թէնն շէհվէթի իճրասընտա պուլունմայա-
17 ճագսընըզ։ Զիրա Թէնն բուհա գարշը, բուհ տախի
Թէնէ գարշը արզու էտէր. պունլար տախի պիրի
պիրինէ մուխալիֆ տիր, շէյլէ քի սիզ հէման խա-
18 Թէտիյինիզ շէյլէրի եափամազսընըզ։ Ամմա էյէր
Րուհլէ տէլալէթ օլունուր իսէնիզ, շէրի՛աթ Թահ-
19 Թընտա տէյիլ սինիզ։ Վէ Թէնին ՚ամէլլէրի աշի-
քեար օլուպ՝ անլէր տախի զինա վէ ֆահշ վէ նա-
20 փաքլիք վէ ֆիւճուր, վէ փուԹփէրէսԹիլիք վէ
սիհր վէ ՚ատավիէթ վէ նիզա՛լար վէ գըզգանճլըզ վէ
ղազապ վէ միւնաղա՛ա վէ իխԹիլաֆ վէ ֆըրգալար,
21 վէ հաստա վէ գաԹլ վէ սէրխոշլըզլար վէ մաս-
խարալըզլար վէ պունլարըն էմնալի տիր, քի էվ-
վէլտէն սիզէ սէյլէտիյիմ վէճհ իւզրէ, շիմտի
տախի սէյլէրիմ քի՝ պէյլէ շէյլէրի իշլէյէնլէր մէ-
22 լէքիւԹ Ուլլահա վարիս օլմայաճագլար տըր։ Լա-
քին Րուհըն մէյվէսի մուհապպէթ վէ մէսէրրէԹ
վէ սէլամէթ վէ Թէ՛էննի վէ լութֆ վէ խայրխահ-
լըզ վէ սըտգ վէ հիլմ վէ զապԹ ը նէֆս տիր.
23 Պու մագուլէ շէյլէրէ գարշը շէրի՛աթ հօզ տըր։
24 Վէ Քրիստոսըն օլան քիմսէլէր Թէնի անըն հէվէս-
25 լէրի վէ շէհվէթլէրի իլէ սալպ էթտիլէր։ Էյէր
Րուհլէ եաշար իսէք, Րուհլէ տախի սիւլուք էտէ-
26 լիմ։ Պիրի պիրիսիզի Թահրիք էտիպ՝ պիրի պիրիսի-
զէ հաստա էտէրսէք, պաԹըլ իֆԹիխարա մա՛իլ
օլմայալըմ։

ՊՕ.Պ 6

1 Էյ պիրատէրլէր, էյէր պիր ատէմ զաֆիլէն պիր
խաԹայատա Թութուլուր իսէ, սիզ քի բուհանի

ասինիզ, պէտք է քիմեէի հետ-
նիզ, վէ պուհնունէլ պէրապեր քէնաէինի ադրն,
2 սէն տախի իղվա օլունմայասըն։ Պիրի պիրինիզին
աղբրլըգլարընը թաշլայընըզ, վէ պէտք էճէ Քրիստո-
3 սըն շէրի՛աթընը իթմամ էյլէյինիզ. Զիրա էյէր պիր
քիմսէ պիր շէյ տէյիլ իքէն, քէնաէինի պիր շէյ
4 զանն էտէրսէ, քէնաէինի ալտատըր։ Ամմա հէր քէս
քէնաէի՛ամէլինի միւվաղէնէ էթմէյին, վէ օ ղէման
ղայրիսիյլէ տէյիլ, եալընըզ քէնաէիսիյլէ իֆթի-
5 խարը օլաճագ։ Զիրա հէր քէս քէնաէի եիւքիւնիւ
թաշըյաճագ տըր։
6 Քէլամտա թա՛լիմ օլունան քիմսէ մո՛ալլիմինի
հէր կէօնէ նի՛մէթլէրտէն հիսսէտար էյլէսին,
7 Ալտանմայընըզ, Ալլահ իսթիհզա օլունմազ. պիրա
ատէմ հէր նէ էքէրսէ, հէման անը պիչէճէք տիր,
8 Զիւնքի քէնաէի թէնէի իչիւն էքէն թէնաէէն հէլաք
պիչէճէք. վէ Րուհ իչիւն էքէն՝ Րուհտան հայաթ ը
9 էպէտիյէ պիչէճէք տիր։ Լաքին խայր իշլէմէք-
տէն օսանմայալըմ. պիրա բէհավէթտէ պուլունմա-
տըղըմըզ թագտիրտէ, մէվլևմինտէ պիչէճէյիզ։
10 Հալ պէտք է իքէն, վաղթըմըզ օլտըդճա, հէր
քէսէ՝ խուսուսա էհլ ի իման օլանլարա էյիլիք
էտէլիմ։
11 Պաղընըզ, քէնաէի էլիմիլէ սիզէ նասըլ եաղըլար
12 եաղտըմ։ Թէն հասէպիյլէ կիւղել կէօրիւնմէք իս-
թէյէնլէր խիթան օլունմանըզդա իպրամ էտէրլէր,
պու տախի անճագ Քրիստոսըն խաչը սէպէպինտէն
13 Թէ՛ատտի կէօրմէմէլէրի իչիւն տիր։ Զիրա խիթան
օլունանլար քէնաէիլէր պիլէ շէրի՛աթը հըֆզ էթ-
մէյիզ՝ անճագ սիզին Թէնինիզլէ իֆթիխար էթ-

մէլէրի իչիւն, սիզին խիթան օլունմանըզը իսթէյօը-
14 լար։ Լաքին հաշա քի պէն Րապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսըն խաչընտան զայրի պիր շէյ իլէ իֆթիխար
էտէյիմ. անըն վասըթասըյլէ տիւնեա պանա, պէն
15 տախի տիւնեայա սալզ օլունտըմ։ Զիրա Յիսուս
Քրիստոստա նէ՛ խիթան, նէ՛ տէ խիթանսըզլըգ պիր
շէյէ եարար, անճագ եէնի մախլուգ օլմագ ըզըմ
16 տըր. վէ պու գանունա իւղրէ սիւլուք էտէնլէրին
քեաֆֆէսի իւղէրինէ վէ Ալլահըն Իսրայէլի իւղէ-
17 րինէ սէլամէթ վէ մէրհամէթ օլսուն։ Պունտան
պէտք է քիմսէ պանա զահմէթ վէրմէսին, զիրա պէն
ճէսէտիմտէ Րապպ Յիսուսըն պէրէլէրինի թաշըյո-
18 րըմ։ Իյի պիրատէրլէր, Րապպըմըզ Յիսուս Քրիստո-
սըն ի՛նայէթի սիզին իւղընըզ իլէ օլսուն։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԵՓԵՍՈՍԼԸԼԱՐԱ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊՍ.Պ 1

1 Ալլահըն իրատէթիյլէ Յիսուս Քրիստոսըն ըէսուլը
Պօղոս, Եփեսոստա պուլունան մուգատտեսլէրէ,
վէ Յիսուս Քրիստոստա պուլունան միւ՛մինլէրէ.

2 փետերիմիզ Աստուած վէ Տապպ Յիսուս Քրիստոս
Թարաքընատան սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն։
3 Միւպարէք օլսուն Տապպըմըզ Յիսուս Քրիստո-
սըն փետերի Աստուած, քի պիզի սեմավիյաթատա Քրիս-
տոս վասըթասըյլե հէփ բուհանի պերէքէթլէրէ
4 նա'իլ էյլետի. Նէթէքիմ քէնոի հուզուրընատա
մուհապպէթատ մուդատատէս վէ լէքէսիզ օլմամըզ
իչիւն, տիւնեանընն դուրուլմասընատան էվվէլ պիզի
5 անատ ինթիխապ էյլետի. Վէ Սէվկիւլիւսիւնատ
պիզի մաղհար էյլետիյի ճէլիլ 'ինայէթինինն մէտհի
6 իչիւն, Քէնոի իրատէթինինն բիզասընա կէօրէ, քէն-
տինէ Յիսուս Քրիստոս վասըթասըյլե պիզի օղուլ
7 լըղա թագտիր էյլետի։ Անատ տախի պիզ գանընըն
8 վասըթասըյլե Քիտիյէյէ, Եա'նի պիզէ քէմալ ը
հիքմէթ վէ Քէհմէ պօլ պօլ վէրտիյի 'ինայէթինինն
ղանիլիյինէ կէօրէ, կիւնահլարընն 'ամիլընա մալիք իզ
9 վէ էղէլտէն պէրու քէնոիսինատ թաամիմ էյլէ-
տիյի հիւան ի բիզասընա կէօրէ Քէնոի իրատէթի-
10 նինն սըրրընը, Եա'նի վազըթլարընն թէմամիյէթի
իտարէսինատ հէր շէյի, կէրէք սեմավաթատա կէրէք
եէր եիւզիւնատ պուլունան շէյլէրի Քրիստոսատա
11 պիրլէշտիրէճէյինի պիզէ պիլտիրտի։ Անընն վասըթա-
սըյլե հէր շէյի Քէնոի իրատէթինինն թէտպիրինէ
կէօրէ իճրա էտինինն միւրատը մուճէպինճէ թագ-
12 տիր օլունմազըէ վէրատէթէ Նա'իլ օլսըդ, Թա քի
պիզ Քրիստոսատ էվվէլ իւմիտ էտինէլէր անընն ճէլա-
13 լինինն մէտհի իչիւն օլալըմ։ Վէ անա, սիզ տախի
հադիսաթընն քէլամը օլան խէլասընդըզըն պէշարէ-
թինինն իչիտիզ Էֆէս Էնթունէզ, վէ անա իման էթ-
մէքլէ վա'տ օլունան Բուհ իւլ Գուտսէ միւհրլէնն-

14 տինիզ։ Պու տախի միւլքիւմիւզիւն Քիտիյէ օլուն-
մասընատէք, անընն ճէլալինինն մէտհի իչիւն վէրա-
սէթիմիզինն փէյի տիր։
15 Պու էճլետէն, պէն տախի Տապպ Յիսուսատա օլան
իմանընըզը վէ ճիւմլէ մուգատատէսլէրէ օլան մու-
16 հապպէթինիզի իչիթմէքլէ, Սիզինն իչիւն շիւքր էթ-
մէքտէն Քէրաղաթ էթմէյէրէք, սիզի տուա'ալա-
17 րըմատա զիքր էտէրիմ. Թա քի Տապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսընն Աստուած, ճէլալին Քէտերի, անը պիլմէք
խուսուսընատա սիզէ հիքմէթ վէ վահի բուհընը իհ-
18 սան պույուրմասըյլե, Գալպինիզինն կէօզլէրի Թէն-
վիր օլունա, շէօյլէ քի անընն տա'լէթինինն իւմիտի
նէ', վէ մուգատատէսլէրտէ անընն միրասընընն ճէլալի-
19 նինն ղանիլիյի նէ', վէ անընն գուտրէթինինն գուվ-
վէթի իճրասընատա կէօրէ, պիզ միւ'մինլէրը հադգընատա
գուտրէթինինն Քէվզ էլ 'ատէ օլան 'ալամէթի նէ'
20 օլսըդընը պիլէսինիզ։ Պունուս տախի Քրիստոսատա,
21 անը էմվաթատան իհէտա էթմէքլէ, իճրա էտիպ, Անը
հէր բիյասէթ վէ հիւքիւմէթ վէ գուտրէթ վէ սալ-
թանաթընն վէ եալընըզ պու տիւնեատա տէյիլ,
անճագ ախրէթատէ տախի էտատ օլունան հէր իսմինն
մունֆէվդինատէ, սեմավիյաթատա քէնոի սաղընատա
22 օթուրթատուս։ Վէ հէր շէյի անընն այագլարը ալ-
թընատ միւթի' գըլարագ, անը հէր խուսուսատա քի-
23 լիսէյէ ըմ'իս նասապ էյլետի։ Պու տախի անընն ճէ-
սէտի օլուա՝ ճիւմլէյի հէր շէյտէ իքմալ էտինինն
քէմալիյէթի տիր։

ՊԱՊ 2

1 Վէ սիզի՝ խաթա վէ կիւնահլարտատ էօլմիւշ իքէն

2 Աւետ պէտքէ. Անդերտե սիզ պիր զէման պու
տիւնեանդըն կիտիշինէ կէօրե հալա հիւքիւմէթինին
բէ՛խինէ, եա՛նի իթա՛աթսըզլըդ օղուլլարընտա
շիմտի ՚ամիլ օլան բուհա կէօրե հարէքէթ էտէր
3 իտինիզ։ Պունլարընն արասընտա պիղիմ ճիւմլէմիզ
տախի պիր զէման թէնիմիզին շէհվէթլերինտե սիւ-
լուք էտիպ՝ թէն վէ էֆքեարընն միւրաալարընը իճրա
էտէրէք, սա՛իրլէր կիպի թապի՛աթլե էհլ ի զուզապ
4 իտիք։ Լաքին Աւլահ մէրհամէթտե զանի օլմաղլե,
պիղլէ կէօսթէրտիյի քէնտի ՚ադիմ մուհապպէթին-
5 տէն նաշի, Պիզ խաթալարտա էօլիւ պուլունտը-
ղընմըզ հալտե, պիղի Քրիստոս իլէ պէրապէր տի-
6 րիլթտի. (՚Ինայէթլէ խէլաս պուլմուշընըզ.) Վէ
պէպէ անըն իլէ պէրապէր իհհա էտիպ՝ սէմավիյաթ-
7 տա Յիսուս Քրիստոս իլէ օթուրթտու. Թա քի
Յիսուս Քրիստոստա պիղլէ էպէտճէ էլէվէյէ լուքճ
իլէ քէնտի ՚ինայէթինին ֆազիլէթի ղանիլիյինի
8 կէլէճէք ՚ասրլարտա իզհար էտե։ Զիրա իման վա-
սրթա օլարագ ՚ինայէթլէ խէլաս պուլտընըզ. պու
տախի սիզտէն օլմայըպ՝ Աւլահընն ՚ատիյէսի տիր.
9 ՚Ամէլլէրտէն տէյիլ տիր, քի քիմսէ իֆթիխար էթ-
10 մէյէ։ Զիրա պիզ անդերտե սիւլուք էյլէմէմիզ
իւզրէ՝ Աւլահընն մուդաատէմա հազրըլատըղը էյի
՚ամէլլէր իչիւն Յիսուս Քրիստոստա խալդ օլունմընը
օլարագ, անըն ՚ամէլի իզ։

11 Իմտի խաթըրընըզա կէթիրինիզ քի՝ սիզ պիր վա-
դըթ թէննճէ թա՛իֆէլէր օլուպ, վէ թէնտե էլ իլէ
իճրա էտիլիպ տէ խէթանըլը ՚ատտ օլունան թարա-
12 ֆընտան խէթանըզը ՚ատտ օլունուր իտինիզ. Ո
զէման Քրիստոսընը օլուպ՝ Ասպայէլ միլլէթինէ էճ-

նէպի, վէ վա՛տըն ՚ահդաթընտան զարիպ պուլուս-
նարադ, պիր իւմիտե մալիք օլմայըպ՝ տիւնեատտա
13 Աւլահընը իտինիզ։ Շիմտի իսէ Յիսուս Քրիստոստա՝
սիզ քի պիր վադըթ ուզադ իտինիզ, Քրիստոսընն
14 գանընլէ եադըն օլտընըզ։ Զիրա պիզիմ սէլամէ-
թիմիզ օ տընը, չիւնքի օ իքիսինի պիրլէշտիրիպ,
15 Բէնտի թէնիլլէ օրթա տիվարը, եա՛նի ՚ատտավէթի
երդմադլե, նիզամլար իլէ էմրլէրին շէրի՛աթընը
նէսխ էյլէտի. Թա քի սէլամէթ հուսուսլե կէթիրէ-
րէք, իքիսինի քէնտինտե պիր եէնի ինսան խալգ
16 էտե. Վէ քէնտի խաչըլլէ ՚ատտավէթի հէլաք էթ-
միշ օլարագ, անըն վասըթտասըլլէ իքիսինի պիր ճէ-
17 սէտտե Աւլահ իլէ պարըշտըրա. Վէ կէլիպ՝ սիզ
ուզադ օլանլարա վէ հէմ տե եադըն օլանլարա
18 սէլամէթի թէպշիր էյլէտի։ Զիրա իքիմիզին պիր
րուհտա փէտէրէ թէգարրուպու անըն վասըթա-
19 սըլլէ տիր։ Պինա՛էն ՚ալէյհ պունտան պէօյլէ՝ զա-
րիպ վէ միւսաֆիր օլմայըպ, անճագ մուգատտես-
լէրինն միլլէթտաշլարը վէ Աւլահընն էհլ ի պէյթին-
20 տէն սինիզ. Սիզ րէհսուլլէրին վէ փէյղամպէրլէրին
թէմէլի իւզրէինէ պինա օլունտընըզ. պունուն տա
21 քէօշէ թաշը պիզզաթ Յիսուս Քրիստոս տըր, Քի
պիւթիւն պինա անտե թէրբիպ օլունմաղլե, Րապպ-
տա մուգատտես պիր հէյքէլ օլմագ իւզրէ պէօյիւ-
22 մէքտե տիր։ Վէ անտե սիզ տախի Բուհլէ Աւլա-
հընն մէսքէնի օլմագ իւզրէ, պէրապէր պինա օլու-
նույօրսընըզ։

ՊԱՊ 3

1 Պու սեպէպտէն պէն Պօղոս սիզ Թա՛իֆելէր իչիւն
2 Յիսուս Քրիստոսըն մահպուսը օլարադ, Աղլահըն
պանա սիզին իչիւն հէվալէ օլունմըշ օլան 'ինայէ-
3 Թինին խաբէսինի, Եա՛նի պանա պու սըրրը իլէ
համլէ պէլէհրահիլինի շիւպհէսիզ իչինթիշսինիզ,
4 նիթէքիմ էվվէլա մուխթասարճա եաղարմ. Անը
օդուդուդ Քրիստոսըն սըրրը խուսուսընտա պէնիմ
5 վազդուճքըմը անկլայա պիլիրսինիզ։ Պու 'ըրր տախի,
եա՛նի Թա՛իֆելէրին պէշարէթ վասըթասըլէ Քրիս-
տոստա միրաս շէրիքի վէ հէմճէհէտ վէ վա՛տընտա
6 հիսսէտաար օլմալարը, Շիմոի անըն մուգատտէս ըհ-
տուլէրինէ վէ փէղամպէրլէրինէ Րուհվէ քէշֆ օ-
լունտըղը մխիլլիւ սա՛իր 'ասրլարտա պէնի ատէմ
7 պիլտիրիլմէտի։ Պէն տախի Աղլահըն դուարէթինին
ֆի՛իլի իւզրէ, պանա վէրիլէն 'ինայէթ մէվհիպէսի
8 մուճէպինճէ օլ պէլուբէրէն խատիմի օլտըմ. Պէն
ճիւմլէ մուգատտէսլէրին էն էտնասը պու-լունտը-
ղըմ հալտէ, պու 'ինայէթ, եա՛նի Թա՛իֆելէր ա-
բասընտա Քրիստոսըն 'ագլ էրմէյէն ղանիլիյինի
9 Թէպշիր էտիպ, Հէր շէյի [Յիսուս Քրիստոս վասը-
Թասըլէ] խալգ էտէն Աղլահտա, էղէլտէն կիզլէն-
միշ օլան սըրրըն նիղամը նէ օլտըղը հագդընտա՝
ճիւմլէյի Թէնվիր էթմէքլիք պանա իհսան օլունտու։
10 Շէյլէ քի Աղլահըն հիքմէթ ի միւթէնէվվի՛էսի շիմ-
տի քիլիսէնին վասըթասըլէ սէմավիյաթտա օլան
11 բիյասէթլէր վէ հիւքիւմէթլէրէ, Րասպըմըղ Յիսուս
Քրիստոստա էթտիյի Թագտիր ի եղէլի մուճէպինճէ

12 պիլտիրիլէ. Պիզիմ տախի անըն վասըթասըլէ քէն-
տիսինէ իման էտէրէք ի՛Թիմատ իւզրէ ճէսաբէթ
վէ Թէգդարրուպըմըղ վար տըր։
13 Պու էճլտէն րէճա էտէրիմ քի սիզէ մուճիպ ի
՛իղղէթ օլարագ պէնիմ սիզին իչիւն չէքտիյիմ մու-
զայագալար սէպէպինտէն ֆիւԹուր կէթիրմէյէսի-
14 նիզ։ Պու սեպէպտէն, տէրի՛, Րասպըմըղ Յիսուս
Քրիստոսըն փէտէրինին, եա՛նէ սէմավաԹտա վէ եէր
եիւզիւնտէ պուլունան հէր պիր գապիլէնին անըն
15 իսմիյլէ միւսէմմա օլարագ, փէտէրինին հուզուրընտա
16 տիզ չէօքերէք Նէյօպ էտէրիմ քի, Քէնտի ճէլալինին
զանիլիյինէ կէօրէ քէնտի Րուհու վասըթասըլէ
17 պաթրինի ատէմտէ գուվվէԹլէ սապիթ օլմադը, վէ
իման վասըթասըլէ Քրիստոսըն գալգալէրինիզտէ
18 սաբին օլմասընը իհսան էտէ. Հէմ տախի սիզ մու-
հապպէթտէ քէօքլէնմիշ վէ Թէմէլլէնմիշ օլարագ,
Աղլահըն ճիւմլէ քէմալիյէթիյլէ մէմնու օլմանըզ
իչիւն, ճիւմլէ մուգատտէսլէր իլէ պէրաբէր, էնլի-
լիք վէ ուզունլըզ վէ տէրինլիք վէ եիւքսէքլիք նէ
19 օլտըղընը ֆէհմ էթմէյէ, Եա՛նի Քրիստոսըն 'ագլը
տան իւսթիւն օլան մուհապպէթինին անկլամադա
20 մուգԹէտիր օլասընըզ։ վէ պիզտէ 'ամիլ օլան
գուարէթէ կէօրէ հէր խուսուստա տիլէտիյիմիզ
էտ տիւշիւնտիւյիւմիւզտէն ղայէթ գիյատէ իճրա
21 էթմէյէ գատիր օլմնա, Յիսուս Քրիստոս վասը-
Թասըլէ քիլիսէտէ ճիւմլէ տէհրլէրտէ էպէտ իւլ
ապատ Համտ օլսուն։ Ամին։

ՊԱՏ 4

1 Իմոի պէն Բապպ իչիւն մահպուս օլան սիղէ բե-
ճա էտէրիմ քի տա՛վէթ օլունսըղընըղ տա՛վէթէ
2 լայըգ օլսըղը վէճհ իւղրե, Բէմալ ը Թէվաղսը՛ վէ
հիլմ վէ սապը իլէ սիւլուք էյլէյիպ՝ պիրի պիրինի-
3 ղէ մուհապպէթիլէ Թէհամմիւլ էտէսինիղ. Վէ սե-
լամէթին պէնահյլէ Րուհըն մուճիպ օլսըղը էթթի-
4 հատը հրճղ էթմէյէ ճէհտ էտէսինիղ. Տա՛վէթի-
նիղին հէման պիր իւմիտինէ տա՛վէթ օլունսըղընըղ
5 միսիլլիւ, ճէսէտ պիր, վէ րուհ պիր, Բապպ պիր,
6 իման պիր, վաճթիիղ տախի պիր տիր. Ճիւմլէնին
իւղէրինտէ վէ ճիւմլէսի իլէ վէ ճիւմլէնիլտէ օլա-
րադ, ճիւմլէնին Ալլահը վէ փէտէրի պիր տիր՝
7 Ամմա հէր պիրիմիղէ Քրիստոսըն՝ աթիյէսինին էօլ-
8 չիւսիւնէ կէօրէ՝ ինայէթ իհսան օլունտու՝ Պու-
նա պինա՛էն՝ Եիւքսէյէ՝ ուրուճ էտիպ՝ էսարէթի
էսիր էթտի, վէ աահմիլերէ՝ աթիյէլեր վէրտի՝ տէ-
9 յիւ պույուրըր՝ Իմոի պու՝ ուրուճ նէ՞ տէմէք
տիր. մէյէր քի էվվէլա եէրին աշաղըքի մահալլէ-
10 րինէ նիւզուլ էթմիշ օլա՝ Օլ նիւզուլ էտէն, վէ
հէր շէյի մէմնու գրլմադ իւղրէ ճիւմլէ սէմաւաթ-
11 տան էօգսըր՝ ուրուճ էտէն հէման պիր տիր՝ Քէն-
տիսի մուգաատէսլերին իքմալի մագսատիյլէ խըտ-
մէթին իճասը վէ Քրիստոսըն ճէհէտի մա՛մուրիյէ-
12 թի իչիւն, Պա՛զըսընը րէսուլ, պա՛զըսընը փէյղամ-
պէր, պա՛զըսընը միւպէշշիր, պա՛զըսընը տախի չո-
պան վէ մու՛ալլիմ օլմադ իւղրէ Թա՛ինն էյլէտի,
13 Թա քի ճիւմլէմիղ իման վէ Իսկն Ուլլահը պիլմէք
էթթիհատընա, քեամիլ աահմ օլմադ իւղրէ Քրիս-

տոսըն քէմալինին դամէթի էօլչիւսիւնէ վասըլ օ-
14 լալըմ. Շէօյլէ քի պունտան պէօյլէ աահմլերին հի-
լէլերի վէ մէքը իլէ իսլալ էտիճի տէսիսէլերիյլէ
Թա՛լիմին հէր պէր բիւզկեարընտան չալգանան վէ
15 էօթէ պէրի սիւրիւքլէնէն չօճուգլար օլմայըպ, Ան-
ճադ մուհապպէթիլէ հադիգաթա Թապի՝ օլարադ
16 հէր վէճհլէ անտէ նէմա պուլալըմ, Եա՛նէ պաշ
օլան Քրիստոստա քի անտէն պիւթիւն վիւճուտ
հէր եարտըմ էյտէն իրթիսալի վասըթասըյլէ Թէր-
քիպ ու Թէշքիլ օլունարադ, հէր գրսմընըն միգ-
տարը՝ ամէլինէ կէօրէ, ճէսէտ մուհապպէթիլէ
քէսպ ի մա՛մուրիյէթի իչիւն նէմա պուլուր՝
17 Իմոի պունու տէյիպ Բապպտա շէհատէթլէ Նա-
սէհ-ը էտէրիմ քի սիղ, արթըգ սա՛իր Թա՛ինֆէլէր
քէնտի ֆիքրլէրինին պուԹլանընտա սիւլուք էթ-
18 միքլէրի կիպի սիւլուք էթմէյէսինիղ. Զիւնքի
դալալէրինին դրլղէթիյլէ տէրուննէրինտէ պուլու-
նան ճէհալէթ սէպէպինտէն, զուլմէթ անլէրին
պինհնլէրինի դափլամըշ օլարադ, Ալլահըն հայաթըն-
19 տան զարիպ պուլունմըշ օլսըլար՝ Վէ հէր հիսսի
զա՛իպ էտէրէք, Թամա՛ իլէ հէր կէօնէ նափաքիյի
իշլէմէք իւղրէ, քէնտիլէրինի ֆրսգ ու ֆիւճուրէ
20 Թէսլիմ էթտիլէր՝ Սիղ իսէ Քրիստոսը պէօյլէ էօյ-
21 րէնմէտինիղ. Մատամ քի հադիգաթ Յիսուստա
պուլունսըղը վէճհլէ՝ իշիտիպ անըն Թարաֆընտան
22 Թա՛լիմ օլունսընըղ՝ Էվվէլքի հարէքէթինիղէ կէօ-
րէ իսլալ էտէն շէհվէթլէրինճէ ֆէսատ պուլան էս-
23 քի ատէմի Թէրք էտիպ, Ադընըզըն րուհըյլէ եէնի-
24 լէնէրէք, Սալահտա վէ հադիգաթա՛ա իտա գուտ-
սիյէթտէ, Ալլահըն էրմեԹինէ կէօրէ խալգ օլունան

4 իմի պիլէ արանըզտա անկըլմասըն. վէ պու նա-
սէզա չէյլէր, եա'նի 'արսըզլըդ վէ սէֆահէթ քէլամը
եախօտ հէզլ պուլունմայըպ, անճադ պիթ թէրճիհ
5 շիւքր 'ուչ օլունսըն։ Մա'լիւմիւնիւզ տիր քի հիչ
պիր զինահքեար, եախօտ նափաք, եախօտ թամա'-
քեարըն (քի պու փուլթիէրէսէթ տիր) Քրիստոսըն
վէ Աէլահըն մէլէքիւթիւնտէ միրասը եօք տըր։
6 Պիհուտէ սէօյլէրլէ սիզի պիր քիմսէ ալտաթմասըն,
զինրա պու չէյլէր սէպէպինտէն էչլ ի 'իսեան իւզէ-
7 րինէ Աէլահըն զաղասը կէլիր։ Իմոի անլէրին չէ-
8 րիքլէրի օլմայընըզ. Ջիրա պիր զէման զուլմէթ իտի-
նիզ, շիմոի իսէ Բապատա նուր օլարագ, էչլ ի նուր
9 կիպի սիւրուք էյլէյինիզ. Ջիրա Րուհըն մէյվէսի հէր
էյիլիք վէ սալահ վէ հագիգաթտան 'իպարէթ տիր։
10 Բապատա մագպուլ օլան նէ իտիյինի թէճրիպէ է-
11 տինիզ, Ջուլմէթին սէմէրէսիզ 'ամէլլէրինէ միւչ-
թէրիք օլմայըպ՝ պիթ թէրճիհ թա'զիր էտինիզ։
12 Ջիրա անլէրտէն կիմսէ իչլէնմէզէն չէյլէրի սէօյլէմէք
13 պիլէ 'այպ տըր։ Ամմա թա'զիր օլունան հէր չէյ
նուր վասըթասըյլէ զահիր օլըր. զիրա իդհար օ-
14 լունան հէր չէյ նուր տըր։ Պունա պինա'էն՝ էյ
ուչգուտա օլան, ուչան, վէ էմվաթտան գըյամ
էյլէ, վէ Քրիստոս սանա զիյա վէրէճէք տիր՝ տէյիւ
պուչուրըր։
15 Իմոի 'ադըլսըզլար կիպի տէյիլ, անճադ 'ադըլ-
լըլար կիպի տիգգաթ իւզրէ հարէքէթ էթմէյէ
16 պագընըզ. Վէ վագթը սաթըն ալընըզ, զիրա պու
17 կիւնլէր ֆէնա տըր։ Պու էճէլտէն ֆէհմսիզ օլմա-
յըպ՝ անճադ Բապատն իրատէթի նէ օլաըզընը ֆէհմ
18 էտինիզ։ Վէ ֆիւճուրա պա'իս օլան չէրապէտ սէր-

25 եէնի ատէմի կիչէսինիզ։ Պու էճէլտէն եալանը թէրք
էտիպ՝ սիզ հէր պիրինիզ զոնշըսը իլէ հազգ օլանը
սէօյլէյինիզ. չիւնքի պիրի պիրիսիզին ա'զասը իզ՝
26 Ղազապա կէլտիյինիզտէ կիւնահ իշլէմէյինիզ. զա-
27 զապընըզ իւզէրինէ կիւնէշ պաթմասըն։ Շէյթա-
28 նա տաիսի մահալ վէրմէյինիզ։ Սրբգաթ էտէն ար-
թըգ սրբգաթ էթմէսէյին. պիլ'աքս միւհթաճ օլանը
հիսէտտար էթմէյէ մէւգէթէտիր օլմագ իւզրէ էլլէ-
29 րիյլէ էյի իշ իշլէյէրէք էմէք չէքսէյին. Ադզընըզտան
պիր ֆէյնա սէօզ ասլա չըգմասըն, ֆագաթ իշի-
տէնլէրէ նի'մէթ վէրմէք իւզրէ, մէւգիագի օլան
մա'մուրիյէթ իչիւն խայրլըսը նէ իսէ՝ ան սէօյլէյէ-
30 Նէպ՝ վէ Աէլահըն. Բուհ իւ Գուտսընը մահզուն
էթմէյինիզ, քի անընլէ սիզ ֆէտիյէ կիւնիւ իչիւն
31 միւհրլէնտիյինիզ։ Հէր աճըլըգ վէ խըշմ ու զաղապ
վէ պաղըրըշ վէ քիւֆր հէր քէսիթիւլիւք իլէ պէ-
32 բապէր սիզտէն ուէֆ՝ օլունսըն։ Վէ պիրի պիրի-
նիզէ հալիմ վէ շէֆիգ օլուպ, Աէլահ տաիսի
Քրիստոս վասըթասըյլէ սիզի 'աֆվ էյլէտիյի կիպի
եէքտիկէրինիզի 'աֆվ էտինիզ։

ՊԱՊ 5

1 Իմոի սէվկիւլիւ եվլատ կիպի, Աէլահա մէւգիթէտի
2 օլունըզ. Վէ մէւհապպէթէ սիւլուք էյլէյինիզ,
նէֆէֆքիմ Քրիստոս տաիսի պիզի սէվիպ՝ քէնտինի
պիզիմ իչիւն խոշ բա'իհա օլմագ իւզրէ Աէլահա
3 թագտիմէ վէ զէպիհէ թէհսիմ էյլէտի։ Լագին
մէւգաատսէյէրէ վաճիպ օլըրզը իւզրէ, զինա վէ
հէր [illegible]կէօնա նափաքլիք, եախօտ թամա'քեարլըզըն

խօշ օլմայընըզ, անճադ Բուհլէ մէմլու օլարադ,
19 Պիրի պիրինիզ իլէ մէզմուր վէ իլահի
Թէսպիհլէրիլէ Թէքէլլիւմ վէ գալալէրինիզդե Բապ-
20 պա Թէրէննիւմ վէ Թէզմիր եաէրէք, Տա՛իմա հէր
շէյ իչիւն փէաէր Ալլահ Բապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսըն իամիլէ շիւքր էտինիզ։
21 Պիրի պիրինիզէ Ալլահ գօրդուսուլլէ միւթի՝ օլու-
22 նըզ. Էյ զէվճէլէր, քէնտի զէվճէլէրինիզէ Բապպա
23 Դ–Ր՝ օ–ւ կիպի միւթի՝ օլունըզ. Ձիրա զէվճ
զէվճէնինն պաշը տըր, նիհէքիմ Քրիստոս քիլիսէնին
24 պաշը վէ վիւճուտըն խէլասքեարը տըր։ Իմոի քիլիսէ
Քրիստոսա միւթի՝ օլտըդը միսիլիս, զէվճէլէր տաիի
հէր շէյտէ քէնտի զէվճէլէրինէ Դ–Ր՝ օլսունլար։
25 Էյ զէվճէլէր, քէնտի զէվճէլէրինիզի սէվինիզ, նի-
26 Թէքիմ Քրիստոս տաիի քիլիսէյի սէվտի, վէ անըն
եօլընա քէնտինի Թէսիմ էյլէյտի, Թա քի սու իլէ
եըյդամագտա քէլտիլէ անը Թաթհիր էյլէյիզ
27 Թագտիս էտէ, վէ լէքէ եա պիւրիւշիւք վէ պու
միսիլիս շէյտէն ՚արի օլարադ, մուգաատէս վէ լէքէ-
սիզ օլմագ իւզրէ, քիլիսէյի քէնտինէ ՚իղղէթիլ
28 իչզար էտէ։ Գէղալիք զէվճէլէր զէվճէլէրինի քէնտի
վիւճուտլէրի կիպի սէվմէյէ պօրճլու տըրլար. քէնտի
զէվճէսինի սէվլէն, քէնտի քէնտինի սէվմիշ օլուր՝
29 Ձիրա պիր քիմսէ հիչ պիր վազգթ քէնտի վիւճու-
տինէ պուղղ էթմէտի, անճադ Բապպ քիլիսէյի
30 Գ–Յ–Ր–Ւ–Ը միսիլիս՝ անը պէսլէր վէ գայրըրը։ Ձիրա
պիզ անըն Թէնինտէն վէ քէմիքլէրինտէն օլարադ,
31 վիւճուտինին ա՛զասը իզ։ Պու սէպէպտէն ատէմ
փէտէրինի վէ վալիտէսինի Թէրք էտիպ զէվճէսինէ
միւլասագդ օլարադ՝ իքիսի եէք վիւճուա օլաճադ տըր։

32 Պու սըրր պէօյիւք տիր, լաքին պէն Քրիստոս վէ
33 քիլիսէ հադդընտա սէօյլէյօրըմ։ Իմոի սիզտէն
հէր պիրի քէնտի զէվճէսինի հէման քէնտի նէֆսի
կիպի սէվսին, զէվճէ իսէ քէնտի զէվճինէ հիւրմէթ
էթսին։

ՊԱՊ 6

1 Էյ էվլատ, քէնտի վալիտէյնինիզէ Բապպտա միւ-
2 Թի՝ օլունըզ, զիրա պու հադդ տըր. փէտէրինկ վէ
վալիտէնկ հիւրմէթ էյլէ. (վա՛տ իլէ պիրինճի էմր
3 պու տըր.) Թա քի ատնա խայր կէլիպ՝ եէր իւզէրին-
4 տէ ՚էօմրիւնկ ուզուն օլա։ Սիզ տաիի, էյ փէտէր-
լէր, էվլատընըզը զազապա կէթիրմէյիպ՝ անճադ
Բապպըն Թէրպիյէ վէ նասիհաթընտա անլէրի փէր-
5 վէրտէ էտինիզ։ Սիզ տաիի, էյ գուլլար, Թէն ճիհէ-
Թիյլէ էֆէնտինիզ պուլունանլարա, Քրիստոսա Դ–
Ր՝ օ–ւ կիպի, գօրդու վէ Թիթրէմէ իլէ՝ գալալի-
6 նիզին ատտէյիյի իլէ միւթի՝ օլունըզ. Կէօզէ կէօ-
րիւնմէք իչիւն օլան խըտմէթլէ, լինաանը խօշնուտ
եաէր կիպի տէյիլ, անճադ Քրիստոսըն գուլլարը
կիպի Ալլահըն իրատէթինի ճանտան իճրա էյլէյե-
7 րէք, Ատէմլէրէ տէյիլ՝ անճադ Բապպա կիպի,
8 Նիյէթ ի սալիհէ իլէ գուլլըդ էտինիզ։ Ձիրա պիլիր-
սինիզ քի՝ հէր քէս հէր նէ խայր իշլէր իսէ, կէրէք
գուլ օլսուն, կէրէք ազատ օլսուն, հէման պուննու
9 Բապպ Թարաֆընտան ալաճադ տըր։ Վէ սիզ, էյ
էֆէնտիլէր, սիզին տաիի Իֆէնտինիզ սէմաատա պու-
լունտուղունը, վէ անըն ՚ինանտինտէ խաԹըր սայմագ
օլմատըղընը պիլէրէք, Թէհատիտ Թէրքլէ՝ անլէրէ
հէման պու մինվալ իւզրէ մուՙամէլէ էյլէյինիզ։

10 Եւ հասըլ, էյ պիրատէրլէրիմ, Բապպ իլէ վէ ա-
նըն դուտրէթինին դուվվէթիյլէ դուվվէթլէնինիզ,
11 Շէյթանըն տէսիսէլէրինէ գարշը տուրմազա մուգ-
թէտիր օլմանըզ իչիւն Ալլահըն ճիւմլէ սիլահլա-
12 րընը գուշանընըզ։ Ձիրա պիզիմ ճէնկիմիզ գան վէ
թէն իլէ օլմայըզ, անճագ րիյասէթլէր վէ հիւքու-
մէթլէր վէ պու 'ալէմին զուլմէթինին հիւքմտար-
լարը վէ սէմավիյաթտա օլան շէրիր րուհլար իլէ
13 տիր։ Պու սէպէպտէն շէրր կիւնիւնտէ մուգավէմէթ
էթմէյէ, վէ հեր շէյի թէքմիլ էթտիքտէն սոնրա,
սապէթ գատէմ օլմազա մուգթէտիր օլմանըզ ի-
չիւն՝ Ալլահըն ճիւմլէ սիլահլարընը իւղէրինիզէ ա-
14 լընըզ։ Իմոի պէլինիզի հագիգաթլէ գուշտարպ վէ
սալահ զըրհընը կիյնէ՝ սապէթ գատէմ օլունըզ։
15 Վէ այագլարընըզա սէլամէթ պէշարէթինին թէ-
16 տարիքինի կիյինիզ. Վէ քեաֆֆէսի իւղէրինէ ի-
ման գալգանընը ալընըզ քի անընէլ շէրիրին ճիւմլէ
գըզդընն օգլարընը սէօնտիւրմէյէ գատիր օլաճագ-
17 սընըզ։ Վէ խէլասըն միզգիէրինի, վէ Րուհըն սէյֆի-
18 նի, եա'նի Ալլահըն քէլամընը ալարագ, Հէր զե-
ման հեր տու'ա վէ նիյազլէ Րուհտա տու'ա էտի-
նիզ, վէ հէման պունա ճիւմլէ մուգատտէսլէր իչիւն
քէմալ ը միւտավէմէթլէ նիյազա ույանըգ տուրը-
19 նըզ։ Վէ պէնիմ իչիւն Նէյոլ եփինէ քի եօլընտա
զէնճիրպէննա օլարագ, էյիլիկը էթտիյիմ պէշարէ-
թինն սըրրընը ճէսարէթլէ պիլտիրմէք իչիւն սաղը-
20 մընն աչըլմասընա պաննա քէլամ վէրիյէ, թա քի
սէօյլէմէք պաննա վաճիպ օլտըղը իւղրէ, անտէ ճէ-
սարէթլէնէյիմ։
21 Լաքին պէնիմ ահվալ ու քէյֆիյէթիմ սիզէ

տաքի մա'լիւմ օլմագ իւղրէ, ճիւմլէսինի սիզէ
սէվկիւլիւ պիրատէր վէ Րապպտա սատրգ խըտ-
22 մէթճի Թիխիգօս իֆատէ էտէճէք տիր. Վէ անը
հէման պունուն իչիւն թարաֆընըզա կէօնտէրտիմ
քի՝ հադգըմըզտա խապէրինիզ օլսուն, վէ գալպի-
նիզէ թէսէլլի վէրսին։
23 Փէտէր Ալլահ վէ Րապպ Յիսուս Քրիստոս թա-
րաֆընտան պիրատէրլէրէ սէլամէթ, վէ իման իլէ
24 մուհապպէթ օլսուն։ Րապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսը
խալիսանէ սէվէնլէրին ճիւմլէսինէ 'ինայէթ օլսուն։
Ամին։

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՓԻԼԻՊՊԷԼԻԼԷՐԷ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Յիսուս Քրիստոսըն գուլլարը Պօղոս վէ Տիմոթէոս
փիլիպպէտէ Յիսուս Քրիստոստա օլան ճիւմլէ մու-
գատտէսլէր վէ էփիսգոփոսլար իլէ շէմմասլարա.
2 Սիզէ փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Րապպ Յիսուս Քրիս-
տոս թարաֆընտան 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն։
3 Սիզին իլգ կիւնտէն շիմտիյէ տէյին պէշարէթէ
4 օլան միւշարէքէթինիզտէն տօլայը, Տա'իմա ճիւմլէ-
նիզ իչիւն հեր պիր նիյազըմտա մէսէրրէթլէ նիյազ

5 Էտէրէք, Սիզի Էր զիքը էթտիյիմտէ, Ալլահըմա
6 շիւքը Էտէրիմ։ Վէ Էմման շունա, Էա՛նի սիզտէ
պիր Էյի իշէ պաշլամըշ օլան՝ Յիսուս Քրիստոսըն
կիւնիւնէտէք անը թէքմիլ Էտէճէյինէ Էմին իմ։
7 Նիթէքիմ ճիւմլէնիզ Հագդընտա պու Էֆքէարտա
պուլունմադ պանա լայըգ տըր. չիւնքի կէրէք
պէնտալէրիմտէ վէ կէրէք պէշարէթի վիդայէ վէ իս-
պաթ էթտիյիմտէ, պէնիմ իլէ պէրապէր 'ինայէթէ
միւշթէրիք օլտըղընըզ էճլտէն, սիզի գալպիմտէ
8 Հըֆզ Էտէրիմ. Ձիրա սիզին ճիւմլէնիզէ Յիսուս
Քրիստոսըն տէրուննի մուհամմէթիյէ նասըլ միւշ-
9 թադ օլտըղըմա Ալլահ շահիտիմ տիր։ Վէ պու
10 տու՛այը Էտէրիմ քի, Մուխթէլիֆ շէյյէրի թէմիզ
էթմէք իւզրէ՝ մուհամմէթինիզ 'իլմտէ վէ հէր
ֆէհմտէ կիթապիքճէ արթընըն. Թա քի սիզ Ալլահըն
համա ու սէնատը իչիւն Յիսուս Քրիստոս վասըթա-
սըյլէ օլան սալահ մէյվէլէրինտէն մէմնու օլարագ,
11 Քրիստոսըն կիւնիւնէտէք խալխա վէ գուսուրսըզ
պուլունմասընըզ։
12 Լաքին, էյ պիրատէրլէր, խաթէրիմ քի պէնիմ
ահվալըմ պէշարէթին Թէրադդի էթմէսինէ տահա
13 զիյատէ սէպէպ օլտըղընը պիլէսինիզ. Շէյլէ քի
Քրիստոս իչիւն օլան պէնտալէրիմ պիւթիւն սէրայ-
տա վէ սա՞իր մահալլէրին ճիւմլէսինտէ զահիր օլ-
14 տու. Վէ Բապպատա օլան պիրատէրլէրտէն նիչէլէրի
պէնտալէրիմտէն եիւրէքլէնիպ՝ տահա զիյատէ ճէսա-
րէթլէնէրէք, քէլամը գօրգունըզ սէջդէմէքտէ պու-
15 լունուէյօրլար։ Վ՚ադա՛տ պա՛զը քիմսէլէր հէման
հատէտա վէ նիղա՛, վէ պա՛զըսը իսկ հիւան ի բիղա իլէ
16 Քրիստոսը վա՛զ Էտէրլէր։ Անլէր Քրիստոսը խալխ-

ատնէ տէյիլ, անճագ պէնտալէրիմէ սըգլէթ 'իլավէ
17 Էտէճէքլէր զաննըլլէ միւնազա՛ատան, Պունլար իսկ
պէշարէթին վիդայէսի իչիւն Թա՛էին օլունտըղըմը
18 պիլէրէք, մուհամմէթէն վա՛զ Էտէրլէր։ Հէր նէ
իսկ վէ նէ վէճհլէ օլուր իսկ օլսուն, կէրէք սու-
ըէթէն, կէրէք հագիգաթէն Քրիստոս Թէպշիր օ-
լունուէյօր վէ պունա սէվինիրիմ, հէմ տախի սէվի-
19 նէճէյիմ։ Ձիրա տու՛անըզ վէ Յիսուս Քրիստոսըն
բուհրընըն մու՛ավէնէթիյլէ պունուն պանա խէլաս
20 սէպէպի օլաճաղընը պիլիրիմ. Նասըլ քի հիչ պիր
շէյտէ մահճուպ օլմայաճաղըմա, ֆագաթ հէր վա-
գըթ օլտըղը կիպի, շիմտի տախի, 'էօմր վասըթա-
սըյլէ օլսուն, էօլիւմ վասըթասըյլէ օլսուն, ճէսա-
տիմտէ քէմալ ը ճէսարէթլէ Քրիստոսա Թա՛զիմ
էտիլճէէյինէ իշթիյագլէ մունթազըը վէ իւմիտվար
21 իմ։ Ձիրա պանա եաշամագ Քրիստոս տըր, վէ էօլ-
22 մէք քեար տըր։ Վէ թէնտէ եաշամագ ֆիլ վագը՝
պանա իշին սէմէրէսի իսկ տէ, եինէ հանկըսընը իխ-
23 թիյար էտէճէյիմի պիլմէմ։ Ձիրա իքի թարաֆտան
սըգըլըրըմ, ինթիգալ էտիպ Քրիստոս իլէ պերա-
պէր պուլունմադ արզուսընտա իմ, քի պու ղայէթ
24 զիյատէ էվլա տըր. Վէ լաքին սիզին իչիւն թէնտէ
25 գալմագ էլզէմ տիր։ Վէ պունա գանմըշ օլարագ,
պիլիրիմ քի՝ սիզին իմանտա Թէրադդընըզ վէ մէ-
սէրրէթինիզ իչիւն, ճիւմլէնիզ իլէ պիրլիքտէ տու-
26 րուպ գալաճաղըմ, Թա քի Թէքրար եանընըզա
կէլմէքլիկիմ սէպէպիյլէ, Յիսուս Քրիստոստա պէ-
նիմ իչիւն ինթիհսարընըզ արթընը։
27 Անճագ Քրիստոսըն պէշարէթինէ լայըգ օլտըղը
վէճհ իւզրէ հարէքէթ էտինիզ. Թա՛ քի կէլիպ սիզի

կէօրսէմ տէ, զա՛իպ օլսամ տա, Հադդընըզտա
պիր բուհտա ասպիթ գալտըղընըզը պէշարէթէ օլան
լման իչիւն կէօնիւլ պիրլիկի իլէ միւճահէտէ էտէ-
րէք, մուխալէֆէթէ էտէնլէրտէն պիր խուսուստա
28 խավֆ էթմէտիյինիզի իշիտէյիմ։ Պու իսկ անլէրէ
հէլաք վէ սիզէ խէլաս ՚ալամէթի տիր. պու տախի
29 Ա֊լլահտան տըր։ Զիհնիզի հալընըզ Քրիստոսա լման
էթմէք տէյիլ, անճադ անըն իչիւն էլէմ չէքմէք
30 տախի սիզէ իհսան օլունտու. Մատամ քի սիզ
պէնտէ կէօրմիւշ իսրայինիզ, վէ շիմտի հադդընտա
իշթիտիյինիզ հէման օլ ճիհատտա պուլունըյօր-
սընըզ։

ՊԱՊ 2

1 Ի՛մտի էյէր Քրիստոստա պիր թէսէլլի, պիր մու-
հապպէթ մէսէրրէթի, պիր Րու֊հ միւշարէքէթի,
2 վէ շէֆգաթ ու մէրհամէթ վար իսէ, Հէմֆիքէար
վէ եէքտիլ օլուպ հէման մուհապպէթինիզ պիր
3 վէ թէֆէքքիւրիւնիւզ պիր օլսուն. Հիչ պիր շեյ
միւնազա՛ա եա պաթըլ իֆթիխար իւղրէ օլմայըպ,
անճադ թէվազու՛ իլէ պիրբ պիրինիզի քէնտի նէֆ-
սինիզտէն էֆզալ թուԹաբադ, մէսէրրէթիմի իթ-
4 մամ էտէսինիզ։ Հէր պիրինիզ հալընըզ քէնտի
ումուրընա տէյիլ, պաշգալարըն ումուրընա տա-
5 խի պագսըն։ Յիսուս Քրիստոստա պուլունան էֆ-
6 քէար հէման սիզտէ տախի պուլունսըն. Օ՛ր քի
Ա֊լլահ սուրէթինտէ պուլունտուղը հալտէ, Ա֊լլահա
7 միւսավի օլմազը շէքլեար սայմատը. Լ՛աքին քէն-
տինի թախլիյէ էտիպ՝ գուլ սուրէթինի ալարագ
8 լինսան միւշապէհէթինտէ օլտու, վէ շէքլտէ լին-

սան կիպի պուլունուպ՝ էօլիւմէ, հաթթա խաչ էօ-
9 լիւմիւնէ միւթի՛։ Օ՛լմազա Թէնէզզիւլ էյլէտի։ Պու
էճլէտէն տախի Ա֊լլահ անը ղայէթլէ Թէրճի՛։ էտիպ՝
10 անա հէր լսանէն ա՛լա պիր խամ վէրտի. Թա քի
սէմնատա վէ եէր եիւղիւնտէ վէ եէր ալթընատա պու-
լընանլարըն քնաճճէսի Յիսուսըն խամինէ տիզ չէօ-
11 քիպ, փէտէր Ա֊լլահընն մէճտի իչիւն Յիսուս Քրիս-
12 տոս Րապպ խոխյինի հէր լիսան իգրար էտէ։ Պունա
նազարէն, էյ սէվկիւլիւլէրիմ, հէր վագթ իթա՛ա-
թէտիյինիզ միսլիւ, հալընըզ հազըր պուլուն-
տըղընտա տէյիլ, անճադ տահա զիյատէ շիմտի
ղա՛իպտէ օլտըղընտա, քէնտի խէլասընըզը գօրգու-
13 վէ թիթրէմէ իլէ իթտիամ էյլէյինիզ։ Զիրա սիզտէ
կէրէք խաթէմէյի, վէ կէրէք իշէմէյի բիլգասընա կէօ-
14 րէ իշլէյէն՝ Ա֊լլահ տըր։ Հէր շէյի գէյլու գալ վէ
15 միւճահէտէլէ օլմազդընըզն իճրա էյլէյինիզ. Թա քի հա-
յաթ քէլամընը գավի ԹուԹաբագ տիւնեատա նուր-
լար կիպի արալարընատա զիյատաար օլտըղընըզ ՚աքսի
վէ ֆասիտ նէսլինի օրթասընատա ՚այպսըզ վէ սաֆ-
տէրուն օլարագ, Ա֊լլահընն գուսուրսըզ եվլատը օլա-
16 սընըզ. Շէյլէ քի պէնիմ տախի պօշընատա սա՛յ էթմէ-
տիյիմէ վէ պիհուտէ եէրէ էմէք չէքմէտիյիմէ Քրիս-
17 տոսըն կիւնիւնտէ իֆթիխարըմ օլա։ Լ՛աքին իսանը-
նըզըն գուրպանը վէ խըտմէթի իւղէրինէ քէնտիմ
Թագտիմ օլունուր իսէմ տէ, սէվինիպ՝ ճիւմլէնիզ
18 իլէ պէրապէր մէսրուր օլըրըմ. Փէզալիք սիզ տախի
սէվինիպ պէնիմ իլէ պէրապէր մէսրուր օլունըզ։
19 Իսանի ահվալինիզի պիլիպ՝ պէնիմ տախի ֆէրահ-
լանմագըզըմ իչիւն Թարաֆընըզա Տիմոթէոսը եա-
դընտա կէօնտէրէճէյիմի Րապպ Յիսուստա իւմիտ

20 էտէրիմ։ Զիրա սիղին ահվալինիզէ խալխանէ մեա-
գայէտ օլաճադ պուդա եէք տիլ պիր քիմսէէ հօգ
21 տըր։ Զիւնքի ճիւմլէսի Յիսուս Քրիստոսըն ումու-
րընը տէյիլ, անճադ քէնտի ումուրլարընը արայօր-
22 լար։ Լաքին անըն Թէճրիպէսինի, եա՛նի օղուլ
փէտէրէ էթտիյի կիպի, պէշարէթ իչիւն պէնիմ իլէ
23 պէրապէր խըտմէթ էթտիյինի պիլդիրմինիզ։ Իմոի
հալիմին նէ օլաճաղընը Թահգիղ էթտիյիմ կիպի՝
24 տէրհալ. անը կէօնտէրմէյի իւմիտ էտէրիմ. Ֆա-
գաթ քէնտիմ տախի եապընտա կէլէճէյիմէ Բապպա
25 ի՛թիմատըմ վար։ Ամմա պիրատէրիմ վէ էմէքտա-
շըմ, վէ սիլահտաշըմ հէմ տախի սիղին Թարաֆը-
նըզտան կէօնտէրիլմիշ վէ իհթիյաճմա խըտմէթ
էթմիշ օլան Իփոֆրօտիթօսը սիղէ կէօնտէրմէյի
26 լազըմ ՚ատտ էթտիմ։ Զիրա օ սիղին *ճիւմլէնիզէ
հասրէթ չէքմէքտէ օլուպ՝ անըն խասէթա օլաըղընը
իչիթտիյինիզ իչիւն պէյատէսիյլէ միւքէտտէր օլ-
27 տու։ Վ՚ագա՛տա էօլիւմ տէրէճէսինէ խասէթա օլ-
տու, լաքին Ալլահ անա, վէ եալընըզ անա տէյիլ,
անճադ քէտէր իւզէրինէ քէտէր օլմասըն տէյիւ-
28 պանա տախի մէրհամէթ էյլէտի։ Պու սէպէպտէն
սիղ անը կէօրմէքլէ էնինէ մէսրուր օլմանըզ իչիւն,
վէ պէնիմ հիւզնիւմ տախի տահա խաֆիֆ օլմասը
իչիւն, տահա պէյատէ ՚աճէլէ իլէ կէօնտէրտիմ։
29 Սիղ տախի անը Բապպատա քէմալ ը մէսէրրէթլէ
գապուլ էտիպ՝ պէօյլէ քիմսէլէրի իհթիրամա շայան
30 ՚ատտ էտինիզ։ Զիրա պանա օլան խըտմէթինիզին
նօգսանընը իքմալ էթմէք իւզրէ, նէֆսինի մուխա-

*Պո՛զը՝ ճիւմլէնիզի կէօրմէյէ

թարայա գօյարագ, Քրիստոսըն իչի իչիւն էօլիւմ
տէրէճէսինէ եազլաշը։

ՊԱՊ 3

1 Էլհասըլ, էյ պիրատէրլէրիմ, Բապպատա մէսրուր
օլունըզ. սիղէ եինէ պու շէյլէրի եազմագ պանա
զահմէթ օլմայըպ՝ սիղէ մուճիպ ի էմնիյէթ տիր։
2 Քէլպլէրտէն սագընընըզ, շէրիր ՚ամէլէտէն սագընը-
3 նըզ, սախթէ խիթանատան սագընընըզ։ Զիրա էհլ ի
խիթան պիզ իզ, քի Ալլահա բուհլէ ՚իպատէթ
էտիպ Յիսուս Քրիստոստա իֆթիխար էտէրէք,
4 թէնէ ի՛թիմատ էթմէյիպ։ Վ՚ագա՛տա թէնէ ի՛թի-
մատ էթմէյէ սէպէպիմ վար. էյէր պաշգա պիր
քիմսէ թէնճէ ի՛թիմատա սէպէպիմ վար զանընընտա
5 պուլունուր իսէ, պէնիմ տահա զիյատէ վար. Սէ-
քիզինճի կիւնտէ խիթան օլունտըմ, Իսրայէլ նէս-
լինտէն, Բենիամին սբպթընտան, ՚Իպրանիլէրտէն
փօղսուպ ՚Իպրանի օլարագ՝ շէրի՛աթ հատէպիյլէ ֆէ-
6 րիսի իտիմ. Գայրէթ խուսուսընտա իսէ, քիլիսէյէ
թէ՛ատտի էթմէքտէ օլուպ՝ շէրի՛աթտան օլան սա-
7 լահտա դուսուրսըզ իտիմ։ Լաքին պանա քէար
օլան շէյլէրի Քրիստոս իչիւն զարար ՚ատտ էթտիմ։
8 Ֆիլվագը՝ պէն Յիսուս Քրիստոս Բապպըմը պիլմէնին
ֆազիլէթի իչիւն հէր շէյի տախի զարար եէրինէ
՚ատտ էտէրիմ, վէ անըն իչիւն հէր շէյի զայ՝ էթ-
միշ օլուպ՝ անլէրի հիչ հիսքմիւնտէ ՚ատտ էտէրիմ.
9 Թա քի Քրիստոսը գազանըզ շէրի՛աթտան օլան
քէնտի սալահըմտա տէյիլ, անճադ Քրիստոստա օլան
իմանի վասըթտասըյլէ, եա՛նի իմանի Թարիգիյլէ Ա-
լահ Թարաֆընտան օլան սալահա մայիք օլարագ,

10 անահէ պուլունայըմ. վ֊է պէն անը վէ անըն գըյա-
մէթինին գուվվէթինի վէ էօլիւմիւնէ միւշապիհ
գըլընարագ էլէմէրինին միւշարէքէթինի պիլմէքլէ,
11 պիր վէճհլէ գըյամէթ իւլ էմվաթա վասըլ օլայըմ,
12 Տէյիւ քի արթըդ նա՛իլ օլըմ, եախօտ հալա քեա-
միլ օլըմ, ֆագաթ Յիսուս Քրիստոս պէնի նէ
իչիւն Թուէթտու իսէ, անը Թուէթմաղա սա՛յ էտէ-
13 րիմ։ Էյ պիրատէրլէր, պէն քէնտիմի վասըլ օլմուշ
'սատ էթմէյօրըմ, լաքին պիր շէյ վար, եա՛նի ար-
գասա գալան շէյլէրի ունուտուսաղ՝ իլէրիտէ օլան
14 շէյլէրէ ուզանարագ, Աւլահըն Յիսուս Քրիստոսա
օլան 'ալի սա՛վէթինին միւսապագաթ նիշանը իչիւն
15 մէնդիլէ տօղրու սէյիրտիրիմ։ Իմոի պիզ, ճիւմլէ
քեամիլ օլանլար, պու էֆքեարտա օլալըմ. վէ
էյէր պիր շէյին հագդընտա ղայրի էֆքեարտա
պուլունուր իսէնիզ, Աւլահ սիզէ պունու տաիի
16 քեշֆ էտէճէք տիր։ Ֆագաթ վասըլ օլըրզըմըզ
տէրէճէտէ հէման պիր գանուն իւղրէ Հարէքէթ
17 էտէլիմ, հէման պիր էֆքեարտա օլալըմ։ Էյ պի-
րատէրլէր, պանա մուգթէտի օլունըզ, վէ պիզիմ
սիզէ էօրնէք օլըրզըմըզ կիպի, պէջլէ սիւննէք է-
18 տէնլէրէ տիզդաթլէ նաղաը էտինիզ։ Զիրա չօգ
սիւննէք էտէնլէր վար տըր քի՝ հագդալարընտա չօգ
քէրրէ սիզէ սէջլէտիմ, վէ շիմտի տաիի աղլայ-
րագ սէջլէրիմ քի Քրիստոսըն խաչընըն տիւշմէն-
19 լէրի տիրլէր. Անլէրին 'ագըպէթի հէլաք, վէ իլահ-
լարը գարնլարը տըր, վէ 'իզզէթլէրի 'այպլարընտա
տըր, էֆքեարլարը տաիի ումուր ը տիւնեէվիչէչ
20 տիր։ Ամմա պիզիմ վաթանըմըզ սէմատա օլուպ
օրատան տաիի խէլաքեար Բապպ Յիսուս Քրիս-

21 տոսա մունթազըր ըզ։ Ո տաիի մէվճուտաթընն
քեաֆֆէէնին քէնտինէ թաալի՝ էթմէչէ մուգթէտիր
օլտըղը գուվվէթլէ, պիզիմ էտնա ճէսէտիմիզի
քէնտի միւշէրրէֆ ճէսէտինէ միւշապիհ օլմագ
իւղրէ, Թէպատիլ էտէճէք տիր։

ՊԱՊ 4

1 Իմոի, էյ սէվկիւլիւ վէ բաղպէթլու պիրատէրլէ-
րիմ, մէսէրրէթիմ վէ թաճըմ, պու վէճհ իւղրէ
Բապպատա սապխթ գալընըզ, էյ սէվկիւլիւլէր։
2 Բապպատա հէմֆէքեար օլմալարընը Էվօտիայա բէ-
3 ճա էտէրիմ վէ Սինթիխէչէ բէճա էտէրիմ։ Քէզա-
լիք, էյ խալխս բէֆիզ, սանա տաիի բէճա էտէ-
րիմ քի Նղեմէս, վէ խամէրի հայաթ քիթապընա
տա մէվճուտ պուլունան սա՛իր էմէքտաշլարըմ խ-
լէ պէրապէր պէշարէթտէ պէնիմ իլէ ճէհտ էթ-
միշ օլան մէրգումէլէրէ մու'ալիննէթ էտէսին։
4 Բապպատա տա՛իմա մէսրուր օլունըզ. էրնէ տէյօ-
5 րըմ՝ մէսրուր օլունըզ։ Սիզին լէթաֆէթինիզ
ճիւմլէ տաէմլէրէ մա'լիւմ օլսուն. Բապպ եագընն
6 տըր։ Հիչ պիր շէյ իչիւն էնտիշէ էթմէյէրէք,
խուսուստա հէր շէյ տէ տու'ա վէ նիյազլէ բէճալա-
րընըզ թէշէքքիւրլէ պէրապէր Աւլահա պիլտիրիլը-
7 սին։ Վէ Աւլահընն հէր 'ագըլտան 'ալի օլան սէլա-
մէթի գալպլէրինիզ իլէ ֆիքրլէրինիզի Յիսուս Քրիս-
8 տոստա մահֆուզ էյլէյէճէք տիր։ Իւ հասըլ,
էյ պիրատէրլէր, հէր նէ քի հագդ, վէ միւթէ-
պէր, վէ 'ատիլանէ, վէ փաք, վէ մէրղուպ, վէ
միւսթահսէն իսէ, եա՛նի էյէր պիր ֆազիլէթ, վէ
էյէր պիր մէտհ վար իսէ, հէման պու շէյլէրի թէ-

9 ՓԷՔՔԻԲ Է՛ՄՆԻՂ՝ ՕՀ ԹԱ՛ԼԻՄ ՕԼՈՒՆՈՒՍ ԴԱՊՈՒԼ
ԷԹԱԿՅՆՆԻՂ, ՎԷ ԻՇԻՍԻՍ՝ ՊԷՆԱՏ ԿԷՕՐԱԻՅԻՒՆԻՒՂ
ՀԷՅԼԷՐԻ ԻՃՐԱ Է՛ՄՆԻՂ, ՎԷ ՄԷՆԱՊ՛ Ը ՍԷԼԱՄԷԹ Օ-
ԼԱՆ ԱԼԼԱՀ ՍԻՂԻՆ ԻԼԷ ՕԼԱՃԱՊ ՄԸՐ՝

10 'ԱՊԸՊԿԷԹ ՀԱՊԳԸՄՆԱ ՕԼԱՆ ՀԻՄՄԷԹԻՆԻՂ ԹԱՂԷ-
ԼԷՆԱԿՅՆԷ ԲԱՊՊԱՏԱ ՂԻՅԱՏԷՍԿՅԼԷ ՄԷՍՐՈՒՐ ՕԼՈՐՄ.
ՎԱՊԱ՛Ա ՀԻՄՄԷԹ Է՛ՏԷՐ ԻՄՆԻՂ, ԼԱՔԻՆ ՓՈՒՐԱԱԹԲ-
11 ՆՐՂ ԷՕՓ ԻՄԻ՝ ՊԷՅԼԷ ԱԷՅԼԷԿՅԼԻՀԻՄ ՂԱՐՈՒՐԷԹ ՃԻՀԷ-
ԹԻՆԱՒՆ ՏԷՂԻԼ ՄԻՐ. ՂԻՐԱ ՊԷՆ ՊՈՒԼՈՒՆՈՐՂՐՄ
12 ՀԱԼՏԷ ԳԱՆԱ՛ԱԹ ԷԹՄԷՂԻ ԷՅՐԷՆԻՄ՝ ԵՕԳՈՒԼՂԳ
ՀԷՔՄԷՂԻ ՏԷ ՊԻՂԻՐԻՄ՝ ՊՕԼՈՒԳԱՏԱ ՊՈՒԼՈՒՆՄԱՂՐԱՏԱ
ՊԻՂԻՐԻՄ. ՀԷՐ ԽՈՒԱՈՒԱՏԱ ՃԻՒՄԼԷ ՀԷՅԼԷՐԱՏԷ, ԹՕԳ
ՕԼՄԱՂԱ ՏԱ, ԱՃ ՕԼՄԱՂԱ ՏԱ, ԻՂՏԻՅԱՏ ՊՈՒԼՄԱՂԱ
ՏԱ, ՄԻՒՀԹԱՃ ՕԼՄԱՂԱ ՏԱ ԹԷՐՊԻՅԷ ՕԼՈՒՆՈՐՄ՝
13 ՊԱՆԱ ԳՈՒՎԼԷԹ ՎԷՐԷՆ [ՓՐԻԱՏՈՍ] ԻԼԷ ՀԷՐ ՀԷՅԷ
14 ՄՈՒԳԹԷՏԻՐ ԻՄ՝ ՎԷ ԼԱՔԻՆ ՄՈՒՂՅՅԱԳԱՄՆԱՏ ՊԱՆԱ
15 ՄԻՒՀԱՐԷՔԷԹ ԷՂԼԷՏԻՅԻՆԻՊԷ ԷՂԻ ԷԹԱՒՆԻՂ՝ ԷՅ ՓԻ-
ԼԻՊՊԷԼԻԼԷՐ, ՊԷՀԱՐԷԹԻՆ ԻՊԹԻՏԱԱՐՆԱՏԱ ՄԱԳԷՏՈ-
ՆԻԱՏԱՆ ՀԸԳՈՐՂՐՄ ՂԷՄԱՆ, ԱԼՄԱԳ ՎԷ ՎԷՐՄԷՔ ԽՈՒ-
ԱՈՒՍՐՆԱՏԱ ՍԻՊՏԷՆ ՂԱՅՐԻ ՀԻՀ ՊԻՐ ՔԻԼԻՍԷՆԻՆ ՊԱՆԱ
ՄԻՒՀԱՐԷՔԷԹ ԷԹՄԷՏԻՂԻ ՍԻՊԻՆ ՏԱԽԻ ՄԱ՛ԼԻՒՄԻՒՆԻՒՂ
16 ՏԻՐ՝ Զ ԻՐԱ ԱԷԼԱՒՆՔԱՏԷ ՊՕ-ԼՕ-ՆՕՐՂՐՄ ՎՓԸՆԳՕ ՏԱ-
ԽԻ, ԻՀԹԻՅԱԾՐՄՐ ԳԷՓ' ԻՂԻՒՆ ՊԻՐ ԻՔԻ ՏԷՔ'Ա ԿԷՕՆ-
17 ՏԷՐՏԻՆԻՂ՝ ՊԷՆ 'ԱԹԻՂԻՀ ԹԱԼԷՊԻՆԱՏԷ ՏԷՂԻԼ ԻՄ.
ՏՄՆԱ ՍԻՊԻՆ ՀԻՏԱՊԸՆՐՂ ԻՂԻՒՆ ԻՂՏԻՅԱՏ ՊՈՒԼՄԱՆ
18 ՍԷՄԷՐԷՂԻ ԹԱԼԷՊ ԷՀԻՅՕՐՐՄ՝ Լ ԱՔԻՆ ՀԷՐ ՀԷՅԻՄ
ՎԱՐ ՎԷ ՊՕԼՈՒԳԱՏԱ ԻՄ. ԼՓԱՔՐՕՏԻԹՕՍ ՎԱՍՐԹԱ-
ՍՐԼԷ ԹԱՐԱՔՆԸՂՏԱՆ ՀԷԼԷՆ ՀԷՅԼԷՐԻ ԱԼՄՐՂ ՕՐՈՊ
ՄԷՄԼՈՒ ԻՄ, ՎԷ ՊՈՒՆԼՈՐ ԽԱՀ ԱԼԼԱՀԱ ԽՕՉ ՎԷ ՄԱԳ-
19 ՊՈՒԼ ԳՈՒՐՊԱՆ ՎԷ ԽՕՉ ՐԱ՛ԻՀԱ ՄՐՐ՝ ՎԷ ԱԼԱ-

ՀՐՄ ՔԷՆԱՒ ՂԱՆԻԼԻՒՆԷ ԿԷՕՐԷ, 'ԻՂՂԷԹԼԷ ՅԻՍՈՒՍ
ՓԻԱՏՈՍՏԱ ՍԻՊԻՆ ՀԷՐ ՊԻՐ ԻՀԹԻՅԱԾՐՂՐՂՐ ԻՔՄԱԼ
20 ԷՒԷՃԷՔ ՄԻՐ՝ ՓԷՒԷՐԻՄԻՂ ԱԼԼԱՀԱ ԷՊԷՏ ԻՒԼ Ա-
ՊԱՏ ՀԱՄԱ ՕԼՈՒՆ՝ Ա՛ՄԻՆ՝
21 ՅԻՍՈՒՍ ՓՐԻԱՏՈՍՏԱ ՀԷՐ ՊԻՐ ՄՈՒԳԱՏԱՏԷՍ ԱԷ-
22 ԼԱՄ Է՛ՄՆԻՂ՝ ԵՆՐԸՄՆԱ ՕԼԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ ՍԻՂԷ
23 ԱԷԼԱՄ Է՛ՏԷՐԼԷՐ՝ ՃԻՒՄԼԷ ՄՈՒԳԱՏԱՏԷՍԼԷՐ ՎԷ ՊԱ-
ԽՈՒԱՈՒՍ ԳԱՅԱԷՐԻՆ ԱԷՐԱՅԸՆԱՆ ՕԼՆՂԼՈՐ ՍԻՂԷ ԱԷ-
24 ԼԱՄ Է՛ՏԷՐԼԷՐ՝ ԲԱՊՊԸՄԸՂ ՅԻՍՈՒՍ ՓՐԻԱՏՈՍԸՆ 'Ի-
ՆԱՅԷԹԻ ՍԻՊԻՆ ՃԻՒՄԼԷՆԻՂ ԻԼԷ ՕԼՈՒՆ՝ Ա՛ՄԻՆ՝

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼՂՆ

ԳՕԼՕՍՍԻԼԻԼԷՐԷ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Ա՛ԼԼԱՀԸՆ ԻՐԱՏԷԹԻԼԷ ՅԻՍՈՒՍ ՓՐԻԱՏՈՍԸՆ ԸԷՍՈՒ-
ԼԸ ՊՕՂՈՍ ՎԷ ՏԻՄՈԹԷՈՍ ՊԻՐԱՏԷՐ, ԳՕԼՕՍՍԻԱՏԷ
ՊՈՒԼՈՒՆԱՆ ՄՈՒԳԱՏԱՏԷՍԼԷՐԷ ՎԷ ՓՐԻԱՏՈՍՈՍ ՄԻ՛ՄԻՆ
2 ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐԷ · ՍԻՂԷ, ՓԷՒԷՐԻՄԻՂ ԱԼԼԱՀ ՎԷ ԲԱՊՊ
ՅԻՍՈՒՍ ՓՐԻԱՏՈՍ ԹԱՐԱՔՆԱՏԱՆ 'ԻՆԱՅԷԹ ՎԷ ԱԷԼԱ-
ՄԷԹ ՕԼՈՒՆ՝
3 ՏԱ՛ԻՄԱ ՍԻՊԻՆ ԻՂԻՒՆ ՏԱՒ'Ա ԷՏԻՊ ՍԻՊԻՆ ՅԻՍՈՒՍ
ՓՐԻԱՏՈՍԱ ՕԼԱՆ ԼՄԱՆԸՆԸՂՐ ՎԷ ՃԻՒՄԼԷ ՄՈՒԳԱՏԱՏԷՍ-
ԼԷՐԷ ՕԼԱՆ ՄՈՒՀԱՊՊԷԹԼՆԻՂԼ ԻՂԻԹՄԻՂ ՕԼՈՐԱՊ՝

4 Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն փէտէրի Աստ-
5 ուձամաթտա սիզին իչիւն մահֆուզ օլան իւմիւ-
տէն տօլայը շիւքը էտէրիզ. օ էֆէ հագդընտա
տախի պէշարէթին հագիգաթ քէլմըյլէ էվվէլտէն
6 իչիթտինիզ։ Պու պէլըրէն տախի պիւթիւն տիւն-
էայա վասըլ օլտըղը միսիլիւ, սիզ տէ վաշ օ-
տու, վէ անը իչիթտիկինիզ վէ Աստուձն 'ինայէ-
թինէ հագիգաթ իւղրէ վադըֆ օլտըղընըզ կիւն-
տէն պէրու սիզտէ մէյվէտաւր օլտըղը կիսի, անօ
7 օխէ *մէյվէտաւր տըր"։ Նիթէքիմ սէվկիւլիւ խըտ-
մէթ րէֆիգիմիզ վէ սիզին իչիւն Քրիստոսըն սաադգ
8 խատըմը Էփաֆրաստան էղրէնտինիզ։ Քէնտիսի
տախի սիզին Րուհտա օլան մուհապպէթինիզի պիզէ
պիլտիրտի։

9 Պու էճլտէն պիզ տախի իչիթտիկիմիզ կիւնտէն
պէրու, սիզին իչիւն ֆէրաղաթ էթմէյէրէք, տու'ա
վէ նիյաղ էտէրիզ քի քէմալ ը հիքմէթ վէ րու-
հանի ֆէհմիէ անըն իրատէթինի պիլմէքտէ միւ-
10 քէմմէլ օլասընըզ. վէ հէր խայը 'ամէլտէ մէյվէ-
տաւր, վէ Աստուձն պիլմէքտէ թէրագգը էտէրէք,
Բապպա լայըգը ը վէճհէլէ հէր խուսուստա անըն բի-
11 զաաբ իւղրէ սիւլուք էտէսինիզ. վէ անըն գուտ-
րէթ ի ճէլիլէսինէ կէօրէ մէսէրրէթիէ քէմալ ը սաադ
վէ թէհամմիւլտէ ճիւմլէ գուվվէթիէ գուվվէթիէ-
12 նիսպ, պիզի նուբտա օլան մուգաատէսիէրին նասի-
պինէ հիսսէտաւր օշտը լայըգ գըլան փէտէրէ շիւքը
13 էտէսինիզ. Օ քի պիզի զուվմէթ թէսալլիւթիւն-
տէն խէլտա էտիպ՝ քէնտի սէվկիւլիւ Օղլընըն մէյ-

*Պ'ըծը՝ մէյվէտաւր օլուպ իլտիյատ պուլուր

14 քիւթիւնէ նագէլ էյլէտի. Անտէ տախի գանը վա-
սըթտասըյլէ ֆիտիյէյէ, Եա'նի կիւնահլարընը 'աֆ-
15 վընա մալիք իզ։ Քէնտիսի տախի կէօրիւնմէզ օլան
Աստուձն սուրէթի, վէ ճիւմլէ մախլուգաթընը իլգի
16 տիր։ Ձիրա սէմավաթտա վէ ղէմին իւղէրինտէ
կէօրիւնէն վէ կէօրիւնմէյէն շէյլէրին ճիւմլէսի,
կէրէք թախթլար, կէրէք սալթանաթլար, կէրէք
րիյասէթլէրը, կէրէք հիւքիւմէթլէր, անըն էլիյլէ
խալգ օլունտու. պիւթիւն քեա'ինաթ անըն վասը-
17 թասըյլէ վէ անըն իչիւն խալգ օլունմըշ տըր։ Օ
տախի քեաֆֆէսինտէն էվվէլ տիր, վէ քեաֆֆէսի
18 անըն իլէ գա'իմ տիր։ Իպթիտա օ տըր, վէ էմ-
վաթտան ֆէյա՛մ էտէնլէրէն իլգի օլարագ՝ ճէսէտին,
Ե՛նի քիլիսէնին պաշը օ տըր. Թա քի հէր խու-
19 սուստա թէգաատիւմ էտէն օ օլա։ Ձիրա հէր պիր
20 քէմալըն անտէ սաքին օլմասը, վէ խայէնըն գա-
նըյլէ սուլհ էտէրէք, անըն վասըթտասըյլէ կէրէք
ղէմին իւղէրինտէ՝ կէրէք սէմավաթտա պուլունան-
լարըն ճիւմլէսինի քէնտիսի իլէ պարըշտըրմասը փէ-
տէրէ խոշ կէօրիւնտիւ։

21 Վէ սիզի պիր ղէման շէրիր 'ամէլլէր իլէ էֆքեար-
22 տա էճնէպի վէ տիւշմէն իքէն, Շիմոն քէնտի պէշէ-
րիյէթի ճէսէտինտէ էօլիւմ վասըթտասըյլէ պարըշ-
տըրտը, թա քի սիզի քէնտի հուզուրընա մուգաա-
23 տէս վէ լէքէսիզ վէ գուսուրտըղ իհզար էտէ. Պու
շարթլէ քի իմանտա թէմէլլէնմիշ վէ մէթին օլուպ՝
իչիթտիկինիզ վէ կէօք ալթընտա ճիւմլէ մախլու-
գաթա վա'ղ օլունան, վէ պէն Պօղոս խատըմը պու-
լունտուղում պէշարէթին իւմիտինտէն գըմըլտանմա-
24 մըշ օլասընըզ։ Շիմոն սիզին իչիւն օլան էլէմէրիմտէ

մէսրուբ օլարագ, Քրիստոսըն մուղայադալարընըն
նօգսանընը՝ ճէսէտի օլան քիլիսէ իչիւն քէնտի թէ-
25 նիմտե թէքմիլ էտիյօրըմ. Պուննա տաքի պէն սիզին
իչիւն Ալլահ Թարաֆընտան պանա վէրիլէն իսա-
րէյէ կէօրէ խատըմ օլարմ, Թա քի Ալլահըն քէ-
26 լամընը, Եա՛նի տէհրլէրտէն վէ ՚ասրլարտան պէրու
մախֆի ԹուԹուլուպ տա, շիմոի անըն մուգատ-
տէօլէրինէ իլՀար օլունան սըրրը Թէմամէն վա՛ղ
27 էտէյիմ. Ալլահ անլէրէ Թա՛ֆիլէր արասընտա
պու սըրրըն ճէլալինին ղանիլիյի նէ օլտըղընը պիլ
տիրմէյի միւրատ էյլէտի. պու տաքի տէրուննէրի-
28 նիզտե ճէլալ իւմիտի օլան Քրիստոս տըր, Պիղ
տաքի Հէր քէսի Յիսուս Քրիստոստա քեամիլ իՀ-
ղար էԹմէք իչիւն, Հէր քէսէ նասիհաթ վէրէրէք
վէ Հէր քէսէ քեմալ ը ՀիքմէԹլէ Թա՛լիմ էտէրէք
29 անը վա՛ղ էտէրիղ. Պուննուն իչիւն պէն տաքի տէ-
բուննիմտե գուվվէԹլէ իշլէյէն անըն Թէ՛սիրաԹընա
կէօրէ ճէՀտ էտէրէք չալըշըրըմ։

ՊԱՊ 2

1 Զիրա սիզին իլէ Լաւոդիկիատա պուլունանլար
վէ եիւզիւմիւ ճէսէտտե կէօրմէմիշ օլանլարըն
ճիւմլէսի իչիւն նէ գատար ճէՀտիմ օլտըղընը պիլ
2 մէնիզի իսԹէրիմ. Թա քի անլէրին գալպլէրի Թէ-
սէլլի պուլա վէ մուՀապէԹտե պիրլէշէրէք, վէ
քեմալ ը ֆէՀմին Հէր պիր ղանիլիյինէ, եա՛նի փէ-
տէր Ալլահ վէ Քրիստոսըն սըրրընը պիլմէյէ նա՛էլ
3 օլալար. Անտե ՀիքմէԹին վէ ՚իլմին ճիւմլէ խազի-
4 նէլէրի մահֆուղ տըր։ Պուննու իսկ՝ քիմսէ սիզի
իղֆալ էտիճի սէօզլէրլէ իղլալ էԹմէմէսի իչիւն

5 սէօյլէյօրըմ։ Զիրա Թէնճէ ղա՛իպտե իսէմ տէ,
րուՀճա սիզին իլէ պէրապէր իմ, վէ Հիւսն ի նիզա-
մընըզը վէ Քրիստոսա օլան իմանընըզըն սէպաԹընը
6 կէօրիւպ շատ օլույօրըմ։ Իմոի Րապպ Յիսուս Քրիս-
տոսը նասըլ գապուլ էԹտինիզ իսէ, անտե պէօյլէ
7 սիւլուք էտինիղ, վէ անտե քէօքլէնմիշ վէ ի՛մար
օլունմըշ, վէ Թա՛լիմ օլունտըղընըզ վէճՀլէ իման-
տա սապիԹ գըլընմըշ օլարագ, շիւքր իլէ պունտա
8 Թէրագգը էտինիղ։ Սագընընըզ, պիր քիմսէ սիզի
Քրիստոսա կէօրէ օլմայարագ, ինսան բիվայէԹինէ
կէօրէ վէ տիւնեանընն էրքեանընա կէօրէ ֆէյլէսօֆ-
9 լըղ վէ պաթըլ Հիլէ իլէ էսիր ալմասընն։ Զիրա Ու-
լուՀիյէԹին Հէր քեմալը ճէսէտճէ անտե սաքին
10 տիր. Վէ օ Հէր բիյասէԹ վէ ՀիւքիւմէԹին պաշը
11 օլուպ՝ սիզ անտե միւքէմմէլ սինիղ. Հէմ տաքի
անտե՝ ԹէնԷ միւԹէ՚ալլըգ կիւնահլարընն վիւճու-
տինտէն Քրիստոսըն խիԹանընըյլէ սօյունուպ՝ էլ իլէ
12 օլմամըշ խիԹանլէ տաքի խիԹան օլունտընընըզ. Վէ
անընլէ պէրապէր վաֆթիլտե կէօմիւլիւպ՝ պունտա
տաքի անը էմվաԹտան իՀէա էտէն Ալլահըն գուտ-
րէԹինէ օլան իման վասըԹասըյլէ անըն իլէ պէրա-
13 պէր իՀէա օլունտընըզ, Վէ սիզի, խաթալարտա վէ
Թէնհինիզին խիԹանսըզլըզընտա էօլմիւշ իքէն, ճիւմ
լէ խաթալարըմըզը ՚աֆվ էտէրէք՝ պէրապէրինճէ
14 իՀէա էյլէտի, Վէ պիզէ գարշը օլուպ՝ պիզէ մու-
խալիֆ օլան նիզամաթ խաթԹընը րէսիտ էյլէյիպ՝
խաչա տաքի մընթալյարագ անը օրԹատան գալտըր-
15 տը, Վէ րիյասէԹլէր իլէ ՀիւքիւմէԹլէրի սօյուպ,
անլէրէ անըն վասըԹասըյլէ մուղաֆֆէր օլարագ,
անլէրի աշիքԷարե ԹէշՀիր էյլէտի։

16 Իմեի եէմէք եա իչմէք եա պայրամ եա այ պաղը
եա սէպթ կիւնլերի խուսուսընտա քիմսէ սիզի
17 հիւքմ էթմէսին. Զիւնքի պուննլար կէլէճէք շէյլէ-
րին կէօլկէսի օլուպ՝ ճիամ իսէ Քրիստոսըն տըր՝
18 Քիմսէ Թէվլաղու՝ իլէ վէ մէլա՛իքէ տիյանէթիլլէ
կէօրմէտիյի շէյլերէ միւտահէլէ էթմէք իսԹէյերէք
19 սիզի էճրինիզտէն մահրում գօմսընըն, Պու խոփօլէ
քէնտի Թէնէ Թապի՝ օլան ՚ադըը իլէ պիհուտէ եէրէ
Թէքէպպիւր էտիպ՝ Պաշա պաղլանմազ. պիւԹիւն
ճէմաէտ իսէ օյնագլար վէ պաղլար վասըԹասըլլէ
անտէն մու՛ալլիմէթ ալըպ Թէրքիպ օլունարագ Աէ
20 լահըն պէօյիւԹմէսիյլէ պէօյիւր՝ Իմտի էյէր Քրիս-
տոս իլէ պէրապէր տիւնեանըն էրքեանընտա էօլտիւ-
նիւգ իսէ, Նի՞չիւն տիւնեատա եաշայանլար կիպի,
21 Ինսան էմրլերինէ վէ Թա՛լիմաԹընա կէօրէ՝ Տօգուն-
մա, ԹաԹմա, էօգլամա՝ պուդուրան գանուէնլարա
22 խաԹիսալ էտէրսինիզ՝ (Պուէնլարըն քեաֆֆէսի իսէ
23 գուլլանմազլէ զէվալ պուլուր՝) Վ ադա՛ա պու շէյ-
լերտէ ՚իպատէԹ ի նաֆիլէ վէ Թէվլաղու՛ վէ ճէնէտ
շէֆգաԹսըզլըգ իլէ հիքմէԹ սուրէԹի վար իսէ տէ,
շայան ը ի՛Թիպար օլմայըպ՝ անոփ նէֆսի իդնա՛
էտէր։

ՊԱՊ 3

1 Իմտի էյէր Քրիստոս իլէ պէրապէր գըշամ էԹ-
տինիզ իսէ, էօգարըտա օլան, եա՛նի Քրիստոս Աէ
լահըն սաղընտա օԹուրտուղը եէրին շէյլէրինի Թա-
2 լէպ էտինիզ՝ Եէր իւզէրինտէքի շէյլերէ տէյիլ՝
էօգարըտա օլան շէյլերէ սարՔ ը էֆքէար էտինիզ՝
3 Զիրա էօլտիւնիւգ՝ վէ հայաԹընըզ Քրիստոս իլէ

4 պէրապէր Աէլահտա մահֆուզ տըր։ Հայաթընըզ
օլան Քրիստոս իզհար օլունտըղը զէմման, սիզ տախի
անըն իլէ պէրապէր ՚իղզէԹէլ իզհար օլունաճագ-
սընըզ՝
5 Պինա՛էն ՚ալէյհ պու զէմինի ա՛զանըզը, Ե՛նէ
զինա վէ նափաքլիք վէ հէվա ու հէվէս վէ քէօԹիւ
շէհվէԹ վէ փուԹփէրէսԹլիք օլան Թամա՛քեար-
6 լըզը էօլտիւրիւնիւգ. Զիւնքի անլերին սէպէպինտէն
էհլ ի ՚ԼաՀան իւզէրինէ Աէլահըն ղազապը կէլիր.
7 Սիզ տախի պու շէյլերտէ եաշար իքէն, պիր վագըԹ
8 անլերին արասընտա սիւլուք էտէր իտինիզ՝ Լաքին
շիմտի սիզ տախի ճիւմլէսինի, Ե՛նէ ղազապ վէ
խըշմ վէ քէօԹիւլիւք վէ քիւֆրիւ վէ ազղընըզտան
9 էտէպէ մուղայիր սէօզլերի տէֆ՝ էտինիզ. Պիրի պի-
րինիզէ եալան սէօյլէմէյինիզ, չիւնքի էսքի ատէմի
10 ՚ամէլլերի իլէ պէրապէր սօյունուպ, խալխընին սու-
րէԹինէ կէօրէ՝ պիլգիտէ եէնիլէնմիշ օլան եէնի ա-
11 տէմի կիյմիշսինիզ. Փի պունտա նէ Եուննանի, նէ
Եէհուտի, նէ խիԹան, նէ խիԹանըզլըգ, նէ պար-
պար, նէ ԻագուճԹի, նէ գուլ, նէ ազատ պուլուս-
նուպ, անճագ հէր շէյ վէ հէր շէյտէ Քրիստոս տըր։
12 Իմտի Աէլահըն մուգատտէս վէ սէվկիւլիւճ միւնԹէ-
խապլարը կիպի շէֆգաթ վէ մէրհամէԹ վէ լէԹա-
ֆէԹ վէ Թէվլաղու՛ վէ հիլմ վէ սապր կիյինիզ։
13 Վ է պիրի պիրինիզէ Թէհամմիւլ էտիպ՝ էյէր պիր
քիմսէյինի պաշգասը ՚ալէյհինէ պիր շիքայէԹի վար
իսէ, Քրիստոս սիզէ պաղըշլասընը միսիլլիւ, սիզ
14 տախի պէօյլէճէ պէրի պէրինէպ պաղըշլայընըզ։ Պուն-
լարըն ճիւմլէսի իւզէրինէ տախի քէմալկէԹին իր-
15 Թիպաթը օլան մուհապպէԹի կէյֆիյէ՝ վ է Աէլահըն

սէլամէթի գալալէրինիղտէ հիւքիւմէթ սիւրսիւն,
չինքի անա տախի եէք վիւճուտտէ տա՛վէթ օլմա-
16 տընըղ. վէ միւթէէէքքիր օլմընըղ, Ֆրիստոսըն քէ-
լամը սիզտէ ղանիլիք իւզրէ հէր հիքմէթ իլէ սաքին
օլսուն. վէ պիրի պիրինիղէ թա՛լիմ ու նասիհաթ
էտիպ՝ մէզմուր վէ իլահի վէ բուհանի աղնիյէլէրէ,
Աէլահա գալալէրինիղտէ լութֆիլէ թէղաննի էյ-
17 լէյինիղ. վէ կէրէք գավլէն՝ կէրէք ֆի՛լէն հէր նէ
եափար իսէնիզ, ճիւմլէսինի Բապպ Յիսուսըն իս-
միյլէ վէ անրն վասթաստըյլէ փէտեր Աէլահա թէ-
շէքքիւր էտերէք եա՛քընըզ.
18 Էյ գէվճէլէր, Բապպտա լայըգ օլմըղը վէճճ
19 իւզրէ գէվճէլէրինիղէ միւթի՛ օլմընըղ. Էյ գէլճիլէր,
գէվճէլէրինիղէ սէվինիղ վէ անլէրէ ածը մու՛ամէլէ
20 էթմէյինիղ. Էյ էվլատ, վալիտէյինինիղէ հէր խու-
սուստա լութ՛ֆաթ էտինիղ, գիրա պու շէյ Բապպա
21 մաղպուլ ոլը. Էյ փէտերլէր, էվլատընըղը գա-
զապա կէթիրմէյինիղ, օլմայա քի անլէրէ ֆիլթուր
22 կէլսին. Էյ գուլլար, հէր խուսուստա թէյն հասէ-
պիյլէ էֆէնտինիղ պուլունանլարա, կէօզէ կէօ-
րիւնմէք իչին օլան խըտմէթլէ ինսանը խօշնուտ
էտէնլէր կիպի տէյիլ, անճաղ Աէլահտան գօրգա-
23 րաղ սաֆտէրօնըլդիլէ լութ՛ֆաթ էտինիղ. վէ միրզա
էճրինի Բապպտան ալաճաղընըղը պիլէրէք, հէր նէ
քի եափար իսէնիզ, ինսան իչին տէյիլ, անճաղ
24 Բապպ իչին կիպի ճանտան եափընըղ. Զիրա Բապպ
25 Ֆրիստոսա գուլըղ էտէրսինիղ. Ամմա հաղդըպըլըղ
էտէն՝ էթտիյի հաղդըպըլըղըա կէօրէ ալաճաղ ոլը.
վէ խաթրա բի՛այէթ եօղ ոլը.

ՊԱՊ 4

1 Էյ էֆէնտիլէր, սէմավաթտա սիզին տախի պիր
Էֆէնտինիղ վար իտիյինի պիլէրէք, գուլլարընըզա
հաղդ վէ ինսաֆ իւզրէ մու՛ամէլէ էտինիղ.
2 Տու՛ատա տէվամ էտիպ՝ անտէ շիւքր իլէ ույա-
3 նըղ տուրընըղ. Վէ պիղիմ իչիւն տախի տու՛ա էյ-
լէյինիղ, թա քի ուղուրընա զէնճիրպէնտ օլարզըմ
Ֆրիստոսըն սըրրընը աէօյլէմէք իւզրէ, Աէլահ պիզէ
4 քէլամըն գափուսընը աչա. Վէ սէօյլէմէք պանա
նասըլ վաճիպ իսէ՝ անը պէօյլէ իպմար էտէյիմ.
5 Վ ադթը սաթըն ալարագ, խարիճտէ օլանլար իլէ
6 ՚ադըլանէ հարէքէթ էտինիղ. Հէր քէսէ վաճիպ օ-
ղարզը իւզրէ ճէվապ վէրմէյի պիլմէնիղ իչիւն, սէօ-
զինիւղ թուզլէ թէրպիյէ օլունմըշ կիպի, տա՛իմա
լութֆէլէ օլսուն.
7 Ա.հվալինին քէաֆֆէյինի սիզէ սէվկիւլիւ պիրա-
տէր վէ սաղրդ խըտմէթճի վէ Բապպտա խըտմէթ
8 ըէֆիդիմիզ օլան Թիխիգոս պիլտիրէճէք տիր. Մէր-
գուճմը տա սիզտէն օլան սաղրդ վէ սէվկիւլիւ պի-
րատէր Օնէսիմոս իլէ պէրապէր սիզէ հէման պու-
նէսուն իչիւն, եա՛նի ահվալինիզի էօյրէնիպ՝ գալալէ-
9 րինինէ թէսէլլի վէրմէք իչիւն կէօնտէրտիմ. Անլէր
պուրատա օլան շէյլէրինն ճիւմլէսինի սիզէ պիլտի-
10 րէճէք տիր. Պէնիմ իլէ պէրապէր մահպուս օլան
Աբիսթարխոս վէ Բառնաբասըն եէկէնի, եա՛նի
հաղդընտա թէնպիհ ալտըղընըզ Մարկոս, (սիզէ
11 կէլտիյի թագտիրտէ անը գապուլ էտինիղ.) վէ
Եուսթօս տէնիլէն Յեսու սիզէ սէլամ էտէրլէր.

պուհլար էհլ ի խիթանատան տբըլար, վէ Ալլահըն
մէլէքիւթիւ իչիւն եալընըզ պուհլար էմէքտաշ
12 պուլունուպ՝ պանա թէսէլլի օլտըլար։ Սիզատէն պիրի՝
Քրիստոսըն գուլու էփաքրաս սիզէ սէլամ էտէր,
վէ Ալլահըն ճիւմլէ միւրատընատա քեամիլ վէ թէ-
մամ տուրասընըզ տէյիւ տու՛ա իլէ տա՛իմա սիզին
13 իչիւն ճէհտ էտէր։ Զիրա սիզին իչիւն վէ Լաւո-
դիկիատա վէ Իէրապօլիսատէ օլանլար իչիւն անըն
14 չօգ ղայրէթի օլտըղընա շէհատէթ էտէրիմ։ Սէվ
կիւլիւ Թապիպ Ղուկաս վէ Տէմաս սիզէ սէլամ է-
15 տէրլէր։ Լաւոդիկիատա օլան պիրատէրլէրէ, վէ
Նիմֆաատա վէ անըն խանէսինատէ պուլունան քիլի-
16 սէյէ սէլամ էտինիզ։ Պու րիսալէ սիզատէ օգուն-
տըգտան սօնրա՝ Լաւոդիկիա քիլիսէսինատէ տաթի
օգուտտուպ, սիզ տաթի Լաւոդիկիատան կէլէնէ օ-
17 գուչրընըզ։ Վէ Արխիփփօսա՝ Բապպատա ալտըղըն
խըտմէթէ տիգգաթ էթ, քի անը իթմամ էտէսին՝
18 տէյիւ սէզլէյինիզ։ Պէն Պօղոսըն էլ ճաղըսըմլէ
սէլամ։ Պէնտլէրիմի տէր խաթըր էտինիզ։ Ինայէթ
սիզին իլէ օլսուն։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՍԷԼԱՆԻԿԻԼԻԷՐԷ ՊԻՐԻՆՃԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Պօղոս վէ Սիլվանօս վէ Տիմոթէոս փէտէր Ալլահ
վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոսատա օլան Սէլանիկլիլէր
քիլիսէսինէ. սիզէ փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպ
Յիսուս Քրիստոս Թարաֆընատան ինայէթ վէ սէլա-
մէթ օլսուն։

2 Տու՛ալարըմըզատա սիզի զիքր էտէրէք, ճիւմլէնիզ
3 հազգընատա Ալլահա տա՛իմա շիւքր էտէրիզ։ Վէ
իմանընըզըն իչինի վէ մուհապպէթինիզին էմէյինի,
վէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսա օլան իւմիտինի-
զին սապրընը, փէտէրիմիզ օլան Ալլահըն Հուզու-
րընատա ֆէրաղաթ էթմէյէրէք զիքր էտէրիզ։
4 Զիւնքի, էյ Ալլահըն սեվկիւլիւլէրի օլան պէրա-
5 տէրլէր, սիզին ինթիխապընըզը պիլիրիզ. Զիրա պէ-
շարէթիմիզ սիզէ եալընըզ քէլամէ տէյիլ, անճագ
գուվվէթլէ վէ Րուհ իւլ Գուտսէ վէ քեամիլ ի-
թիգատլէ կէլտի. նիթէքիմ արանըզատա սիզին իչիւն
6 նասըլ օլտըղըմըզը պիլիրսինիզ։ Սէզ տաթի չօգ
մուզայագա արասընատա Րուհ իւլ Գուտս մէսէ-
րէթիյլէ քէլամը գապուլ էթմիշ օլարագ, պիզէ
7 վէ Բապպա մուգթէտի օլտընըզ. Շէհյլէ քի սիզ

Մաքէտօնիատա վէ Ախայեատա ճիւմլէ միւ՛մինլէրէ
8 նիւմունէ օլսընըզ։ Զիրա Բապպէն քէլամը սիզին
թարաֆընըզտան եալընըզ Մաքէտօնիա իլէ Ախայ-
եատա շայը՝ օլմայըպ, անճագ հէր եէրտէ տախի
Ալլահա օլան իմանընըզ շայը՝ օլմասըյլէ՝ պիր շէյ
9 սէօյլէմէմիզ հաճէթ գալմասը։ Զիւնքի արանըզա
կէլմէմիզ նասըլ օլսըզընը, վէ հայյ վէ հադգ օլան
10 Ալլահա ՚իպատէթ էթմէք, վէ էմիլթատան իշէա
էթտիյի Օղլու, եա՛նի կէլէճէք զաղապտան պիզի
խէլասա էտէն Յիսուսը սէմատան պէքլէմէք իւզրէ,
սիզին փուԹլարտան Ալլահա նասըլ բիւճու՛ էթ-
տիյինիզի քէնտիլէրի հադգըմըզտա խապէր վէ-
րիյօրլար։

ՊԱՊ 2

1 Զիրա, էյ պիրատէրլէր, պիզիմ սիզին արանըզա
կէլմէմիզ պիշուճէ օլմասըզընը քէնտիննիզ պիլիր-
2 սինիզ։ Ֆագաթ մա՛լիւմիւնիւզ օլսըզը իւզրէ, փի-
լիպպէտէ մուգաատէմա եղիյէթ չէքիպ շէհիմ օ-
լուռնտըզ իսկ տէ, Ալլահըն պէշարէթինի ՚ազիմ
մուխալէֆէթ իչինտէ սիզէ սէօյլէմէյէ Ալլահըմըզա
3 գո՚ռնէվէ՚էլէ՚ ճէսարէթլէնտիք։ Զիրա պիզիմ վա՛զ
ու նասիհաթըմըզ ղէլալտէն եա նապաքլիքտէն եա
4 հիլէ իլէ օլմայըպ, Անճագ պէշարէթին պէնէ էմա-
նէթ օլուռնմասընա Ալլահըն պիզի լայըգ կէօրտիւյիւ
վէճճ իւզրէ, վէ ատէմլէրէ տէյիլ, անճագ գալպլէ-
րիմիզի իմթիհան էտէն Ալլահա մնգպուլ օլմագ
5 իւզրէ սէօյլէրիյէ։ Զիրա մա՛լիւմիւնիւզ օլսըզը
իւզրէ, պիզ միւտահանէ սէօյլէրինտէ վէ եաքօտ

թամա՛ պէհանէսինտէ ասլա պուլունմասըզը։ Ա-
6 լահ շահիտ տիր։ Վէ Քրիստոսըն բէտուլլէրի օլսը-
ղըմըզտան եիւք օլա պիլիր իքէն, կէրէք սիզտէն,
կէրէք ղայրիլէրտէն օլսուն, ինսան թարաֆընտան
7 ՚իղղէթ արամտըզ, Անճագ տայէ քէնտի էվլա-
տընը դայըրտըղը կիպի սանըզտա հալիմ օլսըզ։
8 Պու վէճճլէ սիզէ միւշթագ օլսըզըմըզտան սիզի
եալընըզ Ալլահըն պէշարէթինէ տէյիլ, անճագ
պիզէ սէվկիւլիւ օլսըզընըզտան, ճանլարըմըզա պիլէ
9 հիսէտար էթմէյէ բաղի իտիք։ Զիրա, էյ պիրա-
տէրլէր, պիզիմ էմէյիմիզ վէ զահմէթիմիզ խաթ-
րընըզտա տըր, չիւնքի սիզտէն պիրինէ եիւք օլմա-
մագ իւզրէ կէճէ կիւնտիւզ իշտէ իչէյիպ՝ Ալլահըն
10 պէշարէթինի սիզէ վա՛զ էթտիք։ Սիզ միւ՛մինլէր
արասընտա նասըլ գուտսիյէթ վէ սալահլէ վէ
պիլա ՚այպ մու՛ամլէ էթտիյիմիզէ սիզ շահիտ
11 սինիզ, վէ Ալլահ լահէպ տէր։ Նէթիճէքիմ սիզի քէնտի
մէլէքիւթիւնէ վէ ՚իղղէթինէ տա՛վէթ էտէն Ա-
լլահա լայըգ օլսըզը վէճճ իւզրէ հարէքէթ էթմէ-
12 նիզ իչիւն սիզտէն հէր պիրինէ, փէտէր քէնտի
էվլատընա էնԹիյէ միսիլլիւ, նասիհաթ վէ թէսէլլի
13 վէրիպ՝ թէնպիհ էթտիյիմիզի պիլդիրսինիզ։ Պու սէ-
պէպտէն պիզ տախի, թարաֆըմըզտան իշթիտիյի-
նիզ քէլամ Ուլլահը սլսըզընըզտա ինսան քէլամը
կիպի տէյիլ, անճագ՝ հադիսաթտա պէօյլէ օլսըզը
իւզրէ, Ալլահըն քէլամը ՚էպէ (քի սիզ միւ՛մինլէրտէ
տախի իշլէմէքտէ տիր) գաղուլ էթտիյինիզի ֆէ-
14 րաղաթ էթմէյէրէք Ալլահա շիւքր էտէրսիզ։ Զիրա
սիզ, էյ պիրատէրլէր, եէհուտիյէտէ Յիսուս Քրիս-
տոստա օլան Ալլահըն քիլիսէլէրինէ մուգթէտի օլ-

տընդղ· չիւնքի անլերին ենէհուտիլէը թարաքընտան
չէքտիքլերի շէյլերի սիզ տախի քէնտի միլլեթտաշ-
15 լարընդղտան չէքտինիզ։ Անլեր Բապպ Յիսուսը վէ
[քէնտի] փէյղամպէրլերինի պաթլ էտիպ՝ պիզի տախի
գօվտուլար, վէ Ալլահա մագպուլ օլմայդպ ճիւմլէ
16 ատէմլերէ մուխալիֆ օլարադ, թա՛իֆէլերէ՝ խէլաս
պուլմալարը իչուն սէօյլէմէքտէն պիզի մէն՝ էտեր-
լէը, թա քի քէնտի կիւնահլարընդն էօլչէյինի հէր
գէման մէմլու էտելէը· լաքին անլերին իւզերինէ
նիհայէթ տէրէճէտէ ղաղապ եկէիշմիշ տիր։
17 Պիզ իսկ, էյ պէրաատերլէը, պիր ազ վագըթ
կէօնիւլլէ տէյիլ, անճադ տիտարլէ սիզտէն մահ-
րում պուլունտըղմըզ հալտե, չօգ իչթիյաղլէ
եիւզիւնիւզիւ կէօրմէյէ ղիյաատե ղայրկեթ էթտիք։
18 Պու էճլտէն պիզ, խուսուսա պէն Պօղոս, պիր իքի
տէֆ՛ա թարաքընդղա կէլմէք իսթէտիք իսկ տէ,
19 Շէյթան պիզի մէն՝ էյլէտի։ Զիրա իւմիտիմիզ, եա-
խօտ մէսէրրէեթիմիզ, եախօտ իֆթիխար թաճըմըզ
քիմ տիր· Բապպընմըզ Յիսուս Քրիստոս ղուհուր
էթտիքտե անդն հուղուրընտա հէման սիզ տէյիլ
20 մի սինիզ։ Զիրա պիզիմ 'իղղէթիմիզ վէ մէսէրրէ-
թիմիզ սիզ սինիզ։

ՊԱՊ 3

1 Պու էճլտէն արթըդ թէհամմիւլ էտեմէյիսդ՝
Աթինատա եալընդղ պրագըլմամըզը միւնասիպ
2 կէօրտիւք· վէ Ալլահդն խաոըմը վէ Քրիստոսընդն
պէշարէթինտե էմէքտաշըմըզ օլան պիրաաէրիմիզ
Տիմոթէոսը կէօնտէրտիք, թա քի սիզի սապիթ

էթմէսի վէ իմանընդղտան տօլայը սիզէ թէսէլլի
3 վէրմէսիյլէ, Պու մուղայագալարտա քիմսէ սար-
սըլմասըն· զիրա պունուն իչինն թա՛եին օլունտը-
4 ղըմըզը քէնտինիզ պիլիրսինիզ· Չիւնքի եանընդղ-
տա իքէն տախի մուղայագա չէքէճէյիմիզի սիզէ
մուգատատէմա խապէր վէրտիք, նիթէքիմ մա՛լու-
միւնիւզ օլտըղը իւզրէ վուգու՛ պուլմըշ տըր·
5 Պու սէպէպտէն պէն տախի արթըգ թէհամմիւլ
էտեմէյերէք, իղվա էտիճի սիզի իղվա էթմէսիյլէ
էմէյիմիզ պիհուտե չըգմասըն տէյիւ՝ իմանընդղ
խուսուսընտա խապէր ալմագ իչուն կէօնտէրտիմ·
6 Լաքին շիմոի Տիմոթէոս թարաքընդղտան պիզէ
վասըլ օլուպ, իման վէ մուհապպէթինիզի, վէ
պիզիմ սիզի կէօրմէյէ միւշթագ պուլունտըղմըզ
միսիյլիւ, սիզին տախի պիզէ օլան իշթիյագընդղ,
վէ պիզի տա՛իմա խայրլէ զիքր էթտիյինիզի պիզէ
7 միւժտե էյլէտի· Պու սէպէպտէն, էյ պէրաատեր-
լէը, պիզիմ ճիւմլէ մուղայագա վէ ղարուրէթի-
միզտե իմանընդղտան տօլայը հադգընդղտա միւ-
8 Թէսէլլի օլտըգ· Զիրա սիզ Բապպտա սապիթ
գալտըղընդղ թաատիրտե՝ շիմոի պիզ սաղ գալը-
9 րըղ· Զիրա սիզին իչուն Ալլահըմըզդն հուղուրըն-
տա հադգընդղտա մէսրուր օլտըղըմըզ մէսէրրէթէ
մուգապիլ Ալլահա նէ՞ շիւքր 'արզ էտե պիլիրսիզ·
10 Եիւզիւնիւզիւ կէօրմէք վէ իմանընդղզդն նօգսանընդը
իքմալ էթմէք իչուն, կէճէ վէ կիւնտիւզ զիյա-
11 տէսիյլէ նիյազ էյլէմէքտե իղ· Փէտէրիմիզ Ալլահ
քէնտիսի վէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս թարա-
12 ֆընդղա ՚ելչե՛ է՚ւրե՛ եօլըմըզը ասան էտե· վէ
պիզիմ սիզէ մուհապպէթիմիզ օլտըղը միսիյլիւ,

Բայց սիզին տախի պիրի պիրինիզ վչ ճիւմլէյէ օ-
13 լան մուհապպէթինիզի չօղալտըպ արթըրըրլն. Թա
քի փէտէրիմիզ Աստուածն հուզուրընտա Բապպըմըզ
Յիսուս Քրիստոս ճիւմլէ մուգաատէսլէրի իլէ զու-
հուբ էթտիքտէ գալպլէրինիզի գուսսիէթտէ գու-
սուրսըզ սապիթ գըլա։

ՊԱՊ 4

1 Եւ հասլ, էյ պիրատէրլէր, սիզէ Բապպ Յիսուս-
լէ բէճա վչ նասիհաթ էտէրիզ քի՝ նէ վչճհլէ
հարէքէթ էթմէնիզ վչ Աստուծա մուգպուլ օլմա-
նըզ վաճիպ օլորզը հագգընտա պիզտէն ալորզը-
նըզա կէօրէ տահա զիյատէ թէրատգի էտէսինիզ։
2 Զիրա Բապպ Յիսուս Թարաքընտան սիզէ նէ թէն-
3 պիհլէր վչրտիւմիզի պիլիրսինիզ։ Զիրա Աստուծն
իրատէթի պուս տըր, Եա՛նէ մուգաատէս օլմանըզ
4 տըր քի՝ զինատան իճթինապ պիրլէ, Սէզտէն հէր
պիրի Աստուծ պիլմէյէն Թա՛իֆէլէր կիպի հէվա ի
5 շէհվէթլէ տէյիլ, Անճագ գուսսիէթլէ վչ Իֆ-
ֆէթլէ քէնտի *ճէսէտինէ մալիք օլմազը պիլսին։
6 Պիրի պուս մատատէտ պիրատէրի հագգընտա հատ-
տը թէճալուզ էտիպ զաար էթմէսին. զիրա սիզէ
էվվէլտէն սէօյլէյիպ՝ շէհատէթ էթտիյիմիզ իւզրէ,
պունլարըն ճիւմլէսի իչիւն Բապպ Ինթիգամ ալըճը
7 տըր։ Զիրա Աստուծ պիզի նափաքիյէ տէյիլ, ան-
8 ճագ գուսսիէթէ տա՛վէթ էյլէտի։ Պու էճլտէն
Թահգիր էտէն քիմսէ Ինսանըն տէյիլ, անճագ պի-

*Եոան. գ. պ. գ.

զէ քէնտի։ Բուհ իւլ գուսսըրնը վէրէն Աստուծ
Թահգիր էտէր։
9 Գարնտաշ մուհապպէթի խուսուսընտա իսկ սի-
զէ հազմդըզըմ իճապ էթմէզ. զիրա պիրի պիրի-
նիզի սէվմէյի Աստուծ Թարաքընտան քէնտինիզ
10 էօյրէնմիշ սինիզ։ Զիւնքի պուննու սիզ պիւթիւն
Մաքէտոնիատա օլան ճիւմլէ պիրատէրլէրէ կէօս-
թէրիյօրսունուզ. լաքին, էյ պիրատէրլէր, սիզէ բէ-
ճա էտէրիզ քի պու խոսոսոպո տահա զիյատէ
11 թէրատգի էտէսինիզ։ Վչ սիզէ թէնպիհ էթտիյի-
միզէ կէօրէ աստուտէհալ իւզրէ հաշայըպ՝ քէնտի
ումմուրընըզլէ մէշղուլ օլարագ, քէնտի էլլէրինիզլէ
12 իշլէմէյէ զայրէթ էտէսինիզ. Թա քի խարիճտէ
օլանլարա հիւան ի հարէքէթլէ մու՛ամէլէ էտիպ՝
պիր շէյէ միւհթաճ օլմայասընըզ։
13 Էյ պիրատէրլէր, ույուշանլար հագգընտա պի-
խապէր օլմանըզը իսթէյէմ, Թա քի իւմիտլէրի օլ-
14 մայան սա՛իրլէրի կիպի մահզունն օլմայասընըզ։ Զիրա
էյէր Յիսուսըն էօլիպ գըյամ էթտիյինէ իման
էտէր իսէք, քէզալիք Յիսուստա ույուշանլարը
տախի Աստուծ անըն իլէ պէրապէր կէթիրէճէք տիր։
15 Զիրա պիզ Բապպըն զուհուրընտա տէյին հայաթտա
պագի գալանլար՝ ույուշանլարա Թէգատտիւմ էթ-
մէյէճէյիմիզի սիզէ Բապպըն քէլսմըյլէ խապէր վէ-
16 րիրիզ։ Զիրա Բապպ պիզ զաթ պիր նիատա ի էմրլէ՝
պաշ մէլէյին սէտտասը վչ Աստուծն սուրըյլէ սէմա-
տան նիւզուլ էտէճէք տիր, վչ Քրիստոստա վէ-
ֆաթ էթմիշ օլանլար էվվէլա գըյամ էտէճէքլէր
17 տիր։ Անտէն պիզ հայաթտա պագի գալանլար
անլէր իլէ պէրապէր Բապպը իսթիգպալ իչիւն

պուլուԹԼարտա Հավոյա բէՔ՝ օլուՆաճաղըզ վէ
պէօյլէՃէ տա՛իմա Բապպ իլէ պէրապէր պուլուՆա-
18 ճաղըզ։ Իմոի պու սէօղլէրլէ պիրի պիրինիզէ ԹԷ-
սէլլի վէրինիզ։

ՊԱՊ 5

1 Լաքին, էյ պիրաւէրլէր, ղէմանլարա վէ վագըԹ-
լարա տա՛իր սիզէ եաղմադըղըմ իճապ էԹմէզ։
2 Զիրա քէՆտինիզ էյի պիլիրսինիզ քի Բապպըն կիւ-
3 նիւ կէՃէ խըրսըզը կիպի կելիր։ Զիւնքի ՍէլամէԹ
վէ էմնիյէԹ վար՝ տէոիքլէրինտէ, օլ վագըԹ Հա-
միլէ գարըյա աղրը կելտիյի կիպի, Նակահ իւղէր-
լէրինէ Հելաք եէԹիշէՃէք վէ գուրԹուլմայաճագ-
4 լար տըր։ Սիզ խսէ, էյ պիրաւէրլէր, գարանլըգտա
տէյիլ սինիզ քի՝ օլ կիւն իւղէրինիզէ խըրսըզ կիպի
5 կելսին, Զիրա սիզ ճիւմլէնիզ Նուր օղուլլարը վէ
կիւնտուզ օղուլլարը սընըզ. կէՃէտէն, եախօտ գա-
6 րանլըգտան տէյիլ իզ, Չալ պէօյլէ իքէն՝ սա՛իրլէր
կիպի ույումայալըմ, անճագ ույանըգ տուրուպ
7 այըգ օլալըմ։ Զիրա ույույանլար կէՃէլէյին ույուր-
լար, վէ սէրխօշ օլանլար կէՃէլէյին սէրխօշ օլուր-
8 լար։ Ամմա սիզ կիւնտուզ օղուլլարը իման վէ
մուՀապպէԹ ղըրՀընը վէ խէլաս իւմիտի օլան միղ-
9 ֆէրի կիյմիշ օլարագ, այըգ օլալըմ։ Զիրա Ալլահ
պիզի ղազապ իչինէ տէյիլ, անճագ պիզիմ Հօլը-
մըզա էօլէն Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս վասըԹա-
սըյլէ խէլասա նա՛իլ օլմագ իչինէ Թա՛Եին էյլէտի։
10 Թա քի կէրէք ույանըգ՝ կէրէք ույուր պուլուՆընը
11 խսէք, անըն իլէ պէրապէր Հայաթտա օլալըմ։ Պու

էճլտէն էտէ կէլտիյինիզ կիպի, պիրի պիրինիզէ
ԹԷսէլլի վէրիպ, էէքտիկէրինիզի ի՛մար էյլէյինիզ։
12 Էյ պիրաւէրլէր, արանըզտա չալըշանլարը, վէ
Բապպտա իւղէրինիզէ մէ՛մուր օլուպ սիզէ նասիհաԹ
13 վէրէնլէրի Թանըյըպ, Անլէրէ իչլէրի իչիւն մու-
ՀապպէԹ իւղրէ դիյաաէսիյլէ ի՛Թիպար էԹմէնիզի
րէճա էտէրիզ։ Պիրի պիրինիզ իլէ միւսաալէմէԹտէ
14 օլունըզ։ Վ՚է, էյ պիրաւէրլէր, սիզէ րէճա էտէ-
րիզ քի՝ նիզամընըզ քիմսէլէրէ նասիհաԹ վէրէսի-
նիզ, եիւրէքսիզլէրի ճէսարէԹլէնտիրիպ՝ զա՛իֆլէրէ
տէօԹկիր օլասընըզ, ճիւմլէ Հագգընտա ԹԷ՛էննի
15 էտէսինիզ։ Սագընընըզ՝ քիմսէ քիմսէյէ քէմլիյէ
մուգապիլ քէմլիք էԹմէսին. պիլ՚աքս տա՛իմա կէ-
րէք պիրի պիրինիզէ, կէրէք ճիւմլէյէ էյիլիք էԹ-
16 մէյէ սա՛յ էտինիզ։ Տա՛իմա մէսրուր օլունըզ,
17 ՖէրաղաԹ էԹմէյէրէք տուա՛ էտինիզ։ (18) Չէր
շէյտէ շիւքր էտինիզ, ղիրա Յիսուս Քրիստոստա
Հագգընըղտա Աէլլահըն իրտաէԹի պու տըր։
19 ԲուՀու սէօնտիուրմէյինիզ։ (20) Իչմամլարը ԹաՀ-
21 գիր էԹմէյինիզ։ Չէր շէյի ԹէճրիպէՔ էտիպ էյի
22 օլանը ԹուէԹուՆընըզ։ Չէր նէվ՚ շէրրտէն իճԹինապ
23 էտինիզ։ Վ՚է սէլամէԹ մէնպա՛ը օլան Աէլլահ քէՆ-
տիսի սիզի Թէմամիյլէ Թադտիս էյլէյէ. վէ բուՀը-
նըզ վէ ճանընընըզ վէ ճէսէտինիզ քէամիլէն Բապ-
պըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն ղուՀուրընա պիլա գու-
24 սուր Հըճգ օլունա։ Սիզի տա՛վէԹ էտէն սաաթզ
օլուպ իճրա տահի էտէճէք տիր։
25 Էյ պիրաւէրլէր, պիզիմ իչիւն տուա՛ էտինիզ։
26 Ճիւմլէ պիրաւէրլէրէ մուգատտէս էօփիւչլէ սէլամ
27 էտինիզ։ Սիզէ Բապպ հագգը իչիւն եէմին վէրիրիմ

քի՝ պու բիսալէ ճիւմլէ մուգատտէս պիրտաէրլէրէ
28 օգուննսուն։ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէ-
թի սիզին իլէ օլսուն։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼՔՆ

ՍԷԼԱՆԻԲԼԻԷԲԷ ԻԲԻՆՃԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Պօղոս վէ Սիլվանօս վէ Տիմոթէոս՝ Փէտէրիմիզ
Աղլահ վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոսուն օլան Սէ-
2 լանիքլիլէր քիլիսէսինէ· Սիզէ Փէտէրիմիզ Աղլահ
վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոս թարաֆընտան 'ինայէթ
վէ սէլամէթ օլսուն։

3 Էյ պիրտաէրլէր, լայըգ օլտըգը իւգրէ, տա'իմա
սիզին իչուն Աղլահա շուքր էթմէյէ պօրճլու իլ·
չինքի իմանընըզ զիյատէսիլէ արթըպ՝ ճիւմլէ-
նիզտէն հէր պիրինին էէքտիկէրինէ օլան մուհապ-
4 պէթի արթմագտա տըր· Շէյլէ քի պիզ քէնտի-
միզ թէհամմիւլ էթտիյինիզ ճիւմլէ թէ'ատի վէ
մուզայագալարընըզտա օլան սապրընըզ վէ իման-
ընընըզտան տօլայը, Աղլահըն քիլիսէլէրինտէ սի-
5 զինլէ իֆթիխար էտէրիզ։ Պու տախի եօլընտա
էզիյէթ չէքմէքտէ օլտըգընըզ մէլէքիւթ Ուղլահա
նա'իլ օլաճաղընըզդա Աղլահըն 'ատիլ հիւքմիւնիւն

6 տէյիլի տիր։ Չինքի Աղլահըն 'ինտինտէ 'ատալէթէ
մութապըգ տըր քի՝ սիզի թաղէնիգ էտինլէրէ մու-
7 զայագա էթէ, վէ սիզ մուզայագա չէքինլէրէ
պիզիմ իլէ պէրապէր, Բապպ Յիսուս քէնտի
դուվվէթինին մէլա'իքէսիյլէ սէմատան զուհուր
8 էտիպ, Աղլահը պիլմէյինլէրտէն վէ Բապպըմըզ
Յիսուս Քրիստոսըն պէշարէթինէ իթա'աթ էթմէ-
յինլէրտէն աթէշ 'ալեվիյլէ ինթիգամ ալաճաղը
9 վագըթտա բահաթ իչտան էտէ։ Բապպ քէնտի
մուգատտէսլէրինտէ մու'ազզէզ վէ ճիւմլէ միւ'մի-
նլէրտէ, (չինքի սիզէ օլան շէհատէթիմիզէ իման
օլսունտուլ,) հայրէթպաքէշ օլմագ իւզրէ կէլտիյին-
10 տէ, Անըն հուզուրընտան վէ դուվվէթինին ճէ-
լալինտէն պունլար օլ կիւնտէ էպէտի հէլագ
11 հիւքմիւնիւ չէքէճէքլէր տիր։ Պունա նազարէն
տախի տա'իմա տու'ա էտէրիզ քի՝ Աղլահընըզ
սիզի պու տա'վէթէ լայըգ գըլա, վէ խայր իչինն
քէմալ ը բիլգասընը վէ իմանըն 'ամէլինի գուվվէթ-
12 լէ իքմալ էյլէյէ· Թա քի Բապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսըն իսմի սիզտէ, սիզ տախի Աղլահընըզ
վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթինէ կէօրէ
անտէ թա'զիզ օլսունտաբընըզ։

ՊԱՊ 2

1 Էյ պիրտաէրլէր, սիզէ Բապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսըն զուհուրը, վէ պիզիմ անըն էտանընտա
2 ճէմ' օլմամըզ խուսուսընտա, Րէճա էտէրիզ քի
Քրիստոսըն կիւնիւ էտգլաշմըշ տըր՝ ահիւ կէրէք
բուհ, կէրէք սէօզ, կէրէք կէօյա Թարաֆըմըզտան

մէքթուպ վասըթասըլէ 'ադլընըզ չապուդ սար-
3 սըլմասըն, վէ միւզթարիպ օլմայասընըզ։ Պիր
քիմսէ սիզի պիր վէճհլէ ալտաթմասըն, զիրա
էվվելա իրթիտատ կէլիպ՝ կիւնահ ատէմի, ըզ-
4 էհլ ի հէլաքըն իզհար օլունմասը կէրէք տիր· Օր
քի մուխալէֆէթ էտէր վէ հէր իլահ, եախօտ
մա'պուտ իսմիլլէ միւսէմմա օլանըն իւղէրինէ եիւ-
ճէլէնիր, հաթթա քէնտինի իլահ կէօսթէրէրէք
[իլահ կիպի] Ալլահըն հէյքէլինատէ օթուրուր։
5 Տահա եանընըզտա իքէն, պու շէյլէրի սիզէ սեզ-
6 լէտիյիմի խաթըրա կէթիրմէ՞զ մի սինիզ։ Շիմտի
տախի քէնտի վադթընատա իզհար օլունմասը իչիւն
7 անը մէն՝ էտէն շէյի պիլիրսինիզ։ Զիրա 'իսեան
սըրրը հալա իչէմէքտատ տիր, ֆագաթ շիմտի
մանի՝ օլան օրթատան գալգընճայատէք ֆէն՝ եոխ։
8 Ո զէման օլ 'ասը զահիր օլաճադ տըր. անը
տախի *Բապպ քէնտի աղըրնըն նէֆէսիյլէ թէլէֆ
էտիպ, քէնտի կէլիշինէն թէճէլլիսիյլէ հէլաք է-
9 տէճէք տիր։ Անըն զուհուրը իսէ Շէյթանըն իչ-
լէմէսինէ կէօրէ ճիւմլէ դուվվէթ վէ 'ալամէթ վէ
10 սաթթէ միւ'ճիզէլէրլէ, վէ հէլաք օլմադտա օլան-
լարտա հադդսրղլըրղըն հէր հիլէսիյլէ օլաճադ
տըր, չիւնքի անլէր խէյտա պուլմալարը իչիւն հա-
դիգաթ մուհաֆազէթինի դապուլ էթմէտիլէր։
11 Վէ պու սէպէպտէն եալանա լինանմալարը իչիւն՝
Ալլահ անլէրէ միւ'էսսիր զէլալէթ կէօնտէրէճէք
12 տիր. Թա քի հադիգաթա լինանմայրպ հադդսրղ-
լըղա բիղա վէրէնլէրին ճիւմլէսի մահքիւմ օլալար։

*Պո'պէ՞՝ Բապպ Ցիսուս

13 Պիզ տախի, էյ Բապպըն սէվկիւլիւլէրի պիրա-
տէրլէր, Ալլահա տա'իմա սիզին իչիւն շիւքր էթ-
մէյէ պօրճլու իզ, չիւնքի Ալլահ սիզի իսլէիտա-
տէն՝ Րուհրն Թագտիսի վէ հադիգաթա օլան ի-
14 մանլէ խէլաս իչիւն լինթիխապ էտիպ, Բապպըմըզ
Ցիսուս Քրիստոսըն 'իզզէթինէ նա'իլ օլմանըզ ի-
չիւն, պունա տախի պիզիմ պէշարէթիմիզին վա-
սըթասըլլէ սիզի տա'լիմ էյլէտի։
15 Պինա՛էն 'ալէյհ, էյ պիրատէրլէր, սապիթ գա-
տէմ օլուպ՝ քէլամ եախօտ մէքթուպըմըզ վա-
սըթասըլլէ էօյրէնտիյինիզ Թա'լիմաթը հնքգ է-
16 տինիզ։ Վէ Բապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոս քէն-
տիսի, վէ պիզի սէվիպ պիզէ 'ինայէթ իլէ էպէտի
Թէսէլլի վէ էյի իւմիտ վէրէն փէտէրիմիզ Ալլահ,
17 Գալալէրինիզի միւթէսէլլի, վէ սիզի հէր էյի քէ-
լամ վէ 'ամէլտէ սապիթ գըլա։

ՊԱՊ 3

1 Վէ հասըլ, էյ պիրատէրլէր, պիզիմ իչիւն
տու'ա էտինիզ քի՝ Բապպըն քէլամը արանըզտա
2 օլտըղը կիպի իլէրիլէյիպ շէրէֆ պուլա. Պիզ
տախի հադգսրզ վէ քէօթիւ ատէմլէրտէն գուր-
թուլալըմ. զիրա ճիւմլէսի իման սահիպի տէյիլ
3 տիր։ Լաքին Բապպ սատըգ տըր, վէ սիզի սապիթ
4 դըլարագ, շէրիրտէն սիյանէթ էտէճէք տիր։ Վէ
սիզէ թէնպիհ էթմէյիմիզ շէյլէրին իճրասընտա
պուլունտուղընըզտա վէ պուլունաճաղընըզտա Բապպտա
5 ի'թիմատըմըզ վար տըր։ Վէ Բապպ սիզին գալալ-
լէրինիզի Ալլահըն մուհապպէթինէ վէ Քրիստոսըն
սապրընա իրշատ էտէ։

6 Էյ պիրաաէրլէր, սիղէ Բապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսըն իամիլլէ Թէնպիհ էաէրիզ քի պիզտէն
ալըդը Թա՛լիմէ կէօրէ տէյիլ, անճագ նիզամըդ
սիւնուք էաէն հէր պիրաաէրտէն իճթինապ էաէ-
7 սինիզ։ Զիրա պիղէ նասըլ մուդթէահի օլմանըդ
վահիպ իսէյինի քէնտինիզ պիլիրսինիզ, չիւնքի
արանըդտա նիզամըդ հարէքէթաէ պուլունմա-
8 ըդ։ Վէ պիր քիմսէնին էքմէյինի մէճճանէն եէ-
մէսիք. անճագ սիղտէն պիրինէ եիւք օլմամագ
իչիւն էմէք վէ զահմէթ չէքէրէք կէճէ կիւնտիւդ
9 իշ իշլէր իսիք։ Պու տաէսի հիւքիւմէթիմիզ օլ
մաըդընտան տէյիլ, անճագ պիղէ մուդթէահի
օլասընըդ տէյիւ քէնտիմիզի սիղէ էօրնէք կէօս-
10 թէրմիզ իչիւն օլտու։ Զիրա եանընըդտա իքէն
տաէսի՝ էյէր պիր քիմսէ իշ իշլէմէք իսթէմէզսէ,
եէմէք տաէսի եէմէսին՝ տէյիւ սիղէ Թէնպիհ է-
11 տէր իսիք։ Զիրա սիղտէ պա՛զը քիմսէլէր նիզամ
սըդ հարէքէթի էտիպ՝ պիր իշ իշլէմէյէրէք աէսէ-
12 րինին իչինէ գաըրշըր օլընըդնը իչտիէյօրըդ։ Պու
մադուէլէ քիմսէլէրէ Բապպըմըդ Յիսուս Քրիստոս
Թաարաաքընտան Թէնպիհ վէ բէճա էաէրիզ քի՝
ուէսլուճա իշլէյէրէք՝ քէնտի էքմէքլէրինի եէյէլէր։
13 Սիզ տաէսի, էյ պիրաաէրլէր, էյիլիք էթմէքտէն
14 օսանմայընըդ։ Վէ էյէր պիր քիմսէ պու բիսալէ
վաըթմասըյլէ օլան քէլամըմըզա իթա՛աթ էթ-
մէզսէ, խէճիլ օլմասը իչիւն անա նիշան գէյուպ
15 անըն իլէ իթթիլաթ էթմէյինիզ։ Լաքին տիւշմէն
մադամընտա Թուէմայընըդ, անճագ պիրաաէր
16 կիպի անա նասիհաթ էտինիզ։ Վէ մէնպա՛ը սէ-
լամէթ օլան Բապպ քէնտիսի սիղէ տա՛իմա հէր

խուսուստա սէլամէթ իհսան էյլէսին. Բապպ
ճիւմլէնիզ իլէ օլսուն։
17 Պէն Պօղոսըն էլ եազըսըյլէ սէլամ. պու տաէսի
հէր մէքթուպտա նիշան տըր. պէյլէ եազըրըմ։
18 Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն ՚ինայէթի ճիւմլէ-
նիզ իլէ օլսուն։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՏԻՄՈԹԷՈՍԱ ՊԻՐԻՆՃԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Իէլասքաարըմըզ Ալլահըն վէ Իւմիտիմիզ օլան
[Բապպ] Յիսուս Քրիստոսըն էմրի իւզրէ Յիսուս
Քրիստոսըն բէսուլը Պօղոս իմանտա էօզ օղլըմ
2 Տիմոթէոսա. Փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպըմըզ
Յիսուս Քրիստոս Թաարաքընտան ՚ինայէթ վէ
մէրհամէթ վէ սէլամէթ օլսուն։
3 Պէն Մաքեոնիայա կիթմէք իւզրէ իքէն, պա՛զը
քիմսէլէրին պաշգա Թա՛լիմ էօյրէթմէմէլէրինի,
վէ մասալլարա, վէ իմանտան օլարագ Ալլահա
ֆէյսՈւլ օլան մա՛մուրիյէթէ տէյիլ, անճագ միւ-
ճատէլէյէ վէսիլէ օլան տիւքէնմէզ նէսէպ սիլսի-
լէլէրինէ տիգդաթ էթմէմէլէրինի Թէնպիհ էտէ-
4 սին՝ տէյիւ, Սէնին եփէսոստա մէքսէ էթմէնի բէճա

5 էթ-խիմ կիսկի, չէ՛ռէ էռէբէ՛ւ թէնպիհին նէթիճէսի փաք գալպտէն վէ խալխա զամիրտէն վէ բիյա-
6 սըզ իմանտան օլան մուհապպէթ տիր. Պա՛զըլարը պունլարտան սոփրա՝ պիհուտէ սէօզլէրի մա՛իլ
7 օլտըլար։ Վէ շէրի՛աթ մու՛ամիլէրի օլմագ իս-թէրլէր իսէ տէ՝ նէ՛ սէօյլէտիքլէրի, նէ՛ տէ իտտի՛ա
8 էթ-տիքլէրի շէյլէրի անկլարլար։ Շէրի՛աթըն էյի օլտըղընը պիլիրիզ, պու շարթլէ քի պիր ատէմ
9 անը շէր՛էն իսթի՛մալ էտէ. Լաքին պունու պիլմէյի տիր քի՝ շէրի՛աթ սայիհ իչիւն օլմայըզ՝ պիլ՛աքս
՛ասիլէր վէ էթա՛աթսըզլար վէ ֆաճիրլէր վէ կիւ-նահ-քեարլար վէ խապիսլէր վէ ֆասըդլար վէ պա-
10 պայը վէ անայը տարպ էտէնլէր, Վէ գաթիլլէր վէ զինաքեարլար վէ լութիլէր վէ ինսան խըրսըզ-լարը վէ եալանճըլար վէ հանիսլէր վէ սահիհ թա՛-լիմէ մուխալիֆ օլան սա՛իր հէր պիր շէյ իչիւն գո-
11 նուլմըշ տըր։ Պու տախի միւպարէք Ալլահըն պանա էմանէթ օլունան պէշարէթ ի ճէլիլէսինէ
12 մութապըդ տըր։ Վէ պէնի գուվվէթլէնտիրէն Բապպըմըզ Իսուս Քրիստոսա միւթէշէքքիր իմ, չիւնքի մուգատտէմա քիւֆր էտիճի վէ Թէ՛ատոի էտիճի վէ շէթմ էտիճի իքէն, պէնի սատըգ սայըզ
13 խըտմէթէ թա՛էին էյլէտի. Ամմա մէրհամէթէ նա՛իլ օլտըմ. զիրա իմանսըզլըգտա իքէն պիլմէյէ-
14 րէք իչլէտիմ։ Վէ Իսուս Քրիստոստա օլան իման վէ մուհապպէթլէ Բապպըմըզըն ՛ինայէթի ղայէթլէ
15 արթտը։ Պու քելամ սատըգ վէ հէր վէճհլէ գա-պուլա շայան տըր քի՝ Իսուս Քրիստոս տիւնեայա կիւնահ-քեարլարը խելսա էթմէք իչիւն կէլտի.
16 պունլարըն պիրինճիսի պէն իմ։ Լաքին պունուն

իչիւն բահմէթէ նա՛իլ օլտըմ, թա քի Իսուս Քրիստոս հայսէճ ը էպէտիյէ իչիւն քէնտինէ իման էտէճէք օլանլարա էօրնէք օլմագ իւզրէ, քէմալ ը
17 սապրընը իպթիտա պէնտէ իզհար էտէ։ Իմտի էզէլի վէ էպէտի փատիշահ՝ զէվալ պուլմազ վէ կէօզէ կէօրիւնմէզ եալընըզ [՛ալիմ] Ալլահա էպէտ իւլ ապատ ՛իզզէթ վէ համտ օլսուն։ Ամին։
18 Սանա, էյ օղլըմ Տիմոթէոս, սէնին հագգընտա սէպդաթ էտէն իլհամլարա կէօրէ շու թէնպիհի թաւսիյէ էտէրիմ, թա քի անլէր իլէ էյի ճիհատա
19 իգտամ էյլէյէսին. Վէ իմանը վէ խալխ զամիրի հըֆզ էտէսին. պունու իսէ պա՛զըլարը բէտտ էթ-միշ օլմալարըյլէ իման խուսուսընտա զարդ օլտը-
20 լար։ Հիմենայոս վէ Ալէքսանդր պունլարտան օլուպ, քիւֆր էթմէմէյի էօյրէնսինլէր տէյիւ անլէրի Շէյ-թանա թէսլիմ էթտիմ։

ՊՍ.Պ 2

1 Իմտի հէր շէյտէն էվվէլ բէճա էտէրիմ քի՝ ճիւմլէ ատէմլէր իչիւն, փատիշահլար իլէ ճիւմլէ մանսըպ-տա պուլունանլար իչիւն նիյազլար վէ տու՛ալար
2 վէ բէճալար վէ շիւքրլէր ՛արզ օլունա. Թա քի քէմալ ը թագվա վէ վագարլէ սուստէ վէ բահաթ
3 ՛էօմր կէչիրէլիմ։ Զիրա ճիւմլէ ատէմլէրին խէլասը-նը իսթէյէն վէ հադիգաթը պիլմէքլիյէ կէլմէլէրի-
4 նի ուչուն էօն, խէլասքեարըմըզ Ալլահըն ՛ինանի-
5 տէ պու էյի վէ մագպուլ տըր։ Զիւնքի պիր Ալ-լահ վար, Ալլահ իլէ ինսան արասընտա տախի պիր Միյանճը վար, պու տախի ինսան օլան Իսուս

Քրիստոս տըը, քի վագթը մախսուսընտա շէհա-
տեթ օլմագ իւզրե քէնտիսինի ճիւմլէնին եօլընա
6 ֆիտիյե վէրտի։ Պէն տախի օլ չէհոթէր իչիւն
վա'իզ վէ ըհտուշ, (Քրիստոստա հագգ սեզլէյո-
7 բըմ, եալան սեզլէմէյօրըմ,) Եա'նի իման վէ հա-
գիգաթտա Թա'իֆէլէրին մու'ալլիմի օլմագ իւզրե
8 նասպ օլըննտըմ՝ իմտի էրլէը պիլա զաղապ վէ պի-
լա իլթիպահ փաք էլլէը գալտըրարագ՝ հէր եէրտե
9 տու'ա էթմէլէրինի իսթէրիմ։ Քէզալիք նիսա տա-
խի հիճապ վէ էտէպ իւզրե միւնասիպ գըյաֆէթ-
տե օլարագ, սաչ էօրմէլէրի էա ալթուն էա ին-
ճուլէը եախօտ աղրը պահալը էլպիսե իլէ տէյիլ,
10 Անճագ էհլ ի Թագվա օլմագլըդը իգրար էտէն նի-
սայա եագըշտըդը կիպի՝ էյի 'ամէլլէրըլէ քէնտիլէ-
11 րինի Թէզէին էթսինլէր։ Գարը քէմալ ը ինգէյատ-
12 լէ սիւքիւթ էտէրէք էօյրէնսին։ Ամմա գարըննըն
Թա'լիմ էթմէսինէ, եախօտ էրին իւզէրինէ հիւ-
քիւմէթ սիւրմէսինէ իզն վէրմէմ, անճագ սիւքիւթ
13 իւզրե օլսուն։ Զիրա Էվվէլա Ադամ, սօնրա Եւայ
14 խալգ օլունտու, վէ Ադամ ալտանմատը, անճագ
գարը ալտանըդ Թէճավուզա կիրիֆթաը օլտու։
15 Ամմա էտէպ իւզրե իման վէ մուհափազէթ վէ
գուտսիյէթտե միւտավէմէթ էթտիքլէրի հալտե,
էվլատ տօղուրմագլէ խէլաս պուլաճագ տըը։

ՊԱՊ 3

1 Շու քէլամ սատըդ տըը, եա'նի էյէը պիր քիմսե
էփիգօփօսլըդա բաղիպ օլուր իսե, կիւզէլ պիր իշ
2 արզուսընտա օլուր։ Իմտի վաճիպ տիր քի էփիս-

գօփօս գուսուրսըդ, վէ պիր զէվճէնին զէվճի, վէ
այըդ, 'ադիլ, էհլ ի 'ըրզ, միւսաֆիրփէրվէր վէ
3 Թա'լիմէ միւսթա'իտ օլա. Վէ շէրապա մէյյալ
վէ եա վուրուճը [վէ գապիհ գազանճ Թալիպի]
օլմայըդ, անճագ լաթիֆ օլսուն, վէ նիզա' վէ ագ-
4 չէ սէվմէքտէն պէրի օլսուն. Քէմալ ը վագարլէ
էվլատընը էթա'ալթտա Թուէթարագ՝ քէնտի խանէ-
5 սինէ հիւսն ի նազարէթ էթսին. (Քէնտի խանէսի-
նէ նազարէթ էթմէյի պիլմէյէն քիմսե Ալլահըն
6 քիլիսէսինի նա՞սըլ իտարէ էտէ պիլիր.) Թէքէպ-
պիւր էտիպ Շէյթանըն օղրօփուդը հիւքմէ օղրամա-
7 մասը իչիւն տինէ էէնի կէլմիշ օլմայա. Վէ սիթէ-
մէ վէ Շէյթանըն տուզաղընա տիւշմէմէսի իչիւն
վաճիպ տիր քի խարիճտէ օլանլարտան հիւսն ի շէ-
հատէթէ մադհար օլսուն։
8 Քէզալիք շէմմասլար էհլ ի վագար օլսունլար,
վէ էքի սէօզլիւ, չօգ շէրապա մէյյալ, գապիհ գա-
9 զանճ Թալիպի օլմայարագ, իմանընն սըրրընը փաք
10 զամիրլէ հըճգ էթսինլէր։ Պունլար տախի էվվէլա
Թէճրիպէ օլունսունլար, պա'տէհու գուսուրսըդ
պուլունտըդլարը Թագտիրտե շէմմասլըդը իճրա
11 էթսինլէր։ Քէզալիք գարըլարը էհլ ի վագար օլու-
պ՝ իֆթիրաճը օլմայարագ, այըդ վէ հէր շէյտե սատըդ
12 օլսունլար։ Շէմմասլար պիրէր զէվճէնին զէվճի օ-
լուպ, էվլատլարընա վէ քէնտի խանէլէրինէ հիւսն ի
13 նազարէթ էտէն սատմիլէր օլսուն։ Զիրա շէմմաս-
լըդը էյիճէ իճրա էտէնլէր քէնտիլէրինէ էյի մեր-
Թէպէ վէ Յիսուս Քրիստոստա օլան իմանտա չօգ
ճէհսրէթ քէսպ էտէրլէր։
14 Թարաֆքնա եագընտա կէլմէք իւմիտինտե իքէն՝

15 սանա պու շէյլերի եազըյօրըմ, ֆի կէճիքիրսէմ
պէյթ Ուլլահտա, եա'նի Տայյ Ալլահըն քիլիսէսին-
տէ (քի հագիգաթըն տիրէյի վէ էսասը տըր) նէ
սուրէթլէ հարէքէթ էթմէք վաճխպ իսկիինի պիլէ-
16 սին։ Վէ թագվանըն սըրրը պէօյիւք օլսըղը միւ-
սէլլէմ տիր. Ալլահ թէնատէ իզհար՝ վէ Րուհլէ
Թաատըգ օլունուպ, մէլա'իքէյէ կէօրիւնտիւ, վէ
Թա'իֆէլէր արասընտա վա'զ օլունուպ, տիւնեատա
անա լման կէթէրիլէրէք՝ ճէլալլէ 'ուրուճ էյլէտի։

ՊԱՊ 4

1 Լաքին Րուհ աչիքէարէ սէօյլէր քի՝ սօն վագըթ-
լարտա պա'զը քիմսէլէր՝ զամիրլէրի տազլանմըշ
օլան եալանճըլարըն միւրա'իլիկի իլէ լմանտան իր-
2 Թիտատ էտիպ, Իպլըլ էտիճի րուհլարա վէ ճինլէր
3 Թա'լիմաթընա տիգգաթ էտէճէքլէր. Օլ Խալընճըլար
քի էվլէնմէէքտէն մէն՝ էտերլէր, վէ միւ'մինլէրին
վէ հագիգաթը պիլէնլէրին Թէշէէքքիւրլէ իսթի'մալի
իչիւն՝ Ալլահըն խալգ էյլէտիյի Թա'ամլարտան իճ-
4 Թինապ էթմէյի ընէպէհ էտերլէր. Զիւնքի Ալլահըն
հէր պիր մախլուգը էյի տիր, վէ Թէշէէքքիւրլէ ա-
լընտըղը Թագտիրտէ ըէտտա օլաճաճագ հիչ պիր
5 շէյ էօգ տըր. Զիրա Ալլահըն քէլամըյլէ վէ տու'ա
6 իլէ Թագտիս օլունուր. Պիրաաէրլէրէ պու շէյլերի
իսթաար էթմէքլէ, իմանըն վէ Թապի' օլտըղըն էյի
Թա'լիմին աէօղլերիյլէ փերվերտէ օլունուպ, Ցիսուս
7 Քրիստոսըն էյի պիր խաատըմը օլուրսըն. Ամմա գա-
պիհ վէ գօճա գաորը մասալլարընտան իճթինապ
8 էտիպ՝ քէնտինի Թագվայա իտման էյլէ. Զիրա

Թէն իտմանը ազ շէյէ ֆա'իտէլի օլուպ՝ Թագվա
իսէ հէր շէյէ ֆա'իտէլի տիր. չիւնքի անտէ շիմ-
9 տիքի վէ կէլէճէք հայաթըն վա'տը վար։ Պու քէ-
լամ ատտըգ վէ հէր վէճէլէ գապուլա շայան տըր։
10 Զիրա պունա պինա'էն ճիւմլէ ատէմլերին, խու-
սուսա միւ'մինլերին խէլասքէարը օլան Տայյ Ալ-
լահա իւմիտ էթտիյիմիզտէն՝ հէմ էմէք չէքեր
11 հէմ տէ Թահգիր օլունուրըզ։ Պու շէյլերի Թէն-
պիհ վէ Թա'լիմ էյլէ։
12 Չիչ քիմսէ կէնճլիյինի Թահգիր էթմէսին. լաքին
քէլամ վէ սէվար վէ մուհապպէթ [վէ րուհ] վէ
13 իման վէ 'իֆֆէթտէ միւ'մինլերէ էօրնէք օլ։ Պէն
կէլինճէյէտէք՝ օգուտմաղա վէ նասիհատա վէ Թա'-
14 լիմէ մուգայյէտ օլ։ Սէնին իւղերինէ իխթիյարլա-
րըն էլ գօմսըր իլէ պերապէր իյէմտ վաորթա-
սըյլէ վէրիլմիշ վէ սէնտէ պուլունան մէվհիպէյի
15 իհմալ էթմէ։ Թէրադդի էթմէքլիյինի ճիւմլէյէ
զահիր օլմագ իւզրէ պու շէյլերի միւԹալա'ա էյլէ,
16 պու շէյլերտէ մէշղուլ օլ։ Քէնտինէ վէ Թա'լիմէ
տիգգաթ էտիպ՝ անլերտէ տէվամ էյլէ. զիրա
պունու հափմաղլէ՝ հէմ քէնտինի հէմ տէ սէնի
տինլէյէնլերի խէլաս էտէճէքսին։

ՊԱՊ 5

1 Իխթիյարը Թա'զիր էթմէ, ամմա փէտէրէ Նոէ-
հը էտէր կիպի, կէնճլերէ պիրաաէրլէրէ կիպի Նա-
2 սիհաթ էյլէ։ Իխթիյար գաորըլարա վալիտէլէրէ
կիպի, կէնճ գաորըլարա քէմալ ը 'իֆֆէթլէ հէմֆի-
3 րէլերէ կիպի Նոէհը էյլէ։ Տուլ գաորըլարա, եա'նի

4 ֆիլհադիգէ տուլ օլանլարա իքրամ էյլէ՝ վ'է էյեր
պիր տուլ գարբընըն էվլատը եա թօղունլարը վար
իսէ, էվվելա անլէր քէնոտի էհլ ի պէյթլէրինէ
հիւրմէթ կէօսթէրմէյի վէ վալիտէյնլէրինէ միւ-
քեաֆաթ իֆասընը էօյրէնսինլէր. զիրա պու խու-
5 սուս 'ինա Ալլահ էյի վէ մագպուլ տըր՝ Լաքին
ֆիլհադիգէ տուլ վէ եալընըզ գալմըշ օլան գարը
Ալլահա թէվէքքիւլ էտիպ՝ կէճէ կիւնոտիւզ տու'ա
6 վէ նիյազա տէվամ էտեր՝ Ամմա էհլ ի զէվգ օլան՝
7 հայաթտա իքէն էօլմիւշ տիր՝ Իմոի գուսուրսըզ
8 օլմալարը իչիւն պու շէյլէրի թէնպիհ էյլէ՝ Ամմա
էյեր պիր քիմսէ թէ'ալլիւգաթընը, խուսուսա
էհլ ի պէյթինի գայըրմազ իսէ, իմանը ինքեար
էթմիշ օլուպ՝ միւ'մին օլմայանտան պէտթէր տիր՝
9 Տուլ գարը ալթմըշ եաշընտան աշաղը օլմայարագ՝
10 պիր զէվճին զէվճէօի պուլունմըշ օլուպ՝ Իյի 'ա-
մէլլէր խուսուսընտա հիւան ի շէհատէթէ մազհար
օլմուշ, մէսէլա էվլատ պէյլէմիշ վէ միւսաֆիր գա-
պու էթմիշ վէ մուգատտէօլէրին այագլարընը եըյ-
գամըշ վէ մուզայագատտա օլանլարա իմոատ վէ
հէր էյի 'ամէլտէ տէվամ էթմիշ օլտըղը թագտիր-
11 տէ՝ գայտ օլունսուն՝ Լաքին կէնճ տուլլարը ըհտտ
էյլէ, զիրա ֆրիստոսա գարընը՝ զէվգէ թէէլիմ օլ-
12 տըգլարընտա թէզէվվիւճ էթմէք իսթէյիպ, Իվվելքի
իմանը թէերք էթտիքլէրի իչիւն հիւքմէ տիւչար օ-
13 լուրլար՝ վէ պունուն իլէ պէրապէր էվլէրի տօլա-
շարագ թէնպէհ օլմադա ալըշըրլար, վէ եալընըզ
թէնպէհ տէյիլ, անճագ կէվէզէ վէ ախէրինին ու-
մուրըյլէ մէշղուլ օլարագ, նասէզա շէյլէրի սէյ-
14 լէրլէր՝ իմոի իսթէրիմ քի կէնճ օլանլար էվլէնիպ

վէ էվլատ կէթիրիպ՝ խանէ իտարէսինէ մուգայյէտ
օլարագ, մուխալիֆ օլանա սիթէմ իչիւն պիր ֆուր-
15 սաթ վէրմէսինլէր՝ Զիրա հալա պա'զլարը սափըպ
16 շէյթանա թապի' օլտըլար՝ Իյէր պիր միւ'մին եա
պիր միւ'մինէնին տուլլարը վար իսէ՝ անլէրէ ի'անէ
էյլէսին, վէ քիլիսէյէ պար օլմասըն, թա քի ֆիլհա-
գիգէ տուլ օլանլարա ի'անէ էտէ՝
17 Մէ'մուրիյէթլէրինին հիւան ի իճրասընտա պու-
լունան իխթիյարլար, խուսուսա քէլամտա վէ թա'-
լիմանէ էմէք չէքէնլէր իքի գաթ իքրամա լայըգ 'ատտ
18 օլունսունլար՝ Զիրա Ֆիթապ պուլուրըր քի' խար-
ման տէօյէն էօքիւզիւն աղընը պաղլամայասըն,
վէ' իշճի քէնոտի իճրէթինէ միւսթահագգ տըր՝
19 Իքի եա իւչ շահիտ օլմատըգճա՝ իխթիյար 'ալէյ-
20 հինտէ շիքայէթ գապուլ էթմէ՝ Գապահաթլը-
լարը ճիւմլէնին էօնիւնտէ թա'զիր էյլէ, թա քի
21 սա'իրլէր տախի խավֆ էտելէր՝ Ալլահըն վէ Բապպ
Ցիսուս Ֆրիստոսըն վէ միւնթէխապ մէլա'իքէնին
հուզուրընտա թէնպիհ էտերիմ քի' պիր շէյ խաթըր
իչիւն էթմէյէրէք, պու շէյլէրի պիղարագանէ հըֆզ
22 էտէսին՝ Պիր քիմսէնին իւզէրինէ 'աճէլէ իլէ էլ գօ-
մայըպ՝ ախէրլէրինին կիւնահլարընա միւշթէրիք օլմա.
23 քէնոտինկի վագ սագլա՝ Աբթըգ եալընըզ սու իչ-
մէյիպ՝ մի'տէն իչիւն վէ քէսրէթ իւզրէ վօւգու'
պուլան զա'իֆլիքլէրինկ իչիւն պիր սաղ շէրապ իս-
24 թի'մալ էյլէ՝ Պա'զը սահէմլէրին կիւնահլարը զա-
հիր օլուպ՝ էօնլէրինէճէ հիւքմէ կիտէր, պա'զըլարը-
25 նըն իսէ արտլարընճա կէլիր՝ Բէզալիք պա'զըլարընճ
էյի 'ամէլլէրի տախի զահիր օլուպ, պաշգա թարզ
օլանլարընն կիպլէնմէսի զայը ի միւմքինն տիր՝

ՊԱՊ 6

1 Պօյունտըրըգ ալեքնատա պուլունան ճիւմլէ գուլ-
լար քէնտի էֆէնտիլէրինի ճիւմլէ իհթիրամա միւա-
թահագ 'ատտ էթսինլէր, թա քի Ալլահըն իս-
2 մինէ վէ թա'լիմինէ քիւֆր օլունմայա։ Վէ միւ'մին
էֆէնտիլէրի օլանլար պիրատեր օլտըգլարը իչիւն
անլէրէ թահգիր էթմէսինլէր, անճագ միւ'մին վէ
սէվկիւլիւ վէ էյիլիք էրթ+լէյէ հիւսէտաար օլտըգ-
լարը իչիւն՝ գուլլըգ էթսինլէր. պու շէյլէրի թա'-
3 լիմ վէ նասիհաթ էյլէ։ Պիր քիմսէ պաշգա տիւր-
լիւ թա'լիմ էտիպ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն
սահիհ սէօզլէրինէ վէ թադվայա կէօրէ օլան թա'-
4 լիմէ գա'իլ օլմազ իսէ, Օ միւթէքէպպիր տիր,
պիր շէյ պիլմէզ, անճագ միւպահէսէ վէ նիզա'ի
լաֆզիյլէ մա'լուլ օլմուշ տըր. պունլարտան տաքի
5 հասէտ վէ նիզա' վէ քիւֆրլէր վէ սու'ի զանն, վէ
'ագլ ը ֆհասիտ վէ հագիգաթտան պա'իտ վէ թագ-
վայը քեար զանն էտէն աստէմլէրին պօշ միւպահէ-
սէլէրի հասըլ օլուր. պու մագուլէ քիմսէլէրտէն
6 իճթինապ էյլէ։ Լաքին գանա'աթլէ օլան թագվա
7 պէօյուք քեար տըր։ Զիրա տիւնեայա պիր շէյ կէ-
թիրմէտիք, վէ անտէն պիր շէյ կէօթիւրէմէյէճէյի-
8 միզ աշիքեար տըր։ Իմտի եէյէճէյիմիզ վէ էօր-
թիւնէճէյիմիզ վար իքէն, պունլարա գանա'աթ
9 էտէլիմ։ Ամմա ղէնկին օլմազ գաստընտա պուլու-
նանլար իղվայա վէ տուզաղա վէ չօգ սէֆիհ վէ
մուզիրր շէհվէթլէրէ տիւշէրլէր. անլէր տաքի ա-
ստէմլէրի հէլաքա վէ խարապկէթէ ղարդ էտէրլէր։
10 Զիրա մալփէրէսթլիք ճիւմլէ քէօթիւ շէյլէրին ասլ

օլուպ՝ պա'զը քիմսէլէր անա հարիս օլմազլէ իման-
տան սաիրպ չօգ էյլէմլէրէ միւպէթէլա օլտըլար։
11 Լաքին, էյ Ալլահ աստէմի, սէն պու շէյլէրտէն
ֆիրար էտիպ՝ սալահ վէ թադվա վէ իման վէ մու-
12 հապպէթ վէ սապր վէ հիլմէ սա'յ էթ։ Իմանըն
էյի ճիհատընտա ճահիտ օլ. չօգ շահիտլէր էօ-
նիւնտէ էյի իգրարը իգրար էթմիշ օլարագ, տա'-
վէթ օլունտուղունգ հայաթ ը էպէտիյէյի թուր։
13 Ճիւմլէյէ հայաթ վէրէն Ալլահըն հուզուրընտա վէ
Պոնտոսլը Պիղատոսըն էօնիւնտէ էյի իգրարլէ շէ-
հատէթ էտէն Յիսուս Քրիստոսըն հուզուրընտա
14 սանա թէնպիհ էտէրիմ քի, Պու էմրի Բապպըմըզ
Յիսուս Քրիստոսըն թէճէլլիսինէ տէյին լէքէսիզ
15 վէ գուսուրսուզ հըֆզ էտէսին. Պունու տաքի
Միւպարէք վէ Գատիր ի վահիտ վէ Մէլիք իւլ
16 միւլուք վէ Բապպ իւլ էրպապ, Էօլմէմէղլիյէ հաս-
լընըզ մալիք, վէ թէգարրուպ օլունմազ նուրատա
սաքին օլան Զաթ վագթ ը մախլուսընտա իզհար
էտէճէք տիր. աստէմլէրին հիչ պիրի անը կէօրմէ-
միշ վէ կէօրէմէզ. անա 'իզզէթ վէ գուտրէթ ի է-
պէտիյէ օլսուն։ Ամին։
17 Պու տիւնեատա զէնկին օլանլարա թէնպիհ էյլէ
քի՝ միւթէքէպպիր օլմայըզ, պագասըզ զէնկինլիյէ
տէյիլ, անճագ թէմէթթիւ' իչիւն ղանիլիք իւզրէ
պիզե հէր շէյի իհսան էտէն հայյ Ալլահա թէ-
18 վէքքիւլ էթսինլէր. Էյիլիք էտէրէք էյի 'ամէլլէր-
տէ ղանի օլուպ՝ ճէհաթէրա վէ էլի այէդ օլսունլար.
19 Վէ հայաթ ը էպէտիյէյէ նա'իլ օլմագ իւզրէ,
ախրէթ իչիւն քէնտիլէրինէ էյի թէմէլ հազըրլա-
յընլար։

20 Եյ Տիմոթէոս, էմանէթի հըֆզ էտիպ՝ նափաք
վէ պաթըլ լաֆզլարտան վէ քիղպէն 'իլմ թէսմիյէ
օլունան շէյին մու'արազալարընտան իճթինապ էյ-
21 լէ. Քի պունա պա'ղը քիմսէլեր զահիպ օլմաղլէ
իմանտան սափտըլար։ 'Ինայէթ սէնին իլէ օլսուն։
Ամին։

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՏԻՄՈԹԷՈՍԱ ԻԲԻՆՃԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ Ա

1 Յիսուս Քրիստոստա օլան հայաթըն վա'տընա
կէօրէ Ալլահըն իրատէթիյլէ Յիսուս Քրիստոսըն
րէսուլը Պօղոս՝ սէվկիւլիւ օղլըմ Տիմոթէոսա.
2 Փէտէր Ալլահ վէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս
Թարաֆընտան սանա 'ինայէթ վէ մերհամէթ վէ
3 սէլամէթ օլսուն։ Նէճէ կիւնտիւզ տու'ալարըմտա
4 սէնի պէր տէվամ զիքր էտէրէք, Վէ կէօզ եաշ-
լարընկը խաթըրըմտա Թուէթարադ, փիւր սիւրուր
օլմամ իչուն, սէնի կէօրմէք արզուսընտա իմ.
5 Էվվէլա պէօյիւք վալիտէն Լօիստ վէ վալիտէն Ե-
նիկէտ սաքին օլուպ, սէնտէ տախի պունընտը-
զընա Ի'թիմատ էթտիյիմ օլ րէյաոզ իմանը
խաթըրըմա կէթիրտիյիմտէ, էճաատըմտան Եօյէն-
պէյէ կէօրէ փաք զամիրլէ 'իպատէթ էթտիյիմ

6 Ալլահա շիւքր էտէրիմ։ Պու սէպէպտէն սանա իխ-
թար էտէրիմ քի՝ իւզէրինէ էլլէրիմին գօնուլմա-
սըյլէ սէնտէ օլան մէվհիպէ ի Իսահիյէի Թէյվիզ
7 էտէօրն։ Զիրա Ալլահ պիզէ գօրգաղլըգ րուհընը
տէյիլ, անճաղ գուվվէթ վէ մուհապպէթ վէ
8 Թամ 'ագլ րուհընը վէրտի։ Պինա'էն 'ալէյհ Բապ-
պըմըզըն շէհատէթինտէն վէ պէն մահպուսընտան
տօլայը ութանմա. Ֆագաթ պէշարէթ իչիւն մէ-
շագդաթտա Ալլահըն գուվվէթինէ կէօրէ հիսսէ-
9 տար օլ. Ո պիզի խէլաս էտիպ՝ մուգատտէս տա'-
վէթլէ տա'վէթ էյլէտի. պու տախի 'ամէլլէրիմիզէ
կէօրէ տէյիլ, անճաղ քէնտինին Թադտիրինէ կէօ-
րէ վէ էզէլի պէմանլարտան Յիսուս Քրիստոստա
10 պիզէ իհսան օլունուպ, Շիմդի իսէ էօլիւմիւ իպ-
թալ էտիպ՝ պէշարէթին վասըթասըյլէ հայաթ վէ
էօլմէմէզլիք զուհուրա կէթիրմիշ օլան խէլաքա-
րըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն զուհուրըյլէ պէյան օ-
11 լունան 'ինայէթէ կէօրէ օլտու։ Պէն տախի պու
ղէլդիթիւն վա'իզի վէ րէսուլը վէ թա'լիֆէլէրին
12 մու'ալլիմի նասպ օլունտըմ։ Պու սէպէպտէն պու
մէշագդաթլարը տախի չէքմէյօրըմ. վէ լաքին ու-
թանմամ, զիրա քիմէ իման էթտիյիմի պիլիրիմ,
վէ էմանէթիմի օղ կիւնէ գատար հըֆզա գատիր
13 իտիյինէ Ի'թիմատ էտէրիմ։ Պէնտէն իշիթտիյինկ
սահիհ սէօզլէրին սուրէթ ի սէլիյէսինի Յիսուս
Քրիստոստա օլան իման վէ մուհապպէթլէ հըֆզ
14 էյլէ։ Պիզտէ սաքին օլան Րուհ իւլ Գուստա վա-
15 սըթասըյլէ օղ էյի էմանէթի հըֆզ էյլէ։ Ասիա-
տա օլանլարըն ճիւմլէսի, Ֆիղէլլօս վէ Հէրմոգինէս
արալարընտա օլարագ, պէնտէն եիւզ չէվիրտիքլէ-

16 բինի պիլիբսին։ Բապպ Օնէսիֆօրօսըն խանէսինէ
մէրհամէթ էտէ. գիրա պէնի չօդ տէֆ'ա միւսթէ-
17 բիհ էյլէտի, վէ զէնճիրիմտէն ուէթ անմայրպ, Պիլ'աքս
Բօմայա վիւսուլինտէ պէնի չօդ ղայրէթլէ արայրպ
18 պուլտու. Բապպ անա օլ կիւնտէ Բապպ Թարա-
ֆընտան մէրհամէթ պուլմասընը իհտան էյլէյէ.
վէ Եփեսոստա պ՚ո նէ գատար խըտմէթ էթտիկինի
փէք էյի պիլիբսին։

ՊԱՂ 2

1 Իմոի աէն, էյ օղլըմ, Յիսուս Քրիստոստա օլան
2 'ինայէթտէ քէսպ ի գուվվէթ էտիպ, Չօդ շահիտ-
լէրին հուզուրընտա պէնտէն իչիթտիկինկ շէյլերի
ատրըգ վէ ա՚իրլէրէ Թա՚լիմէ միւսթա՚իտ օլան
3 տտէմլէրէ էմնանէթ էյլէ։ Իմոի աէն Յիսուս Քրիս-
տոսըն էյի 'ասքէրի կիպի մէշադգաթա Թէհամմիւլ
4 էյլէ։ 'Ասքէրիդ էտէն պիր քիմսէ սէր'ասքէրինի
խօշնուտ էթմէք իչիւն, պու 'էօմրիւն ումուրընա
5 գարըշմազ։ Շէմ տախի էյէր պիր քիմսէ կիւրէշիր
իսէ, գանուն իւզրէ կիւրէշմէյինճէ Թաճա Նա՚իլ
6 օլմազ։ Իմդէ շէքէն չինքիճի էվվէլա մահտուլտան
7 հիսէտտար օլմազ կէրէք տիր։ Սէօյլէտիյիմ շէյլերի
անկա. վէ Բապպ տանա հէր շէյտէ ֆէհմ իհտան
8 էյլէսին։ Պէշարէթիմէ կէօրէ Դաւիթ նէսլինտէն
օլարագ էմմաթտան իհեա օլուննան Յիսուս Քրիս-
9 տոսը Թէղէքքիւր էյլէ։ Պէն տախի պու պէշարէրէն
հօլընտա միւճրիմ կիպի ղէնճիրպէնտա օլուննճայա
գատար մէշադգաթ շէքէրիմ, ֆագաթ Աւլահըն
10 քէլամը պաղը տէյիլ տիր. Պաւնուն իչիւն միւն-

Թէքապլարըն ուղուրընա հէր շէյէ Թէհամմիւլ է-
տերիմ, Թա քի անլէր տախի Յիսուս Քրիստոստա
11 էպէտի 'իղղէթլէ օլան խէլասա Նա՚իլ օլալար։ Պու
քէլամ սատըգ տըր քի՝ էյէր անքն իլէ պէրապէր
էօլտիւք իսէ, պէրապէր տախի հաշայտաճաղըզ.
12 էյէր Թէհամմիւլ էտէր իսէք, պէրապէր տախի
սալթանաթ էտէճէյիզ. էյէր ինքեար էտէր իսէք,
13 օ տախի պիզի ինքեար էտէճէք տիր։ էյէր պիզ
իման էթմէզ իսէք, օ սատըգ գալըր, քէնտի քէն-
14 տինի ինքեար էտէմէզ։ Պու խուսուսաթը իխթիար
էյլէ, վէ պիր շէյէ ֆա՚իտէլի օլմայրպ, իչիտէնլէ-
րին խարապլընա սէպէպ օլան Նիղա՚ի լաֆզի էթմէ-
մէլէրինի Բապպըն հուզուրընտա Թէնպիհ էյլէ։
15 Հադիգաթ քէլամընը տօղրու Թաֆսիլ էտէրէք,
քէնտինկի Աւլահա մադպուղ՝ խէճիլ օլմազ պիր իշճի
16 տէյիւ իհզար էթմէյէ ճէհտ էյլէ։ Ամմա նափաք
վէ պաթըլ լաֆզլարտան իճթինապ էյլէ, զիրա
17 անլէր կիտէ կիտէ ֆրագա սէպէպ օլուր. Վէ ան-
լէրին սէօղիւ գանդրինա կիպի էէր, քի Հիմէնայօս
18 վէ Ֆիլիթօս անլէրտէն օլուպ, Գըյամէթ հալա
վուգուա՝ պուլմուշ տըր՝ տէյէրէք հադիգաթտան
սափտըլար, վէ պա՚զը քիմսէլէրին իմանընը իֆսատ
19 էտէրլէր։ Եինէ Աւլահըն միհնքէմ էտասը գա՚իմ
օլուպ՝ միւհրիւ պու տըր քի՝ Բապպ քէնտինինքի-
լէրինի պիլիր. վէ հէր քիմ քի Քրիստոսըն իսմինի
զիքը էտէր իսէ, հադգսըզլըգտան իճթինապ էյլէսին։
20 Լաքին պէօյիւք պիր խանէտէ եալընըզ ալթուն վէ
կիւմիւշ գապլար պուլունմայրպ՝ աղաճ վէ թօփ-
րագտան տախի պուլունուր. պա՚զըսը շէրէֆ, պա՚-
21 զըսը իսէ շէրէֆսիզլիք իչիւն տիր։ Իմոի էյէր պիր

քիմնէ քէնտինի պու շէյլէրտէն փաքլէրսէ, շէրէֆ
իչիւն վէ սահիպինին իսթի՛մալինէ նաֆի՛ վէ մու-
գատտէս վէ հէր էյի իշէ հաղըր պիր գապ օլաճագ
22 տըր։ Սէն տախի կէնճլիք շէհվէթլէրինտէն գաչ,
լաքին փաք գալպտէն Բապպա տու՛ա էտէնլէր իւէ
պէրապէր՝ սալահ վէ իման վէ մուհապպէթ վէ սէ-
23 լամէթէ սա՛յ էյլէ։ Ամմա սէֆիհանէ վէ նամո՛գուլ
միւճատէլէլէրտէն սագըն. չիւնքի միւնազա՛ա հու-
24 սուլա կէթիրտիյինի պիլիրսին։ Բապպըն գուլու իսկ
միւնազա՛ա էթմէմէլի տիր, անճագ ճիւմլէյէ հա-
լիմ վէ թա՛լիմէ միւսթա՛իտ վէ պուլմա սապրլը,
25 Մուգավէմէթ էտէնլէրէ հիլմէյէ նասիհաթ էտիճի
օլմազ կէրէք տիր. օլա քի հապիլաթը ֆէհմ էթ-
26 մէք իչիւն, Ալահ անէրէ թէվֆիկ վէրէ. վէ շէյ-
թանն թաարաֆընատան անըն իրատէթի իճրասը իչիւն
էսիր թուէթուլմըշ օլանլար անըն տուզաղընատան
այըլմալար։

ՊԱՊ 3

1 Վէ մա՛լիւմիւն օլա քի՝ ասն կիւնլէրտէ ֆէնտա վա-
2 գըթլար կէլէճէք տիր։ Ջիրա ատէմլէր քէնտի նէֆ-
սինի սեվճի, մալփէրէսթ, միւֆթէխիր, մաղրուր,
քիւֆրպաղ, վալիտէյնէ լիթա՛սթըղ, նանքէօր,
3 խապիս, Մէվէտտէթսիզ, միւսալէհէ գապուլ էթ-
մէզ, իֆթիրաճը, զապթ ը նէֆս էթմէզ, տղրը՛ն,
4 սալահը սեվմէզ, խա՛ին, պի փէրվա, միւթէքէպ-
պիր վէ Ալահը սեվմէքտէն զիյատէ ղէվգ ու սե-
5 ֆա սեվլէր, Տինտարլըգ սուրէթինի կէօսթէրիպ
տէ գուվվէթինի ինքեար էտէր օլաճագլար տըր.

6 պուն՚լարատան իճթինապ էյլէ։ Ջիրա խանէլէրէ կի-
րիպ՝ կիւնահլարլէ եիւքլէնմիշ տիւրլիւ տիւրլիւ
7 շէհվէթլէրէ թապի՛ օլարագ, Տա՛իմա էօյրէնմէքտէ
օլուպ՝ հադիգաթը պիլմէյէ հիչ պիր վագըթ կէլէ-
մէյէն ճահիլ գարըլարը էսիր էտէն քիմսէլէր
8 պուն՚լարատան տըր. Ամմա Եանինա վէ Եամպրիս
Մովսէսէ մուգավէմէթ էթտիքլէրի միսիլլիւ, պէց-
լէճէ հադիգաթա մուգավէմէթ էտէր, վէ ՚ագըլա-
րը ֆասիտ վէ իման խուսուսընատա մէրտուտ քիմ
9 սէլէր տիր։ Լաքին տահա իլէրի կիթմէյէճէքլէր
տիր. զիրա անլէրին ՚ագըլըպզլըղը զահիր օլըղը
միսիլլիւ, պուն՚լարընքի տախի ճիւմլէյէ ջահէր օլա-
10 ճագ տըր։ Ամմա սէն պէնիմ թա՛լիմիմի, էթվարը-
մը, նիյէթիմի, իմանըմը, սապրըմը, մուհապպէթի-
11 մի, թէհամմիւլիւմիւ պիլիրսին. վէ Անթաքիատա
վէ Գօնեատա վէ Լիսթրատա պանա վագը՛ օլան
թէ՛ատիլէրէ վէ էլէմլէրէ, նէ տիւրլիւ թէ՛ատի-
լէր չէքտիյիմէ վագըֆ օլընը, վէ Բապպ պէնի ճիւմ
12 լէսինատէն խէլասս էյլէսի։ Վէ Յիսուս Քրիստոսատա
թագվա իւզրէ ՚էօմր կէչիրմէք իսթէյէնլէրին ճիւմ
13 լէսի տախի թէ՛ատի կէօրէճէք տիր։ Լաքին շէրիր
վէ միւղէվվիր ատէմլէր, ալտատարագ վէ ալտա-
14 նարագ, կիթմէյէ պէտթէր օլաճագ տըր։ Սէն
իսէ էօյրէնտիյինի վէ ի՛թիգատ էթտիյինի շէյլէրտէ,
15 քիմսէն էօյրէնտիյինի պիլէրէք, սապիթ օլ. Քիւ-
թիւպ ի մուգատտասէյի տախի չօճուգլըգտան պէ-
րու պիլիրսին, վէ պուն՚լար սէնի Յիսուս Քրիստոս-
տա օլան իման վասըթատըյլէ խէլասս իչիւն ՚ալիմ
16 էթմէյէ գաատիր տիր։ Պիւթիւն Քիթապ իլհամ ը
իլահի օլուպ՝ թա՛լիմ վէ թա՛զիր վէ իսլահ իչիւն

վէ սալահ խուսուսընտա օլան թէ՞տիպ իչիւն
17 ֆա՛խեէլի տիր. Թա քի Ալլահ ատէմի քէսմիլ վէ
հէր էյի իշ իչիւն միւհէյյա պուլունա։

ՊԱՊ 4

1 Իմոի պէն Ալլահըն վէ քէնոի թէճէլլի վէ մելէ-
քիւթիւնոե տիրիլէրի վէ էօլիւլէրի հիւքմ էոեճէք
օլան Բապպ Ցիսուս Քրիստոսըն հուզուրընտա
2 թէնպիհ էոերիմ. Քէլամը վա՛ղ էյլե, վաղըթըը
վաղըթօըղ իդոամ էյլե, քէմսէ ը թէ՞էննի վէ
Թա՛լիմլե Թա՛ղիր վէ Թէքտիր վէ Նասիհատ էյլե։
3 Ձիրա վաղըթ կէլիր քի սահիհ Թա՛լիմ թէհամմիւլ
էթմէյիպ, անճադ դուլաղլարը կիճիշէրէք, քէնոի
շէհվէթլէրինէ կէօրէ քէնոիլէրի իչիւն մու՛ալլիմլեր
4 ճէմ՛ էոեճէքլեր։ Վէ դուլաղլարընը հապիդաթ-
տան չէվիրիպ՝ մնասալլարա տէօնէճէքլեր տիր։
5 Ամմա սէն հէր շէյոե ույանըդ տուր, մէշադաթա
թէհամմիւլ էթ, միւպէշշիր իշինի իճրա էյլե, խըտ-
6 մէթինի իթմամ էյլե։ Ձիրա պէն արթըդ ֆուրսա
էյդե թուգտիմ օլունմադ իւզրէ օլուպ՝ ինթիգալը-
7 մէն վաղթը կէլմիշ տիր։ Էյի ճիհատը պիթիրտիմ
8 սէֆէրի թէմամ էոիպ՝ իմանը հըֆզ էթտիմ։ Ար-
թըդ պէնիմ իչիւն սալահ թաճը հազըր տըր. անը
օլ՝ ատիլ Հաքիմ Բապպ օլ կիւնոե պանա, վէ
եալընըդ պանա տէյիլ, պէլքի թէճէլլիսինի սէվէն-
լէրին ճիւմլէսինէ տախի վէրէճէք տիր։
9 Եանըմա թէզ կէլմէյէ սա՛յ էյլե։ (10) Ձիրա
Տէմաս պու տիւնեայը սէվմէքլէ պէնի թէրքը է-
ոիպ՝ Սէլանիկէ կիթտի. Քրիսքէս Գաղատիայա, վէ

11 Տիտոս Տալմաթիայա ԱՐԻՒԷԼԷ։ Եանըմնա եալընըդ
Ղուկաս պուլունուր. Մարկոսը ալըպ՝ քէնտին իլէ
պէրապէր կէթիր. ղնրա խըտմէթ իչիւն պանա
12 ֆա՛խեէլի տիր։ Վէ Թիխիքոսը Եփեսոսա կէօնտեր-
13 տիմ։ Թրոաստա Գարիոսըն եանընտա պրապտըղըմ
եաղմուրըդ իլէ քիթապլարը, պախուսուս Թիրչէ-
14 լէրի կէլտիկտե կէթիր։ Պապըրճը Իսքէնտէր
պանա չօդ քէօթիւլիւք էթտի. Բապպ անա՝ ամէլ-
15 լէրինէ կէօրէ միւճազաթա *էտե։ Անտէն սէն տախի
սապրն. զնրա պիղիմ սէօզլէրիմիզէ զիյատէսիյլէ
16 մուգավէմէթ էթտի։ Իվվէլքի ճէվապրմտա, պէնիմ
իլէ պէրապէր քիմսէ տուրմայըպ ճիւմլէսի պէնի
Թէրքը էյլէտիլէր. (պու՝ ալէհլէրինէ սայըլմասըն.)
17 Լաքին Բապպ եանըմնա տուրուպ պէնի դուվվէթ-
լէնտիրտի, Թա քի պէնիմ վասըթամըզ վա՛ղ Թէմա-
մէն իճտա օլունուպ՝ ճիւմլէ Թա՛իճէլլէր իչիտե. պէն
18 տախի արսլան աղզընտան գուրթուլտըմ։ Վէ Բապպ
պէնի հէր պիր քէօթիւ իշտէն գուրթարըպ՝ քէնտի
սէմսիվի մելէքիւթիւնէ սէլամէթլէ նա՛իլ էտէճէք
տիր։ Անա էպէտ իւլ ապատ համտ օլսուն։ Ամին։
19 Պրիսկիղա իլէ Ակիւղասա վէ Օնէսիֆօրօսընն
20 էհլ ի պէյթինէ սէլամ էյլե. Էրասթօս Գօրընթ-
Թօստա գալտը, Թրօֆիմոսը տախի Մէլիթօոտա
21 խասթա՛պրապտըմ։ Գըշտան էվվէլ կէլմէյէ սա՛յ
էյլե։ Էվպուլօս վէ Փուտես վէ Լինոս վէ Գլաու-
տիա վէ Ճիւմլէ պիրատէրլէր սանա սէլամ էտեր-
22 լէր։ Բապպ Ցիսուս Քրիստոս ղուհընդ իլէ պէրապէր
օլա։ Ինայէթ սիզին իլէ օլսուն։ Ամին։

*Պո՛ղաղրճ՝ էտէճէք տիր

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՏԻՏՈՍԱ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Պօղոս Աղլահըն գուղու, վէ եալանատան միւնէղղէհ
օլան Աղլահըն էղէլի ղէմանլարատան վա՛տ էտիպ,
2 Լաքին խէլասաքեարըմըզ Աղլահըն էմրի իւզրէ, պա-
նա էմանէթ էյլէտիյի վա՛զ վասըթասըյլէ վագթ ը
մախասուսընատա՝ քէնտի քէլամըյլէ իզհար էթտիյի
3 էպէտի հայատ իւմիտինէ մէզնի, Աղլահըն միւն-
թէխապլարընըն իմանը, վէ թատվայա մուխաղղ
օլան հագիգաթը պիլմէքլիք իւզրէ Ցիսուս Քրիստո-
4 սըն բէսուլը օլուպ, Միւշթէրիք օլտըղըմըզ իման
հասէպինճէ էօզ օղլում Տիտոսա. Փէտեր Աղլահ
վէ խէլասաքեարըմըզ Րապպ Ցիսուս Քրիստոս թա-
րաֆընատան ասնա 'ինայէթ, [րահմէթ] վէ սէլամէթ
օլսուն։
5 Պու սէպէպտէն սէնի կիրիթտէ պրագտըմ, քի
էքսիք օլան շէյլէրի թէրթիպ էտիպ՝ սանա բամար-
լատըղըմ կիպի հէր շէհրտէ իհթիյարլար թա՛յինի
6 էտէսին. Պիր քիմսէ գուսուրսըզ, վէ պիր ղէվճէնին
ղէվճի օլուպ, վէ ֆիւճուրատն տօլայը թէշէքքի օ-
լընմամըշ, վէ իթա՛աթսըզ օլմայան միւ՛մին էվլատ

7 սահիպի պուլունտուղը հալտէ՝ անը ըա՛էին էյլէ. Զի-
րա վաճիպ տիր քի՝ էփիսգօփօս Աղլահըն քէթխիւ-
տասը կիպի գուսուրսըղ օլա. խօտրէյ, ղաղապ-
նաք, շէրապա մէյյալ, վուրուճը, գապիհ գաղանճ
8 թաղիպի տէյիլ, Անճաղ միւսաֆիրփէրվէր վէ
էյիլիք սէվճէն, վէ 'ագիլ վէ սալիհ վէ մուգատտէս
9 վէ փէրհիզքեար, թա՛լիմէ կէօրէ օլան սատըգ քէ-
լամը գավլի թուութար օլա. Թա քի սահիհ թա՛-
լիմիլէ նասիհաթ վէրմէյէ վէ մուխալէֆէթ էտինլէ-
10 րի թա՛զիր էթմէյէ մուգթէտիր օլա։ Զիրա նիճէ
իթա՛աթսըղ, լաֆզէն վէ իզլալ էտիճի քիմսէլէր,
11 խուսուսա էհլ ի խիթան օլանլար վար. Պունլարըն
աղզլարընը գափամագ կէրէք տիր. պունլար գա-
պիհ գաղանճ սէպէպնատէն՝ ճա՛իզ օլմայան շէյ-
լէրի էօյրէտէրէք, պիւթիւն խանէլէր խարապ է-
12 տէրլէր։ Անլէրատէն պիրի, քէնտիլէրինին սօբլ
փէյղամպէրի օլարագ, կիրիթլիլէր տա՛իմա էա-
լանճը, քէօթիւ ճանավար, էքիւլ տիր՝ տէտի։
13 Պու շէհատէթ հագդ տըր. պունա պինա՛էն իման-
14 լարը սահիհ օլուպ, Եհուտի մասալլարընա վէ
հագիգաթտան սապան տաէմլէրին թէնապհլէրինէ
տըգդաթ էթմէմէլէրի իչիւն, անլէրի շիտաէթլէ
15 թա՛զիր էյլէ։ փաք քիմսէլէրէ հէր շէյ փաք խսէ
տէ, նապաք վէ մի՛մին օլմայանլարա պիր շէյ փաք
օլմատըգտան պաշգա՝ հէմ 'ագըլլարը վէ հէմտէ
16 զամիրլէրի նապաք օլմուշ տըր։ Աղլահը պիլիրիզ՝
տէյիւ իգրար էտէրլէր իքէն՝ անը 'ամէլլէրինէ ին-
քար էտէրլէր, վէ մէքրուհ վէ իթա՛աթսըզ վէ
հէր էյի 'ամէլ խուսուսընատա մէրտուտ տըրլար։

ՊԱՏ 2

1 Սէն խե սահիհ թալիմե լայըղ օլան շէյլէրի
2 սէօյլէ. Ինթիյարլար այըդ, էհլ ի վաղար, 'ադիլ,
իման վէ մուհապպէթ վէ սաբրտա սէլիմ օլալար,
3 Քէզալիք ինթիյար դարըլար դուսախլէթէ լայըղ
օլան հարէքէթտէ պուլունուալ՝ ինքիրազը, եախօտ
չօդ շէրապա միւպէթէլա օլմայարադ, էյիլիք մու'մէ
4 լիմէլէրի օլալար. Թա քի Ալլահըն քէլամընա
քիւֆր օլունմամադ իչիւն, կէնճ դարըլարը զէվճ-
5 լէրինի վէ եվլատլարընը սէվմէք, վէ 'ադըլը, վէ
'իֆֆէթլի, վէ խանէլէրինէ մուդայէտա, էհլ ի
խայր, քէնտի զէվճլէրինէ միւթի' օլմադ խուսուս-
6 սընտա թէրպիյէ էտէլէր: Քէզալիք նէվճիվանըլարա
7 'ադիլ օլմալարը իչիւն նասիհաթ վէր: Վէ հէր
խուսուստա քէնտինկի էյի 'ամէլլէրտէ էօրնէք
ՀԷօՆԷրէԽ թա'լիմտե խուլուս վէ վաղար վէ սահիհ
8 վէ 'էօզիւրսիւզ քէլամ իսլրադ էյլէ. Թա քի
մուխալէֆէթ էտէն՝ հադդընըղա սէօյլէյէճէք պիր
9 քէօթիւ շէյ պուլամայարադ մահճուպ օլա: Գուլ
յարա նասէհա էյլէ քի քէնտի էֆէնտիլէրինէ միւ-
թի' օլարադ հէր շէյտե անլերի խօշնուտա էտէլէր.
10 Շէօյլէ քի գարշը սէօյլէմէյիսկ վէ օրրգաթ էթմէ-
յիսկ, անճադ հէր վէճհլէ սաատադաթ ը քեամիլէ
կէօթէրմէլէրիյլէ խէլասքարընընդ Ալլահըն թա'լի-
11 մինի հէր շէյտե թէզէլինի էտէլէր: Զիրա Ալլահըն
խէլասա պա'իս օլան 'ինսայէթի ճիւմլէ սաէմլէրի
12 զահիր օլուսա՝ պիզի թէրպիյէ էտէր քի, ֆէրզ
վէ ահէնգա շէհվէթլէրինի ըէտա էտէլիմ, վէ պու
տիւհեատա 'ադիլանէ վէ սալիհանէ վէ թագվա

13 իւզրէ եաշայալըմ, վէ օլ միւպարէք իւմիտե վէ
'ազիմ Ալլահըն, վէ պիզի հէր տիւրլիւ 'խաեան-
տան խէլասա էթմէք, վէ քէնտինէ էյի 'ամէլլէրէ
զայրէթ-քէշ վէ խասս գավմ թագտիս էթմէք իւզ-
14 րէ, քէնտինի պիզիմ իչիւն վէրէն խէլասքարը-
մըզ Ցիսուս Քրիստոսընն ճէլալինին թէճէլլիսինէ
15 մունթազըր օլալըմ: Պու շէյլէրի սէօյլէյիպ նասի-
հաթ էյլէ, վէ չօդ թէ'քիտլէ թա'զիր էյլէ. քիմսէ
սէնի թահգիր էթմէսինն:

ՊԱՏ 3

1 Ա՛նլէրէ ինթաար էյլէ քի՝ սալթանաթ վէ հիւքիւ-
մէթլէրէ թասալ' օլուպ իթա'աթ էթօնինլէր, վէ հէր
2 էյի իշէ հազըր պուլունսուսունլար, Քիմսէյէ սէպպ
էթմէյէլէր, էհլ ի նիզա' օլմայըպ լաթիֆ օլալար,
ճիւմլէ ասէմլէրէ քէմալ ը հիլմ կէօսթէրէլէր:
3 Զիրա պիր վազթի պիզ տախի 'ազըլըզ, իթա-
'աթօզ վէ զէլալէթտե իսիք, վէ տիւրլիւ տիւրլիւ
շէհվէթի վէ զէվգլէրէ էսիր օլուպ՝ շէրր վէ հա-
սէտտե եաշար իսիք. մէքրուհ իսիք, վէ պիրի
4 պիրիմիզէ պուղզ էտէր իսիք: Լաքին խէլասքեա-
րըմըզ Ալլահըն լութֆու վէ ինսանա օլան մուհապ-
5 պէթի զահիր օլտըղը զէման, Իճրա էթտիյիմիզ
սալահ 'ամէլլէրինտէն օլմայարադ, անճադ քէնտի
մէրհամէթինէ կէօրէ, եէնի տօղմա երլդամտսը,
6 վէ Ցիսուս Քրիստոս վասըթասըլէ իւզէրիմիզէ
ղանի ղանի տէօքտիւքիւ Րուհ իւլ Գուսուսըն եէնի-
7 լէթմէսինէ պիզի խէլասս էյլէտի. Թա քի անընդ 'ի-
նայէթիյլէ թէպրիր օլունարադ, հայաթ ը եդեսիյէ

8 իւմիտի մուճէպինճէ վարիսլէր օլալըմ՝ պու քէլամ
սաոլըգ տըր, վէ իսթէրիմ քի՝ Ալլահա իման է-
տէնլէր էյի՝ ամէլլէր իճրասընա մուգայիէտ պու-
լունմալարը իչիւն, պու շէյլէրի սապխի էտէսին.
էյի վէ ատէմլէրէ ֆա՛իտէլի շէյլէր պունլար տըր՝
9 Ամմա աէֆիհանէ միւպահէսէլէրտէն վէ նէսէպ սիլ
սիլելէրինտէն վէ նիզա՛լար վէ շէրի՛ատ միւճատե-
լէլէրինտէն իճթինապ էյլէ. զիրա անլէր ֆա՛իտե-
10 սիզ վէ Ղաֆիլ տըր՝ Էհլ ի պիտ՛աթ օլան պիր
ատէմտէն, պիրինճի վէ իքինճի նասիհաթտան
11 սօնրա, իճթինապ էյլէ՝ Զիրա պիլիրսին քի պու
մադուլէ քիմսէ զէլալէթէ տիւչար օլուպ՝ քէնտին-
տէն մահքիւմ օլարագ կիւնահ իշլէր՝
12 Ամթիմասը եահօտ Թիխիգօսը սանա կէօնտեր-
տիկիմ զէման, Նիգօֆիօլիսէ եանըմա կէլմէյէ
ղայրէթ էյլէ, զիրա օրատա գըշը կէչիրմէյէ գա-
13 րար վէրտիմ՝ Էրգապ ը շէրի՛աթտան օլան Զինա-
սը վէ Ափօլլօսը պիր իհթիյաճլարը օլմայարագ,
14 տիգգաթլէ եօլա չըգար՝ Վէ պիզիմքիլէր տաքի
մէյվէսիզ պուլունմամագ իւզրէ, զարուրի իհթի-
յաճլար իչիւն էյի՝ ամէլլէրլէ մէշղուլ օլմաղը էօյ-
15 բէնսինլէր՝ Պէնիմ իլէ պէրապէր օլանլարըն ճիւմ-
լէսի սանա սէլամ էտէրլէր. պիզի իմանտա սէվին-
լէրէ սէլամ էյլէ՝ Ինայէթ ճիւմլէնիզ իլէ օլսուն՝
Ամին՝

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՖԻԼԻՄՕՆԱ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

—

1 Յիսուս Քրիստոս իչիւն մահպուս Պօղոս վէ Տիմո-
թէոս պիրատէր՝ սէվկիւլիւմիւզ վէ էմէքտաշըմըզ
2 Ֆիլիմօնա, վէ սէվկիւլիւ Ափֆիայա, վէ սիլահ-
տաշըմըզ Արխիփփոսա վէ սէնին խանէնտէ պու-
3 լունան քիլիսէյէ. Սիզէ ֆէտէրիմիզ Ալլահ վէ
Բապպ Յիսուս Քրիստոս թարաֆընտան՝ ինայէթ
վէ սէլամէթ օլսուն՝
4 Սէնին Բապպ Յիսուսա վէ ճիւմլէ մուգատտէս-
լէրէ օլան մուհապպէթինի վէ իմանըգը իչիտիր ի-
5 քէն, Տա՛իմա Ալլահըմա շիւքր էտէրէք, տու՛ա-
6 լարըմտա զիքր էտէրիմ՝ քի, իմանըգըն միւշարէքէ-
թի Յիսուս Քրիստոս իչիւն սիզտէ օլան հէր էյիլիկի
7 պիլմէքլիքտէ՝ տամիլ օլա՝ Զիրա, էյ պիրատէր,
մուգատտասլէրին գալպլէրի սէնին վասրէթանլէ
միւսթէրիհ օլտուղընտան, սէնին մուհապպէթին-
տէն տօլայը չօգ մէսէրրէթ վէ թէսէլլիմիզ վար՝
8 Պու էճլտէն լայըգ օլանը սանա էմր էթմէյէ Քրիս-
9 տոստա չօգ ճէսարէթիմ վար իսէ տէ, Եինէ պէն
պու մադուլէ պիր քիմսէ, եա՛նի իհթիյար Պօղոս
վէ շիմտի իսէ Յիսուս Քրիստոս իչիւն մահպուս օ-
լարագ, մուհապպէթէ պինա՛էն րէճա էթմէյի

10 թէրճիհ էտէրիմ՝ Մահպուսիյէթիմոե թէվլիտ էյ-
լէմիյիմ օղլըմ Օնէսիմոս իչիւն սանա բէճա էտէ-
11 րիմ՝ Մէրդուպըն պիր վազըթ սանա ֆա՛իտէսի
հօգ իտի իսէ տէ, շիմոի սանա վէ հէմ տէ պանա
12 ֆա՛իտէլի օլարագ, անը կէրի կէօնտէրտիմ՝ Իմոի
սէն անը պէնիմ ճիյէրիմ կիպի գապուլ էյլէ՝
13 Պէշարէթ իչիւն օլան մահպուսիյէթոե՝ պանա սէ-
նին էէրինոե խըամէթ էթմէք իւղրէ պէն անը էա-
14 նըմոա ալը գօմագ իսթէտիմ իսէ տէ, Սէնին ըէյին
օլմասըդճա պիր շէյ եափմագ իսթէմէտիմ, Թա քի
սէնին խայրըն զարուրի օլմայըպ՝ ըիզա իլէ օլա՝
15 Ձիրա պէլքի պիր միւտտէթ այրըլմասը պուևուն
16 իչիւն, եա՛նի արթըդ գուլ կիպի տէյիլ, Անճագ
գուլա ֆա՛իդ օլարագ, խուսուսա պանա վէ նէ
գատար զիյատէ սանա հէմ թէնոե հէմ տախի
Բապպտա սէվկիւլիւ պիր պէրատէր կիպի անը իլ
17 էլ էպէտ գապուլ էթմիշ օլասըն՝ Իմոի էյէր պէնի
շէրիք՝ սուտ էտէր իսէն, անը պէնիմ կիպի գապուլ
18 էյլէ՝ Վէ էյէր սանա պիր Հագդըպըլըդ էթտի, եա-
խօտ պօրճուս վար իսէ, անը պանա մնհասուպ էյլէ՝
19 Պէն Պօղոս քէնոի էլիմէ եազտըմ. պէն էտա է-
տէրիմ. զաթըկը պանա պօրճլու սըն՝ սանա տէ-
20 մէյիմ՝ Պէլի, էյ պէրատէր, Բապպտա սէնոեն
ֆա՛իտէմէնտ օլայըմ, գալգիմի Քրիստոսատա միւս-
21 Թէրիհ էյլէ՝ Սէնին էթա՛աթըննա ի՛թիմատլէ, տէ-
տէյիմոեն զիյատէ տախի էտէճէյինկի պիլէրէք
22 սանա եազտըմ՝ Չէմ տախի պանա պիր գօնագ
Հազըրլա, զիրա սիզին տու՛ալարընըդ վասթա-
23 սըյլէ սիզէ պաղըշլանաճաղըմը ումարըմ՝ Ցիսուս
24 Քրիստոսատա Հապտ բէֆէդիմ օլան Էփաֆրաս, վէ

էմէքտաշլարըմ Մարկոս վէ Արիսթարխոս վէ Տէմաս
25 վէ Ղուկաս սանա սէլամ էտէր՝ Բապպըմըդ Յի-
սուս Քրիստոսըն ո՛ինայէթի բուհրնըդ իլէ օլսուն՝
Ամին՝

[ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ]

՝ԻՊՐԱՆԻԷՐԷ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Աստղ զէմանն ը գատիմոե, նիչէ գըթ՝ալար վէ
նիչէ թարզլարատա, փէղամպէրլէր վասթասըյլէ
էճատատա սէօյլէմիշ օլարագ, պու սօն կիւնլէրտե
2 տախի, Հէր շէյէ վարիս նատագ էյլէյիպ՝ ՝ալէմիյինի
տախի վասթասըյլէ խալգ էյլէտիյի Օղլու իլէ
3 պիղէ սէօյլէտի՝ Պու տախի անըն ճէլալինին զիյասը
վէ ճէվհէրինին ըէմ ի զաթիսի օլուպ՝ մէվճուտատ-
թըն քեաֆֆէսինի քէնոի գուարէթինին քէլամըյլէ
վիգայէ էտէրէք, քէնոիսի վասթասըյլէ կիւնահ-
լարըմըզըն Թաթհիրի Թէտարիքինի էթտիքատէն
սօկրա, ՝ալի մահալլէրտե ՝ազամէթին սաղընատա
4 ճիւլուս էթտի՝ վէ վարիս օլտըղը իսմ մէլա՛իքէ
իսմինատէն նէ գատար էֆզալ իսէ, զոՒը տախի օլ
5 գատար ա՛զամ օլատու՝ Զիրա մէլէքլէրին հա՛նկը-

սընա պիր զէման տէմիշ տիր քի՝ Ակն Օղլմ սըն,
պէն սէնի պու կիւն Թէվլիտ էյլէտիմ. վէ ելինէ՝
պէն անա փէտէր օլաճաղըմ, օ տախի պանա Օղուլ
6 օլաճագ տըր։ Վէ ելինէ իլք Օղլու տիւնեայա իտ-
խալ էթտիկի վագըթ տէր քի՝ Վէ Ալլահըն ճիւմլէ
7 մէլա՛իքէսի անա սէճտէ էթսինլէր։ Վէ մէլէքլէր
հադգընտա պուլուրըր քի՝ Քէնտի մէլա՛իքէսինի
բուհլար՝ վէ խաուէմէսինի աթէշ 'ալէվի էտէր։
8 Լաքին Օղլ՝ նա Ալլահ, սէնին թախթըն էպէտ
իւլ ապատ տըր, սէնին մէլէքիւթիւնիւն 'ասասը
9 իսթիդամէթ 'ասասը տըր. Սալահը սէվիպ ֆըպ-
տան իքրահ էթտին. պու սէպէպտէն, նա Ալլահ,
սէնին Ալլահըն սէնի շէրիքլէրինկտէն պկյատէ շատ-
10 լըգ եաղըլէ մէսհ էյլէտի. Չէմ՝ նա Բապպ, իպ-
թիտատէ զէմինին թէմէլինի սէն դուրտըն, վէ սէ-
11 մավաթ էյլէրինկին իչի տիր. Պունլար զէվալ պու-
լուբ, ամմա սէն պագի սին. ճիւմլէսի լիպաս կիպի
էսքիյիպ, անլէրի դաֆթան կիպի տիւրճէճքսին,
12 վէ տէյիշճէքլէր. Լաքին սէն հէման օ զաթ սըն.
սէնէլէրին տախի նիհայէթ պուլմազ՝ տէյիւ պուլու-
13 րըր։ Վէ մէլէքլէրին հա՞նկըսընա պիր զէման՝ Սէ-
նին տիւշմինլէրինի այադլարընկա պասամազ զոյուն-
14 ճայատէք, սէն սաղըմտա օթուր՝ տէմիշ տիր։ Ան-
լէրին ճիւմլէսի՝ խէլասա վարիս օլաճագ քիմսէլէրէ
խըտմէթ իչիւն իրսալ օլունան խասըմ բուհլար
տէյիլլէ՞ր մի։

ՊԱՊ 2

1 Պու սէպէպտէն՝ իչիթախիմիզ շէյլէրի պիր վէճհ-

լէ ֆէվթ էթմէմէք իչիւն անլէրէ տահա զիյատէ
2 տիգգաթ էթմէլիյիզ։ Զիրա էյէր մէլա՛իքէ վասը-
թասըյլէ սէօյլէնիլէն քէլամ սապիթ օլուպ, հէր
պիր թէճավուզ վէ իթա'աթսըզլըգ լայըգ օլան
3 ճէղասընը պուլտուս իսէ, Իպթիտա Բապպըն վասը-
թասըյլէ պուլուրուլուպ՝ իչիտէնլէր թարաֆընտան
4 պիզէ թաատըգ օլունարագ, Ալլահ տախի քէնտի
իրատէթինէ կէօրէ 'ալամէթլէր վէ մու'ճիզլէր վէ
տիւրլիւ տիւրլիւ գուվվէթլէր վէ Րուհ իւլ Գուա-
սըն մէվճիպէլէրիյլէ շէհատէթ էյլէտիկի պէօյլէ
'ազիմ խէլասը իհմալ էթտիկիմիզ թագտիրտէ,
պիզ նա՞սըլ նէճաթ պուլաճաղըզ։
5 Զիրա հադգընտա սէօյլէտիկիմիզ շօլ կէլէճէք
6 'ալէմի մէլա՛իքէ հիւքմիւ ալթընա գօմաստը։ Ամմա
պիր զաթ պիր եէրտէ շէհատէթ էտիպ՝ ինսան նէ-
տիր քի անը զիյարէթ էտէսին, եախօտ ինսան օղլու նէ-
7 տիր քի անը զիյարէթ էտէսին. Անը մէլէքլէրտէն
պիր աղ աշաղը գօտըն, անը ճէլալ ու 'իզզէթլէ
թաճլանտըրտըն, վէ անը սէնին էլլէրինին իշլէրի
8 իւզէրինէ նասպ էթտին. Ճիւմլէ մէվճուտաթը անըն
այադլարը ալթընա գօտըն՝ տէտի. չիւնքի ճիւմլէ
մէվճուտաթը անըն հիւքմիւ ալթընա գօմասըյլէ,
հիւքմիւ ալթընա գօնուլմամըշ պիր շէյ պրագմա-
տը. շիմտի իսէ տահա ճիւմլէ մէվճուտաթը անըն
9 հիւքմիւ ալթընտա կէօրմէյօրըզ. Լաքին մէլէքլէր-
տէն պիր աղ աշաղը գէլընմըշ Յիսուսը Ալլահըն
'ինայէթիյլէ ճիւմլէ իչիւն էօլիւմ թաթմագ իւզ-
րէ, էօլիւմ էլէմի սէպէպլինտէն, ճէլալ ու 'իզզէթ-
10 լէ թաճլանմըշ կէօրիւյօրըզ։ Զիրա հէր շէյ քէն-
տի իչիւն վէ հէր շէյ քէնտի էլիյլէ օլանա, չօգ օ-

ղուլլար ճելալէ կէթիրտիյինտէ, անլէրին խէլասը-
նըն Րէ'խսինի էլէմիէր վասըթասըլլա քէմալէ իսալ
էթմէք լայըգ իտի։
11 Ձիրա կէրէք Թադտիս էտէն՝ կէրէք Թադտիս օ-
լունանլարըն ճիւմլէսի պիր զաթտան տըր. պու-
սէպէպտէն անլէրէ պիրատեր տէմէյէ հիճապ էթ-
12 մէյիպ, տեր քի, Սէնին Լոմինի պիրատէրլէրիմ
պէյան էյլէյէճէյիմ, քիլիսէնին օրթասընտա
13 սանա Թէսպիհ էտէճէյիմ. վէ եինէ՝ պէն անա
Թէվէքքիւլ էտէճէյիմ. վէ եինէ՝ Իշլէ պէն, վէ
14 Ալլահըն պանա վէրտիյի էվլատ։ Իմոի էվլատ
Թէնատէն վէ գանատան միւշթէրիք պուլունտուգլա-
րընտան, քէնտիսի տախի պի'այնիհի հէմման պու
շէյլէրէ հիսսէտար օլտու, Թա քի էօլիւմ վա-
սըթասըլլէ էօլիւմիւն գուվվէթինէ մալիք օլանը,
15 եա'նի շէյթանը լալթալ էտիպ, պիւթիւն 'էօմրէ-
րինտէ էօլիւմ գօրգունտու սէպէպսիյլէ գուվվէտա
16 միւալիէլա օլանլարը աղատա էտէ։ Ձիրա մէլա'իքէյէ
ասլա տէօթիկիր օլմազ, անճագ Աբրահամ նէսլինէ
17 տէօթիկիր օլտու։ Պու էճլատէն գավմըն կիւնահկա-
րընա քէֆարէթ էթմէք իչիւն, Ալլահա միւթ'ալ
լուգ շէյէրտէ քէնտիսի բահիմ վէ սաալգ քիսա-
հին ի ա'զամ օլմագ իւզրէ, հէր շէյտէ պիրատեր-
18 լէրինէ միւշապիհ օլմագ լազըմ կէլսի։ Ձիրա
քէնտիսի Թէճրիպէյէ տիւշսը օլարագ, էլէմ չէք-
միշ օլարդընտան՝ Թէճրիպէ չէքմէքտէ օլանլարա
եարտըմ էթմէյէ գատիր տիր։

ՊԱՊ 3

1 Պինա'էն 'ալէյհ, էյ ադամլի տա'վէթին հիսսէ-

տարլարը օլան մուգաատէտ պիրատէրլէր, իգրարը-
մըզըն Րէսուլը վէ Քեահին ի ա'զամը Յիսուս Քրիս-
2 տոսա նազար էտինիզ. Օվ քի քէնտինի նասագ է-
տէնէ, Մովսէս անըն պիւթիւն խանէսինտէ սատըգ
3 պուլունտուրդը կիպի սատըգ տըր։ Ձիրա խանէյի
պինա էտէնին՝ խանէտէն նէ գատար զիյատէ Ի'թի-
պարը վար իսէ, պու զաթ. Մովսէատէն օվ գատար
4 զիյատէ 'իզզէթէ լայըգ 'ատտ օլունտու։ Ձիրա
հէր խանէ պիր քիմսէ Թարատքընտան պինա օլու-
նուր. լաքին հէր շէյի պինա էտէն՝ Ալլահ տըր։
5 Վէ Մովսէա անըն պիւթիւն խանէսինտէ, սէրվէնէ-
լէճէք շէյլէրէ շէհատէթ իչիւն խըտմէթքէար մա-
դամընտա սատըգ պուլունտու իսէ տէ, Քրիստոս
Օղուլ սըֆէթինէ քէնտի խանէսի իւզէրինտէ մո-
6 ղուլ սըֆէթինէ։ Վէ ճէսարէթի վէ իւմիտին իֆթիխարը-
նը նիհայէթէ գատար զավի Թուէթտըղմըզ հալը
տէ, անըն խանէսի պիզ իզ։
7 Պու էճլատէն Րուհ իւլ Գուտսըն սէրվէտիյի իւզ-
րէ՝ Էյհէր պու կիւն անըն սէտասընը իչիտիր իսէ-
8 նիզ, պէրբիյէտէ Թէճրիպէ կիւնէ կիւնտէ Աւլահը ղա-
դատա կէթիրտիքլէրինտէ օլտըղը կիպի, գալպլէրի-
9 նիզի գաթիըլաշտըրմայընըզ, Օրատա էճատաընըզ
պէնի Թէճրիպէ վէ իմթիհան էյլէյիպ, էֆ'ալըմը
10 գըրդ այնէ կէօրմիւլէր։ Պու էճլատէն օվ նէսլատէն
պիզտար օլարագ, տէտիմ քի՝ Տա'իմա գալպլէրինտէ
ղէլալէթէ տիւշէրլէր, Թարիդլէրիմի տախի պիլմէ-
11 տիլէր. Հաթթա զաղապըմտա՝ Բահաթըմա կիրմէ-
12 յէճէքլէր՝ տէյիւ էէմին էթտիմ։ Պագընըզ, էյ
պիրատէրլէր քի սիզտէն պիրինտէ հայյ Ալլահտան
իլթիճատա էթմէքտէ իմանսըզ վէ քէօթիւ գալպ

13 պուլունմասըն . Ամմա սիզտէն պիրի կիւնահըն իզ-
լալըլէ գաթըլաշմամասը իչիւն՝ Պու կիւն՝ տէնիլ-
տիքճէ, հէր կիւն պիրի պիրինիղէ նասիհաթ էտի-
14 նիզ : Զիրա Յ'Թիմաոսըն իպթիտասընը նիհայէթէ
տէյին միւհքէմ ԹուԹաղրըմըզ Թագուիրտէ՝
15 Քրիստոսըն շէրիքլէրի օլմուշ օլտըգ . Նիթէքիմ՝
Պու կիւն էյէր անըն սէտասընը իչիտիր իսէնիզ,
զազապա կէթիրտիքլէրինտէ օլտըղը կիպի՝ գալալէ-
16 րինիզի գաթըլաշտըրմայընըզ : Զիրա պա՛ղլարը ի-
շիԹմիշ օլարագ զազապա կէթիրտիլէր, լաքին
պուէնլար Մովսէս վասըթասըյլէ Մըսըրտան չըգան-
17 լարըն ճիւմլէսի տէյիլ իտի : Վ՚է գըրդ սէնէ քիմ-
լէրտէ՞ն պիզար օլտու . կիւնահ էտիպ ճէսէտլէրի
18 պէրըյէտէ տիւշէնլէրտէն տէյի՞լ մի իտի : Վ՚է քէն-
տի րահաթընա կիրմէյէճէքլէր տէյիւ , իԹա՛աթ
էԹմէյէնլէրտէն ղայրի քիմսէ՞ հագգընատա եէմին
19 էԹտի . Վ՚է կէօրիյօրըզ քի՝ իմանօղլըդ սէպէ-
պինտէն կիրէմէտիլէր ,

ՊԱՊ 4

1 Իմոն գօրդալըմ՝ օլմայա քի անըն րահաթընա
կիրմէյէ վա՛տ պադի գալմըշ իքէն , սիզտէն պիրի
2 մահրաւմ գալմըշ պուլունա : Զիրա անլէրէ Ի՚ուդէ
օլ-Ե՚ուդ կիպի՝ պէշարէթ պիղէ տապի Թէպղիր օ-
լունատու , լաքին իշիԹտիքլէրի քէլամ իշիտէնլէրտէ
իմանլէ իմԹիղաճ էԹմէտիյինտէն, անլէրէ ֆա՛իտէ
3 էԹմէտի : Զիրա պիզ քի իման էԹմիշ իզ , րահա-
թա կիրէրիզ , նիթէքիմ՝ Րահաթըմա կիրմէյէճէք-
լէր տիր՝ տէյէրէք , դազապըմտա եէմին էԹտիմ՝
տէյիւ պույուրմըշ տըր . վագա՛տ տիւնէեա գու-

րուլալըտան պէրու իշլէր խիԹամ պուլմուշ իտի :
4 Զիրա պիր եէրտէ եէտինճի Ի՚ե՚ հագգընատա պէօյլէ
սէօյլէտի , եա՛նի՝ վ՚է եէտինճի կիւնտէ Ալլահ քէն-
5 տինին ճիւմլէ իշլէրինտէն իսԹիրահաթ էԹտի : վ՚է
Թէքրար պուրատա՝ Րահաթըմա կիրմէյէճէքլէր
6 տիր՝ դէր : Իմոն պա՛ղլարըն անա կիրմէլէրի էմր ի
միւսպէթ օլուպ՝ մուգատտէմա քէնտիլէրինէ պէ-
շարէթ Թէպղիր օլունանլար իմանօղլըգտան տօլայը
7 կիրմէտիքլէրի էճլատէն, Թէքրար պիր կիւն Թա՛էին
էտիպ՝ պու գատար վագըԹտան սօնրա Դաւիթ
վասըթասըյլէ՝ Պու կիւն տէյօր , նիթէքիմ՝ էյէր
պու կիւն անըն սէտասընը իշիտիր իսէնիզ , գալալէ-
8 րինիզի գաթըլաշտըրմայընըզ՝ տէնիլմիշ տիր : Զիրա
էյէր Յեսու անլէրի րահաթա եէԹիշտիրմիշ օլսա
իտի , պունտան սօնրա պաշգա պիր կիւն հագգընատա
9 սէօյլէմէզ իտի : Էօյլէ իսէ Ալլահըն գավմը իչիւն
10 պիր *րահաթ պադի տիր : Զիրա Ալլահ քէնտի իշ-
լէրինտէն իսԹիրահաթ էյլէտիյի կիպի , անըն րա-
հաթընա կիրէն տապի քէնտի իշլէրինտէն իսԹի-
11 րահաթ էԹմիշ տիր : Իմոն օլ րահաթա կիրմէյէ
ճէհտ էտէլիմ՝ օլմայա քի պիր քիմսէ հէման օլ
12 իմանօղլըղըն նիւմունէսի իւղրէ տիւշէ . Զիրա Ալ-
լահըն քէլամը հայյ վէ միւ՚էսսիր տիր , վէ հէր
իքի աղըզլը գըլըճատան քէսքին տիր , վէ ճան իլէ
րուհ վէ ոյնագլար իլէ իլիյին Թագսիմինէ գատար
նաֆիզ տըր , վէ գալպին էֆքէար վէ նիյէԹլէրինի
13 Թէմիղ էտէր : Վ՚է անըն հուզուրընատա զահիր
օլմայան պիր մախլուգ հօգ տըր , ֆագաթ հէր շէյ

*Եւն . սէպէի րահաթը

պիզիմ հիսապ վերկճելիմիզ Զաթըն նաղարընտա
'իւրեան վէ աչըգ տըր։
14 Իմոի պիզիմ սէմովաթա կէչմիշ պէօյուք ֆեա-
հին ի ա'զամըմըզ Իպն Ուլլահ Յիսուս վար իքէն,
15 իգրարը գավի Թուրթալըմ։ Զիրա ֆեահին ի ա'զա-
մըմըզ զա'իֆլիքլերիմիզէ հէմոէրտա օլմազա զոյր ի
մուգթէնիր տէյիլ տիր, անճագ կիւնահտան պէրի
օլուազ՝ հէր խուսուստա պէպէմ կիպի Թէճրիպէ օ-
16 լունմըշ տըր։ Պունտա պինա'էն մերհամէթէ նա'իլ
օլմագ, վէ լոզըմ օլան իմտաա իչիւն 'ինսայէթ
պուլմագ իւզրէ, 'ինսայէթին Թախթընտա ճէսարէթիլ
եագլաշալըմ։

ՊԱՊ 5

1 Զիրա հէր քահին ի ա'զամ ինսանլարտան ալը-
նարագ, կիւնահլար իչիւն Թագոիմէ վէ ղէպիհէլեր
Թագոիմ էթմէք իւզրէ, Աւլտա միւթէ'ալլըգ ու-
2 մուրա ինսանլար իչիւն Թա'եին օլունուր. վէ ճէ-
հալէթ վէ ղէլալէթտէ օլանլարա շէֆգաթլը օլմազա
գաւոիր օլուր. չիւնքի քէնտիսի տախի զա'իֆլիքլէ
3 իհտաճա օլունմըշ տըր։ վէ պու սէպէպտէն գավմ
իչիւն էթտիյի կիպի, քէնտիսի իչիւն տախի կիւ-
նահլարտան տօլայը գուրպան Թագոիմ էթմէսի
4 վաճիպ տիր. վէ պու շէրէֆլի պիր քիմսէ քէնտի-
լէյինտէն ալմազ, անճագ Աւլտա Թարաֆընտան
5 Ահարոն կիպի տա'վէթ օլունան զաթ ալըր։ Քէ-
զալիք Քրիստոս տախի Քահին ի ա'զամ օլմագ
'իզզէթինի քէնտի քէնտինէ ալմատը, անճագ՝
Սէն Օղլըմ սըն, պէն սէնի պու կիւն Թէվլիտ էյլե-

6 տիմ՝ տէյէն անա 'էպէր Վէրո։ Նիթէքիմ պաշգա
պիր եէրտէ տախի՝ Սէն Մելքիսեդեկ Թէրթիպի
իւզրէ իլ էլ էպէտ քահին սին՝ տէյիս պույուրըր։
7 Ո տախի ճէսէտտէ պուլունտուղը զէման, քէնտինի
էօլիւմտէն խելաս էթմէյէ գաւոիր օլանա 'ազիմ
ֆէրեատ վէ կէօզ եաշլարըյլէ նիյազ վէ բէճալար
'արզ էտիպ՝ Թադվասը սէպէպինտէն միւթէճասպ
8 օլարագ, Չէր նէ գաւոար Օղուլ պուլունտու իսէ
9 տէ, չէքտիյի էլէմլերտէն իթա'աթ էօյրէնտի. վէ
քէմալէ վասըլ օլմասըյլէ քէնտինէ իթա'աթ է-
տէնլերին ճիւմլէսի իչիւն էպէտի խելաս սէպէպ
10 օլտու. վէ Աւլտա Թարաֆընտան Մելքիսեդեկ
Թէրթիպի իւզրէ ֆեահին ի ա'զամ Թէտմիյէ օլուն-
11 տու, պունտուն հագդընտա տախի սէօյլէյէճէք չօգ
սէօզիւմիւզ վար իսէ տէ, գուլագլարընըզ սաղըր-
12 լաշմըշ օլտուղընտան Թէֆհիմի միւշգիլ տիր, Զիրա
վագթա նաղարէն մու'ալլիմ օլմընըզ լազըմ իքէն,
պիր քիմսէնին սիզէ Աւլտհըն քէլամլարընըն էրքեա-
նընըն իպԹիտասը նէ օլտուղընը Թէքրար Թա'լիմ
էթմէսինէ միւհթաճ սընըզ. վէ գուվվէթլի Թա'ամա
տէյիլ, անճագ սիւտէ միւհթաճ օլանլար օլտընըզ։
13 Զիրա հէր սիւտլէ պէսլէնէն քիմսէ սալահ քէլամը
հագդընտա պիխապէր տիր, զիրա չօճուգ տըր։
14 Ամմա գուվվէթլի Թա'ամ հասսէլէրի 'ատէթ սէ-
պէպինտէն էյիյի վէ քէօթիւյիւ Թէմիեիզ էթմէյէ
Թա'լիմ օլունմըշ օլան քեամիլլէրէ մախսուս
տըր։

ՊԱՊ 6

1 Պու էճլտէն փրիստոս Հադգընատա օլան մէպոէ ի
քէլամտան սարֆ ը նաղար էտիպ՝ քէմալէ տօղրու
իլէրիլէյէլիմ. վէ Թէքբար էօլիս 'ամէլլէրտէն Թէվպէ
2 վէ Ալլահա իման, վէ վաֆթիզլէր Թա'լիմի վէ էլ-
լէր գօմասը վէ գըյամէթ իւլ էմվալթ վէ էպէտի
3 հիւքմտէն Թէմէլ պրագմայալըմ՝ վէ Ալլահ իզն
4 վէրիր իսէ, պունու եափաճաղըզ՝ Ձիրա պիր քէրրէ
նուրա նա'իլ օլանլար վէ սէմավի 'աթիյէյի Թա-
տանլար վէ Րուհ իւլ Գուտսա հիսսէտար օլանլար,
5 վէ Ալլահըն էյի քէլամընը վէ կէլէճէք 'ալէմին
6 գուվվէթլէրինի Թաթմըշ օլանլար, Իրթիտատ էթ-
տիքլէրի Թագտիրտէ, պէ Թէքբար Թէվպէ իչիւն
Թէճտիտ օլունմալարը ղայր ի միւմքին տիր. չինքի
քէնտիլէրինէ Իպն Ուլլահը Թէքբար սալ էտիպ՝
7 րիւավայ ը 'ալէմ էտէրլէր՝ Ձիրա Թօփրագ էօգ
տէֆ'ա իւղէրինէ կէլէն եաղմուրը իչիպ՝ քիմիէր
իչիւն Թիմար օլունուր իսէ, անլէրէ ֆա'իտէլի նէ-
պաթաթ հուսուլէ կէթիրտիյինտէ՝ Ալլահ Թարա-
8 ֆընատան պէրէքէթէ նա'իլ օլուր՝ Ամմա տիքէն վէ
չալըլար հուսուլէ կէթիրէն մէրտուտ վէ լա'նէթէ
9 եադըն օլուպ՝ 'ագըպէթի եանմագ տըր՝ Լաքին,
էյ սէվկիւլիւլէր, պէօյլէ սէօյլէր իսէք տէ, սիզին
հադգընըզտա տահա խայրլը վէ մուճիպ ի խէլաս
10 օլան չէյլէրէ ի'թիմատըմըզ վար՝ Ձիրա Ալլահ
'ատալէթսիզ տէյիլ տիր քի էմէյինիզի վէ մու-
գատէսլէրէ էթտիյինիզ վէ էթմէքտէ պունլուն-
տըղընըզ խըտմէթլէ իամինէ կէօսթէրտիյինիզ մու-
հապպէթի ուննուտա՝

11 Ամմա թէքեասիւլ էթմէյիպ՝ իման վէ սապր վա-
սըթասըյլէ վա'տլարա վարիս օլանլարա մուգթէտի
12 օլմանըզ իչիւն, Սիզին հէր պիրինիզ իւմիտին քէ-
մալէ էրմէսի խուսուսընատա նիհայէթէ տէյին հէ-
ման պուճէհտի իպրաճ էթմէնիզի արզու էտէրիզ՝
13 Ձիրա Ալլահ Ալըրահամա վա'տ էթտիյինտէ, հադգը
իչիւն եէմին էտէճէք քէնտինտէն պէօյիւք պիր զաթ
պուլունմատըղընատան, քէնտի զաթը հադգը իչիւն
14 եէմին էտիպ, Հադիպաթէն սէնի զիյատէսիյլէ պէ-
րէքէթլէյէճէյիմ՝ վէ սէնի զիյատէսիյլէ չօղալտա-
15 ճաղըմ՝ տէտի՝ 0 տախի պու վէճհլէ սապր էթ-
16 տիքտէն սօնրա վա'տա նա'իլ օլտու՝ Ձիրա ատէմ-
լէր քէնտիլէրտէն պէօյիւյիւն հադգը իչիւն եէմին
էտէրլէր, վէ 'ինտլէրինտէ իսպաթ իչիւն հէր միւ-
17 նաղա'ատնըն նիհայէթի եէմին տիր՝ Պու ճիհէթլէ
Ալլահ վա'տըն վարիսլէրինէ քէնտի Թէտպիրլինին
Թէղայյիւրիւ ղայր ի միւմքին իտիյինի տահա զիյա-
տէ կէօսթէրմէք միւրատընատա օլարագ, պիր եէմին
18 'իլտվէ էյլէտի. Թա քի անլէրտէ Ալլահըն եալան
սէօյլէմէսի մուհալ օլան՝ Թէղայյիւր էթմէզ իքի
շէյին վասըթասըյլէ պիզ, էօնիւմիւզէ գօնուլան
իւմիտէ նա'իլ օլմագ իչիւն իլթիճա էտէնլէր գավի
19 Թէսէլլիյէ մալիք օլալըմ՝ Պու էֆգէ տախի ճանը-
մըզա միւհքեմ վէ սապլէթ լէնկէր մագամընատա
ԹուԹաբըզ. օ տախի փէրտէնին իչ Թարաֆընա,
20 Եա'նի Ցիսուս Մէլքիսեդեկ Թէրթիպի իւզրէ իլ
էլ էպէտ գեահին ի ա'զամ օլարագ, պիզիմ իչիւն
միւրշիտ օլմագ իւզրէ կիրտիյի մահալէ կիրեր՝

ՊԱՊ 7

1 Զ‌ԻՐԱ պու Մելքիսեդեկ Սալիմ մելխի օլըպ՝ Ա-
լահ ը միւթա'ալըն քեահինի օլարագ, Աբրահամը,
մելխլելերին գաթլինաէն 'ավաէթ էաէր իքէն, իս-
2 թիգպալ էաիզ անա խայը տու'ա էյլէսի. Աբրա-
համ տաքի անա էշեանըն քեաֆֆէհինաէն 'իւշը
վէրսի. անըն էնդէն թէրճէմէսի էվվէլա սաւա-
գաթ մելխի վէ սանիյէն սէլամէթ մելխի մա'նա-
3 սընաա՝ Սալիմ մելխի տաքի օլարագ, Պապասըզ,
վէ անասըզ, վէ նէսէպսիզ, վէ կիւնլէրինին իպթի-
տասը վէ 'էօմրիւնիւն նիհայէթի օլմայըպ՝ անճագ
իպն Ուլլահա միւշապիհ օլարագ, տէվամ իւղրէ
քեահին գալըը։

4 Վէ պագրնըզ, պու նէ գաւաւը պէօյիւք պիր
քիմսէ իսի քի՝ անա խանէտան ճէւտի օլան Աբ-
5 րահամ տաքի զանիմէթաէն 'իւշը վէրսի. վէ
պէնի Լէվիաէն օլարագ, քեահինլիքի ալանլարա
գավմանա, եա'նի քէնտի գարնտաշլարընտան, հէր
նէ գաւաւը անլէը Աբրահամըն սուլպընտան կէլ-
տիլէը իսկ տէ, շէրի'աթի մուճէպինճէ 'իւշը ալ-
6 մաղա թէնպիհ վար տը։ Ամմա պունլարըն նէս-
լինտէն օլմայան քիմսէ Աբրահամտան 'իւշը ալըպ՝
վա'տլարա մաղհար օլանա խայը տու'ա էյլէսի։
7 Լաքին պիլա խիթիլաֆ խայը տու'ա պէօյիւքտէն
քիւչիւյէ օլըր։

8 Վէ պուրատա էօլէճէք ատէմլէր 'իւշը ալըր,
ամմա օրատա հայաթտա օլտըղընա շէհատէթ ո-
9 լունան զաթ ալըր։ Վէ 'իւշը ալան Լէվի տաքի Աբ-
րահամ վասըթասըյլէ 'իւշը վէրսի տէնիլսէ ճա'իզ

10 տիր։ Զ‌իրա Մելքիսեդեկ՝ Լէվիէն փէտէրինի իս-
թիգպալ էթտիյի զէման, քէնտիսի տահա անըն
սուլպընտա իտի։

11 Իմտի էյէր Լէվիլի քեահինլիք վասըթասըյլէ
քէմալ օլսա իտի, (չիւնքի պունտա մէզնի խալգա
շէրի'աթ տաքի վէրիլմիշ իտի,) արթըգ Ահարոն
Թէրթիպինճէ տէնիլմէյիպ Մելքիսեդեկ Թէրթի-
պինճէ պաշգա պիր քեահինին զուհուր էթմէսի
12 նէ՞ լազըմ իտի։ Զիւնքի քեահինլիք Թէպտիլ օ-
լունաըղը թաղտիրտէ, շէրի'աթըն Թէպտիլի տաքի
13 իղթիղտ էտէր։ Զ‌իրա հադրընտա պու շէյլէրին
դիքր օլունտըղը զաթ՝ հիչ պիր քիմսէսինին մէզ-
պահա միւլազէմէթ էթմէմիշ օլտըղը տիկէր պիր
14 սըպթտան իտի։ Զիւնքի Բապպըմըզըն Յուդատան
նէչ'էթ էթտիյի զահիր տիր. պու սըպթ հադրըն-
տա իսէ Մովսէս քեահինլիք ճիհէթինտէն պիր շէյ
15 սէօյլէմէմիշ։ Վէ Մելքիսեդեկ միւշապէհէթինճէ
օլտըրագ, էմր ի ճիսմանիտէն 'իպարէթ օլան շէրի'ա-
16 թա կէօրէ տէյիլ, Անճագ զէվալ պուլմազ հայա-
թընն դուվվէթինէ կէօրէ օլան զըյրի պիր քեահին
զուհուր էթտիյի հալտէ, տահա զէյատէ աշիքտար
17 տըր։ Զ‌իրա՝ Սէն Մելքիսեդեկ թէրթիպի իւղրէ
իլ էլ էպէտ քեահին սին՝ տէյիւ շէհատէթ էտէր։
18 Զ‌իրա շէրի'աթ հիչ պիր շէյի թէքմիլ էթմէմէսի-
լէ սէպգաթ էտէն էմր զա'իֆ վէ ֆա՛իտէսիզ օ-
19 տըղընտան՝ լազվ օլունուպ, Անընն եէրինէ էֆզալ
պիր իւմիտ կէտրի. պունուն վասըթասըյլէ Ալա-
հա թէգարրուպ էտէրիզ։

20 Վէ եէմին օլմագսըզըն +ԵՀՈՎԱՅԷ օլմատըղը ճի-
21 հէթլէ, (Զիւնքի անլէը պիլա եէմին, լաքին պու

Յեռաս եէմինլէ օլուպ՝ քէնտինէ Բապպ՝ Սէն Մէլ-
քիսեդեկ Թէրթիպի իւղրե իլ էլ էպէտ քեահինսին՝
տէյիւ եէմին էթտի, վէ փէշիման օլմազ՝ տէյե-
22 նին Թարաֆընտան քեահին նասպ օլունտու.) Յի-
սուս օլ դաատար էֆզալ պիր 'ահտըն քէֆիլի
օլտու։
23 Վէ անլէրին պագի գալմալարընա էօլիւմ մանի'
օլտըղընտան, քեահին նասպ օլունանլար չօգ իտի.
24 Պու իսէ իլ էլ էպէտ պագի օլտըղը սէպէպտէն
25 ինթիգալ էթմէզ քեահինլիյէ մալիք տիր։ Պու
էճլտէն անըն վասըթասըլլէ Ալլահա Թէգաբբուպ
էտէնլէրի քեամիլէն խէլաս էթմէյէ տախի դաատիր
տիր. չիւնքի անլէր իչիւն շէֆա'աթ էթմէյէ տա'իմ
հայաթտա տըր։
26 Զիրա պու միսիլլիւ, եա'նի մուգաատէս վէ սուչ-
սըզ վէ լէքէսիզ վէ կիւնահքեարլարտան միւթէ-
27 ֆէրրիգ, վէ կէօքտէն միւրթէֆի', վէ օլ քեահին ի
ա'զամլար կիպի էվվելա քէնտիսինին, պա'տէհու
գավմին կիւնահլարը իչիւն հէր կիւն գուրպանլար
թագտիմ էթմէյէ իհթիյաճը օլմայան Քեահին ի
ա'զամ պիղէ մուգթադիր իտի. զիրա քէնտինի
թագտիմ էթմէքլէ պունու պիր տէֆ'ատա իճրա
28 էյլէտի։ Զիրա շէրի'աթ զա'իֆլիյէ միւպթէլա օլան
տահմիլէրի քեահին ի ա'զամլար, լաքին շէրի'աթ-
տան ասկրա օլան եէմին քէլտիմ իլ էլ էպէտ միւ-
քէմմէլ օլան Օղլու նասպ էտէր։

ՊԱՊ 8

1 Վէ սէօյլէտիյիմիզ շէյլէրին խիւլասասը պու տըր

քի սէմավաթտա 'ազամէթ Թախթընըն սաղընտա
օթուրան պէօյլէ պիր քեահին ի ա'զամընըզ վար
2 տըր. Պու տախի մագտիսին, վէ ինսանընն տէյիլ,
անճագ Բապպընն գուրտուղը հագիգի մէսքէնին խա-
3 տըմը տըր։ Զիրա հէր քեահին ի ա'զամ Թագտիմէ-
լէր իլէ գուրպանլար Թագտիմ էթմէք իչիւն նասպ
օլունտուղընտան, պունուն տախի Թագտիմ էտէ-
4 ճէք պիր շէյի օլմասը լազըմ կէլիր։ Զիրա էյէր
էէր իւղէրինտէ օլսա իտի, շէրի'աթ մուճէպինճէ
Թագտիմէլէրի Թագտիմ էտէն քեահինլէր պու-
5 լունտուգճա՝ քեահին օլմազ իտի. (Անլէր խէ սէ-
մատաքի շէյլէրին նիւմունէ վէ կէօյկէսինէ կէօրէ
խըտմէթ էտէրլէր. նիհայէթիմ Մովսէսէ մէսքէնի
ինչա էտէճէյի վագըթ վահի օլունտու, զիրա անա՝
Պագ, ճիւմլէսինի սանա տաղտա կէօսթէրիլէն րէամէ
6 կէօրէ եափասըն՝ տէտի.) Լաքին շիմտի նէ գաատար
էֆզալ վա'տլարլէ սապիթ գըլընմըշ օլան էֆզալ
պիր 'ահտըն միյանճըսը օլմուշ խէ, օլ գաատար
ա'լա պիր մէ'մուրիյէթէ նա'իլ օլտու։
7 Զիրա էյէր օլ էվվելքիսի գուսուրսըզ օլսա իտի,
8 իքինճիսի իչիւն մահալ արանըլմազ իտի։ Զիւնքի
անլէրէ 'իհտապլէ տէր քի՝ Իչլէ պէյթ ի Իսրայէլ
իլէ վէ պէյթ ի Յուդա իլէ եէնի պիր 'ահտ 'ագտ
էտէճէյիմ կիւնլէրը կէլիր՝ տէյիւ Բապպ պույուրըր։
9 Պու տախի անլէրի Մըսըր տիյարընտան չըգարմագ
իչիւն էճտատլարընըն էլլէրինտէն եափըշտըղըմ
կիւնտէ անլէր իլէ էհտիյիմ 'ահտ կիպի օլմայա-
ճագ տըր. չիւնքի անլէր 'ահտըմտա տէվամ էթ-
մէտիլէր, պէն տախի անլէրտէն գաթի' ի նազար
10 էհտիմ՝ տէյիւ Բապպ պույուրըր։ Զիրա օլ կիւն-

լերաւէն սօկրա, պէյթ ի խորայէլ իւլէ 'ադա էտէ-
ճէյիմ 'ահա պու տըր, Է՛նէ շէրի'աթըմը զիհնլէ-
րինէ գոյուպ՝ գալպլէրի իւղէրինէ էաղաճաղըմ, վէ
պէն անլէրէ Ալլահ օլաճաղըմ, անլէր տախի պանա
11 գավմ օլաճագ տըր։ Վէ հէր քէս քէնտի գօնշը-
սընա, վէ հէր քէս քէնտի գարնաշընա՝ բապպը
պիլ՝ տէյէրէք թա'լիմ էթմէյէճէք տիր. զիրա քիւ-
չիւք, պէօյիւք, անլէրին ճիւմլէսի պէնի պիլէճէք
12 տիր. Ձիրա հադդսըզլըդլարընա զաֆուր օլաճաղըմ
վէ անլէրին կիւնահլարը իւլէ ֆըսգլարընը արթըդ
խաթըրըմա կէթիրմէյէճէյիմ՝ տէյիւ Բապպ պուդու-
րըր։
13 Էնէնի տէմէսիլլէ էվվէլքիսի էսքի գըլմըշ, վէ էսքի
վէ փիր օլանըն ղէվալը էապըն տըր։

ՊՕ.Պ 9

1 Ի մանի օլ էվվէլքի 'ահդըն 'իսպատէթ ֆէրիղլէրի վէ
2 ղէմինի մադտիսի վար իտի։ Ձիրա պիրինճի մէաքէն
ինշա օլունուպ՝ պունատա շէմ'ոնն վէ ասֆրա վէ
Հուդուր էքմէքլէրի պուլունարագ, պունա Գուտա
3 Թէամիյէ օլունուր։ Վէ իքինճի փէրտէնին արսընը-
տա Գուտա իւլ ադտատա Թէամիյէ օլունան մէաքէն
4 պուլունուպ, Անոէ ալթունն պուխաւրոտան վէ հէր
Թարտաֆը ալթուն գափլը Թադտուէթ իւլ 'ահդ վար
իտի. պունատա տախի մէնինի հավի օլան ալթուն
տէսթի վէ Ա.Հարոնըն ֆիլիսլէնմիշ օլան 'աասը
5 վէ 'ահդըն լէվհալարը պուլունուր իտի. Վէ
իսրաիլնատ քէֆարէթհահա կէօլկէ էտէն ճէլիլ
քէրուպիլէրը վար իտի. պու շէյլէրին հադդընատա

իսկ չիմուէ Թաֆոիլէն սէօյլէմէք հաճէթ տէյիլ
տիր։
6 Վէ պունլար պէօյլէ Թէրթիպ օլունմըշ իքէն,
խըտմէթլէրինի իֆա էթմէք իւզրէ քեահինլէր հէր
7 ղէման պիրինճի մէաքէնէ կիրէրլէր իտի։ Ֆագաթ
իքինճիսինէ սէնէտէ պիր քէրրէ հալընըշ քեահին ի
ա'զամ իէրէր. ամմա գան կէօթիւրմէյէրէք կիրմէշ
իտի. վէ օլ ֆահը տախի քէնտիսի իչիւն վէ գավմին
8 խաթալարը իչիւն Թադտիմ էտէր իտի. Բուհ իւլ
Գուտա պու վէճհիլէ պէյան էտէր քի՝ էվվէլքի մէա-
քէն տուրտըգճա, մադտիսին էօլու տահա իզհար
9 օլունմամըշ տըր։ Պու տախի օ ղէման իչիւն պիր
միսալ իտի. չինքի անատ 'իսպատէթ էտէնի զա-
միրճէ քէմալէ իսալ էթմէյէ գատիր օլմայան Թադ-
տիմէլէր վէ ղէպիհէլէր Թադտիմ օլունուր իտի։
10 Վէ պունլար հալընըշ եէյէճէք վէ իչէճէք վէ տիւր-
լիւ տիւրլիւ եըյդանմալար վէ Թէնէկ միւԹէ'ալլըգ
ահքեատնա տա'իր իսլահ վադիթը օլունճայա գատար
11 օլան այինլէրատէն 'իսպարէթ իտի։ Ամմա կէլէճէք
Նի'մէթլէրինի քեահին ի ա'զամը օլան Փրհատտա զու-
Հուր էտիպ՝ էլ իւլէ էատիրլմամըշ տահա պէօյիւք
վէ տահա միւքէմմէլ, էա'նի պու խիլգաԹատան օլ-
12 մայան մէաքէնատէն էէչէրէ, էրքէճլէր վէ պուղաղը-
լար գանըյլէ տէյիլ, անճագ քէնտի գանըյլէ Ֆի-
տիյէ ի էպէտիյէ Թէտարիք էտիպ՝ մադտիսէ պիր
13 քէրրէ կիրտի։ Ձիրա էյէր պուղալար վէ էրքէճլէր
գանը վէ ինէք քիւլիւ նաֆսաք օլանլար իւզէրինէ
սէրփիլինճէ, Թէնինի փաքիյի ճիհէԹիյէ Թադտիս
14 էտէր էսկ, Իզհէլի Բուհ վէսվէթասըյլէ զաԹըրնը լէ-
քէսիզ օլարագ Ալլահա Թադտիմ էթմիշ օլան

Քրիստոսըն գանը՝ զամիրինիզ, հայդ օլան Ալլահա
'իպատեթ էթմէնիզ իչիւն, էօլիւ 'ամէլլերտէն նէ
գատար զիյատե փաքլէյէճէք տիր։
15 Պու սէպէպտէն եէնի 'ահտըն միյանճըսը տըր,
թա քի էվվէլքի 'ահտըն հէ֊ֆ֊ալթընտա օլան
թէճավուզլաթըն ճիհիյէսի իչիւն էօլիւմ վուգու'
պուլմուշ օլարագ, տա'մէթ օլունանլար էպէտի մի-
16 րասըն վա'տընա նա'իլ օլալար։ Ձիրա վասիյէթ
պուլունտըղը եէրտե, վասիյէթ էտէնին էօլիւմիւ-
17 նիւն վուգու'ը լազըմ տըր։ Վասիյէթ էտէն սաղ
գալտըղճա Լա֊էյէնէն հիւքմիւ օլմատըղընտան' վա-
18 սիյէթ մէվթա իւզէրինէ սապիթ օլուր։ Պու սէ-
պէպտէն էվվէլքիսի տախի գան օլմագսըղըն թագ-
19 տիս օլունմատը. Ձիրա Մովսէս պիւթիւն գավմա
շէրի'աթ մուճէպինճէ ճիւմլէ էմրլէրի սէօյլէտիքտէն
սօնկրա, պուղսաղըլարըն վէ էրքէճլէրին գանընը ա-
լըպ՝ սու իլէ վէ գըրմըղը եափաղը իլէ վէ զուճա
օթու իլէ հէմ նէճա ի քիթապտա վէ հէմ տախի
20 ճիւմլէ գավմա սէրփիպ, Պու Ալլահըն սիպէ էմր
21 էթտիյի 'ահտըն գանը տըր՝ տէտի։ Փէղամիք օլ
գանտան մէսքէնէ վէ ճիւմլէ 'իպատեթ էտէվա-
22 թընա սէրփտի. Վէ շէրի'աթ մուճէպինճէ հէման
հէր շէյ գան վասըթասըյլէ փաքլէնիր, վէ գան
տէօքիւլմէյինճէ մաղֆիրէթ օլմազ։
23 Իմտի սէմավաթտա պուլունան նէսանէլէրին նիւ-
մունէլէրինին պունլար վասըթասըյլէ, ֆագամ սէ-
մավի նէսանէլէրին պունլարտան էֆզալ զէպիհէլէրիլէ
24 փաքլէնմէսի իճապ էտէր։ Ձիրա Քրիստոս էլ իլէ
եափըլմըշ օլուպ՝ հագիգինին շէպիհի օլան մագտի-
սէ տէյիլ, անճագ շիմտի պիւթիմ իչիւն Ալլահըն

հուզուրընա քէնտինի իհզար էթմէք իւզրէ, ասըլ
25 սէմայա կիրտի։ Լաքին քահինի ի ա'զամըն հէր
սէնէ աթէրին գանըյլէ մագտիսէ կիրտիյի կիպի,
պունուն քէնտի քէնտինի չօգ տէֆ'ա թագտիմ
26 էթմէսի էճապ էթմէզ. Ձինքի տիւնեանըն թէ'սի-
սինտէն պէրու անըն չօգ տէֆ'ա էլէմ չէքմէսի լա-
զըմ կէլիր իտի. շիմտի իսէ 'ասրլարըն խիթամընա
տա քէնտիսի զէպիհէ օլմազլէ, կիւնահըն տէֆ'ի
27 իչիւն պիր քէրրէ զահիր օլմուշ տըր։ Վէ ատէմ
լէրէ պիր քէրրէ էօլմէք վէ պա'տէհու հիւքմ թագ-
28 տիր օլունմըղը միսիլիւ, Փէղամիք Քրիստոս չօգ
քիմսէլէրին կիւնահլարընը գալտըրմագ իչիւն, պիր
քէրրէ թագտիմ օլունմըշ օլուպ, քէնտինէ մուն-
թազըր օլանլարա խէլաս իչիւն՝ կիւնահսըզ օլարագ
իքինճի տէֆ'ա զուհուր էտէճէք տիր։

ՊԱՊ 10

1 Ձիրա շէրի'աթ կէլէճէք նի'մէթլէրին սուրէթ ի
սասիյէսինէ տէյիլ, անճագ պու շէյլէրին կէօյկէսի-
նէ մսլիք օլարըղը հալտէ, սէնէ պէ սէնէ միւտա-
վէմէթ իւզրէ թագտիմ օլունան հէման օլ զէպի-
հէլէրիլէ թէգարրուպ էտէնլերի քէմալէ էրտիրմէյէ
2 սալա գատիր տէյիլ տիր. Եօգսա 'իպատեթ է-
տէնլէր պիր քէրրէ փաքլէնմիշ օլարագ, արթըգ
կիւնահ խուսուսընտա զամիր թարաֆընտան թա'-
զիրլերի օլմատըղը իչիւն, թագտիմ օլունմալարը
3 Թէրք էտիլմէ՞զ մի իտի։ Լաքին պունլարլէ սէնէ
4 պէ սէնէ կիւնահլարըն զիքրի օլուր։ Ձիրա պուղա-
լար վէ էրքէճլէր գանընըն կիւնահլար տէֆ' էթմէ-

5 սի ղայը ի մուհաքին տիը : Պու էճլուէն տիւնեայա
կիրէը իքէն պուլուրը քի՝ Զէպիհէ վէ Թադուիմէ
խոթէմէտին, լաքին պանա պիը ճէհէտ հազըրլատըն :
6 Մուհրաձալատան վէ կիւնահ դուրպանլարընատան
7 խոշնուտ օլմատըն : Ո զէմման քիթապըն Թուման-
րընատա հադդըմատա մուհարրէը օլտըդը իւդրէ՝ եա
Ալլահ, աէնին իրատէթինի իճրա էթմէք իչիւն իւ-
8 թէ պէն կէլիյօրըմ՝ տէուիմ : Պալատէ, շէրի'աթ
մուճէպինճէ Թադուիմ օլունանլար հադդընատա՝
Զէպիհէ վէ Թադուիմէ վէ մուհրաձալար վէ կիւ-
նահ դուրպանլարը խոթէմէտին, վէ անէրդէն խոշ-
9 նուտ օլմատըն՝ տէուիքատէն սօկրա, եա Ալլահ,
աէնին իրատէթինի իճրա էթմէք իչիւն կէլիյօրըմ՝
տէմէհիյլէ էվվէլքիյի գալտըրըը, քի սօկրաքիյի
10 սապէթ էտե : Պու իրատէթէ պիդ Ցիսուս Քրիս-
տոսըն ճէհէտինին պիը քէրրե Թադուիմի վատըթա-
սըյլէ Թադուիս օլունատը :
11 Վէ հէր պիը քեահնին կիւնատէն կիւնէ խըտմէթ
էտէրէք տուրուպ, կիւնահլար տէք՝ էթմէյէ ատ-
լա մուգթէտիր օլմայան հէմման օր զէպիհէլերի
12 տէք'աթլէ Թադուիմ էտեր : Լաքին պու զաթ
կիւնահլար իչիւն պիը զէպիհէ Թադուիմ էթմիշ
օլուպ, իր էր էպէտ Ալլահըն սաղընատա օթուրմիշ
13 տըր : Վէ պուննատան սէօյլէ տուշմէնլէրինին քէնտի
այադլարը ալթընա պատամադ ծօնուլմատընա ման-
14 Թադըր տըր : Զիրա Թադուիս օլունանլարը պիր
գուրպանլէ իր էր էպէտ քէմալէ էրտիրմիշ տիր :
15 Վէ Րուհ իւր Գուտս տախի շահիտիմիզ տիր :
16 Զիրա՝ Օր կիւնլէրուէն սօկրա անլեր իլէ 'ադատ է-
տէճէկիմ 'ահտ պու տըր, (տէկիւ Բատպ պուլու-

րըը ,) եա'նի շէրի'աթըմըզ գալալէրինէ գօյուպ պիհն-
լէրի իւգէրինէ եազաճաղըմ՝ տէկիւ մուգատատէմա
17 սէօյլէտիքատէն սօկրա , վէ անլէրին կիւնահլարընը
վէ ֆըգլարընը արթըդ Թէղէքքիւր էթմէյէճէկիմ՝
18 տէր : Իմտի պուննլարըն 'աֆվը պուլունատըդը Թադ-
ատիրատէ , արթըդ կիւնահ իչիւն դուրպանա հազիր
եօդ տըր :
19 Իմտի , էյ պէրատէրլէր , Ցիսուսըն գանըյլէ փէր-
տէէն , եա'նի քէնտի Թէննինատէն պիդիմ իչիւն
հազըրլատըդը օլ էէնի վէ տիրի Թարիդ իւզրէ ,
20 Մադտիսէ կիրմէյէ ճէսարէթիմիզ վէ պէյթ Ուր-
լահ իւղէրինատէ Քեահին ի ա'զամըմըզ վար իքէն ,
21 Գալալէրիմիզ ֆիսիտ ղամիրատէն փաքէլէնմիշ , վէ
ճէօհէտիմիզ փաք սու իլէ երյդանմըշ օլարադ ,
22 Միսթադիմ գալալ վէ միքէմմէլ իմանլէ Թէգար-
23 բուպ էտէլիմ : Իմմիտիմիզին իդրարընը միհքէմ
24 Թուէթալըմ , պիրա վա'տ էտէն սատըդ տըր . Վէ
մուհապպէթ վէ էյի 'ամէլլէրէ Թէշվիդ էթմէք ի-
25 չիւն պիրի պիրիմիզի միւսահազա էտէլիմ . Վէ պա'-
զըլարըն 'ատէթի իւզրէ Թէճէմմիւ' էթմէմիզի
Թէրք էթմէյիպ , պա խուսուս կիւնիւճն հազըշը-
ղընը կէօրտիւքճէ , պէրէ պէրէկէթ նասիհատ էտէլիմ ,
26 Զիրա հադիդաթը պիլմէքլիյէ նա'իլ օլտըգտան
սօկրա գատան կիւնահ էտերսէք , արթըդ կիւնահ-
27 լար իչիւն պէպիհէ գալմազ . Անճագ հիքմ իչիւն
տէհշէթլի պիր ինթիզար իլէ մուխալէֆէթ էտենլէ-
րի Թէլէֆ էտէճէք օլան աթէշ զալատը ֆուտ :
28 Մոլէսին շէրի'աթընը Թահդիր էթմիշ օլան ա-
տէմ իքի եա իւչ քիմսէնին շէհատէթիյլէ պիլա
29 մէրհամէթ էօլիւր . Իսկ Ուլահը այադ ալթընա

ալմըշ վէ վասըթասըլէ թագտիս օլուռնտըղը 'ահա
գանընը նափաք սայմըշ վէ 'ինսայէթ Բուհընա շէթմ
էթմիշ օլան քիմսէ նէ՞ գատար տահա շիտաէթլի
պիր 'ազապա միւսթահագգ սայըլաճագ տըր՝ զանն
30 էտէրսինիզ. Ձիրա՝ ինթիգամ պէնիմ տիր, ճէզայը
պէն վէրիրիմ՝ տէյիւ Բապպ պույուրըր. վէ թէք-
բար՝ Բապպ քէնտի գավմընը հիւքմ էտէճէք տիր՝
31 տէյէնի պիլիրիզ՝ Հայա Աւլահըն էլինէ տիւշմէք
գօրգուլը պիր շէյ տիր։
32 Իմտի էվվէլքի կիւնլէրի, եա'նի թէնվիր օլուն-
տըգտան սօկրա շիտաէթլի էլչիլէրէ կիրիֆթաը օ-
33 լուպ, Պա'զէն սիթէմլէր վէ մուզայագալարլէ 'ալէ-
մէ Թամաշա օլարագ, պա'զէն պու միսիլսիւ Հալտէ
պուլունանլարա շէրիք օլտըղընըզ վագթը Խաթրը-
34 նըզա կէթիրինիզ։ Ձիւնքի մահպուսիյէթիմսէ պա-
նա հէմտէրա օլուպ՝ սէմավաթտա ա'լա վէ պագի
պիր մալինիզ մէվճուտ օլտըղընը պիլէրէք, էմմա-
լինիզին հաղմա օլուննմասընա մէսէրրէթլէ բազի օլ-
35 տընըզ։ Իմտի 'ազիմ միւքեաֆաթը օլան պու ի'-
36 թիմաաընըզը Թէրք էթմէյինիզ՝ Ձիրա սապր էթ-
մէնիզ լազըմ տըր, Թա քի Աւլահըն իրսաէթինի
37 իճրա էտիպ՝ վա'տտա նա'իլ օլասընըզ՝ Ձիւնքի պիր
ազաճըգ վագըթտան սօկրա, կէլէճէք օլան կէլիր
38 վէ Թէ'էխխուր էթմէզ՝ վէ Սալիհ իմանլէ եա-
շայաճագ տըր. հէմ տէ՝ էյէր պիրի կէրի չէքիլիր
39 իսէ, ճանըմ անտէն խօշնուտա օլմազ՝ Լաքին պիզ
հէլաք իչիւն կէրի չէքիլմէքլիքտէն տէյիլ, անճագ
ճան խէլասը իչիւն իմանատան ըզ։

ՊՍՊ 11

1 Իմտի իման՝ իւմիտա օլունան շէյլէրին ասլը վէ կէօ-
2 րինմէյէն նէսանէլէրին տէվիլի տիր։ Ձիրա միւթէ-
գատիմին պուննունլէ հիւան ի շէհատէթէ մուշհար
օլտըլար։
3 Իմանլէ ֆէհմ էտէրիզ. քի Աւլահըն քէլամընէ
'ալէմիյն Թէ"սիս օլունտուս, շէյլէ քի կէօրինունէն
շէյլէր զահիր օլմտան վիւճուտէ կէլմէտի։
4 Իմանլէ Հաբէլ Աւլահա կայէնին Բաֆֆէ Էհլալ պիր գուրպան Թագտիմ էյլէտի, վէ
անընն վասըթասըլէ սալիհ խախինէ շէհատէթ օ-
լունտուս, չիւնքի անընն Թագտիմէլէրի Հագգընտա
Աւլահ շէհատէթ էյլէտի. վէ էօլմիւշ էքէն անընն
վասըթասըլէ տահա սէօյլէյօր։
5 Իմանլէ Ենովք էօլմէմէք իւզրէ նագլ օ-
լունտուս, վէ Աւլահ անը նագլ էթմիշ օլտըղընտան
պուլունմազ իսի. պիրա նագլ օլունմազտան էվվէլ՝
Աւլահա մութպուլ տըր՝ տէյիւ Հագգընտա շէհա-
6 տէթէ օլունտուս։ Լաքին իման օլմատըղը Հալտէ
մութպուլ օլմագ զայը ի միւմքին տիր. զիրա Աւլա-
հա Թէգաբբուպ էտէնլին, անըն մէվճուտ իսիկինէ,
վէ քէնտինի Թալէպ էտէնլէրէ միւքեաֆաթ էտիճի
իսիկինէ իման էթմէսի կէրէք տիր։
7 Իմանլէ Նուհ տահա կէօրինմէյէն շէյլէր Հագգըն-
տա վահիյլէ խաապէր ալմազլէ, խաւֆ էտիպ քէնտի
խանէսինին խէլասը իչիւն պիր սէֆինէ ինշա էյլէտի.
վէ անըն վասըթասըլէ տիւնեա 'ալէյհինէ հիւքմ
էյլէյիպ՝ իմանտա կէօրէ օլան սալտընն վարիսի օլտուս։
8 Աբրահամ վարիս օլտճաղը մահալէ կէթմէյէ

տա՛վէթ օլուՆաբղընտա, իմանլէ էթա՛աթ էյլէտի
վէ նէրէյէ կիտէճէյինի պիլմէյէրէք չըգըպ կիթտի,
9 վ՚ա՛տ օլուՆան տիյարտա ղուրպէթտէ կիպի իման-
լէ միւսաֆիր օլարագ, հէման օլ վա՛տընն միրաս
չէրիքլէրի օլսըն Իսահակ վէ Յակոբ իլէ չատըրըլը-
10 տա սաքին օլտու, Չիրա Թէմէլլի շէհրէ մուՆթազըր
իտի, քի պուՆուՆ մի՛մար վէ պանիսի Աստուած տըր՝
11 իմանլէ Սարա քէՆտիսի տախի համիլէ գալմագ
իչուՆ դուվվէթ պուլտու, վէ վա՛տ էտէնի սատըգ
՚ատտ էյլէտիյինատէն սինինի կէչմիշ իքէն տօղուր-
12 տու, Պու էճլատէն տախի էօլմիւշ հիւքմիւնտէ
պուլուՆան պիր զաթտան, քէսրէթ ճինէթիյլէ կէօ-
յիւն կըլտըղլարը գատար, վէ տէնիղ քէՆարընտա
օլան սայըլմազ գում գատար զիւրրիյէթ օլտու՝
13 ՊուՆնարըն ճիւմլէսի վա՛տլարա նա՛իլ օլմամըշ
օլուպ, ֆագաթ անլէրի ուզուգտան կէօրիւպ՝ [ի՛-
թիգտա] վէ մէմՆուՆիյէթլէ գապուլ էտէրէք, ղէ-
մին իւզէրինտէ ղարիպ վէ միւսաֆիր օլտըգլարընը
14 իգրարլէ, իմանտա վէֆաթ էթտիլէր՝ Չիրա պէյ-
լէ շէհլէրի սէօյլէյէնլէր պիր վաթան արատըգլա-
15 րընը կէօռթէրիրլէր՝ Վ՚ագա՛տ էյէր չըգտըգլարը
եէրի թէղէբքիւր էթսէլէր իտի, ՚ավտէթ էթմէյէ
16 վագըթլարը օլուր իտի՝ վէ լաքին շիմտի ա՛լտընա,
եա՛նի սէմավիյէ բաղիպ օլուրլար՝ պու՛ էճլատէն Աս
լտհ անլէրին Աստուածը տէնիլմէգտէն հիճապ էթմէզ՝
զիրա անլէրէ պիր շէհր հազըրլատտը՝
17 Իմանլէ Աբրահամ թէճրիպէ օլուՆտըգտա Իսա-
հակը թագտիմ էյլէտի, վէ վա՛տլարը ալմըշ օլան,
18 Ասինին նէսլին Իսահակէ եատ օլուՆաճագ տըր՝
տէյիւ հազրընտա պույուրըլտըղը պիրիճիք օղլընը

19 թագտիմ էյլէտի՝ Չիրա Աստուած ՚ընը էմլէթտան
տախի իչեա էթմէյէ գատիր տիր՝ տէյիւ տիւշիՆ-
տիւ վէ օրատան տախի անը թէմմիլէյն ալտը՝
20 Իմանլէ Իսահակ կէլէճէք շէյլէր հագըրնտա
21 Յակոբա վէ Եսաւա խայը տու՛տա էյլէտի՝ Իմանլէ
Յակոբ վէֆաթ էտէր իքէն, Յովսէփին օղուլլա-
րընըն հէր պիրինէ խայը տու՛տա էյլէտի՝ վէ քէՆ-
տի տէյինէյինին ուճրնա փոյընըդ սէճտէ էյլէտի՝
22 Իմանլէ Յովսէփ վէֆաթ էտէր իքէն պէՆի Իսրայէ-
լին խուրըճընը զիքր էթտի, վէ քէՆտի քէմիքլէրի
հագըրնտա վասիյյէթ էյլէտի՝
23 Մովսէս Թէվրէյլիւտ էթտիքտէ վալիտէյնի չօճու-
ղըն կիւղէլ իտիյինի կէօրմէյէրէյլէ, մէհիյին ֆէր-
մանընտան գօրգմույըպ՝ իմանլէ իւչ այ անը սագ-
24 լատըպտր՝ Մովսէս քէմալէ վասըլ օլտըգտա, իմանլէ
փարաւոնըն դըզընըն օղլու Թէմմիյէ օլուՆմագտան
25 իմթինա՛ էյլէտի՝ ՉիՆքի կիՆահընն ֆանի սէֆահընը
սիւրմէքտէն իսէ, Աստուածն գավմը իլէ պէրապէր
26 եղիյէթ չէքմէյի թէրճիհ էյլէտի՝ վէ Քրիստոսըն
սիթէմինի Մըսրըն խազինէյէրինատէն տահա պէյիւք
ղանիլիք ՚ատտ էյլէտի՝ զիրա միւքաֆաթա մուՆ-
27 թազըր իտի՝ Իմանլէ մէհիյին ղազապընտան գօրգ-
մույըպ՝ Մըսրը տիյարընը թէրք էյլէտի, չիՆքի
օլ կէօրիւՆմէյէն Չաթը կէօրիւր կիպի սէպաթ
28 էթտի՝ Իմանլէ Քրոհը վէ գան սէրփմէսինի իճրա
էյլէտի, թա քի իլք տօղանլարը հէլաք էտէն ան-
լէրէ տօգուՆմույա՝
29 Իմանլէ Պահր ը Ահմէրատէն դարատան ՚էվէր կիպի
կէչտիլէր՝ Մըսրիլէր տախի պուՆնա գալգըշըրգա-
րընտա ղարգ օլտըլար՝

30 Իմանլէ Երիքովըն սուրլարը, էթրաֆը եէտի կիւն
31 տօլաշըլարըգատան սօկրա եըգըլարը։ Իմանլէ ֆահիշէ
Բահապ ճասուսլարը սէլամէն դապուլ էթմիշ օլըը-
ղընատան, իմանսըզլար իլէ պէրապէր հէլաք օլմատը։
32 Վէ տահա նէ՞ սէյլէյէյիմ. զիրա Գէդէոն վէ
Պարագ վէ Սամփսոն վէ Յեփթայէ վէ Դաւիթ վէ
Սամուէլ վէ փէյղամպէրլէրտէն պահա էտէճէք օլըր
33 իսէմ, պանա վադրէթ եէթիշմէդ։ Անլէր քի իման
վասըթասըլլէ մէմլէքէթլէր ֆէթհ էթտիլէր, սալահ
իշլէտիլէր, վա՛տլարա նա՛իլ օլարլար, արսլանլարըն
34 աղըզլարընը գափատըլար, Աթէշին շիտտէթինի
սէօնտիւրտիւլէր, գըլըճ աղըզնատան գուրթուլարլար,
զա՛իֆլիքտէն գուվվէթլէնտիլէր, ճէնքտէ գուվվէթլի
օլարլար, էճնէպիլէրին օրտուլարընը պօղարլար.
35 Նիսան քէնտի էօլիւլէրինի գըյամ էթմիշ ալար-
լար. պա՛զըլարը իսկ էֆզալ գըյամէթէ նա՛իլ օլ
մադ իւզրէ՝ նէճաթը գապուլ էթմէյիգ՝ իշքէնճէ
36 չէքտիլէր. Պաշգալարը իսթինֆա վէ տարպլար,
հէմ տէ պէնտլէր վէ մահպուսիյէթ թէճրիպէլէրինէ
37 տիւչար օլարլար։ Թաշլանտըլար, տէսթէրէ իլէ
պէյիլտիլէր, թէճրիպէ օլունտըլար, գըլըճլէ գաթիլ
օլունարագ էօլտիւլէր, հօգսուլըդ վէ մուղայագա
վէ ճէֆայա տիւչար օլարագ, դոյուն փօսթլարը վէ
38 քէչի տէրիլէրի կիյերէք տօլաշըրլար. (Տիւնէա ան-
լէրէ լայըդ տէյիլ իտի.) վէ չէօլլէրտէ վէ տաղլար-
տա վէ մաղարալարտա վէ եէրին ինլէրինտէ ավարէ
կէզտիլէր։
39 Վէ պուննլարըն ճիւմլէսի իման վասըթասըլլէ
հիւան ի շէհատէթէ մնալիք օլարլար իսկ տէ, վա՛-
40 տա նա՛իլ օլմատըլար. Զիրա Ալլահ պիզիմ հադ-

դըմըզտա էֆզալ պիր շէյ թէտարիք էթմիշ տիր,
թա քի անլէր պիզ օլմայընճա քէմալէ վասըլ օլ-
մայալար։

ՊԱՊ 12

1 Իմոի պու գատար շահիտ էթրաֆըմըզը պուլուէթ-
կիպի ալմըշ օլմազլէ, հէր աղըրլըզը վէ պէյն գօ-
լայճա իհաթա էտէն կիւնահը թէրք էտիպ, էօնիւ-
միւզէ գօնուլան եարըշտա, իմանը պաշլայան վէ
թէքմիլ էտէն Յիսուսա նազար էտէրէք՝ ասապլէ
2 դօշալըմ, Օլ քի էօնիւնէ գօնուլան մէսէրլէթ իչիւն
հազարլէթի պիր շէյ 'ատա էթմէյէրէք, խաչա թէ-
համմիւլ էյլէտիքտէն սօկրա՝ Ալլահըն թախթընըն
ասաղնատա օթուրտու։
3 Իմոի կիւնահքէտարլար թարաֆընատան քէնտի
'ալէյհինտէ վուգուա՝ պուլան պու միսիլլիւ մուխա-
լէֆէթէ թէհամմիւլ էտէնի թէֆէքքիւր էտի-
նիզ քի ճանլարընըզ 'ատիլ վէ եօրղուն օլմայա։
4 Կիւնահա գարշը ճիհատ էտէրէք, գան փէօփէ
տէրէճէսինէ գատար տահա մուգավէմէթ էթմէ-
5 տինիզ։ Վէ՛ էյ օղլըմ, Բապպըն թէ՛տիպինի թահ-
դիր էթմէ, վէ անըն թարաֆընատան թէքտիր օ-
6 լունարագ էօլմէ. Զիրա Բապպ սէվտիյինի
թէ՛տիպ էտէր, վէ գապուլ էթտիյի հէր օղլու
տարպ էտէր տէյէրէք, օղուլլարա ահէյնէ կիպի սի-
7 զէ վէրիլէն նասիհաթը ուննութարընըզ։ Էյհէր թէ՛-
տիպէ թէհամմիւլ էտէր իսէնիզ, Ալլահ սիզէ օղուլ-
լարա կիպի մու'ամէլէ էտէր. զիրա հա՞նկը օղուլ
8 վար քի փէտէրի անը թէ՛տիպ էթմէզ։ Ամմա էյհէր

ճիւմլէնին հիսեէտաբ օլըդը թէ՛տիպտէն մահրում
խէնիզ, օլ թագտիրտե օղուլ օլմայըպ՝ հարամ
9 զատե սինիզ, Էվմ տախի ճէսէտիմիզին փէտերլէ-
րի պիզիմ միւ՛էտտիպիմիզ օլտըգլարը հալտե ան-
լէրէ հիւրմէթ էտէր իտիք. նէ՛ գատար զիյատե
եաշամազ իչիւն բուհլարըն փէտերինէ իթա՛ատ
10 էթմէլի իդ։ Զիրա պուռնլար քէնտիլէրինէ խօշ կէօ-
րիւնտիւյիւնէ կէօրե պիր ազ վագըթ թէ՛տիպ է-
տերլէր իտի, լաքին Աւլահ գուտսիչկէնէ հիսես-
տար օլալըմ տէյիւ մէնճա՛ատ իչիւն էտէր,
11 վագա՛տ հիչ պիր թէ՛տիպ քէնտի վագթընտա
մուճիպ ի մէսէրրէթ տէյիլ, անճագ մուճիպ ի հիւքմ
կէօրիւնիւբ. ամմա սօկրա, անընլէ թէրպիյէ օլուն-
մըշ օլանլարա սալահընն սէլամէթ սէմէրէսինի հու-
սուլէ կէթիրիր։

12 Պու էճլատէն զա՛իֆ էլլէրի վէ թագաթըղ տիզ-
13 լէրի գուվվէթլէնտիրինիզ։ Վէ այագլարընընդ իչիւն
տօղրու եօլլար եահիրնընդ, թա քի թօփալ օլան
14 սաիմայըպ՝ անճագ շիֆա պուլա։ Ճիւմլէ իլէ սէ-
լամէթ իւղրէ պուլունմազա վէ գուտսիչկէթէ սա՛յ
էտինիզ, չիւնքի պու օլմազըդընն հիչ պիր քիմսէ
15 Բապդը կէօրմէյէճէք տիր։ Վէ տիդգամ էտինիզ,
օլմայա քի պիր քիմսէ Աւլահընն 'ինայէթինտէն մահ-
րում գալա. օլմայա քի պիր աճը քէօք ֆիլիսլէնէ-
րէք, իղթիրապ վէրէ, վէ նիչէլէր անընն վասլթա-
16 պըլէ իֆսատ օլուճա. Օլմայա քի պիր քիմսէ զի-
նաքեար, վէ եախօտ պիր թա՛ամ պէտէլինէ պիւ-
քուրիյէթ հադգընը սաթան եսաւ կիպի թագվա-
17 սըզ օլա. Զիրա պիլիբսինիզ քի սօկրատան պէրէ-
քէթէ վարիս օլմազ իսթէտի իսէ տէ՝ բէտտ օլուն-

տուճ. չիւնքի կէօզ եաշլարըյլէ արատը իսէ տէ,
թէպտիլ ի նիյէթէ ֆուբսաթ պուլմատը։
18 Զիրա սիզ տօգունըլըբ վէ աթէչլէ եանար պիր
տաղա վէ տիւմանա վէ զուլմէթէ վէ գասըբղայա,
19 վէ սուբ սէտասընա վէ իչիտէն քիմսէլէր արթըգ
քէնտիլէրէ քէլամընն սէյլէնիլմէմէսի իչիւն եալվար-
տըգլարը սէօղլէրինն սէտասընա եագլաշմատընընդ։
20 Զիրա՝ Էյէր տաղա ճանավար պիլէ տօգունսա,
րէճմ օլունսուն [եախօտ օգ իլէ վուրուլսըն,] տէյիւ
21 պույուրըլան էմրէ թէհամմիւլ էտէմէտիլէր։ Վէ
միւշահատէ օլունան՝ օլ տէրէճէ հէյպէթլի իտի քի
Մովսէս՝ Ղայէթլէ գօրգար վէ թիթրէրիմ՝ տէտի։
22 Լաքին սիզ Սիօն տաղընա, վէ հայյ Աւլահընն շէհրի
օլան սէմավի Երուսաղէմ, վէ նիչէ պինլէրճէ մե-
23 լա՛իքէյէ, վէ սէմավաթտա գայտ օլունմըշ իլք
տօղմուշլարընն ճէմա՛աթ ը 'ազիմէ վէ քիւիսէսինէ,
վէ ճիւմլէնին Հաքիմի օլան Աւլահա, վէ քէմալէ
24 վասլ օլմուշ սալիհլէրին բուհլարընա, վէ 'ահտ ը
ճէտիտին Միխանճըսը Յիսուսա, վէ Հաբէլին ֆանըն-
տան էֆզալ շէհլէր սէօյլէյէն սէրփմէքլիք գանընա
եագլաշընընդ։
25 Սագընընդ սէօյլէյէնի բէտտ էթմէյէսինիզ,
պիրա անլէր եէր իւզէրինտե իլհամլէ սէօյլէյէնի
բէտտ էթտիքլէրի հալտե գուրթուլմատըլար իսէ,
նէ՛ գատար զիյատե պիզ սէմավաթտան սէօյլէյէն-
տէն եիւզ չէվիրտիյիմիզ հալտե ֆուբլուլմայճաղընդ։
26 Գի անընն սէտասը օ զէմման զէմինի սարատը. շիմտի
իսէ՝ պէն պիր տէքի՛ա տահա եալընընդ զէմինի տէյիլ,
անճագ սէմայը տախի սարսարըմ՝ տէյէրէք վա՛տ
27 պույուրտու, վէ պու՝ պիր տէքի՛ա տահա՝ գէօէյէ

սարսըլմագ շէյլերին պագի գալմնասը իչիւն, եափըլ-
մըշ կիպի սարսըլըը շէյլերին թաղելիրինէ տէլալէթ
28 էտէր։ Պու էճլատէն սարսըլմագ պիր մէլէքիւթ ալ-
մըշ օլարագ, օլ 'ինայէթէ նա'իլ օլալըմ, քի անըն
վասըթասըյլէ Աւլահա մագպուլ թարդ իւղրէ
29 հիւքմէթ վէ թագվա իլէ 'իպատէթ էտելիմ. Զիւնքի
Աւլահըմըդ իճնա էտէր ամէն միր։

ՊԱՊ 13

1 Գարնատաշ մուհապպէթի տա'իմի օլսուն։ (2) Միւ-
սաֆիրփէրվէրլիկի սունութմայընըդ. զիրա պու եօլ
իլէ պա'զը քիմսէլէր պիլմէյէրէք մէլէքլէր գապուլ
3 էթմիյէր։ Մահպուսլարը՝ անլէր իլէ հապս օլսուն-
մըշ կիպի, վէ ճէճաքեաը օլանլարը, քէնտիսինիդ
տախի ճէհէտտէ պուլունանլար կիպի, թէզէքքիւր
4 էտինիդ։ Թէզէվվիւճ հէր վէճհլէ միւ'թէպէր միր,
վէ եաթագ լէքէսիդ միր. լաքին զէնփարէ վէ զի-
5 նաքեարլարը Աւլահ հիւքմ էտէճէք միր։ Թավը ու
հարէքէթինիդ ագէճ աէվմէքլիքաէն պէրի օլսուն.
էլինիդտէ պուլունան շէյլէրէ դանա'աթ էտինիդ.
զիրա քէնտիսի՝ Սէնի սալա պրագմամ, վէ սէնի
6 սալա թէրք էթմէմ՝ տէմիշ միր. Շէյլէ քի ճէ-
սարէթլէ՝ Բապդ պանա եարտըմճը մըր, գօրգմայա-
ճաղըմ. ինսան պանա նէ՞ եափաճագ մըր՝ տէյէլիմ,
7 Սիդէ Աւլահըն քէլամընը սէդյէմիշ օլսն միւրդիտ-
լէրինիդի տէր խաթըր էտիդ, թավը ու հարէքէթ-
լէրինին նէթիճէսինէ տիդդաթ էթմէքլէ՝ իմանլա-
8 րընա իդթիտաա էտինիդ։ Ցիսուս Քրիստոս տիւն վէ
պու կիւն վէ իէհէպէտ հէմիան օ մըր։
9 Մուխթէլիֆ վէ ղարիպ թա'լիմաթլէ էօթէ պէրի

սիւրիւքլէնմէյինիդ. զիրա թալիպ օլմուշ օլանլարընն
իսթիֆատէ էթմէտիքլէրի թա'ամլարլէ տէյիլ, ան-
ճագ 'ինայէթլէ դալպին սապիթ գըլընմասը էյի
10 տիր, Պիր մէզպահընմըդ վար տըր քի մէսքէնէ խըտ-
մէթ էտէնլէրինն անտէն եէմէյէ սէլահիյէթլէրի
11 եօգ տըր։ Զիրա քեահինի ի ա'զամընն էլինլէ մագտի-
սէ կիւնահ իչիւն գանը կէօթիւրիւլմիւշ օլան հայ-
վանլարընն ճէնէտլէրի օրտուսընն խարիճինտէ եագը-
12 լըր։ Պու էճլատէն Ցիսուս տախի քէնտի գանընյլէ
գավմը թագտիս էթմէք իչիւն, գափուսընն խարի-
13 ճինտէ էլէմ չէքտի։ Իմոի անըն սիթէմկինի իւզէ-
րիմիզէ ալարագ, օրտուսընն խարիճինէ անըն եանը-
14 նա չըգալըմ։ Զիրա պուրատա պագի գալըր շէհրի-
միզ եօգ տըր, լաքին կէլէճէք օլանը արայօրդ։
15 Իմոի անըն վասըթասըյլէ Աւլահա տա'իմա թէս-
պիհաթ գուրպանը, եա'նի անըն իսմինի իդրար է-
տէն տուստագլարընն սէմէրէսինին թագտիմ էտելիմ,
16 Վէ էյիլիք էթմէյի վէ ֆո՜ֆոլայ ի'անէ էյլէմէյի
ունութմայընըդ. զիրա Աւլահ պու միսիլլիւ գուր-
17 պանլարտան բազի տիր։ Միւրշիտլէրինիզի տինկլէ-
յիսի՝ անլէրէ իթա'աթ էտինիդ. զիրա անլէր հիսապ
վէրէճէք քիմսէլէր միսիլլիւ ճանլարընդ իչիւն ու-
յանըգ տուրուրլար, Թա քի պունու ահ վահ իլէ
տէյիլ, (զիրա օ սիզէ ֆա'իտէսիդ օլուր,) անճագ
18 մէսէրրէթլէ էտէլէր։ Պիզիմ իչիւն տու'ա էյլէյի-
նիդ. զիրա հէր խուսուսատա հիւան ի մու'ամէլէ
էթմէք մագսէտինատ պուլունարագ, սաղին զամի-
19 րիմիդ օլարդընա ի'թիմաարմըդ վար։ Խուսուսատա
պունու էթմէնիդի րէճա էտէրիմ, Թա քի եանընը-
զա պիր ան էվվէլ ի'ատէ օլուսնայըմ։

20 Վ՚է մէնպա՛ ը ռէլամէթ օլան Ալլահ՝ քի էպէտի
՚ահտըն գանըլլէ դոյունլարըն ՚ազիմ Զօպանը օլան
Բապպըմըզ Յիսուսը էմվաթտան իհեա էյլէտի,
21 Ֆէնտի իրատէթինի իճրա էթմէնիզ իչիւն, սիզի
հեր էյի ՚ամէլտե քեամիլ գըլըպ, քենտի հուզու-
րընտա մագպուլ օլանը սիզտե Յիսուս Քրիստոս
վասըթտասըլլէ իճրա էյլէյէ. անա էպէտ իւ ապատ
մէճա օլսուն։ Ամին։

22 Վ՚է, էյ պիրատէրլէր, սիզէ եալվարըրըմ՝ պու
նասիհաթ քելամընա թէհամմիւլ էտինիզ, զիրա
23 սիզէ մուխթասարճա եազըլմ։ Տիմոթէոս պիրա-
տէրին սալը վէրիլտիյի մա՛լիւմիւնիւզ օլսուն. եա-
գընտա կէլտիյի թագտիրտե՝ անըն իլէ պէրապէր
24 սիզի կէօրէճէյիմ։ Զիւմլէ միւրչիտլէրինիզէ վէ մու-
դաատէսլէրին ճիւմլէսինէ սէլամ էտինիզ. Իթա-
25 լիատան օլանլար սիզէ սէլամ էտէրլէր։ ՚Ինայէթ
ճիւմլէնիզ իլէ օլսուն։ Ամին։

ՅԱԿՈԲՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ
՚ՈՒՄՈՒՄԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Ալլահընն վէ Բապ Յիսուս Քրիստոսընն գուլու Յա-
կոբոս տաղըլմըշ օլան օն իքի սըպթա սէլամ էտէր։
2 Էյ պիրատէրլէրիմ, տիւրլիւ տիւրլիւ թէճրիպէ-

լէրէ տիւշար օլըդընըդ զէման՝ անը քիւլլիյէն մէ-
3 սէրրէթ ՚ատա էյլէյինիզ. Զիւնքի իմանընըզըն իմ
թիհանը սապր հասուլէ կէթիրտիյինի պիլիրսինիզ.
4 Ամմա պիր շէյտե նօգսանընըզ օլմայարագ, քեա-
միլ վէ թամամ օլմանըզ իչիւն՝ սապրըն ՚ամէլի քէ-
մալ իւզրէ օլսուն։
5 Վ՚է էյէր սիզտեն պիրինիզ հիքմէթտե նօգսանը
վար իսէ, թա՛ալիպ էթմէյէրէք՝ ճիւմլէյէ ղանիլիքլէ
իհսան էտէն Ալլահտան տիլէսին, վէ անա վէրիլէ-
6 ճէք տիր։ Ֆագաթ սուալ շիւպհէ էթմէյէրէք իւ-
մանլէ տիլէսին. զիրա շիւպհէ էտէն քիմսէ բիւզ-
կէաուլէ սիւրիւլիւպ՝ չալգանան տէնիզ տալղասընա
7 պէնզէր։ Պու մադուլէ ատէմ Բապպ թարաֆընտան պիր շէյ ալաճաղը զանընընտա պուլունմասընը։
8 Իքի ֆիքրլի ատէմ ճիւմլէ եոլլարընտա սէպաթսըզ
տըր։
9 Հաղիր օլան պիրատեր քենտի եիւքսէքլիյիլէ,
10 Զէնկին օլան իսէ քենտի հաղըրլիյիլէ իֆթիխար
էթսին, զիրա օթըն չիչէյի կիպի կէչէճէք տիր։
11 Զիւնքի կիւնէշ շիտտէթլի հէրարէթլէ տօղունճա,
օթու գուրուտուր, վէ չիչէյի տէօքիւլիւպ՝ շէքլինին
կիւզէլլիյի զայ՚ օլուր. քէզալիք զէնկին տախի
քենտի թարիգլէրինտե սօլաճագ տըր։
12 Նէ՛ միւպարէք տիր թէճրիպէյէ թէհամմիւլ էտէն
ատէմ, զիրա թէճրիպէտե մադուլ պուլունտըղը
հալտե, Բապպըն քենտինի սէվէնլէրէ վա՛տ էյլէ-
13 տիյի հայատի թաճընը ալաճագ տըր։ Հիչ պիր
քիմսէ իղվայա տիւշար օլըդընտա, Ալլահ թարա-
ֆընտան իղվա օլունույօրըմ՝ տէմէսին. զիրա Ալլահ
քէօթիւ շէյլէրլէ նէ իղվա օլունուր, նէ տէ քեն-

14 տիսի պիրինի իղվա էտէր։ Լաքին հէր քէս քէնտի
ընէվէթինտէն ճէզպ օլունուպ ալտանմասըլըէ իղ-
15 վայա տիւշէր։ Պա՛տէհու ընէվէթ համիլէ օլուպ՝
կիւնահ տօղուրուր, վէ կիւնահ քէմալինի պուր
16 տըդտա, էօլիւմ տօղուրուր։ Էյ ախվկիւլիւ պիրա-
17 տէրլէրիմ, ալտանմայընըզ։ Հէր էյի՛ամէլէ վէ հէր
քէսմիլ մէվհիպէ եօզաբըտան օլուպ՝ Իպ իւլ էն-
վարտան նիւզուլ էտէր. անտէ թէղայյիւր, եախօտ
18 պըլա ը թէպէտտիւլ եօզ տըր. 0 տախի միւրաաըննա
կէօրէ, քէնտի մախլուգաթընըն պիր նէվ՛ թուր-
ճանտասը օլմամըզ իչիւն պիղի հագիգաթ քէլա-
մըյլէ թէվլիտ էյլէտի։
19 Իմտի, էյ ախվկիւլիւ պիրաաէրլէրիմ, հէր տաէմ
իչիթմէքտաէ չապուգ, սէօյլէմէքտաէ եավաշ, ղազապ-
20 տա եավաշ օլսուն։ Զիրա տաէմին ղազապը Ալա-
21 հընն տալահընը իճրա էթմէզ։ Պու էճլտէն հէր նա-
փաքիյի վէ շէրբին քէսրէթինի թէրք ետիպ՝ տէ-
րտունինիզտաէ էքիլմիշ վէ ճանընըզը խէլասա էթմէյէ
դաատիր օլան քէլամը հիլմիէ գապուլ էտինիզ։
22 Լաքին քէնտի քէնտինիզի ալտատարագ՝ քէլամընն
եալընըզ իչիտիճիլէրի օլմայըպ՝ անըն իճրա էտիճի-
23 լէրի օլսունըզ։ Զիրա էյէր պիր քիմսէ քէլամընն ի-
շիտիճիսի օլսուպ տա իճրա էտիճիսի տէյիլ իսէ,
այինէտաէ քէնտի ատըլ եիւղիւնէ պագան տաէմէ
24 պէնդէր։ Զինհար քէնտի քէնտինէ պագըպ կիմտիկ-
տէն ատրա, տէր՝ադտապ նէ շէյլ իտիյինի ուհուր-
25 տուս։ Լաքին հուրրիյէթինն քէսմիլ շէրի՛ատընա
տիդգաթ էտիպ՝ միւտաավէմէթ էտէն քիմսէ իչիտիր
ուհուտաըր օլմայըպ, անճագ՝ամէլի իճրա էտէն օր
մաղէ, քէնտի՝ամէլինտէ միւպարէք օլաճագ տըր։

26 Էյէր [արանըզտա] պիր քիմսէ քէնտինի տինտաար
զանն էտէր տէ, քէնտի տիլինի զապթ էթմէյիպ՝
քէնտի դալպինի ալտատըր իսէ, պուհուն տիյանէթի
27 պաթըլ տըր։ Փէտէր Ալլահընն՝ինտինտէ փաք վէ
լէքէսիզ տիյանէթ պու տըր, եա՛նի եէթիմլէր իլէ
տուլ դարըլարը մուղայադալարընտա զիյարէթ
էթմէք, վէ քէնտի նէֆսինի տիհնեատան լէքէսիզ
հըթգ էթմէք տիր։

ՊԱՊ 2

1 Էյ պիրաաէրլէրիմ, զուլ ճէլալ Բապպըմըզ Յի-
սուս Քրիստոսընն իմանընը խաթըրա ըի՛այէթ էտէ-
2 րէք թուճմայընըզ։ Զիրա էյէր ճէմա՛աթընըզա
ալթուն եիւղիւքլու վէ մուղէյյէն էլպիսէլի պիր
աատէմ կիրիպ տէ, քիրլի էլպիսէլի պիր ֆագիր տախի
3 կիրէճէք օլուր իսէ, վէ սիզ մուղէյյէն էլպիսէլի
կէյմիշ օլմնա ըի՛այէթ էտէրէք՝ Սէն պուրաատա
իղղէթլէ օթուր տէյիպ տէ, օլ ֆագիրէ՝ Սէն օրա-
տա տուր, եախօտ շուրաատա պաատամաղըմընն եա-
4 տա տուր, էյ սէվկիւլիւ պիրաաէրլէրիմ, Աստուծոյ
թէֆրիգ էթմէ՞զ մի սինիզ, վէ քէօթիւ էֆքէարընը
5 հաքիմընէր օլմա՞զ մը սընըզ։ Տինկէյինիզ, էյ սէվ-
կիւլիւ պիրաաէրլէրիմ, Աստուծոյ պու տիւնեանընն ֆա-
դիրլէրինի իմանատա զէնկին վէ քէնտինի սէվճէնլէրէ
վա՛տ էթմէյի մէլէքութիւն վարիսլէրի օլաճագ
6 օլանլարը ինթիխապ էթմէտի մի։ Սիզ իսէ ֆա-
դիրի թահդիր էթմինիզ. սիզէ մուսալլաթ օլան-
լար զէնկինէլէր տէյի՞զ մի տիր, վէ սիզի մահքէմէ-
7 լէրէ չէքինէլէր անլէր տէյի՞զ մի տիր։ Թէսմիյէ օ-
լունտըղընըզ իսա ի շէրինֆէ քիւֆր էտէն անլէր

8 տէյլլէ՞ր մի՝ իմոի էյէր փլիթապա կէօրէ՝ գօն-
շըկը քէնարին կիպի սէվէսին՝ տէյիւ պույուրըլան
միւլիւքեանէ շէրի՛աթը իճրա էտէր իսէնիզ, էյի
9 էտէրսինիզ՝ Ամմա էյէր խաթըրա րի՛այէթ էթմէք-
տէ պուլունուր իսէնիզ, կիւնահ իշլէյիպ՝ շէրի՛աթ
թարաֆընատան գապահաթլը կիպի թա՛ղիր օլու-
10 նուրսընըզ՝ Զիրա հէր քիմ պիւթիւն շէրի՛աթը
հրճիզ էտիպ՝ պիր շէյտէ խաթա էտէճէք օլուր իսէ,
11 ճիւմլէսինէ սուչլու օլմուշ օլուր՝ Զիրա՝ Զինա էթ-
մէյէսին՝ տէյէն քէզալիք՝ գաթլ էթմէյէսին՝ տէտի-
իմոի էյէր զինա էթմէյիպ տէ գաթլ էտէր իսէն,
12 շէրի՛աթը թէճավուզ էթմիշ օլուրսըն՝ Չուրրիյէթ
շէրի՛աթը մուճէպինճէ մուհաքէմէ օլունաճագ քիմ
13 սէլէր կիպի սէյլէյինիզ վէ իշլէյինիզ՝ Զիրա մեր-
համէթ էթմէմիշ օլանա պիլա մէրհամէթ հիւքմ
օլաճագ տըր՝ վէ մէրհամէթ հիւքմ 'ալէյհինէ իֆ-
թիխար էտէր՝
14 Էյ պէրաատէրլէրիմ՝ էյէր պիր քիմսէ՝ իմանըմ
վար՝ տէյիպ տէ 'ամէլլէրի օլմազ իսէ՝ նէ՞ ֆա՛իտէ
15 օլուր՝ օլ իման անը դուրթարա պիլի՞ր մի՝ վէ
էյէր պիր պէրաատէր եա հէմշիրէ չըպլազ վէ եէվմի
16 թէ՛այյիւշէ միւհթաճ օլտըղը հալտէ, Սիզտէն պիրի
անլէրէ՝ Սէլամէթլէ կիտինիզ, ըսընմըզ վէ տոյմըզ
օլասընըզ՝ տէյիպ տէ ճէսէտէ իդթիղա էտէն շէյ-
լէրի անլէրէ վէրմէզ իսէնիզ, նէ՞ ֆա՛իտէ օլուր՝
17 Պէյլէճէ իման տախի 'ամէլլէրի օլմատըղճա զա-
18 թընտա էօլիւ տիր՝ Լաքին պիրի տէյէճէք տիր քի՝
Սէնին իմանըն վար, վէ պէնիմ 'ամէլլէրիմ վար՝
սէն պանա իմանընը 'ամէլլէրինէ օլմագսըղըն կէօս-
թէր, պէն տախի սանա իմանըմը 'ամէլլէրիմտէն

19 կէօսթէրէյիմ՝ Սէն Ալլահ վահիտ իտիյինէ ինա-
նըրսըն, էյի էտէրսին՝ Շէյթանլար տախի ինանըր-
20 լար վէ թիթրէրլէր՝ Ամմա, էյ պաթըլ ատէմ,
իմանըն 'ամէլսիզ օլտըղը հալտէ էօլիւ իտիյինի
21 պիլմէք իսթէ՞ր մի սին՝ փէտէրիմիզ Աբրահամ՝
օղլու Իսահակը մէզպահ իւղէրինատ թագտիմ էթ-
22 տիյինատ 'ամէլլէրէ թէպրիր օլո՞ւնմատը մի՝ Իման
'ամէլլէրիյլէ պէրապէր իշլէտիյինի, վէ իման 'ամէլ-
23 լէրէ իքմալ օլունտըղընը կէ՞օրմէյօր մը սըն՝ Վէ
Աբրահամ Ալլահա ինանտը, վէ անա սալահ 'ատտ
օլունտու՝ տէյիւ պույուրան քէլամ իթմամ օլու-
24 նուպ, խալիլ Ալլահ թէսմիյէ օլունտու՝ Իմոի
ատէմ եալընըզ իմանլէ տէյիլ, ֆագաթ 'ամէլլէրէ
25 թէպրիր օլունտըղընը կէ՞օրմէյօր մը սընըզ՝ Փէզլիք
ֆահիշէ Բահապ տախի ճասուսլարը գապուլ էտիպ՝
պաշգա էօլտան կէօնտէրտիյինատ, 'ամէլլէրէ թէպ-
26 րիր օլո՞ւնմատը մը՝ Զիրա ճէսէտ՝ բուհ օլմատըգճա
էօլիւ օլտըղը միսիլլիւ, իման տախի 'ամէլ օլմա-
տըգճա էօլիւ տիր՝

ՊԱՊ 3

1 Էյ պէրաատէրլէրիմ, չօղընըզ մու'ալլիմ օլմայընըզ՝
չիւնքի տահա պէյիւք ճէզայա տիւչար օլաճա-
2 ղըմըզը պիլիրսինիզ՝ Զիրա ճիւմլէսիզ չօգ քէրրէ
խաթա էտէրիզ՝ էյէր պիր քիմսէ քէլամտա խաթա
էթմէզսէ, օլ քիմսէ քեամիլ ատէմ օլուպ՝ պիւ-
թիւն ճէսէտինին զապթընա տախի մուդթէտիր
3 տիր՝ Իշթէ աթլարընը պիզէ իթա'ատ էթմէլէրի
իչիւն, աղըզլարընա կէմ վուրուպ՝ պիւթիւն ճէ-
4 սէալէրինի չէվիրիրիզ՝ Իշթէ կէմիլէր տախի օլ գա-

տար պէօյիւք օլուպ՝ շիտահէթլի ըիւգկեարլարըլէ սիւ-
ըիւքլէնիը լքէն, փէք քիւչիւք պիր տիւմէն վասը-
թասըյլէ տիւմէնճինին կէօնլիւ իսթէհէյի թարա-
5 ֆա չէվրիլիը ։ Պէօյլեճէ ասիլ տախի քիւչիւք պիր
'ադվ իսէ տէ, ղայէթ պէօյիւք սէօյլէր . իլթէ
ճիւզ'ի ամէնէ նէ գատար օտուն թուէթուշըրըր՝
6 Տիլ տախի ամէնէ վէ 'ալէմ ի ֆէսատ տըր . տիլ
ա'զամըզտա պէօյլէ եէր թուէթմըշ տըր քի՝ պիւ-
թիւն ճէսէտի նամփաք էտեր , վէ քեա'ինաթըն
տա'իրէսինի 'ալէվլէնտիրիպ՝ քէնտիսի տախի ճէհէն-
7 նէմտէն 'ալէվլէնիր ։ Ջիրա հէր նէվ՝ վահշի հայվան
վէ գուշ վէ հաշէրաթ իլէ տէնիզտէ պուլունանլար
նէվ՝ ի պէշէր վասըրթասըյլէ զապթ օլունուր , վէ
8 զապթ օլունմըշ տըր ։ Ամմա հիչ պիր ատէմ տիլին
զապթընա մուգթէտիր տէյիլ տիր . մէն՝ օլունմազ
պիր շէրր օլուպ՝ հէլաք էտիճի վէհրլէ տօլուս տըր ։
9 Անընէլ փէտեր Ալլահա համտ էտերիպ , վէ անընէլ
տախի Ալլահըն միւշապէհէթինէ կէօրե խալգ օլուն-
10 մըշ ինսանտա պէտ տու'ա էտերիպ ։ Չէմտան պիր ա-
ղըզտան խայր տու'ա վէ պէտ տու'ա չըդար . Էյ
պիրատէրլէրիմ, պու շէյլէր պէօյլէ օլմամալը տըր ։
11 Հիչ պիր փունկար հէմտան պիր կէօզտէն թամթը վէ
12 աճը սու չըդարըբ մը ։ Էյ պիրատէրլէրիմ, ինճիր
ազաճը ղէյթունն, վէ եա տամտ ինճիր հուսուլ
կէթիրէ պիլիր մի , քէղալիք հիչ պիր փունկար թուէզ
13 լու վէ թամթը սու վէրեմէզ ։ Արանըզտա հիքմէթ
վէ մա'լիւմաթ սահիպի քիմ իսէ , հիւսն ի հարե-
քէթիլէ քէնտի 'ամէլլէրինի հիքմէթ հիլմինտէ
14 կէօսթէրսին ։ Ամմա էյէր գալպլէրինիզտէ աճը հա-
սէտ վէ միւնազա'ա վար իսէ , հագիգաթըն 'ալէյ-

հինէ թէֆախուր էտիպ՝ եալան սէօյլէմէյէսինիզ ։
15 Պու հիքմէթ եօգաբըտան էնմէյիպ , անճագ տիւն-
16 եէվի վէ նէֆսանի վէ շէյթանի տիր ։ Ջիրա հասէտ
վէ միւնազա'ա նէրէտե իսէ , նիզամըզըզտ վէ հէր
17 քէօթիւ շէյ օրատա պուլունուր ։ Ամմա եօգաբը-
տան օլան հիքմէթ էվվէլա փաք տըր , սոնրա միւս-
լիհ , լաթիֆ , հալիմ , մէրհամէթ վէ էյի մէյվէլէրլէ
18 մէմլու , զարազսըզ վէ րիյասըզ տըր ։ Վէ սալահըն
սէմէրէսի սուլճ էտիճիլէր նչիւն սէլամէթլէ էքիլիր ։

ՊԱՊ 4

1 Ս Արանըզտա ճէնքլէր վէ զավզալար նէրէտեն օլուր .
պուրատան , է՛նէ ա'զանըզտա մուհարէպէ էտեն
2 շէհվէթլէրինիզտեն տէյի՞լ մի տիր , թամա՛ էտեր-
սինիզ վէ մալիք օլմազըննըզ . գաթլ էտերսինիզ
վէ հասէտ էտերսինիզ , վէ նա՛իլ օլամազըննըզ ,
զավզա վէ ճէնքէ էտերսինիզ , վէ մալիք օլմազըննըզ ,
3 չիւնքի թալէպ էթմէզսինիզ . թալէպ էտերսինիզ ,
վէ ալամազըննըզ , զիրա շէհվէթլէրինիզէ սարֆ
էթմէք իւզրէ , ֆէնա եօլտա թալէպ էտերսինիզ ։
4 Էյ զանի վէ զանիյէլէր , տիւնեայա օլան մուհապ-
պէթ Ալլահա 'ատավէթ օլտըղընը պիլմի՞ զ մի
սինիզ . իմտի հէր քիմ տիւնեայա տօսթ օլմագ
5 իսթէր իսէ , Ալլահա տիւշմէն օլմուշ օլուր ։ Պիզտե
սաքին օլան բուհ հասէտե միւշթագ տըր՝ պու-
յուրան Քիթապ պիհուտե՞ մի սէօյլէր զանն է-
6 տերսինիզ ։ Լաքին տահա պէօյիւք 'ինայէթ վէրիր .
պու էճլտէն պուհուրըր քի՝ Ալլահ միւթէքէպ-
պիրլէրէ մուգավէմէթ էտեր , լաքին միւթէվազը'-

7 լարա 'ինայէթ իչսան էտէր, իմտի Ալլահա միւթի-
օլունըզ. Շէյթանա մուգավէմէթ էտինիզ, օ տա-
8 խի սիզտէն ֆիրար էտէճէք տիր. Ալլահա թէգաբ-
բուռ էտինիզ, օ տախի սիզէ թէգաբբուռ էտէճէք
տիր. Էյ կիւնահքէարլար, էլլէրինիզի փաքլէյինիզ,
վէ էյ իքի ֆիքբլիլէր, գալպլէրինիզի թամթխիր է-
9 տինիզ. Միւքէտտեր վէ մահզունն օլուռ աղլայը-
նըզ. սիզին կիւլիւշիւնիւզ հիւզնէ, վէ մեսերքե-
10 թինիզ զամա թէհավվիւլ էթսին. Բապպըն հու-
զուրընտա թէվաղու' էտինիզ, օ տախի սիզի թէր-
ֆի' էտէճէք տիր.

11 Էյ պիրատէրլէր, պիրի պիրինիզի ղէմմ էթմէ-
յինիզ. պիրատէրինի ղէմմ էտէն, վէ պիրատէրինի
հիւքմ էտէն՝ շէրի'աթը ղէմմ էտէր վէ շէրի'աթը
հիւքմ էտէր. իմտի էյէր շէրի'աթը հիւքմ էտէր
իսէն, շէրի'աթլէ 'ամիլ տէյիլսին, անճագ հա-
12 քիմ սին. Խէլասա վէ հէլաք էթմէյէ գատիր օլան
*վ_ազը' ը շէրի'աթ" պիր տիր. Սէն քի՞մ սին քի'
ադէրի հիւքմ էտէրսին.

13 Շիմտի կէլինիզ, էյ սիզ քի' Պու կիւն եարըն
եարըն ֆիլան շէհրէ վարալըմ, վէ օրատա պիր երլ
մէքս էտէյիմ, վէ թիճարէթ էտիպ քեսար էտէյիմ՝
14 տէյօրսընըզ. (Հալ պու քի' եարըն նէ վուգու'
պուլաճաղընը պիլմէղինիզ. զիրա 'էօմրիւնիւզ նէ՞
տիր. Հադիգաթէն պիր աղ վապրէթ կէօրիւնիւպ
պա'տէհու նապէտիտ օլուր պիր պուխար տըր.)
15 Անըն եէրինէ՝ Բապպ իսթէր տէ սաղ գալըր իսէք,
16 պունու եա շունու եափալըմ՝ տէմէլի սինիզ. Շիմ-

*Պո'զըը վ_ազը' ը շէրի'աթ վէ Հաքիմ

տի իսէ քէնտի Թէքէպպիւրիւնիւզ սէպէպիյլէ
Թէֆախուր էտէրսինիզ. պու միսիլիւ Թէֆախուր
17 քէսաֆֆէթէն քէօթիւ տիր, իմտի հէր քիմ խայր
իշլէմէյի պիլիպ ատ իճրա էթմէզ իսէ, էլլէ-ֆէ-է
անա կիւնահ տըր.

ՊԱՊ 5

1 Շիմտի կէլինիզ, էյ զէննկինլէր, իւզէրինիզէ կէլէ-
2 ճէք պէլալար իչիւն ֆիղան էտիպ աղլայընըզ. Մա-
լինիզ չիւրիւմիւշ վէ էսլապընըզը կիւվէ եէմիշ
3 տիր. Ալթուն իլէ կիւմիւշինիւզ փասլանմըշ տըր,
վէ անէրին փասը տախի 'ալէյհինիզէ շէհատէթ ի-
չիւն օլուպ թէնէլէրինիզի ատէշ կիպի եէյէճէք տիր.
4 սոն կիւնէլէր իչիւն խազինէ երզաըընըզ, Իչիթ թար-
լալարընըզը պիչէն իշճիլէրին՝ թարաֆընըզտան ալը
գօնուլան իւճրէթի ֆէրեատ էտիյօր, վէ օրագճը-
լարըն ֆէրեատը Բապպ իւլ ճիւնաուտըն գուլաղընա
5 վասըլ օլտու. Զէմին իւզէրինատէ զէվգ ու սէֆա իլէ
եաշատընըզ, գալպլէրինիզի զէպհ կիւնիւնատէ օլտըղը
6 կիպի պէսլէտինիզ. Սալհ 'ալէյհինէ հիւքմ էտիպ՝
անը գաթլ էթտինիզ, վէ օ սիզէ մուգավէմէթ
էթմէզ.

7 Իմտի, էյ պիրատէրլէր, Բապպըն զուհուրընա
տէյին սապր էտինիզ. Իչիթ չիֆթճի եէրին գէյ-
ժէթլի մահուլընա մունթազըր օլուպ, անըն իչիւն
թա իլք վէ սոն եաղմուրա նա'իլ օլունճայատէք
8 սապր էտէր. Սիզ սախի սապր էտիպ՝ գալպլէրի-
նիզի սապիթ գէլընըզ. զիրա Բապպըն զուհուրու
9 եագընտըր, Էյ պիրատէրլէր, եէքտիկէրինիզտէն

շնքեայէթ էթմէյինիզ, քի հիւքմ թահթընա տիւշ-
մէյէսինիզ. իչթէ Հաքիմ գափունըն էօնիւնտէ
10 տուրուլսօր։ Էյ պիրատէրլէրիմ, Բապըն խամխըլ
սէօյլէյէն փէյղամպէրլերի մէշադդաթ էյքմէք վէ
11 սապը խուսուսընտա էօրնէք թուրթընըզ. Իչթէ
սապը էտէնլերէ միւպարէք տէրիզ. Յոբըն սապ-
րընը իչթիթինիզ, վէ Բապըն ՆԷփթէր էնհէյէ 'ա-
դըպէթի կէօրտիւնիւզ. չիւնքի՝ Բապ չօդ մըր-
համէթլի վէ բա'ուճ տըր։
12 Իմոի հէր շէյտէն եվվէլ, էյ պիրատէրլէրիմ, նէ
սէմա, նէ ղէմին հադդը իչիւն, նէ տէ պաշդա պիր
եէմինլէ եէմին էտինիզ, քի հիւքմ ալթընա տիւշ-
մէյէսինիզ. անճաղ սիզին եվվէլթ փէհէյինէ եվվէլթ
օլսուն, վէ սիզին խայր փէհէյինէ խայր օլսուն։
13 Ա.րանըզտա պիր քիմսէ մէշադդաթտա՞ մը տըր,
տու'ա էթսին. պիր քիմսէնին գալպի շէ՞ն մի տիր,
14 մէզմուր օղուսուն։ Ա.րանըզտա պիր քիմսէ խասթա՞
մը տըր, քիլիսէնին իխթիյարլարընը տա'վէթ էթսին,
վէ Բապըն խամխըլ անը եաղ իլէ մէսհ էտէրէք՝
15 անըն իչիւն տու'ա էթսինլեր. վէ իմանլէ օլան տու'ա
խասթայը գուրթարըր, Բապ տախի անը այաղա
գալտըրըճաղ տըր. վէ էյէր կիւնահ իչլէմիշ օլա
տախի, անա 'աֆվ օլունաճաղ տըր։
16 Պիրի պիրինիզէ խասթալարընըզը իդդար, վէ պիրի
պիրինիզ իչիւն տու'ա էյլէյինիզ, թա քի շիֆա
պուլսաընըզ. սալիհին հէրսարէթլի տու'ասընըն չօդ
17 թէ'սիրի վար։ Եղիա պիզիմ իլէ հէմհալ պիր ատամ
իքէն, եաղմուր եաղմանաը իչիւն տու'ա էյլէմի,
վէ ղէմին իւզէրինէ իւչ սենէ ալթը այ միւտտէթ
18 եաղմուր եաղմադը։ Վէ թէքրար տու'ա էյլէմի,

վէ կէօք եաղմուր վէրիպ, հէր տախի մահսուլընը
հէթիշմիրտի։
19 Էյ պիրատէրլէր, էյէր սրանըզտան պիրի հադի-
գաթտան զէլալէթէ տիւշէր տէ՝ պիր քիմսէ անը
20 իմատէ էտէր իսէ, Պիլսին քի կիւնահքէարը քէնտի
զէլալէթը եօլընտան իմատէ էտէն քիմսէ էօլիւմտէն
ճան գուրթարընը, վէ պիր խայլի կիւնահ սէթր էթ-
միշ օլուր։

ՊԵՏՐՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՊՈՒՄՈՒՄԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Յիսուս Քրիստոսըն ըհսուլը Պետրոս՝ փէտէր Ալա-
հըն իլմ ի էղելիսի մուճէպինճէ, Րուհըն թագտի-
սիլլէ իթմա'աթ իչիւն վէ Յիսուս Քրիստոսըն գանը-
2 նըն սէրփիլմէսի իչիւն ինթիխապ օլունուպ, Պոնտոս
վէ Գալատիա վէ Կապադովկիա վէ Ասիա վէ Բիւ-
թանիատա տուղըլմըզ օլան ղարիպլէրէ. սիզէ Ի-
3 հայէթ վէ սէլամէթ իզտիյատ պուլա, Բապըմըզ
Յիսուս Քրիստոսըն փէտէրի Ալահ միւպարէք օլ-
սուն քի չօդ մէրհամէթինէ կէօրէ Յիսուս Քրիստո-
սընն էմվաթտան դիրիլմէսիլէ սիզի պիր իւ-

4 միտ իչիւն, Սօն վագբթատա քէշՓ օլուննաղա հա-
ղըր օլան խելատա նա՛իլ օլմագ իւզրե, Աւլահըն
գուվվեթիլլէ իման վասբթասըլլէ հրՓիզ օլուննան-
5 լարա, եա՛նի *սիզէ սէմաւաթատա մահՓուզ օլան
զէվալ պուլմագ, լէքէսիզ վէ սօլմագ միրաս իչիւն
6 եէնիտէն պիզի թէվլիտ էլլէտի· վ՚է պուննատա մէս-
բուր օլուրսընըզ· վագա՛տա հալին իգթիզասընատան
պիր ազ վագբթ տիւրլիւ տիւրլիւ թէճրիպէլէր սէ-
7 պէպիլլէ մահզուն պուլունուրսընըզ, Թա քի իման-
նընըզըն իմթիհանը՝ աթէզլէ գալ օլուննըզ իսէ տէ՝
եինէ Ֆանի օլան ալթունատան զիլյատէ գըլմէթլի
օլարագ, Յիսուս Քրիստոսըն թէճէլլիսինատէ մէտո
8 վէ ՚իզզէթ վէ ճէլալ իչիւն պուլունա· Անը տախի
կէօրմէմիշ իքէն սէվերսինիզ· Հէմ տախի շիմտի
9 կէօրմէզ իքէն պիլէ անա լինանարագ, Իմանընըզըն
նէթիճէսի օլան ճանլարընըզըն խելասընա նա՛իլ օլ
մագլէ, Թա՛րիՓէ կէլմէզ վէ մու՛ազէզ պիր մէ-
10 սերեթլէ մէսրուր օլուրսընըզ· Պու խելասըն խու-
սուսընատա տախի սիզէ օլաճագ ՚ինայէթին հագ-
դընատա վահիլլէ սէօյլէյէն փէյղամպէրլէր թէՓթիլ
11 վէ թէՓահհուս էթտիլէր· Տէրունլէրինատէ պուլու-
նան Քրիստոսըն Րուհու Քրիստոսըն էլէմ չէքմէ-
սինէ վէ պա՛տէհու ճէլալէ նա՛իլ օլմասընա էվվէլ
տէն շէհատէթ էթմէսիլլէ, նէյէ վէ նասըլ վագթա
12 տէլալէթ էթտիլինի թէՓթիլ էտէրլէր իտի· Վ՚է
օլ շէյլէրի քէնտիլէրինէ տէյիլ, անճագ պիզէ թէպ-
լիղ էթտիքլէրի անլէրէ պէյան օլուննու· պու շէյ-
լէր իսէ սէմատան իրսալ օլուննան Րուհ իւլ Գուդս

*Պա՛ղըզ՝ պիզէ

վասբթասըլլէ սիզէ պէշարէթի թէպշիր էտէնլէրին
էլիլլէ շիմտի սիզէ իխպար օլուննմըշ տըր· պու շէյ-
լէրէ տախի նազար էթմէյի մէլէքլէր արզու էտէրլէր՝
13 Իմտի զիՀնինիզին պէլինի գուշատըպ այըգ տու-
րարագ, Յիսուս Քրիստոսըն թէճէլլիսինատէ սիզէ
իհսան օլուննաճագ ՚ինայէթէ քէամիլլէն իւմիտ է-
14 տինիզ, ձէհալէթինիզ վագբընատա օլան շէհվաթ ը
սապըգայա ուչմայարագ, անճագ էթա՛ատիլը էվլատ
15 միսիլլիւ, Սիզի տա՛վլէթ էտէն գուտուուս օլտըղը
կիպի, սիզ տախի հէփ հարէքէթլէրինիզտէ մու-
16 գատէս օլուննըզ· Զիւնքի՝ Մուգատատէս օլուննըզ,
զիրա պէն գուտուուս իմ՝ տէյիւ մուհարրէր տիր՝
17 վ՚է էյէր հէր քէսին ՚ամէլինէ կէօրէ խաթըրա
րի՛այէթ էթմէյէրէք հիւքմ էտէնէ փէտէր թէս-
միյէ էտէր իսէնիզ, զուրպէթինիզ կիւնլէրինի գօր-
18 գու իլէ կէչէրինիզ· Վ՚է պիլինիզ քի էճատատան
գալմա պաթըլ մէսլէքատէն, Ֆանի կիւմիւշ վէ ալ-
19 թունլէ տէյիլ, Անճագ գուսուրսուզ վէ լէքէսիզ
Գուզղունըն, եա՛նի Քրիստոսըն զի գըլմէթ գանը
20 Ֆիտիյէսիլլէ խելաս պուլունըզ· Օլ քի տիւնեանընըն
թէ՛սիսինատէն ագտէմ Աւլահ մա՛լիւմ իտի իսէ տէ,
իմանընըզ վէ իւմիտինիզ Աւլահա օլսուն տէյիւ,
21 սօն վագբթլարատա սիզին իչիւն, եա՛նի անը էմլաթ-
տան իհէա էտէն վէ անա ՚իզզէթ վէրէն Աւլահա
անըն վասբթասըլլէ իման էտէնլէր իչիւն պէյան
22 օլուննուս, Րիյասըզ գարնատաշ մուհապպէթի իչիւն՝
Րուհըն վասբթասըլլէ հագիգաթա միւթի՛օլարագ,
ճանլարընըզը փաքլէմիշ օլուս՝ պիրի պիրինիզէ փաք
23 գալպտէն զիյատէսիլլէ մուհապպէթ էտինիզ, Զիւնքի
Ֆանի թօխումնատան տէյիլ, անճագ Ֆանի օլմայան-

տան, Աւետեաց Հայոց վէ [իլ էլ էսկէտ] պադի օլան
24 քէլամը վասըթասըյլէ եէնիտէն տօղտընըզ, Զիրա
հէր թէն օթ կիպի, վէ աստէմին ճիւմլէ շէրճֆի
օթըն չիչէյի կիպի տիր. օթ գուրուր, վէ չիչէյի
25 տէօքիւլիւր. Լաքին Թապպըն քէլամը իլ էլ էսկէտ
պադի տիր. վէ սիզէ թէպզիր օլունան քէլամ պու
տըր։

ՊԱՊ 2

1 Իմոի հէր տիւրլիւ շէրրի վէ հէր տիւրլիւ հիլէ վէ
րիյալար իլէ հասէտլերի վէ հէր տիւրլիւ ղըյպէթի
2 թէրք էտիպ, Չէնուղ տօղմուշ մա՛սումլար կիպի
3 խալխս բուհանի սիւստէ արղուքէշ օլունըզ. Թա քի
Թապպըն լաթիֆ օլտըղընը թահթահըղընըզ թադտիր-
4 տէ, անըն վասըթասըյլէ *պէօյիւյէսինիզ. Անա,
եա՛նի ինանան թարաֆընտան մէրտուտ իսէ տէ՝ 'ինտ
Աւետ մունթէխապ վէ ղի գըյմէթ օլան տիրի թա-
5 շա թէգարրուպ էտիպ, Սիզ տախի տիրի թահլար
կիպի պիր պէյթ ի բուհանի՝ Աւետա ցիսուս Քրիս-
տոս վասըթասըյլէ մադպուլ օլան բուհանի զէպի-
հէլէրի թադտիմ իչիւն պիր մուգատտէս քէհինի-
6 լիք օլմազ իւզրէ պինա օլունուրսընըզ։ Պինա՛էն 'ա-
լէյհ՝ ինձէ Սիօնտա պիր քէօշէ թահլը, մունթէխապ
վէ ղի գըյմէթ պիր թահլ գօրըմ, վէ անա իման կ-
տէն ասլա խէճիլ օլմայաճագ տըր՝ տէյիւ Քիթապ-
7 տա պուլունուր։ Իմոի սիզ միւ'մինլէրէ պու ղի
գըյմէթ տիր, ամմա իթա'աթսըզլարա՝ Եափըճը-
լարըն ըէտտա էթտիքլէրի թահլ քէօշէ թահլը օլտու,

*Պ՝պ՛ը՝ խէլտա իչիւն պէօյիւյէսինիզ

8 վէ ինանմայընչ քէլամ խուսուսընտա սիւրչէնլէրէ
թէօքէզ թահլը վէ սիւրչմէք գայասը տըր. պունա
9 տախի թադտիր օլունուրսար, Լաքին սիզ միւնթէ-
խապ պիր նէսլ վէ միլլիւքեանէ քէհինլիք վէ
մուգատտէս իւմմէթ վէ խասս պիր գավմ սընըզ.
Թա քի սիզի զուլմէթտէն քէնտի 'ադիպ նուրընա
տա'վէթ էտէնին ֆազիլէթլէրինի ի'լան էտէսինիզ,
10 Սիզ պիր զէման գավմ տէյիլ իսինիզ, ամմա շիմտի
Աւետն գավմը սընըզ. մէրհամէթէ նա՛իլ օլմամըշ
իսինիզ, շիմտի իսէ մէրհամէթէ նա՛իլ օլտընըզ։
11 Էյ սեվկիւլիւլէր, սիզէ բէճա էտէրիմ քի ղարիպ-
լէր վէ միւսաֆիրլէր կիպի՝ ճանա գարշը մուհարե-
պէ էտէն նէֆսանի շէհվէթլէրտէն ի'ճթինապ էտէ-
12 սինիզ, վէ թա՛իֆէլէր արասընտա հիւսն ի հարե-
քէթտէ պուլունասընըզ, թա քի սիզի՝ Շէրր իչլէյէն՝
տէյիւ զէմմ էթտիքլէրի եէրտէ, էյի 'ամէլլէրի-
նիզի միւշահէտէ էթմէլէրինիլ՝ զէյարէթ կիւնիւնտէ
13 Աւետը թէմճիտ էտէլէր։ Իմոի Թապպ իչիւն թանը-
զիմաթ ը պէշէրիյէնին հէր պիրինէ, կէրէք փատի-
14 շահ՝ ճիւմլէյէ ֆա'իզ օլտըղընտան, կէրէք վալի-
լէրէ՝ շէրր իչլէյէնլէրին միւճազաթը վէ խայր իշ-
լէյէնլէրին մէտհի իչիւն անըն թարաֆընտան իր-
սալ օլունանլար պուլունտըղլարընտան էթա'աթ
15 էտինիզ։ Զիրա Աւետն իրատէթի պու տըր քի
16 հուրրէթը կիպի, Ամմա հուրրիյէթինիզի շէրրէ էօրթիւ
թուրթմայընչ, անճագ Աւետն գուլլարը կիպի օլա-
րագ, ճահիլ ատէմլէրին ճէհալէթինի խայր իշլէ-
17 մէքլէ իսքէտէթ էտէսինիզ։ Ճիւմլէյէ հիւրմէթ էտի-
նիզ. պիրատէրլէրի սեվինիզ։ Աւետտան գօրգընըզ.
փատիշահա հիւրմէթ էտինիզ։

18 Էյ խըտմէթքեարլար, էֆէնտիլէրինիզէ քեմալ ը
խավֆլէ՝ եալընըզ էյի վէ հալիմ օլանլարա տէյիլ,
անճագ պէտխույ օլանլարա տախի միւթի՝ օլունըզ՝
19 Ջիրա պիր քիմսէնին նահագդ եէրէ էլէմ չէքէր ի-
քէն՝ Ալլահ հուզուրընտա օլան զամիր սէպէպինտէն
մէշագդաթա թէհամմիւլ էթմէսի ֆազիլէթ տիր՝
20 Ջիրա գապահաթ իշլէյիպ՝ տարպ օլունտրընըզ
հալտէ սապր էտէր իսէնիզ, նէ՞ շէրէֆինիզ օլուր՝
վէ լաքին խայր իշլէյէրէք էլէմ չէքտիյինիզտէ սապր
էտէր իսէնիզ, Ալլահըն ՚ինտինտե պու ֆազիլէթ
21 տիր՝ Ջիրա պունա տա՛վէթ օլունտրընըզ. չիւնքի
Քրիստոս տախի սիզին իչիւն էլէմ չէքիպ՝ իզլէրինի-
տէ եիւրիւմէնիզ իչիւն սիզէ էօրնէք պրագտը՝
22 Քէնտիսի կիւնահ իշլէմէտի՝ վէ լիսանընտա հիլէ
23 պուլունմատը. Շէթմ օլունտրընտա անա մուգա-
պիլ շէթմ էթմէզ իտի. էլէմ չէքէր իքէն թէհ-
տիտ էթմէյիպ՝ անճագ հագդ իւզրէ հիւքմ էտէնէ
24 քէնտինի հէվալէ էտէր իտի. վէ քէնտիսի քէնտի
ճէնէտինտե կիւնահլարընմզը աղտաճ իւզէրինտե
եիւքսէլէնտի. թա քի պիզ կիւնահլարա էօլմիւշ օ-
լարագ սալահա եաշայալըմ. անըն պէրէսիյէ շիֆա
25 պուլտընըզ՝ Ջիրա եօլու շաշընմզը գոյունլար կիպի
իտինիզ, լաքին շիմտի ճանլարընըզըն Ջօպանընա
վէ Նաղընըզընա տէօնտիւնիւզ՝

ՊԱՊ 3

1 Քէզալիք, էյ զէվճէլէր, քէնտի զէվճէլէրինիզէ
միւթի՝ օլունըզ, թա քի պա՛զըլարը քէլամա ի՛թի-
2 գատ էթմէզլէր իսէ տէ, Անզին խավֆլէ օլան ՚իֆ-
ֆէթլի հարէքէթլէրինիզի կէօրմէլէրիյլէ, զէվճէլէ-

րինին հարէքէթլէրի վասըթասըյլէ քէլամ օլմագ-
3 սըզըն դաղանըլալար. Վէ սիզին զէյնէթինիզ զա-
հիրտէ օլան սաչ էօրմէք վէ ալթուն թագընմագ
4 եա էավապ կէյմէքտէն ՚իպարէթ օլմայըպ, Մախֆի
օլան պաթընի ինսանտա հալիմ վէ սէլիմ բուհընն
ֆէսատտան միւպէրրա օլան զէնէրէյշընտ ՚իպարէթ
օլսուն. պունուն տախի ՚ինա Ալլահ գըյմէթի չօգ
5 տըր, Ջիրա զէմանը գատիմտէ Ալլահա թէվէքքիւլ
էտէն մուգատտաս նիսանտախի՝ քէնտի զէվճէ-
րինէ միւթի՝ օլարագ, քէնտիլէրինի պէյլէ թէզէյին
6 էտէրլէր իտի. Նիհէքիմ Սարա Աբրահամա էֆէն-
տի տէյէրէք՝ անա իթա՛աթ էտէր իտի. սիզ տախի
խայր իշլէյէրէք, հիչ պիր գօրգուտան խավֆ էթ-
մէտիյինիզ. հալտէ, անըն էվլատը օլուբսընըզ՝
7 Քէզալիք, էյ զէվճէլէր, սիզ տախի զէվճէլէրինիզի
տահա զա՛իֆ զարֆ մուգամընտա թուաթարագ, ան-
լէր իլէ պէրապէր՚ագըլանէ կէչինիպ, հայաթ ՚ինայէ-
թինէ միրաս շէրիքէլէրի պուլունտրգլարը միհնասէ-
պէթլէ՝ անլէրէ իքրամ էտինիզ, թա քի տուա՛լա-
բընըզա մանի՛ օլմայա՝
8 Նիհայէթ իւլ էմր, ճիւմլէնիզ հէմֆիքիար,
հէմֆիքիրա, գարնտաշ սէվիճի, շէֆիգ վէ լաթիֆ
9 օլունըզ, Քէմինէ քէմինէ, եախօտ շէթմէ շէթմ իլէ
մուգապէլէ էթմէյէրէք, պիլ՛աքս խայր տուա՛ա էտի-
նիզ, չիւնքի պունուն իչիւն, եա՛նի պէրէքէթէ վա-
րիս օլմագ իչիւն տա՛վէթ օլունտրընըզը պիլիրսի-
10 նիզ՝ Նիզ, Ջիրա հայաթ սէվմէք վէ էյի կիւնլէր կէօրմէք
իսթէյէն քէնտի տիլինի քէօթիւլիւքտէն վէ տուա-
11 տագլարընը հիլէ սէզյէմէքտէն զապթ էթսին, Քէօ-
թիւլիւքտէն իճթինապ էտիպ՝ էյիլիք էթսին. սէ-

12 լամէթի արայըպ՝ անա ա՛յ էթսին։ Ձիրա Բապպըն
կէօղէրի սալիհլեր իւղէրինէ, վէ դուլապլարը ան-
լերին նիյաղընա, ամմա Բապպըն եիւղիւ քէօթիւ-
13 լիւք էտէնլեր 'ալէյհինէ տիր։ Վէ խայրա մուգ-
թէետի օլտըղընըդ հալտէ, քի՞մ սիզէ էղիյէթ է-
14 տէճէք տիր։ Վէ լաքին էյեր սալահ իչիւն էլէմ
չէքեր իսկնիդ, նէ՛ միւպարէք սինիդ, վէ անլերին
խավֆընտան խավֆ էտիպ միւղթարիպ օլմայտընըդ՝
15 Լաքին քէնտի դալղլերինիդտէ Բապպ Ալլահը թագ-
տիս էյլէյինիդ, վէ զամիրինիդ փաք օլարագ, տէ-
րուննինիդտէ օլան իւմիտին սէպէպինի էեր պիր թա-
լէպ էտէնէ, հիլմէ վէ խավֆէ ճէվապ վէրմէյէ հա-
16 զըր պուլունտընըդ, թա՛ քի՝ Շէրը իչղէյէն՝ տէյիս
սիզի զէմմ էթտիքլերի խուսուստա Քրիստոստա
օլան էյի հարէքէթլերինիդէ պիւհթան էտէնլեր
17 խէճիլ օլալար։ Ձիրա Ալլահըն իրատէթի պէղյէ
թէ՛ալիւդ էտէր իսկ, էյիլիք էտէր իքէն էլէմ չէք-
մէք՝ քէօթիւլիւք էտէր իքէն էլէմ ֆ+ֆ+տէն էվա
18 տըր։ Ձիրա Քրիստոս տախի պիզի Ալլահա թէզդո-
բուպ էթտիրմէք իւզրէ, ա՛նի տալիհ՝ ֆտասըդլարընի
էօլընտա կիւնահ իչիւն պիր քէրրէ էլէմ չէքտի, վէ
ճէհէննէմ էօլտիւրիւլտիւ իսկ տէ, բուհճա իչինա
19 օլուննուս։ Պունուն իլէ տախի կիտիպ՝ զընտանտա
օլան բուհլարա վա՛զ էյլէտի. պունլար տախի պիր
վազըթ Ռուհն կիւնլերինտէ, սէֆինէ իննէա օլուն-
մագտա իքէն, Ալլահըն տաղրը պէքլէտիյի վազըթ-
20 տա 'ասի օլմուշլար իտի։ Օր «Էֆֆնէտէ տախի պիր
դաչ, ա՛նի սէքիպ ճան սուտան դէուրթուլտըլար՝
21 Պունտա միւշահիտէթէն վաֆթիդ, (քի ճէհէննէմի քի-
րինին տէֆ'ի տէյիլ, անճագ էյի զամիրին Ալլահա

օլան իդբարը տըր,) Յիսուս Քրիստոսըն դէյամէթի
22 վասրթասըյլէ պիզի շիմտի խէլաս էտէր. Օր քի
սէմայա կիթմիշ օլուպ, մէլէքլեր վէ հիւքիւմէթլեր
վէ գուարէթլեր քէնտիսինէ միւթի՛ օլարագ Ալլա-
հըն սաղընատա տըր։

ՊԱՊ 4

1 Ինտի Քրիստոս պիզիմ իչիւն ճէհէտտէ էլէմ չէք-
միշ օլմաղէ, սիզ տախի հէմնն օր նիյէթլէ սիլահ-
լանընըդ. (զիրա ճէհէտտէ էլէմ չէքէն՝ կիւնահտան
2 ֆէրաղաթ էթմիշ տիր.) Թա քի ճէհէտտէ գալտը-
ղընըդ միւտտէթի արթըդ ինսան շէհվէթլերի մու-
ճէպինճէ տէյիլ, անճագ Ալլահըն իրատէթի մուճէ-
3 պինճէ կէչիրէսինիդ։ Ձիրա 'էօմրիւմիւզիւն կէչմիշ
զէմանը քաֆի տիր քի թա՛ֆքէլերին միւրտաըընը
ֆի'իլէ կէթիրմէքլէ, ֆըսգ ու ֆիւճուր վէ շէհվաթ
վէ մէյխօրլըդ վէ մնախարալըդ վէ պէքրիւնէ վէ հա-
րամ օլան փութփէրէսթլիքլէրտէ սիւլուք էթտիք։
4 Վէ անլեր իլէ պէրապէր ֆիւճուրըն հէման օր ինֆ-
րսթըընա սէյիրթմէյինիդտէ, պունու զարիպ կէօ-
5 րէէք սէպէպ էտէրլեր. Անլեր տիրի իլէ էօլիւ օլան-
լարը մուհասէպէմէ էթմէյէ հազըր օլանա հիսապ վէ-
6 րէճէքլեր տիր։ Ձիրա պու մնագտա իւզրէ, էա՛նի
ատէմլերէ կէօրէ թէնճէ հիւքմ օլունուպ՝ Ալլահա
կէօրէ բուհճա էաշայալար՝ տէյիս էօլիւլերէ տախի
պէշարէթ թէպշիր օլունտուս։
7 Լաքին ճիւմլէնին նիհայէթի էադլաշմըշ տըր.
8 իմտի 'ադիլ օլուպ՝ տու՛այա այրդ տուրընըդ, վէ
հէր շէյտէն էվվէլ պիրի պիրինէ օլան մուհապէ-
թինիդ քէմալ ը կէրմիյէ օլսուն. զիրա մուհապ-

9 պէթ չօգ կիւնահլար սէթը էտէր ։ Սէօյլէնմէյէրէք
էնք տիկէրինիզ Հապգընտա միւսաֆիրփէրվէրը օլու-
10 նըզ, Հէր պիրինիզ Աւլահըն միւթէվէկկիլ՝ նի՛մէ-
թինին սատըգ քէթխիւտալարը կիպի, Հէր նէ մէվ-
հիպէյի ալմըշ իսէ, էնք տիկէրինիզին խըտմէթինէ
11 սարֆ էտինիզ։ Պիր քիմսէ քէլամ էտէր իսէ, Աւլա-
հըն քէլամլարը կիպի, պիր քիմսէ խըտմէթ էտէր իսէ,
Աւլահըն ինսան էյլէտիյի դուվվէթէ կէօրէ էթսին,
թա քի Աւլահա ՅԻսուս Քրիստոս վասըթասըյլէ
Հէր շէյտէ թէմճիտ օլունա. մէճտ ու դուստրէթ
էպէտ իէ ապատ անա մախսուս տըր։ Ամին։
12 Էյ սէվկիւլիւլէր, կէօյա զարիպ պիր շէյ սիզէ
իսապէթ էթմէշ տէյիւ թէճրիպէնիզ իչիւն վուգու՛
պուլան աթէշլէ գալ օլունմանըզըն վուգու՛ընը զա-
13 րիպ պիր շէյ սայմայընըզ. Լաքին մատամ քի
Քրիստոսըն էլէմէրինէ միւշթէրիք սինիզ՝ մէսրուր օ-
լունըզ, թա քի անըն ճէլալինին զուՀուրընտա տաճի
14 շատ ու մէսրուր օլսայընըզ։ Քրիստոսըն խաթի ի-
չիւն սիթէմ չէքտիյինիզտէ, նէ՛ միւպարէք սինիզ,
չիւնքի ճէլալին *վէ Աւլահըն Րուհու իւզէրինիզտէ
սաքին օլուր. անլէրին թարաֆընտան անա աէպզ
օլունուր իսէ տէ, սիզին թարաֆընըզտան անա
15 թէմճիտ օլունուր։ Վէ լաքին սիզտէն պիրի դա-
թիլ եա խըրսըզ եա շէյը իշլէյէն կիպի, եախօտ
պաշգալարըն ուսմուրընա միւտախէլէ էտէն կիպի
16 էլէմ չէքմէսին. Ամմա էյէր խրիսթիյան պո՛լսընդը-
ղը իչիւն իսէ, խէճիլ օլմայըզ՝ անճագ պու խու-
17 սուստա Աւլահը թէմճիտ էյլէսին։ Զիրա Հիւքմիւն՝

*Պո՛ղը՝ վէ գուստրէթին վէ .

պէյթ Ուլլահտան պաշլամասընըն վագթը տըր. վէ
էյէր էվվէլա պիզտէն պո՛լը՛ր իսէ, Աւլահըն պէշարէ-
թինէ իթա՛ատ էթմէյէնլէրին՝ ազըպէթի նէ՛ օլա-
18 ճագ տըր։ Վէ էյէր սաղիհ կիւճլէ գուրթուլուր
իսէ, ֆասըգ վէ կիւնահքեար նէ՛րէտէ պուլունուր։
19 Իմտի Աւլահըն իրատէթի իւզրէ էլէմ չէքէնլէր
խայր իշլէմէքլէ՝ քէնտի ճանլարընը ա՛ւ խալիգ ի
սատըգ տէյիւ էմանէթ էթսինլէր։

ՊԱՊ 5

1 Ս՚րանըզտա պուլունան իխթիյարլարա, պէն քի
անլէր կիպի իխթիյար, վէ Քրիստոսըն էլէմէրինին
շահիտի, վէ զահիր օլաճագ ճէլալին հիսսէտարը
2 իմ, Իէճա էտէրիմ՝ Աւլահըն սիզին արանըզտա
պուլունան սիւրիւսիւնիւ կիւտէսինիզ, վէ մէճպու-
րիխէթտէն տէյիլ, անճագ հիւսան ի իրատէթլէ,
հէմ գապիհ գազանճ իչիւն տէյիլ, ֆագաթ ճան
3 ու տիլտէն նազարէթ էտինիզ. Վէ *ճէմա՛աթլարա
մուսալլաթ օլուր կիպի տէյիլ, անճագ սիւրիւչէ
4 էօրնէք օլունըզ, Վէ պաշ Չօպան զուՀուր էթ-
տիյի զէմման, ճէլալին սօլմազ թաճընա նա՛իլ
օլաճագսընըզ։
5 Փէզալիք սիզ, էյ կէնճլէր, իխթիյարլարա միւ-
թի՛ օլունըզ. վէ ճիւմլէնիզ պիրի պիրինիզէ միւթի՛
օլուպ թէվազու՛ գուշանընըզ, զիրա Աւլահ միւթէ-
քէպպիրլէրէ մուգավէմէթ էտիպ՝ միւթէվազո՛լարա
6 ՚ինայէթ իհսան էտէր ։ Իմտի Աւլահըն գուստրէթլի

*Եա՛ն . հիսսէլէրէ

էլի ալեքնատա մուեթէվազը՝ օլուռնըզ, թա քի սիզի
7 վազեքնատա թէերֆի՝ էտե։ Ճիւմլե էնտիշէնիզի ա-
նըն իւզերինե պրազընըզ, ղնրա օ սիզի գայըրըր։
8 Ամըզ վէ ուչանըզ տուրընըզ, չիւնքի խաամինիզ
Շէյթան՝ կէօմիւրտէյէն արսլան կիպի քիմի եուէթ-
9 սուն տէյիւ արայարագ տօլաշըր։ Պուննա տախի
իմանատա գավի օլարագ՝ գարշը տուրըննըզ, չիւնքի
տիւնեատա օլան սիզին պիրատէրլէրինիզին հէման
օլ էլէմլերի չէքմէքտե իտիլինի պիլիրսինիզ։
10 Լաքին Յիսուս Քրիստոստա պիզի քէնտի էպէտի
՝իղղէթինե տա՝վէթ էտէն վէ ճիւմլէ ՝ինսյէթլերին
մէնպա՛ը օլան Աստո՝ սիզ պիր միւտատէթ էլէմ
չէքտիյինիզտէն սօնկրա, քէնտիսի սիզի քեամիլ
11 վէ սապիթ վէ գավի վէ միւ՛էսէս գրլա։ Անա
էպէտ իւլ ապատ ՝իղղէթ վէ գուարէթ օլսուն,
Ամին։
12 Ջաննըմա կէօրէ սատըզ պիրատէր օլան Սիլվա-
նօս վասրթասըլյէ սիզէ մուխթասարճա թահրիրլե
նասիհաթ էտէրէք, շէհատէթ էթտիմ քի՝ պու
գա՛իմ պուլունտըղընըզ հալ Աստոն սահիհ ՝ի-
13 նայէթի տիր։ Պապէլտե պուլունան սիզին իլէ պէ-
րատէր մուննթէխապե էյէ՛ե վէ օղղըմ Մարկոս սի-
14 զէ սէլամ էտէրլէր։ Պիրի պիրինիզէ մուհապպէթ
էօփիշիյէլե սէլամ էտինիզ. սիզ քի Յիսուս Քրիս-
տոստա սընըզ՝ ճիւմլէնիզէ սէլամէթ օլսուն։ Ամին։

ՊԵՏՐՈՍ ԲԷՍՈՒԼՂՆ
ԻՔԻՆՃԻ ՚ՈՒՄՈՒՄԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ Ա

1 Յիսուս Քրիստոսըն գուլու վէ բէսուլու Սիմոն
Պետրոս՝ Աստոնըմզըն վէ խելասքեար Յիսուս Քրիս-
տոսըն էճ՛ու էյնէրինէ սաստ վասրթասըլյէ պիզիմ
իլէ պէրապէր հէման օլ գըյմէթլի իմանա նա՛իլ
2 օլանլարա. Սիզէ Աստոն վէ Թապպըմզ Յիսուսու
պիլմէքլէ ՝ինայէթ վէ սէլամէթ իզտիյատ պուլա՝
3 Մատամ քի անըն գուարէթ ի իլահիյէսի հայա-
թա վէ թագվայա միւթէ՛ալլըգ ճիւմլէ շէյլէրի,
պիզի ՝իղղէթ վէ ֆազիլէթլէ տա՛վէթ էտէնի պիւ-
4 մէքլէ, պիզէ իճսան էյլէմիշ օլուպ, Անլէր իլէ
տախի պիզէ ղայէթ ՝ազիմ վէ գըյմէթլի վա՛տլար
վէրիլմիշ տիր, թա քի պուննլարըն վասրթասըլյէ
տիւնեատա շէհվէթատէն նէջ՛էթ էտէն ֆէսատատան
գուրթուլմըշ օլուպ թագվա՛թը իլահիյէ հիսսե-
5 տար օլսուրնըզ՝ Սիզ տախի հէման պու շէյէ ղայ-
րէթ ի քեամիլէ կէօսթէրէրէք իմանընըզա ֆազի-
6 լէթ, վէ ֆազիլէթէ ՝իլմ, վէ ՝իլմէ զապթ ը նէֆս,
7 վէ զապթ ը նէֆսէ սապր, վէ սապրա թագվա, վէ
թագվայա գարնատաշ մուհապպէթի, վէ գարնատաշ
8 մուհապպէթինէ մուհապպէթ զամմ էտինիզ՝ Զիրա

պու շէյլէը սիղտէ պուլունուպ՝ արթարդճա, -էէ
Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսը պիլմէք խուսուսընդ-
9 տա պօշ վէ սէմերէսիզ պրադմազլար։ Լաքին
քիմոե պու շէյլէը եօգ իսէ, օր քիմսէ քէօր օրուպ՝
ուղագտան կէօրմէզ վէ քէնտի էօբի կիւնահլարընդ-
10 տան թաթհիրինի ունուրթմըշ տըր։ Պու էճլտէն,
էյ պէրատէրլէր, տա՛վէթ վէ ինթիխապընըզը սապիթ
գըլմազա տահա զիյատէ ճէհտ էտինիզ. չիւնքի
11 պուննու եափմազլէ սօղա տիւշմէյէճէքսինիզ, Ձիրա
պու վէճհիլէ Բապպ վէ խէլասաքէարըմըզ Յիսուս
Քրիստոսըն էպէտի մէլէքիւթիւնէ կիրմէնիզ ղանի-
լիքլէ իհսան օլունմազադ տըր։
12 Պու էճլտէն, էյերչի պու շէյլէրի պիլիպ հազըր
պուլունան հագիգաթտա սապիթ օլմուշ խէնիզ
տէ, անլէրի տա՛ինա խաթըրընըզդա կէթիրմէյի իհ-
13 մալ էթմէյէճէյիմ։ Վէ պէն պու մէսքէնտէ գալ-
տըգճա, սիզի իխթար էտէրէք՝ ույանտըրմազը լա-
14 զըգ ՛սատա էտէրիմ։ Ձիրա պիլիրիմ քի՝ Բապպը-
մըզ Յիսուս Քրիստոսըն պանա պէյան էյլէտիյի
կիպլ մէսքէնիմի թէրք էթմէքլիյիմ էապըն տըր։
15 Ինձի ինթիգալըմտան սօնրա տա՛ինա պու շէյլէ-
րի տէրխաթըր էթմէնիզ իչիւն ճէհտ էտէճէյիմ։
16 Ձիրա պիզ սախթէ մյուսալլարա թապի՛ օլմուշ տէ-
զիլ, պէլքի Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն ՛զոր-
ւէթինի ըէյ էլ ՛այն միւշահատէ էթմիշ օլարագ։
անընն գուտրէթինի վէ զուհուրընը սիզէ պիլտիր-
17 տիք։ Ձիրա ճէլալ ը ա՛զամ թարաֆընտան պէյ-
լէ, եա՛նի՝ Պէնիմ սէվկիւլիւ Օղլըմ պու տըր,
պէն անտէն բազի իմ՝ տէյիս պիր սէտա կէլտիյին-
տէ, փէտէր Ալլահ թարաֆընտան ՛իզզէթ վէ ճէ-

18 լալ ալտը։ Վէ սէմաատան կէլէն պու սէտայը պիզ
անընն իլէ պէրապէր մուգատտէս տաղտա պուլուն-
19 տըղըմըզ հալտէ իչիթիտիք։ Վէ պիղտէ տահա
սապիթ օլան նիւպուվվէթ քէլամը վար տըր քի՝
սիզ տախի կիւն աղարըպ սապահ եըլտըզը գալգ-
էէրինիզտէ տօղուննճայատէք, գարանլըգ եէրտէ
պիյատաար չըրադ կիպի՝ անա տիգգաթ էյլէմէնիզլէ
20 էյի էտէբսինիզ։ Էվվէլա պիլիբսինիզ քի՝ Քիթա-
պընն հիչ պիր նիւպուվվէթ ՛էլմըզ թա՛պիր ի մախ-
21 լուգ պիր վադըթ պիր նիւ-
պուվվէթ ինսան իրատէթիյլէ կէլմէտի, անճագ
Ալլահընն մուգատտէս ատէմլէրի Րուհ իլ Գուտս
թարաֆընտան թէչվիգ օլունարագ սէօյլէտիլէր։

ՊԱՊ 2

1 Լաքին գավմ արասընտա եալանճը փէյղամպէրլէր
տախի պուլունտու, նիթէքիմ սիզտէ տախի հէլաք
էտիճի պիտ՛ալիլար կիզլիճէ իչէրիյէ կէթիրէն վէ
քէնտիլէրինի սաթըն ալան Բապպը ինքար էտիպ,
քէնտի իւղէրլէրինէ թէզ հէլաք կէթիրէն եալանճը
2 մու՛ալիմլէր պուլունաճագ տըր։ Վէ պուննլարընդ
հէլաք եօլլարընա չօգ քիմսէլէր թապի՛ օլուպ,
անլէրին սէպէպիյլէ թարիգ ի հագիգաթա քիւֆը
3 օլունաճագ տըր։ Վէ թամա՛տան նաչէ տիւզմէ
սէօզլէրէլ սիզի թիճարէթ իչիւն գուլլանաճագլար
տըր. անլէրին ճէզասը գատիմսէն պէրու թէ՛էխ-
4 խուր էթմէզ վէ հէլաքլարը ույուգլամազ։ Ձիրա
էյէր Ալլահ կիւնահ իշլէյէն մէլա՛իքէյի էուիրկէմէ-
յիպ՝ անճագ հիւքմ իչիւն մահֆուզ օլարագ զուլ-
մէթ պէնտալէրիյլէ ճէհէննէմէ իլգա վէ թէրքէ էլէ-

5 տի խսէ, Վ֊է էյէը գաահմ տիւնեայը էսիրկէմե-
լիսկ՝ պիլ 'ագս ֆաորգլարըն տիւնեասը իւզէրինէ
թուֆան կէթիրիսկ՝ ասլահ վա'իզի Նոյը սէքիզինճի
6 օլարագ էէոէ էէյէ էյէ հըֆզ էյլէտի խսէ, Վ֊է էյէը
սօկրա ֆըսգ իճրասընտա պուլունաճագ օլանլարա
'իպրէթ իչիւն, Սոդոմ վէ Գոմոը շէհրլէրինի քիւլ
7 էտիպ, խարապ օլմալարընը հիւքմ էթմէսիյլէ պե-
րապէը սաիհ օլան Ղովոը ֆաճիրլէրին հարա-
քեատ ը շէնի'էսինտէն տերտմենտա օլտըղը համտե
8 խէլաս էյլէտի խսէ, (Զիւնքի օլ սաիհ արալարընը-
տա սաքին օլմազլէ, կէօրիւպ իշիտերէք՝ կիւնտէն
կիւնէ քէնտի սաիհ ճանընա անլէրին գասիհ 'ա-
9 մէլլէրիյլէ 'ազապ էյլէը իտի,) Բապզ էհլ ի թագ-
վա օլանլարը թէճրիպէտէն խէլաս էյլէմէյի վէ
հագդսըզլարը վէ պախուսուս նափաքլիկէ իշթիհա
իլէ թէնէ թագսի՝ օլուպ՝ հիւքիւմէթի թահդիը է-
աէնլէրի հիւքմ ի 'ազապ թահթընտա րուզ ի ճէ-
10 զա իչիւն մուհաֆազա էթմէյի պիլիը, Պուննլար
փէրվասըզ վէ խօտրէյ օլարագ՝ էշրաֆա սէպզ
11 էթմէքտէն գօրգմազլար. Հալ պու֊ քի մէլէքլէր
գուվվէթ վէ գուտրէթտէ անլէրտէն ա'զամ իքէն,
Բապզըն հուզուրընտա անլէրին 'ալէյհինէ սէպզ
12 էտերէք հիւքմ էթմէզլէր։ Լագին պուննլար թա-
պի'աթըյլէ ավանըզպ թէլէֆ օլմագ իչիւն տօղմուշ
օլան իտրաքսըզ հայվանլար կիպի, պիլմէտիքլէրի
շէյլէրէ սէպզ էտերէք, հագդսըզլըզըն էճրինի ա֊
13 մազլէ, Քէնտի ֆէսատլարընտա ֆէնայա վարա-
ճագլար տըր. պուննլար կիւնտիւզիւն զէֆգ ու սէ-
ֆայը խօշ 'ատտ էտերլէր, վէ սիզին իլէ եէյիպ
իչէրլէր իքէն՝ քէնտի հիլէլէրի իլէ թէլէզզիւզ էտե-

14 րէք լէքէ վէ 'այպ տըրլար. Վ֊է կիւնահտան ֆէ-
բաղաթ էթմէզ, վէ զինա իլէ տօղու կէօզլէրի օլուպ՝
ասպիթ օլմայան ճանլարը իզլալ էտերլէր. վէ գալպ-
լէրի թաամ'ա իտման օլուննան էհլ ի լա'նէթ տիր-
15 լեր. Թարիզ ի միւսթագիմի թէրքլէ հագդսըզլըզընը
իւճրէթինի սէվէն Պա'ուր օղլու Պալ'ամ եօլընա
16 զահիպ օլարագ զէլալէթէ տիւշտիւլէր՝ 0 տախի
ֆըսգը իչիւն թա'զիր օլուննուպ, տիլսիզ մէրքէպ
ինսան սէսիյլէ սէօյլէյէրէք՝ փէյղամպէրին համա-
17 գաթընը ույն՝ էթտի. Պուննլար սուսըզ փունկարլար,
վէ շիտտէթլի բուզկեարլէ սիւրիւքլէնէն պուլութ-
լար օլարագ, գօյու գարանլըգ իլ էլ էպէտ անլէր
18 իչիւն սագլանըլմըշ տըր՝ Զիրա պութլանըն մաղ-
բուրանէ սէօզլէրինի սէօյլէմէլէրիյլէ՝ զէլալէթտե
սիւլուք էտէնլէրտէն հէնուզ գուրթուլմըշ օլան
քիմսէլէրի շէհվաթ ը նէֆսանիյէտե ֆըսգ ու ֆիւ-
19 ճուրլէ իզլալ էտերլէր՝ վ֊է անլէրէ հուրրիյէթ
վա'տ էտէր իքէն քէնտիլէրի ֆէսատըն գուլլարը
պուլունուրլար. զիրա պիր քիմսէ քէնտինէ զալիպ
20 կէլէնին գուլու օլուր. Զիրա էյէր Բապզ վէ Խէ-
լասքեար Յիսուս Քրիստոսը պիլմէքլէ տիւնեա-
նըն նափաքլիքլէրինտէն գուրթուլարագտան սօկրա,
պէ թէքրար օլ շէյլէրլէ թուվթուլարագ մաղլուպ
օլուրլար խսէ, սօկրաքի հալլէրի էվվէլքինտէն պէտ-
21 թէր օլուր՝ Զիրա անլէր իչիւն սալսհ Թարիգինի
պիլմէմէք, ասնը պիլսինքտէն սօկրա քէնտիլէրինէ
թէսլիմ օլուննան էմր ի մուգատտէստէն էիւզ չէ-
22 վիրմէքտէն էվլա օլուր խսէ, Լագին՝ Քէօփէք քէնտի
դայ էթտիյի շէյէ, վէ Եըյգանմըշ խընզիր չամուր-
տա եուվալանմազա տէօնտիւ՝ տէյիւ սահհ մէ-

սէլին ֆէհվասընձա անլէրին հադդընտա վազը՝
օլտու։

ՊԱՊ 3

1 Էյ սէվկիւլիւլէը, շիմտի պու իքինճի ըիսալէյի
սիզէ եազըպ՝ իքիսինտէ սիզին սաֆի զիհնինիզի
2 էթթար թարթիգիյլէ ույանտըրըըմ, ֆի մուգատ-
տէս փէյղամպէրլէը թարսաֆընտան մուգատտէմա
թէպլիղ օլունան սէօզլէրի վէ պիղիմ, է՞ֆ Բապպ
վէ խէլասաբեասրըն ըէսուլլէրինին թէնպիհինի տէր
3 խաթըը էտէսինիզ, Իվվէլ էմրտէ մա՛լիւմիւնիւզ
օլսուն քի՝ ասն կիւնլէրտէ շէհվէթլէրինէ կէօրէ
4 սիւլուք էտէն միւսթէհզիլէը կէլիպ, Անըն զուհու-
րընըն վա՛տը նէ՞ըէտէ տիր, զիրա էճտատըն ույու-
տըգլարը վազըթտան պէրու, հէր շէյ խիլգաթըն
իպթիտաասընտան պէրու օլտըղը կիպի դալըյ օր՝
5 տէյէճէքլէը տիր։ Զիրա անլէր պունտան դաստէն
պիխապէր տուրուշյօրլար քի սէմավաթ իպթիտա-
տէն օլուպ՝ զէմին Ալլահընն քէլամընյլէ սուտան վէ
6 սու իլէ դա՛իմ տիր. Պունլարլէ օլ վազըթտա
պուլունան տիւնեա սույրն թուզէանընյլէ հէլաք
7 օլտու։ Շիմտիքի սէմավաթ վէ զէմին իսէ հէմանօ
օլ քէլամէ մունֆուզ օլուպ՝ հիւքմ վէ ֆաասըզ
ատէմլէրին հէլաքը կիւնիւնէտէ աթէշ իչիւն
8 սագլանընյլմըշ տըրլար։ Վէ լաքին, էյ սէվկիւլիւ-
լէը, շու պիր շէյտէն, ատ՛նի Բապպըն ՚ինտինա-
տէ պիր կիւն պինկ սըլ կիպի վէ պինկ սըլ պիր
կիւն կիպի օլտըղընտան պիխապէր օլմայասընընզ՝
9 Բապպ՝ պա՛դըլարըն թէ՛էխուր էթմիշ տիր զանն
էթտիքլէրի կիպի վա՛տընտա թէ՛էխուր էթմէզ՝

լաքին պիր քիմսէյնին հէլաք օլմասընը տէյիլ, ան-
ճագ ճիւմլէյնին թէվպէյէ կէլմէսինի խութէմէյիլէ,
10 հադդըմըզտա թէ՛էյնի էյլէր, վէ լաքին Բապպըն
կիւնիւ [կէճէտէ] խըրսըզ կիպի կէլէճէք. անտէ
տախի սէմավաթ կիւրիւլթիւ իլէ զա՛իլ օլարագ,
՚անասըր եանմազլէ հալ օլունաճագ տըր, վէ զէ-
մին իլէ անտէ եափըլմըշ. պուլունան շէյլէր եանա-
11 ճագ տըր, Ույտի պունլարըն ճիւմլէսի հալ օլու-
նաճաղընտան՝ սիզ Ալլահըն կիւնիւնիւն վիւրու-
տինէ մունթազըր օլարագ խութ՛ճալ էտիպ՝ մու-
դաատէս հարէքէթլէրտէ վէ թագվատա նա՛սըլ
12 քիմսէլէր օլմանըզ կէրէք տիր։ Օլ ի՛ւն քի անտէ
սէմավաթ թուխուշուպ՝ հալ օլունաճագ վէ ՚ա-
13 սէմավաթ թուխուշուպ՝ հալ օլունաճագ վէ ՚ա-
նասըր եանըպ էրիյճէք տիր։ Լաքին անըն վա՛տը
իւզրէ՝ սալահընն սաքին օլաճաղը եէնի սէմավաթ
վէ եէնի զէմինէ մունթազըր ըզ՝
14 Պու էճլատէն, էյ սէվկիւլիւլէը, պու շէյլէրէ
մունթազըր օլտըղընըզ հալտէ, անըն ՚ինտինտէ
սէլամէթլէ լէքէսիզ վէ դուսուրսըզ պուլունմանը-
15 զա ճէհտ էյլէյինիզ՝ վէ Բապպըմըզըն թէ՛էննի-
սինի խէլաս ՚ատտա էտինիզ. նիհէքիմ սէվկիւլիւ
պիրատէրիմիզ Պօղոս տախի քէնտինէ իհսան պու-
16 յուրըլան հիքմէթէ կէօրէ, ճիւմլէ բիսալէլէրին-
տէ պու շէյլէրտէն պահս էթտիյի միսիլիւ, սիզէ
տախի եազմըշ տըր. պունլարտա պա՛զը կիւճ ան-
լաշըլըր շէյլէր օլմուպ, ճահիլ վէ սէպաթսըզ
քիմսէլէր սա՛իր քիթապլար հադդընտա էրթէ+լէրէ
կիպի քէնտի հէլաքլարը իչիւն պունլարըն մա՛նասը-
17 նը տախի թաղիդ էտէրլէր. Ույտի սիզ, էյ սէվ-
կիւլիւլէը, պունու էվվէլտէն պիլմէքլէ սագընընըզ՝

օլմայա քի ֆասըգլարըն հիլէսինէ թուԹուլարագ
18 քէնտի սէպաԹընըզտան տիւշէսինիզ։ Ամմա Բապպ
վէ Խէլասաքեարըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէԹինտէ վէ 'իլմինտէ նէմա պուլուընըզ։ Անա հէմ շիմտի հէմ տէ *էպէտէ տէք Համտո օլսուն։ Ամին։

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԲԷՍՈՒԼՂՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ 'ՈՒՄՈՒՄԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Օ՛Լ իպԹիտաատէն մէվճուտ օլան, օլ իշԹիմիշ, օլ
կէօզլէրիմիզլէ կէօրմիւշ օլտուղումըզ, օլ միւշահէտէ էտիպ էլլէրիմիզին լէմս էԹտիյի Հայաթ Քէ-
2 լամընա տա՛իր էողէր վէրէյիմ։ (վ՛է Հայաթ իզՀար օլուընտու, պիզ տախի ան՛ը կէօրտիւք, վէ շէՀատէԹ էտէրէք փէտէրին նէզտինտէ պուլուընմըզ օլուպ՝ պիզէ իզՀար օլուընան օլ էպէտի Հայաթը
3 սիզէ ի՛լան էտէրիզ։) Օլ կէօրտիւյիւմիւզիւ վէ իշԹիտիյիմիզի սիզէ ի՛լան էտէրիզ, Թա քի սիզին տախի պիզիմ իլէ միւշարէքէԹինիզ օլսուն. վէ պիզիմ միւշարէքէԹիմիզ տախի փէտէր իլէ վէ
4 Օղլու Յիսուս Քրիստոս իլէ տիր։ վ՛է սիզին մէսէրէԹինիզ միւքէմմէլ օլմասը իչիւն պուընլարը սիզէ Եազարըզ։

*Եոան. եէվմ իւլ էպէտէ տէք

5 վ՛է անտէն իշիտիպ սիզէ վէրտիյիմիզ Խապէր
պու տըր քի՝ Ալլահ նուր տըր, վէ անտէ հիչ պիր
6 զուլմէԹ եօզ տըր։ Էյէր՝ Անըն իլէ միւշարէքէԹիմիզ վար տըր՝ տէյիպ տէ զուլմէԹտէ սիւլուք էտէր իսէք, եալան սէյլէյիպ՝ հագիգաԹըն իՃրասընտա
7 պուլուընմայըզ։ Ամմա էյէր անըն նուրտա օլտուղումըզ կիպի՝ նուրտա սիւլուք էտէր իսէք, պիրի պիրիմիզ իլէ միւշարէքէԹիմիզ օլուր, վէ անըն Օղլու Յիսուս Քրիստոսըն գանը պիզի հէր կիւնահտան ԹաԹհիր
8 էտէր։ Էյէր՝ կիւնահըմըզ եօզ տըր՝ տէր իսէք, քէնտիմիզի ալտատըրըզ, հագիգաԹ տախի պիզտէ
9 տէյիլ տիր։ Էյէր կիւնահլարըմըզը իգրար էտէր իսէք, կիւնահլարըմըզը 'աֆվ էտիպ՝ պիզի հէր հագգըզլըգտան ԹաԹհիր էյլէմէք իչիւն Օ սաղգ
10 վէ 'ատիլ տիր։ Էյէր՝ նիւնահ իշլէմէմիշ իզ՝ տէր իսէք, անը եալանճը չըգարըրըզ, վէ անըն քէլամը պիզտէ տէյիլ տիր։

ՊԱՊ 2

1 Է՛Յ չօճուգլարըմ, սիզէ պու շէյլէրի եազըյօրըմ քի կիւնահ իշլէմէյէսինիզ, վէ էյէր պիր քիմսէ կիւնահ իշլէյէճէք օլուր իսէ, փէտէրին նէզտինտէ շէֆա՛աԹ-
2 ճըմըզ սալիհ Յիսուս Քրիստոս վար տըր· Օ տախի կիւնահլարըմըզա, վէ եալընըզ պիզիմքիլէրէ տէյիլ, անճաղ պիւԹիւն տիւնեանըն կիւնահլարըմ տախի քէֆֆարէԹ տիր։

3 վ՛է անը պիլտիյիմիզի էմրլէրինի հըֆզ էԹտիյիմիզտէն պիլիրիզ։ Անը պիլիրիմ՝ տէյիպ տէ էմրլէրինի հըֆզ էԹմէյէն քիմսէ եալանճը տըր, վէ Հա-

5 գիգաթի անտե տէյիլ տիր։ Լաքին հէր քիմ քի
անըն քէլամընը հըֆզ էտէր իսէ, ֆիլ հագիգէ պու
քիմսէտե Ալլահ մուհամպէթի քէմալ պուլմուշ
տըր. անտե պուլունտըղըմըզը պունուռնէլէ պիլիրիզ։
6 Անտե գալըրըմ՝ տէյէն քիմսե անըն սիւլուք էյլէ-
տիյի միսիլիւ, քէնտիսի տախի էօյլէ սիւլուք էթ-
մէք կէրէք տիր։
7 Էյ պիրատէրլէր, սիզէ եէնի պիր էմր տէյիլ,
անճագ իսպէթիատէն սիզտէ օլան էմր ի գատիմի
եաղըյօրըմ. իշպու էմր ի գատիմ իսպէթիատէն ի-
8 շհէթտիյինիզ քէլամ տըր։ Եինէ սիզէ եէնի պիր էմր
եաղըյօրըմ. օ տախի անտե հէմ սիզտէ հագգ տըր.
դիրա զուլմէթ կէչմէքտե վէ նուր ը հագիգի հալա
9 զիյա վէրմէքտե տիր։ Նուրտա իմ՝ տէյիպ տե պի-
րատէրինէ պուղզ էտէն շհմտիյէ գատար զուլմէթ-
10 տե տիր։ Պիրատէրինի սէվէն նուրտա գալըր, վէ
11 անտե սիւրչմէ սէպէպի հօգ տըր։ Լաքին պիրատէ-
րինե պուղզ էտէն՝ զուլմէթտե տիր, վէ զուլմէթտե
կէղիպ՝ նէրէյէ կհէթտիյինի պիլմէզ, չհունքի զուլմէթ
անըն կէօզլէրինի քէօր էթմիշ տիր։
12 Էյ չօճուգլար, սիզէ եաղըյօրըմ, չհունքի անըն
13 իսմի իչհուն կհնահլարընըզ 'աֆիլ օլունտու։ Էյ
փէտէրլէր, սիզէ եաղըյօրըմ, չհունքի իսպէթիատէն
օլանը պիլտինիզ։ Էյ նէվճիվանլար, սիզէ եաղըյօ-
րըմ, չհունքի շէրիրէ ղալիպ օլըրնըզ։ Էյ սիւպեան,
14 սիզէ եաղըյօրըմ, չհունքի փէտէրի պիլտինիզ։ Էյ
փէտէրլէր, սիզէ եազըմ, չհունքի իսպէթիատէն օ-
լանը պիլտինիզ։ Էյ նէվճիվանլար, սիզէ եազըմ,
չհունքի գուվվէթլի սինիզ, վէ Ալլահըն քէլամը սիզ-
15 տե գալըր, վէ շէրիրէ ղալիպ օլըրնըզ։ Տիւնեայը

վէ տիւնեատա օլան շէյլէրի սեվմէյինիզ. էյէր պիր
քիմսէ տիւնեայը սեվէրսէ անտե փէտէրէ մուհամպ-
16 պէթ հօգ տըր։ Ջիրա տիւնեատա օլան հէր շէյ,
եա'նի թէն շէհվէթի վէ կէօզ շէհվէթի վէ 'էօմրիւն
թէքէպպիւրիւ փէտէրտէն տէյիլ, անճագ տիւնեա-
17 տան տըր, վէ տիւնեա վէ անըն շէհվէթի զա'իլ
օլուր. լաքին Ալլահըն իրատէթինի իճրա էտէն
իլէլէպէտ գալըր։
18 Էյ չօճուգլար, ախըր զէման տըր, վէ Տէճճալ
կէլիր տէյիւ իշհէթտիյինիզ միսիլիւ, շհմտի տախի
չօգ տէճճալլար կէլմիշ տիրլէր, պու սէպէպտէն
19 ախըր զէման օլտըղընը անկլայօրըզ։ Պիզտէն չըգտը-
լար իսէ տե, պիզտէն տէյիլլէր իտի. դիրա էյէր
պիզտէն օլսալար իտի, պիզիմ իլէ գալմըշ օլտուր-
լար իտի. ամմա ալֆուլուրը անլէրին ճիւմլէսինին
պիզտէն օլմատըգլարը սէնիքեար օլմագ իչհուն օլ-
20 տու։ Սիզին իսէ Մուգատտես թարաֆընտան մէս-
21 հինիզ օլմաղլէ, հէր շէյի պիլիրսինիզ։ Հագիգա-
թը պիլմէտիյինիզ իչհուն սիզէ եազմատըմ, անճագ
անը պիլտիյինիզ վէ հիչ պիր եալան հագիգաթի-
22 տան օլմատըղը իչհուն Եուղըմ։ Ցիսուսըն Մէսիհ
իտիյինի ինքեար էտէնտէն ղայրի եալանճը քի՞մ
տիր. փէտէրի վէ Օղլու ինքեար էտէն Տէճճալ
23 օ տըր։ Օղլու հէր ինքեար էտէն՝ փէտէրէ տախի
մալիք տէյիլ տիր. [Օղլու իգրար էտէն՝ փէտէրէ
24 տախի մալիք տիր.] Իսմի իսպէթիատէն իշհէթտիյի-
նիզ շէյ սիզտե գալըրն. էյէր իսպէթիատէն իշհէ-
թտիյինիզ շէյ սիզտե գալըր իսէ, սիզ տախի Օղուլ-
25 տա վէ փէտէրտե գալաճագընըզ։ Վէ քէնտինին
պիզէ էթտիյի վա'տ պու տըր, եա'նի հայաթ ը

26 հպետիյե տիր ։ Սիզի իլլալ էտէնլէր հագգընտա
27 պու շէյլէրի սիզէ եաղտըմ՝ վէ սիզին անըն թա-
բաքընտան ալտըղընըզ մէսհ սիզտէ գալըր, վէ պիր
քիմսէնին թա՛լիմ էթմէսինէ իհթիյաճընըզ եօգ
տըր, անճագ մատամ քի օլ մէսհ սիզէ հէր շէյ
հագգընտա թա՛լիմ էտէր, վէ հագգ օլտուպ եալան
տէյիլ տիր. վէ նիճէ քի սիզէ թա՛լիմ էթտի իսէ՝
անտէ գալընըզ՝

28 Վէ շիմտի, էյ չօճուգլար, անտէ գալընըզ, թա
քի օ իշխար օլուննտըղը զէմման ճէսարէթիմիզ օլ-
սուն, վէ զուհուրընտա անտէն խէճիլ օլմայալըմ՝

29 Էյէր անըն սալիհ օլտըղընը պիլիր իսէնիզ, հէր
սալահը իշլէյէն քիմսէնին անտէն տօղտըղընը պի-
լիրսինիզ՝

ՊԱՊ 3

1 Պագընըզ, փէտէր պիզէ նէ կէօնէ մուհամմէթ
իհսան էթմիշ տիր քի՝ եվլատ Ուլլահ թէմամիյէ օ-
լոննալըմ. պուննուն իչիւն տիւննէա պիզի թանըմազ
2 չիւնքի անը թանըմտատը՝ էյ սէվկիւլիւլէր, շիմտի
եվլատ Ուլլահ ըզ, վէ նէ օլաճաղըմըզ տահա իշ-
հար օլուննմատը իսէ տէ օ իշխար օլուննտըղընտա՝
անտա միւշապիհ օլաճաղըմըզը պիլիրիզ, զիրա անը
հէման օլտըղը կիսի կէօրէճէկսիզ՝

3 Վէ հէր քիմին անտէ պէօյլէ իւմիտի վար իսէ,
անըն փաք օլտըղը միսիլլիւ քէնտի նէֆսինի փաք-
4 լէր՝ հէր քիմ կիւնահ իշլէր իսէ, շէրի՛ատը տախի
թէճաւուզ էթմիշ օլուր, վէ կիւնահ շէրի՛ատը
5 թէճաւուզ էթմէք տիր ։ Վէ պիլիրսինիզ քի՝ օ
պիզիմ կիւնահլարըմըզը բէՀ՝ էթմէք իչիւն իշխար

6 օլուննտու. վէ անտէ կիւնահ եօգ տըր ։ Հէր քիմ
անտէ գալըր իսէ, կիւնահ իշլէմէզ. հէր կիւնահ
իշլէյէն քիմսէ անը նէ կէօրմիւշ նէ պիլմիշ տիր ։
7 Էյ չօճուգլար, սիզի քիմսէ ալտաթմասընըն. սալահ
իշլէյէն անըն սալիհ օլտըղը միսիլլիւ սալիհ տիր ։
8 Կիւնահ իշլէյէն Շէյթանտան տըր. զիրա Շէյթան
իպլիսատէն պէրու կիւնահ իշլէր. Իսկ Ուլլահ
պուննուն իչիւն, եա՛նի Շէյթանըն իշլէրինի իպթալ
9 էթմէք իչիւն իշխար օլուննտու ։ Այլահտան հէր
տօղմուշ օլսա՝ կիւնահ իշլէմէզ, չիւնքի անըն թօխ-
մը անտէ գալըր, վէ Այլահտան տօղմուշ օլտըղը
10 էճլատէն կիւնահ իշլէյէմէզ ։ Այլահըն եվլատը իլէ
Շէյթանըն եվլատը պու վէճհլէ զահիր օլուր. սա-
լահ իշլէմէյէն հէմ տախի քէնտի պիրատէրինի
11 սէվմէյէն՝ Այլահտան տէյիլ տիր ։ Զիրա իպլիս-
ատէն իշհթիդիյինիզ Թէնպիհ պու տըր քի՝ պիրի
12 պիրիմիզի սէվմէյիմ. Շէրիրատէն օլարագ՝ քէնտի գա-
րընտաշընը գաթլ էտէն կայէն կիսի օլմայալըմ.
վէ անը նէ՞ սէպէպտէն գաթլ էթտի. քէնտի ա՛-
մալը քէօթիւ վէ գարնտաշընըն ա՛ֆլէ սալիհ օլտը-
13 ղը իչիւն ֆէրէ ԷրՀէ ։ Էյ պիրատէրլէրիմ, տիւննէա
սիզէ պուղդ էտէր իսէ, Թէ՛աճճիւպ էթմէյինիզ՝
14 Էօլիւմտէն հայաթա իննթիգալ էթտիյիմիզի պի-
րատէրլէրի սէվտիյիմիզտէն պիլիրիզ. պիրատէրինի
15 սէվմէյէն՝ էօլիւմտէ գալըր ։ Քէնտի պիրատէրինէ
հէր պուղդ էտէն՝ գաթիլ տիր. վէ հիչ պիր գա-
թիլին տէրուննինտէ հայաթը էպետիյէ պուլուն-
16 մատըղընը պիլիրսինիզ՝ Մուհամմէթի պուննտան,
եա՛նի Քէֆօ քէնտի ճանընը եօլմըզտա ֆէտտա
էթտիյինտէն պիլտիք, պիզիմ տախի պիրատէրլէր

եօլընա ճանլարըմըզը ֆէտա էթմէմիզ կէրէք տէր.
17 Ամմա հէր քիմ տիւնեա մալինէ մալիք օլսըզը
հալտէ՝ պիրաաէրինին միւհթաճ օլսըզընը կէօրիւբ
աե, շէֆգաթընը անտէն տիրիզ էտէրսե, Ալլահ
18 մուհապպէթի անտէ նա՞սըլ գալըր։ Էյ չօճուգլա-
րըմ, լաֆզէն եա լիսանէն տէյիլ, անճագ ֆի'իլէն
վէ հագիգաթէն սէվէլիմ։
19 Պունունլէ տախի հագիգաթտան օլսըզըմըզը պի-
լիրիզ, վէ անըն հուզուրընտա գալալէրիմիզի թէ-
20 մին էտէրիզ։ Զիրա էյէր գալալէրիմիզ պիզի թա-
զիր էտէր իսէ, Ալլահ գալալիմիզտէն պէօյիւք օլուպ
21 հէր շէյէ 'ալիմ տիր։ Էյ սէվկիւլիւլէր, էյէր գալ-
պիմիզ պիզի թա'զիր էթմէզ իսէ, Ալլահըն հուզու-
22 րընտա ճէսարէթիմիզ վար. վէ հէր նէ տիլէր
իսէք, անտէն ալըրըզ. չիւնքի անըն էմրլէրինի հըֆզ
էտէրիզ, վէ անըն 'ինտինտէ մագպուլ օլան շէյ-
23 լէրի իշլէրիզ։ Վէ անըն էմրի պու տըր քի՝ Օղլու
Յիսուս Քրիստոսըն իսմինէ ինանալըմ, վէ պիզէ
24 էմր էթտիյի կիպի պիրի պիրիմիզի սէվէլիմ։ Վէ
անըն էմրլէրինի հըֆզ էտէն անտէ, օ տախի
պունտա գալըր. վէ անըն պիզտէ գալտըղընը
պունտան, եա'նի պիզէ վէրտիյի Բուհտան պի-
լիրիզ։

ՊԱՊ 4

1 Էյ սէվկիւլիւլէր, հէր պիր բուհա ինանմայընըզ.
լաքին բուհլարըն Ալլահ Թարաֆընտան օլուպ օլ-
մատըղընը Թէճրիպէ էտինիզ. պիրա տիւնեատա
2 չօզ եալանճը փէյդամպէրլէր չըգմըշ տըր։ Ալլահըն
Բուհընը պունունլէ պիլինիզ. Յիսուս Քրիստոսըն

Թէճնտէ կէլմիշ իսիյինի իդրար էտէն հէր բուհ
3 Ալլահտան տըր. վէ Յիսուս Քրիստոսըն Թէճնտէ
կէլմիշ իսիյինի իդրար էթմէյէն հէր բուհ Ալլահ-
տան տէյիլ տիր. վէ Տէճճալըն բո-հո- պու տըր,
քի անըն կէլէճէյինի իշիթտինիզ, վէ էլ ան պիլէ
4 տիւնեատա տըր։ Էյ չօճուգլար, սիզ Ալլահտան
սընըզ վէ անլէրէ դալիպ օլսընըզ, զիրա սիզտէ օ-
5 լան՝ տիւնեատա օլանտան պէօյիւք տիր։ Անլէր
տիւնեատանն տըրլար. պու սէպէպտէն տիւնեատան
պահա էտէրլէր. տիւնեա տախի անլէրի տինլէր։
6 Պիզ Ալլահտան ըզ. Ալլահը պիլէն պիզի տինլէր,
Ալլահտան օլմայան պիզի տինլէմէզ. Հագիգաթ
բուհընը վէ զէլալէթ բուհընը պունտան պիլիրիզ։
7 Էյ սէվկիւլիւլէր, պիրի պիրիմիզի սէվէլիմ, զիրա
մուհապպէթ Ալլահտան տըր. վէ հէր մուհապ-
պէթ էտէն Ալլահտան տօղմուշ տըր, վէ Ալլահը
8 պիլիր. Մուհապպէթ էթմէյէն Ալլահը պիլմէմիշ
9 տիր, զիրա Ալլահ մուհապպէթ տիր։ Ալլահըն պի-
զէ օլան մուհապպէթի պունունլէ, եա'նի Ալլահըն
քէնտի Իպն ի վահիտինի, անըն վասըթտասըլէ հա-
յատա մալիք օլմամըզ իշիւն տիւնեայա կէօնտէր-
10 մէսինլէ իզհար օլունտու։ Մուհապպէթ պունտա
տըր, տէյիլ քի պիզ Ալլահը սէվտիք, անճագ օ
պիզի սէվտի, վէ քէնտի Օղլընը կիւնահլարըմըզ ի-
11 չիւն քէֆարէթ օլմագ իւզրէ կէօնտէրտի։ Էյ սէվ-
կիւլիւլէր, Ալլահ պիզի պէօյլէ սէվտի իսէ, պիզիմ
12 տախի պիրի պիրիմիզի սէվմէմիզ կէրէք տիր։ Ալ-
լահը սոլա պիր քիմսէ կէօրմէմիշ տիր. պիրի պի-
րիմիզի սէվտիյիմիզ Թաքտիրտէ՝ Ալլահ պիզտէ
գալըր, վէ անըն մուհապպէթի պիզտէ քէմալ

13 պուլմուշ օլուր։ Անոտ գալտըղըմըզը վէ անըն
պիզտէ գալտըղընը պուռնունլէ, եա՛նի պիզէ քէնտի
14 Րուհընատան վէրմիշ օլտըղընատան պիլիրիզ։ Վէ
պիզ կէօրտիւք, վէ շէհատէթ էտէրիզ քի՝ փէտէր
Օղլու տիւնեանըն խելասքեարը օլմագ իւզրէ կէօն.
15 տէրտի։ Հէր քիմ քի Յիսուսըն Իսկ Ուլահ ի-
տիկինի իգրար էտէր իսկ, Ալլահ անտէ՝ օ տախի
16 Ալլահտա գալըր։ Պիզ տախի Ալլահընն պիզէ օլան
մուհապպեթինի պիլտիք վէ ինանտըգ. Ալլահ մու-
հապպեթ տիր, վէ մուհապպեթտէ գալան՝ Ալլահ-
17 տա, Ալլահ տախի անտէ գալըր։ Մուհապպեթ
պիզտէ շունուն իլէ քէմալ պուլմուշ տըր քի՝
բուզ ի ճէզատա ճէհաբէթիմիզ օլա. զիրա օ
նասըլ իսկ, պիզ տախի պու տիւնեատա պէօյլէ իլ,
18 Մուհապպեթտէ գօրգու եօգ տըր, անճագ մուհապ-
պեթի ի քեամիլէ գօրգուլյու տէք՝ էտէր. զիրա գօր-
գուտա 'ազապ վար, վէ գօրգան քիմսէ մուհապ-
19 պեթտէ քէմալ պուլմամըշ տըր։ Պիզ անը սէվէրիզ,
20 չիւնքի էվվէլա օ պիզի սէվտի։ Պիր քիմսէ Ալլահը
սէվէրիմ տէյիպ տէ, քէնտի պիրատէրինէ պուղղ
էտէր իսկ, եալանճը տըր. զիրա կէօրտիւլիւ պիրա-
տէրինի սէվմէյէն քիմսէ՝ կէօրմէտիյի Ալլահը նաՏ-
21 սըլ սէվէ պիլիր։ Վէ անըն թարաքընատան շու էմ
բիմիշ վար տըր քի Ալլահը սէվէն քէնտի պիրա-
տէրինի տախի սէվէ։

ՊԱՊ 5

1 Հէր քիմ քի Յիսուսըն Քրիստոս իսկինէ ինանըր
իսկ, Ալլահտան տօղմուշ տըր, վէ հէր քիմ քի

Թէվլիտ էտէնի սէվէր իսկ, անտէն Թէվլիտ օլու-
2 նանը տախի սէվէր. Էվվատ Ուլահը սէվտիյիմիզի
պունատան, եա՛նի Ալլահը սէվիպ անըն էմրլէրինի
3 հընգիզ էթտիյիմիզտէն պիլիրիզ։ Զիրա Ալլահ մու-
հապպեթի պու տըր քի էմրլէրինի հընգիզ էտէլիմ.
4 անըն էմրլէրի տախի աղըր տէյիլ տիր։ Զիրա Ա-
լլահտան տօղան հէր քիմսէ տիւնեայա ղալիպ օլուր,
5 վէ տիւնեայա ղալէպէ էտէն իմանըմըզ տըր։ Յի-
սուսըն Իսկ Ուլահ իտիկինէ ինանան քիմսէտէն
ղայրի տիւնեայա ղալէպէ էտէն քի՞մ տիր։
6 Սու վէ գան իլէ, եալընըզ սու իլէ տէյիլ, ան-
ճագ սու հէմ տէ գան իլէ կէլէն պու տըր, եա՛նի
Յիսուս Քրիստոս տըր, վէ շէհատէթ էտէն Րուհ
7 տըր, զիրա Րուհ հագիգաթ տըր։ Զիրա [սէմատա
շէհատէթ էտէնլէր իւչ տիր, փէտէր, Քէլամ վէ
8 Րուհ իւլ Գուտս. վէ պու իւչ պիր տիր. Վէ զէ-
մինտէ] շէհատէթ էտէնլէր իւչ տիր, Րուհ վէ սու
վէ գան, իւչիւ տախի պիրտէ միւթթէֆիգ տիրլէր։
9 Էյէր ինսան շէհատէթինի գապուլ էտէր իսկէ, Ա-
լլահընն շէհատէթի տահա պէօյիւք տիր. զիրա Ա-
լլահընն քէնտի օղլու հագդընտա վէրտիյի շէհատէթ
10 պու տըր։ Իպի Ուլահա իման էտէն քէնտի տէ-
րուէնինտէ օլ շէհատէթէ մալիք տիր. Ալլահա ի-
ման էթմէյէն անը եալանճը չըգարմըշ օլուր. զի-
րա Ալլահընն քէնտի Օղլու հագդընտա վէրտիյի շէ-
11 հատէթէ ինանմամըշ տըր։ Վէ շէհատէթ շու
տըր քի Ալլահ պիզէ հայաթ ը էպէտիյէ իհսան
էթմիշ տիր, վէ պու հայաթ անընն Օղլընտա տըր։
12 Օղլա մալիք օլան՝ հայաթա մալիք տիր. Իպի Ուլ-
լահա մալիք օլմայան հայաթա մալիք տէյիլ տիր։

13 Պու շէյլէրի սիզ Իսկ Ուլլահըն իամինէ իման է-
տէնլէրէ եազըմ քի՝ էպէտի հայաթա մալիք օլը-
ղընըզը պիլէսինիզ, [վէ Իսկ Ուլլահըն իամինէ իման
14 էտէսինիզ,] վէ անըն 'ինտինտէ մալիք օլըղըմըզ
ճէսարէթի պու տըր քի՝ պիր շէյ անըն իրատէթինէ
15 կէօրէ տիլէտիյիմիզ Հալտէ, պիզի տինլէր։ Մաթ-
լուպըմըզ նէ իսկ՝ պիզի տինլէտիյինի պիլիր իսկէ,
անըն Թարաքընատան տիլէտիյիմիզ մաթլուպլարը
ալմագտա օլըղըմըզը պիլիրիզ։
16 Էյէր պիր քիմսէ պիրատէրինին էօլիւմէ սէպէպ
օլմայան պիր կիւնահ իշլէմէքտէ օլըղընը կէօրիւր
իսկ, տիլէսին, վէ անա, էա'նի էօլիւմէ սէպէպ օլ-
մայան կիւնահը իշլէյէնլէրէ Հայաթ վէրէճէք տիր·
էօլիւմէ սէպէպ օլան կիւնահ վար տըր, անըն իչիւն
17 րէճա էթինին տէմէյօրըմ։ Էէր Հագգսըղլըգ կիւնահ
տըր, վէ էօլիւմէ սէպէպ օլմայան կիւնահ վար տըր։
18 Ալլահտան Էէր պիր Թէվլիտ օլունանընն կիւնահ
իշլէմէյէճէէյինի պիլիրիզ· Ֆագաթ Ալլահտան Թէվ-
լիտ օլունան քիմսէ քէնտի նէֆսինի հրֆզ էտէր
19 վէ շէրիր անա տօգունմազ։ Պիլիրիզ քի՝ Ալլահ-
տան ըզ, պիւթիւն տիւնեա տախի շէրիրին զապ-
20 Թընտա տըր։ Չէմ պիլիրիզ քի Իսկ Ուլլահ կէլտի,
վէ Հագգը պիլմէմիզ իչիւն պիզէ իտրաք վէրտի·
վէ սիզ Հագգ օլանտա, էա'նի անըն Օղլու Յիսուս
Քրիստոստա իզ· Հագգ Ալլահ վէ Հայաթ ը էպէ-
21 տիյէ պու տըր։ Իյի չօճուդլար, քէնտինիզի փութ-
լարտան հրֆզ էտինիզ։ [Ամին։]

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

ԻՒԻՆՃԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

1 Պէն իհթիյարտան, Հագիգաթտա սէվտիյիմ,
2 վէ եալընըզ պէնիմ տէյիլ, անճագ Հագիգաթը
պիլէնլէրին ճիւմլէսինին՝ պիլտէ գալըպ իլէլէպէտ
պիզիմ իլէ պուլունանճագ Հագիգաթ սէպէպինատէն
սէվտիքլէրի միւնթէհապ խաթուն իլէ էվլատընա.
3 փէտէր Ալլահ Թարաքընտան վէ փէտէրին Օղլու
Բապպ Յիսուս Քրիստոս Թարաքընտան Հագիգաթ
վէ մուհապպէթտէ 'ինայէթ վէ մէրհամէթ վէ սէ-
լամէթ սիզին իլէ օլսուն։
4 փէտէրտէն ալըղըմըզ էմրէ կէօրէ սէնին էվլա-
տընատան Հագիգաթտա սիւլուք էտէնլէր պուլըղ-
5 մուտա դիյատէսիյլէ մէօրուր օլտըմ։ Վէ շիմտի,
էյ խաթուն, սանա պիր եէնի էմր եազար կիսի
տէյիլ, անճագ իսկէ Իսկ տատան մալիք օլըղըմըզը
եաղըրտ, սանա բէճա էտէրիմ քի պիրի պիրիմիզի
6 սէվէլիմ։ Վէ մուհապպէթ անըն էմրլէրինէ կէօրէ
սիւլուք էթմէմիզ տիր· Էմր պու տըր քի՝ իսկէ-
տատան պէրու իշիթտիյինիզէ կէօրէ անտէ սիւլուք
7 էտէսինիզ։ Չիրա տիւնեայա Յիսուս Քրիստոսըն
Թէնտէ կէլտիյինի իդրար էթմէյէն չօգ իսլալ էտի-
ճիլէր կէլտի, ալտատըճը վէ Տէճճալ պու տըր։

8 ... Էմէլիմիզի զայ՝ էթմէյիպ, անճագ Լ՚որ ի թամմէ
նա՚իլ օլմամըզ իչիւն քէնտինիզէ տիգգաթ էտի-
9 նիզ։ Չէր քիմ քի թէճաւուզ էտիպ տէ Փրիատո-
սըն Թա՚լիմինատէ գալմազ իսէ Ալլահա մնալիք տէյիլ
տիր. Փրիատոսըն Թա՚լիմինատէ գալան քիմսէ Հէմ
10 փէտէրէ Հէմ տախի Օղլա մնալիք տիր։ Էյհէր եա-
նընըզա պիր քիմսէ կէլիր տէ, պու Թա՚լիմի կէ-
թիրմէզ իսէ, անը էվէ գապուլ էթմէյիպ՝ անա
11 աելամ տախի վէրմէյինիզ։ Զիրա անա աելամ վէրէն
անըն քէօթիւ ՚ամէլլէրինէ շէրիք օլմուշ օլուր։
12 Սիզէ եազաճագ չօդ շէյլէրիմ վար իսէ տէ, քեա-
զըա վէ միւրէգգէքէպլէ եավմէ իսթէմէտիմ, լաքին
մէսէրրէթիմիզ միւքէմմէլ օլմասը իչիւն եանընըզա
13 կէլիպ՝ շիֆահէն սէօյլէմէյէ իւմիտիմ վար։ Սէնին
միւնթէխապ Հէմշիրէկին էվլատը սանա սէլամ է-
տէրլէր։ [Ամին։]

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԻՒԶԻՆՃԻՒ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

1 Պէն ևէթիչաբտան Հագիգաթտա սէվտիյիմ սէվ-
2 կիւլիւ Գայիոսա։ Էյ սէվկիւլիւմ, ճանըն սա՚ա-
տէթ ի Հալտէ օլաբղը կիպի սէնին Հէր շէյտէ սա՚ա-
տէթ ի Հալին վէ ՚աֆիյէթտէ պուլունմագլըղըն
3 իչիւն տու՚ա էտէրիմ։ Զիրա պա՚զը պիրատէրլէր

կէլիպ՝ Հագիգաթտա սիւլուք էթմէքտէ օլաբղը
կիպի, սէնտէ պուլունան Հագիգաթա շէհատէթ
4 էթտիքլէրինտէ պիյատէսիյլէ մէսբուր օլաբմ։ Պու-
տան, եա՚նի էվլատըմըն Հագիգաթտա սիւլուք էթ-
տիքլէրինի իչթիմէքտէն պիյատէ պէօյիւք մէսէրրէ-
5 թիմ էօգ տըր։ Էյ սէվկիւլիւմ, պիրատէրլէրէ վէ
զուրիյէլէրէ Հէր նէ էտէր իսէն, սատըգանէ էտէրսին,
6 Անլէր քիլիսէնին Հուզուրընտա մուհապպէթինէ
շէհատէթ էթտիլէր. անլէրի տախի Ալլահըն բի-
զատը իւզրէ կէօնտէրտիյինի Հալտէ, էյի էթմիշ օ-
7 լուրսըն։ Զիրա Թա՚իֆէլէրտէն պիր շէյ ալմայարագ,
8 անըն իսմի իչիւն եօլա րէվան օլաբլար։ Իմտի պիզ
պէօյլէ քիմսէլէրի գապուլ էթմէյէ պօրճլու իյ,
Թա քի Հագիգաթտա էմէքտաշ օլայր,
9 Փիլիսէյէ եազտըմ իսէ տէ, սուալաբընտա պի-
րինճի օլմագ սէվտասընտա օլան Տիօթրէփէս պիպի
10 գապուլ էթմէզ։ Պու սէպէպտէն կէլտիյիմ Թագ-
տիրտէ, էթտիյի ՚ամէլլէրինի, եա՚նի ՚ալէյհիմիզտէ
քէօթիւ սէօզլէրէլէ էթտիյի, վէ պու-
նունլէ իլթիֆա էթմէյէրէք, պիրատէրլէրի քէն-
տիսի գապուլ էթմէտիքտէն մա՚տա, իսթէյէնլէրի
մէն՚ իլէ քիլիսէտէն չըգարտըղընը խաթրա կէթի-
11 րէճէյիմ։ Էյ սէվկիւլիւմ, շէրրէ տէյիլ, անճագ
խայրա մուգթէտի օլ. խայր իշլէյէն Ալլահտան տըր,
12 ամմա շէրր իշլէյէն Ալլահը կէօրմէմիշ տիր։ Տիմի-
րիոս ճիւմլէնին վէ ասլ Հագիգաթըն տախի հիւան ի
շէհատէթինէ մազհար տըր. պիզ տախի շէհատէթ
էտէրիզ, վէ շէհատէթիմիզ Հագգ օլաբղընը պի-
լիրսինիզ։
13 Եազաճագ չօդ շէյլէրիմ վար իտի իսէ տէ, սանա

14 միւրեք.քեպ վէ գալէմլէ եազմագ իսթէմէմ՝ Լաքին
սէնին իլէ եագընատա կէօրիւշիւպ շինքահէն սէզլէ-
15 մէք իւմիտնէտ իմ՝ Սանա սէլամլէթ օլսուն, տօսթ-
լար սանա սէլամ էտէրլէր, տօսթլարա պիրէր պի-
րէր սէլամ էյլէ։

ՅՈՒԴԱ ՐԷՍՈՒԼՂՆ

ՅՈՒՄՈՒՄԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

1 Յիսուս Քրիստոսըն գուլու վէ Յակոբոսըն գարն-
տաշը Յուդա, փէտէր Աւլահտա թագիս վէ Յի-
սուս Քրիստոստա մահֆուզ գըլընան տա՛վէթլի-
2 լէրէ, Սիղէ մէրհամէթ վէ սէլամէթ վէ մուհապ-
պէթ արթսըն։

3 Էյ սէվկիւլիւլէր, միւշթէրէք օլան խէլտա խու-
սուսընատա սիղէ եազմագ իւզրէ ղայրէթ ի քեամի-
լէտէ օլարագ, մուգատաուէլէրէ պիր տէֆ՛ա թէս-
լիմ օլունմըշ օլան իմանն իչիւն միւճահէտէ էտէ-
սինիզ՝ տէյիւ նասիհատ էտէրէք եազմամըշ լաղըմ
4 կէօրտիւմ։ Զիրա պու հիւքմ իչիւն գատիմանէն
թագիտիր օլունմըշ պա՛զը ֆասըզ քիմսէլէր խա-
ֆիյէն կիրիպ՝ Աւլահըմըզըն՝ ինայէթինի ֆիւճուրա
թէպտիլ իլէ Սահիպ ի վահիտ օլան [Աւլահը] վէ
Բապզըմըզ Յիսուս Քրիստոսը ինքեար էտէրլէր։

5 վէ էհէր նէ գատար մա՛լիւմունիւզ իսէ տէ, սիզէ
իխթար էթմէք իսթէրիմ քի՝ Բապզ գավմը Մըսըր
տիյարընատա՝ գուրթարտըգտան սօնգրա, եվնէ իման
6 էթմէյէնլէրի հէլաք էյլէտի՝ չէմ քէնտիլէրին րիյա-
սէթինի հըքմ էթմէյիպ՝ մէքեանլարընը թէրք էտէն
մէլէքլէրի եէվմ ի՛ազիմին հիւքմիւ իչիւն էպէտի
7 պէնտէրէլէ զուլմէթ ալթընատա հըքմ էյլէտի. Նիճէ
քի Սոդոմ վէ Գոմոր վէ էթրաֆլարընատա պուլու-
նուպ, անլէրին էմնալի իւզրէ իրթիքէապ ը գինա
էտէրէք, պաշգա ճէնէտ արտընատ տիւշէն շէհրլէր
էպէտի աթէշին ՛ազապընատ տիւչար օլմուշ օլարագ,
8 ՛ալէմ ՛իպրէթ օլարլար, Փէզալիք պու խիւլէա
սահիպլէրի տախի ճէնէտի մուրտար էտէրլէր, վէ
հիւքիւմէթի թահգիր էտիպ՝ էշրագա սէպպ էտէր-
9 լէր, Ամմա պաշ մէլէք Միքայէլ շէյթանատ մու-
խալէֆէթ էտիպ՝ Մովսէսին ճէնէտինէ տա՛իր միւ-
ճատէլէ էտէր իքէն, ՛ալէյհինատ սէպպ իլէ հիւքմ
էթմէյէ ճէնատէթ էթմէյիպ, անճագ՝ Սէնի Բապզ
10 թա՛զիր էթսին՝ տէտի։ Պունլար իսէ պիլմէտիքլէրի
շէյլէրէ սէպպ էտէրլէր, վէ լաքին ղայր ի նաթըզ
հայվանլար միսիլիւ պիլթապալի՝ անլատըգլարը շէյ-
11 լէրտէ ֆասատ օլուրլար, վա՛յ անլէրէ, զիրա Կայէ-
նին մէսլէյինատ սիւլուք էթտիլէր, վէ իւճրէթէ իչիւն
Պալ՛ամէն ղէլալէթի արտը սըրա գօշըլըպ, վէ Գօ-
րահրն էթտիյի ՛էտէ մուխալէֆէթտէ հէլաք օլըր-
12 լար, Պունլար սիղին մուհապպէթ ղիյաֆէթլէրի-
նիզտէ լէքէլէր օլուպ՝ սիղին իլէ եէյիպ իչէրէք,
նէֆսլէրինի գօրգուսըզ պէսլէրլէր. բիւղկեարլար-
տան էօթէ պէրի սիւրիւքլէնէն սուսըզ պուլութ-
լար, չըպլագ վէ մէյվէսիզ, իքի քէրրէ գուրուպ,

13 քէօքտէն գօփարըլմըշ աղաճլար տըրլար. փէօփիւք
կիպի քէնաի 'այալարընը չըգարան շիտաէթլի տէ-
նիզ տալղալարը տըրլար. ավարէ եըլտըզլար տըր,
քի շիտաէթլի զուլմէթ անլէր իչիւն իլ էլ էպէտ
հըֆզ օլունմըշ տըր։
14 Վ՚է պունլարըն հադգընտա Ադամտան եէտինճի
օլան ենովք տախի վահիյլէ սէօյլէյիպ տէտի քի՝
Իշթէ Բապպ ճիւմլէյի հիւքմ էյլէմէք վէ ճիւմլէ
ֆաարգլարը իրմիքբեապ էթտիքլէրի ֆաարգտանէ 'ա-
15 մէլլէրինին քեաֆֆէտի իչիւն, վ՚է ֆաարգ կիւնահ-
քեարլարըն քէնաի 'ալէյհինտէ սէօյլէտիքլէրի ճիւմլէ
սէրթ շէյլէրտէն տօլայը իլգամ էթմէք իչիւն՝ օն պինկ-
16 լէրճէ մուգատտէսլերի իլէ կելտի։ Պունլար մըրըլ-
տանըճըլար, քէնաի հայլէրինտէն թէշէքքիւր էտիճի-
լէր, քէնաի շէհվէթլէրինէ կէօրէ սիւրուք էտիպ՝
աղըզլարը պէօյիւք սէօյլէյէրէք, քեար իչիւն թէ-
17 մէլլուգ էտէրլէր։ Լաբին սիզ, էյ սեվկիւլիւլէր,
Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն բէտուլլէրի թաար-
ֆընտան մուգատտէմա «էվէ թէպլիզ օլունան
18 սէօզլէրի, եա՛նի, Ա.Խըր զէմանտէ քէնաի ֆըսգլա-
րընըն շէհվէթլէրինճէ սիւրուք էտէն մուսթէհզիլէր
օլաճագլար տըր՝ տէտիքլէրինի խաթըրընըզա կէթի-
րինիզ։
19 Պունլար այրըլանլար, վէ նէֆսանիլէր վէ Բուհա
20 մալիք օլմայան քիմսելէր տիր։ Սիզ իսէ, էյ սեվ-
կիւլիւլէր, քէնաիլէրինիզի ադաէս լմանընըզ լուղէ-
րինէ պինա էտիպ՝ Բուհ իւլ Գուտուսէ տու՛ա էտէ-
21 րէք, քէնաիլէրինիզի Ա.լլահըն մուհապպէթինտէ
հըֆզ էտիպ՝ հայաթը էպէտիչէ իչիւն Բապպըմըզ
Յիսուս Քրիստոսըն մէրհամէթինէ մունթազըր օ-

22 լաընըզ։ Վ՚է թէֆրիդ էտէրէք պա՛զըլարընա մէր-
23 համէթ էտինիզ. Պա՛զըլարընը իսէ աթէշտէն գա-
փարագ գօրգու իլէ գուրթարընըզ. վէ թէն իլէ
լէքէլէնմիշ լիպաստան պիլէ իքրահ էտինիզ։
24 Վ՚է սիզի լէքէսիզ սագլամաղա վէ քէնաի ճէլա-
լինին հուզուրընտա շատըրդէլ գուսուրսըզ իհզար
25 էթմէյէ գատիր օլանա, խէլասքէարըմըզ եալընըզ
[՚ալիմ] Ա.լլահ *Էհմ շիմաի Էհմ տէ էպէտ իւլ
սպատտ 'իզզէթ վէ 'ազամէթ, գուսուրէթ վէ հիւ-
քիւմէթ օլսուն։ Ա.մին։

ՎԱՀԻ Ի ԵՈՒՀԱՆՆԱ

ՊԱՊ 1

1 Յիսուս Քրիստոսըն Վ՚ահէյի տիր, եա՛նի էագընտա
մութլագա վուգու՛ պունլաճագ շէյլէրի քէնաի գուլ-
լարընա կէօսթէրմէք իւզրէ, Ա.լլահըն անա վէրթիյի
վէ քէնաի մէլէյի վասըթտասըյլէ կէօնտէրիպ՝ գուլու-
2 Յովհաննէսէ պէյան էյլէտիյի Վ՚ահէ տիր։ 0 տախի
Ա.լլահըն քէլամընա վէ Յիսուս Քրիստոսըն շէհա-
տէթինէ Էհման ճիւմլէ կէօրտիւյիւ շէյլէրէ շէհա-
3 տէթ էյլէտի, նէ՛ միւպարէք տիր պու նիւպուվվէ-
թին սէօզլէրինի օգուչան, վէ տինկլէյիպ իչինտէ եա-

*Պ՛ա՛զըրը՝ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն վասը-
թտասըյլէ էզելտէն Էհմ

զըլմըշ օլան շէյլերի հըգը եաէնլէր. զիրա վազըթ
եաղըն տըր։
4 Յովհաննէս՝ Ասիատա պուլունան եէտի քիլիսէ-
լերէ. մէվճուտ օլան վէ օլմուշ վէ օլաճագ Թարա-
ֆընատան, վէ Անըն Թախթը էօնիւնտէ պուլունան
5 եէտի Րուհ Թարաֆընատան, վէ սաղըդ շահիտ օ-
լուպ՝ էմնլաթատան ֆըյադ էօթէնէրէն իլգի վէ տիւնեա
մէլիքլերինէն ըէ՛խի օլան Յիսուս Քրիստոս Թարա-
ֆընատան սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն. պիզի
սէվիպ՝ քենտի գանըլլէ կիւնահլարըմըզատան եըյ-
6 դայարագ, վէ փէտէրի Աղլահա մէղիքլէր վէ քահ-
հինլէր նասպ եաէնէ էպէտ իւլ ապատ 'իզզէթ վէ
գուտրէթ օլսուն։ Ամին։
7 Իշթէ պուլուէթլար իլէ կէլիյօր, վէ հէր կէօզ, վէ
անը տէլէնլէր տախի անը կէօրէճէք տիր. վէ անըն
սէպէպինատէն զէմինին ճիւմլէ գապիլէլէրի տէզիւ-
8 նէճէքլէր տիր։ Պէլի. Ամին։ Մէվճուտ օլան վէ օէ
մուշ վէ օլաճագ վէ հէր շէյէ գատիր *Բապպ պուշ-
բըը քի՝ Աղֆա վէ Օմէգա [Իպթիտա վէ Ինթիհա]
պէն իմ։
9 Պէն Յովհաննէս, քի սիզին պիրատէրինիզ վէ
Յիսուս Քրիստոսըն մուզայատասը վէ մէլէքիւթիւ
վէ սապրընատա շէրիքինիզ իմ, Աղլահըն քէլամը վէ
Յիսուս Քրիստոսըն շէհատէթի իչիւն Պատմոս տէնի-
10 լէն սատատա պուլունտըմ. վէ Բապպըն կիւնիւնտէ
իւզէրիմէ Րուհ կէլիպ արտընատան պօրու ֆէսէ կիպի,
11 [Աղֆա վէ Օմէգա՝ Իվվէլ վէ Ախըը պէն իմ, վէ]
կէօրտիւյիւնիւ պիր քիթապա եազըպ [Ասիատա

*Պ՛պըը՝ Բապպ՝ Աղլահ

օլան] եէտի քիլիսէյէ, եա՛նի Եփեսոսա վէ Իզմիրէ
վէ Փէրգամոյա վէ Թիաթիրէյէ վէ Սարտիսէ վէ
Ֆիլատէլֆիայա վէ Լաւոդիկիայա կէօնտէր՝ տէյիւ
12 պէօյիւք պիր սէս իշիթտիմ, վէ պանա սէօյլէյէն
սէս էնէն էոէյնէ կէօրմէք իչիւն տէօնտիւմ, վէ
13 տէօնտիւյիւմտէ, եէտի ալթուն շէմ'տան, վէ եէտի
շէմ'տանըն օրթասընատա Իսկն իւ Ինսանա պէնգէր,
վէ այաղընա գատար պիր էվլոպ կիյմիշ, վէ կէօք-
սիւնէ պիր ալթուն գուշագ գուշանմըշ օլան պիր
14 զաթ կէօրտիւմ, վէ պաշը իլէ սաչլարը պէյազ
եափազը միսիլլիւ, գար կիպի պէյազ իտի, վէ կէօզ-
15 լէրի աթէշ 'ալեվի կիպի իտի. վէ այագլարը ֆուս-
րունատա գըզըլմըշ խաս փիրինճէ պէնգէր օլարագ,
16 սէսի տախի չօգ սուլարըն սէսի կիպի իտի. վէ սաղ
էլինտէ եէտի եըլտըղ պուլունուպ՝ աղզընատան իբի
աղըզը քէսքին պիր գըլըճ չըգար իտի, չէնբէսի
տախի գուվվէթիյլէ զիյա վէրէն կիւնէշ կիպի իտի.
17 վէ անը կէօրտիւյիւմտէ, այագլարընա էօլիւ կիպի
տիւշտիմ, 0 տախի սաղ էլինի իւզէրիմէ գէյարագ
18 տէտի քի՝ Գօրգմա, Իվվէլ վէ Ախըը, վէ Ցայաթատա
օլան պէն իմ. վէ էօլմիւշ իտիմ, վէ իշթէ էպէտ
իւլ ապատ Հայաթատա իմ. [Ամին.] վէ Հավիյէ իւլէ
19 էօլիւմիւն անախթարլարը պէնտէ տիր. Կէօրտիւյիւն
վէ Հազըը օլան վէ պուներատան սօնրա վըուգու՝ պու-
20 լաճագ շէյլէրի, Սաղ էլիմտէ կէօրտիւյիւն եէտի
եըլտըղըն սըրրընը վէ եէտի ալթուն շէմ'տանը եազ.
ըլ եէտի եըլտըղ եէտի քիլիսէնին մէլէքլէրի օլուպ՝
[Կէօրտիւյիւն] եէտի շէմ'տան տախի եէտի քիլիսէ
տիր։

ՊԱՊ 2

1 Եփեսոսատա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ. Եէսի
եըլըդը սաղ էլինտէ թութթուազ՝ եէսի ալթունա
շէմ'տանըն օրթասընատա կէղէն Ջամի պէօյլէ պուլու-
2 ըըը. Սէնին 'ամէլլէըրինի վէ էմէյինի վէ սապըրընը
վէ շէրիըլէրէ թէհամմիւլ էտէմէտիյինի վէ բէսու
լէր տէյիլ իքէն՝ Բէսուլլէը իզ տէյէնլէրի թէճրիպէ
3 էտիպ՝ անլէրի եալանճը պուլտըղընը, վէ սապը է-
տէրէք թէհամմիւլ էթմէտիյինի վէ իսմիմ իչիւն
4 [էմէք չէքէրէք] կէվչէմէտիյինի պիլիրիմ, Պու
ճիւմլէ իլէ 'ալէյհինէտ տէյէճէյիմ վար. չիւնքի
5 էվվէլքի մուհապպէթինի թէրք էթտին, իմոի նէ-
բէտէն տիւշմիւշ օլտըղընը խաթըրընա կէթիր, վէ
թէվպէ էյլէ, վէ էվվէլքի 'ամէլլէրի իշլէ. հօզսա
թէվպէ էթմէզ իսէն, սանա թէղ կէլիր վէ շէմ'-
6 տանընը եէրինատէն գալտըրըրըմ՝ Լաքին սէնատէ պու
վար քի՝ Նիգոլավիլէրին 'ամէլլէրինատէն իքրահ է-
տէրսին, պէն տախի անլէրատէն իքրահ էտէրիմ՝
7 Գուլտաղը օլան քիմսէ Բուհրն քիլիսէլէրէ սէօյլե-
տիյինի իշթիհսին. դալիպ օլանտա Ալլահըն ճէնննէթի
օրթասընատա օլան հայաթ աղաճընատան եէմէյի իհ-
սան էտէճէյիմ՝

8 Վէ Իզմիրտէ օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ՝
Էօլմիշ օլտուպ տու տիրիլմիշ օլան՝ օլ Իվվէլ վէ
9 Ախըր պէօյլէ պուլյուրըր. Սէնին 'ամէլլէրինի վէ
մուզայատանը վէ ֆագիրլիյինի, (ամմա ղէնիկին սին,)
վէ նէհոուտ վէ տէյէնլէրին քիւֆրիւնիւ պիլիո-
10 րիմ՝ Զէքէճէյին շէյլէրին պիրինատէն գօրդմա. իշթե

թէճրիպէ օլունմանընդ իչիւն՝ Շէյթան սիզտէն պ'-
ուըրընը հապսա ալթանտագ, վէ օն կիւն գատար
մուզայատանընդ օլանտագ տըր. Էօլիւճէ տէյին սա-
տըդ օլ, պէն տախի սանա հայաթ թաճընը վէրի-
11 րիմ՝ Գուլտաղը օլան քիմսէ Բուհրն քիլիսէլէրէ սէօյ-
լէտիյինի իշթիհսին. դալիպ օլան՝ իքինճի Էօլիւմտէն
պիյան չէքիլէճէք տիր՝
12 Վէ Փէրղամատա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ.
Իքի աղըզը քէսքին դըլըճընն սահիպի պէօյլէ պուլյու-
13 ըըը. Սէնին 'ամէլլէրինի վէ սէնին նէրէտէ, եա'նի
Շէյթանընն թախթը պուլունտըղը եէրտէ սաքին օլ-
տըղընը պիլիրիմ, վէ իսմիմի գավի Թուհթարսընն, վէ
սրանընդատա Շէյթանընն սաքին օլտըղը եէրտէ օլ
սատըգ շէհիտիմ օլան Անթիփաս գաթէլ օլունտըղը
կիւնլէրտէ պիլէ, պանա օլան իմանընդը ինքեար էթ-
14 մէտին, Պու ճիւմլէ իլէ 'ալէյհինէտ պիր ազ տէյէ-
ճէյիմ վար. չիւնքի օրատատա, եանընդատա փութ գուր-
պանընատան եէմէլէրի վէ գինատա էթմէլէրի իչիւն՝ պէնի
Իսրայէլին էօնիւնէ թէօքէզ գօմադը Պալադա էջ-
15 րէտէն Պալ'ամընն Թա'լիմինի Թուհթանլար վար՝ Փէ-
զալիք սէնին եանընդատա տախի պէնիմ իքրահ էթ-
տիյիմ Նիգոլավիլէը Թա'լիմինի Թուհթանլար վար՝
16 *Թէվպէ էյլէ. հօզսա սանա թէղ կէլիպ՝ աղըզընն
17 դըլըճըյլէ անլէր իլէ ճէնք էտէրիմ՝ Գուլտաղը օլան
քիմսէ Բուհրն քիլիսէլէրէ սէօյլէտիյինի իշթիհսին.
դալիպ օլանտա մահֆուզ մէնատէն եէմէյի իհսան
էտիպ՝ անտա պիր պէյաղ թաշ վէրէճէյիմ, օլ Թա-
շընն իւզէրինատէ տախի անը ալանտատան մա'տա քիմ-
սէնին պիլմէտիյի պիր եէնի իսմ եազըլը տըր՝

*Պ'ուըրընը՝ իմոի Թէվպէ

18 Վ՚է Թիաթիրէտաե օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ.
կէօղլէրի աթէշ 'ալէվի կիպի օլուպ՝ պյադլարը
խաաս փիրինճէ պէնգերը օլան Իպն Ուլլահ պէօյլե
19 պույուրդը. Սէնին 'ամէլլէրինի վէ մուհապպէթինի
վէ խըտմէթինի վէ իմանըդը վէ ասպրդնգը հէմ ասգ-
րաքի 'ամէլլէրինգ էվվէլքիլէրտաէն զիյատե օլտըղընը
20 պիլիրիմ, Պու ճիւմլե իլէ 'ալէյհինգատե [պիր ազ]
տէյէճէյիմ վար. չիւնքի Նէպիյէ իմ՝ տէյէն գարը
Եէզապէլ զինա էթմէյի վէ փուճ դուրպանընտան
եէմէյի թա'լիմ էտերէք, գուվլարըմը իպլալ էթմէ-
21 սինէ պրագդըրըն։ Վ՚է պէն անա քէնտի զինասընտան
թէվպէ իչիճէ մուհլէթ վէրտիմ խէ տէ, թէվպէ
22 էթմէտի։ Իչէճ անը պիր եաճաղա, վէ անըն իլէ
զինա էտէնլէրի քէնտի 'ամէլլէրինտէն թէվպէ էթ-
մէճիքլէրի Թագտիրտե՝ պէօյուք մուզայագայա
23 պրագաճաղըմ, Վ՚է էվլատընը էօլիւմլե գաթը է-
տէճէյիմ. վէ ճիւմլե քիլիսէլէր պէօպրէքլէր իլէ
գալպլէրի թէֆթիշ էտէն պէն իսկիմի պիլէճէքլէր.
վէ հէր պիրինիզե 'ամէլլէրինիզե կէօրե վէրէճէյիմ,
24 Ամմա սիզ Թիաթիրէտաե պուլուճնան սա՚իրլէրէ հէ-
ման պու Թա'լիմի գապուլ էթմէյէն վէ Շէյթանըն
տէրին ումուրը 'ատտա էթոխքլէրի շէյլէրի պիլմէյէն-
լէրե տէրիմ քի՝ Իւզէրինիզե պաշդա եիւք գօմնյա-
25 ճաղըմ, Մէյէր քի մոլիք օլըղընըղ շէյլ Թա պէն
26 կէլինճէյէ տէյին գավի ԹուԹասընըղ՝ Վ՚է ղալիպ
օլուպ՝ 'ամէլլէրիմի Շէհպյէթե տէյին հըֆզ էտէն
քիմսէյէ՝ պէն փէտէրիմ Թարաֆընտան ալտըղըմ
կիպի մէլլէթլէր իւզէրինե հիւքիւմէթ վէրէճէյիմ,
27 Ո տախի անլէրե տէմիր 'ատա իլէ *հիւքիւմէթ է-

*Եռն. կիւտէճէք

տէճէք," վէ անլէր չէօմլէքճի գապլարը կիպի փա-
28 րէլէնէճէք տիր։ Վ՚է անա ասպահ եըլտըզընը վէ-
29 րէճէյիմ, Գուլաղը օլան քիմսե Րուհըն քիլիսէլէրե
սէօյլէտիյինի իչիԹմին,

ՊԱՊ 3

1 Վ՚է Սարտիստե օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ.
Ալլահըն եէտի Րուհընտա վէ եէտի եըլտըզա մալիք
օլան պէօյլե պույուրդը. Սէնին 'ամէլլէրինի, եա'նի
տիրի սին տէյիւ իսմին վար իքէն՝ էօլիւ օլտըղընը
2 պիլիրիմ, Ույանըդ օլ, վէ պագըյէ գալըպ էօլմէք
իւղրե օլան շէյլէրի գուվվէԹլէնտիր. զիրա սէնին
'ամէլլէրինի Ալլահըն հուզուրընտա միւքեմմէլ
3 պուլմատըմ, Իմմի նասըլ ալտըղընը վէ իչիԹտիյինի
խաԹրընա կէԹիր, վէ հըֆզ էտէրէք՝ Թէվպե էյ-
լէ. ույանըդ օլմատըղըն Թագտիրտե սէնին իւզէ-
րինե խըրսըզ կիպի կէլէճէյիմ, վէ իւզէրինգե հանկը
4 սա'աԹտա կէլէճէյիմի պիլմէյէճէքսին։ Ֆագաթ
Սարտիստե պիլէ էլպհաէլէրինի քիրլէնմէմիշ սէնին
պիր գաչ քիմսէլէրին պուլունուպ, պունլար պէ-
նիմ իլէ պէրաբեր պէյազ եէլէ՚ե իլէ կէզէճէքլէր,
5 չիւնքի լայըգ տըրըլար։ Ղալիպ օլան քիմսե պէյազ
էլպհաէյի կիյէճէք տիր, պէն տախի իսմինի հայաԹ
քիմսապընտան ասլա մահվ էթմէյէճէյիմ, վէ ա-
նըն իսմինի փէտէրիմին վէ մէլ՚իքէսինին հուզու-
6 րընտա իգրար էտէճէյիմ։ Գուլաղը օլան քիմսե
Րուհըն քիլիսէլէրե սէօյլէտիյինի իչիԹմին։
7 Վ՚է Ֆիլատէլֆիատա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ
եազ։ Գուտտուս վէ հագգ։ վէ ԴաւիԹին անախ-

թաբրնա մալիք օլուպ՝ աչըրդընը քիմնէ գափայա-
մազ, վէ գափաթրդընը քիմնէ աչամազ օլան Զաթ
8 պէյլէ պույուրդը. Սէնին 'ամէլլէրինի պիլիրիմ.
իչթէ սէնին էօնիւնաէ քիմսէնին գափայամայաճա-
ղը պիր աչդը գափու գօտրմ, գիրա պիր ազ գուվ-
վէթինէ օլարագ քէլամըմը հրգիզ էյլէյին, վէ իս-
9 միմի ինքւար էթմէյին, իչթէ Եհո՛ւ տէյիլ ի-
քէն անճագ եալան եէրէ Եհուաի իզ՝ տէյիրէք,
Շէյթանըն ճէմա'աթընաան օլանլարը կէթիրէճէ-
յիմ. իչթէ անլէրի կէթիրիպ պայագլարընկրն էօնիւնա-
տէ սէճաէ գըլարբարագ անլէրէ սէնի սէվախիմի
10 պիլտիրէճէյիմ։ Սապրըմրն քէլամընը հրգիզ էյլէ-
տիյին սէպէպտէն՝ պէն տախի սէնի զէմին իւզէ-
րինաէ սաքին օլանլարը թէճրիպէ իչիւն պիւթիւն
տիւնեա իւզէրինէ կէլմէք իւզրէ օլան թէճրիպէ
11 սա'աթընաան հրգիզ էաերիմ՝ իչթէ թէզ կէլի-
րիմ, սէնաէ պուլունանը գալի թուէթ, օլմայա քի
12 պիրի թաճընկը ալա՝ Ղալիպ օլան քիմսէյի Ալա-
հրմրն հէյքէլինաէ տիրէք եափաճաղըմ, վէ արթըգ
տրշարը չըգմայաճագ տըր. վէ անրն իւղէրինէ Ա-
լահրմրն իամինի, վէ Ալահրմ թաարաքընաան սէ-
մաան նիւզուլ էաէն Ալահրմրն շէհրի՝ սէնի
Երուսաղէմին իամինի, վէ պէնիմ սէնի իամիմի եա-
13 զաճաղըմ։ Գուլաղը օլան քիմսէ Րուհրն քիլիսէլէ-
րէ սէօյլէտիյինի իչիթաին։
14 Վէ Լաւոդիկիաաա օչան քիլիսէնին մէլէյինէ
եազ. օլ Ամին՝ օլ սաադդ վէ հադդ Շահիա, Ա-
լահրն խիլգաթընրն իպթիտասը պէյլէ պույու-
15 րըը. Սէնին 'ամէլլէրինի պիլիրիմ քի՝ նէ սօղուդ
նէ տէ սրճագ սրն, քաչ շքի եա սօղուդ եա սրճագ

16 օլա իաին։ Իմոի նէ սօղուդ, նէ սրճագ օլուպ՝ ըլըգ
օլաըդրն իչիւն սէնի աղզըմաան խաթիճրաղ էաէ-
17 ճէյիմ, Զէնկին իմ վէ մալաաը օլաըմ վէ պիր շէյէ
միւհթաճ տէյիլ իմ՝ տէյիպ սէն պիչարէ վէ սէճիլ
վէ ճագիր վէ քէօր վէ չըպլագ օլաըդրնկը պիլմէտիյին
18 էճլաէն, Սանա նասիհաթ էաերիմ քի զէնկին օլ-
մագ իչիւն սաթէչաէ գալ օլուհմրչ սլաթուն, վէ
կիյինիպ չըպլագլըդրնկրն 'այագը կէօրիւնմէմէսի իչիւն
պէյաղ էլպիսէ պէհաէն սաթրն սլաաըն, վէ կէօր-
19 մէկ իչիւն կէօզլէրինկէ 'իլաճ գօյաաըն։ Պէն ճիւմլէ
սէվախիմ քիմսէլէրի թա'զիր վէ թէ՛տիպ էաերիմ.
20 իմոի ղայրէթլի օլուպ՝ թէվպէ էյլէ։ Իչթէ գա-
փուտա տուրուպ չալըյօրըմ. էյէր պիր քիմսէ սէ-
սիմի իշիաիր տէ գափուդը աչըր իսէ, անրն եանրնա
կիրէրիմ, վէ պէն անրն իլէ՝ օ տախի պէնիմ իլէ
21 ագշամ թա'սիմ էաէճէյիզ։ Ղալիպ օլանա պէնիմ
իլէ թախթրմաա օթուրմաղը իհսան էաէճէյիմ,
նիհթէքիմ պէն տախի ղալիպ օլուպ՝ փէաերիմ իլէ
22 անրն թախթրնաա օթուրաըրմ։ Գուլաղը օլան քիմսէ
Րուհրն քիլիսէլէրէ սէօյլէսիյինի իշիթաին։

ՊԱՊ 4

1 Պու շէյլէրաէն սօկրա կէօրսիւմ քի սէմաաա ա-
չըմրչ պիր գափու վար իսի, վէ պօրու սէտաաը
կիպի պէնիմ իլէ սէօյլէչտիյինի իշիթմիշ օլաըդրմ
էվվէլքի սէտա՝ Պուրայա չըգ, վէ պուննան սօկրա
2 վազը՝ օլաճագ շէյլէրի սաննա կէօսթէրէյիմ՝ տէ-
տի։ Վէ տէր՝ագապ իւղէրիմէ Րուհ կէլտի, վէ իչ-
թէ սէմաաա գուրուլմրչ պիր թախթ վէ թախթրն

3 իւղերինաե պիր օթուբան վար իսի։ Վ՚ե օլ օթու-
բան կէօրիւնիւշաե եէշիմ վէ դըրմըդը ՚ադիդ թա-
շընա պէկդէր իսի. վէ թախթըն էթրաֆընաա
կէօրիւնիւշաե դիւմրուաե պէկդէր գավս ը գուզահ
4 վար իսի։ Վ՚ե թախթըն էթրաֆընաա եիրմի աէօրթ
թախթ պուլունուպ՝ օլ թախթլար իւղերինաե տա-
խի պէյազ էլպիսե կիյմիշ վէ պաշլարընաա ալ-
թուն թաճլարը օլան եիրմի աէօրթ իսթիյար օ-
թուրմըշ [կէօրսիւմ]։
5 Վ՚ե թախթաան շիմշէքլէր վէ կիւբիւլթիւլէր վէ
աէտալար չըգըյօր իսի, վէ թախթըն էօնիւնաե՝
Ալլահըն եէտի Բուհու օլան՝ եանըպ ՚ալէվլէնէն
6 եէտի գանատիլ վար իսի։ Վ՚ե թախթըն էօնիւնաե
պիլլուրա պէկդէր սըրչաման պիր տէնիլ օլուպ՝
թախթըն օրթասընաա վէ թախթըն էթրաֆընաա
էօնիւ վէ արգասը կէօղէրըլէ տօլու աէօրթ ղիրուհ
7 վար իսի։ Վ՚ե պիրինճի ղիրուհ արսլանա պէկդէր,
վէ իքինճի ղիրուհ պուզաղըյա պէկդէր, վէ ի-
չինճիւ ղիրուհըն եիւղիւ ինսան էյ–վէյ– կիսի, վէ
աէօրսիւնճիւ ղիրուհ ուշան գարթալա պէկդէր ի-
8 սի։ Վ՚ե աէօրթ ղիրուհըն հէր պիրինին էթրաֆըն-
տա ալթըշար գանատը պուլունուպ՝ իչ թարաֆ-
տան կէօղէրըլէ տօլու իսիլէր, վէ կէճէ կիւնտիւզ
ֆէրաղաթ էթմէյէրէք՝ Գուտուուս, Գուտուուս,
Գուտուուս, մէվճուտ օլմուշ վէ օլան վէ օլաճագ,
վէ հէր շէյէ գատիր Բանպպ Ալլահ՝ տէրլէր իսի։
9 Վ՚ե ղիրուհլար թախթըն իւղերինաե օթուբան վէ
իլ էլ էպէտ հայդ օլանա համան վէ ՚իղղէթ վէ
10 շիւքր ՚արզ էթտիքլէրինաե, Օլ եիրմի աէօրթ իս-
թիյար թախթըն իւղերինաե օթուբանըն հուզուր-

ընտա եէրէ գատիանըպ, իլ էլ էպէտ հայդ օլանա
սէճաե դըլարլար, վէ թաճլարընը թախթըն էօնիւ-
11 նէ պրագըպ, Եա Բապպ, համան ու ՚իղղէթ վէ
գուտրէթ ալմադա լայըգ սըն, ղիրա հէր շէյի սէն
խալգ էյլէտին, վէ սէնին իրատէթինլէ մէվճուտ
տըր, վէ խալգ օլուհնարլար՝ տէրլէր իսի։

ՊԱՊ 5

1 Վ՚ե թախթտա օթուբանըն սաղ էլինաե իչէրիսի
վէ արգասը եաղըլմըշ վէ եէտի միւհրլէ միւհրլէն-
2 միշ պիր քիթապ կէօրսիւմ։ Վ՚ե՝ Քիթապը այբպ
միւհրլէրինի չէօղմէյէ լայըգ քի՞մ սիր՝ տէյիւ
եիւքսէք սէօյլէ նիտա էտէն պիր գուվվէթլի մէլէք
3 կէօրսիւմ։ Վ՚ե կերէք սէմտտա վէ կերէք ղէմինաե
վէ ղէմին ալթընտա՝ քիթապը այմադա, եախօտ
անա նադըր դըլմադա քիմսէ մուգթէտիր տէյիլ
4 իսի։ Վ՚ե քիթապը այմադա [վէ օգուսմադա,] եախօտ
անա նադըր դըլմադա քիմսէ լայըգ պուլունմատը-
5 ղը իչիւն՝ պէն ղէյատէսէյլէ սողլայօր իսիմ։ Վ՚ե
իսթիյարլատտան պիրի պանա տէօտ քի՝ Ալլահմա,
իչլէթ Գաւիթին սողը օլուպ Ցուդա սըպթընտան
օլան Աբրահամ քիթապը այբպ եէտի միւհրիւնիւ
6 չէօղմէյէ զաֆէրեապ օլտու։ Վ՚ե թախթ իլէ աէօրթ
ղիրուհըն օրթասընտա վէ իսթիյարլարըն օրթա-
սընտա եէտի պուլունուդա, վէ Ալլահըն պիւթիւն
ղէմինէ իրսալ օլունան եէտի Բուհու օլան եէտի
կէօղէ մալիք օլարագ, կէօյա ղէպհ օլունմըշ պիր
7 Գուդրա տուրմագտա կէօրսիւմ։ Ո տախի կէլիպ
թախթտա օթուբանըն սաղ էլինաեն քիթապը ալ-

8 տը։ Վէ քիթասալը ալտըղը կիպլի, օլ տէօրթ զի-
րուհ վէ հէր պիրինին էլինտէ պիր թանպուր վէ
մուգատտէսլերին տուա՛ալարը օլան պուխուրլէ տօ-
լու ալթուն թասլար պուլունան օլ եիրմի տէօրթ
իխթիյար Գուզգունդըն հուզուրընտա եէրէ գափան-
9 տըլար։ Վէ պիր եէնի թէսպիհ թէրիննիւմ էտէ-
րէք՝ գիթասալը ալըպ միւհրլէրինի աչմաղա լայըգ
սըն. չիւնքի զէպհ օլունտըն, վէ գանընլէ պիզի
Ալլահա հէր գապլիլէ վէ լիսան վէ գավմ վէ միլ-
10 լէթ իչինտէն սաթըն ալսըն, Վէ պիզի Ալլահընմը-
ղըն հուզուրընտա մէլիքլէր վէ քահինլէր էյլէսին,
պիզ տաթի դէմին իւզէրինտէ սալթանատ էտէճէ-
11 յիզ՝ տէրլէր իտի։ Վէ կէօրտիւմ, վէ թաթթ իլէ
զիրուհլար վէ իխթիյարլարըն էթրաֆընտա չօգ
մէլէքլէրին սէսինի իչիթտիւմ. անլէրին միգտարը
տաթի օն պինկ քէրրէ օն պինկլէր վէ պինկլէրճէ պինկ-
12 լէր օլսա՝ եիւքսէք սէսլէ, Զէպհ օլունմըշ օլան
Գուզգու գուտրէթ վէ զընա վէ հիքմէթ վէ գուվ-
վէթ վէ 'իզզէթ վէ համտ վէ պէրէքէթի ալմաղա
13 լայըգ տը՝ տէրլէր իտի։ Վէ սէմտտա վէ զէմին-
տէ վէ զէմին ալթընտա պուլունան հէր պիր մախ-
լուգդըն, վէ տէնիզտէ օլանլարըն, վէ անլէրտէ պու-
լունան ճիւմլէ մէվճուտաթըն՝ թաթթտա օթու-
րան իլէ Գուզգույա պէրէքէթ վէ 'իզզէթ վէ համտ
վէ գուտրէթ էպէտ իւլ ապատ մախտուտ տը՝ տէ-
14 տիքլէրինի իչիթտիւմ։ Օլ տէօրթ զիրուհ տաթի՝
Ամին՝ տէտիլէր, վէ օլ [եիրմի տէօրթ] իխթիյար-
լար եէրէ գափանընպ [եպէտ իւլ ապատ հայյ օ-
լանա] սէճտէ դիլտիլար։

ՊԱՊ 6

1 Վէ Գուզգու միւհրլէրտէն պիրինի աչտըղընտա
կէօրտիւմ, վէ տէօրթ զիրուհլարտան պիրինին
կէօք կիւրիւլթիւսիւ կիպլի պիր սէյլէ՝ նէվ տէ պապ՝
2 տէտիյինի իչիթտիւմ։ Վէ կէօրտիւմ քի պիր պէյազ
աթ վար իտի, վէ անա բուքիպ օլանընն պիր եայը
օլուպ՝ անա պիր թաճ վէրիլտի, վէ ղալէպէ էտէ-
րէք վէ ղալէպէ էթմէք իւզրէ չըգտը կիթտի։
3 Վէ իքինճի միւհրիւ աչտըղընտա, իքինճի զիրուհ-
4 հընն՝ նէվ [վէ պապ՝] տէտիյինի իչիթտիւմ։ Վէ պաչգա
պիր սըր աթ չըգտը. վէ անա բուքիպ օլան քիմսէ
տէօհմէթլէրն պիրի պիրինի գաթը էթմէլէրի իչիւն, պէ-
նինտէն սոսյիչի գալտըրմադա մէ՛մնուր օլտու, վէ
անա պէօյիւք պիր գըլըճ վէրիլտի։
5 Վէ իւչիւնճիւ միւհրիւ աչտըղընտա, իւչիւնճիւ
զիրուհընն՝ նէվ տէ պապ՝ տէտիյինի իչիթտիւմ. վէ
կէօրտիւմ քի պիր սիյահ աթ, վէ անա բուքիպ օ-
6 լանընն էլինտէ պիր թէրազի վար իտի։ Վէ՝ պիր
էօլչէք պուղտայ պիր տինարա, վէ իւչ էօլչէք արփա
պիր տինարա օլսուն. վէ զէյթունն եագը իլէ շէրապա
ղատար էթմէյէսին՝ տէյէրէք տէօրթ զիրուհ արա-
սընտան պիր սէս իչիթտիւմ։
7 Վէ տէօրտիւնճիւ միւհրիւ աչտըղընտա՝ տէօր-
տիւնճիւ զիրուհընն՝ նէվ տէ պապ՝ տէտիյինի իչիթ-
8 տիւմ։ Վէ կէօրտիւմ քի պիր սարը աթ վար իտի,
վէ անա բուքիպ օլանընն սաթը էօլիւմ իտի, վէ Հա-
վիյէ անընն արտը սըրա կիտիյօր իտի, վէ գըլըճլէ
վէ գըթլըգլէ վէ էօլիւմլէ վէ եէրին վուհուշըյլէ

էօլտիւրմէք իչիւն՝ անլէրէ զէմինին պիր բուսա՛ը իւ-
զէրինէ գուարէթ վէրիլսի։
9 Վէ պէշինճի միւհրիւ աչըրդընտա՝ Ալլահըն քէ-
լամը վէ քէնտիլէրինտէ պուլունան շէհատէթ իչիւն
գաթը օլունմըշլարըն ճանլարընը մէզպահըն ալթըն-
10 տա կէօրտիւմ։ Վէ եիւքսէք սէսլէ ֆէրեաա էտիպ՝
Իյա Գուատուսա վէ Հագդ Բապպ, նէ՞ վագթտա գա-
տար հիւքմ էթմէզսին, վէ զէմին իւզէրինտէ սաքին
օլանլարտան գանըմըզըն ինթիգամընը ալմազսըն՝
11 տէրլէը իտի։ Վէ անլէրին հէր պիրինէ պէյազ
խիլ՛աթ վէրիլսի՝ քէնտիլէրի կիպի գաթը օլունաճագ
օլան բէֆիգլէրի վէ պիրաաէրլէրինին 'ափէֆ տախի
թէմամ օլունճայա տէյին տահա պիր միւատէթ
իսթիրահաթ էթսինլէր՝ տէնիլսի։
12 Վէ ալթընճը միւհրիւ աչըրդընտա՝ կէօրտիւմ քի
պիր պէօյիւք զէլզէլէ օլուպ, կիւնէշ պիր գըզ չու-
վալ կիպի սիյահ օլարագ, այ *տախի գան կիպի
13 օլտու։ Վէ սէմանընն երլըրզլարը, շիատէթլի բիւզ-
կեարտան սալլանան ինճիր աղաճը քէնտի խամ
ինճիրլէրինին տէօքտիւյիւ կիպի, երէկ տիւշտիւլէր։
14 Վէ սէմա պիր տիւրիւլիւր թուամար կիպի չէքիլտի։
Հէր տաղ վէ տաա տախի երլէրինտէն հարէքէթ
15 էյլէտի։ Վէ տինձեա մէլիքլէրի վէ պէօյիւքլէր վէ
զէնկինլէր վէ պինկպաշըլար վէ գուատրէթ սահիպլէրի
վէ հէր գուզ վէ հէր հուրր մաղարալարտա վէ տաղ-
16 լարըն գայալարընտա կիզլէնիպ, Տաղլարա վէ գայա-
լարա՝ իւզէրիմիզէ տիւշիւպ պիզի թախթտա օթու-
րանըն հուզուրընտան վէ գուզունըն ղազապընտան

*Պո՛ղըճ՝ տախի քիւլիյէն

17 կիպլէյինիզ։ Զիրա անըն ղազապընըն 'ազիմ կիւնիւ
կէլտի, վէ քի՞մ տուրա պիլիր՝ տէրլէր իտի։

ՊԱՊ 7

1 Վէ պու շէյլէրտէն սօկրա դարա իւզէրինէ վէ տէ-
նիզ իւզէրինէ վէ հիչ պիր ազաճ իւզէրինէ բիւզ-
կեար էամէմէի իչիւն, զէմինին տէօրթ քէօշէսինտէ
տուրուպ՝ զէմինին տէօրթ բիւզկեարլարընը թուէթ-
2 մագտա օլան տէօրթ մէլէք կէօրտիւմ։ Վէ հայա
Ալլահըն միւհրիւնիւ համիլ օլարագ՝ շարգ թարա-
ֆընտան չըգմագտա օլան պաշգա պիր մէլէք կէօր-
տիւմ. պու տախի գարայա վէ տէնիզէ զիյան վէր-
մէյէ մէ՛մուր պուլունան օլ տէօրթ մէլէյէ եիւքսէք
3 սէսլէ չաղըրարագ, թա պիզ Ալլահըմըզըն գուլլա-
րընըն ալընլարը իւզէրինէ միւհր վուրուննճայա տէյին
սիզ գարայա վէ տէնիզէ վէ աղաճլարա զիյան վէր-
4 մէյինիզ՝ տէտի։ Վէ միւհրլէնէն քիմսէլէրին միգ-
տարընը իշիթտիմ. պէնի Իսրայէլին ճիւմլէ սըպթ-
լարընտան եիւզ գըրդ տէօրթ պինգ քիմսէ միւհր-
5 լէնտի. Եա՛նի Յուդա սըպթընտան օն իքի պինգ
քիմսէ միւհրլէնտի. Ռուբէն սըպթընտան օն իքի
պինգ քիմսէ միւհրլէնտի. Ճատ սըպթընտան օն իքի
6 պինգ քիմսէ միւհրլէնտի. Աշէր սըպթընտան օն իքի
պինգ քիմսէ միւհրլէնտի. Ներֆթալի սըպթընտան
օն իքի պինգ քիմսէ միւհրլէնտի. Մանասէ սըպ-
7 թընտան օն իքի պինգ քիմսէ միւհրլէնտի. Շմաւոն
սըպթընտան օն իքի պինգ քիմսէ միւհրլէնտի. Լէվի
սըպթընտան օն իքի պինգ քիմսէ միւհրլէնտի. Իսա-
քար սըպթընտան օն իքի պինգ քիմսէ միւհրլէնտի.

8 Ջէպուլն սըպիթընաան օն իւր պինկ քիմնէ միւհր-
լէնաի. Յովսէփ սըպիթընաան օն իւր պինկ քիմնէ
միւհրլէնաի. Բենիամին սըպիթընաան օն իւր պինկ
քիմնէ միւհրլէնաի։
9 Պու շէյլէրտէն սօկրա կէօրտիւմ քի ճիւմլէ միւ-
լէթլէր վէ գապկլէլէր վէ գավմլար վէ լիսանլարտան
օլարագ քիմսէնին սայամատըղը պէօյիւք պիր ճէ-
մա՛աթ պէյազ խիլ՛աթլար կիյմիշ, վէ էլլէրինտէ
խուրմա տալլարը պուլուշնատըղը հալտէ՝ Թախթըն
էօնիւնատէ վէ Գուղզունըն հուզուրընաա տուրուպ,
10 Եիւքսէք սէպէ՝ Խէլաս Թախթատա օթուրան Ալ-
հըմդա վէ Գուղզույա մախասա տըր՝ տէյիւ Նիտա
11 էտիյօրլար իտի, վէ մէլա՛իքէնին ճիւմլէսի Թախ-
թըն վէ իխթիյարլարըն վէ տէօրթ պիրուհըն էթրա-
ֆընտա տուրուշօրլար իտի, վէ Թախթըն էօնիւնատէ
եիւզ իւսթիւ գափանարագ, Ալլահա սէճտէ դը-
12 լըպ, Ամին. պէրէքէթ վէ համտ վէ հիքմէթ վէ շիւքր
վէ 'իզզէթ վէ գուտրէթ վէ գուվվէթ էպէտ իւլ
ապատ Ալլահըմդա մախասա տըր. Ամին՝ տէտի-
13 լէր, վէ իխթիյարլարտան պիրի պանա խիթապէն՝
պէյազ խիլ՛աթլարը կիյմիշ պու քիմսէլէր քիմդի՞ր
14 տիր, վէ նէ՞րտէն կէլտիլէր՝ տէտի, պէն տախի
անա՝ Էյ էֆէնտիմ, սէն պիլիրսին՝ տէտիմ. վէ
պանա տէտի քի՝ Պուննար օլ պէօյիւք մուզայագա-
տան կէլէնլէր տիր, վէ խիլ՛աթլարընը կըյդայըպ՝
15 Գուղզունըն գանընատա պէյազ էթտիլէր, Պու սէ-
պէպտէն Ալլահըն Թախթը էօնիւնատէ տիրլէր, վէ
հէյքէլինատէ կէճէ կիւնտիւզ անա 'իպատէթ էտէր-
լէր. Թախթատա օթուրանըն մէսքէնի տախի իւղէր-
16 լէրինատէ սայէպան օլաճագ տըր. Արթըդ նէ աճը-

գաճագլար, նէ տէ սուսայաճագլար տըր. անլէրի
նէ կիւնէշ, նէ տէ պիր նէվ՛ հէրարէթ վուրաճագ
17 տըր. Ջիրա Թախթըն օրթասընատա օլան Գուղզու
անլէրի կիւտիւպ անլէրի տիրի սու փունկարլարընա
կէօթիւրէճէք տիր. Ալլահ տախի կէօղլէրինտէն
հէր կէօզ եաշընը սիլէճէք տիր։

ՊԱՊ 8

1 Վէ եէտինճի միւհրիւ աչտըղընատա սէմատա եա-
րըմ սա՛աթ գատար սիւքիւթ վագը՛ օլտու։
2 Վէ Ալլահըն հուզուրընատա տուրան եէտի մէլէյի
3 կէօրտիւմ, վէ անլէրէ եէտի պօրու վէրիլտի, վէ
էլինատէ պիր ալթունն պուխուրատան օլարագ տիկէր
պիր մէլէք կէլիպ մէղպահընն եանընատա տուրատու.
վէ ճիւմլէ մուգատասէլէրին տու՛ալարը իլէ պէրա-
պէր Թախթըն էօնիւնատէ օլան ալթունն մէղպահըն
իւղէրինատէ 'արդ էթմէկը իւղրէ անա չօգ պուխուր
4 վէրիլտի, վէ պուխուրըն տիւմանը մուգատասէլէ-
րին տու՛ալարը իլէ պէրապէր մէղէյին էլինատէն
5 Ալլահըն հուզուրընա չէգտը, վէ մէղէք պու-
խուրատանը ալըպ՝ անը մէղպահըն ալթէչինատէն
տօլտուրարագ, զէմին իւղէրինէ ալթտը, վէ սէ-
տալար վէ կիւրիւլթիւլէր վէ շիմշէքլէր վէ զէբ-
6 զէլէ վուդու՛ պուլտու, վէ էլլէրինատէ եէտի պօ-
րու պուլունան եէտի մէղէք պօրու չալմագա հա-
զըրլանտըլար։
7 Վէ պիրինճի մէղէք պօրու չալտըգտա, գան իլէ
գարըշմիշ տօլու վէ ալթէշ չէգէպ՝ զէմինէ ալթըլ-

տը . վէ *աղաճլարըն իւչտէ պիրի եանտը վէ եէչիլ օթըն քեաֆֆէսի եանտը :

8 Վ է իքինճի մէլէք պօրու չալտըգտա , կէօյա ա-
թէչտէ եանան պէօյիւք պիր տաղ տէնիզէ աթըլըպ՝
9 տէնիզին իւչտէ պիրի գան քէսիլտի : Վ է տէնիզ-
տէքի գիրուհ մախլուգաթըն իւչտէ պիրի էօլիւպ
կէմիլէրին տախի իւչտէ պիրի թէլէֆ օլտու :
10 Վ է իւչիւնճիւ մէլէք պօրու չալտըգտա , սէմա-
տան մէշ'ալէ կիպի եանար պէօյիւք պիր եըլտըզ
տիւշիւպ՝ ըրմագլարըն իւչտէ պիրի իւզէրինէ վէ
11 սու փուֆկարլարը իւզէրինէ տիւշտիւ : Վ է օլ եըլ-
տըզըն ատընա փէչին տէնիլիը . վէ սուլարըն իւչտէ
պիրի փէչին օլտուպ՝ օլ սուլար ահը օլտըգլարը ի-
չինէ , անլէրին սէպէպիյլէ չօգ ատէմ էօլտիւ :
12 Վ է տէօրտիւնճիւ մէլէք պօրու չալտըգտա , կիւ-
նէշին իւչտէ պիրի վէ այըն իւչտէ պիրի վէ եըլտըզ-
լարըն իւչտէ պիրի վուրուլտու , շէյլէ քի անլէրին
իւչտէ պիրի գարարըպ կէճէ իլէ կիւնտիւզիւն իւչ-
տէ պիրինին այտընլըզը օլմայա :
13 Վ է կէօրտիւմ վէ պիր †մէլէյին սէմա օրթա-
սընտա ուչտուպ , եիւքսէք սէսլէ՝ Օլ չոպանճադ օլան
իւչ մէլէյին պագի գալան պօրու սէտասլարը սէպէ-
պինտէն վայ , վայ , վայ եէր իւզէրինտէ սաքին
օլանլարա՝ տէտիյինի իչիթտիմ :

---

*Պ-'ԷԲ-Ը՝ զէմինին իւչտէ պիրի եանտը , վէ տաղաճ-
լարըն

†Պ-'ԷԲ-Ը՝ գարթալըն

ՊԱՊ 9

1 Վ է պէչինճի մէլէք պօրու չալտըգտա , պիր եըլ-
տըզըն սէմտատան զէմին իւզէրինէ տիւշմիւշ իտի-
յինի կէօրտիւմ՝ անա տախի Հավիյէնին գուշյուսը-
2 նըն անախթարը վէրիլտի : Վ է Հավիյէնին գու-
յուսընը աչտըգտա , գուշյուտան պէօյիւք քիւլխան
թիւթիւնիւ կիպի պիր տիւման չըգտը . վէ գու-
յուսընն տիւմանընատան կիւնէշ վէ Հավա գարարտը :
3 Վ է օլ տիւմանտան զէմին իւզէրինէ չէքիրկէլէր
չըգըպ , անլէրէ զէմինին *ագրեպլէրինտէ օլան գուտ-
4 րէթ կիպի գուտրէթ վէրիլտի : Վ է անլէրէ էմր օ-
լունտու քի՝ եէրին օթըննա վէ Հիչ պիր եէչիլմիյէ
վէ Հիչ պիր աղաճա տէյիլ , անճագ ալընլարը իւ-
զէրինտէ Ալլահընն միհրիւ պուլունմայան ատէմ-
5 լէրէ զիյան վէրէլէր : Վ է գաթը էթմէլէրինէ տէ-
յիլ , անճագ պէշ այ գատար *աղապ վէրմէլէրինէ
անլէրէ բ-է-ուր վէրիլտի , վէ էթտիքլէրի *աղապ
*ագրեպին պիր ատէմի ազգատընընտա Հասըլ օլան
6 *աղապ կիպի իտի : Վ է օլ կիւնլէրտէ ատէմլէր
էօլիւմ արայաճագլար , ամմա պուլմայաճագլար
տըր . վէ էօլմէյի արզու էտէճէքլէր , ամմա էօլիւմ
7 անլէրտէն գաչաճագ տըր : Վ է չէքիրկէլէրին շէքլի
ճէնկէ Հազըրլանմըշ աթլարա պէնզէր իտի , վէ
պաշլարընտա *ալթունա պէնզէր՝ թաճլար կիպի
պիր շէյ պուլունուպ՝ եիւզլէրի ատէմ եիւզլէրի կի-
8 պի իտի . Վ է սաչլարը նիսա սաչը կիպի օլուպ՝
9 տիշլէրի արսլան պէյէ կիպի իտի . Վ է տէմիր զըրհ

---

*Պ-'ԷԲ-Ը՝ ալթուն

կիպի զբօհլարը վար իտի. վէ գանատալարընդն սե-
տասը ճէնկէ գօշար պիր խայլը ամ 'արապալարը-
10 նդն կիւրիւղթիւսիւ կիպի իտի. վէ 'ապրէպկէրէ
պէնգէր գուչրուդլարը վէ գուչրուդլարընտա տի-
քէնկէրի պուլընուպ՝ ատէմկէրէ պէշ այ զարար
11 վէրմէյէ գուտրէթկէրի վար իտի, վէ պունլար իւ-
զէրինէ փատիշահ վար տրը, եա'նի հավկէնին
մէկէյի, անդն իամի տախի 'Իպրանիճէ Ապատտօն
12 վէ Եունանիճէ Ափօլեօն տրը. Պիրինճի վայ կէչ
տի. իչթէ պունտան ասկրա իքի վայ տահա կէլիր,
13 վէ ալթընճը մէկէք պօրու չալտըգտա, էլինտէ
14 պօրու օլան ալթընճը մէկէյէ խիթապկէն, Օ. պէօ-
յիւք ֆրատ ըրմազընտա պադդը օլան տէօրթ մէ-
կէյի չէօզ՝ տէյիւ Ալահընդն հուզուրընտա օլան ալ-
թունն մէզպահընդն տէօրթ պուչունուզընտան կէլէն
15 պիր սէս իչիթտիմ, վէ ատէմկէրին իւչտէ պիրինի
էօլտիւրմէք իւզրէ, ամ'ատ վէ կիւն վէ այ վէ սէնէ
իչիւն հազրըլընմըշ օլան օղ տէօրթ մէկէք չէօ-
16 զիւնէ, վէ սիւվարի 'ադքէրին միգտարը իքի
տէփ'ա օն պինկ քէրրէ օն պինկ օլարագ, անկէրին
17 միգտարընդն իչիթտիմ. վէ րիւյատա ատկտրը վէ
իւզէրկէրինէ բադքիպ օլանլարը պէօյլէ կէօրտիւմ
քի ատէդ վէ մօր հագուդի վէ քիւքիւրտ բէնկիզդէ
զբօհլարը վար իտի, վէ ատկտրընդն պաշլարը ադրալան
պաշլարը կիպի օլուպ, ադրպալարընտան ատէդ վէ
18 տիւման վէ քիւքիւրտ չըգըյօր իտի, Պու իւչտէն,
եա'նի անկէրին ադրպալարընտան չըգան ատէդ վէ
տիւման վէ քիւքիւրտտէն ատէմկէրին իւչտէ պիրի
19 հէլաք օլտու. Զիրա անկէրին գուտրէթի ադրպալ-
րընտա վէ գուչրուդլարընտա տրը, չինքի գուչ-

րուդլարը եըլանա պէկզէյիպ, պաշլարը վար տրը,
20 վէ պունլարէ զարար էտերէր. վէ պադի գալան
ատէմկէրը, քի պու պէլալարտան հէլաք օլմադը-
լար, ճինկէրէ, վէ կէօրմէյէ վէ իչթիմէյէ վէ եիւ-
րիմէյէ մուգթէտիր օլմայան ալթունն վէ կիւմիւշ
վէ պադդը վէ թաշ վէ ադաճտան օլան փութլա-
րա ակճատէ էթմէմկէրէի իչիւն՝ էլլէրինին 'ամէլէ-
21 րինտէն թէվպէ էթմէտիլէր. Չէմ ատ քէնտի
գաթէ վէ սիհր վէ ղինա վէ սըրգաթլարընտան
թէվպէ էթմէտիլէր.

ՊԱՊ 10

1 Վէ պուլուրթ կիյմիշ վէ պաշընտա գավս ը գու-
ղահ օղուպ՝ եիւղիւ կիւնէշ կիպի, այագլարը տա-
խի ամէշ տիրէքլէրի կիպի օլարագ, սէմաւան
նադիվ օլմադտա օլան տիկկէր գուվվէթլի պիր մէ-
2 լէք կէօրտիւմ. վէ էլինտէ ադըգ պիր քիւչիւք քի-
թապ թուրթարագ՝ ատղ այագընդը տէնիվ իւզէրի-
3 նէ, ադըրնդը տախի գարա իւզէրինէ գօյուպ, Աբալա-
նդն կէօմիւրտէմէի կիպի եիւքսէք սէյլէ նիտա էյ-
լէտի. վէ նիտա էյլէտիյինտէ եէտի կէօք կիւրիւլ-
4 թիւսիւ քէնտի սէտալարըյլէ սէօյլէտիլէր, վէ եէ-
տի կիւրիւլթիւլէր [քէնտի սէտալարըյլէ] սէօյլէ-
տիքտէ, պէն եազմադ օլտրմ. վէ [պանա՝] Եէտի
կիւրիւլթիւնիւն սէօյլէտիքլէրինի միւհրլէ, վէ անլէ-
րի եազմա տէյէրէք՝ սէմաւան պիր սէս իչիթտիմ,
5 վէ տէնիվ իւզէրինտէ վէ գարա իւզէրինտէ տուր-
մադտա կէօրտիւյիւմ օղ մէկէք *էլինի սէմայա

*Պ՝ՂԸ՝ ատղ էլինի

6 գալտըրըպ, Սեմայը վէ անառ օլան շէյլերի, վէ զե-
մինի վէ անառ օլան շէյլերի, վէ տէնիզի վէ անառ
օլան շէյլերի խալգ էտէն վէ էպէտ իւ՚ ապատ
հայդ օլանըն հադդը իչիւն եէմին էթտի քի արթըդ
7 վագըթ օլմայաճադ տըր. Լաքին եէտինճի մէլէյին
սավթը կիւնլերինատ, եա՚նի պօրուսընը չալաճադը
վագըթտա, Ալլահըն սըրըը՝ քէնտի գուլլարը օլան
փէյղամպերլերէ թէպշիր էյլէտիյի իւղրէ էթմամ
օլուճաճադ տըր:

8 Վէ օլ սէմաատան իչթիթիյիմ սէս եինէ պանա
խիթապէն՝ կիթ, տէնիզ վէ գարա իւղերինատ տու-
րան մէլէյին էլինատ օլան օլ աչըդ քիւչիւք քի-
9 թապը ալ՝ տէտի, վէ մէլէյին էտրնա կիտիպ անա՝
Պու քիւչիւք քիթապը պանա վէր՝ տէտիմ. օ տաչի
պանա՝ Ա՛ վէ եէ, վէ աէնին գարընըատա աճըլըդ
հասըլ էտէճէք իսէ տէ, ադդըկտա պալ կիպի
10 թաթլը օլաճադ տըր՝ տէտի: Վէ օլ քիւչիւք քի-
թապը մէլէյին էլինատէն ալըպ եէտիմ, վէ ադդըմտա
պալ կիպի թաթլը իտի իսէ տէ, անը եէտիքատէն
11 սօնրա գարընըմտա աճըլըդ օլտու: Վէ պանա՝ Ելինէ
չօդ գավմըտ վէ միլլէթլէր վէ լիսանլար վէ մէլիք-
լէր հագդընատա փէյղամպերլիք եէմէնդ կէրէք տիր՝
տէտի:

ՊԱՊ 11

1 Վէ պանա ՚ատայա պէնդէր պիր գամըշ վէրիլտի.
վէ օլ մէլէք տուրտուպ տէտի քի՝ Գալդ, վէ Ալլա-
հըն հէյքէլինի վէ մէզպահը վէ իչինատ սէճատ է-
2 տէնլերի էօյէ: Վէ հէյքէլին խարիճինատ օլան հավ-

լուլը պրատըպ՝ անը էօլչմէ, զիրա օ՝ թա՚իֆէլերէ
վէրիլմիչ տիր. անլէր տախի մուգաատաէս շէհրի
3 դըրդ իքի այ փայիտալ էտէճէքլէր տիր: Պէն տախի
իքի շահիտիմէ ֆուրսէթ վէրէճէիմ, անլէր տախի
չուլ կիյմիչ օլտըգլարը հալտէ՝ պինդ իքի եիւզ ալթ-
4 մըշ կիւն փէյղամպերլիք էտէճէքլէր տիր. Զէմինին
Բապպը հուզուրընատա օլ տուրան իքի զէյթուն ա-
5 ղաճը վէ իքի շէմ՚տան պուճլար տըր: Վէ էյեր
անլերէ պիր քիմսէ զարար վէրմէք իստէր իսէ, ան-
լերին ադդընատան ալթէչ չէգըպ՝ տիւշմէնլերինի թէ-
լէֆ էտէր. վէ էյեր անլերէ պիր քիմսէ զարար վեր-
մէք իստէր իսէ, պէյլէճէ գաթլ օլունմասը լազըմ
6 տըր: Պուճլարըն քէնտի փէյղամպերլիքլերի կիւնլե-
րինատ եաղմուր եաղմամասը իչիւն՝ կէօյիւ գափա-
մաղա գուտուրէթի վար, վէ տուլար իւղերինէ՝ ան-
լերի գանա թահվիլ էթմէյէ վէ հէր իստիքլերի
վաղըթ զէմինի հէր նէվ՚ պէլլայա օդրաթմաղա
7 գուտուրէթլերի վար տըր: Վէ քէնտի շէհատէթլե-
րինի իթմամ էթտիքլերի զէմման, հավիյէտէն չէգան
ճանավար անլէր իլէ մուհարէպէ էտիպ՝ զալիպ կէ-
8 լէրէք, անլերի գաթլ էտէճէք տիր: Վէ ճէհաէ-
լերի բուհանիճէ՝ Սոդոմ վէ Մըսըր տէնիլիպ՝ Բապ-
պըմըզըն տախի սալպ օլունաըզը պէօյիւք շէհրին
9 մէյտանընատա եուճաճէլտ տըր: Վէ գավմըտ վէ
դապիլէլէր վէ լիսանլար վէ միլլէթլերատէն պա՚զը
քիմսէլէր ճէհաէտլերինի իւչ պուչուդ կիւն սէյր
էտիպ՝ ճէհաէտլերինին դապրա գօնուլմասընատ բուխ-
10 աաթ վէրմէյէճէքլէր տիր: Վէ պու իքի փէյղամ-
պէր զէմին իւղերինատ սաքին օլանլարա ՚ազապ էթ-
տիքլերի իչիւն, զէմին իւղերինատ սաքին օլանլար

անլերտէն տօլայը շատ ու մէօրուր օլուպ՝ պիրի պի-
բինէ հէտիյէլէր տախի կէօնտէրէճէքլէր տիր։
11 Վէ օլ իւչ պուչուդ կիւնտէն սօկրա, տէրսունլէ-
բինէ Ալլահ Թարաֆընտան հայաթ բուհու կիր-
մէքլէ այաղա գալգտըլար. վէ անլերի կէօրէնլէր
12 իւզերինէ պէյիւք գօրգու տիւշտիւ։ Վէ՝ Պուրայա
'ուրուճ էտինիպ՝ տէյիւ սէմմատան պիր պէյիւք
սէս իշիտիպ, պիր պուլուտլէ սէմայա 'ուրուճ էթ-
տիլէր, տիւշմէնլերի տախի անլերի կէօրտիւլէր։
13 Վէ օլ սա'աթտա պէյիւք պիր ղէյղէլէ վուգու՝
պուլուպ՝ շէհրին օնտա պիրի երդըլըր, վէ ղէյղէլէ-
տէ եէտի պինդ նուճտա թէյէֆ օլարագ, պապիլերի
տախի գօրգուպ սէմանըն Ալլահընա համո էթտի-
14 լեր։ Ի բինճի վայ կէչտի. իչթէ իւչինճիւ վայ թէղ
կէլիր։
15 Վէ եէտինճի մէլէք պօրու չալտըգտա՝ Տիւնեանըն
մէմալիքի Բապպըմըզըն վէ Մէսիհինին օլտու, վէ
էպէտ իւ ապատա սալթանաթ էտէճէք տիր՝ տէյէ-
րէք, սէմատա պէյիւք սէտաղար վուգու՝ պուլտու։
16 Վէ Ալլահըն հուզուրընտա քէնտի թախթըլարը իւ-
զերինէ օթուրան օլ եիրմի տէօրթ իխթիյար եիւզ
իւսթիւ գափանտըլար, վէ Ալլահա սէճտէ գըլըպ
17 տէտիլէր քի, նա մէվճուտ օլան վէ օլմուշ [վէ օ-
լաճագ] վէ հէր շէյէ գատիր Բապպ Ալլահ, սանա
շիւքր էտէրիզ քի՝ 'ազիմ գուտրէթինէ ալըպ սալ-
18 թանաթ էթտին։ Վէ թա'ղիֆէլէր ղաղապլանտըլար,
ահնին ղաղապըն տախի կէլտի, վէ էօլիւլէրին հիւքմ
օլունմաճաղը Լոթը, վէ ահնին գուլլարըն փէյղամ-
պէրլէրէ վէ մուգատտէսլէրէ վէ ահնին իսմինտէն
գօրգան քիւչիւքլէրէ վէ պէյիւքլէրէ էճը վէրմէ-

նին, վէ ղէմինի խարապ էտէնլերի խարապ էթմէնին
վազթը ՝էլտի։
19 Վէ սէմատա Ալլահըն հէյքէլի այըլըպ, հէյքէ-
լինտէ անըն թաապութ իւլ 'ահտը կէօրիւնտիւ, վէ
շիմշէքլէր վէ սէտալար վէ կէօք կիւրիւլթիւլերի վէ
ղէլղէլէ վէ պէյիւք տօլու վազը' օլտու։

ՊԱՊ 12

1 Վէ սէմատա պէյիւք պիր 'ալամէթ կէօրիւնտիւ,
պու տախի կիւնէշ կիյմիշ, այ տախի այագլարը
այրընտա վէ օն իկի երլտրզտան պիր թաճ պա-
2 շընտա օլտըղը հալտէ պիր գարը իտի։ Վէ համիլէ
օլմաղլէ՝ ադրը չէքիպ տօղուրմադ իւզրէ զիյատէ-
սիյլէ էզիյէթտէ օլարագ ֆէրեատ էտէր իտի։
3 Վէ սէմատա տիկէր պիր 'ալամէթ կէօրիւնտիւ,
վէ իչթէ եէտի պաշը վէ օն պուչնուզը վէ պաշլարը
իւզերինտէ եէտի թաճ պուլունտան պիր պէյիւք
4 գըպգըլ էժտէր վար իտի։ Վէ անըն գուչրուղը սէմա
երլտրզլարընըն իւչտէ պիրինի սիւրիւքլէյիպ՝ անլերի
զէմինէ ատթը. վէ էժտէր, տօղուրմադ իւզրէ օլան
գարընըն տօղուրտըղը կիպի չօճուղընըն եուրմագ
5 իչիւն էօնիւնտէ տուրուչօր իտի. Վէ մէրգում
ճիւմլէ թա'ֆիքլերէ տէմիր 'ասա իլէ *հիւքիւմէթ
էտէճէք" պիր երքէք չօճուգ տօղուրտու. վէ չօ-
ճուղը Ալլահընըն վէ թախթընըն հուզուրընտա ալընըպ,
6 Գարը տախի Ալլահ Թարաֆընտան պէրրիյէտէ հա-
զըրլանմըշ մնհալէ ֆիրար էյլէտի, քի օրատա պինդ
իքի եիւզ ալթմըշ կիւն անը պէտլէյէլէր։

*Եոան. կիւտէճէք

7 Վ է սէմատա ճէնք վագը՝ օլուպ՝ Միքայէլ վէ
մելա՛իքէսի էժտէր իլէ ճէնք էթտիլէը. էժտէր վէ
8 մելա՛իքէսի տախի ճէնք էթտիլէը իսէ տէ, նէ ղա-
լէպէ էտէ պիլտիլէը վէ նէ տէ արթըզ սէմատա մէ-
9 քտանլարը պուլունտուս. Վ է Իպլիս վէ Շէյթան
թէամիյէ օլունան օլ պէզիրք էժտէր, օլ գաւիմ
եըլան քի պիւթիւն տիւնեայը իոլալ էտէր, ղէմինէ
աթըլտը, մելա՛իքէսի տախի անըն իլէ պէրապէր
10 աթըլտըլար. Վ է սէմատա պէզիրք պիր սէտա ի-
շիթտիմ քի՝ Շիմտի Աւլահըմըզըն խէլասը վէ գուս-
բէթի վէ մէլէքիւթիւ վէ Մէսիհինին հիւքիւմէթի
վուգուա՛ կէլտի. զիրա պիրատէրլէրիմիզ՝ ալէյհին-
տէ կէճէ կիւնտիւզ Աւլահըմըզըն հուզուրընտա
շիքէայէթ էթմէքտէ օլան շիքէայէթճի աշադը ա-
11 թըլտը. Անլէր տախի՝ Գուզուընըն գանըյլէ վէ քէնտի
տի շէհատէթլէրինին քէլտըյլէ անա զալիպ օլուպ՝
12 ճանլարընը *էօլիւմտէն պիլէ էսիրկէմէտիլէր". Պու
սէպէպտէն, էյ սէմավաթ վէ անտէ սաքին օլանլար,
մէսրուր օլունըզ. վայ սիզէ քի զէմինտէ վէ տէ-
նիզտէ [սաքին սինիզ,] չիւնքի Իպլիս սաղ վագթը
օլտըզընը պիլէրէք, տալիմ հիտտէթլէ եանընըզա
էնտի՝ տէտի:
13 Վ է էժտէր քէնտինին զէմինէ աթըլտըզընը կէօր-
տիւքտէ, օլ էրքէք չօճուղը տօզուբան գարըյա
14 թէ՛ատտի էյլէտի: Վ է գարըյա պէրբիյէտէ զէման
վէ զէմանլար վէ նըսֆ ը զէման քէնտի պէօլէնէ-
ճէյլի մահալէ, եըլանըն էօնիւնտէն ուչմադ իչիւն
պէզիրք պիր գարթալըն իլի գանատը վէրիլտի:

*Եբր. էօլիւմէտէք սէվմէտիլէը

15 Վ է եըլան գարըյը սէյլ կէօթիւբսիւն տէյիւ,
անըն արաբնճա աղղընատան ըրմադ կիպի պիր տու-
16 չըգարաը: Վ է զէմին գարըյա եարտըմ էթտի,
շէյլէ քի զէմին աղղընը աչըպ՝ էժտէրին քէնտի
17 աղղընատան չըգարտըղը ըրմաղը եուէթտու: Վ է էժ-
տէր գարըյա ղաղապլանըպ, Աւլահըն էմրէրինի
հըֆզ էթմէքտէ վէ Յիսուա [Քրիստոսըն] շէհատէ-
թինի թուէթմագտա օլան պադըյյէ ի զիւրրիյէթի
իլէ մուհարէպէ էթմէք իչիւն չըգտը:

ՊԱՊ 13

1 Վ է տէնիզին գումու իւզէրինտէ տուրտում, վէ
եէտի պաշը վէ օն պուչնուզը վէ պուչնուզլարը իւ-
զէրինտէ օն թաճը վէ պաշլարը իւզէրինտէ քիւֆր
իսմէրի պուլունարագ, տէնիզտէն չըգան պիր ճա-
2 նավար կէօրտիւմ, Վ է օլ կէօրտիւյիւմ ճանավար
պէ, վէ աղղը արսլանըն աղղը կիպի իտի. վէ էժտէր
անա քէնտի գուվվէթինի վէ թախթընը վէ տալիմ
3 հիւքիւմէթ վէրտի, Վ է անըն պաշլարընատան պի-
րինի, կէօյա էօլէճէք տէրէճէտէ մէճրուհ [կէօր-
4 տիւմ,] վէ անըն ժիւհլիք եարտասը էյի օլտու: Վ է
պիւթիւն զէմին ճանավարըն արտընատան թէ՛ատ-
ճիպ էյլէյիպ՝ ճանավարա հիւքիւմէթ վէրէն էժ-
տէրէ սէճտէ գէլտըլար. վէ ճանավարա տախի սէճտէ
գէլտարագ՝ ճանավարա պէնզէր քի՞մ վար, վէ անըն
5 իլէ քի՞մ մուհարէպէ էտէ պիլիր՝ տէտիլէր: Վ է
անա պէզիրք սէօզլէր վէ քիւֆր սէօյլէյէն պիր աղղ
վէրիլիպ՝ անա գէլդգ իքի պյ էրէէտէնէ եաժմադա

6 գուարէթ վէրիլտի։ Վ֊է Ալլահա գարշը քիւֆը իլէ,
եա'նի անըն իամինէ վէ մէաքէնինէ վէ սէմաաա սա-
քին օլանլարա քիւֆը էթմէք իչիւն ադզընը աչըը։
7 Վ֊է մուգաատէոլէը իլէ մուհարէպէ էտիպ անլէրէ
ղալիպ կէլմէյէ անա ֆո֊ոբէն վէրիլտի. վէ անա՝
հէը գապիլէ *վէ լիսան վէ միլլէթ իւզէրինէ հիւ-
8 քիւմէթ վէրիլտի։ Վ֊է ղէպհ օլունմըշ Գուդուննըն
հայաթ քիթապընտա իամիլէրի տիւնէա գուրուլալը-
տան պէրու մուհարրէր օլմայարագ՝ զէմինաէ սաքին
օլանլարընն ճիւմլէսի անա սէճաէ գըլաճագլար տըր։
9 Գուլաադը օլան իչիթինն։ (10) Էսիրլիյէ կէօթիւբէնն՝
էսիրլիյէ կիտէը. գըլըճլէ գաթը էտէն՝ գըլըճլէ
գաթը օլունմագ կէրէք տիր. մուգաատէոլէրին
սապրը վէ իմանը պուննտա տըր։
11 Վ֊է զէմինաէն չըգան պաշգա պիր ճանաավար կէօր-
տիւմ, վէ գուդուս կիպի իքի պուչնուգը օլուպ՝ էժ-
12 տէր կիպի սէօյլէը իտի։ Վ֊է էվվէլքի ճանաավարընն
Հուդուսըրընտա անըն պիւթիւն հիւքիւմէթինի իճրա
էտէը, վէ զէմինի վէ անաէ սաքին օլանլարը՝ միւհ-
լիք եարասը էյի օլմուշ օլան էվվէլքի ճանաավարա
13 սէճաէ գըլտըրըը իտի։ Վ֊է պէօյիւք 'ալամէթլէր
իճրա էտիպ՝ հաթթա ատէմլէրին էօնիւնաէ սէմա-
14 տան զէմինէ սաթէշ պիլէ էնտիրիը իտի։ Վ֊է ճա-
նաավարըն էօնիւնաէ իճրա էթմէք իչիւն էլինէ վէ-
րիլէն 'ալամէթլէրիլէ եէր եիւզիւնաէ սաքին օլան-
լարը իպլալ էտիպ, եէր եիւզիւնաէ սաքին օլան-
լարա՝ իւզէրինաէ գըլըճ եարասը օլուպ տա սաղ
գալան ճանաավարըն սուրէթինի եափմալարընը թէն-

*Պ֊'ղը֊ը՝ վէ գավմ վէ

15 պիհ էտէը իտի։ Վ֊է անա՝ ճանաավարըն սուրէթինէ
բուհ վէրմէյէ ֆո֊ոբէն վէրիլտի, թա քի ճանաավա-
րըն սուրէթի թէքէլլիւմ էտէ վէ ճանաավարըն սու-
16 րէթինէ սէճաէ էթմէյէնլէրի գաթը էթտիրէ։ Վ֊է
քիւչիւք իլէ պէօյիւքլէը, վէ զէնկին իլէ ֆագիրլէը,
վէ Հուրը իլէ գուլլարըն ճիւմլէսինէ սաղ էլլէրի,
եախօտ ալընլարը իւզէրինէ տամղա գապուլ էթ-
17 տիրիը իտի։ Վ֊է տամղայա, եախօտ ճանաավարըն
իամինէ եախօտ իամինին 'ատէտինէ մալիք օլան քիմ-
սէտէն ղայրինին ալըշ վէրիշ էտէմէմէսինէ սէպէպ
18 օլուր իտի։ Չիքմէթ պունտա տըր. 'ագլա մալիք
օլան քիմսէ ճանաավարըն 'ատէտինի Հիսապ էթտին,
զիրա ինսան 'ատէտի օլարագ՝ անըն 'ատէտի ալթը
եիւզ ալթմըշ ալթը տըր։

ՊԱՊ 14

1 Վ֊է կէօրտիւմ քի Գուդուս Սիօն տաղը իւզէրին-
տէ տուրուպ, անըն իլէ պէրապէր *անըն ֆէտէրի-
նին իամի ալընլարընտա եապըլմըշ օլան եիւզ գըրդ
2 տէօրթ պինկ քիմսէ վար իտի։ Վ֊է չօգ սուլար սէ-
տասը կիպի վէ պէօյիւք կէօր կիւրիւլթիւսիւ կիպի
սէմտատան պիր սէտա իշիթտիմ. վէ քէնտի թան-
պուրլարընը չալան թանպուրճըլարըն սէտասընը ի-
3 շիթտիմ։ Վ֊է պունլար թախթըն էօնիւնաէ վէ
տէօրթ զիրուհըն վէ իխթիյարլարըն էօնիւնաէ
[կէօյա] եէնի պիր թէապհ Թէրէննիւմ էտիյօրլար
իտի. օլ Թէապհի տախի ղէմինաէն սաթըն ալը-

*Պ֊'ղը֊ը՝ անըն վէ

նան օր եւ զ գերդ տէօրթ պին՛կ քիմսէսէն ղալըր
4 քիմսե էյըլէնմէյէ գատիր տէյիլ իսի։ Պունլար
նիսա իլէ նափաք օլմամըշ օլարագ, թահիր տիր-
լէր. պունլար Գուրտունըն հէր կիթտիկի եէրէ ար-
տընճա կիտէնլէր տիր. պունլար ատէմլէր արասըն-
տան Ալլահա վէ Գուրտույա Թուրքմանտա օլմագ
5 իւզրէ սաթըն ալընանլար տըր։ Վէ պունլարըն
ազգընտա հիլէ պուլունմատը, չինքի [Ալլահըն
Թախթը էօնիւնտէ] գուսուրսուզ տըրլար։
6 Վէ գէմին իւզերինտէ սաքին օլանլարա, եա՛նի
հէր միլլէթ վէ գապիլէ վէ լիսան վէ գավմա պէշա-
րէթ ի եպէտիյէյի Թէպշիրէ մէ՛մուր օլարագ, ահմա
օրթասընտա ուչան տիկէր պիր մէլէք կէօրտիւմ.
7 Վէ եիւքսէք սէսլէ՝ Ալլահտան գօրգունըշ, վէ
անա համա էյլէյինիշ, դիրա հիւքմիւնիւն սա՛աթը
կէլտի. վէ ահմա իլէ գէմինի վէ տէնիզի վէ սուլա-
րըն փոնկարլարընը խալգ էտինէ սէճտէ գերընըշ
տէր իսի։
8 Վէ անըն արտընճա տիկէր պիր մէլէք կէլիպ՝
ԵրգԷլտը, օր պէօյիւք [չէհր] Պապէլ ԵրգԷլտը,
չինքի քէնտի գինտասընըն ազգընըգը չէրտապընտան
9 ճիւմլէ միլլէթլէրէ իչիրտի՝ տէտի, Վէ անլէրին
արտընճա իւչինճիւ պիր մէլէք կէլիպ եիւքսէք
սէսլէ տէտի քի՝ Հէր քիմ ճանտավարա վէ սուրէ-
Թինէ սէճտէ գերըպ տամղայը քէնտի ունը իւզերի-
10 նէ էտա էյի իւզերինէ գապուլ էտերսէ, Օր քիմսէ
Ալլահըն ղազապընըն քետասինէ տօղտուրըլմըշ
խըշմընըն սաճի շէրտապընտան իչէճէք. վէ մուգտա-
տէս մէլո՛քէնին Հուղուրընտա վէ Գուղունըն Հու-
ղուրընտա սաթէշ վէ քիւքիւրտէ՛ ազապ օղունա-

11 ճագ տըր։ Վէ անլէրին ազապընըն տիւմանը իլ
էլ էպէտ հօգտարը չերգար. վէ ճանտավարա վէ անըն
սուրէԹինէ սէճտէ գերընլարընը վէ անըն իսմինին
տամղասընը հէր պիր գապուլ էտինին կէճէ կիւն-
12 տիւզ բահաթը օլմազ։ Մուգատտէսլէրին սապրը
պունտա տըր. Ալլահըն էմրլէրինի վէ Յիսուսա օ-
13 լան իմանը հըֆզ էտինլէր [պունտա տըր]։ Վէ
սէմաատան պիր սէս իչիԹիմ, օ տախի [պանա] տէ-
տի քի՝ Եազ, պունտան պէօյլէ նէ՛ միսապարէք տիր
օլ էմմաթ քի Բապապատա վէֆաթ էտերլէր. Բու՛
պէլի, Թա քի անլէր քէնտի չէքտիքլերի էմէքլէր-
տէն խաԹիրահաթ էտերլէր, վէ ազմէլլերի արտլա-
րընճա կիտէր՝ տէյօր։
14 Վէ կէօրտիւմ քի պէյազ պիր պուլուԹ վար
իսի, վէ իւզերինտէ պաշընտա ալԹուն թաճ վէ
էլինտէ քէսքին պիր օրապ պուլունարագ՝ իսկ իւլ
15 լինանա պէնգէր պիր զաթ օԹուրուշօր իսի։ Վէ
հէյքէլտէն տիկէր պիր մէլէք չերգըպ՝ պուլուԹ իւ-
զերինտէ օԹուրանա՝ Օրաղընը սալըպ պիչ. զիրա
զէմինին պիչինի եէԹիշմիշ օլմազլէ, [սանա] պիչէճէք
վագըԹ կէլտի՝ տէյիւ եիւքսէք սէսլէ նիսա էյ-
16 լէտի։ Վէ պուլուԹ իւզերինտէ օԹուրան՝ զէմին
իւզերինէ օրաղընը սալը վէ զէմին պիչիլտի։
17 Վէ տիկէր պիր մէլէք սէմաատա օլան հէյքէլտէն
չերգըպ, անըն տախի քէսքին պիր օրաղը վար իսի։
18 Վէ սաԹէշ իւզերինէ գուարէԹի օլան տիկէր պիր
մէլէք մէզպահտան չերգըպ, օր քէսքին օրաղը օլա-
նա՝ փէսքին օրաղընը սալըպ զէմինին պաղընըն
սալգըմլարընը քէս, զիրա իւղիւմլերի եէԹիշտի՝
19 տէյիւ ազիմ սէտա իլէ նիսա էյլէտի։ Վէ օր

մելքք քենտի օրաղընը զեմինե սալըպ զեմինին պա-
ղընը քեսերեք է-պէ-Ա Ալլահըն ղազապընըն պէօ-
20 յիւք մա'սերէսինե ալթաը ։ Վ է մա'սերե չէհրին
խարիճինտե պասըլըպ՝ մա'սերէտէն պին ալթը եիւղ
օգ ալթըմը մեսաֆէյէտեք ալթլարըն կէմիլերինե եէ-
թիչիր տերէճեետե գան չըգաը ։

ՊԱՊ 15

1 Վ է սէմաատա պաշգա պէօյիւք վէ 'ադիպ պիր 'ա-
լամեթ , է-'ե եէտի ասն պելալարը Թուեթան եէտի
մելքք կէօրտիւմ՝ չիւնքի պու պէլէրլէ Ալլահըն
2 ղազապը իթմամ օլունուր ։ Վ է կէօյա ալթէչլե
գարըշմըշ սըրչատան պիր տէնիզ , հէմ ճանաավա-
րա վէ սուրեթինե վէ [տամղասընա վէ] իամինին
'ատէտինե ղալիպ կելենլերի , էլլերինտե Ալլահըն
թանապուրլարը օլարագ , սըրչա տէնիզինին իւզերին-
3 տե տուրուր կէօրտիւմ ։ Վ է Ալլահըն գուդրու Մով-
սէյին Թէսպիհինի վէ Գուդսունըն Թէսպիհինի Թէ-
րեննիւմ էտիպ՝ Եա Րապպ , սէնտէն քի՞մ
գօրգմայըպ իամինկե հառռ եթմէյէ , դիրա եալընըզ
սէն գուտսուս սըն . չիւնքի հագդ հիւքմերինկ իզ-
հար օլունսըգլարընտան , ճիւմլե միլլեթլեր կելիպ
սէնին հուզուրընտա սեճտե գըլաճագլար տըր՝
տերլեր իտի ։
5 Պա'սէհու կէօրտիւմ՝ քի սէմաատա չէհատեթ
6 մէսքէնինին հէյքելի աշըլըը ։ Վ է օլ եէտի պելալը

Թուեթան եէտի մելքք փաք վէ փարլագ քեթէն
կիյմիշ , վէ կէօքսելերինե ալթուն գուշագլար գու-
7 շանմըշ օլարագ , հէյքելտեն չըգարըը ։ Վ է սէօրթ
պիրուհատան պիրի եէտի մելէյէ՝ եպէտ իւլ ասատ
հազրայ օլան Ալլահըն խըշմըյլե տօլու եէտի ալթուն
8 Թաս վէրտի ։ Վ է հէյքել Ալլահըն ճէլալ ու գու-
րեթինտեն տիւմանլե մէմլու օլուպ , եէտի մելէյին
եէտի պելասը իթմամ օլունճայատեք հէյքելե պիր
քիմսե կիրէմէտի ։

ՊԱՊ 16

1 Վ է հէյքելտեն եէտի մելէյէ խիթապէն՝ Նախ-
նիզ , վէ Ալլահըն խըշմընըն *Թասալարընը զեմինե
պօշալտընըզ՝ տէյիւ պէօյիւք պիր սէտա իչիթտիմ ։
2 Վ է էվվելքիսի կիտիպ քենտի Թասընը գարա իւ-
զերինե պօշալթտըգտա , ճանաավարըն տամղասըյլե
տամղալանան վէ սուրեթինե սեճտե էտէն տահմ
լերտե փեք ֆէնա չըպան չըգտը ։
3 Վ է իքինճի մելքք քենտի Թասընը տէնիզե պօ-
շալթտըգտա , փէնկ էօլիւնիւն գանը կիպի ֆա-
օլտու , վէ տէնիզ իչինտե եաշայանլարըն ճիւմլեսի
էօլտիւ ։
4 Վ է իւչիւնճիւ մելքք քենտի Թասընը ըրմագլա-
րա վէ սու փունկարլարընա պօշալթտըգտա՝ գան
5 օլարլար ։ Վ է սուլար մելէյինին՝ Եա մեվճուտ օ-
լան վէ օլմուշ վէ գուտսուս [Րապպ] , պու շէհյլերի
6 հիւքմ եթտիյինտե 'ատիլ սին . Զիրա անլեր մու-
գատաեալերին վէ փեյղամպերլերին գանընը տէօք-

*Պ-'ղ-ը՝ եէտի Թասալարընը

տիւլէը. աէն տախի անլէրէ գան իչէրտին, չինքի
7 միւսթահագգ տըրլար՝ տէտիյինի իչինթիմ՝ վէ մէզպահատան [տիկկէրինին՝] Պէլի, ևա հէր շէյէ գա-
տիը Բապպ Ալլահ, աէնին հիւքմլէրին հագգ վէ
՝ատալէթ տիր՝ տէտիյինի իչինթիմ՝
8 վէ տէօրտիւնճիւ մէլէք քէնտի թաասընը կիւնէշ իւզէրինէ պօշալթտըգտա, անա ատէմլէրի ամէյլէ
9 եագմաղա գուտրէթ վէրիլտի՝ վէ ատէմլէր պիր շիտատէթլի հէրաբէթլէ եանտըլտըր, վէ պու պէլա-
լար իւզէրինէ հիւքիւմէթի օլան Ալլահըն իամինէ քիւֆր էթտիլէր, վէ անա համտ էյլէմէք իչիւն
Թէվպէ էթմէտիլէր՝
10 վէ պէշինճի մէլէք քէնտի թաասընը ճանամա-
րըն թախթը իւզէրինէ պօշալթտըգտա, անըն փա-
տիշահլըղը գարանլըգ օլտու, վէ ադրը սէպէպին-
11 աէն տիլլէրինի չինէյիպ, Քէնտի ադրըլարը վէ չը-
պանլարը սէպէպինտէն սէմանըն Ալլահընա քիւֆր
էթտիլէր, վէ քէնտի ՝ամէլլէրինտէն Թէվպէ էթ-
մէտիլէր՝
12 վէ ալթընճը մէլէք քէնտի թաասընը պէօյիւք Ֆրաթ ըրմադը իւզէրինէ պօշալթտըգտա՝ անըն
սուլյու չէքիլտի, Թա քի շարգտան օլան մէլիքլէ-
13 րին եօլու հազըրլանա՝ վէ էժտէրին ադրընտան վէ ճանամլարըն ադրընտան վէ եալանճը փէյդամ
պէրին ադրընտան գուրպադրլար միսիլիւ իւչ նա-
14 փաք բուհըն ՝ըճՔՔՂՔԸ կէօրտիւմ՝ Ձնրա պունլար
՝ալամէթլէր կէօսթէրէն ճինն բուհլարը օլուպ՝ [զէ-
մինին վէ] պիւթիւն տիւնեանըն մէլիքլէրինի հէր
շէյէ գատիր Ալլահըն օլ պէօյիւք կիւնիւնիւն մու-
հարէպէսինէ ճէմ՝ էթմէք իչիւն, անլէրին եանընա

15 կիտէրլէր՝ (Իչթէ խըրսըզ կիպի կէլէրիմ՝ նէ՞ մի-
պարէք տիր ույանըգ տուրուպ, չըպլագ կէզմէմէ-
սի վէ ՝այպը կէօրիւնմէմէսի իչիւն քէնտի էավապը-
16 նը հըձգ էտէն քիմսէ՝) վէ անլէրի ՝Իպրանիճէ Արմաճէտտան տէնիլէն մահալէ ճէմ՝ էթտիլէր՝
17 վէ եէտինճի մէլէք քէնտի թաասընը հավայա պօշալթտըգտա՝ թէմամ օլտու՝ տէյէրէք սէմանըն հէյբէլինտէն՝ թախթտան պիր պէօյիւք սէտա կէլ-
18 տի՝ վէ սէտալար վէ կէօք կիւրիւլթիւլէրի վէ շիմ-
շէքլէր վուգու՝ պուլտու, վէ շիտատէճէ վէ ՝ապա-
մէթճէ զէմին իւզէրինտէ ինտան մէվճուտ օլալը-
տան պէրու միսլի վուգու՝ պուլմամըշ պէօյիւք
19 պիր զէլզէլէ օլուպ, Պէօյիւք շէհր իւչ միւնշագգ օլտու, վէ թա՝իֆէլէրին շէհրլէրի եըգըլտը, վէ պէօյիւք Պապէլ Ալլահըն հուզուրընտա դիքր օ-
լունտու, թա քի շիտատէթլի զաղապընըն շէրապը-
20 նըն քեասէսի անա վէրիլէ՝ վէ հէր ատա՝գաչտը,
21 վէ տաղլար պուլունմազ օլտըլար՝ վէ սէմատան ատէմլէր իւզէրինէ պիր թալանթ աղըրլըղընտա իրի տօլու եաղտը. ատէմլէր տախի տօլունէն պէլտսը սէպէպինտէն Ալլահա քիւֆր էթտիլէր. դիրա անըն պէլասը զայէթ պէօյիւք իտի՝

ՊԱՊ 17

1 Վէ եէտի թաասը թուրթան եէտի մէլէքտէն պիրի
2 կէլիպ, պանա խիթապէն, ևէլ, չօգ սուլար իւզէ-
րինտէ օթուրան, վէ տիւնեա մէլիքլերի անըն իլէ
դինա էտիպ՝ զէմինին սէքէնէսի անըն դինտասընըն
շէրապըյլէ մէսթ օլտըգլարը պէօյիւք ֆահիշէ ՝ալէյ-

հինաե օլան հիւքմիւ սանա կէօմԹէրէյիմ՝ տէյէ-
3 րէք, Բուհտա պէնի պէրբիյէյէ կէօմԹիւրտիւ. վէ
եէտի պաշը իլէ օն պուչնուզը օլարադ, իւզէրի
քիւֆր իամլէրիյլէ տօլու դըրմըզը պիր ճանաւարա
4 բաքիպ օլան պիր գաբը կէօրտիւմ. վէ օլ գաբը
էրզաւանի վէ դըրմըզը խիլ՛աթ կիյմիշ իտի, վէ
ալԹուն վէ միւճէվհէրաթ վէ ինճուլէրլէ տօնան-
մըշ օլարադ՝ էլինաե մէքքուհաթլէ վէ զինաարընդն
նափաքիլէքլէրիյլէ տօլու պիր ալԹուն քեաեէի օ-
5 լուպ, Ադըր իւզէրինաե՝ Սըրը, Պէյիւք Պապէլ, զէ-
մինին ֆահիշէլէրինին վէ մէքքուհաթընդն անաար՝
6 տէյիւ պիր իամ եաղըլը իտի, վէ օլ գաբըյը մու-
դաատաէսլէրին գանըյլէ վէ ցիսուսըն շէհիտլէրինին
գանըյլէ մէօթ օլմագտա կէօրտիւմ. վէ անը կէօր-
7 տիւյիւմտէ զիյաատէսիյլէ ԹԷ՛աճճիւպ էթտիմ, վէ
մէլէք պանա տէտի քի՝ Նի՞չիւն ԹԷ՛աճճիւպ էթ-
տին. գաբընդն վէ անը կէօթիւրտիւն եէտի պաշը վէ
օն պուչնուզը ճանաւարընդն սըրրընդը պէն սանա սէյ-
8 լէյէճէյիմ՝, կէօրտիւյիւմ ճանաւար մէվճուտ իտի,
վէ մէվճուտ տէյիլ տիր, վէ հավիյէտէն չըգաճագ
վէ հէլաքա կիտէճէք տիր. վէ զէմինին սէքէնէսին-
տէն օլուպ՝ իամլէրի տիւնեա գուրուլուլըտան պէրու
հայաթ քիթապընտա եաղըլմըշ օլմայան քիմսէլէր
օլ մէվճուտ օլմուշ վէ մէվճուտ տէյիլ իսէ տէ,
եինէ հաղըր օլան ճանաւարը կէօրտիւքլէրինտէ
9 ԹԷ՛աճճիւպ էտէճէքլէր տիր՝ Չիքմէթէ վաղըֆ
օլան 'ադէլ պուննտա ըպըմ տըր. եէտի պաշ օլ գա-
բընդն իւզէրլէրինտէ օթուրտուզը եէտի տաղ տըր.
10 վէ եէտի մէլիք տիր. պուննլարընդն պէշի տիւշմիւշ
վէ պիրի մէվճուտ տըր, վէ օլ պիրի տահա կէլմէ-

տի, վէ կէլտիյի զէմանն տէ միւտտէթ գալմադը
11 կէրէք տիր՝ վէ օլ մէվճուտ օլմուշ օլան վէ մէվ-
ճուտ օլմայան ճանաւարը քէնտիսի տահի սէքիզինճի
12 տիր, վէ եէտիտէն օլուպ հէլաքա կիտէր՝ վէ կէօր-
տիւյիւն օն պուչնուզ օն մէլիք օլուպ՝ տահա սալ-
ԹանաԹը էլէ ալմադըլար իսէ տէ, ճանաւար իլէ
պէրապէր պիր սա՛աԹ գատար մէլիքլէր կիպի հիւ-
13 քիւմէթ էլէ ալըրլար՝ Պուննլարընդն միւրատը պիր
օլուպ՝ գուվվէթ վէ հիւքիւմէթլէրինի ճանաւարա
14 Թէսլիմ էտէրլէր՝ Պուննլար Գուդրէ իլէ մուհարէպէ
էտիպ՝ Գուդրէ անլէրէ զալիպ կէլէճէք տիր. դիրա 0
Բապպ իւլ էրպապ վէ մէլիք իւլ միւլուք՝ տըր. վէ
անընդն իլէ պէրապէր օլանլար տահի տա՛վէԹիլ վէ
15 միւնԹէհապ վէ սատըգ տըրլար՝ Վէ պանա տէտի
քի՝ Սէնին կէօրտիյիւն վէ ֆահիշէնին իւզէրլէրինտէ
տէ օթուրտուզը սուլտը՝ գովմլար իլէ ճէմա'աԹլար
16 վէ միլլէԹլէր վէ լիսանլար տըր՝ Վէ ճանաւար իւ-
զէրինտէ կէօրտիյիւն օն պուչնուզ, ֆահիշէյէ
պուդդ էտիպ՝ անը փէրիշան վէ չըպլագ էտէճէք,
վէ անընդն էԹինի եէյիպ՝ անը աԹէչէ եագաճագլար
17 տըր՝ Զիրա Ալլահընդն սէօզլէրի իմԹամտ օլունճայա
գաատար Ալլահ գալալէրինէ գօտու քի քէնտի միւ-
րատընդը իճրա էտէլէր վէ միւրատլարը պիր օլուպ
սալԹանաԹլարընդը ճանաւարա Թէսլիմ էյլէյէլէր՝
18 Վէ օլ կէօրտիյիւն գաբը տիւնեա մէլիքլէրի իւ-
զէրինէ սալԹանաԹ էտէն օլ պէյիւք շէհր տիր՝

ՊԱՊ 18

1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնգրա 'ադիմ հիւքիւմԹէ սա-

հիպի օլարագ սեմատան նազիլ օլմադտա պիր *մե-
լեք կեօրտիւմ. զեմին տախի անըն ճելալիյլե միւս-
2 նեվվեր օլտու։ Վ֊է [գուվվեթլե վե] պեցիւք սեալե
նիտա էտերեք տեմի քի՝ Նըգըլտը, պեցիւք պա-
պել եըգըլտը, վե ճիննիլերին մեքեանը վե հեր նա-
փաք բուհըն մահֆեզի վե հեր նափաք վե մեքքուհ
3 գուշըն գաֆիեմի օլտու։ Զիւնքի անըն զինասրնըն
ազդընըզդը շերապընատան ճիւմլե միլլեթլեր իչմիլեր,
վե տիւնեա մելիքլերի անըն իլե զինա եթտիլեր, վե
տիւնեանըն թիւճճարը անըն քեսրեթի ի իսրաֆըն-
4 տան զննկին օլտըլար։ Վ֊է սեմատան տիկեր պիր
սեա իչինտիմ, օ տախի տեմի քի՝ Ի֊յ գավմըմ,
անըն իչինտեն չըգընըզ, թա քի կիւնահլարընա շե-
րիք վե անըն պելալարընա կիրիֆթար օլմայասընըզ։
5 Զիրա կիւնահլարը սեմայա գատար եեթիշիմ՝ Աե
6 լահ հագգսըզըգլարընը թեզեքքիւր էյլեմի։ Անըն
[օիդե] եթտիյի միսիլլիւ, սիզ տախի անա մուգա-
պելե էտինիզ, վե 'ամելլերինե կեօրե անա իքի գա-
թընը էտա էյլեյիմ՝ տօլտըրտըզը քեատեյի անա
7 իքի գաթ տօլտըրընըզ։ Ֆենտի քենտինի հեր նե
գատար 'իզզեթլետի վե զեվգ եթտի իսե, անա օլ
գատար 'ազապ վե հիւքմ վերինիզ. զիրա քենտի
գալմընտե՝ պեն մելիքե օլարագ օթուրուեյորըմ, վե
տուլ տեյիլ իմ, վե ասլա հիւքմ կեօրմեյեճեյիմ՝
8 տեյօր։ Պու սեպեպտեն անըն պելալարը, եա'նի
եօլիւմ վե հիւքմ վե ադրդ պիր կիւն իչինտե կե-
լեճեք, օ տախի աթեչե եագըլաճագ տըր, զիրա
անը հիւքմ էտեն Բապպ Ալլահ գուտրեթլի տիր։

*Պ՝ղը՝ տիկեր մելեք

9 Վ֊է անըն իլե զինա ետիպ զեվգ էտեն տիւնեա մելիք-
լերի եանմասընըն տիւմանընը կեօրտիւքլերինտե,
10 իւզերինե աղլայըպ տեյիւնեճեքլեր տիր։ Վ֊է անըն
'ազապընըն գօրգուսընատան ուզագտա տուրուպ՝
Վ֊ա՛յ, վա՛յ սանա, էյ պեցիւք շեհր Պապել, էյ
գուվվեթլի շեհր, չիւնքի 'անէյհինե օլան հիւքմ
11 պիր սա'աթտա կելսի՝ տեյեճեքլեր տիր։ Վ֊է տիւնե-
եանըն թիւճճարը անըն իւզերինե աղլայըպ մահ-
12 զուն օլուրլար, չիւնքի եմթի'ալարընը, եա'նի ալ-
թուն վե կիւմիւշ վե միւճեվհերաթ վե ինճու վե
զարիֆ գուումշ վե երղավանի վե իպեք վե գըրմըզը
մաթա'ընը, վե հեր կեօնե պուխուր ազաճը վե հեր
կեօնե ֆիլֆիլի գապլար վե հեր կեօնե փեք գը-
մեթլի ագաճ վե պագըր վե տեմիր վե մերմերտեն
13 օլան գապլար, Վ֊է տարչին վե պուխուրլար վե *խօշ
բա՛իհալը եուղ վե քիւնլիւք վե շերապ վե զեֆեֆուն
եաղը վե խասս ուն վե պուզտայ վե սըղըրլար վե
գօյունլար վե աթլար վե 'արապալար վե ճեսեմլեր
14 վե ինսան ճանլարընը քիմնե սաթըն ալմազ։ Վ֊է
նեֆսինկին արզու եթտիյի մեյվելեր էլինտեն կիթտի,
վե նեֆսիս վե զարիֆ էշեանկըն ճիւմլեսի էլինտեն
կիթտի, վե անլերի սրթըդ պուլամայաճագսըն,
15 Պու շեհյլերին թահճիրլերի, քի անըն սեպեպկիյլե
զննկին օլտըլար, անըն 'ազապընըն գօրգուսընատան
ուզագտա տուրուպ աղլայարագ վե մահզուն օլա-
16 րագ տեյիեճեքլեր քի, Վ֊ա՛յ, վա՛յ զարիֆ գուումշ
վե երղավանի վե գըրմըզը էլպիսե կիյիպ՝ ալթուն
վե միւճեվհերաթ վե ինճու իլե տօնանմըշ օլան

*Պ՝ղը՝ պահարաթ վե խօշ

օլ պէօյիւք չէհրէ. չիւնքի պու գատար ղէնկինլիք
17 պիր սա'աթտա խարապ օլտու։ Վէ հէր կիմի ըէ'իսի
վէ կիմի իլէ կիտէնլէրին ճիւմլէսի վէ կիմիճիլէր վէ
տէնիլտէ իշ կէօրէնլէրին ճիւմլէսի ուզագտա տու-
18 րուպ, Անըն եանմասընըն տիւմանընը կէօրտիւքլէ-
րինտէ, ֆիղան էտիպ՝ Պու պէօյիւք չէհրէ պէնկէր
19 Տա՞նկը չէհր վար տըր՝ տէրլէր իտի։ Վէ պաշլարը
իւղէրինէ թօփրագ սաչըպ՝ աղլայարագ վէ մահղուն
օլարագ, ֆէրեատլէ՝ Վա՛յ, վա՛յ օլ պէօյիւք չէհրէ,
քի պի գըյմէթ էմթը'ասը վասըթասըյլէ տէնիլտէ
ճիւմլէ կէմի սահիպլէրի ղէնկինն օլտըլար. չիւնքի
20 պիր սա'աթտա խարապ օլտու։ Էյ սէմա, վէ էյ
մուգատատէս բէսուլլար վէ փէյղամպէրլէր, անտէն
ասլայը մէսրուր օլունըղ, ղիրա Աւլահ անտէն ին-
թիգամընըզը ալտը՝ տէրլէր իտի։
21 Վէ պիր գուվվէթլի մէլէք պիր պէօյիւք տէյիր-
մէն թաշը կիպի պիր թաշ գալտըրըպ տէնիլէ ա-
թարագ, տէտի քի՝ Օլ պէօյիւք չէհր Պապէլ
պէօյլէ շիտատէթլէ աթըլըպ արթըգ հիչ պուլուն-
22 մայաճագ տըր։ Վէ սէնտէ թանպուրճըլար վէ
խանէնտէլէր վէ նէյղէնլէր վէ պօրուղէնլէր սէտասը
արթըգ իշիտիլմէյէճէք տիր, վէ սէնտէ արթըգ
հիչ պիր սէն'աթըն պիր ուսթատը պուլունմայըպ՝
սէնտէ արթըգ տէյիրմէն սէսի իշիտիլմէյէճէք տիր.
23 Վէ սէնտէ արթըգ գանտիլ ղիյասը կէօրիւնմէյէ-
ճէք, վէ սէնտէ արթըգ կիւվէյի վէ կէլին սէսի ի-
շիտիլմէյէճէք տիր, չիւնքի սէնին թաճիրլէրին ղէ-
մինին պէօյիւքլէրի իտիլէր. ղիրա սէնին սիհրլէրին-
24 լէ ճիւմլէ միլլէթլէր իղլալ օլունտըլար։ Վէ փէյ-
ղամպէրլէր իլէ մուգատատէսլէրին վէ ղէմին իւղէ-

բինտէ ճիւմլէ գաթը օլունանլարըն գանը անըն ի-
չինտէ պուլունտու։

ՊԱՊ 19

1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնրա սէմաատա խայլի ճէ-
մա'աթըն պէօյիւք սէսինի իշիթտիմ վէ տէրլէր ի-
տի քի՝ Չալլէլուէա. խելատ վէ համտ վէ 'իղղէթ
վէ գուտրէթ [Րապպ] Աւլահընըզա մախսուս տըր.
2 Զիւնքի անըն հիւքմլէրի հագգ վէ 'ատալէթ տիր,
զիրա քէնտի զինասըյլէ ղէմինի իֆնատա էտէն
պէօյիւք ֆահիշէ 'ալէյհինէ հիւքմ էյլէյիպ՝ քէն-
տի գուլլարընըն գանընըն ինթիգամընը *անտէն
3 ալտը։ Վէ իքինճի տէֆ'ա՝ Չալլէլուէա՝ տէտիլէր.
վէ անըն տիւմանը էպէտ իւ ապատ եօգսարը չըգար։
4 Վէ եիրմի տէօրթ իսթիյար իլէ տէօրթ զիրուհ
եէրէ գափանըպ՝ Թաբթատա օթուրան Աւլահա սէճ-
5 տէ գըլտարագ՝ Ամին. Չալլէլուէա՝ տէտիլէր։ Վէ
Թաբթատան՝ Էյ ճիւմլէ գուլլարը վէ անտէն գօր-
գանլար, քիւչիւքլէր վէ պէօյիւքլէր, Աւլահընըզա
Համտ ու սէնա էյլէյինիղ՝ տէյիւ պիր սէս չըգար։
6 Վէ խայլի ճէմա'աթըն սէտասը, վէ չօգ սուլարընն
սէտասը, վէ գուվվէթլի կէօք կիւրիւլթիւլէրինին
սէտասը կիպի՝ Չալլէլուէա, զիրա հէր շէյէ գա-
7 տիր Րապպ Աւլահ սալթանանթ էտիյօր։ Շատ ու
մէսրուր օլուպ՝ անա համտ էտէյիմ. զիրա Գուտրու-
նըն տիւյիւնիւ կէլտի, անըն զէվճէսի տախի հա-
8 զըրլանտը՝ տէյիւ «Էօ՛ւ, էլինտէն

*Եուն. էլինտէն

փարլագ զարիՔ գումաշ կիյմէք անա իՀսան օլունտու, չինՔի զարիՔ գումաշ մուգատաէլէրին սա-
9 լահը տըր։ Վէ պանա տէտի քի՝ Եազ, նէ միւ-
պարէք տիր Գուզուննըն տիւյիւն զիյաՔէթինէ տա՛վէթ օլունմըշ քիմսէլէր. Հէմ պանա տէտի
10 քի՝ Պունլար Ալլահըն Հագդ սէօզլէրի տիր։ Վէ ա-նա սէճտէ գըլմադ իչիւն անըն այագլարընա գա-փանտըզըմտա, պանա՝ Սագըն էթմէ, պէն սէնին խըտմէթ ըԵՔիզին վէ Յիսուսըն շէՀատէթինի թուԹմագտա օլան սէնին պիրտաէրլէրինին ԽԲԴԸ ըԷֆէէէ իմ. Ալլահա սէճտէ էյլէ՝ տէտի. զիրա Յիսուսըն շէՀատէթի նիւպուվվէթին բուՀու տըր։
11 Վէ սէմայը աչըլմըշ կէօրտիւմ. վէ իլԹէ պիր պէյազ աԹ վար իտի, վէ անա բաքիպ օլանա՝ Սատըգ վէ Հագդ տէնիլիր. վէ 'ատալէթլէ հիւքմ
12 վէ հարպ էտէր. Վէ կէօզլէրի աԹէչ 'ալէվի կիպի օլուպ՝ պաշը իւզէրինտէ չօգ ԹաճՂար պուլունտուրագ, քէնտիսինտէն մա'տա քիմսէնին պիլմէտիյի
13 մուՀարրէր պիր իտի վար իտի. Վէ գանա պօ-յանմըշ պիր լիպաս կիյմիշ օլուպ, Ռէլատ Ռուլսո իտիվիլէ եատ օլունուր։
14 Վէ սէմատա պուլունան ճիւնուտ պէյազ աԹ-լարա բաքիպ վէ պէյազ վէ փաք զարիՔ գումաշ կիյմիշ օլարագ, անըն արտընճա կիտիյօրլար իտի։
15 Վէ անըն ազգընտան Թա'ինՔէլէրի վուրմագ իչիւն պիր քէսքին գըլըճ չըգըյօր իտի. քէնտիսի տախ անլէրէ տէմիր 'ատա իլէ *հիւքիւմէթ էտիպ", հէր շէյէ գատիր Ալլահըն խըշմ ու զաղատը շէրապէ-

*Եւն. կիւտիւպ

16 նըն մա'սէրէսինտէ պատաճագ տըր։ Վէ լիպասը իւզէրինտէ վէ պուտու իւզէրինտէ՝ ՄԻԼԻՒ ԻԻ, ՄԻԻԼՈՒՒ Վ Ը ՐԱՊՊ ԻԻ, ԻՐՊԱՊ՝ տէյիւ մուՀարրէր իտիլ վար իտի։
17 Վէ կիւնէչտէ տուրան պիր մէլէք կէօրտիւմ. օ տախի եիւքսէք սէսիլէ նիտա էտերէք սէմանըն օրԹատընտա ուչան ճիւմլէ գուշլարա՝ կէլինիզ, 'ա-
18 զիմ Ալլահըն զիյաՔէթինէ ճէմ' օլունըզ. Թա քի մէլիքլէրին էթինի վէ պինՂ պաշըլարըն էթինի վէ գուվվէթլիլէրին էթինի վէ ատՂար իլէ անլէրէ բաքիպ օլանլարըն էթինի վէ Հուրր իլէ գուլ վէ քիչիւք իլէ պէօյիւք, ճիւմլէսինին էթինի եէյէսինիզ՝ տէտի։
19 Վէ ճանավար իլէ տիւնէա մէլիքլէրի վէ անլէրին ճիւնուտլարընըն ատԹա բաքիպ օլան իլէ վէ անըն ճիւնուտի իլէ մուՀարէպէ էթմէյէ ճէմ' օլ-
20 տըգլարընը կէօրտիւմ։ Վէ օլ ճանավար վէ անըն էօնիւնտէ 'ալամէթլէր իճրա էտիպ՝ անլէր վաՀըԹասըյլէ ճանավարըն տամՂասընը գապուլ էտէնլէրի վէ անըն տուրէթինէ սէճտէ էյլէյէնլէրի իՂլալ էտէն եալանճը փէյղամպէր անըն իլէ պէրապէր ԹուԹուլտուր. իքիսի տէ քիւքիւրտիլէ եանան
21 ատԹէչ կէօրիւնէ տիրի տիրի ատԹըտարըտար։ Վէ պուգէյյէսի ատԹա բաքիպ օլանըն ազգընտան չըգան գըյըճըլէ գաթը օլունտարտար, վէ անլէրին էթինտէն ճիւմլէ գուշլար տօյտարտար։

ՊԱՊ 20

1 Վէ էլինտէ Հավիյէնին անախԹարը վէ պիր պէօ-յիւք զէնճիր պուլունտարագ՝ սէմատան նիւզուվ է-

2 տէն պիր մէլէք կէօրտիւմ։ Վէ էժտէրի՝ օլ գատիմ
եըլանը, քի Իպլիս վէ Շէյթան տըր, Թուղթուպ
3 անը պինդ սէնէ միւսուլման պաղլատը։ Վէ ա-
նը հավիյէյ աթըպ վէ գափայըպ իւղերինի միւհր-
լէտի. Թա քի արթըդ պինդ սէնէ թէմամ օլմայըն-
ճա թա՛իֆելերի իզլալ էթմէյէ. վէ անտէն սօնրա
պիր ազ վագըթ իչիւն չէօզիւլմէ կէրէք տիր։
4 Վէ թախթլար կէօրտիւմ, վէ իւղերլերինտէ օ-
թուրտուլար, վէ անլերէ հիւքմ սէլահիյյէթի վէ-
րիլտի, վէ ճանավարա վէ անըն սուրէթինէ սէճտէ
էթմէյիպ՝ ալընմարընտա վէ էլլերի իւղերինտէ
տամղայը գապաւլ էթմէյէրէք, Յիսուսըն շէհատէ-
թի վէ Ալլահըն քէլամը իչիւն գաթլ օլունան
քիմսէլերին ճանլարընը կէօրմէմ. պունլար եաշայըպ
Քրիստոս իլէ պէրապէր օլ պինդ սէնէ միւսուլման
5 սալթանաթ էթտիլէր։ Լաքին էմմաթըն պագըյ-
յէսի օլ պինդ սէնէ թէմամ օլմայընճա տիրիլմէտի-
6 լէր. պիրինճի գըյամէթ պու տըր։ Պիրինճի գըյա-
մէթտէ հիսաբսի օլան քիմսէ միւպարէք վէ մու-
գաատտա տիր. պունլար իւղերինէ իքինճի էօլիւ-
միւն հիւքիւմէթի եօգ տըր. անճագ անլէր Ալլա-
հըն վէ Քրիստոսըն քեահինլերի օլուպ՝ անըն իլէ
պէրապէր պինդ սէնէ սալթանաթ էտէճէքլէր տիր։
7 Վէ պինդ սէնէ թէմամ օլընգտա՝ Շէյթան քէն-
8 տի ընտանընտան սալը վէրիլիպ, Ջէհինին տէօրթ
քէօշէսինտէ օլան թա՛իֆելերի, եա՛նէ ճուճ վէ
Մաճուճը, (քի միգտարը տէնիզ գումու կիպի
տիր,) իզլալ վէ մուհարէպէյէ ճէմ՝ էթմէյէ չը-
9 գաճագ տըր։ Վէ եէր եիւզիւնէ չըգըպ մուգաա-
տէլերին օրտուսընը վէ սէվկիւլիւ շէհրի իհանա

էթտիլէր. վէ Ալլահ թաարաֆընտան սէմաւան ա-
10 թէշ էնիպ անլերի թէլէֆ էթտի։ Վէ անլերի իզ-
լալ էտէն իպլիս՝ ճանավար իլէ եալանճը փէյղամ-
պէրինի պուլունտուղլարը սաթէշ վէ քիւքիւրտ կէօ-
լիւնէ աթըլտը, վէ կէճէ կիւնտիւզ էպէտ իւլ ա-
պատա՝ ազապ օլունաճագլար տըր։
11 Վէ պիր պէօյիւք պէյազ թախթ վէ իւղերինտէ
օթուրանը կէօրտիւմ. անընն հուզուրընտան ղէմին
իլէ սէմա ֆիւրար էտիպ՝ անլերէ պիր մահալ պու-
12 լունմատը։ Վէ էմվաթը, քիւչիւքլերի վէ պէօյիւք-
լերի, Ալլահըն հուզուրընտա տուրուր կէօրտիւմ.
վէ քիթապլար աչըլտը, վէ հայաթ էէ-ոզ օլան
տիկէր պիր քիթապ աչըլըպ՝ էմվաթ քիթապլարտա
մուհարրեր օլան շէյլէր իւղերինէ՝ ամէլլերինէ կէօրէ
13 հիւքմ օլունտուլար։ Վէ տէնիզ քէնտի տէրուննի-
տէ պուլունան էմվաթը թէսլիմ էթտի, էօլիւմ
վէ հավիյէ տախի քէնտիլերտէ պուլունան էմվաթը
թէսլիմ էյլէտիլէր. վէ հէր քէս՝ ամէլլերինէ կէօրէ
14 հիւքմ օլունտու։ Վէ էօլիւմ իլէ հավիյէ սաթէշ
15 կէօլիւնէ աթըլտըլար. իքինճի էօլիւմ պու տըր։ Վէ
հէր քիմ քի հայաթ քիթապընտա գայտ օլունմըշ պուլունմատը իսէ, սաթէշ կէօլիւնէ աթըլտը։

ՊԱՊ 21

1 Վէ եէնի պիր սէմա իլէ եէնի պիր ղէմին կէօր-
տիւմ, չիւնքի եվվէլքի սէմա իլէ եվվէլքի ղէմին
2 կէչտի իտի, վէ արթըդ տէնիզ եօգ իտի։ Վէ [պէն
Յովհաննէս] մուգաատտա շէհրի, եա՛նի եէնի Երու-
սաղէմի, ղէվճի իչիւն միւղէյյէն պիր կէլինի կիպի

հազբրլանմբշ օլարագ, Աւլահ Թարաքբնաան սե-
3 մատան էնմէքատե կէօրտիւմ։ Վէ սէմատան պիր
պէօյիւք սէտա իշլէտտիմ քի՝ Իշլէ Աւլահըն մես-
քէնի ինսան իլէ օլուա՝ 0 անլէր իլէ սաքին օլաճագ
տըր, վէ անլէր անըն գավմի օլուա՝ Աւլահ քէնտիսի
անլէրին Աւլահը օլարագ, անլէր իլէ պէրապեր օ-
4 լաճագ տըր։ Վէ [Աւլահ] անլէրին կէօրլէրինատէն
ճիւմլէ կէօզ եաշլարընը սիլէճէք, վէ էօլիւմ տր-
թըդ օլմայաճագ, վէ արթըդ հիւզն վէ ֆէրեատ
վէ ադրը պուլունմայաճագ տըր. դիրա էվվէլքի շէյ-
5 լէր կէչտի՝ տէր իսի։ Վէ թախթատա օթուրան
Իշլէ հէր շէյլի եէնի եափաըրըմ՝ տէտի. վէ պանա
տէտի քի՝ Եաղ, դիրա պու սէօզլէր հադդ վէ սա-
6 տըդ տըր։ Վէ պանա տէտի քի՝ Թէմամ օլտու.
Ալֆա վէ Օմէգա, Իպթիտա վէ Ինթիհա պէն իմ.
պէն սուսայան քիմսէյէ հայաթ սույունդն փուհա-
7 րընատան մէճճանէն վէրէճէյիմ։ Ղալիպ օլան ճիւմլէ
շէյլերէ վարիս օլաճագ, վէ պէն անըն Աւլահը օ-
լաճաղըմ, ո տաթխ պէնիմ օղլըմ օլաճագ տըր։
8 Ղաքին գօրգագ վէ խմանաըղ վէ մէքրուհ վէ գա-
թիլ վէ զինաքեար վէ սիհրպազ վէ փուլթփէրէսէթ
վէ ճիւմլէ եաալանճը օլանլարընն հիսաէսի. ամէեշ վէ
քիւքիւրտլէ եանան կէօրիւն իչինատէ օլաճագ տըր.
իբինճի էօլիւմ պու տըր։
9 Վէ եէտի ատն պէլալարլէ տօլու եէտի թասը
Թուրթան եէտի մէլէքատէն պիրի եանընմա կէլիպ,
պանա խիթապէն՝ կէլ, սանա գուդուճընն զէվճէսի
10 օլան կէլինի կէօսթէրէյիմ՝ տէտի։ Վէ րուհտա
պէնի պէօյիւք վէ եիւքսէք պիր տաղա կէօթիւ-
րիւպ, օլ [պէօյիւք] շէհրի, եա՛նի մուդաատաէս

Երուսաղէմի Աւլահ Թարաքբնաան սէմատան նիւ-
11 ղուլ էթմէքատե պանա կէօսթէրտի։ Վէ իւղէրինատե
Աւլահընն ճէլալի պուլունուպ՝ նուրու փէք զբյմէթլի
Թաշա, եա՛նի պիլլուր կիպի րուշէն եէշիմ Թաշընա
12 պէնգզէր իտի։ Վէ անըն պէօյիւք վէ եիւքսէք պիր
սուրու վէ օն իքի գափուսը վէ գափուլար իւղէ-
րինատե օն իքի մէլէք վէ եաղըլը իսմլէր վար իտի,
պուհլար տաթխ պէնի Իսրայէլին օն իքի սըպթընըն
13 իսմլէրի իտի։ Շարդ Թարաքբնաան իւչ գափու,
վէ շիմալ Թարաքբնաան իւչ գափու, վէ ճէնուպ
Թարաքբնաան իւչ գափու, վէ ղարպ Թարաքբն-
14 տան իւչ գափու վար իտի։ Վէ շէհրին սուրընըն
օն իքի թեմէլի օլուպ՝ անլէրատե Գուզուճընըն օն իքի
15 բէսուլընըն *իսմլէրի վար իտի։ Վէ պանա խիթապ
էտէնին էլինատե՝ շէհրի վէ գափուլարընը վէ սուրընը
16 էօլչմէք իչիւն պիր ալթուն գամըշ վար իտի։ Վէ
շէհր միւրեպպա՝ օլուպ՝ ուղուճլըղը էնինէ միւսաավի
տիր. վէ հէր+ շէհրի օլ գամըշլէ էօլչտիւքատե, օն
իքի պինկ օգ աթըմը կէլտի. ուղուճլըղը վէ էնի վէ
17 եիւքսէքլիկի միւսաավի տիր։ Վէ անըն սուրընը էօլչ-
տիւքատե՝ լինսան էօլչիւսիւ, եա՛նի մէլէկին էօլչ-
18 սիւլէ եիւղ դըրգ տէօրթ պրրա՝ կէլտի։ Վէ սու-
րընըն պինասը եէշիմտեն օլուպ՝ շէհր փաք սըրչայա-
19 պէնգզէր խալիս ալթուն իտի։ Վէ շէհրին սուրընըն
Թէմէլլէրի էնվա՛ի պի գբյմէթ Թաշլարլէ միւզէյյէն
օլուպ՝ պիրինճի Թէմէլ եէշիմ, իքինճիսի կէօք եա-
գուէթ, իւչիւնճիսիսիւ պալըտամի, տէօրտիւնճիսիսիւ
20 պիւմրիւթ, պէշինճիսի *ապիզ, ալթընճըսը դըրմըզը

---

*Պա՛պզը՝ օն իքի իսմլէրի

'ադիք, եէտինճիսի զէպէրճէտ, սէքիզինճիսի պէ-
զատի, տօղուզընճըսը սարը եադուէթ, օնուննճըսը
սարըճա զիւմբիւտ, օն պիբինճիսի մօր եադուէթ,
21 օն իքինճիսի ճէպէլլէգում իտի։ Վ֊է օն իքի գա-
փուլարը օն իքի ինճու իտի, վէ հեր պիր գափու
պիր ինճուտէն 'իպարէթ իտի. շէհրին մէյտանը
տախի շէֆֆաֆ սըրըչայա պէկդէր խալխ ալթուն
22 իտի։ Վ֊է իչինտէ հէյքէլ կէօրմէտիմ. զիրա հեր
շէյէ գատիր Բապպ Ալլահ վէ Գուզղու անըն հէյ-
23 քէլի տիր։ Վ֊է շէհրին քէնտիսինէ զիյա վէրմէլէրի
իչիւն կիւննէշէ եա այա իհթիյաճը եօզ տըր. զիրա
Ալլահըն ճէլալի անը թէննիվիր էտեր, վէ գանտիլի
24 տախի Գուզղու տըր։ Վ֊է [խէյլա պուլան] թա'իֆէ-
լէր անըն նուրըյլէ կէզէճէքլէր, տիւննեա մէլիքլէրի
տախի շան ու շէօհրէթլէրինի անըն իչինէ կէթիրէ-
25 ճէքլէր տիր։ Վ֊է գափուլարը կիւննտիւզիւն ասլա
գափանմայաճագլար. չիւնքի օրատա կէճէ օրմայա-
26 ճագ տըր։ Վ֊է թա'իֆէլէրին շան ու շէօհրէթլէ-
27 րինի անըն իչինէ կէթիրէճէքլէր տիր։ Վ֊է անըն
իչինէ նափաք պիր շէյ էօճ, եախօտ մէքրուհաթ
վէ եալանը իրթիքաապ էտէն ասլա կիրմէյիպ՝ ան-
ճագ Գուզղունըն հայաթ քիթապընա գայա օրու-
նանլար ՚իրճէֆէլէր ոէր։

ՊԱՊ 22

1 Վ֊է պանա պիլլուր կիպի պէրրագ օլարագ, Ալա-
հըն վէ Գուզղունըն թահթընատան ագար հայաթ
2 սուլյունըն [փաք] ըրմաղընը կէօսթէրտի։ Օ֊ շէհրին
մէյտանընատա վէ ըրմաղըն իքի թարաֆընատա օն իքի

մահօուլ վէրիր վէ հեր այ մէյվէսինի կէթիրիր
հայաթ ագաճը վար իտի. վէ օ֊ ագաճըն եափրագ-
3 լարը թա'իֆէլէրին շիֆասը իչիւն տիր։ Վ֊է արթըգ
հիչ պիր լա'նէթի օլմայաճագ տըր. վէ Ալլահըն վէ
Գուզղունըն թահթը անտէ օլուպ՝ գուլլարը տախի
4 անա ՚իպատէթ էտէճէքլէր տիր։ Վ֊է անըն տիտա-
րընը կէօրէճէքլէր, իսմի տախի անլէրին ալընլարը
5 իւզէրինտէ օլաճագ տըր։ Վ֊է օրատա կէճէ օլմայա-
ճագ տըր. վէ գանտիլէ եա կիւննէշ զիյասընա իհ-
թիյաճլարը եօզ տըր. զիրա անլէրի Բապպ Ալլահ
թէննիվիր էտեր, վէ եպէտ իւլ ապատ ասլթանաթ
էտէճէքլէր տիր։

6 Վ֊է պանա տէտի քի՝ Պու աէօղլէր սատրդ վէ
հադդ տըր. վէ մուգատաէս փէյղամպէրլէրին Ալ-
լահը Բապպ՝ եագընատա մութլագա վուգուդ՝ պու-
լաճագ շէյլէրի գուլլարընա կէօսթէրմէք իչիւն՝
7 քէնտի մէլէյինի իրսալ էյլէտի։ Իչթէ թէզ կէլի-
րիմ. նէ միւպարէք տիր պու քիթապըն նիւպուվ-
վէթ աէօղլէրինի հրջդ էտէն քիմսէ։

8 Վ֊է պէն Յովհաննէս պու շէյլէրի կէօրէն վէ իչի-
տէն իմ, վէ կէօրիւպ իչիթոիչիմտէ՝ պանա պու
շէյլէրի կէօսթէրէն մէլէյէ սէճտէ դրլմագ իչիւն
9 այագլարընա գափանտըմ։ Ո տախի պանա տէտի
քի՝ Սագըն էթմէ, զիրա պէն աէնինի վէ պիրատէր-
լէրին օլան փէյղամպէրլէրին վէ պու քիթապըն
աէօղլէրինի հրջդ էտէնլէրին խըտմէթ րէֆիդի իմ.
10 Ալլահա սէճտէ էյլէ։ Վ֊է պանա տէտի քի՝ Պու
քիթապըն նիւպուվվէթինին աէօղլէրինի միւհրլէմէ,
11 զիրա վագըթ եագըն տըր։ Հադդսըզլըգ էտէն եինէ
հադդսըզլըգ էթսին, վէ մուրտար օլան եինէ մուր-

տար օլսուն, վէ սալիհ օլան եինէ սալիհ օլսուն,
վէ մուգաւատէս օլան եինէ մուգաւատէս օլսուն։
12 Իլթէ թէզ կէլիբիմ, վէ հէր քէսէ քէնտի 'ամէլինէ
կէօրէ վէրմէք իչուն միւքեաֆաթըմ եանըմտա տըր։
13 Ալֆա վէ Օմէգա, Իպթիտա վէ Ինթիհա, Իվէլ
14 վէ Ախըր պէն իմ։ Նէ մուպարէք տիր անլըն էմր-
լէրինի իճրա էտէնլէր քի հայաթ ագաճընա հադգ-
15 լարը օլսուլ՝ գափուլարտան շէհրէ կիրէլէր։ Ամմա
քէօփէքլէր վէ սիհրպազլար վէ պինաքէարլար վէ
գաթիլլէր վէ փութփէրէսթլէր վէ եալանը սէվիպ
իրթիքեապ էտէնլէրին ճիւմլէսի խարիճ տիրլէր։
16 Պէն Յիսուս պու շէյլէրի սիզէ քիլիսէլէրտէ շէ-
հատէթ էթմէք իչուն մէլէյիմի իրսալ էյլէտիմ.
պէն Դաւիթին Ասլը վէ Նէսլի օլսուլ՝ օլ բուշէն
17 սապահ եըլտըզը իմ։ Վէ Րուհ վէ Կէլին՝ Կէլ տէր-
լէր. վէ իշիտէն՝ Կէլ տէսին. վէ սուսայան կէլսին,
վէ իսթէյէն՝ հայաթ սուլրնատան մէճճանէն ալսըն։
18 [Զիրա] պէն պու քիթապըն նիւպուվվէթ սէօզ-
լէրինի իշիտէն հէր պիր քիմսէյէ շէհատէթ էտէ-
րիմ քի՝ Էյլէր պիր քիմսէ պունլարա զամմ էտէր
իսէ, Ալլահ օլ քիմսէյէ պու քիթապատա մուհար-
19 բէր օլան պէլալարը զամմ էտէճէք տիր։ Վէ էյլէր
պիր քիմսէ պու նիւպուվվէթ քիթապընըն սէօզ-
լէրինտէն չըգարըր իսէ, Ալլահ անլըն նասիպինի
հայաթ քիթապընտան վէ մուգաւատէս շէհրտէն
վէ պու քիթապատա մուհարրէր օլան շէյլէրտէն չը-
20 գարաճագ տըր։ Պու շէյլէրի շէհատէթ էտէն՝
պէլի, թէզ կէլիբիմ՝ ամէյօր։ Ամին, էա Րապպ Յի-
21 սուս, կէլ։ Րապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի
ճիւմլէնիզ իլէ օլսուն։ Ամին։

БИБЛІОТЕКА
...ціальныхъ классовъ
...ЗОКАГО ИНСТИТУТА
...ницкаго отдѣленія

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0545195